

सर्वज्ञः कर्मतन्त्रस्य दर्शयन्नविलङ्घ्यताम् ।
स्वकर्मस्रुतिवैचित्यं वक्तुं समुपचक्रमे ॥ ५ ॥

कर्माख्यानक्षणे तस्मिन् भगवान् भक्तवत्सलः ।
शारिपुत्रसमाह्वाने मौङ्गल्यायनमादिशत् ॥ ६ ॥

सूच्या सूत्रेण संघाटीकुर्वाणं रचनाचिताम्^१ ।
स शारिपुत्रमाताद्य गृध्रकूटाचलाश्रमे ॥ ७ ॥

अङ्गुलीपञ्चकेनैव सूचीकर्म प्रभाववान् ।
विलम्बभीत्या कृत्वास्य तमभाषत सत्वरः ॥ ८ ॥

इत्येकं दूयं^२ भगवान् सरस्यनयनपक्षके ।
कर्मापदेशं भिक्षूणां सर्वज्ञः कर्तुमुद्यतः ॥ ९ ॥

कर्मव्यग्रतयाक्षिप्रं विलम्बं विदधासि चेत् ।
तन्महर्ष्या नयामि त्वां विपुलं पश्य मे वलम्

इति तस्य वचः श्रुत्वा शारिपुत्रस्तमब्रवीत्
अचलं नय मे तावत्ततो जानामि ते वलम्

इत्युक्त्वा गृध्रकूटाद्रिशिखरे स बबन्ध तत्^३ ।
मौङ्गल्यायनकृष्टे च तस्मिन् गिरिरकम्पत

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་བ།

ས་རྒྱན་པོ་ལ། རི་ནི་རྩུང་པར་འཛིགས་ནས་བདག་ས།
ས་རྒྱངས་པའི་ཚོ། རྩ་ཡི་གནས་ཀྱང་ནིས་པར་གཡོས། 13

པའི་གདན་གསེར་གྱི། བད་ཚོ་ནོར་བུའི་རང་བཞིན་ལ།
མིས་དེ་བཞིན་བདག་ས། ས་རོལ་ནས་མེད་ཉིད་དུ་གྱུར། 14

རིས་པས་ལོ་གལ་བུ། ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་པས་བྱས་པ།
བར་དེས་ཕྱིན་ཚོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲུང་དུ་སོང་། 15

འཕྱལ་ཆེས་བསྐྱོད་པས། གྲུ་ནི་དགའ་བོ་ཉི་དགའ་དག།
ནི་རབ་འཕྱོན་དེ། འཛིགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་ལ་ཕྱག་བཅུལ། 16

རྩལ་ལྔ་བྱ། དེ་ནས་དག་སྐྱོང་ནིས་ཀྱིས་རྩིས།
བཅོམ་ལྡན་གྱིས། སྤོན་བྱུང་དག་ནི་རབ་གསུངས་པ། 17

བྱུང་བ། དྲུང་སྐྱོང་དྲུང་དང་གྲིས་པའོ།
འཕྱོན་ནི། འགལ་བཅོམ་པའི་ཚུན་འགྲན་པར་གྱུར། 18

མོས་པའི། ཀྱང་པས་རལ་པ་ལ་རིག་པ།
རར་ཚོ། བྱིད་ཀྱི་མགོ་བོ་བྱེ་གྱུར་ཅིག། 19

ཁྱོག་གིས། ཉིན་བྱེད་འཆར་བར་མ་གྱུར་ཅིག།
པ་ཡི། འགྲོ་བ་ཐུན་པ་དང་བཅས་གྱུར། 20

गिरिपातभयान्मेरौ^१ शारिपुत्रो बबन्ध तत् ।

तेन कृष्टे ततोऽप्यस्मिन् विचचाल सुरालयः ॥ १३

शास्त्रासनहेमाब्जनाले मणिमये ततः ।

शारिपुत्रेण बद्धं तत् परस्याशक्यतां ययौ ॥ १४ ॥

ऋद्धिक्रमेण मौद्गल्यः शारिपुत्रेण निर्जितः ।

तस्मिन् पूर्व्वतरं प्राप्ते ययौ भगवतोऽन्तिकम् ॥ १५

तयोर्महर्द्धिविश्रोभान्नागौ नन्दोपनन्दकौ ।

पातालादुत्थितौ भीत्या भगवन्तं प्रणेमतुः ॥ १६ ॥

जयिनः शारिपुत्रस्य प्रभावमथ भिक्षुभिः ।

पृष्टो बभाषे भगवान् प्राग्वृत्तं ज्ञानलोचनः ॥ १

अभूतां शङ्खलिखितौ वाराणस्यामृषी पुरा ।

वर्षावर्षविवादेन संघर्षोऽभूत्तयोर्मिथः ॥ १८ ॥

कदाचिदथ शङ्खेन पद्भ्यां स्पृष्टजटः क्रुधा ॥

लिखितः प्राह तं मूर्खभेदः स्वर्योदयेऽस्तु ते ॥

शङ्खोऽवदन्मदचसा नोद्देष्यति दिवाकरः ।

इत्युक्ते तेन सुचिरं सान्धकारमभूज्जगत् ॥ १

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་པ།

པ་བརྩེ་བ་ཡིས། ས་ཡི་རང་བཞིན་མགོ་བོ་བྱས།
འབྲས་ལ་ནི། རྩོམ་འཛིན་དུས་བྱ་བ་བྱུང་བྱུང་དོ། 21

པ་དུང་དེ་རིང་། མོ་ག་ལ་གྱི་བྱ་ཉིད་བྱུང།
འི་འི་བྱ་འདི་སྟེ། དེ་ལས་དེ་འི་ཚེ་འདྲ་བྱུང་བར་བྱུང། 22

ས་ནི་སྒྲིན་བྱང་མཐའ། འདི་ནི་ཀུན་མཁུན་གྱིས་གསུངས་ཚོ།
ཀུན་ནི་བཀྲ་བ་དེ། སྤྲུང་ཡང་ཐུབ་པ་ནི་མས་ཀྱིས་དྲིས། 23

ན་ལས་ནི་གང་དག་གིས། འབྲས་བྱ་མེད་བྱང་འབྱུང་བ་འདི།
ར་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་། ལུས་ལ་གང་གིས་རེག་པར་བྱུང། 24

ས་ཁྱོད་ཞབས་ཀྱི། མཐེ་ཤོང་སྒྲུང་པ་ཅི་ཡིས་སྒྲུང།
ས་ཞབས་སྤྱུག་ནས། མ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་ཅི། 25

ཐོབ་རྒྱུང་བཟེད་ནི། སྟོང་པར་དྲིང་ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་ཅི།
དེ་ཡིས་ནི། རྩོན་གྱིས་ཁྱོད་ལ་སྒྲུང་པ་ཅི། 26

ཅས་བྱུང་པས། ཁྱོད་ལ་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་ཅི།
སྟོན། ཀོ་ཏ་ར་ཡི་ནས་གསོལ་ཅི། 27

कल्पितं लिखितेनास्य कृपया मृण्मयं शिरः ।

सूर्योदयेऽथ सहसा शतधा वसुधां ययौ ॥ २१ ॥

जन्मान्तरे स शङ्खोऽद्य मौङ्गल्यायनतां गतः ।

लिखितः शारिपुत्रोऽपि^१ तद्विजेता तदाप्यभूत्^२ ॥ २२ ॥

सर्वज्ञेनेति कथिते वृत्तान्ते प्राक्तने तयोः ।

तत्कर्मतन्त्रवैचित्यं पप्रच्छुर्मुनयः पुनः ॥ २३ ॥

भगवन् कर्मणां केषामद्भुतोऽयं स्फुटोद्गमः ।

तव ज्ञानमयस्यापि येन संस्पृश्यते वपुः ॥ २४ ॥

पादाङ्गुष्ठः क्षतः कस्मात्तव पाषाणधारया ।

विद्धः खदिरसूच्यायं सव्रणश्वरणश्च किम् ॥ २५ ॥

शून्यपात्रः किमप्राप्य भिक्षामद्यागते भवान् ।

मिथ्याक्षिप्तोऽसि सुन्दर्या किं प्रव्राजिकया तथा

वञ्चा मानविका^३ किन्ते सापवादाभवनमृषा

भुक्ताः किं कोद्रवयवा^४ वैरन्तेषु त्वया पुरा ॥

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་པ།

འདས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་ནི། དཀའ་བ་སྤྱད་པར་གྱུར་པ་ཅི།

ཡལ་རབ་གནོན་གྱིས། ཉན་གྱིས་ཅི་ཡི་སྤྱད་དུ་རིག།

28

ཀས་ནི་འཛིག་པའི་ཚོ། ཁྱོད་ཀྱི་དབྱ་ནི་བསྐྱུང་གྱུར་ཅི།

ད་ཀྱི་ལུས་མཚོག་ལ། རྒྱུང་གིས་སྐྱུ་གྱི་བ་བསྐྱུང་བར་གྱུར།

29

མས་ཀྱིས་འདི་རྒྱུ་ཚོ། བཅོམ་ལྷན་འཇུག་བཅས་དེར་གསུངས་པ།

གྱུན་ཆད་མེད་པར་ནི། གྲོས་པར་བཀྲ་བ་ལས་ཀྱི་གྱུ་ན།

30

ན་ལས་ཀྱི་འཛིང་བ་ནི། ཆས་ཞུགས་གཡོག་པོ་དམ་པ་བཞིན།

འཇོགས་འགྲོ་བར་བྱེད། མྱོད་ན་མྱོད་དུ་མྱོད་པར་བྱེད།

31

འདུག་དུ་འཇུག་ཅིང་ཕྱོགས་སུ་ནོམ་པར་གྱུ་ལ་རྒྱ་གཏོར་འགོང་པར་བྱེད།

གྲུ་ལ་འཛིག་བཀྲ་བྱིན་གནས་ནི་ཀྱན་དུ་མཁན་ནས་མངོན་པར་འཇུག། 32

ན་པའི་ཡལ་དུ་རབ་འཇུག་ལས་ནོམས་དུས་ཀྱི་བོ་རྒྱ་བས་བཞིན།

པའི་རྒྱུ་སུ་འཇུག་པའི་ལས་ནི་གང་ནའང་འགོག་པ་མེད།

འདོགས་པར་བ་ཉིད་ལ་དྲིལ་དུ་འབྲས་སུ་རྩིང་པས་བྱུག།

ལུས་ཅན་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་ཅིང་དེ་ལའང་ངེས་པར་གཡོ་བ་མེད།

འཀྱིས་བཀྲུག་དང་ཡོངས་སུ་དཀྱིས་དང་ནོམ་པར་གསལ་བ་དང།

འཇོགས་བཅོམ་དང་བྱེ་མར་བྱས་ཀྱང་ཟད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། 33

वर्षाणि षट् भगवतः किमभूद्^१ दुष्करक्रिया ।
प्रस्कन्दिव्याधिना स्पृष्टं कस्माच्च भवतो वपुः ॥ २८ ॥

शिरोऽर्त्तिरभवत् किं ते तस्मिन् शाक्यकुलक्षये ।
वायुना स्पृष्टः खेदोऽभूत् कस्माद्विव्यतनोस्तव ॥ २९ ॥

इति तैर्भगवान् पृष्टस्तानभाषत सस्मितः ।
श्रूयतामनवच्छिन्नं वैचित्र्यं कर्मसन्ततेः ॥ ३० ॥

गच्छन्ति गच्छतः पश्चात् पुरस्तिष्ठन्ति तिष्ठतः ।
सद्भृत्या इव सन्नद्धा कर्मबन्धाः शरीरिणाम् ॥ ३१ ॥

गाहन्ते गहनानि दिक्षु विचरन्त्यल्लङ्घयन्त्यम्बुधिम्
आरोहन्ति गिरीश्वरानभिसरन्त्याक्रम्य शक्रालयम् ।
पातालं प्रविशन्त्यलोकविषयं कर्माणि कालोर्मिवत्
नास्त्येषामनिशं जनानुसरणे मार्गावरोधः क्वचित् ॥ ३२ ॥

दीर्घा कर्मलता नवेव सततं व्याप्ता पुराणैः फलैः
साश्चर्या सहचारिणी तनुभृतां तचाप्यलं निश्चला ।
याकृष्टा परिवेष्टिता विघटिता प्रोत्पाटिता मोटिता

གང་ཞིག་རྒྱ་བ་མཛོས་པའི་ལྷ་ས་ལ་སྒྲིན་གྱི་ཐིག་ལེ་ནག་པོ་དང་།
 གང་ཞིག་ས་རྩངས་ནིས་པའི་སྒྲུལ་ནག་ནོར་བུ་འོད་ཟེར་རལ་ཅན་འཛིན་།
 སྒྲ་ཚོགས་གཞུགས་ཀྱིས་བཀྲ་བའི་སྒྲོད་པ་ལྷ་ས་ཅན་ནིས་ལ་སྒྲིན་བྱེད་པ།
 འདི་ནི་བཀྲ་བའི་རིས་པས་ཡོངས་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲུལ་པའི་རི་མོ་ཡིན།

34

གཞལ་དུ་མེད་བའི་ནོར་སྒྲིད་ཅིང་། སུ་མང་རྩང་ས་དང་ལྷན་པའི།
 བྱིས་བདག་ཁར་པ་ཏ་ཞེས་པ། ཀར་པ་ཏར་ནི་སྒྲིན་བྱེད་བྱུང་།

35

དེ་ཡིས་མཛའ་བས་བསྐྱངས་པ་ཡི། བྱིས་པ་ཐུག་དྲ་ཞེས་བྱ་བ།
 ནོར་མ་བགོས་པའི་སྒྲུན་རྒྱ་ནི། མ་མི་གཅིག་པ་དེ་བྱིས་གནས།

36

ནས་ཞིག་བྱིས་བདག་དེ་ལ་ནི། བྱིས་བསམ་གཏམ་གྱི་བར་སྐབས་སུ།
 རྩང་ས་ནག་མོ་ཞེས་བྱ་བ། བྱ་བྱ་ཅན་གྱིས་དལ་བུས་སྒྲུས།

37

རྗེ་ཡི་སྤྲས་པོ་སྒྲོངས་པ་ལས། བག་མེད་བྱང་པོར་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
 བྱིས་དུ་མ་མི་གཅིག་པས་སྒྲུན། དུག་གི་ལྷོན་པ་ནིས་པར་བསྐྱེད།

38

འགོད་བྲལ་གཅིག་པུ་འདི་ཡིས་ཀྱང་། འགོད་ལྷན་བྱ་མང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།
 བགོས་པ་མིན་བའི་ནོར་དག་ལས། བྱེད་ནི་རྩལ་གྱིས་ལེན་པར་འགྱུར།

39

कान्तः काये वहति मलिनं दोषविन्दुं यदिन्दुः
 क्रूराकारः किरणजटिलं यन्मणिं कृष्णसर्पः ।
 नानारूपैः श्वलचरितं देहिनां दर्शयन्ती
 सेयं चित्रक्रमपरिणता कर्मनिर्माणलेखा ॥ ३४ ॥

अभूद्गृहपतिः पूर्वं कर्पटे खर्व्वटाभिधः ।
 अग्रमेयधनोत्पत्तिर्बहुपुत्रकलत्रवान् ॥ ३५ ॥

अविभक्तधनस्तस्य भ्राता वैमातृकः शिशुः ।
 मुग्धनामा गृहे तस्थौ वात्सल्यात्तेन पालितः ॥ ३६ ॥

कदाचित्तं गृहपतिं कालिका नाम वल्लभा ।
 उवाच कुटिला स्वैरं गृहचिन्ताकथान्तरे ॥ ३७ ॥

आर्य्यपुत्र त्वया गेहे सरत्नेन^१ प्रमादिना ।
 मोहादसोदरो भ्राता विषवृक्षो विवर्द्धितः ॥ ३८ ॥

एकोऽपि बहुपुत्रस्य व्ययिनस्तव निर्व्वयः ।
 अविभक्तधनादङ्ग न्यायेनैष हरिष्यति ॥ ३९ ॥

अस्य व्याधेरिवेतस्य वधश्चाद्यमौषधम् ।
 बन्धुच्छेदादपि नृणां धनच्छेदो हि दुःसहः ॥ ४० ॥

ཐམ་མའི་འདུ་འགོད་ཚྭ་པ་ཡིས། འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་འོས་གྱུར་པ།
ན་པོ་གོད་པ་སྤྱང་གྱུར་ན། གཉིས་འབྱུང་དབང་པོ་འབྱུལ་བ་བཞིན། 41

ས་པ་དེ་ཡི་གདུག་པའི་ཚྭ། ཐོས་ནས་བསམ་པ་རབ་འདར་ཞིང།
མཛེའ་བའི་ཞྭ་ས་པས་དབང་བྱས་དེ། དེ་ལ་གཙུག་ས་པས་རབ་སྐྱེས་པ། 42

རེ་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་པན་པ་བཟོད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲིག།
ཕྱི་རོལ་ཡན་ལག་ཁོར་ཐོབ་སྤྲད། ལྷན་སྐྱེས་ཡན་ལག་སྤྲུ་ཞིག་གཙོད། 43

ནོར་ལ་ཆགས་ནོས་ས་ནོར་དོན་དུ། སྤྲིག་པ་བསམ་པ་རིགས་ས་ཡིན།
ནོར་ནོས་ས་བསྤྱང་བར་གྱུར་མོད་ཀྱང། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་བཟླག་པར་འགྱུར། 44

ཡང་ཡང་ལས་ལྷ་བས་ཚྭ་པ་ཡིས། རབ་སྐྱེད་འབྱུགས་པའི་ནོས་འབྲུལ་ཅན།
དཔལ་ནོས་ས་རི་གཟར་རྩ་པོ་བཞིན། བགོད་པ་དག་ནི་སྤྲུ་ཡིས་བཟློག། 45

དེ་སྤྲད་སྤྲིན་ལེགས་བདག་གི་ཡིད། སྤྲན་རྒྱ་གསོད་ལ་ཡོངས་མི་འཇུག།
རྩོད་ཉམས་བདག་ནི་འཁོར་པ་ཡང། སྤྲོད་རྩལ་ཉམས་ན་འགོ་བ་གང། 46

སྤྲུ་བདག་པོ་དེ་ཡིས་ཡིད། ལྷ་ཚོགས་རིགས་པ་ཉིར་བསྟན་ནས།
ལྷ་སྤྲིག་པ་དག་ལ་ནི། དེ་ཡིད་མངོན་པར་སྤྲུགས་པར་བྱས། 47

སྤྲུ་མང་པོས་བསྐྱེད་བ་ཡིས། ལྷན་སྐྱེས་སྤྲུ་པོར་སྐྱེས་པ་བཞིན།
ད་སྤྲུ་གྱི་སོ་ནོན་གྱིས། འབྲུལ་ལ་བཅད་ནས་འདོར་བར་བྱད། 48

गम्भीरायव्ययारम्भसंसारोचितजन्मनाम् ।

विपन्निपातो महतां द्विपेन्द्रपतनोपमः ॥ ४१ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा क्रूरमुत्कम्पिताशयः ।

स तामुवाच प्रणयात् स्नेहपाशवशीकृतः ॥ ४२ ॥

हितमुक्तं त्वया तावत् किन्वेतदतिपातकम् ।

सहजं कश्चिन्नन्यङ्गं वहिरङ्गधनाप्तये ॥ ४३ ॥

न युक्तमर्थशक्तानामर्थार्थं पापचिन्तनम् ।

श्लोणेनायान्ति वित्तानि रक्षितान्यपि संशयम् ॥ ४४ ॥

मुहुःकर्म्मोर्भिसंरम्भसम्भवश्लोभविभ्रमाः ।

गच्छन्त्यः केन वार्यन्ते शैलकुल्या इव श्रियः ॥ ४५ ॥

तस्मान्न मे मनः सुभु भ्रातृद्रोहे प्रवर्तते ।

वित्तभ्रंशेऽस्ति मे वृत्तिर्वृत्तभ्रंशे तु का गतिः ॥ ४६ ॥

इति तस्य ब्रूवाणस्य नानायुक्तिनिदर्शनैः ।

शनैः सा विदधे पत्युः पातकाभिमुखं मनः ॥ ४७ ॥

वर्द्धितान् बहुभिः स्नेहैः सहजान् मूर्खजानिव ।

छिन्वा हरन्ति सहसा क्षुरधाराः खराः स्त्रियः ॥ ४८ ॥

རྫོངས་བས་བཙོས་པའི་རྫོང་བྱད་མེད་ནི།
 འབྲོག་ཅིང་གཞན་ལ་རབ་གདུག་བྱ་མིན་ལ།
 འཇུག་བའི་སྤྲད་དུ་བཏོན་པ་སྒོམ་སྒྲོར་ཞིང་།
 སྤྲིག་བའིས་བར་སྤྱང་བར་བྱེད་བཏིང་།

49

གཉེན་དང་གོགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞིང་། མེས་མ་ནི་རང་བདེས་བྱོས་གྱུར་པ།
 དཔལ་ལྷན་ནོམས་ལ་དུད་པ་བཞིན། བྱད་མེད་གྲུལ་ལ་རྫོགས་གང་།

50

དེ་ནས་དེ་ཡིས་སྤྲོན་ཟླ་ནི། མེ་ཏོག་བདུ་སྤྲད་ལ་དྲངས་ནས།
 མི་མེད་ནགས་སུ་རྩོལ་ཡིས། རྫོང་ཐོས་པ་མེད་པར་བསང་།

51

དེ་ཉིད་ཡིན་སྤྲིག་པ་དེ། སྤྲེ་བ་སྤྲ་མ་ནོམས་སྤྲད་ནས།
 མཐོང་བོང་སྤྲད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ད་ལྟ་འང་སྤྲིག་མའི་ཆ་ཤས་འཛིན།

52

དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ། གཟིངས་ནི་གང་བར་གྱུར་པ་སྒོམ།
 རྫོངས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱང་དག་གིས། དེན་ཅན་གླིང་ནས་ཡང་དག་འོངས།

53

དེ་ནས་དེད་དཔོན་གཉིས་པ་ནི། དོན་ཉམས་དེ་ལ་བཏོན་གྱུར་པ།
 སྤང་བས་གཟིངས་ལ་སྤྲས་བ་ཡི། བྱག་པ་བྱ་བར་རབ་དུ་བཙོསས།

54

ཅི་སྟེ་དོན་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ནས། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྫོགས་གྱུར་ཀྱང་།
 སྤང་བས་འོང་དེ་སྤྲིག་པ་ཡི། འབད་ལས་སྤད་ཅིག་འོག་མ་གྱུར།

55.

वक्रा परं क्रूरतरक्रियासु
प्रवर्तनायैव दृढाभियोगा ।
पापा निपाताय भवत्यवश्यं
मोहाहतानां युवतिर्मतिश्च ॥ ४६ ॥

बन्धुमिवविरक्तानां स्वसुखक्षीवचेतसाम् ।
श्रीयुतानामिव नतिः स्त्रीजितानां मतिः कुतः ॥ ५० ॥

अथ भ्रातरमाह्वय नीत्वा पुष्पोच्चयाय सः ।
न्यवधीदश्रुताक्रन्दमश्मना विजने वने ॥ ५१ ॥

अहमेव स तत्पापं भुक्त्वा पूर्वेषु जन्मसु ।
वहाम्यद्यापि शेषांशमङ्गुष्ठक्षतलक्षणम् ॥ ५२ ॥

सार्थवाहोऽर्थदत्ताख्यः पूर्णप्रवहणः पुरा ।
पवनस्यानुकूल्येन रत्नदीपात् समाययौ ॥ ५३ ॥

द्वितीयः सार्थवाहोऽथ नष्टार्थस्तं समाश्रितः ।
देषात् प्रवहणे छिद्रं प्रच्छन्नं कर्तुमुद्ययौ ॥ ५४ ॥

अथ दृष्टोऽर्थदत्तेन वार्थ्यमाणः पुनः पुनः ।
पापप्रयत्नो द्वेषान्धः क्षणं न विरराम सः ॥ ५५ ॥

དེ་ནས་དོན་མཐུན་བརག་ཁྲོས་ནས། ཁྲོ་ལྷན་ནིས་བར་སྐྱོངས་པ་དེ།
མི་བཟང་གཞི་རབ་བསྟན་ནས། སློག་རང་བུལ་བ་ཉིད་དུ་བྱས། 56

དེ་ཉིད་ཡིན་དེ་བསད་ལས། སློག་འབྲས་སྦྱིབ་གཞན་སྦྱང་ནས།
སློག་མའི་ཆ་ཤས་ད་ལྟ་ཡང་། ཀྱང་པར་སང་ལྷོང་ས་འཛིན་ནོ། 57

ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་བརྟེ་བ་ཡིས། བརྟེན་པའི་སློ་ལྷན་རང་སངས་གྱིས།
ལྷ་པ་དེ་མ་ཞེས་པ་སྤོན། ཀ་ཤིའི་གྲོང་དུ་བསྐྱུང་སྦྱང་ཞུགས། 58

དེ་ཡི་སྦྱང་བཟེད་ཡོངས་ཁེངས་པ། མཐོང་ནས་སྦྱང་བས་སྦྱན་སྦྱང་བ།
འབྲས་མེད་གཡོ་ལྷན་ཞེས་པ་ཡིས། ལག་པ་ཡིས་ནི་ས་ལ་ཤོ། 59

དེང་ཟས་བཅད་ལས་འཁྱུངས་པའི། སློག་དེ་སྦྱིབ་མང་པོར་ནི།
སྦྱང་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སློག་པ་ཡིས། ལྷུང་བཟེད་སྦྱོང་བ་ཉིད་དུ་བྱུང། 60

བ་ཤིལ་ཞེས་བྱ་བར་སྤོན། དག་བཅོམ་ཉིད་ཐོབ་སེམས་རབ་དང་།
རབ་ཞིའི་དགའ་ཆལ་གྲོང་བ་ཡིས། བྱས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས། 61

དེ་ཡི་སྦྱན་ལྷ་རབ་བྱང་ནི། ལྷ་ར་དུ་རྩ་སྦྱིབ་པའི།
བཀྱར་སྦྱིད་ཀྱིས་དེ་མཐོང་ནས། སྦྱང་བའི་མེ་ཡིས་གཏུངས་བར་བྱུང། 62

ཡོན་དན་ཅན་མོས་བཀྱར་མཐོང་ནས། དེ་ཉམས་སྦྱང་དུ་སྦྱིབ་པོ་མོས།
རབ་དུ་འབད་བྱེད་ཐད་ག་ཉིད་ནི། ཡོན་དན་གཟུང་ཕྱིར་བཅོམ་མ་ཡིན། 63

ततः सार्थपतिः कोपात् तं मात्सर्यविमोहितम् ।
तीव्रशक्तिप्रहारेण चकार गतजीवितम् ॥ ५६ ॥

अहं स तद्वधात् पापफलं भुक्तान्यजन्मसु ।
वहाम्यद्यापि शेषांशं चरणे खदिरव्रणम् ॥ ५७ ॥

प्रत्येकबुद्धः पिण्डाय पात्रपाणिर्दयार्द्रधीः ।
विवेश कासनगरीमुपारिष्ठाभिधः पुरा ॥ ५८ ॥

सम्पूर्णपात्रमालोक्य तस्य विद्वेषदूषितः ।
युवा चपलको नाम पाणिनापातयद्भुवि ॥ ५९ ॥

अहं स पापं तद्वक्तृच्छेदोत्थं बहुजन्मसु ।
भुक्तापि फलशेषेण प्रयातः शून्यपात्रताम् ॥ ६० ॥

वशिष्ठाख्यः पुरार्हत्त्वं प्राप्तश्चित्तप्रसादवान् ।
उवास प्रशमारामे विहारे पौरकल्पिते ॥ ६१ ॥

भ्राता प्रव्रजितस्तस्य भरद्वाजः सदोदितम् ।
विशोक्य जनसत्कारं ययौ द्वेषाम्नितातताम् ॥ ६२ ॥

गुणिनां मानमालोक्य प्रयत्नं तद्विनाशने ।
जनः करोति नत्वात्मगुणाभानसमुद्यमे ॥ ६३ ॥

ཆེན་པོ་ལ་འོས་གོས་རྒྱང་ཞིག། གྱེ་པོ་གྲུས་པས་སྤུལ་བ་ནི།
དང་པོ་འི་སེམས་སྒྲན་བ་གྱི་ཕྱུ། མཇེན་བས་སྒྲན་ཆེད་ལ་བྱིན།

64

དེ་སྒྲངས་ཡོན་ཉན་ལ་སྒྲང་དེ། ཁོན་དང་བུལ་བ་ཉིད་ས་གྲུར།
ཕན་པ་ནིས་ས་དང་མཇེན་བས་ཀྱང་། ངན་པ་དང་གི་མི་འགྲུང་རོ།

65

དེ་ཡིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྒྲོང་མ། དབེན་སར་ཡང་དག་པོས་ནས་ནི།
གོས་ནི་རྒྱང་དག་དེ་ལ་བྱིན། བཀྱར་སྟེ་བྱས་ནས་རབ་སྒྲུས་པ།

66

གོས་རྒྱང་འདི་ནི་སྒྲོད་བཟང་མ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཕྱོན་ལ་སྒྲེ་པོ་དག།
འདི་ན་བ་གྱི་ཕྱུ་ཡིས་ནི། བྱིན་ཞེས་དལ་བྱིས་སྒྲུབ་ར་བྱ།

67

དེ་སྒྲང་དེས་བཟོད་དེ་ཡིས་ཀྱང་། ཁས་རྒྱང་དེ་ཡིས་བསྟན་པ་བྱས།
གང་བྱིས་བ་གྱི་ཕྱུ་ལ་ནི། གྱེ་པོ་སྒྲོང་བར་དགོས་པར་གྱུར།

68

ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཚང་བཟོད་པས་དེས། དེ་ནས་གྲོང་པས་མ་མཚོད་དེ།
རིང་དུ་སྒོང་གྲུར་ཆེན་པོ་ནིས་ས། བཀྱར་སྟེ་ཉམས་པས་འཛིགས་པ་ཉིད།

69

སྒྲུར་དུ་རྒྱ་རྒྱ་དེ་བདག་སྟེ། འཕགས་ལ་སྒྲུད་བས་སྒྲེ་གཞན་ལ།
བསོད་ནམས་མིན་སྒྲུད་དེས་སྒྲུག་ལས། མཇེས་མས་དིང་ཡང་ཆུན་བྱིས་སྒྲུད།

70

བདག་སྟེན་བྲམ་ཟེའི་སྒྲུག་དོག་གིས། བ་ར་རྒྱ་སིར་བུབ་པ་ནི།
སྒྲོ་སྒྲན་མཇེན་ཤེས་ལྔ་པ་ཡིས། བྲགས་པ་སྒྲུག་དོག་དག་གིས་བཅོམ།

71

महार्हवस्त्रयुगलं भ्रात्रे भक्तजनार्पितम् ।

तस्मै वशिष्ठः प्रददौ प्रीत्या सरलमानसः ॥ ६४ ॥

तदादाय गुणद्वेषी न वैराद्विरराम सः ।

नोपकारैर्नवा प्रीत्या निजंतां याति दुर्जनः ॥ ६५ ॥

एकान्ते स समाह्वय विहारपरिचारिकाम् ।

दत्वास्यै वस्त्रयुगलं जगाद कृतसत्कृतिः ॥ ६६ ॥

इदं त्वया वस्त्रयुगं परिधाय सुमध्यमे ।

वशिष्टेनार्पितमिति प्रश्ने वाच्यः शनैर्जनः ॥ ६७ ॥

इति स्वीकृत्य तेनोक्ता तदादिष्टं चकार सा ।

येनाभवद्वशिष्ठस्य जनो विल्ववशङ्कितः ॥ ६८ ॥

शीलवैकल्यवादेन सोऽथ पौरैरपूजितः ।

दूरं ययौ महान्तो हि सत्कारभ्रंशभीरवः ॥ ६९ ॥

सोऽहमार्थापवादेन भरद्वाजोऽन्यजन्मसु ।

भुक्ताप्यपुण्यं तच्छेषात् सुन्दर्याद्य मृषार्हितः ॥ ७० ॥

ब्राह्मणेनेर्ष्या पूर्वं वाराणस्यां मया मुनेः ।

दवादेन हता कीर्तिः पञ्चाभिज्ञस्य धीमतः ॥ ७१ ॥

མེདྲིག་བཞུ་ཅན་གྲགས་པ་ཡི། བ་དན་ལྟར་མངོས་སྤྲད་འཆོང་མ།
བཟང་མོ་ཞེས་བྱ་བྱད་མེད་མཆོག། བ་རྩ་སིར་སྤོན་བྱང་བྱར།

72

གཡོ་ལྟན་གྱ་གྱའི་བསམ་པ་ཅན། བད་ཅ་ཞེས་པས་ནམ་ཞིག་དེ།
མཐོང་ནས་མཆོན་མོ་སྤྲད་པའི་སྤྲད། གོས་དང་གྱན་དག་དེ་ལ་བྱིན།

73

དེ་ནས་གཡོ་བའི་ཆགས་པ་ཅན། མཆོས་པ་ལ་འགྲོགས་པར་མངོན་སྟོགས་པའི།
ཉིན་མོར་བྱད་པ་ནམ་མཁའ་ཡི། ཁྱམས་ཀྱི་མཐར་ནི་བབས་པའི་ཆོ།

74

བཟང་མོ་རང་གི་བྱིས་སོང་ནས། མེདྲིག་གོས་དང་གྱན་ནོམས་གྱིས།
མངོས་བ་ཉིད་ཀྱི་གྱན་ལ་ནི། སྤྲད་ཡང་སྤོས་པའི་གྱན་དག་བྱས།

75

སྤྲད་ཅི་ཀྱང་པའི་མཐོལ་ལ་རབ་ཆགས་ཤིང་།
དོ་ཤལ་མཆོག་ནི་མགྱིན་པར་དབྱངས་ནས་ཀྱང་།
བྱ་བ་དོན་གཉིར་མེ་ལོང་ལ་སྟོགས་དེ།
སྤྲད་འཆོང་སྤྲོད་པའི་དོན་བཞིན་དེ་ཡིས་བྱས།

76

མགྱིན་པ་ལ་གཞན་བཞིན་གཞན་མཆུ་ལ་གཞན།
དེ་བཞིན་གཟུགས་ཅན་མ་དེས་སྤྲོད་ལ་གཞན།
ནོམ་བཀྲ་རང་གྱི་བྱ་བ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན།
སྤྲོས་བྱ་ཆགས་བྱད་ཉིད་ཀྱིས་གྱིན་ནོམས་བརྒྱང་།

77

वाराणस्यामभूत्पूर्वं भद्रा नाम वरानना ।

वेश्या यशःपताकेव कान्ता कुसुमधन्वनः ॥ ७२ ॥

तां कदाचिन्मृणालाख्यो विटः कुटिलचेष्टितः ।

दृष्ट्वा तस्यै ददौ रात्रिभोगायांशुकभूषणम् ॥ ७३ ॥

ततस्तरलरागायाः सन्ध्यायाः सङ्गमोन्मुखे ।

गगनाङ्गनपर्यन्ते^१ लम्बमाने दिवाकरे ॥ ७४ ॥

गत्वा स्वभवनं भद्रा पुष्पांशुकविभूषणैः ।

लावण्याभरणा चक्रे पुनरुक्तं प्रसाधनम् ॥ ७५ ॥

अलक्तके पादतलावसक्ते

कण्ठावलम्बिन्यपि तारहारे ।

कार्यार्थिनी दर्पणसम्मुखी सा

चकार वेश्याचरितं यथार्थम् ॥ ७६ ॥

कण्ठेऽन्यदन्यत् वदनेऽन्यदोष्ठे

बभार तन्वी हृदये तथान्यत् ।

सा भूषणं लोभनमेव पुंसाम्

मूर्त्तं स्वकर्तव्यमिवातिचिचम् ॥ ७७ ॥

ཡིད་སྦྱིས་གྱུལ་བའི་གྲགས་པ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་ནི་དང་པོ་བཞིན།
 ལན་བུ་ཐོག་མའི་རི་མོས་འཇིགས་ལྷན་པར་རབ་སྤྲོས་གིང་།
 རབ་འགོ་བདུག་པའི་དུ་བས་རབ་རིབ་ཐུན་མཚམས་བཞིན་བཀྲ་བ།
 ཆགས་པ་དང་བྱས་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཆགས་བ་དེ་རབ་མཛེས། 78

དེ་ནས་གཡོག་མོ་ཆུ་སྤྲིན་ས། ཞེས་པ་མུར་བར་རབ་ཞུགས་དེ།
 དར་སྤྲོས་སྐད་ཅིག་འགྲོགས་འདོད་པའི། གཞོན་ཀྱུ་གསར་པ་ཕྱིན་ཕྱོད། 79

ཀར་པ་ནི་བགྱི་སྤྲུག་ལ། ལྷ་བཞིན་དུ་ནི་ཕྱིར་བར་བྱེད།
 འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་གདོར་ཞིང་འོངས། ནང་ཞུགས་ཉིད་ནི་མི་རེལ་ཐོང་། 80

རབ་མང་ཞོར་ལྷན་གཏོང་མོད་ཅན། བྲེལ་བས་ཡུན་རིང་མི་ཕྱོད་པ།
 འདོད་བསྐྱིབས་འདོད་ལྷན་བཟེད་པ་ཅན། སྐལ་པ་བཟང་མོ་གཤམ་ཐོབ། 81

ཅས་པ་དེ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། ཡོན་དང་ཆགས་པའི་བར་དུ་ནི།
 སྐད་ཅིག་འཕྱང་མོ་ཡུག་པ་བཞིན། བཟང་མས་འཇུག་བཅས་རབ་སྤྲོས་པ། 82

གཞན་ལས་སྒྲ་ནི་རྒྱང་པ་དག། ལས་སྤང་དག་གི་བྱད་མེད་བཞིན།
 དེ་དུས་དོན་གཉིར་གཞན་ལ་ནི། ལག་བཟེད་ཉིད་ཅི་ལྟར་འགྱུར། 83

སྦྱི་གྱི་ཁྱམས་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དབང་དུ་གྱུར་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ནི།
 གང་གིས་སྦྱོན་ཉིད་འཐམས་པ་དེ། སྐད་འཇོང་བྱད་མེད་ཁྱམས་ཀྱིས་བདག། 84

कलिततरुणरागा साङ्गरागा बभौ सा
तिमिरशवलसन्ध्येबोद्धसङ्घोषधूमैः ।
मनसिजयकीर्त्तिं मूर्त्तिमाद्यामिवेन्दो-
रलकतिलकलेखां लीलया सूत्रयन्ती ॥ ७८ ॥

ततः प्रविश्य त्वरिता दासी मकरिकाभिधा ।
तामूचे क्षणसंगार्थी वहिरास्ते युवा नवः ॥ ७९ ॥

कार्षापणानां तृणवद् वितीर्य शतपञ्चकम् ।
प्रविश्येव विनिर्याति सोऽयं ते निधिरागतः ॥ ८० ॥

प्रभूतद्रविणत्यागी व्यग्रत्वादचिरस्थितिः ।
छन्नकामः क्षमी कामी सुभगे लभ्यते कुतः ॥ ८१ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा भद्रा प्रोवाच सस्मिता ।
क्षणं देलायमानेव मध्ये दाक्षिण्यलोभयोः ॥ ८२ ॥

कथं रथ्याङ्गनेवाहमन्यस्मादात्तवेतना ।
गच्छामि प्रार्थितान्यस्य तत्क्षणेत्तानपाणिताम् ॥ ८३ ॥

प्रपाणामिव सर्वस्य स्वाधीनानामपि क्षणम् ।
पूर्वसेवा वृता येन स स्वामी वेशयोषिताम् ॥ ८४ ॥

མཚན་མོ་གཅིག་ལྟ་འདི་ཉིད་ནི། བད་ཅོས་ཉོས་ལ་ཅི་ཞིག་བཟོད།
གཞན་གྱིས་སྒྲ་བོ་འོང་དུ་ཆུག། བདག་ཅག་ཏྲག་དུ་གསར་བ་ཅོམ། 85

བཟང་མོས་འདི་བཟོད་ཆུང་ཅུ་དེས། མཚོག་དུ་སྤང་ཅི་ལ་ཆགས་བཞིན།
གསར་བ་གསར་བའི་རོར་ཆགས་ཤིང་། ཁྲིས་བས་དེ་ལ་རབ་སྤྲས་པ། 86

གལ་དེ་འོང་བ་བཏང་གུར་ན། མོང་བ་ནང་པར་འོང་མི་འགུར།
སྤང་འཚོང་ནི་མས་དང་ཚོང་པ་ལ། རྒྱལ་བས་ཉོ་བ་མང་བར་འགུར། 87

འདི་ནས་ཆུང་ཟད་འདི་ནས་དང་། ཆུང་ཟད་ཉིན་མཚན་དུ་གསོག་པ།
སྤང་འཚོང་ནི་མས་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་ཡིས། ཉིད་པའི་མེ་ཏོག་འབྲུབ་བཞིན། 88

སྤང་འཚོང་མ་ལ་ཏྲག་དུ་མཛེའ། སྤོང་བ་ནི་མས་ཀྱི་རིག་པ་བཞིན།
ཚོས་ཀྱི་སྤང་མིན་འདོད་སྤང་མིན། རོར་ཉིད་སྤང་དུ་གྲྱུས་པར་བྱེད། 86

མང་དང་འགྲོགས་པས་སྤང་འཚོང་མ། མི་གཙང་བ་ཉིད་མི་འགུར་ཞིང་།
འདི་ཡི་བདུལ་ཞུགས་མི་ཉམས་དེ། སྤང་ལ་དོན་དུ་གཉིད་བྱར་འགུར། 90

གཞན་དག་ཕྱིར་འཕྱོན་གཞན་ན་འཇུག། གཞན་དག་ཕྱི་ནས་རབ་ལྟ་བའི།
སྤང་འཚོང་གང་དེ་མཛོས་པ་སྟེ། ས་ཡི་བདག་བའི་མདུན་ས་བཞིན། 91

ཚོང་པ་དབུལ་བའི་སྤང་བཞིན་དུ། སྤོང་པར་ཁྲིམ་ན་གང་འདུག་པ།
སྤང་འཚོང་ནི་མས་ལ་འདི་ལས་ནི། ལྷག་པ་སྤང་ངན་གཞན་པ་ཅི། 92

एकैवेयं मृणालेन क्रीता रात्रिः किमुच्यते ।

परः प्रातः समायातु नवारम्भाः सदा वयम् ॥ ८५ ॥

इत्युक्ता भद्रया क्षुद्रा मधुलुब्धेव सा परम् ।

सक्ता नवनवास्वादे कुपिता तामभाषत ॥ ८६ ॥

न गतः प्रातरागन्ता प्राप्तः संत्यज्यते यदि ।

भाग्यैर्भवति वेश्यानां वणिजाञ्च बहुक्रयः ॥ ८७ ॥

इतः किञ्चिदितः किञ्चिच्चिन्वन्तीनां दिवानिशम् ।

वेश्यानां पौरुषो लोभः कुसुमावचयोपमः ॥ ८८ ॥

न धर्माय न कामाय धनार्यैव प्रसाध्यते ।

वेश्या याचकविद्येव बहुप्रणयिनी सदा ॥ ८९ ॥

नायात्यशुचितां वेश्या व्रतमस्या न लुप्यते ।

भजते बहुसङ्गेन प्रत्युताभ्यर्थनीयताम् ॥ ९० ॥

निर्यान्त्यन्थे विशन्त्यन्थे प्रतीक्षन्ते वहिः परे ।

यस्याः सा शोभते वेश्या सभा भूमिपतेरिव ॥ ९१ ॥

दैर्भाग्यं पण्यकामिन्याः किमन्यन्नास्त्यतोऽधिकम् ।

तुलेव क्षीणा वणिजः शून्याः सीदन्ति यद्गृहे ॥ ९२ ॥

སྐལ་ངན་གྱིས་ནི་འཛིན་བྱེད་མེད། འཕྱོན་མ་སྟོང་པར་ཉལ་བ་ནི།
སྒྲ་རྩོད་འདོད་ལྷན་ནི་མས་ཀྱི་སྐྱ། རྩོན་གྱི་འབྲུག་པར་གྲུབ་བར་བྱེད། 93

འསྐལ་ལ་ཉོ་བ་ཡོངས་བཏང་ནས། རིང་ན་གནས་ལ་བསྐྱགས་པ་ན།
ཟོང་འགྲམས་ས་ཅུ་སྐད་འཛོང་མ། འཕྲིང་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུར་དུ་བསྐྱས། 94

འདི་ནི་དག་མཚན་ཙམ་དོན་གཉིར། བྱ་བས་བྲེལ་ཞིང་མང་དུ་སྒྱེར།
ནང་ཞུགས་ཉིད་ན་ཕྱི་རོལ་འགོ། ཅི་ཉམས་ནོར་ནི་སྒྲང་བར་མཛོད། 95

ཕན་པ་འདི་ཐོས་བཟང་མོ་དེས། དེ་བཞིན་ཞེས་ཏེ་ཁ་ཡིས་སྒྲང།
སྐད་འཛོང་རང་བཞིན་ཆགས་པ་སྟེ། རིག་པ་སྐྱེ་བོ་ཆགས་བྱེད་ཉིད། 96

སྐད་ཅིག་ཉིད་ནི་དེར་བཟོད་མཛོད། བདག་གིས་ཆས་དང་གྱོན་མ་ཚར།
ཞེས་པའི་འཕྲིན་ནི་སྐྱེལ་བ་ལ། བད་ཅོ་ལ་ནི་གཡོག་མོ་བཏང། 97

འདོད་ལྷན་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། མང་པོ་སྐྱོན་པས་སྐད་ཅིག་ནི།
སྒྲང་པོས་བདུ་ཅན་བཞིན་དེ། སྐད་པས་འབྲུགས་པ་ཉིད་གྲུར་ཏོ། 98

དེ་ནས་དེ་ནི་སོང་བ་དང་། མཚུ་ནི་སོས་བཅད་ལྷག་མ་དང་།
དེ་ཡིས་བརྟེ་མེད་འབྱུང་པ་ཡིས། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་རྩིང་ཉིད་ཐོབ། 99

སྒྲར་ཡང་གྱོན་ནི་རབ་བརྒྱུད་ན། བསྐྱེད་ཅོ་ལ་གྲུར་བར་ནི།
བྱོན་ཞེས་སྒྲང་བ་སྐྱས་པ་ཡིས། བྲོགས་མོ་དེ་ནི་ནི་མ་པར་སྐྱངས། 100

अभाग्यैर्ग्राहकाभावे गणिका शून्यशायिनी ।

मिथ्या वर्णयति प्रातः कामुकैर्द्वारभञ्जनम् ॥ ६३ ॥

सद्यःक्रयपरित्यागा दूरवर्त्तिप्रतीक्षया ।

माला इवाशु शुष्यन्ति वेश्याः पण्यप्रसारके^१ ॥ ६४ ॥

एष कौतुकमाचार्यी कार्यव्यग्रो बहुप्रदः ।

प्रविश्यैव विनिर्याति का क्षतिर्गृह्यतां धनम् ॥ ६५ ॥

श्रुत्वैतत् स्वहितं भद्रा तथेति प्रत्यपद्यत ।

लोभः स्वभावो वेश्यानामौचित्यं जनरञ्जनम् ॥ ६६ ॥

क्षम्यतां क्षणमचैव नाहं सज्जप्रसाधना ।

[विससर्ज मृणालाय दासीं सन्देशवादिनीम् ॥ ६७ ॥

क्षणं सुन्दरकाख्येन बहुदानेन कामिना ।

सा पद्मिनी गजेनेव भुक्ता व्यालोलतां ययौ ॥ ६८ ॥

ततस्तस्मिन् गते दन्तच्छेदोच्छिष्टरदच्छदा ।

निर्दयालिङ्गनैस्तेन नीता निर्माल्यतां क्षणात्^२] ॥ ६९ ॥

विससर्ज मृणालाय पुनरात्तप्रसाधना ।

सा सखीं गूढविद्वेषां तूर्णमागम्यतामिति ॥ १०० ॥

१ ^W₁ वेश्यापण्यः प्रसारके ।

२ ^W₁ and ^W₂ omit the portion bracketted.

དེ་ཡིས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པ་ལས། དེ་ཡི་སྤྲོད་པའི་པད་ཅོས་ཤེས།
འདི་ཉིད་དུ་ནི་བཟང་མོ་དག། ཤོག་ཅེས་ཁོ་བ་སྤྲོད་པས་སྤྲོད། 101

དེ་ནས་འཕྲིན་ཐོས་དྲི་བཟང་གིས། ཀྱང་དྲུག་པ་ནི་འབྲུག་ས་མ་དེས།
པད་ཅོས་བཟློན་པའི་སྤྲོད་མོས་ཚལ། ཀྱང་འཕྲུང་མེད་ཤོག་གྲིས་པར་སོང་། 102

དེ་ནི་འོང་བ་མཐོང་གྲུར་ནས། ཆགས་སྤང་དྲུག་ནི་མི་བཟད་པ།
འཁོར་བ་ནི་མ་པ་དང་བཅས་བཞིན། དེ་ནི་ནི་འབྲུར་ལྷན་པར་གྲུར། 103

དེ་ཡི་བསམས་པ་གཡོ་བ་ཡིས། བདག་དོན་གཉིད་བར་བཏགས་པ་ཡི།
གྲིན་ནི་མས་ཆགས་ལས་བཞིན་དང་ནི། ཉེ་བར་སྤྲད་པས་ཉམས་པར་བྱས། 104

སྤྲོད་པ་རང་སྤྲོད་གྲུ་གྲུའི་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་ནུ་མའི་ངོས་དག་ལ།
སེན་མོ་འབྲིག་པོར་རབ་བཏབ་ནི་མས་གྲིས་དེ་མོ་གསལ་པ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
མཆུ་འདབ་མཛེས་པ་གཡོན་ཅན་སྤྲུག་མས་ཉམས་ཤིང་བཞིན་ན་ཟད་གྲུར་པ།
ལག་འབྲེ་མ་འདིས་བདག་གི་ཡན་ལག་ཀྱན་ལ་མི་བཟད་དྲུག་ནི་མས་སྤྲོ། 105

སྤྲོད་ཅིག་དེ་བསམས་ཆེ་བར་རབ་ཁྲོས་པའི།

མེ་ཡིས་རབ་བསྤྲོད་དུ་བའི་ནི་མ་འཕྲུལ་ནི།

སྤྲོད་པའི་ནི་མ་འབྲུར་དུས་ཀྱི་བཞིན་ལྷན་དེས།

སྤྲུག་པ་གྲིས་པ་དེ་ལ་རབ་སྤྲོད་པ།

ज्ञात्वा मृणालस्तद्वृत्तं पैश्रून्यात् कथितं तथा ।
इहैवायातु भद्रेति गूढकोपः समभ्यधात् ॥ १०१ ॥

ततः सा प्राप्तसन्देशा सौरभाकृष्टषट्पदा ।
मृणालजुष्टमुद्यानं प्रययौ फुल्लपादपम् ॥ १०२ ॥

तां दृष्ट्वैव समाय.तां रागद्वेषविषोत्कटः ।
संसार इव साकारः सविकारो बभूव सः ॥ १०३ ॥

सोऽचिन्तयच्चपलया मदर्थमुपकल्पितम् ।
कृतमन्योपभोगेन लोभलुप्तं प्रसाधनम् ॥ १०४ ॥

नखोल्लेखैर्वक्त्रैः कुटिलचरितं हन्त लिखितम्
वहन्ती प्रत्यग्रं निजमिव समग्रं स्तनतटे ।
विटोच्छिष्टक्लिष्टाधरदलरुचिः क्षामवदना
भुजङ्गी सर्वाङ्गं विषमविषमेषा दिशति^१ मे ॥ १०५ ॥

क्षणं विचिन्त्येति पृथुप्रकोपः
कृशानुधूमोद्गमविभ्रमेण ।
भ्रुवोर्विकारेण स कालवक्त्रः
प्रोवाच तां साध्वससन्निरुद्धाम् ॥ १०६ ॥

१ H दृजति । ^W 2 gives two readings दृजति and दिशति ।

མང་དང་སྐད་ཅིག་ལ་འགྲོགས་སྒྲིབ་འཛོལ་གང་།

དེ་ནི་དང་པོ་གཞན་ཞོར་ཅི་ལ་འཛིན།

བདག་དོན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ཆས་འདི་དག།

ཁྱོད་ཀྱིས་དྲུག་གྱི་ཐིགས་པའི་སྒྲག་མར་བྱས།

107

ཞེས་སྒྲས་གཟུགས་བཟང་མོ་ཡི་འོག་པག་ནི།

གཡོ་ཞིང་བསྐྱོད་པའི་གསལ་བའི་སྒྲ་དག་གིས།

དེ་ན་མཛོད་བྱ་མོ་གཞིན་ནུ་གསལ་བའི་འོས།

སྤངས་ཞེས་དམན་པས་སྒྲོང་བར་བྱེད་པ་བཞིན།

108

བྱང་བའི་འཕྲང་བ་སྒྲ་སྒྲོག་གཉིབས་པ་ཡི།

འཁྲི་ཤིང་ནྟམས་ཀྱང་བཞིན་ནི་རབ་བདུད་པས།

འགག་པའི་ཡལ་འདབ་ཀྱན་དུ་གཡོབ་བྱེད་ཅིད།

བརྩེ་བས་རིང་ནས་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན།

109

འཛིགས་བྱང་བསྐྱུན་པའི་སྒྲག་བཞིན་བརྩེ་མེད་དེས།

ཡན་ལག་འཁྲི་ཤིང་སྒྲག་ཉྟམས་རི་དགས་ནི།

གཡོ་ཡང་མིག་ཅན་བསད་ནས་མགྲོགས་པ་ཡིས།

གཏུམ་པོ་མཚན་ཆ་བྲག་སྒྲགས་རབ་དུ་སོང་།

110

क्षणेन वेश्या बहुसङ्गता या^१
 गृह्णाति सा किं परवित्तमादौ ।
 मदर्थमेवाहित एष वेशः
 कृतस्त्वया स्वेदकणावशेषः ॥ १०७ ॥

इति ब्रुवाणः सुतनोः प्रकम्प-
 विलोलकाञ्चशास्तरलस्वनेन ।
 प्रसीद वालामबलामबध्यां
 रक्षेति दैन्यादिव याच्यमानः ॥ १०८ ॥

सताभिरप्याकुलभृङ्गमाला-
 विराविणीभिर्दययैव दूरात् ।
 निवार्यमाणः प्रणताननाभिः
 समन्ततः पञ्चवपाणिकम्पैः ॥ १०९ ॥

घोरां कृतिर्व्याघ्र इवाघृणोऽसौ
 चासावसन्नाङ्गलतां कुरङ्गीम् ।
 हत्वा नृशंसस्तरलायताक्षीं
 रक्ताक्तशस्त्रः प्रययौ जवेन ॥ ११० ॥

१ H, ^w₁ and ^w₂ read क्षणेन यस्या बहुसङ्गतायाः ।

གང་ཞིག་ཁྲོ་བའི་ལོང་བས་མིག་བཀག་པ།
 དེ་དག་ནྟམས་ལ་བྱ་མིན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
 ཏྲུ་ཡིད་ནི་བཅེ་བས་དབྱལ་བ་ཡིས།
 སྤྱོད་ཚུལ་བཅེ་མེད་འཇིགས་ཅུང་ནྟམས་ལ་ཡང་།

111

དབེན་པར་བཟང་མོ་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་བསད་ཅེས།
 དེ་ནས་དེར་ནི་འབངས་མོས་སྦྲ་བསྦྲགས་ཤིང་།
 སྦྱོ་བོ་འདུས་ཆོ་ཉི་ཆོ་སངས་གྱིས་ཀྱི།
 བགས་མཐར་དེ་ནི་རང་དགའ་དག་ཏུ་ལྷགས།

112

དེ་མདུན་ཁྲག་གིས་སྦྲགས་པའི་མཚོན་བཞག་ནས།
 སྦྱོ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་དེ་བྲོས་ཆོ།
 ཏྲུ་འཇིན་གྲོང་པས་སྤྲིག་པ་མེད་མོད་ཀྱང་།
 རང་སངས་གྱིས་ནི་འཕྲལ་ལ་གཟུང་བར་འགྱུར།

113

མ་ཅུངས་གཞོད་བྱེད་ལ་འོས་གསོད་པའི་སར།
 དེ་ནས་གྱུལ་བའི་བཀའ་ཡིས་དེ་བྲིར་ཆོ།
 པར་འི་ཅོ་ལག་འཕྲལ་ལ་འགྱོད་པ་སྦྲིས།
 སྤྲིག་པ་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱས་ཞེས་སྦྲས།

114

तेषामकार्यं किमिवास्ति येषां
क्रोधान्धरूढानि^१ विलोचनानि ।
दयादरिद्राणि मनांसि नित्यं
नैर्घृण्यघोराणि च चेष्टितानि ॥ १११ ॥

पापेन भद्रा विजने हतेति
कोलाहले तत्र कृतेऽथ दास्या ।
जनाभिसारे सुरुचेर्विवेश
प्रत्येकबुद्धस्य स काननान्तम् ॥ ११२ ॥

धृत्वा तदग्रे रुधिरार्द्रशस्त्रं
तस्मिन् प्रविष्टे जनतान्तरालम् ।
पौरैरपापोऽपि गृहीतचिह्नैः
प्रत्येकबुद्धः सहसा गृहीतः ॥ ११३ ॥

नीतेऽथ तस्मिन् नृपशासनेन
क्रूरापराधोचितबध्यभूमिम् ।
जातानुतापः प्रसभं मृणालः
पापं मयैतत् कृतमित्युवाच ॥ ११४ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡི་ཚིག་གིས་རང་སངས་གྱིས།
 དབྱུད་ནས་གྱིལ་པོས་ཐུག་འཛལ་བཏང་བའི་ཚོ།
 ངན་བྱེད་ལ་འོས་བཟོད་པ་དཀའ་བའི་བཀའ།
 ཉམས་སྤོང་འདི་ནི་བདུན་ཅེ་བས་ཐོབ།

115

དེ་ང་བྲག་པོའི་ཕྱིག་དེས་སྐྱེ་བ་མང།
 འབྲམ་གྱིས་དབྱུལ་བའི་ནང་དུ་ཡོངས་སྤྱད་ནས།
 དེ་ཡི་ལས་འབྲས་ལྷག་མ་ད་ལྟ་ཡང།
 ལྷ་སྒྲིགས་བྱ་མོའི་རྩོན་གྱིས་མངོན་པར་སྤྱར།

116

གྲོང་བྱིར་གཉིན་ལྷན་དག་ན་སྤོན། བཅོམ་ལྷན་གྱིལ་བ་ནིས་པར་གཟིགས།
 གྲོང་པའི་འོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང། དག་སྤོང་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་དེ་གནས། 117

བྲས་ཟེ་མ་ཐར་ཞེས་པ། མཆོད་དང་ལྷན་པ་དེ་མཐོང་ནས།
 གྲོང་པ་ལ་སྦྱས་དག་སྤོང་ནི། མགོ་རེག་འོངས་སྤྱོད་འོས་པ་མིན། 118

ཀོ་ཏར་ཡི་ནས་ཐུལ་གྱིས། འདི་དག་གི་ནི་ཁ་ཟས་བསྐྱབས།
 མགོ་རེག་སྤྱར་བག་ལྷན་པའི་ཁ། མཆོག་གི་ཁ་ཟས་འོས་པ་མིན། 119

བྲས་ཟེ་དེ་དག་ཚོགས་དེ་ལས། སྐྱེ་བ་མང་པོར་དེ་ཡི་ཕྱིག།
 སྤྱད་ཅིང་ད་ལྟ་ལས་ལྷག་གིས། ཀོ་ཏར་ཡི་ནས་ཀྱི་ཟས། 120

मुक्ते ततस्तद्वचसा विचार्य
प्रत्येकबुद्धे प्रणिपत्य राज्ञा ।
रसज्ञतां दुःसहशासनस्य
नीतो मृणालः कुकृतोचितस्य ॥ ११५ ॥

अहं स पापं बहुजन्मलक्षै-
र्भुक्ता तदुग्रं नरकान्तरेषु ।
अद्यापि तत्कर्मफलावशेषात्
मिथ्यैव^१ तीर्थाङ्गनयाभियुक्तः ॥ ११६ ॥

बन्धुमत्यां पुरि पुरा विपश्यी^२ भगवान् जिनः ।
भोगैरभ्यर्चितः पौरैस्तस्थौ भिक्षुगणैर्वृतः ॥ ११७ ॥

पूज्यमानं तमालोक्य ब्राह्मणो मठराभिधः ।
उवाच पौरान् विशिखा भोगयोग्या न भिक्षवः ॥ ११८ ॥

पुराणैः कोद्रवयवै^३र्भ्योज्यमेद्रां विधीयताम् ।
न मुण्डकानां विकटं दिव्याहारार्हमाननम् ॥ ११९ ॥

इति वाक्यात् स विप्रोऽहं तत्पापं बहुजन्मसु ।
भुक्ताद्य कोद्रवयवाहारः शेषेण^४ कर्मणः ॥ १२० ॥

१ ^W₁ and ^W₂ मिथ्येव ।

२ ^W₁ विपश्यी ।

३ ^W₂ read कोटरयवैः and notes at the margin—कोद्रवयवैः ।

४ ^W₁ कोद्रवयवाहारेण कर्मणः ।

གང་ཚེ་བདག་སྒྲོན་བྲམ་ཟེལི། བྱིའུ་ཡུཏ་ཏ་ར་ཞེས་གྱུར།
 དེའི་ཚེ་བདག་གི་རིགས་མཚོག་ལ། སྒྲུང་པ་ཡིས་ནི་མི་དགེ་ཐོབ། 121

ལས་དེ་ར་ལྟ་ལོ་རྒྱག་དུ། དཀའ་བ་སྦྱང་བ་བདག་གིས་བསྐྱབས།
 དེ་ལས་སྒྲུག་པ་བྱང་རྩབ་གྱིས། བསྐྱངས་པ་ཡིས་ནི་ཐོབ་མ་གྱུར། 122

བྱིས་བདག་ནོར་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ། ཀར་པ་ཏར་ནི་སྒྲོན་བྱང་སྟེ།
 དཔལ་ལྷན་ཞེས་བྱ་དེ་ཡི་བྱ། ལུས་ནི་ནྟལ་གནས་མིན་པར་གྱུར། 123

དེ་ནི་སྒྲུན་པ་ཁ་བའི་བཞིན། ཞེས་པ་ནོར་མང་རེ་བ་ཡིས།
 ནྟལ་གནས་བྱས་ཀྱང་དེ་ཡི་ཕས། དེ་ལ་ཅི་ཡང་བྱིན་མ་གྱུར། 124

དུས་གྱིས་གཟེར་བ་ཉིད་གྱུར་ཏེ། ཡང་ཡང་དེ་ཡིས་བོས་པར་བྱས།
 དེ་ཡིས་ཕ་ལས་ལྷང་ཟད་ཀྱང་། ཁས་སྒྲང་སྒྲུས་པ་ཐོབ་མ་གྱུར། 125

སྒྲུན་པ་ཁོ་བའི་རིམས་གྱིས་གདུངས། སྟིད་པས་གཡོ་བའི་ཤུགས་རིངས་ཅན།
 ཉན་པ་ཡིས་ཀྱང་འགོངས་པ་དེས། སྒྲུག་བསྐྱལ་ལས་ནི་རབ་བསམས་པ། 126

ཀྱི་མ་བསམ་པ་རྒྱང་པོ་དག། གཡོ་དང་ལྷན་པ་བདག་གིས་བསྐྱུས།
 བདག་གི་ལག་ནས་ཉན་པ་ཡིས། གཏིར་འདས་ད་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ། 127

ཚ་བའི་སྒྲུན་བཞིན་སྒྲུན་པ་ནི། ཉན་པ་ནོམས་གྱིས་སྒྲོན་དུ་བསྐྱར།
 གདུང་བ་བསོམ་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དུན་ཡང་ཁ་ནི་སྒྲུགས་འབྱིན་བྱེད། 128

यदाहमभवं पूर्वमुत्तरो नाम मानवः ।

पुङ्गलस्यापवादेन मयात्तमशुभं तदा ॥ १२१ ॥

षड्वर्षाण्यधुना तेन कर्मणा दुष्करक्रिया^१ ।

चरितं न क्षणादोधेन प्राप्तं त्वधिकं ततः ॥ १२२ ॥

पुराभवद्गृहपतिर्धनवान्नाम कर्वटे^२ ।

श्रीमान्नाम सुतस्तस्य बभूवास्वस्थविग्रहः ॥ १२३ ॥

वैद्यस्तिक्तमुखो^३ नाम तं बहुद्रविणाशया ।

स्वास्थ्यं निनाय तत्पिवा दत्तं चास्मै न किञ्चन ॥ १२४ ॥

नातुरतां यातः स्वास्थ्यं तेन पुनः पुनः ।

स नीतस्तत्पितुः किञ्चित् प्राप्तं न त्वार्त्तिभाषितम्^४ ॥ १२५ ॥

अमर्षज्वरसन्तप्तस्तृष्णातरलितः श्वसन् ।

सोऽचिन्तयद्भिषग्दुःखादातुरेणापि लङ्घितः ॥ १२६ ॥

अहोवताहं धूर्तेन बाहितः शरलाशयः ।

किं करोम्यधुना हस्ताङ्गतो मे निधिरातुरः ॥ १२७ ॥

कटुकौषधवद्द्वैद्यः पूर्वमार्त्तस्य सम्मतः ।

चिकित्सितातुरः पश्चात् स्मृतोऽपि मुखकूणनम् ॥ १२८ ॥

१ H मया ।

२ W कर्वटे ।

३ W विषस्तिक्तमुखः ।

४ Orig नद्वार्त्तिभाषितम् । H नल्लि भाषिता ।

དེའི་གྲུབ་ལ་ནི་ཞོར་ལྷན་དང་། རྒྱལ་ཟླ་དག་ལ་གྲུབ་བཞིན།
མ་ལུས་ནད་ལས་གྲོལ་གྲུར་བ། སྤུལ་སྤྲོས་པ་ཉི་ལང་མཁོ།

129

མཚོད་དང་ཞབས་ལ་གདུགས་བྱས་བས། རྟན་པས་སྤྲོས་པ་རབ་བཅྱེན་དེ།
ཕྱི་ནས་མིང་ནི་བརྒྱགས་པ་ན། བསོས་པ་ནྟམས་ཀྱིས་བྱུང་གྱིས་འདེབས།

130

རྡོ་པ་གྲུལ་པོ་སྤྲོས་པ་ཡིས། འཆིང་ལས་དེ་དགས་ཆོས་ཀྱིན་དང་།
ནད་བསོས་སོང་བ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཕྱི་ནས་སྤྱོད་ཡལ་དག་དུ་རྒྱང་།

131

དེ་ལྟར་རབ་དུ་སེམས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་དག་དུ་ཡོངས་སྤྱུག་དངས།
སྤྲོས་པ་བཞིན་དུ་ཁོ་ལྷན་ན། སྤྲུང་ཡང་དེ་ཡིས་ཐོབ་པར་གྱུར།

132

དེ་ནས་ཁོ་བ་བརྒྱབས་པ་ཡི། སྤྲོས་པས་འགལ་བའི་སྤྱོད་པ་ལས།
གྲུ་མ་འཆད་པར་བྱེད་བའི་སྤྲོས། འཕྲལ་ལ་ཉམས་བྱེད་དེ་ལ་བྱིན།

133

དེས་བྱིན་གཞོད་པ་འབྱུངས་པ་ལས། དེ་ཡི་གྲུ་མ་དུས་བྱུག་དང་།
སྤྲོས་པའི་གཡང་ལ་རྒྱུང་བ་ཡི། ཆགས་པས་ལོང་ནྟམས་ཅི་མི་བྱེད།

134

སྤྲོས་པ་ང་ཉིད་དེ་ཡི་སྤྲོས། རྒྱེ་བ་ཁྱིམ་གྲུ་རྒྱུད་ནས།
ལས་ཀྱི་རྒྱག་མས་ད་ལྟ་ཡང་། རབ་གཞོན་ནད་ཀྱི་ཆ་ཤས་བཅྱེན།

135

ཉ་ཡིས་འཆོ་བ་ནྟམས་ཀྱིས་སྤྱོད། ཉ་ནི་ལུས་ཆེན་གཉིས་དག་བརྒྱང་།
ལུས་ནི་གཙོད་པ་མཐོང་གྲུར་ནས། ཉ་པའི་བྱུ་ཡིས་དགའ་བར་བྱས།

136

सिद्धार्थस्येव धनवान् उत्तीर्णस्येव नाविकः ।

निःशेषव्याधिमुक्तस्य वैद्यः कस्योपयुज्यते ॥ १२९ ॥

सपादपतनैर्मानैरात्तैराराध्यते परम् ।

पश्चात्स कीर्तिते नाम्नि स्वस्थैः फुत्क्रियते भिषक् ॥ १३० ॥

बन्धालुब्धस्य हरिणश्चौरो राज्ञश्च निर्गतः ।

पुण्यैः स्वस्थश्च वैद्यस्य पुनः पतति गोचरे ॥ १३१ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य सततं परिशुष्यतः ।

स वैद्यमिव साकोपं पुनर्व्याधिमवाप्तवान् ॥ १३२ ॥

प्रच्छन्नमन्युस्तस्याथ वैद्यः सद्यो विनाशनम् ।

ददौ विरुद्धसंयोगादन्त्रशातनमौषधम् ॥ १३३ ॥

तस्यान्त्राणि व्यशीर्यन्त तद्वत्तापथ्यपायिनः^१ ।

किं न कुर्वन्ति लोभान्धाः पातकश्वभ्रपातिनः ॥ १३४ ॥

वैद्योऽहमेव तत्पापं भुक्त्वा जन्मशतायुतैः ।

अद्यापि कर्मशेषेण प्रस्कन्दिव्याधिलेशवान् ॥ १३५ ॥

पुरा मत्स्यौ महाकायावाकृष्टौ मत्स्यजीविभिः ।

जहर्ष छिद्यमानाङ्गौ दृष्ट्वा कैवर्त्तदारकः ॥ १३६ ॥

6 A १ ^W अतुरोराध्यते । २ ^W तत्तत्कापथ्यपायिनः ।

དེ་བདག་དེ་ལ་ཡོངས་ཚིམ་ཐོབ། སྒྲིག་པ་སྒྲིག་བཀའ་སྤྱད་ནས།
 ལྟ་བུ་ཉམས་པ་དེ་ཡིས་ཚོ། སྐད་ཅིག་མགོ་ལ་ནད་ཀྱིས་རེག། 137

སྒྲིག་ཚོ་སྒྲོངས་ཀྱི་བྱད་བྱད་དེ། མཛེའ་པོ་སྒྲོབས་ཞེས་བའི་བྱད།
 གཡུལ་གྱི་རྩེ་གྱིས་གཤགས་བྱས་དེ། དེ་ཡི་བྱབ་ནི་ནིས་གཉིས་བྱས། 138

དེ་དེ་ཡི་སྒྲིག་ཆེན་ནི། སྒྲིག་པ་མང་པོར་སྤྱད་བྱས་ནས།
 རྒྱུད་གི་ནད་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡང་། གྱིབ་དུ་སྐད་ཅིག་གནས་པར་བྱས། 149

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་རྩོགས་སངས་གྱིས། ངས་བཅུན་བདག་གི་ལུས་ལ་ཡང་།
 ཉོན་མོངས་ཐིགས་པ་ལས་འདས་གྱི། ལྷག་མའི་ཆ་ཤས་ངས་བར་སྤྱང་། 140

སྒྲིག་པ་སྒྲོ་དང་འཆི་བའི་ཚོ་ཡང་སྒྲིག་བྱ་ལུས་ནིས་ལ།
 བཀྲ་འདི་ལས་ཀྱི་ལས་ནི་འཕྲིང་བ་བཞིན་དུ་ནིས་བཏགས་པ།
 རབ་དུ་ཆགས་པ་འདི་ནི་བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་མཚམས་དག་ལ།
 སྤྱད་ཅིང་བཏང་བར་གྱུར་ཀྱང་ལྷག་མའི་ལྷག་མ་ནིས་བར་འཛིན། 141

དེ་སྐད་བཙུག་ལྟན་གྱིས་བཤད་པ། དག་སྒྲོང་ཀྱན་གྱིས་ཐོས་གྱུར་ནས།
 ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་ནིས་སྤྱུག་ནི། འདའ་བར་བྱ་མིན་ཉིད་དུ་ངས། 142

ཞེས་པ་དག་གི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲོགས་པ་
 བརྩོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ལས་བཅུ་སྤྱད་པའི་དྲོགས་པ་བརྩོད་པའི་
 ཡལ་འདབ་ལྔ་ལྔ་བཅུ་བའོ།

सोऽहं तत्परितोषाप्तं पापं भुक्त्वा न्यजन्मसु ।

तस्मिन्विनाशे शाक्यानां क्षणं स्पृष्टः शिरोरुजा ॥ १३७ ॥

पुरा जानपदो मल्लः प्रीतिमल्लं बलाभिधम् ।

निपात्य युद्धे व्याजेन पृष्ठमस्य द्विधाकरोत् ॥ १३८ ॥

सोऽहं तत्पातकं भुक्त्वा विपुलं बहुजन्मसु ।

अद्यापि वातशूलेन पृष्ठे कृतपदः क्षणम्^१ ॥ १३९ ॥

इति संबुद्धबोधेर्मे निर्दोषस्यापि^२ विग्रहे ।

कर्मपङ्कावशेषाङ्का निपेतुः क्लेशविलुपः^३ ॥ १४० ॥

जन्मोत्सवेषु निधनेषु च संनिबद्धा

मालेव कर्मशरणिः शवला शरीरे ।

पुंसामियं प्रणयिनी सुखदुःखसीम्नि

भुक्तोन्मितापि विधात्यधिवासशेषम्^४ ॥ १४१ ॥

इति श्रुत्वा भगवता कथितं सर्व्वभिक्षवः ।

मे रे कर्मवृत्तानामनतिक्रमणीयताम् ॥ १४२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
दशकर्मसुत्यवदानम् नाम पञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

१ II पृष्ठे कृतपदक्षतम् । Orig. पृष्ठकृतपदक्षतम् ।

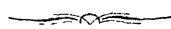
२ ^W अनिन्दितस्यापि । ३ Orig. क्लेशविलुपः ।

४ Orig. विधात्यवसानशेषम् ।

CHAPTER LI.

ཡལ་འདབ་ལྷ་བཙུ་ཙྰ་གཅིག་པ།

གསེར་ལྷན་མའི་དོགས་བཟོད་ནི།

གདུང་སྒྲོབས་སྒྲོ་ཡི་བཙེ་བས་མཉེས་གཤིན་ནིམས་ཀྱི་སྒོག་ནི་འགོ་བར་སྒྲོ་བའི་ཆོ།
 སྒྲུ་ལོང་གྱུན་གྱིས་རོལ་པ་བསྟེན་ཅིང་ཤིན་དུ་ནོ་བའི་མཚོན་གྱིས་བཅད་པ་ནི།
 གང་གི་ལུས་ལ་གཡོ་བའི་མིག་ཅན་ནི་བའི་ཡུད་པལ་གྱིས་བསྒྲུན་མཚུངས་པ་ཐོབ།
 དེ་དག་སྒྲོད་པ་གྱུ་ཆེ་བཟོད་བྱར་འོས་པའི་ཆོགས་ནི་གང་གིས་བཟོད་པར་བྱ། 1

སྒྲོན་ནི་གསང་བའི་ཀྱི་བར་ད། དར་ད་བདུལ་བཅོམ་ལྷན་འདས།
 ཡལ་དེ་ནས་ནི་མི་སྒྲིང་བར། དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་གཞན་དུ་གཤེགས། 2

དེ་ཡི་གཡོག་ལ་འོངས་པའི་ལྷ། བདེ་སོགས་བདག་པོ་དག་གིས་དེར།
 བཞིན་ལ་འཇུམ་པའི་སྒྲོ་བ་དག། ཤར་བ་མཐོང་ནས་གྱུ་མཚན་བྲིས། 3

དེ་ཡིས་མཐོང་དང་དག་མཚན་སྤྲད། འཇུམ་པའི་གྱུ་མཚན་ཡང་དག་བྲིས།*
 དེ་ལ་བཀའ་སྤྲུལ་ནགས་ཀྱི་མཐའ། འདིར་ནི་བདག་གི་སྒྲོན་བྱང་བྲན། 4

---

* Neither the text nor the translation of the first line of the fourth *Śloka* exists in the xylograph. I have made the metrical translation.

एकपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

रुक्मवत्यवदानम् ।

आर्त्तचाणधियां दयाप्रणयिनां प्राणप्रवाहोत्सवे
शस्त्रैस्तीक्ष्णतरैः क्षतानि पुलकालङ्कारलीलाजुषाम् ।
लोलाक्षीश्रवणोत्पलाहृतितुलां येषां लभन्ते तनौ
तेषां कैर्वचणैरुदारचरितं बाल्योचितैरुच्यते ॥ १ ॥

गुह्यकैवर्त्तदरदौ^१ विनीय भगवान् पुरा ।
देशादन्तर्हितस्तस्माज्जगामान्यत्तपोवनम् ॥ २ ॥

तत्र सेवासमायातस्तस्य देवः शचीपतिः ।
स्मितचन्द्रोदयं वक्त्रे दृष्ट्वा पप्रच्छ कारणम् ॥ ३ ॥

कौतुकप्रणयात्तेन संपृष्टः स्मितकारणम्^२ ।
तमुवाच वनान्तेऽस्मिन् पूर्ववृत्तं स्मृतं मया ॥ ४ ॥

---

१ ^w₁ गुह्यकौ वर्त्तदरदौ ।

२ Orig. omits this line. H यत्पृष्टं स्मितकारणम् ।

^w₁ य पृष्टस्मितकारणम् ।

དྲན་པ་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ལས། བདག་འཇུག་འདི་ནི་གྱུ་མེད་མིན།
ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོམ་ལྷན་གྱིས། སྒོན་བྱུང་གསུང་བར་ཙོམ་པ་མཛད། 5

གྲོང་ཁྱིམ་ལྷན་ལྷན་པར་ནི། གྲོང་ཁྱིམ་གཙོ་བོའི་བྱད་མེད་དག།
སྒྱུན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཅེ་བ་ཅན། གསེར་ལྷན་མ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་། 6

ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་དབུལ་པོ་ཡིས། བྱད་མེད་བཅས་ཤིང་ཁྲོགས་པས་གཟེར།
སྒྱུན་མོ་བཞིན་དུ་བྱུང་ཆ་དག། ཟབར་འདོད་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 7

དེ་མཐོང་སྒྲིང་རྒྱུས་གྱུར་པ། དེ་ཡིས་སྐད་ཅིག་ཡང་དག་བསམས།
ཀྲུ་མ་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པས། ཁྲོ་ནི་སྒྲིག་ལ་རབ་དུ་འཇུག། 8

འདི་ཡི་ཟས་ནི་ལེན་དུ་བདག། གཤམ་ཏེ་རང་གིས་བྱིས་སོང་ན།
བཀྲེས་པས་ཡོངས་སུ་ཉེན་པ་འདིས། བུ་ནི་ངེས་པར་ཟབར་འགྱུར། 9

ཡང་ན་བདག་གིས་བྱ་བྱེད་ནས། གཤམ་ཏེ་བྱིས་དུ་བྱིན་པ་ན།
འདི་ནི་བཀྲེས་པ་ཉིད་གྱུར་ཏེ། འསྐལ་ལ་འཚོ་བ་གཏོང་བར་འགྱུར། 10

དེ་ལྟར་གཉིས་ཀ་ཐེ་ཚོམ་དང། ལྷན་པ་དེ་ལ་བཅེ་བས་བསམས།
འགྲོ་བ་བསྐྱལ་བའི་སྐད་ཉིད་དུ། དེ་ཡིས་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་བྱས་ཏེ། 11

དེ་ཡིས་གཏར་བའི་མཚོན་ཚོན་གྱིས། གཡོ་བ་མེད་པར་བཅད་ནས་ནི།
དེ་ལ་རང་གི་ཏུ་མ་རྒྱུང་། འཚོ་བ་ཡིས་ནི་རྒྱང་ལ་བྱིན། 12

स्मरणानुभवादेतत् स्मितं मे नत्वकारणम् ।

इत्युक्त्वा भगवान् पूर्ववृत्तं वक्तुम्युचक्रमे ॥ ५ ॥

नगर्थामुत्पलावत्यां दानशीलदयान्विता ।

स्थाता रुक्मवती नाम पौरमुख्याङ्गनाभवत् ॥ ६ ॥

सा कदाचित् क्षुधाक्रान्तां प्रसूतां दुर्गताङ्गनाम् ।

यातुधानीमिवापश्यत् बालकं भोक्तुमुत्सुकाम् ॥ ७ ॥

तां दृष्ट्वा करुणाक्रान्ता सा क्षणं समचिन्तयत् ।

अहो स्वदेहस्नेहेन मतिः पापे प्रवर्तते ॥ ८ ॥

अस्या भोजनमाहर्तुं व्रजामि स्वगृहं यदि ।

तदियं क्षुत्परिक्षामा भक्षयत्येव दारकम् ॥ ९ ॥

अथवा शिशुमादाय यदि गच्छामि मन्दिरम् ।

तद्देष्टा क्लेशतां याता सद्यस्त्यजति जीवितम् ॥ १० ॥

इति सञ्चित्य दयया तस्मिन्नुभयसंशये ।

जगत्सन्तारणायैव प्रणिधानं विधाय सा ॥ ११ ॥

छित्वा तयोपनीतेन शितशस्त्रेण निश्चला ।

निजं स्तनयुगं तस्यै ददौ जीवितधारणम् ॥ १२ ॥

དེ་ནས་དེ་གྲགས་ངོ་མཚར་ཅན། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རིག་གྲགས་པའི་ཚོ།
བགྱི་བྱིན་བྲས་ཟེའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། མངོན་དུ་སྟོབས་དེ་དེ་ལ་བྲིས། 13

ཁྱོད་ནི་རྒྱལ་བྱིན་པ་ཡིས། ཡིད་ལ་ནོམ་འགྱུར་མ་བྱུང་ངམ།
ཞེས་དྲིས་དེ་ལ་དག་པ་དང་། བདེན་སྒྲིམ་ལྷན་པ་དེས་སྒྲིམ་པ། 14

རྒྱ་མ་བྱིན་ལ་ནོམ་འགྱུར་ཆ། གཤམ་དེ་བདག་ལ་འགའ་མ་གྱུར།
བདེན་པ་དེ་ཡིས་རི་ཞིག་འཕྲལ། བྱད་མེད་ཉིད་ནི་ལྷོག་གྱུར་ཅིག། 15

དེ་བཟོད་ཙམ་ལ་བདེ་ལྷན་མ། དེ་ཡི་བྱད་མེད་གཟུགས་བཏང་ནས།
མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་སྤྱན་ཆོགས་པའི། སྦྱིས་བ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་གྱུར། 16

གྲོང་ཁྱེར་ཡུའྲལ་ལྷན་པར་ནི། མི་བདག་ཡུའྲལ་ཞེས་བྱ་བ།
གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཆོ་ཇོགས་ཤིང་། ནད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་ལྷུང་བར་གྱུར། 17

དེ་ནས་རབ་མཆོག་གོན་དང་སྟོན། མཚན་ཉིད་ཤེས་ནོམས་མངོན་སྟོབས་དེ།
འཕྲལ་ལ་སྦྱིས་བ་ཉིད་ཐོབ་པ། གསེར་ལྷན་དེ་ནི་མངོན་དབང་བསྐྱར། 18

ཆོས་ལྷན་མཆོས་པའི་དབལ་དེ་ཡིས། གྲུལ་སྤྱོད་དག་ནི་ཡུན་རིང་བྱས།
དུས་ཀྱི་ལྷས་ནི་བཏང་གྱུར་དེ། ལྷས་ཅན་དག་ནི་བརྟན་པ་མེད། 19

དེ་ཉིད་དུ་ཆོ་ཚོང་དཔོན་བྱ། སྦྱིང་སྟོབས་མཆོག་ཙམ་བྱ་བར་གྱུར།
ཟོལ་མེད་བསྐྱབ་པའི་སྦྱིན་པ་ནི། སྦྱི་བ་གོམས་ལ་གྲས་བཙས་པའོ། 20

चैलोक्यस्पृशि साश्वर्ये तस्या यशसि विश्रुते ।

विप्ररूपेण शक्रेण ततः स्पृष्टा समेत्य सा ॥ १३ ॥

अपि ते स्तनदानेन मनोविकृतिमाययौ ।

इति पृष्टा सती सत्यवादिनी तं जगाद सा ॥ १४ ॥

यदि मे नाभवत् कश्चिद्विकारांशः स्तनार्पणे ।

तेन सत्येन सहसा स्त्रीत्वं तावन्निवर्त्तताम् ॥ १५ ॥

इत्युक्तमात्रे स्त्रीरूपं सा त्यक्त्वा सत्यशालिनी ।

सर्व्वलक्षणसम्पन्नं पुरुषत्वं समाययौ ॥ १६ ॥

नगर्यामुत्पलावत्यामस्मिन्नवसरे नृपः ।

उत्पलाक्षः समाप्तायुर्थाधियोगाद्यपद्यत ॥ १७ ॥

लक्षणज्ञैरथाभ्येत्य प्रवरैर्वृद्धमन्त्रिभिः ।

सद्यःसम्प्राप्तपुंस्त्वोऽसौ रुक्मवानभ्यषिच्यत ॥ १८ ॥

स राज्यं राजमानश्रीः कृत्वा धर्मधनश्चिरम् ।

तनुं तत्याज कालेन स्थायिनो न हि देहिनः ॥ १९ ॥

तत्रैव श्रेष्ठिनः सूनुः सोऽभूत् सत्त्ववराभिधः^१ ।

निर्वाजोऽर्जितदानेषु जन्माभ्यस्तेषु सादरः ॥ २० ॥

འབྱུང་པོ་ཀུན་གཟིང་བསམ་པ་ལ།

རྟེན་པ་དེ་ཡིས་ཡིད་བཀོད་དེ།

བཟོད་དཀའ་འདབ་ཆགས་ནྟེན་གྱིས།

བགྲུས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་བསམས།

21

དེ་ནས་དྲུང་ཁྲོད་ནགས་སྤུ་དེ། མོང་ནས་སྤྲུ་གྱིས་ལྷས་བཀས་དེ།

གན་ཀྱལ་ཉལ་ནས་ཤུ་ཟ་བའི། འདབ་ཆགས་ནྟེན་ལ་རབ་དྲུ་བྱིན།

22

དེས་གྱིས་དེ་ཡིས་མིག་གཡས་ནི། མཐོན་པོར་འགྲོ་བའི་མཁར་བགྲོད་གྱིས།

མཚུ་ཡིས་ཕུང་ཞིང་རབ་ཕུང་ནས། ཡང་དང་ཡང་དྲུ་རབ་དྲུ་བཏང།

23

བདྟན་ཞིང་ཡན་ལག་ཀུན་མི་གཡོ། དེ་ཡིས་ཡ་མཚན་བྱ་མཐོང་ནས།

སྤྲུས་པ་དོགས་མེད་ཉིད་དུ་བློ། ང་ཡིས་བྱོད་ནི་ཡོངས་མི་འཛིན།

24

རོ་བྲལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པའི་ལྷས། གཞོད་བཅས་སྐད་ཅིག་འཛིག་པ་འདི།

གཞན་ལ་པན་པའི་ཆ་ཤས་གྱིས། འཁོར་བའི་སྤྱིང་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར།

25

མི་ནྟེན་ལྷས་ནི་མི་གཙང་ཟག་ཅིང་སོ་སོའི་གནས་སྤྲུ་སྐད་གྱུར་དེ་མ་ཅན།

གཞོད་པའི་གནས་སྤྲུ་གྱུར་ཅིང་དབྱགས་དུས་གཡོ་ལ་འོག་པར་ཆགས་པ་འདི་ནི་ཅི

གང་ཞིག་བསོད་ནསས་ནྟེན་གྱི་འགའ་ཞིག་དག་དྲུ་འགའ་ལ་འགའ་ཚོ་འགའ་

མཐོང་ནས།

གདུང་བ་ནི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཞུགས་གྱུར་འདི་ཉིད་གཅིག་བྱ་འདི་ཡི་དགའ་བྱ་ཉིད། 26

सर्वभूतार्तिचिन्तासु स सदा न्यस्तमानसः ।

दुःसहं पक्षिणामेव क्षुद्रुःखं समचिन्तयत् ॥ २१ ॥

स श्मशानवनं गत्वा क्षुरेणोस्त्रिस्थ विग्रहम् ।

उत्तानशायी प्रददौ तनुं क्रव्यादपक्षिणाम् ॥ २२ ॥

उच्चैर्गति^१विहङ्गोऽस्य दक्षिणं नयनं शनैः ।

उत्पाद्योत्पाद्य^२ तुण्डेन प्रोत्ससर्ज पुनः पुनः ॥ २३ ॥

धैर्यनिश्चलसर्व्वाङ्गः स दृष्ट्वा विस्मितं खगम् ।

उवाच भुङ्क्त्व निःशङ्कं नैव त्वां वारयाम्यहम् ॥ २४ ॥

निःसारविरसः कायः सापायोऽयं क्षणक्षयी ।

परोपकारलेशेन याति संसारसारताम् ॥ २५ ॥

क्लेदस्यन्दिनि निन्दिते प्रतिपदं श्वासक्षणस्यन्दिनि

स्नेहः कोऽयमपायधासि मलिने मिथ्याशरीरे नृणाम् ।

एकैव स्पृहणीयतास्य यदिदं पुण्यैः क्वचित् कस्यचित्

किञ्चिद्दीक्ष्य कदाचिदार्तिसमये^३ चाणाय सन्नह्यति ॥ २६ ॥

१ Or उच्चैर्गति० ।

२ ^W उत्पाद्योत्पाद्य ।

३ Orig. कदाचिदार्तिशमनम् ।

ཅེས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་ཡི་ལུས། བཀྲེས་པས་ཉིན་པའི་བྱ་ནི་མས་ཀྱིས།

ཟེའིང་འཕངས་པའི་སྤྲེད་ཅིག་ལ། རུས་པའི་སྤྲེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 27

དུས་ཀྱིས་དེ་ནི་བྱས་ཟེད་ག། སྤྲེད་པ་ཆེན་པོའི་བྱར་སྤྲེས་དེ།

བདེན་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ། སྤྲེད་པོ་དག་གིས་བཀྱར་བར་གྱུར། 28

རིག་པ་མ་ལུས་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། སྤྲིང་ཟེད་ག་ལ་ཆགས་པའི་སེམས།

ཞི་བར་དགའ་བ་དེ་ཡི་ཡིད། བྱིས་ཐབས་ལས་ནི་ཕྱིར་བྱོགས་གྱུར། 29

རིགས་སྤྱོད་སྤྲེས་ཤིང་ཡོན་ཏན་ཐོབ། རྩོད་གྲོས་དབེན་པས་རབ་བཀྱོན་ཅིང་།

འབྱུང་པོ་ཀླུ་ལ་བཅུ་ཞིང་བྱམས། བསོད་ནམས་ལས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན། 30

གཞོན་ནུ་དེ་ཉིད་ཆགས་བྲལ་གྱིས། དགའ་ཞིང་དགའ་བྱུང་ནགས་སོང་ལྟེ།

དྲང་སོང་གཉིས་ཀྱིས་བདུལ་ཞུགས་བྱིན། བསྟོ་གནས་སྤྱོད་དཔལ་གསོ་བསྟེན། 31

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲེན། ཇི་སེད་ཤིན་དུ་རྫོབ་ཡིས།

སྤྲེད་པོ་བཅའ་ལ་ཉེ་བ་དག། མཐོང་ནས་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསམས། 32

བཀྲེས་པ་ཡིས་ནི་གཟིར་བ་འདི། ཞག་བདུན་དག་ན་བཅའ་བར་འབྱུར།

རང་གི་བྱ་ནི་ཟ་བ་ལ། སྤྲེས་པ་བྲག་པོའང་འབྱུང་བར་འབྱུར། 33

ཞེས་བསམས་དེ་ཡིས་སྤྲེད་པ་སྤྲེད་ནི། ཐུབ་པ་དག་ལ་བཤད་ནས་དེས།

སྤྲིང་ཟེད་དེ་ནི་ཕྱིར་བཅོས་པའི། ཡིད་ལ་རི་བ་བྱས་པར་གྱུར། 34

इति तस्य ब्रुवाणस्य क्षुत्क्षामैः पक्षिभिः क्षणात् ।
भक्ष्यमाणस्य विक्षिप्य नीतः कायोऽस्थिशेषताम् ॥ २७ ॥

महाशालकुलस्याथ ब्राह्मणस्य स पुत्रताम् ।
यातः सत्यव्रतो नाम बभूव जनसम्मतः ॥ २८ ॥

अवाप्ताखिलविद्यस्य करुणासक्तचेतसः ।
तस्य शान्तिरतस्याभूद्दिवाहविमुखं मनः ॥ २९ ॥

कुले जन्म गुणावाप्तिर्विवेकालङ्कृता मतिः ।
सर्व्वभूतदया मैत्री लक्षणं पुण्यकर्मणाम् ॥ ३० ॥

वैराग्याभिरतिर्गत्वा स युवैव तपोवनम् ।
दत्तव्रतो महर्षिभ्यां भेजे विश्रान्तिमाश्रमे ॥ ३१ ॥

ततः कालेन सम्प्राप्तविमलज्ञानलोचनः ।
आसन्नप्रसवां व्याघ्रीं स दृष्ट्वा समचिन्तयत् ॥ ३२ ॥

प्रसवोऽस्याः क्षुधार्त्तायाः सप्ताहेन भविष्यति ।
स्पृहा चोत्पत्यते तीव्रा निजपोतकभक्षणे ॥ ३३ ॥

इति सञ्चित्य तदुःखं मुनिभ्यां विनिवेद्य सः ।
चकार तत्प्रतीकारे कारुण्येन मनोरथम् ॥ ३४ ॥

དེ་ནས་ཞག་བདུན་འདས་པའི་ཚེ། ལྷག་མོ་མངལ་གྱི་ཁྱད་གྱིས་དྲུབ།

ཟས་ཆག་མང་པོས་གདུང་གྱུར་པ། དཀའ་ལས་ཆེན་པོས་བྱ་ཚ་བཅས། 35

རང་གི་ཁྱག་གི་དྲི་ཡི་ནི། སྤེད་པ་དག་པོ་རབ་སྦྱེས་པ།

དེ་མཐོང་བདེན་པའི་བདུལ་ཞུགས་ནི། ལྷིང་རྩིས་བསྐྱེད་པས་ཡང་དག་བསམས། 36

སྤྱག་ས་འདི་ནི་བཀྱས་བ་ཡིས། སྤྱག་བསྐྱལ་དག་ལས་བྱ་ཟར་བཙོན།

ཀྱུ་མ་འདི་ནི་རང་དོན་གྱིས། བྱ་ལ་ཆགས་པའང་བརྟེན་པར་གྱུར། 37

རང་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་ཐམས་ཅད་གདུང། བཞེན་གྱི་ཡོངས་སྤྱ་གདུང་བས་བསྐེལ།

སྦྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་གཞན་གདུང་ལ། ཁྱུད་བར་དུ་ནི་གདུང་བ་སྦྱེ། 38

བྱ་དང་བཅས་པའི་སྤྱག་མོ་འདི། ལུས་བྱིན་ནས་ནི་བདག་གིས་བསྐྱུངས།

སློག་ལ་ཐེ་ཚོས་ཡོངས་རྫོགས་པ། འདི་དག་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡོངས་མི་བརྟེན། 39

གཞན་སློག་སྦྱོལ་ལ་ལུས་ནི་ཙྰ་བཞེན་བརྟགས་པ་གཏོང་བ་དོན་ས་དག་གི།

གྱུ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྱིས་པའི་རང་བཞེན་གྲགས་པའི་ལུས་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར།

གཞོད་བ་རབ་ཆགས་སློག་གི་ཐིགས་པ་འདི་ནི་རབ་གཡོ་རླུང་དག་གིས།

གཡོ་བའི་པད་ལྷན་འདབ་མའི་ཁོང་གནས་གཡོ་བའི་རྩ་ཐིགས་དག་གི་གྲོགས། 40

འདི་བསམས་སྤྱིང་རྩེའི་གཏེར་དེ་ཡིས། འབྱེད་པའི་ཐུར་མས་བགྱིན་པ་པ།

ཁྱག་ཟགས་མ་ནི་བཏོང་བྱས་ནས། ལྷག་མོའི་མདུན་དུ་འབྱེལ་བར་གྱུར། 41

ततः प्रयाते सप्ताहे व्याघ्री गर्भभरालसा ।

बहूपवाससन्तप्ता कच्छेणासृत पोतकान् ॥ ३५ ॥

निजशोणितगन्धेन जाततीव्रतरस्पृहाम् ।

सत्यव्रतस्तामालोक्त्य दयार्द्रः समचिन्तयत् ॥ ३६ ॥

इयं वराकी क्षुद्दुःखादुद्यता पोतभक्षणे ।

अहो वतास्याः स्वार्थेन पुत्रस्नेहेऽपि विस्मृतः ॥ ३७ ॥

सर्व्वः स्वदुःखसन्तप्तः परसन्तापशीतलः ।

विशेषार्त्तः परस्यार्त्तौ विरलो जायते जनः ॥ ३८ ॥

दत्त्वा शरीरं रक्षामि व्याघ्रीमेतां सशावकाम् ।

न सहे दुःखमेतेषां पर्याप्तं प्राणसंशये ॥ ३९ ॥

परप्राणचाणे तृणकलनया त्यक्तवपुषां

यशःकायः स्थायी भवति पृथुपुण्योदयमयः ।

प्रसक्तापायोऽयं प्रसरदनिलालोलनलिनी-

दलोत्सङ्गत्वङ्गज्जललवसुहृज्जीवितकणः ॥ ४० ॥

ध्यात्वेति न्यपतत् व्याघ्राः स पुरः करुणानिधिः ।

गलद्रक्तं गले कृत्वा क्षतं वेणुशलाकया ॥ ४१ ॥

ངེས་བར་བདག་ཉིད་ཆེ་ནི་མས་གྱིས། ཡིད་ནི་སྤྲིང་རྩེས་མཉན་པ་དག།
 ཉི་བར་བསྐྱབས་ལ་ཆེགས་བཅས་པས། གཞན་གྱི་ཡོངས་གདུང་བཟོད་མ་ཡིན། 42

དེ་ནས་གཡོ་མེད་དེ་ཡིས་སྤྲིང་ག་རབ་དུ་གྱིས་པ་ལ།
 ལྷག་མོ་ལག་ལ་མངོན་བར་འདོད་པ་ནོན་པོས་རབ་དུ་མཆོངས།
 དགའ་དང་འཇུག་སྤྱིས་སེན་མེད་འོད་ཟེར་དག་གིས་འགྲོ་བ་ལ།
 འཕགས་པའི་སྦྱོད་པའི་ངོ་མཆར་རབ་དུ་འབྲི་བར་བྱེད་པ་བཞིན།

43

བྱམས་པས་འཁྲུལ་བཞིན་བཟོད་པས་ཉེས་བྱས་བཞིན་དང་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
 བསམ་ཆོགས་བཞིན།

ལྷག་བསྐལ་བཟོད་དཀའི་བསྐྱད་པ་བདེན་པས་བཞིན་དང་ཉོན་མོངས་དཀའ་
 རྒྱབ་དཔལ་གྱིས་བཞིན།

བཙེ་བས་དེ་ཡི་ལྷས་ནི་སྤྲིང་སྟོབས་ས་གཞི་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས།
 ལྷག་གི་རྩང་མས་བདེ་ཅིང་མི་བཟད་དུག་པོ་མངོན་འཛོམས་གསལ་བའི་
 ཁྱད་དག་བཟོད།

44

ལྷག་མོའི་སྤེར་མོ་འཕྲེང་བའི་རོལ་པས་ནོམ་པར་བཅོམ་གྱུར་པ།
 དེ་ཡི་སྤྲིང་གའི་གཞི་ནི་ནོམ་པར་ཉམས་པ་སྐད་ཅིག་མཆོན།
 ལྷས་ནི་སྦྱ་འོང་གིས་བྱུགས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ལྷར་དཀར་པ་ཡིས།
 སྤྲིང་སྟོབས་རབ་གསལ་འོད་ཟེར་ལྷ་གསལ་ཁིངས་པར་གྱུར་པ་བཞིན།

45

आपन्नचाणसरसं नहि नाम महात्मनाम् ।
सहते परसन्तापं करुणाकोमलं मनः ॥ ४२ ॥

रक्ताभिलाषनिशिता निपपात तस्य
व्याघ्री ततः प्रततवक्षसि निश्चलस्य ।
आश्चर्य्यमार्य्यचरितस्य जगत्सु जात-
हर्षस्मितैरिव नखांशुभिरुल्लिखन्ती ॥ ४३ ॥

मैत्रीव खलितं क्षमेव कुरुतं प्रज्ञेव चिन्ताचयम्
दुःखं दुःसहविल्वं धृतिरिव क्लेशं तपश्रीरिव ।
तस्य व्याघ्रवधूनिपातविषमक्रूराभिघातोल्बणम्
सेहे मूर्तिरचञ्चलैव दयया सा सत्त्वभूमिर्भरम् ॥ ४४ ॥

व्याघ्रीनखावलिविलासविलुप्यमाना
वक्षःस्थली क्षणमलक्षत विक्षतास्य ।
रोमाञ्चचर्चिततनोस्तुहिनांशुशुभ्र-
सत्त्वप्रकाशकिरणाङ्कुरपूरितिव ॥ ४५ ॥

པ་དག་ཟེའི་ཁྲག་འབྲུང་སྤོས་པར་གྱུར་པའི་སྤྲུལ་མོ་ནི།
 དགའ་དང་བཅས་པ་མཐོང་ནས་འགོ་བ་དེ་ཡི་རང་གི་སྤྲུལ།
 འཛོ་བ་དག་ནི་རིང་དུ་འགོ་བའི་དུས་སྤྲུལ་གྱུར་པ།
 ཡུན་ཙམ་ཞིག་ན་མགོན་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཏེ་བརྟན་པར་བྱས།

46

*སྤོབ་པའི་རྗེས་སུ་ཅེ་དགའི་འོང་དང་འགོ་བ་དག་གིས་ནི།
 རོ་ཚའི་དབང་ལས་བཞིན་ནི་མཆོག་དུ་ནོམ་པར་དུད་པ་བཞིན།
 བྱིས་ཐབས་ལས་ནི་བྱིར་བྱོགས་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་ལག་པ་དང་།
 དེ་ཡིས་བརྒྱང་ནས་མཐོང་ཞིང་གཟུགས་ལྗང་སྤྱིང་ནི་དགའ་བར་བྱས།

47

བྱས་ས་པས་དག་ཅིང་ནོམ་འགྱུར་མེད་པ་གྱུ་ཆེད་སྤྱིང་སྤྱོབས་དང་།
 ལྷགས་བརྒྱུད་བསོད་ནམས་ཅུ་པོ་འཛིག་དྲིན་ནི་བས་སྤྲུལ་གསུམ་པ་དང་།
 འབྲུང་པོར་པན་པའི་རང་བཞིན་དམན་ལ་སྤྱིང་རྗེས་བསྐྱེད་པའི་སེམས།
 རང་དབང་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ལགས་ལྷན་བདག་ཉིད་ནོམས་ཀྱི་ཡིན།

48

སྤྲུལ་མོའི་སྤོར་མོའི་ཙུ་མོས་བཞིག་པ་དེ་ཡི་སྤྱིང་སྤྱོབས་དག།
 མཚུངས་པ་མེད་པ་དེ་མཐོང་འབྲུལ་ལ་ནོར་འཛིན་བྱ་མོ་ནི།
 བོ་རྒྱལ་ལོ་ལ་བ་དང་ལྷན་ཅུ་གཏོར་བཞི་ཡི་སྤྱི་རགས་ཅན།
 སྤྲུལ་ནི་ཞིག་པའི་དུས་ན་འཛིགས་པ་བཞིན་དུ་རིང་ཞིག་འདར།

49

* སྤོབ་པའི་རྗེས་སུ་ (ཇམ་གྲུ་མཐོང་ཞིང་) of the xylograph is evidently an incorrect reading.

तस्यामिषाहरणशोणितपानमत्ताम्
व्याघ्रं सहर्षमवलोकयतश्चकार ।
दीर्घप्रवाससमयाकुलिता मुहूर्तम्
कण्ठावलम्बनधृतिं निजजीववृत्तिः ॥ ४६ ॥

तृप्ता प्रदक्षिणविलासगतागतेन
लज्जावशादिव मृशं विनताननैव ।
तस्याकरोदपि विवाहपराङ्मुखस्य
पाणिग्रहप्रणयिनी हृदयोत्सवं सा ॥ ४७ ॥

मैत्रीपवित्रमविकारमुदारसत्त्वम्
सौजन्यपुण्यतटिनी भुवनेषु कीर्तिः ।
भव्यात्मनां भवति भूतहितस्वभावम्
स्वाधीनदीनकरुणाभरणञ्च चेतः ॥ ४८ ॥

तत्तस्य सत्त्वमतुलं चतुरम्बुगाशि-
वेलाविलासरसना वसुधापुरन्ध्री ।
व्याघ्रीनखाग्रदलितस्य विलोक्य सद्यः
प्राणक्षयक्षणभियेव चिरञ्चकम्पे ॥ ४९ ॥

བདེན་བའི་བདུལ་ཞུགས་སྤྱིང་ཆེ་རབ་དགའ་དེ་ནིང་ཉིད་དེ།

ད་ལྟ་འདིར་ནིང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཞགས་པའདྲ་གད་སྤྱེས།

གྱུལ་བས་གསུངས་པའི་སྤོན་གྱི་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ནས།

ཡལ་མཚན་ཡིད་ལྡན་བསྐྱེད་ཀྱིན་དེ་ནི་བཞིན་རས་གཡོ་མེད་གྱུར།

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འགྲི་ཤིང་ལས་གསེར་ལྡན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་
འདབ་ཉི་ལྷ་བཟུ་ཙྰ་གཅིག་པའོ།

सत्यव्रतः स करुणानिरतोऽहमेव
स्मृत्वा स्ववृत्तमिह सम्प्रति जातहासः ।
श्रुत्वेति पूर्वचरितं कथितं जिनेन
शक्रः सविस्मयमनास्तिमिताननोऽभूत् ॥ ५० ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
रुक्मवत्यवदानं नाम एकपञ्चाशत्तमः पक्षवः ॥

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙུ་གཉིས་པ།

བསོད་ནམས་མི་དཔལ་བའི་རྟོགས་པ་རྫོང་ནི།

༄༅། ཁང་ཞིག་ནགས་སེང་གི་དུས་ལྟར་གྱུར་ཁྱུང་།

སྒོང་ནམས་བྱུན་དུ་རོན་བྱས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིད།

སྒྱོད་ཚུལ་མཛེས་ལྡན་དེ་དང་ཙན་དཔ་གྱིས།

ངོ་མཚར་དག་ནི་སྤྲ་ཡི་བསམ་མི་བྱ།

1

དེ་ནི་དགའ་བྱུང་ནགས་གཞན་ན། བཙེས་ལྟར་བརྒྱགས་ཀྱིང་འཛུམ་ལྟར་པ།

བགྱི་བྱེད་ཡ་མཚན་ལྡན་པ་ཡིས། འཛུམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་རྟོང་རྒྱུས།

2

དེ་ཡི་གསུང་པས་རྒྱུས་པའི་ཚེ། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ།

མིག་སྒྱོང་ལྡན་པ་གནས་འདིར་ནི། སྒྱོན་བྱུང་པ་དག་བདག་གིས་ཀྱང་།

3

མ་རྩུ་དག་ཞེས་པ་ཡི། སྒྲོང་ཁྱེད་སྒྲོང་ཁྱེད་ལྟར་སྒྲོད།

བསོད་ནམས་མི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བའི། ས་བདག་ས་ཡི་བྱུན་དུ་གྱུར།

4

སྒྱོང་རྫོང་དགའ་དང་བཏང་སྒྱོམས་དང་། བྱམས་པ་སེམས་ལ་ཡང་དག་རྒྱགས།

ཐག་དོག་ཙན་བཞིན་གང་གི་དཔལ། སྒྱོང་བའི་སྒྲོ་བོ་ཁང་པར་གནས།

5

द्विपञ्चाशत्तमः पञ्चवः ।

अदीनपुण्यावदानम् ।

अर्थिनां वनगतोऽपि वल्कली^१
यः करोत्यविरतं कृतार्थताम् ।
कैर्न चारुचरितस्य रुच्यते^२
तस्य चन्दनतरोश्च सत्कृतिः ॥ १ ॥

विहरन्तमथान्यस्मिन् भगवन्तं तपोवने ।
पप्रच्छ सस्मितं शक्रो विस्मितः स्मितकारणम् ॥ २ ॥

पृष्टः प्रणयिना तेन सर्व्वज्ञस्तमभाषत ।
अस्मिन् देशे सहस्राक्ष पूर्व्ववृत्तं स्मृतं मया ॥ ३ ॥

मधूदकाख्ये नगरे पुरा सुरपुरोपमे ।
अदीनपुण्यनामाभूत् भूपतिर्भूषणं भुवः ॥ ४ ॥

करुणामुदितोपेक्षामैजीसंसक्तचेतसः ।
उवासेर्ध्यावतीव श्रीर्यस्यार्थिजनवेश्मसु ॥ ५ ॥

ནི་མ་ཞིག་དེ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། འགྲོལ་གྲགས་པ་གྲོས་གྲུང་ནས།
ས་ཡི་བདག་པོ་ཆངས་པས་བྱིན། གྲུལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཅན་འོངས། 6

དེ་ནས་གྲང་བོའི་ཚོགས་གཏམས་པས། རྩོགས་མཚམས་དག་ནི་ཐུན་པར་བྱས།
དེ་ནི་རྩེས་སྤྱ་བཅའ་བའི་སྤྱད། དེ་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་བཅའ་མཔ་བྱས། 7

སྤྱིང་སྤྱོདས་བཅུ་ལྷ་ན་མི་ཡི་བདག། དགྲ་ནི་བཟླག་པར་མི་བཞེད་དོ།
ཞེས་པས་མས་དེ་ཡི་ཆོན་པོ་ནི། མ་བརྗོད་གཤམ་ལ་བྱི་རོམ་འགོད། 8

གྲང་པོ་དྲ་དང་ཤིང་དྲ་ནི་མས། རྩལ་བྱེད་གཤམ་ལ་ནི་བྱས་པ་དེར།
བསོད་ནམས་མི་དམན་སྤྱིང་རྩེ་ཡིས། རྩལ་བཟླལ་གྲུང་པས་ཡང་དག་པས་པས། 9

མི་ཟད་གྲུལ་རིགས་ཚོས་འདི་ནི། ཚོས་མིན་བཟྱ་ལྷག་དག་དང་ལྷོད།
མ་ཐུངས་སྒོག་ཆགས་གསོད་པ་ནི། གང་དུ་རོམ་ཞེས་མ་དོར་བརྗོད། 10

ཁྲག་གིས་བགོས་ཤིང་བྱི་མ་ཅན། གྲུལ་རིགས་ནི་མས་ཀྱི་རོམ་པ་དེ་རྗེད།
གང་གི་ཆེད་དུ་རབ་འབད་པའི། འཁོར་པ་དེ་ཡང་དྲིག་པ་མིན། 11

བདེ་ཉུང་རྩོམ་པ་བརྗོད་བྱ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་རྩེ་ནས་ཀྱི་ཉོན་པོངས་སྤྱིད།
གཞོན་པ་དང་བཅས་གཏུང་བའི་ལས་དུ་དྲིག་དུ་ཉེས་པ་ཉིད་གྲུང་འོང།
སྤྱི་ནས་དམ་པས་རྩལ་བཟླལ་གྲུགས་འོངས་དག་གིས་བརྗོད་པ་འཛོམས་སྤྱིད་པ།
ཡོངས་སྤྱོད་དོན་དུ་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱང་གཞན་སྒོག་འཛོམ་པ་བཟུ་འབད། 12

कदाचित् चरितं तस्य श्रुत्वा जगति विश्रुतम् ।
तमाययौ ब्रह्मदत्तः क्षमापतिर्विजिगीषया ॥ ६ ॥

ततः करिघटाबन्धैरन्धीकृतदिगन्तरः ।
चकार नगराबन्धमनुबन्धाय तस्य सः ॥ ७ ॥

सत्त्वानुकम्पी नृपतिर्न शत्रुक्षयमिच्छति ।
ध्यात्वेति निर्ययुर्योऽमनुक्त्वैवास्य मन्त्रिणः ॥ ८ ॥

वर्त्तमाने रणे तस्मिन् गजवाजिरथक्षये ।
अदीनपुण्यः कारुण्यविविघ्नः समचिन्तयत् ॥ ९ ॥

विषमः क्षत्रधर्म्मोऽयमधर्म्मशतसम्मितः ।
यस्मिन् प्राणिवधकौट्यं धर्म्म इत्यभिधीयते ॥ १० ॥

धिग्धर्म्मं रुधिरादिग्धं क्षत्रियाणां मलौमसम् ।
कृते यस्य प्रयत्नोऽयं तज्जीवितमशाश्वतम्^१ ॥ ११ ॥

सापायस्य व्यसनसरणौ शीर्यमाणस्य नित्यम्
दुःखोच्छ्वासैः प्रतिहतधृतेः स्मर्यमाणस्य पश्चात् ।
सोऽयं सद्यः सुखलवधिया क्लेशपाकस्य^२ पुंसाम्
भोगस्यार्थे^३ वत वत परप्राणहिंसाप्रयत्नः ॥ १२ ॥

१ A १ H and W तज्जीवितुमशाश्वतम् ।

२ ४ H and W क्लेशपाशस्य ।

तस्मादिदं परित्यज्य हिंसापाप^१निकेतनम् ।

अधर्मबहुलं राज्यं गच्छाम्येष तपोवनम् ॥ १३ ॥

राज्ञामज्ञानमूढानां वधबन्धशतार्जिताम् ।

कालः कवलयत्येव लक्ष्मीमक्षीणकिल्बिषाम् ॥ १४ ॥

अचिन्त्यः संसारे बहुलतरमोहाहतधियाम्

स्थिरैराशाबन्धैर्विषयसुखजालं कलयताम् ।

अकाले कल्पान्तं प्रतिपुरुषमेष प्रतिदिशन्

बली कालः पुंसां किल विलसितं सङ्कलयति ॥ १५ ॥

इति सञ्चिन्त्य नृपतिर्हिंसापापपराङ्मुखः ।

दण्डवल्कलमादाय ययौ निशि तपोवनम् ॥ १६ ॥

ततस्तद्गमनं श्रुत्वा लोके प्रच्छाद्य मन्त्रिणः ।

युध्यमानाः शरोदग्रं रिपुं गर्जन्तमूचिरे ॥ १७ ॥

^१ हिंसापापं

गहने^२ मत्तमातङ्ग मा कृथा गलगर्जितम् ।

घनशब्दकृताक्षान्तिर्निविशत्यत्र केशरी ॥ १८ ॥

१ ^W हिंसापात० H हिंसापाय० ।

२ H and ^W गहनम् ।

ཉིས་སྒྲ་བདེན་པ་དེ་དག་གིས། རྩེ་ལ་བྱ་དག་འཇུག་པོ་དང་།
གོ་རམ་ལུས་ནི་རབ་གཡོགས་ཏེ། གཡུལ་དུ་གཡུལ་ནི་རབ་དུ་བསྐྱར། 19

སྐབས་དེར་གོ་ས་པ་དག་དུ། དུས་ཆེ་མེར་སྒྲ་ཉིས་ལ་བ།
ལྷ་པ་པོ་དཔྱིག་གི་གོ་ཆ་ཡིས། རོར་གྱི་ཆད་པས་གཟིར་བར་གྱུར། 20

ས་ལུས་དོར་གྱི་དཔྱད་པ་ལས། མང་པོ་ཁྱིད་པར་སྤི་བ་ཆོད་པ།
འདར་གཉིད་རྩམས་མཐའ་དག་ནི། བཞོན་ཁང་ནང་དུ་རྩམ་པར་བགོད། 21

གཉིད་ཚད་བཞིངས་པས་སྒྲ་ག་ཤུལ་ལས། བཞོན་པའི་ཐབས་ནི་རབ་པས་མས་ཏེ།
བྲོགས་པོ་གྲུ་ལ་ཟིན་པ་ཡིས། རི་དགས་པ་ནི་དུ་གཡོ་བ་མེད། 22

བར་ག་གི་པ་པ་མིང་པོ་དང་། སྒྲ་རྒྱ་ལྔ་པོ་འདྲ་དག་ཀྱང་།
བཞོན་ར་དག་དུ་བཞིངས་གྱུར་པ། རོར་མེད་ན་དེ་གྲུ་ལ་མི་འགྱུར། 23

ས་བར་ག་མོས་པ་སྒྲ་ང་བ་ཡིས། གང་པ་རགས་པ་རབ་དུ་འཇུག།
ཉོན་མོངས་དག་གིས་བསྐྱར་པ་ཡི། ལུ་པ་དེ་རབ་དུ་བཏང་བས་འཛོ། 24

ཡང་ན་གཉིད་གྱིས་འཛིང་ཐག་གིས། སྒྲ་པོ་དེ་ག་དུ་བཞིངས་རྩམས་གྱིས།
སྒྲ་ག་ར་གྱུར་གྱང་ལུ་པ་དག་ནི། རབ་དུ་གཏང་བར་རྩེ་ལྷར་དུས། 25

དེ་སྐྱར་ཉོན་མོངས་ནད་འདི་ལ། རོར་ནི་ཉི་མར་བསྐྱབས་པ་པར།
རོར་གྱིས་ཐར་མིན་གྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་མེད། 26

इति ब्रुवाणाः समरे धीरा युयुधिरे परम् ।
ते धनस्वामिसम्मानसन्नाहच्छन्नविग्रहाः ॥ १९ ॥

अत्रान्तरे कोशलेषु ब्राह्मणः कपिलाभिधः ।
हिरण्यवर्म्मणा राज्ञा धनदण्डेन पीडितः ॥ २० ॥

बन्धनागारविन्यस्तसमस्तसुतबान्धवः ।
दत्ताशेषधनो भूरि दारिद्र्यादातुमक्षमः ॥ २१ ॥

अचिन्तयत् प्रतीकारं बन्धुबन्धनदुःखितः ।
संसक्तपाशसचिवः शारङ्ग इव निश्चलः ॥ २२ ॥

पिता माता स्वसा भ्राता दुहिता तनयश्च मे ।
रुद्धाः कारागृहे मुक्तिं नायान्ति द्रविणं विना ॥ २३ ॥

लोभः प्रवर्त्तते यत्र धर्मद्वेषेण भूपतेः ।
तस्यार्द्रक्लेशदेशस्य परित्यागेन जीव्यते^१ ॥ २४ ॥

अथवा कथमुत्सृष्टं देशः कच्छेऽपि शक्यते^२ ।
जन्तुभिः सतताबद्धैर्बन्धुबन्धनरज्जुभिः ॥ २५ ॥

द्रविणोपार्जनं तस्मादस्मिन् क्लेशमये हितम् ।
नास्ति तद्यसनं लोके तीर्यते न धनेन यत् ॥ २६ ॥

१ ^W जीवितम् ।

२ H and ^W त्यज्यते ।

ནོར་བྱི་ཕྱེད་ཚོགས་གྲག་ནི། སྤང་འཛོེས་པ་བཞིན་ནི་པ་འགྱུར་ཙན།

དོན་དུ་གཉིས་ན་བཞོན་པར་བྱེད། དོན་དུ་པ་གཉིས་པར་ཉིད་འོངས།

27

འོ་ལྷ་འཁྲི་བྱིང་མིང་པ་བཞིན། རིང་པ་གིས་ཆེས་སྤང་འཛོེས་པ་ལྟར་པ་ལྟེ།

འགྱུར་ནི་འགྱུར་ཆོ་ཚོགས་ཙན་གྱིས། གཤམ་ལ་འདུལ་བྱ་བེད་པ་ཉིད།

28

སྤོང་པ་དཔལ་པའི་སྤོང་པོས་སྤངས། རོ་མཐོ་དུ་པ་གྱིས་ཡོངས་སྤངས་གྱིས།

སྤང་པ་གྱི་ཡི་ཕྱག་པ་ནི། འདུལ་བྱ་པ་ཙན་གྱང་འདུལ་བེད་ཉིད།

29

དང་པོ་དུས་སྤུལ་ཉི་ཤར་འོངས་པའི་རོ་ལས་སྤོང་དུ་བསྤོན་པ་གྱུར་པ།

དོན་པ་རོ་གྱི་ར་བསྤྲེངས་ཡོངས་སྤངས་པས་པ་གྱུར་པ་རྟེན་པར་ཙན་པ།

སྤོང་པས་སྤོང་པོས་གཤོ་རྒྱུ་སྤོང་པའི་ཚོགས་ནི་པས་དང་དུ་ནི་པ་བསྐྱེད་པ་ལྟེ།

སྤོང་པོས་པ་ཉི་ཤར་པའི་འཛོེས་པ་ཡངས་པར་བྱེད་ཆོག་པོས་བྱེད།

30

ཙན་པས་པའི་རང་བཞིན་འཛིག་ཉིད་འདིར། རོར་བྱི་ཡོད་ན་སྤུལ་ནི་ག་འཛིན།

དོན་དུ་འདུལ་གྱུར་པ་དཔལ་གྱུར་པ། བདག་ནི་འགྲོ་བ་པོར་པ་ཉིད།

31

ཆོ་གྱིས་བྱ་ནིར་གང་དུ་འགྲོ། ཐོབ་པ་དོན་གཉིས་ལས་པ་བཟང་བཞིན།

དོན་མེད་ཡོད་ལ་པོ་པ་ཡིས། ལས་གསེབ་པོ་པར་པ་གྱུར་ནི།

32

སྤོང་པོར་ནགས་ཚལ་སེམས་དུ་གིན་དུ་སྤྱུག་པོར་གྱུར་པ་འདིར།

གང་ཞིག་སྤོང་དུ་སྤོང་པོ་སྤོང་པ་འདུལ་བྱ་གྱུར་ཉིད་ཡང་།

ནས་ཡང་འདར་པར་མི་འགྱུར་དུར་པ་ཉིད་གྱང་མི་གཏོང་པ།

གྱུར་པ་དཔལ་པའི་སྤོང་པོར་དོན་གང་ཡང་ཉིད་པ་གྱུར།

33

प्रार्थ्यमानाः पलायन्ते स्वयमायान्त्यनर्थिताः ।

वेश्या इव विकारिण्यः कुटिला धनसम्पदः ॥ २७ ॥

विरसा जीर्णवस्त्रीव दीर्घशोषानुबन्धिनी ।

क्वचित् कदाचित् कृच्छ्रेण सेवा फलति नैव वा ॥ २८ ॥

लज्जारजःपरिचिता याच्ना सज्जनवर्जिता ।

अवमानशतोच्छिष्टा सफलाप्यफलायते ॥ २९ ॥

पुरः सत्कारांशः प्रथमसमयोपागमरसात्

ततो मानम्भानिर्द्रविणकणयाच्नापरिचयात् ।

विमृश्यान्तस्तस्मात्तरलितमतिमार्गणगणः

श्लणादाशाबन्धं विपुलयति सङ्कोचयति च ॥ ३० ॥

लोभस्वभावे^१ लोकेऽस्मिन् को गृह्णाति धनैर्गुणान्

सर्व्वोपायविहीनस्य तस्मान्नास्त्येव मे गतिः ॥ ३१ ॥

किं करोमि क्व गच्छामि छायाथी^१व मरोः पथि ।

नासादयति विश्रान्तिं निरालम्बो मनोरथः ॥ ३२ ॥

अत्यन्तसङ्कुलतरे जनकाननेऽस्मिन्

न प्राप्यते विपदि कोऽपि स साधुदृष्टः ।

यः सन्ततार्थिजनसर्व्वफलार्पणेऽपि

नो कम्पते न च जहाति नतिं कदाचित् ॥ ३३ ॥

བསེར་ནམས་མི་ནམ་ནམ་ཡི་དབང་། སྤོང་བ་ཀུན་གྱི་དཔག་བསམས་ཤིང་།
འཕོངས་པ་ནི་གཏུང་བ་པའོག་དུ་འཕྱོག། སྤྱིང་སྤྱིངས་འོ་པའི་གྱི་པའོ་མེས། 34

དེ་ལྟར་ཡང་དག་བསམས་ནས་དེ། རེ་བ་བཅས་པ་བརྟན་པ་ཡིས།
འཕ་ནས་དག་འཕ་བས་སྣ་དངས་དེ། སི་བདག་བརྟ་བར་འདོད་པས་རས། 35

དེ་སེར་ཡིས་དཔ་ལྷ་ཡིས། སྤོང་པ་ཐུན་དག་འཕྱུ་དགས་སྤྱིན།
སི་བདག་གིང་འཕ་འཕྱེས་དགྱིས་པ། འཕ་གྱིས་འཕྱེས་སྤྱུང་བས་པའོང་། 36

བཀྱིས་པའོལ་དཔ་བས་གཞིར་བ་དེ། སི་བདག་གིས་ཀྱང་པའོང་གུར་ནས།
སྤྱིང་ཆེན་གྱི་པའོས་ཤིང་པོ་ནས། འོང་བ་ཡི་དེ་གྱི་པའོ་དེས། 37

དེ་པ་དེ་ཡིས་རང་གི་སྤྱིན། ཤུགས་ཤིངས་ར་བས་གསལ་བུས་པ།
བཀྱང་ནས་གཉིན་ནིས་ས་བའིངས་པ་ཡི། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་གཞིར་སྤྱང་ཡང་པ་དང་། 38

གཉིན་དེ་བའིངས་པ་དགྱོལ་བའི་སྤྱང། སི་བདག་སྤོང་བ་ལྷ་ཡི་ཤིང་།
བསེར་ནམས་མི་ནམ་ནམ་ལྷ་བ་པ། གསེར་དོན་གཉིར་བ་བདག་འཕྱེས་པོ། 39

ཐུགས་དེ་སྤྱིང་ཆེ་ཆོགས་གུར་པ། དཔལ་ལྷན་འཛིག་ཆེན་པའོར་པོ་དེ།
པའོང་བ་ཉིད་གྱི་འཕྱལ་པ་ནི། བདག་གི་བཞིག་པ་ཆོགས་པར་གུར། 40

ཉོན་པོངས་གཏུང་བས་ཉམས་མི་བྱེད། སྤྱང་བ་ཡིས་དེ་སྤྱན་མི་འཕྱིན།
དུས་ནི་ཉིང་བས་ཡིན་པར། སྤྱི་པོ་ཆེན་པོ་འཕྱེས་དུ་བསྐྱེད། 41

अदीनपुण्यः सर्वार्थिकल्पवृक्षः क्षितीश्वरः ।

अयते सत्त्वदुग्धाधिरापन्नार्तिहरः परम् ॥ ३४ ॥

इति सच्चित्य स नृपं प्रतस्थे द्रष्टुमुत्सुकः ।

आशाबन्धोपदिष्टेन पथा हर्षपुरःसरः ॥ ३५ ॥

ततः स शनकैः प्राप्य पुरोपान्ततपोवनम् ।

ददर्शाध्वपरिश्रान्तः सम्ब्रीतं बल्कलैर्नृपम्^१ ॥ ३६ ॥

नरनाथोऽपि तं दृष्ट्वा क्षुत्पिपासाश्रमातुरम् ।

पप्रच्छ करुणासिन्धुर्दूरागमनकारणम् ॥ ३७ ॥

स तस्मै निजवृत्तान्तमुष्णनिश्वाससूचितम् ।

निवेद्य बन्धुसंरोधदुःखार्तः पुनरब्रवीत् ॥ ३८ ॥

आयातोऽहं हिरण्यार्थी बन्धुबन्धनमुक्तये ।

अदीनपुण्यं नृपतिं द्रष्टुमर्थिसुरद्रुमम् ॥ ३९ ॥

लोकनाथः स मे श्रीमान् करुणापूर्णमानसः ।

सद्यः सन्दर्शनेनैव सङ्कल्पं पूरयिष्यति ॥ ४० ॥

अम्लानं क्लेशसन्तापैरवमानैरदूषितम् ।

अपर्युषितकालञ्च फलं सूते महाजनः ॥ ४१ ॥

སྒྲིབ་གྱི་ཞེས་ཀྱི་དབུལ་བའི་རབ་རིབ་མི་བཟད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་།
 བྲགས་པ་རབ་དུ་གསལ་བའི་འབྱོར་བས་བྱོགས་ཞེས་ཡོངས་སྤྱུ་འགོངས།
 སྤྱི་མེད་ཡིད་ནི་མངོན་པར་རེངས་བྱེད་དགའ་བ་དག་གི་གཉེན།
 ས་ཡི་བདུད་ཅི་འི་ཟེར་དེས་བདག་གི་གདུང་བ་འཕྲོག་པར་འགྱུར། 42

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བཤད་ཐོས་ནས། ས་ཡི་བདག་པོ་གཟེར་བར་གྱུར།
 བཅོས་ཐབས་མེད་པའི་གདུང་བ་དག། འཕྲོས་པ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བསམས། 43

ཀྱི་མ་བདག་གིས་གྱུལ་སྤྱིད་བཏང་། དུས་མིན་འདིར་ནི་གཉིས་སྤྱིས་ཀྱིས།
 བསམས་ཏེ་བགྲས་བས་ཉེན་པ་ལས། ལམ་གྱི་ཤིང་ནི་སྐལ་པོ་བཞིན། 44

སྤྱོད་བ་ཞེས་ལ་ལམ་རིང་གིས། ངལ་བ་འབྲས་མེད་གདུང་བ་ལྟར།
 རི་དགས་སྤྱིད་སྤྱིད་ཅུ་ཉུ་བུ། མོངས་པ་སྤྱིད་བྱེད་བདག་སྤྱིད་དོ། 45

ཁ་ལ་རྩོ་བརྩན་མཚུངས་པ་ཡིས། བགྱུལ་བར་གྱུར་བཞིན་དོན་གཉེར་དྲིམས།
 རི་བ་ཉམས་པས་ལམ་དུ་ནི། ཡོངས་ངལ་ལྷི་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 46

གྱུལ་པོ་དེ་ནི་བདག་ཡིན་དེ། གྱུལ་སྤྱིད་བཏང་ནས་ནགས་ཚལ་བསྐྱེད།
 ཞེས་པ་ཐོས་ནས་བྲས་ཟེའདི། འབྲལ་ལ་སྤྲོག་ནི་གཏོང་བར་འགྱུར། 47

*

*

*

*

* The 48th S'loka and its Tibetan version do not occur in the xylograph.

द्रारिद्र्यतीव्रतिमिरापहरः^१ प्रजानाम्
कीर्त्तिप्रकाशविभवैः परिपूरिताशः ।
अभ्युल्लसद्विमलमानसहर्षबन्धु-
स्तार्यं हरिष्यति स मे वसुधासुधांशुः ॥ ४२ ॥

श्रुत्वेति तेन कथितं व्यथितः पृथिवीपतिः ।
संक्रान्तनिष्प्रतीकारसन्तापः समचिन्तयत् ॥ ४३ ॥

अहो नु त्यक्तराज्योऽहमकालेऽस्मिन् द्विजन्मना ।
चिन्तितः क्षुत्परीतेन शुष्कवृक्ष इवाध्वनि ॥ ४४ ॥

दूराध्वश्रमवैफल्यसन्तापप्रदमर्थिनाम् ।
सम्मोहजननं धिक्कां मृगतृष्णाजलोपमम् ॥ ४५ ॥

मुखाश्रमपाततुल्येन मूर्च्छितानामिवार्थिनाम् ।
आशाभङ्गेन गुरुतां प्रयात्यध्वपरिश्रमम् ॥ ४६ ॥

अहं स राजा सन्त्यक्तराज्यः काननमाश्रितः ।
इति श्रुत्वैव विप्रोऽयं सद्यस्त्यजति जीवितम् ॥ ४७ ॥

जातैव चिन्तामतुलां प्रसूते
निद्रापहारं तरुणी करोति ।
कन्येव वृद्धा विदधाति शोकं
नष्टा दहत्याशु शरीरमाशा^२ ॥ ४८ ॥

འདི་ནས་གྱལ་པོ་དེ་གནས་ཤིང་། བསམ་པ་བདག་ནི་ས་ཐོབ་ན།

ཡིད་ལ་རེ་བ་ཉམས་པ་འདི། གཏུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱེད་པར་འགྱུར།

49

སྒོང་ནི་བས་ཤིང་རྒྱུག་པ་ཞིན་ཡེགས་ཆ་པའི་ཤུགས་རིངས་དག་གིས་གཏུང་བྱེད་
ཅིང་།

ཀུན་དུ་རྟོག་པས་ལུས་དཔན་ཅུང་ཅུང་བྱས་ཤིང་གང་ལས་མི་འགོ་བ།

ཉིད་མེངས་དུས་སྤྱི་མི་ནོམས་སེམས་ལ་འབྲལ་ལ་རབ་དུ་གསལ་བ་གང་།

དག་ལྷན་ཡོངས་སྤྱི་སྒྲིབ་གཉིན་བསྐྱགས་འོས་གཏེག་སྤྱི་དེ་ཉིད་འཛོ་བ་ཡིན། 50

རང་ཉིད་རབ་བསྐྱེད་པ་གཏུང་བའི་ཉམས་ཤིང་གེས་ཤིང་རི་བྱེད་རྩོམ་པའི་ཐུག་དུ་
བྱགས་བྱས་ཏེ།

སྒྲིན་བྱེད་མེ་ཡིས་རབ་དུ་གཏུང་བའི་བྱེད་པས་ཁུབ་ཅིང་འཛོད་པའི་བྱ་བ་ཡོངས་
སྤྱི་འདིས་གཏུང་གྲང་།

སྒོང་པའི་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་པ་དུག་པོས་བསྐྱེད་པའི་མི་བཟན་གཏུང་བ་འཕྲོག་པ་
མིན་པ་གང་།

སྤྱི་པོ་འགོན་པོ་དེ་ཤུགས་རིངས་ཆེ་བ་བརྒྱུད་ཞིང་གཤམ་བ་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་
མཚོའི་སྒྲིབ་སྒྲུང་།

51

དེ་ཅུང་སྒྲན་ཅིག་པས་མས་བྱས་ནས། ཅུང་དང་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ།

མི་སྒྲན་སྒྲིབ་པས་འཇིགས་འཇིགས་བཞིན། མི་ཡི་བདག་པོས་དེ་ལ་སྒྲུམ།

52

བསོད་ནམས་མི་དཔན་གྱི་ལ་པོ་དང་། བས་ཟེད་གྲག་སོད་སྒྲོལ་བའི་ཆོ།

འཛོམས་ཆགས་བྲལ་གྱི་ལ་སྤྱིད་ནི། ཡོངས་སྤྱི་བཏང་ནས་དཔེན་པ་བརྩེན། 53

राजधानीमितो गत्वा मामप्राप्य विचिन्तितम् ।

किं करिष्यति सन्तापादयं भग्नमनोरथः ॥ ४९ ॥

जीवत्येकः किल स कुशली क्लेशकाले नराणां

श्वायश्चित्ते स्फुरति सहसा यः परिचाणबन्धुः ।

प्रत्याख्यानान्मलिनवदनस्तप्तनिश्वासशुष्यत्-

सङ्कल्पाल्पीकृतनततनुर्याति यस्मान्न चार्थी ॥ ५० ॥

धिग्जन्म क्षारसिन्धोः पथिकजनपृथूच्छासनिर्दग्धवृद्धे-

स्तापं योऽर्थिप्रजानां हरति न विषमं तीव्रतृष्णासमुत्थम् ।

जाता^१स्वादेऽप्यगस्त्योदरकुहरलुठज्जाठरान्निप्रताप-

व्यापारव्याप्यमानकथनपरिचितः स्वप्रमाथव्यथानाम् ॥ ५१ ॥

इति सञ्चित्य नृपतिः कृतातिथ्यः फलाम्बुना ।

तमुवाचाप्रियाख्यानभीतिभीत इव क्षणम् ॥ ५२ ॥

ब्रह्मन्नदीनपुण्योऽहं राजा शत्रुबधोद्यमे ।

हिंसाविरक्तः सन्त्यज्य राज्यं विजनमाश्रितः ॥ ५३ ॥

ས་སྒོང་ལོངས་སྒྲོད་འཛོལ་བའི་འབྲས། སྒྲིད་འབྲིག་ལྷ་བྱུང་གི་བཅོམ་པ།
གསུང་བའི་ཁྲག་གིས་སྦྲགས་པ་ནི། སྒྲིན་པོ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྒྲོད་ཟེར། 54

གནས་མིན་འདུག་ནེས་ཅི་ཞིག་ཟ། ཁྲོད་ནི་དུས་མིན་ཉི་མར་ལོངས།
ཁུང་ཟད་བདག་གིས་དུས་པ་གང་། དེ་ནི་བརྒྱ་མས་པ་མེད་པར་བརྟེན། 55

ཅེས་བསྐྱལ་བའི་ཚིག་ཐོས་ནས། རོ་རྒྱུས་ཡང་དག་བཙལ་བ་བཞིན།
གཉེན་ཐར་རེ་བ་བྲལ་བ་ལས། ད་ནི་ས་ལ་འབྱེལ་བར་གྱུར། 56

བསྐྱལ་ཞིང་ས་ལ་འབྱེལ་བ་དེ། མཐོང་ནས་མིག་ནི་བཙེམས་བཙས།
སྒྲན་པའི་ཚིག་གིས་དབྱུགས་བྱུང་ནས། གྲུ་པོས་སྦྲར་ཡང་རབ་བསམས་པ། 57

ཀྲུ་མ་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དམན། ལྷ་འགྲུལ་དང་མཚུངས་པ་འདིར།
སྒོང་བའི་རེ་བའི་འབྲི་ཤིང་གི། ལྷ་གྲུ་འབྲལ་ལ་བསྐྱབས་པར་གྱུར། 58

ནོར་དོན་གཉེར་བ་ལྷན་པའི་འདོད་པས་དང་པོ་གནས་པའི་སྒོང་བ་འབྲས་
བཙས་བསམས།

རེ་བའི་ལྷ་གྲུས་འདོད་པའི་བདེ་བ་མ་ལུས་ཡལ་ག་སྒོང་གི་བཅོམ་པར་བྱེས།
དེ་ནས་ཡ་མ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་སེང་མེད་སྐྱམ་པོས་བཞིན་དུ་སྒྲོད་ཅིག་པ།
ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་རྩོམ་པ་ཉམས་ཤིང་རེ་ཐག་ཆད་བས་འབྲལ་ལ་བསྐྱལ་བར་གྱུར། 59

བསྐྱབས་ནས་སྒྲིད་པ་ཁུང་དུ་ཞིག། གལ་ཏེ་འདི་ལ་བདག་གིས་བྱིན།
བསོད་སྒྲོམས་བསྐྱབས་ཀྱང་རྫོགས་གྱུར་པ། དེ་ལ་དེས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་ཟེར། 60

हिंसाफलं महीपाला भोगं भूभङ्गभङ्गुरम् ।
प्रत्यग्ररुधिरादिग्धं क्रव्याद इव भुञ्जते ॥ ५४ ॥

किं करोम्यपदस्थोऽहमकाले त्वमुपागतः^१ ।
यत्तु शक्यं मया किञ्चित्तदयन्त्रितमुच्यताम् ॥ ५५ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा वज्रेणेव समाहतः ।
बन्धुभोक्षणनैराश्यात् स पपात महीतले ॥ ५६ ॥

मूर्च्छितं पतितं भूमौ तं दृष्ट्वा साश्रुलोचनः ।
प्रियाभिर्वाग्भिराश्वस्य राजा पुनरचिन्तयत् ॥ ५७ ॥

अहो नु मन्दपुण्योऽहं यस्मिन्नाशालताङ्कुरः ।
मरुमार्गोपमे जातः सहसा शोषमर्थिनः ॥ ५८ ॥

अर्थार्थी प्रथमं विचिन्त्य सफलामस्थानयाच्चां क्षणात्
आशातूलिकयाभिलिख्य निखिलं शाखासहस्रैः सुखम् ।
अप्राप्याम्रमिवाथ शुष्कखदिरान्मूढेच्छया वाञ्छितं
सद्यश्छिन्नमनोरथः पृथुतरारम्भक्षयान्मूर्च्छति ॥ ५९ ॥

अस्मै यदि प्रयच्छामि याचितावाप्तमल्पकम् ।
तत् किं तेन करोत्येष भिक्षित्वापि बुभुक्षितः ॥ ६० ॥

གཤམ་ཏེ་ཙུ་རག་ཞིང་པ་དག་གིས་ཐོག་ཕྱག་བྱས་ནི་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་གིང་།
 གང་ཡང་ཐུང་པོར་བྱི་ལའི་རྒྱ་ག་གུ་ཐམ་རྒྱ་ལམ་ལ་ཅི་ལྟར་དེ་དག་གིས་།
 གཤམ་ཏེ་གིང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་ནིར་སྒྲུབ་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་བྱ་དེ་ཟླ་ན།
 དེ་དེ་ངེས་པར་ས་བདག་སྒྲུབ་ཅིག་པཐོང་དང་མག་བལ་ཡང་ཡོད་ཅན་ཅི། 61

ཆོ་གས་བཅི་བའི་ནོར་འཛིན་གྱིས། དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ས་འཛིན་དབང་།
 དེ་འདྲོད་བསྐྱབ་པར་མས་གྱུར་བས། རབ་སར་བུས་དེ་དེ་ལ་སྒྲུལ། 62

ལོངས་གིག་བས་ཟེ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། འདྲོད་བ་བསྐྱབ་སྒྲུབ་མི་ཐོགས་པར།
 འབྲས་ཕུ་ཐོབ་བའི་ཐབས་ཀྱི་མཚོག། བདག་གིས་ཡང་དག་ཅིང་པར་གྱུར། 63

དེ་ཞིག་བདག་གི་མགོ་བཙན་ནས། མོང་སྤེ་ས་བདག་རངས་ཀྱི་ར་པ།
 ཕྱིན་ན་དེ་ནི་དགའ་བ་ཡིས། ཁྱོད་ལ་ནོར་དག་སྤེར་བར་འགྱུར། 64

སྒོང་བའི་ཙན་དན་ལྟོད་པ་དེ་ནི། རིག་དེ་ཐོས་ནས་གཞིས་སྤེས་ནི།
 གི་བར་རབ་རྒྱས་གྱུར་བ་ཡིས། ཁྲམ་ཀྱི་རྒྱ་ག་བཞིན་རབ་སྒྲུལ་པ། 65

སྤོང་གསུམ་སྤྱིང་པོ་སྤྱི་བཞི། འགྲོ་བའི་བསའ་དབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ།
 ཁྱོད་ཀྱི་མགྱིན་པ་འདི་ལ་མཚོན། བསྐྱོང་པོ་སྤྱིག་ཙན་སྤྱ་ཞིག་བསྐྱར། 66

ཆགས་པས་སྒོ་གྲོས་ཉམས་པ་སྤྱ། ཁྱོད་ལ་སི་པ་ན་སེམས་པར་བྱེད།
 ས་ཏ་ཀཱ་ར་སོལ་བ་ཡི། སྤྱུ་མ་རུངས་སྤྱ་ཞིག་བྱེད། 67

तस्मिन्नेव गृहे जरत्तृणकटच्छन्ने यदि स्थीयते
 चुल्लीसुप्तविडालवालसदयास्ता एव यद्यङ्गनाः ।
 पादाभ्यामवगम्यते यदि पुनस्तेनैव सेवाधुना
 तत् को नाम गुणः क्षणं क्षितिभुजा दृष्टेन पृष्टेन^१ वा ॥ ६१ ॥

इति ध्यात्वा धराधीशः कृपावसुधया धिया ।
 तद्याच्चा^२सिद्धिसन्नद्धः प्रतिबोध्य तमभ्यधात् ॥ ६२ ॥

उत्तिष्ठ वत्स सम्प्राप्तस्त्वत्समीहितसिद्धये ।
 अविलम्बिफलावाप्तिरूपायः परमे मया ॥ ६३ ॥

छित्त्वा मम शिरस्तावत् ब्रह्मदत्ताय भूभुजे ।
 गत्वा प्रयच्छ तत्प्रीत्या स ते वित्तं प्रदास्यति ॥ ६४ ॥

तस्यार्थिचन्दनतरोः श्रुत्वैतत् वचनं द्विजः ।
 उवाच तप्तसूत्र्येव विद्वः कर्णप्रविष्टया ॥ ६५ ॥

तव त्रैलोक्यसारस्य जगत्पुण्याप्तजन्मनः ।
 शस्त्रं कण्ठे शठेनास्मिन् केन पापेन पात्यते ॥ ६६ ॥

लोभलुब्धमतिः को नु चिन्तयेदहितं तव ।
 अङ्गारकारणं क्रौर्यं सहकारे करोति कः^३ ॥ ६७ ॥

11 A १ ^W/₂ and II तुष्टेन वा । २ II and ^W/₁ तद्वाञ्छा ।

३ ^W/₂ and II सः ।

ཅེས་སྒྲུབ་པ་ཟེ་དེ་ལ་ནི། མི་ཡི་བདག་པོས་ལན་སྒྲུས་པ།

འཆོ་ཡང་བདག་ནི་བཅེངས་པ་ཡིས། དག་པོ་དེ་ཡི་བྱང་བྱ་བྱིར།

68

གྲུལ་པོས་འབད་པས་དོར་གཉིར་བས། ས་བདག་དག་ཡི་དོགས་པ་ཅན།

ཚངས་བྱིན་དག་གི་བྱང་བྱ་ནི། དེ་ཡིས་དེ་ནི་བཅེངས་ནས་བྱིན།

69

དེ་ཡིས་བྱིར་ནས་འཛིངས་པ་ཡི། ས་དབང་དེ་སྒྲངས་ཚངས་པས་བྱིན།

དོར་དབང་མཚུངས་པས་དེ་ལ་ནོར། འདོད་པ་བས་ཀྱང་མངོན་སྟེག་བྱིན།

70

བསོད་ནམས་མི་དཔན་མི་བདག་གི་ནི་སྟོང་སྟོབས་ངོ་མཆར་བས་ཟེས་པ་ཤད་

ཐོས་ནས།

ཁོན་གྱི་ནིས་འགྱུར་གྱིན་དུ་བཟོད་དག་འམ་ཅུངས་ཉིད་དུ་མངོན་བཟོད་དུག་པར་ལྟེ།

རང་གནས་གྱིན་དུ་མཐོ་བར་དེ་ནི་མགོ་བཞིན་བཞག་ནས་ཚངས་བྱིན་རང་ཉིད་ཀྱིས།

དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་ཅུ་སྟེས་དག་ལ་གཙུག་ཏེར་འབྲེང་བས་སྐད་ཅིག་པའོར་བར་བས།

71

དེ་ནི་དུལ་བ་རབ་ཐོབ་རང་གི་བྱང་བྱིར་མོང་བའི་ཙོ།

ཡོངས་བཏང་གྲུལ་སྟིད་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་བསོད་ནམས་མི་དཔན་པས།

གྲགས་པ་ལྟར་དག་དེ་བྱ་བའི་འབྲེང་བ་གཡོ་ལྟར་ཅུ་གཏིར་གྱིས།

དུ་གྲུལ་ཡི་ནིས་མཛོས་ས་གཞི་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པར་གྱུར།

72

ཁྱུང་བདག་བསོད་ནམས་མི་དཔན་དུ་གྱུར་གང་དེར་ཉིད་དེ།

གང་དུ་དུས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་པོའི་ཞབས་ཀྱིས་མངོན་དག་འས།

མི་ནིས་ས་དག་གིས་སྟིད་པ་གྲོལ་བའི་གྱུ་ནི་འགྱུར་འགྱུར་བ།

འདིར་དེང་དེ་ཡི་སྟོན་ཅུལ་སྟིད་པའི་སྟོང་ཐོས་བདག་གིས་བླ།

73

इति ब्रुवाणं नृपतिर्ब्राह्मणं प्रत्युवाच तम् ।
जीवन्तं नय बद्धा वा तस्य मामन्तिकं रिपोः ॥ ६८ ॥

यत्नेनाभ्यर्थितो राज्ञा स तं बद्धा महीपतेः ।
निनाय ब्रह्मदत्तस्य समीपं शत्रुशङ्किनः ॥ ६९ ॥

तेनानीतं तमादाय ब्रह्मदत्तः क्षितीश्वरम्^१ ।
धनं धनेशतुल्योऽस्मै वाञ्छिताभ्यधिकं ददौ ॥ ७० ॥

सत्त्वाश्चर्यमदीनपुण्यनृपतेराकर्ण्य विप्रोदितं
त्यक्त्वा वैरविकारदुःसहतरं क्रौर्याभिधानं विषम् ।
धृत्वा मौलिमिवोन्नते निजपदे तं ब्रह्मदत्तः स्वयं
चक्रे तच्चरणाम्बुजप्रणयिणीमुष्णीषमालां श्लणात् ॥ ७१ ॥

तस्मिन् गते निजपुरं विनयप्रपन्ने
संप्राप्य राज्यमरिहीनमदीनपुण्यः ।
धर्मेण कीर्त्तिधवलाम्बुधिफेनमाला-
वेक्षद्बुक्कलललितां पृथिवीं शशास ॥ ७२ ॥

योऽभूद्विभुर्भुवनसारमदीनपुण्यः
सोऽहं स्मृतं चरितमत्र मयाद्य तस्य ।
कालेन यत्र बहुसङ्घपदाभिरामा
भूमिर्भविष्यति नृणां भवमुक्तिहेतुः ॥ ७३ ॥

རྫོད་གྱི་རྟོགས་པ་བརྫོད་པ་གསུང་བརྫོད་བཙོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ནི།
 རྫོད་རྩལ་སེམས་དབའ་རབ་འབར་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་གྱིས་པ་ཡིས།
 དགའ་བས་རེག་པར་གྱུར་པ་མཐོ་རིས་བདག་པོའི་ལྷས་ལ་ནི།
 ལྷ་ལོང་འདབ་མ་མཛོས་པས་སྦྱོས་པ་ཅི་ཡང་བྱང་བར་གྱུར།

74

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་བོས་བྱས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
 བརྫོད་པ་དབག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་མི་དཔན་པའི་རྟོགས་པ་
 བརྫོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྷ་བཙུ་ཙྰ་གཉིས་པའོ།

सत्त्वोज्ज्वलं भगवतश्चरितं निशम्य
पूर्वावदानकथितोदितविस्मयेन ।
हर्षस्पृशः किमपि नाकपतेर्बभूव
रोमाञ्चपचरचनारुचिरं शरीरम् ॥ ७४ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
अदीनपुण्यावदानं नाम द्विपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LIII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཚིག་གསུམ་པ།

ལེགས་བཤད་འཛོལ་བའི་དོགས་བརྩེད་ནི།

ལེགས་བཤད་མགྱིན་པར་ནིས་གནས་སྤྱོད་ལ་འདྲུང་བཤོད་དང་ནི་བར་ཐོས་པ་དང་།
 ཞལ་ནི་དྲིལ་དུ་སྒྱུན་མེད་བའིན་པ་དང་ལྷན་པའས་པ་ནི་བསམ་ནི་དགའ་བའི་གྱིན།
 རིན་ཅེན་ཡིད་འོང་རབ་གསལ་དོ་གཤ་བཤོད་པ་བཀྲ་བའི་ཁྱད་བར་དང་བཅས་པ།
 ཆས་ལྷན་བྱུང་མེད་ཆས་ཀྱིས་སྒྲེ་བོ་སྒྲུག་པ་ནི་བསམ་ནི་མཆོག་དུ་རྩིས་པ་སྒྲེད། 1

གཞན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འཛུམ་ལྷན་པ། བཤྱི་བྱིན་བསམ་པ་གཤམ་པ་ཡིས།
 འཛུམ་བའི་གྱུ་ནི་བྱིས་པ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བས་ཡང་གསུངས་པ། 2

བ་ར་ཏ་སིར་མི་ཡི་བདག། ལེགས་བཤད་འཛོལ་བའི་སེམས་པ་དུང།
 གང་གི་གྲགས་པ་བྱི་མེད་རིགས། དཔལ་གྱི་འབྲེང་བ་བཞིན་དུ་བརྩོས། 3

ཡོན་ཏན་སྤྱང་ལྷན་ལེགས་སྒྲོད་ལྷུམ། དཔེན་ལྷན་ནི་བསམ་གྱི་སྒྲིང་ལ་ཆགས།
 ལྷ་དྲིལ་པ་ཡིན་ལེགས་བཤད་གྱི། གྱིན་ཉིད་གང་ཞིག་དོན་གཉིར་གྱུར། 4

གང་གི་མཛོད་དཔལ་སྒྲོང་ནི་མས་ལ། དྲིལ་དུ་བཏང་ཡང་གཡོ་བ་མེད།
 གྲགས་པ་ཡོན་ཏན་ལ་བཏགས་ཀྱང་། རིང་ལས་ཤིན་དུ་རིང་བར་འགྲོ། 5

त्रिपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

सुभाषितगवेष्यवदानम् ।

सूक्तिः कण्ठविवर्तिनी गुरुनतिर्मौलौ श्रुतं श्रोत्रयोः
सत्यं नित्यमनामयञ्च वदने विद्वत्प्रियं भूषणम् ।
रत्नोदारसुतारहाररचनाचित्रेण धत्तेतरां
सन्तोषं सविशेषवेषवनितावेशेन श्रेष्ठो जनः ॥ १ ॥

शक्रेणान्यत्र भगवान् सस्मितः स्मितकारणम् ।
पृष्टस्तदाशयज्ञेन सर्वज्ञः पुनरब्रवीत् ॥ २ ॥

सुभाषितगवेषीति वाराणस्यामभून्नृपः ।
यस्य जात्युज्ज्वलाकीर्तिर्मौलेव विबभौ श्रियः ॥ ३ ॥

सुवृत्ते गुणसंयुक्ते हृदिसक्ते विवेकिनाम् ।
अभूद्भूषण एवार्थी यः सूक्ते न तु मौक्तिके ॥ ४ ॥

नित्यमर्थिषु मुक्तापि कोषश्रीर्यस्य निश्चला ।
कीर्त्तिर्गुणनिबन्धापि दूराद्दूरतरं गता ॥ ५ ॥

གྱལ་པོའི་ངང་པའི་སྟན་ངག་སའན། ཉམས་ལྷན་སའོག་གི་དྲིག་བསྐྱེད་ནི།

མཁས་པའི་མདུན་ས་པད་ལྷན་ལ། ཡོངས་སྟོན་སྐལ་བཟང་ལྷན་པ་གྱུར། 6

ཉེ་བར་བསྟན་ལ་རབ་ཞུགས་པ། དེ་ཡི་ལེགས་བཤའ་ཡོན་ཏན་ཅན།

མར་མའི་ཙེ་མོ་ལྷ་བྱ་ཡིས། སྤྱི་པོ་སྟོངས་པའི་རབ་རིམ་ཤེགས། 7

ནས་ཞིག་མདུན་སར་སྟོ་བཟང་དེ། འདུག་བས་ལེགས་བཤའ་གང་པ་གྱི་ནི།

མཆུག་དུ་སྟོ་བཟང་ཞེས་པ་ཡི། སྟོན་པོའི་གཙོ་ལ་རབ་སྐྱས་པ། 8

ལེགས་པའི་སྐྱ་དང་ཚོག་ལ་ཞེན། ཡོན་ཏན་གྱི་དང་ཡང་དག་ལྷན།

ཁྱད་ནི་མས་དག་གི་ལེགས་བཤའ་གྱིས། མདུན་ས་འདི་ནི་ངག་བཞིན་པ་ཆེས། 9

ལེགས་པར་སྦྱིན་ཞིང་རོ་དང་ལྷན། ལེགས་པར་བཤའ་པ་གསར་པ་ནི།

མེ་དྲོག་ལྷ་བྱ་འགའ་ཞིག་ནི། ཁྱད་གྱིས་ཆེད་པར་གྱུར་དམ་ཅི། 10

ལེགས་བཤའ་ནི་མས་དང་མཐུན་ནི་མས་དང་། དེ་ག་པ་ནི་མས་ཀྱང་གྱིས་པ་ནི།

གསར་པ་ཁོ་ན་ཡིད་འབྲེག་ཏུ། བྱད་པེད་ནི་མས་ཀྱི་ལང་ཚོ་བཞིན། 11

རོ་དང་ལྷན་ཡང་ནི་མ་པར་ཡངས་པའི་མེ་དྲོག་དོན་མཐུན་ཡོངས་བཏང་དམ།

ཡོངས་འབྲིས་ཡོངས་སྤྱུ་འདོར་ཞིང་རིང་ནས་རིང་དུ་རྒྱེས་སྤྱུ་བྱེད་པ།

གསར་པ་གསར་པའི་སྦྱང་རྩི་ལ་ཆགས་ཀྱིང་དུག་པ་ནི་ནགས་ནི་མས་སྤྱུ།

དྲིག་དུ་ཉམས་སྤྱུ་སྟོང་གྱུར་རིན་ཅན་མཐུང་ལས་འབྱས་པར་བྱེད། 12

स राजहंसः सरसैर्वृतः कविवरैः सदा ।

विदत्सभाकमलिनीभोगसौभाग्यवानभूत् ॥ ६ ॥

उपदेशप्रवृत्तस्य सगुणास्तस्य सूक्तयः ।

जनस्य मोहतिमिरं जह्नुर्द्वीपशिखा इव ॥ ७ ॥

स कदाचित् सभासीनः सुभाषितकथान्तरे ।

सुमतिः सुमतिं नाम प्रधानामात्यमब्रवीत् ॥ ८ ॥

साधुशब्दपदारूढैर्गुणालङ्कारशालिभिः ।

सभा भवद्भिर्भात्येषा भारतीव सुभाषितैः ॥ ९ ॥

अप्यन्विष्टानि सत्याकरसवन्ति नवानि च ।

सुभाषितानि भवतां कुसुमानीव कानिचित् ॥ १० ॥

सूक्तीनां प्रतिभानाञ्च मञ्जरीणाञ्च जृम्भितम् ।

नवमेव मनोहारि नारीणामिव यौवनम् ॥ ११ ॥

सरसमपि विहाय व्यायतं पुष्पसार्थं

परिचितपरिहारौ दूरदूरानुसारी ।

भ्रमति सततसक्तास्वादमन्दादरत्वात्^१

नवनवमधुलुब्धः षट्पदः काननेषु ॥ १२ ॥

མཉམས་པའི་ཉི་ཤུ་ཟླ་བ།   རིག་མཉམས་པའི་ཉི་ཤུ་ཟླ་བའི་ཉི་ཤུ་ཟླ་བ།

[illegible][illegible][illegible]

॥१॥

[illegible]

ཕྱི་ལ་ཉིད་དེ་དབེན་མའི་ཁྱོད་པའི་ཕར་མེ་པ་དེ་རྒྱུ་པའི་ཕར་པར་།

ॐ श्रीगुरुभ्यो नमः । ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

[illegible]

གཤམ་ཏེ་སྐྱེད་ལྷིག་ཏེ་ཉིད་ཀྱིས་པ་ལ་པ་མཐོག་ཏུ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེད་ཏེ་པ་ཀྱང་།

ཆོག་ནེས་ལྱིས་ནི་ཆ་ཉིད་ནི་མཆར་དེ་མཆར་ལ་ཕྱིར་ལ་ཕྱིར།

མཐོ་སྒོ་རྩི་བོ་ལེགས་པ་དང་། མཐོ་སྒོ་པ་གོ་སྤྱད་པ་དང་། མཐོ་སྒོ་པ་འཁོར་པ་ལྟོས་པ་ལྟོས་པ་

[illegible]

རེ་ཆུང་མི་ལ་ཡོད་ཀྱིས་པར་ཆོད་པ།   མི་ཆུང་མི་ལ་ཡོད་པར་ཆོད་པ།

ཐོས་ནས་ཐོན་པོ་ཆེན་པོ་ཡིས། ས་ཡི་བདག་ལ་ཡན་གཏེར་པ།

བྱེད་པོ་བྱེད་ཀྱི་མི་གས་པཅད་ཉིད། མདོད་པར་གསར་པ་ཉིད་གསུ་པར།

ཐོག་མ་ཉམས་པའི་རབ་ཏུ་གྱུག་ཏུ། རེག་མ་བཟང་ཕྱི་མ་གོ་བྱིས་ཅི། 15

अस्मिन् सदसि यत्किञ्चित् सूक्तरत्नं विचार्यते ।
तत्परीक्षासमुत्तीर्णं सर्वज्ञायात्यनर्घ्यताम् ॥ १३ ॥

पाण्डित्येन विना विनाशितधियां व्यर्थं नृणां जीवितं
पाण्डित्यं शुकपाठषष्ठमसमोह्लासं कवित्वं विना ।
काव्यं चारुतरं विना सहृदयैस्तत्त्वान्तरालोचना-
शून्यं निर्जनकूपदीपकलनामन्तःसमालम्बते ॥ १४ ॥

तस्मादस्मिन्नवसरे नूतनं किञ्चिदुच्यताम् ।
चैवः पिकरुतस्येव सूक्तस्यावसरः सुहृत् ॥ १५ ॥

चमत्कारो वाचां जयति जितजातीपरिमलः
क्षणं चेत् तत्त्वज्ञाः प्रगुणमवधानं विदधति ।
उदया सामग्री तदपि विफलैषा स्फुरितकृत्
न यावत् पाठेन स्वजन इव लब्धो ह्यवसरः ॥ १६ ॥

इत्युक्तं नगनाथेन हृदयस्यार्शि धीमताम् ।
वचः श्रुत्वा महामात्यः प्रत्यभाषत भूपतिम् ॥ १७ ॥

राजन्नभिनवश्लोकस्तवैव भुवनचये ।
गीयते विवधाधीश किमन्यैः सूक्तविस्तरैः ॥ १८ ॥

གུས་ལྷན་གཏོང་པོད་མཆོག་གྱུར་ཁྱོད། རིག་པ་དག་པ་དགེས་པ་འདིར།
ས་ཡི་མཐིལ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི། རིག་པ་འཛོན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱུར།

10

ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་གྲོགས། ལྷ་ཙོལ་པའི་ལྷན་པས་པའོས།
ཤར་ཅེ་སྤྱོད་པོ་མཐའ་དག་ནི། ལྷ་ར་བཙས་ལེགས་པའི་ལམ་ནས་འགྲོ།

20

གང་དང་གང་ལ་གྱུལ་པོ་ཆེས་སྤྱ་རགས་པར་སྐར་ཅིག་ནི།

གུས་པའི་ཆ་གས་གས་པའི་ལྷ་ཙོལ་དག་ནི་དེ་དེ་དང་།

ཙོ་དག་ནི་ཆས་ཀྱི་ཕྱི་ཐུག་དེ་དེ་ཡོན་ཏན་དེ་དེ་དང་།

སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་དེ་འཛིག་དོན་དག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།

21

ས་སྤྱོང་ཁམས་ན་རིག་པའི་ཙོ་དག་ནི་སྤྱོལ་མཆོག་ཏུ་རིག་པར་གྱུར།

དཔའ་ན་གཤུལ་གྱི་རོལ་པ་དང་འགྲོགས་པའུལ་འུགས་པའུལ་འུགས་པའི་པར་

འགྱུར།

ལྷན་ན་མོངས་ཤིང་གཡོ་ན་ནིམ་པར་གཡོལ་གདུག་ན་ས་རུངས་སྤྱོད།

གང་གང་ས་པདག་ཕྱིད་པ་དེ་དེ་མཐའ་དག་སྤྱོད་པོ་ཕྱིད་པར་འགྱུར།

22

མེ་དོག་འབྱུང་གནས་ལེགས་པ་ཡི། མེ་དོག་གྱིས་ཕྱིད་ཉམས་རང་ལྷན།

ས་པདག་རང་ཉིད་ཁམས་པ་ནི། སྤྱོད་པའི་པམོད་ནམས་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང།

23

སྤྱོད་པོ་ལེགས་ཕྱིད་ཆོད་ཆོད་པོ་དང་།

མི་པདག་ཁམས་ཤིང་པདོན་པར་སྤྱོད་པ།

འདི་དག་ནི་མས་ནི་དགེ་པ་དར་བའི་ཏུས།

མཛོན་སྤྱུལ་ཏུ་མཆོན་མཆོན་ཉིད་པའང་པོ་ཡིན།

24

त्वयि विद्याविनोदेऽस्मिन् वदान्यवर सादरे ।
विद्याधरपुरं सर्व्वं जातमेतन्महीतलम् ॥ १९ ॥

कलाकमलिनीकान्ते मित्रे गुणवतां त्वयि ।
उदिते याति सालोकः सन्मार्गेणाखिलोजनः ॥ २० ॥

सा सा कला स स विलासविशेषलेश-
स्ते ते गुणाः स स जनश्चरितञ्च तत्तत् ।
लोके प्रियत्वमधिरोहति यत्र यत्र
राजा करोति सरसः क्षणमादरांशम् ॥ २१ ॥

भूपाले विदुषि स्पृशत्यतिशयं विद्याविलासोत्सवं
शूरे सङ्गररङ्गसङ्गमरुचिर्गृह्णाति वीरव्रतम् ।
मूढे मुह्यति चञ्चले विचलति क्रूरे नृशंसायते
यत् यत् भूमिपतिः करोति कुरुते तत्तत् समस्तो जनः ॥ २२ ॥

सरसः साधुपुष्पाणां वसन्तः कुसुमाकरः^१ ।
प्रजापुण्यैर्भवत्येव स्वयं विद्वान्महीपतिः ॥ २३ ॥

जनः सुवृत्तिर्मतिमानमात्यः
सत्याभिलाषी नृपतिर्मनीषी ।
एतानि कालस्य शुभोदयस्य
प्रत्यक्षलक्ष्याणि सुलक्षणाणि ॥ २४ ॥

यन्नृत्यन्ति पदे पदे मतिमतां काव्यार्थतत्त्वे धियो
यत् कर्णाभरणीभवन्ति विभवे भव्यात्मनां सूक्तयः ।
यत् सारस्वत एष कीर्णमहिमा मुद्रादरिद्रोनिधि-
र्विद्यानां नृपतिः स्वयम्बरविधौ सोऽयं विवाहोत्सवः ॥ २५ ॥

राजमानेन महता राजमाने गुणे सताम् ।
लुब्धकाः सूक्तिवैचित्ये लुब्धकाः काननेष्वपि ॥ २६ ॥

लुब्धकः क्रूरको नाम प्रत्यन्तेऽस्ति वनेचरः ।
सदा नवनव^१ तस्मात् सूक्तरत्नमवाप्यते ॥ २७ ॥

दृष्यद्विपारिनखराघातभिन्नेभमैक्तिकैः ।
सततं कविसार्थेभ्यः स गृह्णाति सुभाषितम् ॥ २८ ॥

श्रुत्वेत्यमात्यस्य वचः क्षितीशः
सभां समुत्सृज्य विसृज्य सभ्यान् ।
अन्तःपुरं गुप्तमुपेत्य रूपं
चकार सामान्यजनानुरूपम् ॥ २९ ॥

སྐར་ཚོགས་གྱིས་པ་ལྟ་བུར་མཛོད་དགའ་ནིང་།
 བན་ཚུན་འོད་ཟེར་རབ་དུ་གསལ་བྱེད་བའི།
 དོ་གཤམ་བརྒྱུད་ནས་ལེགས་པ་ཤར་འོད་གཞིར་ནི།
 གྱིབ་མ་གཉིས་པ་དང་བཅས་ནགས་མཐུན་མོང་།

30

དེ་ནི་ངེས་པར་དུད་པའི་ཤིང་ནོམས་གྱིས།
 མེ་དོག་རྒྱུད་གཞིན་གྱིས་པགས་མགྲོན་བྱས་བཞིན།
 དེ་ཡིས་འབད་བས་བཅལ་བས་ངོན་པ་ནི།
 ངོད་ལ་རབ་ཆགས་དེ་ཡི་ངོས་སུ་ཉིད།

31

སྤང་པོ་ནོམས་གྱིས་བདེ་བའི་མི་སྐུན་བྱོགས།
 དེ་དུགས་ནོམས་ལ་ཡུག་སས་འདེབས་བྱེད་མཁས།
 འབྲིག་པོའི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་རྒྱུད་ས་གཞུ།
 རང་སེམས་ལྟ་བུ་ལག་པ་གཡོན་བས་འཛིན།

32

དྲིག་དུ་ནགས་ནགས་པའི་མི་སྐུན་བྱོགས།
 གསོད་པ་གཅིག་བྱ་ལ་མཁས་ལག་གཡས་གྱིས།
 ལག་ལྡན་སྡེ་ནོམས་མཐུན་དག་བྱང་གྲོལ་ལ།
 ནོམ་པར་འགྲོད་པའི་མདའ་ནི་རབ་དུ་འཛིན།

33

Pingala Chhandah Sūtra, (Sans.) Fasc. II—III @ /6/ each	Rs.	0	12
Prithirāj Rāsan, (Sans.) Part I, Fasc. I, Part II, Fasc. I—V @ /6/ each		2	4
Ditto (English) Part II Fasc. I		0	12
Prākṛita Lakṣhaṇam, (Sans.) Fasc. I		1	8
Parāśara Smṛiti (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—8, Vol. II, Fasc. 1—4, Vol. III, Fasc. I @ /6/ each		4	14
Parāśara, Institutes of (English)		0	12
Srauta Sūtra of Apastamba, (Sans.) Fasc. I—XII @ /6/ each		4	8
Ditto Aśvalāyana, (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each		4	2
Ditto Lātyāyana (Sans) Fasc. I—IX @ /6/ each		3	6
Ditto Śāṅkhāyana (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—7, Vol. II, Fasc. 1—2, @ /6/ each		3	6
Sāma Veda Saṃhitā, (Sans.) Vols I, Fasc. 3—10; II, 1—6, III, 1—7; IV, 1—6; V, 1—8, @ /6/ each Fasc.		13	2
Samkhya Sutra Vṛitti (Sans.) Fasc. I—IV @ /6/ each		1	8
Sāhitya Darpaṇa, (English) Fasc. I—IV @ /6/ each		1	8
Śāṅkhya Aphorisms of Kapila, (English) Fasc. I and II @ /6/ each		0	12
Sarva Darśana Saṅgraha, (Sans.) Fasc II		0	6
Sankara Vijaya, (Sans.) Fasc II and III @ /6/ each		0	12
Śāṅkhya Pravachana Bhāṣya, Fasc. III (English preface only)		0	6
S'ri Bhāṣyam, (Sans.) Fasc. I—II		0	12
Suśruta Saṃhitā, (Eng.) Fasc. I and II @ /12/ each		1	8
Taittirīya Aranya (Sans.) Fasc. I—XI @ /6/ each		4	2
Ditto Brāhmaṇa (Sans) Fasc. I—XXIV @ /6/ each		9	0
Ditto Saṃhitā, (Sans.) Fasc. II, IV—XXXV @ /6/ each		10	2
Ditto Prātisākhya, (Sans.) Fasc. I—III @ /6/ each		1	2
Ditto and Aitareya Upanishads, (Sans.) Fasc II and III @ /6/ each		0	12
Tāṇḍyā Brāhmaṇa, (Sans) Fasc 1—XIX @ /6/ each		7	2
Tattva Chintāmaṇi, Vol. I, Fasc 1—9; Vol. II, 1—6 (Sans.) @ /6/ each		5	10
Tul'si Sat'sai, (Sans.) Fasc. I—III		1	2
Uttara Nāishadha, (Sans.) Fasc. III, V—XII @ /6/ each		3	6
Uvāṣagadaśāo, (Sans.) Fasc. I—VI @ /12/		4	8
Varāha Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—XIII @ /6/ each		4	14
Vāyu Purāṇa, (Sans.) Vol. I, Fasc. 1—VI; Vol. II, Fasc. I—VII, @ /6/ each Fasc		4	14
Vishnu Smṛiti, (Sans.) Fasc. I—II @ /6/ each		0	12
Vivādaratnākara, (Sans.) Fasc. I—VII @ /6/ each		2	10
Vṛihannārāḍīya Purāṇa, (Sans.) Fasc. I—V @ /6/		1	14
Yoga Sūtra of Patañjali, (Sans. & English) Fasc. I—V @ /14/ each		4	6

Tibetan Series.

Sher-Phyin Vol. I, Fasc. 1—5 Vol. II, Fasc. I @ 1/ each	6	0
Pag-Sam thi S'iñ, Fasc. I	1	0
Rtogs brjod dpag bsum hklri S'iñ (Tibetan & Sans.), Vol. I, Fasc 1—3 @ 1/ Vol. II, Fasc. 1	4	0

Arabic and Persian Series.

'Alamgirnāmah, with Index, (Text) Fasc I—XIII @ /6/ each	4	14
Am-i-Akbari, (Text) Fasc. I—XXII @ 1/ each	22	0
Ditto (English) Vol. I (Fasc. I—VII)	12	4
Akbarnāmah, with Index, (Text) Fasc. I—XXXVII @ 1/ each	37	0
Bādshāhnāmah with Index, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	7	2
Beale's Oriental Biographical Dictionary, pp 291, etc., thin paper	4	8
Catalogue of Persian books and MSS. in the library of A. S. B, Fasc. I	1	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc I—XXI @ 1/ each	21	0
Farhang-i-Rashidi (Text), Fasc. I—XIV @ 1/ each	14	0
Fihrist-i-Tūsī, or, Tūsy's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. I—IV @ /12/ each	3	0
Futūh-ul-Shām Waqidi, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Ditto Azādi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	
Haft Asmān, History of the Persian Manuscripts (Text) Fasc. I	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc I—VI @ /12/ each	4	8
Iqbātnāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Iqbāh, with supplement, (Text) 51 Fasc. @ /12/ each	33	4
Maāsir-ul-Umara, Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, 1—9 Vol. III, 1—6 @ /6/ each	9	0
Maghāzi of Wāqidi, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Muntakhab-ul-Tawārikh, (Text) Fasc. I—XV @ /6/ each	5	10

(Turn over.)

Muntakhab-ul-Tawārikh (English) Vol. II, Fasc. I—V @ /12/ each	Rs. 3	72
Muntakhab-ul-Lubab. (Text) Fasc. I—XIX @ 6/ each	.. 7	4
Mu'asir-i-'Alamgiri (Text). Fasc. I—VI @ /6/ each	.. 2	2
Nokhlut-ul-Fikr. (Text) Fasc. I ..	.. 0	6
Nizāmī's Khiradnāmah-i-Iskandari. (Text) Fasc. I and II @ /12/ each	.. 1	8
Riyāzu-s-Salātīn. (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	.. 1	8
Suyūṭī's Itqan, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement. (Text) Fasc. II—IV, VII—X @ 1/ each	.. 7	0
Tabaqāt-i-Nāṣiri. (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	.. 1	14
Ditto (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	.. 10	8
Tārīkh-i-Firūz Shāhī of Ziaa-ul-din Barni (Text) Fasc. I—VII @ /6/ each	2	10
Tārīkh-i-Baihaqi. (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	.. 3	6
Tārīkh-i-Firozshāhī, of Shams-i-Sirāj Afif. (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Wis o Rāmīn. (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	.. 1	14
Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. I—IX, Vol. II, Fasc. I—VIII @ /6/ each	6	16
Tūzak-i-Jahāngiri (English) Fasc. I ..	.. 0	12

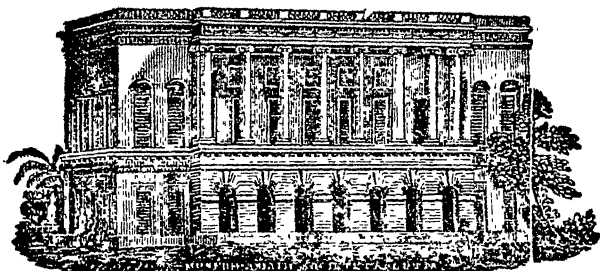
ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS

1 ASIATIC RESEARCHES. Vols. VII, IX to XI; Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ /10/ each	Rs. 80	0
Ditto Index to Vols. I—XVIII ..	.. 5	0
2 PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /4/ per No.; and from 1870 to date @ /6/ per No		
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (5), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (5), 1861 (4), 1864 (5), 1865 (8), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6) 1886 (8), 1887 (7). @ 1/ per No. to Subscribers and @ 1/8 per No. to Non-Subscribers.		
<i>N. B. The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.</i>		
4. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883 ..	3	0
General Cunningham's Archaeological Survey Report for 1863-64 (Extra No., J. A. S. B., 1864) ..	.. 1	8
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1868) ..	.. 1	3
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875) ..	.. 3	0
Sketch of the Turki Language as spoken in Eastern Turkestan, Part II. Vocabulary, by R. B. Shaw (Extra No., J. A. S. B., 1878) ..	.. 3	0
Introduction to the Maithili Language of North Bihar, by G. A. Grierson. Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882) ..	.. 3	0
5. Anis-ul-Musharrufin ..	.. 3	0
6. Catalogue of Fossil Vertebrata ..	.. 2	0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bongal ..	.. 3	8
8. Examination and Analysis of the Mackenzie Manuscripts by the Rev. W Taylor ..	.. 2	0
9. Han Koon Tsaw, or the Sorrows of Han, by J. Francis Davis ..	.. 1	8
10. Iṣṭīlāḥāt-us-Sūfiyah, edited by Dr. A. Sprenger. 8vo. ..	.. 1	6
11. Ināyah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 16/ each	.. 32	0
12. Jawāmi-ul-'ilm ir-riyāzi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I ..	.. 2	0
13. Khizānat-ul-'ilm ..	.. 4	0
14. Muḥabbarata, Vols. III and IV, @ 20/ each ..	.. 40	0
15. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera. Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each ..	.. 18	0
16. Purāṇa Sangraha, I (Markandeya Purāṇa), Sanskrit ..	.. 1	0
17. Sharaya-ool-Islam ..	.. 4	0
18. Tibetan Dictionary by Csoma de Körös ..	.. 10	0
19. Ditto Grammar ..	.. 8	0
20. Vuttodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer ..	.. 2	0

Notices of Sanskrit Manuscripts, Page I—XXIV @ 1/ each .. 24 0
 Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra .. 5 0
 B. All Cheques Money Orders &c. must be made payable to the "Treasure atic Society" only.

BIBLIOTHECA INDICA;
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES No. 826.

AVADANA KALPALATA

WITH ITS TIBETAN VERSION
NOW FIRST EDITED

BY
SARAT CHANDRA DAS, C. I. E.,
ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

AND
PANDIT HARI MOHAN VIDYABHUSHANA,
ORIENTAL LIBRARIAN, AS. SOC., BENG.
VOL. II, FASC. II.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY. 57, PARK STREET.

1893.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

NO. 57, PARK STREET, CALCUTTA.

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH,
TRUBNER & CO. LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHANCERY CROSS ROAD, LONDON, W. C. AND
MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	Rs. 1	8
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. II—XIV @ /6/ each	...	4	14
Āitareya-Araṇyaka of the R̥g Veda, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each*	...	1	14
Am̐ Bhāṣyam, (Text) Fasc. I—II	...	0	12
Aphorisms of Sāṃdilya, (English) Fasc. I	...	0	6
Aṣṭasahasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. I—VI @ /6/ each	...	2	4
Asvavaidyaka, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	...	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sansk. and Tibetan) Vol. I, Fasc. I—III; Vol. II, Fasc. I @ 1/	...	4	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. II—VIII @ /6/ each	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. I	...	0	12
Bṛihaddevata (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	1	8
*Bṛihadharṇa Purāṇa, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	...	1	2
Bṛihadaranyaka Upanishad (English) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Chaitandya-Chandrodāya Nāṭaka, (Text) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Chaturvarga Chintamāni (Text) Vols. I, Fasc. 3—11; II, 1—25; III, Part I, Fasc. 1—18, Part II, Fasc. 1—9 @ /6/ each	...	22	14
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. II	...	0	6
Gopatha Brahmana, (Text) Fasc. I—II	...	0	12
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. II—III @ /6/ each	...	0	12
Kāla Mādhyama, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. I—VI @ /12/ each	...	4	8
Kaṭhā Sarit Sāgara, (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each	...	10	8
Kūrma Purāṇa, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	...	3	6
*Lalitā-Vistara, (Text) Fasc. I—VI @ /6/ each	...	1	8
Dīpti (English) Fasc. I—III @ /12/ each	...	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. I—X @ /6/ each	...	3	12
Manutikā Sangraha, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. IV—VII @ /6/ each	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. I—III @ /12/ each	...	2	4
*Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. III—XIX @ /6/ each	...	6	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. I—III @ /6/	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. I	...	0	6
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4—6; Vol. II, Fasc. 1—6; Vol. III, Fasc. 1—6; Vol. IV, Fasc. 1—8 @ /6/ each	...	8	10
*Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāṇḍakī, (Sansk.) Fasc. II—V @ /6/ each	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	0	10
Nyaya Kusumāñjali Prakaraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1—6; Vol. II, Fasc. 1—2 @ /6/ each	...	3	0
Parīṣiṣṭa Parvan, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	...	1	14

परस्परान्शुप्रतिबद्धतारं^१
 विस्फारतारानिकराभिरामम् ।
 हारं समादाय सुभाषितार्थौ
 छायाद्वितीयः स ययौ वनान्तम् ॥ ३० ॥

स तत्र बालानिलकीर्णपुष्पैः
 वृष्टैः कृतातिथ्य इवावनम्रैः ।
 अन्विष्य यत्नान्मृगयाप्रसक्तं
 गिरेस्तटे लुब्धकमाससाद ॥ ३१ ॥

वामेन वामं करिणीसुखानां
 वैधव्यदीक्षारसिकं मृगीणाम् ।
 चक्रक्रमं^२ क्रूरतरं करेण
 चापं स्वचित्तोपममुद्धहन्तम् ॥ ३२ ॥

वधैकदक्षेण च दक्षिणेन
 वनौकसां नित्यमदक्षिणेन ।
 हस्तेन विन्ध्यस्त-समस्त-हस्ति-
 वर्गापवर्गं^३ विशिखं दधानम् ॥ ३३ ॥

13 A १ ० II भारम् । २ II वक्रक्रमम् । ^W ३ वक्रक्रमम् ।
 ३ II वर्गापवर्गम् ।

ཅེ་སོ་རྒྱང་གིས་དལ་གྱིས་བསྐྱོད་པ་ཡི།
 སེ་བུའི་སྒྲོ་ཡི་སྒྲོད་གཡོགས་བསྐྱབས་གྱུར་པ།
 སྒྲག་པ་གཡོ་བ་རི་དྲགས་ནོམས་ཀྱི་ཁིག།
 བདག་པོ་འཛོ་བ་བསྐྱང་བར་གསོལ་འདེབས་བཞིན།

34

དེས་དེ་ཚོག་གིས་མངོན་མཚོད་མཚོད་བྱ་བཞིན།
 སྒྲེ་གའི་ཁྲ་མས་བྱག་འཛལ་ཁྲ་མ་བཞིན།
 མཚུ་མཛོས་དམར་བས་བྱེ་བ་སོ་ཡི་འོད།
 ཡལ་འདབ་ལྷ་བྱུ་འཛིན་ཅིང་རབ་སྒྲུས་པ།

35

ཁྱིད་ནི་དྲིག་དུ་ལེགས་པའི་ལེགས་བཤད་ནོམས།
 བསྐྱུ་ལ་རབ་དུ་འབད་པ་བདག་གིས་ཐོས།
 སྒྲེ་བོའི་ལམ་བསྟན་སྒྲིད་དུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི།
 རིན་ཅིན་སྒྲོན་མེ་གསར་པ་ཅུང་ཟད་སྒྲུལ།

36

རང་གཞུགས་རོལ་པས་རྒྱ་པའི་དྲིགས་འཛོམས་ཁིང།
 དཔལ་གྱི་འཛོ་སྒྲིག་འཛུམ་པའི་ཅེ་དགའ་བསྐྱོད།
 ཟུན་པའི་ཚོགས་ནོམས་འཛོམས་པའི་དོ་ཤལ་འདི།
 ཁྱིད་ཀྱི་དེ་ཡི་འདོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན།

37

मायूरपक्षैरनिलावहेला-
तरङ्गिताग्रैर्विहितोत्तरीयम् ।
नेत्रैर्मृगीणां पतिजीवरक्षां
सन्त्रासलोलैरिव याच्यमानम् ॥ ३४ ॥

स तं गिरा पूज्यमिवाभिपूज्य
गुरुः प्रजानां गुरुवत् प्रणम्य ।
उवाच शोणाधरकान्तिभिन्नां
दन्तद्युतिं पल्लवितां दधानः ॥ ३५ ॥

मया श्रुतः साधु सुभाषितानां
तवानिशं संग्रहणे प्रयत्नः ।
मार्गोपदेशाय जनस्य दीप्तं
प्रयच्छ किञ्चिन्नवसूक्तारत्नम् ॥ ३६ ॥

अथञ्च ते तत्प्रतिपण्यरूपे
लावण्यलीलादलितेन्दुदर्पः ।
हारः प्रहारस्तिमिरोत्कराणां
लक्ष्मीविलासे स्मितकेलिकारः ॥ ३७ ॥

ཞེས་བརྗོད་དོ་ཤལ་འོད་ཀྱིས་རྟེན་གསུམ་ཁྲིའམ་པ།

ས་ཡི་འབྱུང་འཛིག་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན།

སྤྱི་ལམ་རེ་བ་ནས་ས་ལ་རྟེན་དཀར་དེ།

རྩོད་པས་མཐོང་ནས་དལ་གྱིས་རབ་བསམས་པ།

38

ཁྲོག་ཅིང་བདག་ལ་སྤྱིན་བྱ་བྱིན་ནས་ཀྱང་།

བྱི་ནས་འདི་ནི་ངེས་པར་གདུང་བར་འགྱུར།

འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་སར་འདས་ནས།

དོ་ཤལ་ཇི་ལྟར་བདག་རང་ཉིད་དུ་འགྱུར།

39

སྒྲིབ་ཅིག་འདི་བསམས་དེ་ལ་དེས་སྒྲུས་པ།

དགོ་བ་དམ་ཚིག་གིས་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྱིན།

གལ་དེ་རི་འདིའི་ཅེ་ལ་རང་གི་ལྷས།

ལེགས་བཤད་ཐོབ་པའི་འབྲུལ་ལ་མཚོང་ནའོ།

40

གདུག་པའི་སེམས་ལྷན་རྩོན་པའི་ཚིག་དེ་དག།

ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག་པོས་རབ་བསམས་པ།

ཀྱི་མ་ངེས་པར་འདུ་བྱེད་ལྷན་པ་འདི།

དགག་པའི་བྱ་སྤྱོད་དག་ལ་མཚོན་པར་སྤྱོད།

41

उक्तेति हारं करपूरिताश-
मदर्शयद्भूमिपुरन्दरोऽस्मै ।
तं लुब्धकः स्वप्नमनोरथेषु
दुष्प्रापमालोक्य शनैः प्रदधौ ॥ ३८ ॥

दत्त्वाप्यधीमानिममप्रदेयं
पश्चादयं तापमुपैति नूनम् ।
अस्मिन्नतीते परलोकभूमिं
हारः कथं मे निजतामुपैति ॥ ३९ ॥

क्षणं विचिन्त्येति स तं बभाषे
ददामि साधो समयेन सूक्तम् ।
शृङ्गाङ्गिरेरस्य यदि स्वदेहं
सम्प्राप्तसूक्तः क्षिपसि प्रसह्य ॥ ४० ॥

क्रौर्योचितं लुब्धकवाक्यमेतत्
अचिन्तयद्भूमिपतिर्निश्चयम् ।
अहो नु संस्कारवतोऽस्य कामं
निषिद्ध-कार्याचरणाभियोगः ॥ ४१ ॥

རིང་དུ་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པར་གྲགས་གྱུར་ཅིང་།

མངོན་དུ་ངན་པའི་སྤྱོད་པ་མཆོན་གྱུར་པ།

བསམ་པ་གྲུག་ཞུས་ཀྱི་གྲགས་པ་གཞན།

དེ་བཞིན་སྤྱོད་ཚུལ་གཞན་དེ་མཚུངས་མ་ཡིན།

42

ངན་པ་འདི་ཅི་ནགས་མཐར་གནས་པ་ཅི།

སེམས་ཅན་འཆེ་ཅི་ཡོན་ཏན་མངོན་སྤྱོད་ཅི།

ལེགས་པ་ཤད་བཅོད་ཅི་བརྟེ་བ་མེད་ཉིད་ཅི།

ཀྱེ་མ་འདི་ཡིས་སྤྱོད་ཚུལ་མེད་པས་བཅོམ།

43

གྱུན་དུ་མདུན་ནས་སྒྲན་པའི་ཐྱུ་ལེན་ཅིང་།

ནགས་ཀྱི་བདུལ་ཞུགས་ནིམས་ཀྱི་ཞི་བཞིན་མཛེས།

སྤྱོད་ཐུན་ངོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པ་ནི།

སྒོ་གཞི་འཕྲོག་བྱེད་ཅི་ཞིག་བཅོད་པའམ།

44

རིག་པའི་ཁྱད་པར་དག་ལ་འབད་བྱས་ཀྱང་།

མི་བསྐྱེད་ངེས་པར་བརྒྱུད་པའི་རང་བཞིན་ཉིད།

གཏིངས་ཀའི་རིན་ཅེན་མཛེས་འཛིན་སྤྱུལ་ནིམས་ནི།

གདུག་པའི་ཐུན་པ་ཁྲོ་བའི་རང་བཞིན་འཛིན།

45

दूरे गुणारोपण-विश्रुतानां
प्रत्यक्षसंलक्षितदुष्कृतानाम् ।
भवत्यतुल्यः कुटिलाशयाना-
मन्यः प्रवादश्चरितं तथान्यत् ॥ ४२ ॥

क्व क्षुद्रतैषा क्व वनान्तवासः
क्व सत्त्वहिंसा क्व गुणाभियोगः ।
क्व सूक्तचर्चा क्व च निष्कृपत्व-
महो विमोहाहतमस्य वृत्तम् ॥ ४३ ॥

गायत्यसक्तं मधुरं पुरस्तात्
वन्यव्रतैः शान्त इवावभाति ।
लुब्धस्य लुब्धस्य किमुच्यते वा
प्राणापहारौ गुणसंग्रहैर्यः ॥ ४४ ॥

विद्याविशेषेऽपि कृतप्रयत्नः
खलो भवत्येव खरस्वभावः ।
व्यालाः फणारत्नरुचिन्द्रधानाः
क्रूरं तमः क्रोधमयं वहन्ति ॥ ४५ ॥

བཟུན་བཅོས་མན་ངག་ནིམས་ཀྱིས་དག་བྱས་ཀྱང་།

ངེས་པར་སློང་ན་རབ་དང་ཉིད་མི་འབྱུར།

ག་ཤུར་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བགོས་བྱུར་ཀྱང་།

མི་བཟད་སྒྲོག་པ་རང་གི་དྲི་མི་གཏོང་།

46

ཡུན་རིང་འདི་སྤྱད་ཡོན་ཉན་དོན་གཉེར་དེས།

གསར་བའི་ཉེར་བཟུན་ཉན་པར་མངོན་འདོད་ལས།

ལེགས་བཤད་སྤྱོད་ཅིག་ས་འཛིན་ངོས་ཅེ་ལས།

སྤྱི་ནས་ལུས་འདི་དོར་བར་བྱ་ཞེས་སྣམ།

47

བདེན་པའི་ནོར་ལྡན་དེ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས།

དོ་ཤལ་འོད་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་སྤངས་ཏེ།

གཟུང་བར་མཛོད་ཅེས་བཛོད་ནས་སྤྲ་མོར་ནི།

དེགས་པ་མིན་ལ་ཆགས་པས་བཛོད་པར་བཅོམས།

48

རང་བདེ་འཕེལ་ལས་གྱི་དྲིལ་དུ་གདུང་བྱེད་སྤྲིག་དང་ཉོན་མོངས་དེག་མི་བྱ།

རྩྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཀྱང་དག་བའི་གནས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཚོགས་ལ་སེམས་དུ་བཞེན།

གཡོ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཉམས་སྤོང་དབྱེ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་སེམས་འདི་ནི།

ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་མངོན་འདོད་མཐའ་ཡས་ཚོག་གིས་དག་གིས་ཚོས་པར་བྱ། 49

शास्त्रोपदेशैः परिमृज्यमानः
 प्रसन्नतां याति न नाम जाल्मः ।
 कर्पूरपूरैः परिपूरितोऽपि
 नोद्धात्यसह्यं लशुनः स्वगन्धम् ॥ ४६ ॥

चिरं विचार्येति स सद्गुणार्थी
 नवोपदेशश्रवणाभिलाषात् ।
 प्रयच्छ स्तूतं क्षितिभृत्तटाग्रात्
 त्यक्ष्यामि पश्चात्तनुमित्युवाच ॥ ४७ ॥

श्रुत्वा वचः सत्यधनस्य तस्य
 हारं समादाय रुचां विहारम् ।
 प्रगृह्यतामित्यभिधाय स्तूतं
 प्रचक्रमे वक्तमयुक्तसक्तः ॥ ४८ ॥

पापं शापं^१ स्वसुखशरणे न स्पृशेत्तीव्रतापं
 शीलोत्तालं कुशलसदनं पुण्यपद्मं भजेत ।
 चित्तं चैतच्चपलविषयास्वादसंवादलुब्धं
 कुर्याद्दीतस्पृहमभिमतानन्तसन्तोषतृप्तम् ॥ ४९ ॥

འདི་ནི་བདེ་ག་ཤེགས་བརྟན་པ་དག་དང་པུ་ནི་གྲུ་པ་སྤྱིར་སེང་གི་རི་ཁྲི།
 མི་ནི་མས་དག་གི་གཏུང་པ་སྤྱིར་བེད་དག་བའི་རོམ་ནི་གྲུ་པ་སེང་ཅིང་།
 ཡིད་གྲུང་ནི་མ་པར་སེལ་པར་བེད་བའི་ནི་མ་འགྲུར་དག་ནི་གྲུ་པ་པེལ་མས་།
 ཡིད་གྲི་མི་ཁོང་དག་བེད་ཤེགས་བརྟན་ཚོགས་ནི་མི་མར་སྤྱུ་པས་པ་ཡིན།

50

ཤེགས་བརྟན་འདི་ནི་མི་པད་ག་དེ་ཉིད་རྗེས་སྤྱུ་འབྲུང་པས་རི་དགས་པ་གྲུ་པས་ཅིང་།
 ཤེགས་ཤོད་རི་སེད་བདག་ཉིད་དག་བེད་དེ་ཡང་སྤྱིར་པ་ནི་མ་བཞེད་ནས།
 ཤིན་ཏུ་མགོ་བའི་རི་ཡི་ཙོ་མོང་འཛོགས་ནས་ལུས་ནི་པ་པ་པར་པར་གྲུང་།
 བསོད་ནམས་ཡིད་ལྟན་ནི་མས་ནི་ཤིན་ཏུ་བཞེད་པ་འདོད་ཀྱི་ག་ཤི་པའི་ལུས་

འདི་མིན།

51

འགྲོ་ནི་མས་ཡང་དག་བརྟན་པ་སྤྱིར་སྤོད་པས་དག་ནི་དང་ཉིད་ཏུ།
 བརྟུང་ནས་དེ་ནི་རི་ཡི་ཙོ་མོང་རྗེས་སྤྱིར་སྤྱུང་གྲུང་པ།
 དེ་སྤྱིར་རི་ཡི་གནས་བཤེན་ནི་མ་པར་གྲུ་པ་པེལ་མས་བའི།
 གཞོད་སྤྱིན་གྱིས་བསྤྱུངས་ལུས་ནི་སེལ་པར་པ་པེལ་མས་བའི།

52

དེ་ཡིས་བཙོན་འགྲུས་པ་མཚན་དཔལ་གིས་བཞིན་ཏུ་འཛིག་དྲིན་གསུམ།
 འདར་བར་གྲུང་ཅིང་བར་སྤྱང་ལས་གྲུང་མི་དྲིག་ཆར་བབས་ཅོ།
 གནས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཚོགས་གྱིས་སྤྱོད་ཅུལ་ཡང་དག་མཚན་གྲུང་པའི།
 གྲུ་པ་པོ་དལ་གྱིས་རང་གི་གྲུ་པ་པོའི་པོ་བྱང་དག་ཏུ་སེང་།

53

इदं सुगतशासनं प्रशमराज्यसिंहासनं
 नृणां व्यसनवारणं कुशलधामसाधारणम् ।
 मनोभवविसर्जनं भवविकारसन्तर्जनं
 मनोमुकुरमार्जनं सुकृतसच्चयोपार्जनम् ॥ ५० ॥

संप्राप्येति सुभाषितं मृगरिपोस्तत्त्वानुसारी नृपः
 सूक्तार्थं हृदये निधाय विमलं तं चात्मसंशोधनम् ।
 आरुह्याद्रिशिरः समुन्नततरं देहं समुत्सृष्ट्वा-
 निष्टं सत्यमतीव पुण्यमनसां नेदं वपुश्चञ्चलम् ॥ ५१ ॥

सन्तारणाय जगतां प्रणिधानमन्त-
 र्धृत्वा स शैलशिखरान्निपपात यावत् ।
 तावत् गिरिस्थितिजुषा विजयाभिधेन
 यक्षेण रक्षिततनुः क्षितिमाससाद ॥ ५२ ॥

तद्वीर्यविस्मयवशादिव घूर्णमाने
 लोकचये कुसुमवर्षिणि चान्तरीक्षे ।
 संपूज्यमानचरितस्त्रिदशव्रजेन
 राजा जगाम शनकैर्निजराजधानीम् ॥ ५३ ॥

དེ་ནས་དེ་ནི་བན་པར་བབ་ཞུགས་ས་ཡི་དབང་པོ་ཡིས།
 ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཡལ་ཙན་ལེགས་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིས་ནི།
 ཉིག་དུ་སྒྲིབ་པ་ལུས་སྤྱོད་པ་ཟིམ་གྱིས་གཞོན་བྱེད་པ།
 ཆོས་ཀྱི་བདེ་བ་ཉིག་དུ་དཔེ་བའི་ལས་ལ་འགོད་པ་བསྟུབས།

54

གནས་སྐབས་འདིར་ནི་ཆོང་འདུས་དག་གི་ལས་དུ་རྩོད་པ་འདི།
 དོ་ཤལ་བཙོང་བའི་སྒོ་ཡིས་ཡོངས་སུ་གྱུ་བར་བྱེད་པ་ན།
 འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དཔེ་ལེས་བུངས་མེད་པར་ཚུལ་འདར་ལྡན་པ།
 ས་བདག་ལྟན་སར་བྱོང་བྱིར་སྤྱང་བའི་སྒོ་པོས་བྱིར་བར་གྱུར།

55

འོང་བོ་ཉིད་ནས་དོ་ཤལ་འོད་ཟེར་བཤགས་པ་ནིས་འསྐོ་ཆགས་གྱུར་པ།
 སྐྱལ་ནི་འཆིས་པའི་དཔེ་ཆོག་བསྟུབས་པ་དེ་ནི་གྲོལ་བོས་ཤེས་གྱུར་མས།
 འདི་ནི་བདག་གི་སྒོལ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡོ་དན་གསལ་བའི་ལེགས་པ་ཤད་ཆོན།
 མཆོད་འོས་འདི་ཞེས་བདུན་བུས་མཆོད་པ་བུས་ནས་དེ་ནི་བརང་བར་གྱུར།

56

དེ་ལྟར་མི་བདག་ལེགས་པ་ཤད་ཚེས་བྱ་བའི་དཔེ་བུལ་ཞུགས་སྤྱོད་ཆོལ་ས་
 ལྷན་པར་གྱུར།

དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་སྤྱར་ཡང་ཆོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གཏོར་ཐོབ་བདག་ཆིང་བ་ཡིན་ནོ།
 བར་གྱི་སྒྲོན་ཚུལ་བཙམ་ལྷན་གྱིས་བཤད་དེ་དག་ཐོས་ནས་རྩ་ནིས་ས་བདག་པོ་ནི།
 དགའ་བས་སྤྱན་གྱི་ནགས་ཚལ་ནིས་པར་གྱིས་པ་བརྩོའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་
 བསྟེན་གྱུར།

57

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བུས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
 བཟོན་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ལེགས་པ་ཤད་འཛོལ་མའི་རྟོགས་པ་
 བཟོན་པའི་ཡལ་འདབ་སྤེ་ལྷ་བཙུ་ཙོ་གསུམ་པའོ།

तत्रोपदेशविषयेण सुभाषितेन
तेनानिशं जनमशेषमथ क्षितीशः ।
चक्रे भवाभिभवशर्म्मणि धर्म्मनित्ये
सत्कर्म्मणि प्रणिहितं हितसम्प्रवृत्तः ॥ ५४ ॥

अत्रान्तरे विपणिवर्त्मणि लुब्धकोऽसौ
हारस्य विक्रयधिया परिवर्त्तमानः ।
चौरोऽयमित्यसमसाहसकम्पमानः
क्षामृत्सभां नगररक्षिजनेन नीतः ॥ ५५ ॥

दूरादेव स्फुटतरकरासक्तविस्फारहारं
प्राणापातैर्विहितसमयं तं परिज्ञाय राजा ।
आचार्योऽयं मम शमगुणव्यक्तसूक्तोपदेष्टा
पूजाहोऽसाविति कृतनतिः मानयित्वात्यजत्तम् ॥ ५६ ॥

इत्यासौत्स सुभाषिताख्यनृपतिः सत्यव्रतः सत्यवान्
सम्यग्बोधिनिधानलब्धमहिमा कालेन सोऽहं पुनः ।
श्रुत्वैतत्कथितं निजं भगवता वृत्तं सुराणां पति-
र्भजे हर्षविबुद्धलोचनवनः पद्माकरस्य श्रियम् ॥ ५७ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सुभाषितगवेष्यवदानं नाम त्रिपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LIV.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་བཞི་པ།

སེམས་ཅན་སྤྲན་ཞེས་པའི་དོགས་པ་རྫོང་།

༡༧ །གྱི་ཆེར་གྲགས་པ་བཟླེན་པའི་བཟླགས་འོས་རི་བོང་ཅན་རྩལ་པ་རྩེས།
 གཞུག་གི་ནོར་བུ་གཞན་གྱི་དོན་པ་སྟོབ་མེད་པའི་རྩལ།
 གང་གི་སྟོག་ནི་སོང་པར་གྱུར་ཀྱང་ལགས་པའི་སྒྲ་ཡིས་གནས།
 བཏུ་ཤིས་གཏོར་གྱིས་འཛིག་དེན་དག་གི་དགོ་བ་གྱིས་པར་བྱེད། 1

མེ་དོག་ཅན་མ་ཞེས་པ་ཡི། མཚན་གྱི་བདུལ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས།
 རི་རྩགས་འཕྲོག་བྱེད་བདུལ་ཞུགས་ནི* ། དོགས་མེད་ལྷན་པའི་ཚལ་ན་བུགས། 2

དེར་ནི་རྩེས་སོང་བཟྱ་བྱིན་གྱིས། སྤར་ཡང་འཛུམ་ལྷན་དག་པ་རྩེས།
 དེ་ཡི་མཛོན་སྟོར་བྱེད་བྱུར་ནས། འཛུམ་པའི་གྱི་ནི་རབ་དུ་གསུངས། 3

ལ་ནི་སྟོང་གྲག་བདུན་ཅུ་གཉིས། སྟོབ་ཆོ་རིང་གྱུར་ཆོ་སྟོན།
 སྟོང་ཁྱེར་དབང་ཆེན་ལྷན་ཞེས་པ། མཐོ་རིས་དགའ་བ་བྲུལ་པར་གྱུར། 4

དེར་ནི་ནོར་གྱི་སྟོང་གྲགས་བདག། དབང་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང།
 གང་གི་གྲགས་པ་ག་བྱུར་གྱི། སྟོང་བྱས་ཕྱོགས་ནི་སྤྲན་བྲལ་བྱས། 5

* Here the translator has evidently mistaken the word རུམ་ (བདུལ་ཞུགས་) for རྩལ་ (སྤྲན་ཞེས་) which means multitude or number.

चतुःपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

सत्त्वौषधावदानम् ।

श्लाघ्यः शशाङ्करुचिरः पृथुकीर्त्तिभाजां
शङ्खः शिखामणिरखिन्नपरोपकारः ।
यः साधुशब्दवसतिर्गतजीवितोऽपि
लोकस्य मङ्गलनिधिः कुशलं तनोति ॥ १ ॥

भगवान् पुष्पिलां नाम विनीय क्षणदाचरीम् ।
विजहार हरिव्रातनिःशङ्कहरिणे वने ॥ २ ॥

तत्रानुयायिना पृष्टः पुनः शक्रेण सस्मितः ।
स पूर्वचरितं स्मृत्वा स्मितकारणमभ्यधात् ॥ ३ ॥

द्वासप्ततिसहस्राब्ददीर्घायुषि जने पुरा ।
अभून्महेन्द्रवत्याख्या जितस्वर्गात्सवा पुरी ॥ ४ ॥

महेन्द्रसेन इत्यासीत्तस्यां वसुमतीपतिः ।
यश्चक्रे कीर्त्तिकर्पूरवर्त्या वितिमिरा दिशः ॥ ५ ॥

གང་ཞིག་སྒྲན་པ་དཔ་པ་བཞིན། དག་ཡི་གྲགས་པའི་རིམ་བཞེས་ནིང་།
སྒྲན་པ་འདྲ་བཞིན་པའི་ནང་བློགས་ནི། སྒྲིལ་བྱེད་པའ་དེའི་གདམས་བརྒྱུད་པས། 6

བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ནོམ་བཅས་ཉིད། བྱུང་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ལྷ།
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་བཅོན་པ། སེམས་ཅན་སྒྲན་ཞེས་བྱ་པར་བྱང་། 7

དེ་ནི་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་པའི། བྱང་ལྷ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་བཞེད།
སྒྲིང་རྩེ་དགའ་དང་བདང་སྒྲོམས་དང་། བྱམས་པ་དེའི་ཀྱི་གྲགས་སྤྱུ་བྱང་། 8

བྱོང་དང་བྱོང་བྱིས་ནགས་མཐའ་དང་། རྩོགས་དང་སྒྲིང་དེའི་ཐམས་ཅད་ནས།
ནད་པ་འོངས་ནོམས་དྲིལ་དུ་ནི། དེ་ཡིས་དེག་པས་བསོམ་པར་བྱང་། 9

སྒྲིལ་བའི་ནགས་འདིར་དཔ་པ་དེ། ཅན་དད་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་སྒྲོལ།
གང་གི་ལྷས་ཀྱི་གཞན་པན་འདི། མི་རྒྱུང་པ་དུ་གྱིས་པར་མེད། 10

ཆེན་པོའི་ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ནོམས། དེ་ཡིས་འདུལ་ལ་པའི་པར་བརྒྱུད་པས།
འདྲ་པའི་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ནོམས། དཔ་པ་དག་དང་འབྲེགས་པས་པའི་དེ། 11

དོན་གཉེར་ནོམས་ཀྱི་ལྷས་ཀྱི་ནད། དེག་པ་དང་ནི་སེམས་ཀྱི་ཡང་།
ནོར་གྱི་ཕྱོགས་པས་ཕྱོགས་ནོམས་སྤྱུ། ནད་པ་མེད་ཅིང་སྒྲོལ་མེད་བྱང་། 12

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཅེ་དགའ་ནི། འོ་མཆོར་ཐམས་ཅད་འབྲེག་བྱེད་པས།
སྒྲིལ་བའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་ཟད་པས། དཔལ་ལྷན་དེ་ནི་མཐོ་མིས་མོང་། 13

रिपुदर्पञ्जरहरः कच्छहृद्दृशजुषाम् ।

व्यधानृष्णापहः स्वस्था यः सदैव इव प्रजाः ॥ ६ ॥

तस्याभूत् पुण्यसम्भार इव साकारतां गतः ।

पुत्रः सत्त्वौषधो नाम सर्व्वसत्त्वहितोद्यतः ॥ ७ ॥

स भाद्रकल्पिको बोधिसत्त्वः सत्त्वविभूषितः ।

करुणामुदितोपेक्षामैत्रीणां वल्लभोऽभवत् ॥ ८ ॥

पुरग्रामवनान्तेभ्यो दिग्द्वीपेभ्यश्च सर्व्वशः ।

रोगिणोऽभ्येत्य सततं तत्स्पर्शात् स्वास्थ्यमाययुः ॥ ९ ॥

स कोऽप्यस्मिन् जनवने सुजनश्चन्दनायते ।

परोपकारमतनुं तनुर्यस्य तनोत्यलम् ॥ १० ॥

स दीर्घव्याधिदग्धानां विदधे सहसा सुखम् ।

दुर्जनायासतप्तानामिव साधुसमागमः ॥ ११ ॥

रोगे स्पृशेन शारीरे मानसे द्रविणेन च ।

हते तेनार्थिनां दिक्षु नार्त्तोऽभून्न च याचकः ॥ १२ ॥

ततः कालविलासेन सर्व्वाश्चर्यापहारिणा ।

स ययौ निधनं श्रीमान् जनपुण्यपरिक्षयात् ॥ १३ ॥

བདུན་ཅི་འཛིན་ཅི་ཉིན་འགའ་མིག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
 ཡོན་ཏན་དེ་བཟང་སྒྲོ་བའི་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
 རྒྱུ་མེད་རྒྱུ་མི་འདོད་པས་མཆོག་དུ་རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
 ཅི་ཡང་འདི་ནི་སྐྱེ་ཡི་ཡིད་ལ་ཆུ་རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།

14

གང་ཞིག་ཡིད་འོང་བསོད་ནམས་ཡངས་པའི་ཆོ་གས་ཆེན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
 གཏུང་བ་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་དང་འབད་མེད་པའི་བསྐྱེད་ཅིག་གིས།
 དེས་པར་དུས་ཀྱི་ཆ་ཡིས་འཛོམས་པ་དེ་དེ་མཐོང་གྱུར་ནས།
 རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།

15

དེ་ནས་དེ་གྲགས་སྒྲགས་མའི་ཆོ། དང་པོ་དེ་བཙལ་ལས་སྐྱེས་པའི།
 རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར། རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།

16

དེ་ནས་གཞོན་ཀྱུ་དག་གི་ལྷས། མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་སྒྲོན་པོ་ཡིས།
 བགས་ཀྱི་མཐའ་ཆུ་རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།

17

མི་ཏོག་འཛིན་པའི་གིས་གྱུས་པ། རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
 བསོད་ནམས་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ལྷས། རྒྱུ་མི་ཏོག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།

18

དེ་བས་སྒྲོགས་མཐའ་ལས་འོང་བ། གན་པའི་ཆོག་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།
 དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཅིག་ཅིས་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་འགྱུར།

19

सुधांशुर्नेत्राणां कतिपयदिनास्वाद्यमहिमा
 क्षणस्थायी वर्गः सुरभिगुणसर्गः सुमनसाम् ।
 अकाले कालेच्छा^१ प्रियतरसमुच्छेदचतुरा
 विधत्ते कस्यैषा किमपि न मनःशल्यकलनाम् ॥ १४ ॥

यत्पेशलं विपुलपुण्यपणैर^२वाप्तं
 सर्वार्त्तिभेषजमयत्नसुखं क्षणेन ।
 तत्तद्विलोक्य किल कालवलावलीढं
 मूढाः स्पृशन्ति न विवेकलवं कदाचित् ॥ १५ ॥

अथ तस्मिन् यशःशेषे त्यक्त्वा तद्विरहोद्भवम् ।
 दुःखं स्वदुःखमेवादौ भेजे रोगभयाज्जनः ॥ १६ ॥

लक्षणज्ञैः कुमारस्य शरीरं मन्त्रिभिस्ततः ।
 न्यस्तं हिताय लोकानां वनोपान्ते सुरक्षितम् ॥ १७ ॥

तस्मिन् पुष्करिणीरम्ये देशे फुल्ललताकुले ।
 अपर्युषितमेवासीत्तस्य पुण्योपमं वपुः ॥ १८ ॥

आशागता दिगन्तेभ्यः सर्वरोगिगणाः पुनः ।
 तस्य संस्पर्शमात्रेण सहसा स्वस्थतां^३ ययुः ॥ १९ ॥

१ H क्षतान्तेच्छा ।

२ H °पुण्यपणैः ।

३ H सुस्थताम् ।

དེ་ཡིས་རེག་པའི་རྒྱུ་གི་ནོར་བུ་སྤོན་པ་རྒྱུ་དེ་ཚོགས་ནོར་མ་དང་།

རྒྱལ་གྱི་བས་བབྱེད་པས་མཚོ་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ནི།

ཁྱུས་བྱས་མཐའ་དག་ནད་ལས་ནོར་གྱིས་སྤོན་དང་བལ་གྱུར་ཅིང་།

འབྲེལ་ལ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བདུན་ཅི་འབྲེལ་ས་བཞིན་རབ་དུ་མཛེས།

20

གང་གི་མིང་ནི་བསྐྱབས་ཉིད་ཀྱིས། བདེ་མོས་མ་ཟེང་བ་ཉིད་འགྱུར་བ།

གང་ཞིག་གཞིན་ཏུ་སེམས་ཅན་སྤྲུག། དེར་ནིང་ཉིད་དེ་ཚོ་གྱུར།

21

བྲན་པའི་བདུན་ཅི་དག་གི་གཏམ། འདི་དག་སྤྱུ་ཞིག་བྲན་ན་ཡང་།

དེ་ཡི་ནད་གཏུང་རང་བཞིན་གྱི། སྤྱུ་བ་བསྐྱེད་ཉི་བར་ཞི་བར་འགྱུར།

22

དུས་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་མི་ཡི་བདག། གང་ཞིག་འཇིག་དེད་ལ་པར་སྤྲད།

མཚོད་དོན་རབ་གནས་བྱེད་འགྱུར་བའི། སྤྱུ་རན་མིང་ཅེས་བྱ་བ་འབྱུང་།

23

འཆི་མེད་གྱུལ་པའི་ཆོ་གཅིག་གིས།

བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་བཤད་འདི་གོས་ནས།

དགའ་བའི་རོལ་པ་ནོར་གྱིས་པའི།

བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ནོར་པར་མཛེས།

24

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་
བཟོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སེམས་ཅན་སྤྲུག་ཞེས་བྱ་བའི་དོགས་པ་
བཟོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྗེ་བཙུ་ཙཱ་བཞི་པའོ།

तत्स्पृष्टमारुतविघट्टितपद्मखण्ड-
 द्विण्डीरमण्डनजलासु सरोजिनीषु ।
 स्नाता विमुक्तसकलामयनिर्व्यपायाः
 पीतामृता इव बभुः सहसैव मर्त्याः ॥ २० ॥

सत्त्वौषधकुमारो यः सोऽहमेव तदाभवम्^१ ।
 यस्य सङ्कीर्त्तनेनैव यास्यन्ति व्याधयः क्षयम् ॥ २१ ॥

स्मरिष्यति स्मृतिसुधां ममैतां यः कथामपि ।
 आधिव्याधिमयं दुःखं तस्य शान्तिमुपेक्ष्यति ॥ २२ ॥

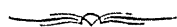
अशोको नाम देशेऽस्मिन् कालेनोत्पत्स्यते नृपः ।
 चैत्यं हिताय लोकस्य यः प्रतिष्ठापयिष्यति ॥ २३ ॥

इति सुगतोदितमेकधिया
 श्रुत्वैवामरराजः ।
 हर्षविलासविकाशितया
 वदनरुचा विरराज ॥ २४ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 सत्त्वौषधावदानं नाम चतुःपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་ལ།

ཐམས་ཅད་སྤྱིར་བཤི་དོགས་པ་ཆེད་ནི།

༄༅། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ངེས་པར་ནམ་བསམས་དངོས་པོ་སྤྱིར་བྱེད་ཅིང་།

དབག་བསམ་གིང་ཡང་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་སྤྱིར་བར་བྱེད།

ལུས་ནི་རབ་སྦྱིན་དམ་ཚིག་དག་ལ་རང་ཉིད་བཙོན་པ་གང་།

དེ་དག་བསྟོད་ལ་ཡང་དག་འོས་པའི་ཚིག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།

1

སྒྲ་ཏ་ཡ་བ་སྒྲ་ཏ་ཀ། སྟོ་བྱེད་གསང་བ་པ་བདུལ་ནས།

སྒྲ་ཅན་ནགས་ལས་མ་སྒྲ་བར་། སྟོན་པ་ནགས་ཚལ་གཞན་དུ་གཤེགས།

2

དེར་ནི་སྟོན་བྱང་བྲན་བྱང་ནས། བཞིན་འཇུག་མཛོང་ལ་འཇུག་པའི་གྱོ།

བགྱི་བྱིན་གྱིས་ནི་གས་པས་བྲིས། དེ་ཡིས་སྒྲ་ཡང་རབ་གསུངས་པ།

3

གྲོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་ལྷན་པ་ཞེས། རོར་བུའི་བ་གས་ནས་མཁའ་ལ།

རེག་པའི་འོད་ཟེར་གོད་པ་ཅན། དུན་ཚོགས་ཀྱན་གྱི་གནས་སུ་བྱང་།

4

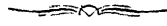
དེར་ནི་གྱུ་ལ་པོའི་ཁྲ་བ་དག། དྲི་མེད་འོད་ལྷན་ཀྱན་སྤྱིར་བྱང་།

གང་གི་གྲགས་པ་ཁྲ་འོད་ཀྱིས། སྤྱིར་གསུམ་ཉིན་དང་མཚན་མོར་མཛོས།

5

पञ्चपञ्चाशत्तमः पक्षवः ।

सर्व्वन्ददावदानम् ।

चिन्तामणिः किल विचिन्तितवस्तुदाता
कल्पद्रुमश्च परिकल्पितमेव सूते ।
तस्य स्तुतौ समुचितानि पदानि कानि
देहप्रदानसमये स्वयमुद्यतो यः ॥ १ ॥

घाटोपघाटकौ शास्ता विनीयोन्मदगुह्यकौ ।
केशिनीकाननादन्यदनमन्तर्हि तो ययौ ॥ २ ॥

प्राग्वृत्तस्मरणस्मेरवदनः स्मितकारणम् ।
स तत्र पृष्ठः शक्रेण प्रणयात् पुनरब्रवीत् ॥ ३ ॥

अभूत् सर्वावती नाम वसतिः सर्व्वसम्पदाम् ।
नगरौ गगनालम्बमणिहर्म्यांशुहासिनी ॥ ४ ॥

आसीत्सर्व्वन्ददस्तस्यां राजेन्दुरमलद्युतिः ।
यस्य विभुवनज्योत्स्ना बभौ कीर्त्तिर्दिवानिशम् ॥ ५ ॥

མཛེས་ལྷན་ལེགས་བྱས་སྟིང་པོའི་གནས་སྐབས་དག་གི་བྱུང་པར་གྱིས།

འདུལ་བའི་ལས་དུ་གནས་པ་ཐོབ་ཅིང་གཟུགས་བཟང་ལྷན་གྱུར་པ།

གང་གི་ལེགས་སྒྲུབ་དུལ་བའི་བྱན་ལྷན་སྒྲོག་པའི་པར་ཉིད་དུ།

སྦྱིན་པ་གྱུར་ཏེ་སྒྲང་པོའི་བདག་པོ་དག་གི་བཞིན་དུ་འོ།

6

ནམ་ཞིག་ས་ཡི་བགྱ་བྱིན་དེ། སྦྱེ་གྱིའི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་ཅིང་།

རྗེས་སུ་གཟུང་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པས། སྦྱི་རོལ་བྱམས་གནས་ས་གནི་བཅྱེན།

7

དེར་ནི་མཐའ་ལས་གྱུལ་ཕྱན་གྱི། མགོ་བོའི་རིན་ཅན་ལ་སྒྲང་དེས།

ལུས་ནི་གྲགས་མེད་དག་གི་བཞིན། ས་ཡི་བྱ་བ་ཐོས་པར་གྱུར།

8

དེ་ཡི་ཀྱང་ཕྱིགས་སྒྲུབ་ཤེས་གྱིས། རང་བཞིན་ལ་ནི་འབོས་གྱུར་ཅིང་།

མདུན་དུ་རབ་བདུད་སྒྲོང་བ་ནིམས། སྒྲར་ཡང་བསམ་པའི་གདུང་བ་པར་དང་།

9

སྐབས་ཅར་སུག་རོན་རབ་སྒྲུབ་ཅིང་། འདབ་གཤོག་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ནི།

འགྲོ་བ་མེད་པས་ས་བདག་གི། བྱན་པའི་ཙྰ་བ་རབ་དུ་བཅྱེན།

10

རབ་སྒྲུབ་མིག་ནི་འབྱུང་བུར་ཅིང་། ཡན་ལག་ཀུན་དུ་འབྱུངས་པ་དེ།

མཐོང་ནས་ས་ཡི་བདག་པོ་ནི། འབྲེལ་ལ་བཅེ་བའི་དབང་དུ་གྱུར།

11

འདི་ཡི་འཛིགས་པ་གང་ལས་ཤེས། རབ་གྱིས་པད་མའི་འབྲེང་ལྷན་གྱིས།

བསྒྲོ་ཅན་ལྟར་འདྲ་གསལ་བའི། སྦྱན་གྱིས་སྦྱར་དུ་ཕྱོགས་ནིམས་བཅྱེས།

12

शोभाजुषः सुकृतसारदशाविशेषै-
र्लब्धस्थितेर्विनयवर्त्मनि भद्रमूर्त्तेः ।
यस्याययौ विजयमण्डनडिण्डिमत्वं
दानेन कुञ्जरपतेरिव साधुवादः ॥ ६ ॥

स कदाचित् प्रजाकार्यदर्शनानुग्रहोन्मुखः ।
भेजे वाह्याङ्गनस्थानभुवं भूमिशतक्रतुः ॥ ७ ॥

स तत्रानन्तसामन्तमौलिरत्नेषु विम्बितः ।
शुश्राव पृथिवीकार्यमसङ्घैरिव विग्रहैः ॥ ८ ॥

चन्द्रकान्तमये तस्य संक्रान्ताः प्रणताः पुरः ।
पादपीठे पुनश्चिन्तातापं तत्यजुरर्थिनः ॥ ९ ॥

अचान्तरे परिभ्रष्टः क्षुष्टपक्ष इवागतिः ।
पारावतः क्षितिपतेरुलूकमूलमशिश्रियत् ॥ १० ॥

तं कातरतरोद्भ्रान्तनेत्रं सङ्कोचिताङ्गकम् ।
दृष्ट्वा दयाविधेयोऽभूत् सहसा पृथिवीपतिः ॥ ११ ॥

स समुत्फुल्लकमलालीलाकमलि नीत्विषा ।
कुतोऽस्य भयमित्याशा दृशा क्षिप्रं व्यलोकयत् ॥ १२ ॥

སྐབས་དེར་སྒྲིན་པ་གསེད་བྱེད་ནི། སྒྲིང་སྒྲོབས་པདྟག་པར་འཛོད་པ་ཡི།

སྒྲུ་མས་རྩོན་པའི་ནོམ་པར་ནི། འོངས་ནས་མི་བདག་ལ་སྒྲུ་མ་པ།

13

སྒྲ་གཅིག་ཡུན་རིང་ན་ཉིད་པའི། བདག་གི་པམའ་བ་བྱ་དེ་ཐོང་།

འདི་ནི་པ་བསྐྱངས་མི་རྒྱུག་པའི། བདག་ཅག་སྒྲུན་སྒྲེས་འཛོལ་ཡིན།

14

འགྲོ་བའི་བདག་པོ་བདག་གི་ཟས། རང་བཞིན་གྱིས་རྟེན་བྱུང་བ་འདི།

མེད་ན་འཛོལ་བ་གཏོང་བར་གྱུར། གང་ཕྱིར་ཟས་རྟེན་སྒྲོག་གི་གཞུངས།

དུས་འདིར་ཟས་ནི་ཆད་པ་ལས། བདག་གི་འཛོལ་བ་བདར་གྱུར་ན།

བདག་གི་བྱིས་ཐབ་བྱ་དང་བཅས། དེ་བ་ཆད་པས་ནོམ་ཉམས་འགྱུར།

16

ཆོས་ལྷན་གང་གིས་གཅིག་ཉིད་ནི། བསྐྱངས་པས་གང་དུ་པར་ཐོད་ག།

ཆོས་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་བྱེ། དེ་ལ་ཆོས་ནི་ཅི་ཞིག་འདྲ།

17

བྱག་རོན་ལ་ནི་བྱམས་པ་ཡིས། བདག་ལ་ཞེ་སྤང་བྱ་མི་འོས།

གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཉིད་ལྟ་བུ་ནི། སྒྲུ་ལྷན་ཆགས་པས་འཇུག་པ་མིན།

18

ཇི་ལྟར་འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་བདག། ཁྱིད་ལ་དེད་གཉིས་བྱེ་བྲག་ཅི།

དམ་པ་འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་སྒྲོམས། གཅིག་ལ་བཅེ་བ་བྱེད་པ་མིན།

19

དེས་འདི་སྒྲུ་མ་ཆོ་མི་བདག་གི། ལག་པ་གཏུབ་བྱའི་སྒྲུ་ལྷན་པས།

འཇིགས་པར་མི་བྱ་ཞེས་སྒྲུ་བཞིན། བྱ་ནི་བྱག་གིས་རབ་བསྐྱེད་པ་དེ།

20

तस्मिन्नवसरे सत्त्वं जिज्ञासुः पाकशासनः ।

मायया लुब्धकाकारः समभ्येत्याब्रवीन्नृपम् ॥ १३ ॥

देव मुञ्च चिरावाप्तं भक्ष्यं मम विद्वङ्गमम् ।

इयं नः सहजा वृत्तिरनिवृत्तिरयाचिता ॥ १४ ॥

निसर्गसिद्धमेतन्मे भोजनं जगतीपते ।

त्यजतो जीवितं नास्ति प्राणा ह्यशनधारणाः ॥ १५ ॥

क्षणेऽस्मिन्नशनच्छेदान्मयि संत्यक्तजीविते ।

विनश्यति विलुप्ताशा सपुत्रा मे कुटुम्बिनी ॥ १६ ॥

एकसंरक्षणेनैव यः करोति बहुक्षयम् ।

स धर्म्मो यत्र धर्म्मात्मन्नधर्म्मस्तत्र कौटुशः ॥ १७ ॥

मयि पारावतप्रौढ्या न द्वेषं कर्तुमर्हसि ।

न हि कारणरागेण प्रवर्तन्ते भवद्विधाः ॥ १८ ॥

यथैवायं तथैवाहं कोविशेषस्तवावयोः ।

सर्व्वभूतसमाः सन्तः कृपां नैकत्र कुर्व्वते ॥ १९ ॥

इत्युक्ते तेन नृपतिर्लीनं कङ्कणराविणा ।

न भेतव्यमितीवाह खगं प्रच्छाद्य पाणिना ॥ २० ॥

དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཟིང་བ་ཀྱང་། ཡོངས་བསྐྱབ་དུས་ནི་ཤུས་པ་ཡི།
ཆར་སྒྲིན་འཇམ་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ལྟར། ཟབ་པའི་ཅིག་གིས་རབ་སྒྲུས་པ།

སྒྲ་ཅིག་ཆོས་པ་དེ་ནི་གཉིས་བས། སྒྲ་བཟང་སྒྲིག་རྒྱལ་གཏོང་བ་ཤིང་།
ལུས་ཅན་སྒྲིག་ལ་ཆགས་པ་ཡི། གུར་པའི་ནིས་འགྲུར་བ་ཤིང་སྒྲ་པ་ཤིང་།

གཞན་གྱི་སྒྲིག་ནི་སྒྲིག་སྒྲ་པ་ཡིས། གང་ནི་ག་ཡོངས་སུ་འཛི་ཤིང་པ།
དེ་ཡི་དག་ལེགས་སྒྲིག་འགྲུར་དེ། གང་ཤིང་སྒྲིག་པའི་གུར་པ་ཤིང་།

དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ས་ཆད་པར། རང་འདོད་ཡང་རབ་བཞེད་ཅིང་གུས།
བདག་གི་དོན་དུ་ཟས་གང་གང་། ཉེ་བར་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་བར་མཛོད་།

ཅེས་པ་གྲུལ་པའི་ཆོག་གོས་ནས། ཡོངས་སུ་བཞིན་པེག་གུགས་རིངས་ཅན།
ཡོངས་སྒྲོད་མཆོག་ལ་ཡིད་བྱུང་བའི། རོད་པས་འཕར་ནི་རབ་སྒྲུས་པ།

བདག་ཅག་ནགས་ན་གནས་ནོམས་ཀྱིས། གྲུལ་པའི་ཡོངས་སྒྲོད་རོ་སྒྲིག་གིས།
སྒྲུལ་ཟས་ཉམས་སུ་མ་སྒྲོང་བའི། རི་དགས་ལ་དུས་དགའ་པ་ཡིད།

ཆོར་མའི་འཁྲི་ཤིང་འདབ་མེད་ལྷ་པུ་ཅན་དག་ལ་ཡོངས་འཕྲིས་ས་གོས་ནས།

ནགས་ཆོལ་ལྷང་ཞིང་སྒྲུལ་པར་རོ་སྒྲུལ་རན་དག་གིས་ཅི་ཡང་སྒྲུས།

ཚུ་ཏ་རབ་སྒྲིན་དུག་བཞིན་བྱ་རོག་གིས་ནི་ཟབ་པ་ཤི་བྱེད་དེ།

རང་བཞིན་དག་གི་དབྱེ་བས་འོས་པ་འདིར་ནི་ཀྱན་ལ་བདེ་པ་ཤིང་།

स ततः स्निग्धजीमूतघोषगम्भीरया^१ गिरा ।

उवाच सर्व्वसत्त्वार्त्तिपरिचाणकृतक्षणः ॥ २१ ॥

मा कृथाः क्षणतृष्यर्थी विषमं प्राणिवैशसम् ।

तुल्यव्यथाविकारोऽयं प्राणस्नेहः शरीरिणाम् ॥ २२ ॥

परप्राणापहारेण या वृत्तिः परिकल्प्यते ।

निवृत्तिः श्रेयसां सा हि पापतापं प्रयच्छति ॥ २३ ॥

अधुनैवापरिच्छिन्ननिजेच्छासम्भतादरम् ।

गृह्यतामशनं यद्यन्मदर्थमुपकल्पितम् ॥ २४ ॥

श्रुत्वेति राजवचनं परिम्भानाननः श्वसन् ।

वरोपभोगविमनाः प्रत्यभाषत लुब्धकः ॥ २५ ॥

न वयं राजभोगानां रसज्ञा वनवासिनः ।

न हि शृङ्गाशनाभ्यासा मोदन्ते मोदकैर्मृगाः ॥ २६ ॥

अलब्ध्वा निष्पचां मरुपरिचितां कण्टकलतां

वने स्निग्धश्यामे किमपि करभः शुष्यति शुचा ।

न काकः सत्पाकं कवलयति चूतं विषमिव

स्वभावानां भेदादुचितमिह सर्व्वस्य सुखदम् ॥ २७ ॥

གྱལ་པོ་འོས་ཟས་རིང་ཟོས་ནས། བང་པར་སྤྲོད་ཡང་ཡང་བདག་ཅིང་།
གང་ཞིག་ཉིན་གཞན་ཆིད་དཀའ་མིན། དེ་དག་ཟོས་ན་པར་བ་ཤིང་།

27

གྱི་ཆེ་ལོ་ལྷན་ཁ་ཟས་ཡོངས་འབྲིས་ལོ་རང་བཤམ་བ་ཟེར་མི་བྱེད།
འཁོར་གྱི་ཆོས་པ་མང་པོར་རྒྱུང་ནི་མས་གཅིག་ཤུ་ཉིད་དུ་གནས་མི་བྱེད།
ཤིང་ནི་ཞོན་པ་ཀོང་པས་འགྲོ་བའི་དུས་ན་ཤིན་དུ་སྤང་བྱ་བྱེད།
དོན་ཐོབ་ཉམས་ན་མི་བཟང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་མོར་གྱིན་དུ་གྱུར་བར་བྱེད།

28

ལྷ་གཅིག་གྱལ་པོ་ལ་འོས་ཟས། ཁྱིའི་གྱི་སྤྲད་གྱིས་གཞིགས་ནི་པས་པ།
དྲི་བ་དུ་ཆིད་དཀའ་མིན་མོད་ཀྱང་། སྤྱི་བར་སྤོན་པོར་བརག་མི་དགའ།

29

ཆོན་པས་མངོན་པར་བསད་པའི་། བདག་ཅག་ནི་མས་ཀྱི་སྤོག་རྒྱར་སྤྱོད།
དེས་ན་རང་ལུས་རབ་ཆོད་ལ། བྱ་ཡི་ཉིས་འགྲུར་སྤྱོད་པར་བཟོད།

30

མི་བདག་བསམ་པ་འཁྱུགས་པ་ཡིས། རིག་དེ་ཐོས་ནས་འདུལ་པ་དེ།
བདག་བས་སྤྲོད་གྱི་ཅ་སྤྱོད་དག། རབ་དུ་གྱིས་བས་དེ་པ་སྤྲོས།

31

བྱ་དང་ཁྱིའི་གྱི་སྤོག་དག་ནི། བསྐྱར་སྤྲད་པ་འཁྱུགས་པའི་ཐོ་རྩོམ་པ།
སྤོ་བཟང་ཁྱིའི་གྱི་ཐབས་འདི་ནི། གསལ་བར་བདག་པ་ཉེ་བར་བསྤྲད།

32

གཉིས་ཀའི་སྤོག་ལ་ཐེ་ཆོས་གྱིས། ཁྱིགས་ལ་ཞོན་པས་འཁྱུགས་གྱུར་པ།
བདག་གི་ཡིད་ནི་སྤོགས་གྱིས་བཞིན། ཁྱིའི་ཉིད་གྱིས་ནི་བཞིན་པར་བྱས།

33

राजार्हभोगं भुक्त्वाद्य प्रातर्भोक्तास्मि किं पुनः ।
तद्भुक्तं सुखमाधत्ते यदन्येद्युर्न दुर्लभम् ॥ २८ ॥

रसोदाराहारैर्न हि परिचितोऽश्नाति विरसं
न तिष्ठत्येकाकी बहुपरिजनारम्भपतितः ।
रथारूढः पद्भ्यां गमनसमये शोचतितरा
मवात्तार्थभ्रंशः कषति^१ विषमक्लेशपरुषः ॥ २९ ॥

देव त्वद्दृष्टिदृष्टानां सततं नैव दुर्लभम् ।
राजार्हभोजनं किन्तु जन्मापूर्वं न मे प्रियम् ॥ ३० ॥

मृगयाभिहतं मांसमस्माकं जीवितायते ।
तत् स्वदेहसमुत्कृतं खगद्विगुणमर्प्यताम् ॥ ३१ ॥

चिन्ताविषण्णः श्रुत्वैतत् वचनं सहसा नृपः ।
प्रहर्षोत्फुल्लनयनाम्भोरुहस्तमभाषत ॥ ३२ ॥

खगस्य तव च प्राणरक्षायै तुल्यसंशये ।
ममोपदिष्टः स्पष्टोऽयमुपायः सुधिया त्वया ॥ ३३ ॥

उभयप्राणसन्देहदोलारोहणविचलम् ।
त्वयैव धृतिमान्नीतं वयस्येनेव मे मनः ॥ ३४ ॥

གྱུ་ལ་པོ་འོས་ཟས་རིང་མོས་ནས། བང་པར་སྒྲུང་ཡང་ཡང་བདག་ཅིང་།
གང་ཞིག་ཉིན་གཞན་ཉིད་དགའ་མིན། དེ་དག་མོས་ན་པའི་བསྐྱེད།

གྱུ་ཆེ་རོ་ལྷན་ཁ་ཟས་ཡོངས་འདྲིས་རོ་རང་བལ་པ་ཟད་མི་ཤེད།
འཁོར་གྱི་ཚོས་པ་མང་པོར་རྒྱང་ནས་སྐྱུ་ཉིད་དུ་གནས་མི་ཤེད།
ཤིང་དྲོའོ་པ་ཀློང་པས་འགྲོ་བའི་དུས་ན་ཤིན་དུ་སྒྲུང་དེ་ཤེད།
དོན་ཐོབ་ཉམས་ན་མི་བཟད་ཉོན་མེད་སྤྱོད་པོར་ཤིན་དུ་གདུང་བར་ཤེད།

ཆུ་གཅིག་གྱུ་ལ་པོ་ལ་འོས་ཟས། ཁྱིད་ཀྱི་སྒྲུན་གྱིས་གཞིགས་ནི་མས་པ།
དྲིལ་དུ་ཉིད་དགའ་མིན་མོད་ཀྱང་། སྤྱི་པར་སྤོན་མེད་བདག་མི་དགའ།

རོན་པས་མངོན་པར་བསད་པའི་ལ། བདག་ཅག་ནི་སྐྱུ་ཉིད་ཤིན་དུ་སྤྱོད།
དེས་ན་རང་ལུས་རབ་ཆོད་ལ། ལྷ་ཡི་ཉིས་འཁྱུར་སྤྱིན་པར་བཟོར།

31

མི་བདག་བསམ་པ་འཁྱུགས་པ་ཡིས། རིག་དེ་ཐོས་ནས་འཕྲུལ་པ་ནི།
རྒྱལ་འབས་སྤྱན་གྱི་ཆ་སྤྱོད་དག། རལ་དུ་གྱུས་པས་དེ་ལ་སྤྱོད།

32

བྱ་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱོག་དག་ནི། བསྐྱུང་སྒྲུང་མཚུངས་པའི་ཐོ་ཆོས་པ།
ཆོ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱི་ཐབས་འདི་ནི། གསལ་བར་བདག་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱེད།

33

གཉིས་ཀའི་སྐྱོག་ལ་ཐོ་ཆོས་གྱིས། ཁྱོགས་ལ་ཞོན་པས་འཁྱུགས་གྱུར་པ།
བདག་གི་ཡིད་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་བཞིན། ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བདོན་པར་བྱས།

34

राजार्हभोगं भुक्त्वाद्य प्रातर्भोक्तास्मि किं पुनः ।
तद्भुक्तं सुखमाधत्ते यदन्येद्युर्न दुर्लभम् ॥ २८ ॥

रसोदाराहारैर्न हि परिचितोऽश्नाति विरसं
न तिष्ठत्येकाकी बहुपरिजनारम्भपतितः ।
रथारूढः पद्भ्यां गमनसमये शोचतितरा
मवात्तार्थभ्रंशः कषति^१ विषमक्लेशपरुषः ॥ २९ ॥

देव त्वद्दृष्टिदृष्टानां सततं नैव दुर्लभम् ।
राजार्हभोजनं किन्तु जन्मापूर्वं न मे प्रियम् ॥ ३० ॥

मृगयाभिहतं मांसमस्माकं जीवितायते ।
तत् स्वदेहसमुत्कृतं खगदिगुणमर्प्यताम् ॥ ३१ ॥

चिन्ताविषयः श्रुत्वैतत् वचनं सहसा नृपः ।
प्रहर्षोत्फुल्लनयनाम्भोरुहस्तमभाषत ॥ ३२ ॥

खगस्य तव च प्राणरक्षायै तुल्यसंशये ।
ममोपदिष्टः स्पष्टोऽयमुपायः सुधिया त्वया ॥ ३३ ॥

उभयप्राणसन्देहदोलारोहणविद्वलम् ।
त्वयैव धृतिमानीतं वयस्येनेव मे मनः ॥ ३४ ॥

ཁྱོད་གྱི་མིག་ཞལ་སྒྱིས་བཅོངས་པའི། བྱ་འདི་རབ་དུ་གཏོང་བར་མཛོད།
དུ་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གིས་ཤིས། རེ་ཞིག་སྒོག་གི་གཟུངས་ཐག་མཛོད།

35

གྱུལ་པོ་དཔལ་བཅས་བདེན་པ་ཡིས། ལྷིང་ཇེ་ལས་ནི་འདི་བཛོད་ཙོ།
དུག་ལྷན་མདའ་ཡིས་སྤྲུག་པ་བཞིན། ལྷོན་པོ་ནམས་ནི་སྐྱངས་པར་གྱུར།

36

སྦྱོན་པའི་སྐབས་སྤུ་ཕན་མི་པན། བྲོགས་གྱིས་བདག་ལ་བཛོད་མི་བྱ།
ཞེས་པ་དེ་ཡི་དཔལ་ཚོག་གིས། ལུས་ནི་གཏོང་བར་ངེས་པར་གྱུར།

37

དེ་ནས་མི་བདག་གིས་སྦྱས་པ། གང་ཞིག་བདག་གི་ལུས་ལ་པ།
བཅད་ནས་སྤང་ལ་འདེབས་བྱེད་པ། དེ་ལ་ཞོར་ནི་རབ་དུ་སྦྱིན།

38

དེ་ནས་གྱུལ་པོ་གསེར་གྱི་ཆར། འབེབས་པས་པོས་པའི་སྦྱེ་པོ་ནམས།
ངན་པའི་ལས་ཀྱི་སྦྱོ་ལྷིས་སྦྱིན། ན་པ་བསྐྱེབས་ཤིང་སྐྱངས་པར་གྱུར།

39

ལྷོ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག། མེར་སྤུའི་མིག་ནི་མེར་པོ་ཡིས།
གསེར་དག་གྲངས་ནས་གདུག་པ་ཡི། ལས་ལ་ཆས་སྤུ་དུགས་པར་གྱུར།

40

གདུག་པ་ལས་ནི་སོག་ལེ་བཞིན། རྒྱང་པོ་གཙོད་ལ་མཁས་གྱུར་ཅིང་།
རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འཁྱོག་པ་ཡི། གདུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅི་མི་བྱེད།

41

གང་གི་མཚན་གྱིས་མི་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་ཀའི་ཚོག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད།
 གང་ཞིག་བརྟེན་པར་མི་རྣམས་ཅི་ཡང་དེ་དག་འབྲལ་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད།
 གང་ཞིག་བྱ་བར་མི་རྣམས་དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཡིད་གྱིས་སེམས་པར་བྱེད།
 ས་བསྐྱམས་སྤྱང་པོ་དག་གིས་སྦྱོད་པས་ངོ་མཚར་ཐམས་ཅད་གྱིས་པར་བྱེད།

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཐུག་རོན་ནི། སྤང་ལ་གཞལ་ནས་ས་བདག་གིས།
 བྱིན་པ་གཡས་པའི་ཤ་དག་ནི། རབ་བཅད་དེ་དང་བརྟེན་པར་བཀོད།

དེ་ནས་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི། ཐུག་ཐིགས་དང་པོ་རིག་པ་ཡི།
 འཐུགས་པ་བཞིན་དུ་ས་གཞི་ནི། དུན་རིང་ནིས་པར་གཡོས་པར་གྱུར།

དེ་ནས་ཐུག་རོན་སྤྱི་བ་དང་། ཤ་ནི་ཡང་བ་ཉིད་གྱུར་རོ།
 ཤ་ནི་གཞན་དག་རབ་ཚོར་ལ། བྱིན་ཞེས་ས་ཡི་བདག་པོས་སྤྲུས།

བསྐྱ་དང་དཔུང་པའི་ཤ་བཅད་ཀྱང་། བྱ་དང་བརྟེན་པ་ཉིད་ས་གྱུར།
 འཛིག་དེན་གྱི་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་། བརྟེན་པའི་སྤང་རིང་མི་བདག་བརྟུགས།

མི་བདག་ཐུག་གྱིས་སྤྲུག་མའི་ལུས། རང་ཉིད་སྤང་ལ་འཛིགས་པའི་རོ་
 རྩེ་ཡི་གཏོང་བ་བརྒྱུད་དཀའ་བས། ཡིད་བྱུང་གྲགས་པ་ཕྱོགས་སུ་མཇམས་སོང་།

དེ་ཡི་དུས་ན་ས་ཡི་བདག་པོ་དག་གི་བརྟེན་པ་འདི།
 ཉམས་པ་མེད་པས་ཡ་མཚན་གྱུར་པའི་སྤྱི་ཡི་བྱ་རོ་ནིས་ས།
 གཙུག་སྤྱད་འཕྲེང་བར་འོས་པའི་བརྟེན་པ་ཡིངས་གང་ལག་པ་ཡིས།
 དེ་ཡི་སྦྱོད་ཚུལ་དག་ལ་མཚན་པའི་གྲུས་པ་ཅི་ཡང་བྱུང་།

न शस्त्रैः शक्यं यद्विदलयति तत् केलिवचसा
 न शक्यं यद्वक्तुं किमपि कुरुते तच्च सहसा ।
 न शक्यं कर्तुं यत्तदपि कलयत्येव मनसा
 खलः सर्वश्रव्यं किरति चरितैरप्रतिहतः ॥ ४२ ॥

स पारावतमारोप्य तुलामथ महीपतेः ।
 दक्षिणोरुसमुत्कृतं मांसं तत्तुल्यमादधे ॥ ४३ ॥

प्रथमैरथ भूभर्तुः स्पृष्टा रुधिरविन्दुभिः ।
 विधूर्णमाना सुचिरं विह्वलेवाभवन्मही ॥ ४४ ॥

पारावतेऽथ गुरुतां मांसे च लघुतां गते ।
 दौर्घ्यतामन्यदुत्कृत्य मांसमित्याह भूपतिः ॥ ४५ ॥

कृत्तोरुभुजमांसेऽपि न प्राप्ते खगतुल्यताम् ।
 चैलोक्यसंशयतुलामारुरोह तुलां नृपः ॥ ४६ ॥

नृपतौ स्वयमारूढे स्नायुशेषतनौ तुलाम् ।
 तत्त्यागदुर्ग्रहेदिमा ययौ कीर्त्तिर्दिगन्तरम् ॥ ४७ ॥

तस्मिन् क्षणे क्षितिपतेरपरिक्षतेन
 धैर्येण विस्मयमयस्त्रिदशाङ्गनानाम् ।
 धम्मिल्लमाल्यपरिपूरितपाणिपद्मः
 पूजादंरः किमपि तच्चरिते बभूव ॥ ४८ ॥

ནིས་འགྱུར་མེད་པར་ས་ཡི་བདག། སྤང་ལ་འཛོགས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།

སྤྱིས་བྱ་གདུག་པ་བྱེད་པ་པོ། སྤྱག་བཅས་དེ་ཡིས་དེ་ལ་བྱིས།

49

ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་འདི་ཡིས་ནི། བྱིད་ནི་ཅི་བཞེད་ཡོངས་མི་ཤེས།

གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྟེན་པ་ཀུན། ཡང་དག་ཚོས་པ་ལུས་ཀྱི་དོན།

50

གཤམ་དེ་ལུས་ནི་གཏང་ལ་སེམས། ཉམས་པ་མེད་དམ་བཤེན་པར་སྦྱོས།

ཞེས་སྤྱིས་དེ་ལ་གྱུ་པ་པོ་ནི། བཞིན་འཇུག་ལུན་པས་རབ་སྤྱོད་པ།

51

འཛིག་དེན་འདི་ན་ཐོབ་བྱ་ནི། བདག་ལ་ཅི་ཡང་མེད་མོད་ཀྱི།

འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་པན་པའི་སྤྱད། ལྷ་མེད་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད།

52

གཤམ་དེ་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། ཉམས་པ་མེད་ན་བཤེན་པ་དེས།

ལུས་ནི་ཡོངས་སྤྱུ་མ་ཉམས་ཤིང་། རང་བཞིན་ཚོགས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག།

53

སྤྱིས་པ་བཞེད་པ་ཅིས་ཉིད་ཀྱིས། ས་བདག་བཤེན་པའི་ངང་ཆུང་ལྱིས།

ལུས་ཀྱི་མ་ནི་རབ་གསོས་དེ། ས་ཉམས་སྤྱི་བ་ལྟར་མཛོས་གྱུར།

54

དེ་ནས་ལྷག་ཅིན་ཅིན་པ་དག། སོང་ཞིང་ས་སྤྱོད་འོད་ལུན་ནི།

ཤར་ཆོ་སྤོ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རབ་གསལ་འབྱེད་པ་ལུན་པར་གྱུར།

55

निर्विकारं समालोक्य तुलारूढं महीपतिम् ।
क्रूरकारी स पप्रच्छ पुरुषस्तं ससाध्वसः ॥ ४९ ॥

अग्नेन देहदानेन न जाने किं तवेप्सितम् ।
सर्वलाभसमारम्भाः शरीरार्था हि देहिनाम् ॥ ५० ॥

सत्यं ब्रूहि तनुत्यागे चित्तं यदि न खण्डितम् ।
इति ब्रुवाणं तं राजा बभाषे सस्मिताननः ॥ ५१ ॥

प्राप्यमस्ति मे किञ्चिल्लोकेऽस्मिन् किन्वनुत्तराम् ।
।य सर्व्वजगतां सम्यक्संबाधिमर्थये ॥ ५२ ॥

अखण्डितमिदं चित्तं यदि सत्येन तेन मे ।
अस्तु प्रकृतिमापन्नं शरीरमपरिहृतम् ॥ ५३ ॥

इत्युदीरितमात्रेण सत्यशीलस्य भूपतेः ।
अक्लीवचन्द्ररुचिरं रूढव्रणमभूदपुः ॥ ५४ ॥

ततः पारावते याते लुब्धके च महोत्सवः ।
भूपालो भास्वदुदये प्रकाशविभवोऽभवत् ॥ ५५ ॥

གང་ཞིག་ངེས་པར་ས་ཡི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་ཉིད་གྱུར་པ།
 དེ་ཉིད་ང་ཡིན་སྐྱེས་བྱ་སེར་སྐྱ་དེ་ཡང་རྣམས་བྱིན་ནོ།
 དེ་ཡི་སྒྲོན་བྱང་ཡང་དག་དྲན་ནས་བདག་གིས་འཇུག་པ་སྒྲོས།
 ཞེས་པ་སྒྲོན་པ་ལས་ཐོས་འཆི་མེད་བདག་པོ་དགའ་བར་གྱུར།

56

ཅེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲིགས་པ་
 བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཐམས་ཅད་ཉིད་པའི་དྲིགས་པ་བརྗོད་
 པའི་ཡལ་འདབ་ལྷ་བཙུ་ཙྰ་ལྷ་པའོ།

सर्व्वन्ददः क्षितिपतिः किल यो बभूव
 सोऽहं पिशङ्गपुरुषः स च देवदत्तः ।
 तद्वृत्तसंस्मरणतः प्रसृतस्मितोऽहं
 श्रुत्विति शास्तुरमराधिपतिर्ननन्द ॥ ५६ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 सर्व्वन्ददावदानं नाम पञ्चपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LVI.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་བྱུག་པ།

ལྷ་བ་མྱང་སྦྱོང་བདུལ་བའི་དོགས་པ་ཆེད་ནི།

གང་དག་མཐོང་བས་ཞེས་དང་བྱུག་གི་ནི། ཚ་བ་རབ་དུ་ཞི་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་།
བདུད་ཅིའི་རོ་བས་ལ་སྦྱེ་བོ་དས་པ་ཡི། རྒྱ་བ་དེ་དག་སྤྱ་ཡི་ཕུག་འོས་མིན།

གནོད་སྦྱིན་ཁ་ཚོན་དག་གི་གནས། དེ་ལས་སྤང་བ་མིན་གྱུར་ཏེ།
གྲོང་ཁྱིམ་ཉིང་གྲུ་མར་ད་ནར། སྒྲན་ཅིག་གིས་ནི་བཅོམ་ལྷན་བྱོན།

དེར་ནི་ས་བདག་ཚངས་བྱིན་གྱིས། དུལ་བ་ཡི་ནི་མཆོད་པ་བྱས།
དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཆེས་མཐུན་པར། སྒྲལ་ལྷན་ནི་མས་ལ་ཆེས་བསྟན་མཛད།

3

དེར་ནི་གྲོང་པ་ནི་མས་འོངས་ཏེ། གྱུད་པ་ཀུན་དུ་ལྷས་ཅན་ནི་མས།
ནིས་པར་སྤྱང་ལ་སྦྱོབ་མཛད་པའི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རབ་གསོལ་པ།

4

གྲོང་ཁྱིམ་མཐའ་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས། རོ་བ་ཡི་ནི་རི་ཞིག་ཡོད།
དེ་ན་ལྷ་ནི་བ་མྱང་སྦྱོང་། དུག་པོ་བཅོད་པར་དགའ་བ་གནས།

5

དེ་ནི་ཕུགས་དང་སྦྱེ་བོ་དང་། འབྲུ་ནི་མས་ཀུན་གྱི་རོ་རྗེ་ཆེ།
ཕུན་སུམ་ཚོགས་ནི་མས་དངོས་མེད་སྤྲད། ཅི་ཡིས་ནི་སྤྲུལ་རིག་མ་གྱུར།

6

षट्पञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

गोपालनागदमनावदानम् ।

सन्दर्शनेन येषां द्वेषविषोष्मा प्रशान्तिमुपयाति ।

अमृतरसशीतलास्ते कस्य न सुजनेन्दवो वन्द्याः ॥ १ ॥

भारामुखस्य यक्षस्य स्थानादन्तर्हितस्ततः ।

तणादवाप भगवान्नगरं हिङ्गुमर्द्दनम् ॥ २ ॥

पूज्यात् पूजितस्तत्र ब्रह्मदत्तेन भूभुजा ।

स सदि स्तुतं चक्रे धन्यानामनुशासनम् ॥ ३ ॥

नीलोत्पलाः समभ्येत्य भगवन्तं व्यजिज्ञपुः ।

सर्व्वोर्पदिनिपातेषु चातारं सर्व्वदेहिनाम् ॥ ४ ॥

भगवन्नस्ति नगरस्यान्ते पाषाणपर्व्वतः ।

तत्र गोपालको नागः क्रूरो वसति दुःसहः ॥ ५ ॥

स पशूनां जनानाञ्च शस्यानाञ्च महाशनिः ।

सम्पन्नानामभावाय न विद्मः केन निर्मितः ॥ ६ ॥

མ་དུལ་འདུལ་མཛད་མ་ཞིབ། ཞི་མཛད་ཁྱོད་ཀྱི་བཙེ་བ་ནི།

ཉི་བར་འཛོ་བ་འདི་དག་ལ། བདག་ཅག་སྐྱབས་འཛོལ་ནིམས་ཀྱི་སྐྱབས། 7

ཞེས་བཛོད་དེ་དག་སོང་བའི་ཚོ། བཙམ་ལྷན་སྦྱང་ཆེའི་གཏེར་དག་ནི།

འདུས་བའི་དབུས་ལས་མི་སྣང་བར། རོ་བའི་ས་འཛིན་དག་ཏུ་གཤེགས། 8

དེ་ངོས་ཤིན་ཏུ་སྦྲུག་པོ་ན། འཛིགས་བྱང་གཏིངས་ཅན་ཁང་པ་ནི།

དུག་གི་དབུགས་ནིམས་དག་གིས་རྒྱ། སྤྱོད་པོར་བྱས་བཞིན་དེ་ཡིས་མཐོང་། 9

རལ་གྱི་ཤུགས་མེད་གཡོ་བ་ཡི། མི་བཟད་བྱ་རྒྱབས་ཀྱིས་འབྲུགས་ནགས།

དེ་ཡི་འབྲས་དུ་བཙམ་ལྷན་གྱིས། སྦྱིལ་ཀྱང་བཙས་ཏེ་ཉི་བར་བཞུགས།

མཉེས་གཤེན་སྦྱན་ནི་བདུད་ཅིང་གཉེན། དང་བས་རབ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིས

དེ་ཡིས་སྦྱར་བར་དུག་བཞིན་དུ། དུག་དང་བཙས་པ་དུག་མེད་ཐོབ། 3

སྦྱ་ལུས་གསེར་འོད་མཐོང་ཁ་ཡི། རྒྱལ་སྣང་བས་དེ་རབ་མཛོམ།

མ་ར་ཀ་ཏ་ལྟར་མཛོམ་པའི། མཐའ་ལ་ཉི་མ་འགྲོ་བ་བཞིན། 12

དེ་ཡི་སྣང་བས་ནིམ་བཙམ་པས། ཀླུ་ཡི་ཁང་པར་རབ་རིབ་ནིམས།

འགྲོས་པར་བྱེད་པ་གཡོ་བ་ཡི། སྦྱིལ་གྱི་ཚོགས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། 18

ཀླུ་ཡི་གྱུལ་པོས་དེ་མཐོང་ནས། མིག་ནི་ཁྲག་ལྟར་དམར་བ་ཡིས།

འཕྲལ་ལ་ནམ་མཁར་རབ་ཞུགས་ཏེ། ཁོང་ཁྱོད་སྦྱིན་གྱི་རང་བཞིན་བྱས། 14

अदान्तदमनस्यास्मिन्नशान्तशमनस्य ते ।

उपसर्गे कृपास्माकं शरणं शरणैषिणाम् ॥ ७ ॥

इत्युक्त्वा तेषु यातेषु भगवान् करुणानिधिः ।

अन्तर्हितः सभामध्याद्ययौ पाषाणभूधरम् ॥ ८ ॥

नटे विसङ्कटे तस्य भवनं भीमभोगिनः ।

स ददर्श विषश्चासैरिव श्यामीकृतोदकम् ॥ ९ ॥

वलन्निष्कोशनिस्त्रिंशुविषमोर्मिवनाकुले ।

तत्तीरे भगवान् बुद्धः पर्यङ्कं समुपाविशत् ॥ १० ॥

प्रसन्नलोकनसुधाबन्धुना स्निग्धचक्षुषा ।

स निनायाशु सविषं विषं निर्विषतामिव ॥ ११ ॥

नीलाम्बुविम्बिततनुः स बभौ कनकद्युतिः ।

रविर्मरकतच्छायं गाहमान इवाम्बरम् ॥ १२ ॥

तिमिरं नागभवने तत्प्रकाशविस्तृष्टितम् ।

पलायमानव्यालोलव्यालजालतुलां ययौ ॥ १३ ॥

नागराजस्तमालोक्य रुधिरारुणलोचनः ।

सहसाकाशमाविश्य चक्रे मेघमयं जगत् ॥ १४ ॥

དེ་ཡི་ཁྲོ་བའི་མེ་ཡིས་ནི། ཏུ་བའི་ཚོགས་བཞིན་སྤྱལ་པོ་ལས།
རབ་འཐོན་ཁྲོག་གི་ལྷེ་ནོམས་ཀྱིས། སྤྱོགས་ནོམས་སྤྱལ་བ་བཞིན་དུ་འདར། 1

སྤྱོས་པའི་སྤྱིན་ནོམས་དག་གི་སྤྱ། འཇིགས་པ་ཙོམ་པར་སྤྱོགས་བྱེད་པས།
ས་འཇོན་ནོམས་ཀྱི་སྤྱིང་བཞིན་དུ། སྤྱལ་དང་ཁང་པ་ཞོམ་པར་གྱུར།

དེ་ནས་དོ་ཚོན་ཚོགས་དགྱིགས་ཆར། དེ་འཕྲང་མཐའ་དག་ཉོན་མོངས་ཤིང་།
བརྟན་པ་ལྷུང་བྱེད་ལྷོན་ཤིང་ནི། བྱེ་མར་བྱེད་པ་བབ་པར་གྱུར། 1'

ལག་འགྲོ་གདུག་པས་རབ་སྤྱོས་པའི། ཆར་དེ་སྤྱོབ་པས་གཟིགས་ཉིད་ན།
སྤྱིང་བཞིན་གཡོ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། མེ་དོག་ཆར་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 18

དེར་ནི་རབ་གསལ་བྱི་མེད་ནགས་ཚལ་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་མེད།
བྱུང་བ་སྤྱུ་དབྱངས་ལེན་པའི་མེ་དོག་དང་ལྷན་མཐོང་གྱུར་ནས།
དགའ་བའི་འཇུག་དགྱིགས་དོ་གཤམ་ཁར་ལས་ངས་པར་གྱུ་ལྱུར་པའི།
ནགས་ཀྱི་ལྷ་ཡི་གདུག་པའི་གདོངས་ཅན་དབང་པོ་དེ་ལ་སྤྱོས། 19

ཀྱི་ལགས་དུས་ཀྱི་སྤྱིན་དག་ནོམ་འགྱུར་དག་ནི་ཡོངས་སྤྱོབ།
ཁྲོད་ལྷ་བྱ་ནོམས་འཇིགས་པའི་སྤྱིང་གིས་བཙོམ་པར་གྱུར་བ་ན།
གང་གི་ཀེད་སྐབས་སྤྱལ་གི་རོལ་པས་སྤྱབས་སྤྱུ་འགྲོ་བྱེད་པའི།
གསེར་གྱི་རི་བོ་འདི་ལ་ཅི་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད། 20

क्रोधाग्निधूमनिवहैरिव तस्य घनोद्गमैः ।

विद्युज्जिह्वैरकम्पन्त दिशः सन्त्रासिता इव ॥ १५ ॥

गर्जितैर्मत्तमेघानां प्रलयारम्भशंसिभिः ।

हागेहान्यभज्यन्त हृदयानीव भूमताम् ॥ १६ ॥

धृतः पिष्टद्रुमा वृष्टिः क्लिष्टाद्रिशकलावली ।

पात पातितधृतिः स्थूलोपलकुलाकुला ॥ १७ ॥

दुष्टभुजगोत्सृष्टा वृष्टिर्दृष्ट्यैव तायिनः ।

ययौ वालानिलोह्लासलसत्कुसुमवर्षताम् ॥ १८ ॥

दृष्ट्वा प्रकाशविशदान्यनुपल्लवानि

भृङ्गोपगीतकुसुमानि वनानि तत्र ।

हर्षस्मितप्रसरनिर्जिततारहाराः

क्रूरं फणीन्द्रमवदन् वनदेवतास्तम् ॥ १९ ॥

भोः कालमेघ विकृतिं परिमुञ्च किञ्च

निष्कम्प एव कनकाचल एष यस्य ।

युष्मद्विधाः प्रलयमारुतभज्यमाणा

लीलानितम्बकुहरं शरणं प्रयान्ति ॥ २० ॥

དེ་ནས་འབྲལ་ལ་གྱུགས་པས་ནི། ཡོངས་སུ་རྩེ་ཅིང་ནི་མ་འགྱུར་བཤང་།
 ཐལ་མོ་སྤར་ནས་མཛོན་སྤྱོད་པ་དེ། ལྷ་ཡིས་ཕྱོད་པ་ལ་བྱལ་འཛུལ། 25

བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་སྤྱིང་ཆེད་གཏོར། བསྐྱབ་པའི་གནས་དག་རབ་བྱིན་པས།
 རྒྱལ་པས་སྤང་བར་གྱུར་བ་དེ། དག་པ་མཆོག་ལ་ཆེས་བརྩུང་མཛད། 26

ཞབས་ལ་མགོ་ཡིས་གདུགས་པ་དེ། ལྷ་པ་པ་ཡིས་ནི་གསོལ་བཤབ་པ།
 བཅོམ་ལྷན་གྱལ་བས་དྲིལ་དུ་ནི། དེ་ལ་ཡང་དག་ཉི་བར་མཛད། 2

གནས་སྐབས་དེར་ནི་དེ་ཉིད་དུ། གཞོད་སྤྱོད་ལག་ན་དོ་ཆེ་དག།
 ཞར་ལ་འོངས་པ་ཞི་བའི་སྤྲད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེས་བརྩུང་མཛད། 2

དེ་ནས་འཛིག་དེན་གདུང་བ་མི་བཟད་ནི་སྤྱོད་པ་ནི།
 བྱས་གྱིས་བསྟོད་པའི་ཆོག་གིས་སྐབས་གསུམ་པ་ཡིས་མཆོད་གྱུར་པ།
 སྤྱོད་གྱིས་སངས་གྱིས་ནི་མས་ཀྱི་ཞབས་པད་དག་དང་མཛད་པ་ལས།
 དག་པའི་དོ་བའི་གཞི་ལྷན་ནགས་ཚལ་གྱི་ཞིང་བལྟེན་པར་མཛད། 25

དེར་དེ་འཛུམ་དང་ལྷན་པ་ལས། ལྷ་ཡི་གྱལ་པོ་ལྷར་འོངས་པས།
 འཛུམ་པའི་གྱུ་རྩིས་དེ་ལ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། 26

དག་བྱེད་བྱི་མ་མེད་པའི་ཆུ་ཡི་གྱུན་དང་ལྷན་གྱུར་ཅིང་།
 ཁོན་མེད་སེམས་ཅན་སྐལ་བཟང་འཁོད་པ་དགའ་བྱུང་དག་གི་ནགས།
 ཆོས་ནི་རྣམས་གནས་སྤོམ་བཅོན་ནི་མས་ཀྱི་ཡིད་ནི་དག་བྱེད་པ།
 ཞི་བའི་གནས་འདི་དག་དུང་ཉིད་ཁོ་ནས་རོལ་བྱས་མིན། 27

ततः सद्यःपरिशीलमदः संत्यक्तविक्रियः ।

नागः शास्त्रारमभ्येत्य प्रणनाम कृताञ्जलिः ॥ २१ ॥

तस्य यातस्य शरणं भगवान् करुणानिधिः ।

शिक्षापदप्रदश्चक्रे कुशलाग्रमनुग्रहम् ॥ २२ ॥

प्रणयादर्थितस्तेन चरणालीनमौलिना ।

सततं तस्य भवने सन्निधिं विदधे जिनः ॥ २३ ॥

तस्मिन्नवसरे तत्र प्रसङ्गात्तस्य शान्तये ।

यश्चस्य चक्रे भगवान् वज्रपाणेरनुग्रहम् ॥ २४ ॥

लोकोपतापमसमं विनिवार्य शास्ता

विस्तारितस्तुतिपदविदशार्च्यमानः ।

भेजे वनानि विहरन्नथ पूर्वबुद्ध-

पादाम्बुजप्रणयपूतशिलातलानि ॥ २५ ॥

तत्र सन्दर्शनात्तेन सुरराजेन सस्मितः ।

स्मितस्य कारणं पृष्टः सर्व्वज्ञस्तमभाषत ॥ २६ ॥

एतेषु पुण्यसलिलामलनिर्भरेषु

निर्व्वैरसत्त्वसुभगेषु तपोवनेषु ।

धर्म्माधिवासमुनिमानसमार्जनेषु

शान्तेः पदेषु नु मयैव कृतोविहारः ॥ २७ ॥

སེང་གའི་རྩུ་ལོག་རི་དགས་ལྷུག་གུ་གྱུ་བ་དཔེན་བའི་ནགས་ཚལ་འདིར།
 བགྱུ་བྱིན་དཔལ་ལྷན་འཁོར་བ་འཛིག་དང་བདེ་གཤེགས་གསེར་བྱབ་དེ་དང་ནི།
 ཡང་དགའ་ཆོགས་པའི་སངས་གྲིས་ཀྱི་མེད་སྒོ་ལྷན་བྱབ་པ་འོད་སྤངས་དེ།
 མཐའ་དགའ་འཛིག་དེན་གདུང་བའི་སྒྲན་པ་ནི་མས་གྲིས་འདི་ཉིད་དུ་གནས་མཛད། 28

དེ་ནས་དེ་སྐད་སྒྲས་དེས་གཟིགས་ཉིད་གྱི།
 བསོད་ནམས་སྒྲིན་ལ་ཉེ་བར་འོངས་པ་ཡི།
 རོན་པ་དག་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་ལ།
 བསྐྱབ་པའི་གནས་འོས་ཞི་བ་བཙུན་པ་མཛད།

29

སྐལ་ལྷན་དགའ་ལ་ཡིད་ཆགས་རོན་པ་ནི།
 བཅོམ་ལྷན་འདས་གྲིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལས།
 དེར་ནི་མཆོད་དེན་རི་དགས་བདག་པོ་དག།
 དེས་གནས་དབུ་སྒྲ་སེན་མོས་མཚན་པ་བྱས།

30

ཞེས་པ་དགའ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་
 བཛོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འགྲི་གིང་ལས་སྐྱུ་བ་ལང་སྒྲོང་བདུལ་བའི་དོགས་པ་
 བཛོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྷ་བཙུའ་ཙཱ་བ་འོ།

क्रकुच्छन्दः श्रीमान् कनकमुनिरचैव सुगतः
 स सम्यक्संबुद्धः शमविमलधीः काश्यपमुनिः ।
 विविक्तेऽस्मिन् सिंहीस्तनतलवलदालहरिणे
 वने चक्रुः शक्रः स्थितिमखिललोकार्त्तिभिषजः ॥ २८ ॥

इति ब्रुवाणः समुपागतस्य
 स पुण्यपाकादथ लुब्धकस्य ।
 सन्दर्शनैरेव शमं दिदेश
 शिक्षापदाहं शरणं गतस्य ॥ २९ ॥

भाग्यवान् भगवतोह्यनुग्रहा-
 लुब्धकः कुशललुब्धमानसः ।
 तत्प्रदिष्टनखकेशलाञ्छनं
 तच्च चैत्यमकरोन्मृगाधिपम् ॥ ३० ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 गोपालनागदमनं नाम षट्पञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LVII.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙེ་བདུན།

མཚོད་རྟོན་གྱི་རྟོགས་བརྟེན་ནི།

སྟོགས་ཀྱི་མཛེས་པའི་ནི་གྱུན་དང་། མཚུངས་པར་ཡོན་ཏན་དམ་པ་བཀོད།
གང་ཞིག་གྲགས་པའི་མཚོད་རྟོན་གྱིས། འགྲོ་མཛེས་དེ་དག་གྱུལ་གྱུར་ཅིག། 1

དེ་ནས་དེར་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས། བསྐྱེད་གྲུས་པས་གསོལ་བཏབ་པས།
སངས་གྲུས་སྤྲེལ་འདི་མཚོད་རྟོན་མཛོད། རང་གི་མཚོད་རྟོན་བྱེད་དུ་བཅུག། 2

སྒྲ་ཞུས་ཀྱིས་དེར་རིན་ཅེན་གྱིས། རང་བཞིན་ཉི་འོད་བསྐྱེད་ལྡན་གྱས།
འགྲོ་བའི་མཛེས་པ་ཆེན་པོ་དང་། མཚུངས་པའི་ཐུན་པ་ག་ཤེད་སོང་། 3

དེར་ནི་རྩི་ཟ་མི་འཕེལ། མི་དང་གྲུ་དང་སྒྲ་ཞུས་པ།
འདུལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་མན་ངག་ནི། ཡང་དག་བསྟན་ནས་གྱུལ་བ་ག་ཤེགས། 4

དོ་བའི་རིལ་སྒྲ་ཞུས་ཀྱིས། མཚོད་རྟོན་བཞི་ནི་བཀོད་པ་ལ།
བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྔ་པ་ཡི། མཚོད་རྟོན་མཚོད་རྟོན་ལྔ་དག་བཀོད། 5

དེ་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཞེས་པའི། ཡལ་དུ་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པ་བྱོན།
ལྷས་ངན་གྱིས་བཞིན་ཚོང་དཔོན་ནི། ལེགས་པར་རབ་སང་ཅེས་པས་མཚོད། 6

सप्तपञ्चाशत्तमः पल्लवः ।

स्तूपावदानम् ।

दिक्कान्ताश्रवणोत्तंसतुलारोपितसङ्गुणाः ।

ते जयन्ति जगद्येषां यशस्तूपैर्विराजते^१ ॥ १ ॥

भगवानथ शक्रेण तच्च प्राणावनार्थितः ।

पूर्व्वबुद्धकृतस्तूपे निजस्तूपमकारयत् ॥ २ ॥

कृते रत्नमये तस्मिन् देवैः स्वर्य्यशतत्विषि ।

जगाम जगतां कापि महामोहोपमं तमः ॥ ३ ॥

तच्च किन्नरगन्धर्व्वनरनागदिवौकसाम् ।

धर्मोपदेशविनयं समादिश्य ययौ जिनः ॥ ४ ॥

पाषाणपर्व्वते देवैर्न्यस्ते स्तूपचतुष्टये ।

भगवान् पञ्चमं स्तूपं पञ्चस्तूपैर्न्यवेशयत् ॥ ५ ॥

अथ वालोक्षनामानं देशं प्राप्तस्तथागतः ।

श्रेष्ठिना सुप्रबुद्धन कुवेरेणैव पूजितः ॥ ६ ॥

---

१ ^W/₁ जगद्येषां यशस्तूपो विराजते ॥ H and ^W/₂ जगद्येषाम् ।

གང་ཞིག་དེ་ནི་རྗེས་འབྲང་བཅས། འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་དེ་ལ་བསྟན།
 མོངས་པའི་གཉིད་སད་ལེགས་པར་ནི། རབ་སད་རབ་སད་ཉིད་ཐོབ་གྱུར། 7

བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལས་དེས། རང་གི་བསོད་ནམས་བཞིན་མཐོ་བ།
 སྤྲོ་ལོ་ཀྱི་ཡ་ཞེས་པ་ཡིས། མཆོད་དེན་རིན་ཅན་འབར་བ་བྱས། 8

དེ་ནས་དཔལ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས། རྩམ་བ་ར་ཡི་གོང་དུ་བྱོན།
 གཞོད་སྦྱིན་རྩམ་བ་ར་ཞེས་པ། བསྐྱབ་གནས་རབ་དུ་བྱིན་པས་བདུལ། 9

གདུམ་པོའི་གོང་དུ་མངོན་སྟོགས་དེ། གདུམ་མ་མ་ལི་ཀ་ཞེས་པ།
 བྱ་བདུན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཉིད། འདུལ་བ་ཡི་ནི་མཐོ་བར་མཛད། 10

ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་གདུམ་པོའི་རིགས། ཐུབ་པས་སྟན་སྟངས་དེ་དག་ནི་མས།
 གྱུལ་བ་མཐོང་ལས་པ་སྤྲོ་ཡི། འབྲུང་གནས་བཞིན་དུ་རི་མེར་གྱུར། 11

ཐ་ཤལ་སྟོན་གྱིས་སྟན་སྟངས་སྟན་པ་དག་དུ་འོས་གྱུར་ཅིང་།
 སྦྱིག་པའི་ཉི་བར་གདུང་བ་ཆེན་པོས་གདུངས་ཤིང་ཉིན་ནི་མས་ལ།
 གླིང་དོག་ངན་པ་དང་བྲལ་སྟོང་རྗེས་རབ་ཞུགས་དམ་པ་ནི་མས།
 དམན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པས་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། 12

དེ་ནས་བདེ་གཤེགས་རྗེས་འབྲང་བཅས། སྤྲལ་ཡི་གོང་ཁྱེར་བྱོན།
 དཔལ་ལྷན་བྱིས་བདག་གྱུ་འཛིན་ཞེས། བྱ་ལ་ལེགས་པའི་གདུམ་དག་མཛད། 13

दिदेश धर्मविनयं तस्मै येन स सानुगः ।

मोहनिद्राक्षये प्राप सुप्रबुद्धः प्रबुद्धताम् ॥ ७ ॥

स शासनाद्भगवतः पुण्यं निजमिवोन्नतम् ।

वालोक्यीयाभिधं स्तूपं रत्नदीप्तं न्यवेशयत् ॥ ८ ॥

डम्बरग्राममासाद्य शनैरथ तथागतः ।

विनीय डम्बरं नाम यक्षं शिक्षापदप्रदः^१ ॥ ९ ॥

चण्डालग्राममभ्येत्य चण्डालीं मल्लिकाभिधाम् ।

सहितां सप्तभिः पुत्रैर्विनयोपनतां व्यधात् ॥ १० ॥

ते कर्मशेषसम्प्राप्तमातङ्गकुलदूषिताः ।

पद्माकर इव प्रापुर्वैमल्यं जिनदर्शनात्^२ ॥ ११ ॥

अन्येषु दूषिततरेषु जुगुप्सितेषु

पापोपतापविपुलव्यसनातुरेषु ।

सन्तः प्रवृत्तकरुणाः कुविकल्पहीना

दीनावलम्बनवशादधिकं^३ भवन्ति ॥ १२ ॥

अवाप्य पाटलग्रामं सानुगः सुगतस्ततः ।

धर्म्यां गृहपतेश्चक्रे पोतलाख्यस्य सत्कथाम् ॥ १३ ॥

१ All the MSS. यक्षशिक्षापदप्रदः ।

२ All the MSS. वैमल्यजिनदर्शनात् ।

३ ^W दीनावलम्बनवशात् ।

བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཇེས་བརྒྱུད་བས། བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐོབ་ཀྱི་མེད་དེས།
དེ་ཡི་དབྱ་སྒྲ་སེན་ཆ་ཡིས། མཚན་པའི་རིན་ཆེན་མཚོད་དེན་བྱས། 14

དེ་ནི་བལྟར་འོངས་དབང་པོ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རབ་གསུངས་པ།
གྱུ་ལ་པོ་མི་ལིན་ཏུ་ཞེས་པས། ཡལ་འདི་མཚོད་དེན་བྱེད་པར་འགྱུར། 15

དེ་ལྟར་གནས་དང་གནས་སུ་བཅོམ་ལྷན་བཅེ་བས་བརྒྱན་པས་གཟིགས་པ་ཡིས།
མཐའ་དག་འཛིག་དེན་ནི་མས་ཀྱི་བྱ་ངན་མོངས་དང་འཛིགས་པ་བཏང་བར་གྱུར།
མཚོད་དེན་མཚོན་པར་གསར་བྱས་སྐྱབས་ན་ཞོར་བུའི་ཀྱི་ལ་རྩུང་སྒྲ་སྒྲིགས།
དར་དིར་ཚོགས་ཀྱི་ཚེད་འཛོད་དག་གིས་ས་གཞི་རབ་སྟེན་ལྷན་པར་གྱུར། 16

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྩུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་
བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་མཚོད་དེན་གྱི་དོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་
འདབ་ཉེ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་བདུན་པའོ།

शिक्षः पदाप्तवैमल्यः सुगतानुग्रहेण सः ।

तत्क्लेशनखलेशाङ्गं रत्नस्तूपमकारयत् ॥ १४ ॥

तत्र सन्दर्शनायातं भगवानिन्द्रमब्रवीत् ।

मिलिन्दो नाम राजास्मिन् देशे स्तूपं करिष्यति ॥ १५ ॥

इति भगवतः स्थाने स्थाने दयार्द्रविलोकना-

दभवदखिलो लोकः शोकप्रमोहभयोज्झितः ।

अभिनववृत्तस्तूपोत्सङ्गकनन्मणिकिङ्किणी-

कुलकलकलक्रीडालोला बभूव च मेदिनी ॥ १६ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

स्तूपावदानं नाम सप्तपञ्चाशत्तमः पञ्चवः ॥

CHAPTER LVIII.

ཡལ་འདབ་ལྷ་བཅུ་ཙུང་པ།

བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱི་རྟོགས་བརྟོན་ནི།

གྱུད་པའི་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་གཞིགས་པ་རབ་དུ་དང་བའི་མོ་དག་གིས།

སྟེས་བྱ་ནམས་ནི་ནད་དང་བྲལ་མཛད་སྲིད་པས་ཐེལ་མཉམ་འབྲུགས་པའི་སྒྲན་པ་

གང་།

ངས་པར་དགོ་བ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་ནོར་འཛིན་གྲུབ་པའི་བདུན་ཙུང་ནི།

རྟོགས་པའི་སྒྲིང་རྩེ་ནང་དུ་འཛིན་པ་དེ་དག་གི་སྒྲན་བྲུག་བྱུང་ངོས།

1

གྲོང་བྱིར་པརྟོ་ལྷན་པ་ན། བཅོམ་ལྷན་འཇུག་དང་བཅས་པ་ལ།

སྒྲ་ཡི་གྲུལ་པོས་འཇུག་པའི་གྲུ། དྲིས་ནས་སྒྲར་ཡང་རབ་གསུངས་པ།

2

དཔལ་ལྷན་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཞེས་པའི། ས་ཡི་བདག་པོ་སྟོན་བྱུང་སྟེ།

གང་ཞིག་གྲོང་བྱིར་སྟོང་སྒྲག་ནི། བསྟོན་ཅུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར།

3

དེ་ཡི་གྲུལ་པོའི་སྟོ་བྱང་ནི། བསོད་ནམས་ལྷན་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ།

ཤེལ་གྱི་ནམ་པར་ཡིད་འོང་ཞིང་། མཚན་མོའི་བདག་པོའི་འོད་བཞིན་མཛོས།

4

སྟེད་ཚལ་གསར་པར་འགྲོ་བའི་སྒྲན། ལམ་ཞིག་ཤིང་དེ་ཞོན་པ་ངས།

ལམ་དུ་སན་པའི་ཟས་བྲལ་བས། ནད་ཀྱིས་གཞིར་ཞིང་འདུག་པ་མཐོང་།

5

अष्टपञ्चाशत्तमः पञ्चवः ।

पुण्यबलावदानम् ।

अनिन्द्या वन्द्यास्ते सकलकुशलोत्पत्तिवसुधां
सुधां सिद्धामन्तर्दधति किल ये पूर्णकरुणाः ।
प्रसन्नैरापन्नव्यसनशमनालोकनरसैः
कृतारोग्याः पुंसां भवपरिभवक्षोभभिषजः ॥ १ ॥

नगर्यां पुष्कलावत्यां सस्मितः स्मितकारणम् ।
सुरराजेन भगवान् पृष्टः पुनरभाषत ॥ २ ॥

श्रीमान् पुण्यबलो नाम पुराभूत् पृथिवीपतिः ।
यस्याशीतिसहस्राणि नगरीणां परिग्रहाः ॥ ३ ॥

तस्य पुण्यवती नाम राजधानी व्यराजत ।
स्फटिकागाररुचिरा ज्योत्स्नेव रजनीपतेः ॥ ४ ॥

स कदाचिन्नवोद्यानयात्रायां रथमास्थितः ।
ददर्श पथ्यविरहात् पथि सीदन्तमातुरम् ॥ ५ ॥

རིང་པོའི་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ཡིས། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དེ་མཐོང་ནས།

ཕྱོགས་མཚམས་མ་ལུས་གནོན་པ་དེ། ལྷིང་ཇེས་ཟེལ་མནན་གཏུང་བར་གྱུར། 6

གཞན་གྱི་ཡོངས་གཏུངས་མཐོང་གྱུར་ན། འཕྲོ་ལ་འཕྲོས་ཏེ་དམ་པ་ཡི།

མེ་ལོང་ནིམས་ནི་གཏུང་འགྱུར་ཏེ། ཉི་མ་མེ་ཤེལ་རང་བཞིན་བཞིན། 7

དེ་ཡིས་གོང་བྱིར་ཐམས་ཅད་དང་། རྫོང་དང་སྒང་ནིམས་མཐའ་དག་ཏུ།

ནད་པ་ནིམས་ལ་ཟས་དང་སྒྲན། གནས་དང་མལ་སྟན་ལ་སོགས་བྱས། 8

དེ་ནས་དེ་དག་ནིམས་ཀྱི་སྒྲན། རིས་གྲོ་བ་ནི་གཤམ་པ་བསྐྱོས།

གང་ཕྱིར་དམ་པའི་རིས་གྲོ་བ། ནད་གསོའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན། 9

བཟོད་ལྷན་ལྷིང་ཇེས་བཟླན་ཞིང་བཟོད། གསོ་བྱིད་འདོད་པ་དག་ལ་གནས།

མཇའ་ལས་ཐེ་ཚོས་མི་བྱེད་པའི། རིས་གྲོ་བ་ནི་རྟེན་པ་དགའ། 10

དེ་ནས་གྱུལ་པོས་རིས་གྲོ་བ། ཏུལ་བ་ནིམས་ནི་ལེགས་པོས་ནས།

སྒྲས་པ་ཉིན་དང་མཚན་མེར་ནི། ནད་པ་ནིམས་ཀྱི་རིས་གྲོ་མཇོད། 11

གྱུལ་པོ་ལ་འོས་གནས་ནིམས་སུ། མལ་སྟན་མཚོག་སོགས་སྟན་ཚོགས་བྱས།

རིན་ཅེན་སྐས་ལྷན་པ་རྫོ་ཅན། ཇི་མེད་ཐུ་ལྷན་ནད་པའི་ཕྱིར། 12

སྟན་པ་དང་ནི་སྟན་དག་ཀྱང་། ཕྱན་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བསྐྱབས།

ད་ནི་དེ་དག་བསོས་གྱུར་པ། བྱིད་ཀྱི་གཉེར་ཞེས་བདག་གི་ཁྲོ། 13

स तं दृष्ट्वा परिम्लानं दीर्घरोगेण दुर्गतम् ।
विव्यथे करुणाक्रान्तः क्रान्ताखिलदिगन्तरः ॥ ६ ॥

सन्तप्तं परमालोक्य सद्यःसंक्रान्तिदर्पणाः^१ ।
सन्तः सन्तापमायान्ति स्तूर्यकान्तमया इव ॥ ७ ॥

समस्तद्वाररथ्यासु सर्व्वेषु नगरेषु सः ।
रोगिणां भक्तभैषज्यशालाशय्याद्यकारयत् ॥ ८ ॥

आदिदेश ततस्तेभ्यः कुशलान् परिचारकान् ।
प्रथमं हि चिकित्साङ्गं व्याधेः सत्परिचारकः ॥ ९ ॥

करुणार्द्रः क्षमः क्षान्तश्चिकित्सकमते स्थितः ।
स्नेहादविचिकित्सश्च^२ दुर्लभः परिचारकः ॥ १० ॥

राजा ततः समाहूय नियतान् परिचारकान् ।
अवदत् क्रियतां रोगिपरिचर्या दिवानिशम् ॥ ११ ॥

राजार्हशालासु कृता वरशय्यादिकल्पना ।
रोगिणां रत्नसोपानाः पद्मिन्यश्चामलोदकाः ॥ १२ ॥

भिषग्भैषज्यसम्पत्तिर्विहिता च महीयसी ।
अधुना युष्मदायत्तं तत्स्वास्थ्यमिति मे मतिः ॥ १३ ॥

འཛིག་རྟེན་འདིར་ནི་རིས་གྲོ་བ་དང་བདེན་པའི་སྒྲན་པ་ཆོས་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་
ནྟེས་སྟེ།

ཡོངས་སུ་གདུང་བ་ཤིན་དུ་བསིལ་བ་ཡིས་ཀྱང་གང་བ་དག་ནི་བདེ་བའི་བློ་བ་ཡིས།
སྟེང་བ་བསིལ་བའི་ཆུ་ཡིས་དང་ནི་ངལ་བ་ཡང་ཡང་རྒྱང་དུ་སྐྱེ་ཆས་ཉིར་
བསྐྱབས་པས།

བྱིད་གསོས་འབྱུང་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོག་སྒྲན་ཀྱུ་རེའི་རིས་པས་མི་དགའ་བ་
དག་ཞི་བར་བྱེད།

14

དེ་ཡི་སྒྲན་དུ་བྱིད་ནྟེས་སྟེ། བད་ཀྱིས་གདུངས་ཤིང་འབྱུལ་ནྟེས་ལ།
ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོག་དག་གིས། དབྱུགས་དབྱུང་འདི་ནི་དྲན་པར་བྱས།

15

སྒྲན་པ་སྒྲོན་མེད་བདེ་གཤེགས་བཀའ་བྱིན་དང་།

ཆོས་ཀྱི་མནངས་དམ་པའི་སྒྲན་དག་ཀྱང་།

འཁོར་བ་རིང་བོའི་རིས་ཀྱིས་བསྐྱམས་ནྟེས་སྟེ།

དབྱང་གཉིན་ཞི་བའི་བཅུད་ལན་དེ་དག་ཡིན།

16

མི་བདག་ཞོར་གྱི་ཆར་འབབས་དེས། དེ་དག་ནྟེས་ལ་དེ་སྐད་བསྟན།

ནད་པ་ས་ལུས་གསོས་བྱའི་སྒྲན། མོང་ནས་རི་སྐད་བརྗོད་བཞིན་བྱས།

17

དེ་ནས་ནང་གྲོལ་དེ་དག་ནྟེས་སྟེ། དག་པ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡིད།

སོང་བ་ནྟེས་ལ་བཏུ་བའི་སྒྲན། མི་བདག་རང་ཉིད་སྤྱི་རེལ་བྱུང་།

18

सन्तापं शमयत्यतीव शिशिरैः शीतं सुखेनोष्मणा
 तृष्णां शीतजलैर्मुहुर्मितहिताहारोपचारैः क्लमम् ।
 स्वस्थोऽसीत्यधृतिं प्रियेण वचसा केलिक्रमेणारतिं
 लोकेऽस्मिन् परिचारकः स्थिरभिषग्धर्मः परस्मिन्नृणाम् ॥ १४ ॥

तस्मात् भवद्भिस्तप्तानां रोगयोगेन सीदताम् ।
 कार्या मुहुर्मुहुर्वाक्यैरियमाश्वासनस्मृतिः ॥ १५ ॥

वैद्योऽनवद्यः सुगतः प्रसादी
 धर्मेपदेशः परमौषधञ्च ।
 संसारदीर्घज्वरशोषितानां
 परायणं शान्तिरसायनं तत् ॥ १६ ॥

इत्यादिष्टा नृपतिना ते तेन वसुवर्षिणा ।
 गत्वा यथोचितं चक्रुः स्वास्थ्याय किल रोगिणाम् ॥ १७ ॥

ततः कुशलवादेन तेन तद्गतमानसान् ।
 व्याधिमुक्तान्तरपतिः स्वयं द्रष्टुं विनिर्ययौ ॥ १८ ॥

བགྱི་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་ནི། གཉིས་འབྲུང་དཀར་པོ་མཆེ་བ་ནི།
 རྒྱལ་ལྷན་གྱིས་བྱངས་ཤིང་དེ་དག། བསོད་ནམས་རབ་འབར་ནིམ་པར་སྒྲུལ། 19

རིན་ཅེན་གསེར་གྱི་མཚོ་སྐྱེས་ནིམས། རེག་ན་བདེ་བའི་རྒྱུང་གིས་གཡོས།
 བྱང་བའི་ན་རྒྱུང་སྒྲུ་ལན་པའི། ལས་དུ་མཚོག་གི་པད་ལྷན་ཡང་། 20

རིན་ཅེན་མཚོ་སྐྱེས་དེ་དག་ལ། གནས་སོགས་བདུད་ཅིའི་ཆ་ཚོགས་པའི།
 ལྷ་མོ་ནིམས་ཀྱི་རིང་པོ་ནས། མི་བདག་བྱོན་པ་བསྟན་པར་གྱུར། 21

སྦྱིང་སྦྱོབས་བདུད་ཅིའི་གྱི་མཚོ་དེའི། སྦྱིང་སྦྱོབས་ཤེས་འདོད་ལྷ་ཡི་བདག་ལ།
 བདག་ཉིད་ལོང་བའི་གཞུགས་བྱས་ནས། དེ་ལ་མངོན་དུ་སྦྱོགས་དེ་གནས། 22

གྲུལ་པོ་མིག་གིས་དམན་པ་བདག། སྐྱེ་བར་སྦྱང་བ་ནིམ་པར་སྒྲུངས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྐྱོབ་པར། ཉུགས་པ་ཁྲིད་ཅན་ཉེ་བར་འོངས། 23

ཁྲིད་གྱི་མཐུ་ཡིས་ནད་པ་ནི། འདི་དག་ལེགས་པར་གསོས་གྱུར་ནས།
 འདོད་ལྷན་མཛོས་པས་ཁྲིད་གྱི་ནི། སྒྲགས་པ་སྒྲུ་ཅོར་སྒྲོག་ཅིང་གྱུ། 24

རྒྱལ་བསྐལ་བཀྱེན་དང་ལོང་བའི་གཉིན། ལྷ་ཡི་བདག་ནི་བསྐྱབ་པར་འོས།
 བདག་ལ་མིག་ནི་གཡས་པ་དག། གཡ་དེ་པོད་ན་གནང་བར་མཛོད། 25

དེས་འདི་བཟོད་ཆོ་མི་བདག་ནི། རབ་དང་བཞིན་རས་མཛོས་པ་ཡི།
 འགྲོ་ནིམས་ཡང་དག་བསྐལ་བའི་སྦྱད། རྒྱགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། 26

शक्रस्त्वपरशक्रस्य तस्य पुण्यसमुज्ज्वलम् ।

रथं विनिर्ममे युक्तं षड्दन्तैः पाण्डुरैर्द्विपैः ॥ १९ ॥

सुखस्पर्शानिलालोलहेमरत्नसरोरुहाः ।

भृङ्गाङ्गनोपगीताश्च दिव्याः कमलिनीः पथि ॥ २० ॥

तेषु रत्नसरोजेषु स्थिता नृत्यकलाकुलाः ।

दूरान्नृपतिमायान्तं सुरनार्यः सिषेविरे ॥ २१ ॥

तस्य सत्त्वसुधासिन्धोः सत्त्वं ज्ञातुं मरुत्पतिः ।

कृत्वान्धरूपमात्मानमभ्येत्य तमभाषत ॥ २२ ॥

राजनयनहीनोऽहं जन्मालोकविवर्जितः ।

सर्व्वसत्त्वपरिचाणसन्नद्धं त्वामुपागतः ॥ २३ ॥

एते तव प्रभावेण रोगिणः स्वास्थ्यमागताः ।

त्वत्कीर्त्तिवादमुखराश्चरन्ति रुचिरत्विषः ॥ २४ ॥

चातुमर्हसि मां देव दुःखदीनान्धबान्धव ।

दक्षिणं नयनं मच्चं दीयतां यदि शक्यते ॥ २५ ॥

इत्युक्तस्तेन नृपतिः प्रसन्नवदनद्युतिः ।

सन्तारणाय जगतां सम्यक्सम्बोधिसिद्धये ॥ २६ ॥

སྒྲིན་ལས་རབ་དུ་བདབ་བྱས་ཏེ། མིག་ནི་མཚོན་གྱིས་རབ་ཕྱངས་ནས།
བརྟན་པའི་གཏོར་གྱིས་དེ་ལ་བྱིན། ལྷ་ནོམས་གྱིས་ནི་མེ་དྲོག་གཏོར། 27

དེ་ཡི་མཛད་བྱུང་སྒྲིན་པ་ཡིས། ཡ་མཚན་ནས་བཞིན་ས་གཞི་ནི།
ཏུ་གཏོར་གཡོ་བའི་སྒྱི་རགས་ཅན། རི་དང་བཅས་པ་མ་ལྷས་འདར། 28

མིག་གཅིག་གིས་ནི་སྤང་བ་དག། སྒྲིས་པ་དེ་མཐོང་ས་ཡི་བདག།
སྒྲིན་པའི་རོ་ལ་རབ་དབྱས་པས། གཉིས་པ་སྒྲིན་པར་བཙོན་པར་གྱུར། 29

དེ་ནས་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་ནི། རང་གི་ལྷས་སྤྱ་ཡང་དག་གནས།
དེ་ཡི་མིག་ནི་བསོས་བྱས་ཏེ། སྤྱིང་སྟོབས་མཚོག་ཉིད་རབ་དུ་བསྐྱབས། 30

གང་ཞིག་སྒྲིན་ཙྰ་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་འང།
ནས་ཡང་ཆགས་པ་ཏུང་བྱ་སྒྱི་མིན་པ།
ངས་པར་སྤྱིང་སྟོབས་གྱི་མཚོ་གྱིས་དེ་ལ།
ནོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་དྲུལ་ལ་རང་སྒྲོ་ཅི། 31

དེ་ཚོ་མི་བདག་བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱུར་ཏེ།
དེ་ཉིད་སྒྲིན་པའི་རོ་ཡིས་བྱང་ཏུ་བ་ཐོབ།
དེ་ཡི་ངོ་མཚར་སྒྲིད་ཚུལ་དྲན་པས་ན།
དེ་ཡི་རང་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་འཇུག་པ་མཛད། 32

ཅས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཏུ་བ་སེམས་དཔའི་དྲོགས་པ་
བརྗོད་པ་དབག་བསམ་གྱི་འགྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་སྟོབས་གྱི་དྲོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་བགྱིད་པའོ།

प्रणिधानं समाधाय शस्त्रेणोत्पाद्य लोचनम् ।
ददौ धैर्यनिधिस्तस्मै पुण्यैरापूरितः सुरैः ॥ २७ ॥

तस्यात्यद्भुतदानेन विस्मयादिव साचला ।
विचचालाखिला पृथ्वी विलोलार्णवमेखला ॥ २८ ॥

जातालोकं तमालोक्य नेत्रेणैकेन भूपतिः ।
अतिदानरसप्रीत्या द्वितीयं दातुमुद्ययौ ॥ २९ ॥

ततः सुरपतिस्तस्य समास्थाय निजं वपुः ।
स्वस्थं विधाय नयनं प्रशशंसातिसत्त्वताम् ॥ ३० ॥

दानक्षणे स्वावयवेऽपि यस्य
न जायते स्नेहलवः कदाचित् ।
का नाम तस्योर्जितसत्त्वसिन्धो-
र्द्धनाभिधाने रजसि स्वबुद्धिः ॥ ३१ ॥

स भूपतिः पुण्यबलोऽहमेव
तदाभवन्दानरसाप्तबोधिः ।
आश्चर्य्यवृत्तस्मरणेन तस्य
जातस्मितस्तन्मयतामवाप्तः ॥ ३२ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पुण्यबलावदानं नामाष्टपञ्चाशत्तमः पल्लवः ॥

CHAPTER LIX.

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙེ་དག་པ།

ཀྱུ་ཁ་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ཤིན་དུ་རབ་གསལ་བྲགས་པའི་ཚེན་རིས་ཡོན་ཏན་རིན་ཅེན་གྱིན།
མ་ཉམས་སྦྱིན་པའི་མེ་ཏོག་དང་ལྷན་བཞེན་པའི་བྲག་པ་བྲས།
གང་གི་དཔལ་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་གཙང་མའི་དུ་གྲུ་ལས་མཛེས་པ།
དེ་ཉིད་གཅིག་བྲུ་ལེགས་བྲས་ལ་འེས་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བ་ཡིན།

1

གྲོང་མཚོག་ཤུ་ཁ་ལི་ཡི་བྲུ་ཞེས་པ།
ན་རྩང་ས་གཞི་ཐིག་ལེ་ལྟར་གྱུར་པར།
ཉི་མའི་རིགས་ཀྱི་གྱིན་གྱུར་བྲགས་པའི་གཏོར།
དཔལ་ལྷན་ས་བདག་བྲུ་ངན་མེད་པ་བྱང་།

2

དང་པོར་འདོད་ལྷན་དེ་འདོད་ཉི་ཚོག་དང་།
དེ་ནས་རྗེན་པོ་གཏུམ་པའི་ཉིར་སྦྱད་དང་།
ཕྱི་ནས་ཚོས་ནི་ཉི་བར་འཛིན་པ་ཡིས།
དཔེན་པ་སྦྱིན་པའི་ན་ཚོད་རབ་བྲགས་གྱུར།

3

जनघटितमः पल्लवः ।

कुणालावदानम् ।

एकः स एव सुकृतोचितचक्रवर्ती
सुव्यक्तकीर्तितिलका गुणरत्नभूषा ।
अम्लानदानकुसुमा कृतसत्यचर्चा
यस्यावभाति शुचिशीलदुक्कलिनी श्रीः ॥ १ ॥

पुरोत्तमे पाटलिपुत्रनाम्नि
मह्वीयवत्यास्तिलकायमाने ।
यशोनिधिः सौर्यकुलावतंशः
श्रीमानशोकः क्षितिपो बभूव ॥ २ ॥

पूर्वं स कामोपपदेन कामौ
चण्डोपचारेण ततश्च तीक्ष्णः ।
धर्मप्रदानेन^१ जगाम पश्चा-
द्विवेकपाके वयसि प्रसिद्धिम् ॥ ३ ॥

---

१ H has an additional verse after the first S'loka :—

अशोकपुत्रो द्विजराजनेत्रः कुणालनामालभदक्षिपातम् ।

चैत्यस्य नेत्रोत्पतनस्य कर्मात् भूयोऽलभन्नेत्रप्रदौकनेन ॥

२ H धर्मोपदानेन ।

མྱ་ངན་མེད་དེ་རབ་དང་བསོད་ནམས་གྱིས།

ཉི་བའི་ནགས་ཚལ་ས་གཞི་མཛེས་པས་བགྱན།

གྲིས་པར་གྱུར་ཆོད་གེ་བའི་བྱ་བྲུ་ཡིས།

འཛིག་དེན་མྱ་ངན་མེད་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན།

4

དེ་ཡི་བདེ་སྐྱེད་ལྟ་མོ་བརྒྱ་ལྟ།

མོ་བྲང་འཁོར་གྱི་མཛེས་མའི་གཙུག་གནས་པས།

ཀུན་སྣོ་བྱ་ནི་བསོད་ནམས་དག་གིས་བསྐྱེད།

གཏོང་བ་ཇེས་འབྲང་དཔལ་གྱི་ལེགས་བརྗོད་བཞིན།

5

གསེར་ལྷ་ར་དག་པ་མི་ཡི་དབང་པོའི་བྱ།

པད་རིང་དཔལ་གྱི་བརྒྱའི་འདབ་འབྲའི་སྐྱེན།

གསེར་རིའི་ངང་པ་ཀྱ་ཏ་ལ་ཞེས་པའི།

མིག་མཚོ་ངས་དེ་ནི་ཀྱ་ཏ་ལ་ཞེས་གྱུར།

6

རིག་པ་བྱ་མོའི་བདག་མཐོང་བྱི་མ་མེད།

སྐྱ་ཙཱ་འཁྲི་ཤིང་ནམས་ཀྱི་དགའ་བའི་དབྱིད།

གྲགས་པ་ཀྱ་ལྷ་ལྟ་བུ་པའི་ཆེ་བྱིས་པ།

དེ་ནི་འཛིག་དེན་ཀུན་གྱི་མཛོན་འདོད་གྱུར།

7

प्रसन्नपुण्योपवनस्थलीना-
मुद्भिन्नशोभाभरणायमाने ।
तस्मिन्नशोके कुशलप्ररोहै-
रशोकतामेव बभार लोकः ॥ ४ ॥

मूर्द्ध्नि स्थितान्तःपुरसुन्दरीणां
पद्मावती तस्य सुखाय देवी ।
सत्त्वोत्सवं पुत्रमस्तूत पुण्यै-
स्त्यागानुगा श्रीरिव साधुवादम् ॥ ५ ॥

नरेन्द्रस्तनुः कनकावदातः
श्रीपद्मिनीपद्मपलाशनेचः ।
हिमाद्रिहंसस्य कुणालनाम्न-
स्तुल्येक्षणोऽभूत्स कुणालनामा ॥ ६ ॥

विद्यावधूनां विमलात्मदर्श
श्रैचोत्सवः सर्वकलालतानाम् ।
स सर्वलोकाभिमतो बभूव
चन्द्रादयः कीर्तिकुमुदतीनाम् ॥ ७ ॥

གྱུ་སྐར་བདག་པོའི་ནང་གི་དེ་དྲགས་བཞིན།
 དེ་ཡི་མིག་ཡངས་མཚོ་སྐྱེས་ཟུང་དག་ནི།
 གཡོ་ལྗན་སྒྲིན་མའི་བྱང་བས་མཛོན་དགའ་བ།
 བཏྲ་བས་མི་དབང་རབ་དུ་ངོམས་མ་གྱུར།

8

ལྷ་ཚོགས་ཡོན་ཏན་གྱིན་ལྗན་དེ་ལ་ནི།
 མཐའ་དག་ཕྱོགས་དང་གླིང་གི་ས་ཡི་བདག།
 སྐལ་བཟང་ཁེངས་པས་རང་གི་བྱ་མོ་དག།
 འདོད་པའི་སྒྲ་དྲིག་འཁྲི་ཤིང་ལྷ་བྱ་བྱིན།

9

སྐྱེ་བོ་ཇེས་ཆགས་སྦྱིད་པ་མཚོག་གི་གཟུགས།
 དེ་ཡི་དགའ་མར་མིག་ཡངས་ལྷ་ཞལ་མ།
 འདོད་པའི་དགའ་མ་སྐྱེ་བ་གཞན་ཐོབ་བཞིན།
 གསེར་གྱི་འཕྲིང་ལྗན་མ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།

10

དེ་ནས་ནས་ཞིག་པ་ཡི་རྒྱང་གནས་པའི།
 གཞོན་ནུ་དེ་མཐོང་དགེ་འདུན་གནས་བདྲན་གྱིས།
 གྱུ་པོའི་འདོད་པས་རང་གི་གྲགས་པ་ཡི།
 དབེན་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དལ་གྱིས་བྲིད།

11

ताराधिपोत्सङ्गमृगोपमस्य
तस्यायतं नेत्रसरोजयुग्मम् ।
सविभ्रमं भूभ्रमराभिरामं
पश्यन्नेन्द्रः प्रययौ न तृप्तिम् ॥ ८ ॥

नानागुणालङ्करणाय तस्मै
कन्दर्पमुक्तालतिकायमानाः ।
समस्तदिग्द्वीपधराधिनाथा
धन्याभिमानेन ददुः स्वकन्याः ॥ ९ ॥

तस्यायताक्षी दयिता बभूव
चन्द्रानना काञ्चनमालिकाख्या ।
जनानुरागोद्भवभव्यमूर्त्ते
जन्मान्तरस्येव रतिः स्मरस्य ॥ १० ॥

ततः कदाचित् पितुरन्तिकस्थं
तं वीक्ष्य संधस्यविरः कुमारम् ।
स तेन राज्ञः सुयशोविहारे
विविक्तदेशं शनकैर्निनाय ॥ ११ ॥

གོན་པོ་མཁན་པོ་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་ལྔ་མཚོག།

སྒྱིང་ཇིའི་འབྱོར་ལྔ་མཚོག་འབྱོར་ལྔ་པ་དེས།

དུས་ཀྱི་དེ་ཡི་མིག་དག་ཉམས་ཤེས་ནས།

མ་འོངས་སྤྱལ་བསྐལ་གཤོན་སྤྱད་དེ་ལ་སྤྱུས།

12

ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་ནི་འབྱོར་པས་ཟེལ་མནན་ནས།

ལང་ཚོ་མེ་དོག་མཚོན་དང་ལྔ་པའི་ཚོགས།

ཟེལ་པས་ཁླ་བའི་དྲིགས་འཛེམས་ལུས་ལ་ནི།

མཚན་མ་བྱང་བར་བྱུང་འདི་བདག་གིས་མཐོང་།

13

མིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཡོ་གཞན་པ་ཅི།

འདི་ལ་བདེ་བ་ཉར་བསྐྱེད་གནས་པ་མེད།

འདི་ཡིས་བྱངས་པས་རང་གནས་རབ་ཉམས་ཏེ།

འདོད་པ་ཞེས་བརྗོད་ཁྱེད་ལྱང་ལྱུང་བ་ཉིད།

14

ངས་པར་མི་ནམས་མིག་བཟང་ཡངས་པ་ནི།

ལྷུད་པལ་སྒྲོན་པོའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ་འདི།

ཆགས་པ་ལྟོས་འགྲོའི་བྱག་པའི་མཚོ་ཉིད་དེ།

གང་གིས་ལྷུང་དུ་དབང་པོ་ཡོངས་ངལ་བྱེད།

15

स तस्य कालेन विनाशमक्ष्णो-
 र्ज्ञात्वा मनीषी षड्भिन्नचर्य्यः ।
 आगामिदुःखोद्धरणाय योगी
 कारुण्ययोगी तमुवाच वृद्धः ॥ १२ ॥

इदं तवापातनिमित्तभूतं
 पश्यामि चित्तं विभवाभिभूतम् ।
 वयःसहायं कुसुमायुधस्य
 वपुश्च लीलादलितेन्दुदर्पम् ॥ १३ ॥

जात्यैव चक्षश्चपलं किमन्य-
 दस्मिन्ननास्थैव सुखोपपत्तिः ।
 एतेन कृष्टा स्वपथप्रनष्टाः
 स्पृहाभिधाने कुहरे पतन्ति ॥ १४ ॥

इदं हि नीलोत्पलपल्लवाभं
 विलोचनं नाम नृणां विशालम् ।
 रागोरगच्छिद्रसमुद्रमेव
 येनेन्द्रियाण्याशु परिस्रवन्ति ॥ १५ ॥

རྩལ་ཁྲིམས་སྤྲུལ་ལས་གང་དག་ནིས་ས་གྲི་མིག།
 མཛེས་པའི་བདང་བས་བྱད་པར་དུ་ངོས་ས་གིང་།
 ཉིས་པར་གཡོ་བ་མིན་པ་དེ་དག་ཉིད།
 སྤྱིང་སྤྱོད་ས་བརྟན་པ་དང་ལྷན་སྐལ་བ་བཟང་།

16

ཞེས་སོགས་དེ་ཡི་ཚོག་ནི་རབ་ཞི་བ།
 ཉི་བར་རྫོགས་པ་མི་བདག་བྱས་ཐོས་ནས།
 དེ་བཞིན་ཞེས་དེ་རབ་དང་ཡིད་ལ་བྱས།
 དུག་འཚལ་ནས་ནི་རང་གི་གནས་སུ་སོང་།

17

དེ་ནས་བྱང་བའི་ཚོགས་ནི་སྤྱུ་ལན་ཅིང་།
 ཀཾ་ཤུ་ཀ་དཔལ་ལི་ཁྲིས་གྲུས་པ་འདྲ།
 ཁྲིངས་ལྷན་ས་ཡི་ཁྲིངས་བ་འཛོམས་ཆས་པས།
 *སྤོན་གྱི་དྲིས་ཁྲོས་སྤྱང་པོ་ཅིག་འོངས་གྱུར།

18

སྤྱིད་ཚལ་འཁྲི་གིང་གསར་པའི་ཡལ་འདབ་དང་།
 འབྲལ་པའི་གདུང་བ་གྱུད་པའི་ཆ་ཤས་དག།
 གསར་དུ་ཆགས་པས་རབ་བསྐྱེད་བཟོད་དག་ཉིད།
 འཕྲལ་ལ་ལྷན་ཅིག་ཉིད་དུ་གྲིས་པར་གྱུར།

19

* The translator has wrongly rendered the meaning of the word སྤྱིད་ which signifies བྟན་པའི་ཐུང་ flower.

धन्यास्त एवासमसत्त्वधीराः

शीलप्रभावान्न भवन्ति येषाम् ।

लावण्यपानेन विशेषतृष्णा-

विधूर्णनानानि विलोचनानि ॥ १६ ॥

इत्यादि तस्य प्रशमोपपन्न-

माकर्ण्य वाक्यं नरनाथस्तनुः ।

तथेति कृत्वा मनसि प्रपन्ने

कृतप्रणामः स्वपदं जगाम ॥ १७ ॥

अथाययौ भृङ्गगणोपगीतः

सिन्दूरपूरायितकिंशुकश्रीः ।

मनस्विनीमानवधानुवन्धौ

मधुः शरत्सौरभमत्तनागः ॥ १८ ॥

उद्यानवल्लीनवपल्लवानां

वियोगिनीतापविपल्लवानाम् ।

बभूव वृद्धिः सहसा सहैव

प्रत्यग्रगगोद्गमदुःसहैव ॥ १९ ॥

ཅམ་པ་ཀ་འདབ་རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་ཡིས།
 སྒྲིང་ཡིག་གིས་ནི་བྱམས་པ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་།
 འདོད་དང་ལྷན་ཅིག་དཔྱིད་ཀྱི་དང་པོ་ཡི།
 མངོན་འབྱེད་གྱུ་བྱེད་བདག་འཛོམས་ཕྱོགས་སུ་གྲགས།

20

མེ་ཉོག་རབ་གྱིས་དེ་དང་དེ་དག་ལས།
 དཔྱིད་ཀྱི་གཉེན་ལ་མཚོག་དུ་པན་པ་ནི།
 གྲགས་པའི་ནོམ་པ་བྱང་བའི་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི།
 ས་ཏ་ཀླ་ར་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པར་གྱུར།

21

དཔྱིད་ཀྱི་སྒྲོ་བའི་ནོམ་འབྲུལ་དེ་ལ་ཡང་།
 མི་ཡི་དབང་པོའི་བྱ་དེ་དབེན་པར་ནི།
 གནས་བཏོན་གྱིས་ནི་མན་ངག་སེམས་པ་དག།
 ས་སྐྱོང་བཅུན་མོ་སྐར་གྱུ་བསྐྱང་བས་མཐོང་།

22

མ་ཉམས་རྒྱ་བའི་འོད་ལྡན་ཡངས་པའི་མིག།
 སྒྲག་མཐོ་བྱས་མོར་ལག་པས་སྒྲེབ་དེ་ལ།
 མཛེལ་བས་བརྒན་པའི་སྒོ་ཡི་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ།
 མ་ཡི་རྒྱན་མ་དེ་ཡིས་རབ་སྒྲས་པ།

23

वातेरितैश्चम्यकपचलेखैः

मैत्रीं समासूचयतः स्मरेण ।

स पप्रथे दिक्षु धृतिप्रमाथी

चैत्रस्य जैत्रः प्रथमाभियोगः ॥ २० ॥

लसत्सु पुष्पेष्वपि तेषु तेषु

बभूव भूम्ना मधुबान्धवस्य ।

मृङ्गस्वनैर्गीतयशःप्रकारः

कृतोपकारः सहकार एव ॥ २१ ॥

तस्मिन् वसन्तोत्सवविभ्रमेऽपि

विचिन्तयन्तं स्थविरोपदेशम् ।

नरेन्द्रहनुः विजने ददर्श

तं तिष्ठरक्षा क्षितिपालपत्नी ॥ २२ ॥

अक्लीवचन्द्रद्युतिमायताक्षं

पीनांशमाजानुविलम्बबाहुम् ।

अभ्येत्य तं स्नेहरसार्द्रचित्ता-

यवीयसी सा जननी जगाद ॥ २३ ॥

གཞིན་ནུ་མི་དོག་མདའ་ཅན་གསར་འཛུགས་པ།
 འཁོར་བའི་སྒྲིང་པོ་ཁྱོད་གྱི་མིག་གི་དཔལ།
 བྱད་པར་མཛེས་བའི་ཆས་དང་ཐུན་པ་འདི།
 འཛིག་དེན་དུ་ནི་སྤྱ་ཡི་བདེན་མི་འཕྲོག།

24

ཅེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་འཕྲལ་ལ་ལག་གཉིས་གྱིས།
 ངོ་ཚ་བདང་ནས་བདེན་པ་དེ་ལ་འབྱུད།
 རང་གྱི་གྱིན་གྱི་ཁལ་ཁོལ་སྤྱ་ཙེར་གྱིས།
 འདར་ཞིང་གྱིན་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་བཞིན།

25

གཞན་འདི་འང་རང་གི་ས་བཞིན་བདག་ལ་ནི།
 དྲི་ཤ་མཉམ་གཉིས་གཤེན་ཉིད་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད།
 ཅེས་བསམས་དོགས་མེད་སྒོ་ཐུན་དེ་ཡིས་དེའི།
 ཀྱང་པར་ཐུག་བཅའ་ཆུར་ཐུད་དུད་པར་གྱུར།

26

སྤྱག་པོར་མོངས་དུས་གྱིགས་བས་འཕྱར་གྱུར་ཅིང་།
 རྩ་སྤྱོད་མཚན་ས་ཁྱུང་བས་རབ་བསྐྱེད་བའི།
 བོ་སྐབས་ཅན་བཞིན་བྱད་མེད་ནོམས་ལ་ནི།
 རང་བཞིན་འགྲོས་ལ་འགོག་པ་ཅུང་ཟད་མེད།

27

कुमार पुष्पेषु नवावतारा
संसारसारः तव लोचनश्रीः ।
धृतिं हरत्येव न कस्य लोके
विशेषतः पेशल एष वेशः ॥ २४ ॥

उक्तेति तं सा सहसा भुजाभ्या-
मुत्सृज्य लज्जां ददमालिलिङ्ग ।
प्रकम्पसिञ्जामुखरै^१ रसक्तं
निवार्यमाणाभरणैरिव स्वैः ॥ २५ ॥

पराप्यसौ मे जननी निजेव
वात्सल्यमाविष्कुरुते सदैव ।
ध्यात्वेति निःशङ्कमतिः स तस्याः
पादप्रणामानतशेखरोऽभूत्

मदोद्धतानां घनमोहकाले
प्रक्षोभितानां मकराङ्गपातैः ।
तरङ्गिणीनामिव नाङ्गनानां
श्वभ्रावपातेऽस्ति^२ मनाङ्गिरोधः ॥ २७ ॥

བབ་ཙེལ་ཙེལ་བ་ནིས་པར་ས་བསྐྱམས་པས།
 སྒྲིག་པར་རྩུང་ཆེ་དྲི་མས་འཇིགས་པ་བཞིན།
 རྩུལ་ཁྲིམས་གཙང་མས་ནིས་པར་བཏང་གུར་ཅིང་།
 འདོད་པས་ཟིལ་མནན་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྦྱས།

28

བདག་གི་མཇའོ་གཞོན་ལྷ་ལང་ཆོ་མཚུངས།
 ཁྱོད་ཀྱི་མ་ཡི་རྩན་མ་བདག་མ་ཡིན།
 ཁྱོད་ཀྱི་འཁྱུད་པས་འགྲོགས་འོས་བདག་གི་ལུས།
 སྐལ་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་འོས་འདི་སྦྱོན་བར་མཇོད།

29

དོན་དུ་གཉེར་བྱ་བྱད་མེད་རང་ཉིད་ཀྱིས།
 དོན་གཉེར་གང་དེ་ངོ་ཆ་མེད་ཉིད་དེ།
 ཅི་བགྱིད་བཀའ་དྲིན་མཇོད་ཅིག་ཁྱོད་ལུས་དང་།
 འགྲོགས་པས་འཁྱུད་པས་བདག་གི་སྦྱིང་ལ་གཙགས།

30

ཁུ་ངོས་དོ་ཤལ་འབྲི་ཤིང་མངོན་དགའ་ཞིང་།
 ཀློང་སྐབས་དཀྱིལ་འཁོར་དྲིལ་རྩུང་ལྷན་པ་ཡི།
 བྱད་མེད་སེན་མོ་འདེབས་པས་དབུལ་བ་ནི།
 རབ་མཇོས་སྐལ་བཟང་མ་ཞོར་ཁེངས་མི་འགྱུར།

31

सा तं वभाषे मदनाभिभूता
 प्रगल्भसंरम्भविशृङ्खलेन ।
 पापावपाते शुचिना कलङ्क-
 भीत्येव शीलेन विमुच्यमाना ॥ २८ ॥

प्रियोऽसि मे तुल्यवयाः कुमार
 मातुः सपत्नी तव नास्मि माता ।
 इयं त्वदालिङ्गनसङ्गयोग्या
 सौभाग्यभोग्यं भजतां तनुर्मे ॥ २९ ॥

निर्लज्जतैषा परमर्थनीया
 यदर्थयन्ते स्वयमेव नार्थः ।
 प्रसीद किं वा क्रियते त्वदङ्ग-
 सङ्गश्चिरं मे हृदयेऽवसन्नः ॥ ३० ॥

स्तनस्थलं हारलताभिरामं
 नितम्बविम्बं रसनासनाथम् ।
 स्त्रीणां नखोल्लेखदरिद्रमेति
 नोन्निद्रशोभासुभगाभिमानम् ॥ ३१ ॥

འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱང་མེད་རང་བཞིན་གྱིས།
 སེམས་ནི་ནྟེ་གཡེངས་དག་མཚན་ལྡན་པ་དང་།
 གསར་པ་འདོད་ལ་ཤིན་ཏུ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་།
 མིག་ཀྱང་མཛེས་པ་དག་ལ་སྲིད་ལྡན་མིན།

32

ཞེས་སྒྲུས་རྒྱུང་ལྟར་འདར་བའི་ལྷས་ཅན་དེས།
 མཆུ་འདབ་དཔལ་ནི་དབྱགས་ཀྱིས་ཟེལ་མནན་ཅིང་།
 རྩལ་རྒྱའི་མཚོན་དེས་ཉམས་བྱས་ནྟེ་འགྱུར་ནི།
 འདོད་པས་ཉེར་བཟླས་རབ་རྒྱགས་ལ་བར་བཟུང་།

33

ནྟེ་ཉམས་བྱེད་གཏུང་བའི་ཁབ་བཞིན་དེས།
 དེ་ཡི་ཆོག་ནི་འགལ་བ་དེ་དག་ཤོས།
 སྒྲིག་དེ་མིག་ལ་ཆགས་པ་འདོར་བ་བཞིན།
 ས་ལ་བལྟ་ནི་འདོར་ནི་དྲུག་པར་གྱུར།

34

དེ་དགས་དྲིགས་ཅན་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་བཞིན།
 སྒྲིག་བའི་དྲི་མ་རབ་གྱིས་དེ་ནི་བཟླར།
 གཞིན་ནས་མ་བཟོད་འཕྲལ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་།
 རྩོམས་བཞིན་གྱི་པདྨ་རྩམ་པར་གྱུར།

35

नवाभिलाषातिशयोन्मुखानि
चित्तानि वातूलकुतूहलानि ।
स्त्रीणां स्वभावेन भवन्ति लोके
लावण्यलुब्धानि च लोचनानि ॥ ३२ ॥

उक्तेति सा कम्पतरङ्गिताङ्गी
श्वासाभिभूताधरपल्लवश्रीः ।
स्वेदाम्बुनश्यत्तिलकाधिकारं
स्मरोपदिष्टं प्रकटं बभार ॥ ३३ ॥

वाणीं विरुद्धां स निशम्य तस्या
स्तां तप्तसूचीमिव दीर्णकर्णाम् ।
निरीक्षमाणः क्षितिमक्षिलग्रं
मुमेच तत् पापमिवावनम्रः ॥ ३४ ॥

तस्याः शशाङ्कोपममाननं तत्
समुन्मिषत्यापमलं कुमारः ।
द्रष्टुं न सेहे सहसा विषाद-
लज्जानिमीलद्वदनारविन्दः ॥ ३५ ॥

དག་པར་བགྱིསྟན་དེ་ཡི་ནི་བ་རྩང་།

མི་རྩང་སྟིག་ཐོས་འདར་བས་བསྟོན་བ་ལས།

རིན་ཅིན་རབ་འབར་ནི་གྱིན་ལས་འབྱུངས་པའི།

མཐུ་ལྷན་མེ་ནི་སྟན་ཅིག་ཞུགས་པ་བཞིན།

36

དེ་ཡི་ལག་པས་ནི་བ་རྩང་བསྐྱབས་ནས།

སྟན་ཅིག་འབྱུང་པའི་སྟོན་ནི་ཞི་བའི་སྟན།

ཡན་ལག་ཡན་ལག་འབྱུང་པའི་གང་གྲ་བཞིན།

སོ་ཡི་འདྲ་ཟེར་དཀར་ལྷན་ཚོག་སྟོས་པ།

37

མ་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་དག་སྟོ་མི་འོས།

དམ་པའི་ལས་ནས་སོང་ལ་ཚོག་དག་སྟོམས།

འཕྲལ་ལ་ཡོངས་བཏང་སྐབས་ཀྱི་རྩལ་བྲིམས་ནི།

ཉམས་ཤིང་ནི་མ་བར་གཡོ་བ་དབྱགས་དབྱང་མཛོད།

38

དེགས་དང་དག་མེད་གཞན་ནོར་འདོད་པ་དང་།

སྟིག་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡུལ་ལས་མངོན་སྟེད་པ།

འདི་དག་སྟོག་ཆགས་ནི་མ་བར་རྩྱང་དུས་སུ།

བསྐྱབས་པ་མེད་པའི་གཞོན་པའི་སྟོ་དག་ཡིན།

39

अनल्पपापश्रवणप्रकम्पा-
द्विलोलरत्नोज्ज्वलकुण्डलोत्थम् ।
तस्य क्षणं कर्णयुगं विशुद्धौ
प्रभावनं वह्निमिवाविवेश ॥ ३६ ॥

स पाणिना श्रोत्रयुगं पिधाय
ससर्ज वाचं दशनांशुशुभ्राम् ।
प्रक्षालयंस्तां क्षणमङ्गसङ्गां
गङ्गामिवालिङ्गनदोषशान्त्यै ॥ ३७ ॥

मातर्न युक्तं तव वक्तुमेतत्
सद्वर्त्मना गच्छ नियच्छ वाचम् ।
सद्यः परित्यागदशविलोचनं
शीलं समाश्रय शीर्यमाणम् ॥ ३८ ॥

दर्पः प्रमादः परवित्तवाञ्छा
पापानुबन्धी विषयाभिलाषः ।
एतानि जन्तोर्विनिपातकाले
द्वाराण्यपायस्य निरर्गलानि ॥ ३९ ॥

སྤྱིན་ལས་ཕྱིར་སྤྱོགས་ནིས་ས་ལ་ནོར་གྱིས་ཅི།

སྤང་བས་དབང་བྱས་ནིས་ས་ལ་ཐོས་པས་ཅི།

ཡོན་ཏན་མཆོག་སྤངས་ནིས་ས་ལ་གཞུགས་ཀྱིས་ཅི།

ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་བ་ནིས་ས་ལ་རིགས་ཀྱིས་ཅི།

40

མ་མ་གཡོ་བ་ཉིད་དག་ཐོང་ལ་མ་ཉམས་གྲགས་པའི་ལྷ་བ་མཛེས་པར་སྤྲངས།

ཚུལ་ཁྲིམས་རི་མེད་རིགས་ཀྱི་གྱུ་དག་སྤྱོངས་ཤིག་མིག་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཡོངས་མ་བྱེད།

རབ་འབར་དཔྱལ་བའི་མེ་ཡིས་འཛོད་ཅིང་འབྲུགས་ཏེ་ཡི་དགས་རབ་དུ་གདུ་

བས་ཉིན།

མིག་ཅན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ལས་ནིངས་པར་ཉོན་མོངས་དག་གིས་འབྲུགས་

པའི་ས།

41

ཞེས་པ་ས་བདག་སྤྲས་པོའི་ཆོག་ཐོས་ནས།

མི་བཟད་ཆགས་པའི་གཏོན་ནི་དེས་ས་བཏང་།

མོངས་པའི་ཐུན་ཅན་ཁྲོན་པའི་ཆ་ནང་དུ།

ཆོས་ཀྱི་ཉིར་བསྟན་ཉི་མའི་འོད་མི་འཇུག།

42

རབ་དུ་འཛེམས་བྱེད་ཡིད་སྤྲུབས་ས་བདག་གིས།

ཆོས་ཀྱི་ན་མ་བཞིན་འཕྲལ་ལ་གཞིར་གྱུར་ཏེ།

ཞུགས་རིངས་དལ་ཞིང་འབྲུལ་བར་རྫོད་བྱེད་བས།

འབྲེལ་མེད་དོན་གྱི་ཆོད་དེ་དེ་སྤྲས།

43

धनेन किं दानपराङ्मुखाणां
 श्रुतेन किं द्वेषवशीकृतानाम् ।
 रूपेण किं सद्गुणवर्जितानां
 कुलेन किं शीलविनाशकानाम् ॥ ४० ॥

मातश्चञ्चलतां विमुञ्च रुचिरं रक्षाक्षयेन्दुं यशः
 शीलं पालय पश्य वंशममलं पापे मतिं मा कृथाः ।
 स्फूर्जन्नारकवह्निपाकविकल्पेत्प्रलापोत्कटाः
 पापानां परलोकवर्त्मनि किल क्लेशकुला भूमयः ॥ ४१ ॥

श्रुत्वेति वाक्यं क्षितिपात्मजस्य
 रागग्रहं सा न मुमोच तीव्रम् ।
 मोहान्धकूपस्य जनस्य नान्त-
 र्धर्म्मोपदेशार्ककरा विशन्ति ॥ ४२ ॥

चोरीव सा मन्मथपार्थिवेन
 प्रमाथिना प्रव्यथिता प्रसह्य ।
 श्वासप्रयासस्खलिताभिधान-
 मसद्गतार्थं प्रललाप तत्तत् ॥ ४३ ॥

ནིལ་གནས་ཉིར་བཞུག་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེད་པ་འདི།
 འདོད་པས་གཞིར་བ་བདག་གིས་འགའ་མི་ཐོས།
 ལྷག་པར་རབ་འབར་འདོད་པའི་མེ་ཡི་ཚོགས།
 གྱིས་པ་ཚོག་གིས་རབ་དྲུ་ཞི་མི་འགྱུར།

44

ཡལ་ན་བསིལ་བའི་ཆུ་གྱུན་འགྲུབ་མེད་ཀྱང་།
 ལྷ་ངས་ཐང་ནིམས་དག་ནི་གདུང་བར་འགྱུར།
 ཉི་མ་ཤར་ཡང་ཆགས་པས་གཞིར་ནིམས་ལ།
 རྩོགས་མཚམས་ནིམས་ནི་འཇིགས་བྱང་ལྷན་པ་ཡིན།

45

གདུང་བའི་བྱད་མེད་བསྐྱངས་ལ་ཚོས་ཅི་ཡང་།
 གལ་ཏེ་བཅེ་ལྷན་ཁྱོད་ལ་མེད་ན་ནི།
 དམ་པ་ནིམས་ཀྱིས་གྲུས་བར་བཞུན་པ་དེ།
 མེད་པ་ལ་ཡང་ཚོས་མིན་ཇི་ལྟར་ཡོད།

46

གང་མྱོ་ནིལ་གནས་བསིལ་བ་དེ་དག་ལ།
 བདེ་སྤྱད་བཏོན་པ་ཚོས་འདི་ཚད་མ་སྟེ།
 ཞིན་པས་གཞིར་ཅིང་ཡང་དག་གདུངས་ནིམས་ལ།
 བཀག་པའི་བྱ་བ་ལ་ཡང་སྟོད་པ་ཅི།

47

स्वस्थोपदेशः क्रियते त्वयायं
 स्मरार्हिताहं न शृणोमि किञ्चित् ।
 नायाति वाग्भिः प्रशमं विशाल-
 ज्वालाकलापः प्रवल्गः स्मराग्निः ॥ ४४ ॥

देशे खलन्निर्भरशीतलेऽपि
 भवन्ति तप्तानि मरुस्थलानि ।
 रागातुराणामुदयेऽपि भानो-
 र्योरान्धकाराणि दिगन्तराणि ॥ ४५ ॥

नास्त्येव तप्तामवलां दयालोः
 संरक्षतस्ते यदि वेऽपि धर्मः ।
 तत्साधुभिर्दर्शितगौरवस्य
 तस्याप्यभावे कथमस्त्यधर्मः ॥ ४६ ॥

ये शीतलाः स्वस्थधियः सुखाय
 तेषां प्रमाणं स्थिर एष धर्मः ।
 सन्तापितानां व्यसनातुराणां
 निषिद्धकार्येष्वपि को विचारः ॥ ४७ ॥

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སྒྲིག་པ་དང་པོར་ཟུངས།
 བདག་ཡོངས་བསྐྱངས་པས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་སྤྱུ་འགྱུར།
 རེག་པ་རི་པོར་ཅན་ལྟར་བསིལ་བ་ཡིས།
 སྤྱན་དྲུག་དྲུང་བས་ཉིན་བདག་བདེ་བར་མཛོད།

48

གདུང་བ་འཕྲོག་བྱེད་རྩྭ་བ་དང་ནི་མི་བཟད་ཐུན་པ་ཉམས་བྱེད་ཉི་མ་དང་།
 ཉིན་དང་མཚན་མེར་གང་བའི་ཉོན་མོངས་ཞི་བྱེད་སེལ་སྒྲིག་པའི་འབྲས་བྱ་ཅི།
 གདུང་བས་གཟེར་བ་བསྐྱང་བ་དང་མཉམ་ལས་བཟང་ཆོས་ནི་གང་དུ་ཅི་ཞིག་མཐོང་།
 བསྐྱན་བཅོས་མཐའ་དག་ཤེས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་འདི་བདེན་པར་གསལ་བ་ཉིད་དུ་
 སྒྲོས།

49

ཡལ་འདི་སྤྱེ་བོས་སྤངས་ཤིང་ལེགས་པར་བསྒྲིབས།
 དབེན་པ་འབྱེད་པ་སྤྱུ་ཡང་མེད་པ་འདིར།
 རང་འདོད་དུ་འཇུག་མཛོལ་བས་དུད་པ་ཡི།
 བྱད་མེད་དར་མ་སྐལ་ལྷན་ཉིད་ལ་འགྱུར།

50

བྱད་མེད་དགའ་མགས་ཡོངས་སྤྱུ་ཆོས་སྤྱུ་ནི་མས་ཀྱིས།
 བཞིན་གྱི་པར་འབྲས་པའི་འདབ་དམན་བཞིན།
 མཆུ་ཉམས་ལན་བྱ་འབྲུགས་ཤིང་འུལ་གྱི་ནི།
 ཐིགས་བས་བསྐྱན་ཆགས་སྐལ་ལྷན་ནི་མས་ཀྱིས་མཐོང་།

51

मयैव पापं प्रथमं गृहीतं
धर्मोऽस्ति ते मत्परिरक्षणेन ।
स्पर्शेन निर्वापय सन्ततां मे
सन्तापजान्तिं शशिशीतलेन ॥ ४८ ॥

सन्तपं हरतो विधोः क्षपयतस्तीव्रं तमो भास्वतः
शीतक्लेशमहर्निशं शमयतः पापं किमग्रेः फलम् ।
ब्रूहि ज्ञातसमस्तशास्त्र यदिवा सत्यं त्वमेव स्फुटं
दृष्टः किं व्यसनार्त्तरक्षणसमः सत्कर्मधर्मैः क्वचित् ॥ ४९ ॥

रहस्यभेदोऽत्र न कश्चिदस्ति
जनोज्झितः संवृत एष देशः ।
स्वेच्छाप्रवृत्तप्रणयोपनम्राः
प्रौढाङ्गना भाग्यवतां भवन्ति ॥ ५० ॥

क्लिष्टाधरं क्लान्तकपोलपत्रं
स्रस्तालकं स्वेदलवार्द्ररागम् ।
नितम्बिनीनां रतितोषितानां
पश्यन्ति धन्या वदनारविन्दम् ॥ ५१ ॥

བྱད་མེད་ཆེད་དུ་ཚུ་སྤྲིན་ཁྲོས་པའི་ཚོགས།
 འཛིགས་ཅུང་ཚུ་སྤྲིན་འབྱུང་གནས་འཛིངས་སུ་འགའ།
 རལ་གྱི་འཛི་འཁྲི་ཤིང་གཡོ་བའི་སྤྱེ་ལྷན་པ།
 གཡུལ་ངོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ནི་གཞན་དག་འཇུག།

52

ཡུན་རིང་ཉོན་མེངས་ཁྱད་པར་ཆེ་གཏུང་བས།
 ཞོར་ནིམས་ལ་ནི་སྤྲིས་བྱ་མཆོག་དུ་འབད།
 ཞོར་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་དོན་ཉིད་དེ།
 ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མཆོག་ནི་འདོད་པར་བཞེད།

53

ནིམ་པ་མང་པོས་དེ་སྐད་སྒྲ་བྱེད་ཅིང་།
 འབྲུགས་པ་དེ་ལ་གཞིན་ཉུས་རབ་སྒྲས་པ།
 མ་ས་ཚོགས་གསུམ་གཅི་པོའི་འབྲས་བྱ་ནི།
 དགེ་བའི་སྤྱེ་བ་ཙེ་བ་དང་བཅས་ཚོས།

54

སྤྱེ་བོ་མེད་པར་སྤྲིག་པ་སྤྲས་མི་འགྱུར།
 འདིར་ནི་དཔང་པོ་སྤྲང་མིན་མཐོ་རིས་ཚོགས།
 གྲོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་གྲིབ་མས་ཀྱང་།
 ཅུང་མས་བཞིན་དུ་སྤྱེ་བོའི་ཐམས་ཅད་རིག།

55

विशन्ति केचित् करबालवल्ली-
 विलोलजिह्वं रणकालवक्त्रम् ।
 योषित्कृते क्रोधननक्रचक्र-
 करालमन्ये मकराकरौघम् ॥ ५२ ॥

तीव्रैश्चिरक्लेशविशेषशोषै-
 रर्थेषु पुंसां परमः प्रयत्नः ।
 धर्मार्थ एवार्थपरिग्रहेऽयं
 धर्मस्य कामं फलमग्रमाहुः ॥ ५३ ॥

इति ब्रुवाणां बहुभिः प्रकारै
 स्तामब्रवीदाकुलितां कुमारः ।
 मातस्त्रिवर्गस्य फलं समूलं
 धर्मः प्रधानं कुशलस्य नाभिः ॥ ५४ ॥

न निर्जने पापमुपैति गुप्ति-
 मन्तर्हितः स्वर्गिगणोऽत्र साक्षी ।
 छाया प्रयाता हि सहायभावं
 जायेव जानाति जनस्य सर्व्वम् ॥ ५५ ॥

དབེན་པར་བྱས་པའི་ལས་འབྲས་ངེས་པར་སྒྲིན།

ལས་ནྟམས་འབྲས་བྱ་རབ་ཉམས་ཡོད་མ་ཡིན།

ཐུན་ནག་དབེན་པར་དྲག་ནི་འཕྱངས་བ་ན།

སྒོག་ནྟམས་མི་བཟང་འབྲོག་པ་མིན་ནས་ཅི།

56

རིགས་ཀྱི་བྱད་མེད་སྒྲིག་པའི་མཚན་མར་གྱུར།

དེ་ལའང་འཛིགས་རུང་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་འགྲོགས།

འཐབ་མོ་ལ་སྒྲོངས་མ་ཞེས་མངོན་སྦྱར་བའི།

རང་གི་རྒྱང་མར་སྒྲིག་ཞན་ཡང་མི་རིག།

57

དེ་ལྟར་དོན་གཉིས་ཉམས་པས་བྱིར་བྱོགས་ཤིང་།

དེ་ཡི་སྒྲིག་པས་ཤིན་དུ་གདུངས་གྱུར་ཏེ།

ཁྱོད་ཀྱི་མིག་རྒྱགས་ངེས་པར་བདག་གིས་འབྲོག།

ཅས་སྒྲིག་སྒྲིག་ཅན་མ་དེ་རང་གཞན་སོང་།

58

དེ་ནས་གོང་ཁྱིམ་དོ་འཛོག་ཅས་པར་ནི།

ས་བདག་སྤང་པོའི་ནྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ།

འདུལ་དུ་གཞོན་ཏུ་དབྱང་གི་དྲུལ་རྩེ་ཚོགས།

ཉི་མ་འཕམ་བྱེད་ཐུན་པར་གྱུལ་པོས་བདང་།

59

रहःकृतं कर्म फलत्यवश्यं
 न कर्मणामस्ति फलप्रणाशः ।
 विषं निपीतं विजनान्धकारे
 प्राणेषु किं न ग्रहरत्यसह्यम् ॥ ५६ ॥

जात्या स्त्रियः पापनिमित्तभूता-
 स्तत्रापि घोरः परदारसङ्गः ।
 मातेति मोहात्कलहेऽभियुक्तां
 नान्तेऽपि जन्तुः स्पृशति स्वकान्ताम् ॥ ५७ ॥

इत्यर्थनाभङ्गपराङ्मुखी सा
 तिरस्कृता तेन नितान्ततप्ता ।
 ह्रगम्यवश्यं तव नेत्रदर्प-
 मुक्तेति पापा स्वपदं जगाम ॥ ५८ ॥

ततः पुरं तश्चशिलाभिधानां
 महीपतेः कुञ्जरकर्णनाम्नः ।
 सेनारजःपुञ्जविनिर्जितार्क
 जेतुं कुमारं विससर्ज राजा ॥ ५९ ॥

གོང་དེར་དེས་ཕྱིན་སྒྲིང་པོའི་ཐུན་པ་ཡིས།

མ་ལུས་ཕྱོགས་བརྒྱུང་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་དེ་གནས།

སྒྲིང་པོ་དཔའ་སྐྱེ་ཅུ་གཏོར་བསྐྱོད་པ་ལྟར།

ཟབ་པས་སྤྱིད་པ་ནིས་གཉིས་བྱེད་པ་བཞིན།

60

དེ་ནས་རྡོ་འཛོམ་གྱིལ་པོས་གྱུལ་སྤྲུལ།

སྤྱི་པོས་ཕྱག་འཛལ་རབ་དུ་དང་བར་བྱས།

སྒྲིང་པོ་དེ་དང་རིན་ཅན་དག་གིས་མཆོད།

ཁྲོ་ལྷན་རང་གིས་རང་གི་གྱུལ་སར་བོས།

61

དེར་ནི་དེ་ཡིས་དགའ་བའི་རིས་གྲོ་ཡིས།

གྲུས་པས་ཉི་བར་བསྟེན་ཅིང་གྱུལ་སྤྲུལ་དེ།

སྤྱིན་ཆོགས་གཞོན་ལྷ་གསལ་བ་རབ་གྱིས་བས།

དྲི་མར་བཅས་པའི་ཉིན་ནིམས་རབ་དུ་གནས།

62

སྐབས་དེར་བྱ་ཡི་བཞིན་རས་པད་མོ་དག།

བལྟ་བར་ཡིད་ལ་རབ་དུ་འདོད་པ་ཡི།

ས་བདག་ལྟོ་བར་ཙྰ་བ་བཅིངས་པའི་ནང་།

བྱུང་བར་གྱུར་དེ་བསམས་པས་བཅིངས་པས་བཞིན།

63

Prithivī Rāsan (Text) Part I, Fasc. I, Part II, Fasc. I—V @ /6/ each	2	4
Ditto (English) Part II, Fasc. I	0	12
Prakṛite Lakṣhaṇan (Text) Fasc. I	Rs. 1	8
Parāśara Smṛiti, (Text) Vol. I, Fasc. 1—8; Vol. II, Fasc. 1—6; Vol. III, Fasc. 1—4 @ /6/ each	6	12
Parāśara, Institutes of (English)	0	12
S'rauta Sūtra of Apastamba, (Text) Fasc. I—XII @ /6/ each	4	8
Ditto Lātyāyana, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Ditto S'āṅkhāyana, (Text) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1—4 @ /6/ each	4	2
*Sāma Veda Saṁhitā, (Text) Vols. I, Fasc. 5—10; II, 1—6; III, 1—7; IV, 1—6; V, 1—8, @ /6/ each Fasc.	12	6
Saṅkhya Sūtra Vṛitti, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
Ditto (English) Fasc. I & II	1	8
*Sāṅkara Vijaya, (Text) Fasc. II and III @ /6/ each	0	12
*Sāṅkhya Pravachana Bhāṣya, Fasc. III (English preface only)	0	6
S'ri Bhāṣyam, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Suśruta Saṁhitā, (Eng.) Fasc. I & II @ /12/ each	1	8
Taittirīya Āraṇya, (Text) Fasc. II—XI @ /6/ each	3	12
* Ditto Saṁhitā, (Text) Fasc. IX—XXXVI @ /6/ each	10	8
Tāndya Brāhmaṇa, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	7	2
Tattva Chintāmaṇi, (Text) Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, Fasc. 1—10 @ /6/ each	7	2
Tul'si Saṁsaī, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
*Uttara Naishada, (Text) Fasc. III, V—XII @ /6/ each	3	6
Uvāsagadāsio, (Sanskrit and English) Fasc. I—VI @ /12/	4	8
Varāha Purāṇa, (Text) Fasc. I—XIII @ /6/ each	4	14
Vāyu Purāṇa, (Text) Vol. I, Fasc. 2—6; Vol. II, Fasc. 1—7, @ /6/ each Fasc.	4	8
Viṣṇu Smṛiti, (Text) Fasc. I—II @ /6/ each	0	12
Vivadaratnākura, (Text) Fasc. I—VII @ /6/ each	2	10
Vṛihannārādiya Purāṇa, (Text) Fasc. I—VI @ /6/	2	4

Tibetan Series.

Pag-Sam Thi S'ñā, Fasc. 1—2 @ 1/ each	2	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1—5; Vol. II, Fasc. 1—2 @ 1/ each	7	0
Rtogs brjod dpag hkhri S'ñā (Tib. & Sans.) Vol. I, Fasc. I—III; Vol. II, Fasc. I @ 1/ each	4	0

Arabic and Persian Series.

*Alamgirnāmah, with Index, (Text) Fasc. I—XIII @ /6/ each	4	14
Āin-i-Akbari, (Text) Fasc. I—XXII @ 1/ each	22	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. I—VII, Vol. II, Fasc. 1—5, Vol. III Fasc. I	22	12
Akbarnāmah, with Index, (Text) Fasc. I—XXXVII @ 1/ each	37	0
Arabic Bibliography, by Dr. A. Sprenger	0	6
Bādshānāmah with Index, (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each	7	2
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal. Fasc. I & II	2	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. I—XXI @ 1/ each	21	0
Farhang-i-Rashidī (Text), Fasc. I—XIV @ 1/ each	14	0
Fihrist-i-Tūsī, or, Tūsy's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. I—IV @ /12/ each	3	0
Futūḥ-ul-Shām Waqidī, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each	3	6
Ditto Azādī, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each	1	8
Haft Asmān, History of the Persian Mansawī, (Text) Fasc. I	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. I—VI @ /12/ each	4	8
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. I—III @ /6/ each	1	2
Isabāh, with Supplement, (Text) 51 Fasc. @ /12/ each	38	4
Maāsir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, Fasc. 1—9; Vol. III, 1-10 @ /6/ each	10	8
Maghāzi of Wāqidī, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each	1	14
Mu'ab-ul-Tawārikh, (Text) Fasc. I—XV @ /6/ each	5	12

* The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be applied.

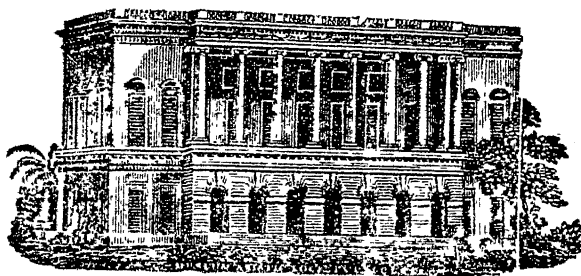
Muntakhab-ul-Tawárikh, (English) Vol. II, Fasc. 1—5 @ /12/ each ...	3	10
Muntakhab-ul-Lubáb. (Text) Fasc. I—XIX @ /6/ each ...	Rs. 7	2
Mu'áshir-i-'Alamgiri, (Text). Fasc. I—VI @ /6/ each ...	...	2
Nokhbat-ul-Fikr, (Text) Fasc. I ...	...	0
Nizám's Khiradnamah-i-Iskandari, (Text) Fasc. I and II @ /12/ each ...	1	8
Riyázu-s-Salatin, (Text) Fasc. I—IV @ /6/ each ...	...	1
*Suyúti's Itqán, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement, (Text) Fasc. II. VII—X @ 1/ each ...	...	5
Tabaqát-i-Násiri, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each ...	...	1
Ditto (English) Fasc. I—XIV @ /12/ each ...	...	10
Tárikh-i-Firúz Sháhi of Zia-al-din Barni, (Text) Fasc. I—VII @ /6/ each ...	2	10
Tárikh-i-Baihaqi, (Text) Fasc. I—IX @ /6/ each ...	...	3
Tárikh-i-Firozsháhi, of Shams-i-Siráj-Aif, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each ...	1	10
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. I ...	...	1
Wís o Rámin, (Text) Fasc. I—V @ /6/ each ...	...	1
Zafarnámah, Vol. I, Fasc. 1—9, Vol. II, Fasc. 1—8 @ /6/ each ...	...	6
Tuzuk-i-Jahángiri, (Eng.) Fasc. I ...	...	0

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

- ASIATIC RESEARCHES. Vols. VII, IX to XI; Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ 10/ each ... Rs. 80 0
Ditto Index to Vols. I—XVIII ... 5 0
  - PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /6/ per No.; and from 1870 to date @ /8/ per No.
  - JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (5), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (5), 1861 (4), 1862 (5), 1864 (5), 1865 (8), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), @ 1/8 per No. to Subscribers and @ 2/ per No. to Non-Subscribers.
- N. B. The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.*
- Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883... 3
General Cunningham's Archaeological Survey Report for 1863—64 (Extra No., J. A. S. B., 1864) ... 2 0
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1863) ... 2 0
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875) ... 4 0
Introduction to the Maithili Language of North Bihár, by G. A. Grierson, Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882) ... 4 0
  - Anis-ul-Musharrahin ... 3 0
  - Catalogue of Fossil Vertebrata ... 3 0
  - Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal ... 3 8
  - Istílâhât-ush-Shúfiyah, edited by Dr. A. Sprenger, 8vo. ... 1 0
  - Inayah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 18/ each... 32 0
  - Jawami-ul-'Ilm ir-riyazi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I ... 2 0
  - Khizánat-ul-'Ilm ... 4 0
  - Mahábháratá, Vols. III and IV, @ 20/ each ... 40 0
  - Modern Vernacular Literature of Hindustani by G. A. Grierson. (Extra No., J. A. S. B., 1888) ... 4 0
  - Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each ... 18 0
  - Sharaya-ool-Islam ... 4 0
  - Tibetan Dictionary by Csoma de Kőrös ... 10 0
  - Ditto Grammar ... 8 0
  - Vatodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer ... 2 0

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 848.

AVADANA KALPALATA

WITH ITS TIBETAN VERSION
NOW FIRST EDITED

BY

CARAT CANDRA DAS, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.

AND

PANDIT HARI MOHAN VIDYABHUSHANA,

ORIENTAL LIBRARIAN, AS. SOC., BENG.

VOL. II, FASC. III.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.

1894.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. KEGAN PAUL, TRENCH,

TRÜBNER & CO., LD.

PATERNOSTER HOUSE, CHARING CROSS ROAD, LONDON, W. C., AND

MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	Rs.	1	3
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. 2-14 @ /6/ each	...	4	14
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Aitareya Brahmana, Fasc. 1	...	0	6
Anu Bhāshyam, (Text) Fasc. 1-2	...	0	12
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. 1	...	0	6
Ashtasāhasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	2	4
Āśvavāidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-4; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /1/	...	7	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. 2-8 @ /6/ each	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. 1	...	0	12
Bṛihaddevata (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1	8
Bṛihadharma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1	8
Bṛihatāranyaka Upanishad (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	0	12
Chaitanya-Chandrodaya Nāṭaka, (Text) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	0	12
*Chaturvarga Chintamani (Text) Vols. II, 1-25; III. Part I, Fasc. 1-18. Part II, Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	19	8
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. 2	...	0	6
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	0	12
Kāla Mādhaba, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	...	10	8
Kūrma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	3	6
*Lalitā-Vistara, (Text) Fasc. 3-6 @ /6/ each	...	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each...	...	4	2
Manukā Sangraha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. 4-7 @ /6/ each	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	2	4
*Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. 3-19 @ /6/ each	...	6	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. 1-2	...	0	12
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4-6; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6; Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each	...	8	10
*Nīṭisāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. 2-5 @ /6/ each	...	1	8
Nyayabindutika, (Text)	...	0	10
Nyāya Kusumanjali Prakaraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1-2 @ /6/ each	...	3	0
Parīśiṣṭa Parvan, (Text) Fasc. 1-8 @ /6/ each...	...	1	14

स तां पुरीं प्राप्य गजान्धकार-
ग्रस्ताखिलाशः परिवार्य्य तस्थौ ।
सुब्धाब्धिधौरैर्भटकुञ्जराणां
द्विधेव कुर्व्वन् भुवनं निनादैः ॥ ६० ॥

ततः प्रसाद्य प्रणिपत्य मूर्द्ध्ना
नृपात्मजं तक्षशिलाधिनाथः ।
गजाश्वरत्नैरभिपूज्य धीमान्
स्वराजधानीं स्वयमानिनाय ॥ ६१ ॥

प्रियोपचारैरभिपूज्यमानं
स्तेनादरात्तत्र स राजपुत्रः ।
दिनेषु तस्थौ घनयौवनार्द्र-
समुल्लसन्मेघमलीमसेषु ॥ ६२ ॥

अचान्तरे पुत्रमुखारविन्द-
सन्दर्शनोत्कण्ठितमानसस्य ।
चिन्तानुबन्धादिव भूमिभर्तु-
र्व्याधिर्बभूवोदरवद्धमूत्रः ॥ ६३ ॥

སྒྲ་ཚོགས་སྒྲན་བསམ་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་།
 གན་གསོས་མིན་པར་རྟོགས་པའི་ནིལ་འབྱོར་དང་།
 བེ་ཚོས་གྱིས་ནི་བཞིན་ལོག་མཐོང་གྲུང་པའི།
 སྒྲན་པས་པོ་བྱང་ཁང་པར་རབ་དུ་བསྐྱོར།

64

བྱ་ངན་འཇིགས་པས་བཞིན་དུ་བྲིལ་རྒྱང་མྱེ།
 སྒྲ་བཅད་དུ་གནས་བཅུན་སོའི་ཚོགས་ནོས་པ་ནི།
 རི་མ་བྲིས་པའི་ནོས་པ་དང་མཚུངས་ལ།
 བཏེན་པའི་གཡོ་མེད་མིག་གིས་ལྟ་བར་བྱེད།

65

དལ་བྱ་དལ་བྱར་ངེ་ཡལ་འདབ་ས་ནི།
 ཉིར་འཁོད་མཛེས་པའི་ལག་པས་ནོས་བསྐྱོད་པ།
 བྱ་ངན་གྱིས་འབྲུགས་ཤུགས་རིངས་བཏེན་པ་ཡིས།
 ཡོངས་སུ་དཀར་བ་ལྟ་བུས་གཡོབ་པ་དེ།

66

རྒྱ་གང་ལྟན་པའི་བྱམ་པར་མིག་གཏན་ཅིང་།
 བསྐྱེད་པའི་བདུང་བ་དག་ལ་ཞེན་ལོག་བསྐྱེད།
 བཏིན་ནི་དགག་པའི་ཁྲོ་བ་རབ་རྫོགས་ཤིང་།
 མན་པའི་ཉིར་བསྟན་དག་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞུགས།

67

वैद्यैर्दृष्टोऽन्तःपुरधाम्नि नाना-
 भैषज्यचिन्ताविहितावधानैः ।
 असाध्यरोगावगमाभियोग-
 सन्देहसन्दर्शितखेदवक्त्रैः ॥ ६४ ॥

उद्वेगभीत्येव निषद्यमान-
 काञ्चीकलापेन बधूगणेन ।
 चिचार्पिताकारतुलाश्रितेन
 निष्पन्दनेत्रेण विलोक्यमानः ॥ ६५ ॥

आसन्नकान्ताकरमन्दमन्द-
 विस्पन्दिना चामरपल्लवेन ।
 उच्छ्वासभाजा परिपाण्डुरेण
 शोकाकुलेनेव स वीज्यमानः ॥ ६६ ॥

शीताम्बुधृङ्गारनिविष्टदृष्टिः
 कषायपाने विहितावमानः ।
 निद्रानिषेध-प्रतिपन्नकोपः
 पथ्योपद्रेश-प्रविशद्विषादः ॥ ६७ ॥

ཞི་སྤང་བཅས་པའི་སྐབས་ཐོབ་ལུས་ལ་ཡང་།
 སྤྲད་འོས་རང་བཞིན་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྦྱོད་ཅིང་།
 བཅུན་མོའི་རྩ་མའི་བར་དུ་མགོ་བཞག་པའི།
 སྐད་གདངས་ཞན་པ་ས་བདག་གིས་སྦྱས་པ།

68

རིག་བྱ་ཚོགས་པའི་སྤྲན་པས་དེང་ཡང་ཅི།
 གདུང་བ་སྦྱོད་བྱེད་བདེན་མེད་དབྱེད་ཀྱིས་ཅི།
 བདེ་མེད་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱ་གཟེར་བ་ནྟམས།
 གསོ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཉེར་བལྟན་ལ་ཆགས་ཡིན།

69

ལུས་འདི་གཞོན་པའི་སར་སོང་དབྱེད་མི་འོས།
 ཡོངས་སྦྱོད་ཆོགས་ཀྱང་ཟུག་ཅི་ལྟ་བུར་སྦྱོད།
 ཡོང་བའི་ཆུང་མ་མཆོས་སྤྱ་གཟེར་བ་བཞིན།
 སྦྱོད་སྤངས་དཔལ་ནི་སྦྱོད་པ་སྤྱུག་པོ་ཉིད།

70

མི་དག་གིན་དུ་དམན་ཡང་གྱུན་དུ་ནི།
 རབ་འབར་བྱ་ངན་མེ་ཡིས་སྤྱིག་བྱེད་ཅིང་།
 གདུང་བ་གྱིས་ཀྱང་རངས་དང་མི་འབྲལ་བའི།
 རིང་པོའི་ནད་ལྷན་ས་ཡིན་སྤྱིག་སོང་བདེ།

71

निन्द्यामयोद्वेगजुगुप्समानः
 कायेऽपि स द्वेषदशमवाप्तः ।
 पत्नीस्तनोत्सङ्ग निषण्णमूर्ध्ना
 क्षामस्वरः क्षापतिराचचक्षे ॥ ६८ ॥

वैद्यैः किमद्यापि निवृत्तविद्यै-
 र्यथानिमित्तैः किमतथ्यपथ्यैः ।
 अशर्मकर्मोपनिषीडितानां
 धर्म्मोपदेशः प्रणयश्चिकित्सा ॥ ६९ ॥

कायः प्रयातोऽयमपायभूमिं
 शल्यायते भोगगणोऽप्यभोग्यः ।
 अन्धस्य लावण्यवतीव कान्ता
 भोगोन्मिता श्रीर्धन एव शापः ॥ ७० ॥

अत्यन्तमन्दाग्निरपि प्रसक्त-
 प्रदीप्तशोकानलदह्यमानः^१ ।
 प्रवृद्धवृष्णोऽप्यनपेत-जाद्यः
 सुखी गतासुर्नतु दीर्घरोगी ॥ ७१ ॥

རྫིག་པ་རབ་བསྐྱེབས་ནང་དུ་ཡོངས་གནས་དང་།
 དམན་པ་བརྟམས་ཤིང་ཙོད་པ་རྫིས་འབྲལ་དང་།
 ཉན་གྱི་བདོན་པར་ཟེལ་མནན་སྤྲད་པ་དང་།
 རབ་འབར་མེ་ཡི་གཏུང་བ་ཞི་བར་འབྱུང་།

72

ལས་ངན་ཅེ་དགའ་ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་འདི།
 རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་གཟུགས་ནི་རྫོག་པ་སྟེ།
 ཉན་མེད་བསྟེན་གང་དབྱལ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཞིང་།
 ཕུན་ཚོགས་ལྷན་གང་དྲག་དུ་ནད་ཅན་ནོ།

73

རྣམ་དཔྱོད་གྱིས་པའི་སློང་དང་བལ་བའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འབྲས་མེད་དེ།
 གང་གིས་སློ་བྱོས་ཐོས་པས་གྲིན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་རབ་འབར་བྱས་པ་མིན་བ་སྟེ།
 གང་གི་དཔལ་གྱིས་དབྱལ་བ་ཉིད་མིན་མ་གྱུར་ཐོས་པ་གྱི་ཆེ་དེ་ཡིས་ཅི།
 ཉེན་དུ་ནད་མེད་ཉིད་གྱིས་གང་ཞིག་སྟོད་མེད་དཔལ་གྱི་རྣམ་འབྲུལ་གྱིས་པས་ཅི། 74

བདག་གི་གཞིན་དུ་སྐྱེ་གྱི་དགའ་བ་ནི།
 རོ་འཛོག་དུ་བསྐྱོས་ཐུང་དུ་དགུས་པར་བབྱ།
 མེ་ལོང་ལ་བཞིན་དྲི་མེད་ལེགས་སྟོད་ལྷུས།
 དེ་ལ་རང་གི་གྲུལ་སྤྱིད་འཕོས་པ་ལྟའི།

75

प्रच्छन्नमन्तःपरिवर्त्तिपापं
 नीचावमानः कलहानुबन्धी ।
 व्याधिः स्थिरारम्भजुगुप्सितश्च
 दीप्ताग्नितापेन शमं प्रयाति ॥ ७२ ॥

कुकर्म्मणामेष विचित्ररूप-
 विपर्ययायासमयो विलासः ।
 दारिद्र्यकष्टं यदरोगभाजां
 लक्ष्मीवतां यच्च सदैव रोगः ॥ ७३ ॥

बन्धं जन्म शरीरिणां विरहितं बुद्ध्या विचारेच्छया
 धिग्बुद्धिर्न^१ कृतः प्रसाधनविधिर्यस्याः श्रुतेनोज्ज्वलः ।
 किं तेन श्रुतविस्तरेण न गतो निर्देन्यतां यः श्रिया
 किं श्रीविभ्रमजृम्भितेन नितरामारोग्यभोग्यं न यत् ॥ ७४ ॥

आनीयतां मे त्वरया कुमारः
 प्रजाप्रियस्तद्वशिलानियुक्तः ।
 पश्यामि तस्मिन् विमले सुवृत्ते
 संक्रान्तमद्यैव कृतं स्वराज्यं ॥ ७५ ॥

१ धिग्बुद्धिं appears to be in $\frac{w}{2}$.

དེ་ཉིད་གྲུ་པས་དབུ་གྲིན་བཅིངས་བྱས་ཤིང་།
 གདུགས་དཀར་མཚོག་ནི་ཡང་དག་གཏད་པ་དེ།
 བྱོང་པས་ང་ཉིད་བསོད་ནམས་བཅུད་ལེན་གྱིས།
 གཞིན་ཏུ་ཉིད་ཐོབ་བཞིན་དུ་ལྷ་གྲུར་ཅིག་།

76

ཅས་པ་མི་ཡི་དབང་པོས་སྦྱས་པ་དེ།
 མཚུངས་པར་རབ་ཞུགས་འཇིགས་དང་ལྷ་ངན་དང་།
 དམན་དང་ཕྲག་དོག་མོངས་པས་ཡོངས་ཁེངས་པའི།
 བཅུན་མོ་སྐར་གྱིལ་སྤྱང་བས་ཐོས་ནས་སྦྱས།

77

ས་སྐྱོང་བྱོད་ནི་ནད་མེད་བདག་གིས་བགྱི།
 བདག་རིག་པའི་ཁྱད་པར་བལྟ་བར་མཛོད།
 རང་གི་བསྐྱབ་དོན་ནོར་ཉམས་སྦྱེ་བོ་ནོམས།
 བཞུགས་སྤྱད་ཆོ་བསྟེན་སྦྱན་པ་ངན་པ་སོང་།

78

དྲིག་དུ་བཞུགས་བཙོན་སྦྱན་པ་རིག་བྱེད་བྲལ།
 ཕན་ཚུན་ཆགས་བྲལ་ཐོས་དྲིགས་བསྟེམས་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་ཤེས་སྟོན་མི་མཁས་རྗེས་སྦྱ་བས།
 ཉིན་ཞག་དང་ནི་ནད་པ་འཕེན་པར་བྱེད།

79

समर्पितोदग्रसितातपत्रं
निबद्धमौलिं प्रणयान्मयैव ।
पश्यन्तु तं पुण्यरसायनेन
मामेव पौरास्तरुणत्वमाप्तम् ॥ ७६ ॥

इत्युक्तमाकर्ण्य नरेश्वरेण
तं तिष्ठरक्षा निजगाद जाया ।
तुल्यप्रवृत्तैर्भयशोकचैन्य-
मात्सर्यमोहैः परिपूर्यमाणा ॥ ७७ ॥

अहं महीपाल निरामयं त्वां
करोमि ते पश्य विशेषयुक्तिम् ।
यान्तु स्वशिक्षार्थकदर्थितार्था
जनक्षयावद्यजुषः कुवैद्याः ॥ ७८ ॥

मियोविवादैः श्रुतगर्व्ववादै-
स्तज्जापवादैरबुधानुवादैः ।
निर्विद्यवैद्याः क्षपयन्ति नित्यं
क्षयोद्यता वासरमातुरञ्च ॥ ७९ ॥

རང་གི་བྱ་ལའང་གྱུ་སྤྱོད་མི་གཏང་མྱེ།
 གྱུ་པོ་གཞན་ལ་ཡོད་ཀྱན་དགའ་སྦྱོར་བྱེད།
 སྤྱན་སྤྱུང་ཚོགས་པ་བཏང་ན་སྐད་ཅིག་གིས།
 གྱུ་པ་སྤོང་སྤག་མི་ཡིས་གཏང་བར་བྱེད།

80

འཕྲལ་ལ་བྱ་ལ་རྩར་སྤྱད་བཞོད་གྱུར་ཅིང་།
 དེ་དུས་ཇི་པོའི་གྲུས་པ་ཉམས་གྱུར་པའི།
 གྱུ་པོའི་བཀའ་ནི་དུད་པ་མིན་ནིམས་ཀྱིས།
 ཆ་ཡི་གཞོན་ཅིང་ཙོ་དང་མཚུང་པར་འགྱུར།

81

ཞེས་པས་ས་དབང་བཏོན་པ་བསྐྱབས་ནས་ནི།
 ཁང་ནང་དེ་ལས་དེ་ནི་བྱེད་ལ་སོང་།
 བ་ཇི་དེ་མཚུངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ཅིག།
 བཅོལ་ནས་དབེན་པའི་གནས་སུ་བོས་བྱས་དེ།

82

གདུག་པའི་བསམ་པས་འབང་མོ་གདུག་པའི་སྒྲོས།
 དེ་བས་ད་ལྟེ་བའི་མཛོད་ནི་རབ་བྱེ་མྱེ།
 བཅེ་བས་སྤྱན་དེས་དེ་ཡི་གྱུ་མར་ནི།
 གྲོས་འགྱུར་ཚུབ་མོའི་སྤྱན་བྱ་ཆགས་པ་མཐོང་།

83

त्याज्यं न राज्यं स्वसुतेऽपि राजन्
 स्पृहां परस्थं विदधाति सर्व्वम् ।
 त्यक्ता च लक्ष्मीः कुरुते क्षणेन
 विपत्सहस्रज्वलनानुतापम् ॥ ८० ॥

सद्यः सुतारोपितशेखराणां
 तत्कालमीलत्यभुगैरवाणाम् ।
 अज्ञामनम्रैरवधीरितानि
 तृणीभवन्त्येव हि शासनानि ॥ ८१ ॥

इति क्षितीशस्य धृतिं विधाय
 निर्गत्य तस्माद्भवनान्तरात् सा ।
 अन्विष्य तत्तुल्यगदाभिभूत-
 माभीरमेकान्तमथानिनाय ॥ ८२ ॥

क्रूराशया क्रूरधियैव दास्या
 हत्वा तमुत्पाटितनाभिकोषम् ।
 तस्यान्वल्लग्नं परुषं ददर्श
 घृणाविहीना विकृतं कृमिं सा ॥ ८३ ॥

གྲིན་དུ་རབ་གྱུ་མགོགས་པར་ཐུར་དུ་ཡང་།
 གཅིག་སྒྲུབ་ཀྱིད་དེ་མཐོང་གསལ་ཕྱིར་དེས།
 བྱི་དང་ག་སྦྱར་གིང་ཀུན་གྱི་པི་ལིང་།
 མོ་བ་རིལ་སོགས་སྒྲེ་ཚན་དེ་ལ་སྒྲགས།

84

མི་བཟད་འགྲུར་བྱིད་དུག་ཐུན་གང་དག་སྟེ།
 དེ་དེས་སྤྱན་བྱ་དེ་ནི་སྒོག་མ་གཏང་།
 སྒོག་སྒྲུའི་ཙུང་བ་དག་ནི་གདུབས་པ་ཡིས།
 དེག་པ་ཙམ་ལས་རབ་དུ་ཞིག་པར་གྱུར།

85

ཐབས་མཆོག་རྩྱེད་ནས་རབ་དུ་དགའ་བ་དེ།
 དེ་ནས་མི་ཡི་བདག་པོའི་དྲུང་སོང་སྟེ།
 སྒོག་སྒྲུ་ལེགས་པར་བཅད་པ་བྱིན་པ་ཡིས།
 སྐད་ཅིག་གིས་ནི་དེ་ལྷས་བསོས་པར་བྱས།

86

གང་ལ་དུག་གི་ཞུས་པས་ཙང་ཡོད་མིན།
 གང་ལ་མཚོན་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཐུར་མི་སྒྲགས།
 གང་ལ་མི་ནི་སྒྲུ་ཉམས་ལེ་ལོ་ཅན།
 དེ་ལ་ཡང་ནི་བྱད་མེད་བདེན་ཉམས་མིན།

87

जड्ढं प्रचारेण जवादधश्च
सकृत् सृजन्तं तमवेक्ष्य हन्त ।
सा पिप्पलीहिङ्गुविडङ्गयुक्तं
चिक्षेप तस्मै परिवादिवर्गम् ॥ ८४ ॥

तैस्तैः स कीटः सविषैश्च कैश्चित्
क्षारैरसह्यैर्न मुमोच जीवम् ।
पलाण्डुना खण्डितकण्डलेन^१
संस्पृष्टमात्रः प्रलयं जगाम ॥ ८५ ॥

उपायमासाद्य परप्रहृष्टा
गता ततः सा नृपतेः समीपम् ।
पलाण्डुना च्छन्नतरार्पितेन
क्षणेन तं स्वस्थतनुं चकार ॥ ८६ ॥

विषस्य यत्रास्ति न जातु शक्ति-
र्यत्राशु^२ शस्त्राण्यपि कुण्ठितानि ।
यत्रालसोत्साहहतो हुताश-
स्तत्राप्यभग्नप्रणया युवत्यः ॥ ८७ ॥

དེ་ནས་ས་བདག་བྱས་ཤེས་མཛེར་བ་ཡིས།
 འཛིང་བས་སྒོ་གྲོས་བཅིངས་པས་དེ་ལ་ནི།
 འཛོ་བ་ཐོབ་པའི་དགའ་བས་མཛོག་དག་བྱིན།
 དེ་ཡིས་ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་གྱུ་སྒྲིད་བསྐྱད།

88

གྱུ་སྒྲིད་ཐོབ་ནས་ས་སྒྲིང་བྱ་བ་ནི།
 ཐམས་ཅད་རང་དབང་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་པར་བྱགས།
 རོ་འཛོག་དབང་པོ་ལ་ནི་སྒྲིང་ཡིག་དག།
 གྱི་ལྷན་རིན་ཅེན་མཛོས་པ་དང་བཅས་སྒྲིངས།

89

ད་ནས་མི་བདག་བཀས་མཛན་སྒྲིང་ཡིག་དེ།
 དུལ་ཞིང་རབ་དུ་དྲུད་པས་མཛོད་དེ་སྒྲིངས།
 རོ་འཛོག་བདག་པོ་རང་གིས་གསལ་བ་ཡིས།
 ཡི་གས་མཛོན་པའི་དོན་ནི་རབ་དུ་གནས།

90

སྤྱི་མོང་བྱིར་བྲུ་ལ་ཡི་ཤུ་ཏུ་ལས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་གཡུལ་ལ་དཔའ་
 བས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ། གྱི་མཛོ་མཐའ་དག་གི་མཚན་ས་སྤུ་རབ་དུ་འཕྲོ་ཞིང་
 མི་ཞན་ལ་བྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་གྲགས་པའི་ཚོགས་ལས་བསྐྱབས་པའི་དུ་གྲུ་ལའི་
 རས་དཀར་པོས་ནོར་འཛོན་གྱི་བྱ་མོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱ་བ་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བསྐྱེམས་པ་བྱིན་པ། དག་པོའི་གཟི་བྱིན་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་མི་དགའ་བ་

ततः कृतज्ञः क्षितिवल्लभोऽस्मै
 प्रेमानुबन्धप्रतिबद्धबुद्धिः ।
 वरं ददौ जीवितलाभहर्षात्
 तयार्थितं सप्तदिनानि राज्यम् ॥ ८८ ॥

सम्प्राप्तराज्या स्ववशैव सर्व्वं
 कर्त्तुं प्रवृत्ता क्षितिपालकार्य्यम् ।
 सा प्राहिणोत्तक्षशिलेश्वराय
 लेखं समुद्रं सह चारुरत्नैः ॥ ८९ ॥

लेखं ततस्तं नृपशासनाङ्क-
 मादाय मान्यं विनयावनम्रः ।
 स्वयं विभक्ताक्षरलक्षितार्थ-
 मवाचयत्तक्षशिलाधिनाथः ॥ ९० ॥

स्वस्ति श्रीपाटलिपुत्रादसमसमरसाहससमासादितस-
 मस्तसिन्धुसीमासमुच्छलदविरलविमलयशःकलापकलित-
 धवलदुकूलवसुधाबधूदत्तभोगसौभाग्यगर्व्वखर्व्वीकृतविपुल-
 रिपुप्रतापः शापइवारातिरमणीविलासानां प्रणतिप्रति-
 विम्बितानन्तसामन्तवक्त्रशतपत्रैकपात्रीकृतविमलमणिपाद-

ནམས་གྱི་དགའ་མའི་ཅེ་དགའི་དམོད་པ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ། རྩི་མ་མེད་པའི་ཞོར་
 བུའི་ཀོང་སྟེགས། མཐའ་ཡལ་པའི་གྲུལ་སྐྱོན་གྱིས་རབ་དུ་བདུང་པའི་བཞིན་གྱི་
 བསྐྱའི་གཟུགས་ཅན་སྣ་དག་ཅིག་དུ་བྱས་པ། ལེགས་བྱས་དགའ་བའི་པརྟོ་ནོམ་པར་
 གྱིས་པར་བྱེད་པའི་ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱུག་དུལ་ཕོད་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་སྟོ་བ་
 ཆེན་པོ་རབ་དུ་གྱིས་པའི་ནགས་ཚལ་གྱི་གདོང་ལྔ་པ་དཔལ་ལྷ་བྱ་ངན་མེད་པ་ཡིས།
 རོ་འཛོག་གི་དབང་པོ་དཔལ་ལྷང་པོའི་ནི་བ་ལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
 འདི་ལྟ་ལྟ། བདག་གི་བུའི་བཞིན་དང་ལྷན་པའི་དགྲ། ཁེལ་མེད་ཅིང་ངན་པའི་
 སྟོན་པ་ལ་བྱས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྟོན་པ་ཅན། མི་གཙང་ཞིང་བསྟན་བཅོས་
 ལ་སྤང་བ་མིག་གི་འདབ་བསྟེ་པའི་ཆུང་མ་ལ་མཛོན་པར་སྟེད་པའི་དུག་གི་སྟོན་དུ་
 བྱེད་པ་སྟེགས་པའི་རྩེ་སུ་སྐྱབ་པའི་གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་དང་སྟོ་བ་དང་དུལ་ཕོད་
 དང་ལྷན་པ། སྟེ་པོ་མའི་ལག་འགྲོ་འདི་མིག་གི་ཞོར་བུ་རབ་དུ་སྤང་སྟེ་གོས་དང་
 བུལ་བར་བསྐྱད་པར་མཛོད་ཅིག།

ཅས་པ་བདག་གི་འབད་པས་རོན་དུ་གཉེར་བའོ།
 སྤྱིང་ཡིག་རོན་ནི་རབ་བཏོགས་ནོམ་དབྱེད་ནས།
 བཙོ་ལྷན་བཙོ་བས་ནོམ་པར་འགོས་པར་བྱེད་ཅིང་།
 གཞོན་ནུ་ལ་མཛོང་མི་བདག་ལ་འཛིགས་པས།

91

མི་བདག་ཡིད་ནི་ཁྱོགས་ལ་བཏོག་པར་གྱུར།
 མཆི་མས་འབྱུགས་ཤིང་ས་ལ་བལྟ་བ་དེ།
 གཞོན་ནུ་དེ་ན་གནས་པས་མཐོང་གྱུར་ནས།
 འདི་དག་ཅི་ཞེས་ཐེ་ཚོས་གྱིས་གཞིར་གྱུར།

92

पौठः सुहृत्कुलकमलविकाशवासरेश्वरः स्फूर्तसौख्यमैर्य-
महावंशवनपञ्चाननः श्रीमदशोकदेवस्तक्षशिलाधिपं श्रीकु-
ञ्जरकर्णं सम्बोधयति । यथा—

एष मे निरपचपः कुचरितमैत्री परिस्रस्तचारिवः पुत्र-
मुखशत्रुरपवित्रः शास्त्रविद्वेषी पितृकलत्राभिलाषविषपा-
चीकृतनेत्रशतपत्रः पापानुरूपरूपयौवनेत्साहसाहसः स-
मुत्पाटितलोचनमणिनिर्वसनो निर्वास्यतां जननीजनभु-
जङ्ग इत्यस्मदभ्यर्थनाप्रणयः ॥

लेखार्थमित्युग्रतरं विचार्य
निवार्यमाणः कृपया कृपालुः ।
प्रीत्या कुमारस्य नृपस्य भीत्या
देलायमानो नृपतिर्वभूव ॥ ६१ ॥

तत्र स्थितस्तं क्षितिमीक्षमाणं
निरीक्ष्य वाष्पाकुलितं कुमारः ।
किमेतदित्यागतसंशयार्त्तिः
स्वयं समादाय ददर्श लेखम् ॥ ६२ ॥

བདྟན་པའི་སྒྲིད་ཚུལ་གཡོ་མེད་དེ་ཡིས་བསམས།
 དེ་ཞིག་པ་ཡི་བཞེད་འདི་འགོང་མི་བྱ།
 དེ་ཁྲོམ་འཛིགས་ལས་མི་བདག་འདི་ཡང་བསྐྱེད་ས།
 གྲུལ་པོ་རྩོན་གྱི་གཞིན་པས་ཁྲོམ་མེད་ཀྱང་།

93

དག་པ་བརྗོད་པས་རབ་དུ་དང་མི་འགྱུར།
 མིག་ནི་ཡོངས་བཏང་བདེ་སྤྲད་ཡབ་ཀྱི་ནི།
 ཁྲོ་བའི་མི་གདུང་རབ་ཞི་བདག་གིས་བྱ།
 ས་བདག་འདི་ཡང་དེ་ཡི་བཀའ་བཅག་ལས།

94

སྒྲིམ་པའི་གདུང་བ་གྲུས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 མི་བདྟན་མི་གཙང་རང་བཞིན་ལྷས་དག་ལ།
 མིག་ནི་རྩ་ཡི་ཐིགས་པའི་ནིམ་འགྱུར་གཞུགས།
 ཙེ་སྒྲོན་གཞུགས་བརྟན་སྤྲད་ཅིག་རབ་གསལ་བ།

95

དེ་ལ་ངས་པར་ཡོན་ཏན་ཙེ་ཞིག་གནས།
 གང་ཞིག་བཟླ་ཐོབ་ལ་ཆགས་འཛིག་དེན་ན།
 ཤིན་དུ་རབ་འབད་མིག་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད་ས།
 དེ་དག་གཞུགས་དེ་རབ་གཡོ་མིག་འཕྲུལ་དང་།

96

आज्ञां गुरोर्दुःसहदुर्ग्रहां तां
निश्चित्य मिथ्योत्थिततीव्रमन्योः ।
तस्मिन्नसह्यव्यसनेादयेऽपि
सोऽचिन्तयन्निश्चलधैर्य्यवृत्तिः ॥ ६३ ॥

इच्छा पितुस्तावदियं न लङ्घ्या
रक्ष्यश्च तत्कोपभयान्नृपोऽयम् ।
मिथ्यापराधात् कुपितोऽपि राजा
प्रसादमायाति न शुद्धवादैः ॥ ६४ ॥

नेत्रे परित्यज्य पितुः करोमि
कोपाग्नितापप्रशमं सुखाय ।
अस्यापि तच्छासनभङ्गजन्मा
महीपतेर्मा व्यसनेादयोऽभूत्^१ ॥ ६५ ॥

विनश्वरे क्लेदमये शरीरे
चक्षुर्जलस्तोकविकाररूपम् ।
का नाम तस्मिन् क्षणिकप्रकाशे
तृणप्रदीपप्रतिमे गुणास्था ॥ ६६ ॥

མི་ལས་འཕྲུང་གྲོགས་དེན་མེད་རིམ་འོ།
 ཡུན་རིང་འདི་སྤྱད་མི་དབང་སྤྲུལ་བོ་ཡིས།
 གྲུལ་བོ་དེ་ནི་བཞེད་མིན་སྤྱོད་གྲོགས་ཤིང་།
 སྤྱོད་བོ་མཆི་མར་བཅས་པས་བརྒྱུག་གུར་ཀྱང་།

97

དེར་ནི་མིག་དག་ཉམས་པར་བྱེད་དུ་བཅུག།
 གདུག་པའི་སྤྱོད་བྱ་ཞོར་ལ་བཀོས་པ་ཡིས།
 གསེར་སྤྱོད་མིག་ནི་རབ་དུ་ཕྱུང་བ་དེས།
 མི་རྒྱུག་ཁྲུང་པོས་ཅུ་སྤྱོད་ཆོགས་བཅོས་པའི།

98

བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་ནིས་པར་མཚུངས་པ་ཐོབ།
 དེ་ཡིས་མཚོན་པོས་གསེར་གྱི་འཕྲུང་ལྷན་མ།
 གྲུལ་བར་སྤྱོད་ཆོ་ལྷན་ཅིག་དེར་འོངས་པས།
 གནས་དེར་མཚོན་གྲོགས་མིག་ནི་ནིས་ཉམས་དེ།

99

མཐོང་བ་ཉིད་ན་མཚོངས་པས་བཅོས་ནས་འགྲུལ།
 འདྲུ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་གྱི་ཆེར་རབ་གདུང་བ།
 མིག་མཐོས་ཅེ་དགའ་ལ་ཆགས་དེ་ལ་ནི།
 མི་དྲིག་ཉིད་བསམས་བདེན་བ་མཐོང་གུར་ཅིང་།

100

लोके यदालोकन-लाभ-लोभात्
 संरक्ष्यते चक्षुरिति प्रयत्नात् ।
 रूपं तदेतत्तरलेन्द्रजाल-
 स्वप्नावलीमिचमभित्तिचित्रम् ॥ ६७ ॥

चिरं विचार्य्येति नरेन्द्रसूनु-
 स्तस्मिन्ननिच्छाविमुखेऽपि रात्रि ।
 निवार्य्यमाणोऽपि जनैः सवाघ्यै-
 रकारयत्तत्र विघातमक्षणोः ॥ ६८ ॥

हेमप्रदः क्रूरतरेण पुंसा
 स वित्तलुब्धेन समुद्धृताक्षः ।
 दुर्वारमातङ्गहृताजपुञ्ज-
 पद्माकराकारतुलामवाप ॥ ६९ ॥

जयोद्यमे तत्र सहेपयाता
 प्रेमोचिता काञ्चनमालिकास्य ।
 तं देशमभ्येत्य विनष्टनेत्रं
 दृष्ट्वैव तं मोहहृता पपात ॥ १०० ॥

གྱིན་ཞུགས་འབྲས་ཐོབ་བཞིན་པ་དེས་སྦྱས་པ།
 མཛེས་མ་འབྲུགས་པ་ཉིད་ལས་བཞིན་པ་བཞིན།
 མོངས་དང་དམན་གྱིས་སྦྱག་པར་མ་བྱེད་ཅིག།
 སློག་ཆགས་ནིམ་གྱིས་རང་ལས་འབྲས་བྱ་ནི།

101

འཇིགས་པ་ངས་པར་སྦྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན།
 ད་ནི་དཔེན་པར་ལོང་བ་ང་ཉིད་འགྲོ།
 བྱིད་ཀྱི་ཉན་མོངས་མི་བཟོད་གཉིས་ཁབ་ཞེན།
 སྐལ་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་འབྲལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ནི།

102

འཁོར་བའི་རང་བཞིན་ལྟ་ངན་ཡོངས་མི་བྱ།
 ཞེས་སྦྱ་དེ་ལ་འབྲལ་བའི་འཇིགས་པ་ཡིས།
 ཡོངས་འདར་ཡུས་ཅན་བཅུན་མོས་རབ་སྦྱས་པ།
 རང་སེམས་སྦྱག་བསྐལ་ལ་བཙོངས་ལྷ་མ་ལ།

103

མིག་སྦྱན་གྱིས་སྤྱོ་མཆི་མས་འབྲི་བ་བཞིན།
 བདག་ནི་ཇི་ཡི་སྤྲས་བྱིད་ཡོངས་མི་གཏོང།
 གང་ཞིག་བྱུང་ཆོ་རང་བདག་གཟུགས་གཞན་བྱུར།
 གྱིན་དང་ཚྭ་ཁྲིམས་བཞིན་དུ་གཏོང་བ་འདི།

104

अवाप्तसत्त्वां विपुलप्रलापां
तां नेत्रलावण्यविलासलुब्धां ।
अनित्यताचिन्तनदृष्टसत्यः
स्रोतःफलाभ्या स जगाद् धीरः ॥ १०१ ॥

मुग्धे धृतिं संश्रय विक्लवत्वा-
न्मामोहदैन्योदयकातरा भूः ।
अवश्यभोग्यानि भवन्ति भीरु
स्वकर्मणामेव फलानि जन्तोः ॥ १०२ ॥

अन्योऽधुनाहं विजनं ब्रजामि
क्लेशासहा त्वं श्रय बन्धुगेहम् ।
कार्यो न शोकः सुभगोपभोग-
वियोगसारो हि भवस्वभावः ॥ १०३ ॥

इति ब्रुवाणं तमुवाच जाया
वियोगभीता परिकम्पिताङ्गी ।
लीनाञ्जनास्रैः कुचयोर्लिखन्ती-
दुःखस्य विक्रीतमिव स्वचित्तम् ॥ १०४ ॥

བྱད་མེད་ནིམས་ཀྱི་རིགས་འོས་བདུལ་ཞུགས་མིན།

དག་པའི་བདུལ་ཞུགས་མཛེའ་སྤྲད་ནོར་ལྷན་ལ།

སྤྲད་འཛོང་ནིམས་ཀྱང་འབད་ནས་སྟེན་པར་བྱེད།

བདག་པོ་བྱུང་གྱུར་དག་ནིམས་སྟག་པར་མཛེའ།

105

སྟེ་པོ་ཆེ་ནིམས་སྟོང་བ་དག་ལ་བཞིན།

མིག་ནི་ཁོང་བའི་རབ་མཚོག་འབར་བ་སྟེ།

བྱུང་པའི་གདུང་བས་ངལ་ལ་གྲིབ་བསིལ་བཞིན།

གནས་ཉམས་སྟེས་བྱ་ནིམས་ཀྱི་མི་བཟང་ལ།

106

གྲོགས་ནི་རྩང་མ་དང་མཚུངས་ཡོད་མ་ཡིན།

དེ་ལྟར་འབད་པས་དོན་གཉེར་གྱིལ་པོའི་བྱ།

སྟོད་གཡོགས་བྱུལ་པོ་ཙམ་སྟག་བདོན་པ་དང་།

ཞབས་རྩང་ལ་གདུགས་རྩང་མ་དེ་དང་ཡང་།

107

སྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་དལ་གྱིས་སོང་བར་གྱུར།

གྱུར་མང་སྟོང་མཁས་སྟུ་སྟན་ལེན་མཁས་དེས།

དང་པོར་དེ་ཆོལས་དུ་འཛོལ་བ་ཐོབ།

གྱུར་ན་བསེད་ནམས་འབྱེར་ན་ཅེ་འཛོལ་ས།

108

त्यजामि न त्वामहमार्थपुत्र
 नैतत् कुलार्हं व्रतमङ्गनानाम् ।
 यदापदि स्वं पतिमन्यरूपं
 विभूषणं शीलमिव त्यजन्ति ॥ १०५ ॥

सतीव्रतं वित्तवतां प्रियाय
 यत्नेन वेश्या अपि दर्शयन्ति ।
 पतिः सतीनामधिकं प्रियस्तु
 विपन्नतोऽर्थीव महाजनानाम् ॥ १०६ ॥

यष्टिः प्रकृष्टा नयनान्धकारे
 छाया विपत्तापपरिश्रमेषु ।
 पदच्युतानां विषमेषु पुंसां
 नास्त्येव जायासदृशः सहायः ॥ १०७ ॥

इत्यर्थितः पादयुगे निपत्य
 पत्न्या प्रयत्नादथ राजपुत्रः ।
 सहैव जीर्णांशुकमात्रशेष-
 स्तया च धृत्या च शनैर्जगाम ॥ १०८ ॥

རྒྱ་ཙེ་ལ་མཚུངས་པའི་ཞོར་ཞི་མི་ལ་མེད།
 བྱང་པའི་འཕྲུང་བ་མེས་པའི་སྐྱ་ལྷ་བྱ།
 གྱུད་མང་སྐྱ་བརྟན་ནི་བའི་བདུད་ཅི་ཡིས།
 བཞན་བཞིན་བསོད་སྟོམས་སྟོང་དེ་ཆུང་མ་དང་།

109

*   *   *   *
 *   *   *   *
 *   *   *   *

ལྷན་ཅིག་བྱིས་ནི་མས་སྤྱ་ཞུགས་སྤྱ་ཆུངས་པ།

110

རྒྱ་པོ་ལྷ་མ་ཁྲོས་པས་རབ་བསྐྱུན་སྐྱ་གཅན་གྱི་ནི་མཐུ་ཡིས་ཉི་མ་ནི་མ་
 བར་ཉམས་བྱས་ཤིང་། བདེན་མེད་ཡོངས་སྤྱ་སྐྱ་བའི་ནི་མ་པར་བསྐྱུད་པ་ནག་
 རྒྱུགས་ཉི་མ་གྱིས་སྟོད་པས་ལྷ་བ་ཟད་པར་བྱས། ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་ཚོགས་
 ལ་སྤྱན་འབྱེན་ཆུང་བས་ཡོན་ཏན་མཚོག་གི་རིན་ཅན་འོད་གྱིས་དབུལ་བར་
 འགྱུར། རབ་མང་ཉིས་བྱས་ཡོངས་སྤྱ་སྐྱིན་པའི་ཆུང་གིས་བསྐྱུན་པས་
 མིག་གི་སྟོན་མ་དག་དང་བུལ་གྱུར་པ། སྤྱིད་པའི་ཆུ་འཛོན་ཆེ་ལ་གྲོག་བཞིན་
 བཞན་དུ་གཡོ་བའི་དཔལ་གྱི་ནི་མ་པ་དག་དང་བུལ་ནི་མས་ལ། བསོད་ནམས་
 དག་གིས་སྐྱར་ཡང་དམ་ཚེས་ངན་པར་གྱུར་པའི་སྤྱང་བ་གསུམ་པ་རབ་དུ་སྟོ་
 བར་བྱེད།

113

वीणाप्रवीणः स सुगीतगीतः
 पूर्वं तदा वर्त्मसु वृत्तिमाप ।
 विपत्सु पण्यं विभवे विलासः
 कलासमं नास्ति धनं नराणाम् ॥ १०६ ॥

मत्तालिमालाकणितोपमेन
 वीणास्वनेन श्रवणामृतेन ।
 सिक्तः स भिक्षाप्रणयी प्रविश्य
 गेहेष्वगायद्दयितासहायः ॥ ११० ॥

गुरुजनकोपसमुद्गमराहुनिगौर्णप्रभावसूर्याणाम् ।
 वितथपरिवादविक्रवकृष्णदिनक्षपितचरितचन्द्राणाम् ॥ १११ ॥
 गुणिगणदूषणनिपतितगुणवररत्नप्रभादरिद्राणाम् ।
 बहुतरदुष्कृतपरिणतिपवनाहतिविगलितनेत्रदीपानाम् ॥ ११२ ॥
 भवविपुलजलद्विद्युत्तरलतरश्रीप्रकाशरहितानाम् ।
 पुण्यैः प्रसरति पुनरपि धर्मस्मरणनवालोकः ॥ ११३ ॥

སྒྱུ་ཙྰ་ལ་དང་ལྷན་མིག་གིས་དབེན་པ་དེ།
 སྒྱུ་ལེན་སྒྲོང་ཞིང་འཛོ་བས་དུས་འདས་ནས།
 ཡབ་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་ར།
 འཁར་བ་ལ་བཞིན་ཆུང་མར་བཞེན་ཏེ་སོང་།

114

རིང་པོའི་སྒྲིག་བསྐྱེད་ལས་གྱིས་ལྷས་དམན་ཞིང་།
 བཞིན་པར་དག་གིས་གྲང་དང་ཚ་བ་འབྱུངས།
 གཞོན་ཏུ་མཛེས་ས་དང་འབྲོགས་དེ་མཐོང་ནས།
 སྒྱུ་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་པས་དམོད་པས་ཉམས་པར་ཤེས།

115

དལ་གྱིས་གྱུལ་པོའི་ནགས་ཚལ་འབྲིང་ཉེ་བར།
 ཕྱིན་ཅིང་སྐད་ཅིག་ངལ་གསོ་དོན་གཉེར་དེ།
 རྩེབ་མོར་སྒྲུ་བྱེད་སྒྱེད་ཚལ་སྒྱེད་ནིམས་གྱིས།
 བཀྲ་མི་ཤིས་ཕྱིར་རབ་དུ་བཀག་གྲུང་པ།

116

གནས་མེད་གནས་ནི་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་དེས།
 མི་ཡི་བདག་གི་སྤང་པོའི་གནས་སྒྲུ་ཞུགས།
 སྒྱུ་དང་མང་ཅིང་མོ་ལ་གྲུས་དག་མཚན་གྱིས།
 སྤང་པོ་སྒྱེད་ས་དག་གི་གོ་སྐབས་ཕྱིན།

11

कालं कलावानतिवाह्य गायन्
 पैण्डित्यवृत्तिः स विवेकचक्षुः ।
 ययौ प्रियां यष्टिमिवावलम्ब्य
 पितुः पुरं पाटलिपुत्रमेव ॥ ११४ ॥

तं दीर्घदुःखाध्वदरिद्रदेहं
 शीतातपापीतमुखाब्जवर्णम् ।
 कान्तासखं वीक्ष्य जनः कुमारं
 शापक्षतं मन्मथमेव मेने ॥ ११५ ॥

शनैः स राजोपवनावलीनां
 समीपमाप्तः क्षणविश्रमार्थी ।
 उद्यानपालैः परुषप्रलापै-
 रमङ्गलत्वात् प्रतिषिध्यमानः ॥ ११६ ॥

निःसंश्रयः संश्रयमीहमानः
 स हस्तिशालां नृपतेर्विवेश ।
 वीणाविनोदादरकौतुकेन
 दत्तावकाशः परिपालकेन ॥ ११७ ॥

དེར་ནི་ལང་བ་དེ་མཐོང་གེས་གྱུར་པའི།
 གླང་པོའི་དབང་པོས་གདོང་ནི་ཡོངས་བསྐོར་ཅིང་།
 དེ་ལ་ལེགས་འོངས་འདྲི་བཞིན་སྒྲ་ཆེན་བསྒྲགས།
 གཙུག་ལྷན་ཅེ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་གར་དག་ལྟལ།

118

དེ་ནི་གླང་པོའི་སྒྲ་ཡི་མི་གཡོ་ཞིང་།
 འབྲུལ་པ་མེད་མཐོང་ལག་ལྷན་བདག་པོ་ཡིས།
 ཀྱེ་མ་སྟིང་སྟོབས་གྱུ་མཚོ་རབ་མི་འདར།
 གྱུལ་རིགས་བརྒྱུད་པོ་འདི་ནི་སྤྲུལ་ཞེས་སྒྲས།

119

གླང་པོར་མངོན་སྟོགས་གསེར་གྱི་སྤོང་ལྷན་མ།
 དཔལ་འབྱོར་མངོན་པར་ཁེངས་པ་དྲན་གྱུར་དེ།
 འཕྲལ་ལ་མཆི་ས་འཛག་ཅིང་ཤྱགས་རིངས་འབྱིན།
 ཁྱོ་ཡི་ཞབས་དག་ཉིད་ཅིང་རབ་སྒྲས་པ།

120

གླང་པོའི་སྒྲ་ཡིས་ལག་ལྷན་བདག་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་མདུན་ན་གང་།
 སྒྲིན་གྱི་བསམ་པས་གཡོ་ལྷན་གཙུག་ལྷན་ཅན་གར་རབ་བྱེད།
 མ་བྱུ་འདི་དག་གཞིན་ནའི་མ་བྱུའི་རིགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ།
 ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོས་སྒྲ་བསྒྲགས་ཆོ་ཡང་ནོམ་པར་འགྱུར་བ་མེད།

121

तच्चान्धमालोक्य निबद्धसंज्ञ-
स्तं कुञ्जरेन्द्रः परिदृत्तवक्त्रः ।
तत् स्वागतायेव घनं जगर्ज्ज
क्रीडाशिखण्डिव्रजदत्तनृत्यः ॥ ११८ ॥

तं निश्चलं कुञ्जरगर्जितेन
निःसम्भ्रमं हस्तिपका विलोक्य ।
अहोनु सत्त्वोदधिरप्रकम्प्यः
सुप्लवियः कोऽप्ययमित्यवोचन् ॥ ११९ ॥

गजोन्मुखी काञ्चनमालिकापि
निश्चस्य दीर्घं सहस्रोदितास्त्रा ।
ऊचे स्मृतश्रीविभवाभिमाना
संवाहयन्ती चरणौ प्रियस्य ॥ १२० ॥

नृत्यन्ति ये तव पुरः शिखिना घनाशा-
लोलाः परं करिपतिव्रजगर्जितेन ।
कौमारवर्हिकुलसम्भव एष वही
गर्जत्क्षणे गणपतेरपि निर्विकारः ॥ १२१ ॥

དེ་ནས་ཆགས་ལྷན་གཡོ་བའི་ཕྱན་སཚམས་ནི།
 སྒྲོན་ལ་མངོན་སྟོགས་ཞེས་ང་ལྷན་བཞིན་འོངས།
 མིག་ལྷན་འཛོ་བར་གྱུར་པའི་ཉི་མ་བཅོས།
 སྒྲུ་བོ་ལྷན་པ་ནི་མ་པར་གྱིས་པར་བསྐྱབས།

122

པོ་དྲེ་འབྱུང་གནས་ཅུ་སྒྲེས་བཞིན་ཟུར་བ།
 ཕུན་ཚོགས་བུལ་ཞིང་དཔན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
 བྱང་བའི་འཕྲིང་བ་བྱ་ངན་གྱིས་ཟིལ་མནན།
 དེས་པར་སྒྲོང་བྱའི་རང་བཞིན་སྒྲུ་ལན་བཞིན།

123

ཀུན་གསལ་ལོར་བྱའི་སྒྲོན་མ་གཅིག་བྱ་ཉིད།
 ཉི་མ་འདས་ཚེ་མར་སེ་སྒྲོང་འབྱུང་གྱིས།
 ཉིན་མོའི་སྒྲིང་བ་ཆ་ལ་མཚུངས་མ་གྱུར།
 བཀ་ཕྱིར་ཆེན་པོའི་གཟི་བྱན་ཀུན་ལས་ལྷག།

124

གྲིལ་ཁང་ནོར་བུ་གསེར་གྱི་བ་གས་ཅན།
 རབ་གསལ་དེ་ནི་ལྷན་ལ་རབ་མཛོས་དེ།
 བདག་པོ་གྱུད་ཚེ་གས་བས་པན་པ་ཉིད།
 སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱིན་ལྷན་དག་པ་བཞིན།

125

ततः सरागा चपलाभिपत्य
 दोषोन्मुखी द्वेषवतीव सन्ध्या ।
 हृत्वा रविं लोचनजीवभूतं
 विवद्वमान्धं विदधे जनस्य ॥ १२२ ॥

लक्ष्मीवियोगग्लपितं विलोक्य
 पद्माकरं सङ्कुचिताननाञ्जम् ।
 शोकाभिभूता भवितव्यताया
 जगौ स्वभावं भ्रमरावलीव ॥ १२३ ॥

विश्वप्रकाशैकमणिप्रदीपे
 याते रवौ दीपसहस्रलक्षैः ।
 नाभूद्दिनालोकलवानुकारः
 सर्व्वातिरिक्तं महतां हि तेजः ॥ १२४ ॥

सा राजधानी मणिहेमहर्म्या
 प्रकाशमाना तिमिरे रराज ।
 भक्त्येव भर्तुर्विहितोपकारा
 कृच्छ्रे च शीलाभरणा सतीव ॥ १२५ ॥

རབ་རིབ་རབ་གྱིས་གཙོ་བོ་ཉིད་ཐོབ་དེས།
 མ་ལུས་འཛིག་ཉིད་སྒྲུང་བ་མེད་བྱས་ནས།
 རྒྱ་བ་འཆར་ཙོམ་འཛིགས་བས་ཟེལ་མཁན་ཏེ།
 དལ་བྱ་ཡིས་ནི་ཡིབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར།

126

དེ་ནས་ནག་པོའི་མཚན་མའི་རི་མོ་ནི།
 འཕྲིན་གྱི་དང་རྩལ་ཡིག་འཕྲུང་རིབ་བཞེད་པ།
 ཀྱུ་ལྷན་ཅན་དགའི་ཡིགས་བྱས་བསིལ་ཟེར་ཅན།
 པ་རྒྱའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་འཕྲོག་སྤྲིང་ཡིག་བྱུང་།

127

བདུད་ཅིའི་ཟེར་དཀར་ཡིད་འོང་པར་ཙ་ཡི།
 འཁྲི་ཤིང་ལྷ་གྲུ་གསར་དབྱིབས་འོད་རིས་ཀྱི།
 འོ་མའི་འོད་ལྷན་མཛེས་པའི་གོས་དཀར་གྱིས།
 བྲགས་པས་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཁྲུབ་བར་བྱེད།

128

དེ་ནས་མཚན་མོའི་ལང་ཚོ་ཉམས་གྱུར་ཅིང་།
 རྒྱ་བ་གཤམ་ལ་དལ་གྱིས་བཟས་པའི་ཚོ།
 རྒྱུངས་ཉམས་པས་ནོམ་པར་གཉིད་མད་པའི།
 བཞིན་ལྷ་ནི་རྒྱང་པོ་འཛིན་པས་སྤྲོས།

129

लब्धाधिकारा तिमिरोद्गतिः सा
कृत्वा निरालोकमशेषलोकम् ।

इन्दूदयारम्भभयाभिभूता
निलीयमानेव शनैर्बभूव^१ ॥ १२६ ॥

अथाययौ श्यामललक्ष्मलेखा-
सन्दे^१श्लीलालिपिसन्निवेशः ।
कुमुदतीर्द्धसुहृत्सितांशुः
पद्माकरश्रीपरिहारलेखः ॥ १२७ ॥

अपूरयत्कान्तिसितांशुकेन
शुचिः सुधांशुर्यशसेव विश्वम् ।
दुग्धत्विषा मुग्धमृणालवल्ली-
नवाङ्गराकारमयूखलेखः ॥ १२८ ॥

ततः क्षपायां क्षययौवनायां
शनैः शशाङ्के दिवि लम्बमाने ।
क्लैव्यक्षयान्नागमृतो विनिद्रा
निद्रायमानं जगदुः कुमारम् ॥ १२९ ॥

དྲི་ཟ་ཅན་ལོངས་མི་འས་ཅིན་མས་གྱི།

མཛེས་མ་བཞིན་ནི་པང་དུ་རབ་བཞོད་ནས།

སེན་མོ་བདབ་བསྐྱོད་ཡིད་འོང་སྟན་སྒྲོག་གིང།

སྤྱ་དང་གྱུད་མང་འགའ་ཞིག་མི་ལེན་ནས།

130

ཞེས་སྒྲུ་གྱིགས་གིང་འཕུར་བ་དེ་དག་གིས།

ཇེས་བསྐྱལ་དལ་ཞིང་གཉིད་གྱིས་གཟིང་གྱུར་པ།

དམན་བའི་ཚོག་གིས་རབ་གདུངས་ཡིད་བྱུང་བས།

གྱུད་མང་ཐངས་ནས་ཡུད་ཙམ་རབ་བསམས་པ།

131

གྱི་མ་སྟག་གི་ཚོགས་ནི་བཙེ་མེད་དག།

ཁྲག་ལ་སྒོམ་ཞིང་ཉི་བར་སྒྲགས་པ་དང།

གྱུལ་པོའི་འབང་ནི་བྱོས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ།

སྒོད་ཚོ་བ་བཞོད་པས་བཟུང་བ་འཚོམ་ཡིན།

132

ང་གྱུལ་ཉམས་སྤྱོད་ངོ་ཚ་སྒྲུབ་པར་བྱེད།

བདེ་བ་འཛེམས་བྱེད་གདུང་བ་གྱིས་པར་བྱེད།

མི་བཟོད་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིད་པ་སྦྱེད་བྱེད་པ།

དམན་བའི་བསྟན་པ་དང་མཚུངས་བྱ་ངན་མེད།

133

उत्तिष्ठ गान्धर्विक किन्न वीणा-
मङ्गं समारोप्य कलं कणन्तीम् ।
कान्तामिवैतां नखघातलोलां
गीतिं नवीनां वितनेषि काञ्चित् ॥ १३० ॥

इति प्रलापैः श्रमनिद्रयार्त्तः
स तैर्मदोद्धैरनुबध्यमानः ।
आदाय वीणां विमलां मुहूर्त्त-
मचिन्तयन्नीचवचःप्रतप्तः ॥ १३१ ॥

जीवत्यहो व्याघ्रगणैर्निषक्तै-
राघ्रातरक्तैरघृणैर्गृहीतः ।
क्लीवैरधिष्ठेपकटुप्रलापै-^१
रावद्धपेटैर्न तु राजचेटैः ॥ १३२ ॥

निहन्ति मानं विदधाति लज्जां
छिनत्ति शर्माणि तनोति तापम् ।
असह्यनिर्व्वेदविपद्विधायी
न नीचसेवासदृशोऽस्ति शोकः ॥ १३३ ॥

དམན་པའི་ཚོག་དེ་ཡང་ཡང་དེས་བསམས་ནས།

སྒྲན་པའི་གདུང་པ་ཚ་བའི་མིས་རིག་པས།

ཤུགས་ལྷུང་དུས་ནི་འཕང་བར་མངོན་འདོད་པས།

དལ་གྱི་གྱུད་མང་དག་ནི་སྒྲིད་ཞིང་སྒྲངས།

134

ཁངས་པ་རབ་འཛུམས་དེགས་དང་ཞོར་ཉམས་བདེ་སྒྲག་དུ་ནི་ཉེ་བར་གོད།

ཚུལ་ལྷགས་མིན་དང་ཅུ་བའི་སྒྲོད་དང་འབྲེད་པར་བྱེད་དང་སྒྲིན་ཅན་དང་།

གནད་དུ་རིག་པའི་གདུང་པ་མི་བཟོད་ཉོན་མོངས་ཐུག་ཅུ་ལྟར་སྒྲོད་པས།

ཀྱེ་མ་འཁོར་བ་དག་ནི་མི་བསྐྱུན་ཚུལ་གྱིས་སྐྱར་བའི་ཅེ་དག་འབྲེད།

135

ལྷུང་གིས་རབ་བསྒྲོད་འཁྲི་ཤིང་རབ་དུ་གཡོ་བའི་འདབ་ཅེ་ལྟར་མི་བདོན།

སྲིད་པ་འཁོར་བས་ཀྱེ་མ་སྐྱེས་བྱ་ནི་མས་ལ་མོངས་པ་རབ་བདོན་བྱེད།

ཅུས་གང་སྒྲེ་བའི་སྒྲིན་ཚོགས་ཡང་དག་འདུས་པས་རབ་བཙུགས་སྒྲོག་གི་ནི།

ཅེ་དག་འི་ཉམས་ལྡན་དཔལ་འབྱོར་འདི་དག་དེ་ལ་ཡང་ནི་ལྷག་པར་གཡོ།

136

སྐྱེས་བྱ་ནི་མས་ཀྱི་གྱུད་པ་མཐའ་དག་བསྐྱུང་བའི་རིན་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི།

རབ་གསལ་བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དེ་མེད་གལ་ཏེ་ཆ་ཡང་མ་ཉམས་ན།

འབྱོར་པ་དང་བྲལ་ཉན་མོངས་ཀྱིས་ཉོན་འདོན་བྱེད་མ་ཆངས་འཕྱེ་བོ་དང་།

རྒྱག་པར་བདེ་བའི་མཐུག་དུ་ཡང་ས་ཆེན་པོར་སྐྱུང་ཡང་ནིས་པར་མཛེས།

137

मुहुर्विचिन्त्येति स नीचवाक्यं

लीनावमानव्यसनाग्नितप्तः ।

निश्वस्य कालक्षपणाभिकाङ्क्षी

शनैरगायत् कलयन् विपञ्चीम् ॥ १३४ ॥

मानोन्माथैः ग्रथितविभवभ्रंशहेलोपहासै-

निर्मर्थ्यादैरुचितचरितोत्पाटनैः सापवादैः ।

मर्मस्पर्शव्यसनविषयक्लेशशल्यायमानै-

र्ह्य संसारः खलकलनया नर्मलीलाः करोति ॥ १३५ ॥

विचलदनिलोद्वेक्षद्वल्लीदलाञ्चलचञ्चलः

स्थिरतरमहामोहं पुंसां करोति भवभ्रमः ।

अधिकतरलास्तचाप्येता जलाविलसम्मिल-

ज्जनघनवनप्रोद्यद्बिद्युद्विलासरसाः श्रियः ॥ १३६ ॥

विभवविरहक्लेशक्लान्तः सुखान्तमहावटे

नयनविकलः पङ्गुर्मूकश्चुतोऽपि विराजते ।

सकलविपदां रक्षारत्नं प्रकाशसुधामयं

यदि न विमलं शीलं पुंसां मनागपि खण्डितम् ॥ १३७ ॥

ཚུ་དང་ཐང་ཡང་དབྱུག་པས་རིག་ཅིང་མཐའ་དག་རིག་པའས་ངེ་དག་གིས་རྟོགས་ལ།
 རྟོགས་ཀྱིས་ནི་བཟོད་དགའི་ལས་ཀྱན་རིག་ཅིང་ཐོས་ནས་གཞན་དུ་བདག་འབྱོར།
 རྟོངས་པས་ལོང་ཞིང་ཚོག་པའི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ཡིད་བདེན་དབུས་སུ་ཆགས་གུར་པའི།
 འཛིགས་རུང་དབྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ལོང་བས་རབ་མང་ཙེ་འདྲི་བཞིན།

138

དེ་ལྟར་བདག་ཉིད་སྟོད་པའི་རྗེས་མཐུན་འཇུག།
 ཡིད་འོང་ཉམས་ལྷན་དེ་ཡི་སྒྲུ་སྒྲངས་ཚོ།
 མཚན་མའི་ས་དྲྱག་དུ་ས་བདག་ཁང་བརྒྱང་ན།
 བཞེས་པ་འཕྲུལ་ལས་ད་ནས་རབ་དུ་བསམས།

149

དྲྱག་དུ་མི་ལས་ངན་པ་མཐོང་ཉིད་ཀྱིས།
 དོགས་བའི་རྩ་བོས་བདག་ནི་རབ་དུ་འཁྲུགས།
 བཞེན་ཅུ་དོ་འཛིག་ས་གནས་ད་ལྟ་ཡང་།
 བདག་ལ་སྤྱིང་ཡིག་ཅི་སྤྱིང་ཡོངས་མི་སྤྱིང་།

140

དྲྱག་དུ་མི་བཟོད་ཉེ་བའི་བཞེན་རས་ལ།
 མའོན་ཕྱོགས་དེ་ནི་ང་ཉིད་བཟོད་དམ་ཅི།
 ངས་པར་ཡུན་རིང་བྲལ་བས་སྐྱེ་བོ་ནི།
 མའོན་བའི་རྗེས་སུ་འཁྱིལ་རབ་སྟོད་བར་འགྱུར།

141

यध्वा वेद्मि जलं स्थलं सशकलं स्पर्शेन गन्धेन वा
बुद्ध्या सर्व्वमवैमि दुर्गमपथं श्रुत्वा ब्रजाम्यन्यतः ।
निश्वासान्तरसक्तघोरनरकक्लेशं न जानात्यसा-
बन्धेनेति विङ्म्यते बहुतरं मोहान्धमुग्धो जनः ॥ १३८ ॥

इत्यात्मवृत्तानुवृत्तिप्रवृत्तं
गायत्युदारं सरसेन तस्मिन् ।
हर्म्यप्रसुप्तः सहसा प्रबुद्धः
क्षपावसाने क्षितिपः प्रदध्यौ ॥ १३९ ॥

सदैव दुःस्वप्ननिरीक्षणेन
शङ्काकलङ्कैर्मृशमाकुलोऽहम् ।
अद्यापि मे तक्षशिलानिवासी
न किं कुमारः प्रहिणोति लेखम् ॥ १४० ॥

किं विस्मृतो नित्यमविस्मृतस्य
तस्याहमासन्नसुखोन्मुखस्य ।
चिरप्रवासेन जनस्य नूनं
स्नेहानुबन्धाः शिथिलीभवन्ति ॥ १४१ ॥

གས་པས་བཅེངས་ཐུ་ཡི་སྒྲ་འདི་ཡང་།
 གྲིད་མང་དབྱངས་སྟན་གྱིས་མཚན་རབ་གསལ་བ།
 དེ་ཡི་ཉིད་མཚུངས་སྟན་བའི་ཆེས་མཐུན་པ།
 རི་ཟེའི་འཇིག་རྟེན་ལས་བཞིན་བདག་གིས་པས།

142

རེ་ཞིག་ཐུ་སྟན་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི།
 ཅི་སྒྲ་དེ་ཡི་བ་འདི་ཅི་ཡོངས་མི་ཤེས།
 སྐད་ཅིག་ཉིད་ལྟར་ནི་མ་བསམས་གྱུ་པོ་ཡི།
 ཉུག་རུམ་བ་བཏང་བུ་ནི་དེ་ནས་བོས།

143

རིང་ནས་མིག་བྲལ་དེ་ནི་འོང་བ་དག།
 མཚོ་སྐྱེས་དཔལ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་མཐོང་ནས།
 རྒྱང་མར་བཅས་པའི་བུ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཏི།
 ས་ཡི་བདག་པོ་སྤོངས་པས་བཅོམ་ནས་འབྱུལ།

144

ཁ་བའི་ཟེར་མའི་ཐིགས་འདྲ་རྒྱས་རེག་པས།
 དལ་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཐོབ་པའི་མི་བདག་དེ།
 གཞིན་ཅུ་ཉ་བར་འོངས་བ་པད་པར་ནི།
 ཡང་དག་བཀའ་ནས་ཕུན་རིང་བྱ་ངན་བྱས།

145

शृणोमि चेमं गमकानुबन्धं
मूर्च्छद्विपञ्चगा मधुरस्वराङ्गम् ।
तत्तुल्यमेव श्रवणानुकूलं
गन्धर्वलोकादिव गीतशब्दम् ॥ १४२ ॥

तस्यैव तावन्मृदुगीतमेत-
द्बुद्धः स कस्मात् किमिदं न जाने ।
क्षणं विचिन्त्येति विसृज्य राजा
महत्तरं पुत्रमथानिनाय ॥ १४३ ॥

दूरात्तमायान्तमुदस्तनेत्र-
सरोरुहं श्रीरहितं विलोक्य ।
पुत्रं परिज्ञाय बधूसहायं
मह्वीपतिर्मोहहतः पपात ॥ १४४ ॥

स लब्धसंज्ञः शनकैर्जलेन
हिमच्छटाशीकरदन्तुरेण ।
समीपमाप्तं नृपतिः कुमार-
मुत्सङ्गमारोप्य चिरं शुशोच ॥ १४५ ॥

འཛོ་བའི་འཇིག་རྟེན་སྤྲི་གྲོ་ཀྱི་ཏུང་བ།

སྤྲི་གྲོ་བཟུལ་སྐབས་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་སྤྲོད་བཏུག།

ལྷ་ཡི་མཛེས་མ་མོངས་བྱེད་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།

མིག་གི་ཚུ་སྤྲི་ཚུང་དེ་གང་དུ་སོང་།

146

ཟབ་མོའི་ས་གཞི་ཡོན་ཏན་རིན་ཅན་མཛོད།

སྤྲིང་སྤྲོ་བས་སྤང་པོ་དབྱངས་ཅན་གྲོགས་ཁྱོད་ལས།

ཁ་བས་བཅོམ་པའི་ཚུ་སྤྲི་ཚུང་ལས་བཞིན།

ནོམ་འཕྲུལ་ས་གཞི་དཔལ་དེ་གང་དུ་སོང་།

147

གང་དུ་གཟུགས་དེ་མི་བཟོད་ཡོང་འདི་གར།

འབྱོར་དེ་གང་དུ་གང་དུ་སྐབས་ངན་འདི།

བདག་སྤྲིང་མི་འགས་འདི་ལ་སྤྲི་གྲོ་གིས།

དོ་ཆེའི་མནང་ག་བྱིན་པ་ཡོངས་མི་ཤེས།

148

ཁྱོད་འབྱོར་ཆེས་འབྲང་སྤྲི་བོ་དེ་གང་དུ།

ཁྱོད་ཀྱི་ཚུང་མ་གཡོ་མེད་གཅིག་བྱ་འདི།

སྤྲི་གྲོ་ཀྱང་དམ་པའི་བཏོན་པའི་སྤྲོད་ཚུལ་བཞིན།

རིགས་ཀྱི་ཆེས་མཐུན་འཁོར་གྱི་ལྷ་ག་མར་གྱུར།

149

हा पुत्र नेत्रोत्सव जीवलोके
 कस्मादिमां दुःखदशं श्रितोऽसि ।
 विलोभनं तत् सुरसुन्दरीणां
 क्व लोचनाभोजयुगं गतं ते ॥ १४६ ॥

गाम्भीर्यभूमे गुणरत्नकोष
 सरस्वतीवल्लभ सत्वरशे ।
 त्वत्तः क्व सा विभ्रमभूः प्रयाता
 हिमाहताभोजवनादिव श्रीः ॥ १४७ ॥

रूपं क्व तत् क्वेदमसह्यमान्धं
 क्व सा विभूतिः क्व च दुर्दशेयम् ।
 न दीर्यते मे हृदयं न जाने
 केनास्य दत्तः कुलिशोपदेशः ॥ १४८ ॥

क्वासौ जनस्त्वद्विभवानुसारी
 कुलानुरूपा तव निश्चलेयम् ।
 एकैव पत्नी परिवारशेषः
 कृच्छ्रेऽपि साधारिव धैर्यवृत्तिः ॥ १४९ ॥

ཞེས་པ་མཆི་མའི་གྱུན་གྱི་ཡི་གེ་ཉམས།
 ཚོང་སྤྱོད་བའི་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས།
 དེ་ཡི་པང་ལས་ཐུང་དུ་སར་བབས་ཏེ།
 གཞིན་ནུ་བདྱན་པས་དེ་ལ་བདུད་ནས་སྤྲོས།

150

ས་ཡི་བགྱི་བྱིན་ཐུང་ན་ནོས་པར་ཐོང་།
 ཐུང་ན་དག་གིས་ཟིལ་མནན་བདྱན་པ་མིན།
 མཐོང་དང་དམའ་ནོམས་བརྒྱུ་སྤྲད་ངེས་པར་ནི།
 ཐོང་བྱའི་རང་བཞིན་འདི་ནི་མེལ་ཚོ་བྱེད།

151

མི་ནོམས་དབང་ཕྱུག་ངོ་མཚར་བདེ་བ་ཡི།
 ནི་གྱུན་ཅན་དང་དཔལ་མཛེས་ཐིག་ལེ་ཅན།
 ལུས་ཀྱང་མཐར་བྱེད་ཅེ་བའི་ལས་རྒྱབས་ཀྱིས།
 སྤྱོད་པས་སྤོགས་པ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ།

152

གལ་ཏེ་དངོས་མེད་ཉམས་ཐོང་སྤིད་པ་འདིར།
 དངོས་ཚོགས་རང་བཞིན་བདེན་པར་གྱུར་པ་ན།
 ཐུབ་པ་འདི་དག་ལོངས་སྤྱོད་ཡོངས་བདུང་ནས།
 དེས་པར་དབེན་པ་དག་དུ་གནས་མི་བྱེད།

153

इत्यश्रुसंवेगविशीर्णवर्णं
 प्रलापिनस्तस्य वचो निशम्य ।
 नत्वा कुमारस्तमुवाच धीर-
 स्तूणं तदङ्गादवतीर्थं भूमिम् ॥ १५० ॥

विमुञ्च पृथ्वीपुरुहूत शोकं
 शुचाभिभूता न भवन्ति धीराः ।
 क्षयाय जागर्त्ति नतोननताना-
 मेष स्वभावो भवितव्यतायाः ॥ १५१ ॥

ऐश्वर्यमाश्वर्यमुखावतंसं
 लावण्यलक्ष्मीतिलकं वपुश्च ।
 क्षणेन यात्येव कृतान्तनर्म
 कर्मोर्म्मिनिर्माणहृतं नराणाम् ॥ १५२ ॥

भवेद्भावानुभवे भवेऽस्मिन्
 सत्यस्वभावो यदि भाववर्गः ।
 ध्रुवं न कुर्युर्मुनयस्तदैते
 संत्यक्तभोगा विजने निवासम् ॥ १५३ ॥

ཅེས་སྒྲུས་དེ་ལ་གྱུར་པའི་གྱུ་མཚན་ནི།
 གྱུལ་པོ་ཁྱ་ངན་ལྷན་བས་ཡང་ཡང་རྒྱུས།
 དེ་ལ་དལ་གྱིས་སྤྲིང་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི།
 རང་གི་མིག་ནི་ནྟེ་པར་ཉམས་ཚུལ་བཤད།

154

སྤྱོད་ངན་སྤྱོད་པ་ནྟེ་མས་ལ་འང་མ་སྤྱད་པའི།
 བདུམ་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་མི་བཟང་དེ་ཐོས་ནས།
 སྟ་རེ་ནྟེ་པོས་ཙེ་བ་ཡོངས་བཅད་པའི།
 ཡལ་འདབ་ཙན་བཞིན་འཛིན་བྱེད་ལྟ་བ་འབྲེལ།

155

འདྲ་ཤེས་ཐོབ་དེས་སྐར་གྱུལ་སྤྱང་བ་ཡིས།
 བཀོད་པའི་སྤྱོད་པ་གྲུ་གྲུ་དེ་བསམས་ནས།
 དེ་ཡི་ཆད་པ་བྱད་མེད་གསོད་པ་ཡི།
 སྤྲིག་ལའང་ཆོས་ལ་གྲུས་པ་བཞིན་བཙོན་གྱར།

156

བདུག་པའི་ནྟེ་པ་བཀོད་པ་གྲུ་ཆེ་བ།
 དེ་ལ་ལེན་སྤྱོད་རབ་དུ་བཙོན་པ་དེ།
 རང་ལས་སྤྲིན་པས་བཟོད་དཀའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་།
 ལྷན་པར་སྤྲུ་བའི་བཞིན་ནུས་རབ་དུ་བཞྱོག།

157

इति ब्रुवाणः स विपन्निमित्तं
 पृष्टः पुनः शोकमयेन राज्ञा ।
 न्यवेदयस्त्रेखनिबद्धमस्मै
 निजं शनैर्नेत्रविनाशवृत्तम् ॥ १५४ ॥

श्रुत्वैव तत्तीव्रवृत्तं सवृत्तं
 निवृत्तवृत्तेष्वपि न प्रवृत्तम् ।
 कुठारधारापरिभूतमूलः
 पपात शाखीव धरावमूलः ॥ १५५ ॥

स लब्धसंज्ञः कुटिलं विचिन्त्य
 तं तिष्ठरक्षाचरितप्रयोगम् ।
 समुद्ययौ स्त्रीबधपातकेऽपि
 धर्मादरेणैव विनिग्रहेऽस्याः ॥ १५६ ॥

क्रौर्यप्रकारे विपुलापकारे
 तस्मिन् प्रतीकारसमुद्यतं तम् ।
 अवारयद्दुःसहदुःखयोगं
 स्वकर्मपाकेन वदन् कुमारः ॥ १५७ ॥

ས་བདག་གདུང་བས་གཟིང་ཅིང་མྱ་ངན་དང་།
 ཁྲོ་བས་ཚིག་བས་དེ་ལ་རབ་སྒྲུས་པ།
 གདུག་པ་ལ་ཆགས་འཕགས་མིན་གདུམ་མོ་འདི།
 ཁྲོད་ནི་མོངས་པས་ཡོངས་སྒྲུང་ངས་ཅི།

158

སྒྲུང་བར་སྒྲོར་དང་མཛེའ་བས་བཅིངས་པ་ལ།
 མཚུངས་པའི་ཡིད་ཅན་གང་དེ་མི་འས་ཅི།
 གང་ལ་གཞོད་ལ་ཁྲོ་བའི་ཆ་མེད་པ།
 དེ་ལ་ཕན་ལ་དྲིན་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད།

159

ཅས་པ་རབ་སྒྲུ་ཤུགས་འབྱེན་གཟིང་བ་ཡི།
 ཡབ་ལ་གཞོན་ནུ་བདེན་པས་རབ་སྒྲུས་པ།
 གྲུལ་པོ་བདག་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆ་འགའ་མེད།
 མི་བཟད་གཞོད་ལ་འད་ཁྲོ་བའི་གདུང་བ་མིན།

160

མི་བདག་རང་གི་ལག་གིས་ཕྱུང་བ་བཞིན།
 གཤམ་དེ་ས་ལ་བདག་ཡིད་རབ་དང་ན།
 བདེན་བ་དེ་ཡིས་རེ་ཞིག་མིག་གཉིས་ནི།
 སྒྲོན་བཞིན་འཕྲུལ་ལ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་གྲོག།

161

तमब्रवीद्भूमिपतिर्व्यथार्तः
 शोकेन कोपेन च दह्यमानः ।
 मोहात् किमेतां निश्चितामनार्यां
 क्रौर्यप्रसक्तां परिरक्षसि त्वम् ॥ १५८ ॥

द्वेषोद्यते स्नेहनिबन्धने वा
 तुल्यं मनो यस्य स किमनुष्यः ।
 यस्यापकारेऽस्ति न रोषलेशः
 तस्योपकारेऽपि कथं प्रसादः ॥ १५९ ॥

इति श्वसन्तं प्रलपन्तमार्त्तं
 धीरः कुमारः पितरं जगाद ।
 राजन् न मे दुःखलवोऽस्ति कश्चित्
 तीव्रापकारेऽपि न मन्युतापः ॥ १६० ॥

मनः प्रसन्नं यदि मे जनन्यां
 येनोद्धृते च स्वकरेण नेत्रे ।
 तत्तेन सत्येन ममास्तु ताव-
 न्नेचद्वयं प्राक्तनमेव सद्यः ॥ १६१ ॥

ཅེས་བཞེད་ཅས་ལ་དེ་ཡི་དུས་ཉིད་ན།
 མི་བདག་བྱ་ཡི་སྤྱན་གྱི་མཚོ་སྤྱིས་རྒྱང་།
 འཛིག་ཉིན་བདན་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཡིད་ཆེས་བྱེད།
 དཔལ་མོ་ནི་མ་པར་ཆགས་བྱེད་རབ་དུ་བྱང་།

162

འདིན་བྱེད་རྒྱང་གིས་ནི་མ་པར་མཛོས་གུད་ཅིང་།
 སྤྱི་གྱི་ནི་མས་ནི་བདེ་དང་སྤྱོད་བྱེད་བའི།
 བྱ་དེ་གྱུལ་ཚབ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཤེས་ནས།
 མི་བདག་དེ་ཡིས་སྤྱན་ཚོགས་ནི་མས་ལ་བསྐྱོས།

163

དེ་ནས་ས་བདག་གིས་ནི་བཅུན་མོ་ལ།
 དག་པོའི་གཞི་དུ་མཚུངས་པའི་ལན་བསྐྱབས་བཞིན།
 རོ་འཛོག་དབང་པོ་ལ་ཡང་ཁྲོ་བའི་མེ།
 བཟོད་དཀའ་དེ་ཡིས་བཟོད་པས་རབ་དུ་བཏང་།

164

དག་མཚན་དེ་ལས་དག་སྤོང་ཚོགས་གྱིས་དྲིས།
 དག་འདུན་གནས་བཞུགས་མཁས་པ་དེས་སྤྱོད་པ།
 ས་སྤོང་བྱ་འདི་སྤྱི་བ་གཞན་ལ་ནི།
 ཀ་ཤིའི་གྲོང་ཁྲོར་དག་དུ་ཐོན་པར་གྱུར།

165

इत्युक्तमात्रे नृपनन्दनस्य
 प्रादुर्बभूवाक्षिसरोजयुग्मम् ।
 सत्यव्रतप्रत्ययकारि लोके
 विलोभनं तत्क्षणमेव लक्ष्म्याः ॥ १६२ ॥

नृपः सुखोत्साहकरं प्रजानां
 विराजमानं नयनद्वयेन ।
 तं यौवराज्ये विमुखं विदित्वा
 तमात्मजं तत्प्रतिमं न्ययुक्त ॥ १६३ ॥

घोरापचारे सदृशं विधाय
 पत्न्याः प्रतीकारमथ क्षितीशः ।
 क्रोधानलं तत्क्षशिलाधिपेऽपि
 तन्मर्षणाद्दुःसहमुत्ससर्ज ॥ १६४ ॥

तत् कैतुकाद्भिक्षुगणेन पृष्टः
 प्रोवाच सङ्घस्थविरः स विद्वान् ।
 जन्मान्तरे लुब्धक एष काशी-
 पुरे बभूव क्षितिपालपुत्रः ॥ १६५ ॥

དེ་ཡིས་གངས་ལྗན་ངོས་ཀྱི་ཐུག་ཞུགས་པའི།
 རི་དགས་ལྔ་བརྒྱ་དག་ནི་ཐོབ་གུར་ནས།
 མིག་དག་ཐུང་ནས་ལོང་བར་རབ་བསྐྱབས་ཏེ།
 རི་ལྷར་ཉི་བར་འཁོར་བ་རིམ་གྱིས་བསང་།

166

དེ་ནས་སྤྱི་གཞན་ལ་ཡང་ཆོང་དཔོན་བྱ།
 ཐུག་རྒྱ་ཞེས་ནི་བྱིས་པ་རབ་མེངས་ལས།
 མཆོད་རྟེན་གྱིས་ནི་གྲོལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི།
 བཞིན་རས་བདུ་མཆོན་གྱིས་མིག་མེད་བྱས།

167

འདྲ་ཤེས་བསྐྱང་དེས་དེ་ཡི་སྤྱན་རླང་དག།
 ཡིན་ཏེ་ལའི་རང་བཞིན་གསང་དུ་བསྐྱབས།
 དེ་ནས་སྤྱི་གཞན་ལ་ཡང་མཆོད་རྟེན་ནི།
 ཞིག་པ་གསོ་དང་མཆོད་པ་དག་ཀྱང་བྱས།

168

ནགས་སུ་རི་དགས་ཤིས་ཀྱི་མིག་ཐོགས་ཤིང་།
 བྱིས་པས་མཆོད་རྟེན་སྐྱ་གཟུགས་སྤྱན་སྤྱིས་བས།
 གྲོལ་པོའི་བྱ་འདས་སྤྱི་བ་གཞན་ཤིས་དང་།
 ད་ལྟ་མིག་དག་ཤིས་པར་ཉམས་པ་ཐོབ།

169

गुहाप्रविष्टं हिमवत्तटान्ते
 लब्ध्वा मृगाणां शतपञ्चकं सः ।
 अन्धं विधायाक्षिविपाटनेन
 यथोपयुक्तं न्यवधीत् क्रमेण ॥ १६६ ॥

अथान्यजन्मन्यपि बालकोऽसौ
 मुग्धाभिधः श्रेष्ठिसुतः प्रमोहात् ।
 चकार चैत्यप्रतिमा-जिनस्य
 शस्त्रेण निर्लोचनमाननाजम् ॥ १६७ ॥

संजातसंज्ञश्च नवेन्द्रनील-
 मयं व्यधादक्षियुगं स तस्य ।
 ततोऽन्यजन्मन्यपि शीर्णचैत्य-
 संस्कारपूजां स पुनश्चकार ॥ १६८ ॥

नेत्रापहारेण वने मृगाणां
 बाल्ये च चैत्यप्रतिमाक्षिलोपात्
 अवाप्तवानेष विनाशमक्ष्णो-
 र्जन्मान्तरेष्वद्य च राजपुत्रः ॥ १६९ ॥

རིན་ཅེན་མིག་ལྷན་སྐྱེ་གཟུགས་བྱས་པ་ཡིས།

ནོས་པར་ཉམས་པའི་མིག་ནི་སྐྱར་ཡང་ཐོབ།

མཆོད་ཉེན་ཞིག་པ་རབ་དུ་གྱིས་བྱས་པས།

རབ་དུ་དད་ལྷན་མཛེས་པའི་རང་བཞིན་གྱུར།

170

གྱུན་ཞུགས་འབྲས་བྱར་རབ་འཇུག་བྱི་མ་དང་བྲལ་སྤང་བའི་རིམ་བ་འདི་ཡིས་ནི།

ཆགས་བྲལ་རབ་འབར་བའེན་པ་མཐོང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་དག་ལ་གནས་པའི

དབང་གྱུར་ཐོབ།

དུས་ཀྱི་ཡང་དག་བསོད་ནམས་དབང་ལས་དལ་གྱི་རྩོགས་པའི་སངས་

གྱིས་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་པ་གནས་བཏོན་གྱིས་གསུང་དག་སྤོང་ཆོགས་ཀྱིས་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་

ལྷན་བར་གྱུར།

171

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་

བརྩོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཀྱང་ལའི་རྟོགས་པ་བརྩོད་པའི་ཡལ་

འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙྰ་དག་པའོ།

स रत्ननेत्रां प्रतिमाञ्च कृत्वा
 दृष्टिं विनष्टां पुनराससाद ।
 विशीर्णचैत्यप्रतिपूरणेन
 प्रासादिकः कान्तिमयश्च जातः ॥ १७० ॥

श्रोतःप्राप्तिफलप्रवृत्तविमलालोकक्रमेणामुना
 वैराग्योज्ज्वलसत्यदर्शनविधौ लब्धाधिकारस्थितिः ।
 सम्यक् पुण्यवशादुपैष्यति शनैः कालेन संबुद्धता-
 मित्युक्तः स्यविरेण भिक्षुनिवहः श्रुत्वाभवद्विस्मितः ॥ १७१ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 कुणालावदानं नाम एकोनषष्टितमः पल्लवः ॥

ཀླ་གཞིན་ལྷ་འི་རྟོག་བརྗོད་ནི།

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་པའོ།

འདི་ནི་མི་ནྟམས་ལུས་དག་ཉིན་མེད་ས་སྤང་པོས་རབ་དུ་གཏུངས།

འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་དུ་ཡང་མི་བཟད་དཔྱལ་བའི་མི་ཡིས་བསྐྱེད་ས།

སྤྱབས་འགྲོའི་བསོད་ནམས་དང་ནི་བསྐྱབ་པའི་གནས་དག་ཐོབ་ནྟམས་གྱི།

ལུས་ལ་ནམ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱལ་དག་གིས་སྐྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་མིན།

1

གྱི་མཚོའི་མཐར་ནི་ནོར་ཞེས་པའི། ཀླ་ནི་གཉིན་མང་ལྷན་པ་གྱུར།

གཏེངས་ཀའི་རིན་ཅན་རབ་འབར་གྱིས། སྤང་བས་སྟོན་མེད་ཉིན་མེད་བྱས།

2

དེ་ཡི་ཁང་པར་ཉིན་མཚན་དུ། བྱེ་ཚན་དག་ནི་བབས་གྱུར་དེ།

གང་གིས་ལག་འགྲོ་ནྟམས་གྱི་ལུས། གཏུང་བ་དྲག་པོས་ཉིན་པར་གྱུར།

3

ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་གཅེས་པའི་བྱ། རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་རབ་གཞིན་པ།

བྱེ་མས་ཡོངས་སྤྲུག་ཞིང་གྱུར་པས། བས་ཞིག་དེ་ལ་རབ་དུ་བྱས།

4

སྟོ་ཅིག་བྱེ་མ་ཚ་བ་འདིས། བདག་ཅག་ཅི་སྤྲད་གཏུང་བར་བྱེད།

སྤྲུགས་དང་ཙཱ་བའི་སྟོར་བ་དག། ཅི་ཡི་ཉི་བར་ཞི་བར་འགྱུར།

5

षष्टितमः पल्लवः ।

नागकुमारावदानम् ।

इह कषति शरीरं क्लेशराशिर्नराणां
दहति च परलोके नारकः क्रूरवह्निः ।
शरणगमनपुण्यप्राप्तशिक्षापदानां
प्रभवति नतु देहे दुःखदाहः कदाचित् ॥ १ ॥

धननामा समुद्रान्ते नागोऽभूद्वहुबान्धवः ।
फणारत्नोज्ज्वालालोककलितापूर्ववासरः ॥ २ ॥

पपाताहर्निशं तस्य भवने तप्तवाल्मुका ।
ययाङ्गेषु भुजङ्गानां तीव्रतापव्यथाभवत् ॥ ३ ॥

कदाचित् सुधनो नाम पुत्रः पप्रच्छ तं प्रियः ।
सुकुमारः प्रकृत्यैव वालुकापरिपीडितः ॥ ४ ॥

कस्मादस्मानियं तात बाधते तप्तवाल्मुका ।
मन्त्रमूलप्रयोगेन केनेयमुपशाम्यति ॥ ५ ॥

འགའ་ཞིག་བདག་ལས་སྒྲག་པ་དང་། གཞན་ནི་བདག་ལས་དཔལ་པ་ཡི།

ཁྱེ་གི་གྱུ་མཚོ་འདི་ན་གནས། ཡུ་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེལ་གྱིས་གཟིང་ཅི།

6

ཞེས་པ་བྱ་ཡིས་བྲིས་དེ་ལ། རྩོ་གྲིས་ཆེན་པོ་དེས་སྒྲུབ་བྱ།

རི་ལྷ་ར་གཤིངས་ཅན་གཞན་གྱི་ཚོས། ཤེས་པ་དེ་ལྷ་ར་ཡུ་ཅག་མིན།

7

ཚོས་ཀྱི་ཉིང་བསྟན་གྱིས་དག་པ། ཞི་ཞིང་བདེན་པར་སྦྱ་ནི་མས་ལ།

དེས་པར་ཉི་བར་གདུང་གུར་པ། ལུས་ལ་མ་ཡིན་ཡིད་ལ་འང་མིན།

8

སངས་གྱིས་ཚོས་དང་ཚོགས་ཞེས་པ། རྒྱབས་འོས་བསོད་ནམས་དཀོན་ཙམ་ནི།

གསུམ་ལ་རྒྱབས་སོང་མཁས་པ་གང་། དེ་ལ་ཡོངས་གདུང་རིག་མི་བྱེད།

9

གང་གིས་ཉོན་མོངས་རབ་ཞི་པའི། བསྐྱབ་པའི་གནས་ནི་མས་ཐོབ་གུར་ཅིང་།

བདུད་ཅིས་བྲན་པ་དེ་དག་ལ། སྤྱིག་དང་འཛིགས་པ་གང་ལ་སྦྱོད།

10

ཤུ་ཀྱུ་ཐུབ་པ་འཛིག་དེན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཞིའི་གཉེན།

གྱིལ་བ་གྱིལ་བྱེད་ཚལ་གནས་པ། མཉམ་ཡོད་ན་ནི་བཙོན་ལྷན་ཡོད།

11

སྤྱིང་ཇེ་སྒྲ་བའི་འོད་བསྐྱེད་དེ། སེམས་དཔའ་ལྷ་ར་དཀར་མན་ངག་གིས།

འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་གསུམ་དུ། བདུད་ཅིའི་ཆར་པ་མངོན་པར་འབབས།

12

གང་ཞིག་ནིས་པར་མ་ཐུལ་བས། བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐོབ་མི་སྤྱང་བ།

དེ་དག་དབྱེལ་བ་མི་བཟད་པས། གདུང་བ་དྲག་པོས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར།

13

अस्मदभ्यधिकाः केचिदस्मत्प्रत्यवराः परे ।

नागाः सन्ति समुद्रेऽस्मिन् दुःखार्ता वयमेव किम् ॥ ६ ॥

इति पृष्टः स पुत्रेण तमुवाच महामतिः ।

यथान्ये फणिनः पुत्र धर्मज्ञा न तथा वयम् ॥ ७ ॥

धर्मोपदेशशुद्धानां शान्तानां सत्यवादिनाम् ।

उपतापो भवत्येव न शारीरो न मानसः ॥ ८ ॥

न तान् स्पृशति सन्तापः पुण्यं रत्नत्रयं बुधाः ।

ये बुद्धधर्मसंघाख्यं शरण्यं शरणं गताः ॥ ९ ॥

शिक्षापदान्यवाप्तानि क्लेशप्रशमनानि यैः ।

तेषाममृतसिक्तानां पापतापभयं कुतः ॥ १० ॥

आवस्थामस्ति भगवान् जिना जेतवनाश्रयः ।

लोके शाक्यमुनिः सर्वक्लेशप्रशमबान्धवः ॥ ११ ॥

उपदेशांशुनिवहैः सत्वशुभ्रैर्जगत्त्रये ।

करुणाकौमुदीमूतिरमृतं सोऽभिवर्षति ॥ १२ ॥

दुर्विनीता न रक्षन्ति प्राप्य शिक्षापदानि ये ।

तीव्रतापमयस्तेषां नरकेष्वक्षयः क्षयः ॥ १३ ॥

ཞེས་པ་པ་དང་མ་ཡི་ཡང་། ཚོག་དག་ཐོས་ནས་ལག་འགྲོའི།
མེ་དོག་མཚོག་དག་ཡོངས་བརྒྱང་ནས། དག་པའི་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་། 14

ཚོག་ཤེས་སྒྲོར་ནི་མངོན་སྤྱོད་ཤེས་དེས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གནས་ཕྱིན་དེ།
དེར་ནི་ཚོས་དག་ཉན་པ་ལ། ཚོགས་པའི་འཁོར་དག་མཐོང་བར་གྱུར། 15

བཞིན་རས་མཛེས་ཤིང་སྤྱན་ཡངས་པ། རྒྱ་པ་ཉ་དང་པད་ཚལ་དག།
འགྲོགས་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱོད་བའི། བྱེད་པ་དེར་ནི་མཐོང་བར་གྱུར། 16

ཉེ་བར་སྤོན་བྱེད་མཚུ་ཡིས་ནི། ཆགས་ལྷན་ནོམས་ཀྱི་དམར་བ་ཉིད།
རབ་བྱིས་དམན་པ་ཉིད་བྱས་ཤིང་། གསལ་བར་ཟེལ་བྱིས་གཞོན་པ་བཞིན། 17

བྱིན་དང་བྲལ་བའི་མཛེས་སྤྱུག་གིས། ཅི་བའི་ཞགས་པ་རབ་བཟྱན་ཅིང་།
སྤྱི་བ་པ་དང་བྲལ་སྤོང་བ་ཉིད། རབ་དུ་བྱིས་པ་སྤོན་པ་བཞིན། 18

དཔྱང་པ་ཚོས་ཀྱི་གཉིས་འབྱུང་ལག། ཕྱིན་པས་མཛེས་པ་ནོམ་པར་འཛིན།
ཉུས་མཐུའི་ཁང་པ་དག་གི་ནི། ཀ་བ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་བཞིན། 19

ཚོས་གོས་བྱིན་གང་ལྷན་པ་ཡིས། ཞབས་ཀྱི་གྲིབ་མ་སྤྲོ་བྱེད་པ།
ས་གཞི་དོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། བསྐྱེད་ཀྱི་གོགས་ནོམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བཞིན། 20

ལུས་ཀྱི་མཛེས་པ་བྱིས་པ་ནི། སྤྱན་གྱི་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་པས།
དམ་པ་ནོམས་ཀྱི་འཁོར་བ་ཡིས། བྱེད་པ་ཡོངས་གྲུང་བསྒྲོག་པ་བཞིན། 21

इति श्रुत्वा पितुर्वाक्यं जनन्याश्च भुजङ्गमः ।
आदाय दिव्यपुष्पाणि पुण्यं जेतवनं ययौ ॥ १४ ॥

सुगताश्रममासाद्य धर्मश्रवणसङ्गताम् ।
ददर्श पर्षदं तत्र स सन्तोषसुखोन्मुखीम् ॥ १५ ॥

तत्रापश्यज्जिनं कान्तवदनं दीर्घलोचनम् ।
पूर्णेन्दुपद्मवनयोरिव मैत्रीसुखप्रदम् ॥ १६ ॥

उपदेशकृता व्यक्तमधरेणाधरीकृताम् ।
तर्ज्जयन्तमिवोत्सिक्तां रागिवर्गस्य रक्तताम् ॥ १७ ॥

निराभरणलावण्यकर्णपाशविभूषितम् ।
दर्शयन्तमिवासक्तां^१ निरावरणशून्यताम् ॥ १८ ॥

धर्मद्विपकरौ बाहू विभ्राणं दानशोभितौ ।
प्रभावभवनस्तम्भौ शतकुम्भमयाविव ॥ १९ ॥

दिशन्तं चरणच्छायां चौरैरावरणं भुवः ।
लब्धप्रबोधैर्विहितामिव राजीवजीवितैः ॥ २० ॥

देहकान्तिवितानेन नयनामृतवर्षिणा ।
संसारमरुसन्तापं वारयन्तं सतामिव ॥ २१ ॥

དེ་མཐོང་ཉིད་ན་ཁྲ་ཡི་བྱ། ཡོངས་སྤྱ་གདུང་བ་བཏང་བར་གྱུར།
བདག་ཉིད་ཆེ་ནས་མཐོང་བ་ཉིད། གདུང་བའི་སྒྲིལ་ཀྱན་ཞི་བར་བྱེད། 22

སྒྲིམ་པ་མེ་ཏོག་གིས་གང་བ། དེ་ལ་གཏོར་ནས་དེས་བྱུག་གསལ།
དེ་ཡི་ཞབས་པད་རིག་པ་ཡིས། འབྲེལ་ལ་བསེལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 23

ད་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ནི། བསྐྱེད་པའི་གནས་ཐོབ་མཁས་པ་དེས།
ཐལ་ལོ་སྤྱར་ནས་དེ་ལ་ནི། ཇི་སྤྱད་འཛོེ་བར་སྒྲག་གནས་བྱས། 24

དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་གྱིས་གསུངས་པ། ཐམས་ཅད་རྗེས་སྤྱ་གཟུང་བྱ་ལ།
གཅིག་ཉིད་ཁོ་ནའི་སྒྲག་གནས་ནི། ཇི་སྤྱད་འཛོེ་བ་ཇི་ལྟར་འོས། 25

གྲུས་ལ་དབྱེས་པས་དེ་བརྗོད་ནས། དེ་ལ་བཅོལ་པས་བཅོམ་ལྷན་དེ།
གདེངས་ཅན་ནས་པར་བཏོག་པ་ནི། ཡོངས་རྫོགས་མཛད་ཅིང་དལ་གྱིས་ཆས། 26

དག་སྤོང་ཚོགས་གྱིས་སྒྲ་བྲངས་ནས། རིས་གྱིས་བྱོན་པ་དེ་ལ་ནི།
ཁྲ་ཡི་མཐུ་ལས་གནས་དང་གནས། མཐོང་རིས་ལྟ་བུར་མཛོམས་པ་བསྐྱབས། 27

རིན་ཅན་གསེར་འོད་བཏུ་བ་ཡི། མཚོག་གི་སྒྱེད་ཚལ་མཛོམས་པ་དང་།
ཡོངས་སྤྱོད་འཛོལ་པས་བྲེལ་བ་ཡིས། འབང་དང་འབང་མའི་ཚོགས་གྱིས་དང་། 28

ག་ཡུར་ཅན་དན་གྱི་ཆེ་ཡི། རོ་གལ་འབྲུང་བས་བཀྱོན་པ་ཡིས།
གནས་དང་གནས་སྤྱ་གཟུག་ལག་ཁང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དེ་ཡིས་བྱས། 29

तं विलोक्यैव तत्याज सन्तापं नागनन्दनः ।
सर्वार्त्तिदोषशमनं दर्शनं हि महात्मनाम् ॥ २२ ॥

प्रणनाम स तं कीर्णसम्पूर्णकुसुमाञ्जलिः ।
तत्पादपद्मस्पर्शेन सद्यः शीतलतां गतः ॥ २३ ॥

कृती भगवतः प्राप्य ततः शिष्टापदानि सः ।
चक्रे कृताञ्जलिस्तस्य यावज्जीवाधिवासनाम् ॥ २४ ॥

तमावभाषे भगवानेकस्यैवाधिवासना ।
अनुग्राह्येषु सर्वेषु यावज्जीवं न युज्यते ॥ २५ ॥

इत्युक्त्वा प्रणयिप्रीत्यै भगवान् सततोद्यतः ।
शनैः प्रतस्थे सङ्कल्पं भोगिनः परिपूरयन् ॥ २६ ॥

क्रमेणागच्छतस्तस्य भिक्षुसंघाग्रयायिनः ।
प्रभावाद्दिदधे नागः स्वर्गशोभां पदे पदे ॥ २७ ॥

हेमरत्नांशुशवलान् दिव्योद्यानमनोहरान् ।
भोगोपसंग्रहव्यग्रदासदासीगणावृतान् ॥ २८ ॥

कर्पूरचन्दनोदारहारप्रालम्बभूषितान् ।
स्थाने स्थाने भगवतः स विहारानकारयत् ॥ २९ ॥

དེ་ནས་ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས། ཞེས་པ་འོད་མའི་ཚལ་དུ་བྱིན།
 དེ་ཡི་འོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱན་གྱིས། བཅོས་ལྡན་འདས་ལ་མཚོན་པ་བྱས། 30

དེར་ནི་དེ་ཡིས་ཆེ་གསུམ་དུ། དག་འདུན་དང་བཅས་བདེ་གཤེགས་མཚོན།
 རོ་ཤལ་རིན་ཅེན་འོད་ཀྱིས་བསྐྱོར། ཡ་མཚན་ཀྱན་དགའ་ལྡན་ལ་གསུངས། 31

གདངས་ཅན་འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་བགྱུར་མི་གཡོ།
 བདེ་བའི་འོངས་སྤྱོད་གྱུན་གྱི་སྒོར་དུ་གྱུར།
 འོད་ཀྱང་སྤྱོད་བ་གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་།
 རབ་དུ་འབད་པས་གསལ་བར་བྱིད་བར་འགྱུར། 32

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་
 བཟོན་པ་དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཁྲུ་གཞིན་ནའི་དོགས་པ་བཟོན་པའི་ཡལ་
 འདབ་ཉེ་དྲུག་ཅུ་པ་འོ།

करन्दकनिवासाख्यं प्राप्य वेणुवनं ततः ।

स सर्व्वभोगसम्भारैर्भगवन्तमपूजयत् ॥ ३० ॥

तेन मासत्रयीं तत्र ससंधः सुगतोऽर्चितः ।

ऊचे विस्मितमानन्दं हाररत्नांशुकैर्दृतः ॥ ३१ ॥

एष कल्पशतमच्युतः फणी

सर्व्वभोगसुखभागभविष्यति ।

बोधिमध्यपरजन्मनि स्फुटां

किञ्च सुप्रणिहितः करिष्यति ॥ ३२ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
नागकुमारावदानं नाम षष्ठितमः पल्लवः ॥

ཞིང་པའི་རྟོགས་བརྗོད་ནི།

ལྷན་པའི་རབ་དུ་གཏོར་དག་ལྷུང་ཡང་རབ་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།
 གློ་དག་ལྷོ་ལྷན་བྱིས་དུ་དཔལ་ནི་རང་ཉིད་འོད་བར་འགྱུར།
 ལྷིས་བྱ་དམ་པ་གློ་ལྷིས་ཡིད་ནི་རབ་དུ་དང་བ་དག།
 དབུལ་བའི་རབ་རིམ་མི་བཟད་འཕྲོག་པའི་གྲུག་གྱི་ཁོར་བྱ་ཡིན།

1

མ་ཉན་ཡོད་དུ་ལྷོན་བས་ཟེ་ནི། ཁོར་མེད་བཀྲ་ཤིས་ཞེས་བྱ་བ།
 འཛོ་བ་བུལ་བས་འཛོ་བའི་དབས། འབས་བྱ་རྒྱུང་བའི་ཞིང་ལས་བཞེན།

2

ཞིང་ལས་ལ་ཆགས་གང་བ་དང་། ལྷུང་དང་ཚ་བས་ཉན་བ་དེས།
 ཐོང་བ་དང་ནི་རྟོག་ཅི་འོ་ཁར། བྱིར་ཞིང་འོང་དང་འགྲོ་བ་བྱས།

3

གས་ཞིག་རྒྱུང་མ་དང་བཅས་དེ་འི། ལས་དུ་གྲུལ་བ་ཉན་ཐོས་དང་།
 ལྷན་ཅིག་བྱོན་པ་མཐོང་གྱུར་ནས། འཕྲལ་ལ་རབ་དུ་དང་བར་གྱུར།

4

ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་ཡོངས་ཟད་ལས། དབུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྲལ་མི་བཟད་བ།
 སེམས་ཤིང་དེ་ཡིས་རྒྱུང་མ་ནི། རབ་དང་བཞིན་ལྷན་ལ་སྤྲུག་བ།

5

एकषष्टितमः पल्लवः ।

कर्षकावदानम् ।

मूढस्य हस्तपतितोऽपि निधिः प्रयाति
लक्ष्मीः स्वयं भवनमेति विशुद्धबुद्धेः ।
दारिद्र्यतीव्रतिमिरापहरः प्रकामं
पुंसां विभूषणमणिर्मनसः प्रसादः ॥ १ ॥

श्रावस्थां स्वस्तिको नाम ब्राह्मणो निर्धनः पुरा ।
अशिश्रियत् कृशफलामगत्या कृषिजीविकाम् ॥ २ ॥

स श्वेचकर्मनिरतः शीतवातातपश्चतः ।
चकार हलकुदालभारवाहो गतागतम् ॥ ३ ॥

स कदाचित् समायान्तं श्रावकैः सहितं पथि ।
जिनं जायासखो दृष्ट्वा प्रसादं सहसा ययौ ॥ ४ ॥

प्रसन्नवदनां पत्नीं स जगाद विचिन्तयन् ।
दारिद्र्यदुःखमसमं दानपुण्यपरिष्कृयात् ॥ ५ ॥

བཅོས་ལྷན་འདས་ནི་ཡུ་ཅག་གིས། དོག་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་མཆོད་ལས།
བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་ཐོབ་པའི་ཞོར། སྤུང་ཚོགས་ཡུ་ལ་ག་ལ་འོང། 6

ཤི་བ་གསོན་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ན། གྲགས་པ་ཉལས་པ་ཤི་བ་ཉིད།
ནོར་མེད་སྦྱེ་བོ་མཛེས་པ་ནི། གསོན་ལ་མ་ཡིན་ག་ཤིན་ལ་མིན། 7

ནོར་རིགས་ནོར་ནི་རིག་པ་སྟེ། ནོར་ཚོས་ནོར་ནི་གྲགས་པ་ཡིན།
ནོར་གྱིས་དམན་ཞིང་བསྐངས་པ་ཡིས། འཚོ་བའི་ཡོན་ཏན་ནོམས་གྱིས་ཅི། 8

གཞན་གྱི་ཉི་འཁོར་གྱུར་པ་ཡིས། དབྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་དམ་པས་ཅི།
ཁྱད་དུ་བ་པ་ལ་ནོར་བྱ་ཡིས། གསེར་གྱི་ངལ་དུ་བ་དོན་གྱིས་བཞིན། 9

དབྱལ་བོ་སྦྱིན་པ་དག་དང་བྲལ་བས་སྦྱར་ཡང་དབྱལ་བོར་རབ་དུ་འཛུང།
དབྱལ་བོ་ནོར་ལ་ཆགས་པས་གཞན་དབང་སྤིག་པའི་བདག་ཉིད་དག་དུ་འགྱུར།
དབྱལ་བོ་དབྱགས་དང་བཅས་ཀྱང་ཤི་ཞེས་འདི་ལ་ཁྱད་བར་སྒོ་གྲོས་མེད།
དབྱལ་བོ་ཕྱོགས་བཅུ་འདི་དག་རང་གི་སྦྱེ་བོ་དག་གིས་དམན་པ་བཞིན། 10

དེ་སྦྱད་དམན་ལ་མཉེས་ག་ཤིན་པའི། བདེ་བར་ག་ཤེགས་པ་མཆོད་པར་བྱ།
སངས་གྱིས་མཉེས་པར་མ་བྱས་པའི། མྱོངས་ལ་དག་པ་ག་ལ་ཡོད། 11

བདུ་འི་འདབ་མ་ལྟ་བུའི་སྦྱན། ལོངས་བའི་གཉིན་འདིས་གང་གང་དུ།
སྦྱན་ནི་འཕངས་པ་དེ་དང་དེར། དཔལ་ནི་གནས་པ་དག་གིས་ཤེས། 12

आवाभ्यामेष भगवान् पिण्डकेनापि नार्चितः ।

कुतः पुण्यपणप्राप्या धनसम्पत्तिरावयोः ॥ ६ ॥

जीवत्यवमतो लोके नष्टकीर्त्तिर्विपद्यते ।

न स जीवो न निर्जीवः शोभते निर्धनो जनः ॥ ७ ॥

धनं जातिर्धनं विद्या धनं धर्म्मो धनं यशः ।

किं धनेन विहीनानां याच्ञानिर्जीवितैर्गुणैः ॥ ८ ॥

परोपकरणीभूतैः किं दरिद्रस्य सद्गुणैः ।

क्लेशार्थैर्भारिकस्येव मणिकाञ्चनभूषणैः ॥ ९ ॥

दरिद्रो दारिद्र्यं प्रविशति पुनर्दानविरहा-

दरिद्रः पापात्मा भवति धनलिप्सापरवशः ।

दरिद्रः सोच्छासो मृत इति न चात्रास्ति विमति-

र्दरिद्रस्यैवैता निजजनविहीना दश दिशः ॥ १० ॥

अभ्यर्चयावः सुगतं तस्मात् कृपणवत्सलम् ।

अनाराधितबुद्धानां मुग्धानां कुशलं कुतः ॥ ११ ॥

एष पद्मपलाशाक्षः क्षिपत्यापन्नबान्धवः ।

यच्च यच्च दृशं जाने तच्च तच्चाशयः श्रियः ॥ १२ ॥

དེ་སྐད་བདག་པོའི་ཚིག་ཐོས་ནས། བྱིས་དུ་གསུ་བྱས་བྲམ་ཟེ་མོས།
ཟས་ནི་གཙང་མར་སྦྱར་བ་དག། བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྦྱད་དུ་བསྐྱབས། 13

བཅོས་ལྷན་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པས་ཀྱང་། དེ་དག་བསམ་པ་ཡོངས་མ་བྱེན་ནས།
གསུ་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེའི། མཚོད་པ་དག་ནི་སྒྲང་བར་མཛད། 14

དབྱལ་བའི་སྦྱག་བསྐལ་རབ་བསལ་བ། བདག་ལ་འབྱོར་པ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག།
ཅས་པའི་སྒྲོན་ལས་གཉིས་སྦྱིས་ཀྱིས། གྱུལ་བ་མཚོད་པའི་མཆུག་དུ་བྱས། 15

དེ་ནས་བྲམ་ཟེ་རང་ཞིང་དུ། མོང་བས་འབྱ་ནས་བྱ་གུ་ནི།
ཐམས་ཅད་གསེར་དུ་མཐོང་གྱུར་ནས། འསྐལ་ལ་ཉིད་དབྱལ་བ་གཏང། 16

ས་ཡི་བདག་པོ་གསལ་གྱུལ་གྱིས། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ལས་འབྱུངས་པའི།
གསེར་དག་མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་ཏེ། དགའ་བས་གྱུལ་པོའི་ཆ་ཤས་བཏང། 17

ཤིན་དུ་མང་པོའི་གསེར་དེ་ཡིས། དབང་ཕྱག་གཏེར་ཐོབ་གཉིས་སྦྱིས་ཀྱིས།
རྫོགས་སངས་གྱིས་སོགས་དགེ་འདུན་ནི། ཡོངས་སྦྱོར་ཀྱན་གྱིས་རབ་དུ་མཚོད། 18

སྒྲོན་པས་ཚས་ནི་བཟུན་པ་ཡིས། གྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབས་ཐོབ་ནས།
བདེན་མཐོང་དེ་ཡིས་དུས་ཀྱིས་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཡང་དག་སྒྲངས། 19

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་བཅོས་སྟེ། དེ་ཡིས་དག་བཅོས་ཉིད་ཐོབ་ཆོ།
ལས་དེ་དག་སྒྲོང་ནིས་ཀྱིས་དྲིས། བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མངོན་པར་གསུངས།

इति पत्युर्वचः श्रुत्वा ब्राह्मणी सादरा गृहे ।
शुचिप्रणीतं विदधे भोज्यं भगवतः कृते ॥ १३ ॥

भगवानपि सर्वज्ञस्तयोर्ज्ञात्वा समीहितम् ।
प्रणयार्थनया चक्रे तस्य पूजाप्रतिग्रहम् ॥ १४ ॥

व्यक्तदारिद्र्यदुःखस्य भूयान्मे विभवोद्भवः ।
चकार जिनपूजान्ते प्रणिधानमिति द्विजः ॥ १५ ॥

अथ गत्वा निजं श्वेचं विप्रः शस्ययवाङ्कुरान् ।
सर्वानपश्यत् सौवर्णान् सहसा त्यक्तदुर्गतिः ॥ १६ ॥

तस्य पुण्यसमुद्भूतं दृष्ट्वा हेम महीपतिः ।
तत्याज विस्मितः प्रीत्या राजभागं प्रसेनजित् ॥ १७ ॥

तेन हेम्ना सुमहता लब्धैश्वर्यनिधिर्द्विजः ।
स बुद्धप्रमुखं सङ्घं सर्वभोगैरपूजयत् ॥ १८ ॥

धर्मदेशनया शास्तुः श्रोतःप्राप्तिफलोदयात् ।
दृष्टसत्यः स कालेन प्रव्रज्यां समुपाददे ॥ १९ ॥

सर्वक्लेशप्रहाणेन तस्मिन्नर्हत्त्वमागते ।
तत्कर्म भिक्षुभिः पृष्टो भगवानभ्यभाषत ॥ २० ॥

སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བྱས་ཟེའདིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཅོས་ལྡན་འདས།

འོད་སྤངས་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ལ། ཚངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱོན་ཆོ་སྦྱད།

21

ཉེ་དབང་དབང་བཅས་ལྡན་མཆོད་པ། ཤིན་རྒྱུ་ཆེ་བའི་གྲུབ་པ་འདི།

བདག་གི་སྦྱོན་རྒྱ་སྐྱེ་བ་འདིར། འདི་ལ་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསྟན།

22

དེ་སྐད་དེ་ཡི་ལེགས་བྱས་གྱི་ལ་བས་གསུངས་པ་ཐོས་གྱུར་ནས།

དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ནང་རྒྱུ་འཕོས་བཞིན་དག་སྦྱོང་ནི།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཡ་ས་ཚན་སྦྱོ་ལྡན་དགའ་བས་འཁྲུགས་གྱུར་ཅིང་།

དགོལ་གྲུས་པས་བཟང་པོའི་སྦྱོད་པ་རབ་རྒྱ་བསྐྱུགས་པ་མཛོད།

23

ཅེས་པ་དགོལ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཞིང་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་
འདབ་མྱེ་རྒྱག་ཅུ་ཙྰ་གཅིག་པའོ།།

अन्यजन्मनि विप्रोऽयं काश्यपस्य महात्मनः ।

ब्रह्मचर्यं भगवतः शासनेन पुराचरत् ॥ २१ ॥

समादिष्टास्य तेनैव जन्मन्यस्मिन्महीयसी ।

मत्सकाशादियं सिद्धिः सेन्द्रोपेन्द्रसुरार्चिता ॥ २२ ॥

श्रुत्वेति तस्य सुकृतं कथितं जिनेन

सर्व्वे सविस्मयधियः कुशलादरेण ।

हर्षाकुलाः सुचरितं प्रशशंसुरन्तः-

संक्रान्ततद्गुणमया इव भिक्षवस्ते ॥ २३ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

कर्षकावदानं नाम एकषष्टितमः पञ्चवः ॥

CHAPTER LXII.

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པ།

གྲགས་བྱིན་གྱི་དོགས་བཟོད་ནི།

ལྷག་གིས་གང་པར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བའི་ནགས་ཚལ་གནས་དག་དུ།

ལང་ཚོས་ཡོང་ཞིང་བདེ་བ་ལ་འོས་མཛོས་པའི་ཆས་ལྡན་ཆོ།

དབེན་པས་ཆགས་བྲལ་ཞི་ཞིང་དག་པ་གང་ལ་རབ་བྱིན་པ།

སྐྱེས་བྱ་དེ་ཉིད་གཅིག་བྱ་ཡ་མཚན་རང་བཞིན་རབ་དུ་སྐྱེས།

1

གྱུལ་བ་སྡོན་ཆོ་བྱ་གོ་རྒྱའི། ཀྲན་དགའ་ར་བ་མཛོས་བར་བཞུགས།

བ་རྒྱ་ཁ་སིར་བྱིས་བདག་ནི། ཡིགས་པར་རབ་སད་ཅེས་བ་བྱང།

2

ནོར་ནི་གྱིས་བ་གཏོང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་ཀྱིས་ནོས་པར་བགྱིན།

གང་གི་དབང་ཕྱག་ལུས་ངན་བྱ། མཛོད་ན་གནས་པའང་རྩམ་པར་བྱེད།

3

བདེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་ཚོགས་ཏེ། བྱ་མེད་བྱ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས།

མཚོག་དུ་ཡང་དག་གཏུང་བ་ཐོབ། སྤྱན་ཚོགས་སྤྱ་ཡི་རྩལ་བྱ་མིན།

4

དེ་ཡི་བསམ་པ་འཕྲོས་པ་ཡིས། ཡུན་རིང་ཡིད་འབྲུགས་གཉིན་ནོས་པ་ཀྱིས།

གཉིན་ལ་གཉིན་ནི་སྤྱང་ན་གྱི། མེ་ཡིས་རབ་གཏུངས་དེ་ལ་སྤྲུམ།

5

द्विषष्टितमः पञ्चवः ।

यशोदावदानम् ।

जर्णायुपूर्णजनकाननसन्निवेशे
जातश्चमत्कृतिमयः पुरुषः स एकः ।
यस्यार्थयै।वनसुखोचितचारुवेशे
वैराग्यमादिशति शान्तिसितं विवेकः ॥ १ ॥

न्यग्रोधरुचिरारामविहारिणि जिने पुरा ।
वाराणस्यां गृहपतिः सुप्रबुद्धाभिधोऽभवत् ॥ २ ॥

त्यागोपभोगसम्भारविभूषितधनोदयः ।
ऐश्वर्यं यः कुबेरस्य कोशलीनं न्यवेदयत् ॥ ३ ॥

स सर्वसुखसम्पत्तौ निष्पुत्रः पुत्रचिन्तया ।
परं सन्तापमापेदे निःशल्याः कस्य सम्पदः ॥ ४ ॥

तं शोकशिखिसन्तप्तं बान्धवा बन्धुवत्सलम् ।
जचिरे चिरसंक्रान्ततच्चिन्ताक्रान्तमानसाः ॥ ५ ॥

བྱིས་བདག་མ་ཉིང་ལ་འོས་པའི། བསམ་པ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ།
བདེན་ལྡན་སྟོང་སྟོང་ཆེ་ནི་མས་ལ། འཛིག་དྲིན་ན་ནི་རྟེན་དགའ་མེད། 6

གང་འདི་སྟོགས་སུ་གྲགས་གྱུར་ཅིང་། དུལ་འདིར་གྲོང་བྱིས་པས་མཚན་པ།
རྩ་བོ་རྩ་ཡི་ཤིང་དེ་ལ། མཚན་པས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་བར་འགྱུར། 7

དེ་ལ་ཞུས་པས་འགའ་ཞིག་ནི། བྱ་མེད་བྱ་དང་ལྡན་པ་དང་།
གཞན་ནི་ཞོར་མེད་ཞོར་དང་ལྡན། གཞན་ཡང་ནད་ཅན་ནད་མེད་མཐོང་། 8

རྩ་བོ་རྩ་ཡི་ཀྱང་འཕྱང་ནི། མཚན་དྲིན་སྟོང་བ་བདེན་ཞེས་བྱ།
འོས་པར་མཚན་ན་བྱིད་ལ་ནི། བྱ་ཞེས་བརྟེན་པའི་འབྲས་སྟར་འགྱུར། 9

ཞེས་པ་དེ་དག་ཚིག་ཐོས་ནས། འཇུག་བཅས་དེ་དག་ལ་སྦྲས་པ།
ཀྱི་མ་ཚོངས་པའི་མཛའ་བ་ལས། བྱིད་ནི་མས་ཚོངས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 10

རང་ལས་གཞན་དབང་འཛིག་དྲིན་འདི། ངས་པར་གཡོ་བ་མེད་པ་ལ།
སུ་ཡིང་སུ་ཡི་བདེན་པ་དང་། བྱིས་དང་འཕྲོག་དང་འཛོམས་པར་བྱེད། 11

རང་ལས་ཉེ་བ་ཉིད་ཐོབ་ནས། སྟོ་བྱོས་སྟུན་པ་གཞན་ལ་ཆོས།
རང་གི་ཁ་རྩལ་ཆ་བྱང་ནས། བྱི་ནི་པགས་པ་སྐྱམ་ལ་བཞིན། 12

ཤིང་གི་བྱ་ཞོར་སྦྱིས་བྱ་ལ། སྟར་ཞེས་འདི་ནི་ཚོངས་པའི་གཏམ།
འདབ་མ་ཅས་ཡང་དུས་མིན་དུ། དེ་ཉིད་རང་ལ་སྦྱིན་ནས་མེད། 13

क्लीवोचितां गृहपते न चिन्तां कर्तुमर्हसि ।

धीराणां पृथुसत्वानां नास्ति लोकेषु दुर्लभम् ॥ ६ ॥

य एष विश्रुतो दिक्षु देशेऽस्मिन् पौरपूजितः ।

न्यग्रोधपादपस्तस्य पूजया सर्व्वमाप्यते ॥ ७ ॥

अपुत्राः पुत्रिणः केचित् निर्धना धनिनः परे ।

रोगिणोऽप्यरुजश्चान्ये दृष्टास्तदुपयाचितैः ॥ ८ ॥

सत्ययाचनचैत्याख्यः सोऽयं न्यग्रोधपादपः ।

फलं पुत्राभिधं तुभ्यं दास्यत्युचितमर्थितः ॥ ९ ॥

इति तेषां वचः श्रुत्वा तानुवाच स सस्मितः ।

अहेनु मोहात् स्नेहाद्वा यूयं मूर्खत्वमागताः ॥ १० ॥

स्वकर्मपरतन्त्रेऽस्मिन् लोके नियतिनिश्चले ।

स्थितिं करोति पुष्णाति हरते हन्ति कस्य कः ॥ ११ ॥

स्वकर्म्मोपनतं प्राप्य तुष्यत्यन्यस्य मुग्धधीः ।

खलालालवमास्वाद्य श्वेव शुष्कस्य चर्मणः ॥ १२ ॥

दृक्षः पुत्रार्थदः पुंसामित्येतन्मूर्खभाषितम् ।

दातुं शक्तः स नाकाले पत्रमात्रमपि स्वयम् ॥ १३ ॥

གཤམ་དེ་དེ་ནི་བྱིན་རྟོགས་ལྟམ་། མཆོད་པ་ལ་ཆགས་བྱེད་པ་ན།
བདག་ཉིད་རང་གིས་མཆོད་པ་ནི། ཡོ་བྱད་རྟོགས་པ་ཅིས་མི་སྟོ། 14

སྤྱན་བུའི་རྩིས་ནི་ཡི་གེ་བཞིན། གང་ཡང་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་ན།
བྱ་རོག་དང་ལ་ལྟར་བརྟུན་པས། སྤྱི་བོ་དེ་ཡིས་བྱིན་པར་སེམས། 15

གང་ཞིག་ཐོབ་བྱ་དེ་ནི་ལས་ནིམས་འབྲས་བྱ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ཆེ་ཐོབ།
སྤྱི་ཆོགས་འབད་ཅིང་གུས་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་ཐོབ་བྱ་མིན་པ་འཐོབ་མ་ཡིན།
གང་ཞིག་གང་གིས་རང་ཉིད་གྱིས་བསགས་ཡོངས་སྟོད་སྐལ་ལྷན་དེ་ལ་ནི།
འདི་དག་འདི་ཡིས་བྱས་ཤེས་ཆོངས་པའི་སྟོ་ཅན་འབྲས་མེད་དེ་དག་སེམས། 16

ཞེས་པ་སྤྱི་དེ་མཇེའ་གཙུགས་དང་། ལྷན་པའི་གཉེན་གྱིས་རབ་འབད་དེ།
བསྐྱལ་ནས་གཉེན་བྱ་གསང་བ་ཡིས། ཀྱང་འབྲུང་གི་ནི་བྱུང་བྱ་སོང་། 17

སྤྱི་དེ་བརྒྱུང་ནས་དེ་ཡིས་ནི། བྱ་གོ་རྒྱ་ཡི་ཤིང་ལ་སྤྱིས།
མཆོད་པ་འམ་ཙུ་བ་གཅོད་པ་ལ། ངས་ནི་ཆས་ནས་ཁྱོད་ཅན་འོངས། 18

བྱ་དག་སྤྱིན་ན་ཁྱོད་ལ་བདག། གཞན་གྱིས་མ་བྱས་མཆོད་པ་བྱེད།
ནིམ་པ་གཞན་དུ་ཁྱོད་བདག་གིས། བཅད་བསྐྱེད་པས་བདགས་ལ་ཆུ་བོར་འཕངས། 19

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ནས། ལྷ་ནི་ཤིང་ལ་གནས་པ་དག།
འབྲལ་ལ་འཇིགས་པས་འབྲུགས་གྱུར་དེ། འདར་བར་བྱེད་ཅིང་རབ་བསམས་བ།

तदधिष्ठातृदेवश्चेत् पूजालुब्धः करोति तत् ।
पूर्णोपहारपूजां किं स्वयं सृजति नात्मनः ॥ १४ ॥

प्राप्तव्यं प्राप्य यदि वा घृणाक्षरपदोपमम् ।
काकतालीयसंवादात्तद्वन्नं मन्यते जनः ॥ १५ ॥

प्राप्तव्यं यत् फलपरिणतौ कर्मणां प्राप्यते तत्
नानायत्नप्रणयपतनैर्लभ्यते न त्वलभ्यम् ।
यद्येनैव स्वयमुपचितं भोगभागी स तस्मिन्
एतेनैतत् कृतमिति मुधा मन्यते मुग्धबुद्धिः ॥ १६ ॥

इति ब्रूवाणः सस्नेहैरनुबन्धेन बान्धवैः ।
प्रेरितः स ययौ मूढ एकाकी पादपान्तिकम् ॥ १७ ॥

स कुठारं समादाय न्यग्रोधतरुमभ्यधात् ।
पूजायां मूलघाते वा सज्जोऽहं त्वामुपागतः ॥ १८ ॥

पुत्रप्रदातुः पूजां ते करिष्याम्यकृतां परैः ।
नद्यां त्वामन्यथा च्छित्वा दग्ध्वा पिष्ट्वा क्षिपाम्यहम् ॥ १९ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा देवता वृक्षवासिनी ।
सहसैव भयोद्विग्ना कम्पमाना व्यचिन्तयत् ॥ २० ॥

འདོད་པའི་བྱ་འཇམ་ཞོར་དག་ནི། བདག་གིས་སྤྱུ་ལའང་སྦྱོན་པ་མེད།
རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ། སྦྱོ་བོ་བདག་གིས་སྦྱོན་པར་སེམས། 21

གང་འདི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ཞིང་། ལས་ཀྱི་སྦྱོར་བས་མ་ཐོབ་ན།
མྱ་ཉིད་གཙོད་དུ་འོངས་གྱུར་པ། འདི་ནི་སྤོན་ཆད་མེད་པ་འོངས། 22

འབྲས་དོན་གཉིར་བས་མཚོད་བྱ་ནི། མཚོད་པ་གང་འདི་ལྷགས་ཙམ་སྟེ།
ལས་ཀྱི་བཅོངས་པའི་འབྲས་ཐོབ་པ། སྤྱུ་ཡིས་བྱེད་ཅིང་གང་དུ་ལྟ། 23

སྦྱོས་བྱ་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ནད། བསོས་པ་གྲུབ་པ་མིན་པ་ལ།
ཅིས་མཁན་འཛིན་པ་ཉིད་མ་ཡིན། སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་སྒྲགས་པ་འང་མིན། 24

བྱ་མིན་བྱེད་པ་འདི་ལ་ནི། ཤིང་ནི་བཅད་པར་ནོམ་བདོགས་ཡོད།
རྒྱལ་མིན་དག་ལ་མངོན་ཞིན་པའི། བག་མེད་ནོམས་པ་བྱ་མིན་ཅི། 25

ཤིང་ནི་བཅད་ན་གཞན་དུ་བདག། གནས་པར་མི་རྣམས་བདེ་བ་མེད།
འབྲོགས་པས་གོམས་ཅན་དགའ་བ་ནི། ཐུབ་པ་ནོམས་ལའང་སྤྱུག་བསྐྱལ་སྦྱིད། 26

དེ་དག་བསམས་ནས་བསྟེན་བྱེད་བྱེད། ཁང་པར་སྦྱར་བར་དེ་སོང་ནས།
དོན་ནི་དེ་ལ་བདོད་ནས་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱག་བས་སྦྱར་སྦྱས་བ། 27

དྲིལ་དུ་བདག་ནི་སྦྱོན་པ་དེར། སྦྱོ་བོ་ནོམས་ཀྱི་མཚོད་གྱུར་ཀྱང་།
སྒྲ་ཚོགས་དོན་གཉིར་ཉིར་གནས་པས། བདག་ནི་ཤིན་དུ་གཟིར་བར་གྱུར། 28

न मया कस्यचित् सूनुर्वित्तं वा दत्तमिच्छया ।
जनः स्वकर्मसम्प्राप्तं मदत्तमिति मन्यते ॥ २१ ॥

इदन्त्वपूर्वमायातं पुत्रार्थी यदयं बलात् ।
कर्मयोगादसम्प्राप्तौ दैवतं छेतुमागतः ॥ २२ ॥

स्थितिमात्रमिदं पूज्यः पूज्यते यत् फलार्थिभिः ।
कर्मवद्ब्रह्मफलात्नाभे क्व देवः केन दापितः ॥ २३ ॥

चिकित्सायामसिद्धायां व्याधौ पुंसः स्वकर्मणा ।
गृह्यन्ते नैव गणका न वैद्या न च मन्त्रिणः ॥ २४ ॥

वृक्षच्छेदविकल्पोऽस्ति नचास्याकार्यकारिणः ।
अन्यायाभिनिविष्टानां किमकार्यं प्रमादिनाम् ॥ २५ ॥

वृक्षच्छेदे न शक्नोमि स्थातुमन्यत्र निःसुखा ।
सङ्गादाभ्यासिकौ प्रीतिर्मुनीनामपि दुस्त्यजा ॥ २६ ॥

इति सञ्चित्य तूर्णं सा गत्वा शक्रस्य मन्दिरम् ।
तमर्थं विनिवेद्यास्मै परिचस्तावदत् पुरः ॥ २७ ॥

जनेन पूज्यमानापि वृक्षे तस्मिन्नहं सदा ।
नानार्थार्थिभिरत्यर्थं सोपवासैः कदर्थिता ॥ २८ ॥

འགའ་ཡིས་ལེགས་བྱས་བདག་ལ་ཐོབ། འགའ་ཞིག་ཁ་ནི་འོག་ཕྱོགས་གྱུར།
གཡོ་མྱོངས་མི་བསྐྱུན་བརྟེན་ཞུགས་ཀྱིས། གཞན་ནི་དེ་ཉིད་ན་རབ་ཆགས། 29

སོང་བའི་ཆེས་སྤུ་འགྲོ་ཉིད་ཀྱིས། སྐྱེ་བོ་གྲགས་པ་ལ་སྟོན་ནི་མས།
གདུང་བ་ཐམས་ཅད་གཞིས་པའི་སྤྲད། མྱོངས་པ་བདག་ཅག་ཉིད་དུ་གྱུག། 30

སྐྱེ་བོ་སློ་བྱས་མི་གཞོ་བས། མི་བཟད་གཙུག་པར་གྱུར་ཀྱང་བདག།
བསམ་བ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་ལ། ཆགས་པས་ཤིང་ནི་གཏོང་མི་ནས། 31

དྲི་ལ་ཆགས་པའི་བྱང་བ་འདས་གིས་འཆིང་བའི་ཉོན་མོངས་ལྷན་པར་འཇུག།
བད་ཅིང་རོ་སྤང་ངང་པ་ཉིད་ནི་འདས་གྱི་འཛིགས་པ་ཅི་མི་བྱེད།
གང་བས་གཞིར་བའི་སྐྱེ་བོ་དུ་བས་འཁྲུགས་པའི་མེ་ནི་ཡོངས་མི་འདོད།
གང་ལ་གང་ཞིག་ཉིད་མཁོ་དེ་ལ་དེ་ཡི་སྐྱོན་ནི་ངེས་པར་བཟོད། 32

དེ་སྤྲད་ཤིང་བྲལ་གདུང་བ་ལས། བྱུང་བདག་བདག་ནི་བསྐྱབ་པར་འོས།
གང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་ནི་མས་ཀྱི་གནས། གཏོང་བ་ལུས་ནི་གཏོང་དང་མཚུངས། 33

ཞེས་པ་དེ་ཡི་འབད་པ་ཡིས། གསོལ་གདབ་པོ་ལོ་སྤྲོ་དགའ་བས།
བྱིས་བདག་གིས་ནི་བྱ་ཐོབ་བའི། ལས་ཀྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསམས། 34

སྐབས་དེར་སྒྲ་མཉན་དག་པོ་ཡིས། སྐབས་གསུམ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡི་བྱ།
སྒྲོ་བཟང་ཞེས་པ་སྤྱང་བ་ཡི། དུས་ལ་བབ་པ་མཐོང་གྱུར་ཏེ། 35

लभन्ते सुकृतात् केचित् केचित् गच्छन्त्यधोमुखाः ।
तच्चैवान्ये प्रलीयन्ते हठमूर्खाः खलव्रतैः ॥ २९ ॥

गतानुगतिकत्वेन प्रसिद्धिश्शरणो जनः ।
सर्व्वार्त्तिपरिहाराय मौर्ख्यान्नामेव धावति ॥ ३० ॥

उद्देजिताप्यहं तीव्रं जनेनाकृतबुद्धिना ।
तरुं त्यक्तुं न शक्नोमि तद्गुणवर्ज्जिताशया ॥ ३१ ॥

बन्धकेशं विशति^१ मधुपः पङ्कजं गन्धलुब्धः
पङ्कातङ्कं गणयति विशास्वादने नैव हंसः ।
शीतार्त्तश्च त्यजति न जनः पावकं धूमधूम्र
तस्मिन् दोषं स किल सहते यस्य येनोपयोगः ॥ ३२ ॥

तस्माद्दृष्टवियोगार्त्तां चातुमर्हसि मां विभो ।
शरीरत्यागसदृशः स्थानत्यागो हि देहिनाम् ॥ ३३ ॥

अर्थितः प्रणयेनेति पौलोमीरमणस्तया ।
पुत्रलाभं गृहपतेः कर्म्मयत्तमचिन्तयत् ॥ ३४ ॥

अचान्तरे वृत्रशत्रुर्देवपुत्रं त्रिपिष्टपे ।
सुमतिं नाम सम्प्राप्तच्युतिकालं व्यलोकयत्^२ ॥ ३५ ॥

མི་བསྐྱུན་ལ་བདུད་གྲགས་པ་ཉམས་པ་བཞིན་དུ་འབྲེང་བ་རྩིས་ཅན་གྱར་ཅིང་།
 དམན་གྱར་སློང་བ་བཞིན་དུ་མཛེས་པ་ཐུན་པ་དག་དང་ཡོངས་འདྲིས་བྱུང་བར་གྱར།
 བསོད་ནམས་ཡོངས་སུ་ཟད་ལས་གཞོད་པས་བཞིན་དུ་དྲིལ་གྱིས་ཀྱང་ནི་གནས་དག་བྱས།
 ཞེས་ང་སྟོན་བཅས་སྟོ་བཞིན་དེ་ནི་རྣུང་བ་གསལ་བྱེད་དགའ་བ་མིན་པར་གྱར། 36

ལེགས་པ་རབ་སང་ཡོན་ཏན་ཅན། ས་ལ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ་ཡིས།
 སྟོ་བཟང་བྱ་ཉིད་དུ་སོང་ཞེས། དེ་ལ་རྩ་ཡི་བདག་པོས་སྒྲས། 37

དེས་སྒྲས་སྟོན་པ་ཤུ་ཐུབ། སྟོ་མེད་གྱི་ཆེ་ཆོས་གྱི་ནི།
 ལམ་ཁོ་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་མཛད་པའི། མདུན་དུ་དུས་དེར་གལ་ཏེ་བདག། 38

རབ་དུ་བྱུང་བ་འཛིན་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་དོགས་བྱེད་ན།
 ས་ལ་ལེགས་པར་རབ་སང་གྱི། བྱ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་གིས་འགྲོ། 39

རྩ་ཡི་བྱ་ཡིས་འདི་བརྗེད་པས། བྱ་བྱིན་དེ་བཞིན་ཞེས་སྒྲས་ཆོ།
 རྩེས་གནང་དེ་ནི་དེ་ནས་འགྲོས། དེ་ཡི་རྣུང་མའི་དཀྱུ་བྱ་ཞུགས། 40

རྩ་ནི་རང་གི་གནས་སོང་སྟེ། ལེགས་པར་རབ་སང་དེ་ལ་སྒྲས།
 རབ་དུ་འབྱུང་ལ་མཛོན་དགའི་བྱ། དག་བ་ཁྱོད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱར། 41

ཞེས་པ་ཐོས་ནས་བྱིས་བདག་ནི། རབ་དུ་མགྱ་ནས་བྱིས་སོང་སྟེ།
 བྱ་ནི་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དག། བདག་གིས་བརྗོག་པར་བྱ་ཞེས་བསམས། 42

माला म्लानिमुपाययौ खलनतिक्लिष्टेव कीर्तिस्तदा
 छाया प्रादुरभूत्तमःपरिचिता याच्जेव दैन्योदये ।
 स्वेदः पुण्यपरिक्षये नव इवापायश्चकारास्पदं
 तस्याभूदरतिर्निपातपिशुना सद्देषदोषेव धीः ॥ ३६ ॥

गुणिनः सुप्रबुद्धस्य पृथिव्यां प्रथितश्रियः ।
 सुमते पुत्रतामेहि तमित्याह सुरेश्वरः ॥ ३७ ॥

सोऽब्रवीत्तत्र मां काले शास्तुः शाक्यमुनेः पुरः ।
 शक्तस्यानुत्तरोदारधर्मचक्रप्रवर्तने ॥ ३८ ॥

प्रव्रज्यासादनाय त्वं यदि संबोधयिष्यसि ।
 तदहं सुप्रबुद्धस्य व्रजामि भुवि पुत्रताम् ॥ ३९ ॥

इत्युक्ते देवपुत्रेण शक्रेणोक्ते तथेति च ।
 च्युतः स तस्मादाज्ञप्तस्तत्पत्न्याः कुक्षिमाविशत् ॥ ४० ॥

देवता स्वपदं गत्वा सुप्रबुद्धमभाषत ।
 प्रव्रज्याभिरतः साधो भविष्यति सुतस्तव ॥ ४१ ॥

इति श्रुत्वा गृहपतिः प्रहृष्टः प्रययौ गृहम् ।
 प्रव्रज्यां वारयिष्यामि पुत्रस्येति विचिन्तयन् ॥ ४२ ॥

དེ་ནས་དུས་གྱི་དེ་ཡིས་ནི། རྒྱུ་མ་རེལ་བ་མ་ཞེས་ལ།
ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་ལྡན། བྱིས་པ་གསེར་འོད་ཅན་དེ་བཙས། 43

དེ་སྦྱེས་ཉིད་ན་རིན་ཅེན་ནི། ཀྱུན་གྱི་རང་བཞིན་གྲུགས་འབྱུངས་ཏེ།
ལེགས་བྱས་དཔལ་ནི་ལྷ་མེད་དང་། རོ་མཚར་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་བཞིན། 44

མཚོག་དུ་པ་ཡིས་གྲགས་འཕེལ་བས། རིག་པ་སྦྱུ་ཅེལ་འབྱོར་བ་ནིམས།
ཚོགས་པའི་ཁང་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། གྲགས་སྦྱིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་གྱུར། 45

ལྷ་ཡི་ཚོག་ནི་དྲན་གྱུར་ནས། དེ་ནི་རབ་དུ་གྱུར་དོགས་ཏེ།
གྲོང་དང་ཁང་པ་གྲོང་བྱིར་གྱི། སྒོ་ནིམས་པ་ཡིས་བསྐྱུང་བར་བྱས། 46

དེ་ནས་བསྐྱེད་བྱིན་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ། སྒྲོན་གྱི་བགོ་བ་བཏོན་བར་བྱས།
ཞི་བས་དྲན་པ་རབ་གྱུར་ལ། མངོན་བར་ཕྱོགས་ཤིང་གྲུས་བར་གྱུར། 47

ནས་ཞིག་རང་གི་སྦྱིད་ཚལ་དུ། དལ་གྱིས་ཤིང་ཏི་ཞོན་འགོ་དེས།
བཙམ་ལྡན་གྱིལ་བ་ཐི་ཞིག་ལྟར། བྱོན་པ་དག་ནི་མཐོང་བར་གྱུར། 48

སྦྱིང་ལ་བདེ་བས་ཡང་དག་རིག། རབ་ཞི་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་པ།
དེ་མཐོང་ཉིད་ནི་ན་འཕྲལ་ནི། ཤིང་ཏི་དག་ལས་དེ་ཡིས་བ་བས། 49

དེ་ལ་བསྐྱོར་བ་གསུམ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཞབས་པར་རྒྱུང་དག་ལ།
དང་བས་བཞུན་པ་དེ་ཡིས་ནི། སྦྱོན་གྱིས་གཟིགས་པ་དེས་ཕྱག་བཙལ། 50

ततः कालेन तत्पत्नी ललिता नाम वालकम् ।
सर्वाङ्गलक्षणोपेतमसूत कनकद्युतिम् ॥ ४३ ॥

सर्वं रत्नमयं तस्य जातस्येव व्यजायत ।
छत्रं मूर्त्तमिवाश्चर्य्यमुत्तंसं सुकृतश्रियः ॥ ४४ ॥

स यशोदाभिधानोऽभूत् यशोवृद्ध्या पितुः परम् ।
विद्याकलाविभूतीनां समागमगृहोपमः ॥ ४५ ॥

देवतावचनं स्मृत्वा प्रव्रज्याशङ्कितः पिता ।
तस्य चक्रे गृहपुरद्वारगोपुररक्षणम् ॥ ४६ ॥

अथाभ्येत्य स शक्रेण स्मारितः पूर्व्वसंविदा ।
बभूव शमसंसिक्तः प्रव्रज्याभिमुखादरः ॥ ४७ ॥

स कदाचिन्निजोद्याने रथारूढः शनैर्व्रजन् ।
ददर्श जिनमायान्तं भगवन्तं यदृच्छया ॥ ४८ ॥

हृदये सुखसंस्पर्शं वर्षन्तं प्रशमामृतम् ।
तं विलोक्यैव सहसा रथादवततार सः ॥ ४९ ॥

तं त्रिः प्रदक्षिणीकृत्य तत्पादनलिनद्वयम् ।
स ववन्दे प्रसादार्द्रदृशा तेनावलोकितः ॥ ५० ॥

དེ་ནས་རབ་དང་བཅོས་ལྷན་ལ། རབ་བདུད་དེ་ཡི་རྗེས་གནང་གིས།

དེ་ཉིད་ནིས་པར་སེམས་ཤིང་དེ། རང་གི་སྦྱིད་མོས་ཚལ་དུ་སོང་། 51

དེ་ནས་བཅོས་ལྷན་འཇུག་ལྷན་པས། དགོ་སྤོང་དྲ་ཐུལ་ལ་གསུངས་པ།

བདག་གི་དུང་དུ་གཞིན་ཏུ་འདི། མཚན་མོ་རབ་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། 52

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་གཤེགས་རང་གནས་སུ། དགོ་སྤོང་ནིས་ས་དང་ལྷན་ཅིག་གཤེགས།

བཟོ་བྱིན་གྱིས་སྤྲུལ་བྱུང་མེད་ལུས། གཞིན་ཏུ་ཡིས་ནི་མཐོང་གུར་དེ། 53

བནྟགས་ཤིང་དྲུལ་ལ་མི་གཙང་བ། སྤྱིན་བུའི་ཚྭ་གས་ཀྱིས་འབྲུགས་ཤིང་གནས།

སྦྱིད་མོས་ཚལ་གྱི་རོ་མཐོང་ནས། ཆགས་བྲལ་ལྷན་བ་དེས་བསམས་པ། 54

དར་བབ་གཟུགས་ནི་མཛོས་པ་དང་། རླུག་པ་ནིས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད།

བགས་པ་ལ་མཛྭགས་མི་ནིས་ཀྱིས། རང་བཞིན་དེ་ནི་འདི་ཉིད་དོ། 55

མིག་དག་གཡོ་ཞིང་ནུ་མ་རྒྱུད་ནི་རབ་གྱིས་རི་བོང་ཅན་གྱི་འོད་གྱི་མཛོད།

ལུས་ད་ལང་ཚྭ་གས་པ་དར་བབ་མཛོས་རླུག་འཕྲོ་བར་བགྱང་བ་འདི་དག་ནི།

ཐུལ་བའི་བཟླན་གྱིས་ངེས་བྱན་འབྲུགས་ཤིང་དམན་པའི་སྤྱིན་བུ་ནིས་ཀྱིས་དཀྱིགས།

ངན་ཞིང་རབ་མང་བཤང་བས་བསྐྱོས་ཤིང་མཐའ་དག་གྱི་མཆིན་འབྲུལ་འཁོར་མེད་ཉིད་གྱུར། 56

ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་འགྲོགས་པར་སྦྱོ་བ་འདི་ལ་ཆགས་ཤིང་སྤོངས་པས་མིག་ཕྱོགས་ཤིང་།

ནུ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཆགས་སྒོ་གྲོས་ཉམས་པས་མཚྭ་དུ་བདེ་བ་ཐོབ་གྱུར་པ།

གང་ལས་ལྷ་སྦྱིས་འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་བཟའ་བ་དག་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་བཞིན་འཁྲོག་ཅིང་།

མིག་ཅང་རྒྱུང་དག་གིས་ཡིད་བྱུང་སྒོ་གྲོས་སྦྱིས་ཕྱིན་རིང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། 57

भगवन्तं प्रणम्याथ प्रसन्नं तदनुज्ञया ।

जगाम निजमुद्यानं स तमेव विचिन्तयन् ॥ ५१ ॥

भिष्टुमश्वजिनं प्राह भगवानथ सस्मितः ।

एषोऽन्तिकेऽद्य मे रात्रौ कुमारः प्रव्रजिष्यति ॥ ५२ ॥

इत्युक्त्वा स्वपदं याते सुगते सह भिष्टुभिः ।

शक्रनिर्मितमद्राक्षीत् कुमारः स्त्रीकलेवरम् ॥ ५३ ॥

पूयपर्युषितक्लेदसीदत्कमिकुलाकुलम् ।

स दृष्ट्वा शवमुद्याने सोद्वेगः समचिन्तयत् ॥ ५४ ॥

विकारा एव तारुण्यरूपलावण्यकान्तयः ।

चर्ममांससमूहानामियं सा प्रकृतिर्दृणाम् ॥ ५५ ॥

लोलल्लोचनमुन्मिषत्कुचयुगं कोषं शशाङ्कत्विषा

मेतत्तन्वयौवनोदयलसल्लावण्यगण्यं वपुः ।

यातं पूतिवसावसेकविकलं ताम्यत्कमिव्याकुलं

क्लिन्नक्लोमयकृत्विकीर्णसकलक्षीहान्ननिर्यन्त्रताम् ॥ ५६ ॥

अस्मिन् रागविमोहहारितदृशः सर्वार्ङ्गसङ्गोत्सवे

संलीनाः स्तनमण्डले हतधियः प्रापुः परां निर्दृतिम् ।

यस्मादेष गतसृहः कवलने वैमुख्यवक्राननः

क्लेदोत्सादविषादकृणितमतिर्दूरङ्गतो जम्बुकः ॥ ५७ ॥

ཞེས་བསམས་ཆགས་བྲལ་བག་ཆགས་ནི། སྤྲུལ་པ་ཡང་དག་གྱིས་གྱུར་དེ།
དེ་ནི་སྦྱོང་ཚལ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས། རང་གི་ཁང་པར་དལ་གྱིས་སོང་། 58

སྐབས་དེར་ཉིན་བྱེད་འཛིག་དྲན་གྱི། སྦྱོར་ཚལ་རོ་བྲལ་མཐོང་བས་བཞིན།
སྦྱོ་ཞིང་རབ་ཞིར་མཛོད་བྱགས་དེ། ཉིན་བར་དག་ནི་ཉམས་པར་གྱུར། 59

ངལ་དུབ་མ་ལུས་ཡོངས་གཏོང་བར། འོས་པ་རབ་ཞིར་འགོ་འདོད་ཅིང་།
ཐུན་མཚས་མ་ཁའ་ཡི་གོས་དམར་བཟླན། ཉིན་མོ་རབ་དུ་བྱུང་བཞིན་གྱུར། 60

ཉི་མ་སྤོང་པའི་མིག་དག་ནི། འཛིག་དྲན་པ་རོལ་གནས་སོང་ཆོ།
འཛིག་དྲན་ཡོངས་བཏང་ཉིན་མོ་ཡང་། དེ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཉིད་དུ་གྱུར། 61

དེ་ནས་འགོ་བཟློག་གསར་བ་ཡི། རབ་རིབ་བྱ་ངན་སྦྱོར་བ་དག།
སྦྱོན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤང་བ་ཡིས། བཙེ་བས་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བཞྱོག། 62

སྐབས་དེར་ཕྱོད་པ་རང་ཉིད་ནི། གྲགས་སྦྱིན་དག་ལ་བཙེ་བ་ཡིས།
གོང་ཁྱིར་གྲུང་འབྲམས་པ་རོལ་དུ། དེ་འཐོབ་སྤྱད་དུ་ཡང་དག་ག་ཤེགས། 63

གྲགས་སྦྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཉིན་བར་གྱིས། ཉིན་མོངས་མཚུངས་པ་ཡང་ཡང་དུ།
འཁོར་བ་སྦྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད། སེམས་ཤིང་ཉལ་བའི་ཁང་པར་ཞུགས། 64

སྤྱིང་བྱ་གྱུར་མང་རྩི་རོགས། ཅེ་དགའ་ལ་ཞིང་གཉིད་ལོག་པ།
མིག་ཐུམ་གྱིགས་པས་འབྲུགས་པ་ཡི། བྱ་མེད་ནམས་དེར་དེ་ཡིས་མཐོང་། 65

इति सञ्चिन्त्य सञ्ज्ञातगाढवैराग्यवासनः ।

जगामोद्यानविमुखः स शनैर्निजमन्दिरम् ॥ ५८ ॥

अत्रान्तरे दिनम्लानिखिन्नोऽभूत् प्रशमोन्मुखः ।

विरसं लोकवृत्तान्तं विलोकेव दिवाकरः ॥ ५९ ॥

अशेषाशापरित्यागयोग्यं प्रशममौयुषः ।

सन्धारक्ताम्बरजुषः प्रव्रज्येव रवेरभूत् ॥ ६० ॥

लोकोत्तरपदं याते भानौ भुवनचक्षुषि ।

वासरोऽपि परित्यज्य लोकं तदनुगोऽभवत् ॥ ६१ ॥

ततः प्रत्यग्रतिमिरोद्वेगयोगं जगज्जुषाम् ।

प्रदीपमण्डलालोकः कृपयेव न्यवारयत् ॥ ६२ ॥

अस्मिन्नवसरे शास्ता यशोददयया स्वयम् ।

पुरनद्याः परं पारं तत्प्राप्त्यै समुपाययौ ॥ ६३ ॥

यशोदोऽपि दिनापायतुलया कलयन्मुहुः ।

संसारासारतामेव शय्याभवनमाविशत् ॥ ६४ ॥

वेणुवीणामृदङ्गादिविनोदैर्मदनिर्भराः ।

तत्रापश्यत् खललनाः श्रमनिद्रानिमीलिताः ॥ ६५ ॥

ཁ་ནི་བྱུང་མང་ལ་བཀོད་ཅིང་། ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་རྩྭ་རྩ་བཀྲང་།
བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱག་བསྐྱེད་བསམས་བཀྲན་ལ་ཞུགས་བཞིན། 66

གོས་རལ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་ནི། གཡོ་མེད་དེ་དག་མཐོང་གུར་ནས།
སྤྱག་པར་ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་སྦྱེས། ཡུན་རིང་དེ་ཡིས་ཡང་དག་བསམས། 67

ཀྱི་མ་ཡུལ་ནི་འདི་དག་ནམས། མཚུག་དུ་མཚོག་དུ་རོ་དང་བྲལ།
བྱད་མེད་ཅེས་པ་འདི་ལྟ་ལ། མོངས་པ་ནི་མཚོག་དུ་གས། 68

མཚོག་མིན་བདེ་བའི་སྤྱིན་གྱིས་ལ། སྤྱོག་གི་ཅེ་དགའ་འདི་དག་ནི་མས།
གཉིད་ལོག་ཤི་བ་དག་ལ་ཡང་། རྟོན་འཕྲུལ་གང་ན་འཕྲུལ་གང་ན། 69

འགའ་ཞིག་འོག་དུ་ཁ་བཅས་ཉལ་ཞིང་དེ་ཡི་གྲོ་བ་ནི་གཞན་དུ་བརྗོད་མྱེ་ལྷུང་།
གཞན་ཡང་གན་གྲལ་ཡན་ལག་ཀྱན་བཀྲེངས་ཁ་ཡི་བྱ་ག་ནི་པར་བྱི་བར་གྱུར།
གཞན་དག་སྤྱི་ནི་གྲོལ་ཞིང་བས་སྤྱག་པ་ལ་ཆགས་བྱ་རོག་བབས་པ་བཞིན།
བདག་གི་བྱིས་ནི་མིག་རྒྱས་བྱད་མེད་ཚོགས་ནི་མས་ནི་མས་འཕྲོད་དུར་བྱོད་ལྟ་བུར་སྦྱོད། 70

དེང་ཉིད་རབ་བྱུང་དོན་གཉིད་བདག། བྲོང་བྲེང་ནང་ལས་ཕྱིར་འཕྱོན་དེ།
མོངས་པ་བརྗོད་སྤྱད་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཇེས་པར་བཅུ་བྱ་འབྲོ་བར་བྱ། 71

ཞེས་བསམས་རིན་པང་ཆེ་བ་ཡི། རིན་ཅན་མཆིལ་ལྷས་རྒྱང་ནས་དེ།
བྲོང་སྤྱང་ནི་མས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར། བྲུ་བྱིན་གྱི་ནི་མཐུ་ཡིས་སོང་། 72

वौणाविन्यस्तवदना मृदङ्गार्पितदोर्हताः ।

श्लणिकत्वात् सुखस्येव दुःखध्यानमुपागताः ॥ ६६ ॥

विलोक्य स्रस्तवसनास्ता मृता इव निश्चलाः ।

सञ्जाताधिकवैराग्यः स चिरं समचिन्तयत् ॥ ६७ ॥

अहो वतास्मिन् विषये पर्यन्तविरसे परम् ।

एवम्बिधे बधूनास्मि मुग्धानां मृशमादरः ॥ ६८ ॥

विद्युद्विलसितान्यासामसत्सुखघनोदये ।

सुप्तानाञ्च मृतानाञ्च क्व स्मितं क्व च विभ्रमाः ॥ ६९ ॥

शेते काचिदधोमुखी विवलिता पृष्ठे च्युतास्यापरा

यातान्यापि विकाशितास्यविवरा सर्व्वाङ्गमुत्तानताम् ।

अंशासक्तविभक्तमुक्तकवरीकाकैर्दृतेवापरा

चिचं मे भवनं विलीननयनस्त्रैणं श्मशानायते ॥ ७० ॥

अहमद्यैव निष्क्रम्य प्रव्रज्याथीं पुरान्तरात् ।

भगवन्तं ब्रजाम्येव द्रष्टुं मोहनिवृत्तये ॥ ७१ ॥

विचिन्त्येति समादाय महार्हे रत्नपादुके ।

शक्रप्रभावात् स ययावज्ञातः पुररश्मिभिः ॥ ७२ ॥

གྲོང་ཁྱིམ་སྒོ་ལས་མངོན་པར་ནི། བྱང་མེ་ཅུ་ཁྱུང་མཆོག་ཐོབ་ནས།
ལམོར་བའི་མྱ་ནས་འཕོས་པ་ཡིས། གཏུང་བ་གཏོང་བར་བཙོན་པ་བཞིན། 73

བཙོས་ལྷན་འབྱུང་པོ་དགོངས་པ་ཡིས། དེ་ནི་འོང་བ་གཟིགས་གུར་ནས།
དགྲུས་པས་དེ་ནི་བསྐལ་བ་ལ། བཞེད་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་གུར། 74

དེ་ཡིས་ཐེས་མཐུན་གསེར་གྱི་མདོག། ཕྱག་ནི་གཡས་པ་བཀྱངས་མཛད་ནས།
སྐྱ་ཡི་གཟི་བརྗིད་སྤང་བ་ཡས། ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་ཡོངས་ཕྱོགས་ཤིང་། 75

ཚུར་ཤོག་ཚུར་ཤོག་གཞོད་མེད་ལ། གད་མེད་གནས་ནི་བྱིད་གྱིས་ཐོབ།
ཅས་པ་འབྲུག་དབྱངས་ལྟར་སྒྲུག་སྐྱས། རིང་པོ་ནས་ནི་དེ་ལ་གསུངས། 76

བཙོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ཐོས་ནས། བདུད་ཅི་ཡིས་ནི་གང་བ་བཞིན།
ཡོངས་གཏུང་བཏང་ནས་གྲགས་སྒྲིན་ནི། འཕྲལ་ལ་བསེལ་བ་ཉིད་དུ་གུར། 77

རིན་ཅན་རིན་ཅན་མཆིལ་ལྷམ་ནི། ཁྱུང་གི་དོགས་སུ་དེ་ཡིས་དོར།
བགལ་ཕྱིན་དེ་ཡིས་པ་རོལ་གྱི། བགས་དུ་ཐར་པ་ཉིད་ཐོབ་གུར། 78

བཙོས་ལྷན་དུང་དུ་ངེས་ཕྱིན་ནི། གཏུང་བ་ཅན་གྱི་ཅན་དན་ཤིང་།
དང་བས་བསྐྱེད་ལ་རྒྱར་སྤྱད་ནི། ཞབས་ལ་གདུགས་པས་རབ་དུ་བདུད། 79

དེ་ནས་དེ་ལ་སྒྲོན་པ་ཡིས། གང་གིས་འདི་ནི་ཆགས་བྲལ་ཉིད།
འཕོབ་བ་མཚུངས་མེད་མཆོག་གུར་པ། ལྟགས་པའི་ཆོས་ནི་བསྐྱེད་པར་མཛད། 80

Prithirāj Rāsan, (Text) Part I, Fasc. 1, Part II, Fasc. 1-5 @ /6/ each Rs.	2	4
Ditto (English) Part II, Fasc. 1	0	12
Prākṛita Lakṣhaṇam, (Text) Fasc. 1	1	8
Parāsara Smṛiti, (Text) Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-4 @ /6/ each	6	12
Parāsara, Institutes of (English)	0	12
S'ranta Sūtra of Āpastamba, (Text) Fasc. 1-12 @ /6/ each	4	8
* Ditto Lātyāyana, (Text) Fasc. 2-9 @ /6/ each	3	0
Ditto Sāṅkhāyana, (Text) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4 Vol. III, Fasc. 1 & 2 @ /6/ each	4	14
*Sāma Veda Samhitā, (Text) Vols. I, Fasc. 5-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8, @ /6/ each Fasc.	12	6
Saṅkhyā Sūtra Vṛitti, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3	2	4
*Sankara Vijaya, (Text) Fasc. 2 and 3 @ /6/ each	0	12
*Sāṅkhyā Pravachana Bhāṣya, Fasc. 3 (English preface only)	0	6
S'ri Bhāṣyam, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	1	2
Saṁrta Samhitā, (Eng.) Fasc. 1 & 2 @ /12/ each	1	8
*Taittirīya Āraṇya, (Text) Fasc. 2-11 @ /6/ each	3	12
* Ditto Samhitā, (Text) Fasc. 9-37 @ /6/ each	10	14
Tāndya Brahmana, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	7	2
Tattva Chintāmaṇi, (Text) Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-10, Vol. III, Fasc. 1-2, Vol. IV, Fasc. I @ /6/ each	8	4
Tul'si Sat'sai, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Uvāsagadāsā, (Sanskrit and English) Fasc. 1-6 @ /12/	4	8
Vārāha Purāṇa, (Text) Fasc. 1-14 @ /6/ each	5	4
*Vāyu Purāṇa, (Text) Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-7, @ /6/ each Fasc.	4	8
Vishnu Smṛiti, (Text) Fasc. 1-2 @ /6/ each	0	12
Vivādaratnākara, (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	2	10
Vṛihannārādiya Purāṇa, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/	2	4
Vṛihat Soayambhu Puran, Fasc. I-III	1	2

Tibetan Series.

Pag-Sam Thi S'ñ, Fasc. 1-4 @ 1/ each	4	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3 @ 1/ each	8	0
Rtogs brjed dpag khkhi S'ñ (Tib. & Sans.) Vol. I, Fasc. 1-4; Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/ each	6	0

Arabic and Persian Series.

'Alamgīrnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ /6/ each	4	14
Āin-i-Akbari, (Text) Fasc. 1-22 @ 1/ each	22	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III Fasc. 1-5, @ 1/12/ each	29	12
Akbarnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-37 @ 1/ each	37	0
Arabic Bibliography, by Dr. A. Sprenger	0	6
Bādshāh-nāmah with Index, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	7	2
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal. Fasc. 1 & 2 @ 1/ each	2	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. 1-21 @ 1/ each	21	0
Farhang-i-Rashidī, (Text) Fasc. 1-14 @ 1/ each	14	0
Fihriṣh-i-Ṭūsī, or, Ṭūsī's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. 1-4 @ /12/ each	3	0
Futūḥ-ul-Shām Waqidī, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	3	6
Ditto Azādī, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Haft Asmān, History of the Persian Mansawī, (Text) Fasc. I History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ /12/ each	0	12
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngīrī, (Text) Fasc. 1, 3 @ /6/ each	1	2
Iṣabāh, with Supplement, (Text) 51 Fasc. @ /12/ each	38	4
Maṣīr-ul-Umara, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10 Index to Vol. I Fasc. X & XI @ /6/ each	11	4
Maghāzi of Wāqidī, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	1	14
Muntakhab-ul-Tawārīkh, (Text) Fasc. 1-15 @ /6/ each	5	10

The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

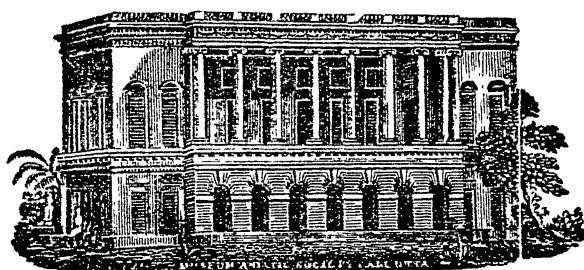
Muntakhab-ul-Tawarikh, (English) Vol. II, Fasc. 1-5 @ /12/ each	Rs.	3	12
Muntakhab-ul-Lubáb, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	...	7	2
Mu'asir-i-'Alamgiri, (Text), Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	2	4
Nokhbat-ul-Fikr, (Text) Fasc. 1	...	0	6
Nizami's Khiradnamah-i-Iskandari, (Text) Fasc. 1 and 2 @ /12/ each	...	1	8
Riyazu-s-Salatín, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1	8
*Suyúti's Itqán, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement. (Text) Fasc. 7-10 @ 1/ each	...	4	0
Tabaqát-i-Násiri, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Ditto (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	...	10	8
Tárikh-i-Firúz Sháhi of Zia-al-din Barni (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	2	10
Tárikh-i-Baihaqi. (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	3	6
Tárikh-i-Firozsháhi, of Shams-i-Siraj Aif, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	2	4
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1 & 2 @ 1/8/ each	...	3	0
Wis o Rámín. (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Zafarnámah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /6/ each	...	6	6
Tuzuk-i-Jahangiri, (Eng.) Fasc. 1	...	0	12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

- ASIATIC RESEARCHES. Vol. VII, Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ 10/ each ... Rs. 50 0
Ditto Index to Vols. I—XVIII ... 5 0
  - PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /6/ per No.; and from 1870 to date @ /8/ per No.
  - JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (5), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (5), 1861 (4), 1862 (5), 1864 (5), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), @ 1/8 per No. to Subscribers and @ 2/ per No. to Non-Subscribers.
- N. B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.*
- Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883... 3 0
General Cunningham's Archaeological Survey Report for 1863—64 (Extra No., J. A. S. B., 1864) ... 2 0
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1868) ... 2 0
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875) ... 4 0
Introduction to the Maithili Language of North Bihár, by G. A. Grierson, Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882) ... 4 0
  - Anis-ul-Musharrahin ... 3 0
  - Catalogue of Fossil Vertebrata ... 3 0
  - Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal ... 3 8
  - Istilahat-ush-Shúfiyah, edited by Dr. A. Sprenger, 8vo. ... 1 0
  - Inayah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 16/ each... 32 0
  - Jawámi-ul-'il m ir-riyázi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I ... 2 0
  - Khizánat-ul-'ilm ... 4 0
  - Mahábhārata, Vols. III and IV, @ 20/ each ... 40 0
  - Modern Vernacular Literature of Hindustani by G. A. Grierson. (Extra No., J. A. S. B., 1888) ... 4 0
  - Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each ... 18 0
  - Sharayaool-Islám ... 4 0
  - Tibetan Dictionary by Csoma de Kőrös ... 10 0
  - Ditto Grammar ... 8 0
  - Vuttodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer ... 2 0

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.
NEW SERIES, No. 860.

AVADANA KALPALATA.

WITH ITS TIBETAN VERSION
NOW FIRST EDITED

BY
CARAT CANDRA DAS, C. I.

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.,

AND

PANDIT HARI MOHAN VIDYABHUSANA,

ORIENTAL LIBRARIAN, AS. SOC., BENG.

VOL. II, FASC. IV.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.

1895.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. LUZAC & CO.

46 GREAT RUSSELL STREET, LONDON, W. C., AND MR. OTTO

HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	Rs	1	8
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. 2-14 @ /6/ each	..	4	14
Aitareya Aranyaka of the Rig Veda, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	..	1	14
Aitareya Brahmana, Fasc. 1-4 @ /6/	..	1	8
Āṇu Bhāṣyam, (Text) Fasc. 1-2	..	0	12
Aphorisms of Sāṅdilya, (English) Fasc. 1	..	0	6
Ashtasāhasrikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	..	2	4
Āśvavaidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	..	1	14
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3 @ 1/	..	8	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. 2-8 @ /6/ each	..	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. 1	..	0	12
Bṛihaddevata (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	..	1	8
Bṛihadharma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	..	1	14
Bṛihatāranyaka Upanishad (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	..	0	12
Chaitandya-Chandrodaya Nāṭaka, (Text) Fasc. 2-3 @ /6/ each	..	0	12
Chaturvarga Chintamani (Text) Vols. I, 1-11; II, 1-25; III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10 @ /6/ each	..	24	0
*Chhāndogya Upanishad, (English) Fasc. 2	..	0	6
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	..	0	12
Kāla Mādhava, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	..	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each	..	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	..	10	8
Kūrma Purana, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	..	3	6
*Lalita-Vistara, (Text) Fasc. 3-6 @ /6/ each	..	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	..	2	4
Madana Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each	..	4	2
Manutikā Sangraha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	..	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. 4-7 @ /6/ each	..	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	..	2	4
*Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. 3-19 @ /6/ each	..	6	6
Nārada Smṛiti, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	..	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. 1-2	..	0	12
*Nirukta, (Text) Vol. I, Fasc. 4-6; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6; Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each	..	8	10
*Nītisāra, or The Elements of Polity, By Kāmandaki, (Sans.) Fasc. 2-5 @ /6/ each	..	1	8
Nyayabindutika, (Text)	..	0	10
Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa (Text) Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /6/ each	..	3	6
Parīśiṣṭa Parvan, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	..	1	14

अभिनिष्क्रम्य नगरात् वारां प्राप्य सरिद्वराम् ।
संसारमरुसंक्रान्तं तापं त्यक्तुमिवोद्यतः ॥ ७३ ॥

तमायान्तं विलोक्यैव भगवान् भूतभावनः ।
प्रीत्या सन्तरणे तस्य ययौ सोत्कण्ठतामिव ॥ ७४ ॥

स हेमवर्णमुद्यम्य दक्षिणं दक्षिणं भुजम् ।
देहप्रभाप्रकाशेन तमः परिहरन् दिशाम् ॥ ७५ ॥

एद्येहि ग्रामुहि पदं निरपायमनामयम् ।
अभ्यधादिति तं दूरान्नेघघोषघनस्वनः ॥ ७६ ॥

श्रुत्वा भगवतः शब्दममृतेनेव पूरितः ।
यशोदस्त्यक्तसन्तापः सद्यः शीतलतां ययौ ॥ ७७ ॥

त्यक्त्वा स सरितस्तीरे महार्हे रत्नपादुके ।
दत्तावगाहामुत्तीर्य तां परं पारमात्तवान् ॥ ७८ ॥

भगवन्तं स सम्प्राप्य तापचन्दनपादपम् ।
प्रणनाम प्रसादाहं चरणालीनशेखरः ॥ ७९ ॥

ततस्तस्यासमोत्कर्षशालिनीं धर्मदेशनाम् ।
चकार शास्ता लेभेऽसौ यया विगतरागताम् ॥ ८० ॥

བདུལ་ཞུགས་པ་ཟང་དེ་བཅོམ་ཐུན་དུང་། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་འདུལ་ལ།
ཚངས་པར་སྤྲད་ཐུང་པ་དུ་བཞེད། འདོད་པ་རྫོགས་པ་ཉིད་ལྟུང་། 81

དེ་ནས་བྱ་ནི་སོང་བ་དག། ལེགས་པར་རབ་སྒྲུབ་སང་པས་ཐོས།
དེ་བྱལ་མེ་ཡིས་གདུངས་པ་ཡིས། དེ་ནི་འཛོལ་དུ་ཕྱི་རེའ་སོང་།

མཛད་དང་མོངས་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། གཟིང་ཅིང་མུ་རན་ལྷན་པ་དེས།
 རྒྱ་བོའི་རོགས་ཀྱི་འགྲམ་དུ་ཕྱིན། རིན་ཅེན་མཆིལ་ལྷམ་དག་ཀྱང་མཐོང་། 83

དེ་ཡིས་ཆུ་བོ་ཡང་དག་བགྱལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་མཐོང་གུར་ཏེ།
དེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་རབ་བསྐྱིབས་བས། མདུན་ན་གནས་པའི་བྱ་མ་མཐོང་། 84

དེནས་སྤྱད་ཡང་བཅོས་ལྷན་གྱིས། རབ་དྲུ་བདུད་བྱས་དེ་ཡིས་ཡང་།
མོངས་པ་ཚོས་གདས་རིགས་པ་ཡིས། འོད་ཀྱི་ལྷན་པ་བཞིན་དྲུ་སྒྲུགས། 85

དེ་ནས་མོང་ས་བཟའ་དེ་ཡིས་སུ། གྲི་མེད་འོད་ལྗན་མཐོང་གུར་ནས།
རྒྱུ་སྤྱོད་འོད་མེད་གས་པ་ཡིས། རྩོན་པ་ལྷག་པར་གནས་པ་བྱས།

དེ་ཡི་ཁྱིམ་དུ་བཅོམ་ཐུག་གིས། མཆོད་པ་རབ་དུ་གྲངས་མཛོད་ནས།
དེ་ནི་རྒྱུང་མར་བཅས་བ་ལ། དག་པའི་བསྐྱབ་གནས་རབ་འབར་མཛོད། 87

དེ་ནས་གཤམ་སྒྱུར་གྲོགས་པོ་ནི། དཔལ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་ཀྱི་མཆོག།
 དེ་མེད་གང་པོ་ལག་བཟང་དང་། བ་ཟླང་པདག་ཅེས་བྱ་བ་བཞིས།

स्वास्थाते धर्मविनये ब्रह्मचर्याय सुव्रतः ।

स नियुक्तो भगवता प्रययौ पूर्णकामताम् ॥ ८१ ॥

सुप्रबुद्धः प्रबुद्धोऽथ श्रुत्वा निष्क्रान्तमात्मजम् ।

तद्वियोगाग्निसन्तप्तस्तमन्वेष्टुं विनिर्ययौ ॥ ८२ ॥

स शोकसहितस्त्रेहमोहेन महतार्दितः ।

ब्रजन् ददर्श वारायास्तटान्ते रत्नपादुके ॥ ८३ ॥

स समुत्तीर्य सरितं भगवन्तं व्यलोकयत् ।

तत्प्रभावप्रतिच्छन्नं न तु पुत्रं पुरःस्थितम् ॥ ८४ ॥

ततः कृतप्रणामस्य तस्यापि भगवान् पुरः ।

धर्म्या कथया मोहं त्विषा तमद्ववाहरत् ॥ ८५ ॥

वीतमोहस्ततः पुत्रं स दृष्ट्वा विमलद्युतिम् ।

शास्तुश्चकारानुमतः प्रणयादधिवासनाम् ॥ ८६ ॥

भगवानथ तज्जेहे कृत्वा पूजाप्रतिग्रहम् ।

तं पत्नीसहितं चक्रे शुद्धशिश्नापदोज्ज्वलम् ॥ ८७ ॥

ततो यशोदसचिवाश्चत्वारः श्रीमतां वराः ।

विमलाख्यः सुबाहुश्च पूर्णकोऽथ गवां पतिः ॥ ८८ ॥

བཅོམ་ལྷན་མདུན་ན་གྲགས་སྤྱོད་ནི། ཚངས་སྤྱོད་བདུལ་ཞུགས་ལ་ཆགས་པའི།
གྲགས་པ་སྤྱོགས་སུ་རབ་གསལ་བ། ཐོས་ནས་གནས་དེར་འོངས་པར་གྱུར། 89

དགེ་བ་སྤྱོད་པས་ཐོབ་གྱུར་པ། དེ་དག་ནིམས་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས།
དག་པའི་བཀའ་ཡི་སྦྲར་ཡང་ནི། འདུལ་བའི་ཆོས་ལ་བསྟན་པ་བསྒྲུབས། 90

བཞི་པ་དེ་དག་གྲགས་སྤྱོད་དང་། དགེ་སྦྱོང་གཞན་པ་ལྟ་དག་སྟེ།
བཅུ་ཡིས་བཅོམ་ལྷན་བྱུང་བྱུ་ན། དག་བཅོམ་གནས་དག་ཐོབ་པར་གྱུར། 91

གྲགས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཚུལ་ཐོས་གྱུར་ནས། དེ་ཡི་གྲོགས་པོ་སྐལ་ལྷན་གཞན།
ལྟ་བཅུས་སྟོན་པའི་བྱུང་བྱུ་ནི། ཕྱིན་ནས་དེ་མཚུངས་ཉིད་དག་ཐོབ། 92

ཚུལ་དེས་གྲུས་པ་སྤྱོད་གྱུར་པ། གཞན་ནི་བགྱིས་ལྟ་ཡིས་ཀྱང་།
དེ་དང་མཚུངས་པར་འདུལ་བའི་ཆོས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱུང་བྱུ་ཐོབ། 93

དེ་ནས་ནས་ཞིག་དགེ་མཚན་ལས། དགེ་སྦྱོང་ཀུན་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་ལ།
གྲགས་སྤྱོད་གྱིས་ནི་བསོད་ནམས་བྱིས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གསུངས། 94

སྤྱོད་ཆོ་ཡང་དག་ཐོགས་པ་ཡི། མངས་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་གཙུག་ཏིར་ཅན།
གྲོང་བྱུང་ལས་ནི་བསོད་སྟོམས་ཐོབ། པ་རེལ་ངོགས་འགྲམ་སྐད་ཅིག་བཞུགས། 95

ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་པས་བྱིན། ལམ་དེ་ནས་ནི་འགྲོ་བ་ཡི།
ཐོས་འགྲུང་འོད་བརླང་ཞེས་པ་ཡིས། དེ་ནི་བཞུགས་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 96

यशःप्रकाशितदिशं यशोदं भगवत्पुरः ।
ब्रह्मचर्यव्रतासक्तं श्रुत्वा तं देशमाययुः ॥ ८६ ॥

तेषां कुशलपाकेन प्राप्तानां भगवान् पुनः ।
विदधे धर्मविनये शासनं शुद्धशासनः ॥ ८७ ॥

यशोदस्ते च चत्वारो भिक्षवः पञ्च चापरे ।
अर्हत्पदन्दश प्राप्नुस्तदा भगवतोऽन्तिके ॥ ८८ ॥

श्रुत्वा यशोदवृत्तान्तं धन्यास्तत्सचिवाः परे ।
पञ्चाशदन्तिकं शास्तुर्गत्वा तत्तुल्यतां ययुः ॥ ८९ ॥

शतपञ्चकमन्यच्च तद्वृत्तान्तोदितादरम् ।
तत्तुल्यं धर्मविनयं लेभे भगवतोऽन्तिके ॥ ९० ॥

ततः कदाचिद्भगवान् कौतुकात् सर्वभिक्षुभिः ।
पृष्टः पुण्यं यशोदस्य सर्वज्ञस्तानभाषत ॥ ९१ ॥

पुरा प्रत्येकसम्बुद्धः पुरात् सम्प्राप्तपिण्डकः ।
वारातटान्ते भगवान् शिखौ क्षणमुपाविशत् ॥ ९२ ॥

वर्त्मना ब्रजतस्तेन ब्रह्मदत्तस्य भूपतेः ।
अनुगः सुप्रभो नाम विश्रान्तं तं व्यलोकयत् ॥ ९३ ॥

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དྲག་པོ་ཡི། གདུང་བས་དྲུལ་དང་བཅས་གྱུར་པ།
 དེ་མཐོང་ནས་ནི་དེ་ལ་དེས། གདུགས་དག་བརྒྱུང་ནས་གྲིབ་བསིལ་བྱས། 97

དེ་ཡི་དྲུང་དུ་ཚངས་སྦྱོང་ལ། དེ་ཡིས་བསྟན་པ་བརྒྱུང་ནས་ནི།
 སེམས་ནི་དྲི་མ་མེད་ཉིད་ལས། དག་པ་མཆོག་ལྷན་ཐོབ་པར་གྱུར། 98

དེ་ནས་རབ་དང་ཆོ་ལྷན་པ། རྒྱུ་ས་སངས་གྱིས་ཀྱིས་དེ་ལ་གསུངས།
 འབྱུང་འགྱུར་ལྷ་ཀྱ་ཐུབ་པའི། དྲུང་དུ་ཁྱོད་ནི་བྱང་ཆུབ་འགྱུར། 99

དེ་ཡིས་ངེས་པར་དེ་གཞུངས་དེ། དུས་ཀྱིས་ལུས་ནི་བཏང་བྱས་ནས།
 ཁྱོ་བཟང་ཞེས་པ་སྒྲ་ཡི་བྱར། མཐོ་ངེས་སུ་ནི་ཡུན་རིང་འགྱུར། 100

བསོད་ནམས་ལྷན་པ་དེ་ཉིད་དང་། གྲགས་སྦྱིན་དག་ལེགས་གཏོར་འདི་ལྟེ།
 གྲགས་པ་ཡིས་ནི་གོགས་ནམས་ཀྱང་། དག་བའི་ཟམ་སྟེགས་ཉིད་དག་ཐོབ། 101

ས་བདག་གི་ཀི་ཞེས་བྱ་བ། གྱི་ཆེན་ཆོ་ཡིས་སྦྱོན་བ་ནི།
 འོད་སྤངས་སྒྲུ་དག་ཁྱང་འདས་ལ། རིན་ཅེན་མཆོད་རྟེན་སྦྱོན་ཆོ་བྱས། 102

ས་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་བྱ། གསུམ་པ་གྲགས་ལྷན་དགའ་བ་ཡིས།
 ཞོར་བའི་མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་ནི། གསུམ་པས་རིན་ཅེན་གདུགས་དག་བཏོད། 103

དེ་དང་བསོད་ནམས་སྒྲ་མ་ཡིས། སྦྱེ་བ་འདི་ལ་གྲགས་སྦྱིན་ནི།
 གྲགས་ཆེན་རིན་ཅེན་འབར་བ་ཡིས། གདུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དག་དུ་སྦྱིས། 104

सखेदं तीव्रतापेन प्रचण्डकिरणे रवौ ।

तं दृष्ट्वा च्छत्रमादाय च्छायां तस्य चकार सः ॥ ६७ ॥

तस्यान्तिके ब्रह्मचर्य्यं समादाय सशासनम् ।

बभूव चित्तवैमल्यात् कुशलप्रणिधानवान् ॥ ६८ ॥

ततः प्रत्येकसम्बुद्धस्तमुवाच प्रसन्नधीः ।

भविष्यतः शाक्यमुनेरन्तिके बोधिमाप्स्यसि ॥ ६९ ॥

इत्युक्तस्तेन नियतं कालेन त्यक्तविग्रहः ।

सोऽभवत् सुमतिर्नाम देवपुत्रश्चिरं दिवि ॥ १०० ॥

स एष पुण्यवानद्य यशोदः श्रेयसां निधिः ।

सुहृदामपि सम्प्राप्तः कीर्त्या कुशलसेतुताम् ॥ १०१ ॥

हृकिर्नाम क्षितिपतिः काश्यपस्याकरोत् पुरा ।

शास्तुः शरीरे निर्व्वाणे रत्नस्तूपमुदारधीः ॥ १०२ ॥

यशस्वी नाम तनयस्तृतीयस्तस्य भूपतेः ।

भक्त्या तस्मिन्मणिस्तूपे रत्नछत्रं न्यवेशयत् ॥ १०३ ॥

तेनापि पूर्व्वपुण्येन जन्मन्यस्मिन्महायशः ।

जातो यशोदश्छत्रेण रत्नदीप्तेन भूषितः ॥ १०४ ॥

དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་ལེགས་བྱས་གྱིས་པས་ཙཱ་བ་བཅེངས།
 རྩེ་བ་ལྟར་དཀར་གྲགས་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བའི་མེ་རྟོག་ཅན།
 དག་བ་དེ་ཡིས་ཚོས་ཀྱི་ལྷོན་པ་རབ་གྱིས་འབྲས་སྒྲིན་འདི།
 དེ་སྐད་ཐོས་ནས་དག་སྒྲོང་ཚོགས་དེས་ཡ་མཚན་ཐོབ་པར་གྱུར།

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་བོས་བྱས་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
 བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གྲགས་སྐྱིན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
 ཡལ་འདབ་སྟེ་དྲུག་ཅུ་ཙཱ་གཉིས་པའོ།།

इत्यन्यजन्मसुकृतोदयवद्धमूलः

सोन्मेष एष शशिशुभ्रयशोऽंशुपुष्पः ।

धर्मद्रुमः पृथुतरः फलितोऽस्य साधोः

श्रुत्वेति विस्मयमवाप स भिक्षुसङ्घः ॥ १०५ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
यशोदावदानं नाम द्विषष्टितमः पल्लवः ॥

འོད་སྤང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་བརྟེན་ནི།

བཤུ་བྱིན་སྤང་དང་ཆུ་སོགས་ལྟ་ནི་མས་དང་།

ཐུབ་མཆོག་ནི་མས་ཀྱང་གང་སྤྱད་ནི་མ་འགྱུར་དུ།

འགྱུར་བའི་དྲན་བདེ་ཙུ་ལྟར་གཅོད་པའི་གནས།

ཡ་མཚན་ཅན་དེ་གང་སྤྱ་ཅུང་བའི་མིན།

1

མ་གཏུ་གྲོང་ཐང་ཆེན་དུ། སྤང་ཆེན་པོའི་རྟོགས་མ་བྱུངས་པ།

ཉུ་གྲོ་རྟུ་ཡི་རྟོག་ཅེས་པ། གཉིས་སྦྱེས་གྲགས་པའི་དཔལ་ལྷན་བྱང་།

2

དེ་ཡི་ཆུང་མ་གཟུགས་བཟང་མ། ཞེས་བཤའ་བའི་སྦྱེད་ཚལ་ན།

རོལ་པས་སྦྱོན་ཤིང་བོ་སྤྱ་ལའི། འོག་དུ་བྱ་ནི་ཉི་འོད་བསྐྱེད།

3

གསེར་གྱི་འོད་ཟེར་རབ་འབར་པའི། བྱ་དེ་སྦྱེས་པ་ཙམ་ཉིད་ལ།

གྲགས་པ་ལྟར་དཀར་ལྟ་ཡི་གོས། ཤིང་དེ་ལས་ནི་རབ་དུ་བྱང་།

4

པི་སྤྱལ་སྦྱེས་ཞེས་བྱ་བ། བྱིས་པ་བསྐྱེད་མིག་ཅན་དེ།

རིག་དང་སྤྱ་ཙམ་སྦྱོང་སྤངས་ཤིང་། དཔལ་དང་ལྷན་ཅིག་ནི་མ་བར་གྱིས།

5

त्रिषष्टितमः पल्लवः ।

महाकाश्यपावदानम् ।

शक्रवायुवरुणादयः सुरा
विक्रियां मुनिवराश्च यत्कृते ।
यान्ति तत् स्मरसुखं तृणायते
यस्य कस्य न स विस्मयास्पदम् ॥ १ ॥

द्विजन्मा मागधग्रामे विश्रुतश्रीर्महास्थले ।
न्यग्रोधकल्पनामाभून्महाशालकुलोद्भवः ॥ २ ॥

तस्य भार्या सुरूपाख्या गृहेद्यानविहारिणी ।
असूत सुतमर्काभं पिप्पलस्य तरोरधः ॥ ३ ॥

जातमात्रे सुते तस्मिन् दीप्तजाम्बूनदद्युतौ ।
दिव्यांशुकं यशःशुभ्रं तस्मात् प्रादुरभूत्तरोः ॥ ४ ॥

स पिप्पलायनो नाम वालः कमललोचनः ।
विद्याकलाकलितधीर्व्यवर्द्धत सह श्रिया ॥ ५ ॥

དེ་ནི་པ་ཡིས་གསོལ་བཏབ་ཀྱང་། ཉལ་དུ་བྱིས་ཐབ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས།

ཡུལ་ལ་སྤང་ལྷན་དབེན་པ་ནི། འི་མེད་བསམ་པ་ལྷན་བར་གྱུར།

6

པ་ནི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་པ་ཡིས། འཇིགས་ནས་ཡང་ཡང་གསོལ་བཏབ་ཏུ།

དེ་ལ་སྦྱས་པ་བྱིས་ཐབ་གྱི། འཆིང་བ་ལ་ནི་བདག་མི་སྟེད།

7

ཡབ་གཅིག་འདོད་པ་བདག་མི་འདོད། བདག་གི་ཆོ་བྱས་ཆངས་སྟོད་ལ་འོ།

རང་འདོད་ཞིབ་དོར་ནས་ནི། སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་སྤྲ་ཞིག་འདོད།

8

དང་པོར་སྦྱིན་པ་སྟེག་དུ་བས་མཆི་མ་ཉལ་དུ་འབབ་ལ་རབ་དུ་འཇུག།

མཚུངས་པར་ལག་པ་གཏང་བས་གདུང་བའི་ལས་ལ་བདེན་པར་མདུད་པ་མཛད།

འབྲེང་བའི་ཐག་པས་འཁྲིང་བའི་བཀའ་ཡི་དམ་ཆོག་དག་ལ་གཡོ་བ་འཆིང་།

བྱིས་ཐབ་ཡིད་ནི་མོངས་པ་གནས་པས་ཉེར་བཅོམ་ནིས་ཀྱི་དགའ་བའི་གྱི།

9

ན་རྒྱང་གཞོན་ཀྱའི་འཁྲི་གིང་གར་གྱི་རྒྱང་གིས་བསྟོད་པའི་ཅེ་དགའི་རྗེས་འབྲང་བའི།

གྱུར་མང་གྲིང་བུའི་རྩོམ་ཞི་བྱིས་ཐབ་དུས་སྤྱོད་ལྷན་གང་གི་ས་མཉན་པ།

དེ་དག་ལ་བདེན་གྱི་ཉུང་བྱ་ཞེས་རྒྱང་མས་ཆོ་ངེ་སྦྱ་ཞིང་དཔན་གྱུར་པ།

མཆི་མ་ལྷི་བར་ཐིགས་ཐིགས་འབབ་པས་མངེན་པར་སྦྱར་བའི་རྩོམ་གསལ་ཐོས་མི་འགྱུར།

10

ཞེས་པ་འབད་པ་དྲག་པོ་ཡིས། པ་དང་མ་ལ་དེས་སྦྱས་ནས།

མཛེས་པས་དྲན་པ་དག་མཚན་གྱིས། ལྷ་གྲ་ཡང་དག་སྦྱེས་པ་བཞིན།

11

स पित्रा प्रार्थ्यमानोऽपि विवाहविमुखः सदा ।
बभूव विषयद्वेषी विवेकविशदाशयः ॥ ६ ॥

वंशच्छेदभयात् पित्रा स पुनःपुनरर्थितः ।
तमूचे रोचते मद्यं न पाणिग्रहबन्धनम् ॥ ७ ॥

न तात कामकामोऽहं ब्रह्मचर्ये मतिर्मम ।
शमस्वाच्छन्द्यमुत्सृज्य कस्येष्टं भवबन्धनम् ॥ ८ ॥

वाष्पस्याद्या सततपतने होमधूमैः प्रवृत्तिः
सत्यग्रन्यिर्व्यसनसरणौ तुल्यहस्तार्पणेन ।
संसाराज्ञासमयचलने बन्धनं माल्यदाम्ना
मोहारोहोपहतमनसां हर्षहेतुर्विवाहः ॥ ९ ॥

यैर्नृत्यानिललोलवालललनावल्लीविलासानुगा
वीणावंशरवा विवाहसमये प्रोत्साहितैर्न श्रुताः ।
हा पुत्रेति बधूप्रलापकलनस्त्रीवा न तेषां श्रिताः
श्रूयन्ते गुरुवाष्पगद्गदगलजाढाभियोगा गिरः ॥ १० ॥

इत्युक्त्वा तीव्रनिर्वन्धं पितरं जननीञ्च सः ।
हेमकन्यां समादाय कुशलैः शिल्पिभिः कृताम् ॥ ११ ॥

བཟོ་བོ་མཁས་པས་བྱས་པ་ཡི། གསེར་གྱི་བྱ་མོ་བརྒྱང་ནས་ནི།

རིགས་ཆང་བསམས་པས་གཟིར་དེ་ལ། བདྟན་པས་སྤྲོད་ཡང་རབ་སྤྲོས་པ། 12

ཁ་དོག་མཛེས་སྤྲུག་འདི་མཚུངས་པའི། བྱ་མོ་གཤམ་ཏེ་རྩིད་གྱུར་ན།

ཡབ་གཅིག་ཁྱོད་གྱི་ཚོག་གིས་ནི། བདག་གི་བྱད་མེད་བརྒྱང་བར་བགྱི། 13

ཞེས་པ་བྱ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། དེ་མཚུངས་བྱ་མོ་མཐོ་རིས་སུ།

རྩིད་དཀར་ཤེས་ནས་བྲམ་ཟེན། དེ་ཐག་ཆད་ཅིང་བཞིན་དུ་འགྱུར། 14

ཙ་ཙྱ་ཀར་ཞེས་པའི་གྲོགས། བྲམ་ཟེས་གཏམ་དེ་ཐོས་པ་ཡིས།

ཀུན་དགའ་དང་བྲམ་གཡོ་མེད་པ། ལྷ་འགྲུལ་ཉེན་དེ་ལ་སྤྲོས། 15

རབ་འབད་ཙམ་གྱིས་བཟོད་དོན་པ། ཁྱོད་ནི་ལྷ་འགྲུལ་མི་འོས།

བྱ་མོ་གསེར་འོད་ལྡན་པ་ནི། བཟུ་བྱང་ཉིད་འགྲོ་བར་བྱ། 16

ཞེས་ཏེ་མཛའ་བའི་གྲོགས་པ་ནི། དང་པོར་སྤྱེས་པས་བཟུན་བྱས་ནས།

གསེར་གྱི་གཟུགས་པ་རྩེན་བརྒྱང་ནས་ནི། རྩོད་ལྟུགས་ནིམས་དག་དུ་ཡོང། 17

འཕྲིང་བ་གོས་དང་བཅས་པས་བགྱི་ན། ལྷ་ཡི་མཚན་མའི་ཟོལ་གྱིས་ནི།

བརྒྱང་ནས་ཕྱོགས་སུ་འཁྲུག་བྱེད་ཅིང་། བྱ་མོས་མཚོད་པར་བྱ་ཞེས་སྤྲོས། 18

གྲོང་ཁྲེན་གྲོང་དང་ལམ་ནིམས་སུ། དེ་མཚོད་དུ་འོང་བྱ་མོ་ནིམས།

དྲིལ་དུ་ནིམ་པར་བཟུ་བ་དེས། དེ་དང་མཚུངས་པ་རྩིད་ས་གྱུར། 19

सज्जातां कान्तिसिक्तस्य कौतुकस्येव कन्दलीम् ।
कुलविच्छेदचिन्तार्तं धीरः पुनरुवाच तम् ॥ १२ ॥

तुल्यलावण्यवर्णास्या लभ्यते यदि कन्यका ।
करोमि त्वङ्गिरा तात तदहं दारसंग्रहम् ॥ १३ ॥

इति पुत्रवचः श्रुत्वा तत्तुल्यां दिवि दुर्लभाम् ।
ब्राह्मणकन्यकां मत्वा निराशोऽभूदधोमुखः ॥ १४ ॥

विगतानन्दनिस्पन्दं सुहृच्चतुरकाभिधः ।
तं विप्रः श्रुतावृत्तान्तः शोकक्लान्तमभाषत ॥ १५ ॥

प्रयत्नमात्रसाध्यैर्ये न श्लोकं कर्तुमर्हसि ।
एष ब्रजाम्यहं द्रष्टुं कन्यकां कनकप्रभाम् ॥ १६ ॥

इति स्निग्धस्य सुहृदः स कृत्वा धैर्यमग्रजः ।
आदाय हेमप्रतिमां ययौ धीमान् दिगन्तरम् ॥ १७ ॥

देवतालाञ्छनच्छत्रं समाल्याशुकभूषणम् ।
गृहीत्वा दिक्षु बभ्राम कन्यापूज्यमुदाहरन् ॥ १८ ॥

तत्पूजापगताः कन्या नगरग्रामवर्त्मसु ।
विलोकयन् स सततं न तत्तुल्यामवाप्तवान् ॥ १९ ॥

དེ་ནས་བྱས་ཟེ་སེར་སྒྲ་ཡིས། བྱ་མོ་གསེར་གྱི་བྱ་མོ་བས།

འོད་ལྷག་བཟང་མོ་ཞིས་པ་ཡི། ལངས་པ་ཅན་དུ་ནས་ཞིག་མཐོང་།

20

མཛེས་མ་བྱིས་ཐབ་ལས་སྤྱིར་སྤྱོདས། ཆགས་བྲལ་དབེན་པ་དང་ལྷན་ཞིང་།

གསེར་རིན་མ་དུ་སར་སྒྲ་ལ། རྩེ་འགྲོ་བ་ཤད་པ་དེ་ཡིས་བསྒྲངས།

21

བྱ་མོའི་པ་ཡིས་དེར་སྒྲས་པ། འོད་སྤངས་རིགས་སྦྱེས་འཛིག་དེན་ན།

བྱ་གྲོ་ལྷ་ཡི་དོག་པ་ཡིན། རིགས་མཆོག་རིགས་ནི་ནམ་པར་བྲགས།

22

འོན་ཀྱང་མཛེས་མ་འབད་པ་ཡིས། ཞོར་ནི་བདེགས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ།

དབུལ་བའི་ཤུགས་རིངས་ལྷན་མ་དེས། པ་ཡི་ཡིད་ནི་གདུང་བར་བྱེད།

23

རྒྱང་མ་འཐབ་མོ་ལ་ཆགས་དང་། བྱ་མོ་ནོར་མེད་ལ་སྦྱིན་དང་།

བྱ་ནི་གདུང་བས་ཉར་བཅོམ་ནོསས། སེམས་ལ་ཁབ་བསྐྱགས་ལྟ་བུ་ཡིན།

24

རྒྱ་གཉེར་གྱི་ནི་སྦྱེས་བྱ་མཆོག་ལ་དཔལ་མོ་བྱིན་བྱས་དེ།

ཅི་སྟེ་དེ་ནི་སྟོབས་ལྷན་ལ་སྦྱོང་མིའུ་ཐུང་ཤེས་ནས།

ད་ལྟ་འང་བྱ་ངན་ལ་ཆགས་དྲི་གདོང་མེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱིས།

གདུང་བ་དྲག་པོ་ཤུགས་རིངས་དང་བཅས་ངེས་པར་གདོང་མི་བྱེད།

25

དེ་སྤྱད་ནོར་ནི་བཅལ་བྱས་དེ། དེ་འབྱོར་མངོན་མཐོ་ཤེས་གུར་ནས།

དམ་པའི་རིགས་ལ་བྱ་མོ་སྦྱིན། དམ་པའི་ཡོན་ཏན་ནོར་གྱི་དབང་།

26

ततः कदाचिद् वैशाल्यां कपिलस्याग्रजन्मनः ।
कन्यामपश्यद्गद्राख्यां हेमकन्याधिकप्रभाम् ॥ २० ॥

विवाहविमुखीं कान्तां तां वैराग्यविवेकिनीम् ।
स हेमशुल्कां कपिलं ययाचे कथितान्वयः ॥ २१ ॥

तं कन्याजनकः प्राह सत्कुलं कुलविश्रुतम् ।
लोके न्यग्रोधकल्पस्य गोत्रे जातस्य काश्यपे ॥ २२ ॥

किन्तु कन्या प्रयत्नेन धनमन्विष्य दीयते ।
दरिद्रोच्छासिनी सा हि पितुर्दहति मानसम् ॥ २३ ॥

पत्नी कलहसंसक्ता कन्यका निर्द्वनार्पिता ।
व्यसनोपहतः स्रुतस्तप्ताश्चेतसि स्रुचयः ॥ २४ ॥

दत्त्वा श्रियं जलनिधिः पुरुषोत्तमाय
ज्ञात्वाथ वामनतरं बलियाच्चञ्जया तम् ।
अद्यापि सक्तवडवानलरूपशोक-
सोच्छ्वास एव न विमुञ्चति तीव्रतापम् ॥ २५ ॥

तस्माद्वित्तं समन्विष्य ज्ञात्वा तद्विभवोन्नतिम् ।
दास्यामः सत्कुले कन्यां धनाधीना हि सद्गुणाः ॥ २६ ॥

ཞེས་པ་བྱམ་མེད་པ་དང་དེའི། བྱ་ནིས་སྤྱི་མཆོད་ཐོས་ནས།
དེ་པའི་ཞེས་སྤྱི་མཆོད་ཐོས་ནི། གཞིན་ཏེ་པ་ཡི་གན་དུ་སོང་། 27

གསེར་གྱི་མཛེས་མ་ལས་ལྷག་པའི། བྱ་མོ་ཐོབ་ཅེས་དེ་ཡི་ཆོག།
ཏུ་བྱ་དུ་ཡི་རྟོག་པ་ཡིས། ཐོས་ནས་ཀུན་དགའ་གྱིས་པར་གྱུར། 28

བྱ་མོ་ཆངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་མ། ཐོས་ནས་པི་སྤྱི་མཆོད་ནི།
སྤྱོད་མོ་བ་ཡི་ཆས་ཀྱིས་དེའི། བྱིས་དུ་རང་ཉིད་དལ་གྱིས་སོང་། 29

མགོན་དང་བཀུར་མྱི་ཐོབ་གྱུར་པ། མཁས་པ་དེས་དེར་དེ་ལ་བྱིས།
ཆངས་སྤྱོད་དོན་དུ་གཉེར་གྱིས་ནས། ར་བ་རྫོགས་པས་རབ་སྤྱི་མཆོད་པ། 30

དག་པ་ཆངས་སྤྱོད་དོན་གཉེར་བའི། པི་སྤྱི་མཆོད་བྱས་ཐེ་བདག།
གང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་ཐེ་དེས། བྱིད་ནི་འབད་པས་བསྤྱི་མཆོད་པའོ། 31

བྱིས་ཐབ་ལས་ནི་བྱིས་བྱོགས་བདག། པ་ཡིས་ཤིན་དུ་དོན་དུ་གཉེར།
བཟང་མོ་བྱིད་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུར། མཚུངས་པར་དགའ་བས་ཡང་དག་འབྲོགས། 32

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ནས། རབ་དགའ་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྤྱི་མཆོད་པ།
ནི་ཞིང་དུ་ལ་བས་བྱིས་ཐབས་འདི། ཡུ་ཅག་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད། 33

དེ་ནས་ཡང་དག་འོས་པ་ཐོབ། རབ་དགའ་སྤྱོད་བྱིས་པ་དེ།
རང་གི་བྱིས་དུ་སོང་ནས་ནི། པ་ཡི་ཆོག་དག་ལ་ཡིས་སྤྱི་མཆོད་པ། 34

इति कन्यापितुः श्रुत्वा तत्पुत्रीणाञ्च भाषितम् ।
तथेत्युक्ता द्विजः प्रायात् कुमारजनकान्तिकम् ॥ २७ ॥

सुवर्णवर्णलावण्या प्राप्ता कन्येति तद्वचः ।
न्यग्रोधकल्पः श्रुत्वैव बभूवानन्दनिर्भरः ॥ २८ ॥

ब्रह्मचर्यैषिणीं श्रुत्वा कन्यकां पिप्पलायनः ।
स्वयमेवार्थिवेशेन प्रययौ तदगृहं शनैः ॥ २९ ॥

सम्प्राप्तातिथिसत्कारः स दृष्ट्वा तत्र तां कृती ।
ब्रह्मचर्यार्थिनीं ज्ञात्वा प्राह पूर्णमनोरथः ॥ ३० ॥

कल्याणि ब्रह्मचर्यार्थीं विप्रेऽहं पिप्पलायनः ।
यत्कृते तेन विप्रेण त्वं प्रयत्नेन याचिता ॥ ३१ ॥

अहं विवाहविमुखः पित्रा चात्यर्थमर्थितः ।
त्वमप्येवम्बिधा भद्रे दिष्ट्या तुल्यः समागमः ॥ ३२ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा प्रहृष्टा तमुवाच सा ।
आवयोरविरुद्धोऽयं विवाहः शमसंयमात् ॥ ३३ ॥

ततः समुचितावाप्तग्रहर्षोत्साहपूरितः ।
निजं गत्वा स भवनं पितुर्वाक्यममन्यत ॥ ३४ ॥

མཐའ་ཡས་ཤོར་ནི་གྱིས་པ་དེ། རྣམ་པར་བདགས་ནས་སེར་སྤྱུས་གྲང་།
 རིན་ཅན་མཆོག་གིས་བསྐྱན་པ་ཡི། བྱ་མོ་དེ་ལ་རབ་དུ་བྱེ།

35

འབྱོར་པ་རིན་ཐང་ཆེ་བ་ཡིས། དེ་དག་ཁྱིམ་ཐབ་སྟོབ་ཞུགས།
 ཆངས་པར་སྟོན་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། རྣམ་འགྱུར་མེད་པར་འགྲོགས་པར་གྱུར།

36

དུལ་བའི་ངང་ཚུལ་དེ་དག་གི། གཟུགས་དང་ལང་ཚོ་གྱིས་པའི་ཚོ།
 ཡིད་ལ་བྱུང་བའི་བཀའ་བཅལ་པས། འབྱོར་པ་དམན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།

37

དེ་གཉིས་རིག་པ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲོན། རེས་ཀྱི་གཅིག་ནི་གཉིད་ལོག་ཅིང་།
 གཅིག་ནི་ལངས་ནས་མེལ་ཚོ་བྱེད། ཅེས་པ་ཉལ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས།

38

དེ་ནས་ནས་ཞིག་མལ་སྟུན་མཐར། དེ་ཡི་མིག་ནི་གཉིད་ཀྱིས་གྱིས།
 ཐབས་ཚོ་བྱི་སྤྲེལ་སྤྱུས་ཀྱིས། སྤྲེལ་ནི་ནག་པོ་མཐོང་བར་གྱུར།

39

དེ་ནས་དེ་ལག་འཁྱིལ་ཤིང་ནི། ལོགས་སྤུ་འབྱུང་བ་བཅེ་ལྷན་དེས།
 རྟོ་ཡལ་མཐའ་དང་གོས་དག་གིས། བསྐྱུས་ནས་འཛིགས་པ་དེ་ལས་བསྐྱུངས།

40

བསྐྱུས་ལ་ལག་པ་བསྟོན་པ་ཡིས། སྐྱག་པའི་རི་དགས་མིག་ཅན་ས།
 ཉུ་ས་འདར་ཞིང་དོ་ཤལ་ནི། གཡོ་ལྷན་ས་དེས་ཁྱོ་ལ་སྤྱུས།

41

རྩོམ་སྤྱི་པོ་ཐོ་ལྟར་ན། དེས་པར་དམ་ཚོག་བརྩེད་གྱུར་ཅིང་།
 བདེན་པར་སྤྱི་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས། གང་འདི་རྣམ་པར་བསྐྱུང་བ་སྤྱུས།

42

कपिलोऽपि समन्विष्य तमनन्तधनोदयम् ।
प्रददौ तनयां तस्मै वररत्नैरलङ्कृताम् ॥ ३५ ॥

तयोर्महार्हविभवैर्वृत्ते परिणयोत्सवे ।
अलुप्तब्रह्मचर्योरुर्निर्विकारः समागमः ॥ ३६ ॥

रूपयौवनसम्भारे तयोः संयमशीलयोः ।
बभूव विभवग्लानिराज्ञाभङ्गान्मनोभुवः ॥ ३७ ॥

पर्यायेणैकनिद्रायां जागर्त्येकः समुत्थितः ।
इति तौ स्पर्शरक्षायै चक्रतुः शयनस्थितिम् ॥ ३८ ॥

कदाचिदथ शय्यान्ते कालव्यालं व्यलोकयत् ।
निद्रामुद्रितनेत्रायां भद्रायां पिप्पलायनः ॥ ३९ ॥

ततः स तद्गयात्तस्या दौर्लतां पार्श्वलम्बिनीम् ।
सद्यश्चामरान्तेन ररक्षेत्क्षिप्य वाससा ॥ ४० ॥

सहसा बाहुचलनचस्ता हरिणलोचना ।
सा सकम्पकुचालोलहारा पतिमभाषत ॥ ४१ ॥

आर्य्यपुत्र कथं नाम समयः सत्यवादिनः ।
विस्मृतस्तव संजातो यदयं चित्तविज्ञवः ॥ ४२ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་ནོམ་འགྲུར་ངོ་ཆའི་གྱུན། ཤིན་དུ་ཆེ་ལྷན་འདི་ནི་ཅི།
ས་འཛིན་དག་ཀྱང་བདོན་པའི་ལྷགས། གཏོང་གི་དམ་པ་ཡོངས་མ་ཡིན། 43

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ནས། འཇུག་ལྷན་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྦྱས།
མི་ལས་ན་ཡང་བདག་གི་ཡིད། བཟང་མོ་ངེས་པར་བསྐྱད་པ་མེད། 44

འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་སྦྱལ་ནག་འདི། འཛིགས་བྱངས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལག་པ་མལ་སྟན་ལས། འཕྱང་བ་འཛིགས་ནས་བདག་གིས་བསྐྱངས། 45

ཁྱོ་ཡི་ཆོག་འདི་ཐོས་གྱུར་ནས། དོགས་བརྗེ་དག་འབ་དེས་སྦྱས་པ།
བདོན་པའི་ངང་རྩལ་ཁྱོད་ཀྱི་མོ། འདོད་པས་དྲི་མར་བྱས་པ་མེད། 46

གདུག་པའི་སྦྱལ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ཆགས་པའི་ལྷོ་འཕྱུས་མཆོག་དུ་འཛིགས།
སྦྱལ་གྱིས་ལྷས་གཅིག་འཛོམས་པ་ལྟེ། འདོད་པས་ལྷས་ནི་བསྐྱེད་མཐར་བྱེད། 47

དེ་སྤྱད་ནོམ་འགྲུར་འདི་དག་བསྐྱངས། ཞེས་སྦྱས་དེ་ནི་ཆགས་དང་བྲལ།
དེ་ཡི་ཤིན་དུ་དུལ་བ་ཡང་། དེ་སྦྱོར་སྦྱོར་དག་གིས་བསྐྱུགས། 48

དུས་ཀྱི་ཉུ་གོ་རྒྱུ་ཡི་དོག། རྒྱང་མར་བཅས་པ་མཐོ་རིས་སོང་།
རབ་མང་ཁྱིམ་གྱི་ཆོགས་དག་གིས། བསམ་པའི་ཁྱེད་ནི་དེ་ཡིས་སྤངས། 49

ནས་ཞིག་དེལ་མར་བརྟུང་བའི་སྤྱད། ཁྱེད་མཆོག་ནོམས་ཀྱི་དེལ་འཛིར་ལ།
བཟང་མོས་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིས། འཁོར་ནོམས་དག་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས། 50

लज्जावहा विकारस्य केयमापतिता तव ।

त्यजन्ति धृतिमर्थ्यादां भूधरा न तु साधवः ॥ ४३ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा तामुवाच स सस्मितः ।

भद्रे नास्त्येव मनसः स्वप्नेऽपि मम विल्लवः ॥ ४४ ॥

किन्त्वेष कृष्णसर्पोऽत्र भीषणः परिवर्तते ।

बाहुस्ते शयनालम्बी भीत्या संरक्षितो मया ॥ ४५ ॥

एतत् पत्युर्वचः श्रुत्वा त्यक्तशङ्का जगाद् सा ।

दिष्ट्या ते सत्यशीलस्य न काममलिना मतिः ॥ ४६ ॥

सर्पः साधुर्वराकोऽयं भयं रागोरगात्परम् ।

एकां हन्ति तनुं सर्पः कामः कायशतान्तकृत् ॥ ४७ ॥

रक्ष्यस्तस्माद्विकारोऽयमित्युक्त्वा विरराम सा ।

तीव्रञ्च प्रशशंसास्याः संयमं पिप्पलायनः ॥ ४८ ॥

न्यग्रोधकल्पे कालेन सभार्ये चिदिवं गते ।

प्रभृत्यहसंभारचिन्ताभारमुवाह सः ॥ ४९ ॥

कदाचित्तैलपानाय वृषाणान्तिलपीडने ।

तेन भद्रा समादिष्टा न्ययुक्त परिचारिकाः ॥ ५० ॥

དེལ་ནི་འཆིར་བ་དེ་དག་གིས། དེལ་མར་བྱས་པར་སློབ་ཆགས་ཆོགས།
 རྒྱང་ཞིང་ཉམས་པ་མཐོང་གུར་ནས། སྤྱིང་རྩེ་བཙས་པས་ཕན་ཚུན་སྦྱས། 51

སློབ་ཆགས་མང་པོ་ཡོངས་བརྒྱག་པས། གྱི་མ་བདག་ཀྱང་སྤྲིག་པ་ཅན།
 ཡང་ན་གང་གི་ཆོག་གིས་བྱས། སྤྲིག་པ་འདི་ཀུན་བཟང་མོ་ལ་འོ། 52

བཟང་མོ་བྱིས་ནང་འཁོད་པ་ཡིས། དེ་ཐོས་ཆགས་བྲལ་ཉིད་དུ་གྱུར།
 དེ་དུས་ཉིད་ན་བདག་པོ་ནི། བང་ཞུགས་དཔེན་པར་དེལ་སྦྱས། 53

ཞིང་ལས་ཉོན་མོངས་གྱིས་གཟེར་བར། བྱ་མཆོག་སློབ་ཆགས་འཆོ་བ་སྟོན།
 བཟང་མོ་བདག་གི་བྱིས་གྱི་ཁྱུར། དྲི་དུ་ངོ་ཡས་འཛིན་ཡོངས་མི་བཟོད། 54

བདེ་བའི་སྤྱན་ཆོགས་འདི་དག་ནི་མས། མཐུག་དུ་རོ་བྲལ་སྤྱིང་པོ་མེད།
 རྒྱང་ན་འདས་བྱའི་འདབ་མ་བཞིན། གཤུང་བ་དག་ནི་སྦྱེད་པར་བྱེད། 55

བྱིས་པ་ནི་མས་ནི་སྤྲིག་བའི་འདས། ཉོང་མོངས་ཉ་ལྷིབས་བྲ་བ་ཅན།
 བྱིས་ཉིད་དུ་ནི་ཉམས་འགྱུར་དེ། རྒྱངས་སུ་ཁྱུང་ནི་གོན་པོ་བཞིན། 56

དེ་སྤྲོད་བྱིས་གྱི་ཚེལ་བ་འདི། ཡུ་ཅག་གིས་ནི་གཏང་བར་འོས།
 ཞེས་སྦྱས་རྒྱང་མས་ཁས་ཁྱུངས་པས། ཞི་བ་ལ་ནི་དེས་པར་བྱས། 57

བྱིས་དང་ཡོ་བྱད་བཙས་པ་ཡི། རོར་ནི་མས་སྤོང་ལ་དེས་བྱིན་ནས།
 རེ་བའི་ཞུགས་པས་འཆིང་བ་ཀུན། ནི་མ་པར་གྲོལ་དེངས་པར་བྱད། 58

ताः पीडिततिलास्तैलकुम्भेषु कृमिसञ्चयम् ।
च्युतं विलोक्य सीदन्तमूचुः सकरुणा मिथः ॥ ५१ ॥

अहो नु पापमस्माकं बहुप्राणिपरिहृयात् ।
भद्रायाः सर्वमेतद्वा पातकं यन्निरा कृतम् ॥ ५२ ॥

तच्छ्रुत्वान्तर्गृहगता भद्रा वैराग्यमाययौ ।
तस्मिन्नेव क्षणे भर्ता प्रविश्योवाच तां रहः ॥ ५३ ॥

भद्रे गृहमहाभारश्रान्तोऽहं न सहे सदा ।
कृषिक्लेशार्दितवृषप्राणहिंसानुशासनम् ॥ ५४ ॥

इमाः पर्यन्तविरसा निःसाराः सुखसम्पदः ।
आस्वाद्यमानाः कुर्वन्ति नङ्गशाखा इव व्यथाम् ॥ ५५ ॥

क्लेशशैवालजालेषु पापपङ्केषु वेष्टितः ।
अवसन्ना गृहेष्वेव पङ्केष्विव जरङ्गवाः ॥ ५६ ॥

तस्माद्गृहसमारम्भस्त्यागयोग्योऽयमावयोः ।
इत्युक्तानुमतः पत्न्या शान्त्यै निश्चयमादधे ॥ ५७ ॥

स दत्त्वा धनमर्थिभ्यो गृहञ्च सपरिच्छदम् ।
निश्चक्राम समुन्मुक्तसर्वाशापाशबन्धनः ॥ ५८ ॥

དེ་ནས་འོད་སྤངས་རིགས་ཉིད་ཕྱིར། འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱུར་དེ།
དེ་དུས་ཡང་དག་རྟོགས་སངས་གྱིས། འོད་སྤངས་བྱུང་དུ་དེ་སོང་གྱུར། 59

མཆོད་རྟེན་བྱ་མང་ཞེས་པ་ཡི། ཙུལ་གནས་པ་དེ་ཙན་ཕྱིན།
འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་དེས་བྱིན་པས། དག་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤོབ་པར་གྱུར། 60

བཟང་མོ་ཡིས་ཀྱང་ཆགས་བྲལ་གྱི། བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་འདུལ་བ་ཐོབ།
སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་ཡོངས་སྟོན་པས། དག་པ་བྱི་མ་མེད་པ་བསྟེན། 61

འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལྟ་ནི་མས་ཀྱིས། དུག་འོས་ཉིད་ཐོབ་མཐོང་ནས་དེའི།
བསོད་ནམས་དག་སྟོང་ནི་མས་ཀྱིས་བྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེར་བཀའ་སྤྱུལ། 62

ཟས་དང་འབྲུ་ནི་མས་མ་ལུས་རབ་དུ་བའི་དུས།
བསོད་སྟོམས་ནི་མ་པར་ལོག་ཅིང་ཤིན་དུ་མི་བཟད་ཆོ།
ནོར་ཆུང་སྦྱེས་བྱ་ཡིས་ནི་ཀླ་ཤི་གོང་ཁྱིར་དུ།
དགར་ཤི་ཁྲི་རང་གི་ཟས་ཀྱིས་ལེགས་པར་མཆོད། 63

མི་ཡི་བདག་པོ་གྱི་ཀེས་བྱས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི།
རིན་ཅན་གྱིས་སྤྲས་མཆོག་དུ་མཛེས་ལ་དེ་ཡི་བྱ།
བསོད་ནམས་ངང་ཆུལ་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲད།
ནོར་བྱ་གསེར་གྱི་ནི་མ་པར་བཀྲ་བའི་གདུགས་དག་བཀོད། 64

सोऽथ काश्यपगोचत्वान्महाकाश्यपताङ्गतः ।
तत्कालसम्यक्संबुद्धं काश्यपं समुपाययौ ॥ ५९ ॥

बहुपुत्राख्यचैत्यस्य मूले स्थितमुपेत्य तम् ।
तद्वत्तधर्म्मविनयः शुद्धां बोधिमवाप्तवान् ॥ ६० ॥

भद्रापि लब्धविनया वैराग्याविष्टवर्त्मना ।
प्राक्पुण्यपरिणामेन लेभे कुशलमुज्ज्वलम् ॥ ६१ ॥

महाकाश्यपमालोक्य सम्प्राप्तं सुरवन्द्यताम् ।
तत्पुण्यं भिक्षुभिः पृष्टस्तानुवाच तथागतः ॥ ६२ ॥

प्रविरतनिखिलान्नशस्यकाले
विषमतरे विनिवृत्तपिण्डपात्रे ।
कृशधनपुरुषेण काशिपूर्यां
तगरशिखी महितः स्वभोजनेन ॥ ६३ ॥

कृकिनरपतिना कृतेऽपि चैत्ये
वररुचिरत्नचिते तदात्मजश्च ।
मणिकनकविचित्रमातपात्रं
व्यधित महत्कुशलाय पुण्यशीलः ॥ ६४ ॥

སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤྱ་ཉི་བར་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེར་གྱིས་བས།

ཉི་བའི་གནས་ཀྱི་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིས་ཐོབ།

གསེར་གྱི་དུ་ལ་བཞིན་དུ་མཐོ་བའི་མཐུ་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས།

དགོ་བའི་ཙྰ་བའི་འབྲས་བྱ་དགྲ་བཙེམ་གནས་ནི་ནྱ་མ་པར་འཛིན།

65

ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
བརྗོད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་ཉེ་དུག་ཅུ་ཙྰ་གསུམ་པའོ།

जन्मद्वयोपचितपुण्यमहोदयेन
 सोऽयं महोपपदकाश्यपतामवाप ।
 लब्धोन्नतिः कनकताल^१ इव प्रभाव
 मर्हत्पदं कुशलमूलफलं विभर्त्ति ॥ ६५ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 महाकाश्यपावदानं नाम त्रिषष्ठितमः पञ्चवः ॥

—

ནོར་བཟང་གི་དྲོགས་བཟོད་ནི།

ཡལ་འདབ་མངོན་པར་གསར་པ་ལྟ་བུར་མཉེན་གྱར་གྱང་།

སྤྲིང་བཏོན་པ་དག་ནི་དོ་ཇེ་ལྟར་གྱར་པ།

ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་བྱིན་ལྷ་བྱི་མ་དག།

མེད་པ་ལ་ཡང་ཆག་པ་དག་ནི་འཕོ་བ་མིན།

1

ཀུན་ལ་ཇེས་སྤྲུབ་ཅེ་ལྟར་ཡབ་ཀྱིས་ཤུ་ཀྱ་ཡི།

གནས་ནམས་ལྟ་བུར་ཉིད་ལ་མཚེག་དུ་གསོལ་བཏབ་པ།

ཀུན་དགའ་བདུད་ཅི་བཅུད་ཀྱི་ཁྲ་བ་ཉེན་པ་ནི།

གང་དག་ཆོ་ན་རང་གི་བྱུང་སར་ཞུགས་གྱུར་པ།

2

དེ་དེ་ཆོ་ན་བ་གས་དུ་སོང་རི་དགས་མིག།

ནི་བའི་བྱུན་གྱིས་མིག་ནི་རབ་དུ་མཛེས་བྱེད་པ།

གྲགས་འཛིན་མས་ནི་མཛེས་པ་དག་གི་ཕྱོགས་ནམས་སྤྲུ།

ཡ་མཚན་རབ་དུ་འབྲི་བའི་བདག་པོ་དེ་མཐོང་ནས།

3

चतुःषष्टितमः पल्लवः ।

सुधनकिन्नर्यवदानम् ।

अभिनवकिशलयकोमल-

मनसामपि कुलिशकठिनधैर्याणाम् ।

महतां मणिविमलाना-

मपि भवति न रागसङ्क्रान्तिः ॥ १ ॥

शाक्यालये दर्शनमेव पित्रा

सर्वानुकम्पी मृशमर्थ्यमानः ।

यदा यदानन्दसुधारसेन्दु-

विवेश शास्ता निजराजधानीम् ॥ २ ॥

तदा तदा हर्म्यगता मृगाक्षी

कर्णावतंसौकृतनेत्रकान्तिः ।

कान्त्या दिशां विस्मयमुल्लिखन्तं

यशोधरा तं दयितं विलोक्य ॥ ३ ॥

དེ་དང་འགྲོགས་དང་འབྱུང་བ་དག་གི་རེ་བྲལ་བའི།
 དུག་གི་བགྱལ་བ་བཞིན་དུ་མ་ལུས་ཕྱོགས་འཁོར་ཞིང་།
 གྲོགས་པོ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱེད་བའི་བཏོན་པ་ནི།
 དོར་ནས་ཁང་བཟང་དག་ལས་ལུས་ནི་རབ་དུ་འཕངས།

4

དག་པ་ཡལ་འདབ་ལྟར་མཉེན་ལུས་དང་ལྷན་བ་དེས།
 གང་གང་ཆོ་ན་ལུས་ནི་རབ་དུ་འཕངས་གྱུར་པ།
 དེ་དེ་ཆོ་ན་ཡིད་སྤྲུབས་ཀྱིས་ནི་སྒྲིངས་པ་དེ།
 བཅེ་བས་བཟླན་བའི་སྤྲན་ལྷན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱངས།

5

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ནགས་ཀྱི་མཐར་ནི་བཅོམ་ལྷན་ལ།
 དེ་ཡི་དགོ་མཚན་དག་ལས་དགོ་སྒྲོང་ཆོགས་ཀྱིས་དེས།
 ཆོམས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྒྱ་བའི་འོད་ནྟམས་དག་གིས་ནི།
 མཚུ་ཡི་དམར་པ་འགོབས་པར་མཛད་པ་བཞིན་དུ་གསྐྱངས།

6

བདག་དང་བྲལ་བས་དྲིལ་དུ་གསེར་བར་གྱུར་པ་ཡི།
 གྲགས་འཛིན་མ་ནི་གང་ཞིག་གཟུ་ལུས་འདི་དག་བྱེད།
 བཏོན་པ་འཕྲོག་ཅིང་སྒྲིངས་པ་ནྟམ་པར་སྤྱེར་བ་འདི།
 ཆགས་བའི་ནྟམ་འཕྲུལ་ལྷན་པ་ནྟམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད།

7

तत्सङ्गमालिङ्गनयोर्निराशा
भ्रान्ताखिलाशा विषमूर्च्छितेव ।
धृतिं वयस्यामिव वारयन्तीं
निरस्य सौधात्तनुमुत्ससर्ज्ज ॥ ४ ॥

यदा यदा पल्लवपेशलाङ्गी
देहं समुत्सृष्टवती सती सा ।
तदा तदा मन्मथमोहितां तां
दयार्द्रचक्षुर्भगवान् ररक्ष ॥ ५ ॥

ततः कदाचिद्भगवान् वनान्ते
तत्कौतुकाद्भिक्षुगणेन पृष्टः ।
जगाद दन्तद्युतिचन्द्रिकाभि-
र्निवारयन् रागमिवाधरस्य ॥ ६ ॥

यशोधरा मद्विरहेण नित्यं
करोति यत् साहसमेतदार्त्ता ।
झरन्ति धैर्यं वितरन्ति मोह-
मेष स्वभावः स्मरविभ्रमाणाम् ॥ ७ ॥

རྩོན་གྱི་སྤྱོད་བ་གཞན་ལ་དེ་དང་བྲལ་བ་ཡིས།

འདོད་པས་ནིས་པར་སྒྲིངས་པར་བྱས་ཏེ་བདག་གིས་ཀྱང་།

གྱུན་དུ་ཡོངས་སུ་གཏུང་བདག་གི་གྱུར་གྱུར་པ།

རབ་མང་གཏུང་བའི་ཉོན་མོངས་དག་ནི་ཉམས་སུ་སྒྱུང་།

8

གྲོང་མཚོག་ཏེ་སྤྱོད་ན་ཡི་གྲོང་། འཆི་མེད་ཡོན་ཏན་ཐལ་བར་སྒྲོན།

ཡོན་ཏན་ཐལ་སུམ་ཚོགས་པའི་གཏོར། གྲུལ་པོ་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་།

9

ལག་བ་ཡིས་ནིས་ལ་འཁྱུད། དབྱངས་ཅན་དག་ནི་མགྱིན་པར་བྱས།

དག་གི་དཔལ་ནི་རབ་དུ་བསྟར། བྲགས་བཞོན་རབ་དུ་བསྟར།

10

དེ་ཡི་བཙུན་མོ་མཛེས་མ་ལ། བྱ་ནི་ནོར་བཟང་ཞེས་བྱ་བ།

གཏོར་བབྱེ་དང་ནི་བྲགས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་བྱུང་བར་བྱུང་།

11

རིག་གནས་ཀྱན་གྱི་ཀྱ་སྤྱད་ཅན། ཏྲུ་དུ་ནིས་བྱིས་བྱེད་པ་ཆགས།

དྲི་མེད་མཛེས་པ་སྤྱོད་ཅེས་ཅན། གང་བའི་རྩྭ་བ་ལྷ་བྱར་མཛེས།

12

ས་བདག་དེ་དང་ས་གཞི་ན། བར་མེད་ས་བདག་བྱུང་གྱུར་པ།

ཁངས་ལྷན་དབང་ཆེན་སྤྱོད་ཞེས་པ། གྱི་ཆེ་ནིས་པར་གཞོན་པར་བྲགས།

13

དུས་མེད་དུས་སུ་བདེ་བ་བྱ་ཞིང་། ཀྱན་གྱི་བདོག་ཀྱན་འཕྲོག་བྱེད་པ།

བཟོད་དཀའི་དབྱ་དང་ལྷན་པ་དེས། གཟེར་བའི་སྤྱོད་གྲུས་སུ་ངན་བྱས།

14

मयापि तस्या विरहेण पूर्वं
जन्मान्तरे मारविमोहितेन ।
संसक्तसन्तापनिमित्तभूतः
खेदः प्रभूतव्यसनोऽनुभूतः^१ ॥ ८ ॥

पुरा जितामरपुरे सत्पुरे हस्तिनापुरे ।
राजा धनाभिधानोऽभूत् निधानं गुणसम्पदाम् ॥ ९ ॥

भुजेनालिङ्गिता भूमिः कृता कण्ठे सरस्वती ।
लक्ष्मीः प्रसाधिता येन कीर्त्तिरेव प्रवासिता ॥ १० ॥

रामायां तस्य जायायां तनयः सुधनाभिधः ।
अभवत् सहस्रजातनिधानशतविश्रुतः ॥ ११ ॥

सर्व्वविद्याकुमुदिनीविकाशरसिकः सदा ।
कलावान्निर्मलरुचिर्यः पूर्णेन्दुरिवावभौ ॥ १२ ॥

बभूव तस्य भूभर्त्तुर्भूपतिर्भूम्यनन्तरः ।
मानी महेन्द्रसेनाख्यः प्रख्यातपृथुविक्रमः ॥ १३ ॥

तेन दुःसहदण्डेन सर्व्वसर्व्वस्वहारिणा ।
अकालकालकल्पेन पीडिताः शुशुचुः प्रजाः ॥ १४ ॥

१ ^W has the following additional S'loka :—

खयम्भर्च्चनमाहात्म्यमथ वक्ष्यामि हे जिनाः ।
यदर्चनात् सुधनोऽसौ स्त्रीरत्नादिकमाप्तवान् ॥

ཚེས་མིན་ལ་ནི་ཞུགས་པ་དེ། བྱོང་ནི་ལེགས་བྱས་སྟོབ་དག།
ལོག་ཅིང་གདུང་བ་དྲག་པོ་ཡིས། གདུང་བར་སྤྲིན་གྱི་ཆར་ས་པམ། 15

ས་སྟོང་རྗེས་སུ་མི་སྤྲུག་པ། དེར་ནི་སྤྲ་བའི་ཉན་འཆོ་བྱང་།
སྤྲུག་བསྐལ་ཅན་ནམས་ཁོ་ན་ལ། སྤྲུག་བསྐལ་གྱིས་པར་བྱུང་བ་ཡིན། 16

དེ་ནས་ཉན་མོངས་གྱིས་ཁྱད་གཟེར། བདག་ངན་གྱིས་གདུངས་ཡིད་བྱང་ཞིང་།
བྱོང་ནང་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། གཅིག་དུ་འཚོགས་ནས་ནམ་པར་བསམས། 17

གྱུལ་རྒྱན་མཚན་མོར་བྱེད་པ་ནི། གསར་པའི་དབྱ་ཟེར་འབབས་པ་ཡིས།
མཚོག་དུ་སྦྲེ་བའི་ཚོགས་པ་ནི། བདེ་ཅན་བཞིན་རྩམ་པར་བྱུང་། 18

དྲག་དུ་ངན་པར་ཞེན་པ་འདིས། བདེན་མེད་རྒྱོན་པོའི་གྲོས་དག་གིས།
བདག་ཅག་བཅོམ་ནས་གཡོ་ཅན་དང་། དུན་དང་རྒྱ་མཁན་ནམས་དག་བསེས། 19

དེ་ལའང་ས་བདག་སྤྲིག་པ་ཡི། དམེད་བས་ཆར་མེད་སྤྲུག་བསྐལ་པ།
སྦྲེ་བོ་ཡང་དག་བརྒྱག་བའི་དབང་། ལྷ་གི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་སྦྱེས། 20

ས་སྟོང་ཤིན་དུ་ནི་ཞིང་འཁོར་གྱི་སྦྲེ་བོ་ཚུབ་ཅིང་སྤྲ་ཅོར་མོངས།
རྒྱོན་པོ་ནམས་ཀྱང་གདུག་ཅིང་དྲག་པ་གཡོ་ལྷན་བྱ་བྱ་དག་ལ་མཁས།
ཞབས་དྲུང་གནས་དང་ཡིག་མཁན་མི་བཟད་ཁ་སྟོན་རབ་དུ་བྲོས་བྱུང་པ།
དམན་པ་འཛོམས་བྱེད་མ་རུང་ཚོགས་པ་འདི་དག་ནམས་ནི་ཇི་ལྟར་བཟོད། 21

तस्याधर्मप्रवृत्तस्य निवृत्तसुकृतोत्सवे ।

तीव्रोपतापसन्तप्ते पुरे न ववृषुर्घनाः ॥ १५ ॥

प्रतिकूले महीपाले तत्र दुर्भिक्षविश्रवः ।

बभूव व्यसनेष्टेव भवन्ति व्यसनेदयाः ॥ १६ ॥

ततः क्लेशविशेषार्ताः सर्वे पुरनिवासिनः ।

कुपतिव्यसनेद्देगादेकौभूता व्यचिन्तयन् ॥ १७ ॥

राज्ञा दोषाकरेण्यं जडेन जनता परम् ।

प्रत्यग्रकरपातेन नलिनीव निमीलिता ॥ १८ ॥

एष दुर्व्यसनी नित्यमसत्यामात्यसम्मतः ।

अस्मान्निपीड्य पुष्पाति विटचेटकगायनान् ॥ १९ ॥

कष्टा तत्राप्यनावृष्टिः पापशापेन भूपतेः ।

दुर्भिक्षजननी जाता जनसंक्षयसाक्षिणी ॥ २० ॥

सुतीक्ष्णः क्षापालः खरमुखरमूर्खः परिजनः

कदर्याश्चाप्ताः कटुकपटकौटिल्यपटवः ।

पदस्थाः कायस्थाः विषममुखरोगाः प्रकुपिताः

कथं सोऽयं सङ्घः कृपणदलनो दारुणगणः ॥ २१ ॥

དབལ་ལྷན་ས་ཡི་བདག་པོ་ནི། ནོར་གྱིས་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་བ་ཐོས།
བདག་ཅག་དེ་གོང་སོང་བ་ན། མཉེས་གཤེན་དེ་ཡིས་སྐྱོང་བར་འགྱུར། 22

ས་བདག་གང་གི་ཡུལ་འཁོར་ལ། བྱ་བཞིན་དྲི་བ་ཕྱེད་པ།
དེ་ཡི་ཡུལ་དུ་པ་ཡིས་ནི། ཁྱིམ་དུ་བཞིན་དུ་འཛོལ་བར་བྱ། 23

དེ་ལྟར་ངས་བསྐྱབས་དེ་དག་ནིས་ས། ཉ་སྟེན་ཡི་གོང་ཁྱེད་སོང་།
ལུས་ཀྱང་གཞོད་བཅས་གཏང་བྱ་ན། ཡུལ་དང་གནས་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས། 24

མི་བདག་དབང་ཆེན་སྒྲེ་ཡིས་ཀྱང་། རང་གོང་སྐྱེ་བོ་མེད་ཤེས་ནས།
འགྱོད་བ་དྲག་པོས་ཁྲོ་ལྷན་པར། སྒྲོན་བོ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱུས་པ། 25

གྱུལ་པོ་ནོར་གྱི་གོང་ཁྱེད་དུ། བདག་གི་གོང་གནས་སྐྱེ་བོ་ནིས་ས།
རབ་དུ་སོང་ཞེས་ཉན་སྒྲ་ནི། གསང་ནས་གྱུ་བ་དག་གིས་སྐྱུས། 26

གལ་ཏེ་བདག་གི་དབང་གོང་དུ། དེ་དག་ཐུགས་ཉན་འགྲོ་ན།
གནས་གྱི་ཉར་འཛོལ་ཐམས་ཅད་དུ། དེ་མོས་ཀྱིས་ནི་འབྱུང་བ་ཉིད། 27

ཡང་ན་གྱུལ་པོའི་སྐྱོན་གྱིས་ནི། བདེ་བ་འདོད་པས་དེ་དག་སོང་།
གྱུལ་པོ་སྤུ་ཡིས་གོང་ཁྱེད་གྱིས། སྐྱེ་བོ་ལས་དང་དབྱེ་ལས་གྲོལ། 28

པལ་ཆེར་ཡོངས་སྤུ་འདྲེས་ལ་སྤང་། དྲི་བ་དྲི་བ་མཛུགས་པ་འཛོལ།
རིང་ནས་གནས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀྱན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡིན། 29

धनः श्रीमान् क्षितिपतिः श्रूयते राष्ट्रवर्द्धनः ।

गच्छामस्तत्पुरं सोऽस्मान् वत्सलः पालयिष्यति ॥ २२ ॥

अपत्यमिव राष्ट्रं यः सदा पश्यति भूपतिः ।

विषये जीव्यते तस्य जनकस्येव वेश्मनि ॥ २३ ॥

इति निश्चयमाधाय ययुस्ते हस्तिनापुरम् ।

त्याज्यः कायोऽपि सापायः किं पुनर्देशसंश्रयः ॥ २४ ॥

ज्ञात्वा महेन्द्रसेनोऽपि स्वपुरं निर्जनं नृपः ।

तीव्रानुतापः सार्धं महामात्यानभाषत ॥ २५ ॥

धनस्य धनिनो राज्ञः पुरं मत्पुरवासिनः ।

प्रयाता इति नश्चारैः कथितं गूढचारिभिः ॥ २६ ॥

दुर्भिन्नखिन्ना यदि ते याता मम रिपोः पुरम् ।

तत् सर्व्वत्र भवन्त्येव पर्यायैर्देवविश्रवाः ॥ २७ ॥

अथवा राजदोषेण गतास्ते सुखवाञ्छया ।

विष्टिर्दण्डकरोन्मुक्तः कस्य राज्ञः पुरे जनः ॥ २८ ॥

प्रायः परिचितद्वेषात् सदा नवनवैषिणः ।

दूरस्थ एव सर्व्वस्य सर्व्वो भवति वल्लभः ॥ २९ ॥

१ विष्टि means labour without remuneration for the service of the king.

གང་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱི་གྲོ་ནི། མོངས་པ་རྒྱང་མ་བཞིན་དུ་འཕྲོག།
ས་བདག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ནི། བདག་ལས་སྒྲག་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།

30

རེ་ཞིག་དེ་ལི་གྲགས་པ་ནི། རབ་གཞིལ་ཐབས་དག་བསམས་པར་མཛོད།
གང་ཡང་སྤྲན་སྤྲུམ་ཚོགས་པའི་གྱུ། དེ་དག་གཞིས་པ་བསྐྱབ་པར་མཛོད། 31

ཅེས་པ་གྱུལ་པའི་ཚོག་ཐོས་ནས། སྒོན་པོ་ཆེན་པོས་རབ་སྒྲུས་པ།
སྒྲ་གཅིག་གང་གི་གྱུལ་པོ་ནི། རོར་དང་སྤྱི་བོ་དར་བ་ཉིན། 32

ས་བདག་དེ་ལི་དར་བ་ནི། གཟུགས་ཅན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བདགས་བཞིན།
ཡུལ་ན་ཁྲུ་ལི་གྱུལ་པོ་ནི། རྩ་མ་ཅི་དུ་ཞེས་པ་ཡོད། 33

དེ་ལི་མཐུ་ཡིས་དུས་མིན་དུ། འབྲུ་ནི་སྤྲན་སྤྲུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར།
ས་བདག་སྤྲན་སྤྲུམ་ཚོགས་ཀྱན་གྱིས། ཅོ་བ་ཞིང་ནི་སྤྲན་སྤྲུམ་ཚོགས། 34

དེ་སྤྲད་རིག་པའི་སྟོབས་དག་གིས། ཁྲུ་དེ་གལ་དེ་འཕྲོག་ནུས་ན།
དེ་ཆོ་དེ་ལི་སྤྱི་གྲོ་ནམས། རང་ཉིད་ཁྱིད་ལ་བདེན་པར་འགྱུར། 35

དེ་སྤྲད་སྒྲགས་སྟོབས་འབར་བ་ཡིས། སྐྱབ་པ་པོ་འགའ་བཙལ་ནས་ནི།
ཁྲུ་ལི་གྱུལ་པོ་འཕྲོག་པ་ལ། བཙོན་པ་དག་ནི་ཐུར་དུ་མཛོད། 36

ཅེས་པ་སྒོན་པོའི་ཚོག་ཐོས་ནས། ས་བདག་གིས་ནི་བདེན་ཞེས་སྒྲུས།
རང་ཉིད་ཡོན་ཏན་ནོར་ཉམས་པའི། མི་བསྐྱན་པ་རོལ་སྤྱོད་ལ་སྤྱོར། 37

अस्मदभ्यधिकः कोऽसौ तस्य भूमिपतेर्गुणः ।

परेषां हरते येन मुग्धा जाया इव प्रजाः ॥ ३० ॥

उपायश्चिन्त्यतां तावत् तस्य दर्पप्रशान्तये ।

समृद्धिकारणं यच्च तद्विधातो विधीयताम् ॥ ३१ ॥

इति राजवचः श्रुत्वा महामात्या बभाषिरे ।

श्रूयतां देव येनासौ राजा धनजनोर्जितः ॥ ३२ ॥

विषये नागराजोऽस्ति चिचो नाम बह्मदकः ।

तस्य क्षितिपतेर्मूर्त्तः पुण्यवद्भ इवोदयः ॥ ३३ ॥

अकाले शस्यनिष्पत्तिस्तत्प्रभावेण जायते ।

कृषिसम्पत्तिमूलाश्च भूभुजां सर्व्वसम्पदः ॥ ३४ ॥

तस्माद्विद्याबलान्नागः संहर्त्तुं यदि शक्यते ।

तदा यान्ति स्वयं तस्य प्रजास्त्वामेव संश्रयम् ॥ ३५ ॥

दीप्तमन्त्रवलं कञ्चित्तस्मादन्विष्य साधकम् ।

नागराजस्य हरणे क्रियतां तूर्णमुद्यमः ॥ ३६ ॥

इत्यमात्यवचः श्रुत्वा तथेत्याह महीपतिः ।

स्वगुणाधानविकलाः परदोषोद्यताः खलाः ॥ ३७ ॥

དེར་ནི་གསེར་ནི་མང་པོ་དག། ངན་པ་རབ་དུ་སྟེར་བའི་སྒྲ།
བསྒྲགས་ནས་གྲོས་པ་ནོམས་ཀྱིས་ནི། ལྷ་དག་འཆིང་བའི་སྒྲགས་པ་ཐོབ། 38

གསེར་སྒྲིན་དམ་བཅས་དེ་དག་གྱིས། གསོལ་གདབ་རིག་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ།
དེ་ནི་ཙོ་ཏ་ལྷ་བའི་སྒྲ། ཉམ་ཉི་ལོ་གོང་ཁྱེད་སོང་། 39

དེར་ནི་ནགས་ཚལ་དག་གི་མཐའ། ལྷ་མ་ལྷང་ཀྱང་འཐུང་ལྷན་པ་ན།
གདེངས་ཅན་བདག་པོའི་ཁང་པ་ནི། ཉམ་མཐའི་འོད་ཅན་དེ་ཡིས་མཐོང་། 40

བ་ཀྱལ་ཡི་འཕྲེང་གཡོ་ཞིང་། ཉི་ཀ་ལ་ཡི་དཔལ་གྱིས་པ།
ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོའི་གྲོན་དག་གི། ཞོར་བུའི་མེ་ལོང་ཉེ་བ་བཞིན། 41

དྲི་མེད་ཚུ་དེ་མཐོང་བྱུང་ནས། ཆགས་པས་ཉམས་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས།
སྒྲགས་ཀྱི་བསམ་གདན་ཆས་ཞུགས་ཏེ། བསྐྱབས་སྒྲོགས་ནི་བཅིངས་བ་བྱས། 42

བདུལ་ཞུགས་རབ་དུག་གཟི་ལྷན་དེས། རྟོགས་ནི་བཅིངས་པ་བསྐྱབ་པ་ནི།
ལྷ་བདག་གདེངས་ཀའི་ཞོར་བུ་ནི། གདུང་ཞིང་མགོ་པོ་གཟིར་བར་བྱུང་། 43

དེ་ནས་མ་མཐོང་ཡང་དག་ཡངས། སྒྲགས་ནི་བསྐྱབ་པ་དེ་མཐོང་ནས།
འདར་ཞིང་གདེངས་ཅན་བདག་པོ་ནི། བཅིངས་པས་སྒྲགས་པས་རབ་བསམས་པ། 44

ཁོ་བ་སྒྲ་ར་སྒྲིན་མ་སེར། ལྷ་བྱེད་སེར་སྒྲ་གྲོག་ལྷ་བྱ།
དུས་མིན་དུས་དང་མཚུངས་པ་ཡི། གདུག་པ་འདྲི་ནི་གཤམ་འོངས། 45

ततः प्रभूतकनकप्रदानपणघोषणाम् ।

कृत्वा ते मन्त्रिणः प्राप्नुर्नागबन्धनमन्त्रिणम् ॥ ३८ ॥

स तैर्विद्याधरो नाम सुवर्णार्पणसंविदा ।

प्रार्थितश्चित्रमानेतुं प्रययौ हस्तिनापुरम् ॥ ३९ ॥

तत्र काननपर्यन्ते स्निग्धश्यामलपादपे ।

भवनं भोगिनां भर्तुः स ददर्श नभःप्रभम् ॥ ४० ॥

वलदकुलमालाया विलसत्तिलकश्रियः ।

वनलक्ष्या इवासन्नमण्डनामणिदर्पणम् ॥ ४१ ॥

तद्विलोक्यामलजलं स्पृहामलिनमानसः ।

मन्त्रानुध्यानसन्नद्धः सिद्धौ दिग्बन्धमादधे ॥ ४२ ॥

दिग्बन्धे विहिते तेन व्रतेनात्युग्रतेजसा ।

शिरोव्यथा नागपतेरभूत्तप्तफलामणेः ॥ ४३ ॥

अथादृश्यः समुत्थाय तं दृष्ट्वा मन्त्रसाधकम् ।

कम्पमानः फणिपतिर्बन्धत्रासादचिन्तयत् ॥ ४४ ॥

वभ्रुभ्रूश्मश्रुश्वलस्तडित्कपिललोचनः ।

अकालकालसङ्काशः कुलं हन्तुं समागतः ॥ ४५ ॥

དེ་ནི་གདུག་པའི་བདག་ཉིད་འདིས། བགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་བཅེངས་པ་བྱས།
 ཇི་སྲིད་འདིས་བདག་མ་བཅེངས་པ། དེ་སྲིད་རིགས་པའི་རིམ་པ་བཟོད། 46

དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཤིན་ཤུག་ཅན། འཇུག་ངོགས་ཉི་བའི་མཐའ་འདིར་གནས།
 བདག་ཡངས་བསྐྱབ་པ་དམ་པ་ནི། དེས་ཀྱང་ནུས་པ་མིན་པར་ཤེས། 47

གང་འདི་དེ་ཡི་བཙྰ་གནས་ན། ཉམ་དུ་རིམ་གྱི་ཡོངས་བསྐྱབ་པ།
 ཇོན་པ་བདུ་ཅན་ཞེས་པས། དེ་ཡིས་བདག་ནི་བསྐྱང་བར་བཟོད། 48

ཅེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ངེས་བྱས་ནས། ཇོན་པ་གཤམ་པ་དེར་སོང།
 རང་གི་སྦྱོད་རྩིས་བཤད་ནས་ནི། དེ་ལ་འཆི་བ་བསྐྱང་བར་ཞུས། 49

ཀླ་ཡི་གྱུ་ལ་བེས་སྐྱབ་པ་བོ། གསལ་པའི་སྤྲད་དུ་གསོལ་བཏབ་ཕྱེ།
 གཞུ་དང་ལྷན་པས་གནས་དེར་བྱིན། སྤྲགས་པ་དཔའ་བོ་མཐོང་བར་གྱུར། 50

གནས་སྐབས་དེར་ནི་སྐྱབ་པ་བོ། སྤྲགས་པ་ཡིས་ཀྱང་སྦྱིན་སྲེག་མེས།
 བཅེང་བར་འདོད་པས་ཀླ་ཡི་ནི། གྱུ་ལ་བོ་རབ་དུ་དགག་པར་བྱས། 51

གཤོངས་ཅན་བདག་པོ་སྤྲགས་ཀྱིས་ནི། དྲངས་ཆོ་དེ་ཡི་གནས་ཀྱི་རྒྱ།
 རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་རབ་དགྱིགས་པས། བྱ་ངན་བྱེད་པར་བཙོན་པ་བཞིན། 52

ལག་འགྲོའི་རྒྱང་མ་ཀྱན་དུ་སྤྲག་པས་འཁྲུགས་པའི་བྱ་ངན་གྱིས།
 ཤུགས་རིངས་ཤུགས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱབས་རབ་འབར་དབྱ་བའི་སྤྲང་བ་ཅན།
 རབ་དུ་འདར་ཞིང་གཡོ་བའི་རྒྱ་ནི་བོ་རྒྱབས་ལག་པ་ཡིས།
 ཐལ་མོ་སྤྲང་བྱས་བསྐྱང་བ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་བཞིན། 53

वने सम्प्रति दिग्बन्धः कृतोऽनेन दुरात्मना ।

बध्नात्येष न यावन्मां तावद्युक्तिक्रमः क्षमः ॥ ४६ ॥

तीरोपान्ते वसत्यस्मिन् महर्षिर्वल्कलायनः ।

जाने सोऽपि न मे साधुः परिचाणे प्रगल्भते ॥ ४७ ॥

तस्याश्रमपदे योऽसौ परिचर्यापरः सदा ।

लुब्धकः पद्मको नाम स मे संरक्षणक्षमः ॥ ४८ ॥

इति निश्चित्य मनसा गत्वा स लुब्धकान्तिकम् ।

स्वदृत्तान्तं निवेद्यास्मै बन्धरक्षामयाचत ॥ ४९ ॥

साधकस्य बधायैव नागराजेन सोऽर्थितः ।

धन्वी तं देशमभ्येत्य मन्त्रधीरं व्यलोकयत् ॥ ५० ॥

अस्मिन्नावसरे मन्त्री स प्रकोपी हुतानलः ।

आकृष्टिं नागराजस्य विदधे बन्धनेात्सुकः ॥ ५१ ॥

मन्त्राकृष्टे फणिपतौ क्षणं तद्भवनादकम् ।

सविषादं रुरोदेव प्रोद्यद्बुद्धदशब्दितम् ॥ ५२ ॥

सन्त्रासविह्वलभुजङ्गबधूविषाद-

निश्वासावेगविहितोज्ज्वलफेनमालम् ।

रक्षार्थनामिव चकार तरङ्गहस्त-

सक्ताञ्जलिप्रवलकम्पविलोलमम्भः ॥ ५३ ॥

མཁའ་མྱིང་གཟི་བྱིན་ལྷན་པ་དེས། རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱབས་ལྷུང་ཕྱེ།

ལུས་སེལ་གྱིང་གྲུ་གྲུ་ལྷན་པའི་ལུས། རྩ་ཡི་སྒོར་དུ་བཅའ་བ་ན།

54

དོན་པ་ཡིས་ནི་གཞུ་བཀའ་ཕྱེ། རྒྱལ་གྱིས་བྱུགས་པའི་མདའ་དག་གིས།

སྒྲག་པས་མིག་ནི་ཉམས་སྐྱར་ཅིང་། གསེར་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་བསྐྱལ།

55

འཛིགས་པས་ལག་འགྲོ་བཏང་གྱུར་ཅིང་། མེད་འཆུག་དེ་ལ་མངོན་བྱོགས་ཏེ།

དེ་ཡི་འཛིགས་རུང་རལ་གྱི་ཡིས། མགོ་བོ་དག་དང་བསམ་ག།

56

མོངས་པ་དེ་ཡིར་གྱི་པ་ནི། གཡེམ་མ་ཆགས་ལས་གཞན་དག་དང་།

ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་བྲབ་མདོ་ཀྱང་། རང་ཉིད་བསྐྱེད་ཅིན་འབའ་ཞིག་གྱུར།

57

ལྷན་པའི་རིག་པ་འབྱོར་བ་སྟོབས། ས་རོལ་ཉེ་བར་གཏུང་བའི་སྦྱད།

སྦྱོར་བ་ནི་མས་ནི་འཕྲལ་ལ་ཉིད། སྒྲིག་དང་རྒྱན་ཅིག་ཉམས་པར་གྱུར།

58

དེ་ནས་རབ་དགའ་ཡོངས་ཚོགས་པ། བྱས་ཤེས་གདོངས་ཅན་འབྲེན་པ་ཡིས།

རང་གི་ཁང་པར་དོན་པ་དེ། མཛའ་གཞུགས་སྒོ་དང་ལྷན་པས་བསོ།

59

མོར་བྱའི་ཁང་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་། རིན་ཅན་འབྲི་གིང་སྦྱེད་ཚལ་དེར།

ཅོ་དྲ་ཡིས་ནི་མཚོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡི་དུས་ནི་འགའ་ཞིག་གནས།

60

དེ་ནས་ཡ་མཚན་ལྷན་པ་དེས། བས་ཞིག་ཁྲོག་འཕྲེང་ལྟ་བུ་ཡིས།

ཞགས་པ་དོན་ཡོད་ཅས་བྱ་བ། སྐྱུ་ཡིས་མཚོད་པར་བྱེད་པ་མཐོང་།

61

आत्ते विद्यावलात्तेन नागे गरुडतेजसा ।
सङ्कोचितविलाभोगे क्षिप्ते च जलभाजने ॥ ५४ ॥

तं हेमलुब्धं वाणेन चाससन्दिग्धलोचनम् ।
विब्याध धनुराकृष्य विषदिग्धेन लुब्धकः ॥ ५५ ॥

मग्नवाणं तमभ्येत्य भूयस्यक्तभुजङ्गमम् ।
करालकरवालेन त्विद्विलक्ष्यं चकार सः ॥ ५६ ॥

सा विद्या बन्धकी तस्य लोभादन्योपयोगिनी ।
अभूत् सिद्धापि मुग्धस्य स्वविनाशाय केवलम् ॥ ५७ ॥

मुक्ताः परोपतापाय विद्याविभवशक्तयः ।
सहस्रैव विमूढानां विनश्यन्ति सहासुभिः ॥ ५८ ॥

ततः प्रहर्षसम्पूर्णः कृतज्ञः फणिनायकः ।
तं निनाय स्वभवनं लुब्धकं स्नेहलुब्धकः ॥ ५९ ॥

तत्र रत्नतलोद्यानविमानमणिवेश्मसु ।
अभ्यर्च्यमानश्चित्रेण कञ्चित्कालमुवास सः ॥ ६० ॥

कदाचिदथ नागेन पूज्यमानः सविस्मयः ।
विद्युद्दामोपमं पाशममोघाख्यं ददर्श सः ॥ ६१ ॥

དེ་མཐོང་དེ་ཡི་ནུས་མཐུ་དག། གྲུ་ཡིས་བཤད་པ་འོས་གྱུར་ནས།
 རྩོད་པ་ཆགས་པའི་ཡིད་ལྷན་པས། དེ་ནི་འབད་ནས་རབ་དུ་བསྐྱངས། 62

གཡུལ་གྱི་སྒྲོར་བ་མི་པས་ཞིང་། ལྷ་ཁྱིམ་སྤང་ནི་འཆིང་བྱེད་པ།
 སློབ་ལས་ལྷག་པ་དེ་དེ་ལ། གཏོངས་ཅན་དབང་པོ་དགའ་བས་བྱིན། 63

དེ་ནས་ཞགས་པ་དེ་སྐྱངས་ནས། ཅི་དྲ་ལ་ཞེས་རྩོད་པ་ནི།
 གྲུ་ཡི་ཁང་པ་ལས་འཐོན་དེ། དོན་ཐོབ་རང་གི་གནས་སུ་སོང་། 64

གྲུ་ཡི་མཐུ་ཡིས་ཐོབ་པ་ཡི། སུན་ཚྲགས་ཡུན་རིང་དེ་སྒྱུད་ནས།
 ཡུ་ལྷལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། བྱ་ལ་ཞགས་པ་བྱིན་ནས་འདས། 65

རྩོད་པ་གཞིན་ཏུ་དེ་ཡིས་ཀྱང་། པ་ཡི་སྒྲོན་པ་སྒྲོང་བྱེད་ཅིང་།
 རིགས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་བྱལ་ལ་དེའི། རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 66

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཐུབ་པ་ནི། བཞུགས་པའི་མདུན་ན་གནས་པ་དེས།
 ཤིན་དུ་པ་ཞིང་སྒྲན་པའི་ཀྲ། ཅི་བའི་བཅུད་ལེན་གྱིས་པ་ཐོས། 67

ཐུབ་པ་རི་མོ་བཀོད་པ་བཞིན། མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་དེས་བྱིས་པ།
 བརྒྱུ་ཁྲིངས་སུ་བྱང་བ་ནི། ཡང་དག་བཟུམས་པའི་སྒྲ་མཚུངས་ཤིང་། 68

ཁྱུ་གཤམ་དབྱངས་ལྟར་སྒྲན་པ་ཡི། སྒྲ་འདི་དག་ནི་གང་ལས་ཐོས།
 ཞེས་པ་རྩོད་པའི་བྱ་ཡིས་བྱིས། དེ་ལ་ཐུབ་པས་རབ་སྒྲས་པ། 69

तं दृष्ट्वा तत्प्रभावञ्च श्रुत्वा नागनिवेदितम् ।
यत्नात्तदर्थनाञ्चक्रे लुब्धको लुब्धमानसः ॥ ६२ ॥

अजय्यं समरोद्योगे सुराणामपि बन्धनम् ।
तं जीविताधिकं तस्मै ददौ प्रीत्या फणीश्वरः ॥ ६३ ॥

ततस्तं पाशमादाय चित्रमामन्त्र्य लुब्धकः ।
उत्तीर्य नागभवनाल्लब्धार्थः स्वपदं ययौ ॥ ६४ ॥

नागप्रभावसम्प्राप्तां चिरं भुक्त्वा स सम्पदम् ।
पुत्रायोत्पलकाख्याय पाशं दत्त्वा व्यपद्यत ॥ ६५ ॥

पालयन् पितुराचारं सोऽपि लुब्धकुमारकः ।
मुनेस्तस्य कुलस्थित्या परिचर्यापरोऽभवत् ॥ ६६ ॥

ततः कदाचित् स मुनेर्विश्रान्तस्य स्थितः पुरः ।
शुश्राव काकलीगीतं कीर्णं कर्णरसायनम् ॥ ६७ ॥

गीतश्रवणनिस्पन्दनिलीनहरिणं वनम् ।
चित्रन्यस्तमिवालोक्त्य सोऽपृच्छद्विस्मितो मुनिम् ॥ ६८ ॥

कमलाबन्धसंरुद्धमधुपध्वनिसोदरः ।
कुतोऽयं कोकिलापललितः श्रूयते स्वनः ॥ ६९ ॥

མི་འམ་ཅི་ཡི་བྱ་མོ་ནས་ས། ལྷན་པར་བརྗེད་པ་འདི་དག་ལན།

མི་འམ་ཅི་བདག་ལྷན་པ་ཡི། བྱ་མོ་ཡིད་འཕྲོག་པ་འདི་ནི།

70

བྱ་མོ་ལྷ་བཀྱས་ཡོངས་བསྐྱར་ནས། ལྷ་ཡི་ཁང་པ་དག་ན་ཅེ།

དེ་ཐོས་དག་མཚན་གྱིས་ནོན་ནས། དེ་ཡིས་སྤྱད་ཡང་ཐུབ་ལ་སྤྱས།

71

མི་འམ་ཅི་ཡི་བྱ་མོ་དག། སྤྱིས་བྱས་ཐོབ་པར་ནུས་སམ་ཅི།

ཐུབ་པས་དེར་སྤྱས་གང་གི་ནི། ལག་ཅེར་དོན་ཡོད་ཅས་བྱ་བའི།

72

ཞགས་པས་སོང་ཕྱི་འདོད་ལྷན་མ། མི་འམ་ཅི་མོ་སྤང་བར་ནུས།

དེ་ནས་དེ་ཐོས་སྤྱོད་ལྷན་པའི། རྩོད་པས་དེ་ལ་ཐུག་བཅའ་ནས།

73

ཞགས་པ་བཟང་ཕྱི་གདངས་ཅན་གྱི། དབང་པོའི་ཁང་པ་དག་ཏུ་སོང་།

དེར་དེས་མི་འམ་ཅི་མའི་ཚོགས། ཅེ་དགའ་རེལ་བས་མཚན་པ་ནི།

74

གསེར་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ནགས་གྱི་དཔ་ལ། རྒྱང་གིས་བསྐྱོད་པ་འཛིན་པ་མཐོང་།

དེ་དག་དབྱས་སུ་ཡིད་འཕྲོག་མས། ལྷས་བྱས་ཡངས་པ་མཐོང་གུར་ཏེ།

75

རན་པའི་མིག་གསུམ་མ་དག་གི། ཞི་བྱེད་རྩ་ཡི་ལྷ་མོ་བཞིན།

ལུས་མེད་ནས་འཕྲུལ་ཚོམ་པ་ཡི། བརྒྱབས་ཚོགས་ལྷན་ཡང་ཚོར་ནི།

76

གཞིན་རྒྱས་ཉིད་བྱིང་བ་ཡི། ཉིན་པ་དག་ནི་བྱེད་པ་བཞིན།

ཡིད་འོང་ལྷ་ཡི་གོས་བགོས་ཤིང་། རྒྱེ་རགས་དག་ནི་ལེགས་པར་བཅིངས།

77

इति लुब्धकपुत्रेण पृष्टस्तं मुनिरब्रवीत् ।

गायन्ति मधुरालापमेताः किन्नरकन्यकाः ॥ ७० ॥

द्रुमस्य किन्नरपतेः कन्या कन्याशतैर्दृता ।

पञ्चभिर्नागभवने क्रीडत्येषा मनोहरा ॥ ७१ ॥

श्रुत्वैतत् कौतुकाक्रान्तः स पुनर्मुनिमभ्यधात् ।

अपि शक्नोति पुरुषः प्राप्तुं किन्नरकन्यकाम् ॥ ७२ ॥

तमुवाच मुनिर्यस्य भवेत् पाशः कराग्रगः ।

अमोघाख्यः स शक्नोति हर्तुं किन्नरकामिनीम् ॥ ७३ ॥

स तदाकर्ण्य^१ सोत्साहस्तं प्रणम्याथ लुब्धकः ।

प्रययौ पाशमादाय भोगीन्द्रभवनान्तिकम् ॥ ७४ ॥

तत्र केलिविलासाङ्गं सोऽपश्यत् किन्नरीगणम् ।

बिभ्राणमनिलालोलहेमवल्लीवनश्रियम् ॥ ७५ ॥

मध्ये स्नानोत्थितां तासां स ददर्श मनोहराम् ।

स्मरस्येव त्रिनेत्राग्निनिर्व्वाणजलदेवताम् ॥ ७६ ॥

अनङ्गविभ्रमारम्भनिर्भरोर्मिणि यौवने ।

मज्जतः शैशवस्येव कुर्व्वाणामवलम्बनम् ॥ ७७ ॥

ཅུ་ཅེན་རོལ་པས་དབྱ་བ་ཡི། འཕྲེང་བ་རབ་གསལ་ཆགས་པ་བཞིན།
མཛེས་སྤྱུག་རབ་དུ་དགྲིགས་གྱུར་པ། དོ་ཤལ་གསར་པའི་གྱུན་དག་ནི། 78

ཤིན་དུ་ཆེ་བས་མཚན་མོའི་དཔལ། ཟླ་བ་དཀར་བ་སྟོགས་པ་བཞིན།
ནི་གྱུན་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་པ་དག་ལ་ནི། 79

རོལ་བའི་པ་དུ་འཁྲི་ཤིང་སྦྲར། ཅུ་ཡི་དག་པ་བྲི་བ་བཞིན།
དཔལ་བའི་གྱུན་དུ་གྲོགས་མོ་ཡི། སྤྱི་ཅིའི་རི་མོ་འཁྲི་བྱེད་པ། 80

བསེལ་ཟེར་དྲི་མ་ལྷན་པ་ཡིས། སྦྱངས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་བཞིན།
དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་འབབས་བ་ཡི། ཞགས་པས་ཡིད་ནི་དྲངས་གྱུར་པ། 81

རྫོག་པས་འབྲལ་ལ་ཞགས་པ་ནི། དོན་ཡོད་ཅས་པ་ལེགས་པར་བསྟར།
དེ་ནས་ལག་ན་ཞགས་པ་དེས། མཐོང་ནས་འབྲལ་ལ་རབ་སྒྲག་ཅིང་། 82

གཡོ་བ་རི་དྲགས་མིག་ཅན་ས། མི་འས་ཅི་ནྟམས་མཐོ་རིས་སོང་།
དེ་ཡི་གྱུར་བར་ལག་པ་ཡིས། ཞགས་པ་འཕངས་པས་ཡིད་འཕྲོག་ས། 83

སྒྲག་པའི་མིག་དང་ལྷན་པ་བརྒྱུང་། རི་དྲགས་མོ་ནི་རྫོག་པས་བཞིན།
དེ་ཡིས་དབང་མེད་ཞགས་པས་དྲངས། རྟེན་ཅིག་བསྐྱལ་བས་མིག་ཟུམ་ཞིང་། 84

སྤྱུག་བསྐྱལ་གནས་སྐབས་བཟློན་པ་དེར། འདི་ཅི་ཞེས་པ་ཤེས་མ་གྱུར།
ཁྱུ་ཉམས་རི་དྲགས་མོ་བཞིན་དུ། རང་གི་སྦྱེ་བོ་ལྟ་བུས་མ་པས། 85

मेखलाबन्धसन्नद्धदिव्याम्बरमनोरमाम् ।

जलकेलिकलासिक्तस्फुरत्फेनावलीमिव ॥ ७८ ॥

लावण्यप्रसूतेनेव प्रवाहेन महीयसा ।

हरन्तीं तारहारेण शशिशुभ्रनिशाश्रियम् ॥ ७९ ॥

कलयन्तीं जलोल्लीढां लीलापचलतां पुनः ।

कर्णाभरणरत्नांशुकर्णोत्पलकपोलयोः ॥ ८० ॥

कस्तूरीलेखया सख्या लिख्यमानललाटिकाम् ।

कलङ्ककलनाल्लैव्यं शमयन्तीं हिमत्विषः ॥ ८१ ॥

तां दृष्ट्वा विस्मयावेशपाशेनाकृष्टमानसः ।

चक्रे पाशममोघाख्यं सज्जं सपदि लुब्धकः ॥ ८२ ॥

ततः सन्त्रासतरलाः सहसा हरिणोक्षणाः ।

किन्नर्यो दिवमुत्पेतुः पाशहस्तं विलोक्य तम् ॥ ८३ ॥

लघुहस्ततया क्षिप्त्वा पाशञ्चकितलोचनाम् ।

मनोहरां स जग्राह हरिणीमिव लुब्धकः ॥ ८४ ॥

सा पाशविवशा तेन कृष्टा कष्टदशां श्रिता ।

किमेतदिति नाज्ञासीत् क्षणं मूर्च्छानिमौलिता ॥ ८५ ॥

ཕྱོགས་སུ་ནོར་བར་ལྟ་བུ་ཅིང་། ཀུན་སྒོངས་ས་དེས་དེ་ལ་སྦྱས།
 བྱོང་ཞིག་བྱོང་ཞིག་བཏོན་པར་བཅིངས། བདག་ལ་ས་རིག་ཡོངས་སུ་སྦྱངས། 86

ངེས་པར་བྱ་ངན་གྱིས་གཟིང་ལ། གདུག་པ་ནོམས་ཀྱང་བརྟེ་ལྟོན་ཡིན།
 ཆགས་ལས་ལྟ་ཡི་བྱ་མོ་ནི། མཚོག་མིན་གནས་ལ་སྦྱར་བ་ན། 87

འཕུལ་ལ་སྦྱབ་པ་པོ་ཉིད་སྟེ། རབ་དུ་འབར་བའི་རིག་པ་བཞིན།
 ཁྲོ་ལྟོ་ཁྲོ་ཡིས་ནོར་དབྱེད་ནས། འོས་པ་དག་ལ་བདག་སྦྱུང་ན། 88

ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་ཆོས་དང་ནི། རོར་གྱི་ཆགས་ཆེན་འབྱུང་པར་འབྱུར།
 ཞལས་པས་བསྐྱམས་པར་གདུང་བ་ནི། བདག་གིས་མི་བཟོད་བཅིངས་པ་བྱོང་། 89

གང་དུ་ཁྱོད་འགྲོ་མའོན་འདོད་པ། དེར་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ།
 བཅིངས་པ་བདང་བར་གྱུར་ཀྱང་བདག། མཁའ་ལ་འཕྱར་ནས་ཡོངས་མི་འགྲོ། 90

གང་གི་དབང་གིས་མཁའ་ལ་བདག། འགྲོ་བའི་གཙུག་གི་རིན་ཅན་བརྒྱང་།
 ཞེས་དེས་མཆི་མ་དང་བཅས་སྦྱས། སྦྱིང་ཇེས་བཟླན་བ་ཉིད་གྱུར་དེས། 91

གཙུག་གི་རོར་བྱ་ཡང་དག་སྦྱངས། ཞལས་པ་བཞུལ་ནས་དེ་ལ་སྦྱས།
 དག་མ་དབུགས་ནི་དབྱུང་བར་མཛོད། བྱ་ངན་བྱ་བར་ཡོངས་མི་འོས། 92

ངེས་པར་འོས་པ་མིན་ལ་ཁྱོད། རང་གི་འདོད་པས་སྦྱུང་མི་བགྱིད།
 གང་གི་བྲགས་པ་བདུད་ཅི་ཡི། བོ་རྒྱལས་ཀྱིས་ནི་ཕྱོགས་ཀུན་ཁངས། 93

यूथभ्रष्टेव करिणी स्वजनलोकनाशया ।

निरीक्षमाणा ककुभः सा सम्भ्रान्ता तमभ्यधात् ॥ ८६ ॥

मुञ्च मुञ्च दृढाक्षिप्तां मा स्प्राक्षीः परिरक्ष माम् ।

क्रूरा अपि भवन्त्येव शोकार्त्तिषु कृपालवः ॥ ८७ ॥

लोभादनुत्तमपदप्रयुक्ता दिव्यकन्यका ।

सद्यः प्रदीप्ता विद्येव निर्दहत्येव साधकम् ॥ ८८ ॥

मां विचार्य धिया धीमनुचिताय प्रयच्छतः ।

भविष्यति तवावश्यं महान् धर्मधनागमः ॥ ८९ ॥

पीडां पाशकृतामेतां न सहे मुञ्च बन्धनम् ।

स्वयं ब्रजाम्यहं तत्र यत्र तेऽभिमता गतिः ॥ ९० ॥

दिवमुत्पत्य गच्छामि नत्वहं मुक्तबन्धना ।

यद्वशान्मे गतिर्व्योम्नि चूडारत्नं गृहाण तत् ॥ ९१ ॥

इत्युक्तः स तथा सास्रं प्रयातः करुणार्द्रताम् ।

चूडामणिं समादाय पाशं मुक्ता जगाद ताम् ॥ ९२ ॥

समाश्वसिहि कल्याणि न शोकं कर्तुमर्हसि ।

न नामानुचिताय त्वां प्रयच्छामि निजेच्छया ॥ ९३ ॥

ཡོན་ཏན་རིན་ཅེན་ཆུ་གཏེར་ཚོ། དཔལ་ལྷན་གྱིལ་པོའི་སྤྲུལ་པ་ཡོད།
དེ་ནི་རིག་པ་ཞལ་ལ་ཆགས། གླུ་ཚེལ་ཅེད་འཛེས་ནིས་པར་བསྒྱེན། 94

རང་གི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན། ལེགས་སྦྱོར་ནོར་བཟང་ཞེས་པའོ།
བདེ་དགའ་དག་གི་དཔལ་བཞིན་དུ། གཏོང་དང་འོངས་སྦྱོར་སྐལ་བ་བཟང་། 95

ནིས་འཕྲུལ་ས་ཡི་གྲིན་གྱུར་དེ། སྤྲིན་ལེགས་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་འོས།
གང་གིས་ཡི་མཚན་མོའི་བདག། ལྷ་དང་འྲི་ཟ་མི་འཇམ་ཅི། 96

རིག་འཛིན་ནིས་པར་ཅེན་ནིས་ཀྱི། ཁེངས་པ་དག་ནི་ཐུང་དུར་བྱེད།
ཅེས་པ་དེ་ལ་དབྱགས་ཕུང་ཞིང་། གཉིན་ཚོགས་བྲལ་བའི་ཡིད་འཕྲོག་ས། 97

ཀྱུར་རི་བཞིན་གཤིན་དུ་ནི། སྤྲིང་ཇེ་ཇེ་སྐད་ཚོང་བཏོན།
སྐབས་དེར་འབྲིགས་བྱེད་ངོས་ལ་ནི། རོན་གྱི་ཅེད་མོའི་དགོ་མཚན་ལ། 98

འཕོངས་མཁའ་སྐྱོད་ནོར་བཟང་སོང་གྱུར་པ། རིས་གྲིས་གནས་དེར་འོངས་པར་གྱུར།
དེ་ཡི་ཤིང་ཏའི་ལྷ་ཁྱད་སྤྲུལ། མ་གྱའི་ཚོགས་གྲིས་གར་བྲས་ནས། 99

དུ་ཀྱལ་ཉིད་གཡོ་ཞིང་སྒོ། བགས་ཀྱི་དཔལ་མོས་སྐད་ཅིག་ཐོབ།
དེ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཆུ་ཐིགས་དག། འབྲས་པར་ཆགས་པས་རབ་མཛེས་པས། 100

ནི་གྲིན་མཐའ་ན་རབ་མཛེས་པས། ལྷ་དྲིག་འབྲས་བྱ་འཕོས་པ་བཞིན།
མཐུན་དུ་སོ་ཡི་འོད་ཟེར་གྲིས། ཤིང་ཏའི་དྲི་མིག་གིས་བསྐྱངས་པའི། 101

अस्ति राजसुतः श्रीमान् गुणरत्नमहोदधिः ।

पूरिताः ककुभः सर्वा येन कीर्त्यमृतोर्मिभिः ॥ ६४ ॥

स विद्याबन्धनादर्शः कलाकेलिविभूषणः ।

सुवृत्तः सुधनो नाम निजवंशविशेषकः ॥ ६५ ॥

स ते समुचितः सुभ्रु विभ्रमाभरणं भुवः ।

त्यागोपभोगसुभगः सुखोत्सव इव श्रियः ॥ ६६ ॥

सुरकिन्नरगन्धर्व्वविद्याधरविलासिनाम् ।

यः खर्व्वीकुरुते गर्व्वमुर्व्वराशर्व्वरीपतिः ॥ ६७ ॥

इति तेन कृताश्वासा बन्धुवर्गवियोगिनी ।

कुररीवातिकरुणं विललाप मनोहरा ॥ ६८ ॥

अचान्तरे विन्ध्यतटीं मृगयाकेलिकौतुकी ।

प्रस्थितः सुधनो धन्वी शनैस्तं देशमाययौ ॥ ६९ ॥

रथनेमिस्वनैस्तस्य प्रवृत्त्यच्छिखिमण्डली ।

वनलक्ष्म्याः क्षणं लेभे लोलनीलदुकूलताम् ॥ १०० ॥

स कपोलप्रणयिभिर्बभौ स्वेदोदविन्दुभिः ।

सङ्क्रान्तैः कुण्डलप्रान्तकान्तमुक्ताफलैरिव ॥ १०१ ॥

དྲུལ་གྱི་ཚོགས་ནོམས་འཕྲོག་པ་བཞིན། ཁ་ལོ་པ་ལ་དེས་སྤྲས་པ།
 གྲེ་མ་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་དོས་བཞིན། ཤིང་དོ་རྒྱུང་ལྟར་མགྲོགས་པ་ཡིས། 102

རང་སྡེ་རིང་དུ་བཏང་ནས་ནི། ཇི་སྟེད་ས་གཞི་འདས་པར་གྱུར།
 བྱང་ཆུབ་ཤིང་གི་ཡལ་འདབ་ནི། རྒྱུང་གཞིལ་གྱིས་བསྐྱེད་གཡོ་ལྷན་པ། 103

ས་འདིས་གྱུན་ནི་ལྗང་གྲུ་ཡིས། ལྗང་པའི་མཛེས་པ་ཉིད་དག་འཕྲོག།
 འབྲི་ཤིང་གསར་པ་བྱི་བའི་མཆུ། མེ་དོག་སྤྲུལ་བའི་ནུམ་གྱིས། 104

སྟེ་མ་རྒྱུང་གིས་དབྱུགས་འདི་དག། མེད་ལྷན་བཞིན་དུ་སྒྲུལ་བར་བྱེད།
 ས་ར་ཀ་ཏ་ལྟར་ལྗང་བའི། ཅོ་སྟོན་ཚོགས་ཀྱི་སྟོད་ཀོར་ཅན། 105

མེ་དོག་དྲུལ་གྱིས་སྤྲས་པ་ཡི། ཉགས་འཕྲེང་འདི་དག་རབ་དུ་མཛེས། } 106
 སྤྲུལ་ནས་བྲོས་པའི་རི་དྲགས་མོ། འདི་དག་མགྱིན་པ་འབྲིག་པོ་ཡིས། } 107
 གཡོ་ཞིང་བལྟ་བས་ལྟ་དྲུལ་ནི། སྟོན་པོའི་ཉགས་ཚལ་སྟོ་བ་བཞིན། }

སོ་ནི་མཚན་མོར་བྱེད་པའི་ཆ་ཡི་ཐུ་གྲུ་ལྟར་མཛེས་ཤིང་།
 བུམ་པ་རི་ཁྲོད་མ་བདག་མཛའ་མའི་ནུམ་དག་དང་མཚུངས།
 ཅི་བས་ཀྱི་སྤྲས་བཅོམ་ནས་པར་གཡོ་བའི་ནོ་སྤྲུལ་སོ་ལྷན་གྱི།
 སྤྲུལ་གྱི་འདི་དག་ཀྱན་ནས་བདག་གི་ཤིང་དོ་དག་ལ་བལྟ། 108

स्यन्दनाश्वखुरोद्धूतं दन्तदीधितिभिः पुरः ।

हरन्निव रजःपुञ्जं व्याजहार स सारथिम् ॥ १०२ ॥

अहो मनोरथेनेव रथेनानिलरंहसा ।

दूरोज्झिता स्वसैन्येन कियती लङ्घिता क्षितिः ॥ १०३ ॥

एता वालानिलोक्तासलोलपिप्पलपल्लवाः ।

हरन्ति हरितच्छायां हरिणाभरणा भुवः ॥ १०४ ॥

एता वालप्रवालोष्ठाः स्तवकस्तनबन्धुराः ।

सोत्कण्ठा इव जृम्भन्ते मञ्जर्यः श्वसनाकुलाः ॥ १०५ ॥

इमा मरकतश्यामशष्पसच्चयकच्चुकाः ।

राजन्ते कौसुमरजोरज्जिता वनराजयः ॥ १०६ ॥

एता विवलितग्रीवा हरिण्यस्त्रासविद्रुताः ।

नीलोत्पलवनानीव सृजन्ति तरलोक्षितैः ॥ १०७ ॥

एते निशाकरकराङ्कुरकान्तदन्ताः

पल्लीपतिप्रणयिणीस्तनतुल्यकुम्भाः ।

पश्यन्ति दन्तिशिशवः परितो रथं मे

नेमिस्वनापहतचापलल्लीनकर्णाः ॥ १०८ ॥

ག་བ་རི་ཡི་ཀེད་སྐབས་ལས་འཕྲེ་མི་བྱའི་འདབ་འཕྲང་རེལ་པས་བསྐྱེད་བ་ཡི།
 ཅེད་འཛེའི་ནིས་འཕྲུལ་ཆ་ཡི་འཛིང་བ་ནིས་ས་ལ་ཆས་པར་གྱུར་བ་འདིགས་བྱེད་ཆུང་།
 གི་མེད་ཅུ་ཁྱུང་ནང་མ་དུ་ངོགས་འཁྲི་གིང་གཡོ་ཞིང་ནིས་པར་གྱིས་བ་ཡི།
 མེ་ཤོག་སྤང་ཅིའི་དགའ་ཕྱོག་གྱིས་པས་རབ་བསྐྱེས་འདི་དག་ཁྱོས་པ་བཞིན་དུ་འབྲས། 109

ཞེས་བ་སྤྱོད་བའི་མི་བདག་བྱ། བགས་གྱི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་བ་ཡིས།
 རྒྱུ་པོ་མེད་བར་མི་འས་ཅིའི། རྒྱུང་ཆེའི་སྤྱོད་ཡིས་གང་བ་ཐོས། 110

ཐོས་ནས་དག་མཚན་གྱིས་བྲངས་ཏེ། དེ་དང་ཉེ་བ་བཅེ་བའི་གཏོར།
 ཡོན་ཏན་དང་པའི་མེ་ལོང་དེ། མོང་བས་རི་དྲགས་མིག་དེ་མཐོང་། 111

མིག་རྒྱར་བཅས་པས་རྟོན་བ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱབ་བ་ཞུ་བྱེད་ཅིང་།
 བགས་གྱི་ཟུང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་དང་། རྒྱན་པའི་བགས་ཚལ་ལྟ་མོ་བཞིན། 112

རི་དྲགས་མཚན་པའི་དཔལ་མེ་ནི། རབ་བདྱགས་རི་དྲགས་རྟོན་བ་ཡིས།
 བྲངས་པ་འཛོལ་དུ་འོངས་གྱུར་བ། བགས་སྤྱོད་འབྲས་ཞིང་སྤྱོད་བ་བཞིན། 113

དེ་མཐོང་སྤྱལ་དུ་བྱུང་བའི་གཟུགས། ངོ་མཚར་བཅས་པས་ཡ་མཚན་ཏེ།
 མཛོན་པར་འདོད་པའི་རས་ལ་ནི། ལྷུང་དུ་རི་མོ་བཀོད་བཞིན་གྱུར། 114

དེ་བས་མས་གྲུ་མ་འདི་ཡི་བཞིན། ལྷགས་བར་འབྲི་ལ་མཛོས་པ་ནི།
 བྱིས་པར་སྤྱལ་བྱེད་གོ་མས་བྱས་བའི། བྱེད་པོ་རི་མོ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད། 115

एते निर्मलनर्मदापरिसरव्याजृम्भिवल्लीवलत्-
पुष्पोद्दाममधूत्सवप्रणयिनः क्षीवा इवाघूर्णिताः ।
सन्नद्धाः शवरीनितम्बविलसन्मायूरपचावली-
लीलान्दोलननर्मविभ्रमकलाबन्धेषु विन्ध्यानिलाः ॥ १०६ ॥

इति ब्रुवाणः कलयन् वनलक्ष्मीं नृपात्मजः ।
शुश्राव निर्जनाकीर्णं किन्नर्याः करुणस्वनम् ॥ ११० ॥

श्रुत्वैव कौतुकाकृष्टस्तत्समीपं कृपानिधिः ।
सोऽभ्येत्य सद्गुणादर्शस्तां ददर्श मृगीदृशम् ॥ १११ ॥

याचमानां परिचाणं लुब्धकं साश्रुलोचनाम् ।
वनेचरभयोद्विग्नामिव काननदेवताम् ॥ ११२ ॥

अन्वेष्टुं लुब्धकाकृष्टं स्वमङ्गमृगमागताम् ।
खिन्नामिव वनभ्रान्त्या लक्ष्मीं हरिणलक्षणः ॥ ११३ ॥

तां विलोक्य स साश्चर्यरूपातिशयविस्मितः ।
अभिलाषपटे क्षिप्रं चिचन्यस्त इवाभवत् ॥ ११४ ॥

सोऽचिन्तयद्दहो रम्यनिर्माणाभ्यासकारिणः ।
अस्मिन्मुखसमुल्लेखे रेखापरिणतिर्विधेः ॥ ११५ ॥

གཤེད་མ་ཅན་གནས་ན་ཉིད་པར་དཀའ། མི་ཡི་ཡུལ་ན་གཏམ་ཉིད་ཅི།
 མཛེས་སྤྱུག་གྱུ་འདི་མཐོ་རིས་སུ་འད། གསལ་དུ་མ་གྲོན་པར་འབྱུངས་སམ་སྤྲུམ།
 116

གཞོན་ནུ་མ་ཉིད་དང་ལ་བབ་པས་འབྱུངས་པས་ལུས་མེད་དང་བཅས་སྒྲིག་ལྷན་ཞིང་།
 ལུས་ལྷ་མ་ཉིན་རྒྱུག་གསལ་དུ་བསྟན་བྱས་ཡན་ལག་ཀུན་འབྲོགས་བྲོགས་ཅན་གང་གིས་ནི།
 འབད་མེད་པ་རོལ་གཞོན་ལ་ཤིན་དུ་གྱུ་ཆེར་ཆོམ་པའི་མཛོན་སྤྱོད་དང་བྲལ་བར།
 འབྲོ་བའི་བྲལ་སྤྱིད་ཆོལ་ཅེ་དགའི་མཚན་དང་ལྷན་པའི་སྒྲ་ནི་ནོམ་པར་གྱུལ། 117

དེ་ལྟར་ལ་མཚན་སྟིད་པོ་ཅན། མཛོན་པར་འདོད་ལྷན་མིག་གི་ནི།
 དེ་འབྱུངས་མཚུངས་ལ་མཛོན་བྲོགས་ཏེ། དུག་འཛལ་ངོན་བས་རབ་སྤྲུམ་པ། 118

མི་འམ་ཅི་གྱུལ་རིགས་ཀྱི་ན། དཔག་བསམ་སྤྲོན་པ་སྤྲོན་པ་ཡི།
 བྱ་མོ་ཡིད་དུ་འོང་མ་འདི། ལྷ་གཅིག་བདག་གི་ཞགས་བས་བྱངས། 119

ཁྱོད་སྤྱད་ཐངས་པའི་གཞོན་ནུ་མ། མཚོག་འདི་རབ་དུ་གཟུང་བར་མཛོད།
 ཡན་ཏན་གྱུ་ཆེ་ཁྱོད་ཉིད་ནི། ས་གཞི་འདི་ཡི་བདག་དུ་འོས། 120

འདི་ཡི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་འདི། རང་འདོད་འབྲོ་སྤྱོད་བདག་གིས་ནི།
 བཟུང་སྤྱོད་དང་བྲལ་བས་ནི། ཉམ་མཁའ་དག་ལ་འབྲོ་བ་མེད། 121

ནོར་བུ་འདི་ནི་བསྐྱུང་བྱ་སྟེ། འདི་བྱིན་འདི་དང་སྤང་བ་མེད།
 བྱ་མོ་རིན་ཅན་རིན་ཅན་ཡང་། དེ་བརྗེད་དེ་ལ་ངོན་བས་བྱིན། 122

दुर्लभा भोगिभवने मर्त्यलोके कथैव का ।

मन्ये लावण्यमुद्रेयं स्वर्गेऽप्यभिनवादिता ॥ ११६ ॥

तारुण्येन निपीतशैशवतया सानङ्गशृङ्गारिणी

तन्वङ्गाः सकलाङ्गसङ्गमसखी भङ्गिर्नवाङ्गीकृता ।

निःसंरम्भपराक्रमः पृथुतरारम्भाभियोगं विना

साम्राज्ये जगतां यथा विजयते देवो विलासायुधः ॥ ११७ ॥

इति विस्मयगर्भेण साभिलाषेण चक्षुषा ।

तां पिवन्तमिवाभ्येत्य प्रणम्य प्राह लुब्धकः ॥ ११८ ॥

कुलकल्पद्रुमस्येयं द्रुमस्य दयिता सुता ।

देव किन्नरराजस्य पाशेनापहृता मया ॥ ११९ ॥

आनीता त्वत्कृते दिव्यकन्यैषा प्रतिगृह्यताम् ।

त्वमेवास्या गुणोदार भर्ता भुव इवोचितः ॥ १२० ॥

अस्याश्चूडामणिरयं मया स्वेच्छागतिप्रदः ।

गृहीतस्तद्विरहिता नेयं याति विहायसा ॥ १२१ ॥

रक्ष्यो मणिरयं नास्ति दत्तेऽस्मिन् सङ्गमोऽनया ।

इत्युक्त्वास्मै ददौ कन्यारत्नं रत्नञ्च लुब्धकः ॥ १२२ ॥

ས་ཡི་རི་རྩ་གས་མཚན་མ་དེ། གྲུལ་པོའི་བྱ་ཡིས་སྒྲངས་པ་ན།
བརྩུ་ཅིས་བཞུན་བཞིན་རང་ཡུལ་དང་། བྲལ་བའི་མི་ནི་བཏང་བར་གྱུར། 123

འདོད་ལྡན་མིག་གིས་གཡོ་བ་ཡི། རི་རྩ་གས་གཞིན་ནུ་མ་འབྲ་དེ།
རྩོན་པས་བཏང་ནས་ཡིད་གྱིས་ནི། ཆགས་པའི་གྲུ་ཡིས་བཅིངས་པར་གྱུར། 124

མི་འམ་ཅི་མོ་གིང་དྲར་བཀོད། རྩོན་པ་རིན་ཅན་ནི་མས་གྱིས་བཀའ།
དགའ་བ་གྲུས་པའི་ས་བདག་སྤྲས། རང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དག་དུ་སོང་། 125

ཏ་ལྷོ་ན་ཡི་གྲོང་ཕྱིན་དེ། རང་གི་གཏས་ནི་པ་ལ་བཤད།
དགའ་བས་ཡ་མཚན་གྱུར་པ་དེས། བག་མ་ཡི་ནི་དགའ་ལྷོན་བསྐྱབས། 126

གཟུགས་ཅན་རི་བོང་ཅན་གྱི་དཔལ། དགེ་བས་སྦྱད་བྱར་གྱུར་པ་བཞིན།
མི་འམ་ཅི་ཡི་བྱ་མོ་ནི། མོ་བྲང་འཁོར་དུ་གཞས་པར་བྱས། 127

མཚུ་ཡི་སྤྱང་ཅིར་ཆགས་ལྡན་པ། སྤྱང་ཅི་འཕྱངས་པས་བཞན་དུ་དེས།
རིག་པས་བཞིན་གྱི་ཚུ་སྦྱེས་ནི། དུད་ཅིང་བསྐྱོ་ཅན་དེ་འདར། 128

སྤྱ་བ་བཅད་ཀྱང་སྤྱིད་པ་འཆང་། གཡོ་བ་སད་ཀྱང་ཡང་ཡང་འདར།
སྤྱངས་པར་གྱུར་ཀྱང་དཔལ་མདངས་གསལ། དེ་ཡི་དགའ་བ་དེ་ཡིས་བསྐྱབས། 129

དལ་གྱིས་མཚུ་ཡི་རོ་བྱངས་ཞིང་། མོ་ཡི་འཛིགས་པ་བྱིན་ནས་ནི།
ཚུ་སྦྱེས་གྲུས་པའི་མིག་ཅན་དེ། སྤྱ་བ་བཅད་གྱུན་དེ་ཡིས་སྤལ། 130

गृहीता राजपुत्रेण सा महीमृगलक्षणा ।

सुधासिक्तेव तत्याज स्वदेशविरहानलम् ॥ १२३ ॥

उत्कण्ठालोकनालोलं तां बालहरिणीमिव ।

वबन्ध लुब्धकत्यक्तां रागबागुरया स्मरः ॥ १२४ ॥

किन्नरीं रथमारोप्य रत्नैरापूर्य लुब्धकम् ।

हर्षपूर्णः स्वनगरं प्रतस्थे पार्थिवात्मजः ॥ १२५ ॥

स हस्तिनापुरं प्राप्य निवेद्य स्वकथां पितुः ।

हर्षादिस्मयिना तेन विवाहे विहितोत्सवः ॥ १२६ ॥

सुकृतैर्भोग्यतां यातां मूर्त्तामिव शशिश्चियम् ।

अन्तःपुरप्रणयिनीं चक्रे किन्नरकन्यकाम् ॥ १२७ ॥

दधता मधुपेनेव तेनाधरमधुस्पृहाम् ।

स्पृष्टा नतमुखाभोजा चकम्पे नलिनीव सा ॥ १२८ ॥

मौनेऽपि कथितोत्कण्ठा मुहुः कम्पेऽपि निश्चला ।

वैलक्ष्येऽपि स्फुटल्लक्ष्मीस्तस्य प्रीतिं ततान सा ॥ १२९ ॥

स शनैरधरास्वादे दत्त्वा दन्तविभीषिकाम् ।

निमीलितदृशस्तस्या मौनमुद्रामवारयत् ॥ १३० ॥

གོས་མཐུད་འབྲེལ་བར་དགག་བ་ལ། ཁྱོད་ཤུག་ལག་པའི་བརྒྱ་དག།
རབ་བྱུང་དང་ཐུག་པུའི་སྒྲ། ཚོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། 131

ཅེ་དགའ་འཛུལ་གྱི་མེ་དོག་གྱིས། བཟེས་མའི་ནུ་མའི་འབྲས་བླ་མཚན།
ཆགས་བཅས་ཡལ་འདབ་ཐུན་པ་དེའི། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་འཕྲང་སྤྱད་བྱར་གྱུར། 132

གནས་སྐབས་དེར་ནི་རྫོའི་ཕྱོགས་པ། བྲས་ཟེ་མེར་སྐྱ་བླ་ར་གཉིས།
གྱུལ་པོ་ནོར་གྱི་མདུན་སར་ནི། འཛོལ་འདོད་པས་འོངས་པར་གྱུར། 133

རིག་པ་ཕུལ་བྱུང་བ་སྒྲགས་འོས་པ། དེ་དག་མདུན་ན་འདོན་གཉིས་ཐོབ།
སར་སྐྱད་གཞི་ནི་སྦྱོང་གི། གྱུལ་པོའི་བྱ་ཡིས་གཞན་པའོ། 134

དེ་དག་རིག་པས་བཅིངས་པ་ཡིས། དྲིལ་དུ་ནོས་པར་ཚོད་བྱེད་ཅིང་།
རྗེས་གཅིག་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཡིས། ནོས་པར་སྤང་བ་ཡང་དག་སྦྱེས། 135

ཁྲང་པོ་ལ་འོས་སྤྱད་བྱེད་པ། དེ་དག་གཤོང་གི་རིག་པ་ནི།
ཆང་གི་རི་མོ་ལྟ་བུ་དག། ཞེ་སྤང་སྦྱོན་གྱིས་ཉམས་པར་བསྐྱབས། 136

གང་གིས་རིག་པ་མར་མའི་ཅེ་མོ་དངོས་པོ་ནོས་འབྱེད་ཡོན་དན་དག་གི་གྲོགས།
འཛིག་རྟེན་རབ་དུ་གསལ་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་མདུན་དུ་ཞེ་སྤང་བྱུན་པ་མི་བཟད་བྱེད།
སོངས་པས་ཉར་བཅོས་དོག་སྦྱོད་དང་བྲལ་གཞུང་བཟང་ཆུང་མའི་དགྲ་པོ་དེ་དག་ནོམས།
ཚན་དན་ལྷ་བ་ཆུ་ཤེལ་པརྟོ་ཁ་བ་ལས་འབྱུངས་མེ་ཡིས་སྤེལ་པར་བྱེད། 137

नौवीमोक्षे निषेधे च दम्पत्योः पाणिपद्मयोः ।

विवाद इव सोत्कर्म्यं कङ्कणस्वनयोरभूत् ॥ १३१ ॥

स रागपञ्चवस्तस्य विलासस्मितपुष्पितः ।

कान्ताकुचफलाङ्गोऽभूत् भोग्यः सम्भोगपादपः ॥ १३२ ॥

अत्रान्तरे दाक्षिणात्यौ विप्रौ कपिलपुष्करौ ।

आजगमतुर्हत्तिकामौ धनस्य नृपतेः सभाम् ॥ १३३ ॥

तौ विद्यातिशयश्चाथौ पौरोहित्यमवापतुः ।

कपिलः क्षितिपालस्य राजपुत्रस्य चापरः ॥ १३४ ॥

तयोः स्पृष्ट्वानुबन्धेन सदा विवदमानयोः ।

एकद्रव्याभिलाषेण विद्वेषः सन्जायत ॥ १३५ ॥

द्वेषदोषेण मातङ्गयोग्यनिर्घातयोस्तयोः ।

विदधे मदलेखेव विद्या मलिनतां मुखे ॥ १३६ ॥

येषां वस्तुविवेकिनां गुणसखी लोकप्रकाशोन्मुखी

विद्यादीपशिखा करोति विषमं द्वेषान्धकारं पुरः ।

ते मोहोपहृता विचाररहिताः सौजन्यजन्याहिताः

दग्धाश्चन्दनचन्द्रकान्तकमलस्यन्दोज्जतेनाग्निना ॥ १३७ ॥

ཐོས་དང་བྲན་དང་ཅོད་ནྟམས་ལ། གནས་དང་གནས་སྤྱུ་ཕྱྱར་གྱིས།
 རིས་པར་ཚར་བཅད་སེར་སྐྱ་ཡིས། ཁྲོ་བའི་གདུང་བས་ཡོངས་སྤྱུ་བསམས། 138

ནོ་ཞིང་བདེན་པར་གོམས་གུད་པ། མི་བཟད་གྲྲིགས་ཤིང་འཆར་བ་འདིས།
 ཏྲག་དུ་གོམས་བས་ཞན་པ་བདག། སདུན་ས་དག་དུ་སྦྱངས་པར་བྱེད། 139

ཤེས་རབ་སྤྱུ་བྱིད་རྩྱལ་དང་ནི། ཐོས་པ་བྲིགས་པའི་རིས་དག་དང་།
 ཞོར་ནི་ཚོས་དག་འགོག་པའི་སྤྱད། མ་རབས་སེམས་ལྷན་ནྟམས་ལ་འགྱུར། 140

བྲིགས་ལྷན་འདི་ཡི་གྲྲིལ་སྤྱས་ལ། བདེན་ནས་བདག་ནི་ཡོངས་སྤྱུ་འཛོམས།
 དེ་སྤྱད་འདི་ཡིས་རྟོན་ཉིད་ལ། དཔལ་གྱི་ཙུ་བ་བདག་གིས་གཞོས། 141

རིགས་པའི་ཐབས་ནི་འབའ་ཞིག་གིས། གྲྲིལ་པའི་སྤྱས་ནི་དགུམ་པ་ལ།
 བདག་ནི་འབད་པ་བྱ་བར་འོས། ཁྲིངས་པ་ཉམས་པ་ཇི་ལྟར་བཟོད། 142

དེ་ལྟར་བྲག་པའི་སྤྱིག་བདེགས་པ། དེ་ལ་སྤྱང་བས་ཡང་དག་སྤྱར།
 སྤྱིག་དོག་གིས་གང་མི་བྱེད་པའི། སྤྱིག་དེ་འཛིག་རྟོན་ན་ཡོད་མིན། 143

གང་གིས་མི་བཟད་ཁྲོ་བ་ཡི། དག་གི་མིག་སྤྱན་མིག་དུ་བཏབ།
 ཏྲག་དུ་བསམ་པ་འབྲུགས་པ་དེས། ལེགས་པའི་ལམ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་། 144

འདོད་ཆགས་མཚོག་དུ་སྤྱིག་ཅིང་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ལྟག་པར་བྲིགས་པ་སྤྱིག།
 ཁྲོ་ལས་སྤྱིག་གཞན་འགོ་བ་ན་མེད་བཟོད་དགའི་སྤྱིག་པ་ཆགས་པའོ།
 གདུང་བ་དང་ལྷན་འགོ་ན་སྤྱིག་པའི་ཚོགས་ནི་ཇི་སྟེད་བགྲངས་གུར་བ།
 དེས་ཀྱང་ནྟམ་པར་སྤྱང་བས་བསྐྱུན་པའི་སྤྱིག་པའི་ཆ་ལ་མཚུངས་དེག་མིན། 145

श्रुतिस्मृतिविवादेशु पुष्करेण पदे पदे ।

निगृह्यमाणः कपिलः कोपतापादचिन्तयत् ॥ १३८ ॥

मन्दाभ्यासं दृढाभ्यासस्तीक्ष्णस्तीव्रमदोद्धतः ।

सदा संसदि मामेव नयत्येष विलक्ष्यताम् ॥ १३९ ॥

प्रज्ञा वञ्चकवृत्ताय श्रुतं दर्पज्वराय च ।

धनं धर्मनिषेधाय भवत्यधमचेतसाम् ॥ १४० ॥

दृप्तः परिभवत्येष राजपुत्राश्रयेण माम् ।

तस्मादाश्रयमेवास्य श्रीमूलं ग्रहराम्यहम् ॥ १४१ ॥

निधने राजपुत्रस्य युक्त्युपायेन केनचित् ।

युक्तः कर्तुं प्रयत्नो मे मानम्भानि कथं सहे ॥ १४२ ॥

इत्युग्रपापसङ्कल्पस्तस्य द्वेषात् समुद्ययौ ।

नास्ति तत्पातकं लोके यन्न कुर्वन्ति मत्सराः ॥ १४३ ॥

कथं पश्यति सङ्घर्म्मं समदो व्यथिताश्रयः ।

दत्तं नयनयोर्येन तीव्रामर्षविषाञ्जनम् ॥ १४४ ॥

रागः पापं परममधिकं दर्पपापं ततोऽपि

क्रोधात् पापं जगति न परं दुःसहं लोभपापम् ।

यावानेष व्यसनिनि जने गण्यते पापवर्गः

पापांशस्य स्पृशति न तुलां सोऽपि विद्वेषसूतेः ॥ १४५ ॥

དེ་ནས་ནས་ཞིག་སྤྲིན་ཞེས་པ་འི། གདུག་ཅིང་ཀར་པ་ཏར་གནས་པ།
གནོད་པ་བྱེད་པ་འི་གྲུལ་ཕྲན་གྱིས། དབྱང་ནོས་སྤྲིངས་པས་གསོད་པ་དག། 146

ཐོས་ནས་མི་བདག་ཁྲོས་པ་ཡིས། ཐབས་ནི་བཞི་པར་ངེས་བྱས་ཏེ།
སྤོན་པོ་ནོས་ཀྱི་འདོད་པ་ཡིས། གཞོན་ཏུ་ལ་ནི་འདི་དག་སྤྲོས། 147

གཞོན་ཏུ་སྟོབས་ཀྱིས་དག་དག་ནི། ཟུར་དུ་གཙོད་དུ་འགྲོ་བར་གྱིས།
ཁྲོད་ཀྱིས་ངེས་འོངས་གྲུལ་སྤྲིད་ཆེད། འདི་ནི་ཟུག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར། 148

གཡུལ་གྱི་ཚོས་པར་ཁྲོད་ཀྱི་ནི། དབྱང་བ་མཐུ་ཡིས་བགྱན་བ་འདི།
འགྲོ་བར་གྲུལ་བའི་སྤང་པོ་དག། འདོགས་པའི་ཀ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 149

ས་འཛིན་རིགས་ནི་ཞོན་པའི་སྤྲིན། སྤྲུག་ཅིང་སྤྲུག་པར་གྱིས་པ་དག།
བཅོས་ན་ཁྲོད་ཀྱི་གཟི་བྱན་གྱི། ཕྱོགས་སུ་སྤྲིབ་པའི་བགོགས་མེད་འགྱུར། 150

སྟོབས་མེད་མཐའ་ན་གནས་པ་ཡི། གྲུལ་ཕྲན་གཞན་ནི་བསང་བས་ཅི།
བྲིགས་ལྷན་དེ་ཉིད་གཞོས་པར་བྱ། དེ་བསང་ན་ནི་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། 151

གང་ཞིག་ཆ་ཡི་རང་ཟས་ཉིད་དུ་ནོས་པར་བསྐྱབས་པ་ཡི།
སྤང་ཆེན་ཆོག་མ་ནི་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་བཅོས་དག་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གལ་ཏེ་སྤེར་མོད་ཀྱང་གྲུངས་ལྷན་པའི་གདོང་ལྷ་མཛོན་བཅོས་ན།
དེ་ནི་དེ་ཡི་སྤྲོས་བྱ་དུལ་མེད་གཏམ་གྱི་ལས་དུ་འགྱུར། 152

ततः कदाचिन्मेघास्थं क्रूरं कर्क्वटवासिनम् ।
विस्तृष्टसैन्यहन्तारं सामन्तमपकारिणम् ॥ १४६ ॥

श्रुत्वा नरपतिः कोपाच्चतुर्थोपायनिश्चये ।
अमात्यानामनुमते कुमारमिदमब्रवीत् ॥ १४७ ॥

कुमार गम्यतां तूर्णमुच्छेत्तुं तरसा रिपुम् ।
क्रमोपपन्नं साम्राज्यं निःशल्यमिदमस्तु ते ॥ १४८ ॥

अयं ते समरारम्भे प्रभावाभरणो भुजः ।
आलानस्तम्भतां यातु जगद्विजयदन्तिनः ॥ १४९ ॥

मेघे भूमृत्कुलाक्रान्तसंरम्भाभ्यधिकोदये ।
हते तव प्रतापस्य निर्व्विघ्नावरणा दिशः ॥ १५० ॥

दुर्व्वलैः किं हतैरन्यैः सामन्तैरन्तवासिभिः ।
दृप्तः स एव हन्तव्यस्तद्वधे सर्व्वसिद्धयः ॥ १५१ ॥

किं कौतुकं यदि हरिः करिचक्रवाल
माहन्ति दैवविहितं निजमेव भोज्यम् ।
पञ्चाननं यदि भिनन्ति नखाट्टहासं
तत्तस्य पौरुषकथापथमेति शौर्य्यम् ॥ १५२ ॥

ཞེས་པ་པ་ཡིས་བརྟན་པ་ན། གཡུལ་གྱི་དགའ་སྟོན་འདོད་པ་དང་།
མི་འམ་ཅི་འབར་གཡོ་བས་དེ། སྐད་ཅིག་ཁྱོགས་ལ་འཕྱང་བཞིན་གུར། 153

ཡུན་རིང་འགྲོ་བ་མིན་བརྗེད་པས། འབད་པས་རྒྱང་མ་དབུགས་ཕྱང་ནས།
དེ་ཡི་མ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་དེ། ཕྱག་བྱས་དལ་གྱིས་རབ་སྦྱས་པ། 154

མི་འམ་ཅི་དབང་བགྱི་བྱིན་དུ། བདྟག་བྱའི་བྱ་མོ་ཁེངས་ལྡན་མ།
ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ལ་བྱམས་པའི་སྦྱོས། འབྲལ་བའི་བྱ་ངན་གྱིས་གཟིར་སྦྱོངས། 155

འདི་ཡི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་ནི། རང་འདོད་འགྲོ་བ་སྟེར་འདི་དག།
སྟོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་པ། མ་མ་ཀུན་དུ་སྦྱིན་མི་བྱ། 156

ཞེས་བརྗེད་མ་ཡི་ལག་དུ་ནི། མཛེས་མ་མཛེས་མའི་གཙུག་གི་ནོར།
གཏང་ནས་དབུང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོ། སྦྱིབ་ཅིང་དེ་ནི་ཐུར་དུ་སོང་། 157

དེ་ཡི་དྲོཾ་གས་གྱིས་བསྐྱང་བ། དྲུལ་རྩལ་སྦྱིན་ཏུར་གྱིས་པ་ཡིས།
དང་བའི་གྱུལ་པོ་སྦྱག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གྱི་ཉིད་དག་དུ་གུར། 158

ཁྱོད་ནི་རིང་དུ་སོང་བ་ན། འབྲལ་བ་ཡིས་ནི་ཡིད་འཕྲོག་མ།
བསྐྱུ་གཞིན་ནུའི་འདབ་མ་ཡིས། མལ་སྟན་ལ་ནི་བཞེན་པར་གུར། 159

སྟེན་ལྡན་ཉིན་བར་བགྲང་བའི་ཚོམ་པ་དག་ལ་དྲིག་དུ་མངོན་སྟོར་ཞིང་།
གྲངས་གྱི་རི་མོའི་ལམ་ནི་ས་ལ་འདར་ཞིང་གཡོ་བས་འདྲི་བྱེད་པ།
དེ་ཡི་ལག་པ་སྤྲ་བ་ཉིད་གྱིས་སྦྱ་ལྡན་གདུབ་བྱ་རྒྱང་བ་ལ།
མའི་མའི་བྱུན་གྱི་སྦྱ་དྲིག་གདུབ་ཀོར་དག་ནི་ཐུར་དུ་གནས་པར་བྱས། 160

इति पिचा समादिष्टः समीहितरणोत्सवः ।

किन्नरीविरहालोऽलः सोऽभूदोलाकुलः क्षणम् ॥ १५३ ॥

अचिरागमनाख्यानैर्यत्नेनाश्वास्य वल्लभाम् ।

जननीं स्वैरमभ्येत्य प्रणिपत्य जगाद सः ॥ १५४ ॥

दुहिता शक्रकल्पस्य किन्नरेन्द्रस्य मानिनी ।

पाल्या विरहशोकार्त्ता मद्रात्सत्यधिया त्वया ॥ १५५ ॥

अस्याश्चूडामणिरयं रक्ष्यः स्वेच्छागतिप्रदः ।

दातव्यः सर्व्वथा मातर्नान्यत्र प्राणसंशयात् ॥ १५६ ॥

इत्युक्त्वा जननीहस्ते कान्तं कान्ताशिखामणिम् ।

निक्षिप्य स ययौ तूर्णं सैन्याच्छादितदिङ्मुखः ॥ १५७ ॥

तस्य वाजिब्रजोद्भूतरजःपुञ्जघनोदयः ।

प्रययौ राजहंसानां सन्तासायासहेतुताम् ॥ १५८ ॥

दूरं प्रयाते दयिते विरहेण मनोहरा ।

बभूव वालनलिनीपलाशशयनाश्रया ॥ १५९ ॥

सोत्कण्ठाया दिवसगणनारम्भनित्याभियोगे

संख्यालेखासरणिमवनौ कम्पलोलं लिखन्त्याः ।

तस्याः पाणौ निपतितरणत्कङ्कणे तानवेनं

क्षिप्रं मुक्तावलयकलनामश्रुधारा चकार ॥ १६० ॥

མི་དོག་སངས་ཅན་ལ་སྤང་བའི་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལུས་ལའང་ཆགས་པ་ཉིད་ས་ཡིན།
 བདག་པོའི་བསམ་པ་གཏན་སྐྱོང་ཞིང་ཉིན་མཚན་དུ་ནི་དེ་ཡི་མིང་གི་གསང་ལྟགས་བརྗེས།
 མ་ལ་ཕྱན་ས་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་བཟང་གཏུང་བ་ཉམས་ས་གྱུར།
 འདོད་ཆགས་གཡོ་མེད་ཆགས་པའི་ཡིད་ནིས་ས་བདུལ་ཞུགས་བྲག་པོས་གྲོལ་བ་མིན་ནས་ཅི།

161

ཤེལ་གྱི་ཁྲི་ཕྱག་ལ་འདུག་ཅིང་། ཏ་རི་ཙན་དན་གྱིས་སྐྱ་བ།
 གཟུགས་ཅན་མ་དེ་ཟླ་འོད་ཀྱི། དབྱས་སོང་ཟླ་རིས་བཞིན་དུ་མཛེས། 162

དེ་ནས་ནས་ཞིག་ས་སྐྱོང་ནི། མི་ལས་མཐོང་ནས་དོགས་གྱུར་པས།
 མདུན་ན་འདོན་ནི་སེར་སྐྱ་དག། ཡང་དག་པོས་ནས་དབེན་པར་བྲིས། 163

གྲོང་ཁྱེར་དག་ནིས་ས་གྱིས་བཀག་ཅིང་། བདག་གི་ལྟོ་བའོལ་གྱི་མ་ནི།
 རྒྱངས་ན་ཡོངས་སུ་དགྱིས་པ་ཡིས། མི་ལས་དེ་རིང་བདག་གིས་མཐོང་། 264

ཆོ་གྲོས་ཆེན་པོ་མི་ལས་འདིའི། ཅིས་སྤྲོན་འབྲས་བྱར་འོས་པ་གསུང་།
 དག་པར་ཡོངས་སུ་རེས་པ་ཡིས། ཕྱིར་བཅོས་དག་ཀྱང་བསམས་པར་མཛོད། 165

ཅེས་བ་ས་ཡི་དབང་པོས་བྲིས། མདུན་ན་འདོན་གྱིས་སྐད་ཅེག་ནི།
 གྲུས་པའི་ཚུལ་ཆོས་བསམ་གཏན་བརྒྱང་། ཅང་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་བསམས། 166

སྤྱོད་ཡི་དེན་གཅད་སྤྲད། གྲུལ་པོའི་བྱ་ནི་ཉམས་པ་ལ།
 ཤིན་དུ་ཕུན་རིང་བསམས་པའི་ཐབས། འདི་ནི་བདག་གིས་དགའ་བས་ཐོབ། 167

द्वेषः पुष्पशरे सुखे विमुखता देहेऽपि निःस्नेहता
पत्यौ ध्यानपरायणत्वमनिशं तन्नाममन्त्रे जपः ।
शय्या भूमितले तथापि सुतनोस्तापश्चतिर्नाभवत्
नूनं निश्चललीनरागमनसां मुक्तिर्न तीव्रव्रतैः ॥ १६१ ॥

लीना स्फटिकपर्यङ्के हरिचन्दनपाण्डुरा ।
चन्द्रलेखेव सा तन्वी ज्योत्स्नामध्यगता बभौ ॥ १६२ ॥

कदाचिदथ भूपालः स्वप्नदर्शनशङ्कितः ।
पुरोहितं समाह्वय पप्रच्छ कपिलं रहः ॥ १६३ ॥

दृष्टमद्य मया स्वप्ने निरुद्धं शत्रुभिः पुरम् ।
पाटितोदरकृष्टैश्च ममान्तैः परिवेष्टितम् ॥ १६४ ॥

स्वप्नस्यास्य विपाकार्हं फलं ब्रूहि महामते ।
विचिन्तय शुभोदकामुचिताञ्च प्रतिक्रियाम् ॥ १६५ ॥

इति पृष्टः क्षितीशेन क्षणमन्तः पुरोहितः ।
भक्तिदम्भदृतध्यानः समीहितमचिन्तयत् ॥ १६६ ॥

उपायोऽयं मया दिष्टा प्राप्तः सुचिरचिन्तितः ।
पुष्करस्याश्रयोच्छिन्त्यै राजपुत्रविनाशने ॥ १६७ ॥

དེ་ཡི་རྒྱང་མ་མི་འཇམ་ཅི། ཡིད་འབྲེག་མ་མཚོག་འཚོ་བ་ཉིད།
 དེ་དངོས་མེད་ན་ངེས་པར་ནི། སྤྱུག་ཅིང་པ་སྤྲེལ་བས་དེ་མི་འཚོ། 168

ཞེས་པ་བསམས་ནས་དཔ་བྱ་ཡིས། བརྩོན་གྱིས་སྦྱོར་དང་ཆགས་བྲལ་ཅན།
 སུད་ན་ན་འདོན་ནི་མི་པན་པ། འཚོལ་བས་ནོར་འཛིན་དབང་ལ་སྦྲས། 169

ཆ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལམ་ན། མཚོག་དུ་སྦྱིང་ནི་འདར་བྱེད་འདི།
 མཐོང་ཕྱེད་ཀྱི་ཡི་འབྲས་བྱ་ནི། བརྗེད་དཀའ་གསལ་བར་ཇི་ལྟར་བརྗེད། 170

ཇི་པ་གྲས་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཀྱིས། གནས་ཤིང་སྦྱོན་སྦྱུང་བདག་ཉིད་མིན།
 པན་པ་འཚོལ་ནས་སྤྱོད་པར་ནི། མི་སྦྱོན་བརྗེད་པ་དགག་པ་མེད། 171

མི་ལས་འདི་འབྲས་གསལ་བར་ནི། གྲུལ་སྤྱོད་དམ་ནི་ལྷས་ལས་ཉམས།
 འདི་ལ་དོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། འབྱོར་པའི་སྦྲད་དུ་བྱེད་བཅོས་བྱ། 172

མཚོད་སྦྱོན་ཞིང་དུ་རྒྱུད་བྱ་ནི། ཕུགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་ཡོངས་གང་བར།
 ཁྱོད་བུགས་བྲས་ཟེས་དག་བྱས་ཤིང་། གསེར་དང་རིན་ཅེན་རབ་མང་བྱིན། 173

མི་འཇམ་ཅི་མའི་ཚོལ་གྱིས་མེད། སྦྱོན་སྦྱེག་བྱས་པས་ཁྱོད་དགའ་འཕྱོལ།
 ཁྱོད་ཀྱི་མཁའ་མ་ལོ་བྲང་ན། ཡིད་པས་མི་འཇམ་ཅི་མི་དཀོན། 174

ཞེས་པ་དེ་ཚོག་མ་རྒྱངས་པ། བྲོས་ནས་སྤྱིག་པས་སྦྱིས་བྱིན་ཅིང་།
 གདུམ་པོའི་སྦྱོད་པ་སྤྲེལ་བྱུང་པ། ས་ཡི་བདག་པོས་དེ་ལ་སྦྲས། 175

प्रिया मनोहरा ज्येष्ठं जीवितं तस्य किन्नरी ।
अभावे नियतं तस्या न स जीवति दुःखितः ॥ १६८ ॥

इति सञ्चिन्त्य शनकैर्मिथ्याखेदविषादवान् ।
अभ्यधादसुधाधीशमहिताधी पुरोहितः ॥ १६९ ॥

दुःस्वप्नोऽयं त्वया देव हृदयाकम्पनः परम् ।
दृष्टः स्पष्टफलं तस्य दुःसहं कथमुच्यते ॥ १७० ॥

प्रभुभक्तिव्रतस्थानां दोषेष्वविहितात्मनाम् ।
न कर्णकटुकं वक्तुं निषेधोऽस्ति हितैषिणाम् ॥ १७१ ॥

राज्यात् भ्रंशः शरीराद्वा स्वप्नस्यास्य फलं स्फुटम् ।
शङ्काविरहितैः कार्यैः प्रतीकारोऽच भूतये ॥ १७२ ॥

पुष्करिण्यां क्रतुश्रेष्ठे पूर्णायां पशुशोणितैः ।
स्नातस्त्वं मार्जितो विप्रैर्भूरिरत्नसुवर्णदः ॥ १७३ ॥

किन्नरीमेदसा वह्निं हुत्वा कुशलमाप्स्यसि ।
अन्तःपुरे क्षुषा तेऽस्ति किन्नरी न तु क्षमा ॥ १७४ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा क्रूरपातककृणितः ।
नृशंसदृत्तसन्त्रस्त स्तमभाषत भूपतिः ॥ १७५ ॥

རང་གི་སྟོག་ནི་བསྐྱེད་སྤྱད་དུ། བྱད་མེད་གསོད་པར་རི་ལྷ་རྩོ།
མི་ལས་ཅི་མོ་དང་བྲལ་ན། ངེས་པར་བདག་གི་བྱ་མི་འཛོ།

176

ཞེས་དེ་ས་ལ་སྦྱོད་པས་དེའི། འདོད་པ་ཕྱིར་ལ་བསྐྱོག་པ་ན།
མུན་ན་འདོན་ནི་སྟོག་པ་ལ། མངོན་པར་ཞེན་པས་ཡང་དེར་སྦྱས།

177

ཀྱེ་ས་གྲུལ་པོ་སྟོ་གྲུས་དང་། ལྷན་ཡང་སྦྱེ་བའི་ལྷགས་མི་ཤེས།
སྟོ་གསུམ་སྦྱབ་བྱེད་གྲུལ་སྤྱིད་དང་། སྟོག་ཀྱང་གཏང་བར་བྱ་བ་མིན།

178

ནོར་བཞིན་ནང་མི་སྟོགས་པ་རྒྱང་ས་བྱ་དག་ནི།
ཉམས་པ་སྦྱེས་བྱ་གནས་ན་སྤྱར་ཡང་འབྱུང་བར་འབྱུར།
དབྱགས་ཙམ་བྲལ་ཞིང་སྟོག་ནི་སོང་བར་གྱུར་པ་ལས།
དེ་དུས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད།

179

འཛོ་བའི་དོན་དུ་རང་ཡུལ་དང་། གཅེས་པའི་བྱ་ཡང་གཏོང་བར་བྱེད།
གྲུལ་པོ་འཛོ་བའི་འཛིག་དྲིན་ན། སྟོག་ལས་གཞན་ནི་གཅེས་པ་མེད།

180

དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི། དཔེ་ཡིས་དཔེ་གྲིས་བྱིད་པ་ན།
གྲུལ་པོ་སྟོག་ལ་ཆགས་པ་ཡི། སྟོག་ལ་དིགས་པར་ཁ་ཡིས་སྤངས།

181

དེ་ནས་སྤྱན་ཚོགས་དུས་པ་ཡིས། མཚན་སྦྱིན་ལས་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་།
ལྷགས་ཀྱི་ཁྲག་གིས་གང་བ་ཡི། རིང་བྱ་ཡང་ནི་བྱས་བའི་ཆེ།

182

निजजीवितरक्षायै कथं स्त्रीबधमुत्सहे ।

किन्नरीविरहेऽवश्यं न च जीवति मे सुतः ॥ १७६ ॥

इति भूमिभुजा तस्य प्रत्याख्याते समीहिते ।

तं पापाभिनिवेशेन पुनः प्राह पुरोहितः ॥ १७७ ॥

अहो राजन् जानीषे धीमानपि जनस्थितिम् ।

चिवर्गसाधनं त्याज्यं न राज्यं न च जीवितम् ॥ १७८ ॥

अर्था इव स्वजनमिचकलचपुत्रा

नष्टाः स्थितस्य पुरुषस्य पुनर्भवन्ति ।

उच्छासमाचविरहे गतजीवितस्य

तत्कालसन्निहितमप्यसदेव सर्व्वम् ॥ १७९ ॥

त्यज्यन्ते जीवितस्यार्थे निजदेशप्रियात्मजाः ।

जीवितादपरं राजन् जीवल्लोकेऽस्ति न प्रियम् ॥ १८० ॥

इति जीवितलोभाय तेन नानानिदर्शनैः ।

शनैः प्रतारितः पापे राजा युक्तममन्यत ॥ १८१ ॥

ततः सुसम्भृतारम्भे प्रवृत्ते यज्ञकर्मणि ।

वृतायां पुष्करिण्याञ्च पूर्णायां पशुशोणितैः ॥ १८२ ॥

དཔེན་པར་རང་གི་བཅུན་མོ་ལ། གྱུ་ལ་པོས་རང་གི་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད།

བྱ་ནི་བྱས་བཟོད་བྱ་ངན་གྱིས། གཟེར་ཅིང་སྤྲིག་པས་སྒྲག་པས་བསམས། 183

ཀྲུ་མ་མནའ་མ་གསོད་པ་ཡི། སྒྲུབ་བྱེད་སྤྲིག་པ་གྱུ་ཆེ་འདིར།

མདུན་ན་འདོན་ནི་གཏི་ཐུག་གིས། ལོང་བས་གྱུ་ལ་པོ་རབ་སྐྱོངས་བསྐྱུལ། 184

འཆི་བའི་མཚམས་ནི་ངས་བཅད་བ། འབད་པས་ཡོངས་འཕྲོག་མི་ནུས་ཀྱང་།

གཞན་གྱི་སྤྲོག་ནི་སྤྲོགས་པ་ཡིས། ལྷན་པོ་ནོམས་ནི་འཚོ་བར་འདོད། 185

གཤམ་ཏེ་སྤྲོག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། བྱ་མོ་བཞིན་བཟང་བདུད་ཅི་འདྲ།

མནའ་མ་ཡིན་ཡང་གྱུ་ལ་པོ་ཡིས། གསད་ན་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་སྒྲ། 186

མ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཉེས་གཤེན་ལས། བདག་གི་ཡིད་འཕྲོག་མ་འདི་སྦྱོངས།

ཞེས་བརྗེད་བྱ་ནི་ནོར་བཟང་དག། བདག་ལ་རྒྱུང་མ་གཏད་ནས་སོང་། 187

དེ་སྒྲུབ་བདག་ལས་གཙུག་གི་ནོར། ཐོབ་ནས་དེ་ནི་མཁའ་ལ་འགྲོ།

དེ་ནི་འཚོ་ན་བདག་པོ་དང་། སྒྲར་ཡང་སྤང་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར། 188

ཞེས་བསམས་མནའ་མ་གཤམ་བར། མིག་རྒྱར་བཅས་པ་དེ་སོང་ནས།

གྱུ་ལ་པོའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལ་བཤད། རབ་འདར་ལྷན་བས་སྒྲར་སྒྲུས་བ། 189

མཉེས་གཤེན་གཙུག་གི་ནོར་བྱ་ཆིངས། ནམ་མཁའ་དག་ལ་མགྱོགས་པར་སོང་།

མི་བདག་འདི་ནི་སྤྲིག་དང་ལྷན། དམ་པའི་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟའོ། 190

राज्ञा कथितवृत्तान्ता निजपत्नी स्वयं रहः ।

पुत्रप्रवासशोकात्ता पापचस्ता व्यचिन्तयत् ॥ १८३ ॥

अहो मूर्खतरो राजा मोहान्धेन पुरोधसा ।

सुषावधविधानेऽस्मिन् प्रेरितः पृथुपातके ॥ १८४ ॥

यत्नैरपरिहार्येऽपि निबद्धे निधनावधौ ।

परप्राणापहारेण मूढा वाञ्छन्ति जीवितम् ॥ १८५ ॥

यदि जीवितलुब्धेन मुग्धा मृगबधूरिव ।

सुषापि हन्यते राज्ञा तत् किं वक्ष्याम्यहं सुतम् ॥ १८६ ॥

अथासा प्रातर्हतेष्टा... मम मनोहरा ।

मातस्त्वयेयं वात्सल्यात् पाल्यते सा जुगाम ॥ १८७ ॥

इत्युक्त्वा सुधनः स्रुनुर्गतो निक्षिप्य मे बधूम् ॥ १८८ ॥

तस्माच्चूडामणिं मत्तः प्राप्य व्योम्ना प्रयातु सा ।

भविष्यति तथा पत्युर्जीवन्त्या सङ्गमः पुनः ॥ १८९ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा गत्वा साश्रुनेत्रा सुषान्तिकम् ।

राजवृत्तं निवेद्यास्यै सोत्कम्पा पुनरब्रवीत् ॥ १९० ॥

वत्से चूडामणिं बद्ध्वा गच्छ तूर्णं विहायसा ।

नृपः पापप्रवृत्तोऽयं न सदाचारमीक्षते ॥ १९० ॥

ཁྱོད་ནི་མཆོད་སྦྱོན་སར་སོང་ནས། ཉམ་མཁའི་ལམ་ནས་འགྲོ་བར་བྱ།
ལམ་ནས་ཁྱོད་ནི་འགའ་ཞིག་དུ། བདག་གིས་སྤྲས་བཀོང་འདི་ཡིས་རིག། 191

ཅས་པའི་ཆོག་ཐོས་ཡིད་འཕྲོགས། ཁྱོད་དང་བལ་བས་གདུངས་གུར་པས།
འབད་བས་དེ་དང་སྤད་པའི་སྤྲད། རབ་དུ་གཅེས་པས་ལུས་བསྐྱངས་ཤིང་། 192

གཙག་གི་ནོར་བུ་སྒྲུབ་མོ་ཡིས། སྤྲད་པ་སྤངས་ནས་སྦྱི་བོར་བཅིངས།
མནའ་མ་བོས་པ་མཆོད་སྦྱོན་གྱི། ཞིང་དུ་སོང་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ། 193

གྲུལ་པོ་བྱ་ནི་གཅེས་ཀྱང་མནའ་མ་གསད་པར་བྱ་བ་གང་འདི་ནི།
ཁྱོད་ཀྱིས་འོས་པ་མ་ཡིན་ཁྱོད་ནི་ཤིས་གུར་བདག་ནི་རང་གནས་སོང་།
བདག་བལ་བཞོན་པ་རབ་དུ་ཉམས་པའི་གཞིན་ཀྱང་འདི་ཡང་བསྐྱང་བར་བྱིས།
དེར་དེ་བརྗེད་ནས་རབ་པ་སྒྲོག་གི་ནོར་འཕུལ་དག་གིས་དེ་སོང་གུར། 194

དེ་སོང་ཆོ་ན་མི་བདག་གི། མཆོད་སྦྱོན་བགལས་ཀྱིས་དོགས་བར་གུར།
མདུན་ན་འདོན་གྱིས་དེ་ལ་སྤྲས། ས་བདག་ཐེ་ཆོམ་ཡོངས་མ་བྱེད། 195

གདུག་གཞིས་བྱ་ཆངས་པ་ཡི། སྤྲོ་བོ་བདག་གིས་སྤྲགས་ཀྱིས་བྱངས།
མི་འམ་ཅི་མོ་དེ་དེས་གསད། ཁྱོད་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོན་བགལས་མེད་གུབ། 196

ཅས་པ་དེ་ཡི་བརྗེད་གྱི་ཆོག། གྲུལ་པོ་ཡིས་ནི་བདེན་པར་བསམས།
འཕུལ་འཁོར་གཟུགས་བརྟན་ཅེ་དགའ་ཡིས། ཆོངས་ནོམས་གྲུས་གར་བྱེད་དོ། 197

यज्ञभूमिं त्वया गत्वा गन्तव्यं व्योमवर्त्मना ।

अन्यथा त्वामसौ वेत्ति गूढन्यस्तां मया क्वचित् ॥ १८१ ॥

इति भर्तृप्रवासार्त्ता वचः श्रुत्वा मनोहरा ।

तत्सङ्गमाय रक्षन्ती यत्नात् प्रियतरं वपुः ॥ १८२ ॥

श्वश्रा दत्तं समादाय बद्धा मूर्द्ध्नि शिखामणिम् ।

नृपाहता क्रतुश्चेवं गत्वा व्योम व्यगाहत ॥ १८३ ॥

राजन्नेतत् तव समुचितं यत् प्रियस्यापि स्वनो-

र्बध्या पत्नी निजपदमियं स्वस्ति तुभ्यं गताहम् ।

रक्ष्यश्चासौ प्रतिहतधृतिर्मद्वियोगे कुमारः

~~तत्रेत्युक्त्वा तनुतरताडिद्विधनैः सा जुगाम ॥ १८४ ॥~~

तस्यां गतायां नृपतिर्यज्ञविघ्नेन शङ्कितः ।

पुरोहितस्तमवदद्देव मा संशयं कथाः ॥ १८५ ॥

मन्त्रैर्मया समाकृष्टः क्रूराख्यो ब्रह्मराक्षसः ।

निर्विघ्नस्ते क्रतुः सिद्धः सा हता तेन किन्नरी ॥ १८६ ॥

इति मिथ्यावचस्तस्य राजा सत्यममन्यत ।

नर्त्यन्ते कुटिलैर्मुग्धा यन्त्रपुत्रकलीलया ॥ १८७ ॥

པ་ཡི་ཁང་པར་མངོན་བྱོགས་ཏེ། དགའ་བ་མྱེར་བྱེད་ཡིན་འཕྲོག་མས།

སྒྲིང་ལ་བྱོན་པ་ཆུང་བྱས་ཏེ། རང་གི་སྦྱོད་པའི་མཐའ་ནི་མས་བཤད། 198

ཡབ་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་མི་དང་ནི། འཕྲོགས་པའི་བྲི་མ་ཞི་བའི་སྤྲད།

གསེར་གྱི་བྱུང་པ་ལྔ་བཟུ་ཡིས། ཉི་མ་སོ་སོར་བྱས་དག་བྱས། 199

བཀུས་པས་མི་ཡི་བྲི་མ་ནི། རབ་དུ་ཆུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།

ནོར་བཟང་ལ་ནི་མཛོལ་གཙུགས་ལྔ་ན། རི་དགས་མིག་གི་ཆགས་པ་མིན། 200

ལྷ་ཡི་སྦྱེད་ཚལ་ལོངས་སྦྱོད་ལ། དེ་ནི་དགའ་བར་ཡོངས་མ་གྱུར།

གཞན་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་ཡི། ལུས་ཅན་གཞན་ན་དགའ་བ་མེད། 201

ནམ་ཞེས་མཁའ་ལ་འགྲོ་མ་དེ། སྤྱུག་པ་དང་བྲལ་ཉིན་མོངས་ཤིང་།

ཁྱུ་ཡི་ཁང་པའི་ཉི་འཁོར་དེ། བློ་མས་མཐའི་ནོར་འཛིན་དག་དུ་སོང་། 202

འོང་སྤོང་ཆེན་པོ་བཟླ་གནས་དེར། གནས་པ་ཤིང་ཤུན་ཅན་དེ་ལ།

རབ་དུ་བདུད་ཅིང་བྱུགས་ལ་ཏེ། དུད་ཅིང་མངོན་དུ་བྱོགས་པས་སྦྱས། 203

བདག་ནི་འཆིང་བ་ངོན་པ་ལ། ཉེ་བར་བསྐྱན་པ་བྱིད་ཀྱིས་ནི།

གལ་ཏེ་རིགས་པས་འདི་བྱས་ན། བཅོམ་ལྔ་ལྟོད་ཉིད་དག་གིས་གསུངས། 204

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། ཆུང་ཟད་ངོ་ཚས་བཞིན་བདུད་དེ།

ཐུབ་པས་དེར་སྦྱས་བཞིན་བཟང་མ། འདི་ནི་བྱིད་ཀྱིས་སྤོང་བྱ་ཉིད། 205

पितुर्भवनमभ्येत्य कीर्णहर्षा मनोहरा ।

न्यवेदयत् स्ववृत्तान्तं वहन्ती वल्लभं हृदि ॥ १९८ ॥

सा पितुः शासनान्मर्त्यसङ्गसौरभशान्तये ।

हेमकुम्भशतैः स्नानं पञ्चभिः प्रत्यहं व्यधात् ॥ १९९ ॥

मर्त्यामोदः प्रतनुतां क्षालितायाः शनैर्ययौ ।

सुधनस्नेहसंयोगी न तु रागो मृगीदृशः ॥ २०० ॥

दिव्योद्यानोपभोगेषु न सा निर्दृतिमाययौ ।

अन्यत्र बद्धरागाणां रतिर्नान्यत्र देहिनाम् ॥ २०१ ॥

सा कान्तविरहक्लान्ता कदाचिद्योमगामिनी ।

तां नागभवनोपान्तवनान्तवसुधां ययौ ॥ २०२ ॥

तत्राश्रमस्थलीसक्तं महर्षिं वल्कलायनम् ।

अवदत् सा समभ्येत्य प्रणामविनमन्मुखी ॥ २०३ ॥

लुब्धकस्योपदिशता भवता मम बन्धनम् ।

त्वमेव ब्रूहि भगवन् यदि युक्तमिदं कृतम् ॥ २०४ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा किञ्चिन्नज्जानताननः ।

तामुवाच मुनिर्मुग्धे तवैषा भवितव्यता ॥ २०५ ॥

དེ་ལ་ཞལ་པ་དོན་ཡོད་ནི། ཡོད་ཅེས་བདག་གིས་མ་ཤེས་པ་ཤད།
གཤོན་ཅན་རྒྱུ་ལས་དེ་ཡི་གཏམ། ཤེས་ནས་བྱིད་ནི་བཅེངས་པར་གྱུར། 206

བདེན་པར་སྒྲ་བའི་སྒྲ་ཙེར་ཅན། རང་བཞིན་དང་བ་བདག་ཅག་གིས།
མ་རུངས་བདག་ཉིད་གཏུག་པ་ཡི། མེས་སྐྱི་གྱུ་གྱུ་ཡོངས་མི་ཤེས། 207

ཞེས་བ་བྱུ་པས་བརྟེན་དེ་ལ། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིས་གྱུས་པས་སྒྲུས།
བྱ་མེད་ཚོག་ནི་གཡོ་བ་འདི། བཅོམ་ལྷན་གྱིས་ནི་བཟོད་པར་མཛོད། 208

བྱིད་ཀྱི་མདུན་དུ་བདག་གིས་ནི། གང་འདི་ཅང་ཟང་བརྟེན་གྱུར་པ།
དམ་པའི་སྒྱོད་ལས་བགལ་བ་འདི། བྱད་མེད་ནོམས་ཀྱི་སྐལ་པ་བཟང་། 209

སྒྲུག་བསྐལ་འདོན་ལ་ཆས་གྱུར་ཅིང་། ཡོངས་སྒྲུ་གཏུང་ལ་བཅེ་ལྷན་ནོམས།
འོས་པ་མིན་པ་ནོམས་ཀྱི་ཡང་། ~~པ་ལ་ཆེར་བྱ་བ་སྒྲུབ་མཛོད་ཡིན།~~ 210

འང་དང་ནི་ལྷན་པ་བདག། རྒྱུ་པའི་ཞལ་པས་བཅེངས་ལས་གྲོལ།
འཕྲོག་བྱེད་མཛོད་པའི་ཞལ་པ་ཡིས། གྲུལ་པའི་བྱ་ཡིས་ངེས་པར་བཅེངས། 211

ནོར་བཟང་ཞེས་པ་སྐལ་པ་བཟང་། བདག་བྲལ་མི་ཡི་གཏུང་བ་འདི།
གཤམ་ཏེ་ལས་ནི་འདི་ཉིད་ནས། བྱིད་ཅན་ཉིད་པར་འོངས་གྱུར་ན། 212

སྒྱིང་རྒྱུ་ལས་ནི་བྱིད་ཉིད་ཀྱིས། བདག་གི་འཕྲིན་འདི་སྒྲུ་བར་བྱེས།
བྱིད་བྲལ་གཏུང་བས་བདེ་མེད་ཅིང་། བདག་ནི་ཡབ་ཀྱི་བྱིས་ན་འཁོད། 213

अमोघपाशस्तस्यास्तीत्यज्ञात्वा कथितं मया ।

उपलभ्य कथां धूर्तस्त्वां वबन्ध स लुब्धकः ॥ २०६ ॥

दुष्टात्मनां न जानीमः कौटिल्यं क्रूरचेतसाम् ।

सत्यप्रवादमुखराः सद्भावसरला वयम् ॥ २०७ ॥

इत्युक्त्वा मुनिना तन्वी प्रणयात्तमभाषत ।

भगवन् क्षम्यतामेतद्वालावचनचापलम् ॥ २०८ ॥

इदन्तु भवतामग्रे यन्मया किञ्चिदुच्यते ।

ललनासुभगः सोऽयं सदाचारव्यतिक्रमः ॥ २०९ ॥

कथातिथित्वमायान्ति चापल्ये गुरवोऽपि यत् ।

सा विद्योगाग्नितापस्य ज्वालायोगासहिष्णुता ॥ २१० ॥

दुःखोद्धरणसन्नद्धाः सन्तप्तानां दयालवः ।

कार्यान्तरङ्गाः प्रायेण भवन्त्यनुचितेष्वपि ॥ २११ ॥

पाशबन्धादियुक्ताहं लुब्धकेन प्रलापिनी ।

निबद्धा राजपुत्रेण स्नेहपाशेन हारिणा ॥ २१२ ॥

सुभगः सुधनाख्योऽसौ मद्वियोगानलाकुलः ।

अमुना यदि मार्गेण समेध्यति तवान्तिकम् ॥ २१३ ॥

འདྲུང་རང་མེས་སུ་བཅེ་བ་འཇམ། བྱས་ཤེས་རྩན་ཅིག་སྦྱིས་པ་ཡི།
 མེས་མདུན་མདུན་དུ་བདར་བྱས་ཏེ། འདི་ནས་ཐུར་དུ་འབྱོན་པར་མཛོད། 214

མི་འཇམ་ཅི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ལས། བགྲོད་དཀའ་ཉོན་མོངས་བགྲུ་ཡི་རྟེན།
 བཙོན་འབྲས་སྟོབས་གཟི་རྒྱུང་བ་ཡི། མི་ནོམས་ཀྱིས་ནི་ས་མིན་ཉིད། 215

དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐའ་འདིར་འབར་བ། བདུན་ཅི་ཞེས་པའི་སྒྲན་ཆེན་ནི།
 མཐོང་སྟེ་རྒྱན་མར་ལ་བཙོས་པ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་བདུང་བར་བྱ། 216

དེ་མཐུས་སྟོང་སྟོབས་གྲོགས་ལྷན་ཁྱོད། ཉོན་མོངས་རབ་དུ་སྟོལ་འགྱར་ཏེ།
 ལས་ནི་གེ་ལ་ས་མོད་ལྟར། དཀར་བས་བདག་གྲོང་སྦྱིན་པར་གྱུར། 217

བདག་གི་རྟོགས་མཚན་སོར་གདུབ་ནི། འདི་ཡང་དེ་ལ་སྦྱིན་པར་བྱ།
 ཞེས་བཞེད་དེ་ཡིས་མི་བཟད་པའི། ལས་ནི་རིས་པས་བཤད་བྱས་ཏེ། 218

ངོ་མཚར་རིགས་པ་བདག་གིས་ནི། བག་གས་ནོམས་ཕྱིར་བཙོས་ཐབས་བསྟན་ནས།
 དེ་བའི་འཆིང་བས་སྟོག་གཞུང་བ། སོར་གདུབ་བྱིན་ནས་སོང་བར་གྱུར། 219

ལས་རིང་སྟོལ་བྱེད་མཉམ་གྱུང་དག། དེ་ཡིས་བཤད་པ་ཐོས་གྱུར་ཏེ།
 སོར་གདུབ་དག་ནི་རྒྱངས་བྱས་ནས། ཐུབ་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས། 220

སྐབས་དེར་ས་ཡི་བདག་པོ་སྦྱིན། ཕས་བར་བྱས་ཤིང་མཛོད་རྒྱངས་ནས།
 རྒྱང་ས་བཟླ་བར་འདོད་པ་ཡི། བྱུང་བའི་བྱ་ནི་འདོས་པར་གྱུར། 221

तदिदं भवता वाच्यं कारुण्याद्वचसा मम ।

स्थिता त्वदिरहायासनिःसुखाहं गृहे पितुः ॥ २१४ ॥

उत्कण्ठामनुकम्पां वा सहजां वा कृतज्ञताम् ।

दाक्षिण्यं वा पुरस्कृत्य तूर्णमागम्यतामिति ॥ २१५ ॥

दुर्गमः किन्नरपुरे मार्गः क्लेशशताश्रयः ।

अभूमिरेव मर्त्यानामल्पवीर्यवलौजसाम् ॥ २१६ ॥

दौष्टा तपोवनान्तेऽस्मिन् सुधा नाम महौषधिः ।

दृश्यते हविषा पक्ता पातव्या सा स्वयं त्वया ॥ २१७ ॥

तत्प्रभावात् समुत्तीर्य क्लेशं सत्त्वसहायवान् ।

कैलासहासशुभ्रेण पथा मत्पुरमेध्यसि ॥ २१८ ॥

इदञ्च तस्मै दातव्यं मदभिज्ञाङ्गुलीयकम् ।

इत्युक्त्वा विषमं मार्गं कथयित्वा क्रमेण सा ॥ २१९ ॥

विघ्नप्रतिक्रियोपायान् सन्दिश्याश्चर्ययुक्तिभिः ।

आशाबन्धधृतप्राणा ययौ दत्वाङ्गुलीयकम् ॥ २२० ॥

तया कथितमाकर्ण्य दूराध्वतरणाद्भुतम् ।

अङ्गुलीयकमादाय तदेवाचिन्तयन्मुनिः ॥ २२१ ॥

གྱུལ་ཕྱག་གདུགས་ཀྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱིས། མཁའ་ནི་ཅུ་གཏེར་སྤྱོ་བའི་འཛུམ།
གྱུས་པ་དག་དང་མཚུངས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་རང་གི་གྲོང་བྱིར་ཞུགས། 222

དེ་ནས་མཁའ་མའི་ཉེས་གྱུར་གྱི། ལོ་གྱུས་འཆད་ལ་ཉོན་སོངས་ཤིང་།
འདར་བའི་པོ་བྲང་འཁོར་སོང་སྟེ། དེ་ཡི་ཡབ་ལ་རབ་དུ་བདུད། 223

འོག་དུ་བཞིན་ཕྱོགས་སྒྲེ་བོ་ཀུན། བྱང་ན་རྒྱལ་ཁྲིས་དགའ་སྟོན་བཅོས།
ཡབ་ཀྱི་པོ་བྲང་འཁོར་མཐོང་ནས། དེ་ནི་དགའ་དང་བྲལ་བར་དོགས། 224

འབྲལ་བས་གཟེར་བའི་ཡིད་འཕྱོགས། གཟུགས་བཟང་མ་དེ་འཛོལ་མ་ཅི།
ཞེས་སྤྱོད་ལ་སྤྱ་ཡིས་ཀྱང་། གང་ཆོ་མི་སྟོན་མ་བརྗོད་པ། 225

དེ་ཆོ་མ་ཡིས་རབ་སྤྱོད་པ། བྱ་གཅིག་བྱོར་གྱི་དགའ་མ་འཛོ།
འོན་ཀྱང་སྒོག་ལ་ཐེ་ཆོས་ཆོ། གཟུགས་གི་ནོར་བུ་ཐོབ་ནས་སོང་། 226

ཞེས་བ་ཐོས་པ་ཉིད་ན་དེ། འབྲལ་ལ་ས་ཡི་གཞི་ལ་འབྱེལ།
དོ་ཤལ་འཁྲི་ཤིང་བགས་པ་ཡིས། མཆི་མའི་གྱུན་ལྷན་བྱེད་པ་བཞིན། 227

ཁ་བའི་ཐོགས་པ་ལྟར་དཀར་བའི། ཏ་རི་ཅན་དན་ཅུ་དག་གིས།
ད་ལ་གྱིས་འདུ་ཤེས་ཆེད་པ་དེས། མཆི་མས་འགར་འགར་ནོམ་པར་སྤྱོས། 228

མཁའ་མིན་རི་བོང་ཅན་གྱི་དཔལ། བསྐྱབས་མིན་བདུད་ཅིའི་གྱུན་དང་ལྷན།
འབད་མེད་མེད་ཏོག་གཞུ་ཅན་གྱིས། རིན་ཅན་གནས་དེ་གང་ན་ཡོད། 229

अचान्तरे राजसूनुर्जित्वा मेघं महीपतिम् ।
आययौ कोशमादाय दयितादर्शनात्सुकः ॥ २२२ ॥

स विवेश स्वनगरीं सामन्तच्छत्रमण्डलैः ।
फुल्लफेनस्मितस्याब्धेः कुर्व्वाणः सन्निभं नभः ॥ २२३ ॥

सुषा-वैशसट्तान्त-कथनक्लेशकम्पितम् ।
अथान्तःपुरमभ्येत्य जनकं प्रणनाम सः ॥ २२४ ॥

अधोमुखाखिलजनं शोकशल्यहतोत्सवम् ।
पितुरन्तःपुरं दृष्ट्वा स विप्रियमशङ्कत ॥ २२५ ॥

अपि जीवति सा तन्वी विरहार्ता मनोहरा ।
इति ब्रुवाणं न यदा तमूचे कश्चिदप्रियम् ॥ २२६ ॥

तदा जगाद जननी पुत्र जीवति ते प्रिया ।
गता चूडामणिं प्राप्य किन्तु जीवितसंशये ॥ २२७ ॥

इति श्रुत्वैव सहसा स पपात महीतले ।
कीर्णहारलतां कुर्वन् साश्रुधारामिव क्षितिम् ॥ २२८ ॥

तुषारशीकरस्मेरहरिचन्दनवारिभिः ।
स लब्धसंज्ञः शनकैर्विललापाश्रुगद्गदः ॥ २२९ ॥

སྒྲ་མ་དེ་བཀའ་སྒྲ་བཅའ་སྒྲ་རིང་དུ་འགྲོ་བྱེད་པ། བདག་གི་རི་དྲགས་མིག་ཅན་མཆི་མ་ཡི
མིག་ནི་འགགས་པའི་དགའ་བ་མ་བསྐྱབས་པ། དེས་ན་བློ་པའི་དཔེ་དེ་བདག་ལ་མྱོ

ཡིད་འཕྲོག་མ་ནི་གང་དུ་སོང་།
སྒྲིན་ལེགས་ཚོག་གི་ལན་དག་སྒྲིན།
བག་མེད་ལྷན་པོ་བདག་གིས་ནི།
རི་དྲགས་མིག་ཅན་ཁྱེད་མ་བསྐྱབས།

231

ཁྱེད་དང་འགྲོགས་པའི་སྐལ་བཟང་ལྷན། ལྷ་ཡི་མདུན་ས་བསྐྱབས་པར་འོས།
ཁྱེད་དང་བལ་བས་མི་ཡིས་ནི། འཇིག་རྟེན་བདག་བཞིན་ཅི་ཞིག་མཛེས།

232

ཞེས་པ་སྒྲ་ཞིང་དལ་བྱ་ཡིས། མཛེས་མའི་ཡོངས་སྒྲོན་དབང་གྱུར་པ།
སྒྲིན་པོས་ཚལ་དུ་དགའ་མ་མཚོག། འཚོལ་དུ་རང་ཉིད་སོང་བར་གྱུར།

233

འཁོར་གྱི་སྒྲེ་པོ་ཁྱེད་བྱས་ཏེ། མཚན་མོ་དག་ནི་མ་ཚོར་བར།
གཤམ་མཐར་སོང་ནས་མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་ནི་མས་སྒྲེ་པོ་པར་འབྱུང།

234

འདོད་ཆགས་བྲག་པོའི་ཤ་རུ་ནི། ཆེན་པོས་ནི་པར་སྒྲོངས་པ་དེས།
སྒྲིན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ལྷན་དང་། སེམས་མེད་ལ་ཡང་ནི་པར་བྲིས།

235

གྲོགས་པེ་ནི་ཅོད་སྐྱབས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ནི།
སྒྲིན་མཚུངས་སྒྲ་ཆོགས་བཞིན་ལྷན་དེ་ནི་སྒྲེ་བར་བྱོས།
དེ་ཡིས་ཡི་སྒྲིབ་བྱེད་དམར་བ་དག་གི་ཆར།
མེས་པའི་འབྲས་སྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲོན་ཡིན།

236

अनाकाशशशाङ्कश्रीरमन्यामृतवाहिनी ।

अयत्नरत्नवङ्गभी क्व सा कुसुमधन्वनः ॥ २३० ॥

गुरुशासनयन्त्रितेन दूरं

व्रजता वाष्पनिरुद्धलोचनायाः ।

विहिता न धृतिर्मया मृगाश्या-

स्तदयं मे पतितः स्मराभिशापः ॥ २३१ ॥

देहि प्रतिवचः सुभ्रु क्व गतासि मनोहरे ।

मया प्रमादमूढेन हरिणाक्षी न रक्षिता ॥ २३२ ॥

तत्समागमसौभाग्यश्चाद्यस्य सुरसंसदि ।

ममैव मर्त्यलोकस्य त्वद्वियुक्तस्य का द्युतिः^१ ॥ २३३ ॥

इति ब्रुवाणः शनकैः कान्तासम्भोगसाक्षिषु ।

उद्यानेषु प्रियतमां विचेतुं^२ स्वयमाययौ ॥ २३४ ॥

वञ्चयित्वा परिजनं स रजन्यामलक्षितः ।

गत्वा वनान्तं बभ्राम समेषु विषमेषु च ॥ २३५ ॥

तीव्ररागपिशाचेन महता स विमोहितः ।

उन्मत्त इव यप्रच्छ चेतनाचेतनानपि ॥ २३६ ॥

ཀྱེ་ལགས་པར་བུས་དཀར་དང་འབྲོགས་བློ་ཅན་པོའི་ནི་གྲོན་ལྟར་མཆོས་པ།

ལྷ་དྲི་མ་ཚོ་གསལ་ནི་ནོམ་པར་གཡོ་བ་གང་གི་ལོ་མ་འཛོལ་བ་བྱུང་བའི་རྒྱུར་།

བ་སྐྱུའི་འབྲི་ཤིང་ངང་པ་ལ་ནི་ཉ་སྟེབས་འབྲི་ཤིང་སྐྱུང་བཞིན་ནོམ་མཛེས་པ།

ཏྲི་པ་ཁྱེད་ཀྱི་པ་པ་ཏྲི་པ་ཞིག་ལྟར་མཐོས་པའི་པ་ལྟ་བུ་ཅན་དེ་མཐོང་ངམ་ཅི། 237

དེ་ལྟར་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅིངས་པ་ལས།

རབ་སྒྲིམ་མཉམ་བཤམ་ཡང་འགྲེད་དེ་ལ།

བཅེ་བས་ལམ་ནི་རབ་གསལ་སྤེར་བ་བཞིན།

དལ་གྱིས་བསིལ་ཟེར་ཅན་ནི་ནམ་མཁའ་འཛོལ་ས།

238

མཚན་མེད་པད་པ་པོ་ཡིད་སྤྲུབ་སྤྲུབ་པ་ཉིད་བྱེད་ཀྱི་ནི།

གཞུགས་མཆོས་མཁའ་ལ་སྒྱུར་བ་དེ་མགོ་དང་ནས།

འཛུམ་ཐུན་ལྷ་ཞལ་མ་ཡིས་ནམ་མཁའ་ཡི།

གཞུག་ཡས་ཁང་པའི་སྤྱིང་ནས་བཞིན་བརྟན་བསམས།

239

མི་སྒྲུབ་ཀྱི་མཁས་མཆོན་ཞིང་སྒྲོན་དག་ཕྱོད།

ནིམ་འབྲུལ་མེད་ཅིང་དགོད་དང་ཅིད་འཛོམ་དམན།

ལྷ་པ་བཞིན་དུ་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་ངེས།

མི་ཡི་མགོན་པོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲུབ་ཀྱིས།

240

ब्रूहि सखे शुकशावक सख्युः
 प्राणसखीं निखिलेन्दुमुखीं ताम् ।
 तद्दशनच्छदरागविभागे
 विम्बफलेऽस्तु सदा तव भोगः ॥ २३७ ॥

हंहे हंस सितांस शंस नलिनी-लीलावतंसद्युते
 दृष्टा सौरभसद्मपद्मवदना किं कान्तिकल्लोलिनी ।
 यस्याः पीनपयोधराग्रविलुठन्मुक्ताकलापस्य सा
 हंसस्येव विभाति रोमलतिका शैवालवल्ली च्युता ॥ २३८ ॥

तस्येति तीव्रव्यसनानुबन्धात्
 प्रलापिनः प्रखलतः समेऽपि ।
 दिशन् प्रकाशं दययैव मार्गे
 शनैर्जगाहे गगनं सितांशुः ॥ २३९ ॥

श्यामापतेर्मन्मथवान्धवस्य
 कान्तं स दृष्ट्वाम्बरचुम्बि विम्बम् ।
 सन्दर्शितं सस्मितमिन्दुमुख्या
 मेने मुखं व्योमविमानशृङ्गात् ॥ २४० ॥

གྲོགས་པོ་བྱོད་ཀྱིས་མཁའ་ལ་མཛེས་སྤྱུག་གྲོགས།

གང་གི་བཞིན་གྱི་ཉེར་འཇལ་འབྲེལ་ཐོབ་པའི།

འགྲོ་ལ་བྱོད་ཀྱི་གྲགས་པ་རབ་གྱིས་པ།

མཚན་མ་རི་དྲགས་མིག་མཚུངས་མཐོང་ངམ་ཅི།

241

མཛེས་མའི་གཏམ་ནི་དོན་གཉེར་དངོས་གྱུར་པ།

བདག་ལ་ཅུང་ཟད་ཇི་ལྟར་འདི་མི་སྤྱ།

གཞན་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་བསིལ་གྱུར་པ།

སྤྱ་ཅིལ་ཆ་ལྡན་སྤྱ་ཡི་དོད་གཤེད།

གང་གི་སྤྱ་སོགས་འབྲེང་བས་ནོམ་བཀྲ་སྟེ།

242

བྱོད་ཀྱི་མཚུག་མའི་ཚོགས་ཀྱི་གྲགས་གྱུར་པ།

ཡིད་འོང་ཁྲོག་གི་རབ་གསལ་སྤྱོན་ལྡན་གཞི།

འགར་ཡང་མ་བྱ་བྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཅི།

243

གཙུག་ན་རིན་ཅན་མཚོག་ལྡན་ལག་འགྲོ་མ།

གལ་ཏེ་ལག་འགྲོ་བྱོད་ཀྱིས་འགར་མཐོང་ངམ།

ཁྱོས་ཤིག་གང་གི་དྲག་གིས་ཟེར་སྤྱོས་པས།

བཞེད་དཀའི་འབྲེལ་བས་འདིར་ནི་བདག་སྟེག་གོ།

244

Prithirāj Rāsan, (Text) Part I, Fasc. 1, Part II, Fasc. 1-5 @ /6/ each Rs.	2	4
Ditto (English) Part II, Fasc. 1	0	12
Prākṛita Lakṣaṇam, (Text) Fasc. 1	1	8
Parāsara Smṛiti, (Text) Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-4 @ /6/ each	6	12
Parāsara, Institutes of (English)	0	12
S'rauta Sūtra of Apastamba, (Text) Fasc. 1-12 @ /6/ each	4	8
* Ditto Lūtyāyana, (Text) Fasc. 2-9 @ /6/ each	3	0
Ditto S'āṅkhāyana, (Text) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4 Vol. III, Fasc. 1-3 @ /6/ each	5	4
*Sāma Veda Samhitā, (Text) Vols. I, Fasc. 5-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8, @ /6/ each Fasc.	12	6
San̄khya Sūtra Vṛitti, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3	2	4
*Sankara Vijaya, (Text) Fasc. 2 and 3 @ /6/ each	0	12
*Sāṅkhya Pravachana Bhāṣhya, Fasc. 3 (English preface only)	0	6
S'ri Bhāṣhyam, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	1	2
Suśruta Saṃhitā, (Eng.) Fasc. 1 & 2 @ /12/ each	1	8
*Taittirīya Aranya, (Text) Fasc. 2-11 @ /6/ each	3	12
* Ditto Saṃhitā, (Text) Fasc. 9-37 @ /6/ each	10	14
Tāṇḍya Brahmana, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	7	2
Tattva Chintāmaṇi, (Text) Vol. I, Fasc. 1-9. Vol. II, Fasc. 1-10, Vol. III, Fasc. 1-2. Vol. IV, Fasc. I @ /6/ each	8	4
Tul'si Sat'sai, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Uvāsagadasāo, (Sanskrit and English) Fasc. 1-6 @ /12/	4	8
Varāha Purāna, (Text) Fasc. 1-14 @ /6/ each	5	4
*Vāyu Purāna, (Text) Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-7, @ /6/ each Fasc.	4	8
Vishnu Smṛiti, (Text) Fasc. 1-2 @ /6/ each	0	12
Vivādaratnākara, (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	2	10
Vṛihannārādiya Purāna, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/	2	4
Vṛihat Soayambhu Puran, Fasc. I-III	1	2
<i>Tibetan Series.</i>		
Pag-Sam Thi S'iñ, Fasc. 1-4 @ 1/ each	4	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1, @ 1/ each	9	0
Rtogs brjed dpag hkhri S'iñ (Tib. & Sans.) Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3 @ 1/ each	8	0
<i>Arabic and Persian Series.</i>		
'Alamgir-nāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ /6/ each...	4	14
Āin-i-Akbari, (Text) Fasc. 1-22 @ 1/ each	22	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III Fasc. 1-5, @ 1/12/ each	29	12
Akbarnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-37 @ 1/ each	37	0
Arabic Bibliography, by Dr. A. Sprenger	0	6
Bādshāhnāmah with Index, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	7	2
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal. Fasc. 1 & 2 @ 1 each	2	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix, Fasc. 1-21 @ 1/ each	21	0
Farhang-i-Rashidī, (Text) Fasc. 1-14 @ 1/ each	14	0
Fihriṣh-i-Tūsī, or, Tūsī's list of Shy'ah Books, (Text) Fasc. 1-4 @ /12/ each	3	0
Futūḥ-ul-Shām Waqidī, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	3	6
Ditto Azādī, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	1	8
Haft Āsmān, History of the Persian Mansawī, (Text) Fasc. I History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ /12/ each	0	12
Iqbāl-nāmah-i-Jahāngiri, (Text) Fasc. 1 & 3 @ /6/ each	4	8
Iṣābāh, with Supplement, (Text) 51 Fasc. @ /12/ each	1	2
Māāsir-ul-Umara, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10 Index to Vol. I Fasc. X & XI @ /6/ each	38	4
Maghāzi of Wāqidī, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	11	4
Muntakhab-ul-Tawārikh, (Text) Fasc. 1-15 @ /6/ each	1	14
	5	10

The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

Muntakhab-ul-Tawárikh, (English) Vol. II, Fasc. 1-5 @ /12/ each	Rs. 3	12
Muntakhab-ul-Lubáb, (Text) Fasc. 1-19 @ /6/ each	...	7 2
Mu'ásir-i-'Álamgiri, (Text), Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	2 4
Nokhbat-ul-Fikr, (Text) Fasc. 1	...	0 6
Nizámi's Khiradnamah-i-Iskandari, (Text) Fasc. 1 and 2 @ /12/ each	...	1 8
Riyázu-s-Salatín, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1 8
*Suyúti's Itqán, on the Exegetic Sciences of the Koran, with Supplement, (Text) Fasc. 7-10 @ 1/ each	...	4 0
Tabaqát-i-Násiri, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1 14
Ditto (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	...	10 8
Tárikh-i-Firúz Sháhi of Zia-al-din Barni (Text) Fasc. 1-7 @ /6/ each	...	2 10
Tárikh-i-Baihaqi, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	3 6
Tárikh-i-Firozsháhi, of Shams-i-Siráj Aif, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	2 4
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1 & 2 @ 1/8/ each	...	3 0
Wís o Rámín, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1 14
Zafarnámah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /6/ each	...	6 6
Tuzuk-i-Jahangiri, (Eng.) Fasc. 1	...	0 12

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

- ASIATIC RESEARCHES. Vol. VII, Vols. XIII and XVII, and Vols. XIX and XX @ 10/ each ... Rs. 50 0
Ditto Index to Vols. I—XVIII ... 5 0
- PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1865 to 1869 (incl.) @ /6/ per No.; and from 1870 to date @ /8/ per No.
- JOURNAL of the Asiatic Society for 1843 (12), 1844 (12), 1845 (12), 1846 (5), 1847 (12), 1848 (12), 1850 (7), 1851 (7), 1857 (6), 1858 (5), 1861 (4), 1862 (5), 1864 (5), 1866 (7), 1867 (6), 1868 (6), 1869 (8), 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882, (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), @ 1/8 per No. to Members and @ 2/ per No. to Non-Members.

N. B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.

- Centenary Review of the Researches of the Society from 1784—1883... 3 0
General Cunningham's Archaeological Survey Report for 1863—64 (Extra No., J. A. S. B., 1864) ... 2 0
Theobald's Catalogue of Reptiles in the Museum of the Asiatic Society (Extra No., J. A. S. B., 1868) ... 2 0
Catalogue of Mammals and Birds of Burmah, by E. Blyth (Extra No., J. A. S. B., 1875) ... 4 0
Introduction to the Maithili Language of North Bihár, by G. A. Grierson, Part II, Chrestomathy and Vocabulary (Extra No., J. A. S. B., 1882) ... 4 0
- Anis-ul-Musharrahin ... 3 0
- Catalogue of Fossil Vertebrata ... 3 0
- Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal ... 3 8
- Istilahát-us-Súfiyah, edited by Dr. A. Sprenger, 8vo. ... 1 0
- Ináyah, a Commentary on the Hidayah, Vols. II and IV, @ 16/ each... 32 0
- Jawámi-ul-'ilm ir-riyázi, 168 pages with 17 plates, 4to. Part I ... 2 0
- Khizánat-ul-'ilm ... 4 0
- Mahábhārata, Vols. III and IV, @ 20/ each ... 40 0
- Modern Vernacular Literature of Hindustani by G. A. Grierson. (Extra No., J. A. S. B., 1888) ... 4 0
- Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I—III, with 8 coloured Plates, 4to. @ 6/ each ... 18 0
- Sharaya-ool-Islám ... 4 0
- Tibetan Dictionary by Csoma de Körös. ... 10 0
- Ditto Grammar " " ... 8 0
- Vuttodaya, edited by Lt.-Col. G. E. Fryer ... 2 0

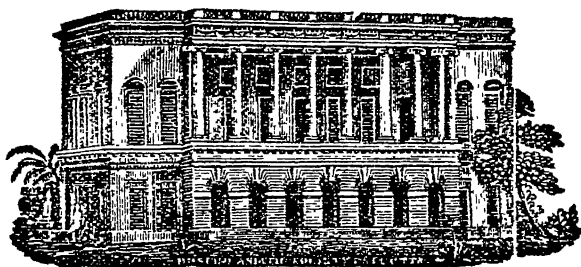
Notices of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-25 @ 1/ each ... 25 0
Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra ... 5 0

N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer, Asiatic Society," only.

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 886.

THE
AVADANA KALPALATA.

WITH ITS TIBETAN VERSION
NOW FIRST EDITED

BY

RAYA CARAT CANDRA DAS, BAHADUR, C. I. E.,

ASSOCIATE MEMBER, AS. SOC., BENG.,

AND

PANDIT. HARI MOHAN VIDYABHUSANA,

ORIENTAL LIBRARIAN, AS. SOC., BENG.,

VOL. II, FASC. V.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 57, PARK STREET.

1897.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

THE SOCIETY'S AGENTS, MESSRS. LUZAC & CO.

46, GREAT RUSSELL STREET, LONDON, W. C., AND MR. OTTO
HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, LEIPZIG, GERMANY.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some
of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaita Brahma Siddhi, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	Rs.	1	8
*Agni Purāṇa, (Text) Fasc. 2-14 @ /6/ each	...	4	14
Aitarēya Āraṇyaka of the Rg Veda, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Aitarēya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5 and Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1 @ /6/	...	4	2
Apu Bhāṣyam, (Text) Fasc. 1-2 @ /6/ each	...	1	2
Aphorisms of Saṅgīya, (English) Fasc. 1	...	0	6
Aṣṭaśaṣṭikā Prajñāpāramitā, (Text) Fasc. 1-6 @ /6/ each	...	2	4
Ācvaṇvaidyaka, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Aradaṇa Kalpalatā, (Sams. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-4 @ 1/ each	...	9	0
*Bhāmati, (Text) Fasc. 2-8 @ /6/ each	...	2	10
Brahma Sūtra, (English) Fasc. 1	...	0	12
Brhaddēvatā (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1	8
Brhaddharma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-5 @ /6/ each	...	1	14
Brhadāranyaka Upaniṣad (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	0	12
Caitanya-Chandrōdaya Nāṭaka, (Text) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	0	12
*Caṅkara Vijaya, (Text) Fasc. 2 and 3 @ /6/ each	...	0	12
*Caturvarga Chintāmaṇi (Text) Vols. II, 1-25; III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10 @ /6/ each	...	19	14
*Chāndōgya Upaniṣad, (English) Fasc. 2	...	0	6
Crānta Sūtra of Āpastamba, (Text) Fasc. 1-13 @ /6/ each	Rs.	4	14
* Ditto Lātīyāyana, (Text) Fasc. 2-9 @ /6/ each	...	3	0
* Ditto Caṅkhyāna, (Text) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4, Vol. III, Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	5	4
Crī Bhāṣyam, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	1	2
*Hindu Astronomy, (English) Fasc. 2-3 @ /6/ each	...	0	12
Kāla Mādhava, (Text) Fasc. 1-4 @ /6/ each	...	1	8
Kātantra, (Text) Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ /12/ each	...	10	8
Kūrma Purāṇa, (Text) Fasc. 1-9 @ /6/ each	...	3	6
*Lālita-Vistara, (Text) Fasc. 3-6 @ /6/ each	...	1	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	2	4
Mādhava Pārijāta, (Text) Fasc. 1-11 @ /6/ each	...	4	2
Maṇṭikā Saṅgrāha, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/ each	...	1	2
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, (Text) Fasc. 4-7 @ /6/ each	...	1	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-4 @ /12/ each	...	3	0
Mīmāṃsā Darśana, (Text) Fasc. 3-19 @ /6/ each	...	6	6
*Nārada Smṛti, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	1	2
Nyayavārtika, (Text) Fasc. 1-3 @ /6/	...	1	2
*Nirukta, (Text), Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /6/ each	...	5	4

अपि त्वया कान्तिसखी सखे खे
तुल्येक्षणा लक्ष्ममृगस्य दृष्टा ।
तवेदिता यद्वदनेपमान-
सम्बन्धलब्धा जगति प्रसिद्धिः ॥ २४१ ॥

कथं न किञ्चित् कथयत्ययं मे
गतस्य कान्ताकथनार्थिभावम् ।
परार्थसम्पादनशीतलेन
कलावता कस्य कृतोऽनुरोधः ॥ २४२ ॥

अपि त्वया स्निग्धतडित्प्रकाशा
घनस्तनी कापि मयूर दृष्टा ।
त्वद्वर्हभारस्य सुहृत् स यस्या
विचित्रमाल्यः कवरीकलापः ॥ २४३ ॥

भुजङ्ग काचिद्भवता भुजङ्गी
दृष्टा क्वचित् सा वररत्नचूडा ।
विषच्छटाः पश्य यया विस्मृष्टा
मां दुःसहेऽस्मिन् विरहे दहन्ति ॥ २४४ ॥

49 A “मूकं कलङ्काङ्गमवाप्तदोषमविभ्रमं ह्यासविलासहीनम् ।

चिरेण निश्चित्य शशाङ्कमेव पप्रच्छ गच्छन्नरनाथस्तनुः ॥”

This Sanskrit Sloka should have been placed in Juxta-position with Tibetan Verse No. 240, Sanskrit Sloka No. 210 has no corresponding Tibetan Verse. But owing to an oversight it was not placed at the footnote on that page.

རི་དྲགས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིད་སྤྲུབས་ས་དག་གི།
 དོ་རའི་ཅིད་འཛོམ་དེ་མཐོང་ངམ་ཅི།
 གང་གིས་རྒྱུ་མིག་ཡུལ་ཆ་དག་གིས།
 རི་དྲགས་ནི་མས་ནི་ནགས་ན་མཛེས་སམ་སྙམ།

245

རྗེས་འཕྲུལ་སྤྱི་ས་ཡལ་འདབ་མཛེས་པའི་མཚུ།
 རོལ་པས་ནིས་པར་གཡོ་བའི་བྱད་མེད་དག།
 སྤར་བྱ་ཅན་དེ་འབྲི་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།
 རྒྱགས་མཐར་ནགས་བདག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་ངམ་ཅི།

246

དེ་ནི་སྤྱིན་དང་མཚུངས་པ་ནགས་ཚལ་གྱི།
 གླང་པོ་འདི་ཡིས་ཁླ་བའི་ཆ་བཞིན་དུ།
 གསེར་གྱི་ཆུ་ཤིང་ཡོངས་འབྱུང་ལ་ཆགས་ནས།
 གླངས་ནས་བྱིར་རམ་བསྐྱེབས་པ་མ་ཡིན་ནམ།

247

དེ་ལྟར་ནགས་ཚལ་སྐྱེབས་ནིས་སུ། གླ་བཅོམ་རབ་བརྗོད་དེ་ཡིས་ནི།
 བྱ་ངན་གྱིས་བཞིན་མཚན་མོ་ནི། ཁླ་བའི་བཞིན་རས་མདོག་བྲལ་སོང་།

248

དེ་ཡིས་ཁྲུ་ཡི་གནས་དང་ཉི། རོགས་འབྲས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དུ།
 དལ་གྱིས་ཞུགས་དེ་བྱང་སྤོང་ཆེ། ཤིང་ཤུན་ཅན་ལ་རབ་དུ་བྱིས།

249

सारङ्ग सारङ्गविलासिनी किं
दृष्टा त्वया मन्मथपार्थिवस्य ।
यस्याः कटाक्षोत्पलसंविभागे-
र्विभान्ति मन्ये गहने हरिण्यः ॥ २४५ ॥

अपि त्वया विभ्रमजन्मभूमि-
र्वनस्पते पल्लवपेशलोष्ठौ ।
लीलाविलोला ललना वनान्ते
लतेव दृष्टा स्तवकावनम्रा ॥ २४६ ॥

अनेन नूनं वनकुञ्जरेण
सा राजरम्भा परिरम्भलौल्यात् ।
आकृष्य नीता घनसन्निभेन
संच्छादिता वा शशिनः कलेव ॥ २४७ ॥

इति काननकुञ्जेषु तस्योन्मादप्रलापिनः ।
शोकादिव विवर्णेन्दुवदना रजनी ययौ ॥ २४८ ॥

स नागभवनासन्नतीरोपान्तं तपोवनम् ।
शनैः प्रविश्य पप्रच्छ महर्षि वल्कलायनम् ॥ २४९ ॥

འདིར་ནི་འབྲེལ་བས་སེམས་དམན་བྱ་ངན་ཤུགས་རངས་ཀྱིས་སྤང་བའི།

འདྲོང་བའི་མེ་ཡི་དུ་བས་སྒོ་ཆགས་ལྷས་མ་གཅིག་པ་ཅན།

རི་བོང་ཅན་གྱི་མཛེས་སྤྱུག་རྟོགས་གྱིས་ཞི་བྱེད་རི་དྲགས་མིག།

མི་འཇམ་ཅི་མོ་སྤྱུ་ཞིག་ཐུབ་པ་མཆོག་གིས་གཟིགས་སམ་ཅི། 250

ཞེས་བ་མཛེས་མ་དང་བྲལ་ཞིང་། སྒྲོན་པའི་སྐབས་ནི་ཐོབ་གྱུར་པ།

དེ་ཡི་ཆོག་ཐོས་ཐུབ་པ་ཡིས། ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སྤྲུམ། 251

ཁྱོད་ནི་ངལ་གསོ་དབྱགས་ཐུང་ལ། ཡོངས་སྤྱུ་གདུང་བ་འདི་གདུང་མཛོད།

ཁྱོད་ཀྱི་དག་མ་ཡིད་ཀྱི་ནི། རྒྱ་བའི་འོད་དེ་བདག་གིས་མཐོང་། 252

བྱ་ཉམས་རི་དྲགས་མོ་བཞིན་དུ། འཛོ་བ་ལ་ཡང་ལྷོས་པ་མེད།

སྤང་མོ་ཞགས་པས་བྲངས་པ་བཞིན། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསམ་བསམ་འཛོ། 253

ལག་པ་དག་ལ་བཞིན་གྱི་བསྐྱེད་ཉལ་ཞིང་ཡལ་འདབ་མལ་སྟན་ལ།

གདུང་བས་ཉན་ཅིང་གཡོ་བའི་ཆོག་ལྷན་རི་མོ་ཀྱན་དུ་ཉམས་པའི་ལྷས།

རི་བ་བཅས་ལ་བཞིན་པ་བཞིན་དུ་སྒོ་བྱས་ཁྱོད་བལ་འབྲུགས་གྱུར་པ།

དེ་ཡི་ཡིད་ནི་འགར་ཡང་ཅི་ཡང་ངལ་གསོས་ཉིད་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན། 254

ལྷན་པ་མི་འཇམ་ཅི་ཡི་བདག། ཡབ་ཀྱི་བྱིས་ན་བདག་གནས་སོ།

ཁྱོད་ནི་སྤྱར་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས། དེ་ཡིས་ཁྱོད་ལ་ཡང་དག་བསྟན། 255

इह विरहविचिन्ताशोकनिश्वासमूर्च्छ-
न्मदनदहनधूमश्यामसक्तैकवेणी ।

अपि शमितशशाङ्कोद्दामसौन्दर्यदर्पा
मुनिवर हरिणाक्षी किन्नरी कापि दृष्टा ॥ २५० ॥

इति कान्तावियुक्तस्य प्राप्तस्योन्मादिनीं दशाम् ।
मुनिः श्रुत्वा वचस्तस्य परिज्ञाय तमब्रवीत् ॥ २५१ ॥

समाश्वसिहि विश्राम्य सन्तापस्तज्यतामयम् ।
दृष्टा सा तव कल्याणी मया मानसचन्द्रिका ॥ २५२ ॥

यूथभ्रष्टेव करिणी निरपेक्षापि जीविते ।
पाशाकृष्टेव हरिणी धार्यते सा त्वदाशया ॥ २५३ ॥

पाणौ शेते वदनकमलं प्रस्तरे पल्लवानां
तापक्लान्ता तरलवचनसंश्लिनीगात्रलेखा ।
आशाबन्धे धृतिरिव मतिस्त्वद्वियोगाकुलाया
स्तस्या नैव क्वचिदपि मनः किन्तु विश्रान्तिमेति ॥ २५४ ॥

द्रुमस्य किन्नरपतेः स्थिताहं भवने पितुः ।
आगन्तव्यं त्वया तूर्णमिति त्वां सन्दिदेश सा ॥ २५५ ॥

वीर्यसत्ववलोपायधैर्योत्साहवतामपि ।

अगम्ये किन्नरपुरे क्रमाद्वर्त्म शशंस च ॥ २५६ ॥

इदञ्च त्वत्कृते दत्तं तथा रत्नाङ्गुलीयकम् ।

यस्य स्निग्धप्रभाभ्यङ्गैर्दिशो यान्ति पिशङ्गताम् ॥ २५७ ॥

इत्यानन्दसुधासिक्तमुक्ता धैर्यावलम्बनम् ।

अङ्गुलीयं ददौ तस्मै मार्गञ्चाकथयन्मुनिः ॥ २५८ ॥

पथा तदुपदिष्टेन सोपायेन नृपात्मजः ।

धीरः प्रचक्रमे गन्तुं धनदाध्युषितां दिशम् ॥ २५९ ॥

स सिद्धां दृतपाकेन सुधां पीत्वा महौषधिम् ।

लब्धद्विज्वलमाहात्म्यः सायुधः प्रययौ शनैः ॥ २६० ॥

अद्या सन्निहितं तस्य सर्वोपकरणं पथि ।

अभूत् सत्वसहायानां स्वाधीनाः सर्वसम्पदः ॥ २६१ ॥

अथ विद्याधरबधूविलासहसितद्युतिम् ।

हिमवन्तमतिक्रम्य कुक्कुलाद्रिमवाप सः ॥ २६२ ॥

फलोपहारैः स्वीकृत्य तत्र वानरयूथपम् ।

वायुवेगाख्यमारुह्य स तं शैलमलङ्कयत् ॥ २६३ ॥

དེ་ནས་ལྷག་གི་ལས་ཞེས་པ་འདི། ས་འཛིན་དག་ནི་རབ་དུ་གྱེ།
 འཛིགས་སུ་རུང་བའི་སྤྱུ་པ་ཆེན་ནི། བག་གས་ཀྱི་ཆོགས་བཞིན་མདའ་ཡིས་བསྟན།
 264

འདོད་བའི་གཟུགས་ཅན་སྤྲོ་མོ་ནི། གྱུད་མང་སྤྱུ་ཡིས་དབང་བྱས་ནས།
 འདོད་བའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་བོ་འདས། མི་འས་ཅི་མོའི་བདག་པོ་སོང་། 265

དེ་ནས་གྱུན་གཅིག་རི་བོ་ལ། ཡང་ཡང་མཚན་གྱི་ཆེ་མོ་ཡིས།
 བསྟན་ཅིང་བཞོས་པ་དག་གིས་ནི། ལྷོ་བས་ལྷན་གྱི་དུ་པ་བས་འཛིགས། 266

དེ་ནས་དོ་རྩེ་ཅན་ཞེས་པ་འདི། རི་བོ་རབ་དུག་དེ་ཡིས་འཛིགས།
 སྤྲོ་མོ་ཤ་ནི་འཛོལ་བྱེད་པ། བྱ་ཞོད་གཟུགས་ཅན་ཡང་དག་མཐོང་། 267

ཤ་ལྷན་རི་དུགས་ལྷགས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྟུང་བས་ཀྱན་དུ་གཤེགས།
 རི་བོ་དེ་ཡི་གནས་ཀྱི་ཆེར། དེ་ཡི་ལྷས་ནི་གཤོ་མེད་འཁོད། 268

མཚན་གྱི་བྱ་ཞོད་གཟུགས་ཅན་ནི། ཤ་ལ་ཆགས་བས་དེ་སྤངས་ནས།
 འཛིགས་རུང་གཟུགས་ཀྱིས་བཟའ་བའི་ཕྱིར། རི་ཆེའི་ལྷ་དུ་ནོས་པར་བཞོད།
 269

བཙོན་འགྲུས་ཅན་གྱིས་རི་དུགས་ཀྱི། བགས་པ་བདང་ནས་དེ་བས་དེ།
 མང་ལྷང་སྤྱུག་པོས་ཁངས་པ་ཡི། མང་ལྷངས་འཛིན་དག་དུ་ཕྱིན། 270

དེ་ཡི་སྤྱུག་ཞུགས་དོ་བསལ་བས། བྱང་དང་ཚ་དང་ལྷན་པ་སྤྱུལ།
 སྤྲོ་པོ་ལ་སོགས་འཛིགས་པ་དག། འཛོག་པའི་སྤྲོ་ནི་ཆེན་པོ་ཐོབ། 271

अथाजपथनामानमतिचक्राम भूधरम् ।

निहत्याजगरं घोरं विघ्नसंघमिवेषुणा ॥ २६४ ॥

वीणास्वनैर्वशीकृत्य राक्षसीं कामरूपिणीम् ।

कामरूपाद्रिमुल्लङ्घ्य प्रययौ किन्नरीप्रियः ॥ २६५ ॥

वलवान्मुहुराघातनिखातैः शस्त्रशङ्कुभिः ।

एकधारं ततः शैलमारुरोहानिसाहसः ॥ २६६ ॥

अथोग्रतरमारुह्य वज्रकाख्यं स पर्वतम् ।

गृध्ररूपां समालोक्य राक्षसीं पिशितैषिणीम् ॥ २६७ ॥

परिवृत्तेन संच्छन्नः समांसमृगचर्मणा ।

स पादमूले तस्याद्रेस्तस्थौ निश्चलविग्रहः ॥ २६८ ॥

मांसलब्ध्वा तमुत्क्षिप्य गृध्ररूपा निशाचरी ।

निदधे शिखरस्याग्रे भोक्तुं भीषणविग्रहा ॥ २६९ ॥

मृगचर्मं समुत्सृज्य तां निहत्य स वीर्यवान् ।

नीरन्ध्रखदिराकीर्णं प्राप खादिरभूधरम् ॥ २७० ॥

प्रविश्य तद्गुहां लेभे शिलां व्यस्य महौषधिम् ।

शीता तपतमः सर्पराक्षसादिभयापहाम् ॥ २७१ ॥

འབྲུལ་འཁོར་རི་གཉིས་རབ་པ་ཐེབས་པས། རྫོག་ནི་འཕྲོག་པར་དེ་ཡིས་སྟེབ།
འབྲུལ་འཁོར་ཕྱར་པ་མདན་ཅེ་ཡིས། བཅད་ནས་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱས། 272

འབྲུལ་འཁོར་ཕྱར་པ་བཅད་ནི་པས་གྱིས། འབྲུལ་འཁོར་སྟོན་པའི་བཅོས་ཞིང་།
འབྲུལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་བཅད་དེ་བཞིན། ལྷགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་སྦྱར་བའོ། 273

དག་དུ་རྩུབ་ཕྱིན་སྟེས་བྱ་གཉིས། བཟོད་དགར་ལྷག་གི་འབྲུལ་འཁོར་གཉིས།
དེ་བཞིན་ཅུ་ཕྱིན་ཕྱིན་པའི་སེའི། འབྲུལ་འཁོར་དག་པོས་འཛིན་པ་གཉིས། 274

འཛིགས་ཕྱར་ལྷན་པ་ཟབ་པའི་ཕྱག། ཁྲོན་པ་གཉིས་ཀྱང་ནིས་པར་འགོངས།
ཅུ་པོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པའི་པ། དེ་འོགས་ཕྱིན་པོ་ནིས་པས་ད་ནས། 275

མཆེ་པའི་དྲུག་ལྷན་གནས་པའི་ཚུ། བདེ་གཞིས་ཕྱར་འགྲོད་དང་།
གང་འགྲས་མི་འས་ཅི་དག་གི། འབངས་ནིས་ཕྱར་པའི་སྦྲ་དག་གི། 276

དེ་འགྲོད་མེས་སེམས་ལ་བག་གས་ཕྱིན་པ། ཁྱུང་ནི་དུ་བ་ཅན་དག་དང་།
དེ་བཞིན་གྲོད་པ་ཅན་ཞེས་པ། གྲོད་པས་སེམས་ལ་གནོད་ཕྱིན་དང་། 277

མི་འས་ཅི་མོ་ནིས་སེམས་དག་གིས། གང་གི་འགྲས་དུ་གཏུང་ཕྱིར་བ།
ཕྱར་བཞོད་གཞན་ཡང་བསྐྱས་བྱས་ཏེ། དེ་འོག་སྦྲ་ལྷན་ཁྱུང་ཅན་ཕྱིན། 278

དེ་ནས་དེ་ལ་ཕར་འདོད་བས། འགྲས་ཀྱི་སྦྲ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་བརྒྱང་།
ཁྱུང་གིས་བསྐྱལ་བས་པ་ལོལ་ཕྱིན། སྦྲ་ཡི་འཁྲི་ཤིང་དེ་ཡིས་ཐོབ། 279

स यन्त्रपर्व्वतौ प्राप्य संघट्टैः प्राणहारिणम् ।

यन्त्रकीलं शराग्रेण छित्वा चक्रे विनिश्चलौ ॥ २७२ ॥

यन्त्रकीलसमुच्छेदैर्यन्त्रद्वारं विदार्थ्य सः ।

छेदनं यन्त्रचक्रस्य यन्त्रयुक्तौ तथायसौ ॥ २७३ ॥

तीव्रप्रहारौ पुरुषौ यन्त्रमेधौ च दुःसहौ ।

यन्त्रोग्रदन्तनिष्पेधौ तथा मकरराक्षसौ ॥ २७४ ॥

घोरान्धकारगम्भीरं गुहाकूपं विलङ्घ्य च ।

तुङ्गां सरितमुत्तीर्य हत्वा तत्कूलराक्षसान् ॥ २७५ ॥

आशीविषादृतजलां पतङ्गाख्याञ्च निम्नगाम् ।

रोदिनीञ्च नदीं तीरे यस्याः किन्नरचेटिकाः ॥ २७६ ॥

कुर्व्वन्ति रोदनरवैर्विघ्नं तद्गतचेतसाम् ।

तद्विधां हासिनीं नाम हासापहृतचेतसाम् ॥ २७७ ॥

दिशन्ति पुलिने यस्या व्यसनं किन्नराङ्गनाः^१ ।

लङ्घयित्वापगाश्चान्या वेचां प्राप्य नदीं ततः ॥ २७८ ॥

कूलवेचलतालम्बी तस्यामथ तित्तीर्षया ।

पवनप्रेरितां पारवेचवल्लीमवाप सः ॥ २७९ ॥

१ H reads किन्नरीगणाः ।

དེ་ལ་བཞིན་དུ་རབ་རིང་བ། དེ་ཡི་ཕ་རོལ་འགྲམ་དུ་ཕྱིན།

མི་འམ་ཅི་ཡི་གྲོང་ཁྱེར་ནི། རབ་གསལ་ཤེལ་གྱི་ཁང་པ་མགོང་།

280

དེ་ཡི་དལ་བྱས་ནང་དུ་ཞུགས། གསེར་གྱི་བད་ལྷན་མཛེས་པར་ཕྱིན།

དེ་ཡི་ངགས་ཀྱི་ཤིང་ལ་འཛེགས། རིན་ཅན་འབྲི་ཤིང་གིས་འཁྲིལ་བས་ནས།

281

དེར་དེས་ཅུ་སྒྲིམ་དུལ་ཚོགས་ཀྱི། གྲི་བཟང་སེར་པོར་གྱུར་བའི་རྒྱ།

མི་འམ་ཅི་མོ་ནོམ་དག་གིས། གསེར་གྱི་བྱམ་བར་ལེན་པ་མགོང་།

282

དེར་ནི་བྱས་འདིགས་ངལ་བ་ཡིས། གཟེར་བ་ཅིག་ཅན་དེས་མཛོན་ཕྱོགས།

ལག་པས་དྲོན་ནས་གྲོགས་བྱས་ཏེ། དལ་བྱ་ཡིས་ནི་དེ་ལ་རིས།

283

མ་མ་སྲུ་ཡི་ཆེད་དུ་ནི། རྒྱ་འདི་འབད་ནས་ལེན་པར་བྱེད།

གང་ལ་གྲུས་པས་བྱེད་ནོམས་ནི། ཡོངས་སྲུ་ངལ་འདི་ཅི་མི་བྱེད།

284

དེ་ལྟར་ཚོག་སྒྲན་གྱིས་དེས་རིས། མཛེས་སྲུག་སྒྲན་སྒྲན་ལ་ཡིས།

ཕྱོགས་སྲུ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྷུང་མ། དེ་ཡིས་དེ་ལ་རབ་སྒྲུལ་བ།

285

མི་ཡི་རྒྱ་སྐད་དག་བྱའི་སྒྲུང། དྲི་བ་དུ་རྒྱ་བཟང་རྒྱ་ནོམས་ཀྱིས།

མི་འམ་ཅི་གྱུ་ལ་ཡབ་ཀྱི་བཀའ། ཡིད་འཕྲོག་མ་ནི་བྲུས་བྱེད་དོ།

286

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗེད་ཐོས་ནས། སྐད་ཅིག་བདུད་ཅིས་བཅུ་པ་བཞིན།

དེ་ཡི་དྲི་གས་མཚན་སོར་གདུབ་ནི། གསེར་གྱི་བྱམ་བར་དེ་ཡིས་འཕངས།

287

तया प्राप परं पारमाशयेवातिदीर्घया ।

ददर्श किन्नरपुरं स्फारस्फटिकमन्दिरम् ॥ २८० ॥

प्रविश्य स शनैः प्राप्य कान्तां कनकपद्मिनीम् ।

तत्तीरतरुमारुह्य तस्यौ रत्नलतावृतः ॥ २८१ ॥

स ददर्शाम्बुजरजःपुञ्जैः सुरभिपिञ्जरम् ।

हेमकुम्भैर्जलं तत्र नयन्तीः किन्नराङ्गनाः ॥ २८२ ॥

कुम्भोत्क्षेपे श्रमार्त्तायास्तत्रैकस्याः समेत्य सः ।

हस्तालम्बेन साहाय्यं कृत्वा पप्रच्छ तां शनैः ॥ २८३ ॥

मातः कस्य कृते तोयमिदं यत्नेन नीयते ।

यज्ञक्त्या गण्यते नायं भवतीभिः परिश्रमः ॥ २८४ ॥

इति तेन प्रियगिरा सा पृष्ट्वा तमभाषत ।

माधुर्यधुर्यसौन्दर्ये पद्मपातवती क्षणात् ॥ २८५ ॥

मर्त्यामोदापनोदाय सदा सुरभिवारिभिः ।

पितुः किन्नरराजस्य गिरा स्नाति मनोहरा ॥ २८६ ॥

तयेति कथितं श्रुत्वा सुधासिक्त इव क्षणात् ।

स हेमकुम्भे चिक्षेप तदभिज्ञाङ्गुलीयकम् ॥ २८७ ॥

དེ་ནས་མོར་གདུབ་མངོན་པར་འཕྲོག་བྱེད་དེ་ནི་བྱམ་པ་ལས།
 བྱམ་བྱེད་ཡིད་འཕྲོག་མ་ཡི་ནུ་མའི་བྱམ་པ་རྒྱང་ལ་སྦྱང་།
 གང་གི་གཟུགས་བརྟན་ཟེར་ལྷན་རིན་ཅན་འོད་ཟེར་རི་མོ་ཡིས།
 ལྷུང་དུ་སིན་མོ་འདེབས་པའི་ཅེ་དགའ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཐོབ།

288

ད་ལྟེས་རིན་ཅན་མོར་གདུབ་ལྷུས་མེད་གདུམ་དག་ནང་སོང་བ།
 རང་གི་ལྟེས་སུ་ཆགས་པ་གཟུགས་ཅན་བཞིན་དུ་བདྲགས་བྱས་ནས།
 བདག་པོ་འོངས་པར་ཤེས་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ལས་ཐོབ།
 ཅས་པ་དེ་ཡིས་འབངས་མོ་ལ་ནི་རངས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱས།

289

དེ་ནས་འབངས་མོས་དེ་ལ་སྦྱས། ལྷ་མོ་རྫོང་བུའི་ངོགས་དག་ན།
 ཡིད་སྦྱབས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཞིན། དར་བབ་མཛེས་པ་འགའ་ཞིག་མཆིས།

290

གང་མཐུས་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ཆུ། གུར་གུས་མཛེས་པ་ཉིད་བཞེན་པ།
 མོར་གདུབ་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས། གསེར་གྱི་བྱམ་པ་འདི་ཅུ་འཕངས།

291

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་སྟན་ཐོས། གཟུགས་བཟང་ལྷན་པ་ཡིད་འཕྲོག་མས།
 ཁྱོད་ཀྱི་འོངས་པར་ངས་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དེ་ནི་འགྲུགས་སུ་བཏང་།

292

དེ་ཡིས་རབ་སྦྱས་སྟེན་ཚལ་གྱི། ཁང་བར་བཀོད་པའི་མཛེས་པ་ནི།
 ཀྱུ་ལྷུང་ཅན་གྱི་རྒྱ་བ་བཞིན། ཡིད་འཕྲོག་མ་ནི་སོང་བས་མཐོང་།

293

स्नान्यास्ततस्तदभिहारि मनोहरायाः
कुम्भात्यपात कुचकुम्भयुगेऽङ्गुलीयम् ।
यस्यांशुमत्प्रतिमरत्नमयूखलेखाः
क्षिप्रं नखक्षतविलासतुलामवापुः ॥ २८८ ॥

मूर्त्तं ततः स्वमनुरागमिवाकलय्य-
रत्नाङ्गुलीयकमनङ्गकथान्तरङ्गम् ।
सा कान्तमागतमवेत्य कुतस्त्वयेदं
सम्प्राप्तमित्यवददुच्छसितेव दासीम् ॥ २८९ ॥

ततस्तामवददासी देवि पुष्करिणीतटे ।
स्थितः कोऽपि युवा कान्तः प्रत्यक्ष इव मन्मथः ॥ २९० ॥

निक्षिप्तं हेमकुम्भेऽस्मिन्निदं तेनाङ्गुलीयकम् ।
भजते यत्प्रभागर्भं पयः कुङ्कुमकान्तताम् ॥ २९१ ॥

इति तद्वचनं तन्वी प्रियं श्रुत्वा मनोहरा ।
निश्चित्य दयितं प्राप्तमानिनाय तथैव तम् ॥ २९२ ॥

तथा गुप्ततरे न्यस्तं कान्तमुद्यानमन्दिरे ।
कुमुदतीव शशिनं गत्वापश्यन्मनोहरा ॥ २९३ ॥

བཞུགས་པའི་བྱེད་པའི་ནོར་འཕྲུལ་དང་།
 འཕྲུལ་བའི་ཡོངས་གྲུང་ནོར་བར་ཆད་བ་དང་།
 དེ་དག་རབ་དགའ་ཉམས་སུ་བྱོར་གྱུར་པ།
 ལུས་མེད་ཡན་ལག་ཀྱན་ལྷན་མཛེས་པ་ཐོབ།

294

བྲལ་བའི་རྒྱས་སུ་གང་གང་ཆུང་ཆད་བསམས་པས་ནང་དུ་གོས་སུ་བྱས་དང་།
 གང་གང་རབ་དགའ་རབ་གྱུས་ཡིད་སྤྱང་འགྲོགས་ཀྱི་འདེབ་དང་ལྷན་བ་དང་།
 གང་གང་མཛད་བར་མཆོངས་དགའ་བར་སླེད་ལྷན་བྱང་བོར་འོས་གྱུར་བ།
 དེ་དེ་ཐམས་ཅད་མཛོད་གཙུགས་སྐལ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱག་དེ་གཉིས་དག་གིས་བྱས།

295

དེ་མེས་སྤྱོད་ཚུལ་བསྐྱབས་པ་ནི། ངོ་ཚ་ལྷན་བའི་ཡིད་འཕྲོག་མས།
 བཤད་ནས་པ་མ་དག་ལ་ནི། བདག་ཉིས་ཡི་ཡིད་འབྱུང་བལྟན།

296

དེ་ནས་མི་འས་ཅི་ཡི་གྱུལ། དེ་ལ་ཁྲོས་པས་མཆུ་བསྐྱོད་ཅིང་།
 བྱ་མེད་བདག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ། ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་རབ་སྒྲུས་པ།

297

ཀྱེ་མ་མི་འོས་སྒྲེ་བོ་ལ། ཆ་ཡིས་བག་མེད་སྤྱང་གྱུར་པ།
 སྤྱོད་ཚུལ་ངན་པ་བཀྱས་ཀྱང་ནི། ཆགས་པ་ཉིད་ནི་ཁྱོད་མི་གཏོང་།

298

ཁྱོད་ཀྱི་མཛོས་སྤྱུག་ལང་ཚོ་ལ། ལྷ་ནོམས་ཀྱིས་ནི་རེག་བྱ་འདི།
 ཀྱེ་མ་མི་དང་མཛོད་བ་ཡིས། བྱང་ན་བྱ་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར།

299

परस्परालोकनविभ्रमेण

वियोगसन्तापनिवेदनेन ।

तयोः प्रहर्षानुभवेन लेभे

शोभामशेषाङ्गवतीमनङ्गः ॥ २६४ ॥

यद्यत् किञ्चिद्विरहसमये चिन्तयाभ्यस्तमन्त-

र्यद्यत् प्रौढप्रमदसुहृदा मन्मथेनोपदिष्टम् ।

यद्यत् प्रेम्णः सदृशमुचितं यद्यदैात्सुक्यराशे

स्तत्तत्सर्व्वं प्रणयसुभगं दम्पती चक्रतुस्तौ ॥ २६५ ॥

ततः प्रच्छन्नवृत्तान्तं लज्जमाना मनोहरा ।

निवेद्यादर्शयत् पित्रोः पतिं भूमिमनोभवम् ॥ २६६ ॥

ततः किन्नरराजस्तां कोपप्रस्फुरिताधरः ।

उवाच दर्शनपथं परिहृत्यात्मजापतेः ॥ २६७ ॥

अहो प्रमादपतिता दैवादनुचिते जने ।

न विमुञ्चसि दुर्वृत्ते श्लाघ्यमानापि रक्तताम् ॥ २६८ ॥

यौवनोत्पत्तिलावण्यं स्पृहणीयं दिवौकसाम् ।

वत प्रयातमेतत्ते मर्त्यस्त्रेहेन शोच्यताम् ॥ २६९ ॥

མཐོན་པོའི་རིགས་ལས་སྐྱེས་གུར་ཅིང་། སྤྱག་པོའི་ལང་ཚོ་རབ་གྱུས་པ།
 བྱར་འབྲོ་འབྲུགས་པས་ནོམ་ཉམས་པ། ཁྱོད་ནི་ཤིན་དུ་འོག་དུ་འབྲོ། 300

མཁས་པ་ཆགས་བཤམ་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། རིགས་ནི་སྐྱེངས་པར་བྱེད་པ་ལོ།
 མི་བསྐྱན་རིགས་བཞིན་དྲི་མ་ཅན། ཁྱོད་ནི་སྤྱ་ཡང་མི་འདོད་དོ། 301

གཟུགས་ཅས་གྱིས་ནི་ཁྱོད་ཚིམ་ནས། གཤ་དེ་མི་ཡི་དབང་གུར་ན།
 གསེར་ལས་སྤྲུལ་པ་སྐྱེས་བྱ་ཡི། གཟུགས་དང་ཅེ་དགའ་ཅིས་མི་བྱེད། 302

མཐུ་དང་ཡོན་ཏན་གྱིས་དམན་པ། སྐྱེས་བྱ་རབ་མཛེས་དབྱིབས་ཅན་གྱི།
 མཛེས་སྤྱག་རི་མོར་བྲིས་པ་ཡི། སྐྱེས་བྱ་ཡི་བཞིན་ཅིག་པ་མཛེས། 303

འབྲེལ་དམན་ངོ་ཚས་སྒྲིག་ཅན་མ། ཁྱོད་ཁྱོ་བདག་གིས་གསད་བར་བྱ།
 ཁྱོད་སྐྱོང་ལ་འདྲིས་ལྷ་ནོམས་གྱི། བཞིན་ནི་བདག་གིས་ལྷ་མི་པོད། 304

བདེན་བར་སྒྲོ་བ་དང་ལྷན་ཞིང་། མཐོན་པོར་གུར་པའི་རིགས་དག་ནི།
 བྱ་མོས་འབྲུམས་པར་བྱེད་པ་ལྟེ། དུས་ནི་དེ་བར་དགའ་བས་བཞིན། 305

དེ་སྐད་པ་ཡིས་སྤྲད་གུར་དེས། མཚི་མའི་ཐིགས་པ་རྒྱ་མ་ལ།
 དོ་ཤལ་སྤྱད་མེད་སྒྲིག་བྱེད་ཅིང་། བཞིན་བདུད་དེ་ལ་རབ་སྤྲས་པ། 306

ཡབ་ལགས་ཁྱོ་བར་མི་འོས་པ། དེ་དག་བདག་ལ་གསུང་འོས་མིན།
 མཐུ་ཡིས་མི་འདྲ་ཅི་དག་ལས། ལྷག་པའི་མི་མ་ཐོས་སམ་ཅི། 307

उदग्रगोचप्रभवा घनयौवननिर्भरा ।

निम्नगे श्लोभविभ्रष्टा यातासि सुतरामधः ॥ ३०० ॥

विद्वदुद्वेगजननी कुलवैलक्ष्यकारिणी ।

मलिना खलविद्येव सम्मतासि न कस्यचित् ॥ ३०१ ॥

रूपमाचेण दृष्टा त्वं यदि मर्त्यवशं गता ।

तत् किं न रमसे हेमनिर्म्माणपुरुषत्विषा ॥ ३०२ ॥

प्रभावगुणहीनस्य पुंसश्चारुतराकृतेः ।

आलेख्यपुरुषस्येव सौन्दर्यं भित्तिरञ्जनम् ॥ ३०३ ॥

बध्यो मे त्वत्पतिः पापे हीनसम्बन्धलज्जया ।

मुखं द्रष्टुं न शक्नोमि त्वद्याच्चाप्तदिवौकसाम् ॥ ३०४ ॥

सत्यमुत्साहयुक्तस्य कुलस्योन्नतिशालिनः ।

जरेव किल कायस्य कन्या सङ्कोचकारिणी ॥ ३०५ ॥

इति सा भर्त्सिता पित्रा तमुवाच नतानना ।

असूत्रहारं कुर्व्वाणा कुचयोर्वीर्याघविन्दुभिः ॥ ३०६ ॥

कोपादनुचितं तात नैतन्मां वक्तुमर्हसि ।

न श्रूयन्ते प्रभावेण किं नराः किन्नराधिकाः ॥ ३०७ ॥

མཁའ་མིང་གིས་ཀྱང་བགྲོད་དགའ་བ། ས་འདི་གང་གིས་བགྲོད་གྱུར་ནས།
འོངས་པ་མཐུ་ཡི་ས་གནིད། མི་ཉིད་ཡིན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར།

308

ལུས་ཅན་ནིས་ས་ཀྱི་ལུས་དག་ནི། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་ཆོད་བྱེད་ཉིད།
བསིལ་ཟེར་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་ནི། ཀྱན་དགའ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

309

ཡབ་གཅིག་རིགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་རྗེས་སྤྱོད་འབང་།
ལྷ་གྱིས་བདུད་ཅི་རྒྱག་པ་ནི། ཉག་པོ་བཅེགས་པའི་སྤྱན་ལྷ་ཉིད།

310

ཁ་ཅིག་ནང་ན་ཡོན་ཏན་ལྷན། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྦྱོན་བསྐྱབས་པས།
ནོར་བུ་ནིས་ས་གྱི་རིན་དག་ནི། མ་བདེགས་འགོངས་པར་ཡོངས་མི་བྱ།

311

དེ་ཐོས་མི་འམ་ཅི་ཡི་བདག། དེ་དེ་བཞིན་ཞེས་སེམས་བྱེད་ཅིང་།
མག་པ་ཡང་དག་པོས་ནས་ནི། ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་འདོད་པས་སྤྱོད།

312

མི་འམ་ཅི་ཡི་བྱ་འདི་དག། དེ་ཞིག་ཁྱིད་ཀྱི་མཛེས་པས་བདུལ།
མཐུ་ནི་ཡང་དག་བསྟན་པ་ནི། མཚོག་གི་འབྲེལ་པ་དག་ཏུ་འོས།

313

ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ་ཤརི་འུགས། ཤར་བྱུང་བྱས་སྐད་ཅིག་གིས།
དྲིལ་བྲེག་པར་བཏབ་མི་ཉུང་བར། དབ་ཏུ་བསྐྱུས་ལ་སྤྱར་ཡང་བྱིན།

314

བཞེན་དང་འབེན་ལ་སོགས་པ་ཡི། གཞུ་ཡི་རིག་བྱེད་མཁས་པ་སྟོན།
དེ་ནས་གྲགས་པའི་བ་དན་ནི། ཡིད་འཕྲོག་མ་འདི་ཁྱིད་དབང་གྱུར།

315

गरुडस्यापि दुर्लब्ध्यामिमामुल्लङ्घ्य यः क्षितिम् ।
प्रभावभूमिरायाति मनुष्यः स कथं भवेत् ॥ ३०८ ॥

गुणसंवादिनी मूर्त्तिर्भवत्येव शरीरिणाम् ।
करोत्यानन्दसंवादं द्युतिरेव हिमत्विषः ॥ ३०९ ॥

जात्या किं क्रियते तात स्वभावानुगुणा गुणाः ।
पूर्णेन्दुरमृतस्यन्दौ कालक्लृप्तस्य सोदरः ॥ ३१० ॥

भवत्यन्तर्गुणाः केचिच्छन्नदोषास्तथा परे ।
अपरीक्ष्य न कर्त्तव्या मणीनां मूल्यलङ्घना ॥ ३११ ॥

श्रुत्वैतत् किन्नरपतिस्तत्तथेति विचिन्त्य च ।
जामातरं समाह्वय गुणजिज्ञासयाब्रवीत् ॥ ३१२ ॥

त्वया कान्त्या जितास्तावदेते किन्नरदारकाः ।
सन्दर्शितप्रभावस्तु दिव्यसम्बन्धमर्हसि ॥ ३१३ ॥

अत्यायतं शरवणं कृत्वोद्धृतशरं क्षणात् ।
व्युप्तमन्यूनमुच्चित्य पुनर्देहि तिलाङ्गकम् ॥ ३१४ ॥

सन्दर्शय धनुर्वेदे दृढलक्ष्यादिकौशलम् ।
ततः कीर्त्तिपताकेयं तवायत्ता मनोहरा ॥ ३१५ ॥

ཞེས་དེ་དེ་ཡིས་གྲུ་གྲུ་ལས། འོས་པ་མིན་པའི་ལས་ལ་བསྐྱེད།
གཞིན་ནུ་མཆོས་མ་ལ་ཆགས་པས། བསམ་ཅད་བྱ་བར་རབ་དུ་བཅོམས། 316

དོན་མེད་ངལ་ཞིང་ཚོར་མོངས་འབྲས། ཤར་འབྱིན་ལ་རབ་ཞུགས་པ།
དེ་ཤེས་མིག་ཕྱོང་ལྷན་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱུང་བས་ཡང་དག་བསམས། 317

ཅི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་པའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་གྱུ་ལྷུས་འདི།
འབྲས་མེད་ཉོན་མོངས་ལས་ལ་ནི། མི་འམ་ཅི་ཡི་དབང་གིས་བསྐྱོས། 318

འདི་ཡི་ངལ་དུབ་དུས་འདི་ལ། བདག་གིས་ཕྱོང་གྲོགས་རབ་དུ་བྱ།
དེ་ལྟར་བསམས་ནས་བསྐྱུ་བྱིན་གྱིས། དེ་ཡི་ལས་ནི་རྫོགས་བྱས་དེ། 319

མཚན་སྤྱིན་བསྐྱེད་པས་བསྟན་པ་ཡི། གནོད་སྤྱིན་ལག་གི་གཟུགས་ཅན་གྱིས།
ཤར་འའི་ནགས་ནི་རབ་སྤྱུང་བ། མཉམ་པར་དེ་ལ་ནི་བྱེ་གང་བཏབ། 320

བསྐྱུ་བྱིན་གྱིས་སྒྲོས་གྲོག་སྤྱུར་གྱིས། ཡང་དག་བསྐྱུས་ནས་གཅིག་དུ་བྱས།
མི་འམ་ཅི་ཡི་དབང་པོ་ལ། ཡ་མཚན་སྤྱུང་དུ་གཞིན་ནུས་སྤུལ། 321

སྤྱོབས་གྱིས་དེ་ཡི་གསེར་གྱི་ནི། ར་བ་བདུན་དང་ཉ་ལ་བདུན།
ཕག་གི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་ལྷན། རྫོ་ལྷན་གིན་དུ་རྫོ་བས་སྤུག། 322

གང་གིས་དེ་ཡི་ཅོད་པན་ལ། ལྷ་ཡི་མེ་དོག་ཆར་འཐོབ་པ།
བསྟན་བཅོས་མཚན་དང་ཅོལ་དང་ནི། སྤྱུ་ཅོལ་བཟོ་དང་སྤྱོབས་ནིས་བསྟན། 323

इत्यशक्नेऽपि कौटिल्यात् प्रेरितस्तेन कर्मणि ।
सर्वं कान्तानुरागेण कुमारः कर्तुमुद्ययौ ॥ ३१६ ॥

मिथ्याश्रमक्लेशफले प्रवृत्तं शरपाटने ।
तं विज्ञाय सहस्राक्षः पक्षपातादचिन्तयत् ॥ ३१७ ॥

किं भाद्रकल्पिको बोधिसत्त्वोऽयं पार्थिवात्मजः ।
नियुक्तः किन्नरेन्द्रेण निष्फले क्लेशकर्मणि ॥ ३१८ ॥

अस्यास्मिन् समयायासे कार्यं साहायकं मया ।
इति सञ्चिन्त्य शक्रोऽस्य कर्मनिष्पत्तिमादधे ॥ ३१९ ॥

शतक्रतुसमादिष्टैर्यक्षैः शूकररूपिभिः ।
उत्पाटिते शरवने समे व्युत्पन्निलाढकम् ॥ ३२० ॥

एकीकृतं समुच्चिन्य शक्रस्तृष्टैः पिपीलकैः ।
कुमारः किन्नरेन्द्राय विस्मिताय न्यवेदयत् ॥ ३२१ ॥

स सप्तकनकस्तम्भान् सप्ततालान् बलोज्जितः ।
शूकरीचक्रसंयुक्तान् विद्ध्वा निशितपत्रिणा ॥ ३२२ ॥

शास्त्रास्त्रविक्रमकलाशिल्पशक्तिमदर्शयत् ।
ययास्य पेतुर्मुकुटे दिव्याः कुसुमदृष्टयः ॥ ३२३ ॥

མི་འམ་ཅི་ཡི་གྲུ་པ་པོ་ནི། དེ་དབུས་ཡ་མཚན་གྱུར་མེད་ཀྱང་།
དེ་ཉིད་དབུས་བའི་སྤྲུང་དུ་སྤྲར། རིགས་པ་དེ་དེ་སེམས་པར་བྱེད།

324

མེད་པར་ཞེན་པ་ཤིན་དུ་བདྱན་ལྷན་གཞན་གྱི་གནོད་པས་ཆུ་བཞིན་འབྲུག།
ཡོན་ཏན་བསྟོ་སྤྲུག་གིས་ཀྱང་མི་མག་ཤིན་དུ་འགལ་བའི་སྒོ་ཅན་ནོམས།
གྱུ་ཆེ་མཚར་ལ་སྤྲུ་བཅད་འཛོན་ཅིང་དམ་པ་བཟོད་ལ་དགོད་པར་བྱེད།
གྲགས་པ་མཆོག་ལ་བཞིན་དག་ལོག་ཅིང་འགལ་བ་བརྗོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།

325

དེ་ལ་དེས་སྤྲུས་བྱོད་གྱིས་ནི། ལྷ་ཡི་མཐུ་འདི་གསལ་བར་བྱས།
དེ་ནི་ཤེས་རབ་བྱུང་འཕགས་དག། བྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་པ་སྤྲན་པར་འོས།

326

གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དབྱེར་མེད་ཅིང་། བྱུན་དང་ན་ཚོད་མཚུངས་གྱུར་པ།
མི་འམ་ཅི་མོ་འཁོད་པ་ཡི། དབུས་ནས་རང་གི་དགའ་མ་རྒྱངས།

327

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ཡིས་སྤྲར། མི་འམ་ཅི་མོ་ལྷ་བསྟོ་དག།
རྩོགས་པ་ཁ་དོག་ལང་ཚོ་དང་། ཆས་མཚུངས་མདུན་དུ་དེ་ཡིས་མཐོང་།

328

དེ་དག་དབུས་ནས་ཡིད་འཕྲོག་མ། དེ་ཡིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་བརྒྱང་།
འབྲི་ཤིང་ནགས་ཀྱིས་བསྐྱིབས་པ་ཡི། རྩུ་དེ་འབྲི་ཤིང་གང་བས་བཞིན།

329

དེ་ནས་མི་འམ་ཅི་དབང་གིས། འདི་ནི་ལྷ་ཞེས་ངེས་བྱས་ནས།
ཆོས་པས་དེ་ལ་ཡིད་འཕྲོག་མ། ལྷ་ཡི་རིན་ཅན་དང་བཅས་བྱིན།

330

विस्मितोऽपि प्रभावेण तस्य किन्नरभूपतिः ।

पुनस्तद्वचनायैव तां तां युक्तिमचिन्तयत् ॥ ३२४ ॥

दधति विपुलाश्चर्ये मौनं हसन्ति सतां स्तुतौ

मलिनवदनाः कीर्त्युत्कर्षे व्रजन्ति विवादिताम् ।

अपि गुणशतैर्नाराध्यन्ते विरुद्धधियः परं

परपरिभवस्रोभारम्भस्थिराभिनिवेशिनः ॥ ३२५ ॥

स तमूचे प्रभावोऽयं दिव्यः प्रकटितस्त्वया ।

प्रज्ञाप्रकर्षमधुना सन्दर्शयितुमर्हसि ॥ ३२६ ॥

अभिन्नवर्णरूपाणां तुल्याभरणवाससाम् ।

किन्नरीणां स्थितां मध्ये गृहाण निजवस्त्रभाम् ॥ ३२७ ॥

इत्युक्तः स पुनस्तेन किन्नरीशतपञ्चकम् ।

तुल्यवर्णवयोवेशं ददर्श व्यग्रमग्रतः ॥ ३२८ ॥

तासां मध्ये परिज्ञाय स जग्राह मनोहराम् ।

वस्त्ररीवनसंच्छन्नां मृङ्गश्रूतलतामिव ॥ ३२९ ॥

देवोऽयमिति निश्चित्य ततस्तं किन्नरेश्वरः ।

तुष्टस्तस्मै ददौ दिव्यरत्नैः सह मनोहराम् ॥ ३३० ॥

མཚོག་གི་ལོང་ས་སྤྱོད་འབྱོར་པ་ཡིས། གུས་དང་བཅས་པས་དེ་ཡིས་མཚོད།
དེ་ལ་ཉུས་ནས་ཆུང་མར་བཅས། གཞོན་ཉུང་གི་གོང་ཁྱིམ་སོང།

331

ཡིད་འཕྱོག་ས་སྤོན་འགྲོ་བའི་བུ། འོང་བ་མཐོང་ནས་ས་ཡི་བདག།
བདུད་རྩི་གྲུ་མཚོས་ཁྲུང་བའི་དབང། མཐོང་ནས་འཕྱར་བཞིན་ནོས་པར་མཛེས།

332

དེ་ནས་གྲུ་ཕྱིན་སྤྱོད་ཚུལ་ཟླ་བའི་གདུགས་དཀར་ལྷན་པ་ལ།
སྤྱོད་གྲུ་འགྲུང་བ་འཕྱོག་པའི་དེ་ནི་མཛོན་པར་དབང་བསྐྱར་ནས།
ཚོག་ཤེས་བསེལ་ལྷན་དཔེན་པའི་བདུད་རྩིས་མཛོན་པར་དགའ་བ་ཡིས།
རབ་དུ་ཞི་བ་ལྷན་པའི་གྲིབ་བསེལ་མི་ཡི་བདག་པོས་བཟུན།

333

ནོར་བཟང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་ཉིད།
གཟི་ཕྱིན་གྲུ་ཆེ་དེ་ལ་རིན་ཅན་བདུན།
གཙུག་པོ་ཉིད་གྱུར་གསུང་པའི་མཐུས་འཛིགས་ནས།
གཡོག་ལ་གནས་པའི་དོན་བཞིན་ཉེ་བར་འོངས།

334

ནོར་བཟང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་དེ་ཉིད་དེ།
ཡིད་འཕྱོག་མར་གྱུར་དེ་ཡང་གུགས་འཛོན་ས།
དེ་དང་བུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སེས་གདུངས་པ།
འདི་སྤྱིང་འདོད་པས་བཅིངས་ལས་བདག་གིས་ཐོབ།

335

स्नाथ्योपभोगविभवैः पूजितस्तेन सादरम् ।

जायासखस्तमामन्त्र्य कुमारः स्वपुरं ययौ ॥ ३३१ ॥

मनोहराग्रं पुत्रं प्राप्तमालोक्य भूपतिः ।

राकेन्दुदर्शनोद्भूतः सुधाम्बुधिरिवाबभौ ॥ ३३२ ॥

पुत्रं ततश्चरितचन्द्रसितातपत्रे

राज्येऽभिषिच्य परितापहरं प्रजानाम् ।

सन्तोषशीतलविवेकसुखाभिरामां

छायामसेवत नृपः प्रशमद्रुमस्य ॥ ३३३ ॥

प्राप्ताभिषेकं सुधनं प्रभाते

तं सप्तरत्नानि पृथुप्रतापम् ।

नवप्रभावप्रभुभावभीत्या

सेवानिवासार्थमिवोपजग्मुः ॥ ३३४ ॥

स बोधिसत्त्वः सुधनोऽहमेव

यशोधरा सापि मनोहराभूत् ।

तद्विप्रयोगव्यसनानलार्तिः

कामानुबन्धादियतौ मयाप्ता ॥ ३३५ ॥

དེ་སྤྲད་འདོད་པ་པརྟེའི་བཞིན་གྱི་མིག་གི་མཐའ་ལ་གནས་གུར་ཅིང་།
 རབ་གྱིས་མེ་རྟོག་ལས་སྦྱིས་དྲུལ་ཚོགས་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ལའི་ཅེ་མོ་ཅན།
 མོངས་བྱེད་བྱ་ངན་གདུང་བའི་མདའ་ཡིས་གང་གི་འཛིག་རྟེན་འབྲིགས་བྱེད་པ།
 རྟོན་པའི་ཅེ་དགས་ཞི་བའི་རི་རྒྱགས་འཆིང་བྱེད་དམ་པ་ནྟམས་ཀྱིས་སྤངས། 336

དེ་ནས་གྱུལ་བ་རང་གིས་རང་གི་གདམ།
 བཤད་པ་དེ་ནི་དག་སྤོང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོས།
 འདོད་པ་རོ་ལྷན་ཁྲོ་ན་སྤྲོད་པ་ནི།
 འདབ་བགྱའི་ཅ་བ་སྦྱོས་པོ་ཉིད་དུ་ངེས།

337

ཞིས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
 བརྗེད་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་གིང་ལས་ནོར་བཟང་གི་རྟོགས་པ་བརྗེད་པའི་ཡལ་
 འདབ་མྱེ་རྒྱག་ཅུ་ཅ་བཞི་པའོ།

तस्मात् कामः कमलवदनानेत्रपर्यन्तवासी
 वर्ज्यः सद्भिः शममृगबधूबन्धकेलीकिरातः ।
 स्फुर्जत्पुष्पप्रसरजरजःपुञ्जहालाहलोग्रै-
 लीकः शोकव्यसनविशिखैर्मोहनैर्येन बिद्धः ॥ ३३६ ॥

इति भिक्षुगणः स्वयं जिनेन
 स्वकथान्तां विनिवेदितां निशम्य ।
 सरसं पृथुमूलमेव मेने
 शतशाखस्य मनोभवं भवस्य ॥ ३३७ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 सुधनकिन्नर्यवदानं नाम चतुःषष्टितमः पक्षवः ॥

རྩ་གཅིག་པའི་དོགས་བརྗོད།

ཡོངས་སྤྱོད་ཅི་དགའ་དག་གི་དྲི་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་དབང་པོ་ཐོབ་པ་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱངས་གུང་བ།
 ཆགས་ལྷན་སྤྱང་ཅི་འབྱངས་ནིམས་ཤིན་དུ་དམ་པར་འདི་ཉིད་དུ་ནི་གང་གང་འཛིང་བྱེད་པ།
 རྒྱུ་བ་སྤར་གོམས་ཞེན་ཅིང་ཤིན་དུ་ཆགས་བཅས་ལས་བྱུང་བའ་ཆགས་ཅི་བའི་ལྷག་མ་ལས།
 དོགས་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་བའི་ཡིད་འདིར་བསྐྱོའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་བར་

འགྱུར། 1

ཤྲུའི་གོང་བྱེད་དག་དུ་སྤྱོད། རྩ་གོ་རྒྱུ་ཡི་ཀྱན་རར་གནས།

གྱུལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་སྤྱར། དག་སྤོང་ཡང་དག་ཚོགས་པས་ཞུས། 2

ཞི་བར་ཞུགས་ཤིང་ཆས་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར།

འཁོར་བའི་ནོམ་འགྱུར་སྤྱོད་ལས་རྒྱུག་པ་བྱོད།

མི་ཡི་བདག་པོའི་པོ་བྱང་འཁོར་འདུག་པ།

གྲགས་འཛིན་མས་མཐོང་ནོམ་པར་མོངས་པ་བཞིན།

3

བྱོད་མཐོང་ཉིད་ན་ཀྱན་དུ་བབྱུན་བྱས་ཤིང་།

འདར་ཞིང་གཡོ་བའི་ལུས་ལྷན་ནོམ་པར་གནས།

ལག་ན་ལ་དུའི་སྤོད་བརྒྱང་བྱོད་ཀྱིས་ནི།

ཟས་ཀྱི་ལྷག་གནས་དག་ལ་ཆགས་པར་བྱེད།

4

དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་ནིས་འགྱུར་ནིས་པར་ལྡན།

ད་ལྟ་ཡང་ནི་ཉི་བར་ཞི་མི་འགྱུར།

ཁྱོད་ཞལ་ཟླ་འོད་བཟལ་ན་ཤིན་དུ་དེ།

ཉམས་དེ་ཉིན་བར་ཀྱ་མུད་ལྡན་པ་བཞིན།

དེ་སྐད་མཚར་ལས་དག་སྤོང་ཚོགས་ཀྱིས་དྲིས།

ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་ལ།

མུ་དྲིག་འབྲས་བྱ་རབ་སྦྲས་བྱ་བའི་འོད།

མཛེས་མ་འགོད་ཅིང་བཅོས་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ།

མངོན་འདོད་ཅེ་དགའ་ནིས་འགྱུར་ལྡན་པ་འདི།

གྲགས་འཇིག་མ་ནི་དང་ཉིད་འཇིག་པ་མིན།

སྐྱེ་གཞན་ལ་ཡང་འདོད་པའི་ནིས་འཕྲལ་གྱིས།

དེ་ཡི་ལ་དུས་བདག་ལ་ཆགས་པར་བྱས།

ཀ་ཤིའི་གོང་དུ་མི་དབང་ཀ་ཤུ་སྒྲོན།

ཟླ་བའི་འོད་ལྟར་དཀར་བའི་གྲགས་པ་ཅན།

དབྱ་བྱོས་གཉིས་འབྲང་ལྷགས་ཀྱ་ཡིན་མོད་ཀྱང་།

སྤྱོད་ཚུལ་མི་རྣེས་བཞིན་དྲང་བོར་གྱུར།

नाद्यापि शान्तिं समुपैति तस्याः
मनोविकारः स बहुप्रकारः ।
त्वदाननेन्दुद्युतिविप्रयुक्ता
सौदत्यलं सा हि कुमुदतीव ॥ ५ ॥

इति स्मयाद्भिक्षुगणेन पृष्टः
किञ्चित् स्मितेनाधरपल्लवस्य ।
प्रत्युत्तमुक्ताफलविद्रुम्भाभां
निवेश्य शोभां भगवान् बभाषे ॥ ६ ॥

यशोधराद्यैव विकारयुक्तां
विभर्त्ति नैतामभिलाषलीलाम् ।
जन्मान्तरेऽपि स्मरविभ्रमैर्मे
सा मोदकैर्लीभनमेव चक्रे ॥ ७ ॥

काश्यः पुरा काशिपुरे नरेन्द्र-
श्चन्द्रावदातद्युतिकीर्त्तिरासीत् ।
अप्यङ्कुशः शत्रुमदद्विपाना-
मतीक्ष्णवृत्तः सरलस्वभावः ॥ ८ ॥

དཀའ་ཐུབ་འབད་པས་བྱ་དོན་གཉིད་དེ་ལ།
 བྱ་མོ་པདྨ་ལྷན་ཉིད་གཅིག་བྱ་བྱང་།
 སྐྱེ་གྱེ་སྐྱོང་ལ་གཡེལ་བ་དང་བཅས་པའི།
 ས་བདག་པལ་ཆེད་རིགས་བཞུད་ཉུང་བར་འབྱུང་།

9

པོ་བྱང་འཁོར་དུ་དེ་ནི་ཡོངས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 སེམས་ལའང་བསམས་པའི་མི་བདག་གིས་སྤྱད་ནས།
 མཁས་པ་ལ་སོགས་སྒོན་པོ་བོས་ནས་ནི།
 གཉིད་བྲལ་དགའ་བ་ཉམས་པས་རབ་སྤྲེལ་བ།

10

ལོ་འདབ་གྱིས་ཤིང་ཙཱ་བ་བདྱན་པར་ཟུག།
 སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་ཉིད་འཛོལ་གན་དུ་སྤྱོ།
 མཚུངས་པར་སྐྱེ་བས་དམན་པའི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་ནི།
 སྤྱིན་བྱས་ཟོས་པའི་ཤིང་བཞིན་བདག་གིས་རིག།

11

ལང་ཚོ་རབ་དུ་སྤྱིན་འོས་བསྟེན་པ་ཡིས།
 བྱ་མོ་པདྨ་ལྷན་གཅིག་བྱ་བདག་ལ་ཡོད།
 དེ་ནི་འབད་པས་མག་པ་ལ་བྱིན་ཚོ།
 བྱ་ཚ་ཉིད་དང་དེ་ལ་བྱམས་པའང་རིང་།

12

पुत्रार्थिनस्तस्य तपःप्रयत्नै-
रेकैव कन्या नलिनी बभूव ।
प्रायः प्रजापालनसावलेपाः
स्वल्पान्वया एव भवन्ति भूपाः ॥ ९ ॥

अन्तःपुरे तां परिवर्द्धमानां
चित्ते च चिन्तां नृपतिर्विचिन्त्य ।
आह्वय विद्वत्प्रमुखानमात्यान्
प्रजागरग्रस्तरतिर्जगाद ॥ १० ॥

विस्तीर्णेशाखं स्थिरवद्धमूल-
मभ्युन्नतं सर्व्वजनोपजीव्यम् ।
अवैमि तुल्यप्रसवावह्वीनं
घुणक्षतं वृक्षमिवाधिपत्यम् ॥ ११ ॥

एकैव कन्या नलिनी ममास्ति
वयः प्रदानोचितमाश्रयन्ती ।
तस्यां प्रयत्नेन वरार्पिताया-
मपत्यता तत्प्रणयोऽपि दूरे ॥ १२ ॥

ལག་པར་སྒྲོན་མའི་སྒྲོང་བྱ་རབ་འབར་བཞིན།
 སྒྲུ་བོས་རང་གི་བྱ་མོ་བརྒྱུང་མི་ནུས།
 བཀྲས་ས་པའི་རྟོག་བཞིན་བཞུགས་ལ་བཀྲང་བྱ་བ།
 དེ་གས་ཀྱི་བྱ་མོ་བསམ་བའི་འབྲས་བྱ་ཉིད།

གཡོག་ལ་སྒྲིན་མིན་གྲོང་པ་ལ་འོས་མིན།
 མི་དབང་བྱ་མོ་རིང་པོ་ཉིད་ལ་འོས།
 དེ་ལྟར་ཀུན་སྒྲུད་རིང་པོ་མི་ཤེས་པས།
 ཤི་དང་སོང་བ་དག་ལ་བྱེ་བྲག་ཅི།

དེ་སྒྲུད་གང་ཞིག་བྱ་དངོས་བདག་ཉིད་ཅན།
 རང་ཡུལ་རབ་སྒྲུངས་བདག་གི་ཡུལ་འཛིན་པ།
 བདག་གི་མག་པའི་དངོས་གྱུར་འགའ་ཞིག་དེ།
 ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འབད་པས་བཅའ་བར་བྱ།

བདག་གིས་ཐོས་པ་བཀྲ་དག་གི་གྱུན།
 བསོད་ནམས་དག་པའི་ངོགས་དང་ཉེ་བ་ན།
 སྒྲིམ་པར་བཅས་ན་དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐར་ནི།
 གྱུལ་བའི་དང་སྒྲོང་ཀྱང་ཤུ་པ་བཞུགས་ལོ།

पाणौ प्रदीप्तामिव दीपवर्त्तिं
धर्त्तुं न शक्नोति जनः स्वकन्याम् ।
न्यासार्थतुल्या हि परार्पणीया-
श्चिन्ताफला एव कुलस्य कन्याः ॥ १३ ॥

न मृत्युदेया न च पौरयोग्या
दूरोचिता एव नरेन्द्रकन्याः ।
अज्ञातनित्याचरितस्य दूरं
मृतस्य जातस्य च को विशेषः ॥ १४ ॥

तस्मात् प्रयत्नेन मया स कश्चि-
ज्जामातृभावे गुणवान् नियोज्यः ।
स्वदेशमुत्सृज्य ममैव देशे
विभर्त्ति यः पुत्र इवाधिपत्यम् ॥ १५ ॥

श्रुतं मया जह्नुमुताप्रवाह-
पुण्यावदाते पुलिनीपकण्ठे ।
साहज्जनीनाम्नि तपोवनान्ते
राजषिरास्ते किल काश्यपाख्यः ॥ १६ ॥

དེ་ཡི་ས་བོན་སྤྱི་བས་རྒྱང་གྱུར་པ།
 རྩ་ཡི་བསྐྱེད་ལས་དོ་སྤྱིང་དམའ་བར་ཆགས།
 རྩ་འདོད་ཀྱིས་གཟིར་རི་དྲགས་མོ་ཡིས་འཕྲངས།
 གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་གཞིན་ཏུ་བཅས་པར་གྱུར།

17

དེ་ཡི་པས་བརྒྱང་ནགས་སུ་རི་དྲགས་དེ།
 རྩ་པར་བསྐྱེད་ཅིང་བདུལ་ཞུགས་དག་ཀྱང་བསྐྱབས།
 མོར་ཚད་དུ་ཡི་ཡང་དག་མཚན་གྱུར་པས།
 བྱིས་པ་དུ་གཅིག་པ་ཞེས་མིང་དུ་བྲགས།

18

དར་བབ་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་སྦྱོང་བྱེད་ཅིང་།
 ཚངས་སྦྱོད་དང་བཅས་ཀྱི་མེད་རང་བཞིན་ཅན།
 དུལ་ནི་མངོན་པར་མི་ཤེས་གྲོགས་མེད་གནས།
 དེར་ནི་དག་པོའི་ཉི་འོད་ལྷ་བྱར་མཛེས།

19

དེ་ནི་གལ་ཏེ་པད་ལྷན་ཁྱོད་ཉིད་དུ།
 གྱུར་ནས་གྱུད་ནི་རབ་དུ་ཞི་མིང་གྱུར།
 གཟི་བརྗེད་གཏོར་དེ་རབ་དུ་འགྲགས་པ་ཡིས།
 གཞོད་མེད་རིགས་པ་ཅི་ཡང་བསམ་པར་མཛོད།

20

तस्य सुतं प्रस्रवणेन वीर्यं
 दैवोदयादश्मनि सन्नताग्रे ।
 तोयस्पृहात्ता हरिणी निपीय
 सुवर्णवर्णं सुषुवे कुमारम् ॥ १७ ॥

वने मृगीस्तन्यविवर्द्धितोऽसौ
 पित्रा मृहीतो विहितव्रतश्च ।
 नाम्ना प्रसिद्धः शिशुरेकमृङ्गः
 स लक्ष्यमाणाङ्गुलमात्रमृङ्गः ॥ १८ ॥

युवा चतुर्थानपरायणश्च
 स ब्रह्मचारी विमलस्वभावः ।
 निःसङ्गवासाद्विषयानभिज्ञ-
 स्तत्राकठारार्करुचिश्चकास्ति ॥ १९ ॥

स चेन्नलिन्याः पतितामुपैति
 तद्देष वंशः प्रशमं न याति ।
 तेजोनिधेरानयने तु तस्य
 विचिन्त्यतां काप्यनपाययुक्तिः ॥ २० ॥

ཅེས་པ་མི་བདག་ཚིག་གོས་ཡུན་རིང་དུ།
 དབྱུང་ནས་ཟློན་པོ་ཀུན་གྱིས་དེ་ལ་སྦྱས།
 དེ་ནི་དེ་ཡི་བསྟིག་ནས་ཉེ་བའི་སར།
 ཉགས་སུ་གྱུལ་པོའི་བུ་མོ་ཅེ་བུ་ཐོང་།

དེ་ཚིག་ཇེས་སུ་འདོད་བྱས་གྱུལ་པོ་ཡིས།
 འདོད་པའི་དོན་ཀུན་ནིས་པར་བཤད་ནས་ནི།
 པརྱོ་ཅན་བསངས་རབ་དུ་སྟོབས་པ་བཞིན།
 ཐུབ་པའི་གཞིན་ནུ་དབྱེག་ཕྱིར་ཅེ་བུ་སོང་།

མཇེས་མས་ཉགས་ཀྱི་མཐར་ནི་དལ་གྱིས་ཕྱིན།
 གཟུགས་བཟང་ཅེད་འཇེས་མངོན་པར་དགའ་བས་རོལ།
 མཇེས་པའི་མིག་ཅན་དེ་ནི་ཁྱུང་གཞིན་གྱིས།
 བསྐྱོད་པའི་འཁྲི་ཤིང་བཞིན་དུ་ཡང་དག་གྱུ།

དེ་ནི་རོལ་ཅིང་མེ་ཏོག་འབྲུ་བ་ཡིས།
 རི་དྲགས་དུ་རབ་གཡོ་ཞིང་ནིས་བསྐྱོད་པའི།
 ཉགས་མཐོང་རང་གི་དཀར་ཐུབ་ཉགས་ཚལ་ནས།
 དག་མཚན་ལྷན་པའི་གཞིན་ནུས་ཡང་དག་འོངས།

श्रुत्वेति वाक्यं नृपतेरमात्या
विचार्य सर्वं सुचिरात्तमूचुः ।
तदाश्रमोपान्तवने विहर्तुं
विस्तृज्यतां सम्प्रति राजपुत्री ॥ २१ ॥

तद्वाक्यलुब्धानुमतेन राज्ञा
समीहितार्थं विनिवेद्य सर्वम् ।
ययौ विस्तृष्टा नलिनी विहर्तुं
हर्तुं प्रगल्भेव मुनेः कुमारम् ॥ २२ ॥

कान्ता वनान्तं शनकैरवाप्य
लीलाभिरामा विजहार तन्वी ।
वालानिलेनाकलिता लतेव
सञ्चारिणी चारुविलोचना सा ॥ २३ ॥

विलासपुष्पावचयेन तस्य
मृङ्गोत्तरङ्गं विचलत्कुरङ्गम् ।
वनं विलोक्य स्वतपोवनान्तात्
समाययौ कौतुकवान् कुमारः ॥ २४ ॥

མི་ཡི་གྲོགས་མེད་པ་དྲུ་ལྟར་ཡང་མིག།
 ཡ་མཚན་མིག་ནི་འཇུག་དང་བྲལ་བ་དེས།
 ལང་ཚོའི་ནྟེན་འབྲུལ་གྱིས་གཡོ་ཁྱས་བཟུང་ཅིང་།
 ལྷུ་དྲལ་གྱིས་པའི་མིག་ཅན་དེ་མཐོང་གྱུར།

མཛེས་མ་རི་དྲགས་མིག་ཅན་དེ་མཐོང་ནས།
 དགའ་མ་མངོན་ཤེས་མེད་ཀྱི་ཐུབ་པ་དགའ།
 བག་ཆགས་གོམས་བས་ནང་དུ་ཞེན་པ་ཡི།
 དུལ་ལ་མངོན་འདོད་སྦྱེ་བོས་གཏོང་མ་ཡིན།

རི་དྲགས་ཐུ་ཡི་རབ་མཛེས་ཡིད་འོངས་མིག།
 དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་བསྐྱར་ནྟེན་བཀོད་ནས།
 རིག་འཛིན་ནྟེན་མེད་ཤི་ཐུབ་པའི་བྱ་དག་དུ།
 ཤེས་ནས་མཛོད་བའི་དབང་གིས་དེར་ཐུག་འཚལ།

སྒྲོམ་བཅོན་གྱིས་བཟུང་བཞིན་རས་དུད་གྱུར་པ།
 དེ་མི་མཆུ་ནི་བྱ་བའི་འོད་ལྡན་གྱིས།
 འོད་ཟེར་ཚོགས་ཀྱིས་ཀུན་བསྐྱེབས་དོ་ཤལ་དག།
 གྲི་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་ཆགས་པ་བརྒྱང་།

स सन्नताङ्गीममनुष्यसङ्ग-
स्तरङ्गितां यौवनविभ्रमेण ।
ददर्श तां विस्मयनिर्निमेषः
फुल्लोत्पलाक्षीं कमलायताक्षः ॥ २५ ॥

विलोक्य कान्तां मृगलोचनान्तां
रामानभिज्ञोऽपि मुनिर्जहर्ष ।
न वासनाभ्यासविलीनमन्त-
र्जहाति जन्तुर्विषयाभिलाषम् ॥ २६ ॥

सुस्निग्धमुग्धां विनिवेश्य दृष्टिं
मृगौसुतस्तद्वदनारविन्दे ।
विद्याधरं वा मुनिपुत्रकं वा
विज्ञाय तां प्रीतिरसाद्वन्दे ॥ २७ ॥

प्रतिप्रणामावनताननाया-
स्तस्याः प्रवालद्युतिनाधरेण ।
आच्छाद्यमानोऽंशुवनेन रागं
जग्राह हारोऽप्यमलस्वभावः ॥ २८ ॥

དེའི་ཚུང་སྒྲ་སྒྲན་དག་གིས་བོགས་ཀྱི་བཞིན།
 འདོད་པའི་ཉི་བར་སྤྱོད་པ་གནས་ཀྱིས་པ།
 དེའི་ཟགས་ཐིག་ལེ་དག་གི་མཐར་མཛེས་ཤིང་།
 རབ་འདར་ལུས་ཅན་དེའི་གཞིལ་ནས་སྤྲུམ།

29

ཀྱ་ཡེ་ཐུབ་པའི་སྤྲུམ་ཁྱེད་ལེགས་འཛེས་སམ།
 དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐར་ཅི་དུགས་དག་འཕེལ།
 ཉམ་དུ་ཁྱོད་ལ་ལྟ་ཞིང་གཡོ་མེད་པ།
 གང་དག་ཞེས་ནི་ཐང་ལ་དམན་པར་གྱུ།

30

བདེའི་ཞུགས་མཆོག་ཐུན་ཁྱོད་གཟུགས་བདུད་ཅིང་ཆར།
 ཁྱེད་མ་ཐོ་མེད་པ་འདི་མཐོང་བའི།
 རལ་པ་ཤིང་ཤུན་ཐུན་པ་ཐུབ་ནི་མས་ཀྱི།
 ལུས་ནི་ཤིང་སྒྲུབ་བཞིན་དུ་བདག་དོག་གོ།

31

འཁྲི་ཤིང་མེ་དོག་ནི་མས་ཀྱིས་སྤྲུམ་ཀྱིས་པ།
 ཁྱོད་ཀྱི་རལ་པའི་ཆོགས་ནི་མཛེས་པ་འདི།
 སྤྱིན་གསེར་ཆོགས་ལ་ནི་མ་པར་གཤིངས་པ་ཡི།
 མ་ཐུང་འཆུག་མའི་མཛེས་སྤྲུམ་ནི་མ་པར་འཛིན།

32

तां स्वेदसीदत्तिलकालकान्ता-
मुत्कम्पिताङ्गीमवदत् कुमारः ।
सख्येव काञ्चगा मधुरस्वरेण
स्मरोपचारेषु कृतोपदेशाम् ॥ २९ ॥

भोः स्वागतं ते मुनिपुत्र कञ्चित्
तपोवनान्ते कुशलं मृगाणाम् ।
सदा तदालोकननिश्चलानां
स्थलीषु येषां विरलः प्रचारः ॥ ३० ॥

इदं विलोक्याद्य तवानवद्यं
दिव्यव्रतस्यामृतवर्षि रूपम् ।
वपुर्जटावल्कलिनां मुनीनां
शुष्कद्रुमाणामिव तर्कयामि ॥ ३१ ॥

अयं तव स्निग्धजटाकलापः
कृतोपचारः कुसुमैर्लताभिः ।
नवाभ्रसम्भारविजृम्भमाण-
मयूरबर्हप्रतिमां विभर्त्ति ॥ ३२ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་ཐང་འདི་དཔལ་འབྱས་ཆུང་གིས་སྤྲས།
 བཟང་འབྲེང་དཀར་པོ་དག་གིས་ནིམ་པར་བཅིངས།
 རི་རྩགས་གཞིན་ནུའི་མིག་ལྟར་བཀྲ་བ་ཡིས།
 ཡིད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ནིམ་པར་མཛེས།

སྤྱིན་སྲིག་མི་ཡི་མེ་སྟག་གསལ་ཆགས་པའི།
 སྐེ་རགས་འཛིན་ཅིང་ལྷས་སྤྲ་འབྲི་ཤིང་གཞིན།
 ཡལ་འདབ་གསར་པས་མཚན་འདྲ་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷས།
 འདི་ནི་སྤྱ་ཡི་དགེ་མཚན་གྱིས་མི་བྱེད།

ཐང་ག་གང་དུ་གཡོ་ལུན་འདབ་སྐྱེས་ནི།
 ཁྱོད་ཞབས་བཀོད་པས་ནིམ་པར་གསལ་བྱས་པ།
 འོད་ཀྱི་དྲི་རྩ་ནིམ་པར་མཛེས་པ་ཡིས།
 དཀར་ཕུབ་ནགས་མཐའ་གང་ཡིན་དང་བས་སྒྲེས།

རི་རྩགས་རང་བཞིན་ཕུབ་པའི་གཞིན་ནུ་ནི།
 བྱད་མེད་མི་ཤེས་དེ་རིག་སྤྱ་ལོ་དེས།
 ངོ་ཚར་བ་བཏང་ནིམ་པར་དོགས་མེད་པ།
 མ་བསྐྱ་མས་ཅེ་དཀར་དག་ནི་གྱོན་བཞིན་གྱར།

इदं तव श्रीफलयुग्मशोभि-
वक्ष्णाविनिश्चितसिताश्वसूत्रम् ।
आसूत्रयद्वालकुरङ्गनेत्र-
वैचित्त्यमैत्रीं मनसश्चकास्ति ॥ ३३ ॥

होमाग्निलग्नस्फुटविस्फुलिङ्गां
मौञ्जीं दधाना नवपल्लवाङ्गाम् ।
कुतूहलं वाललतेव तन्वी
तनुस्तवेयं न तनोति कस्य ॥ ३४ ॥

ब्रूहि प्रसन्नं क्व तपोवनं ते
त्वत्पादविन्यासविकाशिनीभिः ।
यत्र प्रभाभिः सततं विभाति
सञ्चारिणी पङ्कजिनी स्थलेषु ॥ ३५ ॥

इति ब्रुवाणं ललनानभिज्ञं
मृगस्वभावं तमवेत्य वाला ।
उत्सृज्य लज्जामविशङ्कमाना
निर्यन्त्रलीलाभरणा बभूव ॥ ३६ ॥

དེ་ནས་ཀུན་དགའི་རོས་བརྒྱན་སེམས་ལྷན་དེར།
 འཇམ་པར་སྒྲ་བྱེད་དེ་ཡིས་དལ་གྱི་སྒྲུམ།
 བདག་གི་བརྟེ་གནས་འབྲས་ཞིས་མེད་ལྟ་ཅན།
 དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་འདི་དང་ཉེ་བར་གནས།

ཞེས་བརྗེད་ཀ་རའི་འཇུག་དང་ག་བྱར་གྱིས།
 བང་ཚངས་ལྷན་ཞིང་ཡིད་འོང་ཡ་མཚན་འོས།
 ལ་དུ་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་མཚུངས་པ་ཡི།
 དེ་ཡིས་དེ་ནི་ནོམ་པར་ཆགས་པར་བྱས།

དེ་ཡི་བྱུས་བྱེད་རོ་འཇིན་ཇེས་སྤྱན་པ།
 སེམས་དགའ་སེའ་བའི་རང་བཞིན་ཅེ་དགའ་དང་།
 བསྐྱུལ་པ་བདུད་ཅི་གྲུས་མཚོད་འཛིང་བ་ཡིས།
 འཕགས་པའི་རི་དྲགས་དེ་ནི་བྱུས་བཞིན་བཅིངས།

ཆེར་འོས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་བདག་ལ་སྟོན།
 ཞེས་བརྗེད་མིག་རྒྱུ་དེ་ལ་གྱུ་ལ་པོ་ཡི།
 བྱ་མོས་ལག་པའི་འཁྲི་ཤིང་དག་གིས་ནི།
 དམ་དུ་ཡོངས་འཁྱུད་ཚུར་ཤོག་ཅེས་པ་སྒྲུམ།

ततस्तमानन्दरसार्द्रचित्तं
 शनैर्वभाषे मृदुभाषिणी सा ।
 तपोवनस्यास्य समीपवर्ती
 ममाश्रमः स्वादुफलप्रसूनः ॥ ३७ ॥

उक्तेति खण्डस्मितमोदकैः सा
 तस्याथ कर्पूरपरागगर्भैः ।
 चकार माधुर्यचमत्क्रियाहै-
 र्विलोभनं सत्कविस्त्रुक्तितुल्यैः ॥ ३८ ॥

तैर्मोदकैः सा रसनानुकूलै-
 श्चित्तोत्सवैः प्रेममयैर्विलासैः ।
 कर्णामृतैश्च प्रणयोक्तिबन्धै-
 स्तं वागुरेवार्यमृगं जहार ॥ ३९ ॥

तपोवनं दर्शय मे महार्ह-
 मित्युल्लपन्तं भुजवल्क्षरीभ्याम् ।
 गाढं परिघ्नज्य निमीलिताक्ष-
 मेहीति तं राजसुता जगाद ॥ ४० ॥

ཆས་ཤིང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གིས་སོང་དེ་ལ།
 སྐར་ཡང་དེར་བཟོད་སྐད་དུ་བསྟར་བས་པའི།
 ཤིང་ཏི་ལ་ཞོན་ལག་པ་བཀྱངས་ནས་དེས།
 བཞོན་པ་ཉིད་ནི་ཆོག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱོས།

ཤིང་ཏི་འབྲེན་པའི་ཏི་དག་དེས་མཐོང་ནས།
 བྱེ་བྲག་མ་རྟོགས་རི་དྲགས་ཡིན་པར་ཤེས།
 རི་དྲགས་བྱ་བདག་རི་དྲགས་སྤྱིང་དུ་ནི།
 ཀྱང་པས་མི་རེག་ཅིས་པ་དེ་ལ་སྦྱས།

དེ་ནས་ཡིད་ཀྱིས་ཐུབ་དབང་བྱ་འཛིན་ཅིང་།
 ཤིང་ཏི་ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པས་སོང་ནས་ནི།
 མི་བདག་བྱ་མོ་རང་གི་བྱོང་བྱིར་བྱིན།
 དེ་ཡི་སྦྱོད་པ་མི་ཡིས་བདག་ལ་བཤད།

སྟོབས་ཀྱིས་རབ་སྦྱར་དགུག་པའི་མངོན་སྦྱོར་ལ།
 མི་མཚུངས་དྲང་སྦྱོང་ཆེན་པོས་འཛིགས་གྱུར་པ།
 གྲུལ་པོ་སྦྱོན་དང་བཅས་པས་དེ་འོང་ལ།
 རབ་དུ་འབད་པས་ཐབས་ནི་མངོན་པར་བསམས།

तं प्रस्थितं सा कतिचित् पदानि
गत्वा पुरस्तद्गमनाय सज्जम् ।
रथं समारुह्य विसार्य पाणि-
मारोहणायैव गिरा न्ययुक्त ॥ ४१ ॥

रथे तुरङ्गान् स विलोक्य युक्तान्
मत्वा कुरङ्गान् विगलद्विशेषः ।
मृगीसुतोऽहं न मृगाग्रमेतं
स्पृशामि पदुभ्यामिति तामुवाच ॥ ४२ ॥

रथेन गत्वाथ मनोजवेन
मुनीन्द्रसूनुं मनसा वहन्ती ।
नरेन्द्रकन्या स्वपुरीमवाप्य
न्यवेदयत्तच्चरितं नृपाय ॥ ४३ ॥

राजापि तस्यागमने प्रयत्ना-
दचिन्तयन्मन्त्रिभिरभ्युपायम् ।
हठप्रयुक्त्या हरणाभियोगे
भीतः कृशानुप्रतिमान्महर्षेः ॥ ४४ ॥

དེ་ནས་སྤང་ཡང་གཞིན་ནུ་འགྲགས་པ་ལ།
 བྱ་ཡི་ཚོགས་བཟུངས་བཅིངས་ཤིང་ངལ་བྱས་པས།
 བཀ་གཞི་ངོགས་ཀྱི་དཀར་ཐུབ་ནགས་ཀྱི་མཐར།
 ཅེ་དགའི་འཁྲི་ཤིང་དེ་ནི་བྱལ་བོས་བཀྲང་།

ལྷབས་དེར་བྱ་ནི་བྱ་བ་མཐའ་དག་བཀྲང་།
 མི་བདག་བྱ་མའི་བསམ་བཀྲན་སྤྲོ་བཅད་བཅིངས།
 མངོན་འདོད་གསར་པའི་བདུལ་ཞུགས་ལྷན་དོགས་ནས།
 ཐུབ་པ་དག་ནི་ཡ་མཚན་གཡོ་མེད་བྱུར།

དེ་ནས་པས་ངེས་དེ་ལ་ཐུབ་སྤྲུལ་གྱིས།
 ཤུགས་རིངས་བྱུང་མ་དག་གི་བརྟེན་གནས་དང་།
 ཉིར་གནས་སྟེ་མའི་ཡལ་འདབ་ཡང་ཡང་དུ།
 ལྷག་ཅིང་རོལ་པ་བསྐྱེད་ཅིང་རབ་སྤྲུལ་པ།

ཡབ་གཅིག་དཀར་ཐུབ་ནགས་སྤྲ་དེང་བདག་གིས།
 རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་རབ་དུ་བྱིས་པའི་ཞལ།
 རྒྱང་སོང་ཆེ་སྤྲུལ་འདྲིན་བྱེད་འོད་དག་གིས།
 རི་དྲགས་བྱ་མའི་དེགས་པ་འཕྲོག་པ་མཐོང་།

ततः कुमारहरणे पुनस्तां
विलासवल्लीं विससर्ज राजा ।
नौभिर्घटाबन्धकृताश्रमाभि-
र्मन्दाकिनीकूलतपोवनान्तम् ॥ ४५ ॥

अचान्तरे त्यक्तसमस्तकृत्यं
नृपात्मजाध्याननिबद्धमौनम् ।
नवाभिलाषव्रतमाकलय्य-
पुचं मुनिर्विस्मयनिश्चलोऽभूत् ॥ ४६ ॥

पृष्टोऽथ पित्रा मुनिपुत्रकस्तं
प्रेषाच निश्वासपरम्पराभिः ।
समीपसक्ताश्रममञ्जरीणां
दिशन्मुहुः पञ्चवलास्यलीलाम् ॥ ४७ ॥

तपोवने तात मयाद्य दृष्टः
प्रमृष्टचन्द्रप्रतिबिम्बवक्त्रः ।
महर्षिस्तनुर्नयनप्रभाभि-
दर्पापहारौ हरिणाङ्गनानाम् ॥ ४८ ॥

དེ་ཡི་སྒྲིང་ག་ཀང་ལག་མགྱིན་པ་ལ།
 བདགས་པའི་སྐྱད་པ་ནིས་པར་བཀྲ་བྱུང་བ།
 དབང་བའི་མཚན་ཡངས་དག་དང་མཚུངས་པ་ཡོད།
 ཡབ་གཅིག་བདག་ཀྱང་ཅི་སྐྱད་དེ་ལྟ་མིན།

49

གང་གི་ཚོག་གི་གྲུ་ཆེ་མཚུངས་པ་ཡང་།
 ཅི་ཡང་ཡོད་མིན་སྤྲུལ་དུ་བྱུང་བའི་སྐྱེ།
 ཉམ་ཡང་རྩེ་ཏའི་གནས་སུ་བདག་གིས་ནི།
 ཐོས་པ་ཁྱེད་གི་མིན་བྱུང་བའི་མིན།

50

དེ་ནི་ད་ལྟོ་བདག་ནང་སྒྲོགས་པ་བཞིན།
 དལ་བབ་ལག་བཀྲས་དབུ་བ་ཆགས་པ་ཡི།
 འོད་དང་མཚུངས་པ་ཤིང་ཤུན་གསར་པ་ཡིས།
 ཤིན་དུ་སྤྲོ་བ་དེ་ཡི་ལུས་དག་མཛེས།

51

བདག་གི་ལུས་ནི་ལག་པས་ཡུན་རིང་བསྐྱམས།
 གཞོང་གི་བརྒྱར་བཞིན་རས་ནིས་པར་བཀོད།
 བསྐྱེད་པས་མཚུ་བསྐྱོད་འདི་ཡི་དགའ་བ་ཡིས།
 བདུད་ཅི་རེག་པའི་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པར་བྱས།

52

वक्षःकटौपाणिगलावसक्त-
विचित्रसूत्राणि विभान्ति तस्य ।
इन्द्रायुधापत्यनिभानि सन्ति
ममापि किन्तात न तद्विधानि ॥ ४९ ॥

अद्यापि मेऽन्तर्दधतीव तस्य
वाणी शतांशप्रतिमापि यस्याः ।
श्रुता मया चूतवने कदाचित्
न कोकिलानां न च षट्पदानाम् ॥ ५० ॥

मन्दाकिनीमज्जनलीनफेण-
समानभासा नववल्कलेन ।
तनीयसी तस्य तनुर्विभाति
नेदं प्रियं वल्कलकं ममाद्य ॥ ५१ ॥

निवेश्य वक्त्रं वदनारविन्दे
निपीड्य दोर्भ्यां सुचिरं वपुर्मै ।
चक्रे जपप्रस्फुरिताधरोऽसौ
हृषामृतस्पर्शविशेषदीक्षाम् ॥ ५२ ॥

མཛེས་པས་ནིས་པར་མཚན་པ་དེ་མེད་ན།
 བདག་གི་བཟོད་པ་ནགས་འདིར་སྐད་ཅིག་མིན།
 གང་གིས་བརྟུལ་ཞུགས་བཟུན་པས་བདག་ཉིད་ལ།
 མྱོངས་པའི་གོགས་པོ་གཉིད་ནི་གནས་མི་བྱེད།

བདག་གི་མིག་ནི་དེ་ལ་ལྟ་བར་འདོད།
 དེ་ཚིག་མེད་ན་ཐོས་པ་ཡོངས་མི་གནས།
 ལུས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཆོའི་ནང་དག་དུ།
 མི་གསལ་དེ་ཡི་བསམ་པས་མཚོག་དུ་གཟིར།

ཞེས་པ་མཛེས་མས་ཡིད་སློགས་བྱ་ཡིས་ནི།
 གཤུང་བའི་བསམ་པ་གོ་བྱེད་ཚིག་ཐོས་ནས།
 དཀའ་ཐུབ་བར་ཆད་གྱུར་པས་འཛིགས་པ་ཡིས།
 བྱང་སྤོང་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་བསམ།

ཀྱུ་མ་བླན་པའི་ངོན་པ་མི་བཟོད་པས།
 དཀའ་ཐུབ་ཅན་མྱོངས་རི་རྩགས་བྱ་འདི་ནི།
 བྱད་མེད་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་གྱུ་དག་གིས།
 རྒྱར་མིག་གལ་དུ་རྒྱུང་བས་འཕྲལ་ལ་བཅིངས།

न मे क्षमा कान्तविलक्षणेन
नैव क्षणं तेन विना वनेऽस्मिन् ।
करोति मे यद्ब्रतशासनेन
दृशोः पदं मोहसखी न निद्रा ॥ ५३ ॥

दृष्टिस्तदालोकनमीहते मे
श्रुतिर्विना तद्वचनं न चास्ते ।
तच्चिन्तया ताम्यति धीर्नितान्तं
मन्त्रं न जानाति तनुव्यथायाः ॥ ५४ ॥

श्रुत्वेति कान्ताहृतमानसस्य
सन्तापचिन्तापिशुनं महर्षिः ।
पुत्रस्य वाक्यं तपसोऽन्तरायं
निपातभीतः सुचिरं प्रदध्यौ ॥ ५५ ॥

कष्टं तपस्वी मृगशावकोऽयं
तौत्रेण मुग्धः स्मरलुब्धकेन ।
वराङ्गनावागुरया कटाक्ष-
कूटावपाती सहसा निबद्धः ॥ ५६ ॥

སྐད་ཅིག་དེ་བསམས་ཐུབ་པ་མཁས་པ་ཡིས།
 བྱ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་ནིས་འགྱུར་དབྱེག་པའི་སྒྲོད།
 འདོད་པའི་ལག་འགྲོས་དུག་བདང་ཡུལ་ལ་ནི།
 མཛོད་འདོད་འཛིན་པ་དེ་ལ་པས་སྦྱས་པ།

57

བྱ་དེ་དང་སྤོང་ཆེ་སྦས་ལགས་པ་མིན།
 དེ་ནི་བྱད་མེད་ཡིད་སྦྱེས་ལག་འགྲོའི་ས།
 དར་ལྗང་མོངས་པ་ཡིན་དུ་མི་བཟད་པའི།
 རིས་ཆགས་དུག་གི་གདུང་བ་ནིས་པར་འཛིན།

58

མིག་སྒྲན་ནག་པོ་བཅེགས་ཆགས་ན་རྒྱང་གི།
 རྒྱར་མིག་ནོན་པོས་ཐུག་པའི་སྦྱེ་པོ་དག།
 རྒྱུན་བཅས་བྱད་མེད་ལག་པའི་ཞགས་པས་བསྐྱམས།
 འཁོར་བའི་བཙོན་ར་དག་དུ་བྱ་ངན་བྱེད།

59

ཀྱན་མོངས་ངྲི་མར་ལྷན་པའི་སྤྱིད་པ་དག།
 སྦྱིན་གྱི་དབུས་སུ་བྱ་བྱར་གསལ་བྱེད་པ།
 སྐད་ཅིག་མཐའ་ཅན་མཛེས་མའི་སྒྲོག་དག་གིས།
 བལ་ཆེ་སྦྱེས་བྱ་མཛོག་དུ་བྱན་པར་བྱེད།

60

क्षणं विचिन्त्येति मुनिमैनीषी
मनोविकारं तनयस्य हर्तुम् ।
तमब्रवीत् कामभुजङ्गमुक्तं
विषं वहन्तं विषयाभिलाषम् ॥ ५७ ॥

न पुत्र साधुः स महर्षिस्तनुः
सा स्त्री मनोजन्मभुजङ्गभूमिः ।
तत्र क्षतस्तीव्रतरानुराग-
विषव्यथामेव विभर्त्ति मूढः ॥ ५८ ॥

जनाः प्रसक्ताञ्जनकालकूटै-
र्विद्धाः सुतीक्ष्णैस्तरुणीकटाक्षैः ।
शोचन्ति येषिद्भुजपाशबद्धाः
संसारकारासदने सद्दोषाः ॥ ५९ ॥

घनस्य संमोहमलीमसस्य
भवस्य मध्ये कुटिलाः स्फुरन्त्यः ।
कुर्वन्ति कान्तातडितः क्षणान्ताः
पुंसां वियोगे भृशमन्धकारम् ॥ ६० ॥

བྱད་མེད་ནིམས་ནི་མྱ་ངན་གྱིས་པའི་གཉིན།
 མྱོ་ཞིང་བགྲལ་བྱེད་དུག་གི་ལམ་ཤིང་སྟེ།
 མེངས་པའི་ཤ་ཟ་ཆེན་མོ་འདི་དག་གིས།
 ཀུན་དུ་རིག་པའི་འཇིག་རྟེན་དག་ལྷན་མིན།

བྱད་མེད་མིག་རྒྱར་གདུང་བྱེད་རྒྱག་ཅི་ནི།
 རྟོན་པོ་གང་གིས་སེམས་ལ་མ་རྒྱག་པ།
 ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་མཛེས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དུ།
 གནས་པའི་དམ་པ་འདི་དེ་ནིལ་དུ་གནས།

ཞེས་པ་དབེན་པའི་ཆོག་ནི་དེ་དང་དེས།
 བ་ཡི་འབད་བས་རབ་དུ་རྟོགས་པར་བྱས།
 འདོད་པ་དང་ལྷན་མཛེས་སྤྱུག་བདུང་བ་ཡིས།
 བློ་པར་འཕུལ་བ་དེ་ནི་རྟོགས་མ་གྱུར།

དེ་ནས་ཉིན་གཞན་སྒྲ་ཆོགས་བྱ་བ་བྱས།
 ཐུབ་པ་འབྲས་བྱ་ཡམ་ཤིང་ལེན་དུ་སོང་།
 མི་དབང་བྱ་མོ་འཛོ་སྐྱེག་ལྷན་པ་ནི།
 གཞིན་ཏུ་ཆགས་པ་བྱེད་དུ་སྦྲར་ཡང་འོངས།

एताभिरुत्सेककुटुम्बिनीभि-
रुन्मादमूर्च्छाविषवस्त्ररौभिः ।
स्त्रीभिर्महामोहपिशाचिकाभिः
संस्पृश्यमानः कुशली न लोक्कः ॥ ६१ ॥

स्वस्थास्त एते निवसन्ति सन्तः
सन्तोषकान्तेषु तपोवनेषु ।
सन्तापनं स्त्रीनयनान्तशल्यं
येषां शितं चेतसि नावसन्नम् ॥ ६२ ॥

इति प्रयत्नाज्जनकेन तैस्तै-
र्विवेकवाक्यैः प्रतिबोध्यमानः ।
नावुध्यतासौ मदनान्वितेन
लावण्यपानेन विघूर्णमानः ॥ ६३ ॥

अथापरेद्युर्विहितस्वकृत्ये
मुनौ फलेष्माहरणे प्रयाते ।
लीलावती लोभयितुं कुमारं
नरेन्द्रकन्या पुनराजगाम ॥ ६४ ॥

འབངས་མོའི་ཚྭ་གས་ནྟེས་ཆེས་འབང་འཁྲི་ཤིང་ནི།
 མེ་རྟོག་འཛུམ་ལྷན་དག་གིས་དཔལ་བསྟེན་ཅིང་།
 ལུས་ཅན་ལུས་མེད་གསར་མཚུངས་དྲ་གཅིག་ཅན།
 འབྱེད་པས་མཐོ་བའི་ལུས་ལྷན་བརྟན་པས་ཕྱིན།

བདག་གི་བསྟི་གནས་དཔག་བསམ་ཤིང་ཅི་ལས།
 འཕྱང་བའི་འཁྲི་ཤིང་གིས་དགའ་ལྷ་ལ་འོས།
 ལྷ་བར་བྱེད་ཀྱིས་སྦྱས་ཞེས་བརྗེད་ནས་དེས།
 དེ་ནི་གང་གྲ་དག་གི་ངོགས་སུ་ཁྱེད།

དེས་དེར་རིན་ཅན་རབ་འབར་འདབ་མ་བཟ།
 གསེར་གྱི་འཁྲི་ཤིང་མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་དགའ།
 བྱ་ཡི་བཟུང་བའི་བཅོས་མ་ནྟེས་བརྟགས་ནས།
 དགའ་བ་ལ་བཞིན་བདེ་བའི་གནས་ལ་འཇོགས།

འཁོར་བ་དང་མཚུངས་ཟོལ་གྱི་བསྟི་གནས་དེར།
 རྩ་བའི་གྱུན་ལ་དེ་ནི་རབ་དུ་བྱེད།
 དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ཡང་ཆགས་རྩལ་གྱིས།
 འཇོལ་བོ་ཅན་བཞིན་བར་རྩ་སར་ཕྱིན།

दासीगणेनानुगता लतानां
पुष्पस्मितानां श्रियमाश्रयन्ती ।
साङ्गं नवानङ्गमिवैकशृङ्ग-
मासाद्य हृष्टा विवभौ नताङ्गी ॥ ६५ ॥

दिव्योचितं कल्पलताग्रलम्बि-
फलाभिरामं रुचिराश्रमं मे ।
द्रष्टुं त्वमेहीत्यभिधाय सा तं
निनाय तीरं चिदशापगायाः ॥ ६६ ॥

स तत्र रत्नोज्ज्वलचित्रपत्र-
सुवर्णवल्लीफलपुष्परम्यम् ।
नौभिर्धृतं कृचिममाकलय्य
सुखाश्रमं हर्षमिवारुरोह ॥ ६७ ॥

संसारतुल्येन हृतः स तेन
सरित्प्रवाहे कपटाश्रमेण ।
अज्ञाततत्त्वोऽप्यनुरक्तवृत्ति-
र्वाराणसीं प्रीतिमिवाससाद ॥ ६८ ॥

དེ་ཡི་ས་གནི་དབང་ཆེན་ཀླ་ཤུ་ཡིས།
 རིན་ཅན་རིན་ཐང་ཆེ་ལྷན་གྱིས་སར་སྤྱོད།
 ཐུབ་དབང་ནམས་ཀྱི་གདམ་ལ་བཤད་པ་ཡིས།
 མཐོ་རིས་གནས་ནི་མིག་ལས་གྱུར་པར་སེམས།

69

དེ་ནས་རབ་དགའ་གྱིས་པ་ས་ཡི་དབང་།
 རྒྱུབ་ཤེས་ཆོགས་དེ་ལ་རི་རྒྱས་མིག་།
 གཡས་སྒྲོར་བསྒྲོར་བ་དོ་ཤལ་གཡོ་ལྷན་མ།
 བྱ་མོ་རེ་བ་རྫོགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱིན།

70

མི་དབང་ཐུ་མོ་ལག་པར་ལག་བཞོད་ཅིང་།
 དག་མའི་བསྐྱེད་ཇིས་མེ་ལ་ནྤམ་པར་བཞོད།
 དེར་ནི་གཞོན་ནུ་སྒྲོ་གྲོས་གཞན་པ་མེད།
 སྤྱིན་སྤྱིག་ནྤམ་པ་གཞན་དག་ཡིན་པར་སེམས།

71

དགའ་སྤྱོད་ཆེ་དང་སྒྲོ་བའི་ཉམས་གྱིས་པ།
 གྱིལ་པོས་གསུམ་པས་རབ་དུ་མཚོད་པ་དེས།
 བདུལ་ཞུགས་དུལ་ལྷན་ཉིད་དུ་དེར་འདུག་ནས།
 རྒྱུར་པ་དང་འབྲོགས་རང་གི་ནགས་མཐར་སོང་།

72

अवाप्य काश्यस्य स राजधानीं
महीमहेन्द्रस्य महार्हरत्नाम् ।
मेने मुनीन्द्रैः कथितं कथासु
स्वर्गाङ्गणं दृष्टिपथं प्रयातम् ॥ ६९ ॥

ततः प्रमोदाकुलितः क्षितीश-
स्तस्मै मृगाक्षीं विधिना विधिन्नः ।
प्रदक्षिणावर्त्तविलोलहारां
ददौ सुतां पूर्णमनोरथश्रीः ॥ ७० ॥

नरेन्द्रकन्याकरसक्तपाणि-
र्विवाहद्वयावहितं हुताशम् ।
अमन्यतानन्यमतिः कुमार-
स्तत्राग्निहोत्रस्य परं प्रकारम् ॥ ७१ ॥

महेत्सवोत्साहरसाकुलेन
सम्पूज्यमानः प्रणयेन राज्ञा ।
स्थित्वा तपःसंयत एव तत्र
जायासखः स्वं प्रययौ वनान्तम् ॥ ७२ ॥

རྒྱུ་མའི་གྲོགས་བཅས་དབེན་པར་བགོད་པ་དེ།
 མ་མ་རི་རྒྱགས་མོས་མཐོང་རབ་དགའ་སྟེ།
 ཐུབ་པའི་རྟོག་ལས་མི་ཡི་ཆོག་ཐོས་པས།
 གང་ནས་ཁྱོད་ཀྱི་བྱད་མེད་འདི་ཞེས་སྒྲུས།

73

དེ་ལ་རབ་བདུད་དེ་ཡིས་གྲུས་སྒྲུས་པ།
 མ་མ་བདག་གི་མཛེས་ལྷན་གྲོགས་མོ་འདི།
 རབ་འབར་མེ་ཡི་དཔང་ཅན་གྲོགས་མེད་ཀྱིས།
 འདོད་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་ཅན་འབད་པས་ཐོག།

74

ཅེས་སྒྲུས་བག་མ་ལ་སོགས་གཏམ་མི་ཤེས།
 མོངས་པ་དེ་རིག་རི་རྒྱགས་མོ་དེ་ཡིས།
 ཁྱོ་ཡི་བདེ་ལ་ཞུགས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནམས་ཀྱིས།
 དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དག་དུ་དལ་གྱིས་ཁྲིད།

75

ཆོས་ཇེས་འགོ་འདི་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྟོན།
 འདི་ཡི་བདག་པོ་ཁྱོད་ཅེས་མ་ལུས་པ།
 བག་མའི་སྟོན་ཚུལ་དག་གི་བཤད་པ་དེ།
 ཐོས་ནས་རྒྱུ་མ་དཀའ་མ་ཉིད་དུ་རིག།

76

जायाद्वितीयं विजने भ्रमन्तं
दृष्ट्वा मृगौ तं जननी प्रहृष्टा ।
मुनिप्रसादात्तमनुष्यवाचा
कुतस्तवेयं ललनेत्युवाच ॥ ७३ ॥

स तां प्रणम्य प्रणयाद्दभाषे
मातर्ममायं द्युतिमान् वयस्यः ।
प्राप्तः प्रयत्नात् स्पृहणीयरूपः
सख्येन दीप्तानलसाक्षिकेण ॥ ७४ ॥

इति ब्रुवाणं तमवेत्य मुग्धं
मृगौ विवाहादिकथानभिज्ञम् ।
पतिव्रतानामथ तापसीनां
तपोवनं सा शनकैर्निनाय ॥ ७५ ॥

धर्मानुगा ते सहचारिणीयं
पत्नी त्वमस्याः पतिरित्यशेषम् ।
विवाहदृत्तं कथितं स ताभिः
श्रुत्वा प्रियामेव विवेद जायाम् ॥ ७६ ॥

ཡལ་ནི་འོད་སྤངས་ཀྱིས་ཀྱང་དགའ་བ་ཡིས།
 བག་མའི་ཚོས་ནི་ཉི་ལེ་བར་བཅུན་པ་བསྐྱབས།
 དེར་བདུད་དེ་ཡི་ཚིག་གིས་རྒྱང་མར་བཅས།
 གྲོས་པོ་གྲུལ་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་དག་ཏུ་སོང་།

སྒྲིང་སྒྲོབས་རབ་འབར་ཞི་བའི་ལས་བཅུན་པ།
 གོན་པོ་དེ་ཡི་རང་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར།
 གྲུལ་སྤྲོད་ཅོད་པ་ནང་ལ་གསོའི་གནས་དེ་ཡིས།
 སྤྲོས་སྤྲུལ་གཞི་དག་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས།

དབང་ཕུག་མོངས་པས་སྒྲོ་གྲོས་ཟེལ་མ་མནན།
 དབེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་འབྱུངས་ཤིང་།
 གོན་པོ་བྱ་དང་ཚ་བོ་མང་ལྡན་དེ།
 རབ་ཏུ་བྱུང་བས་བཞི་བ་འདོད་པར་བྱུང་།

ཐུབ་གཞིན་རྩ་གཅིག་ལྡན་པར་གང་བྱུང་དེ།
 ང་ཉིད་པད་ལྡན་དེ་ཡང་གྲགས་འཛིན་མ།
 དེར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ལས།
 བདག་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲད་ཏུ་མཛོན་པར་སྤྲོད།

पित्रा प्रहर्षादपि काश्यपेन
विवाहधर्मे विहितोपदेशः ।
प्रणम्य तं तद्वचसा जगाम
पुरीं सभार्यः श्वशुरस्य राज्ञः ॥ ७७ ॥

दृष्टेन तेन स्वपदेऽभिषिक्तः
सत्त्वोज्ज्वलं शान्तिपदं श्रितेन ।
शशास सामन्तकिरीटकोटि-
विश्रान्तपादः स महीमणेषाम् ॥ ७८ ॥

ऐश्वर्यमोहानाभिभूतबुद्धि-
धर्मस्वभावात् स लसद्विवेकः ।
जरान्वितोऽभूद्बहुपुत्रपौत्रः
प्रव्रज्यया शान्तिपथाभिकामः ॥ ७९ ॥

योऽभूत् कुमारो मुनिरेकशृङ्गः
सोऽहं नलिन्येव यशोधरा सा ।
अद्यापि जन्मान्तरवासनास्या
विलोलनायैव ममाभियुक्ता ॥ ८० ॥

རང་གི་སྦྱོར་བ་གཞན་གྱི་གཏམ། གྱུ་ལ་བས་ཉི་བར་བསྐྱབས་པ་འདི།

ཐོས་ནས་དག་སྟོང་དེ་དག་ནིམས། ཐམས་ཅད་ཡ་མཚན་ལྷན་པར་གྱུར། 81

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་
བརྟོན་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་དུ་གཅིག་པའི་རྟོགས་བརྟོན་པའི་ཡལ་
འདབ་ཉི་དུག་ཆུ་ཅི་ལྟ་བུ་འོ།

निजजन्मान्तरकथां जिनेनेत्युपवर्णिताम् ।

आकर्ण्य भिक्षवः सर्व्वे बभूवुस्ते सविस्मयाः ॥ ८१ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
एकशृङ्गावदानं नाम पञ्चषष्टितमः पल्लवः ॥

གཞིན་ཏུ་སྒྲན་དང་གས་མཁན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད།

འཇིག་རྟན་དུ་ནི་སྦྱེས་བུའི་ལས་ལས་གྱི་བ་མ་བཞིན།

ལུས་ལ་ལྷན་ཅིག་སྦྱོད་འདི་ངས་པར་མི་མཚན་ཏེ།

ལུས་འདི་ཡོངས་བསྐྱར་བ་གྱི་ཡི་མཐའ་མར་མི་ཕྱིན་ཅིང་།

མགྲོགས་པར་ཐོས་པ་དག་ལ་ནིས་པར་འཆད་མི་འགྱུར།

1

ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནི་དོ་འཕངས་ཏེ། ཞབས་མཐེབ་སྒྲན་ནས་ཁྲག་བྱང་བའི།

གྱི་མཚན་དག་སྦྱོང་ནི་མས་ཀྱིས་བྱིས། བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེར་བཀའ་སྩལ། 2

མི་རྒྱུག་ཁོན་ནི་དྲན་པ་ལས། སྦྱེས་བུའི་ལས་ཀྱི་ནིས་སྦྱིན་དག།

གང་གི་བདག་གི་ཀྱང་བ་ཡི། མཐེ་བོ་ཡོངས་སྒྲན་པ་ཉོན།

3

ལྷ་ལེན་དག་ཏུ་བྱོང་བྱེར་ནི། ཀ་བི་ལུར་སྦྱོན་ས་གཞི་སྦྱོང་།

བདེན་དང་ཆོས་ལ་ཡང་དག་བདེན། བདེན་པར་དགའ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་།

4

སྦྱེ་གྱི་ཡང་དག་བསྐྱར་འོས་པ། དེ་ཡི་བཅུན་མོ་མཚན་ཉིད་བཟང་།

མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། མཚན་སྦྱིན་དག་གི་ཡོན་བཞིན་གྱར།

5

षट्षष्टितमः पल्लवः ।

कविकुमारावदानम् ।

नायाति कायपरिवृत्तिशतैर्विरामं
विच्छेदमेति न जवेन पलायितस्य ।
लङ्घ्या न नाम वपुषः सहचारिणीयं
छायेव कर्मसरणिः पुरुषस्य लोके ॥ १ ॥

देवदत्तशिलापातपादाङ्गुष्ठक्षतासृजः ।
कारणं भगवान् पृष्टो भिक्षुभिस्तानभाषत ॥ २ ॥

श्रूयतां येन दुर्वारवैरस्मरणजन्मना ।
मम कर्मविपाकेन पादाङ्गुष्ठः परिक्षतः ॥ ३ ॥

पञ्चालेषु महीपालः काम्पिल्ये नगरे पुरा ।
अभूत् सत्यरतो नाम संश्रयो धर्मकर्मयोः ॥ ४ ॥

बभूव लक्षणा नाम पत्नी तस्य सुलक्षणा ।
प्रजासंरक्षणार्हस्य यजनस्येव दक्षिणा ॥ ५ ॥

ཕྱི་ལས་དེ་ལ་བྱ་མེད་ཚོ། དེ་ཡིས་གསོལ་བདབ་ས་ཡི་བདག།
བྱ་དོན་གཉིས་བས་ལུས་འཕགས་མ། ཚེས་བཟང་ཞེས་པ་ཁབ་དུ་སྤངས། 6

ཁྱོ་ཡིས་བག་མ་སྤངས་པའི་ཚོ། མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་བྱ་བཅས་དེ།
དོན་མེད་ཚུན་མ་ཐོབ་པ་ཡིས། རྗེས་སུ་འགྱེད་པ་དག་ཀྱང་བཟུང་། 7

དེ་ནི་མ་ཅད་པ་ཞེས་བྱ། གཞིན་ལྷ་པ་ནི་རབ་དུ་དབྱེས།
རིག་གནས་དུལ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཤིང་། སྐྱུ་ཅོལ་བསྐྱེད་བཅོས་མཚན་མཐར་ཕྱིན། 8

དེ་ནས་ཚེས་བཟང་མངལ་དག་དང་། རྒྱན་པའི་ཚོན་གྱིལ་པོ་འདས།
ཚོས་པ་ཀུན་ལ་ལུས་ཅན་གྱིས། བསམ་པ་བདོན་གྱི་ལུས་མི་བདོན། 9

དེ་ནས་དེ་མཐར་སློན་ནོམས་གྱིས། གྱིལ་སྐྱེད་སྤང་བའི་ལྷ་གས་ཀྱུ་ནི།
གསར་པ་བཞིན་དུ་གང་གྱུར་པ། མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱ་དབང་བསྐྱར། 10

གང་ལུགས་པ་ལང་དུ་ཅོ་ལྟར། བྱ་བྱ་གཞན་གྱི་མི་ཤེས་པ།
སློན་པོ་ཆེན་པོ་བ་སྤང་དུ། ཞེས་པ་དེ་ཡི་མཛའ་བོར་གྱུར། 11

དུས་ཀྱི་ཚེས་བཟང་བཅའ་བ་ཡི། མཚས་ས་དང་ཉི་བར་གྱུར་པ་ན།
མཚན་མཁའ་མདུན་ན་འདོན་དག་གིས། མངལ་གྱི་མི་བདག་མཐར་ཕྱིད་སྤྲེལ། 12

དེ་ནས་སློན་པོའི་ཚིག་གིས་ནི། དུས་པ་སྤྲེལ་ཚེ་གསོད་པ་ལ།
དེ་ཡི་པོ་བྱང་སྤང་འོས་པ། མཚན་གྱི་སྤྱོད་རྒྱུ་གྱིལ་པོས་བསྐྱོས། 13

दैवात्तस्यामपुत्रायां पुत्रार्थी पृथिवीपतिः ।
सुधर्मां नाम वैदेहीमुपयेमे तयार्थितः ॥ ६ ॥

पत्न्यौ कृतविवाहेऽथ लक्षणास्तुत दारकम् ।
मिथ्या सपत्नीलाभेन पश्चात्तापमुवाह च ॥ ७ ॥

सोऽभूदलोलमन्त्राख्यः कुमारः पितुरीप्सितः ।
विद्याविनयसम्पन्नः कलाशास्त्रार्थपारगः ॥ ८ ॥

सुधर्मायां सगर्भायामथ राजा व्यपद्यत ।
सर्व्वारम्भस्थिराशानां देहिनां नो स्थिरा तनुः ॥ ९ ॥

अमात्यैरभिषिक्तोऽथ तस्यान्ते लक्षणास्तुतः ।
नवाङ्कुश इवाभूद् यस्तीक्ष्णः सामन्तदन्तिनाम् ॥ १० ॥

गोविषाणाभिधस्तस्य महामात्यः प्रियोऽभवत् ।
गोशृङ्गकुटिला यस्य नीतिर्न ज्ञायते परैः ॥ ११ ॥

प्रत्यासन्ने सुधर्मायाः कालेन प्रसवावधौ ।
गर्भं नृपान्तकं प्राह निमित्तज्ञः पुरोहितः ॥ १२ ॥

अथ मन्त्रिगिरा राजा जन्मक्षणवधे शिशोः ।
तदन्तःपुररक्षार्हानादिदेशोद्यतायुधान् ॥ १३ ॥

དེ་དག་ཤེས་ནས་ཆོས་བརྟུང་ཡང་། རྫོག་པོ་ཆེན་པོ་བ་སྤང་རྒྱུ།

རང་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལས། ཤིན་དུ་སྐྱུག་ནས་སྦྱབས་སུ་སོང་།

14

དེ་ཡི་ཇི་ཤིའི་རྒྱུ་མ་ཞེས། བསྟན་དེས་བྱ་ཡི་འཇིགས་པ་ལ།

བྱ་ནི་ཡང་དག་སྦྱེས་པ་དག། ཉ་པ་ནྟེས་སྤྱི་ཁར་པར་བཞག།

15

དེ་ཉིད་ནས་ནི་བྱ་མོ་དག། དེ་ཡིས་སྤངས་ནས་རབ་བསྟན་པ།

ཤེས་ནས་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། མཚན་མཁན་ཆོག་ནི་བདེན་མིན་བརྒྱུང་།

16

ཉ་པའི་བྱིས་དུ་བྱིས་པ་དེས། རིག་པ་བརྗོད་གནས་སྒྱུ་ཅོལ་དག།

དེ་དེ་ཐོས་པ་གང་ངེས་ན། རྫོག་པོ་ཆེན་ལྷ་སྒྲུབ་དངགས་མཁན།

17

བྱིས་པ་ནྟེས་དང་ལྷན་ཅིག་དེར། ལས་དུ་ཅེད་མའི་གྲོང་བྱིར་བྱས།

གྱུ་ལ་པོའི་ཅེད་འཇོ་ཡོངས་འདྲིས་ལ། དཔུང་ཆེན་དེ་ནི་ནྟེས་པར་ཅེ།

18

དེར་ནི་མཚན་མཁན་མདུན་ན་འདོན། འདོད་དགའ་དག་དུ་འོངས་པ་ཡིས།

དེ་མཐོང་མི་བདག་ལ་ཕྱོགས་ཏེ། བྱས་པར་མཛོན་པར་འདོད་པས་སྦྱས།

19

ལྷ་མ་ཅིག་ཉ་པའི་ཁར་པར་ནི། གང་གིས་བྱོད་ཀྱི་གྱུ་ལ་སྤྱིད་དང་།

སྒྲིག་དག་འཕྲོག་པར་སྤར་བརྗོད་པའི། གཞིན་ལྷ་སྒྲུབ་དངགས་མཁན་མཐོང་བར་གྱུར།

20

འདི་ཐོས་མི་བདག་བྲིས་པ་ཡིས། གཞན་པའི་མ་ལ་རབ་སྦྱང་དེ།

རྫོག་པོ་ཆེན་པོ་བ་སྤང་རྒྱུ། ཡང་དག་པོས་ནས་རབ་སྦྱས་པ།

21

तद्विज्ञाय सुधर्मापि सन्त्रस्ता शरणं ययौ ।
महामात्यं विधातारमिव स्वच्छन्दकारिणम् ॥ १४ ॥

प्रभुभार्य्येति सा तेन निर्दिष्टतनयाभिधा ।
सज्जातं सुतमत्याश्नीत् कैवर्त्तानां निकेतने ॥ १५ ॥

तत एव समानीतां तथा कन्यां प्रदर्शिताम् ।
ज्ञात्वा निमित्तिकवचः सत्यं मेने न भूपतिः ॥ १६ ॥

धीमान् कविकुमाराख्यः स कैवर्त्तगृहे शिशुः ।
लेभे यतस्ततस्तास्ता^१ विद्याशिल्पान्विताः कलाः ॥ १७ ॥

स तत्र बालकैः सार्द्धं क्रीडानगरकृत्यथि ।
राजकेलीपरिचयैर्विजहार महाभुजः ॥ १८ ॥

यदृच्छयागतस्तत्र नैमित्तिकपुरोहितः ।
तं दृष्ट्वा नृपमभ्येत्य वभाषे भक्तिसम्मतः ॥ १९ ॥

देव कैवर्त्तसदने मयादृष्टः कुमारकः ।
य एव कथितः पूर्वं राज्यप्राणापहस्तव ॥ २० ॥

श्रुत्वेति नृपतिः कोपात् निर्भत्स्यापरमातरम् ।
मेविषाणं समाह्वय महामात्यमभाषत ॥ २१ ॥

ཀྱི་ས་བདག་གི་ཐེ་ཚོས་ལ། ཉི་པ་འཛིན་པ་རབ་གཡེལ་བ།

ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཆུ་གཏོར་ལ། བྱ་བཞིན་དཔལ་བཏང་སྒྲོམས་བྱས།

22

ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོལ་སེམས་བཀོད་པ། བདག་ནི་བདེ་བར་གཉིད་གྱུར་དེ།

དེ་རིང་སྒོག་ལ་ཐེ་ཚོས་གྱི། རིས་གྱི་གང་གི་གནས་དག་བཟྱེན།

23

བདག་གི་མཐར་བྱེད་སྤྲུལ་པའི་མངལ། ཉི་པ་དག་ལ་ཡོངས་གཏད་ནས།

རབ་དུ་དགའ་བས་གཞན་པའི་མ། རིས་པར་ཉི་མ་བབས་བར་བྱེད།

24

ད་དུང་དེ་ནི་གསུང་པའི་ཐབས། རིགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་མཛོད།

སེན་མོས་ཆོད་པའི་དུས་ཀྱི་ནི། སྒྲུབ་པའི་ཡིས་ཀྱང་ལྷན་མི་འགྱུར།

25

ཆེ་བོ་ཡུལ་འཁོར་ཞོར་དང་རྒྱུད་། བྱོགས་དང་དཔུང་གྱིས་སྤྱང་བྱེད་པ།

དེ་ཡི་སྒྲུབ་དུ་རང་བཞིན་ལས། ཁྱོད་པོའི་རང་བཞིན་ཤིན་དུ་བརྒྱུད།

26

ཁྱོད་པོ་གདུང་བ་ཞི་བྱེད་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་ཏེ་གདུང་པ་པོ་སྒྲོམ།

ཉན་ནི་དུ་ལ་བའི་ཆུ་ལ་ཐུན་གྱིས་པའི་བདུལ་ཞུགས་དག་ནི་རིས་པར་འཛིན།

མཛོད་འདོད་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པས་གྲུབ་པ་དག་ནི་འབྲས་ལ་རབ་དུ་སྒྱེན།

ཡོངས་འདྲིས་དག་ཅིང་གྱུ་ཆེ་ས་བདག་ནི་མས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཐོབ། 27

གྱུར་དུ་རབ་ལྷོ་ཚོས་པ་ཡིས། བྱིས་པ་འདི་ནི་ནིས་པར་ཆོས།

དུས་དང་བལ་བའི་འབད་པ་ནི། རིས་སྤྱང་བྱེད་འབབ་ཞིག་ཡིན།

28

अहोवतावलेपेन भवता मम संशये ।

राज्याब्धिकर्णधारेण नौरिव श्रीरुपेक्षिता ॥ २२ ॥

त्वन्मतिन्यस्तचित्तस्य सुखं निद्राभवन्मम ।

सैवाद्य प्राणसन्देहज्वरतन्द्रीपटं श्रिता ॥ २३ ॥

गूढगर्भं परित्यज्य कैवर्त्तेषु मदन्तकम् ।

प्रहृष्टापरमाता मे गणयत्येव वासरान् ॥ २४ ॥

अद्यापि तद्वधोपाये त्वया यत्तर्विधीयताम् ।

नखच्छेद्ये कुठारोऽपि कालेनायाति कुण्डताम् ॥ २५ ॥

रक्षति स्वामिराश्रयं दुर्गमिचवलोदयम् ।

अमात्यप्रकृतिस्तस्मात् प्रकृतिभ्यो गरीयसी ॥ २६ ॥

व्यसनशमनध्यानासक्ताः सदा हितजापिनः

प्रणिधिनियतव्यक्ता भक्तिव्रताः किल मन्त्रिणः ।

अभिमतफलप्राप्त्या सद्यः प्रदर्शितसिद्धयः

शुचिपरिचयोदाराः पुण्यैर्भवन्ति महीभुजाम् ॥ २७ ॥

तूर्णं गुरतरारम्भैर्दारकोऽसौ विदार्यताम् ।

कालहीनप्रयत्नो हि पश्चात्तापाय केवलम् ॥ २८ ॥

གཞོན་ནུ་སྟན་དངགས་མཁན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད།

ཞེས་པ་གྱལ་པོས་ཡང་དག་བཞུན། སྟོན་གྱི་བཏང་སྟོངས་སྦྱངས་པའི་སྒྲོས།
སྟོན་པོ་སྤང་པོར་དང་ནི། ཤིང་ཏྲེ་ཚྲིགས་དང་སྟན་ཅིག་སོང།

29

ཚོས་བཟང་གིས་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེར། བྱ་ནི་གསང་ནས་བོས་བྱས་ཏེ།
གྲོས་དེ་དེ་ལ་ནས་པར་བཤད། འགྲོ་བར་མཛོད་ཅས་དེ་ལ་སྦྱས།

30

མ་ཡིས་གཙུག་གི་ནོར་བྱིན་ནས། བཏང་པ་དེ་ནི་རིངས་པས་འབྱུགས།
རིན་ཅན་གྱིས་བབྱིན་འགྲོ་བ་དག། སྟོན་པོ་ཡིས་ནི་རིང་ནས་མཐོང་།

31

གྱལ་པོའི་བྱ་དེ་གསང་ནས་ནི། བོས་པ་འདི་ཉིད་མ་ཡིན་ནས།

ཞེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་དེ་གསང་སྦྱང། དཔུང་གི་སྟོན་འགྲོ་བ་པོ་བསྐྱལ།

32

མགྲོགས་པས་དེ་དག་ལ་འབྲོས་ཤིང་། རི་དྲགས་ལྟར་མགྲོགས་རིང་བགྲོད་དེ།

ཅས་པ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། ལྷ་ཡི་གནས་ཀྱི་ཆུ་ལ་བྱིང་།

33

དེ་ནས་མཐོང་ཉམས་དེ་ཡི་ཚོ། སྟོན་པོ་ཆེན་པོ་འབད་ལྡན་པར།

ཇེས་སུ་དེ་ནི་བཙལ་བའི་སྦྱང། བ་ཏ་ཀ་ཞེས་ཉན་ནི་བཏང་།

34

དེ་ནས་གཙུག་གི་ནོར་བྱ་ཡི། མཐུ་ཡིས་ཆུ་ནི་རིངས་བྱས་ཤིང་།

ལྷ་ཡིས་གཞོན་ནུ་དཔུགས་ཕྱང་ནས། འདུག་ཅིག་ཅས་པ་རབ་དུ་སྦྱས།

35

གྱལ་སྐས་ལ་འོས་ཀྱང་པ་ཡིས། གྱི་ལྡན་ས་གཞི་མཐོང་བྱུང་ནས།

ལྷ་ཡི་གནས་ན་གནས་པ་དག། བ་ཏ་ཀ་ཡིས་དེ་ལ་བརྗོད།

36

इति राज्ञा समादिष्टः पूर्वोपेक्षाविलक्षधीः ।
गजवाजिरथानीकैरमात्यः सहितो ययौ ॥ २९ ॥

अचान्तरे सुधर्म्माऽपि गूढमाह्वय पुत्रकम् ।
तन्मन्त्रितं निवेद्यास्मै गम्यतामित्युवाच तम् ॥ ३० ॥

दत्त्वा चूडामणिं मात्रा स विस्मृष्टस्त्वराकुलः ।
व्रजन् दूरादमात्येन दृष्टो रत्नविभूषितः ॥ ३१ ॥

राजपुत्रः स एवायं नूनं गूढं पलायते ।
इत्युक्त्वास्य वधायोग्रान् स सेनाग्रानचोदयत् ॥ ३२ ॥

जवेन धावतां तेषां मृगवेगः स दूरगः ।
चम्पकाख्यस्य नागस्य ममज्ज भवनाभसि ॥ ३३ ॥

दृष्टनष्टे ततस्तस्मिंस्तमन्वेष्टुं प्रयत्नवान् ।
पदकाख्यं महामात्यः पश्चाच्चारं विस्मृष्टवान् ॥ ३४ ॥

चूडामणिप्रभावेण संस्तम्भितजलं ततः ।
नागः कुमारमाश्रवास्य स्थीयतामित्यभाषत ॥ ३५ ॥

विलोक्य राजपुत्रार्हपादमुद्रावतीं भुवम् ।
स्थितं नागस्य भवने पदकस्तमस्रचयत् ॥ ३६ ॥

དེ་ནས་ཁྲུ་ཡི་དབང་པོའི་གནས། ཀུན་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་ནི།
 རྫོན་པོ་ཆེན་པོས་ས་བདག་བཀའ། གདེངས་ཅན་དབང་ལ་རབ་དུ་བསྐྱབས། 37

ལག་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ཁང་པ་ནི། བདག་གིས་དུལ་གྱིས་ཁངས་པར་བྱ།
 ཅུ་ནི་ཐོ་བོ་ཁྲིས་པ་ཡིས། ཐང་དང་གཙོང་རོང་དག་དུ་བྱེད། 38

རང་ཉིད་ལག་འབྲེལ་ཡོངས་སྤྱོད་དབང་། གཤམ་ཏེ་འཆད་པར་མི་འདོད་ན།
 གྲུལ་པོའི་གྲུལ་པོ་མི་པན་པ། གྲུལ་པོའི་བྱ་ནི་ཡོངས་སུ་བོང་། 39

དེ་སྐད་དེ་ཡིས་སྤྲིགས་པ་ན། མཚན་མོའི་དུས་སུ་ཁྲུ་ཡིས་ནི།
 ཟུར་བར་གྲུལ་པོའི་བྱ་བཏང་སྟེ། རྫོག་ཆགས་ནིས་ནི་འཛིགས་དབང་གྱུར། 40

དེ་ནས་གྲུལ་སྐྱུ་རབ་བསྐྱེབས་ཏེ། འབྱུང་མཁན་དག་གི་ཁང་པར་གནས།
 ཀྱང་པ་བཀོད་བའི་གྲུ་དག་གིས། པ་ཏ་ཀ་ཡིས་ཉེ་བར་མཚོན། 41

དེ་ནས་རྫོན་ཆེན་ཡོངས་པའི་ཆོ། དེས་འཛིགས་འབྱུང་མཁན་དག་གིས་ཀྱང།
 གོས་ཀྱི་ཁང་གྱི་ནང་བཅུག་ནས། འཇུག་དོགས་མཐའ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཏང་། 42

དེ་ནས་ཀྱང་ནིགས་ང་སྟེ་མོང་། དེ་ནི་རྩེ་མཁན་ཁང་པ་ན།
 གཡུལ་སྐད་ཏུས་ཀྱང་མི་བདག་བྱ། དུས་ལ་སྤོད་ཅིང་རབ་དུ་གནས། 43

དེར་ཡང་བསྐྱང་དུ་དག་ནི། ཀྱང་པའི་གྲུ་ཡིས་རྩིས་འབྲང་བ།
 དཔུང་གི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་ཡིས། ལྷན་ནི་ཡང་དག་བགགས་པའི་ཆོ། 44

अथ नागेन्द्रभवनं परिवार्य्य समन्ततः ।

अश्रावयन्महामात्यः पार्थिवाज्ञां फणीश्वरम् ॥ ३७ ॥

पांशुभिः पूरयाम्येष भवनं ते भुजङ्गम ।

जलं स्थलं स्थलं श्वभ्रं करोति कुपितः प्रभुः ॥ ३८ ॥

भुजङ्गीभोगविच्छेदं न चेदिच्छसि तत् स्वयम् ।

अहितं राजराजस्य राजपुत्रं परित्यज ॥ ३९ ॥

इति सन्तर्जितस्तेन नागस्तूर्णं क्षपाक्षणे ।

तत्याज राजतनयं भयभोग्या हि जन्तवः ॥ ४० ॥

प्रच्छन्नं राजपुत्रेऽथ रजकावसथे स्थितः ।

चरणन्यासमुद्राभिः पदकेनोपलक्षितः ॥ ४१ ॥

ततः प्राप्ते महामात्ये रजकेनापि तद्गयात् ।

वस्त्रभारान्तरगतः परित्यक्तस्तटान्तरे ॥ ४२ ॥

गूढं ततोऽपि गत्वासौ कुम्भकारनिवेशने ।

तस्थौ योद्धुं समर्थोऽपि कालाकाङ्क्षी नृपात्मजः ॥ ४३ ॥

तत्रापि गोविषाणेन पादमुद्रानुसारिणा ।

महता वलचक्रेण सन्निरुद्धेषु वर्त्मसु ॥ ४४ ॥

ས་བདག་བྱ་ནི་གོས་དག་གིས། གཡོགས་ཤིང་མེ་དྲོག་འཕྲེང་བས་མཚན།
 ཚོང་དང་བཅས་ཆོ་མཁན་གྱིས། རོ་ཡི་ཟོལ་གྱིས་དབེན་པར་དོར།

45

དབེན་པར་མགྲོགས་པས་འགོ་བྱེད་པ། དེ་ཡི་ཇེས་ཀྱི་འཕྲེང་བ་དག།
 སོང་བའི་ཇེས་སུ་སོང་གུར་པས། རྫོན་པོ་ཆེན་པོ་མགྲོགས་པར་འོངས།

46

ཀྱན་དུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ཞིང་། ལས་བཞིན་དུ་ནི་ཇེས་འབྲང་བ།
 འཚོལ་བའི་ངལ་དུ་བ་གྱིས་གཟེར་བ། རྫོན་པོ་གདུག་པས་དེ་མཐོང་གུར།

47

མགྲོགས་ལས་གཡང་ས་མ་བཅོས་ཏེ། གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་གུར་ནས།
 འཁྲི་ཤིང་ཤིང་སྐས་ཚོགས་དག་ལ། གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཆགས་པར་གུར།

48

མི་བཟད་གཡང་ས་གཅོད་དག་དུ། ལྷུང་བ་དེ་མཐོང་རྫོན་པོ་ཡིས།
 གཙུག་གི་ནོར་བུ་ཡང་དག་ལྷངས། སོང་ནས་བྱུལ་པོ་དག་ལ་བཤད།

49

གནོད་སྤྱོད་ཨ་ཇོ་ལ་ཞེས་བ། གཡང་སར་གནས་བས་གཞིན་ཏུ་ཡང་།
 བསྐྱངས་ཏེ་འདབ་ཆགས་བཞིན་དུ་ནི། ས་ལ་ཕྱིན་ཅིང་གིས་གུར།

50

བྱ་ནི་ལྷུང་ཐོས་ཆོས་བཟང་དག། རང་ཉིད་འཆི་བ་འཚོལ་བ་ནི།
 ལྷ་མོ་ནིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱི་བྱ། འཚོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་རབ་དུ་བསྐྱངས།

51

གཞིན་ཏུ་ཡང་སྤྲུག་མིག་ནོར་པོ་ཡིས། རོ་བའི་གཞི་ནི་ཉམས་བྱས་ཤིང་།
 ལྷུང་པོའི་ཁྲག་གིས་བྱོས་པ་ཡིས། མི་བཟད་སྤྲུག་ལྷན་ནགས་སུ་ཞུགས།

52

वस्त्रैराच्छादितः पुष्पमालाङ्कः क्षितिपात्मजः ।

त्यक्तः कुलालैः साक्रन्दैः शवव्याजेन निर्जने ॥ ४५ ॥

जवेन व्रजतस्तस्य विजने पदपङ्क्तिभिः ।

गतिं मत्वा महामात्यस्तूर्णं पश्चात् समाययौ ॥ ४६ ॥

असंत्यक्तः स सर्व्वच कर्मणोवानुसारिणा ।

अन्वेषणश्रमार्त्तं दृष्टः क्रुद्धेन मन्त्रिणा ॥ ४७ ॥

वेगादगणितश्वभ्रः स पपात महावटे ।

लग्नचूडामणिः शुष्कलताविटपसङ्कटे ॥ ४८ ॥

तं दृष्ट्वा पतितं मन्त्री विषमे श्वभ्रकोटरे ।

चूडामणिं समादाय गत्वा राज्ञे न्यवेदयत् ॥ ४९ ॥

कुमारोऽप्यञ्जनाख्येन यक्षेण श्वभ्रवासिना ।

रक्षितः क्षितिमासाद्य पश्चिवन्न व्यपद्यत ॥ ५० ॥

सुधर्म्मा पतितं श्रुत्वा पुत्रं स्वं निधनैषिणी ।

सुतस्ते जीवतीत्युक्त्वा रक्षिता दिव्ययोषिता ॥ ५१ ॥

कुमारोऽपि खरव्याघ्रखुरक्षुस्शिलातलम् ।

गजास्तृङ्गक्षशार्दूलदारुणं वनमाविशत् ॥ ५२ ॥

དེ་ནི་རྫོན་པ་མིག་སེར་ཅན། ཞེས་པ་ཡིས་ནི་རབ་བཤད་དེ།
ལས་ནི་ཐོབ་པའི་སྦྱེས་བྱ་དག། ལུས་ཀྱན་བཅད་པ་མཐོང་བར་གྱུར། 53

དེ་མཐོང་སྙིང་ཐེ་སྦྱེས་པ་ཡི། མི་བདག་བྱ་ཡིས་རབ་དུ་རྒྱས།
ཁྱོད་གྱི་སྤྱད་བསྐལ་གནས་སྐབས་འདི། མི་མེད་ནགས་སྤྱ་ཅི་ཡིས་ཐོབ། 54

དེས་སྦྱས་རིང་པོ་མིན་འདི་ན། གུ་མ་པོ་གུ་མ་པོའི་སྦྱོར་ཚུལ་ཅན།
བཟོད་དཀའ་སྤྱ་དུ་ས་ཞེས་པ། སྦྱེས་བྱ་ནྲིས་ཀྱི་མཐུར་བྱེད་གནས། 55

དེ་ལ་དུང་གི་ཁ་ཞེས་པ། ཁྱི་ནི་འཛིགས་སྤྱ་རུང་བ་ཡོད།
ལས་གནས་མཐུར་དག་གང་མཐོང་བ། གདོན་མི་ཟ་བར་ནྲིས་འཛོམས་པ། 56

དེ་ཡི་སྦྱོར་ཚུལ་རྒྱང་གྱུར་པ། ཡུན་ཙམ་འཛོ་བའི་སྤྱད་མ་ཅན།
བདག་གི་གནད་བསྐྱུན་ཆུག་རྩེ་འདི། ཡན་ལག་བཅད་ལས་ཡང་དག་སྦྱེས། 57

གུ་མ་པོ་ཉིན་གྱང་གྱུར་བའི་ཚོ། གུ་མ་པ་དུང་གི་ཁ་དག་གིས།
མགྲིན་པ་རབ་བཅད་དོན་མཐུན་གྱི། ཁྲག་ནི་དྲི་བ་དུ་འཐུར་བར་བྱེད། 58

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཚོག་ཐོས་ནས། བཅེ་བས་ཡིད་ནི་སྤྱད་གྱུར་ཅིང་།
མཚོན་དང་བྲལ་བ་གྱུལ་པོའི་བྱ། ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་རབ་དུ་བསམས། 59

དུག་པོ་གཞུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅན། དེ་ནས་གུ་མ་པོ་འོངས་གྱུར་དེ།
སྤྱོད་སྤྱ་སྤྱ་མིག་གིས་པག་གི་ནི། ཁྲག་གི་ཟེར་མ་འཕེན་པ་བཞིན། 60

तच्च पिङ्गलकाख्येन लुब्धकेन निवेदितम् ।

मार्गमासाद्य पुरुषं वृत्तगात्रं व्यलोकयत् ॥ ५३ ॥

विलोक्य जातकरुणस्तं पप्रच्छ नृपात्मजः ।

केनेमां वैशसावस्थां नीतोऽसि विजने वने ॥ ५४ ॥

सोऽब्रवीन्नातिदूरेऽत्र चण्डालश्चण्डचेष्टितः ।

निवसत्यन्तकः पुंसां सुदामो नाम दुःसहः ॥ ५५ ॥

तस्य शङ्खमुखो नाम सारमेयोऽस्ति भीषणः ।

पान्यास्थिशकलाकीर्णा येनैता विहिता दिशः ॥ ५६ ॥

तज्जोचरच्युतस्येयमङ्गच्छेदसमुद्भवा ।

मुहूर्त्तशेषजीवस्य व्यथा मे मर्मशातिनी ॥ ५७ ॥

क्रुद्धशङ्खमुखोत्कृत्तकण्ठानां सार्थगामिनाम् ।

मध्याह्नतप्तश्चण्डालः सदा पिवति शोणितम् ॥ ५८ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा राजपुत्रो निरायुधः ।

किं करोमीति कृपया प्रदध्यौ विद्वमानसः ॥ ५९ ॥

अथाजगाम चण्डालश्चण्डकोदण्डमण्डलः ।

दिक्षु क्षिपन्निव दशा वाराहरुधिरच्छटाः ॥ ६० ॥

དེ་ཡི་ངོས་སུ་བྱི་ཡང་མཐོང་། མོག་ལེ་ལྟར་ཚུ་བ་སོ་དང་ལྷན།

གསར་བའི་བག་གིས་བསྐྱོས་པ་ཡི། སྒྲེང་མོའི་ཚེ་མོས་ས་ལ་འབྱད། 61

རི་དྲགས་ནིས་ས་གྱི་ཡན་ལག་འཛེམས། གཡལ་ག་ནིས་ས་དག་ནི་བྱིས་པའི་གདོན།

ཅེ་སྤྱང་ནིས་ས་གྱི་རིགས་གྱི་ནད། བག་ནིས་ས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རིསས། 62

གདུམ་པོའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིས། བྱེད་པོས་ནགས་གྱི་ལམ་དུ་ནི།

འཛོལ་དག་གི་ངལ་དུ་བ་བཞིན། དེགས་ལྷན་གདུག་པ་ཅན་དེ་སྤྱལ། 63

འབྲོན་པོའི་ཆུང་མ་གསར་དུ་ནི། ཡུག་སའི་གདུང་བསྐྱབ་བྱེད་དེའི།

རྩ་ཞིས་གར་གླར་སྒྲན་གཤིས། བསེ་ཅ་དུས་མ་ནིས་པར་འབྲོས། 64

ཤིན་དུ་གདུམ་པོ་རྒྱུད་པ་ཡིས། བདེ་ཡི་མངོན་དུ་འོང་བ་དེ།

མཐོང་ནས་ས་སྐྱོང་བྱ་ཡིས་ནི། སྤྱུ་རུ་ཡི་ཤིང་ལ་འཛོལ། 65

ཤིང་ལ་འཛོལ་པ་དེ་མཐོང་ནས། ནི་བའི་བར་དུ་མདའ་དྲངས་ཤིང་།

གདུམ་པོས་གདུག་པ་དྲང་གི་ཁ། དེ་ནི་གསོད་ལ་མངོན་ཕྱོགས་བྱས། 66

འབྱར་སྤྱུ་གདུག་པའི་མིག་དེ་ཡིས། མདའ་དང་བྱི་ཡི་མཆེ་བ་ལྟར།

ནི་བའི་ཚོག་གིས་ཕྱག་པ་ཡི། བྱལ་པོའི་བྱ་ཡིས་རབ་བསམས་པ། 67

ཁྱེ་ས་བྱལ་པོའི་བྱལ་པོ་ཡིས། གཡལ་དུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྷན་པ།

མཚོན་མེད་བདག་ལུས་འཛིག་པ་འདི། བྱེད་པོ་དག་གི་ནིས་པར་སྤྱལ། 68

तत्पार्श्वे क्रकचक्रूरदशनः श्वाप्यदृश्यत ।

प्रत्यग्रशोणितासक्तनखकोटिस्ततावनिः ॥ ६१ ॥

अङ्गभङ्गः कुरङ्गाणां चमराणां गलग्रहः ।

शृगालानां कुलव्याधिः शूकराणां क्षयज्वरः ॥ ६२ ॥

मातङ्गपक्षपातेन विधिना वनवर्त्मनि ।

क्रौर्यदर्पः स सिंहानामायास इव निर्मितः ॥ ६३ ॥

तस्याध्वन्यवधूनव्यवैधव्यविधिवेधसः ।

हृङ्कारघर्घरारावैर्दुद्रुवः खङ्गिधेनवः ॥ ६४ ॥

तमभिद्रुतमत्युग्रचण्डालक्षोभसंज्ञया ।

दृष्ट्वा रुरोह भूपालखनुरामलकद्रुमम् ॥ ६५ ॥

तं वीक्ष्य पादपारुढमाकर्णाकृष्टसायकः ।

क्रुद्धः शङ्खमुखं चक्रे चण्डालस्तदधोन्मुखम् ॥ ६६ ॥

शरश्वदंष्ट्रातीक्ष्णाभिर्वाग्निरुद्धतवादिना ।

विद्धः क्रूरदृशा तेन राजखनुरचिन्तयत् ॥ ६७ ॥

अहो निरायुधस्यायं वेधसा मम निर्मितः ।

राजराजरणोत्साहयोग्यस्य वपुषः क्षयः ॥ ६८ ॥

སྒྲི་པ་ངན་པ་གྱི་མེད་ཀྱིས། དག་འདི་ཐུལ་བར་གྱུར་པ་ནི།

མཛོལ་བས་མ་ཡིན་སྒྲིན་པས་མནི། མཛོན་མིན་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཀྱང་མིན།

69

ངེས་པར་དཔུལ་བའི་གནས་དག་ནི། འདི་ཡི་མདུན་ན་བསྒྲན་བྱས་པ།

མིའི་ཀེང་རུས་འཕྲེང་བ་ཅན། བགས་ཀྱིས་གཞི་རབ་དུ་སྒྲ།

70

གང་དུ་གྱུལ་རིགས་གཙུག་གི་ཞོར། གྱུལ་པོ་རྒྱ་བའི་རིགས་སུ་སྒྲིས།

ཁྱི་འས་གདུལ་པོའི་བྱ་དག་གིས། མཛོན་མེད་བདག་ནི་གསོད་པར་བྱེད།

71

ནོས་ཀྱན་ངེས་པར་མི་གཡོ་ཞིང་། སྒྲི་བའི་མཐར་ཐུག་གནས་གྱུར་པ།

སྒྲིས་བྱའི་འོན་དང་འགལ་འགྱུར་བ། སྒྲོན་གྱི་ལས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ།

72

དམན་པའི་ང་བ་དག་ལ་སྒྲོན་བྱག་ཅི་མིན་ཡོན་ཏན་སྒྲན་གྱིས་མིན།

འཛིག་དྲེན་རབ་མང་སྒྲོན་གྱིས་གང་སྒྲོན་ཤིན་དུ་རྒྱང་བ་དག།

རིང་ནས་ཤིན་དུ་གསལ་བར་མཐོང་ནས་མཚུབ་མོ་དག་གིས་ཕྱོན་བྱེད་པ།

ཀྱན་ལས་མཐོ་བས་རང་རིགས་རྒྱ་བ་དེ་ཡི་སྒྲི་བར་མ་གྱུར་ཅིག།

73

དེ་ལྟར་མེས་ས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི། མི་བཟད་སྒྲོག་གི་ཐེ་ཚོམ་ལ།

བདག་ཉིད་ཉམས་པས་ལུས་དག་ནི། འཛིངས་པས་འཛིགས་པ་ཡོངས་མ་གྱུར། 74

སྐབས་དེར་ཐུལ་པ་རིག་པ་འཛིན། མ་ཐར་ཡིས་སྒྲ་མིག་གིས།

དེ་ཡི་གནས་སྐབས་མི་བཟད་པའི། ཉོན་མོངས་ཅན་ཞིས་བཅེ་བ་ཡིས།

षट्षष्टितमः पङ्क्तवः ।

न स्नेहेन न दानेन न मानेन गुणेन वा ।

अयं निष्कारणरिपुर्निजतामेति दुर्जनः ॥ ६६ ॥

नरकं नियतावासमस्य सज्जीकृतं पुरः ।

नरकङ्कालमालिन्यो वदन्ति वनभूमयः ॥ ७० ॥

क्व जन्म राजचन्द्रस्य वंशे क्षत्रशिरोमणेः ।

शुनश्चण्डालपुत्राद्वा निःशस्त्रस्य बधः क्व मे ॥ ७१ ॥

सर्व्वथा निश्चलायैव जन्मपर्य्यन्तशालिने ।

पुरुषार्थविरुद्धाय नमः प्राक्तनकर्मणे ॥ ७२ ॥

न च्छिद्राली न च गुणततिर्गण्यते जाल्मजाले

सर्व्वान्नत्या स्वकुलशशिनस्तस्य जन्मैव माभूत् ।

दोषं दोषप्रचयवसतिर्दर्शयत्यैव दूरात्

यस्याङ्गुल्या तनुतरमतिव्यक्तमालोक्य लोकः ॥ ७३ ॥

इति चिन्तयतस्तस्य विषमे प्राणसंशये ।

अभून्मानस्ययादेव न शरीरस्ययाद्भयम् ॥ ७४ ॥

अचान्तरे दिव्यदृशा ज्ञात्वा विद्याधरो मुनिः ।

साठरः कृपया तस्य तीव्रक्लेशवतीं दशाम् ॥ ७५ ॥

མཁའ་དང་རལ་གྱི་འགྲོགས་པ་ཡི། ཡོན་ཏན་གཅིག་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཅིང་།
ལག་ན་ཤུབས་མེད་རལ་གྱི་ཅན། མཁའ་ཡི་ལམ་ནས་ཡང་དག་འོངས།

ཁྲིས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པའི་མིག། འཛིགས་རུངས་ལུས་ཅན་དེ་འོངས་ཏེ།
གཏུམ་པོའི་བྱ་དང་དྲུང་གི་ནི། ཁ་ཡི་མགོ་དག་རབ་དུ་བཅད།

དེ་ནས་རང་གི་གནས་སྤྱི་ཁྲིད། མི་བདག་སྤྲོས་དེ་དབྱགས་ཤུང་ནས།
རྩོལ་སྤྲུལ་ཆེ་དང་ལྷན་ཅིག་དེས། སྤྱོ་མའི་རིག་པ་དེ་ལ་བྱིན།

དེ་ནས་བྱབ་པ་དེ་ལ་ཞུས། ཁེངས་ལྷན་གྱིལ་སྤྲོས་གྱིལ་སྤིད་ནི།
བཞེད་ཅིང་དགྲ་ལས་གྱིལ་འདོད་པས། ཀླ་པི་ལར་ནི་དལ་གྱིས་སོང་།

དེ་ཡིས་དེར་ནི་གར་མཁན་མ། ཡིད་འཕྲོག་དགའ་མའི་གཞུགས་བྱས་ནས།
ཡིད་འོང་གར་སྤྲུབས་དེ་དང་དེས། སྤོང་པའི་འཛིག་ཏེན་ཆོས་པར་བྱས།

དེ་ཡི་གར་དང་རྫོས་གར་དག། མཁས་པ་མི་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
རྫོན་པོ་དང་བཅས་རང་ཉིད་ནི། རྫོས་གར་ཁང་པར་ལྷ་བྱ་སོང་།

དེ་ཡི་དེ་ནི་སྤྱོ་ཅན་གྱིས། ཅེ་དགའ་ཡིད་འོང་དེ་དག་མཐོང་།
མཛེས་མའི་གཞུགས་སྤྱོ་གཡོ་མེད་ནི། བདུད་ཅི་ལེན་དུ་འོང་བ་བཞིན།

དེ་ཡི་གར་སྤྲུབས་མཛེས་སྤྲུག་ལ། བློ་པར་དབྱད་ནས་འཛིན་མ་འཛིན།
འཛོ་སྒྲིག་བྱང་ཞིང་བྱོས་བྱུང་པས། རྫོན་པོའི་གཙོ་ལ་རབ་སྤྲོས་པ།

व्योममार्गेण निष्कोषखङ्गपाणिः समाययौ ।
नभोनिस्त्रिंशयोर्मैत्रौमेकरूपां प्रदर्शयन् ॥ ७६ ॥

सोऽभ्येत्य भीषणतनुः क्रोधकूरतरेक्षणः ।
चण्डालसूनेनाश्विच्छेद शिरः शङ्खमुखस्य च ॥ ७७ ॥

अथ स्वमाश्रमं नीत्वा तमाश्वस्य नृपात्मजम् ।
स तस्मै प्रददौ मायाविद्याः सह महर्द्धिभिः ॥ ७८ ॥

ततस्तं मुनिमामन्त्र्य मानी शत्रुजिगीषया ।
राज्यकामः शनैः प्रायात् काम्पिल्यं पार्थिवात्मजः ॥ ७९ ॥

स तत्र नर्तकीरूपं कृत्वा रतिमनोरमम् ।
ललिताभिनयैस्तैस्तैः पौरलोकमतोषयत् ॥ ८० ॥

श्रुत्वा नरपतिस्तस्य कैशलं नृत्यवाद्ययोः ।
स्वयं द्रष्टुं सहामात्यैः प्रययौ नाट्यमण्डपम् ॥ ८१ ॥

स तत्र कैशिकी-लीला-ललितं तं व्यलोकयत् ।
अमृताहरणायातं कान्तारूपमिवाच्युतम् ॥ ८२ ॥

तस्याभिनवसौन्दर्यं विचार्य धरणीधरः ।
शृङ्गारास्वादनक्षीवः प्रधानामात्यमब्रवीत् ॥ ८३ ॥

ཀྱེ་མ་མཛེས་སྒྲུབ་ཀྱན་རྫོགས་ཤིང་། བསྐྱབས་འོས་ལྷན་མཚོག་ལྷན་པའི་ལྷན།
ངོ་མཚར་གང་སྟབས་ལྷན་པ་ནི། བདག་ཅག་ནིམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་བྱེད། 84

མཐོ་ངེས་དོ་རའི་ཅེད་འཛོལ་ཁམས། མེན་ཀ་དེ་འདི་མིན་ནས།
གཞན་དུ་གསར་བའི་ཚོན་ངེས་དང་། དབྱིབས་མཛེས་འདི་ནི་ག་ལ་འོང་། 85

འབྱུང་བག་ཤིན་དུ་ལེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོས་ནིམ་བཀྲ་མཛེས་པའི་ངེས་པ་ཡི།
ཚོགས་ནིམས་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་བྱོང་བྱ་ཉམས་ནིམས་ངེས་པར་རྫོགས་པ་ལ་བཙོན་ཞིང་།
རྫོགས་པའི་དབུས་སུ་སྒྲུ་ཡི་འབྱུང་གྱིས་ཡང་ཡང་རབ་དུ་དང་བ་སྤྲུབ་བྱེད་པ།
རྫོང་ཡང་དག་བསྐྱབས་པས་ཉི་བར་སྤྲོས་པའི་རྫོགས་གང་གྱེ་མ་ཡིད་དག་འབྱུགས། 86

སྐད་ནི་བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཆེ་ཡིད་འོང་བྱེད་མང་སྤྲོ་ཡིས་དག་འལ་ལ།
སྤྲོང་སྤྲོབས་གསལ་བར་འབྱེད་པས་འདར་ཞིང་ག་ཡོ་ལྷན་འོག་བག་མཛེས་སྤྲུག་
རི་མའི་བོགས།

གསང་པོར་བརྗོད་ལ་མཛོན་སྤྲོགས་མི་འཕྲོགས་ཡིད་འོང་སྤྲོབས་དང་ལྷན་པར་སྤྲོག་
པར་སྤྲོས།

གཟུགས་བཟང་སྤྲིན་མ་རྩེད་ནི་སྤྲོག་ཅིང་རོལ་པའི་བསྐྱབ་པས་སྤྲོས་པ་ཀྱན་དུ་བསྟེན། 87

ཞེས་ཏེ་དེ་གདོང་ཆུ་སྤྲོས་ལ། མིག་བཀོད་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི།
བཞིན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བྲན་པ་ཡི། འདོད་པའི་ཀྱང་འབྱུང་ཡང་དག་སྤྲོས། 88

དེ་ལ་ཆོ་མ་མེད་ཉིན་མའི་མཐར། རིན་ཅན་ཡོངས་རྫོགས་བྱིན་ནས་ནི།
མོ་བྲང་འཁོར་གྱི་ནང་སོང་སྟེ། མི་ཡི་བདག་པོས་བདག་ཉིད་བསམས།

ལམ་ཁོ་བའི་གྲུས་བཞིན་བདེན་མེད་གཞུགས། བཅོས་མའི་འདོད་ལྷན་མ་ཡིས་ནི།
ས་བདག་དེ་ཡི་ནང་དག་ཏུ། ཅིས་པར་གནས་ཤིང་སྒྲིངས་པར་བྱས། 90

འདོད་པས་གཟིར་བ་དེ་ཡིས་དེ། དལ་བྱ་ཡིས་ནི་བྱིས་ཏུ་བོས།
ཡོངས་སྤྱུ་བྱར་པའི་འགལ་བ་ལ། འཆི་བར་འདོད་ནིས་ས་ཆགས་པར་བྱེད། 91

གྲགས་པ་མེ་དོག་ནིས་བཀྲ་ཞིང་། སྤེ་ཚན་གསུམ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན།
མི་བདག་ལྷོན་པ་ནིས་ས་དག་གིས། དབང་པོ་མ་བསྐྱལས་སྟེ་འཕྲིན། 92

སྒྲང་པོ་རྩིས་སྤྱུ་ཆགས་པ་བྲག་པོའི་དབང་ཏུ་བྱར་བ་ལ།
གལ་ཏེ་སྒྲང་མེ་དེ་ཡིས་སྒྲིངས་པའི་བསྐྱལ་བ་མ་བྱིན་ན།
ཡོངས་རྩོགས་སྤྱིན་པས་བྱང་པའི་དོན་མཐུན་ཡོངས་སྤྱུ་དབྱེས་བྱས་པ།
བྱ་ཡི་མགོན་པོ་སྒྲང་པོའི་གཡང་ལ་ངེས་པར་སྒྲུང་བ་མིན། 93

དེ་ནས་དལ་གྱིས་གྱུ་ལ་ཁབ་ཏུ། བན་ཁོལ་རྒྱན་པོ་འདུན་པ་ཡི།
རྩིས་སྤྱུ་འཇུག་པས་བསྐྱལ་བའི་སྤྱེད། བཅོས་མའི་བྱད་མེད་རབ་ཏུ་བཅུག། 94

དཔེན་པར་བདེན་པ་བྱང་བྱས་ཤིང་། གསང་བ་མངོན་པར་འདོད་དེ་ལ།
དུས་ནི་མཆོས་མའི་གཞུགས་དག་གིས། མགུལ་ནས་འཛིན་ལ་མངོན་ཕྱོགས་གྱུར།
95

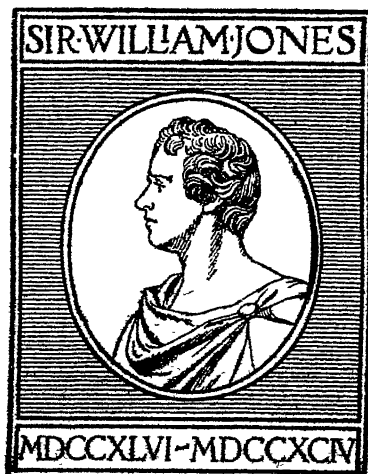
དེ་ནས་གཉིད་ནི་རིང་པོའི་སྤྱེད། གྲུས་པས་མལ་སྟན་འཛོགས་དེ་ལ།
གཞིན་ཏུ་གང་མཁན་མ་ཡི་གཞུགས། སྤངས་ནས་འབྲལ་ལ་རབ་སྤྱུས་པ།

BIBLIOTHECA INDICA:
COLLECTION OF ^AORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL
NEW SERIES, No. 1168.

AVADANA KALPALATA

WITH ITS TIBETAN VERSION.

NOW FIRST EDITED BY
SARAT CHANDRA DAS *Rai Bahadur.*
Associate Member, Asiatic Society; Foreign Corresponding
Member of the Imperial Archaeological Society,
St. Petersburg, etc.

AND
MAHAMAHOPADHYAYA SATIS CHANDRA VIDYABHUSANA, M.A.
Professor of Sanskrit and Pali, Presidency College, Calcutta.

VOL. II. FASCICULUS VI.

CALCUTTA

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY 57, PARK STREET.

1910.

LIST OF BOOKS FOR SALE
AT THE LIBRARY OF THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,
No. 57, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W.
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some
of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

*Advaita Brahma Siddhi, Fasc. 2, 4 @ /10/ each	...	Rs. 1	4
Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
*Agni Purāṇa, Fasc. 6-14 @ /10/ each	...	5	0
Aitarāya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	14	6
Aitareyalocana	...	2	0
*Ann Bhāṣya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	...	2	8
Aphorisms of Sāṅkhya (English), Fasc. 1 @ 1/-	...	1	0
Aṣṭasāhasikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
*Atharvāna Upaniṣad, Fasc. 4-5 @ /10/ each	...	1	4
Ātmātattvaviveka, Fasc. I	...	0	10
Aṣṭavaiśya, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Avadāna Kalpalatā, (Sams. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-7. Vol. II, Fasc. 1-6 @ 1/ each	...	12	0
Bālam Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	1	14
Bandhāyana Śrānta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	3	12
*Bhāmati, Fasc. 4-8 @ /10/ each	...	3	2
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	4	6
Bandhyostatrasaṅgraha	...	2	0
Brahma Sūtra, Fasc. 1 @ /10/ each	...	0	10
Brhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Brhadbharṇa Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Bodhicaryāvatāra of Cāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Cri Cantinatha Charita, Fasc. 1-2	...	1	4
Ātadūṣaṇī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	...	8	0
Ātapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3; Vol. VII, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-3 @ /10/	...	1	14
Ātasāhasikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-13 @ /10/ each	...	8	2
*Āturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	36	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	...	1	4
Ditto Vol. IV, Fasc. 8-9 @ /10/	...	1	4
*Ālokavartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4/ each	...	8	12
*Ānta Sūtra of Āpastamba, Fasc. 12-17 @ /10/ each	...	3	12
Ditto Āṅkhāyana, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	...	10	0
*Āri Bhāṣyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	...	3	2
Gobhiliya Grhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	...	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto (Appendix) Gobhila Parisista	...	2	0
Ditto Grihya Saṅgraha	...	0	10
Haralata	...	1	14
Karmapradīp, Fasc. 1	...	1	4
*Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	8
Kātha Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each	...	17	8
*Kūrma Purāṇa, Fasc. 3-9 @ /10/ each	...	4	6
Lalita-Vistara, (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	3	0
Madana Pārijāta, Fasc. 1-11 @ /10/ each	...	6	14
Mahā-bhāṣya-pradīpodyota, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	...	19	6
Manuṭika Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14

ERRATA.

*From page 488 onwards to end of Fascicules VI. "Arund. v.
Kalpalata," Vol. II—*

<i>For page</i>	<i>809 read</i>	<i>489</i>	<i>For page</i>	<i>853 read</i>	<i>533</i>
	810	490		854	534
"	811	491		855	535
"	812	492		856	536
"	813	493		857	537
"	814	494		858	538
"	815	495		859	539
"	816	496	"	860	540
"	817	497	"	861	541
"	818	498	"	862	542
"	819	499	"	863	543
"	820	500	"	864	544
"	821	501	"	865	545
"	822	502	"	866	546
"	823	503	"	867	547
"	824	504	"	868	548
"	825	505	"	869	549
"	826	506	"	870	550
"	827	507	"	871	551
"	828	508	"	872	552
"	829	509	"	873	553
"	830	510	"	874	554
"	831	511	"	875	555
"	832	512	"	876	556
"	833	513	"	877	557
"	834	514	"	878	558
"	835	515	"	879	559
"	836	516	"	880	560
"	837	517	"	881	561
"	838	518	"	882	562
"	839	519	"	883	563
"	840	520	"	884	564
"	841	521	"	885	565
"	842	522	"	886	566
"	843	523	"	887	567
"	844	524	"	888	568
"	845	525	"	889	569
"	846	526	"	890	570
"	847	527	"	891	571
"	848	528	"	892	572
"	849	529	"	893	573
"	850	530	"	894	574
"	851	531	"	895	575
"	852	532	"	896	576

असत्यरूपा तस्यान्तर्विश्रान्ता कूटकामिनी ।
चक्रे संसारमायेव वामा मोहं महीपतेः ॥ ६० ॥

आनिनाथ स तां स्वैरं सदनं मदनातुरः ।
परिणामविरोधीनि सृह्यन्ति मुमूर्षवः ॥ ६१ ॥

यशःपुष्पप्रकाराणां चिवर्गफलशालिनाम् ।
परशुन्टपट्टक्षालामिन्द्रियाणामनिग्रहः ॥ ६२ ॥

नैवावटे पतति पातिनि यूथनाथः
सम्पूर्णदानपरिपूरितभृङ्गसार्थः ।
सा बन्धकी यदि करोति न कुञ्जरस्य
गाढानुरागविवशस्य विमोहदीक्षाम् ॥ ६३ ॥

ततः स्वैरं गृहं राज्ञश्चेटकैः कूटकामिनी ।
छन्दानुवृत्तिभिर्मूढैर्विनाशाय प्रवेशिता ॥ ६४ ॥

विविक्ते त्यक्तधैर्यस्य तस्य गाढाभिलाषिणः ।
बभूव कान्तिरूपेण कालः कण्ठग्रहोन्मुखः ॥ ६५ ॥

ततस्तं दीर्घनिद्रायै शय्यामारूढमादरात् ।
विहाय नर्तकीरूपं कुमारः सहस्राब्रवीत् ॥ ६६ ॥

ཁྱོད་ཀྱི་མོངས་སྤོད་ལ་ཆགས་ཤིང་། ལྷན་རྒྱུ་མཛེས་ལ་ལྷོས་མེད་པས།
ལྷན་ཅིག་སྤོད་བྱ་བྱལ་སྤིང་ནི། གཅིག་ཤུ་ཡིས་ནི་ཇི་ལྷན་སྤོད་།

97

མི་བཟད་ཉོན་མོངས་ཅུ་གཏིང་དུ། ལྷོས་མེད་ང་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕངས།
དེ་ཡི་ལེ་ལན་སེམས་བྱེད་བདག། རང་གི་ལས་ནི་སྤྱོར་བས་ཐར་།

98

ཞེས་བཞེད་དེ་ཡིས་མི་བདག་བཅོངས། རྒྱལ་སྤིང་རབ་དུ་བྱས་པ་ཐོབ།
སྤྱོད་པའི་ཆོགས་ནི་དབྱུགས་ཕྱང་ལྷོ། མེད་ལྷན་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱས།

99

གནས་ཐོབ་དེ་ཡི་རང་ཉིད་ཀྱིས། གཞོད་པ་དྲག་པོ་སེམས་བྱེད་ཅིང་།
སྤྱོད་པའི་མེད་ཁོ་བ་ཡིས། མི་ཡི་བདག་ལ་དོ་བ་འཕངས།

100

ལྷན་རྒྱུ་བསད་པས་ཆགས་པ་ཡི། བྲག་དང་སྤྲགས་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་དེ།
སྤྱོད་ནས་གཞོན་ལྷན་དངགས་མཁན། ལུས་ཀྱི་མུག་དུ་དབྱལ་བར་སོང་།

101

དེ་ཉིད་ཡིན་སྤོང་སྤྲག་ལོར། ལས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་དེ་སྤྱོད་ནས།
སྤྲིག་པ་ཟད་མོད་དེ་ལྷ་ཡང་། ཀྱང་བའི་མཐོ་བོ་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་།

102

སྤྱོད་པའི་འཁོར་མོར་རིས་ཀྱིས་ཡོངས་འདྲིས་སྤྱོད་དག་གིས་ནི་སྤྲིན་བྱས་ཤིང་།
སྤྲིན་སྤྲིན་དང་ཅུ་དང་ཤིང་དང་དོ་ཡི་སྤྲིང་བོ་འདྲི་དབྱུགས་སྤྲིས་ཀྱང་།
སྤྲིན་སྤྲིན་དེ་ཡི་ཡོ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་སྤྲོད་ནི་དེ་དང་དེ་སྤྱོད་དེ།
སྤྲིས་སྤྲི་ལས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་སྤྲིག་པ་གཞོད་པ་ཡིས་ཀྱང་གཏོང་མི་འགྱུར་།

103

भोगलब्धेन भवता भ्रातृस्नेहानपेक्षिणा ।
सहभोग्यमिदं राज्यं कथमेकेन भुज्यते ॥ ९७ ॥

निर्दोषः क्लेशजलधौ क्षिप्तोऽहं विषमे त्वया ।
स्वकर्मयोगादुत्तीर्णस्तत्प्रतीकारचिन्तकः ॥ ९८ ॥

उक्तेति बद्धा नृपतिं प्राप्तं राज्यमवाप्य सः ।
लुब्धप्रशमनं चक्रे जनताश्वासनेन सः ॥ ९९ ॥

स संप्राप्तपदस्तीव्रं चिन्तयन् स्वपराभवम् ।
शिलां प्रभाते चिक्षेप नृपतेर्मन्युनिष्कृपः ॥ १०० ॥

तां भ्रातृबधसंसक्तरक्तसिक्तामिव श्रियम् ।
भुक्त्वा कविकुमारोऽपि देहान्ते नरकं ययौ ॥ १०१ ॥

सोऽहं वर्षसहस्राणि भुक्त्वा तत्कर्मपातकम् ।
प्रक्षीणकिल्बिषोऽप्यद्य पादाङ्गुष्ठे परिक्षतः ॥ १०२ ॥

जन्मावर्तक्रमपरिचयैः सन्ततैः पच्यमानम् ।

पश्चाद्यातं स्थलजलतरुग्रावगर्भान्तरेऽपि ।

तैस्तैर्नानारसपरिकरैः कायपात्रे स्वभुक्तम् ।

कल्पापायैरपि न पुरुषः कर्मशेषं जहाति ॥ १०३ ॥

ཡལ་འདབ་ཉེ་བྱུག་ཅ་ཅ་བྱུག་པ།

དེ་སྐད་སྒྲིབ་གཞན་གྱི་སྒྲོད། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཐོས་ནས།

དག་སྒྲོང་ཀླན་གྱིས་ལས་ཀྱི་རྒྱར། བགོས་པར་བྱ་བ་མིན་པར་ངས།། 104

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བརྗོད་པ་

དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གཞོན་ལྷན་དངགས་མཁན་གྱི་

རྟོགས་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཉེ་བྱུག་ཅ་ཅ་བྱུག་པའོ།།

इत्यन्यजन्मचरितं श्रुत्वा भगवतोदितम् ।

अलङ्घ्यां मेनिरे सर्वे भिक्षवः कर्मसन्ततिम् ॥ १०४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कविकुमारावदानं षट्षष्टितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་རྒྱག་ཅུ་ཙ་བརྟན་པ།

དག་འདུན་སྤངས་ཀྱི་དྲོགས་བརྗོད་ཅི།

འཁོར་བ་ཡངས་པའི་བྱ་ངམ་ལམ་ཆེན་རབ་མང་ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་གདུང་
བྱེད་པ།

ཡོངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་བཅོད་ནམས་གཏོར་གྱུར་དམ་ཚེས་རྟོགས་ཤིང་ཡོ་ཤེས་
མཆོག་དང་ཐུག།

ཐུགས་ཉིད་བརྟན་རབ་དུ་བྱས་པའི་མཐུ་ཐོབ་པད་ཀ་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་དག་གིས།
 ཁྱིམ་གྱི་བྱམས་སུ་ཅེ་བ་ལྟ་བུས་ཡང་དག་གཤམ་ཁྱེད་དེ་དག་བསྐྱམས་པར་འོས། ॥

མཉན་ཡོད་དག་ཏུ་སྒྲེན་བྱུང་བ། བྱིས་ཀྱི་བདག་པོ་སངས་བྱུང་སྐུ་རྒྱུང་།
 བཀའ་གོ་བྱིས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་གནི། སྡོང་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཉེར་མཁེར་བྱུང་། ॥ 2

གང་ཞིག་ཡིན་སྟོང་རབ་དང་བ། དགོ་བའི་སྒྲ་དུ་བསྒྲུབ་པའི་གནས།
རབ་དུ་དང་བའི་དགོ་སྟོང་ས། ལྷ་འི་བྱ་ཡིས་དམ་པར་བྱས། ॥

དེ་སྤྲུལ་དཔེ་བཞེ་ཀུན་སྨོན་ཅན། རིག་པ་ནས་ཀུན་ལ་རྣམ་པར་མཁས།
ཡོན་ཏན་མཚན་ཉིད་ཡང་དག་ཆོགས། དག་འདུན་སྲུང་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་། 4

ནམ་ཞིག་ཀྱིས་དུ་གྲུ་འདི་བྱ། འོངས་ཆོ་པ་ཡིས་དེ་ལ་སྦྱས།
བྱ་ཀྱིང་མངལ་ན་གནས་པ་ན། འདི་ཡི་ཉེ་གནས་སྤྱད་མ་བཅས།

सप्तषष्ठितमः पल्लवः ।

सङ्खरक्षितावदानम् ।

धन्यास्ते परिपूर्णपुण्यनिधयः सङ्घर्मसंबोधि-
नः ज्ञानोदग्रगुरुपदेशमहिमप्राप्तप्रभावोदयाः ।
गेहप्राङ्गणलीलया बहुतरल्लेशोग्रसन्तापकृत्
यैः संसारविसारि-मारव-महामार्गः समुल्लंघ्यते ॥ १ ॥

पुराभवद्गृहपतिः आवस्थां बुद्धरक्षितः ।
अर्थिसार्थोपकरणगुर्व्यो यस्य गृहश्रियः ॥ २ ॥

यः प्रसन्नमनोवृत्तिः कुशलाय प्रसादिना ।
कृतः शिक्षापदोत्सृष्टः शारिपुत्रेण भिक्षुणा ॥ ३ ॥

संघरक्षितनामाभूत् संपूर्णगुणलक्षणः ।
पुत्रस्तस्य सदाचारः सर्वविद्याविचक्षणः ॥ ४ ॥

तं कदाचिद्गृहायाते शारिपुत्रे पिताब्रवीत् ।
त्वमुपस्थायकः पुत्रो गर्भस्थोऽस्य प्रतिश्रुतः ॥ ५ ॥

དེ་སྐད་དེ་ནི་བདག་གི་ཚོག་། དེ་ནི་བདེན་པར་བྱ་བར་ལོས།
པ་ལ་བྱ་ལོན་མེད་བྱེད་པའི། བྱ་བཟང་བསོད་ནམས་དབང་གིས་འགྱུར། 6

དེ་སྐད་པ་ཡིས་ཡང་དག་བརྩན། དག་འདུན་སྤང་འདི་རབ་དགའ་ཉེ།
ལྡེ་རིའི་བྱ་ཡི་ཆེས་འབྲང་ཞིང་། དེས་གོ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར། 7

དེ་ནས་དེ་ཡིས་རབ་བྱུང་ཉེ། ཀྱན་སྦྱོར་དང་ནི་བསྐྱབ་པ་ལ།
ཚོས་ཀྱི་ལྷང་ནི་བཞི་པོ་དག། མ་ལུས་དེ་ཡི་ཁ་འདོན་སྤངས། 8

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ཚོང་པ་ནི། མཚུངས་པར་སྦྱེས་པའི་གྲོགས་པོ་དག།
བརྒྱ་པ་ལྡེ་ཡིས་ཅུ་གཏེར་ལ། ལྷན་ཅིག་འགྲོ་བར་གསོལ་བདབ་ཉེ། 9

དེ་དག་དག་བ་སེམས་བྱེད་པས། འཛིགས་པ་དག་ལ་བདན་བསྐྱེད་པ།
སྤྲེའི་བཀའ་ནི་བརྒྱང་བྱས་ཏེ། གཟིངས་ལ་རབ་དུ་ཞོན་པར་གྱུར། 10

དེ་ནས་གཟིངས་དེ་ཅུ་གཏེར་གྱི། དབུས་སུ་ཡང་དག་འགགས་གྱུར་ཅིང་།
ཚོང་པའི་དོན་མཐུན་ཚོང་དག། སྦྱོགས་ཚོ་ཅུ་ལས་ཚོག་བྲག་པ། 11

གལ་ཏེ་གཟིངས་འདི་བྱེད་མཁས་ས། གྲོལ་བར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན།
དག་འདུན་སྤང་འདི་ཅུ་ལ་ནི། བྱུར་པ་ཉིད་དུ་འཕང་བར་མཛོད། 12

དེ་ཐོས་སྒྲོག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཚོ། དེ་དག་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདི་བྱུང་།
ལི་བར་གྱུར་པ་མཚོག་ཡིན་གྱི། དམ་པའི་གྲོགས་པོ་གསོད་པ་མིན། 13

तस्मात्तदधुना सत्यं कर्तुमर्हसि मे वचः ।
पुण्यैर्भवन्ति सत्पुत्राः पितुरानृण्यकारिणः ॥ ६ ॥

इति पित्रा समादिष्टः प्रहृष्टः संघरक्षितः ।
अनुगः शारिपुत्रस्य परिचर्यापरोऽभवत् ॥ ७ ॥

ततः प्रव्राजितस्तेन समुदाचारशिक्षया ।
अध्यापितः स निखिलं धर्मागमचतुष्टयम् ॥ ८ ॥

ततः कदाचिद्वणिजां मित्राणान्तुल्यजन्मनाम् ।
शतैः पञ्चभिरम्भोधिगमनेन सहार्थितः ॥ ९ ॥

आरूरोह प्रवहणं तेषां कुशलचिन्तकः ।
भयेषु धैर्यजननं गृहीत्वा शासनं गुरोः ॥ १० ॥

अथाब्धिमध्ये संरुद्धे तस्मिन् प्रवहणे क्षणम् ।
साक्रन्दे वणिजां सार्थं प्रोच्चचार वचोऽम्भसः ॥ ११ ॥

यदि प्रवहणस्यास्य मुक्तिर्युष्माकमीप्सिता ।
तदेष क्षिप्यतां क्षिप्रं सलिले संघरक्षितः ॥ १२ ॥

श्रुत्वैतत् प्राणसन्देहे तेषामेकाभवन्मतिः ।
वरन्निधनमेवास्तु न तु साधुसुहृद्वधः ॥ १३ ॥

དེ་དག་མི་བཟད་ཐེ་ཚོས་ལ། བཅེ་བ་ཡིས་ནི་བསྐྱང་བཅོལ་བས།
 ཅུ་གཏིར་འབྲུགས་པར་དག་འདུན་སྐྱང་། རང་གི་བདག་ཉིད་རབ་དུ་འཕངས།།

14

དེ་ནས་ཁྱ་ཡི་གནས་སུ་བྱིན། དེ་ནི་ཁྱ་ཡིས་གསོལ་བདབ་དེ།
 རྩོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་དེས་ལ། མཛོན་པར་ཕྱག་འཚལ་མཛོན་བསྐྱབས་

ནས། 15

བསམ་པས་སྤྲ་དེས་མཐོང་དབྱགས་དང་། མོ་རིག་དུག་ལྷན་དེ་དག་ལ།
 ལེགས་པའི་སྦྱོད་ཚུལ་མཛོན་འདོད་པའི། ཆོས་ནི་རབ་དུ་བསྐྱན་པ་མཛད། 16

ཆགས་བྲལ་དུག་པོ་འི་ཡིད་འབྱུང་གིས། རང་ཡུལ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དེ།
 ཁྱ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཚོང་བ་ཡི། གཟིངས་ལ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད། 17

འཇིག་དེན་གཞན་ལས་འཛོམས་པ་བཞིན། དེ་དག་དགའ་བ་ཡང་དག་ཐོབ།
 གཟིངས་ནི་བྱིར་ལ་ལོག་གྱུར་ནས། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འི་རྩོགས་སུ་བྱིན། 18

རང་གི་འདོད་པས་དེ་དག་ནམས། ཡིན་དུ་རིངས་པར་བགྲོད་པ་ཡིས།
 དག་འདུན་སྐྱང་ནི་བྱེ་མ་ཡི། རྩོགས་སུ་གཉིད་དུ་སོང་བ་བཞེད། 19

དེ་ནས་དོན་མཐུན་སོང་ཆོས་ད། སྤྲ་དྲོ་མི་མེད་ཕྱོགས་ནམས་སུ།
 ལྷ་ཞིང་གོགས་དང་བྲལ་བ་ཡིས། ཆགས་བྲལ་ཁྲོ་ཅན་དེས་བསམས་པ། 20

ཀྱི་མ་མཐོང་དང་ཉམས་པ་ཅན། དྲི་མའི་གྲོང་ཁྱིམ་ལྷ་བྱ་ཡི།
 ཉིང་སྤྲུག་གཉིན་དང་འགྲོགས་པ་དག། བྲལ་ན་ནམས་པར་ཆོངས་པར་བྱེད། 21

विषमे संशये तेषां कृपया रक्षणोद्यतः ।

चिक्षेप स्वयमात्मानं क्षुब्धाब्धौ संघरक्षितः ॥ १४ ॥

स नागनिलयं प्राप्तस्तत्र नागैरथान्वितः ।

विधाय पूर्वसंबुद्ध-वृद्धचैत्याभिवन्दनम् ॥ १५ ॥

दृष्टिश्चासरदस्पर्शविषाणां चिन्तया कृशः ।

सुचिराभिमतान्तेषां विदधे धर्मदेशनाम् ॥ १६ ॥

तौव्रारतिसमुद्भिन्नः स्वदेशगमनोत्सुकः ।

स नागैर्वणिजामेव न्यस्तः प्रवहणे क्षणात् ॥ १७ ॥

ते प्रहृष्टाः समासाद्य परलोकादिवागतम् ।

प्रत्यावृत्तप्रवहणास्तौरं प्रापुर्महोदधेः ॥ १८ ॥

स्वगृहोत्कण्ठया तेषां व्रजतामतिसत्त्वरम् ।

निद्रालुर्वालुकाकूले विस्मृतः संघरक्षितः ॥ १९ ॥

गते सार्थे प्रबुद्धोऽथ प्रभाते विजना दिशः ।

पश्यन् सुहृद्विरहितः प्रदध्यौ स विषमधीः ॥ २० ॥

अहो दृष्टाश्च नष्टाश्च गन्धर्वनगरोपमाः ।

विमोहयन्ति विरहे सुहृदन्धुसमागमाः ॥ २१ ॥

ས་ཁར་ཉ་གཞིན་འཕར་བ་ལྟ་བུར་རབ་དུ་གཡོ་བའི་མཛེས་སྤྱུག་གྲོགས།

མི་ནམས་དག་ལ་བརྟུན་གྱི་ཡིད་བརྟན་བརྟན་པར་གནས་པའི་འཛིང་བ་སྦྱབ།

རང་གི་སྦྱེ་བོ་དང་བྲལ་མལ་དུ་ཉལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ངེས་པར་མཆིས།

ཀླན་དུ་ཆགས་པ་དགོད་དང་མི་དགོའི་ལས་དང་ལྷན་ཅིག་སློག་ཆགས་སྦྱ། 22

བརྟན་པའི་སློ་ཡིས་འདི་བསམས་ཏེ། དུལ་གྱི་ལས་ནས་འགོ་བ་དེས།

དལ་གྱིས་སྦྱོ་བོའི་བསམ་པ་བཞིན། མཐའ་མེད་སྒྲ་ལའི་ནགས་ཚལ་སྟེབ། 23

དེ་ནས་དེར་ནི་ཁང་བཟང་དང་། ཁང་པ་རིན་ཅེན་ལས་འབྱུངས་པ།

གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མཛོན་གྱུར་ཏེ། དགོ་མཚན་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་བཞིན། 24

བྲི་དང་མལ་ལྷན་ལེགས་བཤམས་པ། དེར་ནི་དགོ་སློང་དགོ་འདུན་ནི།

ཆོས་གོས་མཛེས་པ་ཞི་བ་ཡི། མཚོན་ཉིད་ཉམས་པ་མེད་པ་མཐོང་། 25

དེ་ནས་དེ་དག་གིས་མགྲོན་བསྐྱབས། དེར་ནི་དེ་ཡིས་ལྷན་དག་བརྟུན།

ཟས་དང་བཀྲར་ཕྱི་ཉིད་གྱུར་ནས། སྐད་ཅིག་ངལ་བསོས་ཐོབ་པར་གྱུར། 26

དེ་ནས་དགོ་སློང་ནམས་དག་གིས། ཟས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚོ།

མདུན་དུ་རྒྱུང་བཟེད་བསྟན་བྱས་པ། ཐོབ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར། 27

གཙུག་ལག་ཁང་དེ་མི་སྤང་བར། དེ་དག་ཐོ་ཆེན་མཚོན་ཆ་ཡིས།

ཕན་ཚུན་མགོ་བོ་ནམས་བཅོས་ནས། ས་གཞི་བྲག་གིས་བྲན་པར་བྱས། 28

तरुणशफरोत्फालालोलाः परप्रियसङ्गमा
विदधति नृणामास्थामिथ्यास्थिरस्थितिवन्धनीम् ।
स्वजनरहितः श्रेते गर्भे तथैव विपद्यते
विचरति सहासक्तैर्जन्तुः शुभाशुभकर्म्मभिः ॥ २२ ॥

इति ध्यात्वा धिया धीरः स व्रजन् विषमाध्वना ।
जनचिन्तामिवानन्तां प्राप शालाटवीं शनैः ॥ २३ ॥

ततस्तत्र समुद्भूतरत्नप्रासादमन्दिरम् ।
महाविहारमद्राक्षीत् स मूर्त्तमिव कौतुकम् ॥ २४ ॥

स्वास्तौर्णासनपर्यङ्के तस्मिन् रुचिरचीवरम् ।
ददर्श सङ्घं भिक्षूणामक्षुण्णशमलक्षणम् ॥ २५ ॥

ततस्तैर्विहितातिथ्यः स तचालङ्कृतासनः ।
लब्धभोजनसत्कारः क्षणं विश्रान्तिमाप्तवान् ॥ २६ ॥

भिक्षूणामथ संप्राप्ते भोजनावसरे पुरः ।
सज्जीकृतानि पात्राणि स्थूलमुद्गरतां ययुः ॥ २७ ॥

विहारेऽन्तर्हिते तस्मिंस्ते महामुद्गरायुधाः ।
मिथः शिरांसि निर्भिद्य चक्रुः क्षां शोणितोक्षिताम् ॥ २८ ॥

ཟས་ཀྱི་དུས་ནི་འདས་པ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མངོན་བྱུང་ཞིང་།
དེ་བཞིན་དག་སྤོང་དེ་དག་ནམས། རབ་ཞི་ལྷན་པར་ནལ་དུ་གནས།།

2

ངོ་མཚར་དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་ཅན། དེ་ཡིས་དེ་དག་ནམས་ལ་དྲིས།
ཟས་ཀྱི་དུས་སྤྱི་ཅོད་པ་འདི། ཁྱེད་ཅག་ནམས་ལ་ཅི་སྤྲད་བྱུང་།།

30

དེ་ལ་དེས་སྦྱས་བདག་ཅག་གིས། སྦྱི་བ་སྤྲ་མར་ཟས་དུས་སྤྱི།
གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཅོད་པ་བྱས། ལས་དེའི་འབྲས་བུ་འདི་དག་གོ།།

31

དེ་དག་ཐོས་ནས་དེ་ནས་དེ། མོང་བས་གཞན་དུ་དེ་ལྟ་ཡི།
གཙུག་ལག་ཁང་གཞན་དགའ་བ་ནི། རབ་དུ་འབྱུངས་པར་གྱུར་པ་མཐོང་།།

32

དེ་ནས་དེར་ཡང་ཟས་ཀྱི་ཚེ། དག་སྤོང་ནམས་ཀྱི་མདུན་དུ་ཟས།
ལྷགས་ཀྱི་ཁ་བ་ཉིད་གྱུར་བ། མཐོང་གས་དེ་དག་ལ་དེ་དྲིས།།

33

དེ་ལ་དེས་སྦྱས་སྤོངས་པ་ལས། དག་སྤོང་འོངས་པའི་ཟས་ཀྱི་གོགས།
དག་སྤོང་ངན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་སྤོན་ཚེ་བྱས།།

34

དེ་ཐོས་དེ་ནས་སོང་གྱུར་བ། དེ་ཡིས་གསེར་ཞིང་མཛོས་པའི་གནས།
གཙུག་ལག་ཁང་ནི་གསུམ་པ་དག། དག་སྤོང་གིས་གང་མདུན་དུ་སོང་།།

35

དག་སྤོང་ནམས་ཀྱི་ཟས་ཀྱི་ཚེ། དེ་ཡང་ཆོག་ཅིང་སྤྲད་ཡང་བྱུང་།
དེ་མཐོང་ཡ་མཚན་གྱུར་པ་ཡིས། འཛོག་པའི་གྲུ་ནི་ཆོགས་ལ་དྲིས།།

36

आहारकालेऽतिक्रान्ते विहारेऽभ्युदिते पुनः ।
स्वस्थास्ते भिक्षवस्तस्थुस्तथैव प्रशमान्विताः ॥ २६ ॥

स तदाश्चर्यमालोक्य तान् प्रपच्छ सविस्मयः ।
भक्तकाले कलिः कस्माद् युस्माकमयमुद्गतः ॥ ३० ॥

तमवोचत ते ऽस्माभिर्विहारे पूर्वजन्मनि ।
भक्तकाले कृतं युद्धं तस्यैतत् कर्मणः फलम् ॥ ३१ ॥

ते तान् बभाषिरे मोहादागन्तूनां दुरात्मभिः ।
भक्तविघ्नः कृतोऽस्माभिः भिक्षूणां भिक्षुभिः पुरा ॥ ३२ ॥

एतदाकर्ण्य स ततो ज्ञात्वा पश्यन्नवं पुनः ।
तृतीयं रुचिरावासं विहारं भिक्षुभिर्वृतम् ॥ ३३ ॥

भिक्षुभक्तक्षणे तच्च निर्दग्धं पुनरुत्थितम् ।
दृष्ट्वा तं विस्मितः सङ्घमपृच्छद्वाहकारणम् ॥ ३४ ॥

ते तमूचुः पुरास्माभिः भिक्षुभिर्भिक्षुमत्सरात् ।
आदीपितः क्रौर्यरतैः विहारः पूर्वजन्मनि ॥ ३५ ॥

श्रुत्वैतत्स ततो गत्वा ददर्शान्यत्र निश्चलान् ।
तन्मकुशहलाकारान् मार्जनौरज्जुसन्निभान् ॥ ३६ ॥

དེ་ལ་དེས་སྒྲུས་དག་སྒྲོང་ལ། སྤྱག་དོག་ལས་སྡོན་གཙུག་ལག་ཁང་།
སྡོན་གྱི་སྒྲེ་བར་གདུག་པ་ལ། དགའ་བ་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱེགས། 37

དེ་ཐོབ་དེ་ནས་སོང་བ་དེས། གཞན་དུ་གཡོ་མེད་ཀ་བ་དང་།
ཅིག་པ་འབྲས་བྱའི་ནམ་པ་ཅན། སྤྱགས་ས་ཐག་པར་མཚུངས་པ་དང་། 38

ཁྱི་སོགས་གདུན་ནི་དག་པ་དང་། རྣལ་མའི་རྒྱལ་དང་ནམ་གཉིས་གྱུར།
ཉལ་ཞིང་སེམས་ལྷན་བདེ་མེད་པའི། སེམས་ཅན་སྡིང་སྟོབས་མཆོག་གིས་མཐོང་། 39

དེ་མཐོང་འགྲོ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དགའ་བྱུང་དག་ལྷན་བྱུང་བ་ནི།
བརྒྱ་སྤྱག་ལྡེ་ཡིས་བསྟན་པ་ཡིས། བསོད་ནམས་དགའ་བྱུང་ནགས་ཚལ་ཐོབ། 40

དེ་དག་གིས་དེ་རིང་པོ་ནས། མཐོང་ནས་པན་རྩྭ་ངས་པར་བྱས།
བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་འདི་ལ་གནས། འདི་སྤྱིན་སྟན་པར་སྤྲོ་མི་བྱ། 41

ཤུ་ཀྱའི་སྟོབས་མ་རང་བཞིན་ཀྱིས། མང་བཟོད་པོབས་པར་སྤྲོ་བྱ་མིན།
ཞིས་པའི་གྲོས་ནི་རབ་བསྐྱབས་ཏེ། ཐུབ་པ་དེ་དག་རབ་དུ་གནས། 42

དེ་དག་གིས་དེར་གནས་མ་བྱིན། དེ་ཡིས་ཉིན་མོ་ཟད་ཆོ་འཁྲུམ།
འདས་སྐྱེས་མཛོད་ནི་འཕྲུལ་ས་པ་ཡིས། ཀླང་རྒྱལ་རེ་བ་ཉམས་པ་བཞིན། 43

ཐུབ་པ་གཞིག་གིས་དེ་ལ་ནི། མཚན་མོ་ཁྱོད་ནི་མི་སྤྲོ་བར།
གནས་པར་བྱ་ཞིས་རབ་བཟོད་ནས། ཞག་སར་བསྟོ་གནས་སྟོང་པ་བྱིན། 44

खट्वाद्युलूखलस्थूलास्तन्तुशेषान् द्विधागतान् ।
सत्त्वान् सत्त्ववतामग्रः सुप्तचैतन्यनिःसुखान् ॥ ३७ ॥

स तान् दृष्ट्वा ब्रजन्नेव पुण्यं प्राप तपोवनम् ।
सेवितं तीव्रतपसां मुनीनां पञ्चभिः शतैः ॥ ३८ ॥

ते तं दूरात् समालोक्य चक्रिरे निश्चयं मिथः ।
अस्य दातव्यमस्माभिर्न स्थानं न प्रियं वचः ॥ ३९ ॥

शाक्यशिष्यो न संभाष्यो बहुजल्पः स्वभावतः ।
इति संविदमाधाय ते तस्युर्मौनिनः परम् ॥ ४० ॥

तैरदत्ताश्रयस्तत्र स बभ्राम दिनस्रये ।
बद्धकोशैर्विनष्टाशः पङ्कजैरिव षट्पदः ॥ ४१ ॥

मुनिरेकस्तु वासाय तस्य शून्यां कुटीं ददौ ।
त्वया मौनवता रात्रौ स्थातव्यमिति संविदा ॥ ४२ ॥

तत्र तैरकृतातिथ्यं तं क्षपाक्षयकारिणम् ।
ऊचे शयानमभ्येत्य शनैराश्रमदेवता ॥ ४३ ॥

उत्तिष्ठ साधो सौजन्यात् कुरु मे धर्मदेशनाम् ।
सङ्गर्भवादिनां लोके प्रथमो ह्यसि मे मतः ॥ ४४ ॥

ཞེས་དེས་གསོལ་བདབ་བྱབ་པ་དེས། གཙམ་བསྐྱངས་དེ་ལ་རབ་སྤྲུམ་པ།
ས་ས་ཁྱོད་དང་ཁོ་བོ་ཡིས། དེས་པར་འབྱིན་པ་ཅི་སྤྲོད་སྤྲུལ། ॥

45

གནས་དེར་བདག་ལ་ཐུབ་པ་ཡིས། མི་སྤྲོ་བ་ཡི་དཔ་ཚོག་བྱས།
དེ་ལས་འདས་པར་གྱུར་ན་བདག། དེས་པར་འདི་ཡིས་འབྱིན་པར་འབྱུར། ॥ 46

ཞེས་སྤྲོ་དེ་ལ་གྱས་པ་ཡིས། དེ་ཡིས་སང་དུ་གསོལ་བདབ་སྟེ།
བྲམ་ཟེས་ཟེས་སྤྲུ་གནང་བ་ཡིས། ཚོས་ནི་སྤྲོ་བར་ཡང་དག་བཙམས། ॥ 47

གྱུན་དུ་ལུས་ནི་གདུང་བར་བྱེད་པ་དེས་པ་བདུལ་ཞུགས་མིན།
སྤྲོ་བོ་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དག་པར་བྱེད་པ་མིན།
བརྒྱུད་དཀའི་རལ་པ་བཞས་པ་ཡོངས་འཛོན་སྤྲེས་བྱ་ནམས་དག་གིས།
ཆགས་པས་ཡོངས་འདྲིས་སེམས་ནི་ཡོངས་སྤྲུ་གདུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ॥ 48

ནགས་སྤྲུ་འབྲས་བྱ་ཟ་བའི་སྤྲེའུ་འདི་དག་ནམས་དང་ནི།
སྤྲོན་པ་འདབ་ས་ཡིང་ཤུན་དང་བཙས་རལ་ཚོགས་ལྷན་པ་དང་།
འཆུག་འོགས་ཅུ་ནང་དུ་ཆགས་ཉི་མེད་ནམས་ཀྱང་འགོ་བ་མིན།
རབ་ཞི་སྤངས་པ་ནམས་ཀྱིས་དཀའ་ཐུབ་ཡོ་བྱད་བརྒྱན་པ་ཉིད། ॥ 49

ཐལ་བས་དཀར་བའི་སྤང་བོ་དང་ནི་རྒྱུད་དག་འཐུང་བའི་སྤྲུལ་ནམས་དང་།
ནགས་ན་ཞེན་པའི་རི་དྲགས་ནམས་དང་ཐང་ལ་ཉལ་བའི་གཟུངས་མོ་དང་།
འབྲས་བྱ་ཟ་བའི་ནི་ཅོ་དང་ནི་གོས་མེད་རྡོན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་།
ཡལ་ལ་ཆགས་པ་ས་བདང་རབ་དུ་ཞི་བ་འགའ་ཡང་རྟོགས་མི་འབྱུར། ॥ 50

इत्यर्थितस्तया मैानी स तां प्राह लघुस्वनः ।
मातर्निष्कासनायैव त्वं मे केनापि निर्मिता ॥ ४५ ॥

अस्मिन् मे मुनिना मौनसमयः संश्रयः कृतः ।
निष्कासयति मामेष तद्व्यतिक्रमकारिणम् ॥ ४६ ॥

इति ब्रुवाणः प्रणयाद्बहुशः स तयार्थितः ।
ब्राह्मणानुमतं धर्मं वक्तुं समुपचक्रमे ॥ ४७ ॥

नैव व्रतानि तनुशोधनसाधनानि
नो पावनानि विजनानि तपोवनानि ।
पुंसां जटाजिनपरिग्रहदुर्ग्रहाणाम्
चेतः स्पृहापरिचितं परिशोधयन्ति ॥ ४८ ॥

एते वने फलभुजः कपयो न मुक्ताः
वृक्षाः सवल्कलपलाशजटासटाश्च ।
अन्तर्जलप्रणयिनस्तिमयश्च तीर्थे
मिथ्यातपःपरिकरः प्रशमोज्झितानाम् ॥ ४९ ॥

न भूतिधवलैरिभैः पवनपायिभिः पन्नगैः
वनव्यसनिभिर्मृगैः सललकैः स्थलीशायिभिः ।
फलप्रणयिभिः शुकैरपि निरम्बरैर्लुब्धकैः
अमुक्तविषयस्पृहैरधिगता प्रशान्तिः क्वचित् ॥ ५० ॥

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་གོས་དེ། ཡ་སཚན་བཅས་པའི་བྱབ་ནམས་ཀྱང་།
དེ་ལ་གས་པ་མངོན་སྟོགས་དེ། ཀུན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་ནས་གནས། 51

དེ་ཡི་བསམ་པ་འཁོར་བར་ནི། ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བའི་ཆགས་པ་འདི།
ངེས་པར་བརྒྱལ་གྱི་བདུལ་ཞུགས་གྱིས། རྒྱལ་དུ་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་སྟོན། 52

མི་ནམས་མ་རིག་འདུ་བྱེད་དང་། ནམ་ཤེས་མིང་དང་གཟུགས་དང་ནི།
སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་དང་རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་སྟེན་པ་དང་བཅས་དང་། 53

ལན་པ་སྟེན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ག་ཤི་ཡིས་ནི་ངན་པར་འགྱོ།
སྐྱུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་སྤང་པོ་འདི། ཤིན་དུ་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་འཕེལ། 54

རབ་ཞི་གཤམ་པ་ནམས་གྱིས་ནི། མ་རིག་ལ་སོགས་རིམ་པ་ཡིས།
རི་རི་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། གཞན་དང་གཞན་ནི་འགག་པར་འགྱུར། 55

དེ་ལྟར་ཡིད་གྱིས་ངེས་བྱ་དེས། དེ་དག་མདུན་དུ་དེ་ལྟ་ཡི།
དམ་པའི་ཚོས་ནི་བསྟན་བྱས་ནས། སྤར་ཡང་དེ་དག་ལ་འདི་སྤྲུལ། 56

གང་དག་ཡིད་ནི་བྱམས་པས་གཙང་གྱུར་ཅིང་།

འཚོ་བ་དག་ཀྱང་དམ་པའི་ཚོས་གྱིས་དག།

རབ་ཞི་འོས་པས་མགོ་བ་དེ་དག་གིས།

སྐྱེ་བ་སྤང་བའི་བྱ་དག་འ་བར་བྱ།

इति तद्वचनं श्रुत्वा मुनयोऽपि सविस्मयाः ।
तमादरोन्मुखाः सर्व्वे परिवार्यावतस्थिरे ॥ ५१ ॥

सोऽचिन्तयदियं पर्षत् संसारपरिवर्त्तिनी ।
मिथ्यैव व्रतसन्तापसन्ततल्लेशमश्रुते ॥ ५२ ॥

नृणां विद्यासंस्कारा विज्ञानं नामरूपता ।
षडायतनसंस्पर्शो वेदना सह तृष्णया ॥ ५३ ॥

उपादानं भवो जातिर्जरामरणदुर्गतिः ।
एष दुःखमयः स्कन्धः सुमहान् परिवर्द्धते ॥ ५४ ॥

अविद्यादिक्रमेणैव प्रशान्तानां मनोषिणाम् ।
एकैकस्य निरोधेन क्षयं याति परः परः ॥ ५५ ॥

इति निश्चित्य मनसा स तेषां तद्विधां पुरः ।
सङ्गर्भदेशनां कृत्वा पुनस्तानिदमब्रवीत् ॥ ५६ ॥

तेषामशोच्यं स्पृहणीयमेव
जन्मप्रशमोचितमुन्नतानाम् ।
मैत्रीपवित्राणि मनांसि येषाम्
सङ्गर्भशुद्धानि च जीवितानि ॥ ५७ ॥

ས་གཞི་འདི་དང་ནས་མཁའ་དང་ནི་གདེངས་ཅན་དག་གི་གནས་ན་ཡང་།

སེམས་ཅན་གང་འཁོད་དེ་ལ་གུས་པའི་ཚིག་གིས་ལེགས་བྱས་བདག་དོན་གཉིར།

སྙིང་ནི་བྱམས་པའི་སྒོད་དུ་མཛོད་ཅིག་སྒྲོ་གྲོས་དག་གིས་ཆོས་དག་སྟེན།

ལུས་ཅན་ནམས་ལ་མི་བཟད་སྟན་པར་ཆོས་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོན་མ་མེད། 58

ཅས་བཟོད་སྒྲོན་པའི་འོག་དུ་ནི། དེ་ཡིས་སྦྱིལ་ཁྱུང་བཅིངས་པ་བྱས།

བྱང་པོ་རབ་དུ་གསལ་བ་ཡིས། དག་བཅོས་ཉིད་དེར་མངོན་དུ་བྱས། 59

དེ་ལ་ངས་སྦྱས་བདག་ཅག་ནམས། རྒྱ་ཁྱ་ཐུབ་པའི་གནས་སྤྱིད།

ལེགས་གསྐྱངས་ཆོས་ནི་འདུལ་བ་ལས། རབ་བྱུང་བདག་ཅག་དོན་གཉིར་དོ། 60

དེ་ནས་དེ་ལྟར་དེ་དག་གིས། གསོལ་བདབ་ཆོས་གོས་སྒྲིལ་འཕྱངས།

དེ་དག་བྱིར་ནས་དག་འདུན་སྤྱངས། རྒྱ་འཕྱུལ་ཆེ་དེ་མཁའ་ལ་སོང་། 61

དེ་ཡིས་སྟོན་པའི་གནས་སྤྱིད། དེ་ཡི་ཞབས་པད་གཉིས་ལ་ནི།

ཀུན་དགའ་ལྡན་པའི་སྦྱོ་བོ་ཡིས། མངོན་བདུད་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་བཤད། 62

དེ་ཡི་ཚིག་གིས་ཐུབ་ནམས་ལ། བཅོམ་ལྡན་བཅི་ལྡན་དགྲེས་པ་ཡིས།

ཡིད་ནི་རབ་དང་སྦྱིད་པ་ཡིས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པར་མཛད། 63

དྲི་མེད་རབ་ཞི་བྱས་པ་ནི། དེ་ཡི་དྲིན་ལས་སྦྱེས་དེ་དག།

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཏོང་འོས་པའི། མཛོད་འོས་དག་བཅོས་ཉིད་དུ་བྱུང་། 64

यावन्तोऽस्यां भुवि नभसि वा भोगिनामालये वा
सत्त्वाः सन्ति प्रणयवचसा तान् सुहृत् प्रार्थयेऽहम् ।
मैत्रीपार्चं कुरुत हृदयं धर्मबुद्धिं भजध्वम्
धर्मादन्यस्तमसि विषमे देहिनां नास्ति दीपः ॥ ५८ ॥

इत्युक्त्वा पादपतले कृतपर्यङ्कबन्धनः ।
चञ्जुप्रकाशमर्हत्त्वं तत्र साक्षाच्चकार सः ॥ ५९ ॥

ते तमूचुर्भदन्तास्मान् नय शाक्यमुनेः पदम् ।
स्वाख्याते धर्मविनये प्रव्रज्यामर्थयामहे ॥ ६० ॥

इति तैरर्थितः सोऽथ चीवरप्रान्तलम्बिनः ।
तानादाय ययौ व्योम्ना महर्द्धिः सङ्घरक्षितः ॥ ६१ ॥

स शास्तुः पदमासाद्य तत्पादनलिनद्वयम् ।
मूर्द्ध्नाभिवन्द्य सानन्दस्तस्मै सर्व्वं न्यवेदयत् ॥ ६२ ॥

भगवान् प्रणयिप्रीत्या मुनीनामथ तङ्गिरा ।
मनःप्रसादजननीं चक्रे सङ्घर्म्मदेशनाम् ॥ ६३ ॥

ते तत्प्रसादसंजातविमलप्रशमोदयाः ।
सर्व्वक्लेशप्रहाणार्हं पूज्यमर्हत्त्वमाययुः ॥ ६४ ॥

དེ་དག་སོང་ཆོ་སྟོན་པ་ལ། དག་འདུན་སྤངས་གྱིས་རབ་རྒྱས་པ།
བཅོམ་ལྷན་ཀ་བ་རྩེ་ག་སོགས་གཟུགས། མེ་དོག་འབྲས་བྱ་མཚུངས་པ་དང་། 65

ཐག་མཚུངས་སྒྲུལ་མའི་ལྷག་མ་ཡང་། སེམས་ཅན་བདག་གིས་ལས་དུ་མཐོང་།
མོངས་པས་བཅིངས་པ་དེ་དག་ནི། དེ་དག་ལས་ནི་ཅི་ཡི་འབྲས། 66

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་གྲུས་བས་རྒྱས། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་གསུངས་པ།
དེ་དག་སྟོན་ཆོ་སྟོན་པ་ནི། འོད་སྤང་ཞེས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱུར་། 67

དག་འདུན་ཁང་པའི་ཀ་བ་དང་། རྩེ་ག་པ་ལ་དེས་དར་སྒྲུབས་འཕངས།
གཞན་གྱིས་དག་འདུན་ལྷོན་པ་ལས། མེ་དོག་དང་ནི་འབྲས་བྱ་ལྟེངས་། 68

དག་འདུན་ཟས་དང་བདུང་བ་ལ། གཞན་གྱི་སྤང་བས་གོགས་དག་བྱས།
གཞན་གྱིས་དག་འདུན་ཉིད་པ་ནི། དག་སྟོང་དག་ལ་ཡོངས་བསྐྱུར་བྱས། 69

དེ་དག་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་དེས། ནམ་པ་དེ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར།
བཅོམ་ལྷན་གྱིས་བཤད་དེ་ཐོས་ནས། དེ་ནི་ཡ་མཚན་ལྷན་བར་གྱུར་། 70

དག་བཅོམ་གནས་ཐོབ་དག་འདུན་སྤངས། དག་སྟོང་ནམས་གྱིས་མཐོང་ནས་ནི།
ལས་དེ་རྒྱལ་བ་དག་ལ་རྒྱས། རྒྱས་པ་དེས་ཀྱང་དེ་ལ་གསུངས་། 71

སྟོན་པ་འོད་སྤངས་ཞེས་པ་ཡི། བསྟན་པ་པ་ནི་རབ་བྱུང་འདི།
དག་འདུན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྟོན། ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་། 72

तेषु यातेषु शास्तरमपृच्छत्सङ्गरक्षितः ।
भगवंस्तम्भकुड्यादिरूपाः पुष्पफलोपमाः ॥ ६५ ॥

रज्ज्वाभास्तन्तुशेषाश्च दृष्टाः सत्त्वा मया पथि ।
तत्तेषां कर्मणः कस्य फलं मोहानुवर्तिनाम् ॥ ६६ ॥

इति तेनादरात् पृष्टः सर्वज्ञस्तमभाषत ।
बभूवुः काश्यपाख्यस्य ते शास्तुः श्रावकाः पुरा ॥ ६७ ॥

स्तम्भकुड्येषु तैः श्लेष प्रक्षिप्तं सङ्गमन्दिरे ।
भुक्तानि सङ्गदृष्टेभ्यः फलपुष्पाणि चापरैः ॥ ६८ ॥

भिक्षुभोजनपानेषु द्वेषाद्विघ्नः कृतोऽपरैः ।
सङ्गलाभपरावृत्तिर्भिक्षूणामपरैः कृता ॥ ६९ ॥

ते तत्कर्मविपाकेन तत्तदाकारतां गताः ।
इत्याख्यातं भगवता श्रुत्वा सोऽभूत् सविस्मयः ॥ ७० ॥

प्राप्तमर्हत्पदं दृष्ट्वा भिक्षवः सङ्गरक्षितम् ।
जिनं तत्कर्म पप्रच्छुः पृष्टः स च जगाद तान् ॥ ७१ ॥

एष प्रव्रजितः शास्तुः काश्यपाख्यस्य शासने ।
पुरा विहारे सङ्गस्य वैयापृत्यकरोऽभवत् ॥ ७२ ॥

གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་ནི། ལྷ་བརྒྱ་དེ་ཡིས་གྲོགས་པོར་གྱུར།
ལུས་ཀྱི་མཆུག་དུ་སྒྲོན་ལམ་ནི། དག་པའི་སྦྲད་དུ་དེ་ཡིས་བྱས།།

73

སྐྱེ་བ་འདི་ལ་དག་འདུན་སྤངས། དེ་ཡིས་དག་བཅོས་ཉིད་ཐོབ་ཅིང་།
དེ་དག་ཐུབ་པ་ལྷ་བརྒྱ་པོ། འདི་དག་དེ་དང་ཡང་དག་འགྲོགས།།

74

ལུས་ཅན་ནམས་ནི་དམར་དང་དཀར་དང་གནག་དང་ཕ་བའི་ལས་སྤྱད་ཀྱི།
ནས་པར་བཀྲ་བ་སྐྱེ་བའི་གོས་ཀྱིས་ལན་མང་དག་དུ་གཡོགས་པར་གྱུར།
ལག་འགྲོ་གན་པོ་སྒྲོགས་དམན་འདོར་བའི་རིགས་པ་དག་གིས་དེ་བཏང་ནས།
གྲངས་མེད་ཚ་བ་མེད་པའི་འབར་ཞིག་གང་དེར་དག་བ་ལྷན་པ་འཆུག།

75

ཅེས་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་གསུངས་པ།

ཐོས་ནས་དག་སྒྲོང་དེ་དག་གྲས་བཅས་པས།

དས་པའི་སེམས་ལྷན་དེ་ཡིས་སྒྲོད་པ་དག།

ཡིད་ནི་གཞན་དང་བུལ་བས་རབ་དུ་བསྐྱུགས།།

76

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་དག་འདུན་སྤངས་ཀྱི་དོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྷེ་རྒྱལ་ཅུ་ཙུམ་པའོ།

पञ्च चास्य शतान्यासन् सङ्गतानि विहारिणाम् ।
प्रणिधानं शरीरान्ते कुशलाय चकार सः ॥ ७३ ॥

तेनास्मिन् जन्मनि प्रापदर्हत्वं सङ्हरक्षितः ।
तदैतत् सङ्गतञ्चास्य मुनीनां शतपञ्चकम् ॥ ७४ ॥

रक्तैः शुक्लैरसितशबलैर्देहिनां कर्मसूचैः
चित्राकारं भवति बहुशः प्रावृतं जन्मवस्त्रम् ।
त्यक्ते तस्मिन् जरठभुजगम्भाननिर्भोक्त्या
तत् कैवल्यं विशति कुशली यन्न शीतं न चोष्णम् ॥ ७५ ॥

इति तस्य निश्चय सादराः
कथितं तेन तथागतेन ते ।
प्रशंसुरनन्यमानसाः
चरितं सच्चरितस्य भिक्षवः ॥ ७६ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सङ्हरक्षितावदानं सप्तषष्ठितमः पञ्चवः ।

ཡལ་འདབ་བྱ་བཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

པརྱ་ལྷན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟེན་པ་ནི།

ཕན་དང་མི་ཕན་ལས་ནས་ས་དག་ནི་སྟོན་དུ་བསྐྱབས་གྱུར་པ།

ཡོངས་སྟོན་དུས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་འདས་ཤིང་ཉམས་པར་གྱུར་པ་དག།

རབ་བྱས་མེ་དོག་མཚུངས་པས་དེལ་ནས་ས་དག་ལ་བསྐྱོ་བ་བཞིན།

སྟོག་ཆགས་ནས་ས་ལ་རང་གི་བག་ཆགས་བཞག་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར། 1

རྟོ་རྟེན་ལ་གདན་ལ་སངས་རྒྱས་བདུད་ཅི་ལེ་ཟེར།

རྟོ་རྟེན་ཏིང་འཛིན་བཅུངས་ལས་བཞེངས་པའི་ཚེ།

རབ་འབར་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་པ་ལོ་དུག་གིས།

ཐོབ་པ་དེ་ལ་དག་སྟོང་ཚོགས་ཀྱིས་ལྷས། 2

ཁྱོད་བལ་མེ་ཡིས་གདུངས་གྱུར་པ། བྲགས་འཛིན་ས་ཡི་དཀྱིལ་ནང་དུ།

མངལ་ནི་ཆགས་པར་གྱུར་བ་དག། བཅོམ་ལྷན་ལོ་དུག་དག་ནས་བཅས། 3

ཁྱོད་མཚུངས་བྱིས་པ་སྦྲ་གཙན་འཛིན། ཞེས་པ་དེ་ནི་སྦྱེས་པ་ན།

རྒྱལ་པོ་ཟེས་གཙང་བྲོས་པ་ཡིས། འདི་ནི་ག་ལས་སྦྱེས་ཞེས་སྦྱས། 4

ས་བདག་བཀའ་ཡིས་དེ་ཉིད་ནི། གསོད་པའི་སར་ནི་བྱིད་གྱུར་པ།

སྦྱིང་ཡིག་གིས་བཞིན་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས། དག་པ་དེ་ནི་རབ་དུ་བསྐྱངས། 5

अथ अष्टषष्ठितमपल्लवः ।

पद्मावत्यवदानम् ।

कर्माणि पूर्वविहितानि हिताहितानि
स्त्रिष्टानि भोगसमयैरतिवाहितानि ।
गच्छन्ति जन्तुषु लसत्कुसुमोपमानि
लीनन्तिलेष्टिव निधाय निजाधिवासम् ॥ १ ॥

वज्रासने वज्रसमाधिबन्धा-
दथोत्थिते बुद्धसुधामयूखे ।
संवत्सरैः षड्भिरवाप्तदीप्त-
ज्ञानोदये भिक्षुगणस्तमूचे ॥ २ ॥

त्वद्वियोगाग्निसन्तप्ता भगवन् कुक्षिकोटरे ।
निलीनं सुषुवे गर्भं षड्भिर्वर्षैर्यशोधरा ॥ ३ ॥

तस्मिन् राहुलकाभिख्ये जाते त्वत्सदृशे शिशौ ।
जातः कुतोऽयमित्याह राजा शुद्धोदनः क्रुधा ॥ ४ ॥

सा बध्यवसुधां नीता शासनेन महीपतेः ।
सती तवैव लेखेन प्रभावेणैव रक्षिता ॥ ५ ॥

དེ་ནས་ཁྱོད་བྱོན་དོན་དུ། དེ་ཡིས་བྱིས་པ་ངས་པར་བཀོད།
 དེ་ཡིས་བདེན་པ་བརྗོད་པ་ཡིས། དོ་བ་དེ་ནི་ཆུ་ལ་མྱིངས།།

6

མི་གཡེས་དག་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཅན། དེ་ལ་བྱོས་པོ་ཁྱོ་བ་སྦྱིས།
 སྤྱུག་བསྐལ་སྦྱར་ཅིང་གཏུང་བ་དེ། ལས་ནི་ཅི་ཡི་ནས་སྦྱིན་ལགས།།

7

ཞེས་པ་དག་སྦྱོང་ཚོག་ཐོས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལན་གསུངས་པ།
 ལས་ནི་གང་གིས་བྲགས་འཛིན་མ། སྤྱུག་བསྐལ་ཐོབ་པ་རབ་དུ་ཉོན།།

8

གྲོང་བྱང་ཀམ་པི་ལ་དག་དུ། ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་དཔལ་དང་ལྷན།
 འདོད་ལྷན་མ་ཡི་མེ་དོག་མཚན། རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་སྦྱོན་བྱུང་བྱུང་།།

9

གཡུལ་དུ་རལ་གྱི་རི་རྒྱན་འཛིན་པའི། དཔུང་པ་ཡིས་ནི་རབ་བསྦྱིས་པས།
 གང་གི་གཟི་བྱིན་མེ་དག་ནི། དག་ལ་སྦྱར་པ་རབ་སྤྱིར་འབར།།

10

ནས་ཞིག་ནགས་སུ་གཞུ་འཛིན་དེས། སྦྱོན་གྱི་ཙེ་དགའི་དག་མཚན་ལ།
 ཤིན་དུ་མགྱོགས་འགྲོ་དེ་ཡིས་ནི། གཅིག་བྱུང་བྱས་ཏེ་རིང་དུ་ཞུགས།།

11

དེ་ཡི་འབྲས་པར་རུལ་གྱི་ཐིགས། ཉི་མའི་ཟེར་གྱིས་རབ་བསྦྱིད་པས།
 རྗེ་བྱིན་སྤྱིག་ནམས་ཀྱིས་ནི། གཟུགས་བརྒྱན་དག་དང་མཚུངས་པར་བྱས།།

12

ལས་ནས་འོང་བའི་རི་དྲགས་སུ་གྲུ་དག་མཚན་གཡོ་མེད་ཀྱིས།
 ཡང་དང་ཡང་དུ་དེ་ལ་དགའ་བར་ཀྱན་དུ་ལྟ་བྱེད་ཅིང་།

त्वद्यायामशिलोत्सङ्गे निक्षिप्तेऽथ तया शिशौ ।
तत्सत्ययाचनेनासौ सलिले पुष्पुवे शिला ॥ ६ ॥

साध्वीव्रतपवित्रायास्तस्याः श्वशुरकोपजः ।
दुःखावमानसन्तापः स पाकात् कस्य कर्मणः ॥ ७ ॥

इति भिक्षुवचः श्रुत्वा भगवान् प्रत्यभाषत ।
श्रूयतां कर्मणा येन दुःखं लेभे यशोधरा ॥ ८ ॥

काम्पिल्ये नगरे राजा ब्रह्मदत्तः पुराभवत् ।
भूतलाखण्डलः श्रीमान् कामिनौकुसुमायुधः ॥ ९ ॥

खड्गधाराधरेणाजौ भुजेन जनितः परः ।
प्रजज्वाल प्रतापाम्नि र्यस्यारातितमःप्रदः ॥ १० ॥

स कदाचिद्वनं धन्वी मृगयाकेलिकौतुकी ।
विवेश दूरमेकाकी हृतोऽश्वेनातिरंहसा ॥ ११ ॥

तस्यार्ककिरणोद्भिन्नाः कपोले स्वेदविन्दवः ।
चक्रुः कुण्डलमुक्तानां प्रतिविम्बविडम्बनम् ॥ १२ ॥

मार्गागतेन स मुहुर्मृगशावकेन
रम्यावलोकनकुतूहलनिश्चलेन ।

དེ་གལ་ཅེ་ཡི་རིན་ཅེན་དུས་བྱུང་གཟུག་བརྟན་སྤང་བྱེད་པས།

སྐད་ཅིག་བདུན་ཅིའི་ཟེར་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་གནས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། 13

ཆེས་སྤྱ་ཆགས་ལྡན་དེ་དུགས་མོ་དང་སྤྱང་མོ་ལ་ཆགས་པའི།

མིག་ཆུམ་དེ་དུགས་གཉིས་འབྱང་ནམས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསྟན་བྱ་བ།

དེ་ཁྲོད་མ་ཡི་སྤྱ་ཚོགས་མེ་ཏོག་ལ་རིག་དེ་བཟང་ཅན།

ཁྲོས་པའི་ནགས་མཐའི་རྒྱང་གིས་དེ་ཡི་ངལ་བའི་ཚུ་དག་ཕྱོགས། 14

སྐབས་དེར་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི། ། གཤམ་ཏི་ལུ་ཡི་གཞིན་རྒྱལ།

གཅི་བ་འབྱངས་པས་མངལ་གྱི་སྒྲེ། ། ཐོབ་པ་དེ་དུགས་བྱ་མོ་ནི། 15

མཆོས་སྤྱག་བདུན་ཅིའི་རྒྱན་ཞིང་། ། ཅུ་ནི་ལེན་དུ་འོང་བ་དག།

མིག་རབ་གཡོ་ལྡན་བསྟེ་གནས་ཀྱི། ། ཅུ་རྒྱང་ངོགས་སྤྱ་དེ་ཡིས་མཐོང་། 16

དཔལ་མོ་པརྒྱའི་དགའ་ཚལ་ལ། ། དགའ་བས་བཞིན་དུ་བརྒྱུ་འི་ཚལ།

ཀྱང་བཀོད་ལས་སྤྱིས་བརྒྱུ་ཡི། ། དཀྱིལ་འཁོར་དག་གིས་སྒྲོ་བྱེད་ཅིང་། 17

སྤྱོན་མེད་དག་མཚན་ལྡན་པ་དེ། ། མཐོང་ནས་མི་ཡི་དབང་པོ་ནི།

སྐད་ཅིག་མིག་ནི་འཇུག་བྲལ་པས། ། ལྷ་ཉིད་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། 18

དེས་བསམས་ཀྱི་མ་མཆོས་མ་འདི། ། ཐུབ་པའི་བྱ་སྤྱུ་ཞིག་ཡིན།

དེ་དུགས་མོ་བཞིན་རབ་མཆོས་ཤིང་། ། ཡིད་འོང་ལྟ་བུས་ཡིད་འཕྱོག་བྱེད། 19

हाराग्ररत्नशकलप्रतिविम्बितेन
प्राप क्षणं सदृशरूपपदं सुधांशोः ॥ १३ ॥

तस्यानुक्तहरिणी-करिणी-प्रसक्त-
व्यामीलितेक्षणमृगद्विपसेव्यमानाः ।
जह्नुः अमाम्बु शवरीकवरीकलाप-
पुष्पस्पृशः सुरभिमत्तवनान्तवाताः ॥ १४ ॥

अस्मिन्नवसरे कन्यां शाण्डिल्यस्य महामुनेः ।
प्रस्त्रावपानसंप्राप्तगर्भ-मुग्धमृगीसुताम् ॥ १५ ॥

सलिलाहरणयातां लावण्यामृतवाहिनीम् ।
स ददर्शाश्रमसरित्तीरे तरललोचनाम् ॥ १६ ॥

कमलां कमलावासप्रौत्येव कमलाकरम् ।
सृजन्ती चरणन्यासजातैः कमलमण्डलैः ॥ १७ ॥

अपूर्वकौतुकवतीं तां दृष्ट्वा मनुजेश्वरः ।
अमरत्वमिव प्राप निर्निमेषेक्षणः क्षणम् ॥ १८ ॥

सोऽचिन्तयद्दहो कापि कान्तेयं मुनिकन्यका ।
हरिणीव हरत्येव स्निग्धमुग्धैर्विलोकितैः ॥ १९ ॥

པད་མ་ཅན་ནི་ཀང་པ་ཉིད་པའི་གཡོག་གི་མཚམས་ལ་ངེས་པར་བསྐྱེས་གྱུར་ཅིང་།
 རྩེ་བ་ཉ་བ་བཞིན་གྱི་མཚན་མ་གྲིས་པའི་འབད་ཉིད་རབ་དུ་ཐོབ་པར་བྱས།
 སྒྲིན་ལེགས་སྒྲིན་མའི་རྣམ་འབྱུང་རང་ཉིད་ཀྱན་ལས་གྲུལ་བར་རབ་དུ་ཙོམ་པ་ན།
 ངེས་པར་འདོད་པའི་གཞུ་ཡི་འབྲི་ཤིང་རྩི་མེད་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཉིད་ལ་བཞིན། 20

འདི་ཡི་བཞིན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིད་འོང་བསིལ་ཟེར་ཅན་དག་གིས།
 བཀོད་པའི་རི་མོ་འི་རིམ་པས་དབའ་བའི་བདུད་རྩི་རྒྱས་པར་བྱེད།
 མིག་དག་ན་བའི་རྩ་བར་ཤིན་དུ་བྱམས་པར་གྱུར་པ་འདི།
 ཟུང་པལ་གསར་པ་རོལ་བའི་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་རབ་དུ་འཛོན། 21

ཞེས་བསམས་དེ་ཡིས་དལ་གྱིས་ནི། ཉ་ལས་ཡང་དག་བབས་བྱས་དེ།
 དག་མཚན་བརྟེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མ། དེ་ལ་བདུད་དེ་རབ་སྤྲུམ་པ། 22

ལེགས་བྱས་རྒྱ་ཆེ་མི་དམན་པའི། ལྷ་ཡི་མགྱིན་པར་གཟུང་འོས་མ།
 རྣམ་གྲུལ་ཞོར་བའི་འབྲང་བ་བཞིན། ཟུང་པལ་མིག་ཅན་ཁྱོད་ནི་སྤྲུམ། 23

ཁྱོད་ཀྱི་མཛེས་སྤྲུལ་དགའ་བ་ཡི། ཚོགས་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་འདིས།
 སྤྲུམ་ཡི་ཡིད་ནི་དག་མཚན་ལ། འབྲུགས་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་མ་ཡིན། 24

སྤྲུམ་ཡི་རིགས་བརྒྱད་སྤྲུམ་ཉིག་གི། འབྲི་ཤིང་རབ་དུ་འཐོབ་པ་དག།
 རྩོན་རྩེ་ལྷར་དཀར་ཁྱོད་འབྲུངས་པས། རྣམ་པར་བརྒྱན་པ་རབ་དུ་སྤྲོས། 25

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་གྲས་པས་རྩིས། དེ་ནི་ཐུབ་པའི་བྱར་ཤས་ནས།
 འདོད་པའི་སྤྱོད་རྩུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་། མངོན་པར་འདོད་ལྷན་དེ་ཡིས་སྤྲུམ། 26

सैवासौमि निवेशिता कमलिनी संवाहने पादयोः
 पूर्णेन्दुर्वदनस्य लक्ष्मलिखितं दासत्वमापादितः ।
 प्रारब्धे स्वयमेव विश्वविजये ध्रुविधर्मैः सुभ्रुवः
 कामं निर्ममकामकार्मुकलता नैर्गुण्यमालम्बते ॥ २० ॥

किरति वदनविम्बं हर्षपीयूषमस्या
 ललितसितमयूखोल्लेखलेखाक्रमेण ।
 इयमतिशयमैत्री नेत्रयोः श्रोत्रमूले
 नवकुवलयलीलोत्तुङ्गकान्तिं तनोति ॥ २१ ॥

इति संचिन्त्य स शनैरवरुह्य तुरङ्गमात् ।
 तामुवाच समभ्येत्य कौतुकालोकनोन्मुखीम् ॥ २२ ॥

अम्बानसुकृतोदारसुरकण्ठग्रहोचिता ।
 विजने मणिमालेव का त्वं कुवलयेक्षणे ॥ २३ ॥

इयमानन्दसन्दोहस्यन्दिनी ललिता तव ।
 न कस्य कुरुते कान्तिः कौतुकाकुञ्चितं मनः ॥ २४ ॥

ब्रूहि कस्य त्वया प्रांशुः शरच्चन्द्रावदातया ।
 काममुक्तालते वंशः सम्भवेन विभूषितः ॥ २५ ॥

इति तेनादरात् पृष्टा ज्ञात्वा तं मुनिपुत्रकं ।
 अज्ञातकामवृत्तापि साभिलाषा जगाद सा ॥ २६ ॥

ཀླང་པས་པད་འཕྲིང་རབ་བསྐྱེད་པས། བདག་ནི་བརྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ།

རི་རྒྱལ་སངས་སྐྱེས་ཐུབ་པ་ནི། གྲོ་རི་ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ཡིན།

27

ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་ཁྱེད་ལེགས་པར་འོངས། བདག་ནི་ཁྱེད་མཐོང་རབ་དྲུ་དགའ།

ཤིན་དུ་ཡིད་འཕྲོག་བཏུ་བ་ཡི། ཤིང་ཤུན་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་ནི་ཅི།

28

མ་བྱའི་གཙུག་ཕུད་ལྔ་དག་གིས། བརྒྱན་པ་བཞིན་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ནི།

རལ་ཚོགས་འདི་དག་ལྷ་ལས་ཀྱང་། མེད་ཀྱི་དག་གིས་བྱས་པར་མཛོས།

29

སྐྱུ་རྩ་ར་ནི་རགས་པ་ཡི། འབྲས་བྱ་ཁ་བ་རབ་འབར་འདྲ།

བཟང་འཕྲིང་འཕྲིང་བ་རིང་པོ་ཡིས། ཁྱེད་ཀྱི་མགྲིན་ལ་ཡོན་ཏན་སང་།

30

འོད་མའི་དབྱུག་པ་འཁྱོག་པོ་འདིར། ཡལ་འདབ་གསར་པའི་འཕྲིང་བ་ལ།

ཁྱེད་ཀྱི་ལག་པ་ཀྱ་ཤ་ཡིས། དག་ཕྱིད་བཏུ་བས་ཀྱན་དུ་སྤྲུས།

31

ལེགས་པ་བདག་ཡིད་རི་རྒྱལ་ནི། གང་དུ་ངལ་ནི་བསོས་གུར་པ།

དགའ་བར་མ་བྱའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། ཁྱེད་གནས་གང་ན་ཡོད་པ་སྤྲོས།

32

ཞེས་པ་བཞིན་བཟང་མ་ཡི་ཚོག། ལྷན་ཞིང་བདུད་རྩིས་བཟུན་པ་དག།

ས་བདག་གིས་བྱང་ལས་བརྒྱགས་ཀྱི། ལ་དུ་བྱིན་ནས་དེ་ལ་སྤྲུས།

33

སྤྲོན་ལེགས་ཁྱེད་ལུས་ཤིན་དུ་གཞོན། ཤིང་དང་ཙ་ནི་བསྐྱེས་སྤྲུང་ཅིང་།

ཀྱ་ཤའི་ཁབ་ཀྱི་ཚོགས་གཏམས་པའི། བགས་ཚལ་འདིར་ནི་འོས་པ་མིན།

34

अहं पद्मावती नाम पादोद्यत्पद्ममालिका ।
मृगीगर्भसमुद्भूता शाण्डिल्यस्य सुता मुनेः ॥ २७ ॥

स्वागतन्ते मुनिसुत प्रियं मे तव दर्शनम् ।
मनोहरतरं चित्रं वल्कलं किमिदं व्रतम् ॥ २८ ॥

विभूषितोऽयं मायूरैः शिखण्डैरिव पञ्चभिः ।
सुरार्चाकीर्णकुसुमः शोभते ते जटाभरः ॥ २९ ॥

अयमामलकस्थूल-प्रालेयफलकोज्ज्वलः ।
दीर्घाक्षस्त्रचमालाभिः कण्ठे बहुगुणस्तव ॥ ३० ॥

आस्त्रचयति ते पाणिश्चित्रैः कुशपवित्रकैः ।
कुटिले वेणुदण्डेऽस्मिन् बालपक्षवमालिकाम् ॥ ३१ ॥

रमणीयव्रतवतः कथ्यतां क्व तवाश्रमः ।
मनो मृगाजिनं श्रान्तं तत्र विश्रान्तिमेति मे ॥ ३२ ॥

इति मुग्धावचः स्वादु सुधार्द्रं वसुधाधिपः ।
आस्वाद्य दत्त्वा पाथेयमोदकं तामभाषत ॥ ३३ ॥

नैवास्मिन्नुचितं सुभु दर्भस्तृचीचयाचिते ।
सुकुमारन्तव वपुः शुष्यत्तरुतृणे वने ॥ ३४ ॥

འདི་ནས་ཉ་ཅང་མི་རིང་ན། བདག་གནས་ཡོངས་སྟོན་འོས་པའི་དཔལ།

གང་ན་ནས་པ་འདི་ལྟ་ཡིས། འབྲས་བུ་བརྒྱད་པ་བྱས་པ་ཡིད།

35

དེར་ནི་ནས་པར་གནས་པར་མཛོད། ཡིད་སྦྱབས་དག་གི་དཀའ་ཕྱབ་མཛོད།

སྒྲེ་པོ་མཆོག་ནི་ཡོངས་སྟོན་གྱིས། རིམ་གྱོ་དག་ལ་ནས་པར་སྟོད།

36

མིག་གསུམ་རབ་དུ་བྲོས་ཆེ་མེ་ཡི་ལས་དུ་བྱེ་མ་ལབ་ཉིད་གྱུར་ལྡན་པ།

སྟོག་ནི་རབ་དུ་རྫོགས་པ་བྱེད་པོས་གསར་དུ་སྦྱལ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་བསམ་སྟེ།

ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་མཛེས་ནོར་འཛོན་བདུད་ཅིདི་ཟེར་གྱི་ཆ་ཡི་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་མཐུན་པ།

ཡིད་ལས་སྦྱས་པའི་མཛེས་སྦྱུག་མཚུངས་མེད་དང་པོ་དེ་ནི་འདི་ཉིད་གཞན་མ་

ཡིན། 37

ཞེས་པ་ས་བདག་མཛོངས་པའི་ཆོག། བཞིན་བཟང་མ་ཡིས་ཐོས་ནས་ནི།

ལ་དུ་ལྷ་བ་ལྟར་དཀར་བ། བྱངས་ནས་དེ་ལ་རབ་སྦྱས་པ།

38

ཁྱོད་ཀྱི་བདུལ་ཁྱགས་རྗེས་སྟོད་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་སུ་བདག་གནས་བཟུ།

རི་སྒྲིང་སོང་ནས་སྒྲ་མའི་བཀའ། དོན་དུ་གཉེར་ལ་སྐད་ཅིག་སྟོད།

39

ཅས་པའི་གྲོས་ནི་བསྐྱབས་ནས་དེ། རང་གི་བརྟེ་གནས་དག་དུ་སོང་།

མངོན་འདོད་གསར་པས་དབང་བུལ་བས། རྒྱགས་ནི་འབྱིན་ཅིང་ཕྱབ་ལ་སྦྱས། 40

ཡལ་ལགས་བདག་གིས་ཕྱབ་པ་ཡི། གཞོན་ཏུ་སྦྱ་ཞིག་ནགས་སུ་མཐོང་།

ལིང་ཤུན་མཐའ་ནི་བཀྲ་བ་དག། རབ་དུ་དང་བའི་ཆུ་ལྟར་མཛེས།

41

इतः संभोगयोग्यश्रीर्नातिदूरे ममाश्रमः ।

एवंविधा विशौर्यन्ते यस्मिन् फलपरम्पराः ॥ ३५ ॥

निवासः क्रियतां तत्र चर्यतां मान्मथं तपः ।

संभोगपरिचर्यासु जनोऽयं विनियुज्यताम् ॥ ३६ ॥

अग्न्युत्सङ्गपतङ्गतां गतवतस्त्यक्षप्रकोपक्षणे

जीवोत्पादनमेतदेव विधिना मन्ये नवं निर्मितम् ।

कान्तं ते वसुधासुधाकरकलाकोशानुकारं वपुः

लावण्यावनिपुण्यपण्यमसमं नान्यन्ननोजन्मनः ॥ ३७ ॥

इति श्रुत्वा विदग्धस्य मुग्धा भूमिपतेर्वचः ।

चन्द्रावदातमास्वाद्य मोदकं तमभाषत ॥ ३८ ॥

त्वद्गतानुव्रतैवाहं निवसामि तवाश्रमे ।

प्रतीक्षस्व क्षणं यावद्गत्वाज्ञामर्थये गुरोः ॥ ३९ ॥

इति संविदमाधाय सा गत्वा निजमाश्रमम् ।

नवाभिलाषविवशा श्वसन्ती मुनिमभ्यधात् ॥ ४० ॥

दृष्टस्तात वने कोऽपि मया मुनिकुमारकः ।

प्रसन्नसलिलच्छायचित्रपर्यन्तवल्कलः ॥ ४१ ॥

གང་གི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱི་ཚོགས། བསྐྱོམ་པར་ཡོངས་སུ་དོག་བྱེད་པ།
 དེ་ཡི་གནས་སུ་རབ་འབྱུངས་པའི། འབྲས་བུ་མཆོག་ནི་བདག་གིས་བྱོང་། 42

དེ་ཡི་དགའ་ཐུབ་ནགས་ཚལ་དུ། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་གནང་བདག་མཆོད།
 དེ་ཡི་གཞུང་བཟང་ལ་ཆགས་པའི། བདག་སྐྱོ་གཞན་ན་དགའ་བ་མེད། 43

ཅས་པ་དེ་ཆོག་འདོད་པ་ནི། གསལ་བྱེད་ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་ཞིང་།
 ལང་ཚོ་སྦྱོན་པར་དོགས་པ་ཡི། ཐུབ་པས་མཛེས་མ་དེ་ལ་སྤྲས། 44

ཁྱོད་ཀྱིས་མཐོང་དེ་ལག་འགྲོ་ནི། རིན་ཅན་གྱིས་བརྒྱན་ཡིན་ནས་སྤྲས།
 བྱམ་ཐུབ་པ་ནས་དག་ནི། ཡོངས་སྦྱོད་ཅན་མིན་ལྟེ་གཉིས་མིན། 45

ཡལ་བཞིན་ཡོངས་སུ་བྱུར་ཆེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་རབ་སྒྲེར་སྤྲུམ་བཅས་ལྷི་བའི་ལ་དུ་ནི།
 ཤིན་དུ་དངར་བ་དག་གིས་འོངས་པ་ལ་ནི་དོན་མེད་དགའ་བར་ཡོངས་མ་བྱེད།
 མཛེས་མ་འདོད་བའི་འབྲས་བུར་རོ་ལྡན་ཉོན་མོངས་དག་གིས་བྲན་པ་གང་དེ་
 རྣམས།

ཤིན་དུ་ངེས་པར་དུག་དང་མཚུངས་པའི་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་བསྐྱེད་པས་གྲུལ་བར་
 བྱེད། 46

ཚུར་ཤོག་རེ་ཞིག་ཐུབ་པའི་སྤྲས། དེ་སྤྲུ་རིང་ནས་བདག་ལ་སྤྱོན།
 ཅས་བཟོད་ཁྱུང་གི་ངོགས་སུ་ནི། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་ཐུབ་པ་མོང་། 47

དེ་ཡི་ཚུ་ཁྱུང་ངོགས་སུ་ནི། ས་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིན་མཐོང་།
 ཡོན་ཏན་ཆོགས་ནི་གྲུ་ཆེ་སྤྱེ། མག་པ་དག་དུ་འོས་པར་བསམས། 48

दिव्यं तदाश्रमोद्भूतं फलमास्वादितं मया ।
येनान्यफलसम्भारे नियमः परिकल्पितः ॥ ४२ ॥

गच्छामि त्वदनुज्ञाता कान्तं तस्य तपोवनम् ।
तत्सौजन्यप्रसक्ता मे नान्यत्र रमते मतिः ॥ ४३ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा विस्मितः स्मरसूचकम् ।
तामुवाच मुनिर्मुग्धां यौवनोन्मादशङ्कितः ॥ ४४ ॥

दृष्टस्त्वया भुजङ्गोऽसौ मन्ये रत्नविभूषितः ।
भवन्ति मुनयः पुत्रि न द्विजिह्वा न भोगिनः ॥ ४५ ॥

सस्नेहैर्गुरुभिः परं परिणतौ दुःखप्रदैर्मोदकै
रापाते विषयै रिवानिमधुरैः प्रीतिं वृथा माकृथाः ।
मुग्धे कामकलानिभानि सरसान्धायाससिक्तान्यलं
येषामेव विषोपमेन जनता स्वादेन संमूर्च्छति ॥ ४६ ॥

एहि दर्शय मे दूरात् कस्तावत्स मुनेः सुतः ।
इत्युक्त्वा तटिनीतीरं तथा सह ययौ मुनिः ॥ ४७ ॥

स विलोक्य सरित्तीरे ब्रह्मदत्तं महीपतिम् ।
योग्यं गुणगणोदारं जामातरममन्यत ॥ ४८ ॥

མི་བདག་གིས་ཀྱང་ཐུབ་པ་ནི། མཐོང་ནས་སྦྱངས་པས་བཞིན་དུང་ཅིང་།
གཉིས་འགྱུར་རབ་དུ་བདུད་པ་ཡིས། དེས་པར་རབ་དུ་དང་བ་ཐོབ།།

49

ཐུབ་པས་རང་ལ་འོས་པ་ཡི། ཆོག་ཡིས་ནི་རབ་དུ་བྱིན།
དེ་ནས་རབ་དགའ་བདུད་ཅི་ཡི། རྒྱབས་དེ་མི་ཡི་བདག་པོས་གྲངས།།

50

ནམ་ཡང་ཁྱོད་གྱི་ཆོག་གཞན་གྱིས། འདི་ལ་ཁྱོད་པར་མི་བྱ་ཞིང་།
མཛེས་མ་འདི་ནི་བསྐྱང་བྱ་ཞེས། བརྗོད་ནས་ཐུབ་པ་རང་གནས་སོང་།།

51

དེ་ནས་དགའ་བཞིན་དུ་ལ་ཞོན། རྒྱང་མ་དང་འགྲོགས་སྐད་ཅིག་གིས།
རྒྱལ་སར་ཡང་དག་ཕྱིན་ནས་ནི། རྒྱལ་པོས་དགའ་སྟོན་ཆེན་པོ་བྱས།།

52

པོ་བྱང་འཁོར་གྱི་ཐེ་ཀླུ་གྱི། གཙུག་དུ་ས་བདག་གིས་བཀོད་དེ།
རྒྱ་ཅལ་ས་ཁས་པའི་ཅིད་འཛོལ། བདག་པོ་འི་སྒྲོ་བ་མ་ཉིད་དུ་གྱུར།།

53

དེ་ཡི་ཀྱང་པ་བཀོད་པས་ས་གཞི་བདུས་བརྒྱན་པ་མཐོང་བྱུང་ནས།
དེར་ནི་རྒྱལ་པོ་འི་འཁོར་གྱི་སྒྲ་མེ་འི་སྒྲ་དག་ཇི་བཞིན་དོན་ཅན་བརྒྱང་།
བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མཆོག་དུ་ཁྱད་འཕགས་ལགས་བྱས་གྲོགས་ནི་དོགས་
བྱུང་པ།

ངོ་མཚར་རྒྱས་པ་སྤུལ་བྱང་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ནམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད།།⁵⁴

པོ་བྱང་འཁོར་གྱི་བྱད་མེད་ལས། ཕྱི་རེལ་སྤྱོགས་པའི་ས་བདག་དང་།
ཅེ་ཞིང་དུ་རྒྱས་ལྷན་པ་དེས། རྒྱལ་པ་བཟང་ཞིང་མཛེས་པ་ཐོབ།།

55

नृपोऽपि मुनिमालोक्य वैलक्ष्यविनताननः ।
द्विगुणेन प्रणामेन निनायैव प्रसन्नताम् ॥ ४९ ॥

निजोचितेन विधिना मुनिना प्रतिपादिताम् ।
ततस्तां हर्षपौयूषलहरीमग्रहीन्मृगः ॥ ५० ॥

नास्याः कदाचित्कर्तव्यो मन्युः परगिरा त्वया ।
मुग्धा पाल्येयमित्युक्ता मुनिः प्रायात् स्वमाश्रमम् ॥ ५१ ॥

अथ हर्षमिवारुह्य हयं जायासखः क्षणात् ।
राजधानीं समासाद्य नृपश्चक्रे महोत्सवम् ॥ ५२ ॥

सर्वान्तःपुरवर्गस्य मूर्ध्नि न्यस्ता महीभुजा ।
सा ययौ शिष्यतां पत्युः कलाकौशलकेलिषु ॥ ५३ ॥

पादन्यासैः कमलकलिकां भूमिमालोक्य तस्या
देवीशब्दं नृपपरिजनस्तत्र मेने यथार्हम् ।
दिव्योत्कर्षः सुकृतसचिवः सूच्यते केतुभूतः
स्फौताश्चर्यै रतिशयमयैर्लक्ष्मणैः पुण्यभाजाम् ॥ ५४ ॥

अन्तःपुरपुरन्ध्रीषु विमुखेन महीभुजा ।
लेभे सौभाग्यशोभां सा रममाणा घनस्तनी ॥ ५५ ॥

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ཞོར་འཛིན་གྱི། བདག་ལས་དེ་ཡིས་སངས་བཟུང་ཞིང་།
པོ་བྱང་བཅུན་མོ་དེ་སྐྱེ་བོ་ཡིས། བསམ་བསམ་ཆགས་པའི་ཚུག་ཏུ་ཡང་། 56

དེ་ནས་ཁྱིམ་དུ་མཛེས་མ་ནི། བཅར་ཉེ་དེ་ལ་མངོན་སྟོན་གསུང་།
གྲུ་གྲུ་གཏུག་པའི་སྒྲག་དོག་ལས། རྒྱལ་པོ་དེ་བཅུན་མ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲོས། 57

མི་བདག་ལ་འོས་བཅའ་བ་ཡིས། ཆོག་ཆོངས་མ་ཁྱེད་མི་ཤེས།
མ་ཡི་མིག་ནི་གོས་དག་གིས། བསྐྱེདས་ལ་བྱ་ནི་བཅའ་བར་བྱ། 58

ཞེས་པ་བཅུན་མོ་གཞིན་གྱིས་སྤྲོས། མངལ་རྒྱས་ཁྲར་གྱིས་གཟུང་བ་དེས།
ཁྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཞེས་པ་ནི། མཛོད་ཅེས་དེ་དག་ནམས་ལ་སྤྲོས། 59

དེ་ནས་དེ་དག་ནམས་ཀྱིས་མིག། རས་ཀྱི་དམ་དུ་བཅེངས་པས་བཀལ།
བཅོམ་གསེར་གྱི་འོད་ལྷན་པའི། གྱིས་པ་རྩེད་ནི་དེ་ལ་བཅས། 60

གཞིན་ཏུ་དེ་དག་སྤྱོད་བྱར་བཅུག། གོས་ཀྱིས་དགྱིས་ཤིང་བྱ་བཏབ་ནས།
བྱད་མེད་སྤྱིང་ཇི་མེད་ནམས་ཀྱིས། གང་གཞི་ཆུ་ལ་གསང་སྟེ་འཕངས། 61

བདྲ་ཅན་གདོང་ཁྲག་གིས་ནི། བསྐྱེས་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྤྲོས་པ།
ཁྱེད་ལ་དུས་བྱ་གཡོ་མེད་གཉིས། བཅས་པ་དག་ནི་ཆུ་ལ་འཕངས། 62

དགའ་ཉལ་གྱི་ཆེ་ཆས་བཅུག་ཅིང་། བྱ་ནི་བལྟ་བར་འདོད་པ་ཡིས།
ས་ཡི་བདག་པོས་ཅི་སྤྲོས་ཞེས། པོ་བྱང་འཁོར་པ་ནམས་ལ་དྲིས། 63

अथ कालेन सा गर्भं माधत्त वसुधापतेः ।

चिन्ताशल्यञ्च संसक्तमन्तःपुरवधूजनः ॥ ५६ ॥

आसन्नप्रसवां मुग्धां ततस्तामेत्य मन्दिरे ।

कौटिल्यकूरमात्सर्यादूचे राजाङ्गनाजनः ॥ ५७ ॥

प्रसवस्य विधिं मुग्धे न जानीषे नृपोचितम् ।

जननी हि सुतं हृते पट्टेन पिहितेक्षणा ॥ ५८ ॥

इत्युक्ता सा सपत्नीभिः प्रौढगर्भभरार्दिता ।

उचितं भवतीभिर्मे क्रियतामित्युवाच ताः ॥ ५९ ॥

ततस्ताभिर्निर्गृह्णाक्षी दृढबन्धेन वाससा ।

सासूत बालयुगलं प्रतप्तकनकप्रभम् ॥ ६० ॥

धृत्वा तौ वस्त्रपिहिते मञ्जूषे गूढमुद्रिते ।

गङ्गाजले निष्करुणाः कुमारौ चिक्षिपुः स्त्रियः ॥ ६१ ॥

कृत्वा रक्ताक्तवदनामूचुः पद्मावतीञ्च ताः ।

शकलद्वयमस्पन्दं जातन्ते क्षिप्तमम्भसि ॥ ६२ ॥

विपुलोत्सवसन्नद्धः किं जातमिति भूपतिः ।

अपृच्छदान्तःपुरिकान् पुत्रसन्दर्शनोत्सुकः ॥ ६३ ॥

དེ་ལ་དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་ལྟ། སྒྲུབ་ནི་བྱོན་དང་མཚུངས་པ་གཉིས།

ཡང་དག་འབྱུངས་པ་ལྟ་མོས་ཟེས། །ཤ་ཟ་མེ་ཉིད་ཅི་ཞིག་བཟོད།།

64

འདི་ཐོས་མི་བདག་སྒྲུབ་པ་ཡིས། མོ་བྱང་འཁོར་གྱི་ཁང་པར་སོང་།

ལྟ་མོ་བཞིན་རས་ཁྲག་གིས་ནི། སྒྲུབ་ས་པ་མཐོང་ནས་བདེན་པར་བསམས།། 65

ས་བདག་རབ་དུ་བྱོས་པ་ཡིས། དེ་ནི་གསལ་སྒྲན་ཕྱི་རོལ་བཏང་།

ཅུན་མའི་སྟོན་དུ་དོགས་པ་ཡིས། སྟོན་པོ་མཆོག་གིས་སྒྲུབ་ཏེ་བཟུང་།། 66

དེ་ནས་མཁའ་ལ་ཤུག་ཏུ་ལཱི། བཟྱི་གནས་ལྟ་མོ་མངོན་ཕྱོགས་ཏེ།

མི་སྒྲུང་བར་ནི་སྟེ་བོ་ཡི། མདུན་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་ལ་སྒྲུབ།། 67

བྱོན་དབང་བྱུང་མེད་སྟོན་མེད་ནི། གསལ་སྒྲན་གཏོང་བ་བྱོན་ཉིད་ཀྱིས།

ནམ་པར་མ་དབྱུང་བག་མེད་ཀྱིས། བྲགས་པ་ཅན་ནས་ཕྱང་ངམ་སྟུམ།། 68

ནགས་ཀྱི་རི་དྲགས་བྱ་མོ་མོངས། བརྒྱ་ཅན་ནི་ཅུན་མ་ཡིས།

རང་ཉིད་བདེ་སྒྲན་བསྒྲུབ་པ་འདི། ས་བདག་བྱོན་ཀྱིས་ཡོངས་མ་ཤེས།། 69

འབྱོར་བའི་ཤ་ཟ་བྲག་པོ་ཡིས། ཏྲག་དུ་བྱིན་བརྒྱབས་སེམས་ལྡན་ལ།

སལ་ཆེར་ནས་པ་འདི་ལྟ་ཡི། སྟོ་བྱོས་སྟོན་པ་འབྱུང་བར་འབྱུང་།། 70

ཇི་བོ་ཡོངས་སྟོན་ཀྱིས་ཡོང་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྟོན་དཔལ་གྱི་ནས་འཕྱལ་ལྡན་ཞིང་།

འབྱུང་།

ན་ཅུང་བདེན་པ་ཉམས་པའི་ས་གཞི་བསོད་ནམས་མངོན་བར་འཛོམས་པའི་བྱ་བ་

ཅན།

ते तं वभापिरे देव सदृशन्ते सुतद्वयम् ।
सञ्जातं भक्षितं देव्या पिशाचेव किमुच्यते ॥ ६७ ॥

चस्तः श्रुत्वेति नृपतिर्गतवान्तःपुरमन्दिरम् ।
रक्ताक्तवदनां देवीं दृष्ट्वा सत्यममन्यत ॥ ६५ ॥

बधाय वह्निरुत्सृष्टा सा क्रुद्धेन महीभुजा ।
गुप्तं धृता मन्त्रिवरैः सपत्नीदोषशङ्किभिः ॥ ६६ ॥

अथ व्योम्ना समभ्येत्य शाण्डिल्याश्रमदेवता ।
अन्तर्हिता जनस्याग्रे जगाद जगतोपतिम् ॥ ६७ ॥

निर्दोषां दुर्दशां यातां बधायोत्सृजतस्तव ।
निर्विचारप्रवादेन मन्ये निर्मूलितं यशः ॥ ६८ ॥

पद्मावती सपत्नीभिर्मुग्धा वनमृगीसुता ।
वञ्चिता स्वसुखायेति न जानीषे विशांपते ॥ ६९ ॥

विभवोऽपिशाचेन नित्याधिष्ठितचेतसाम् ।
एवंविधैव प्रायेण भवत्युन्मादिनौ मतिः ॥ ७० ॥

भोगान्धाः प्रभवः स्वभावचपलाः श्रीविभ्रमोच्छृङ्खलाः
सत्यव्यत्ययभ्रूमयो युवतयः पुण्याभिचारक्रियाः ।

སྤྲུལ་ཐུན་པ་རང་འདུན་མདུང་ཕྱེད་མཁའ་ལ་རི་མའི་ལས་སྦྱོར་ནམས།
གང་དུ་ངེས་པར་ནམ་པར་གནས་པ་དེར་ནི་དཔལ་པ་བྱང་པོ་ཇི་ལྟར་འཛོ། 71

ལྷ་མོ་ལུས་ནི་མི་སྤང་བའི། ཆོག་དེ་ཐོས་ནས་ས་བདག་ནི།
ཁྲིམ་པས་དེ་ཡི་བྱང་ཚལ་དག། བཅུན་མོ་འི་ཆོགས་ལ་རབ་དུ་རྒྱས། 72

ཁྲོ་བས་ནོན་པ་མི་བདག་གི། བཀའ་ནི་དྲག་པོས་དོགས་གྱུར་པ།
དེ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཚལ་བཞིན། བཤད་ནས་འཇིགས་པས་འབྲུགས་པར་གྱུར། 73

ཅུན་མས་བསྐྱས་པའི་བཅུན་མོ་ནི། གསོད་སར་རབ་དུ་བཏང་བ་དག།
སྦྱོན་མེད་ཤེས་ནས་མི་ཡི་བདག། འགྲོད་པས་གཟིར་བས་བྱ་ངན་བྱས། 74

མཚུངས་པར་སྟོབས་རྒྱས་ཆགས་དང་ཁྲོ། བཙེ་བས་ངོ་ཚ་བྱ་ངན་དང་།
སྒོངས་པའི་བྲོགས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དུ། དེ་ནི་བསྐལ་པར་བྱས་བཞིན་གྱུར། 75

ཀྱི་དྲུད་དགའ་མ་ཁྱོད་དང་ནི། སྤྱི་ནས་བསོད་ནམས་དམན་པ་དག།
གང་དུ་འགྲོགས་པ་ཞེས་བཟོད་ནས། མི་བདག་ས་ལ་འབྱེལ་བར་གྱུར། 76

དེ་ནས་གང་གྱའི་རྒྱན་ཐོབ་པ། སྦྱོས་བྱ་བྱལ་པོ་འི་དྲགས་མཚན་ཅན།
ཉ་བ་བྱ་ཡིས་འཛོ་ནམས་ཀྱིས། བརྒྱང་ནས་མདུན་སར་ཡང་དག་འོངས། 77

དེ་དག་གིས་དེ་མདུན་བཞེད་ཅིང་། འཕྲུལ་ལ་མི་བདག་གིས་སྤྱེ་ཆོ།
བསྐྱོགས་ར་པའི་འོད་ཐུན་པའི། ཁྱིས་པ་རྒྱང་ཞིག་མཐོང་བར་གྱུར། 78

स्वच्छन्दाद्भुतवादिनश्च पिश्रुनाः खे चित्रकर्मोद्यता
यच्चैकत्र वसन्ति तत्र सरलः साधुः कथं जीवति ॥ ७१ ॥

अन्तर्हिततनोर्देव्याः श्रुत्वेति वचनं नृपः ।
कुपितस्तत्र वृत्तान्तं पप्रच्छान्तःपुरांगनाः ॥ ७२ ॥

क्रोधाक्रान्तस्य नृपतेस्तीव्रशासनशङ्किताः ।
ता निवेद्य यथावृत्तं बभूवुर्भयविह्वलाः ॥ ७३ ॥

निर्दोषां दयितां ज्ञात्वा सपत्नीवञ्चितां नृपः ।
बध्यभूमिसमुत्सृष्टां शुशोचानुशयाकुलः ॥ ७४ ॥

राग-क्रोध-रूपा-लज्जा-शोकैस्तुल्यबलोदयैः ।
मुमोह मोहसच्चिवैर्भागीकृत इवाभवत् ॥ ७५ ॥

हा प्रिये हीनपुण्यस्य क्व पुनः सङ्गमस्त्वया ।
ममेत्युक्त्वा नरपतिर्निपपात महौतले ॥ ७६ ॥

अथ गङ्गाप्रवाहान्तं मञ्जूपं जालजीविनः ।
आदाय राजमुद्राङ्कमाययुर्धोवराः सभां ॥ ७७ ॥

तैर्न्यस्ते पुरतस्तस्मिन् सहसोद्घाटिते नृपः ।
ददर्श बालयुगलं प्रत्यग्रकनकोज्जलम् ॥ ७८ ॥

འོད་ཕྱོང་པ་ཡི་ཐ་སྐར་བཞིན། གཞོན་ཕྱ་འདི་དག་མི་བདག་གི།
གཟུགས་མཚུངས་མཚན་ཉིད་གྱུ་ཆེ་བར། སྤྱིས་ཞེས་སྤྱི་བོས་རབ་དུ་བསྐྱུགས། 79

དེ་ནས་ས་བདག་མཆི་མ་དང་། བཅས་པས་སྤྲས་དག་པར་དུ་སྒྲུངས།
དགའ་མ་དང་བུལ་བྱ་ངན་གྱིས། གཟེར་བའི་བདུང་པ་ལྷག་པར་གྱུར། 80

དེ་ནས་སྤྱི་གྲས་རིང་ཞེས་པའི། སྤྱོན་པོ་ཆེན་པོས་དེ་ལ་སྤྲས།
ལྷ་གཙུག་ཁྱོད་ཀྱི་བཙུན་མོ་ནི། ཚུན་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་འཚོ། 81

དེ་ཐོས་འཕྲལ་ལ་གྱལ་པོ་ནི། འཚོ་བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་ལངས།
དགའ་བས་སྤྱོན་ཞེས་བརྗོད་ནས་ནི། སྤྱོན་པོ་འཁར་པར་རབ་དུ་སོང་། 82

དེར་ནི་སྤྲུག་བསྐྲལ་ལྷན་པ་དེ། ཁྱོ་བས་གྲས་པ་བརྗོད་གྱུར་ཅིང་།
སྤྲུང་བས་ཀྱུན་དུ་ཡིད་རྒྱུང་མ། མཐོང་ནས་འགྲོ་བའི་བདག་གིས་སྤྲས། 83

གང་གི་མི་བཟང་ལྷག་མ་ནི། དགའ་མ་ཁྱོད་ལ་ནམ་སྤྲུལ་བ།
ཚུར་ཤོག་དེ་ནི་དེ་དག་ནམས། གསོད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲལ་དཀའ་ལ་ཕྱོས། 84

གདུང་བ་ཐོང་ལ་དང་བར་མཛོད། མི་སྤྲུ་མཛོན་དུ་ཕྱོགས་མ་བྱེད།
ཅས་བརྗོད་དེ་ཡི་རྟེན་པ་ལ། ས་ཡི་བདག་པོ་ནམ་པར་འགྱུལ། 85

ཕྱ་མ་གྲས་པ་མཆི་མ་ཡི། ལྷན་གྱི་བུན་བྱེད་དེས་སྤྲས་པ།
སྤྱི་བོ་མི་བཟང་གཞོད་བྱེད་ལ། མི་དབང་ཁྱོ་བ་ཡོངས་མ་མཛོད། 86

तुल्यरूपौ नृपस्येमौ सहस्रांशोरिवाश्विनौ ।

कुमारौ लक्ष्मणोदारौ जाताविति जनस्वनः ॥ ७६ ॥

ततः सवाष्पस्तनयौ गृहीत्वाङ्गे महीपतिः ।

प्रियाविरहशोकार्तः सन्तापमधिकं ययौ ॥ ८० ॥

अथ दीर्घमतिर्नाम महामात्यस्तमब्रवीत् ।

देव जीवति ते पत्नी सपत्नीजनवञ्चिता ॥ ८१ ॥

श्रुत्वैतत्सहसा राजा लब्धजीव इवोत्थितः ।

हृष्टः सन्दर्शयेत्युक्त्वा प्रययौ मन्त्रिमन्दिरम् ॥ ८२ ॥

तत्र तां दुःस्थितां दृष्ट्वा मन्युविस्मृतसम्भ्रमाम् ।

अवमानसमुद्दिग्नां जगाद जगतीपतिः ॥ ८३ ॥

यैरेष विषमः क्लेशः प्रिये तव विनिर्मितः ।

एहि पश्याधुना तेषां विचित्रवधवैशसम् ॥ ८४ ॥

प्रसीद त्यज सन्तापं मा मैनाभिमुखीभव ।

इत्युक्त्वा निपपातास्याः पादयोः पृथिवीपतिः ॥ ८५ ॥

सावदद्वाष्पधाराभिः सिच्यमानोन्नतस्तनी ।

नरेन्द्र माकृथाः कोपं जने तीव्रापकारिणि ॥ ८६ ॥

མི་གདག་བདེན་པར་དགའ་དང་བལ་བར་བྱེད་པ་ནམས་ལ་བདག་ནི་ཁྱོད་མིན།
 ཇིས་པར་བཟོད་པས་དག་ནི་ཉི་མར་ནི་འགྱུར་ཁོན་གྱི་དེ་ཉིད་འཕེལ་བར་འགྱུར།
 གཞོད་པ་བསྐྱབ་ལ་དག་ནི་བྱུང་བདག་མ་ཡིན་ཇིས་པར་གྲོགས་ནི་ཕན་ལ་མིན།
 ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་བདེ་དང་སྤྱད་པསྤེལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྤོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་

སྤྱུལ། 87

གནད་པ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་གཞོད་པའི་སྤྱོད་པ་དག།
 མ་དབྱེད་པར་ནི་ཁྱོད་གྲོས་ལུན་པས་མི་བྱ་ཕྱེ།
 ཁྱོད་པས་མཆོག་དུ་ཁྱོད་པའི་དྲུག་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར།
 མི་ཉིད་མནན་པས་མེན་ནི་ཁྱོད་པའི་འགྱུར་རོ།

88

དེ་ཞིག་སྤྱད་པསྤེལ་གྱིས་གདུངས་བདག། ཡལ་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ཚལ་ཉིད་དུ།
 འགྲོ་དེ་དེ་ཆོག་འདོད་ལུན་མ། བདག་གི་སྤོན་ཆོ་ཡོངས་མ་བྱས།

89

བདག་ནི་འདོད་འབྲས་ལ་ཆགས་པ། དེ་ཡིས་རབ་དུ་སྒྲོག་གུར་ཀྱང་།
 ལང་ཚོས་སྤོས་པའི་སྤོན་གྱིས་ནི། སྒྲོག་པར་མ་གྱུར་ཅི་ཞིག་བྱ།

90

ཞེས་བཟོད་དེ་ནི་ཤུགས་འབྱིན་ཅིང་། ཀྱང་པ་ཡིས་ནི་ས་ལ་འབྱི།
 སྐད་ཅིག་བཞིན་དང་དྲུད་པ་ཡིས། མི་སྤྱོད་པ་ལ་བདེན་པར་གྱུར།

91

མི་བདག་གིས་ནི་ཤུགས་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནི་རབ་དང་ཉིད་མ་གྱུར།
 རྒྱུག་གྱི་སྤོན་ནི་ཡོངས་བཟུང་བ། མཛེས་པའི་ཆུག་རྩ་མཚུངས་པར་འཛིན།

92

सत्यं विप्रियकारिणीषु नृपते मन्युर्न मे विद्यते
 वैरं हि क्षमयैव यात्युपशमं वैरेण तद्वर्द्धते ।
 शत्रुर्नैव विभुः पराभवविधौ नैवोपकारे सुहृत्
 सर्वं प्राक्तनकर्मनिर्मितमिदं दुःखादिकं देहिनाम् ॥ ८७ ॥

कृतापकारेऽपि पराभवोद्यमं
 न नाम कुर्यादविचार्य बुद्धिमान् ।
 क्रुधा परक्रोधविषं विवर्द्धते
 न शान्तिमेति ज्वलितोऽग्निरग्निना ॥ ८८ ॥

दुःखसन्तापिता तावत्तातस्यैव तपोवनम् ।
 गच्छामि तद्वचः पूर्वं कामिन्या न कृतं मया ॥ ८९ ॥

वारितापि परन्तेन मम कामफलस्पृहा ।
 यौवनोन्माददोषेण न निर्वृत्ता करोमि किम् ॥ ९० ॥

इत्युक्त्वा निःश्वसन्ती सा विलिखन्ती पदा भुवम् ।
 बभूवानस्रवदना क्षणं मौनावलम्बिनी ॥ ९१ ॥

प्रणामेनापि नृपतेर्न सा प्राप प्रसन्नताम् ।
 प्रेम्णि शल्यतुलां धत्ते मिथ्यादोषपरिग्रहः ॥ ९२ ॥

དེ་ནི་དམར་བའི་བཞིན་བརྒྱུད་ནས། ཡལ་གྱི་བཞི་བཞུག་ནས་དག་དུ་སོང་།
ཁེངས་ལྷན་ནས་ཀྱི་ཁྲོ་བཞི། ཡལ་འགྲོ་བྱ་བྱ་དེ་བཞེད་དཀར།

བྱུང་བའི་སྒྲ་ཡིས་དག་ལེགས་བཞེད་པ་ཡི།
ཤིང་གོགས་སོ་ནས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་བཞིན།
དེ་དུགས་ནས་ཀྱི་མཛེད་བས་ཡོངས་བསྐྱོད་
ཞིང་པ་ཡི་དཀར་ཐུབ་ནགས་སུ་དེ་བྱིན་གྱུར།

དཀར་ཐུབ་འབྱུང་པར་གྱིས་བསྐྱབས་འཛིག་དེན་ནི།
དང་པར་ཐུབ་པ་བཞེད་ནས་གཏོར་སོང་ཙུ།
བཞི་བཞུག་སྤོང་མཐོང་འཛོ་བ་མི་བདན་པའི།
པདྨ་ལྷན་ནི་སོངས་པས་བཅོམ་པར་གྱུར།

རང་བཞིན་ནལ་གནས་པ་ཡི་མཉེས་གཤེན་དང་།
སྒྲ་བའི་པར་ནི་ནང་གཅགས་པ་དཔ།
འཛིག་དེན་གསུམ་བཞིན་སྤོངས་པར་སེམས་ཤིང་དེ།
དུག་གིས་གཟིར་བཞིན་སྒྲུལ་གྱིས་བཅོམ་བཞིན་གྱུར།

ཐུབ་པས་དམན་པས་ནགས་ཚལ་དེ་ཉིད་ནི།
དེ་ལ་དཀར་བ་དཀར་མིན་ཉིད་དུ་གྱུར།

सा धातुरक्तवसना जगाम पितुराश्रमम् ।
भुजङ्गकुटिलोमन्यु र्मानिनीनां हि दुःसहः ॥ ८३ ॥

आलिङ्गमानेव लतासखीभि-
र्भङ्गस्वनैः स्वागतवादिनीभिः ।
प्रेम्णा मृगौभिः परिवार्यमाणा
तपोवनं सा पितुराससाद ॥ ८४ ॥

याते मुनौ पुण्यनिधौ प्रसन्नं
तपोविशेषार्जितमेव लोकम् ।
दृष्ट्वाश्रमं शून्यमधीरवृत्तिः
पद्मावती मोहहता बभूव ॥ ८५ ॥

वात्सल्य माजन्मनिलीनमन्तः
स्वच्छप्रभावस्य पितुः स्मरन्ती ।
शून्यां चिलोक्तीमिव मन्यमाना
विषादितेवाहिहतेव साभूत् ॥ ८६ ॥

तदेव तस्या मुनिना विहीनम्
वनं जगाम प्रियमप्रियत्वम् ।

དུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མ་ལུས་འབྱུངས་གྱུར་པའི།
དངོས་པོ་ནམས་ནི་འབྲལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན།

ཡིད་འཕྲོག་ཡུལ་ནི་དེ་དག་ཁོན་དང་།
མེ་དོག་འབྱུང་གནས་ཉིན་པར་དེ་དག་ཉིད།
སྤྱི་ཞིག་གཅིག་དང་བྲལ་བའི་སྤྱི་བོ་ལ།
ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་གནས་ཉིད་དག་དུ་འགྱུར།

དེ་ནས་ས་གཞི་དག་གི་རྒྱ་རིས་དེ།
རང་བྱུང་ཇིས་སྤྱི་མཐུན་པའི་ཆས་བརྒྱུང་ནས།
བདེ་བས་བདང་ཉེ་ཕྱོགས་སྤྱི་ཡོངས་འབྲམ་ཞིང་།
ཞི་བར་བཞིན་དུ་པ་ར་ཏུ་སིར་བྱིན།

དེ་ནས་གྲུལ་པོ་ཀྱི་ཀི་འདོད་ལྷན་པས།
དེར་ནི་རི་དྲགས་མིག་དེ་དོན་གཉེར་ཡང་།
དཀའ་ཐུབ་མེ་ལྷེ་འབར་བཞིན་དེ་ཡིས་ནི།
ཇི་ཞིག་ལྟར་ཡང་རིག་འཕྲིན་ཉིད་མ་གྱུར།

གྲུལ་པོ་འི་བཙུན་མོ་ནམས་ཀྱིས་རབ་འབད་ནས།
མངོན་པར་མཚོན་ཅིང་ལྷ་མོ་བཞིན་དུ་དེ།

कालेन निःशेषनिपीतसारा
भवन्ति भावा विरसस्वभावाः ॥ ६७ ॥

तेष्वव देशेषु मनोहरेषु
तेष्वेव पुष्पाकरवासरेषु ।
एकेन केनापि विना जनस्य
सर्व्वं विषादास्पदतामुपैति ॥ ६८ ॥

वेषं ततः प्रव्रजितानुरूपं
विधाय सा भूतलचन्द्ररेखा ।
सुखोज्झिता दिक्षु परिभ्रमन्ती
वाराणसीं शान्तिमिवाससाद् ॥ ६९ ॥

तत्राथ राज्ञा कृकिणा मृगाक्षी
सा प्रार्थ्यमानाप्यभिलाषभाजा ।
तपःप्रदीप्ताग्निशिखेव तस्य
संस्पर्शयोग्या न कथंचिदासीत् ॥ १०० ॥

सा राजपत्नीभिरतिप्रयत्ना-
दभ्यर्च्यमाना चिदशाङ्गनेव ।

ཡལ་འདབ་ཉི་རྒྱུག་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

ཤིགས་སྒྲིང་སེམས་ཤིང་བདག་པོའི་བརྟལ་ཁྱགས་ཀྱིས།
དེར་ནི་ཅུང་ཟད་དུས་ཤིག་ཉི་བར་གནས།

101

འབྲལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་སོ་ཡིས་སྤྲིག་བྱེད་ཅིང་།
དེ་ནི་དེ་ན་གནས་པ་ས་ཡི་བདག།
ཚངས་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ན་བསྐྱངས་ལས་ཐོས།
བྲས་ཟེའི་ཆས་སྤྱ་བཙོས་ནས་ཡང་དག་འོངས།

102

དེ་ནས་བརྟལ་ཁྱགས་མཛེས་པའི་ཆས་ཀྱི་བསྐྱེབས།
ཅུལ་བྲིས་ས་བྲགས་པའི་བ་དན་དེ་མཐོང་ནས།
དང་བའི་སྤྲད་དུ་མི་བདག་གྲས་པར་ནི།
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་རང་གཟུགས་གསལ་བར་བྱས།

103

ས་བདག་བདག་གི་གཞོན་པ་མི་བཟད་པ།
ཞེས་སྒྲ་ཆོན་དེ་ནི་ཡུན་རིང་དུས།
ཁིངས་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་སྤྲད་པའི་ཁྲོ་བ་ནི།
བཟོན་པ་ན་ཡང་གསར་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

104

སྒྲུག་པོ་མཆི་མའི་རྒྱན་ནི་ཡོངས་སེལ་ཞིང་།
འདོད་པའི་ཆོ་རིས་ཕྱོགས་སྤྱ་འབྲས་ལྡན་བྱེད།

तत्र स्ववृत्तानि विचिन्तयन्ती
पतिव्रता कालमुवास कञ्चित् ॥ १०१ ॥

तां ब्रह्मदत्तोऽपि विशिष्टचार-
स्तत्र स्थितां भूमिपतिर्निशम्य ।
वियोगदुःखानलदह्यमानः
समाययौ ब्राह्मणकूटवेषः ॥ १०२ ॥

अथ व्रताच्छादितचारुवेषाम्
विलोक्य तां शैल्यशःपताकाम् ।
प्रसादनाय प्रणयाभिसारी
नृपः स्वरूपं प्रकटीचकार ॥ १०३ ॥

तीव्रापराधोऽहमिति ब्रुवाणे
महीपतौ सा सुचिरं रुरोद ।
मन्त्रस्विनीनामवमानमन्यु-
रुदीरणेनापि नवत्वमेति ॥ १०४ ॥

घनाश्रुधारापरिहारकारी
स्मरेन्दुरेखासफलीकृताशः ।

ཡལ་འདབ་མྱེ་བྱག་ཅུ་ཙ་བཟུད་པ།

བྱུལ་པོ་སྟོན་དུས་ལྷ་བྱས་མཛོས་མ་ནི།

དང་བར་བྱས་ནས་རང་གི་བྱུལ་སར་བྲིད།

105

ཀང་པའི་བརྟོ་བཀོད་པའི་མཚོ་སྐྱེས་འཕྲང་།

བྱལ་བའི་དུས་སྤྱ་རབ་དུ་ཞི་བྱུར་པ།

དགའ་དང་འབྲེགས་ཆོ་དེ་ལ་རབ་འབྱུངས་ཏེ།

ཆགས་པ་བྲག་པོའི་ལོངས་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་བཞིན།

106

སྐྱེ་བ་གཞན་ལས་ངེས་པར་བྱ་མོ་དེས།

རང་སངས་བྱས་ལ་ཅེ་དགའི་བརྟོ་དག།

སྤྱལ་ནས་ཆགས་སྤངས་ཏེ་དེ་ཡིས་ནི།

མཛོས་པ་སྟུད་ནས་སྤྲར་ཡང་དེ་ཡིས་ནི།

107

རབ་དུ་སྤྱལ་བས་འདི་ཡི་ཀང་བ་ནི།

བཀོད་བ་ནམས་ལ་མཚོ་སྐྱེས་འབྱུངས་པར་བྱུར།

སྤངས་པའི་སྟོན་ལས་དུས་སྤྱ་བྱལ་བྱུར་ཅིང་།

སྤྲར་ཡང་སྤྱལ་བས་སྤྲར་ཡང་བྱུང་བར་བྱུར།

108

བྱིན་དང་ལེན་པ་དེ་དག་ལས་འབྱུངས་པ།

རང་ལས་སྟོན་པ་ཡིས་དེ་སྟོན་ནམས་ལ།

कान्तां शरत्काल इव प्रसाद्य
निनाय राजा निजराजधानीम् ॥ १०५ ॥

पादाम्बुजन्याससरोजपाली
वियोगकाले प्रशमं प्रयाता ।
प्रादुर्वभूव प्रियसंगमेऽस्याः
सम्भोगलक्ष्मीरिव गाढरागा ॥ १०६ ॥

जन्मान्तरे सा किल कन्यकैव
प्रत्येकबुद्धाय विलासपद्मम् ।
दत्वापि लोभात्युनराददे
तद्विचार्य शोभां प्रददौ पुनश्च ॥ १०७ ॥

पद्मप्रदानेन बभूवुरस्याः
पादावतारेषु सरोरुहाणि ।
आदानदोषाद्विरतानि काले
पुनः प्रदानात्युनरुज्जतानि ॥ १०८ ॥

तेनैव दत्ता हरणोद्भवेन
स्वकर्मपाकेन मलीमसेन ।

པརྱེ་ཅན་དེ་གསོད་པའི་གནས་བཏང་མྱེ།

རྒྱལ་གྱི་ད་ལྷ་བྲགས་འཛིན་མ་ཡང་ངོ།

109

ལས་གྱི་འབྲས་བྱ་རྒྱས་པའི་བྲག་བ་དེ།

དེ་སྐད་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཐོས་གྱུར་ནས།

དགོ་སློང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངོ་མཚར་ནི།

ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་དེ་མོར་བཀོད་བཞིན་གྱུར།

110

ཞེས་པ་དགོ་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་

དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་པརྱེ་ཐུན་གྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་

ཡལ་འདབ་མྱེ་རྒྱལ་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་པའོ།

पद्मावती वध्यपदं विस्तृष्टा
सैवाद्य कालेन यशोधरा च ॥ १०६ ॥

श्रुत्वेति सर्व्वे कथितां जिनेन
तां चिचितां कर्मफलोदयस्य ।
बभूवुराश्चर्य्यपरिग्रहेण
चिचाभिलीना इव भिक्षवस्ते ॥ ११० ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पद्मावत्यवदानमष्टषष्टितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་དགུ་པ།

གང་གི་སྒྲིང་པའི་ཁྱད་པར་མཐོ་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷན་ནས་སྤྱིས།
ལེགས་བྱས་དག་ནི་མཚོད་རྟོན་ལྷན་པའི་ནོར་འཛོན་མས་སྤྲུའིང་།
མ་ཕྱས་དག་པའི་སྒྲོན་ལས་གནས་སྤྱ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི།
འཛིག་རྟོན་འདི་དང་གཞན་ཡང་དག་ཅིང་བདེ་བ་བསྟན་པར་གྱུར། 1

གྲོང་ཁྱེར་པ་ར་ལི་ཕྱ་དར། གང་གིས་ཡང་དག་བསྐྱངས་བསྐྱངས་པས།
འཛིག་རྟོན་ལྷ་འགྲུ་མེད་པ། ས་བདག་བྱ་འགྲུ་མེད་པ་བྱུང་། 2

བྱང་ཅུབ་སྒྲིང་དྲུ་བྱས་བསྐྱུ་བས་ནས། གང་གི་གསེར་གྱི་ཆར་འབབས་ཤིང་།
ཆོས་གོས་གསུམ་ནི་འགོ་བས་པ་ཡིས། དག་སྒྲོང་དག་འདུན་ནས་པར་མཚོད། 3

འདས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱ་ཡི་ནི། རིང་བསྐྱེལ་གཞི་བཞིན་འབར་ནམས་དང་།
ལྷ་མེད་དཔལ་ལྷན་གནས་བདེན་ནི། བྲགས་པ་དེ་ཡིས་མཚོད་བྱར་གྱུར། 4

རིན་པང་མེད་པའི་རིན་ཅན་ནམས། བྱས་པས་བསྐྱུ་བ་བྱས་ནས་ནི།
ས་གནི་སྤྱ་དྲིག་གདུགས་མཛོས་ཀྱི། མཚོད་རྟོན་དག་གིས་མཚན་པ་བསྐྱུ་བས། 5

अथोनसप्ततितमः पल्लवः ।

तेषामशेषकुशलप्रणिधानधाम्नां
शुद्धः सुखस्थितिरयं च परश्च लोकः ।
येषां विशेषरचितोन्नतलक्षणानां
चैत्याङ्किता वसुमती सुकृतं ब्रवीति ॥ १ ॥

पुरे पाटलिपुत्रेऽभूदशोकः पृथिवीपतिः ।
येनाशोकः कृतो लोकः सम्यक्पालनलालितः ॥ २ ॥

विधाय बोधिसूत्रपत्रं येन काञ्चनवर्षिणा ।
त्रिचोवराच्छादनेन भिक्षुसंघोऽभिपूजितः ॥ ३ ॥

मान्यस्यानुमते श्रीमान् यशसः स्थविरस्य यः ।
अतीतबुद्धशरीरधातूनां दीप्ततेजसाम् ॥ ४ ॥

अनर्थाणां च रत्नानां कृत्वा सङ्ग्रहमादरात् ।
विदधे मौक्तिकच्छन्दचारुचैत्याङ्कितां महीम् ॥ ५ ॥

རང་ཉིད་ཀྱི་ཡི་འཛིགས་དེན་དུ། སྤྱན་ནས་བདེ་གཤེགས་རིང་བསྐལ་ཚོགས།
ཀྱི་ཡིས་བྱིན་པ་ཐང་ནས་དེ། རིན་ཅེན་མཚོད་དེན་འཕྲང་བ་བྱས། 6

དེ་ཡི་མཚོད་དེན་ཚོས་གྱལ་གྱིས། ལུགས་དང་ལུན་པ་སྟོང་སྒྲག་ནི།
བརྒྱད་ཅ་ཙ་བཞི་དྲུས་གཅིག་ལ། སྤྱལ་པ་ཡིས་ནི་ནས་པར་མཛོས། 7

དྲུས་གཅིག་རབ་དྲུ་གནས་པ་ལ། དེ་ཚོ་གནས་བནྟ་མཁར་སོང་ནས།
ཉི་མ་བསྐྱབས་དེ་ས་གཞི་ནི། གྲིབ་མའི་འདུ་ཤེས་དག་དྲུ་བདགས། 8

དེ་ནས་དེ་ཡི་དགོ་འདུན་གྱི། མཚོད་དེན་གྱི་ཆེ་དག་འཇུགས་ལ།
རབ་རྒྱང་ག་བས་འཁོགས་གྱུར་པ། འགའ་ཞིག་དལ་གྱིས་འོངས་པར་གྱུར། 9

དེར་ནི་གྱལ་པོ་ལ་འོས་ཟས། ས་ཡི་བདག་པོས་རབ་སྤྱོདས་པ།
ཟ་ཞིང་མཚོག་དྲུ་དགའ་བ་ནི། བདུད་ཅི་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་ཐོབ། 10

དགོ་སྟོང་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་སྦྱས། རང་ལ་འོས་པའི་བཟའ་བ་འདི།
ཁྱོད་ལ་ས་བདག་གིས་བྱིན་པ། ཅི་ཡི་དོན་སྤྲད་ཁྱོད་ཤེས་སམ། 11

ཤིན་དུ་གན་པ་ཁྱོད་ཉིད་ལས། དམ་ཚོས་ཉན་དང་འདོད་པ་ཡི།
ས་སྟོང་གིས་ནི་བཀུར་སྟེ་དག། ཤིན་དུ་ཆེ་བས་ཁྱོད་ལ་མཚོད། 12

ཅས་པ་བཞིན་འཇུས་དགོ་སྟོང་གིས། བརྟེན་ཚོ་སྟོངས་པས་ངོ་ཚ་ཞིང་།
སྤྲུང་དུ་རྒྱས་རྒྱས་སྤྲུག་པ་བཞིན། དགོ་སྟོང་གན་པོས་རབ་བསམས་པ། 13

नागालोकं स्वयं गत्वा सौगतं धातुसञ्चयम् ।
स नागाहृतमादाय रत्नस्तूपावलीन् व्यधात् ॥ ६ ॥

तस्याशीतिसहस्राणि चत्वारि च महीतले ।
धर्मराजिकयुक्तानां स्तूपानां निर्मितिर्बभौ ॥ ७ ॥

एकक्षणप्रतिष्ठासु पृथिव्यां स्थविरस्तदा ।
खमुत्पत्यार्कमाच्छाद्य छायासंज्ञामकल्पयत् ॥ ८ ॥

नित्यप्रवृत्ते तस्याथ वितते सङ्घभोजने ।
शनैः प्रव्रजितः कश्चिज्जराजीर्णः समाययौ ॥ ९ ॥

राजार्हमशनं तच्च प्रेषितं स महीभुजा ।
भुञ्जानः परमां प्रीतिं माससाद सुधामिव ॥ १० ॥

तं प्राहान्यतमो भिक्षुरपि जानासि भूभुजा ।
किमर्थं स्वोचितं तुभ्यमिदं भोज्यमुपाहृतम् ॥ ११ ॥

अतिवृद्धतराचक्षतः सङ्घर्षं श्रोतुमुत्सुकः ।
त्वामर्चयति भूपालः सत्कारेण महीयसा ॥ १२ ॥

इति स्मितमुखेनोक्तो भिक्षुणा मौर्ख्यलज्जितः ।
शल्यबिद्ध इव क्षिप्रं वृद्धभिक्षुरचिन्तयत् ॥ १३ ॥

ངོ་ཚའི་སྤྲོད་ཀྱི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ། ཟས་འདི་བདག་གིས་ཅི་སྤྲོད་ཟོས།
 ཚོགས་སྤྲོད་པ་བཞི་ཙུ་ཡང་། བདག་གིས་མི་ཤས་ཡི་གེ་མེད། 14

དཔལ་པའི་དབྱུང་སྤྲོད་པ་བདག་གིས། གཤམ་ཏེ་དེས་ན་བདག་ཅི་བྱེད།
 སྤྲོད་པོ་འགའ་ཞིག་དགོད་འདི་དག། རྒྱལ་པ་བདག་ལ་ཅི་བཞེད་འགྱུར། 15

སྤྲོད་པ་ཁོ་ཁོ་སྤྲོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་གྱིས་སྤྲོད་པོ་འདི་རྒྱལ་ནི་གཞིགས་གྱུར་
 ཅིང་།

ནང་དུ་མི་དག་ཉལ་ཞིང་དུ་བས་དྲི་མར་གྱུར་པ་གཤམ་པའི་ཤིང་ཡང་སྤྲོད་
 མཁས་པ་བཞིན་རས་མཛེས་པས་བཅོམ་པའི་སྤྲོད་པ་སྤྲོད་པ་ཤིང་ལྷུ་པས་
 གནས་གྱུར་པ།
 རྒྱལ་ཅིང་ཡོང་པའི་གཞུགས་ཅན་བག་མེད་དུ་གནས་སྤྲོད་པོ་བདག་འདྲར་མ་གྱུར་
 ཅིག། 16

དེ་ལྟར་བསམས་པ་ཡོངས་འདྲིས་ཤིང་། ཚ་བའི་དབྱུང་སྤྲོད་པ་བཞེད་པ།
 དེ་ལ་ལྷ་མོས་སངས་རྒྱལ་པ། རབ་དང་མངོན་དུ་སྤྲོད་པ་ཏེ་གནས། 17

གང་ཚོ་ཁྱོད་ལ་རྒྱལ་པོ་འདི། དེ་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་བཞེད་བྱ།
 ཤིན་དུ་གྱུ་ཆེ་ལྷན་པའི་ཚོས། མདོར་བསྐྱུས་པ་དག་ཉན་པར་མཛོད། 18

ནོར་ནི་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་པན་པ་བྱེད་ཅིང་བྱ་བ་ཤིན་དུ་ཉུང་བ་ཉིད།
 སྤྲོད་པོ་རྒྱུངས་ན་ཤིན་དུ་ཅུང་ཞིང་རོ་དང་བཤམ་པའི་ཟས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 མིག་དག་གཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤྲོད་ཅིག་གིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་རྒྱུན་དུ་ནི།
 ཉེར་མཁོ་རྒྱལ་པ་བདག་ནས་ལྷུ་ཅན་ཡོངས་སྤྲོད་ཅོམ་པ་གྱུ་ཆེར་འགྱུར། 19

लज्जायै किमिदं भुक्तं दुःखान्तमशनं मया ।
अपि गाथाचतुर्भागं न जानामि निरक्षरः ॥ १४ ॥

किं करोमि सतां मध्ये यदि पृच्छेन्महीपतिः ।
तत्किं वक्ष्यति मामेष मूकं हास्यरतिर्जनः ॥ १५ ॥

कौटैः कोटरकारिभिर्विघटितस्तन्धप्रबन्धः शनै
रन्तःसुप्तकशानुधूममलिनः श्वभ्रेऽपि धन्यस्तरुः ।
मूर्खः पण्डितखण्डिताननरुचिर्वैलक्ष्यलीनस्थितिः
मूकान्धप्रतिमः प्रमादवसति र्मामास्तु मादृग्जनः ॥ १६ ॥

इति चिन्तापरिचितं तप्तनिःश्वासनिःसुखम् ।
बुद्धप्रसादिनी देवी समभ्येत्य जगाद तम् ॥ १७ ॥

प्रक्ष्यति त्वां यदा राजा वक्तव्यं भवता तदा ।
विस्तीर्णतरधर्मस्य संक्षेपः श्रूयतामिति ॥ १८ ॥

किञ्चिन्मात्रं धनमुपकृतौ कृत्यमभ्यर्थ्यमेव
प्राणाधारं तनुतरमपि स्वादनिर्मुक्तमन्नम् ।
निद्रामुद्रा क्षणमपि दृशोरित्यशक्तोपयुक्तं
शेषं त्यक्त्वा व्रजति विपुलारम्भभोगं शरीरौ ॥ १९ ॥

ཞེས་པ་ལྷ་མོས་ཡང་དག་བསྟན། རབ་བསལ་དབྱངས་ཅན་གན་པོ་ཡིས།
ས་བདག་ཉན་དུ་འོངས་པ་ལ། ཆོས་ནི་རབ་དུ་བསྟན་པ་མཛད།

20

སྒྲིང་ལ་བབ་པ་དེ་ཡི་ནི། ལེགས་བཤད་རྒྱལ་བས་ཐོས་གྱུར་ནས།
ཁྱེས་སེམས་པ་བརྗོད་གྱུར་བ། འདི་ནི་བདེན་ཞེས་རབ་དུ་བསམས།

21

སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་གྱིས། ཆེད་དུ་པམ་པ་འདི་དག་གསུངས།
དེ་ཉིད་བརྗོད་པ་དམ་པའི་ཆོག། ཉམས་སྦྱོང་བསོད་ནམས་དག་གིས་ཐོབ།

22

གང་གི་མཛོད་ནམས་སྤྱི་མེ་ཡི་བྱད་ཤིང་དུ་མཐོང་ཞོར་གྱི་ནགས་དག་བསྐྱབས།
གང་ཡང་བྱ་བས་རྒྱ་མཚོ་བཞི་ཡི་གོས་ཅན་སྤྲ་ཆོགས་འཛིན་པ་བྱབ་པར་བྱས།
ཟས་ཀྱང་ནམ་པར་བཀྲ་ལ་ཡོངས་སྤྱི་འདིས་ཤིང་བདག་གི་གཉིད་ཀྱང་ཤིན་དུ་ཆེ།
ཐམས་ཅད་སོངས་པའི་བདེ་སྤྱད་མཆུག་གི་དུས་སྤྱི་གང་དུ་ཅི་ཡང་མཐོང་མ་ཡིན།

23

ཞེས་པས་མས་མི་ཡི་བདག་པོ་ཡིས། དེ་ལ་རབ་དུ་བྱག་འཆལ་དེ།
འོད་ལྡན་མཛོས་པའི་ཆོས་གོས་ནི། གསེར་གྱི་རབ་དུ་སྤྲས་པ་ལྟལ།

24

དེ་ནས་ལས་དུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱལ་པོ་འི་མཛོད་པས་མཛོས་པ་དེ།
བསམ་བཅན་ཁ་ཉོན་སྒྲོར་བའི་སྤྱད། ལྷ་མོ་ཡིས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱལ།

25

དེ་ནས་དེ་ཡི་མན་ངག་གིས། དེ་ཡི་བསམ་བཅན་བསྐྱབས་པ་ན།
ཉོན་སོངས་ས་ལྷས་ཟད་པ་ལས། དག་བཅོམ་ཉིད་ནི་མངོན་དུ་བསྐྱབས།

26

इति देव्या समादिष्टो वृद्धः स्पष्टतरस्वरः ।

श्रोतुं प्राप्तस्य भूभर्तुर्विदधे धर्मदेशनाम् ॥ २० ॥

राजा हृदयसंवादि श्रुत्वा तस्य सुभाषितम् ।

अचिन्तयद्दहो सत्यमिदमुक्तं मनौषिणा ॥ २१ ॥

मामैवैतत्समुद्दिश्य हितमाह महामतिः ।

तत्त्वसंवादसास्वादाः पुण्यप्राप्याः सताङ्गिरः ॥ २२ ॥

यत्कोशेषु निधीयते धनवनं तृष्णानलस्येन्धनं

कृत्यं यच्च चतुःसमुद्ररसनां व्याप्नोति विश्वम्भराम् ।

आहारोऽपि विचित्रतापरिचयी निद्रापि मे भूयसी

सर्वं मोहसुखाय नान्तसमये किञ्चित् कचिद्दृश्यते ॥ २३ ॥

इति संचिंत्य नृपतिस्तस्मै काञ्चनचर्चितम् ।

प्रणम्य प्रददौ चारुरुचि सच्चैवरांशुकम् ॥ २४ ॥

ब्रजन्तमथ तं मार्गे राजपूजाविराजितम् ।

ध्यानाध्ययनयोगाय देवता समचोदयत् ॥ २५ ॥

ततस्तदुपदेशेन निखिलक्लेशसंक्षयात् ।

साक्षाद्विहितमर्हत्त्वं तेन ध्यानावधानिना ॥ २६ ॥

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ས་བདག་གིས། དག་འདུན་མཆོད་མྱོན་ཡངས་པ་ལ།
 དག་སྒྲོང་ཆོས་གོས་སྒྲ་ཡི་ནི། སྤྱི་བཟང་ལྷན་པ་གསར་དུ་འོངས། 27

སྒྲོན་མེད་སྤྱི་ལ་ཆགས་པ་ཡི། བྱང་བའི་འཕྲིང་བས་བསྐོར་དེ་ལ།
 མི་བདག་གིས་སྤྱིས་བྱོད་ཀྱི་སྤྱི། རྒྱས་འདི་རེ་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་ 28

དེས་སྒྲས་སྒྲ་ཡི་འཛིག་དེན་གྱི། ཡོངས་འདུ་སྒྲོན་པའི་འོག་དུ་བདག།
 དབྱར་གྱི་དུས་སྤྱ་གནས་བྱུར་པ། དེ་ཡི་མེ་དོག་དག་གིས་བསྐོས། 29

དེ་ཐོས་མི་བདག་དེ་ཡི་ནི། མཐུ་ལ་ལྷག་པར་གྲས་བྱུར་ཅིང་།
 དཀོན་ཅོག་གསུམ་མཆོད་ལ་ཆགས་པ། བསོད་ནམས་ཀྱན་རར་དགའ་བར་བྱུར། 30

གལ་དེ་གྲས་པར་ཆོས་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་འཛོ་བ་ཡིན།
 གལ་དེ་སྐལ་བཟང་བདེན་པར་སྒྲོད་ན་དེ་ཉིད་སྒྲ་བ་ཡིན།
 གལ་དེ་མཐར་ཐུག་སེམས་པར་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་ཆོ་གོས་ཡིན།
 གལ་དེ་སྒྲིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ན་དེ་ཉིད་དཔལ་འབྱོར་ཡིན། 31

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུང་སེམས་དཔའི་དྲོགས་པ་བརྗོད་པ་
 དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རབ་གནས་ཀྱི་དྲོགས་
 པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྤྱི་རྒྱལ་ཅ་ཙ་དག་པའོ།

कदाचिदथ भूभर्तुर्विपुले सङ्घभोजने ।
नवः समाययौ भिक्षुर्दिव्यसौरभचीवरः ॥ २७ ॥

अपूर्वगन्धलुब्धालिमालावलयितं नृपः ।
तमपृच्छत् कुतस्तावदयं ते सौरभोद्भवः ॥ २८ ॥

सोऽवदद् देवलोकेऽहं पारिजाततरोस्तले ।
उषितो वार्षिकं कालं तत्पुष्पैरधिवासितः ॥ २९ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिस्तत्प्रभावाधिकादरः ।
रत्नचयार्चनासक्तः पुण्यारामरतोऽभवत् ॥ ३० ॥

धर्मस्थितिप्रणयिनी यदि सैव वृत्तिः
सत्योपभोगसुभगा यदि सैव वाणी ।
पर्यन्तचिन्तनरता यदि सैव बुद्धि-
र्दानक्रियोपकरणं यदि सैव लक्ष्मीः ॥ ३१ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्प-
लतायां धर्मराजिकाप्रतिष्ठावदानं
जनसप्ततितमः पञ्चवः ॥

གང་གི་གྲགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཁྱད་པར་ནས་པར་བཞེད་པ་ཡིས།
ས་གནི་བསོད་ནམས་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་ལྡན་པར་ཉེར་བསྐྱུན་ཅིང་།
སྒྲུལ་པ་ལ་ནི་གྲུས་པ་རབ་བསྐྱབས་བག་ཆགས་བསྐྱེད་བྱས་ལ།
དེ་དག་ནམས་ཀྱི་མཛོད་འདོད་ལགས་བྱས་སྦྱོར་བ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག༥

1

དགོ་སྟོང་ཉི་གྲུང་ཞེས་བྱ་བ། གླ་མ་དགའ་བོའི་ཆོག་གིས་ན།
ཁ་ཆེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དུ་ན། སངས་རྒྱས་བཟུན་པ་འཇམ་དུ་སོང་༥

2

རྒྱ་ཡིས་བྱིན་བཟུབས་དེ་ཤེས་ནས། ས་གནི་འདར་བྱེད་དེ་ཡིས་ནི།
ཉིང་ཉེ་བས་བདུན་ལྡན་ཉིང་འཛིན་བྱིས། ལྷ་ནམས་ཀྱན་དུ་བསྐྱོད་པ་བསྐྱབས་༥

3

ནས་འགྱུར་ཁྲོ་ལྡན་དེ་དག་གིས། མཚན་དང་མེ་ཡི་ཆར་སྒྲོས་པ།
མཐུ་ཡིས་དེ་ཡི་སྦྱི་བོར་ནི། བདྲ་ལྷན་པལ་འཕྲུང་བར་གྱུར་༥

4

དེ་ནས་དེ་ཡི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས། རབ་དུ་ཡ་མཚན་གྲུས་དེ་ལ།
སྒྲུས་པ་ཇི་མིད་སྦྱིལ་ཀྱང་བཅས། དེ་མིད་ལྷལ་འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་གནས་༥

5

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་ནི། སྦྱིལ་ཀྱང་ཡངས་པར་བཅིངས་པ་ཡི།
ཚད་དང་མཚན་པ་ཕྱོང་པ་ཡི། དཀྱིལ་འཁོར་དག་ནི་རབ་དུ་བྱིན་༥

6

अथ सप्ततितमः पल्लवः ।

भक्तिप्रवर्तितजिनोदितवासनानां
तेषां जयत्यभिमतः सुकृताभियोगः ।
यत्कीर्त्तिलक्षणविशेषनिवेशनेन
पुण्यापि पुण्यतरतामुपयाति पृथ्वी ॥ १ ॥

माध्यन्तिकाभिधो भिक्षुरानन्दस्य गुरोर्गिरा ।
बुद्धशासनमाधातुं ययौ काश्मीरमण्डलम् ॥ २ ॥

तन्नागाधिष्ठितं ज्ञात्वा धीरसत्त्वः समाधिना ।
ससङ्ख्योभं प्रणिदधे नागानां कम्पितावनिः ॥ ३ ॥

शस्त्राग्निवृष्टिरुत्सृष्टा तैरमर्षविकारिभिः ।
प्रभावेणाभवत्तस्य मूर्द्ध्नि पद्मोत्पलावली ॥ ४ ॥

ततस्तं जगदुर्नागा स्तब्धीर्योत्कर्षविस्मिताः ।
यावान् पर्यङ्कबन्धोऽव देशस्तावान् वशे तव ॥ ५ ॥

उक्तेति तस्मै पर्यङ्कबन्धतुल्यं प्रमाणतः ।
नवद्रोणमुखायामं प्रददुः शून्यमण्डलम् ॥ ६ ॥

དེར་ནི་དེ་ཡི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་། གྲོང་གི་ཁྱུད་པར་འགོད་བྱེད་ཅིང་།
དབྱ་བཅོས་ལྡ་བརྒྱ་དག་དང་ནི། ལྷན་ཅིག་རབ་དུ་གནས་པར་བྱས།

དེར་ནི་མི་རྩེད་བཅོས་ལྷན་ཅོས་དག་ནམ་པར་བཞེད་བྱས་ནས།
མཆོས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱན་དང་ལྷན་པའི་འཛིན་བྱེད་དེ།
སྒྲིམ་རྟ་ལྷན་གྱི་ངོས་ལས་སྒྲུངས་ཤིང་སྙིང་པོ་ཐོབ་གྱུར་པ།
བྱུང་བྱས་བསར་པའི་ཅ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་དུ་ཁྱབ་པར་བྱས།

8

ཞེས་པ་དགེ་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འགྲི་ཤིང་ལས་ཉི་མ་གྲུང་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་
ཡལ་འདབ་ཟླ་བརྟན་ཅུ་པའོ།

स तच्च नगरग्रामसन्निवेशविशेषकृत् ।
स्थितिं बबन्ध सहितः शतैः पञ्चभिरर्हताम् ॥ ७ ॥

तच्चाक्षयं भगवतः स निवेश्य धर्मं
कृत्वा विहाररुचिराभरणां धरित्रीम् ।
तां गन्धमादनतटोद्भूतलब्धसारैः
व्याप्तां चकार नवकुङ्कुमकन्ददृन्दैः ॥ ८ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्प-
लतायां माध्यन्तिकावदानं नाम
सप्ततितमः पञ्चवः ॥

ཞི་བ་ལ་རིག་ཏུ་མེད་ཅུལ་ཁྲིམས་རས་དཀར་ཅེ་དགའ་ཡིས།
མཛེས་པས་བསྟེན་ཅིང་ཡུལ་དང་ཆས་ལས་བྱིལ་བྱོགས་ནསས་ལ།
དར་གོས་དག་དང་ལྷ་མོ་གོས་ཅུལ་རྩི་ས་ཅན་གྱི་ཀྲང་།
མཛོན་པར་ཁངས་པ་སྦྱོང་མིན་དཔན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་མིན།

1

ལྷ་མོ་གོས་ཅན་དག་སྦྱོང་སྦྱོན། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་སྒྲ་མའི་བཀའ།
གྲུལ་བའི་བསྟེན་པ་གཟུང་བའི་སྒྲ་ད། བྱོང་བྱོང་བཅོས་བསྐྱབ་དག་ཏུ་བྱུགས། 2

དེ་ནི་ལས་ཏུ་འགྲོ་བ་ན། འཕགས་པའི་རང་བཞིན་གྱུད་གཉིས་དང་།
པན་ཅུན་རབ་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ཡི། ཞར་བྱུང་འཕགས་པ་འདི་དག་ཐོས། 3

རྩི་མེད་ཅུལ་ཁྲིམས་གནས་དང་ཐོས་པ་ཡི། མིས་དང་ལྡན་པར་གྲགས་གིང་བཟོད་
པ་ཅན།

དག་སྦྱོང་དེ་དག་ཉིད་ནི་ས་གཞི་ལ། དག་སྦྱོང་ལྷ་མོ་གོས་ཅན་དག་ཏུ་བརྒྱུད། 4

དེ་བརྒྱུད་དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཀྲང་། དེ་ཉིད་བརྒྱུད་ཐོས་དེ་དག་གིས།
དེར་སྒྲུས་ལྷ་མོ་གོས་ཅན་དེ། བྱོང་ཉིད་ཡིན་པར་ཐེ་ཚོས་མེད། 5

ཅི་སྒྲར་ལྷ་མོ་གོས་ཅན་གིས། སྦྱོང་བཟང་བྱོང་ནི་སྦྱོགས་སུ་གྲགས།
ཐུབ་པ་དཔེ་ཚོས་སྦྱོང་བ་ནསས། བྱོང་གྱི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་སྦྱོགས། 6

अथ एकसप्ततितमः पल्लवः ।

शान्तिस्पृशां विमलशीलदुक्कललीला-
शोभाजुपां विषयवेषपराङ्मुखानाम् ।
चीनांशुकैर्मलिनशीर्णपटच्चरैर्वा
नैवाभिमानकलना न च दैन्यवृत्तिः ॥ १ ॥

शाणवासी पुरा भिक्षु गुणवान् गुरुशासनात् ।
जिनशासनमाधातुं मथुरां प्रस्थितः पुरीम् ॥ २ ॥

स ब्रजन् पथि शुश्राव मल्लयोर्वदतोर्मिथः ।
प्रसङ्गोपगतामेतामार्यामार्यस्वभावयोः ॥ ३ ॥

ये विमलशीलनिलयाः श्रुतविश्रुतचक्षुषः क्षमावन्तः ।
तानेव शाणवासी कथयति भिक्षुर्भुवि श्रमणान् ॥ ४ ॥

एतदुक्ताय तेनापि तदेवोक्तं निशम्य तौ ।
तमूचतुस्त्वमेवासी शाणवासी न संशयः ॥ ५ ॥

कस्मात्त्वं शाणवासीति सुमते दिक्षु विश्रुतः ।
गाथा गायन्ति मुनयस्तव सङ्घर्मवादिनः ॥ ६ ॥

དེས་སྤྲུམ་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་བདག། སྤྲུམ་པ་གསོ་བར་བྱེད་པ་ཡིས།
 རང་སངས་རྒྱས་ནི་སྤྱིང་ནད་ཀྱིས། གཟིང་བར་རབ་དུ་བསོས་པར་བྱས། 7

དེ་ཡི་ཤུན་འི་གོས་དག་ནི། རྒྱང་ཞིང་རབ་དུ་སྤྱིངས་པ་མཐོང་།
 རྒྱལ་པོ་ལ་འོས་མཆོས་པའི་གོས། བདག་གིས་རབ་དུ་བྱས་པས་སྤྱལ། 8

དེ་ཡིས་སྤྲུམ་པ་གྲོགས་པོ་དག། མཆོས་པའི་གོས་ལ་བདག་མི་སྟེ།
 ཤུན་འི་གོས་ཀྱི་རབ་ཞིབ། བསྐྱུགས་པར་འོས་ཤིང་མཆོས་པ་ཐོབ། 9

ཅས་པ་དེ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། ཤུན་འི་གོས་སྤྱིང་འདོད་པ་བདག།
 དམ་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་ཆགས་བྲལ་ཐོབ། དམ་པའི་གོས་ལས་ཕྱིར་སྤྱོགས་གྱུར། 10

དུས་ཀྱི་དེ་ཡི་བྱས་ཀྱི་མཐར། མཆོས་པའི་མཆོད་པ་བསྐྱུབས་བྱས་ཏེ།
 དེ་མཆོངས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་སྟེ། བདག་གིས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་གོས་བྱས། 11

སྤྱོད་ལས་དེ་དང་དེ་ལ་ནི། ཡང་དག་མཆོད་པ་ཡིས་ཀྱང་བདག།
 ཤུན་འི་གོས་དང་ཐུན་པར་སྤྱོད། ཤུན་འི་གོས་ཅན་ཞེས་སྤྱོད་གྲགས། 12

ཞེས་བརྗོད་བཅོས་བསྐྱུག་གོང་ཁྱིེ་དུ། ཕྱིན་ཅིང་དུལ་གྱིས་འགྲོ་བ་དེས།
 མགོ་ཅན་ཞེས་པའི་རི་པོ་ལ། ཚོམ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་འཛོགས། 13

དེར་ནི་ས་གཞི་འདར་བྱེད་པའི། རྒྱལ་ཀྱང་བཅས་ཏེ་ཉེ་བར་འཁོད།
 ཆར་ཆེན་འབབས་པའི་ཁྱུ་དག་ནི། བག་གས་ལ་ཆས་པ་ནས་པར་བདུལ། 14

स जगाद मयान्यस्मिन् जन्मन्यामयपीडितः ।
प्रत्येकसुगतः स्वास्थ्यं नीतो वैद्यचिकित्सया ॥ ७ ॥

शाणं शीर्णतरं वासस्तस्य दृष्ट्वा मयाल्पकम् ।
उपनीतं प्रणयिना राजार्हं रुचिराम्बरम् ॥ ८ ॥

सोऽब्रवीन्न सखे मद्यं रोचते रुचिरांशुकम् ।
लभ्यते प्रशमञ्चाद्या शोभा शाणेन वाससा ॥ ९ ॥

इत्यहं तद्वचः श्रुत्वा शीर्णशाणांशुकोत्सुकः ।
सत्सङ्गमाप्तवैराग्यः सदस्त्रविमुखोऽभवम् ॥ १० ॥

कालेन तस्य देहान्ते रुचिरार्चाविधायिना ।
मया तत्तुल्यभावायै प्रणिधानमतिः कृता ॥ ११ ॥

तेनाहं प्रणिधानेन तत्समभ्यर्चनेन च ।
सशाणवस्त्रः सञ्जातः शाणवासीति विश्रुतः ॥ १२ ॥

इत्युक्त्वा स शनैर्गच्छन्नवाप्य मथुरापुरीम् ।
उरमुण्डाभिधं शैल मारुरोह महोद्यमः ॥ १३ ॥

तत्रोपविश्य पर्यङ्कबन्धेनाकम्पितक्षितिः ।
विलीय विषसन्नद्धौ नागौ तुमुलवर्ष्मिणौ ॥ १४ ॥

བཅོས་བརྒྱག་ལ་གནས་ཚེ་དཔོན་བྱ། ཀའ་བླ་ཏེས་བྱ་བ།
གྲོགས་ཀྱི་སྤྲེད་དུ་བརྒྱུང་ནས་ནི། དེ་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་པར་སྦྱེལ། ॥

15

རིན་ཅན་རབ་འབར་ཤེལ་དང་གསེར་གྱི་བ་གས་དག་དང་ལྷན།
ཁྲི་དང་ཁྲིའུ་མལ་ལྷན་དག་གིས་སྦྱས་ཤིང་མངོན་པར་དགའ།
མཐོ་རིས་ལྷ་བྱ་སྐལ་བཟང་ལོངས་སྤྱོད་གཏོར་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་།
བསོད་ནམས་གནས་པ་དེ་ནི་ཀའ་བླ་ཏེས་པར་བྱུང་། ॥

16

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་བོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཤྲ་ནའི་གོས་ཅན་གྱི་དོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྷེ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གཅིག་པའོ། ॥

मथुरावासिनौ श्रेष्ठिसुतौ नटभट्टाभिधौ ।

आदाय सहकृत्याय स विहारं विनिर्ममे ॥ १५ ॥

रत्नोज्ज्वलः स्फटिककाञ्चनरम्यहर्म्यः

पर्यङ्कपीठरचनाशयनाभिरामः ।

स्वर्गोपमः सुभगभोगनिधिर्विहारः

पुण्यस्थितिर्नैटभटाभिध एव सोऽभूत् ॥ १६ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

शाण्वास्थदानमेकसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྟན་ཅུ་ཙུ་གཉིས་པ།

སྒྲེ་བོ་འདོད་པའི་དུལ་གྱིས་མིག་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་ཀུན།
ཡལ་ནི་གང་དག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་སར་བྱུང་པ།
དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསོད་ནམས་ཡོངས་གཙང་དག་པ་བསྟེན་ནམས་ཀྱི།
ཡིད་ནི་རབ་དུ་ཞི་ཞིང་ཆགས་བྲལ་ལྷན་པ་དག་དུ་བྱུང་།

1

བཅོས་བརྒྱལ་དག་ན་གནས་པ་སྟོན། སྤྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་སྟོས་འཛོང་གི།
བྱ་ནི་དཔལ་དང་ལྷན་པ་དག། ཉིས་སྤྲུལ་ཞེས་པར་བྲགས་པ་བྱུང་།

2

ཤ་ནའི་གོས་ཅན་དག་སྟོང་གི། ཇེས་འབྲང་ངོ་ཞེས་པ་ཡིན།
ཆེ་གོས་མ་སྒྲིལ་པ་ནས་བདགས། དེ་ནི་དེ་ལ་བྱས་ལྷན་བྱུང་།

3

ལང་ཚོ་གསར་པ་དང་ལྷན་དེ། ཆགས་བྲལ་པ་ནི་མངོན་ཕྱོགས་ཚོ།
བག་གས་ཚོགས་རྩོམ་པ་ཉམས་པ་ཡིས། ཡིད་འབྱུང་གི་ནི་བསམ་པ་ཐོབ།

4

པ་ཡི་ཆོག་གིས་དུས་འགའ་ཞིག། ཏ་རི་ཙུ་ན་ཁྲ་ཅི་དང་།
ཨ་ཀ་ཅུ་དང་གཡུར་འཛོང་། བསྟེན་ནམས་ནི་དེ་ཡི་བྱས།

5

དེ་ནས་ནོར་ལྷན་བྱེད་ཞེས་པས། སྟོས་ནི་ཉི་ཅུ་གདང་བ་ཡིས།
རང་གི་འབངས་མོས་དེ་ཡི་གཞུགས། ཡོན་ཏན་བྲགས་པ་བཤད་ཐོས་ནས།

6

अथ द्विसप्ततितमः पल्लवः ।

यैरेव याति विषयैरभिलाषभूमिं
सर्वो जनः स्मररजःपरिभूतदृष्टिः ।
तैरेव पुण्यपरिमार्जनशुद्धिभाजां
वैराग्ययोगमुपयाति मनःप्रशान्तिम् ॥ १ ॥

अभूङ्गताभिधानस्य गान्धिकस्य सुतः पुरा ।
मथुरावासिनः श्रीमानुपगुप्त इति श्रुतः ॥ २ ॥

अजातः कल्पितः पित्रा स भिक्षोः शाणवासिनः ।
अनुयायीति वचनात्तद्भक्तिनिरतोऽभवत् ॥ ३ ॥

वैराग्याभिमुखे तस्मिन् नवयौवनशालिनि ।
भग्नविघ्नगणारम्भश्चितां लेभे मनोभवः ॥ ४ ॥

हरिचन्दनकस्तूरीकर्पूरागुरुविक्रयी ।
स कञ्चित्कालमकरोद्यवहारं पितुर्गिरा ॥ ५ ॥

अथ वासवदत्ताद्या गन्धक्रयविस्तृष्टया ।
स्वदास्या कथितं श्रुत्वा तं रूपगुणविश्रुतम् ॥ ६ ॥

ཆགས་པའི་ཚྲིགས་ནི་རབ་རྒྱས་ཤིང་། འགྲོགས་པ་དོན་གཉེར་སྤྲད་འཛོང་མས།
མངོན་པར་འདོད་པའི་ཐོ་ཉ་མོ། བཏང་ནས་དེ་ལ་བསམ་པ་བཤད། 7

དལ་གྱི་ཐོ་ཉ་མོས་དོན་གཉེར། འཇུག་ལྷན་དེ་ཡིས་དེར་སྤྲུས་པ།
དེ་དང་སྤྲད་པའི་དུས་འདི་ན། བདག་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད། 8

དེ་ནས་ཐོ་ཉ་མོ་འོངས་ཚེ། སྤྲད་འཛོང་ཆགས་བྲལ་ལྷན་པར་བྱུར།
རྩིས་སྤྲུ་ཆགས་པས་ཆགས་བྲལ་བ། སྤྲད་འཛོང་མ་ལ་ངས་པ་མེད། 9

ཚོང་དཔོན་བྱ་ནི་ལང་ཚོ་ལྷན། ཉམ་ཞིག་དེ་ཡི་བྲིམ་གནས་ཚེ།
དཔལ་དང་ལྷན་པའི་དོན་མཐུན་བདག། བྱང་གི་ལམ་ནས་གསར་དུ་འོངས། 10

དེ་ཡི་མཚན་མོ་འོངས་སྤྱོད་སྤྲད། བོས་དང་བཅས་པའི་གསེར་དག་སྤྲིངས།
བཞེས་ཆགས་ལྷན་པའི་སྤྲད་འཛོང་མ། མ་དང་བཅས་པས་རབ་བསམས་པ། 11

ནོར་ཟད་བྱས་པ་ཚོང་པའི་བྱ། འདི་ནི་དེ་ཞིག་བྲིམ་ན་གནས།
གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་ནོར་ཆེན་ལྷན། བདག་གི་ཅི་བྱ་དེ་མ་རིག། 12

འདོད་ལྷན་ནོར་ནི་སྤྲུགས་པ་དག། ཕྱི་ནས་སྤྲུག་པར་སྤྲོར་མི་འགྱུར།
འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཡོངས་རྫིང་པར། བྱུར་པ་དེ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ། 13

གསར་པ་མངོན་འདོད་གསར་པ་ལས། མ་བསྐངས་པར་ཡང་ཐོས་ཅད་སྤྲོར།
དང་པོར་བྱས་པས་མི་མཛོལ་ཡང་། མཛོལ་བ་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱེད། 14

सञ्जातरागसंवेगा गणिका संगमार्थिनी ।
विस्तृज्याभिमतां दूतीं भावं तस्मै न्यवेदयत् ॥ ७ ॥

स स्वैरमर्थितो दूत्या सस्मितस्तामभाषत ।
अयं नाभिमतः कालस्तस्याः सन्दर्शने मम ॥ ८ ॥

अथ दूत्यां प्रयातायां सोद्वेगा गणिकाभवत् ।
नानुरागे विरागे वा नियतिर्वेशयोषिताम् ॥ ९ ॥

कदाचिन् मन्दिरे तस्याः स्थिते यूनि वणिक्सुते ।
नवः सार्थपतिः श्रीमानाजगामोत्तरापथात् ॥ १० ॥

विस्तृष्टे रात्रिभोगाय तेन हेम्नि सहांशुकैः ।
जनन्या सहिता लुब्धा गणिका समचिन्तयत् ॥ ११ ॥

एष तावत् स्थितो गेहे वणिक्सूनुः कृतव्ययः ।
अर्थी महाधनश्चान्यः किं करोमि न वेद्मि तत् ॥ १२ ॥

वान्तचित्तः पुनः कामी न भवत्यधिकप्रदः ।
तेन पर्युषितेनैव क्रियते निष्फलेन किम् ॥ १३ ॥

नवस्त्वभिनवौत्सुक्यात्सर्वं मुञ्चत्ययाचितः ।
अप्रियेऽपि प्रियास्वादं करोति प्रथमादरः ॥ १४ ॥

དེ་སྤྲེལ་ནང་དུ་རྒྱལ་ཏུ་བཞིན། རྒྱལ་ས་པ་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།
ལས་ཀྱི་འཆིང་བཞིན་རྩིས་འབྲང་འདི། མ་བཅད་པར་ནི་འགྲོ་མ་ཡིན།། 15

གལ་དེ་ནོར་ལྷན་འདི་བཏང་ན། བདག་ཅག་ལ་ནི་ཆོང་ཁེ་མེད།
ཆོས་ཕྱིར་མ་ཡིན་འདོད་ཕྱིར་མིན། བདག་ཅག་ནོར་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱལ།། 16

ཞེས་བསམས་ནོར་ནི་དོན་གཉེར་མ། དེ་ཡིས་མ་ཡི་གྲོས་ཀྱིས་ནི།
ཆང་མཆོག་དུག་ལྷན་སྤྲེལ་པ་ཡིས། ཆོང་པའི་བྱ་ནི་རབ་དུ་བསད།། 17

དེ་ནས་སྒོ་ག་དང་བུལ་བ་དེ། ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་ཕྱང་པོར་སྤྲས།
དེད་དཔོན་ནང་དུ་རབ་བཅུག་ནས། དེ་ཡིས་ནོར་ནི་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ།། 18

སྤྲེལ་འཆོང་མ་ཡི་ཁང་པར་ནི། འཇུག་པ་མཐོང་སྟེ་ཕྱིར་འཐོན་མིན།
ཞེས་དེ་གཉིན་ནས་སྤྲེལ་ཀྱིས་བཅའ་བས། ཆོང་པའི་བྱ་ནི་སྒོ་ག་བུལ་རྟེན།། 19

དེ་ནས་དེ་བསད་གཏུང་བ་ཅན། དེ་དག་གིས་གསོལ་ས་བདག་གིས།
སྤྲེལ་དུག་ལ་འོས་ཆད་པ་ནི། མི་བཟད་སྤྲེལ་འཆོང་མ་ལ་བསྟན།། 20

སྤྲེལ་གྲོལ་གྲོས་དང་བུལ་བ་དེ། གསོད་ས་ཡི་ནི་སར་ཁྲིད་དེ།
ལག་པ་ཀང་པ་རབ་བཅད་ཅིང་། ན་བ་དང་ནི་སྤྲེལ་པར་བཅད།། 21

རང་གི་སྤྲེལ་གྱི་འདས་ལ་ནི། གཏུང་བས་ཉེས་ཅིང་འདྲེ་སྒོ་ག་བྱེད།
ག་ཟ་ལོག་ཅིང་འཕྱོན་མ་ནི། འབངས་མོར་བཅས་པ་བྱ་ངན་བྱེད།། 22

तस्मात् किमस्य क्रियतामन्तःसक्तस्य शल्यवत् ।
अभोगेन न यात्येष कर्मबन्ध इवानुगः ॥ १५ ॥

नास्माकमेतद्वाणिज्यं त्यज्यते यदि वित्तवान् ।
न धर्माय न कामाय वयमर्थाय निर्मिताः ॥ १६ ॥

इति संचिंत्य सा मातुः संमते द्रविणार्थिनी ।
वरासवेन न्यवधीत् सविषेण वणिक्सुतम् ॥ १७ ॥

निश्चिष्यावस्करचये ततस्तं गतजीवितम् ।
अवाप्य विपुलं वित्तं सार्थवाहं प्रवेश्य सा ॥ १८ ॥

दृष्टः प्रविष्टो गणिकागृहं न तु विनिर्गतः ।
इति बन्धुभिरन्विष्य व्यसुः प्राप्तो वणिक्सुतः ॥ १९ ॥

ततस्तद्वधसन्तप्तैः श्रावितस्तैर्महीपतिः ।
वेश्यायास्तीव्रपापार्हमादिदेशोग्रनिग्रहम् ॥ २० ॥

सा बध्यवसुधां नीता मुक्तकेशी निरम्बरा ।
निकृत्तपाणिचरणा च्छिन्नश्रवणनासिका ॥ २१ ॥

वेष्टयन्ती व्यथाक्रान्ता निजशोणितकर्दमे ।
निवार्यमाणक्रव्यादा दास्या चुक्रोश बन्धकौ ॥ २२ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡི་སྤྱལ་བསྐལ་ནི། མི་བཟད་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་ཐོས་ནས།
དེ་ནི་བཏྲ་བའི་དུས་འདི་ཞེས། བརྗོད་ནས་ས་གཞི་དེ་ཅུ་སོང་།

23

ཟླ་འོད་ཅན་དེ་འོངས་པ་ནི། འབངས་མོས་བཤད་པ་མཐོང་གུར་ནས།
སྤོན་གྱི་མཛོད་འདོད་ལྷག་མ་ཡིས། རོ་ཚ་ལྷན་ཞིང་ཕྱ་གུར་གུར།

24

བག་ཆགས་གོས་ས་པ་དག་གིས་ལས། འགའ་ལས་ནང་དུ་རབ་ཞུགས་པ།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་ནི། གནས་སྐབས་འགར་ཡང་གཏོང་མི་འགུར།

25

འབངས་མོ་འི་གོས་ཀྱི་འདབ་མ་ཡིས། མདོམས་ནི་རབ་དུ་བསྐྱབས་བྱས་ཤིང་།
རྩ་མར་ལག་བཀོད་བཞིན་རས་ནི། རབ་དུད་དེ་ཡིས་དེ་ལ་སྦྱས།

26

བདག་གིས་འབད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། དོན་དུ་གཉེར་ཡང་ཁྱོད་མ་འོངས།
ད་ཏྲ་སྐལ་བ་ཞན་པ་བདག། མཐོང་བ་ཡིས་ནི་ཁྱོད་ལ་ཅི།

27

གང་ཆོ་བདག་ནི་འོངས་སྤོད་ཀྱིས། ལྷལ་བཟང་རྣམ་འཕྲུལ་ཅི་ཡང་ལྷན།
དེ་ཡི་ཆོ་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། བཏྲ་བའི་དུས་འདི་མིན་ཞེས་སྦྱས།

28

ཡན་ལག་བཅད་ཅིང་ཁྲག་གིས་བསྐོས། ཉན་མོངས་གྲུ་མཚོར་རྒྱང་བ་བདག།
ཏྲ་བ་ཡི་ནི་དུས་འདི་དག། བསྐྱེད་མིག་ཅན་ཁྱོད་ཀྱི་ཅི།

29

ཞེས་པ་སྦྱ་ཞིང་མཆི་མ་ཡི། ཅུ་ཡིས་གོས་ཀྱི་མཐའ་དག་བསྐྱད།
རྗེས་སུ་གདུང་བ་ཅན་དེ་ལ། དལ་གྱིས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་སྦྱས་པ།

30

उपगुप्तस्ततस्तस्याः श्रुत्वा विषमवैशसम् ।
तद्विलोकनकालोऽयमित्युक्त्वा तां भुवं ययौ ॥ २३ ॥

दास्या निवेदितं दृष्ट्वा तमायान्तं शशियुतिम् ।
पूर्वाभिलाषशेषेण सा लज्जाकुटिलाभवत् ॥ २४ ॥

अन्तःप्रविष्टः केनापि वासनाभ्यासवर्त्मना ।
न कस्यांचिद्वस्थायां रागस्त्यजति देहिनाम् ॥ २५ ॥

जघनावरणं कृत्वा दास्या वसनपल्लवम् ।
सा स्तनन्यस्तहस्ता तं बभाषे विनतानना ॥ २६ ॥

प्रयत्नेनापि महता नायातस्त्वं मयार्थितः ।
अधुना मन्दभाग्यायास्तव सन्दर्शनैन किम् ॥ २७ ॥

यदा ममाभवत्कोऽपि भाग्यसौभाग्यविभ्रमः ।
न दर्शनस्य कालोऽयमित्युक्तं भवता तदा ॥ २८ ॥

कृत्ताङ्गौ रुधिरादिग्धा च्युताहं क्लेशसागरे ।
कालः कमलपत्राक्ष किमयं दर्शनस्य मे ॥ २९ ॥

इति ब्रुवाणां वाष्पाम्बुलाव्यमानांशुकांचलाम् ।
शनकैरुपगुप्तां सानुतापमभाषत ॥ ३० ॥

མཛེས་སྤྱུ་རྒྱ་བའི་གྲོགས་དང་ལུས་ནི་གསེར་གྱི་ཆུ་ཤིང་མཛེས་པའི་རྒྱན་པོ་དང་།
 བཞིན་རས་བསྐྱོ་ཆུས་བྱེད་མིག་ནི་ཡུལ་ལ་དག་ལ་དམན་པ་ཉིར་བྱེད་པ།
 ཤིན་ཏུ་ཡིད་འཕྲོག་དེ་དག་རྣམས་ལ་བདག་ནི་མི་དགའ་ལོན་ཀྱང་འབད་པས་
 བདག།

རྣམ་པར་སྤྱད་ན་རོ་དང་བུལ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་འོངས། 31

གྱུན་དང་གོས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱིབས་ཤིང་། གྲི་བཟང་མཚོག་གིས་རབ་བསྐྱོས་པ།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་མཛེས་པ་དག། སྤྱར་ཡང་རང་བཞིན་འདི་འདྲར་གྱུར། 32

སྤྱ་དང་ཅུས་པས་གང་བའི་དབྱིབས་ཅན་དག་ཏུ་མེ་ཡིས་ནི།
 ཡན་ལག་མ་ལུས་རབ་འཛོད་ནག་ཁྲག་དང་ལྗན་སྤྱད་པའི་གནས།
 ལུས་ཀྱི་མིང་ཅན་ཏུར་ཁྱོད་སྤྱུ་བ་བསྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་གཏེར་དག་ལ།
 གང་གི་དགའ་བ་དེ་དག་ཀྱི་ཏུད་ཀྱི་ཏུད་བཞག་པར་འགྱུར། 33

ཀྱི་མ་མོངས་ལས་མི་རྣམས་ནི། རྣམ་པར་ཟག་ཅིང་གྲིང་ཅན།
 རྣམ་འགྱུར་བྲག་པས་གང་གྱུར་པའི། ལུས་པོ་ལ་ཡང་དགའ་བ་བསྐྱོས། 34

བདེ་གཤེགས་ཉེ་བར་བཞུན་པ་ལས། ལུས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཞོད་པ་ཅན།
 མི་བཟད་སྐྱུ་མ་དག་གི་གནས། སྤྱུ་བ་བསྐྱེད་ལུང་པོ་འདི་ཟད་འགྱུར། 35

མོངས་པའི་ཐུན་པ་དག་གི་ཉིན་བྱེད་ཉིན་མོངས་གནས་སྐབས་མཐའ་དག་གཅོད་
 བྱེད་པ།

ཕྱིན་པའི་བསྐྱེད་པའི་གནས་ལ་གང་དག་གིས་ནི་དག་པའི་གྲོགས་ཀྱི་སྒོན་ལས་
 བདག།

कान्तिश्चन्द्र सखी सुवर्णकदलीलावण्यचौरं वपु-
र्वक्त्रं पद्मनिमीलनं कुवलयक्षैव्यप्रदे लोचने ।
नैतन्मे दयितं मनोहरतरं किन्तु प्रयत्नादहं
कामानां प्रकृतिं विचारविरसां द्रष्टुं समभ्यागतः ॥ ३१ ॥

विभूषणांशुकच्छने वरसैरभवासिते ।
शोभा तवाभवत् काये स्वभावः पुनरीदृशः ॥ ३२ ॥

वत वत निहतास्ते कौर्णकेशास्थिसंस्थे
सततमनलतापोत्पच्यमानाखिलाङ्गे ।
कुणपवति रमन्ते ये जुगुप्सानिधाने
व्यसनगणनिधाने कायनान्नि श्मशाने ॥ ३३ ॥

विस्यन्दिनि दुरामोदे विवृतच्छिद्रसङ्कुले ।
अहो मोहान्मनुष्याणां कायेऽपि प्रियभावना ॥ ३४ ॥

सापायः कायपर्यायमायाविषयसंश्रयः ।
दुःखस्कन्धः क्षयं याति सुगतोपासनादयम् ॥ ३५ ॥

मोहध्वान्तदिवाकरस्य सकलक्लेशावकाशच्छिदः
शास्तुः शासनसंश्रये प्रणिहितं कल्याणमिचस्य यैः ।

དེ་དག་ལུས་ཞེས་བཟོད་པའི་དབྱལ་བ་དཔན་པའི་ཀེང་རུས་དྲ་བས་གང་གྱུར་ཅིང་།
 རྒྱ་མའི་འབྲེང་བ་རྒྱས་པས་དཀྱིགས་པའི་ནམ་འགྱུར་སྟོད་ཀྱི་སྤང་ཡང་རྒྱང་མི་
 འགྱུར། 36

དེ་དག་ཐོས་ནས་སྤང་འཛོང་མ། སྤྱག་བཟུལ་གྱིས་ཉན་ཆགས་བྲལ་ཅན།
 ཞི་སྤང་བསོད་ནམས་དཀོན་ཅོག་གཟུམ། སྤྱབས་ཤེས་དག་ལ་སྤྱབས་སྤྱོད་མོང་། 37

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཉེར་སྤྱོད་གྱི། གཏམ་གྱིས་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་བྱ་ཐོབ།
 ཚོས་གྱི་ལས་ལ་གྱས་པ་ཡིས། བདེན་པ་མཐོང་ནས་གི་བར་གྱུར། 38

དེ་ནས་དེ་ནི་རྩ་ཡི་ཚོགས། འདོད་དང་ཐུན་པར་སྦྱེས་པ་དག།
 བཅོས་བཟླག་དག་ན་འབྱོར་ནམས་གྱིས། ཐོས་ནས་དེ་ལུས་སྤྱང་བ་བྱས། 39

སྤྱབས་དེར་ཤུ་ནི་གོས་ཅན་ནི། རབ་དང་སྤྱོད་ཡི་མངོན་སྟོགས་ཏེ།
 ཉེར་སྤྱོད་རབ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིས། རྒྱས་ལ་བབ་པར་ཡང་དག་བསམས། 40

དེ་ནས་དེ་ཡིས་རབ་བྱུང་དེས། རྒྱ་མེད་དག་བཅོས་གནས་ཐོབ་ནས།
 མོང་ཁྱེར་དག་ན་གནས་ནམས་ལ། དམ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཚོས་པ་མཛད། 41

འཁོར་དེར་ཚོས་ནི་བདུན་ཅི་དང་། བཅས་པ་རབ་དུ་སྟོན་དེ་ལ།
 བགཟམས་ཚོགས་ནས་འགྱུར་རབ་མང་བ། དེ་དང་དེ་ནི་བདུན་གྱིས་བྱས། 42

ཉན་པ་སེམས་ནི་གཤེང་བ་ནམས། གང་གིས་ནམ་པར་འཁྱལ་གྱུར་པ།
 མཛོས་པ་གསེར་དང་བཅས་པ་ཡི། དེར་ནི་སྤྱོད་ཆར་པ་པལ། 43

नैव क्लिन्नकलङ्कपङ्ककलिते कीर्णान्त्रमालाकुले
ते मज्जन्ति विकारभाजि नरके कायाभिधाने पुनः ॥ ३६ ॥

एतदाकर्ण्य गणिका दुःखोद्देगविरागिणी ।
पुण्यं रत्नचयं शान्त्यै शरण्यं शरणं ययौ ॥ ३७ ॥

उपगुप्तकथावाप्तश्रोतःप्राप्तफलाय सा ।
धर्ममार्गप्रणयिनी दृष्टसत्या व्यपद्यत ॥ ३८ ॥

तस्यां देवनिकायेऽथ संभूतायां प्रभामये ।
मथुरावासिनः श्रुत्वा चक्रुस्तद्देहसत्क्रियाम् ॥ ३९ ॥

अत्रान्तरे शाणवासी समभ्येत्य प्रसन्नधीः ।
प्रव्रज्यामुपगुप्तस्य प्राप्तकालाममन्यत ॥ ४० ॥

सोऽथ प्रव्रजितस्तेन प्राप्यार्हतपदमुत्तमम् ।
सङ्घर्मदेशनारम्भं विदधे पुरवासिनाम् ॥ ४१ ॥

धर्मं प्रदिशतस्तस्य तस्यां पर्षदि सामृतम् ।
चकार मारः प्रचुरां तां तां विघ्नौघविक्रियाम् ॥ ४२ ॥

ववर्ष मौक्तिकं तच्च रुचिरं च सकाञ्चनम् ।
येन व्याक्षिप्तचित्तानां श्रोतृणामभवद्भ्रमः ॥ ४३ ॥

དེ་ཡི་མི་འབྲོག་གར་མཁན་ས། མཛེས་སྤྱུག་འཛོ་སྒྲིག་གཟུགས་བྱས་ནས།
 རི་ཟ་ལྷ་མོ་འི་ཚོགས་ནམས་དང་། ལྷན་ཅིག་དེར་ནི་གར་དག་བྱས། 44

མཛེས་པའི་གར་དང་རོལ་ཅད་ཀྱིས། བདེ་སྤྱུག་དུ་ནི་སེམས་ཕྱོགས་པ།
 གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་ཡིད་ནི་དེར། དེས་པར་འདོད་པའི་རང་བཞིན་གྱུར། 45

དེ་ནས་ནམ་པར་མ་དུལ་བའི། བདུད་ནི་འདུལ་བ་ལ་བཙོན་པ།
 ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས་ནི་ནམ་འགྱུར་ལ། འོས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་རབ་དུ་བསམས། 46

བདུད་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ངེས་སྤྲས་པ། ཁྱོད་ནི་མཁས་པས་བདག་ཚིམ་སྟེ།
 གྱེ་མ་གར་དང་གྱེ་མ་སྤྱ། མཚོག་ཉིད་ཁོ་ན་ཅི་ཞིག་བཟོད། 47

ཅེས་བཟོད་འཕྲུང་བའི་ཟོལ་གྱིས་ནི། རོ་ནི་གསུམ་དག་དེ་ལ་བདགས།
 མགོ་ལ་སྤྱལ་གྱི་རོ་དང་ནི། མགྲིན་པར་མི་དང་ཁྱི་ཡིའོ། 48

བདུད་དེས་རོ་ནི་གསུམ་པོ་དེ། རང་གིས་དགྲོལ་བར་མ་ཉུས་ནས།
 དབང་པོ་ཉིད་བང་གཏོང་བཞི་དང་། བཅས་པའི་སྒྲ་ལ་སྦྱབས་སུ་སོང་། 49

དེས་གྲོལ་བར་མ་ཉུས་ཚེ། བདུ་སྤྲེས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱལ་ཏེ།
 དེ་ནས་རྒྱལ་པ་ཉམས་པའི་བདུད། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྦྱབས་སུ་སོང་། 50

ཤིན་དུ་དུལ་བས་ཉེར་སྤྲས་ཀྱིས། ཀྱང་པ་དག་ལ་དེས་གདུགས་ཏེ།
 རྒྱགས་པ་བདེང་ནས་རབ་དང་བས། ཐལ་སྤྱར་དེ་ལ་རབ་སྤྲས་པ། 51

Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ 1/- each	...	Rs. 9	0
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, Fasc. 5-7 @ 10/- each	...	...	14
*Mīmāṃsā Darśana, Fasc. 10-19 @ 10/- each	...	...	4
Nyāyavārtika, Fasc. 1-6 @ 10/- each	...	...	12
*Nirukta, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ 10/- each	...	...	0
*Nītiśāra, Fasc. 3-5 @ 10/- each	...	...	14
Nītyācārapaddhati, Fasc. 1-7 @ 10/- each	...	...	6
Nītyācārapādīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-2, @ 10/- each	...	...	4
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ 10/- each	...	...	0
*Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa, Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-3 @ 10/- each	...	...	5
Padumāwati, Fasc. 1-5 @ 2/-	...	...	0
*Pariśiṣṭa Parvan, Fasc. 3-5 @ 10/- each	...	...	14
Prākṛita-Paiṅgalam, Fasc. 1-7 @ 10/- each	...	...	6
Parikṣā Mukhasūtra	...	...	0
Prithvirāj Rāsa, Part II, Fasc. 1-5 @ 10/- each	...	...	2
Ditto (English) Part II, Fasc. 1 @ 1/- each	...	...	0
Prākṛita Laksanām, Fasc. 1 @ 1/8 each	...	...	8
Parācāra Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 10/- each	...	...	8
Parācāra, Institutes of (English) @ 1/- each	...	...	0
Parikṣamukha Sūtram	...	...	0
Prabandhacintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	...	12
Rasarnavam, Fasc. 1-2	...	...	8
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ 10/- each	...	...	4
*Sāma Vēda Saṁhitā, Vols. I, Fasc. 7-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8 @ 10/- each	...	...	6
Samaraṇica Kaha Fasc. 1-2, @ 10/-	...	...	4
Sāṅkhya Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ 10/- each	...	...	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	...	0
*Sāṅkhya Vijaya, Fasc. 2-3 @ 10/- each	...	...	4
Śrāddha Kriyā Kaṁmudī, Fasc. 1-6 @ 10/- each	...	...	12
Sragdharā Stotra (Sanskrit and Tibetan)	...	...	0
*Śrānta Sūtra Latyayan, Fasc. 4-9 @ 10/- each	...	...	12
*Ditto Ashulayana, Fasc. 4-11 @ 10/- each	...	...	0
Suśruta Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	...	...	0
Suddhi Kaṁmudī, Fasc. 1-4 @ 10/- each	...	...	8
Suryya Siddhanta, Fasc. 1	...	...	4
*Taittiriya Brahmana, Fasc., 11-25 @ 10/- each	...	...	6
Ditto Pratisaṅkhyā, Fasc. 1-3 @ 10/- each	...	...	14
*Taittiriya Saṁhitā, Fasc. 27-45 @ 10/- each	...	...	14
*Tāṇḍya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ 10/- each	...	...	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-6 @ 1/4	...	...	8
*Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 2-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ 10/- each	...	...	12
Tattvārthādhigama Sūtram, Fasc. 1-3 @ 10/-	...	...	14
Trikaṇḍa-Maṇḍanam, Fasc. 1-3 @ 10/-	...	...	14
Tul'si Satsai, Fasc. 1-5 @ 10/-	...	...	2
*Upamita-bhava-prapañca-kathā, Fasc. 1, 5-14 @ 10/- each	...	...	14
Uvāsagadaśo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	...	...	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ 10/-	...	...	10
Varṣa Kriyā Kaṁmudī, Fasc. 1-6 @ 10/-	...	...	12
*Vāyu Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ 10/- each	...	...	14
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ 10/-	...	...	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-8, @ 1/4	...	...	2
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ 10/- each	...	...	6
Vṛhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ 10/-	...	...	12
*Yoga Aphorisms of Patanjali, Fasc. 3-5 @ 10/- each	...	...	14
Yogaśāstra, Fasc. 1-2	...	...	8

Tibetan Series.

Bauddhastotrasaṅgrāha, Vol. I	...	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarsaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	...	4	0
Nyayabindu of Dharmakīrti, Fasc. 1	...	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	...	4	0
Rtogs brjod dpag bkhri S'hi (Tib. & Sans. Avadāna Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-7 Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/- each	...	12	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/- each	...	14	0

Arabic and Persian Series.

*Alamgirnamah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ 10/- each	...	8	2
Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-3 @ 1/-	...	3	0
Ain-i-Akbari, Fasc. 1-22 @ 1/8/ each	...	32	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, @ 2/- each	...	84	0

The other fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

Akbarnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	Rs. 55	8
Ditto English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	17	8
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ 10/	0	10
*Bādsāmāmah, with Index, Fasc. 1-19 @ 10/ each	11	14
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ 10/ each	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each	2	0
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc. 1-3 @ 1/- each	3	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each	31	8
Farnang-i-Rashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each	21	0
Fihrist-i-Tusi, or Tūsy's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Futūn-nah-Shām of Wāqidi, Fasc. 1-9 @ 10/ each	5	10
Ditto of Azādi, Fasc. 1-4 @ 10/ each	2	8
History of Gujarat	1	0
Huft Asman, History of the Persian Masnawi, Fasc. 1 @ 12/ each	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	7	8
Iqālnamah-i-Jahāngiri, Fasc. 1-3 @ 10/ each	1	14
Isābah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each	51	0
Ma'āṣir-i-'Ālamgiri, Fasc. 1-6 @ 10/ each	3	12
Ma'āṣir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ 1/ each	35	0
Maghāzi of Wāqidi, Fasc. 1-5 @ 10/ each	3	2
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each	9	6
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 3 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each	16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ 10/ each	11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1	1	0
Nukhbata-l-Fikr, Fasc. 1 @ 10/	0	10
Nizāmi's Khiradnāmah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ 12/ each	1	8
Qawānīnu 'a-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott	5	0
Riyāzu-s-Salātin, Fasc. 1-5 @ 10/ each	3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/-	5	0
Tabaquat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each	14	0
Ditto Index	1	0
Tarikh-i-Firūz Shāhi of Ziyān-d-dīn Barni, Fasc. 1-7 @ 10/ each	4	6
Tārīkh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ 10/ each	3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each	3	0
Tenzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/-	1	0
Wis o Rāmīn, Fasc. 1-5 @ 10/ each	3	2
Zafarnāmeh, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ 10/ each	10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. ASIATIC RESEARCHES. Vols. XIX and XX @ 10/- each ... 20 0
  2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1870 to 1904 @ 8/ per No.
  3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.
- N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.
4. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date. (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
  5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
  6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1883 8 0
  7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, Part I, A to E; Part 2, F to M ... 4 0
  8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I, II, with 6 coloured Plates, 4to, @ 6/- each ... 18 0
  9. Kaṣṣurābādīnī, Parts I and II @ 1/8/ ... 3 0
  10. Persian Translation of Haft Bāgh of Isfahan, by Hajī Shaikh Ahmad-i-Kirmāsi, and edited with notes by Major D. C. Phillott. ... 10 0

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1257.

AVADANA KALPALATA
WITH ITS TIBETAN VERSION.

NOW FIRST EDITED BY
RAI SARAT CHANDRA DAS, BAHADUR, C.I.E.
AND
MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHUSANA, M.A., PH.D.
VOL. II. FASCICULUS VII.

CALCUTTA:
PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1 PARK STREET.
1910

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 1, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W.,
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

*Advaita Brahma Siddhi, Fasc. 2,4 @ /10/ each	...	Rs.	1	4
Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	...	1	14
*Agni Purāṇa, Fasc. 6-14 @ /10/ each	...	...	5	0
Aitarāya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	...	14	6
Aitareyalocana	...	...	2	0
*Ann Bhāṣya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	...	...	2	8
Aphorisms of Sāṅghya (English), Fasc. 1 @ 1/-	...	...	1	0
Aṣṭasāhasikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	...	3	12
*Ātharvāna Upaniṣad, Fasc. 4-5 @ /10/ each	...	...	1	4
Ātmātattvaviveka, Fasc. I	...	...	0	10
Āgnyavāidyaka, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	...	3	2
Avadāna Kalpalatā, (Sāns. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-7. Vol. II, Fasc. 1-6 @ 1/ each	...	...	12	0
Bālam Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	...	1	14
Baudhāyana Śrānta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	...	3	12
*Bhāmati, Fasc. 4-8 @ /10/ each	...	...	3	2
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	...	4	6
Baudhastotrasaṅgraha	...	...	2	0
Brahma Sūtra, Fasc. 1 @ /10/ each	...	...	0	10
Bṛhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	...	2	8
Bṛhaddharma Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	...	3	12
Bodhicaryāvatāra of Śāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	...	3	2
Ori Cantinātha Charita, Fasc. 1-2	...	...	1	4
Qatadūṣaṇi, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	...	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	...	...	8	0
Qatapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	...	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3; Vol. VII, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	...	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-3 @ /10/	...	...	1	14
Qatasāhasikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-13 @ /10/ each	...	...	8	2
*Qaturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	...	36	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	...	...	1	4
Ditto Vol. IV, Fasc. 8-9 @ /10/	...	...	1	4
Qlokavartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4/ each	...	...	8	12
*Qranta Sūtra of Āpastamba, Fasc. 12-17 @ /10/ each	...	...	3	12
Ditto Qāṅkhāyana, Vol I, Fasc. 1-7; Vol II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol 4, Fasc 1 @ /10/ each	...	...	10	0
Ori Bhāṣyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	...	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	...	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	...	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	...	...	3	2
Gobhiliya Grhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	...	...	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	...	...	2	8
Ditto (Appendix) Gobhila Pariṣista	...	...	2	0
Ditto Grhya Saṅgraha	...	...	0	10
Haralata	...	...	1	4
Karmapradīph, Fasc. 1	...	...	1	4
Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	...	4	6
Kātantra, Fasc. 1-3 @ /12/ each	...	...	4	8
Kāthā Śarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each	...	...	7	8
*Kūrma Purāṇa, Fasc. 3-9 @ /10/ each	...	...	4	6
Lalita-Vistara, (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	...	3	0
Madana Pīṇīta, Fasc. 1-11 @ /10/ each	...	...	6	4
Mahā-bhāṣya-pradīpodyota, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	...	...	19	6
Manuśāsa Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	...	1	4

स कृत्वा हार्यसौन्दर्यं ललितं नर्तकीवपुः ।
ननर्त सहितस्तत्र गन्धर्वाप्सरसाङ्गणैः ॥ ४४ ॥

कान्तानृत्यविलासेन हेलापहृतचेतसाम् ।
अभूत्तत्र विनेयानां कामं काममयं मनः ॥ ४५ ॥

अविनीततरस्याथ मारस्य विनयोद्यतः ।
अचिन्तयदिकारार्हा मुपगुप्तः प्रतिक्रियाम् ॥ ४६ ॥

सोऽभ्येत्य मारमवदत्तुष्टोऽहं तव कौशलात् ॥
अहो नृत्यमहो गीतं दिव्यमेव किमुच्यते ॥ ४७ ॥

उक्तेति मालाव्याजेन बबन्धास्य शवचयम् ।
मस्तके सर्पकुणपं कर्णे च श्रमनुष्ययोः ॥ ४८ ॥

स्वयं मोक्तुमशक्तोऽसौ मारस्तत्कुणपचयम् ।
प्रययौ शरणं देवान् सेन्द्रोपेन्द्रुचतुर्मुखान् ॥ ४९ ॥

तेषु मोक्तुमशक्तेषु प्रेरितः पद्मजन्मना ।
भग्नदर्पोऽथ कन्दर्प स्तमेव शरणं ययौ ॥ ५० ॥

स निपत्यातिविनयादुपगुप्तस्य पादयोः ।
प्रसाद्य मदमुत्सृज्य तमुवाच कृताञ्जलिः ॥ ५१ ॥

གནོད་པ་བྱས་པ་བདག་ལ་ནི། ཡང་དག་འོས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས།
ད་ནི་ཁྱོད་ལ་བདག་བཏེན་པས། ཁྱོ་བ་ཐོང་ལ་བཀའ་རྒྱ་མཚོ། 52

བདག་གིས་གནོད་པ་བྱས་མེད་ཀྱང་། བདེ་གཤེགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིས།
བྱ་ནི་ནས་པར་ས་ཏུ་ལ་བ། ས་ཡིས་བཞིན་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྐྱངས། 53

བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་དོ་ཆེད་གཏན། བསྟན་པ་དེ་ལས་བདག་གིས་སྟོན།
གནོད་པ་ཡིས་ནི་ཚོགས་དག་བྱས། དེ་ཡིས་བདག་ལ་བཟོད་པ་ཉིད། 54

བྱང་ཆུབ་དྲིང་འཛོན་གྱུ་བ་པའི་གནས་དེར་སྦྱིལ་ཀྱང་དག་ནི་བཅས་ནས་གནས་
པའི་ཚོ།
ནས་འབྱར་ནས་པ་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་བདག་ལ་ར་བ་ཉིད་ནི་འཛོན་བྱེད་ཅིང་།
ཁྱོ་བ་བཟོད་པས་བཀུས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོས་ལྡན་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན།
བསམ་གཏན་མཚོག་ཏུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་སྦྱན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་མ་ཡིན། 55

ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིང་ཆེ་བཏང་ནས་དིང་། བདག་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱར་པར་བྱས།
གནོད་བྱེད་ལ་ཡང་ཆེན་པོ་ཡིས། ཡིད་ནི་ཁྱོ་བའི་དྲི་ལྡན་མིན། 56

བདག་ལ་རོ་དག་བཏགས་པ་ཐོང་། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བདག་གནས་སོ།
ཏུ་ལ་བས་དེ་སྒྲ་སྦྱ་བྱེད་པ། དེ་ལ་ཉེར་སྦས་ཀྱིས་སྦས་པ། 57

གལ་ཏེ་སྦྱར་ཡང་ཉེར་འཛོ་ཁྱོད། དག་སྦྱོང་ནམས་ལ་མི་བྱེད་ན།
ཁྱོད་ལ་བཏེན་པར་བཅིངས་པ་ཡི། རོ་འདི་དག་ནི་བདག་གིས་དགྲོལ། 58

कृतं कृतापकारस्य त्वया यदुचितं मम ।
प्रसीद त्यज्यतां मन्युरधुनाहं त्वदाश्रयः ॥ ५२ ॥

अहं कृतापराधोऽपि सुगतेन महात्मना ।
अविनीततरः स्तुनुर्जनकेनेव रक्षितः ॥ ५३ ॥

बोधिमूले मया तस्य वज्रासनयुषः पुरा ।
कृता निकारनिकराः क्षान्तमेव च तेन मे ॥ ५४ ॥

नानाकारनिकारकारिणि मयि प्राकारतां विभ्रता
तस्मिन् बोधिसमाधिसिद्धिभवने पर्यङ्कबन्धस्थितौ ।
क्षान्तिक्षालितमन्युना भगवता बुद्धेन शुद्धात्मना
तेन ध्यानपरायणेन न मनागुन्मीलितं लोचनम् ॥ ५५ ॥

भवता त्वद्य करुणामुत्सृज्याहं खलौक्यतः ।
सापराधेऽपि महतां न मन्युमलिनं मनः ॥ ५६ ॥

मुञ्च मे कुणपाबन्धं स्थितोऽहं तव शासने ।
इति ब्रुवाणं प्रणयादुपगुप्तस्तमभ्यधात् ॥ ५७ ॥

न करिष्यसि चेदेवं भिक्षूणां विस्रवं पुनः ।
तदेतत्तव मुञ्चामि दृढं कुणपबन्धनम् ॥ ५८ ॥

བྱས་ཐུན་བདག་ལ་དགའ་བ་ནི། འདི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་རབ་དུ་བྱ།
འདས་པའི་བདེ་གཤེགས་ནམ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྟན་པར་འོས།॥59

ཀུན་གྱི་ཇེས་མཐུན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། རྫོས་གར་རྣམས་པ་བདག་གིས་མཐོང་།
བཅོས་ལྷན་འདས་ནི་མཐོང་བ་དག། བདག་ནི་མཆོག་དུ་འདོད་པར་གྱུར།॥ 60

བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། ཐོས་པའི་བདག་ཉིད་བདག་གིས་མཐོང་།
ངེས་པར་མིག་གི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། གཞུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མ་ཡིན་ནོ།॥ 61

ཞེས་བཞེད་དེ་ཡི་རོ་དག་ནི། བཞེལ་བ་མེ་དོག་མཆོན་ཅན་གྱིས།
དེ་ལ་སྦྱས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི། གཞུགས་དང་མཚུངས་པར་བྱེད་མི་རྣམས།॥ 62

དེ་ཐུན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ། འདུལ་བ་ལ་གནས་བདག་གིས་བསྟན།
ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་ནི་བདེ་གཤེགས་དབྱིབས། དུག་འོས་ལ་ཡང་དུག་མི་བྱ།॥ 63

ཞེས་བཞེད་བདེ་གཤེགས་ནམ་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་དུ་བདེ་ལྟར་ཞིང་།
གསེར་གྱི་སྒྲུང་བ་རབ་དུ་སྒྲོ། མཛོས་པ་དག་ནི་དེ་ཡིས་བསྟན།॥ 64

སྦྱན་ནི་རྒྱང་དག་རིང་ཞིང་བསམ་བཏན་ལ་ཆགས་སྟོན་མའི་བྲི་ཤིང་ནམ་
འབྱུང་བལ།

ཤངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་མཛོས་པར་ཆགས་ཤིང་གསེར་གྱི་གདུགས་དང་མཚུངས་
པའི་མཆོན་མ་ཅན།

རྒྱན་མེད་སྟན་གྱི་ཞགས་པ་རིང་ཞིང་མཛོས་ལ་དུག་གྱི་ལྗོན་པ་ཀུན་དུ་འབྱུང་།
སངས་བྱེས་ཀྱི་ནི་གཞུགས་དག་མཐོང་ན་བསམ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དགའ་

བར་གྱུར།॥ 65

इदं च भवता कार्यं प्रियं प्रणयिनो मम ।
अतीतसुगताकारं सन्दर्शयितुमर्हसि ॥ ५६ ॥

दृष्टा तव मया शक्तिर्नाथ्ये सर्वानुकारिणः ।
सन्दर्शने भगवतः परमुत्कण्ठितो ह्यहम् ॥ ६० ॥

धर्मकायो मया दृष्टः सुगतस्य श्रुतात्मना ।
रूपकायस्तु नैवासौ नयनामृतनिर्भरः ॥ ६१ ॥

इति निर्मुक्तकुणपस्तेनोक्तः कुसुमायुधः ।
तमूचे सौगतं रूपं तुल्यं कर्तुं न शक्यते ॥ ६२ ॥

तथापि दर्शयाम्येष त्वदाज्ञाविनये स्थितः ।
प्रणम्येन प्रणम्योऽहं न त्वया सुगताकृतिः ॥ ६३ ॥

इत्युक्त्वा सुगताकारमविकारसुखप्रदम् ।
स समुत्सृष्टकनकालोककान्तमदर्शयत् ॥ ६४ ॥

दीर्घध्याननिमीललोचनयुगं निःसम्भ्रमभ्रूलतम्
नासावंशनिषक्तकान्तकनकछत्रोपमानालिकम् ।
निर्भूषायतकर्णपाशललितं व्यालम्बिबाहुद्रुमम्
बौद्धं रूपमवेक्ष्य निर्दृतिरभून्निश्चेतनानामपि ॥ ६५ ॥

བཙོམ་ཐུན་སྒྲིལ་ནི་མཆོས་པ་དེ། མཐོང་ནས་ཉིང་སྒྲས་མཆི་མ་དང་།

བཙས་ཤིང་སྒྲུ་ཡོང་བྱས་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཞབས་ལ་ཕྱག་དག་བྱས།

66

ངས་པར་བདག་གི་ཕྱག་འོས་མིན། ཞེས་པ་ཡིད་སྤྱབས་སྒྲུ་བྱེད་ཆོ།

དེ་ལ་ཉིང་སྒྲས་ཀྱིས་སྒྲས་པ། རྒྱལ་བའི་ནས་པ་ཁྱོད་ཕྱག་འོས།

67

བཙོམ་ཐུན་སྒྲིལ་ནི་བཙོམ་མ་ཡི། གཟུགས་ནམས་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱར་འོས།

མཁས་པ་ནམས་ནི་ས་ཤིང་དང་། ཁསས་ལ་ཕྱག་དེ་བྱེད་པ་མིན།

68

ཉིང་སྒྲས་ཀྱིས་ནི་འདི་བཟོད་པ། རབ་དང་ཆོལ་ཐུན་བརྟན་ཀྱིས་ཐོས།

བདེ་གཤེགས་གཟུགས་ནི་ཡོངས་བཟང་ལྟེ། རང་གི་གཟུགས་སྒྲུ་རབ་དུ་བསྟན།

69

དེ་ནས་དུམ་ཞིང་ཕན་པ་འཛོལ། དེ་ཡིས་ཡང་དག་པོས་པ་ཡི།

ཡོང་བྱེད་པ་ནམས་དམ་པའི་ཆོས། ཉན་དུ་ཉིང་སྒྲས་དུང་དུ་འོངས།

70

དེ་ཡི་མན་ངག་གཏམ་གྱིས་ནི། བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་དགའ་བ་ཡིས།

ཡོང་བྱེད་ན་གནས་འབྱམ་ཕྱག་ནི། བཙོ་བརྟན་དག་བཙོམ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

71

དེ་ལྟར་འཛིག་དེན་མཐའ་དག་དགོ་བ་དག་གིས་སྒྲུང་བྱེད་ཅིང་།

རབ་རིབ་འཕྲོག་པར་བྱེད་པས་ཆོས་ཀྱི་ལས་གྱི་མན་ངག་བསྒྲུབས།

བྱ་ཆེ་དགོ་བའི་ཙ་བས་བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཐོབ་ནམས་ཀྱིས།

རྒྱ་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་གང་དེ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་གྱུར།

72

ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བཟོད་པ་

དཔག་བསམ་གྱི་འགྲི་ཤིང་ལས་ཉིང་སྒྲས་ཀྱི་དོགས་པ་བཟོད་

པའི་ཡལ་འདབ་ལྟེ་བརྟན་ཅུ་ཙ་གཉིས་པའོ།

उपगुप्तस्तदालोक्य कान्तं भगवतो वपुः ।
सवाष्पपुलकाकीर्णश्चक्रे तत्पादवन्दनम् ॥ ६६ ॥

नच नाम प्रणम्योऽहमिति वादिनि मन्त्रये ।
उपगुप्तस्तमवदत् प्रणम्यस्त्वं जिनाकृतिः ॥ ६७ ॥

कृत्रिमेष्वपि विम्बेषु वन्द्या भगवतस्तनुः ।
न स मृत्काष्ठधातूनां प्रणामः क्रियते बुधैः ॥ ६८ ॥

इत्युक्तमुपगुप्तेन श्रुत्वा मारः प्रसन्नधीः ।
विहाय सौगतं रूपं स्वं वपुः प्रत्यपद्यत ॥ ६९ ॥

तेनैवाथ समाहूता विनीतेन हितैषिणा ।
उपगुप्तान्तिकं पौराः सङ्घर्षं श्रोतुमाययुः ॥ ७० ॥

तस्योपदेशकथया सत्यदर्शननिर्वृताः ।
लक्षाण्यष्टादश प्रापुरर्हत्त्वं पुरवासिनाम् ॥ ७१ ॥

इति सकललोकालोक कल्याणकारी
व्यथिततिमिरहारी धर्ममार्गोपदेशः ।
विपुलकुशलमूलप्राप्तपुण्योदयानां
भवति किल महर्द्धिर्या परेषां हिताय ॥ ७२ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलताया
मुपगुप्तावदानं नाम द्वासप्ततितमः पञ्चमः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙག་སྐུམ་པ།

ཉམས་པ་མེད་པའི་བཀའ་དང་ཡངས་པའི་དཔལ།
གྲགས་པ་བསིལ་ཟེར་བྱེད་པ་བསྐྱུ་ལྟར་དཀར།
ངོ་མཚར་སྟོན་པས་མཛེས་པའི་མཐུ་དག་ནི།
བདེ་གཤེགས་མཛོད་པའི་འབྲས་བུ་ཆ་ཤས་ཡིན།།

1

གྲོང་ཁྲིར་པ་ཏ་ལི་བུ་ཏར། རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་བྱ་ངན་མེད།
བྱུང་མེ་གང་གིས་སྦྱིན་པ་དོན། གངས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་དབུལ་བར་གྱུར།

2

ནམ་ཞིག་མདུན་སར་འཁོད་དེ་པ། ཚོང་པ་གླིང་དུ་འགྲོ་བ་པོ།
བདོག་ཀྱན་ཉམས་པའི་བྱ་ངན་གྱིས། གཟེར་ཅིང་ཤྲགས་ཅིང་ལྷན་པས་ལྷུས།། 3

དབུང་པའི་གྲིབ་མ་ཅིང་པོ་ལ། སྲད་པ་ངལ་གསོ་ལྟ་བྱོད་གྱིས།
རྒྱལ་སྤོང་དག་ན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་། རི་བ་བསམ་པས་གཟེར་བ་མཐོང་།། 4

སྐལ་བ་ཉམ་ཆུང་འབའ་ཞིག་ལས། བྱ་མཚོར་གནས་པའི་བྱ་ནམས་གྱིས།
བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་གཟིངས་བཅག་ནས། རིན་ཅན་ནོར་ནམས་སྟོགས་པར་གྱུར།།

5

བདག་ཅག་ནམས་ནི་གཞན་དུ་འཛོ། བྱལ་བདག་དེ་ལ་བཏང་སྟོམས་ན།
བྱ་མཚོར་འགྲོ་བ་ཆད་པ་ལས། ཁྱིད་ཀྱི་མཛོད་ཉིད་སྐམ་པར་སྐྱབ།།

6

अथ विसप्ततितमः पल्लवः ।

अखण्डितं शाशन मायता श्रीः
यशस्तुषारांशुशतावदातम् ।
आश्चर्य्यचर्य्यारुचिरः प्रभावः
फलांशलेशः सुगतार्चनस्य ॥ १ ॥

राजा श्रीमानशोकोऽभूत्पुरे पाटलिपुत्रके ।
दानार्थिनामभूद् यस्य संख्याशब्ददरिद्रता ॥ २ ॥

तं कदाचित् सभासीनं वणिजो द्वीपगामिनः ।
सर्वस्वनाशशोकार्ताः सनिश्वासा व्यजिज्ञपुः ॥ ३ ॥

देव दीर्घभुजच्छायाविश्रान्तभुवनस्य ते ।
राज्ये न दृश्यते कश्चिच्चिन्तासन्तापिताशयः ॥ ४ ॥

अस्माकं तु प्रवहणं भङ्गा रत्नधनं हृतम् ।
केवलं भाग्यदौर्वल्यान्नागैः सागरवासिभिः ॥ ५ ॥

वयमन्यच्च जीवामस्तदुपेक्षा तु ते विभो ।
समुद्रयात्राविच्छेदात् कोशशेषविधायिनी ॥ ६ ॥

ཅེས་པ་ནི་དག་ཚིག་ཐོས་ནས། དེ་དག་གཏུང་བ་འཕོས་པ་ཡིས།
 རྒྱལ་པོས་རྒྱ་མཚོར་སོང་བའི་ཁྱ། རྣམ་པར་བསམས་ནས་གཡོ་མེད་གྱུར། 7

ཡིད་ནི་ཁྱོད་པས་འཁྲུགས་གྱུར་ཅིང་། བཅོས་ཐབས་མེད་པ་དེ་མཐོང་ནས།
 ཏུང་གནས་མཛོན་ཤེས་ཏུག་པ་ཡི། དག་སྒྲོང་དབང་པོ་ཞེས་པས་སྤྲུམ། 8

རིན་ཅེན་རྒྱན་པོ་ཁྱ་རྣམས་ལ། ཁྱོད་མཐུ་མེན་གྱི་བྱེད་པ།
 ཟངས་ཀྱི་སྤྲེགས་བྱ་ལ་བཀོད་པའི། སྤྱིང་ཡིག་ས་བདག་སྤྱིང་བར་མཛོད། 9

ཅས་པ་དག་སྒྲོང་ཚིག་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོ་ཡིས་ནི་སྤྱིང་ཡིག་སྤྱིངས།
 ཅུ་གཏིང་དག་ཏུ་འཕངས་པ་དེ། ཁྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དོགས་སྤྱ་འཕངས། 10

མ་བཀྱར་པ་དེས་མི་བདག་ནི། བཞིན་གྱི་ཅུ་སྤྲེས་མཛོས་བྲལ་ཞིང་།
 བསམ་པས་སྒྲོ་ཉལ་དབྱགས་འབྱིན་ཅིང་། ལྷ་པ་སོར་མོ་བཀོད་དེ་གནས། 11

མ་ནིང་ལ་ནི་བྱད་མེད་བཞིན། དེ་ལ་གཉིད་ནི་སྤྱིར་སྤྲེགས་གྱུར།
 བཀྱས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྤྱིད་པ་ནི། རིང་བཞིན་མཚན་མོ་ཟད་མ་གྱུར། 12

གནན་དོན་སྤྱིར་ཐུན་དེ་ལ་ནི། རྣམ་མཁའི་ལྷ་མོས་མཛོན་སྤྲེགས་སྤྲུམ།
 ས་སྤྱིང་ཐབས་ནི་ཡོད་པ་ལ། བསམ་པ་བྱ་བར་མི་དོས་སོ། 13

གང་ཞིག་ཕྱག་འཚལ་ཡོངས་སྤྱ་བསྤྲུབས་ཆེར་དོས་བསོད་ནམས་ཅན།
 སྤྱི་པོ་ཐལ་མོ་སྤྱིར་བསམ་མཚན་པས་རྒྱལ་བ་མཛོད་བྱེད་པ།

इति तेषां वचः श्रुत्वा राजा संक्रान्ततद्यथः ।
समुद्रान्तर्गतान् नागान् विचिन्त्य स्तिमितोऽभवत् ॥ ७ ॥

तं दृष्ट्वा निघ्नप्रतीकारकोपव्याकुलमानसम् ।
इन्द्रो नामाब्रवीद् भिक्षुः षडभिन्नः स्थितोऽन्तिके ॥ ८ ॥

नागानां रत्नचौराणां त्वत्प्रतापमिहूचकः ।
ताम्रपट्टार्पितो लेखः प्रेष्यतां पृथिवीपते ॥ ९ ॥

इति भिक्षुवचः श्रुत्वा लेखं राजा विस्मृष्टवान् ।
क्षिप्तमेव तमभोधौ नागास्तूरे प्रचिक्षिपुः ॥ १० ॥

नृपस्तेनावमानेन विच्छायवदनाम्बुजः ।
चिन्तासुप्तमतिस्तस्थौ श्वसन्नासार्पिताङ्गुलिः ॥ ११ ॥

निद्रा पराङ्मुखी तस्य क्लीवस्येवाङ्गनाभवत् ।
दीर्घा तृष्णोर्व लुब्धस्य न च राचिः क्षयं ययौ ॥ १२ ॥

तं व्योमदेवताभ्येत्य परार्थोद्यतमभ्यधात् ।
उपाये सति भूपाल न चिन्तां कर्तुमर्हसि ॥ १३ ॥

ये पूजयन्ति जिनमञ्जलिरञ्जितेन
मूर्ध्ना प्रणामपरिणाममहार्हपुण्याः ।

ནས་པར་བྱལ་ལྷན་དེ་དག་བཀའ་ཡི་འཕྲང་བ་ནས་བཀྲའིང་།

དངོས་པོ་མཆོག་གི་མཛེས་པ་ལྷ་ནས་སྤྱིས་ཀྱང་སྤྱོ་བོར་འཛོན།

14

དེ་ཐོས་ནང་སར་མི་བདག་ནི། བྱས་བྱ་བདུལ་ཞུགས་གཙང་ལྷན་པས།

དག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ནི། བསམས་ནས་བྱལ་སྤྱད་རབ་སྦྱས་པ།

15

སྤྱིང་སྤྱོབས་ཀྱིས་འཇུག་རོ་ལྷན་སྤྱིང་ཇེ་ཆེ་བའི་འོད་ཀྱི་རེ་བ་སྦྱོང་།

མཛེས་བའི་མཐའ་དག་ལྷན་པ་ཞི་སྤྱད་དཀར་པོ་འི་ཕྱོགས་ལ་ནས་པར་གནས།

དག་ཀྱང་ཀྱན་དགའ་ནས་འགྱུར་མེད་ཅིང་མཆོག་གི་བདུན་ཅི་ནས་པར་སྤྱོ།

གཤུང་བ་རབ་ཞིའི་གྲོགས་པོ་སངས་རྒྱས་ཆེ་ཉེ་གཞུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

16

གང་ཞིག་དག་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྤྱོན་ལས་ཕྱི་རོལ་ཕྱོགས་གྱུར་ཅིང་།

རབ་མང་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་བདེན་པའི་སེམས་ནི་དབང་གྱུར་པ།

གཞན་པན་དག་ལ་མཆོག་ཀྱང་མངོན་ལྷན་དེ་ཅིང་ཀྱན་དེ་གི།

དཔག་བསམ་ལྷོན་པ་དག་བདག་ལ་དག་བར་སྤྱོར་གྱུར་ཅིག།

17

ཅས་པ་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི། སྤྱོན་ལས་གྱས་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱིས།

དག་བཅོས་སྤྱོད་ཕྱག་རྒྱ་ཅུ་ནི། ཕྱོགས་ནས་ས་དག་ལ་གྱུར་བར་བྱོན།

18

དེ་ནས་དག་སྤྱོད་དབང་པོ་ཡིས། གཅིག་ནི་མི་བདག་མཚུངས་པ་དང་།

གཞན་པ་ཀྱང་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡི། ནས་པ་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་བྱས།

19

तेषां सुरा अपि सुवर्णविचित्रशोभा
माज्ञास्रजं विजयिनां शिरसा वहन्ति ॥ १४ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः प्रातः स्नातः शुचिव्रतः ।
सिद्धौ शुद्धेन मनसा ध्यात्वा बुद्धं समभ्यधात् ॥ १५ ॥

सत्त्वस्मेरं सरसकरुणाकौमुदीपूरिताशम्
शान्त्यै कान्तं सकलतमसां शुक्लपक्षे निविष्टम् ।
नित्यानन्दं परमममृतं निर्विकारं मृजन्तम्
वन्दे तापप्रशमसुहृदं बुद्धपूर्णेन्दुविम्बम् ॥ १६ ॥

चित्तं सदा विषयदोषपराङ्मुखानाम्
येषां वशे परमपारमिताश्रयाणाम् ।
ते मे परं परहिताभिनिवेशभाजः
सङ्कल्पकल्पतरवः कुशलं दिशन्तु ॥ १७ ॥

इति भक्तिविधानेन प्रणिधानेन भूपतेः ।
सहस्राण्यर्हतां षष्टिस्तूर्णं दिग्भ्यः समाययुः ॥ १८ ॥

अथेन्द्रो भिक्षुराकारं हैमं रम्यमकारयत् ।
सदृशं नृपतेरेकं नागराजस्य चापरम् ॥ १९ ॥

དེ་ནས་དཔ་བྱ་དཔ་བྱ་ཡིས། ས་བདག་གཟུགས་ནི་དཔའ་བ་དང་།
 བྱ་ཡི་དབང་པོ་འི་གཟུགས་དག་ནི། ཡ་མཚན་བྱེད་པ་མཐོ་བར་གྱུར། 20

ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མི་བདག་གིས། ཉག་དུ་དཀོན་ཙོག་གསུམ་མཚོད་བྱས།
 དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བྱ་ཡི་གཟུགས། དཔའ་ཞིང་གཞན་པ་མཐོ་བར་གྱུར། 21

དེ་ནས་སྐྱལ་པོས་སྤྱིང་ཡིག་སྤྱར། སྤྱིངས་ཚེ་བྱ་ཡི་གང་ཟག་ནསས།
 མ་ལུས་ཚོང་པའི་རིན་ཅེན་ཁྲར། སྤག་ལ་བཀོད་ནས་འོངས་པར་གྱུར། 22

མ་ལུས་ནོར་དེ་མི་བདག་གིས། ཚོང་དཔོན་ནམས་ལ་རབ་དུ་བྱིན།
 བྱ་ནམས་བཏང་ནས་སྐྱལ་བ་ཡི། བཟུང་ལ་བྱས་དང་བཅས་པར་གྱུར། 23

མི་བདག་ལ་འོས་ཉར་སྤྱད་ཀྱིས། དབྱ་བཙོས་ནམས་ལ་མཚོད་པ་བསྐྱབས།
 ཀྱན་དུ་དོག་པ་མི་རྩང་བས། སངས་རྒྱས་བཟ་བར་འདོད་པར་གྱུར། 24

ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་འདས་གྱུར་པས། སྐྱལ་བ་མཐོང་བ་རྟེན་དཀའི་ཚོ།
 ཡོན་ཏན་གྱིས་ནི་ཉར་སྤྱས་དང་། བདེ་གཤེགས་མཚུངས་པར་དེ་ཡིས་ཐོས། 25

བྱས་དང་ལྷན་པའི་དབང་གྱུར་ཅིང་། མཚོང་ལ་མཉེས་གཤིན་འགོ་ཚོ་ན།
 བཞུགས་པ་དེ་ནི་མི་བདག་གིས། བྱས་པས་པོ་ཉ་དག་གིས་བོས། 26

དཔའ་ཚོས་དགོ་བ་བྱས་པ་ནི། ཡོངས་རྫོགས་དེ་ཡི་མཚོད་པས་ཐོབ།
 ཉག་དུ་དཀོན་ཙོག་གསུམ་པོ་ནི། སྐྱལ་པོ་འི་དབང་གཉིན་དག་དུ་གྱུར། 27

ततः क्षितिपते मूर्त्तिर्विननाम शनैः शनैः ।
उन्ननाम च नागेन्द्रमूर्तिं विस्मयकारिणी ॥ २० ॥

यथा यथा नृपश्चक्रे सदा रत्नचयार्चनम् ।
तथा तथा नागमूर्तिर्विननामोद्ययौ पुरा ॥ २१ ॥

अथ राज्ञा पुनर्लेखे प्रहिते नागपुङ्गवाः ।
स्तन्धार्षिताखिलवणिग्रत्नभाराः समाययुः ॥ २२ ॥

तदशेषं नरपतिर्वितौर्यं वणिजां धनम् ।
विस्तृज्य नागानभवज्जिनशासनसादरः ॥ २३ ॥

स विधायार्हतां पूजामुपचारैर् नृपोचितैः ।
बभूवानल्पसङ्कल्पैर् बुद्धसंदर्शनोत्सुकः ॥ २४ ॥

दुर्लभे परिनिर्वाणनिलीनजिनदर्शने ।
उपगुप्तं स शुश्राव सुगतप्रतिमं गुणैः ॥ २५ ॥

विधेयं भक्तियुक्तानां नृपः प्रणयिवत्सलः ।
उरुमुण्डस्थितं दूतै रानिनाय तमादरात् ॥ २६ ॥

तत्सपर्याप्तपर्यन्तसङ्घर्मकुशलोदयः ।
बभूव सततं राजा रत्नचयपरायणः ॥ २७ ॥

དེ་ལྟར་གྱལ་བ་དྲན་བས་ས་ཡི་བདག་པོ་དག།
 རབ་གྱུས་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་དར་བ་སྤྲན་ཚོགས་གྱིས།
 བཀའ་ནི་མེ་དོག་འཕྲུང་བར་གྱུར་པའི་ཅེ་དགའ་དག།
 དུག་འཛིན་ནམས་གྱི་མགོ་བོ་ལ་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར།།

28

ཅེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
 པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཁྲ་ལ་སྦྲིངས་པའི་དོགས་པ་
 བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་མེ་བདུན་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའོ།

इति जिनस्मरणेन महौपतिः
 प्रसन्नपुण्यमहोदयसम्पदा ।
 विषमृतामपि मौलिषु शासनम्
 कुसुमदामविलासमवाप्तवान् ॥ २८ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्प-
 लतायां नागदूतप्रेषणावदानं नाम
 चिसप्ततितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ།

གང་ཞིག་སྤྱིན་ལ་བཙོན་པས་འཕྲལ་ལ་དགའ་བ་ཁྲང་ཆེན་བཞིན།

ཡན་ལག་ཚོགས་ཤིང་མཛོས་སྤྲུག་གྱིས་ལ་གྱུ་ཆེ་དབུས་ཀྱི་ཕྱོགས།

ས་ནི་རང་གི་མཉེས་གཤིན་དང་བཅས་རབ་དུ་ཕྱིར་བྱེད་པ།

དེ་དག་བསོད་ནམས་རབ་སྤྱིན་ལས་དུ་ཇི་ལྟར་འགོ་མ་ཡིན།

1

དེ་ནས་ས་བདག་ལྷ་ཁན་མེད། སྤྱིན་ལ་ཤིན་དུ་ཆེར་གོས་ས་པས།

སྒོང་བ་ཕྱོགས་ནས་འོངས་ནམས་ཀྱི། དཔག་བསམ་ཤིང་ཉིད་དག་དུ་གྱུར།

2

དག་དུ་གྱུ་ལ་པོ་ལ་འོས་པའི། ཟས་དང་གོས་དང་གྱན་ནམས་ཀྱིས།

བྱིས་དུ་དགོ་སྒོང་འབྲས་སྤྲུག་གསུམ། གྱིས་ཤིང་གཙང་བ་དག་གིས་མཛོད།

3

གསེར་ནི་བྱེ་བ་བགྱུ་ཕྱིར་བ། གང་གི་ལྷགས་ལ་ངས་པར་གྱུར།

དགོ་བ་ལྷན་པའི་སྒྱིང་སྒྱོ་བས་ཉིད། ཤིན་དུ་ཟད་པ་མེད་པའི་མཛོད།

4

གྱུ་ལ་ཕྱིར་ཆེ་ལ་འབྱོར་མ་དེས། སྒྱིང་སྒྱོ་བས་སྒོ་ཡིས་དགོ་འདུན་ལ།

ལོ་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་དྲུག་གི་གསེར། བྱེ་བ་དགྲ་བཅུ་ཙུ་གསུམ།

5

དེ་ནས་དུས་གྱི་མི་བདག་ནི། ནད་ཀྱིས་ཐེབས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།

ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལེགས་བྱས་ཉིད། བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ནི་མིན།

6

ལུས་ནི་མཐའ་ལ་ཉེ་བ་ཉིད། ངས་ནས་ས་ཡི་དག་པོ་ཡིས།

བྱ་གཤམ་ཀྱན་རར་དགོ་སྒོང་ལ། ཁོར་ནི་འབྲུལ་བར་ཙུ་མ་པར་གྱུར།

7

चतुःसप्ततितमः पञ्चवः ।

पुण्यं प्रणामपथमेति कथं न तेषाम्
दानोद्यताः सपदि गामिव लीलयैव ।
पूर्णाङ्गपुण्यरुचिरां पृथुमध्यदेशां
ये गां स्ववत्ससहितां प्रतिपादयन्ति ॥ १ ॥

अथाशोकः क्षितिपति र्दानाभ्यासेन भूयसा ।
अभ्यागतप्रणयिनां प्रययौ कल्पवृक्षताम् ॥ २ ॥

राजोचितैः स सततं भोजनाभरणाम्बरैः ।
भिक्षुलक्षचयं गेहे भक्तिपूजैरपूजयत् ॥ ३ ॥

हेमकोटिशतं दातुं स्थिरोऽभूद्यस्य निश्चयः ।
सत्त्वमेव स्थिरतरः कोशः कुशलशालिनाम् ॥ ४ ॥

साम्राज्ये भूरिविभवः षड्विंशद्भिः स वत्सरैः ।
हेमः षष्ठव्रतिं कोटिं ददौ सङ्घाय सत्त्वधौ ॥ ५ ॥

ततः कालेन नृपति र्व्याधिना ग्लानिमाययौ ।
स्थिराणि सुकृतान्येव न शरीराणि देहिनाम् ॥ ६ ॥

तनुमासन्नपर्यन्तां निश्चित्य पृथिवीपतिः ।
भिक्षुभ्यः कुक्कुटारामे द्रविणं दातुमुद्ययौ ॥ ७ ॥

དེ་ཡི་ཚ་བོ་ཕུན་ཚོགས་ཅན། ཞེས་པས་ཆགས་སྤྲད་མཛོད་སྤྲུང་ལ།
བསྐྱེས་པས་སྤྱིན་པའི་བསོད་ནམས་ལ། རྒྱགས་པ་དེ་ཡི་བཀའ་དག་བརྒྱུག། 8

ཚ་བོས་སྤྱིན་པ་བཀག་པའི་ཚ། དག་བདུན་ལ་ནིས་བདག་གིས།
རང་སྐལ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲན། སྐྱ་ཅུ་ར་ཡི་ཕྱེད་གསུལ། 9

དེ་ནས་ཁོན་པོ་ཁོ་ལྟ་ནི། མག་ཕྱེད་སྤྲས་པའི་གྲོས་དག་གིས།
དག་འདུན་ལ་ནིས་གཞི་དག། མ་ལུས་ས་ཡི་བདག་པོས་ལུལ། 10

གང་གྲུའི་ཚ་ཡི་དོ་ཤལ་མཛོས་ལྟ་བུ་མཚོ་བཞི་ཡི་ནི།
བ་རྒྱབས་སྐེ་རགས་ཡངས་ཤིང་ས་ལ་ཡ་ཡི་རྟ་བུ་ན་ཅན།
ནོར་འཛོན་ས་ཉིད་ས་ལུས་ཕྱིན་ནས་པན་པའི་སྤྲད་དུ་ནི།
བསོད་ནམས་ཚད་ཀྱིས་དཔག་དང་བལ་བ་དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཐོབ། 11

དེ་ནས་གསེར་ནི་བྱེ་བ་དབྱ་བཅུ་དྲུག་ཕྱིན་རབ་གྲགས་པ།
སེ་ཡི་བདག་པོ་མཐོ་རིས་སོང་ཚེ་དེ་ཡི་ཚ་བོ་ཡིས།
ས་དེ་གསེར་གྱི་རྩྭ་གསུམ་ཕྱེ་བ་སྤྲག་ནི་བཞི་རྟམ་གྱིས།
ཁོན་པོའི་ཚོག་གིས་གསལ་བར་རབ་དུ་ཉོས་དེ་རྒྱངས་བར་གྱུར། 12

ཅེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བཛོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ས་གཞི་སྤུལ་པའི་དོགས་པ་
བཛོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཙུ་བཞི་པའོ།

तत्पौत्रः सम्पदी नाम लोभान्धस्तस्य शासनम् ।
दानपुण्यप्रवृत्तस्य कोशाध्यक्षैरवारयत् ॥ ८ ॥

दाने निषिद्धे पौत्रेण सङ्घाय पृथिवीपतिः ।
भैषज्यामलकस्याङ्गं ददौ सर्व्वस्वतां गतम् ॥ ९ ॥

धीमतः संमतेनाथ राधगुप्तस्य मन्त्रिणः ।
ददौ सङ्घाय निखिलां पृथिवीं पृथिवीपतिः ॥ १० ॥

गङ्गाम्बुभाररुचिरां चतुरम्बुराशि-
वेलाविलासवसनां मलयावतंसाम् ।
दत्त्वाखिलां वसुमतीं स समाससाद
पुण्यं प्रमाणकलनारहितं हिताय ॥ ११ ॥

प्रख्यातषष्ठवतिकोटिसुवर्णदाने
याते दिवं नरपतावथ तस्य पौत्रः ।
शेषेण मन्त्रिवचसा क्षितिमाजहार
स्पष्टं क्रयौ कनककोटिचतुष्टयेन ॥ १२ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पृथिवीप्रदानं चतुःसप्ततितमः पञ्चवः ॥

ཡམ་འདབ་མེ་བདུན་ཅུ་ཙ་ལྔ་པ་རོ།

མ་རིག་པ་ཡི་ཙ་བ་ཅན། འཁོར་བའི་ལྷོན་པ་ནམ་བཟླ་ཀུན།
ཤེས་དང་བརྗོད་དང་གཞིས་པར་ནི། ཀུན་མཁུན་མ་གཏོགས་སུ་ཡིས་བྱས། 1

མཉན་ཡོད་ཀྱལ་བྱད་ཚལ་ན་སྟོན། བཞུགས་པའི་ཀྱལ་བ་དག་ལེགས་ཅན།
མ་ལུས་གཟིགས་པ་བཅོས་ལྡན་གྱིས། དག་སྟོང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ། 2

ཡི་ཤེས་སྤང་བ་རྒྱ་མེད་ཀྱི། ཡིད་ཅན་དག་ལེགས་སྤྲད་དུ་ཉོན།
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བདག་གིས་ནི། བྱིད་ལ་རིས་བཞིན་བཤད་པར་བྱ། 3

མ་རིག་པ་ཡི་བག་ཆགས་འདི། འཁོར་བ་དུག་གི་ལྷོན་པ་ནི།
རྟུག་བསྐལ་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཙ་བ་འཛིང་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད། 4

དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱི་འདུ་བྱེད་དེ། ལུས་ངག་ཡིད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན།
འདུ་བྱེད་གྱིས་བསྐྱུན་ནམ་ཤེས་ཡིད། དབང་པོ་དུག་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། 5

དེ་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་མཐོང་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་རོ།
འདི་ལས་དུག་པ་ཡིད་དག་ཀྱང་། དབང་པོ་ལ་གནས་སྟེ་མཆེད་དུག། 6

སྟེ་མཆེད་དུག་གིས་ཡང་དག་སྟོང་། དེག་བ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད།
དེག་པ་དུག་གི་ཉམས་སྟོང་གང་། དེ་ནི་ཚོར་བ་དག་དུ་གྲགས། 7

सर्व्वमविद्यामूलं संसारतरुप्रकारवैचित्र्यम् ।

ज्ञातुं वक्तुं हन्तुं कः शक्नोत्यन्यत्र सर्व्वज्ञात् ॥ १ ॥

आवस्थ्यां स्वस्तिमान् पूर्व्वं जिनो जेतवने स्थितः ।

अशेषदर्शी भगवान् भिक्षुसङ्घमभाषत ॥ २ ॥

शृणुत श्रेयसे प्रज्ञालोकनिर्मलमानसाः ।

प्रतीत्य समुत्पादं वः कथयामि यथाक्रमम् ॥ ३ ॥

अविद्या वासनैवेयं दुःखस्कन्धस्य भूयसः ।

संसारविषवृक्षस्य मूलबन्ध विधायिनी ॥ ४ ॥

तत्प्रत्ययास्तु संस्काराः कायवाङ्मानसात्मकाः ।

संस्कारोत्पन्तु विज्ञानं मनः षष्ठेन्द्रियात्मकम् ॥ ५ ॥

तत्प्रत्ययं नामरूपं संज्ञासन्दर्शनाभिधम् ।

मनः षष्ठेन्द्रियस्थानं षडायतनमप्यतः ॥ ६ ॥

षडायतनसंश्लेषः स्पर्शइत्यभिधीयते ।

षट् स्पर्शानुभवो यश्च वेदना सा प्रकीर्तिता ॥ ७ ॥

ཡུལ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་ལས། དེ་ཡིས་ཆགས་སྟེང་རབ་དུ་སྒྲིང་།
དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལོན་པ་ནི། འདོད་པ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་༥

8

ལོན་པ་ལས་བྱུང་སྟེང་པ་འདོད། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་རང་བཞིན་ནོ།
སྟེང་པ་ལས་བྱུང་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས། སྒྲི་གནས་སུ་འཇུག་སྒྲི་བའོ༥

9

ག་གི་བྱ་ངན་ལ་སོགས་བརྒྱད། སྒྲི་བ་ལ་ནི་བཏེན་པ་ཡིན།
མ་རིག་ལ་སོགས་འགོག་པ་ཡིས། དེ་དག་རིམ་བཞིན་ཞི་བར་འགྱུར་༥ 10

མ་རིག་པས་བྱངས་ལུས་མང་དེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གནས་འདི་ན།
དབན་པའི་ནགས་སུ་གནས་ཤིང་ཞི་བ་བྱེད་ནམས་དག་གིས་བསམ་པར་བྱ།
ཡང་དག་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་དུས་ཀྱི་ངེས་པར་སྤྲ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
སྤྲ་བ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་ནས་བདེ་ཆེག་ཉིད་དུ་སྒྲིག་པར་འགྱུར་༥ 11

11

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
དོགས་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ལྟེ་བདུན་ཅུ་མ་པའོ༥

तथा विषयसंश्लेषरागात् तृष्णा प्रजायते ।
कामादिषु तदुद्धृत मुपादानं प्रवर्तते ॥ ८ ॥

उपादानोद्भवः कामरूपारूप्यमयो भवः ।
नानायोनिपरावृत्त्या जातिर्भवसमुद्भवा ॥ ९ ॥

जरामरणशोकादिसन्ततिर्जातिसंश्रया ।
अविद्यादिनिरोधेन तेषां व्युपरमक्रमः ॥ १० ॥

प्रतीत्योत्पादोऽयं बहुगतिरविद्याकृतपदः
स चिन्त्यो युष्माभिर्विजनवनविश्रामशमिभिः ।
परिज्ञातः सम्यग्वृजति किल कालेन तनुतां
तनुत्वं सम्प्राप्तः सुखतरनिवार्यश्च भवति ॥ ११ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
प्रतीत्यसमुत्पादावदानं पञ्चसप्ततितमः पक्षवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྟན་ཅུ་ཅུ་བྱལ་བའོ།

འདོད་ལྷན་རབ་གཏུངས་ཡིད་ཅན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དོག་དབང་
གི་ཁྲི་བ་ཉི་བར་གནས།

ཁྲི་བས་ཡོང་བཞིན་ཁྲི་གོས་ཉམས་རྣམས་མི་བཟད་རབ་རིབ་
གཡང་སར་རྣམ་པར་སྦྱང་།

དེར་ནི་རབ་བྱལ་རྣམ་མང་དཔལ་བའི་ཉོན་མོངས་ཆ་བས་
མོངས་པ་ཕྱིན་བྱེད་ཅིང་།

བརྒྱལ་བའི་བར་དུ་སྤྱ་གྱི་མལ་སྟན་དུ་བརྟགས་ཡུལ་གྱིས་
གཞིས་བཅོས་རྣམས་བརྟམ། 1

བཅོས་ལྷན་རྒྱལ་བས་མཉམ་ཡོད་ཀྱི། ཅུ་ཁྱུང་བྲམས་ལྷན་ཞེས་པར་ནི།
བྱོན་པས་སེམས་ཅན་རྣམ་འགྱུར་ཅན། སྤྱེ་བོས་ཀྱན་དུ་བསྐྱོར་བ་གཟིགས། 2

མ་ལས་ཡུང་བ་སྟོན་བུ་ཡི། ཆོགས་ཀྱིས་ལུས་ཆེན་ཟེད་ཅིང་།
གཏུང་བའི་ཆོངས་དཔལ་བ་ན། གནས་པའི་སྤྱ་ག་བསྐལ་གནས་བྱེད་པ། 3

དེ་མཐོང་ཐུགས་རྩེ་སྦྱིས་པ་ཡི། ཀྱན་མཁུན་ཅུ་ཁྱུང་ངོགས་སུ་ནི།
ཁོང་བྱིར་པ་ཡི་སྤྱེ་བོ་ཡིས། ཡོངས་སུ་བཤམས་པའི་གདན་ལ་བཞུགས། 4

དེ་ཡི་རང་བཞིན་རྟིང་འཛིན་གྱིས། འཕྲལ་ལ་སྤྱེ་བ་བྲན་མཛད་ནས།
དཔུས་ཡོང་རྣམ་འགྱུར་རྣམ་པ་ཅན། མ་ཉི་མཚུངས་ལ་དེས་གསུངས་པ། 5

अथ षट्सप्ततितमः पल्लवः ।

क्रोधः सन्निहितः प्रतप्तमनसा मीर्षावशात् कामिनाम्
क्रोधान्धा निपतन्ति तीव्रतिमिरश्वध्रे मतिध्वंसिनः ।
तत्र क्रूरतरप्रकारनरकल्लेशात् प्रमूर्च्छाजुषा-
माकल्पक्षुरतल्पकल्पविषमक्षोणीक्षतानां क्षयः ॥ १ ॥

नदी मजिरवत्याख्यां आवल्यां भगवान् जिनः ।
सम्प्राप्तः सत्त्वमद्राक्षीदावृतं विवृतं जनैः ॥ २ ॥

महाकायं कृमिकुलैर्भक्ष्यमाणं व्रणोद्भवैः ।
सूचयन्तं व्यथारावैर्नरकस्थितिवैशसम् ॥ ३ ॥

तं दृष्ट्वा जातकरुणः सर्व्वज्ञस्तटिनीतटे ।
उपाविशत् पौरजनैरासने परिकल्पिते ॥ ४ ॥

सोऽवदद्विद्वताकारं जात्यन्धं महिषोपमम् ।
कृत्वा जातिस्मरं सद्यस्तद्रूपेण समाधिना ॥ ५ ॥

པི་རུ་ར་ཁྱོད་མི་བཟད་པའི། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྟོན་ནས།

ཚུལ་ལན་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། སློ་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྲན་ནས་ཅེ།

6

བདེ་གཤམས་ཀྱིས་གསུངས་དེ་ཐོས་ནས། མི་ཡི་ཚོགས་གི་དེས་སྒྲས་པ།

བཅོམ་ལྷན་མི་བཟད་སྟེག་པ་ཡི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་ཡོངས་སྟོན་དོ།

7

ཞེས་པ་སྒྲ་བ་དེ་ཡིས་ནི། མཚོག་དུ་སྟེ་བ་བྲན་པ་ལས།

སྟེ་བོ་མང་བོས་འདི་ཅེ་ཞེས། དག་སྟོང་དག་འདུན་དག་ལ་བྲིས།

8

དེ་ནས་དག་སྟོང་ཀྱན་དག་འབོས། དེ་ཡི་ལས་ཀྱི་དག་མཚན་ལས།

ངོ་མཚར་སྟོན་བྱུང་བྲིས་དེ་ལ། བཅོམ་ལྷན་ཀྱན་མཁུན་གྱིས་གསུངས་པ།

9

ས་བདག་པི་རུ་ར་ཞེས་པ་བྱ་ངན་མེད་བཞིན་མིག་གཡོ་མས།

ཀྱང་པས་བསྟུན་པའི་དག་མཚན་ཅན། འཕགས་བྱུང་དག་དུ་སྟོན་བྱུང་བྱུར།

10

ནས་ཞིག་སྒྲུང་ཅི་འབྲངས་པའི་གཉན། དབྱིད་དུས་རྒྱང་གི་གཡོ་བ་ཡིས།

འཁྲི་ཡིང་ཡིད་འོང་ནགས་ཚལ་དུ། དེ་ནི་བྱད་མེད་ཚོགས་དང་ཅེ།

11

ས་སྟོང་བྱད་མེད་དེ་དག་དེར། མེད་ཀྱི་འབྲུ་བས་བྲེལ་བྱུར་པ།

ཀྱང་གཏུབ་སྒྲ་ཡི་འདབ་ཆགས་ནི། རྣམ་པར་བསྟོན་ཅིང་རབ་དུ་འབྲམ།

12

དེར་ནི་ཞི་བ་ལ་བདེན་བཞིན། དཔེན་པར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡི།

རང་སངས་རྒྱས་ནི་དག་བཅོམ་གྱིས། ཡོངས་བསྟོན་མཛོས་མ་རྣམས་ཀྱིས་

མཐོང་། 13

अपि को विदुर क्रूरकर्मणो भुज्यते फलम् ।
अपि दौर्जन्यजननी सा मतिः स्मर्यते त्वया ॥ ६ ॥

श्रुत्वैतत् सुगतेनोक्तं स मनुष्यगिराब्रवीत् ।
तीव्रपापस्य भगवन् भुज्यते विपुलं फलम् ॥ ७ ॥

इति तस्य ब्रुवाणस्य जातिसंस्मरणात् परम् ।
किमेतदिति पप्रच्छ भिक्षुसङ्घं महाजनः ॥ ८ ॥

आश्चर्य्यवृत्तं भगवानानन्देनाथ भिक्षुणा ।
तत्कर्म कौतुकात् पृष्टः सर्व्वज्ञस्तमभाषत ॥ ९ ॥

उज्जयिन्यामभूत् पूर्व्वं विदुरो नाम भूपतिः ।
अशोक इव लोलाक्षीचरणाद्वतिकौतुकी ॥ १० ॥

स कदाचिद्बधूद्वन्दैर्मधौ मधुपबान्धवे ।
विललासानिलालोललताललितकानने ॥ ११ ॥

ता भूमिपालललनास्तत्र पुष्पोच्चयाकुलाः ।
विचेरु नूपुरारावतरङ्गितविहङ्गमाः ॥ १२ ॥

एकान्ते तत्र विश्रान्तं कान्ताः शान्तेरिवाश्रयम् ।
प्रत्येकबुद्धमर्हद्भिर्दृष्टुः परिवारितम् ॥ १३ ॥

སྒྲིལ་ཁྱད་རཅས་ནས་གནས་གྱུར་ཅིང་། བསམ་གཏན་སྒྲུན་ནི་གཡོ་མེད་པ།
དེ་མཐོང་འཕྲུལ་ལ་དེ་དག་ནས་ས། ཡིད་ནི་རབ་དུ་དང་པར་གྱུར་༥ 14

བསམ་གཏན་མཐར་ནི་དག་པའི་ཆོས། བདུད་ཅི་བཞིན་དུ་ཕྱོན་དེ་ལ།
ཀྱང་པར་བྱུག་བྱས་དེ་དག་གིས། ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ནས་ཉེ་བར་གནས༥ 15

མི་བདག་ཡུལ་དེར་སོང་བ་ཡི། བྱད་མེད་ནས་ས་དེར་མཛོལ་སྤོགས་མཐོང་།
ཚུལ་བྱིས་ས་དག་ལྷན་དེ་དག་གི། ལུས་ནི་བཅད་ལ་རབ་དུ་བསྐྱོས༥ 16

སྒྲིག་པ་དེ་ཡིས་ཡངས་པ་ཡི། དུས་སུ་དབྱལ་བ་ཉམ་ང་བར།
ནས་འགྱུར་སེམས་ཅན་གྱིས་ཟ་ཞིང་། ངན་པའི་དབྱིབས་ཅན་འདི་དག་སྒྲིན༥ 17

མགོ་ནས་ཀྱང་པར་དུ་མ་ཡི། ནས་འགྱུར་སྐ་ལས་བྱུང་གྱུར་པའི།
སྒྲིན་བུའི་རིགས་གྱིས་ཁེངས་གྱུར་བ། འདི་ཡི་ལུས་ནི་སྒྲོད་པ་ལྟོས༥ 18

བསྐལ་པའི་མཐར་ནི་དབྱལ་བ་དག། སྒྲུད་ནས་གདུམ་པོ་ཉིད་གྱུར་དེ།
རྩོན་པའི་ངང་ཚུལ་ལྷན་པ་འདིས། རང་སངས་བྱས་ནི་གསད་པར་འགྱུར༥ 19

སྒྲུར་ཡང་དབྱལ་བའི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས། ལུས་ཅན་ནས་པར་ཉམས་བྱེད་ཅིང་།
གྲངས་ལས་འདས་པའི་དུས་གྱིས་ནི། མི་ཉིད་རབ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར༥ 20

དེ་ནས་སྒྲིག་པ་ཟད་གྱུར་དེ། ཉོན་མོངས་མེ་ཆེན་དག་གི་ནི།
ཡིད་བྱུང་ཕྱོན་པ་ལྷུང་དར། ཞེས་པའི་བསྐྱན་པ་རབ་འབྱུང་འགྱུར༥ 21

स्थितं पर्यङ्कवन्धेन ध्यानस्तिमितलोचनम् ।
तं दृष्ट्वा सहस्रैवासां प्रसन्न मभवन्मनः ॥ १४ ॥

ध्यानान्ते ता दिशन्तं तं धर्म्मं शुद्धमिवामृतम् ।
परिवार्योपविविशुः कृतपादाभिवन्दनाः ॥ १५ ॥

नृपस्तं देशमभ्येत्य स्वैर्णं दृष्ट्वा तदुन्मूलम् ।
शरीरं शुद्धशीलानां तासां निग्रहमादिशत् ॥ १६ ॥

तेन पापेन विपुलं कालं नरकसङ्करे ।
यक्षोऽयं विकृतैः सत्त्वैर्भक्ष्यमाणो दुराकृतिः ॥ १७ ॥

आपादमस्तकानेकविकारिव्रणसम्भवैः ।
कीर्णं कृमिकुलैः कायं पश्यतास्य जुगुप्सितम् ॥ १८ ॥

कल्पान्ते नरकं भुक्त्वा चण्डालत्वमुपागतः ।
प्रत्येकबुद्धं मृगयाशीलोऽयं निहनिष्यति ॥ १९ ॥

पुनर्नरकसंक्षेपशौर्यमाणा यताकृतिः ।
संख्यातीतेन कालेन प्रयास्यति मनुष्यताम् ॥ २० ॥

शास्तुरुत्तरसंज्ञस्य ततः क्षपितकिल्बिषः ।
दीर्घक्षेपानलोद्भिन्नः शासने प्रव्रजिष्यति ॥ २१ ॥

དེ་ནས་ཀ་གི་འི་རྒྱལ་པོ་ཡི། རྒྱེད་མོས་ཚལ་དུ་མཛོས་མས་མཚོད།
 སྤག་དོག་ཁྲོ་བས་ལུས་དག་ནི། ཆད་པ་དྲག་པོས་གཅོད་པར་འགྱུར། 22

དེ་ཆེས་འདི་ཡི་སྤྱུག་བསྐལ་མེ། མི་བཟད་རབ་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར།
 ཞེས་པ་ལྟོན་པའི་གསུང་བོས་ནས། ཐམས་ཅད་ཆགས་བྲལ་ལྡན་པར་གྱུར། 23

དེ་ནས་དེར་ནི་ལྟོན་པའི་གསུང་གི་རང་བཞིན་བརྟུན་ཅི་འི་རྒྱན་རྫོགས་པས།
 ཆགས་བྲལ་སྤྱིད་པའི་འཛིགས་པའི་ཉོན་མོངས་བསམ་པས་གཟིར་བ་དེ་དག་
 རྣམས།

དགའ་བ་དང་ལྡན་དག་པའི་རྩ་ཡིས་བསམ་པ་རབ་དུ་རྫོགས་གྱུར་ཅིང་།
 རབ་ཞི་མེ་དོག་དགའ་ཚལ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་ག་ཤིང་སོང་། 24

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བརྫོད་པ་
 དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ལྷི་དུ་རའི་རྟོགས་པ་བརྫོད་པའི་
 ཡལ་འདབ་ལྟེ་བརྟན་ཅ་ཙ་བྱུག་པའོ།

उद्याने काशिराजस्य कान्ताभिः पूजितस्ततः ।
ईर्ष्याकोपेन शारीरं मवाप्स्यत्यग्रनिग्रहम् ॥ २२ ॥

ततोऽस्य तीव्रदुःखाग्ने रवमानं भविष्यति ।
इति शास्तुर्वचः श्रुत्वा सर्व्वे वैराग्यमाययुः ॥ २३ ॥

उद्दिमानामथ भवभयक्लेशचिन्तातुराणाम्
शास्तुः पूर्णैर्मृतविसरैर्वाङ्मयैस्तत्र तेषाम् ।
सक्ताह्लादैः कुशलसलिलैः स्नाय्यमानाशयानाम्
तापः कापि प्रशमकुसुमारामभाजां जगाम ॥ २४ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
विदुरावदानं षट्सप्ततितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙུང་བདུན་པ།

མི་བསྐྱུན་རབ་དུ་རྒྱས་པ་ཡིས། ཀུན་གྱི་ཡིན་ཏན་ཉམས་པར་བྱེད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འི་མཐུ་ཡིས་ནི། བཞིན་པར་དར་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། 1

ཨ་ཏ་མ་ཡའི་ནགས་ཀྱི་མཐར། འབྱུང་པོ་འི་ཁང་པའི་སྤྱུག་ནང་ན།

བཅོམ་ལྷན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལྟོན། བསམ་གཏན་རབ་དུ་སྦྱོང་ཞིང་གནས། 2

དེར་ནི་མི་བཟད་སྤྱེ་འབབ་པ། དག་པོས་བྱུ་མཆོག་ཞིང་པ་བཅོམ།

དེ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་པས། སྤྱིན་གྱི་སྦྱ་ཡང་གསལ་མ་གུར། 3

དེ་ནས་དལ་འབབ་པོགས་སྤྱ་ནི། བསམ་གཏན་མཐའ་ཅུ་ལྟོན་པའི་གསུང་།

ཉན་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ནི། བཞི་ཞེས་བཞེད་པ་སྟོན་དུ་འོངས། 4

ཡལ་འཁོར་སྤང་དང་འཕགས་སྦྱིས་པོ། མིག་མི་བཟང་དང་ནོར་བདག་གོ།

དེ་ཡི་ཞབས་ལ་དེ་དག་གིས། ཕྱག་འཆལ་རིན་ཅན་མེ་དོག་གཏོར། 5

དེ་དག་ལས་ནི་འཕགས་པའི་རིགས། ཡལ་འཁོར་སྤང་དང་འཕགས་སྦྱིས་པོ།

གཞན་གཉིས་གདུག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། དེ་དག་ལ་ནི་དམ་ཆོས་དག། 6

བཅོམ་ལྷན་འབྱུང་པོ་དགོངས་པ་ཡིས། རང་ལ་འོས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བསྟན།

གང་གིས་དེ་དག་བསྟན་པ་ཡི། ཆོས་ལ་རབ་དུ་མཐུས་པར་གུར། 7

དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་རབ་བདེན་ཅིང་། བསྐྱེད་པའི་གནས་བརྒྱུད་དེ་དག་ནམས།

བཅོམ་ལྷན་ཞབས་ལ་བདུད་ནས་ནི། གཞལ་མེད་ཁང་ནས་མཐོ་རིས་སོང་། 8

मममप्रतितमः पक्षवः ।

खलात्कर्षेण सर्वस्य गुणग्लानिः प्रजायते ।

भवत्यभ्युदयायैव प्रभावस्तु महात्मनाम् ॥ १ ॥

आह मायावनोपान्ते भगवान् सुगतः पुरा ।

सूतागारगुहागर्भे तस्यौ ध्यानपरायणः ॥ २ ॥

तत्र तौब्राशनिस्फोटनिष्पिष्टवृषकर्षकः ।

तेन ध्यानविल्लीनेन घनशब्दोऽपि न श्रुतः ॥ ३ ॥

ध्यानान्तेऽथ प्रवचनं शास्तु मन्दाकिनीतटे ।

चत्वारः श्रोतुमाजग्मुर्महाराजाभिधाः सुराः ॥ ४ ॥

धृतराष्ट्र-विरूढाख्य-विरूपाक्ष-धनाधिपाः ।

ते कौर्णरत्नकुसुमास्तस्य पादौ ववन्दिरे ॥ ५ ॥

तेषां त्वाचार्यजातीयौ धृतराष्ट्रविरूढकौ ।

द्वावन्यौ क्रूरजातीयौ तेषां स्वीचितभाषया ॥ ६ ॥

सङ्घर्म्मदेशनां चक्रे भगवान् भूतभावनः ।

येन शासनधर्मेषु बभूवुस्ते विशारदाः ॥ ७ ॥

शिक्षापदप्रणयिनस्ते रत्नत्रयमाश्रिताः ।

नत्वा भगवतः पादौ विमानैस्त्रिदिवं ययुः ॥ ८ ॥

དེ་དག་སོང་ཚེ་བཅོས་ཐུན་ལ། དེག་སྤོང་ཡ་མཚན་སྒྲེ་ནས་སྤྲོས།
 དེ་དག་སྤོན་ཚེ་བསོད་ནས་སྤོང་ལ། དེ་སྤོང་པ་ཐུས་པ་ཅད་རིག་པ་སྤྲོས། 9

སྤྲོས་པ་དེ་དག་སྤོང་ལ། སྤོན་བྱང་དེ་དག་དག་པོ་ནི།
 འདབ་བཟང་གཙུག་ཐུན་དེ་བཞིན་དུ། མི་དེ་དེ་དེ་དེ་སྤོང་ལ། 10

སྤོང་ལ་སྤོན་པ་འོད་སྤོང་ལ། བཀའ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་གྱུར་ནས།
 སྤོང་པ་ཐུན་འདབ་བཟང་དག་གིས་ནི། བཞི་བར་ཏུས་པ་མིན་པར་གྱུར། 11

ཞེས་པ་འདྲུག་ཞིང་མཛོད་ཁྲིམས་པ། འདབ་བཟང་གིས་ཀྱང་འོད་སྤོང་ལ།
 བཟུང་པ་རིན་ཅན་བཟང་ནས་ནི། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྤོང་ལ། 12

སྤོང་དེ་དག་ནི་འཕགས་པ་འོད་རིགས། ཡལ་འཁོར་སྤོང་དང་འཕགས་སྤོང་པོ།
 བཟུག་པ་འོད་འདབ་བཟང་དེ་དག་ནི། མིག་མི་བཟང་ཞིང་བདག་འདི། 13

ཞེས་པ་གསུང་བ་རྒྱལ་བ་ཡི། བསོད་ནས་སྤོང་པ་བདུན་ཅུ་ནི།
 བཟུང་པ་ཐུན་འདབ་བཟང་པ་ཡི། ཐུབ་པ་ཀེ་ཏེ་ཡ་ཀས་ཐོས། 14

དེ་ཡི་མཐུ་ཡི་ཡ་མཚན་དེ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྤོང་ལ། སྤོང་ལ།
 སྤོང་ལ་འོད་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས། བཟུང་པ་མཐོང་ཞིང་དག་པར་གྱུར། 15

དེ་ཡི་ཚ་བོ་ཤི་ལ་ཡང་། དེ་བཞིན་འདྲུལ་བ་ལ་བཟུང་ནས།
 བཟུང་པ་མཐོང་ཞིང་རྒྱ་ཆེ་བ། སྤོང་ལ་འོད་གིས་འདྲུས་ཐོབ་གྱུར། 16

तेषु यातेषु भगवान् भिक्षुभिर्जातविस्मयैः ।
प्राक् पुण्यसञ्चयं तेषां पृष्टः प्रोवाच सर्ववित् ॥ ८ ॥

अल्पाश्वाममहाश्वसौ पुरा नागौ बभूवतुः ।
तद्द्वेषिणौ सुपर्णौ च चूडिर्मिटिस्वरस्तथा ॥ ९ ॥

नागौ काश्यपसंज्ञस्य शास्तुः संप्राप्य शासनम् ।
सुपर्णयोरप्रपृष्टावभृतां बलशालिनौ ॥ १० ॥

द्वेषस्पर्द्धाभिमानेन सुपर्णावपि काश्यपात् ।
गृहीत्वा शासनं रत्नत्रयं शरणं मापतुः ॥ ११ ॥

तौ नागाचार्यजातीयौ धृतराष्ट्रविरूढकौ ।
क्रूरौ सुपर्णौ तावेतौ विरूपाक्षधनाधिपौ ॥ १२ ॥

जिनस्येति ब्रुवाणस्य पुण्यं सुवचनमृतम् ।
तद्वनोपान्तनिलयः श्रुत्वा कैनेयको मुनिः ॥ १३ ॥

विस्मितस्तत्प्रभावेण तमेव शरणं गतः ।
अनागामिफलास्थाभूत् सत्यदर्शननिर्दृतः ॥ १४ ॥

तद्भागिनेयः शैलोऽपि तथैव विनयाश्रितः ।
अनागामिफलोदारं सत्यदर्शनं माप्तवान् ॥ १५ ॥

དེ་དག་འཁོར་བཅས་བཅོས་ལྷན་གྱི། བསྟན་པའི་ཚོས་ལ་རབ་དགའ་ནིང་།
རབ་དུ་བྱུང་བ་སྒྲུང་ས་ནས་ནི། བསྟུགས་པར་འོས་པའི་དགྲ་བཅོས་ཐོབ། 17

དེ་ནས་དེ་ཡིས་སྟག་ནམས་ལ། བདེ་གཤེགས་བཀའ་ཡིས་ཀ་མི་ན།
ཤེས་པའི་བྱ་དང་སོགས་ལྱི། བྱ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྟན་པ་མཛད། 18

ཀི་ནི་ཡ་ཀ་ཤི་ལ་ནི། ཡིད་རབ་དང་མཐོང་དེ་དག་གིས།
སྟོན་གྱི་བསོད་ནམས་དག་སྟོང་གིས། དུས་ཤིང་བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས། 19

སྟོན་གྱི་སྟེ་བར་འདི་དག་ནི། བརྟན་པའི་ཁྱིམ་བདག་གཉིས།
ཨང་ག་ཨ་ག་ནུ་ཞེས་པ། སྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་དགའ་བར་བྱུང། 20

སྟོན་པའི་སྟུངས་བྱུང་དུ་ནི། ཚངས་པར་སྟོན་པ་སྟོན་དེ་དག།
མཐར་བྱས་སྟོན་ལས་དག་གིས་ནི། ད་ལྟ་རབ་དུ་ཞི་ཉིད་ཐོབ། 21

དེ་ལྟར་ཐུབ་མཆོག་བསོད་ནམས་སྟོན་ལས་ལས་སྟེས་པ།
དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་པ་དག་ནི་ཐོས་བྱུང་ནས།
རབ་དུ་ཞི་བའི་རིགས་པས་སྟོན་པའི་ལག་འབྲེན་ནི།
ཟིལ་གྱིས་མཚན་སྟོན་དག་སྟོང་དག་འདུན་ཅུ་ཅུ་གཞིག་བྱུང། 22

ཅེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཞེད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྱིལ་ཤིང་ལས་ཀི་ན་ཡ་ཀའི་རྟོགས་པ་བཞེད་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྟན་ཅུ་ཅུ་བརྟན་པའོ།

तौ सानुगौ भगवतः प्रसन्नौ धर्मशासने ।
प्रव्रज्यां समुपादाय श्लाघ्य मर्हन् च मापतुः ॥ १७ ॥

ततस्तदवशिष्टानां चक्रुः सुगतशासनात् ।
कफिणः शारिपुत्रश्च मौद्गल्यश्चापि देशनाम् ॥ १८ ॥

मनःप्रसादमालोक्य परं कैनेयशैलयोः ।
तत्पूवंपुण्यं भगवान् पृष्ट्वा भिक्षुभिरभ्यधात् ॥ १९ ॥

एतौ गृहपती पूर्वजन्मन्यङ्गाङ्गनाभिधौ ।
सुहृदौ धर्मनिरतौ वाराणस्यां बभूवतुः ॥ २० ॥

चरितब्रह्मचर्यौ तौ काश्यपस्यान्तिके गुरोः ।
पर्यन्तप्रणिधानेन प्राप्तावद्य प्रशान्तताम् ॥ २१ ॥

कथितमिति तथागतेन पुण्यं
मुनिवरयोः प्रणिधानजं निश्चयम् ।
अभवदवहितः प्रशान्तियुक्त्या
भवभुजगाभिभवाय भिक्षुसङ्घः ॥ २२ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कैनेयकावदानं सप्तसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་བརྒྱད་པ།

གང་གི་སྐབས་གསུམ་དབང་ཕྱག་ལ་ཡང་བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པའི།

མིག་ནི་ཞི་བ་མིན་པ་ཞི་བྱེད་ལ་དཔའ་ལྟར་བྱེད་པ།

ཆེན་པོ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆེར་འོས་ཆེན་པོ་ཆེད།

དག་མཚན་གྱིས་ནི་ཆེ་མོ་གིན་དུ་མཐོ་བ་དག་དུ་འཛོལས།

1

བརྒྱ་བྱིན་མདུན་སར་འཁོད་པ་སྟོན། མཐོ་རི་ནས་ལྷུང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།

རིག་ཅིང་སིང་གའི་གདན་སྟེང་དུ། དགའ་བ་རབ་དུ་ཐོབ་མ་གྱུར།

2

དེ་ཡི་མགོ་ལ་མན་ད་རའི། འཕྲེང་བ་གསེར་ལྷན་མཛེས་པ་ནི།

བསོད་ནམས་ས་ཡིན་བསྐྱབས་པ་ཡིས། ལང་ཚོ་དེ་དཔལ་བཞིན་ཉམས་པར་གྱུར།

3

དེ་ཡི་ཐིག་ལེ་གྲགས་པ་ལྟར། དཀར་ལ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་སྟེད།

རྒྱལ་གྱི་ཆུ་ཐིགས་གསར་པ་ཡིས། དན་སྒྲུལ་བཞིན་དུ་གནས་དག་བྱས།

4

དེ་ནི་སེམས་ནི་བསམས་པ་ལ། ཆགས་གིང་ལྷུང་ལ་ཉེ་གྱུར་པ།

དེ་ཡི་བསྟན་པ་ཕྲག་དོག་གིས། ཁྲིམ་བཞིན་རབ་དུ་རིང་བོར་སོང་།

5

ལྷ་ངན་ཡོངས་འདྲིས་དེ་མཐོང་ནས། འཛིགས་པའི་སྤེ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུལ་པ།

ལྷུང་བ་དག་ལ་ཉེ་བ་འདིར། དེ་ནི་རབ་དུ་བསམ་པར་མཛོད།

6

འཛིག་དེན་ནམས་ལ་རྒྱུད་པ་ཡིས། བསྐྱོམ་བྱ་མིན་པ་ཅེས་དེ་ངེས།

གང་ཞིག་གཉོན་མོངས་ཐིགས་པ་འདི། འགྲོ་བའི་བདག་པོ་བྱེད་ལ་ཡང་།

7

अष्टसप्ततितमः पल्लवः ।

उत्तुङ्गशृङ्गमधिरोहति कौतुकस्य
तेषां प्रभावमहिमा महतां महार्हः ।
ये पातयन्त्यशिरसं शमनप्रगल्भां
दृष्टिं दयाप्रणयिनीं त्रिदशेश्वरैऽपि ॥ १ ॥

सभासीनः पुरा शक्रः त्रिदिवच्युतिलक्ष्णैः ।
स्पृष्टः सिंहासनोत्सङ्गे न रतिं प्रत्यपद्यत ॥ २ ॥

सुवर्णरुचिरा तस्य मौलौ मन्दारमालिका ।
अपुण्योत्सन्नतारुण्या श्रीरिव म्लानतां ययौ ॥ ३ ॥

यशःशुभ्रे विलोपाय तिलके तस्य चक्रिरे ।
अपवादा इव नवाः पदं स्वेदोदविन्दवः ॥ ४ ॥

आसन्नपतनस्याथ चिन्तासंसक्तचेतसः ।
ईष्यारुष्टेव प्रययौ तस्य दूरतरं धृतिः ॥ ५ ॥

शुचः परिचितं दृष्ट्वा तमूचे चकिता शची ।
आसन्नेऽस्मिन्निपतने चिन्त्यतामवलम्बनम् ॥ ६ ॥

अलङ्घ्यं नास्ति लोकेषु विपदामिति निश्चयः ।
तवापि जगतां पत्यु र्यदिमाः क्लेशविलुषः ॥ ७ ॥

ངེས་པར་ནམ་ཀུན་གྱིས་བྱོམས་པས། འབད་པ་ཡིས་ནི་བཙལ་བཙལ་ནས།
ལྷུང་བ་ཡོན་ཏན་ལ་ཤིང་ཅིང་། ཆེན་པོ་ནམས་དང་འབྱོམས་པར་འདོད་། 8

ཁྱབ་བདག་རང་ཉིད་འཛམ་གྱིང་དུ། རེ་ཞིག་བོངས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི།
གྱུད་པ་བསྐྱུང་བར་བཟོད་པ་ཡི། དགོ་སྤྱོད་འགའ་ཞིག་བསྐྱུང་བར་བཟོད་། 9

གང་དག་དགོ་བས་བཟོད་བྱེད་ཅིང་། དགོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་བྱེད་པ།
དགོ་སྤྱོད་མཐུ་ནི་གྱ་ཆེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་འབགས་པ་བྲགས་པ་བོས། 10

ཞེས་པ་དགའ་མའི་ཆོག་བོས་ནས། དེ་བཞིན་ཞེས་སྒྲ་ལྟ་ཡི་བདག།
ས་ལ་མངོན་བྱོགས་ཉོན་མོངས་ནི། འཛིལ་བ་དགོ་སྤྱོད་ནམས་པ་དྲིས། 11

བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ནི་དྲིས་ཙམ་གྱིས། མཐུ་ཡིས་མངོན་ཁེངས་དེ་དག་གིས།
ཐལ་མོ་སྤྱོད་བྱས་དེ་ཉིད་ལ། བྱག་འཚལ་བཞིན་རས་བདུད་པར་བྱུར། 12

གང་ཞིག་བདག་ཉིད་ལ་འདུད་པ། དེ་ཡི་ཇི་ལྟར་སྐྱུང་བྱེད་འགྱུར།
ཞེས་བསམས་སྒྲ་ཡི་བདག་པོ་ནི། རེ་བ་ཉམས་པས་རང་གནས་སོང་། 13

དེ་ནས་དེ་ཡི་བདེ་གཤེགས་ནི། མཚོག་གི་བདུད་ཅི་ཐོབ་ཤེས་ནས།
ལྷུང་པ་རབ་དུ་ཉེ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤྱོདས་པ་དག་དུ་བསམ། 14

དེ་ནས་དེ་ནི་རྗེས་འབྲང་བཙས། དབང་བོའི་འཕྲིང་བའི་སྤྱག་ནང་ན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཁམས་ལ། རྩོམས་ཞུགས་གནས་པ་ལྟ་བུ་སོང་། 15

सर्व्वथा खलवैमुखादन्विष्यान्विष्य यत्नतः ।

महद्भिः सङ्गमिच्छन्ति गुणलुब्धा इवापदः ॥ ८ ॥

अवतीर्य्य स्वयं तावज्जम्बुद्वीपं त्वया विभो ।

मृग्यतां श्रमणः कश्चिद् व्यसने रक्षणक्षमः ॥ ९ ॥

प्रभावविपुलोत्कर्षाः श्रूयन्ते श्रमणाः किल ।

युज्यन्ते कुशलैरेव येषां कुशलगामिनः ॥ १० ॥

इति प्रियावचः श्रुत्वा तथेत्युक्त्वा मरुत्पतिः ।

क्षितिमभ्येत्य पप्रच्छ श्रमणान् क्लेशसंक्षयम् ॥ ११ ॥

शक्रप्रणयमात्रेण ते प्रभावाभिमानिनः ।

बभूवुरञ्जलिव्यग्रास्तत्प्रणामनताननाः ॥ १२ ॥

ते कुर्व्वन्ति कथं रक्षां मामेव प्रणमन्ति ये ।

पतिर्ध्यात्वेति मरुतां भग्नाशः स्वपदं ययौ ॥ १३ ॥

ततः स सुगतं ज्ञात्वा संप्राप्तपरमामृतम् ।

प्रत्यासन्ने निपतिते परिचाणममन्यत ॥ १४ ॥

इन्द्रमालगुहागर्भस्थितं सोऽथ तथागतम् ।

तेजोधातुसमापन्नं ययौ द्रष्टुं सहानुगैः ॥ १५ ॥

དེ་ནས་བདེ་སོགས་བདག་པོ་དེས། འཕྲལ་ལ་ཕྱག་དང་ཉེ་བར་བྱིན།

ཟུང་སྒྲུ་ལྷ་པ་ཞེས་པ་ཡི། གྲི་ཟའི་བྱ་ལ་གྱུས་བས་སྤྲོ།

16

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོས་ལྷན་འདས། མེ་ཡི་ཁམས་ལ་སྒྲིམས་ཉུགས་པ།

ཁོད་ནི་རང་གི་སྒྲུ་ཙལ་ལ། མཁས་པས་དོགས་པ་བྱ་བར་འོས།

17

གང་ཞིག་དུས་མིན་ཉེར་བཞུད་དང་། མ་བཟོད་པར་ནི་ནང་འཇུག་དང་།

བསམ་པ་ཤེས་པ་མིན་པ་དེ། དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྲད་པའི་གནས།

18

ཞེས་བཟོད་སྒྲུ་ཡི་རྒྱལ་པོ་ཡིས། རྒྱུ་བྱས་ལྷན་པ་གྲི་ཟའི་བྱ།

བྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཡི་དབྱུག་པ་ཅན། རྒྱུད་མང་སྤྲོ་སྤྲོ་ལེན་དུ་བཅུག།

19

རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོ་ལེན་དུ་འོང་། བཟོད་དབྱངས་དགའ་བ་དང་བཙས་པས།

དེ་ཡིས་རྒྱལ་བ་སང་བྱས་ཏེ། འབྲིག་བྱེད་ལྷ་བའི་གོ་སྐབས་བྱེ།

20

དེ་ནས་སྤྲོ་དང་བཙས་པ་ཡི། མཚོད་སྤྲོ་བརྒྱུ་པ་རབ་ཉུགས་ཏེ།

རབ་ཞིའི་བདུད་ཅིའི་ཆར་འབབས་པ། དགའ་བ་སྤྲོད་བྱེད་བདེ་གཤེགས་བརྩས།

21

ཕྱག་འཆལ་རབ་དུ་བདུད་པ་དེས། མགོ་ཡི་མན་དར་བའི་གོས།

སྤྲོ་བའི་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་ཡི། མེ་ལོང་དགའ་ནི་རབ་དུ་བྱིས།

22

དེ་ནས་རབ་ཉུགས་དེ་ལ་ནི། གང་གིས་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ།

ཆོས་ཀྱི་མིག་ནི་འབྱུང་བྱུང་པའི། བཀའ་དྲིན་རྒྱལ་བ་དེ་ཡིས་མཛད།

23

गुहान्तिकमथासाद्य ससहायः शचीपतिः ।
ऊचे पञ्चशिखं नाम गन्धर्व्वसुतमादरात् ॥ १६ ॥

तेजोधातुसमापन्नं भगवन्तं तथागतम् ।
स्वकलाकौशलेन त्वं प्रबोधयितुमर्हसि ॥ १७ ॥

उपसर्पत्यकाले यः प्रविश्यनिवेदितः ।
अनाशयज्ञः स सतामवमानस्य भाजनम् ॥ १८ ॥

इत्युक्तः सुरराजेन धीमान् गन्धर्व्वदारकः ।
वैदूर्य्यदण्डामकरोद्दीणां सुस्वरसारणाम् ॥ १९ ॥

स्वभावमधुरोदाररम्याभिः स्तुतिगौतिभिः ।
स विबोध्य जिनं चक्रे दशनावसरं हरेः ॥ २० ॥

ततः प्रविश्य सुगतं देवैः सह शतक्रतुः ।
ददशं हर्षजननं वर्षन्तं प्रशमामृतम् ॥ २१ ॥

स प्रणामानतः शास्तुर्नखदर्पणमार्जनम् ।
चकार मौलिमन्दारमकरन्देन पादयोः ॥ २२ ॥

ततस्तस्य प्रविष्टस्य प्रसादं विदधे जिनः ।
सत्यसन्दर्शनाद्येन धर्मचक्षुर्बभूव सः ॥ २३ ॥

ཡོངས་ལྷུང་དེ་ཡི་འབྲུལ་ལ་ནི། རང་གི་སྤྱན་ནིད་ཐོབ་པར་གྱུར།

བསོད་ནམས་མཐུ་ནི་དེ་དག་གིས། ལྷུང་བའི་མཚན་ནིན་རབ་དུ་ཞི། 24

ཇི་སྲིད་འཛོ་བར་བདེ་བར་ག་གཤགས། སྐབས་འོས་དེ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་།

བདག་ནི་རབ་ཐར་ཅེས་བརྗོད་ནས། དེ་ལ་ཞུས་ནས་མགྲོ་རིས་སོང་། 25

དུས་བྱ་ར་ཡི་བྱ་མོ་མཆོས། ཟུར་སྤྱད་ལྷ་པ་ལ་དེས་བྱིན།

དམ་པ་ནམས་ནི་པན་པའི་ཆ། བྱ་ལོན་བཞིན་དུ་སེམས་པར་བྱེད། 26

དགོ་བ་ཐོབ་པས་བརྒྱ་བྱིན་ནི། གསར་དུ་འབྱུངས་པས་ཡ་མཚན་པ།

དགོ་སྤོང་གིས་འིས་བཅོས་ལྷན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱིན་པས་དེར་གསུངས་པ། 27

གོང་ཁྱིར་མཆོས་ལྷན་དག་དུ་སྡོན། ས་ཡི་བདག་པོ་སྐལ་བཟང་གིས།

སྡོན་པ་ལོག་པར་དང་སེལ་གྱི། སྐུ་ཡི་མཆོད་དེན་རབ་དུ་བྱས། 28

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྡོན་ལས་ཆོགས་ལྷན་པས།

རྒྱལ་པོ་དེས་ནི་རྩ་ཡི་དབང་ནིད་ཐོབ།

འབྱོར་པས་ཚོས་ཀྱི་བཅོངས་ཞེས་གསུངས་ནས་ནི།

བཅོས་ལྷན་གསུང་ནི་རབ་དུ་ཞི་བར་གྱུར། 29

ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་བརྗོད་པ་

དཔག་བསམ་གྱི་ཁྲི་གིང་ལས་བརྒྱ་བྱིན་ལྷུང་བའི་དོགས་བ་བརྗོད་

པའི་ཡལ་འདབ་ལྷེ་བདུན་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།

परिच्युतः स सहसा स्वमेवासन माप्तवाम् ।
तेन पुण्यप्रभावेण प्रशान्तश्च्युतिलक्षणः ॥ २४ ॥

यावज्जीवं स सुगतं शरण्यं शरणं गतः ।
अतिक्रान्तोऽहमित्युक्त्वा तमामन्त्य ययौ दिवम् ॥ २५ ॥

ललितां तुम्बुरुसुतां ददौ पञ्चशिखाय सः ।
ऋणवत् कुरुते चिन्तामुपकारकणः सताम् ॥ २६ ॥

शक्रस्य कुशलावाप्या प्रत्ययोद्भूतविस्मयैः ।
भिष्णुभिर्भगवान् पृष्टः सर्वज्ञस्तानभाषत ॥ २७ ॥

शोभावत्यां पुरि पुरा शोभाख्यः पृथिवीपतिः ।
ककुत्सन्दस्य शरीरं स्तूपं शास्तुरकारयत् ॥ २८ ॥

तत्पूर्णपुण्यप्रणिधानयोगात्
प्राप्तः स राजा चिदशेश्वरत्वम् ।
धर्मानुबद्धां भगवान् विभूति
मुक्तेति वाणीमनयत् प्रशान्तिम् ॥ २९ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शक्रच्यवनावदानमष्टसप्ततितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱན་ཅུ་ཙུ་བྱ་པ།

བྱད་མེད་སྒོ་ཡི་སྒྲིན་མོ་ནམས་ཀྱིས་སྒོ་གྲོས་སྒོངས་བྱས་ཤིང་།
བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡིད་ནི་དོར་ལ་ཉུགས་གྱུར་པ།
སྒྲིས་བྱ་གང་ཞིག་རབ་ཞི་དང་བྲལ་ཞི་བར་སི་བགྱོད་པ།
དེ་དེངས་པར་འབྲལ་ལ་ཉོན་སྒོངས་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་༥

1

གང་གིས་ན་ཚོད་བྱེད་དག་ནི། ཐོས་པ་བརྗོད་ཅིང་ཚངས་སྒྲིབ་སྒྲིབ།
བྲམ་ཟེའཚོ་བ་བདེ་ཞེས་པ། མཉན་ཡོད་དུ་ནི་སྒྲོན་བྱུང་གྱུར་༥

2

མཇེའ་བས་གཉེན་གྱིས་གསོལ་བདབ་པའི། གན་བོ་སྤྲ་ར་ཁ་བོ་དེ།
རོས་ཀྱི་ལས་གྱི་ངོ་དག་ཏུ། བྱད་མེད་རབ་ཏུ་བརྒྱང་བར་བྱས་༥

3

ལོངས་སྒྲོད་གསར་པ་ལ་ཆགས་དེ། རྒྱང་ས་གཡོ་ལྷན་ས་ཞེས་པ།
དར་ལ་བབ་ཅིང་མིག་གཡོ་ས། ཤིན་ཏུ་ཡིད་འོང་ཉིད་ཏུ་གྱུར་༥

4

དེ་ནི་དེ་ལ་རིས་བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་སྤེད་པ་མིན་པར་གྱུར།
བྱད་མེད་སི་གྲུས་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཡང་དག་ཆགས་ལ་ཆགས་བྲལ་ཉིད་༥

5

དེས་བསམ་ཀྱན་ཏུ་སི་འགྲོགས་པའི། ག་བས་སྤྲ་དཀར་ལྷན་པའི་ཁྱོད།
བདག་གི་ལང་ཚོ་འདི་བྲིགས་འདི་ལ། བསོད་ནམས་མིན་པས་ཉེ་བར་གནས་༥

6

ऊनाशीतितमः पल्लवः ।

स्त्रीभिर्विमोहितमतेष्टंहराक्षसीभि-
र्वित्तप्रवृत्तमनसः सुखवाञ्छयैव ।

क्लेशाः पतन्ति परुषाः पुरुषस्य देहे

गच्छन्ति नाम न विना प्रशमं शमं ये ॥ १ ॥

आवस्थां ब्राह्मणः पूर्वं जीवशर्माभिधोऽभवत् ।

वयसोऽर्द्धं श्रुताध्यायी ब्रह्मचर्यं चचार सः ॥ २ ॥

स जराशवलश्मश्रुः स्नेहादन्धुभिरथितः ।

धर्ममार्गानुरोधेन विदधे दारसंग्रहम् ॥ ३ ॥

पत्नी तरलिका नाम तरुणी तरलेक्षणा ।

नैव सम्भोगलुब्धस्य तस्यातिदयिताभवत् ॥ ४ ॥

तस्या ज्वरोऽयमेतस्मिन्नरुचिः सुतरामभूत् ।

अभक्तरक्ताः संसक्तविरक्ता एव योषितः ॥ ५ ॥

साचिन्तयदनर्होऽयं जरासारशिरोरुहः ।

मम यौवनदर्पोऽस्मिन्नपुण्योपनतः पतिः ॥ ६ ॥

གན་པོས་གཞིན་ཉུམ་སྒྲིབ་པ། ལུས་ནི་ཉམས་པ་གོ་བྱེད་དག།
ག་བས་སྒྲནས་བཟང་བྱས་དེ། མཉེན་ག་ཀྱིས་གི་རྒྱུ་པ་བཞིན་།

གན་པོ་དལ་གྱིས་ཅུང་ཟད་ནི། འཁམས་ཤིང་སྒྲ་པོར་རབ་བྱུར་པ།
ས་ལ་ལང་ཚོ་འཛོལ་བུ་ནི། རྩོད་བ་འཚོལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་།

གན་པོ་སྒྲོ་ལྷན་མ་ཡིན་པ། འཇིག་རྟེན་པ་རེལ་དོན་གཤམ་པས།
གཞན་གྱི་ལོངས་སྒྲིབ་ལ་སྦྱར་གང་། དེ་ཉིད་བདག་གིས་རབ་བྱུ་བ།

འདི་ནི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཚོ། ཀླུ་པོ་འདི་ལྷན་དང་མཛའ་བས།
བཅེ་མེད་ལོངས་སྒྲིབ་མ་བཟུམས་པ། བདེ་བ་བདག་གིས་སྒྲིབ་སྤྱི་ལྷས།

ཞེས་བསམས་རིགས་བཟང་ཇེས་མཐུན་ཞིང་། རོ་ཚ་ལྷན་བ་བཞིན་བྱེད་སྤྱི་ལ།
དུལ་བ་ཡིས་ནི་མཛོལ་བྱོགས་དེ། དལ་གྱིས་བདག་པོ་ལ་སྦྱས་པ།

བྱ་མེད་བདེ་བ་འཚོལ་བྱེད་པ། ཁྱིད་ནི་ཁྱིམ་དུ་ཆགས་པ་ཡིས།
བཟོད་པར་དཀའ་བའི་དབུལ་པོ་ཉིད། ཁྱིད་ཀྱི་ལག་པས་བྲངས་ནས་བྲངས།

གང་ཞིག་ཚོས་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། དལ་པོ་འཛོལ་ལས་དག་ལ་དགའ།
རབ་མང་འགོད་པའི་བརྒྱུད་ལྷན་པའི། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་དེས་ཅི་བྱེད་།

གང་དུ་ཁྱིམ་བདག་སྒྲོམ་ལས་ལས། ཁྱིམ་གྱི་རྩུབ་ནི་མིག་གཏོང་བ།
དེར་ནི་བྱད་མེད་ཆོངས་པ་ནམས། རོར་སྒྲུབ་སྤྱད་དུ་འབྱུང་ངམ་ཅི།

वृद्धस्य तरुणौभोगः शरीरक्षयसूचकः ।

केशग्रहेण जरया वात्सल्येनेव वार्यते ॥ ७ ॥

किञ्चित्सङ्कोचकुटिलः प्रयाति स्थविरः शनैः ।

हारितं यौवनमणिं वीक्षमाण इवावनौ ॥ ८ ॥

वृद्धेन परलोकार्थमानीता यदि धीमता ।

परभोगप्रणयिनौ तत्तदेव करोम्यहम् ॥ ९ ॥

अन्तर्गृहगते त्वस्मिन्न शक्यं चैारकामिभिः ।

प्रेमनिर्दयसम्भोगनिरर्गलसुखं मया ॥ १० ॥

इति सञ्चिन्त्य साभ्येत्य शनैः पतिमभाषत ।

लज्जमानेव विनयादाभिजात्यानुकारिणौ ॥ ११ ॥

गृहसक्तेन भवता निर्व्यापारसुखैषिणा ।

हस्तेनाकृष्य दारिद्र्यमानीतं वत दुःसहम् ॥ १२ ॥

उद्योगद्वेषिणस्तीव्रमालस्यं यस्य वल्लभम् ।

बहुव्ययप्रवाहार्हं विवाहं स करोति किम् ॥ १३ ॥

यस्यालस्याद् गृहपति गृहकोणं न मुञ्चति ।

धनार्जनाय निर्यान्तु मुग्धास्तत्र किमङ्गनाः ॥ १४ ॥

གང་ན་སྤྱིས་པ་སྤྱོད་ལྟ་བུས། ཕྱི་ཡི་ཐ་སྤྱད་ལ་དགའ་ཞིང་།

བྱད་མེད་ཁྱིམ་གྱིས་བྱ་བར་ཆགས། དེ་ནི་དོན་ཀྱན་ཐུན་ཐུམ་མཚོགས། 15

ལས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཁྱིམ་ནི་དགའ་སྟོན་ཡོངས་སྟོན་ཉམས་གྱུར་ཅིང་།

བྱན་མེད་གོས་མེད་བྱད་མེད་དག་ནི་རྩར་སྤྱུག་ཅི་མ་ཅན་ན་ཞིན།

ཁྱི་དང་མལ་ཐུན་ནམ་པར་ཉམས་ཤིང་ཆུ་སྟོན་ཆག་པའི་སྤྱད་དང་ལྟན།

འབངས་མེད་ཡོ་བྱད་མེད་ཅིང་ཡུན་རིང་ཞོ་སྤྱབ་སྤྱོད་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། 16

དེ་ཡིས་དེ་བརྗོད་བྲམ་ཟེ་དེ། ཞོར་ལ་མངོན་དུ་བྱོགས་ཏེ་སོང་།

བྱད་མེད་ཀྱིས་ནི་དབང་བྲམ་ནམས། ཡལ་གྱི་གཡང་ས་དག་དུ་སྤྱང་། 17

དེ་ཡིས་ཞོར་འཛིན་གྱ་མཚོ་འི་མཐར། འཁུམས་ནས་སྤྱིན་པ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ།

གསེར་དང་གོས་ནི་རྫོགས་གྱུར་པས། དུས་ཀྱི་རང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་སོང་། 18

དེ་ནས་ཁྱིམ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དེ། སོང་བ་གྲོང་མཐའི་ནགས་ཚལ་དུ།

ཚོས་ཀྱན་པ་ཡི་བཅོམ་གྱུར་ནས། ལུས་ཙམ་རྩལ་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར། 19

བདེ་བ་དོན་གཉིར་བྱས་པ་ཡིས། དོན་མེད་དོར་ནི་ཉིར་བསྐྱབས་ཀྱང་།

སྤྱང་མ་ཆུ་ཡི་ཐོགས་པ་བཞིན། བྱད་པོ་བཞིན་པ་མིན་པས་བྱད། 20

དེས་བསམས་ཀྱི་མ་འབད་པ་ཡིས། བདག་གི་ནོར་ར་ནི་བསྐྱབས་གྱུར་ཀྱང་།

བདག་ནི་སྤལ་དང་སི་ལྟ་བུས། མི་ལས་མཐོང་དང་མཚུངས་པར་གྱུར། 21

सोत्साहः पुरुषो यच्च व्यवहाररति वैहिः ।

गृहव्यापारसक्ता स्त्री सर्वास्तच्च सुसम्पदः ॥ १५ ॥

अभूषणमनम्बरं मलिनकोणलीनाङ्गनम्

विशीर्णशयनासनं स्फुटितवारिधानौघटम् ।

अदासमनुपस्करं चिरनिवृत्तमन्यस्वनम्

गृहं विरतकर्मणां भवति भग्नभोगोत्सवम् ॥ १६ ॥

इत्युक्तः स तथा विप्रः प्रतस्थे द्रविणोन्मुखः ।

पतन्ति विषयश्वभ्रे ह्यपि योषिद्वशोक्ताः ॥ १७ ॥

स सागरान्तां वसुधां भ्रान्त्वा लब्धप्रतिग्रहः ।

कालेन स्वपुरीं प्राप सम्पूर्णकनकाम्बरः ॥ १८ ॥

गृहोत्कण्ठोत्कराक्रान्तः पुरौपर्यन्तकानने ।

शरौरमात्रशेषोऽभूद् दस्युभिर्मुषितोऽथ सः ॥ १९ ॥

अनर्थोपार्जितोऽप्यर्थः सामर्थ्येन सुखार्थिना ।

करोत्यनिच्छया धातु मरुवारिकणायितम् ॥ २० ॥

सोऽचिन्तयद्दहो यत्नादपि वित्तं मयार्जितम् ।

अभाग्ययोगाद् यातं मे स्वप्नदर्शनतुल्यताम् ॥ २१ ॥

ནོར་ནི་དོན་གཉིས་ཆུང་མ་ཡིས། གན་དུ་ལག་སྟོང་བདག་ཕྱིན་ན།
སྒྲན་པ་དྲག་པོའི་དུག་ལྡན་པའི། ཚོག་ཅུབ་བརྗོད་པས་བདག་མི་འཛོ། 22

དེ་སྒྲན་བདག་ནི་འདི་ཉིད་དུ། འཕྲལ་ལ་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་པན།
དབུལ་བའི་ཉིར་འཛོ་དྲག་པོ་ཡིས། ཁྲིམ་དུ་བྱད་མེད་མཛོན་མི་བཟོང། 23

ཅེས་བསམས་དེ་ཡིས་འབྲི་གིང་གི། ཞགས་པ་དག་ནི་མགྲིན་པར་བཞེད།
ཉོན་མོངས་དྲག་པོས་ཉོན་ནམས་ཀྱིས། གཉོན་དང་སྒྲན་པ་འཛི་བ་ཡིན། 24

སྒྲབས་དེར་བཅོས་ལྡན་བརྟེ་བ་ཡི། གྱུ་མཚོ་འབྱུང་པོ་ལ་དགོངས་པ།
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེ་ཡིས་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་གཤམ་ནས་ནགས་སུ་བྱོན། 25

དེ་ནས་དེ་ཡིས་གཉིས་སྒྲིམ་ནི། བརྟེ་བས་དབུགས་སྤྱུང་ཞགས་པ་བཤང་།
དེ་ཡིས་བྱིན་པའི་གཏིར་གླངས་ནས། དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཁྲིམ་དུ་སྟོང་། 26

དེ་ཡི་ཆུང་མ་ནོར་གྱིས་ཀྱང་། ཇེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་མ་གྱུར།
གཞན་གྱི་རིག་པ་ལ་ཆགས་པའི། བྱད་མེད་ནོར་གྱིས་ཚམ་མི་འབྱུར། 27

ལོངས་སྟོད་ཚོས་པ་ཆེ་ལ་ཡང་། དུས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ཆགས་བྲལ་དེས།
བསམ་པ་ཀྱང་མ་འཁོར་བ་ན། དེ་ཉིད་དུ་ན་བདེ་བ་མེད། 28

དབུལ་དང་མཚུངས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཅི་ཞིག་ཡོད།
དེ་བས་ཀྱང་ནི་ནོར་བསྐྱབས་རབ་སྤྱུག་བསྐྱལ།

शून्यपाणिर्धनार्थिन्याः पत्न्याः प्राप्याहमन्तिकम् ।
न जीवाम्यवमानोग्रविषैः परुषभाषितैः ॥ २२ ॥

तस्मादिहैव मे सद्यः पाशेनोदन्धनं हितम् ।
दारिद्र्योपद्रवक्रूरं स्त्रीशस्त्रं न सहे गृहम् ॥ २३ ॥

इति सच्चिन्त्य स लतापाशं कण्ठे न्यवेशयत् ।
तीव्रक्लेशविषण्णानां निधनं बन्धुसङ्गमः ॥ २४ ॥

अत्रान्तरे कृपासिन्धु भगवान् भूतभावनः ।
दुःखं ज्ञात्वास्य सर्वज्ञस्तदर्थं वनमाययौ ॥ २५ ॥

दययाश्वासितस्तेन त्यक्त्वा पाशमथ द्विजः ।
तद्वत्तं निधिमादाय तं प्रणम्य ययौ गृहम् ॥ २६ ॥

तस्य भार्या धनेनापि न जगामानुकूलताम् ।
परसंस्पर्शरागिण्य स्तुष्यन्त्यर्थेन न स्त्रियः ॥ २७ ॥

स कालेन महारम्भभोगेऽप्युद्विग्नमानसः ।
अचिन्तयद्दहो नास्ति संसारे तत्त्वतः सुखम् ॥ २८ ॥

दारिद्र्यतुल्यं किमिहास्ति दुःखं
धनार्जनं दुःखतरं ततोऽपि ।

धनोपभोगः सुखलेशदिग्धः

पदे पदे दुःखशतानि स्रूते ॥ २६ ॥

विरक्तश्चिन्तयित्वेति स गत्वा जेतकाननम् ।

भगवन्तं भवोच्छिद्यै शास्तारं शरणं ययौ ॥ २७ ॥

तस्याशयं सानुशयं धातुं ज्ञात्वा गतिं तथा ।

भगवान् धर्ममैषज्यं भवगोमभिषग् ददौ ॥ २८ ॥

स दृष्टसत्यः प्रव्रज्यां समादाय प्रसादिना ।

सर्वक्लेशप्रहाणाहं महत्त्वं समवाप्तवान् ॥ २९ ॥

तस्य तामद्भुतां सिद्धिं दृष्ट्वा विपुलविस्मयैः ।

भिक्षुभिर्भगवान् पृष्ट स्तद्वृत्तान्तं मभाषत ॥ ३० ॥

पुरा महेन्द्रसंज्ञोऽभूद्द्वाराणस्यां नरेश्वरः ।

यस्याग्रा सर्वसत्त्वेषु दयेव दयिताभवत् ॥ ३१ ॥

यं जनः परदेशेभ्यस्तीव्रं कुगतितापितः ।

छायावृक्षमिवाभ्येत्य सन्मार्गस्थं मशिश्नियत् ॥ ३२ ॥

कदाचित् प्रतिसामन्तैर्निरुद्धनगरोऽपि सः ।

अक्रोधः सर्वनिधने न युद्धे विदधे धियम् ॥ ३३ ॥

དེ་ནི་སྒྲོ་བ་མེད་ཤེས་ནས། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།

སྲིད་པས་ནོར་ནི་སྒྲངས་བྱས་དེ། དག་པོ་དག་ལ་བརྟེན་པར་བྱང་། 37

དེ་ནས་སྒྲོག་ཆགས་གསེད་པ་ལ། ཡིད་བྱུར་གྱལ་སྲིད་རབ་བཏང་ནས།

ས་ཡི་བདག་པོ་བཟོད་པའི་ཞིང་། གཅིག་ཤུ་མ་ཆོར་ནགས་སྤུ་མོང་། 38

རྩེ་ལ་གྲུས་དང་སེམས་ཅན་ལ། རོ་ཆ་རབ་བཏང་ངན་བ་ཡི།

སྒྲོན་པོ་ཆགས་པས་མྱོང་ནམས་ཀྱིས། བ་རོལ་གྱལ་བྲན་གྱལ་པོར་བྱས། 39

མི་བདག་གསར་པའི་ངོས་ན་ནི། གསར་བ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་འཕལ།

རང་གི་རྩེ་པོ་བཏང་ནམས་ལ། འོས་པ་མིན་པ་འབའ་ཞིག་ལྷན། 40

དེ་དག་ས་བདག་གསར་པ་ཡི། སྒྲོ་སྤང་ནམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་བཀག།

སྒྲོ་བས་བདག་ཉིད་ལ་མ་ཆོན་དེ། སྤྱགས་བྱུང་རོ་ཆས་སྤྱུ་སྒྲངས་པ། 41

རྩེ་པོ་མཉེས་གཤིན་ཉིད་སྤྲོ་བ། དབང་ཆེན་སྒྲེ་ནི་རབ་བཏང་ནས།

སྒྲིག་ཅན་བདབ་ཅག་གཞན་སྒྲོན། དམོད་པའི་གདུང་བ་བཟོད་པར་བྱེད། 42

དཔལ་ནི་སྤྱིད་བྱེད་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་ནམས་རིན་ཅན་ཆོགས་ཀྱི་གྲུས་པར་བྱེད།

ལྷ་ཤར་རྩི་མེད་ཤིན་དུ་གྱུ་ཆེ་དེ་ནི་ཁོག་པ་སྤྱོད་བ་བྱེད་ཀྱིས་བཏང་།

ད་ལྷ་བདག་ངན་སྒྲོལ་བཏོན་ཅིང་བྱེད་དུ་སྤྱོགས་ཐོབ་སྒྲོངས་པའི་དུང་དག་གི།

ཁ་ལ་བསྐྱང་པོས་སྤང་བྱས་ཆོང་དུག་པོ་ཅི་ཞིག་ལ་སྒྲོགས་མི་སྤྲོད་འདྲག། 43

तं विज्ञाय निरुत्साहं विरक्ताः सर्व्वमन्त्रिणः ।
लुब्धा द्रविणमादाय बभूवुः शत्रुसंश्रयाः ॥ ३७ ॥

अथ प्राणिवधोद्देगत्यक्तराज्यः स भूपतिः ।
अलक्षितः क्षमाक्षेत्र मेकाकौ काननं ययौ ॥ ३८ ॥

प्रभुभक्तिं समुत्सृज्य सत्त्वं लज्जाच्च दुर्जनाः ।
अमात्याः प्रतिसामन्तं लोभान्धाश्चक्रिरे नृपम् ॥ ३९ ॥

नवस्य नृपतेः पार्श्वे नवा एव जजृम्भिरे ।
स्वस्वामित्यागिनां लग्न मनौचित्यन्तु केवलम् ॥ ४० ॥

ते नवस्य क्षितिपतेर्द्वारस्थैर्वारिताश्चिरम् ।
खेदादात्मानमुद्दिश्य जगुर्निश्चस्य लज्जिताः ॥ ४१ ॥

महेन्द्रसेनं सन्तज्य पेशलं सुलभं प्रभुम् ।
परद्वारि वयं पापाः शापतापं सहामहे ॥ ४२ ॥

त्यक्तः श्रीजनकः सुरासुरवरव्याकीर्णरत्नोत्करः
स स्वच्छः पयसां निधिः पृथुतरः शून्याशयेन त्वया ।
हे नीचोन्मुख शङ्खमूर्ख कुपते द्वारेऽधुना लम्बसे
तूष्णीमास्व खले नमत्कृतमुखस्तारं किमाक्रन्दसि ॥ ४३ ॥

དེ་ལྟར་རབ་གདུང་སྒྲོན་པོ་ནམས། རྒྱལ་སྤྲིད་གསར་པའི་ཚ་གདུང་ལ།
དབང་ཆེན་སྡེ་ཡི་ཆུ་བ་ནི། རབ་དུ་བཟ་བར་འདོད་པར་གྱུར།།

44

སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་ཞི་བ་ཡི། དགའ་ཚལ་ནགས་ན་གནས་པ་དང་།
ཉེ་བར་བས་ཟེ་སྒྲོང་བ་ཡི། ཀེའུ་ཤི་ཀ་ཞེས་པ་འོངས།།

45

འབྲས་བུ་ཙུ་བས་ས་བདག་གིས། མགོན་བྱས་ངལ་བསེས་དེ་ལ་ནི།
དེ་ཡིས་འོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དག། རྒྱལ་བས་རྒྱས་པ་རབ་སྤྲས་པ།།

46

སྒྲོང་བའི་ཚྲིགས་ཀྱི་ཀྱན་དོག་གི། འབྲས་བུ་ཆེ་ལྷན་དབག་བསམ་གྱིང་།
མི་བདག་དབང་ཆེན་སྡེ་ལ་བདག། དབུལ་བ་ཡིས་ནི་སྒྲོང་དུ་འགྲོ།།

47

དེ་ཐོས་མི་བདག་སྤྲུལ་བསྐལ་དང་། ལྷན་པས་དེ་ལ་རབ་སྤྲས་པ།
བས་ཟེང་ནི་དབང་ཆེན་སྡེ། དབལ་དང་བུལ་བས་བདག་སྤྲད་དོ།།

48

སྒྲོང་བ་ཁྱོད་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལས། གང་ལ་གདུང་བ་སྟེར་དུ་འོངས།
སྤྱབ་བྱེད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཉིད་བདག་གིས་བྲོབ།།

49

གང་གི་རེ་བ་ཉམས་པ་ཡི། སྒྲོང་བའི་བཞིན་ལོག་མཐོང་གྱུར་པ།
གྱིང་བསྐས་ལྟ་བུ་བདག་གི་ལུས། འབྲས་བུ་མེད་པ་དག་གིས་ཅི།།

50

ཞེས་པ་རྒྱལ་པོ་འི་ཚྲིག་ཐོས་ནས། རོ་བ་བརྒྱན་བཞིན་གཉིས་སྤྲེས་ནི།
དེ་ཐག་ཆད་པས་ཡུན་རིང་ན། འདུས་ཤེས་བྲོབ་ནས་རབ་སྤྲས་པ།།

51

नवराज्यातपे तीव्रे मन्त्रिणामिति शोचताम् ।
महेन्द्रसेनचन्द्रस्य स्पृहा सन्दर्शनेऽभवत् ॥ ४४ ॥

अस्मिन्नवसरे राज्ञः शमारामवनस्थितेः ।
समीपं कौशिको नाम ब्राह्मणोऽर्थी समाययो ॥ ४५ ॥

स विश्रान्तः कृतातिथ्यः फलमूलैर्महीभुजा ।
पृष्टः प्रोवाच विनयात् तचागमनकारणम् ॥ ४६ ॥

सर्वार्थिसार्थसङ्कल्पकल्पवृक्षमहाफलम् ।
महेन्द्रसेनं गच्छामि दारिद्र्याद् याचितुं नृपम् ॥ ४७ ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिस्तमभाषत दुःखितः ।
आशागतार्थिवैमुख्यतापोष्णं निःश्वसन्मुहुः ॥ ४८ ॥

ब्रह्मन् महेन्द्रसेनोऽहं धिङ्मां विरहितं श्रिया ।
वैमुख्याद् यस्य सन्तापमर्थो त्वं दातुमागतः ॥ ४९ ॥

किं निष्फलेन वपुषा शुष्कवृक्षोपमस्य मे ।
आशाभङ्गपरिम्लानं मुखं पश्यन्ति येऽर्थिनः ॥ ५० ॥

इति राजवचः श्रुत्वा द्विजश्छिन्नमनोरथः ।
चिरेण संज्ञा मासाद्य शिलाहत इवाब्रवीत् ॥ ५१ ॥

བདག་ལ་སྐལ་བ་མེད་པ་ཡིས། ས་སྤྱོད་བྱིས་འབྱོར་བ་སྤངས།
གཏོང་བ་བྱིས་ལྷན་ཉིད་སྤྲོ་བ། འཛིག་དེན་དུ་ནི་ག་ལ་ཉིད།

52

ཚོག་ཤེས་རྒྱན་ལྷན་བྱིས་མཛོད་པ། རྒྱལ་སྤྱི་དག་ལས་ཤིན་དུ་ལྷག།
གང་ཞིག་མཛོད་པོ་གཞན་མེད་པའི། སྤྱོད་ནམས་བསོད་ནམས་མེད་པ་ཉིད། 53

དཔལ་མོ་གཡོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཕྲལ་ལ་ངས་པ་བཏང་གུར་པའི།
རིན་ཅེན་འབྱུང་གཞས་དག་ནི་བག་ཀྱང་དམན་པར་གུར་བ་མེད།
དཔལ་ནི་བྱིས་བཞིན་མི་བསྐྱུན་བཀའ་ཆགས་བྱིས་ན་དམན་ལྷན་ཞིང་།
ད་དུང་སྤྱིས་བྱ་དཔ་པ་ལ་བཏེན་དགའ་བར་ཡོངས་མ་གུར། 54

ཞེས་བཞེད་མི་བདག་ལ་གསོལ་ནས། བསམ་བླལ་དུག་གྱིས་གཟེར་བ་དེ།
འབྲས་བྱ་འཚོ་བའི་ཤིང་བཅད་དེའི། ལྷ་ངན་ལས་ནི་འཆི་བར་བཞོན། 55

དེ་ཡི་མགྲིན་པར་སོང་བ་ཡིས། ཞགས་པས་བདག་དེ་ཡིས་བསམ།
སྤྱིང་ཐེད་རྒྱ་མཚོ་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས། མཛོད་གཙུགས་གཉེན་གྱིས་དེ་ལ་སྦྲས། 56

བདག་ཆིངས་ས་ཡི་བདག་པོ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱོང་བྱིང་བྱིང་།
བྱོང་ལ་བདག་ནི་གསོད་འདོད་དེས། མངོན་འདོད་ལས་སྦྱག་ཞོར་སྤེར་གུར། 57

དེ་སྐད་ས་ཡི་བདག་པོས་བཞེད། ངོ་མཚར་གུར་བཞིན་གཉིས་སྤྱིས་ཀྱིས།
སྤྱོད་པའི་གཉེན་དེ་བཅོངས་ནས་ནི། ཞོར་ལ་སྤྱི་བས་རབ་དུ་བྱིར། 58

अभाग्यैर्मम भूपाल भवान् विभववर्जितः ।
सुलभस्त्वद्विधो दाता भुवने लभ्यते कुतः ॥ ५२ ॥

राज्यादभ्यधिका शोभा सन्तोषाभरणस्य ते ।
अपुण्यान्यर्थिनामेव येषामन्योऽस्ति नाश्रयः ॥ ५३ ॥

त्यक्तस्य चञ्चलतया सहसैव लक्ष्म्या
रत्नाकरस्य न मनागपि हीनताभूत् ।
लक्ष्मीस्तु नीचखललब्धगृहावसन्ना
नाद्यापि सत्पुरुषसंश्रयहर्षमेति ॥ ५४ ॥

इत्युक्त्वा नृपमामन्त्र्य स नैराश्यविषातुरः ।
कलचवृत्तिविच्छेदविषादान्कर्तुं मुद्ययौ ॥ ५५ ॥

तस्य कण्ठगतं पाशमपनौय स भूपतिः ।
तमूचे करुणामिन्धुर्बन्धुः स्निग्धतरोऽर्थिनाम् ॥ ५६ ॥

बद्धा मां प्रतिपक्षस्य नय भूमिपतेः पुरौम् ।
मद्वधी स हि ते वित्तं दास्यत्यभिमताधिकम् ॥ ५७ ॥

इत्युक्तः पार्थिवेन्द्रेण लज्जमान इव द्विजः ।
तमर्थिबान्धवं बद्धा निनाय धनतृष्णया ॥ ५८ ॥

ས་བདག་དེ་ཡིས་ཁྱིད་པ་དེ། ཡ་རོལ་རྒྱལ་ཕྱན་དག་གྱིས་སྐྱོང་།

དེ་ཡི་བྱང་ཚུལ་གྲོས་གྱུར་ནས། ཡ་སཚམ་གྱུར་བས་དེ་ལ་བཟུགས། 59

བྲས་ཟེལ་ནི་ནོར་བྱིན་ནས། རང་གི་གནས་སྤུ་ས་བདག་དེ།

ནགས་ལ་ཚད་བན་གྱིས་གདུགས་དེ། དང་བར་བྱས་ནས་དེ་ཡིས་བཀོང་། 60

མི་ཡི་བདག་པོ་དབང་ཆེན་སྤེལ་ཉིད་དེ།

གང་འདིས་སྤོང་བ་ཀོའུ་གི་ཀའི་ནོར་དག་བསྐྱབས།

སྤར་ཡང་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཚོ་བ་བདེ་བའོ།

ཞེས་པའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བས་རང་ལ་དབར་བརྩོད་དོ། 61

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྩོད་

པ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་དབང་ཆེན་སྤེལ་དོགས་པ་བརྩོད་

པའི་ཡལ་འདབ་ཕྱི་བདུན་ཅུ་ཙ་དགྲ་པའོ།

तं दृष्ट्वा प्रतिसामन्त स्तेनानीतं महीपतिम् ।
तद्वृत्तान्तञ्च विज्ञाय विस्मितः प्रशशंस तम् ॥ ५९ ॥

स विप्राय धनं दत्त्वा स्वपदे पृथिवीपतिम् ।
चरणालीनमुकुटस्तं प्रसाद्य न्यवेदयत् ॥ ६० ॥

मनुजपतिरहं महेन्द्रसेनो
धनविरहितस्तु य एष कौशिकोऽर्थी ।
पुनरपि च स एव जीवशर्मा
चरितमिति समुदाहृतं जिनेन ॥ ६१ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
महेन्द्रसेनावदानमृनाशीतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་བཅུ་ཐམས་པ།

གདུངས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཡིད་འབྱུང་མི་འབྱུར་ནིང་།

བསྐྱབ་པ་བརྒྱང་བ་ཡིས་ཀྱང་པན་པ་བཞེད།

གཞན་ལ་པན་པ་དགའ་ཆེ་རབ་ཞུགས་པ།

དམ་པས་མཆོག་ཏུ་བདག་ཉིད་གདུང་བ་བཞེད།

1

སྤྱོད་ཆོད་པལ་ལྷན་འབྲིན་འཛིག་ནི། དགའ་བར་འདོད་པས་དགའ་བ་ཡི།

གྲོགས་པོ་དྲི་ཟུལ་པོ་ནི། རབ་དགའ་དག་གི་ཁང་པར་བྲིན།

2

དེ་ཡིས་དེར་ནི་མཆོད་པ་དག། སྤོན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་མང་བས་མཆོད།

མཛེེ་གཞུགས་མཉེན་གཤེན་ལྷན་པའེ་ལྷ། ལྷན་ལ་འཁོད་དེས་དེ་ལ་སྦྱས།

3

རབ་དགའ་རྩེར་ཤོག་ས་ལ་འདོད། ས་ཡི་བདག་པོ་བསོད་ནམས་གྱི།

རྒྱ་གཉིར་ཆེན་པོ་ཟས་གཙང་ཞེས། བྱ་བའི་སྦས་སུ་རབ་འབྱུངས་པ།

4

དེ་ཡིས་རབ་ཞི་བདུད་ཅི་ཐོབ། དག་བའི་སྦྲད་ཏུ་འགོ་ལ་དེས།

དེ་ནི་ཡང་དག་འགོད་པར་མཛེད། ཡུ་ཅག་ལ་ཡང་མཛེད་པར་འགྱུར།

5

ད་ལྟ་བདག་གིས་རྒྱད་མང་ལ། སྦྱ་དབྱངས་རྒྱན་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱར།

ཇི་ལྟར་བདག་འགྲོ་བྱིན་ནས་ནི། བདག་ལ་བྱ་བ་དགའ་བར་འགྱུར།

6

अशीतितमः पल्लवः ।

नोद्वेगमायान्ति कदर्थ्यमानाः
शिखाग्रहेणापि हितं वदन्ति ।
परोपकारेषु हठप्रवृत्ताः
सन्तः सहन्ते मृशमात्मपौडाः ॥ १ ॥

पुरा पुरन्दरः श्रीमान् प्रियस्य प्रियकाम्यया ।
साधुर्गन्धर्व्वराजस्य सुप्रियस्य गृहं ययौ ॥ २ ॥

स तत्र पूजितस्तेन बहुमानेन भूयसा ।
आत्तासनस्तमवदद् देवः प्रणयिवत्सलः ॥ ३ ॥

एहि सुप्रिय गच्छावः पृथिवीं पृथिवीपतिः ।
जातः शुद्धोदनाख्यस्य पुत्रः पुण्यमहोदधिः ॥ ४ ॥

प्राप्तं शमामृतं तेन जगतां कुशलाय सः ।
तत् संविभागं कुरुते करिष्यत्यावयोरपि ॥ ५ ॥

मया सम्प्रति वीणायां योजिता गौतसारणा ।
कथं गच्छामि पश्चान् मे दुष्करैषा भविष्यति ॥ ६ ॥

ཞེས་པ་དེས་བརྗོད་བརྒྱ་བྱིན་ནི། ཡིད་བྱུང་རང་གི་གནས་སྤྱོད་མེད་།
 སེམས་ནི་ཡལ་ལ་ཆགས་ནམས་ལ། དགོ་ལ་མཛོད་དགའ་ག་ལ་ཡོད་། 7

སྐབས་དེར་སྒྲིམ་བཙེན་བདུལ་བྱགས་ཅན། རབ་བཟང་མི་ཡི་འཛིག་ཅིན་གྱི།
 ཀྱུ་ཤེད་གོང་བྱིར་མཚོ་ཡི་འགམ། ལྷ་དུམ་རའི་ནགས་ན་གནས་། 8

དེ་ཡི་ལྷ་དུམ་བ་རའི་ཤིང་། མེ་ཏོག་གསར་བས་བྱུང་བ་མཐོང་།
 མིག་ནི་ཡ་མཚན་གྱིས་རྒྱས་བས། ཤིན་དུ་ཡང་དག་ཡུན་རིང་བསམས། 9

ལྷ་དུམ་བ་རའི་ནགས་ཚལ་འདི། རྒྱལ་བ་འབྱུངས་ན་མེ་ཏོག་དབལ།
 འབྱུང་ཞིང་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་དག། འབྱུང་ན་ཡང་ངོ་བཞན་དུ་མིན། 10

ཡང་ན་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། མེད་བྱུང་འདི་ནི་ཡང་དག་སྐྱེས།
 ཞེས་པ་བསམས་ནས་རབ་བཟང་ནི། ཀྱུན་དགའ་རབ་དུ་རྒྱས་བར་བྱུང་། 11

དེ་ནས་སྐྱར་ཡང་འཆི་མེད་བདག། མེད་ནམས་རབ་དགའ་དག་ལ་སྐྱེས།
 དམ་པ་རང་གི་བྱ་བ་ལས། གཞན་གྱི་བྱ་བར་བཙེན་བ་ལྷག་། 12

ས་གནི་རྩེ་བ་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། བཟླ་ན་བ་འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དེ།
 རབ་དུ་གསལ་བའི་ས་གནི་ལ། རབ་དགའ་ཚུར་ཤོག་འུ་ཅག་འདོད་། 13

དེ་ལ་རབ་དགས་སྐྱས་བ་ལྷ། རྒྱུད་མང་ལ་ནི་སྤྱོད་དབངས་རྒྱན།
 བདག་གིས་རབ་དུ་སྐྱར་བ་འདི། ཕྱི་ནས་བྱ་བ་སྐྱ་མི་འགྱུར་། 14

इत्युक्तस्तेन मघवा विमनाः स्वपदं ययौ ।
विषयासक्तचित्तानां कुशलाभिरतिः कुतः ॥ ७ ॥

अचान्तरे मर्त्यलोके कुशिपुर्व्यां सरस्तटे ।
उदुम्बरवने तस्थौ सुभद्राख्यो यतिव्रतः ॥ ८ ॥

व्याप्तान् नवैर्मुकुलितैः स दृष्ट्वोदुम्बरद्रुमान् ।
विस्मयोत्फुल्लनयनः सुचिरं समचिन्तयत् ॥ ९ ॥

जिनजन्तुनि जायन्ते चक्रवर्त्युद्भवेऽपि वा ।
अस्मिन्नुदुम्बरवने नान्यथा मुकुलश्रियः ॥ १० ॥

ममैव पुण्यैरथवा संजातमिदमद्भुतम् ।
सुभद्रश्चिन्तयित्वेति बभूवानन्दनिर्भरः ॥ ११ ॥

अथामर्त्यपतिर्गत्वा सुप्रियं पुनरब्रवीत् ।
निजकार्यार्थिकोद्योगाः परकार्येषु साधवः ॥ १२ ॥

रहि सुप्रिय गच्छावः क्षितिं क्षितितलेन्दुना ।
महेशनांशुभिर्विश्वं सुगतेन प्रकाशितम् ॥ १३ ॥

तं सुप्रियोऽवदद् देव वीणायां गीतिसारणा ।
योजितेयं मया पश्चात् सुकरा न भविष्यति ॥ १४ ॥

ཞེས་ཐོས་འཆི་མེད་བདག་པོ་ནི། ཡིད་ལ་རེ་བ་ཅམས་པར་གྱུར།
འབད་མེད་བདུད་ཅི་ཉར་གནས་པ། བསོད་ནམས་དམན་པ་འཕྱང་བ་མིན། 15

དུས་ཀྱི་ལྷ་དུ་མ་བ་རའི་ནགས། མེ་དོག་རབ་རྒྱས་བྱི་བཟང་གིས།
སྤྱོགས་མཚམས་ཀྱན་དུ་ཁངས་གྱུར་པ། རབ་བཟང་གིས་ཀྱང་མཐོང་བར་གྱུར། 16

དེ་ཡིས་བསམས་པ་མེ་དོག་གི། ཚལ་ནི་ནས་པར་རྒྱས་པ་འདྲི།
སྟོན་པ་དམ་ཚེས་སྟོན་པ་དང་། འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་ལ་འགྱུར། 17

ཡང་ན་བདག་གི་བསོད་ནམས་མཐུས། མ་ལུས་ཚལ་ནི་མེ་དོག་རྒྱས།
ཞེས་པ་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི། རྟོགས་དང་དགའ་བ་རབ་དུ་སྦྱེས། 18

དེ་ནས་དགེ་སྦྱོང་དག་བཅོམ་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་མཛོན་སྤྱོགས་ཅེ།
དེ་ནི་རྩ་འཕྲུལ་གྱིས་བདུལ་ནས། རབ་ཞི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བྱས། 19

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱལ་བས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ནས།
ཡོངས་སྤྱུང་འདས་ལ་དོག་ཅིང་། ཐ་མའི་གཟིམས་མལ་དག་ལ་གནས། 20

དེ་ཞིག་གདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ། རྣམ་པར་བཞུགས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསམ་བས།
རབ་བཟང་དང་ནི་དྲི་ཟ་དག། རབ་དགའ་དེ་ཡང་བདག་གི་རྣམ། 21

རབ་བཟང་ཆོགས་ནི་རྩུང་བྱ་ཡི། འདུལ་བ་རབ་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
དྲི་ཟ་ཡང་ཆོ་འབྱོར་བ་ཡིས། རྟོས་པ་ཆོགས་ཀྱིས་འདུལ་བར་འགྱུར། 22

इत्याकर्ण्यमिरपति र्धयौ म्लानमनोरथः ।

प्रयत्नोपनतं ह्रीनपुण्यः पिवति नामृतम् ॥ १५ ॥

उत्फुल्लकुसुमामोदसंपूरितदिगन्तरम् ।

कालेनोदुस्वगवनं सुभद्रोऽपि व्यलोकयत् ॥ १६ ॥

सोऽचिन्तयद् भवत्येतद् विकाशिकुसुमं वनम् ।

धर्माप्रवर्तने शास्तुर्जये वा चक्रवर्त्तिनः ॥ १७ ॥

सत्पुण्यानां प्रभावाद्वा निखिलं पुष्पितं वनम् ।

इति चिन्तयतस्तस्य दर्पप्रतीतिरजायत ॥ १८ ॥

अथ चुन्दाभिधोऽभ्येत्य श्रवणाहंत्वमागतः ।

चक्ष्वा चक्रे पराजित्य तं प्रशान्तमदोदयम् ॥ १९ ॥

जगत्कायं ततः कृत्वा कालेन भगवान् जिनः ।

कलयन् परिनिर्वाणं पश्चिमे शयने स्थितः ॥ २० ॥

प्रदध्यौ विनये तावद्दिनयाविनिवेशितः ।

अवशिष्टः सुभद्रो मे गन्धर्वः स च सुप्रियः ॥ २१ ॥

अल्लेशेन सुभद्रस्तु विनयं प्रतिपद्यते ।

कच्छानुशास्यो गन्धर्वस्तारुण्यविभवोन्मदः ॥ २२ ॥

ཞེས་པ་བསམས་ནས་དེ་བཞིན་གཤམས། ཇི་ཟེ་མྱོང་ཁིར་དག་ཏུ་བྱོན།

ཇི་ཟེ་རྒྱལ་པོ་གཞན་པ་ནི། མཛོས་པ་ལྷག་པར་མཛོན་པར་སྒྲུལ། 23

ལྷ་དྲུ་ཏུ་ཡི་དབྱུག་པ་ཅན། རྒྱུད་མར་རྒྱུད་མེད་མྱེད་མྱེད་ཅིང་།

འབྲུན་པས་རབ་དགའི་རྒྱགས་པ་ནི། ཉམས་པར་བྱེད་ལ་བཙོན་པར་བྱུར། 24

རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ནི་བཅད་བྱུར་ཀྱང་། དེ་དག་སྒྲུབ་དབྱངས་ཀྱན་ཆོགས་པ།

སྟོན་པར་བྱེད་ལ་མཐུ་ཡིས་ནི། ཁྱད་པར་མེད་པ་དག་ཏུ་འབྱུར། 25

རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་བཅད་བྱུར་ཀྱང་། ཇི་ཟེ་འཕྲེན་པ་དག་གིས་ནི།

དབྱངས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་རབ་ཏུ་བསྟན། རབ་དགའ་ཡིས་ནི་ཉམས་སྤྱུར། 26

དེ་ནས་ཁེངས་རང་བྱེགས་བཏང་བ། དེ་ལ་བཙོས་ལྷན་རྒྱལ་པ་ཡི།

ལྷས་ནི་མཛོན་བྱུང་དག་པ་ཡི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་མཛོད། 27

འཛིག་ཆོགས་ལྷ་བའི་རི་བོ་ནི། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེས་ནས་བཙོབ་མེ།

དེ་ཡིས་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་བྱ་ནི། རབ་ཏུ་ཞི་སྟན་པ་ཚོན་ཏུ་བྱས། 28

དུས་ཀྱི་ཞུ་དུས་བ་ར་ཡི། བགས་ཀྱི་རབ་དགའ་མེ་དོག་རོགས།

གད་པོ་དག་གིས་ཁེངས་མྱོད་བཞིན། དལ་བྱས་རབ་ཏུ་ཉམས་པར་བྱུར། 29

མེ་དོག་ཉམས་པ་དེ་མཐོང་ནས། རབ་བཟང་ལྷ་འན་རྒྱ་ཡིས་ཐེབས།

ངེས་པ་ཉིད་ཏུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། བསོད་ནམས་མིན་ལས་སྟེས་པར་བསམས། 30

इति संचिन्त्य गन्धर्व्वपुरं गत्वा तथागतः ।
गन्धर्व्वराजमपरं निर्म्ममेभ्यधिकद्युतिम् ॥ २३ ॥

सहस्रतन्त्रौ वैदूर्य्यदण्डी वीणामवादयत् ।
सुप्रियस्य मदोच्छेदं स्पृष्ट्वा कर्तुमुद्ययौ ॥ २४ ॥

क्रमेण तन्त्रीच्छेदेऽपि तौ सर्व्वस्वरमूर्च्छनाः ।
दर्शयन्तौ प्रभावेण निर्विशेषौ बभूवतुः ॥ २५ ॥

छेदेन सर्व्वतन्त्रीणामपि गन्धर्व्वनायकः ।
अदर्शयत् पणञ्जोऽपि न शशाक च सुप्रियः ॥ २६ ॥

संत्यक्तमानदर्पस्य तस्याथ भगवान् जिनः ।
प्रत्यक्षविग्रहश्चक्रे शुद्धसङ्घर्म्मदेशनाम् ॥ २७ ॥

ज्ञानवज्रेण सत्कायदृष्टिशैले विदारिते ।
स्रोतःप्राप्तिफलं साक्षात् स चकार प्रशान्तये ॥ २८ ॥

कालेनोदुम्बरवने रम्यः कुसुमसञ्चयः ।
सम्भोग इव वृद्धस्य शनकैर्म्हानिमाययौ ॥ २९ ॥

ज्ञानपुष्पं सदालोक्य सुभद्रः शोकमुद्रितः ।
अचिन्त्यदपुण्यानां नूतनोद्भवमात्मनः ॥ ३० ॥

བསམས་པའི་མེ་ཡིས་གདུངས་དེ་ལ། ལྷ་རྩམ་བྲ་རའི་ནགས་ཀྱི་དཔལ།
ལྷ་ནམས་མངོན་ཐོགས་རབ་སྤྲུམ་པ། དོན་མེད་ལྷ་ངན་ཡོངས་མ་བྱེད། 31

མཐུ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཚལ་ནི་མེ་དོག་རྒྱས་པ་མིན།
ཁྱོད་ཀྱི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས། ཉམས་མིན་འདི་ཡི་རྒྱ་དག་ཉིན། 32

བདེ་གཤེགས་ཉིད་ནི་འབྲུངས་པ་ན། མེ་དོག་འདི་དག་འབྲུང་འབྲུར་དེ།
ལྷ་མེད་ཡི་ཤེས་བརྟེས་པ་ན། ཀྱན་ནས་རབ་དུ་ནས་པར་རྒྱས། 33

ལྷ་ངན་འདས་ལ་ཉི་བ་ན། ཉམས་པ་དང་ནི་རྒྱང་བར་འབྲུར།
ཀྱ་ཤའི་བྱང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཡོངས་སྤྱ་ལྷ་ངན་འདས་པར་བཞིན། 34

ནགས་ཀྱི་དཔལ་མོའི་ཚོག་འདི་དག། རབ་བཟང་གིས་ནི་བོས་གྱུར་ནས།
རིང་ཞིང་བོ་བའི་བྱགས་བཅང་ཕྱེ། ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་ཡང་དག་བསམས། 35

ཕྱོན་པའི་ཆོས་ནི་འདུལ་བ་ལ། བདག་ནི་སྣོད་དུ་འབྲུར་བར་ཤོག།
ཅེས་པ་འདི་ནི་བདག་སྟིང་ལ། དྲག་དུ་རེ་བ་བཅིངས་པར་གྱུར། 36

གང་གིས་ཕྱོན་པའི་ཞལ་གྱི་པད། མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ།
དག་པའི་དགའ་ཕྱོན་ཡོངས་རྫོགས་པ། ཉོན་མོངས་བུལ་བ་དེ་དག་བསྐྱབས། 37

ད་ནི་ལྷ་ངན་རབ་ཞི་བྱོགས་པོ་མི་བཟད་སྟེད་པས་གཟིར་པའི་གཉིན།
སྤྱ་ཡི་བཞིན་རས་རི་བོང་ཅན་ལས་རབ་འབྲུངས་རབ་དུ་རྒྱས་པའི་གསུང་།

तच्चिन्तानलसन्तप्तमुदुम्बरवनश्रिया ।

उवाच देवताभ्येत्य विषादं मा कथा वृथा ॥ ३१ ॥

नेदं तव प्रभावाद्द्रैः पुण्यैः कुसुमितं वनम् ।

न च म्लानं तवापुण्यैः श्रूयतामत्र कारणम् ॥ ३२ ॥

पुष्पाण्येतानि जायन्ते सुगतस्यैव जन्मनि ।

अनुत्तरज्ञानलाभे विकसन्ति समन्ततः ॥ ३३ ॥

आसन्ने परिनिर्वाणे म्लायन्ति निपतन्ति च ।

इह ते परिनिर्वाणं कुशिपुर्थां तथागतः ॥ ३४ ॥

एतदाकर्ण्य वचनं सुभद्रः काननश्रियः ।

दीर्घमुष्णं विनिश्चस्य सुचिरं समचिन्तयत् ॥ ३५ ॥

यास्यामि धर्मविनये शास्तृर्भाजनतामहम् ।

इत्येष हृदये नित्यमाशाबन्धो ममाभवत् ॥ ३६ ॥

धन्यास्ते विरतक्लेशाः सम्पूर्णकुशलोद्भवाः ।

धर्मप्रवचने शास्तृ र्यैर्दृष्टं वदनाम्बुजम् ॥ ३७ ॥

कस्येदानीं वदनशशिनः संप्रवृत्ताः प्रवृद्ध-

ज्ञानालोकप्रसररुचिराः पुण्यपीयूषधाराः ।

ཡེ་ཤེས་སྣང་བས་དགྲིགས་ཤིང་རབ་མཛེས་བསོད་ནམས་བདུད་ཅི་དག་གི་རྒྱན།
སྲིད་པའི་ཕྱངས་གདུང་བར་འཛིག་རྟེན་ཉན་པའི་སྟོད་ཀྱིས་འབྲུང་བར་འབྱུང་། 38

གང་ན་བཙུང་ལྷན་གྱལ་བ་བཞུགས། ཀྱུ་ཤའི་བྱོང་དུ་བདག་འགྲོའོ།
ཐ་མར་དེ་མགོང་བདག་གིས་ནི། གཤམ་དེ་རྟེན་སྤར་ཐོབ་པར་འབྱུང་། 39

ཞེས་བསམས་སྟོོ་ལྷན་དེ་ཡིས་ནི། ལུས་མི་སྣང་བར་སྤྲད་ཅིག་ལས།
ཡིད་ལྟར་མགྲོགས་པས་ཀྱང་གྲི་གནས། ཀྱུ་ཤའི་བྱོང་ཁྱིར་དག་དུ་ཕྱིན་། 40

མ་དོག་དགའ་ཚལ་ས་ལ་ཟང་། ཞེས་པའི་ཚལ་ན་རབ་གཟིམས་པ།
གྱལ་བའི་སྒོ་གནས་དགའ་བོལ། དེ་ཡིས་ནང་དུ་འཇུག་པ་བྱས། 41

དེ་ནས་དལ་གྱིས་ཀྱན་དགའ་བོས། མོར་མོ་གདངས་ཤིང་གཡོ་བ་ཡིས་།
ནང་འཇུག་བསམ་པ་རྒྱུག་བྱེད་ཅིང་། ཚང་ཅུང་སྒྲ་ཡིས་དེ་ལ་སྤྲས། 42

ཁྱོད་ཀྱི་དྲི་དང་ལུང་རྟོན་ལ། རབ་བཟང་ད་ལྟ་གནས་སྐབས་མེད།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞི་བའི་སྤྲད། སྒྲ་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟེལ་ཞིང་བཞུགས། 43

སྒྲ་བོ་འདི་དག་པ་རོལ་ནི། གདུང་བ་མི་ཤེས་རང་དོན་གཉེན།
ཀྱན་དུ་རྩི་ལྟ་དེ་ལྟ་ཡང་། གནས་སྐབས་དག་ནི་མི་སེམས་སོ། 44

གང་ཞིག་ཡུལ་དུས་མི་ཤེས་པར། འཕྲལ་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལྟར་བ།
དེ་དག་བཞེད་དོན་རབ་བདང་ནས། ངོ་ཚ་སྤངས་དེ་འགྲོ་བ་ཉིད། 45

लोकः शोकप्रशमसुहृदस्तौब्रह्मणात्तैबन्धो
वाच स्तप्ते भवमरुतटे पास्यति श्रोत्रपात्रैः ॥ ३८ ॥

गच्छाम्यहं कुशिपुरं यचास्ते भगवान् जिनः ।
प्राप्स्यामि सुलभं तस्य पश्चिमं यदि दर्शनम् ॥ ३९ ॥

इति सञ्चिन्त्य सोत्साहः सोऽन्तर्हिततनुः क्षणात् ।
मल्लाश्रयां कुशिपुरी माससाद मनोजवः ॥ ४० ॥

वैनेयमर्कशालाख्ये कुसुमारामशायिनः ।
जिनस्य द्वाःस्थमानन्दं स प्रवेश मयाचत ॥ ४१ ॥

आनन्दस्तं जगादाथ मन्दमन्दस्वनः शनैः ।
निवारयन् प्रवेशाशा मुन्नताङ्गुलिदोलया ॥ ४२ ॥

सुभद्रावसरो नायं प्रश्नव्याकरणे तव ।
विश्राम्यति परिश्रान्तः कायशान्त्यै तथागतः ॥ ४३ ॥

न चिन्तयत्यवसरं सर्व्वथैव यथा तथा ।
परव्यथानभिज्ञोऽयं स्वार्थमर्थयते जनः ॥ ४४ ॥

देशं कालमविज्ञाय याति यः सहसार्थिताम् ।
स समाहित मुत्सृज्य लज्जामादाय गच्छति ॥ ४५ ॥

ཕྱལ་བའི་སྐྱུ་ནི་ནི་བའི་ཚོ་ན་ལྷོན་པ་འདི་དག་ཀྱང་།

ཡལ་འདབ་འབྲི་ཤིང་རབ་དུ་ཉལ་ཞིང་ངེས་པ་མི་གཤི་ལ།

ཅུ་སྐྱུང་དག་ནི་ནམ་པར་དུ་ཅིང་མགོ་གས་པ་བཤང་ནས་བགོད།

སྐྱུང་ཡང་འབྲལ་ལ་རབ་དུ་གཤི་ཞིང་བགོད་མ་ཡིན།

16

དེ་ལྟར་ཀྱན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི། འབད་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྒྱུ་ག།

དེ་བ་ཉམས་པས་རབ་འབྱུགས་པ། རབ་བཟང་གིས་ནི་དེ་ལ་སྦྱས།

47

གཟིང་བ་ཡིས་ནི་སྦྱབས་མི་ཤེས། སྦྱོང་ལ་དང་ཞིང་བཅེ་བར་མཛོད།

ཕྱལ་བ་ཉིད་སྦྱར་རབ་དུ་ཕྱོད། ཅུ་བ་པོ་འདི་ལྟ་ཡོངས་མ་མཛོད།

48

གྲིབ་བསིལ་དག་ལ་ཉེ་བར་འཁོད་ཅིང་བསིལ་པས་རབ་དགའི་ཕྱོད་ཐོབ་གྱུར་པ།

དྲག་དུ་གསར་པ་གསར་པའི་ལམ་འབྱོན་འཛོགས་ཤིང་འབྲས་

བྱ་འཛོན་པས་གཟིང་བའི་ཤིང་།

བཏོན་པ་དག་ལ་མཉམ་གཤིན་སྦྱོང་བ་ཀྱན་གྱི་གཞི་ནི་ཉིད་སྦྱར་གྱུར་པ་ཡི།

ལོ་མ་དག་ནི་བཅོས་དང་འབྱུགས་དང་རབ་དུ་བྲངས་པའི་ཉོན་མོངས་

འབྲིང་བ་སྦྱ་ཡིས་ཤེས།

19

དེ་ལྟར་འབད་པས་རབ་བཟང་དེས། ཡང་དང་ཡང་དུ་ཁྱུས་གྱུར་ཀྱང་།

དགག་པ་རྒྱ་ཡི་ཀྱན་དགའ་བོས། དེ་ནི་ཀྱན་དགའ་མེད་པར་བསྦྱབས།

50

བཅོས་ལྡན་ཀྱན་མཁུན་གཟིམས་མལ་དུ། ལྷ་ཡི་གནས་ལས་མངོན་སྤྱོད་ཤི།

རབ་བཟང་ནང་དུ་ཐོང་ཞིག་ཅེས། ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་གསུང་ཆེར་གསུངས།

51

वेगं विहाय विनताः सरितः प्रयान्ति
 वान्ति प्रसह्य चतुरं न तथा समीराः ।
 एतेऽपि नैव तनुसंशमने जिनस्य
 सन्तप्तपल्लवलतातरवश्चलन्ति ॥ ४६ ॥

आनन्देनेति यत्नेन वार्यमाणः पुनः पुनः ।
 आशाभङ्गसमुद्भान्तः सुभद्रस्तमभाषत ॥ ४७ ॥

जानाम्यवसरं नार्त्तः प्रसीद दययार्थिनः ।
 सुलभं दर्शय जिनं मा मैवं भव निष्ठुरः ॥ ४८ ॥

छायायामुपविश्य शीतलतया लब्धप्रमोदोत्सवै-
 रारुह्यात्तफलैः सदा नवनवैः संपीडितस्याध्वगैः ।
 जानात्याश्रितवत्सलस्य सुलभाधारस्य सर्वार्थिना
 शाखाभञ्जनमोटनप्रसरणक्लेशवलीं कस्तुरीः ॥ ४९ ॥

इति यत्नात् सुभद्रेण याचितोऽपि पुनः पुनः ।
 तं निरानन्दमानन्दः प्रतिषेधं गते व्यधात् ॥ ५० ॥

भगवानपि सर्वज्ञः शय्यां प्राप्य सुरालयात् ।
 उच्चैरानन्दमवदत् सुभद्रः प्रविशत्विति ॥ ५१ ॥

འཇུག་པ་ཐོབ་སྟེ་ནོར་མེད་གྱིས། གཏེར་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མཐོང་བྱུང་ནས།
རབ་བཟང་གཏོང་ནི་མཆི་མ་དང་། བཅས་པས་ཐུག་འཛུལ་དེར་གསོལ་བ། 52

བཅོམ་ལྷན་དེ་རིང་འཛིག་དེན་ནི། སྐལ་བས་དབུལ་བ་ཉིད་འདི་ཅི།
དེ་རིང་ཁྱོད་གྱིས་བཏང་བྱུང་བ། སྤང་མེད་དག་གི་འགྲོ་བ་ནི། 53

བཤེས་གཉིན་ཁྱོད་དང་བལ་བ་ན། སྤྱ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་ཡིས།
འགྲོ་བའི་བདུ་སྤངས་པ་ཡི། གཉིད་ཀྱི་བྱ་ལྷན་གྱིས་བྱེད་འབྱུང་། 54

མཐའ་དག་འགྲོལ་བྱུང་མེད་དུ། བན་པ་དག་ནི་རབ་མཛད་ནས།
ཀུན་མཁུན་ཆེད་པ་སྤྲ་བ་ཁྱོད། བདག་ལ་ཆེད་དཀའ་ཅི་ལྟར་བྱུང་། 55

ཅེས་པ་དེ་ཡིས་གྲུས་པས་གསོལ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འཇུག་ལྷན་ཞིང་།
བཞིན་གྱི་ཚུ་སྐྱེས་གཟེངས་བསྟོད་དེ། རབ་དངས་མཛེས་པས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། 56

མཉེན་གཤམ་དྲུ་མི་དྲུག་ཉིད། འདི་ཁྱོད་རིག་པ་མིན་ནམ་ཅི།
འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤང་ཅིག་ལ། ལུས་ཀྱི་གཏོན་ནི་སྤྲ་ཞིག་འཛོན། 57

གང་དག་དྲུག་ཉིད་བྱེད་འཁོར་བས་རབ་བརྒྱས་པའི།
མཚན་མོ་བཀྲ་བའི་ཉིན་པར་རིང་དུ་རབ་འགྲོ་བ།
མི་ཡི་འཚོ་བ་ནམས་ཀྱི་དག་པ་འདི་དག་ནི།
བྱ་ཆེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལྷུང་བས་གཙོད་པ་ཉིད། 58

लब्धप्रवेशः सुगतं दृष्ट्वा निधिमिवाधनः ।

जगाद साश्रुवदनः सुभद्रः प्रणिपत्य तम् ॥ ५७ ॥

भगवन् भुवनस्यास्य केयं भाग्यदरिद्रता ।

संत्यक्तस्याद्य भवता निरालोकस्य का गतिः ॥ ५८ ॥

को नाम त्वां विना मित्रं ज्ञानालोकैः करिष्यति ।

मोहनिद्रासमुद्रस्य जगत्पद्मस्य बोधनम् ॥ ५९ ॥

कृत्वा समस्तजगतामुपकारमकारणम् ।

प्रयासि सर्वसुलभः कथं दुर्लभतां मम ॥ ६० ॥

इत्युक्तः प्रणयात्तेन समुन्नाम्य मुखाम्बुजम् ।

प्रसन्नकान्तिर्भगवान् सस्मितस्तमभाषत ॥ ६१ ॥

इमां वत्स न वेत्सि त्वं किन्तु नित्यामनित्यताम् ।

क्षणिकाः सर्वसंस्काराः कोऽयं देहग्रहाग्रहः ॥ ६२ ॥

दूरं प्रयान्ति दिनकृद्भ्रमनिर्गतानि

यानि क्षताशर्वलितानि सदा दिनानि ।

एतानि तानि निपतत्पृथुकालचक्र-

संशान्तितानि शकलानि नृजीवितानाम् ॥ ६३ ॥

རི་འདི་སྒྲིལ་འབྱུར་རྒྱ་གཏེར་འཛིང་ནི་མཆོག་ཏུ་བསྐྱེས།
 རབ་སྒྲེས་འབྱུང་པོ་དང་བཅས་སྟོན་པའི་ལམ་རབ་འཛིག།
 རི་དགས་སྐྱེས་མིག་ལྟར་གཡོ་སྒྲིང་པོ་མེད་འཁོར་བར།
 མང་ཏུ་ཡོངས་འདྲིས་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་བདེན་གནས་མིན།

59

ཞེས་པ་གསུངས་ནས་བཅོས་ལྡན་གྱིས། རབ་ཏུ་ཞི་སྒྲན་རབ་བཟང་ལ།
 བདེན་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བའི་གཏམ། རབ་དང་ཀྱུན་དགའ་ལྡན་པར་མཛོད།

དབྱིབ་བ་གསུམ་དང་རིལ་བའི་ཆོགས། ལམ་འབྱོན་གྱིས་ནི་ཁྱད་བཞིན་བཏང་།
 ལྟོན་པའི་བཀའ་ལས་རབ་བྱུང་ནི། དེ་ནས་རབ་བཟང་དག་གིས་སྐངས།

61

དེ་ནས་ཉིན་མོངས་ཀྱན་བཅོས་པ། དབྲ་བཅོས་གནས་ནི་ཐོབ་བྱུར་ནས།
 བསམས་པ་ཀྱི་མ་བདག་གི་ནི། སྒྲོབ་མ་ཉིད་འདི་འོས་པ་མིན།

62

བདག་གི་མདུན་ཏུ་བཅོས་ལྡན་འདས། ལྷ་ངན་འདྲའ་པ་ཐེ་ལྟར་བལྟ།
 དེ་ནས་སྒྲིམ་ནས་ལུས་བཏང་ནས། བདག་ནི་རང་གི་གནས་དག་བསྟེན།

63

ཞེས་བསམས་བྱིན་བསྐྱབས་ལྟ་དག་ནི། བསྟེན་པ་དེ་ཡི་དལ་བྱ་ཡིས།
 གཏོངས་ཅན་བྱན་པ་དེར་བ་ལྟར། ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ།

64

དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་སྦྱོང་ལ། དག་སྦྱོང་ནས་ས་དང་སྤྱ་ཕྱིགས་དག།
 སྤྱ་ཡི་ཆང་སྦྱོད་དང་ལྡན་ཞེས། རྣམ་པར་ཚོད་པ་ཡང་དག་སྦྱེས།

65

दलन्त्येते शैला जलधिवलयः शुष्यति परम्
सहोद्भूतैर्भूतैर्भुवनसरणिः अश्रुतितराम् ।
असारे संसारे चकितहरिणीकोचनचले
चिरस्थायौ नायं बहुपरिचयः कायनिचयः ॥ ५८ ॥

अभिधायेति भगवान् सुभद्रस्य प्रशान्तये ।
प्रसादानन्दिनौ चक्रे व्यक्तमत्यपथा कथाम् ॥ ६० ॥

चिदण्डकुण्डो मन्मारं त्यक्त्वा भारमिवाध्वगः ।
प्रव्रज्यां शासने शास्तुः सुभद्रोऽप्याददे ततः ॥ ६१ ॥

अर्हत्पदमथासाद्य स सर्वलेशसंशयात् ।
अचिन्तयदहो नेयमुचिता शिष्यता मम ॥ ६२ ॥

पश्यामि परिनिर्वाणमग्रे भगवतः कथम् ।
तस्मात् पूर्वमहं देहं विहाय स्वपदं भजे ॥ ६३ ॥

इति सञ्चिन्त्य स शनैः पञ्चाधिष्ठानसंश्रयः ।
फणिनिर्मोककलया परिनिर्हृतिमाप्तवान् ॥ ६४ ॥

तस्याथ देहसत्कारे भिक्षूणां सह तीर्थिकैः ।
कस्य सव्रह्मचारीति विवादः समजायत ॥ ६५ ॥

དེ་ནས་མ་ཐེགས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས། དེ་ཡི་རྒྱལ་བྱེད་ཚོག་ལ།
བྱོགས་བྱིར་མ་རྒྱས་སོང་བའི་ཚེ། དགེ་སློང་ཚོགས་ཀྱན་དག་གིས་བསྐྱབས། 66

དེ་ནས་དེ་ཡི་གཏུང་གི་ཚོགས། མཚེད་ཆེན་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གི།
སློན་ལས་བྱ་ངན་འདའ་བ་ཡི། བྱ་མཚན་བདེ་བར་བཞགས་ལ་རིས། 67

དེ་དག་ལ་ནི་དེས་གསུངས་པ། བྱ་རྒྱུ་སིར་སློན་བྱས་ཟེ།
བྱ་ངན་མེད་དེ་སློན་བ་ནི། འོད་སྦྱངས་སློག་མཚུངས་བྱོགས་སྤྱུང་། 68

མཐའ་ཡི་མལ་སྟན་ལ་གནས་པ། དེ་ལས་དེ་ཡིས་འདུལ་བའི་རོས།
ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་བྱས་ཐོབ་ནས། བསྐྱབས་པར་འོས་པའི་དབྱ་བཅོས་ཐོབ། 69

གྲུས་པའི་ངང་རྩལ་དེ་ཡི་ལུས། རང་གི་བྱ་མའི་མདུང་དུ་བཏང་།
དེ་ནས་དེར་ནི་ལྷ་ཡིས་དེར། མཐོང་ནས་སློན་ལས་རབ་དུ་བཏབ། 70

ཇི་ལྟར་ལེགས་བྱས་ལྷན་པ་འདི། འོད་སྦྱངས་སློན་དུ་ཡོངས་འདས་པ།
དེ་བཞིན་བདག་ཀྱང་ཁ་མའི་མཐར། སློན་དུ་འབྱ་བཤོར་གྱུར་ཅིག། 71

ལྷ་དེ་རབ་བཟང་འདི་ཉིད་དེ། ལྷས་པར་དག་པའི་སློན་ལས་དང་།
དད་པ་དེ་ཡིས་ལེགས་བྱས་པ། བདག་གི་མདུན་དུ་ལུས་རབ་བཏང་། 72

སློན་པ་ལོག་པར་དད་སེལ་གྱིས། མཐའ་ཡི་གཟིམས་མལ་དག་ལ་སློན།
ལྷ་དེ་རང་གིས་བྱིད་གྱུར་པའི། ཐུབ་པ་བརྒྱ་ཐུག་ལྟ་དག་ནི། 73

तस्याथ शिविकां वोढुमशक्तेषु क्रियाविधौ ।
तौर्थिकेषु प्रयातेषु सर्व्वभिद्गुगणोऽभ्यधात् ॥ ६६ ॥

शरीरनिचये स्तूपं कृत्वा तस्याथ भिक्षवः ।
पप्रच्छुः सुगतं पूर्वं परिनिर्वाणकारणम् ॥ ६७ ॥

स तानुवाच विप्रोऽसौ वाराणस्यामभूत् पुरा ।
अशोकः काश्यपाख्यस्य शास्तुः प्राणसमः सुहृत् ॥ ६८ ॥

स तस्माद्ब्रह्मविनयं पर्य्यन्तशयनस्थितेः ।
देवताप्रापितं प्राग्रं स्नाद्यमहैत्वमाप्तवान् ॥ ६९ ॥

स भक्तिशीलः स्वगुरोरग्रे विग्रहमत्यजत् ।
तं दृष्ट्वा देवता तच्च प्रणिधानमथाकरोत् ॥ ७० ॥

यथायं काश्यपस्याग्रे सुकृतौ परिनिर्दृतः ।
तथाहमपि भूयासं गुरोरग्रेऽग्रगामिनी ॥ ७१ ॥

सा देवता सुभद्रोऽयं ममाग्रे त्यक्तविग्रहः ।
तेन श्रद्धाविशुद्धेन प्रणिधानेन सत्कृतः ॥ ७२ ॥

ककुत्सन्दस्य शास्तुश्च पश्चिमे शयने पुरा ।
प्राप्ताहृत्यदमालोक्य मुनीनां शतपञ्चकम् ॥ ७३ ॥

དག་བཅོས་ནིས་ཐོབ་གྲས་པ་ཡིས། རྩོན་དུ་ལྷས་བཏང་མཐོང་གྱུར་ནས།
ནས་པ་དེ་ལྟའི་སྒྲིབ་ལས་གྱིས། དེ་ཉིད་རབ་བཟང་ཉིད་དུ་གྱུར། 74

ལྷས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིས་པ། མཐུར་ཐུག་ཉི་པའི་གདུང་བ་འདི།
བཟོད་པར་བྱེད་ཅིང་བདག་གིས་དེ། གདུང་བ་མེད་པའི་གནས་སུ་བཞེད། 75

དེ་ནི་མི་བདག་ཚངས་བྱིན་དང་། བདག་ཀྱང་རྩར་གྱུར་ཐེ་རོ་པ་ལ།
བདག་ནི་རྒྱ་མ་དུལ་བས་ཀྱང་། དེ་ནི་དག་ཡིས་བཅོས་པ་བསྐྱལ། 76

ཀླ་རྒྱ་ཀྱལ་ཐོའི་ནགས་སུ་ཕྱོད། ང་ནི་རི་དགས་སུ་བདག་གྱུར།
རབ་བཟང་རྒྱ་ཡི་ནང་ནས་ནི། བདག་གི་ཆེས་འབྲང་རི་དགས་གྱུར། 77

ནགས་སུ་ས་བདག་ཀཾ་ཞི། རོན་ལ་འདས་པས་བཀག་གྱུར་དེ།
ཆུ་ཁྱུང་ངོགས་སུ་རི་དགས་ནམས། སྐབས་ཅིང་དགའ་བ་མེད་པར་གྱུར། 78

དེ་ནས་ཆུ་ཁྱུང་ནང་དུ་ནི། གཡོ་མེད་བདག་གིས་རབ་དུ་བབས།
བདག་གི་རྒྱལ་དུ་ཀྱང་བཞེད་པས། རི་དགས་འཛིགས་པ་དེ་དག་བསྐྱལ། 79

དེ་དག་མིག་པ་བཞེད་པས་བདག། ཉམས་ཤིང་འཛི་བ་འདོད་གྱུར་ཅི།
རི་དགས་དེ་ཉིད་གཅིག་བྱ་ནི། དེ་ཙོ་རྒྱལ་ནིང་འོངས་པར་གྱུར། 80

སྐབས་པས་ཉིན་པ་དེ་དག་གིས། གདུང་བ་བཟོད་དཀའ་བ་ནགས་བྱས་དེ།
སྐར་བར་སྙིང་ཆེས་ཡང་དག་བསྐྱལ། འཇུག་ངོགས་དེར་ནི་གི་བར་གྱུར། 81

स्वयं देवतयानीतं भक्त्याये त्यक्तविग्रहम् ।
तद्विधप्रणिधानेन सैव याता सुभद्रताम् ॥ ७४ ॥

देहे स्वभावजामेतां पर्यन्तायतनां व्यथाम् ।
मया प्रसहमानेन निर्व्यथः प्रापितः पदम् ॥ ७५ ॥

ब्रह्मदत्तो नृपः सोऽभूदहमश्वश्च संशये ।
स मया शत्रुविवस्तम्बिन्नान्द्रेणापि तारितः ॥ ७६ ॥

कन्यकुलवने पूर्व्वमभवं मृगयूथपः ।
अभूत् सुभद्रश्च मृगो यूथमध्ये मृगानुगः ॥ ७७ ॥

मृगयाप्तेन संरुद्धे वने कर्णेन भूभुजा ।
चस्तानां तटिनीतीरे मृगाणां नागतिर्भवेत् ॥ ७८ ॥

अवतीर्थ्य सरिन्मध्ये निश्चलेन मया ततः ।
मत्पृष्ठन्यस्तचरणास्ते भीतास्तारिता मृगाः ॥ ७९ ॥

तत्खुराघातदलिते याते मयि मुमूर्षुताम् ।
एकः स एव हरिणः स्रवन्नेवं तदाप्तवान् ॥ ८० ॥

तमहं चासतरलं व्यथां संस्तभ्य दुःसहाम् ।
तूर्णं सन्तार्य्य कारुण्यात् पुलिने निधनं गतः ॥ ८१ ॥

དེ་ཉིད་རབ་བཟང་དེ་རིང་ཡང་། གཏུང་བ་དང་བཅས་བདག་གིས་བསྐྱེ།
ཅིས་གསུངས་བཅོས་ལྡན་ནི་བ་ལ། མཛོན་ཕྱོགས་མི་གསུང་ཉིད་ལ་བཞིན། 82

དག་སྒོང་ནམས་ཀྱི་རབ་དགའ་ཡང་། དག་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
གྲུས་པས་མཉེན་གཤིན་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས། རབ་བྱ་ཡིས་ནི་རབ་དུ་གསུངས། 83

སྒོན་པ་འོད་སྤངས་དག་གི་ནི། དག་བསྐྱེན་སྒོ་བཟང་ཞིས་བྱ་བ།
དེ་ཡི་རྒྱན་གྱིས་བསྐྱེབ་གནས་ནི། ཡོངས་རྫོགས་ཐོབ་ཅིང་སྒོ་གནས་གུར། 84

དེ་ཡི་དེ་ཟེའི་ཚོགས་ཀྱི་མཚོག། སྤྱ་དབྱངས་མཁམས་པ་མཐོང་གུར་ནས།
དེ་ཟེའི་བདག་པོ་ཉིད་ཀྱི་ནི། ཆེད་དུ་སྒོན་ལས་རབ་དུ་བསྐྱེབས། 85

དེ་ནི་སྒོན་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱིས། རབ་དགའ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་གུར།
བསྐྱེབ་པའི་གནས་ནི་ཡོངས་བཟུང་ནས། འདུལ་བའི་ཆོས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། 86

རབ་བཟང་རབ་དགའ་འདི་དག་ནི། བདག་གིས་དག་བ་ལྡན་པར་བྱས།
གཞན་གྱི་མཛོན་འདོད་བྱས་པ་ལ། ཀྱན་དུ་བདག་ནི་བདུང་བ་མེད། 87

གོང་བྱིར་མཚོད་འོས་ཞིས་བྱ་བ། མཐོ་རིས་དག་དང་མཚུངས་པར་ནི།
མི་བདག་དཔལ་ལྡན་བརྒྱ་བྱིན་བཞིན། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞིས་པ་བྱུང་། 88

བསོད་ནམས་ལ་ནི་རབ་བརྒྱགས་དེའི། ཆོས་ལས་རྫོགས་སྤྱ་འབྲང་བ་ཡི།
གོང་པ་མཐོ་རིས་བསྐྱོད་ནམས་གྱིས། ལྷ་ཡི་ས་གནི་ཁངས་པར་གུར། 89

स एव सव्यथेनाद्य सुभद्रस्तारितो मया ।
इत्युक्त्वा भगवान् मौनं माललम्ब शमोन्मुखः ॥ ८२ ॥

भिक्षुभिः कुशलावाप्तौ सुप्रियस्यापि कारणम् ।
पृष्टः प्रोवाच सर्व्वज्ञः शनैः प्रणयिवत्सलः ॥ ८३ ॥

काश्यपस्य सुधीर्नाम शास्तुरासौदुपासकः ।
तत्प्रसादात्तपर्थ्याप्तशिक्षापदप्रसन्नधीः ॥ ८४ ॥

स दृष्ट्वा गीतिकुशलं गान्धर्व्विकगणोत्तमम् ।
प्रणिधानं प्रविद्धे गन्धर्व्वधिपतिं प्रति ॥ ८५ ॥

स तेन प्रणिधानेन सुप्रियत्वमुपागतः ।
संप्राप्तधर्म्व्विनयः शिक्षापदपरिग्रहात् ॥ ८६ ॥

सुभद्रसुप्रियावेतौ कृतौ कुशलिनौ मया ।
पराभिमतकृत्येषु निर्व्व्यथाः सर्व्वथा वयम् ॥ ८७ ॥

अजितोदयसंज्ञेऽभून्नगरे स्वर्गसन्निभे ।
शतक्रतुरिव श्रीमान् विजयन्ताभिधो नृपः ॥ ८८ ॥

तस्य पुण्यप्रवृत्तस्य धर्म्यमार्गानुयायिभिः ।
व्रजङ्गिस्त्रिदिवं पौरैः पूरिताः सुरभूमयः ॥ ८९ ॥

ཀྱལ་པོ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུས། མི་ཡི་མཐོ་རིས་ཀྱན་གང་པ།
མཐོང་ནས་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་ཡིས། སྤྱིང་སྤོབས་ཤེས་འདོད་སྤྱོད་བ་བྱས། 90

དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྦྱུལ་བའི། སེམས་ཅན་གདུག་པས་ས་ཡི་བདག།
དེ་ལ་ལུས་ནི་བཅད་པ་ཡི། ཤ་དང་ཁྲག་དག་རབ་དུ་སྒྲངས། 91

མི་བདག་སློ་གྲོས་ནས་འགྱུར་མེད། དེ་ཡི་མངོན་འདོད་ཅུས་བའི་ལྷག།
དེ་དག་ནམས་ལ་བྱིན་ནས་ནི། བསམ་པ་ཆེན་པོས་སྦྱོར་ལས་བཏབ། 92

ལུས་ཀྱི་སྦྱིན་བའི་བསོད་ནམས་འདས། ལུས་ཅན་ནམས་ནི་བསྐྱལ་བའི་སྦྱད།
ལྷ་མེད་ཡང་དག་ཆོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ཤོག། 93

དེ་ནས་བརྒྱ་བྱིན་དེར་སྤྱོད་སྦྱོས། ཀྱལ་པོ་རབ་གདུང་བྱིད་ཀྱིས་ནི།
ལུས་ནི་རབ་དུ་བྱིན་པ་ལ། རྣམ་འགྱུར་བྱུང་ངས་བདེན་པར་སྤྲོས། 94

ཞེས་པ་ལྷ་ཡི་དབང་པོས་རྒྱིས། སྤྱིང་བ་ཆོགས་པས་རབ་བསྐྱེད་པ།
དགའ་བས་མིག་ནི་རབ་རྒྱས་པས། མི་ཡི་དབང་པོ་དེ་ལ་སྦྱོས། 95

གལ་ཏེ་བདག་ནི་གདུང་བ་ན། རྣམ་འགྱུར་མེད་ན་བདན་པ་དེས།
བདག་གི་ལུས་འདི་མ་བསོས་ཤིང་། མཛེས་ལྷན་ནམ་དུ་གནས་གྱུར་ཅིང་། 96

ཅས་པ་རབ་དུ་བཞེད་ཅམ་གྱིས། དེ་ལུས་རབ་མཛེས་ནམ་གནས་གྱུར།
སྤྱིན་དང་རྣམ་པར་བྲམ་པ་ཡི། རྒྱ་སྐར་བདག་པོའི་གཟུགས་བཞིན་ནོ། 97

राज्ञः पुण्यानुभावेन स्वर्गमापूरितं नरैः ।

दृष्ट्वा युक्तिं चकारास्य सत्त्वं ज्ञातुं सुरेश्वरः ॥ ६० ॥

ततस्तन्निर्मिताः क्रूरसत्त्वास्तं पृथिवीपतिम् ।

मांसं शरीरनिष्कृतं रुधिरञ्च ययाचिरे ॥ ६१ ॥

निर्विकारमतिस्तेभ्यः स दत्त्वाभिमतं नृपः ।

अस्थिशेषं प्रविदधे प्रणिधानं महायशः ॥ ६२ ॥

शरीरदानपुण्येन तारणाय शरीरिणाम् ।

एतेनानुत्तरां सम्यक्सम्बोधिं मह माप्नुयाम् ॥ ६३ ॥

जचे शक्रस्तमेत्याथ राजन् प्रव्यथितस्य ते ।

अपि देहप्रदानेऽभूद्विकारः सत्यमुच्यताम् ॥ ६४ ॥

इति पृष्टः सुरेन्द्रेण नरेन्द्रस्तमभाषत ।

अर्थिसंपूरणोद्भूतप्रहर्षोत्फुल्ललोचनः ॥ ६५ ॥

व्यथायां निर्विकारोऽहं यदि सत्येन तेन ते ।

संरुद्धव्रणसञ्छायः स्वस्थ एवास्तु विग्रहः ॥ ६६ ॥

इत्युदीरितमात्रेण कान्तं स्वस्थमभूदपुः ।

तस्य मेघविनिर्मुक्तं विम्बं तारापतेरिव ॥ ६७ ॥

མི་བདག་ནས་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ང་། གཞན་གྱི་དོན་ལ་གཏུང་བ་མེད།

ཅེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོས་ལྷན་འདས། བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་སྡོན་ལྷན་འགྱུར ॥

98

འཕྲུལ་ལ་རི་བོ་བསྐྱོད་པས་བསྐྱུངས་པའི་ཉོན་མོངས་གཟེར་མ་དེ་དང་དེ།

རྩ་ཚོགས་ཆེད་དུ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་གཏེར་བསམ་པ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་བྱེད།

དེ་མེད་ཡིད་ལྷན་ལྷས་ནི་གཞོད་པ་དང་བཅས་ཆོ་ཡང་ནས་འགྱུར་མེད།

གཞན་པན་བསྐྱུབ་པར་ཞེས་པ་ནས་ལ་གཏུང་བ་དག་ཀྱང་བདེ་བར་སྦྱོད ॥ 99

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་

པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་གིང་ལས་རབ་བཟང་གི་དོགས་པ་

བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་པའོ།།

विजयन्तो नृपः सोऽहं परकायेषु निर्व्ययः ।

इत्युक्त्वा भगवान् ध्याननिलीननयनोऽभवत् ॥ ६८ ॥

अचलचलनैर्मन्यक्लेशच्छटा ममृताम्बुधिः

सुरगणकृते तां तां सेहे प्रसह्य महाशयः ।

विमलमनसां कायापायक्षणेऽप्यविकारिणाम्

परहितविधौ सन्नद्धानां व्यथापि सुखायते ॥ ६९ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

सुभद्रावदानमशीतितमः पञ्चवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུམ་གཅིག་།

ལེགས་མོས་ཞིང་ལ་རབ་ཉུང་གང་བཏབ་དང་།

བྱས་ཤིས་དག་ལ་པན་པ་གང་བྱས་དང་།

ཡོན་ཏན་དག་གིས་སཤོལ་གང་བྱིན་པ།

དེ་ནི་ལོ་ས་སྟོང་ལྷག་འཕེལ་བར་འགྱུར་༥

ལེགས་ལྷན་གཉན་ཡོད་ཀྱལ་བྱེད་ཀྱི། ཚལ་དུ་བཅོས་ལྷན་ཀྱལ་བས་སྟོན།

གཏས་གྱི་ཞར་ལ་ཉར་འདུས་པའི། དག་སྟོང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་བ༥

གང་ཞིག་རང་གིས་སྤྱད་འོས་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱ་བལ།

འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དག་བཅོས་ལ། གང་ལྟལ་དེ་ཉིད་འབྲས་བྱར་ལྷན༥

དམ་པའི་སྟོད་ལ་ཡོན་ཉིད་ཀྱིས། ཡོན་ནི་རབ་དུ་ལྟལ་བ་དག།

དང་པའི་གྲོགས་བཞིན་མི་ཟད་པས། ཡོན་ཏན་གངས་མེད་ལྷན་པར་གྱུར༥

གོང་ཁྱར་དུ་ཁ་ལི་ལུ་ཏའི། ཚོང་པ་ཙུན་དོན་གཉེན་སྟོན།

གཟིངས་ཆེན་དག་ལ་ཞོན་ནས་ནི། ཙུན་གླིང་དུ་སྦྱོན་པར་གྱུར༥

དེ་ནས་ཙུན་ས་མཚོག་སོགས། གླངས་ནས་དགའ་བས་དེ་དག་ནམས།

དེ་ལས་སྦྱར་ནི་ལོག་གྱུར་དེ། རྒྱ་གཉེར་ཆེན་པོའི་དབུས་སུ་སྦྱོན༥

एकाशीतितमः पञ्चवः ।

क्षेत्रे सुकृष्टेऽल्पतरं यदुप्तं
कृतं कृतज्ञस्य हिताय यच्च ।
समर्पितं यच्च गुणोन्नताय
शाखासहस्रै स्तदुपैति वृद्धिम् ॥ १ ॥

आवस्थां भगवान् भव्ये पुरा जेतवने जिनः ।
कथाप्रबन्धोपगतं भिक्षुसङ्घं मभाषत ॥ २ ॥

विफलं सर्व्वमेवैतत् स्वभोगाय यदर्ज्यते ।
तदेव सफलं लोके यत्समर्पितमर्हते ॥ ३ ॥

दक्षिणा दक्षिणतया सत्याचप्रतिपादिता ।
असङ्ख्यगुणतामेति सत्सङ्गतिरिवाक्षया ॥ ४ ॥

पुरा पाटलिपुत्रीया वणिजश्चन्दनार्थिनः ।
महाप्रवहणारूढाश्चन्दनद्वीपमाययुः ॥ ५ ॥

गोशीर्षचन्दनचयं समादाय ततस्ततः ।
हृष्टाः प्रतिनिवृत्तास्ते प्रापुर्मध्यं महोदधेः ॥ ६ ॥

གྱ་ཆེ་དུས་མིན་རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱིས། བསྐྱོད་པའི་བ་རྒྱབས་སྟོབས་ཀྱིས་དེར།
དུས་ཀྱི་ཆེ་དགའ་གཡོ་བ་ཡིས། གཟིངས་ནི་བསྐྱམས་པ་མེད་པར་གྱུར། 7

སྟོབ་པ་དོན་གཉིས་ཚོང་པའི་ཚོགས། ལྷ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པའི་ཚོ།
དོན་མཐུན་ཡིད་པ་རི་བ་རང་། ལྷན་ཅིག་གཟིངས་ནི་ཞིག་པར་གྱུར། 8

མི་བཟང་སྟོག་ལ་གེ་ཚོས་དེར། དོན་མཐུན་འབྲེད་པ་བསྟོད་ནམས་སྟེ།
ཞེས་པ་འདར་བ་དང་བཅས་པས། ཡོངས་སུ་བསྐྱོབ་པ་རབ་དུ་བསམས། 9

བདག་གི་བྱིས་དང་ཉི་བ་ན། དག་བསྐྱེན་ཚོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ཡོད།
དེ་ནི་ཉེན་མོངས་དུས་དག་དུ། སྟོན་པ་རྒྱ་ཡི་མཆོག་ཉིད་བསྟོད། 10

ཅས་པ་ཡིད་ཀྱིས་རབ་བསམས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་སོང་སྟེ།
དེད་དཔོན་མཆོ་མ་དང་བཅས་པས། འཛིགས་གིང་ངལ་བས་རྩིབ་རྩེའི་སྐྱེས། 11

རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་ཡི་མཆོག། དག་པ་ཡི་ནི་དཔག་བསམ་གིང་།
ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་བདེ་སེད་པ། དག་བཅོས་ཆེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། 12

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བརྟེན་པའི་ཚོ། འབྲལ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་རྩ་འོངས་དེ།
དོན་མཐུན་སྟོག་ནི་སྐར་བྱང་ཉམས། རྒྱ་གཉེར་གྱི་ནི་ངོགས་སུ་བསྐྱལ། 13

འཛིགས་ཆེན་དེ་ལས་གྲོལ་གྱུར་པ། དེ་དག་རང་གི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན།
རྒྱ་ཡི་མཆོག་ལ་ཕྱག་བྱེད་ལ། དུས་ཀུན་དུ་ནི་ཆགས་པར་གྱུར། 14

Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ 1/- each	Rs. 9	0
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, Fasc. 5-7 @ 10/ each	1	14
*Mīmāṃsā Darśana, Fasc. 10-19 @ 10/ each	6	4
Nyāyavārtika, Fasc. 1-6 @ 10/ each	3	12
*Nirukta, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ 10/ each	5	0
*Nītiśāra, Fasc. 3-5 @ 10/ each	1	14
Nītyācārapaddhati, Fasc. 1-7 @ 10/ each	4	6
Nītyācārapradīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-2, @ 10/ each	6	4
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ 10/ each	0	10
*Nyāya Kusumāñjali Prakarṇa, Vol. I, Fasc. 2-6; Vol. II, Fasc. 1-3 @ 10/ each	5	0
Padumāvatī, Fasc. 1-5 @ 2/-	10	0
*Pariṣṭa Parvan, Fasc. 3-5 @ 10/ each	1	14
Prākṛita-Pāṇḍulam, Fasc. 1-7 @ 10/ each	4	6
Parikāśa Mukhasūtra	1	0
Prithivīrāj Rāsa, Part II, Fasc. 1-5 @ 10/ each	3	2
Ditto (English) Part II, Fasc. 1 @ 1/- each	1	0
Prākṛita Lakṣaṇam, Fasc. 1 @ 1/8 each	1	8
Parācāra Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 10/ each	12	8
Parācāra, Institutes of (English) @ 1/- each	1	0
Parikṣasamukha Sūtram	1	0
Prabandhacintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ 1 1/4/ each	3	12
Rasarnavam, Fasc. 1-2	2	8
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ 10/ each	1	4
*Sāma Vēda Samhitā, Vols. I, Fasc. 7-10; II, 1-6; III, 1-7; IV, 1-6; V, 1-8 @ 10/ each	19	6
Samaraioca Kaha Fasc. 1-2, @ 10/	1	4
Sāṅkhyā Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ 10/ each	2	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	3	0
*Sāṅkhyā Vijaya, Fasc. 2-3 @ 10/ each	1	4
Srāddha Kriyā Kaṇmudī, Fasc. 1-6 @ 10/ each	3	12
Sragdharā Stotra (Sanskrit and Tibetan)	2	0
*Śrānta Sūtra Latyayan, Fasc. 4-9 @ 10/ each	3	12
*Ditto Asbūlayana, Fasc. 4-11 @ 10/ each	5	0
Suṇṇta Samhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	1	0
Suddhi Kaṇmudī, Fasc. 1-4 @ 10/ each	2	8
Suryya Siddhanta, Fasc. 1	1	4
*Taittīreya Brāhmaṇa, Fasc., 11-25 @ 10/ each	9	6
Ditto Pratīśakhyā, Fasc. 1-3 @ 10/ each	1	14
*Taittīriya Samhitā, Fasc. 27-45 @ 10/ each	11	14
*Tāṇḍya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ 10/ each	6	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-6 @ 1 1/4	7	8
*Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 2-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ 10/ each	23	12
Tattvārthadhigama Sūtram, Fasc. 1-3 @ 10/	1	14
Trikāṇḍa-Maṇḍanam, Fasc. 1-3 @ 10/	1	14
Tul'si Satsai, Fasc. 1-5 @ 10/	3	2
*Upamita-bhaya-prapañca-kathā, Fasc. 1, 5-14 @ 10/ each	6	14
Uvāsagadaśo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	6	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ 10/	0	10
Vārā Kriyā Kaṇmudī, Fasc. 1-6 @ 10/	3	12
*Vāya Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ 10/ each	6	14
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ 10/	5	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-3, @ 1/4	2	8
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ 10/ each	4	6
Vṛhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ 10/	3	12
*Yoga Aphorisms of Patañjali, Fasc. 3-5 @ 10/ each	1	14
Yogasāstra, Fasc. 1-2	2	8

Tibetan Series.

Bauddhastotrasaṅgraha, Vol. I	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarsaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	4	0
Nyayabindu of Dharmakīrti, Fasc. 1	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Rtogs brjod dpag akhri S'iā (Tib. & Sans. Avadāna Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-7 Vol. II, Fasc. 1-5 @ 1/- each	12	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	14	0

Arabic and Persian Series.

Ālamgirnāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ 10/ each	8	2
Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-3 @ 1/-	3	0
Āin-i-Akbari, Fasc. 1-22 @ 1/8/ each	38	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, @ 2/- each	34	0

The other fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

Akburnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	Rs. 55	8
Ditto English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	17	8
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ 1/0/	0	10
*Bādsāhnūmah, with Index, Fasc 1-19 @ 1/0/ each	11	14
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ 1/0/ each	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each	2	0
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc 1-3 @ 1/- each	8	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each	81	8
Farnang-i-Rashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each	21	0
Fihrist-i-Tusi, or Tūsy's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Futūn-nsh-Shām of Wāqidi, Fasc. 1-9 @ 1/0/ each	5	10
Ditto of Azādi, Fasc. 1-4 @ 1/0/ each	2	8
History of Gujarat	1	0
Haft Asman, History of the Persian Masnawi, Fasc 1 @ 1/2/ each	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	7	8
Iqānāmah-i-Jahāngiri, Fasc. 1-3 @ 1/0/ each	1	14
Isābah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each	51	0
Ma'āḡir-i-'Ālamgiri, Fasc. 1-6 @ 1/0/ each	3	12
Ma'āḡir-i-Rahimi, Part I, Fasc. 1	2	0
Maāḡir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ 1/1/ each	35	0
Maghāzi of Wāqidi, Fasc. 1-5 @ 1/0/ each	3	2
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each	9	6
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 8 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each	16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ 1/0/ each...	11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1	1	0
Nukhbatu-l-Fikr, Fasc. 1 @ 1/0/	0	10
Nizāmī's Khiradnāmah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ 1/2/ each	1	8
Qawaniun 's-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott	5	0
Riyāzu-s-Salātīn, Fasc. 1-5 @ 1/0/ each	3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/-	5	0
Tadhkirah-i-Khushnavisān	1	0
Tubuqat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each	14	0
Ditto Index	1	0
Tarikh-i-Firūz Shāhi of Ziyāu-d-dīn Barni, Fasc. 1-7 @ 1/0/ each	4	6
Tarikh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ 1/0/ each	3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each	3	0
Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/-	1	0
Wis o Rāmin, Fasc. 1-5 @ 1/0/ each	3	2
Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ 1/0/ each	10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. ASIATIC RESEARCHES. Vols. XIX and XX @ 10/- each ... 20 0
  2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1870 to 1904 @ 8/ per No.
  3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.
- N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.
4. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
  5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
  6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1888 3 0
  7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, Part I, A to E; Part 2, F to M 4 0
  8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera. Parts I-III, with Coloured Plates, 4to, @ 6/- each 18 0
  9. Kaemirayābdāmṛta, Parts I and II @ 1/8/ ... 3 0
  10. Persian Translation of Hajī Bābā, of Isfahan, by Hajī Shaikh Ahmad-i-Kirmāsi, and edited with notes by Major D. C. Phillott. 10 0

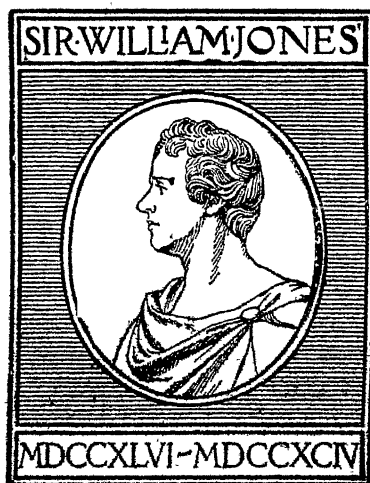
BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1262.

AVADĀNA KALPALATĀ

WITH ITS TIBETAN VERSION.

NOW FIRST EDITED BY
RAI SARAT CHANDRA DAS, BAHADUR, C.I.E.
AND
MAHAMAHOPADHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHUSANA, M.A., Ph.D.
VOL. II. FASCICULUS VIII.

CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.

1911.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

NO. 1, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W.,
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

*Advaita Brahma Siddhi, Fasc. 2, 4 @ /10/ each	...	Rs. 1	4
Advaitachintā Kaustubha, Fasc 1-3 @ /10/ each	...	1	14
*Agni Purāṇa, Fasc. 6-14 @ /10/ each	...	5	10
Aitar̥ya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	14	6
Aitareyalocana	...	2	0
*Anu Bhāṣya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	...	2	8
Aphorisms of Sāṅkhya (English), Fasc. 1 @ 1/-	...	1	0
Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
*Atharvāna Upanishad, Fasc. 4-5 @ /10/ each	...	1	4
Ātmatattvaviveka, Fasc. I	...	0	10
Aṣṭavaiḍyaka, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Avadhāna Kālpalātā, (Sansk. and Tibetan) Vol. 1, Fasc. 1-8. Vol. II, Fasc. 1-7 @ 1/ each	...	15	0
Bālam Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	1	14
Baudhāyana Śrauta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	3	12
*Bhāmati, Fasc. 4-8 @ /10/ each	...	3	2
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	4	6
Bauddhastotrasaṅgraha	...	2	0
Brhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Brhadharma Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Bodhicaryāvatāra of Śāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Cri Cantinatha Charita, Fasc. 1-3	...	1	14
Qatadūṣaṇi, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	...	8	0
Qatapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-5 @ /10/	...	3	2
Qatasāhasrikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-14 @ /10/ each	...	8	12
*Caturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	36	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto Vol. IV, Fasc. 8-9 @ /10/	...	1	4
Qlokavartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4/ each	...	8	12
*Qrauta Sūtra of Āpastamba, Fasc. 12-17 @ /10/ each	...	3	12
Ditto Qāṅkhāyana, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	...	10	0
Qri Bhāṣyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	...	3	2
Gobhiliya Gṛhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	...	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto (Appendix) Gobhila Parisāta	...	2	0
Ditto Gṛhya Saṅgraha	...	0	10
Haraitā	...	1	14
Karmapradīp, Fasc. 1	...	1	4
Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	8
Kathā Sarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each	...	17	8
*Kūrma Purāṇa, Fasc. 3-9 @ /10/ each	...	4	6
Lalita-Vistara, (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	3	0
Madana Pārijāta, Fasc. 1-11 @ /10/ each	...	6	14
Mahā-bhāṣya-pradīpodyota, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	...	19	6
Ditto Vol. IV, Fasc. 1 @ 1/4	...	1	4
Manuṭikā Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ 1/- each	...	9	0
*Mārkaṇḍeya Purāṇa, Fasc. 5-7 @ /10/ each	...	1	14

विपुलाकालवातालीवलितोन्मिबलैरभूत् ।
तत्र प्रवहणं कालदोलाकेलिविष्टङ्गलम् ॥ ७ ॥

चाणार्थिनि वणिकचक्रे त्रिदशस्तोत्रकारिणि ।
अभज्यत प्रवहणं सहसार्थमनोरथम् ॥ ८ ॥

पुण्यसेनाभिधस्तत्र विषमे प्राणसंशये ।
अचिन्तयत् परिचाणं साकम्पः सार्थनायकः ॥ ९ ॥

अस्ति मद्देशनिकटे घर्म्मबोधिरूपासकः ।
हेतूत्तमं क्लेशकाले स्तौति शास्तारमेव सः ॥ १० ॥

इति सच्चिन्त्य मनसा तमेव शरणं गतः ।
ऊचे सार्थपतिः सास्रः साध्वसायासगद्गदः ॥ ११ ॥

हेतूत्तमाय महते संबुद्धायार्हते नमः ।
कल्याणकल्पवृक्षाय सकलक्लेशशर्मणे ॥ १२ ॥

इत्युक्ते तेन सहसा समभ्येत्याग्निदेवता ।
सार्थं प्रत्यागतप्राणं चिक्षेप जलधेस्तटे ॥ १३ ॥

तस्मान् महाभयान्मुक्ता स्ते स्वदेशमुपागताः ।
हेतूत्तमनमस्कारनिरताः सर्व्वदाभवन् ॥ १४ ॥

གནས་སྐབས་དེར་ནི་སྟོན་པ་དག། གྲུ་ཡི་མཚོག་གི་སྐྱུ་ལ་ནི།
ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་འགའ་ཡི་རིམས། རྒྱག་པོ་འི་གཏུང་བ་གནས་པར་གྱུར། 15

གང་དག་གཟིགས་པ་སྤིད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འི་སྟོན་གྱིས་ནི།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བསོམ་པ་ཉིད་ནི་བརྒྱབས་མཛད་པ།
དེ་དག་གིས་ཀྱང་རང་ལས་འཁྲི་ཤིང་བྱད་པར་ཆགས་པའི།
ལྷག་མ་ལྷག་པར་གནས་ཤིང་ཆགས་པ་དག་ནི་བཏོང་མི་འགྱུར། 16

དེ་ཡི་རྒྱག་པོར་གཏུང་བ་ནི། ཉི་སྟོན་ཅན་ས་མཚོག་དག།
གྲུ་ལ་པོ་རྩེ་བ་སྤང་ཞེས་པས། ཐམས་ཅད་ཏུ་ནི་བཅའ་བར་བཅུམས། 17

ས་བདག་གིས་ནི་འབྱམ་ལྷག་བཞིས། དེད་དཔོན་དེ་ལ་དོན་ཏུ་གཉེར།
ཅན་ས་མཚོག་ས་ལ་ནི། ཉིད་དཀར་སྤིད་གཅིག་བྱིན་མ་གྱུར། 18

དེད་དཔོན་རང་ཉིད་སངོན་ཕྱོགས་དེ། དུན་པ་ཙམ་གྱིས་པན་མཛད་པ།
སྟོན་པའི་སྐྱུ་ལ་ཅན་གྱིས། བྱམ་པ་ཡིས་ནི་བྱུགས་པ་བྱས། 19

དོ་ཤལ་དང་ནི་ཁ་བའི་ཚོགས། རྩེ་བ་བསིལ་བ་དམན་བྱེད་པ།
བྲགས་པ་ལྟར་དཀར་ཅན་དེས། གྲུ་ལ་བ་ནལ་ཏུ་གནས་པར་གྱུར། 20

དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནི། དཔལ་དང་ལྷན་པ་བསོད་ནམས་སྟེ།
རྩེ་བའི་འོད་དང་ཡན་ལག་ཀུན། མེད་བྱང་དྲི་བཟང་ལྷན་པར་གྱུར། 21

तस्मिन्नवसरे शास्तुः कर्मशेषेण केनचित् ।
गात्रे हेतूत्तमस्याभूत् तीव्रतापस्थितिज्वरः ॥ १५ ॥

ये स्वस्थतां भवमहाभयभेषजेन
कुर्वन्ति सर्वजगतामवलोकनेन ।
तेऽपि प्रसक्तनिजकर्मलताविशेषे
शेषाधिवासकलनां न परित्यजन्ति ॥ १६ ॥

गोशीर्षचन्दनं तस्य तीव्रसन्तापशान्तये ।
राजा चन्द्रावलोकाख्यः सर्व्वचान्द्रेष्टुमाययौ ॥ १७ ॥

लक्ष्मै श्रुतुभिं भूपेन स सार्थपतिरर्थितः ।
गोशीर्षचन्दनमलं न ददौ भुवि दुर्लभम् ॥ १८ ॥

भक्त्या स्वयं समभ्येत्य स्मृतिमात्रोपकारिणः ।
शास्तुः सार्थपतिश्चक्रे वपुश्चन्दनचर्चितम् ॥ १९ ॥

तेन हारतुषारौघशशिशैत्योपहासिना ।
स्वस्थः स्वकौत्तिशुभ्रेण चन्दनेनाभवज्जिनः ॥ २० ॥

तेन पुण्यानुभावेन पुण्यसेनः शशिप्रभः ।
श्रीमान् बभूव सर्वाङ्गप्रोद्भूताद्भुतसौरभः ॥ २१ ॥

དེ་ཡི་ཚན་རིན་ཅན་སོགས། གྱུ་མཚོ་ཆུ་ལ་གང་ལྷང་བ།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བྱིས་དང་། ཉེ་བར་ཁྲོན་པའི་ནང་ནས་བྱང་། 22

ཚོང་པ་རྣམས་ལ་ཚན་རིན་སོགས། རང་རང་དག་ལ་དེས་བྱིན་ནས།

ཟས་དང་རིན་ཅན་གོས་རྣམས་ཀྱིས། བྱིས་ཏུ་དག་སློང་དག་འདུན་མཚོད་། 23

དེ་ནས་དེད་དཔོན་དག་གིས་ནི། མཚོག་གི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱན་པའི་དཔལ།

མཐོང་ནས་མངོན་ཏུ་ཉེར་གནས་ཀྱིས། དེ་ཡིས་ལེགས་བྱས་ཀྱལ་ལ་རིས། 24

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་གྱུ་ཡི་མཚོག། འཇུག་དང་བཅས་པས་དེ་ལ་གསུངས།

དེད་དཔོན་གྱིས་ནི་ཚན་རིན་གྱིས། བྱས་ལ་བྱུགས་པས་དཔལ་འབྱོར་ཐོབ། 25

བསོད་ནམས་ལྷེ་ནི་ལེགས་བྱས་ཀྱི། རང་ཆུལ་དག་གིས་ལས་དེ་བྱས།

བཏུང་ཅི་ཉིད་ནི་རབ་ཐོབ་པ། གང་གི་འདི་དག་ཆ་ཡི་ཐོགས། 26

དག་པའི་ཙུ་བ་སློན་པ་ན། སླེ་བ་ཐམ་དག་ལ་འདི།

རབ་བྱང་ལྷ་མེད་ཡང་དག་པར། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུག། 27

བསོད་ནམས་དག་གི་ཚན་རིན་གྱིང་། ཡངས་པ་ཡི་ནི་ཙུ་བར་འདི།

ཚན་རིན་དཔལ་ཞེས་བྲགས་པ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར། 28

དེ་སྐད་བཅོམ་ལྷན་གྱུ་ཡི་མཚོག། ཡི་ཤེས་སྤྲོད་དང་ལྷན་པས་གསུངས།

ཞེས་པ་ཤུ་གྲུ་ཐུབ་པ་ཡིས། གསུངས་ཚེ་དག་སློང་ལ་མཚན་གྱུར། 29

तस्य चन्दनरक्तादि च्युतं यत्सागराम्भसि ।
तत्सर्व्वं स्वगृहोपान्तकूपमध्यात् समुद्गतम् ॥ २२ ॥

निजं निजं स मत्त्वा च वणिजां चन्दनादिकम् ।
भोज्यरत्नाम्बरैर्गेहे भिक्षुसङ्घमपूजयत् ॥ २३ ॥

अथ सार्थपतेर्दिव्यप्रभावाभरणां श्रियम् ।
दृष्टोपस्थापकेनाग्रे पृष्ठस्तत्सुकृतं जिनः ॥ २४ ॥

हेतूत्तमोऽथ भगवान् सस्मित स्तमभाषत ।
प्राप्ता श्रीः सार्थवाहेन लिम्पता चन्दनेन माम् ॥ २५ ॥

कृतं सुकृतशैलेन पुण्यसेनेन कर्म तत् ।
अमृतत्वमवाप्तस्य यस्यैता लेशविलुषः ॥ २६ ॥

पाके कुशलमूलानामेष जन्मनि पश्चिमे ।
प्रव्रज्यानुत्तरां सम्यक्सम्बोधिं समवाप्स्यति ॥ २७ ॥

चन्दनश्रीरिति ख्यातः पुण्यचन्दनशाखिनः ।
एवं मूले विशालस्य भविष्यति तथागतः ॥ २८ ॥

इति हेतूत्तमः प्राह भगवान् ज्ञानलोचनः ।
इत्युक्ते शाक्यमुनिना भिक्षवो विस्मयं ययुः ॥ २९ ॥

ལེགས་བྱས་ཅན་གྱི་དད་པའི་སྤྱན་པའི་ཆ་ཡི་མུ་

ག་ལོ་འདབ་བརྒྱ་ཡིས་འཕེལ།

དག་བཅོམ་ཞིང་ལ་ཡང་དག་བདབ་པ་ཡོངས་སུ་

སྤྱན་ཆོ་ཆགས་བལ་སྤྱན་ཆོགས་འབས།

གང་ལ་སྐབས་གསུམ་བདག་པོ་དྲི་མེད་གདུགས་ཅན་

དར་ཞིང་བསོད་ནམས་དྲི་ཡིས་བྱུགས།

རབ་དགའི་གོགས་པོ་སྤྱན་ཆོགས་འདི་དག་མེ་དོག་

གསར་པ་ཉིད་དུ་རབ་དུ་བྱས། 30

ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་བོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བཞེད་

པ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་སྐྱའི་མཆོག་གི་དོགས་པ་བཞེད་

པའི་ཡལ་འདབ་ཉི་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་མཆིག་པའོ།

अर्हत्क्षेत्रसमर्पणात् परिणतौ वैराग्यलक्ष्मीफलः
 अद्वादानकणाङ्कुरः सुकृतिनां शाखाशतैर्वर्द्धते ।
 यस्यैतास्त्रिदशाधिपत्यविशदच्छत्रोदयाः सम्पदः
 पुण्यामोदमदप्रमोदसुहृदः प्रत्यग्रपुष्पोद्भवाः ॥ ३० ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 हेतूत्तमावदानमेकाशीतितमः पञ्चवः ॥ ० ॥

འཛིག་ཅིན་པ་འོལ་སྒོ་ལྷན་དོན་མེད་བྱ་ལ་ཆགས་པ་ཅི་སྤྱད་སྤྱབ།
བསོད་ནམས་གང་རིགས་དེ་ནི་རང་གིས་བྱས་དེ་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་སྤྱོད་མ་ཡིན།
གང་གིས་སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་མ་ལྟས་རིགས་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་ཞིང་བཞིན་
དམན་ཉམས་བྱིད་པ།
དེ་དག་མཚུངས་མེད་གཏུག་པའི་བྱ་བ་ལ་མཁས་བྱ་ནི་འགར་ཡི་རྣམ་པ་
བསྒྲུབས། 1

མཉན་ཡོད་དུ་སྤོན་བྱིས་བྱི་བདག། ཐོས་པའི་གོ་ཆ་དག་གིས་ནི།
རྒྱང་མ་རྒྱལ་བའི་སྒེ་ལ་བྱ། སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ཞེས་པ་བྱུང་། 2

དལ་བྱ་དལ་བྱས་བྱིས་པ་དེ། ཁྱོད་ལྷག་དེ་དག་གིས་བསྤྱོད་དེ།
རིགས་བརྒྱད་ཁྱད་འཕགས་ཁྱད་པར་གྱིས། དེ་བ་རྣམ་པར་འགོད་པ་བྱས། 3

དུས་ཀྱི་པ་ནི་དུས་དབང་དུ། སོང་ཆེ་སྤྱོད་པའི་གོ་ཆ་ནི།
མཇེལ་གྱིང་སོངས་པས་གཟིང་བ་ཡི། མ་ཡིས་བསྤྱོད་བསྤིངས་བསྤངས་
བར་གྱུར། 4

བྱིས་མཆོས་གོགས་པོ་དག་དང་ནི། ལྷན་ཅིག་ཅེ་ཞིང་མ་བསྐྱམས་པ།
ལས་ཚོ་དག་ལ་གནས་པ་དེ། གཉིས་འཕྲང་ལྷགས་ཀྱི་མེད་བཞིན་འབྱུང་། 5

ལག་འགྲོ་རྒྱ་ལས་ནས་བགྱོད་དེ། དཔའ་བ་ཡི་ནི་བྱད་མེད་དག།
མཛོས་པ་ཞེས་པ་ཁང་བཟང་གི། ཅེ་མོ་དག་ན་གནས་པ་མཐོང་། 6

द्वितीयः पञ्चमः ।

लोकः किं परलोकधीः प्रकुरुते पुत्राय मिथ्यास्पृहाम्
तत्पुण्यं क्रियते स्वयं यदुचितं नान्यैः कृतं भुज्यते ।
पुत्रस्तद्विदधाति कश्चिदसमक्रूरक्रियाकोविदः
पापाद् येन निपातभग्नवदनः सौदत्यशेषान्वयः ॥ १ ॥

पुराभवद् गृहपतेः आवस्थां श्रुतवर्ष्मणः ।
जायायां जयसेनायां भववर्ष्माभिधः सुतः ॥ २ ॥

तौ दम्पती शिशौ तस्मिन् वर्द्धमाने शनैः शनैः ।
वंशोत्कर्षविशेषाशाविनिवेशं प्रचक्रतुः ॥ ३ ॥

कालेन कालवशगे जनके भववर्ष्मणः ।
जननीं स्नेहमोहार्ता संवर्द्धनपराभवत् ॥ ४ ॥

प्रातिवेश्यवयस्येन सह लीलाविशृङ्खलः ।
यौवनस्थः स बभ्राम निरङ्कुश इव द्विपः ॥ ५ ॥

व्रजन्तं राजमार्गेण भुञ्जन्सुभटाङ्गना ।
ददर्श सुन्दरी नाम तं हर्म्यशिखरस्थिता ॥ ६ ॥

མཛོན་པར་མེད་དང་ཐུན་པ་དེས། འཛོལ་བཞུགས་པ་ནས་པར་བརྩས།

བཞིན་འཇུག་མ་དེས་དེ་ཡིས་ནི། སྤྱི་བོར་མེད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་འདུངས།

7

ཁྱམ་མཛོས་དེ་ཡིས་དེ་དག་གིས། བསམ་པ་ནས་འབྱུལ་དང་བཅས་པ།

མཐོང་ནས་མེད་སྤྱོད་གོ་བྱེད་པའི། བདེ་ནམས་ཐམས་ཅད་རིག་པར་གྱུར།

8

གྲོགས་ལ་མཐོང་བས་ཆགས་གྱུར་ཅིང་། གནོད་པ་འབྱུང་བར་དོགས་པ་ཡིས།

འཛིགས་པ་དེ་ནི་མེད་གྱུར་ནས། སྤྱི་བའི་གོ་བའི་མ་ལ་སྤྲོས།

9

ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་དང་དཔའ་བོ་ཡི། བྱད་མེད་གསལ་བའི་བདེ་དག་བྱས།

མཚན་མོ་ནས་པར་མ་རྒྱལ་བ། དམན་མིན་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བར་འགྱུར།

10

མི་ཡི་རི་དགས་འཁོར་བ་སྤྲུག་བསྐལ་ནགས་ཚལ་འདྲིར་ནི་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་།

མཚོག་དུ་མེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འབྲུགས་མ་ལུས་བདེ་བའི་ཙ་ལ་རགས་གྱུར་ནམས།

འཛིག་པའི་བྱ་བ་དང་ཐུན་ཅོན་པ་ཞགས་པ་དག་དུ་ལྱུང་འགྱུར་དེ།

མཐུག་དུ་རྒྱག་ཐུན་རྫོང་འཛོན་ནམས་དག་གིས་བརྒྱལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར།

11

གཡོ་བའི་བསམ་པ་དང་ཐུན་ཞིང་། དེ་ཞིག་ཉིན་པར་བདག་གིས་བསྐྱུང་།

མཚན་མོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བར་བྱ། ཞེས་པ་བཟོད་ནས་གྲོགས་པོ་མེད་ཅིང་།

12

དེ་ནས་ཁྱིམ་ནང་དུ་ཉལ་བ། སློབ་ཉལ་བའི་མ་ཡིས་ནི།

མཚན་མོར་བདེ་སྐྱོད་བཞིན་དུ། ཀྱན་དུ་བསྐྱུང་བ་ལ་ཆགས་གྱུར།

13

सा तेन साभिलाषेण सविलासं विलोकिता ।
उत्ससर्ज स्मरसखीं तन्मूर्ध्नि कुसुमस्रजम् ॥ ७ ॥

तयोः सविभ्रमाकृतं स दृष्ट्वा प्रातिवेशिकः ।
सम्भोगसूचकं सर्व्वं स सङ्केत ममन्यत ॥ ८ ॥

स गत्वा चकितः प्राह जननीं भवशर्म्माणः ।
सुहृदः स्नेहसंसक्तः शङ्कमानः पराभवम् ॥ ९ ॥

पुत्रस्ते कृतसङ्केतः स्पष्टं सुभटयोषिता ।
रजन्यामविनीतोऽद्य स्त्रैश्चारी गमिष्यति ॥ १० ॥

चरन्तः संसारव्यसनगहनेऽस्मिन्नरमृगा
मृशं भोगव्यग्रा निखिलसुखशस्यप्रणयिनः ।
विनाशव्यापारस्मरशवरपाशे निपतिता
लभन्ते पर्य्यन्ते विषयशितशस्त्रैर्विशसनम् ॥ ११ ॥

वासरे रक्षितस्तावन्मयायं चपलाशयः ।
रक्षणीयस्त्वया राजा वित्युक्ता प्रथयौ सुहृत् ॥ १२ ॥

अथान्तर्गृहसुप्तस्य पुत्रस्य द्वारशायिनी ।
माता निशि प्रबुद्धैव संगृह्णणपराभवत् ॥ १३ ॥

ཅུ་ཡི་དག་བྱེད་ཟེམ་གྱིས་ནི། སྤྱིར་འབྱུང་ཞུ་བར་བྱེད་པ་ལ།

མཛོལ་བས་མོངས་པའི་མ་ཡིས་ནི། སྤྱིར་ལ་འཕོན་པ་བྱིན་མ་གྱུར། 14

དེ་བས་མས་ཀྱི་མ་དགའ་བ་ཡི། རུད་མེད་རིན་ཅེན་དང་འགྲོགས་ལ།

གོགས་ནི་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡི། བདག་གི་མ་འདི་ཅི་ཡི་སྦྱུལ། 15

རེ་ཞིག་སྐལ་བས་མ་ནི་བདག། ཡང་ཚོ་ལྷན་ཞིང་འཚོ་བར་གྱུར།

བསོད་ནམས་མིན་པས་སྦྱུལ་ནག་ནི། འཛིགས་བྱང་མ་ནི་ཁྲིམ་ན་གནས། 16

གཉིད་དང་བྲལ་མ་འདི་ལ་ནི། གཤམ་དེ་བདག་གིས་འགོ་མས་ཕྱིན་ན།

འདི་ལ་འཕལ་མོ་འི་སྦྱེ་བཞིན་གྱིས། སྦྱོ་བོ་ནམས་ཀྱང་རབ་སད་གྱུར། 17

མཚན་མོ་པལ་ཆེ་ཡོངས་ཟད་ཅིང་། མཛོས་མ་ཁིང་ལ་བདག་ཅི་བྱེད།

སྐལ་བ་དམན་པ་བདག་ལ་ནི། སྐལ་བ་ཟང་མ་དེ་ཇི་ལྟར་མོད། 18

ཁང་བཟང་ནང་དུ་སོན་ཞིང་ནམ་པར་བཟླ་བའི་རོ་ལས་པ་ཞིན་གྱི་ཅུ་སྦྱེས་དུར།

ན་བའི་ལུ་རྒྱ་ལ་སྦྱང་བར་གྱུར་པས་མིག་གི་མཛོས་པ་ན་བ་དག་ལ་ཕྱིར།

ན་གྱུན་འོད་ཟེར་དག་གིས་འགྲམ་པ་རྒྱང་ལ་བ་དུའི་འབྱེད་པ་ནམ་པར་འཛིན།

མཛོས་མ་དེ་ནི་ལེགས་ལྷན་དག་གིས་སྐལ་བ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱུད་བྱ་འོས་ཅུ་འགྱུར། 19

དེ་ལྟར་བས་མས་པས་གཟིར་ཞིང་སྟོ། ཡང་དང་ཡང་དུ་སྦྱོང་བྱེད་པ།

དེ་ལ་མ་ཡིས་འདི་ཉིད་དུ། གཙང་པ་མཛོད་ཅེས་རབ་དུ་སྦྱས། 20

वारिशौचापदेशेन याचमानस्य निर्गमम् ।

न निर्गन्तुं ददौ तस्य जननी स्नेहमोहिता ॥ १४ ॥

सोऽचिन्तयदहो रम्यरामारत्नसमागमे ।

केनेयं विघ्नजननी जननी मम निर्मिता ॥ १५ ॥

भाग्यैर्मे जनकस्तावद् यौवने निधनं गतः ।

इयन्त्वपुण्यैः कङ्काली कालव्याली गृहे स्थिता ॥ १६ ॥

गच्छाम्येनां समुल्लङ्घ्या निद्राविरहितां यदि ।

तदस्याः कलहालापै र्जनोऽपि प्रतिबुध्यते ॥ १७ ॥

प्रायः क्षपा परिक्षीणा दूरे कान्ता करोमि किम् ।

सुलभा भाग्यहीनस्य कथं सा सुभगा मम ॥ १८ ॥

हर्म्योत्सङ्गता त्रिलोकनरसान्मन्त्राननाम्भोरुहा

स्रस्तस्य श्रवणोत्पलस्य नयनच्छायां दिशन्ती पदे ।

ताडङ्कद्युतिभिः कपोलयुगले पञ्चावलीं बिभ्रती

भाग्यै र्भोग्भुवं प्रयाति सुभगा भव्यस्य सा सुन्दरी ॥ १९ ॥

इति चिन्तातुरं द्वारं याचमानं पुनः पुनः ।

अथैव क्रियतां शौचमिति माता तमब्रवीत् ॥ २० ॥

དེ་ནས་རལ་གྱིས་མ་ཡི་མགོ། བཅད་ནས་དེ་ནི་མགྲོགས་པར་སོང་།
ཆགས་པ་ཉིད་བསྟན་མྱིག་བདག་ཉིད། ངན་པ་ནས་སལ་བྱ་བྱིན་ཅི།

21

མཚན་སོང་ལ་དུབ་ས་ཅིས་བར། མཆོས་མའི་ཁང་བར་དེ་སོང་ནས།
མཁས་ཤིང་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཆས་མ། དེ་ནི་དཔེན་པར་ཡང་དག་ཐོབ།

22

དེ་ལ་རང་གིས་བྱས་པའི་མྱིག། བྱས་པའི་སྤྱད་དུ་དེ་ཡིས་བཤད།
གང་གིས་སྤྱད་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སོངས་པ་བསྟགས་མ།

23

མ་བསད་མྱིག་པ་དྲག་པོ་ནི། ཐོས་ནས་འདར་བར་གྱུར་བ་དེ།
གདུམ་པོ་ལ་བཞིན་དེ་ལ་ནི། དེག་ལ་ཤིན་དུ་ཕྱིར་ཕྱོགས་གྱུར།

24

དེ་ཡི་གནས་ནས་ཁང་བཟང་ལ། འཛོག་པའི་ཆོལ་གྱིས་དེ་སོང་ཕྱི།
མྱིག་པ་ནས་སལ་གྱིས་བྱས་པ་ཡིས། མེད་ཐུན་དག་ཀྱང་ཆགས་བཤལ་གྱུར།

25

མྱིག་པ་ལས་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་མ། དེ་ཡིས་བཤམ་པ་ཐོན་པོར་འཛོགས།
འདྲི་ནི་ཆོས་ཀྱན་ཆོས་ཀྱན་ཞེས། འཛོགས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་བསྟགས་མ།

26

འཁོར་གྱི་སྤྱོད་པོས་གྱུགས་པའི་ཚོ། འཛོགས་པས་ཉིད་པ་དེ་རབ་ཕྱོས།
ཇི་སྤྱོད་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སོང་། ཁྱི་ནས་སལ་གྱིས་ནི་ཅ་ཅེ་བྱས།

27

བདག་གི་མ་ནི་ཆོས་ཀྱན་གྱིས། བསད་ཅེས་སྤྱད་ཅེར་རབ་སྤྱོད་ཞིང་།
སྤྱོད་དེ་ཡིས་མ་ཡི་ནི། ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་པ་བྱས།

28

अथ मातुः शिरश्छित्त्वा खड्गेन स ययौ जवात् ।
रागोपदिष्टपापानां किमकार्यं दुरात्मनाम् ॥ २१ ॥

रात्रावगणितायासः स गत्वा सुन्दरीगृहम् ।
रहः सम्भोगसन्नद्धां विदग्धा माससाद् ताम् ॥ २२ ॥

स तस्यै स्वकृतं पाप मादराय न्यवेदयत् ।
तेनैव मूर्खाः स्नायन्ते येनैवायान्ति निन्द्यताम् ॥ २३ ॥

तस्य मातृबधकूरपापश्रवणकम्पिता ।
श्रपाकस्येव संस्पर्शं विमुखी साभवत् परम् ॥ २४ ॥

हर्म्याधिरोहणव्याजात् सा जगाम तदन्तिकात् ।
साभिलाषोऽपि पापानामाचारेण विरज्यति ॥ २५ ॥

उच्चहर्म्यसमारूढा प्रौढपापपराङ्मुखी ।
चौरश्चौरोऽयमित्युच्चैश्चुक्रोश चकितेव सा ॥ २६ ॥

प्रधाविते परिजने भयदिग्धः स विद्रुतः ।
ययौ जवान्निजगृहं कृतकोलाहलः श्वभिः ॥ २७ ॥

हता मे जननी चौरैरिति तारप्रलापवान् ।
प्रभाते विदधे मातुः स शरीरादिसक्रियाम् ॥ २८ ॥

རབ་བསྐྱེདས་སྒྲིག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། སྒྲིག་ཅིང་གིན་དུ་སི་བཟད་པའི།
དཔལ་པར་ལྷུང་བ་དེ་བསམས་དེ། འབྱུང་པོ་བཞིན་དུ་ས་ལ་འདྲམས། 29

སྒྲིག་པ་སྒྲུ་བྱེད་དེ་ཡིས་ནི། ཡིར་བཅོས་ཀྱིས་ལ་གཉིས་སྒྲིས་ཀྱིས།
སྒྲིས་པ་ས་བསད་དྲག་པོ་ཡི། སྒྲིག་པ་དག་ལ་བཅོས་ཐབས་མེད། 30

དེ་ནས་ཀྱལ་བྱེད་ཚལ་སོང་བས། དེར་ནི་རག་སྤོང་ཚོགས་བརྗོད་པའི།
སྒྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་བྱེད་པའི། ཚོས་ཀྱི་ཁ་དོན་རབ་དུ་བྲོས། 31

དེར་ནི་སྤོ་ལྷན་རབ་བྱུང་ལྗེ། ཁ་དོན་དག་ལ་མཆོག་དུ་ཆགས།
དེ་ནས་དེ་ནི་སྤོ་སྤོ་བསྐྱེད། བརྗོད་ཅིང་ཚོས་ཀྱི་གདུང་ཅན་གྱུར། 32

དེ་ནས་ཀྱུན་མཁུན་བཅོས་ལྷན་འདས། མཛོན་བྱེད་ས་རག་སྤོང་ཚོགས་གསུངས།
སྒྲིག་ཅན་འདི་ལ་རབ་བྱུང་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་སྤྲད་ཡང་དག་བྱིན། 33

ས་བསད་དྲག་པོར་གྱུར་བ་ཡི། སྒྲིག་པ་དེ་ཡིས་བག་མེད་འདི།
མཆུག་དུ་མནར་མེད་ཚ་བར་ནི། ཡུན་རིང་གནས་ལ་རབ་དུ་ཉི། 34

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་གསུངས་ཚོ། དེ་ཡང་མཁུན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར།
དུས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་མཆུག་དུ་ནི། འཇིགས་སྤྱུ་རུང་བའི་དཔལ་བཟོབ། 35

དེར་ནི་མནར་མེད་ཚོགས་འབྱུངས་པ། མི་བཟད་མེ་ལྷེ་བརྒྱ་སྐྱུག་གིས།
ཡུན་རིང་འཛོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེས། དཔལ་བའི་གནས་ནི་སྤོ་བར་བྱས། 36

प्रच्छन्नपापसन्तापदह्यमानः स चिन्तयन् ।
सुतीव्रनरकापातं बभ्राम भुवि भूतवत् ॥ २९ ॥

प्रायश्चित्तं द्विजास्तेन पृष्टाः पातकवादिना ।
ऊचुर्मातृवधकूरपातके नास्ति निष्कृतिः ॥ ३० ॥

अथ जेतवनं गत्वा तत्र भिक्षुगणोदितम् ।
शुश्राव धर्माध्ययनं सर्वपापप्रणाशनम् ॥ ३१ ॥

धीमान् प्रव्रजितस्तत्र स्वाध्यायनिरतः परम् ।
ततस्त्रिपिटकाध्यायी स धर्मकथिकोऽभवत् ॥ ३२ ॥

सर्वज्ञोऽभ्येत्य भगवान् भिक्षुसङ्घं मथाब्रवीत् ।
किं भवद्भिः सपापाय प्रव्रज्यास्मै समर्पिता ॥ ३३ ॥

तेन मातृवधकूरकिल्बिषेण प्रमादिनः ।
प्रत्यासन्नास्य पर्यन्ते तप्तावीचौ चिरस्थितिः ॥ ३४ ॥

उक्ते तथागतेनेति सोऽप्युपाध्यायतां गतः ।
कालेन कालपर्यन्ते घोरं नरकमाप्तवान् ॥ ३५ ॥

तप्तावीचिचयोदञ्चत्तौब्रह्मशिखाशतैः ।
पच्यमानश्चिरं चक्रे स खेदं नरकौकसाम् ॥ ३६ ॥

དཔྱལ་སྤང་རབ་དུ་ཁྲིས་པ་ཡིས། ཐོ་བས་བདྱངས་ཤིང་བྱིས་པ་བཏགས།

དེ་ཡིས་རིང་ནས་སྒྲིག་པ་ཡི། མེ་ཡིས་ཡོངས་སྤོན་ལྷས་ཟད་ཐོབ། 37

དེ་ནས་དེ་ནི་རབ་བྱུང་གི། མཐུ་ཡིས་རྒྱལ་བ་ཆེད་བོད་ག།

བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་ནམས་སུ། ལྷ་ཡི་བྱུན་གྱིས་བརྒྱན་པར་སྦྱིས། 38

དེ་ནས་རྒྱ་མེད་འཕྱིང་བ་ཅོད་པན་དཔྱང་བྱན་དོ་གལ་ལས།

རབ་འཕྲོས་ནོར་བུའི་འོད་གྱིས་མད་བྱུང་དཔལ་ནི་འདྲི་བྱད་ཅིང་།

ལྷ་ཡིས་བཞུན་བྱ་ཆེས་འབྱང་འོད་གྱིས་རབ་མཛེས་ལྷ་བ་ལྟར།

མཛེས་པ་དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་ལ་བྱག་འཚལ་སྤྲད་དུ་སོང་། 39

དེ་ཡི་ཞབས་ཀྱི་པར་མོ་རྒྱང་ལ་བྱས་པས་བྱག་བཅའ་དེ།

ཀུན་དགའ་འཕེལ་ཞིང་མཛེས་པའི་བཞིན་གྱི་བརྒྱ་ནམ་པར་བྱས།

ཕྱོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཡང་དག་གཏམ་གྱི་དེ་ནི་བྱུར་ཉིད་དུ།

བདེན་པ་མཐོང་ཞིང་ཡིད་ནི་རབ་དུ་བྱིས་པ་བཞིན་དུ་བྱུར། 40

སྒྲིག་པ་མཚན་མོའི་རབ་རིབ་ཞི་བའི་དུས་སུ་ནི།

ཡུན་རིང་ཉེ་བར་སྤྲད་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཉམས་པའི་སྤྱེ་བོ་ལ།

ལེགས་བྱས་སྤྲོ་འོད་དུས་ནི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཡངས་པ་ཡི།

དགོ་བ་སྤྲལ་བྱུང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ཀུན་དུ་བྱས་པར་བྱུར། 41

ཅས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་

པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དཔྱལ་བ་སྤོན་ལྷན་གྱི་དོགས་པ་

བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གཉིས་པའོ།

कोपान्नरकपालेन मुहुराघातचूर्णितः ।
 स चिरात् प्राप पाकान्निपरिपक्वतनुः क्षयम् ॥ ३७ ॥
 चातुर्महाराजिकेषु सोऽथ देवेष्वजायत ।
 प्रव्रज्यायाः प्रभावेण दिव्याभरणभूषितः ॥ ३८ ॥

अथ स विमलमालामौलिकेयूरहार-
 प्रस्तुतमणिमयूखोस्त्रिस्थमानाद्भुतश्रीः ।
 अगमदमरवन्द्यो वन्दनायेन्दुकान्तिः
 सुगत मनुगताभिर्भ्राजमानः प्रभाभिः ॥ ३९ ॥

तत्पादपद्मयुगमादरवन्दनोद्य-
 दानन्दसुन्दरविवुङ्गमुखारविन्दः ।
 धर्म्मोपदेशकथयैव बभूव शास्तु-
 रुन्मृष्टमानस इवाश्रुतदृष्टसत्यः ॥ ४० ॥

दौर्घोपभोगचलितव्यसनस्य काले
 पापप्रदोषतिमिरोपरमे जनस्य ।
 इत्यातनोति विमला सुकृतप्रभाव-
 वेलाविशालकुशलातिशयप्रकाशम् ॥ ४१ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 मारकपूर्विकावदानं द्व्यशीतितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་པ།

མངལ་དུ་གནས་དང་སྦྱི་དང་དེ་ནས་བྱིས་པ་དག་དང་ནི།
དར་བབ་དེ་ནས་དལ་གྱི་གན་པོ་ཉིད་ལ་བཟིང་གུར་པ།
སྦྱི་པོ་མཚུངས་མེད་དུས་ཀྱི་ཁྱང་པོས་ཡུང་བ་དག་གི་ནི།
ལས་སྦྱད་འདི་ནི་པད་སྦྱད་ཚུལ་གྱིས་ངེས་པར་གཡོ་མི་འགྱུར་ ॥

ཟས་གཙང་གི་ནི་གྲུས་པས་སྒྲོན། བཙོས་ལྷན་འདས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར།
དག་སྒྲོང་ནམས་དང་བཙས་པ་ཡིས། དེ་ཡི་ཟས་ནི་རབ་བཞེས་མཛེད་ ॥

དེ་ནས་གསོལ་ཁྲིས་རབ་དང་དེས། བཞུགས་དེས་ཡི་བདག་པོ་ལ།
ཁྲིས་སྤྱ་བཟུང་བས་དག་པ་ཡི། ཚོས་ནི་རབ་དུ་བསྟན་པ་མཛེད་ ॥

དེར་ནི་དེ་དུས་མགྲོང་བ་ལ། བྱིས་པ་སྦྱ་གཙན་འཛོན་གྱིས་དེ།
དག་སྒྲོང་དབུས་སྤྱ་ཡོངས་ཤེས་ནས། ཡབ་ནི་ལ་དུ་དག་གིས་མཛོད་ ॥

དེ་ཡི་དུས་ན་བཙོས་ལྷན་ལ། བྱིས་པ་གྲུས་པ་མགྲོང་གུར་ནས།
རབ་དུད་དག་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་ནི། དག་མཚན་དག་དང་ལྷན་པས་རིས་ ॥

ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་ཅི་ཞིག་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ཅན་ལུས་ལྷན་པའི།
བྱིས་པ་འདི་ནི་ལོ་དུག་དག། དྲུ་ཅུ་ངེས་པར་བསྐྱམས་དེ་སྦྱིས་ ॥

अशौचित्तमः पल्लवः ।

गर्भस्थितस्य निस्तृतस्य ततः शिशोश्च
यूनः शनैः स्थविरता मथ संश्रितस्य ।
नासौ चलत्यतुलकालगजोद्धृतस्य
जन्तो र्भृणालकलया किल कर्म्मतन्तुः ॥ १ ॥

शुद्धोदनेन भगवान् भक्त्या भोक्तुं निमन्त्रितः ।
भिक्षुभिः सहितश्चक्रे तस्य भोज्यप्रतिग्रहम् ॥ २ ॥

भुक्तोत्तरमथासीनः प्रसन्नः पृथिवीपतेः ।
अनुग्रहेण विदधे स शुद्धां धर्मदेशनाम् ॥ ३ ॥

तत्र तत्क्षणदृष्टोऽपि शिशुना राहुलेन सः ।
भिक्षुमध्ये परिज्ञाय मोदकेनार्चितः पिता ॥ ४ ॥

भगवन्तं क्षणे तस्मिन् प्रणताः सर्व्वभिक्षवः ।
बालप्रणयमालोक्य पप्रच्छुः सकुतूहलाः ॥ ५ ॥

षड्भिवर्षे रयं जातः शिशुः कुक्षिनिषीडितः ।
केन कर्म्मविपाकेन प्रतिविम्बवपुस्तव ॥ ६ ॥

ཅི་སྤྲད་ལྷ་མོ་གྲགས་འཛིན་མ། ཉིན་དང་མཚན་མོ་མངལ་གྱི་ཁར།
ཤིན་དུ་ཆེ་བས་ཡོངས་མནན་ཅིང་། ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་གཏུང་བས་བསྟེན། 7

དག་སྟོང་ནམས་ཀྱི་གྲས་བས་ནི། བཅོམ་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་དྲིས།
སྐད་ཅིག་བསམས་ནས་དེ་དག་ལ། གསུངས་པ་འདིར་ནི་རྒྱ་དག་ཉིན། 8

ལུས་འཕགས་ཀྱི་ནི་མི་བྲི་ལར། ས་བདག་མེ་དོག་ལྷ་ལ་ནི།
ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཞེས་བ་ཡི། བསོད་ནམས་ངང་ཚུལ་བྱ་གཉིས་བྱང་། 9

ཡབ་ནི་མཐོ་རིས་སོང་བའི་ཚོ། དེ་དག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་འདོད་ལྷན།
རྒྱལ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་འཁྲར་འཛིན་ལ། ཡན་ཚུན་ཉུལ་རབ་དུ་བྱས། 10

ནམ་པ་ཀུན་དུ་ཆགས་བྲལ་བས། ཉི་མས་བདང་བའི་རྒྱལ་སྤྲོད་ནི།
སྤྱོད་པོ་འཀའ་ཡིས་བསྐྱམས་པ་ཡིས། རྒྱ་བས་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཕྱིས་བརྒྱང་། 11

རྒྱལ་པོའི་དྲང་སྟོང་ཉི་མ་དེ། ཞི་དག་དཀའ་ཐུབ་ཚུལ་སོང་ནས།
ཆོག་ཤེས་རྒྱལ་སྤྲོད་བདེ་བ་ཡིས། ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་དཀའ་ཐུབ་བྲས། 12

ནམ་ཞིག་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་གྱུར་ཅིང་། སྐྱོས་པ་དྲག་པོས་གཏུངས་པ་དེ།
ཐུབ་པ་ཡི་ནི་བྲས་པའི་རྒྱ། མོངས་ལས་མ་བརྗོད་ཉིད་དུ་འབྱངས། 13

དན་པ་སྐྱེས་ནས་མཁས་པ་དེས། མི་བྱིན་ལེན་ནི་སྤྲིག་པ་ལ།
དོག་ཅིང་བཞིན་ནི་ལོག་གྱུར་བས། འགྱོད་པ་ལས་ནི་རབ་དུ་བསམས། 4

भूयसा गर्भभारेण परिभूता दिवानिशम् ।
पीडां चिरतरं सेहे कस्माद्देवी यशोधरा ॥ ७ ॥

सर्वज्ञो भगवान् पृष्टः प्रणयादिति भिक्षुभिः ।
तानुवाच क्षणं ध्यात्वा श्रूयतामत्र कारणम् ॥ ८ ॥

मिथिलायां विदेहेषु पुष्यदेवस्य भूपतेः ।
सूर्यचन्द्राभिधौ पुत्रौ पुण्यशीलौ बभूवतुः ॥ ९ ॥

पितरि त्रिदिवं याते तौ तपोवनसस्पृहौ ।
साम्राज्यभारग्रहणे मिथ श्रक्तु रर्थनाम् ॥ १० ॥

राज्यं सूर्येण वैराग्यात् सर्वथैव समुज्झितम् ।
चन्द्रः कथञ्चित्तत्राह ज्येष्ठशासनयन्त्रितः ॥ ११ ॥

सूर्यस्तु गत्वा राजर्षिः शमश्चायं तपोवनम् ।
सन्तोषराज्यसुखितश्चक्रे चिरतरं तपः ॥ १२ ॥

स कदाचित् परिश्रान्तः सन्तप्तस्तीव्रतृष्णाया ।
कमण्डलुजलं मोहादनुक्लैव पपौ मुनेः ॥ १३ ॥

स सज्जातमति विद्वानदत्तादानपातकम् ।
कलयन् ग्लानवदनः पश्चात्तापादचिन्तयत् ॥ १४ ॥

ལས་ཀྱི་ཞལ་པས་ཡང་དག་བྱངས། དབང་མེད་ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ནི།
མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལེགས་བྱས་སམ། ཉིས་བྱས་དག་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། 15

སྒྲེ་བོ་ལེགས་བྱས་སྒྲོན་ཅིང་དཀར་བ་འདིར་ཡང་ཉིས་བྱས་དག་གི་རྩ།
འཛིན་འདི་གང་གི་བཞིན་རས་དེ་མ་ཅན་འདི་མཆོག་དུ་གཏུང་བར་བྱེད།
སྐད་ཅིག་སྲིད་པའི་བདེ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆོག་པ་ལ་ཆགས་པས་འཕང་བ་ནམས་ལ།
ལོ་འདབ་བརྒྱ་ལྷན་སྒྲུས་ནང་དུ་ལྷགས་དེ་གཏུང་བ་ཕྱིར་བར་བྱེད། 16

མི་བདག་སྒྲོན་དུ་བདག་བྱིན་ལ། སྒྲིག་པ་བདག་གིས་བཞེད་པར་བྱ།
སྒྲུལ་པོ་འདི་བཀའ་ཡིས་དག་པ་ནམས། བྱ་ལོན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་པ། 17

ནད་ཀྱིས་གཟིར་ནམས་སྤྲན་པས་གསོ། ཆོས་ལ་ལྷགས་ནམས་བསྐྱེད་བཅེས་
ཀྱིས།
སྒྲིག་པས་ཅན་ནམས་མི་བདག་ནི། དེགས་གནས་ལྷགས་ལྷན་ལྷ་མ་ཡི། 18

ཞེས་བསམས་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་ཡིས། ས་བདག་སྤྲན་ཟླའི་བྱང་དུ་ནི།
བྱིན་ནས་དེ་ཡིས་སྤྱར་བར་ནི། ས་བྱིན་སྤངས་པའི་སྒྲིག་པ་སྤྲས། 19

སྤྲན་ལྷ་ཕྱ་བོ་མངོན་མཆོད་དེ། དེ་ལ་ས་བདག་གིས་སྤྲས་པ།
སྤྲས་ནས་དག་པའི་དངོས་གྱུར་པ། ཁྱོད་ལ་སྒྲིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། 20

དེགས་མིན་གྱིན་དུ་སྤྲ་བ་ཡང་། ཇི་ཞིག་ལྟར་སྤྲས་གང་བྱས་པ།
ནང་དུ་ཇེས་སུ་གཏུང་བ་འཛིན། དེ་ཉིད་དེ་ཡི་ནམ་དག་ཉིད། 21

कर्मपाशसमाकर्षविवशैः समवाप्यते ।

अनिच्छयैव सुकृतं दुष्कृतं वा शरीरिभिः ॥ १५ ॥

जनः शुभ्रेऽप्यस्मिन् सुकृतचरिते दुष्कृतकणा
निधत्ते येनासौ मलिनवदनः शोचतितराम् ।

स्पृहानिश्चितानां क्षणभवसुखे दुःखनिचये
प्रविश्यान्तः शोषं दिशति शतशाखो ह्यनुशयः ॥ १६ ॥

गच्छामि नृपतेरग्रे पापमावेदयाम्यहम् ।

राजशासनशुद्धानामनृणो धर्मसञ्चयः ॥ १७ ॥

शास्त्रं धर्मप्रवृत्तानां रोगार्त्तानां चिकित्सकः ।

वर्णाश्रमगुरुर्नैता नृपतिः पापकर्मणाम् ॥ १८ ॥

स विचिन्त्येति सन्तापाद्भूपते आतुरन्तिकम् ।

गत्वा न्यवेदयत्तूर्णं मदत्तादानपातकम् ॥ १९ ॥

ज्येष्ठभ्रातर मभ्यर्च्य तं भूमिपति रब्रवीत् ।

आजन्मशुद्धभावस्य न पापं विद्यते तव ॥ २० ॥

सुसूक्ष्ममपि यः कृत्वा दैवात् किञ्चिदसाम्प्रतम् ।

पश्चात्तापं वहन्त्यन्तस्तस्य सैव विशुद्धता ॥ २१ ॥

ཅེས་པས་བདག་ཚོག་གོས་ནས། ཉི་མས་དེ་ལ་རབ་སྒྲུལ་པ།
དམ་པའི་ཚོས་ནི་དཀར་བ་ཡི། གོས་ལ་དྲི་མའི་ཆ་སི་བཟོད།

22

རྒྱལ་པོ་ཆད་པ་བདག་འཛམ་ལོ། ཤིན་ཏུ་དབྱེད་ནས་བརྒྱབ་པར་བཟོད།
དག་ཤིང་ཀྲིས་བཞིན་རྒྱལ་པོ་ཡི། ཆད་པས་སྒྲིག་ཅན་གཙང་པར་འབྱུར།

23

ཞེས་དེ་འབད་པས་ལན་མང་དུ། རང་གི་ཆད་པ་འོན་གཙེར་བ།
དེ་ལ་ཅུ་བོ་རྒྱལ་པོས་སྒྲུལ། བར་པར་བདག་གིས་གང་བཟོད་བ།

24

རེ་ཞིག་ཁྱོད་ནི་སྦྱིད་ཆལ་གྱི། བཀས་འདི་ཉིད་ཏུ་གནས་པར་མཛོད།
ཅེས་བཟོད་གྲང་པའི་བྱ་བ་ལ། ས་ཡི་བདག་པོ་སྦྱི་རེལ་སོང་།

25

དེ་ནས་དེར་ནི་ཐུབ་པ་དག། ཇེས་པར་གཡོ་མེད་གནས་པའི་ཚོ།
རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་བྱ་བ་བཟོད། ཉི་མ་དུག་ནས་མའོན་པར་འོངས།

26

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་སྦྱ་བོ་ནི། ཟས་མེད་རིད་པའི་ནམ་པ་མཁེང་།
ཀྱན་མོངས་རང་གི་སྒྲོ་སྒྲོད་ཅིང་། དེ་ལ་རབ་དུ་དང་པར་བྱ།

27

དེ་ནི་བྲས་ཟེད་བཅས་པས། དེ་ཡི་སྒྲིག་པ་དག་བྲས་ནས།
ཉིན་དུག་ཉོན་མོངས་བྱིན་པ་ཡིས། དེ་སོང་ཚོན་རབ་དུ་གཤུངས།

28

ང་ཉིད་རྒྱལ་པོའི་དྲང་སྤོང་ཉི། བྲིས་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་པོ་ཟླ།
ཉིན་དུག་ཐུབ་པ་ཉོན་མོངས་པར། བྲས་པས་པོ་དུག་དག་ནས་སྦྱེས།

29

इति क्षितिपतेर्वाक्यं श्रुत्वा सूर्यस्तमभ्यधात् ।
कलङ्कशेषं न सहे सङ्घर्म्मधवलांशुके ॥ २२ ॥

दण्डमेवार्थये राजन् सुविचार्य विधीयताम् ।
पूयते पावकेनेव राजदण्डेन किल्बिषम् ॥ २३ ॥

इत्याग्रहेण बहुशो याचमानं स्वशासनम् ।
तमुवाचानुजो राजा प्रातः कर्त्तास्मि यत् क्षमम् ॥ २४ ॥

अस्मिन् प्रतीक्ष्यतां तावद्भवानुद्यानकानने ।
इत्युक्त्वा पौरकार्याय निर्ययौ पृथिवीपतिः ॥ २५ ॥

तत्र प्रतीक्षमाणेऽथ मुनौ नियमनिश्चले ।
राजा विस्मृततत्कृत्यः षड्भिरभ्याययौ दिनैः ॥ २६ ॥

कृशाकारं निराहारमथ दृष्ट्वाग्रजं नृपः ।
निन्दन् स्वबुद्धिसंमोहं चक्रे तस्य प्रसादनम् ॥ २७ ॥

ब्राह्मणैः सहितः कृत्वा स तत्पापप्रमार्जनम् ।
षड्दिनक्लेशदानेन याते तस्मिन्नतप्यत ॥ २८ ॥

अहं स सूर्यो राजर्षिश्चन्द्रो राजाध्ययं शिशुः ।
जातः संवत्सरैः षड्भिः षड्दिनक्लेशकृन् मुनेः ॥ २९ ॥

བཟང་མེམས་བྱ་བ་ཐོ་མོ། རྒྱན་མོ་གོང་ཁྲིར་ལ་སྤྱོགས་དེ།
བྱ་མོ་རི་དགས་མོ་དག་དང་། འགྲོགས་ནས་དར་བ་འཛོང་བྱ་སོང་། 30

དེ་ཡི་བྱ་མོ་དར་བབ་མས། རང་གི་བྱས་པ་རབ་ལྷི་བ།
མ་ཞན་དག་ལ་བྱིན་ནས་ནི། དེ་ཡི་བྱས་པ་ཡང་བ་བཟུང་། 31

མ་ནི་གན་ཞིང་ཉམ་རྒྱུད་དེ། བྱ་མོས་དབག་ཚང་སྤྱད་དང་གཉིས།
བཏང་བས་གོང་ཁྲིར་ཉེ་བ་ནི། ཤིན་དུ་ཡོངས་སུ་ངལ་བར་གྱུར་། 32

གྲགས་འཛོན་མ་ནི་བ་ཐོ་ཡི། བྱ་མོ་མ་ཡི་ཉོན་མོངས་ལས།
རྒྱང་གྲགས་དུག་སུངས་ལོ་དག་ནི། མངལ་གྱི་ཁྲར་གྱིས་གཟིར་བར་གྱུར་། 33

མཐོ་རིས་ས་དང་གདེངས་ཅན་འཛིག་དེན་བྱིས་དང་ལང་ཚོ་དང་།
རྒྱན་དང་འཛི་དུས་མངལ་གྱི་མལ་སྟན་ལ་བདེན་དག་ལ་ཡང་།
ལུས་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་སྤོན་གྱི་ལས་ནི་ལྷན་ཅིག་དུ།
འགྲོ་བ་འདོད་པ་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་བཞུག་པར་འོང་མི་འགྱུར་། 34

དེ་ལྟར་སྐྱ་གཅན་འཛོན་ནི་སྤོན་གྱི་ལས་ལྷན་པ།
ངོ་མཚར་གཏམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དག།
ངས་པར་བཟུང་ནས་དགེ་སྤོང་ཚོགས་དང་ས་སྤོང་དང་།
སྤྱི་བོ་དང་བཅས་ལ་མཚན་རབ་དུ་གྱུས་པར་གྱུར་། 35

ཅས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྟེན་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སྐྱ་གཅན་འཛོན་གྱི་དོགས་པ་བརྟེན་
པའི་ཡལ་འདབ་སྟེས་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའོ།

आभीरभार्या भद्राख्या हरिण्या सुतया सह ।
नगराभिमुखी भद्रा तक्रं विक्रेतु माययौ ॥ ३० ॥

तत्सुता तरुणी भारं निजं गुरुतरं घटम् ।
दत्त्वा जनन्यै वृद्धायै लघुं जग्राह तद्वटम् ॥ ३१ ॥

वाहिता योजनं साङ्गं जननी जरती कृशा ।
सा दुहित्रा पुरोपान्ते परिश्रान्ततराभवत् ॥ ३२ ॥

आभीरतरुणी सेयं मातुः क्लेशाद् यशोधरा ।
षट्क्रोशतुल्यवर्षेण गर्भभारेण पौडिता ॥ ३३ ॥

दिवि भुवि फणिलोके शैशवे यौवने वा
जरसि निधनकाले गर्भशय्याश्रये वा ।
सहगमनसहिष्णोः सर्वथा देहभाजां
नहि भवति विनाशः कर्मणः प्राक्तनस्य ॥ ३४ ॥

इति राहुलपूर्वकर्मयुक्तां
कथितां चित्रकक्षां तथागतेन ।
अवधार्य बभूव भिक्षुसङ्घः
क्षितिपालः सजनश्च विस्मयाढ्यः ॥ ३५ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
राहुलकर्मसुत्यवदानं अशीतितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུ་བཞི་པ།

གང་གིས་ལམས་པའི་ཡིད་ཅན་ནམས་ཀྱིས་ཡིད་ནི་ཀྱན་དགའ་

མཉེན་ལྷན་རིག་པར་བྱེད།

གང་གི་མཐུ་ཡིས་གདུག་ནམས་ཀྱི་ཡང་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པའི་

ལྷན་པ་ཞི་བར་བྱེད།

གང་གི་བསོད་ནམས་གངས་མེད་གངས་ཀྱི་ཚིག་གི་ཚད་ཀྱི་ཡལ་བྱ་མ་འབྱུར་བ།

འགྲོ་བ་ཐུལ་བའི་མགོན་པོ་རབ་རྒྱས་མཐུ་ལྷན་དེ་ཉིད་གཅིག་པུ་འབྱུང་བ་ཡིན།

1

མཉེན་ཡོད་དུ་སློན་ཁྲིམ་ན་གནས། དཔལ་ལྷན་གིན་དུ་བཅུན་པ་ཡི།

ཅུང་མ་མིག་བཟང་མ་དག་མ། འདོད་པའི་བྱ་རི་བཅས་པར་གྱུར།

2

སྤྱིས་པ་ཅམ་ན་རབ་འབྱུངས་པ། ལྷ་ཡི་རིན་ཅེན་གྱིས་བརྒྱན་པའི།

ཁྲི་སྤྱན་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས། མཚན་ལ་གང་ཞིག་ཉེར་འཁེད་མཆོས།

3

དེ་སྤྱིས་ཆོ་ན་ཅུ་འཛིན་ནི། ལྷན་ཞིང་འཇམ་པའི་སྤྱ་དབྱངས་ཅན།

སྤང་ཅི་འབེབས་པས་མེ་དོག་དང་། བཅས་པའི་རིན་ཅེན་ཆར་པ་པལ།

4

རྫོགས་པའི་གཞིན་བྱ་ལུས་ངན་གྱིས། གཏོར་ནི་བརྒྱ་ཡིས་བསྐོར་བ་དེ།

སྤང་ཅི་འཛིན་ཆར་པ་པལ་པ་ལས། སྤང་ཅི་འཛིན་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།

5

རིན་ཅེན་ཆར་འབེབས་དེ་ཡིས་ནི། ས་ལ་དབྱག་པ་མེད་ཉིད་བརྒྱབས།

གང་དུ་འང་བྱ་རིག་དཀར་པོ་བཞིན། སྤང་བ་པོ་ནི་མཐོང་མ་གྱུར།

6

चतुरशैतितमः पल्लवः ।

औचित्येन करोति यः सुमनसा मानन्दसान्द्रं मनः
क्रूराणामपि शीर्यते परिचितं यस्यानुभावोत्तमः ।
एकः कोऽपि स जायते जितजगन्नाथप्रभावोद्भवः
पुण्यं यस्य न याति मानकलनां निःसंख्यसंख्यापदैः ॥ १ ॥

श्रीमान् पुरा सुधीरस्य आवस्त्वां गृहमेधिनः ।
जायाया मौक्षितः सूनुः सुनेचाया मजायत ॥ २ ॥

जातमात्रः समुद्भूते दिव्यरत्नविभूषिते ।
उपविष्टः स्वपुण्याङ्गे यः पर्यङ्गे व्यरोचत ॥ ३ ॥

तस्य जन्मनि रत्नानि पुष्पैः सह पयोधराः ।
मधुरस्निग्धनिर्घोषा वटेषु मधुवर्षिणः ॥ ४ ॥

पूर्णः कुमारः कौवेरैः स निधानशतैर्वृतः ।
मधुवृष्टिप्रपतनान्मधुरस्वर इत्यभूत् ॥ ५ ॥

तेनादरिद्रतां नीते भुवने रत्नवर्षिणा ।
श्वेतकाक इव कापि नैवादृश्यत याचकः ॥ ६ ॥

ནས་ཞིག་དག་སྒོང་ཀྱན་དགའ་བོ། རབ་ཞི་འཕགས་པའི་ལས་གནས་པ།

ཁྱིས་དུ་བྱོན་པ་དེ་མཐོང་ནས། མདུན་དུ་པ་ལ་རབ་འིས་པ། 7

ཡབ་གཅིག་དེ་མེད་དག་པ་ཅན། འདི་ཡི་བདུལ་ཞུགས་འདི་ནི་ཅི།

གང་ཞིག་ཡང་དག་མཐོང་ཉིད་ན། འཕྲུལ་ལ་ཡིད་ནི་དང་བར་བྱེད། 8

ཅས་པ་བྱ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། ཤིན་དུ་བདུན་པས་དེ་ལ་སྦྱས།

བྱ་གཅིག་སྒྲིང་ཕྱོགས་རབ་གསལ་འདི། ཞི་བའི་བདུལ་ཞུགས་ཡོངས་སུ་འཛིན། 9

གང་ཞིག་འཁོར་བའི་མཚོ་ལ་མཐོང་དག་འགྲོ་བའི་ཟས་ཕྱེགས་བྱང་པོ་དང་།

ཁྱོ་བའི་ནད་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་དག་དང་ཞི་བའི་བདུན་ཅིའི་སྒྲིང་ཐོས་སྟེང་།

འཛིག་དང་།

སྒྲིན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐུན་པ་ཞི་བྱེད་ཉི་མ་སངས་རྒྱས་འོད་ཟེར་རབ་རྒྱས་པ།

དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཞི་བའི་ཡིད་ཅན་ནམས་ཀྱི་མཚོག་གྲུང་འདི་ནི་ཀྱན་དགའ་བོ། 10

བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་མཛོན་བཟོད་དག། ཐོས་པ་ཉིད་ནི་སྒྲིང་ཅིའི་བཟངས།

སྒྲིང་སྒྲིང་གི་བ་རྒྱས་པ་ལས། བ་སྦྱ་རབ་དུ་ཡངས་པར་གྱུར། 11

དེ་ནས་ཀྱན་དགའ་དང་བཅས་དེས། བྱས་པས་མཛོད་ཕྱོགས་ཐུག་འཛལ་དེ།

དག་སྒོང་ཚོགས་བཅས་ཀྱན་དགའ་བོ། ཡོངས་སྒྲིང་ཀྱན་གྱིས་རབ་དུ་མཛོད། 12

དེ་ནས་འདུན་པས་དེ་ཉིད་དང་། ལྷན་ཅིག་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་སོང་ནས།

འོད་ཟེར་སྒྲིང་པོ་བཅོས་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤམས་པ་མཐོང་གྲུང་དེ། 13

स कदाचिद् गृहायातं प्रशान्तेर्षापथस्थितम् ।
आनन्दं भिक्षुमालोक्य पप्रच्छ पितरं पुरः ॥ ७ ॥

तात व्रतविशेषोऽस्य कोऽयं वैमल्यशालिनः ।
यस्य सन्दर्शनेनैव मनः सद्यः प्रसीदति ॥ ८ ॥

पुत्रस्येति वचः श्रुत्वा सुधीर स्त मभाषत ।
पुत्र सत्त्वप्रकाशोऽयं शान्तिव्रतपरिग्रहः ॥ ९ ॥

यः सेतुः सरलः समस्तजगतां संसारघोरारणवे
क्रोधव्याधिचिकित्सकः शमसुधासारेण तृष्णापहः ।
दोषोत्सिक्ततमोविरामतरणिर्बुद्धः प्रबुद्धद्युतिः
तस्य आवक एष शान्तमनसा मानन्दनामाग्रणीः ॥ १० ॥

अभिधानं भगवतः श्रुत्वैव मधुरस्वरः ।
बभूवोद्भूतरोमाञ्चः प्राग्जन्मकुशलोदयात् ॥ ११ ॥

आनन्द मथ सानन्दः प्रणम्य प्रणयोन्मुखः ।
स भिक्षुसङ्घैः सहितं सर्व्वभोगै रपूजयत् ॥ १२ ॥

औत्सुक्यात् सह तेनैव गत्वा जेतवनं ततः ।
ददर्श स त्विषां राशिं भगवन्तं तथागतम् ॥ १३ ॥

པདྨ་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྤྱན། མཚོག་གི་མཚན་ཉིད་དག་གིས་མཚན།
མཛེས་ཤིང་ཡིད་ཞིང་ནམ་པ་ཅན། གསེར་གྱི་དུལ་བཞིན་དུ་མཐོ། 14

བདུད་རྩིས་བྱུགས་པ་ལྟ་བུ་ལྟེ། མཐོང་ནས་དགའ་བ་རབ་རྒྱས་པ།
དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་འཕྲིང་བ་བཞིན། དེ་ཡི་ཞབས་སེན་འོད་ཟེར་གྲངས། 15

འབད་པས་གསོལ་བ་བདབ་པ་ཡིས། བྱས་ལ་མཉེན་གཤེན་བཅོས་ལྷན་འདས།
དེ་སྤྲད་དེ་ཡི་ཁང་པར་བྱོན། མཚོད་སྟོན་རབ་དུ་བཞེས་པ་མཛོད། 16

བཅོས་ལྷན་འདས་ནི་སངས་མཚོད་ནས། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་གཤེགས་པའི་ཚེ།
སྤྱི་བོ་འཛོགས་ནི་རིན་ཅན་གྱིས། སྤང་རྩི་དབྱངས་ཀྱིས་ཡོངས་རྫོགས་བྱས། 17

དབུལ་པོ་ནམས་ཀྱི་བྱིས་བྱིས་དུ། རང་གི་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པས།
རིན་ཅན་སྤང་པོ་དེས་བྱིན་བ། སྤྲད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་སོལ་བྱང་གྱུར། 18

དེ་ནས་བྱང་ཚུལ་དེ་ཐོས་ནས། སྤང་རྩི་དབྱངས་ནི་སྤྱི་བོ་བསྐལ་ཞི།
དེ་དག་ལ་སྤྲས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྲོན། ལེགས་བྱས་དག་ནི་ཡོངས་མ་བྱས། 19

བརྩེ་བས་སྤྱིན་པ་མ་བྱིན་ཅིང་། དགོ་འདུན་མཚོད་པ་མ་བྱས་ལ།
བཅོས་ལྷན་མངོན་པར་མ་མཚོད་པས། འབྱོར་བ་འདི་དག་ཐོབ་མ་ཡིན། 20

དེ་སྤྲད་ཁྱོད་ཀྱིས་བདེ་གཤེགས་ལ། སོགས་པའི་དགོ་འདུན་མངོན་པར་མཚོད།
ཁྱོད་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་དག་གི་ཚོགས། ཐམས་ཅད་བདག་གིས་སྤྱན་ཚོགས་བགྱི། 21

फुल्लपद्मपलाशाक्षं दिव्यलक्षणलक्षितम् ।
लावण्यललिताकारं हेमतालमिवोन्नतम् ॥ १४ ॥

लिम्पन्त ममृतेनेव तं दृष्ट्वा हर्षनिर्भरः ।
मालामिवाददे मूर्द्ध्नि स तत्पादनखद्युतिम् ॥ १५ ॥

प्रणयार्थनया तस्य प्रीत्यै प्रणयिवत्सलः ।
गत्वा चकार भगवान् गृहे भोगपरिग्रहम् ॥ १६ ॥

अभ्यर्चिते भगवति प्रयाते जेतकाननम् ।
जनतां रत्नसम्पूर्णां चकार मधुरस्वरः ॥ १७ ॥

निजैरपुण्यैर्निस्वानां रत्नराशिं गृहे गृहे ।
तद्वितीर्णः क्षणेनैव जगामाङ्गारराशिताम् ॥ १८ ॥

तद्वृत्तान्तं मयाकर्ण्य दुःखितो मधुरस्वरः ।
तामुवाच पुरा नैव भवद्भिः सुकृतं कृतम् ॥ १९ ॥

अदत्त्वा दयया दानं मकृत्वा सङ्घभोजनम् ।
भगवन्तं मनभ्यर्च्य न संभ्यन्ते विभूतयः ॥ २० ॥

सुगतप्रमुखः सङ्घं स्तस्माद् युष्माभि रर्च्यताम् ।
सर्वोपभोगसामग्रीं महं सम्पादयामि वः ॥ २१ ॥

ཞེས་པ་དེས་བསྐྱལ་དེ་དག་གིས། དེ་ཡི་ཉིར་བསྐྱབས་ཚོགས་ནམས་གིས།
བཅོས་ལྷན་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ། སྤྲིག་པ་ཞི་བའི་སྤྲད་དུ་མཆོད། 22

དེ་ནས་དེ་ཚོ་དགེ་བ་བྱས། སྤྲིག་པ་ཟད་པ་དེ་དག་གིས།
རང་བྱིས་རབ་འབར་རིན་ཅན་གྱི། སྤང་པོས་ཀྱན་དུ་གང་བ་མཐོང་། 23

དེ་ནས་ཆགས་བྲལ་སད་པ་ཡི། རྫོང་དང་ལྷན་པ་སྤྱང་ཅིའི་དབྱངས།
བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱི་དྲུང་སོང་ནས། རབ་དུ་ཞི་སྤྲད་རབ་བྱང་བྱངས། 24

སྤོན་པའི་བཀའ་ཡིས་དུལ་བ་ཡི། བདུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་མཉན་ཡོད་བཤང་།
སྤྱི་བོའི་མཐའ་ཡི་གཙུག་ལག་ཁང་། རི་བྲག་དག་ལ་བཞེད་པར་སོང་། 25

དེར་དེས་བསྐྱབ་པའི་གནས་བྱིན་པ། རི་བྲག་པ་ཡི་སྤྱི་བོ་རྣམས།
ཉོན་མོངས་དུག་ནི་རབ་ཞིའི་སྤྲད། དཀོན་ཅོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། 26

གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཚོས་ཀྱན་པ། གནས་ཀྱི་མཐའ་ན་གནས་པ་རྣམས།
དུར་གའི་ཡ་ལྷགས་ཁས་སྤངས་པའི། མི་ནི་ཚོལ་བ་དག་ལ་ཞུགས། 27

སྤྲ་མ་ཅན་གྱིས་རབ་བལྟན་པའི། གཙུག་ལག་ཁང་དེར་དེ་དག་འོངས།
གཏུང་འི་སྤྱི་ལ་འདུས་པ་ཡི། དགེ་སྤོང་དགེ་འདུན་ཚོགས་རྣམས་བཅིངས། 28

ཡ་ལྷགས་སྤྲད་དུ་དགེ་སྤོང་ནི། གཅིག་ཉིད་ཁོ་ན་བདག་ཅག་འདོད།
ཚོས་ཀྱན་ཚོགས་གྱིས་འདི་བཟོད་ཚོ། དགེ་སྤོང་རྣམས་གྱིས་རིམ་པས་སྐྱས། 29

इति ते प्रेषितास्तेन सम्भारैस्तदुपाहृतैः ।

ससङ्ख मंहसः शान्त्यै भगवन्तमपूजयत् ॥ २२ ॥

ततस्ते कृतकल्याणास्तत्क्षणक्षीणकल्मषाः ।

ददृशुः स्वगृहं दौप्तैः सम्पूर्णं रत्नराशिभिः ॥ २३ ॥

ततः प्रवृद्धवैराग्यः प्रशान्त्यै मधुरस्वरः ।

प्रव्रज्यामाददे धौमान् गत्वा भगवतोऽन्तिकम् ॥ २४ ॥

स शास्तुः शासनात्त्यक्त्वा आवस्तौं नियतव्रतः ।

जगाम जनपर्यन्तं विहारं कर्वटाश्रयम् ॥ २५ ॥

दत्तशिक्षापदस्तेन तच्च कावण्टिको जनः ।

रत्नचयं क्लेशविषप्रशान्त्यै शरणं ययौ ॥ २६ ॥

अस्मिन्नवसरे चौराः काननान्तनिवासिनः ।

उक्तं दुर्गोपहाराय नरमन्वेष्टुमाययुः ॥ २७ ॥

ते तं विहारमासाद्य पिशुनेन प्रदर्शितम् ।

बबन्धुर्भिक्षुसङ्घातं गण्डीशब्दसमागतम् ॥ २८ ॥

एक एवोपहाराय भिक्षुरस्माकमौषितः ।

इत्युक्ते चोरचक्रेण जगदुर्भिक्षवः क्रमात् ॥ २९ ॥

ཡ་ལྷགས་དོན་དུ་བདག་རྒྱུང་ལ། དག་སྤོང་ཐམས་ཅད་བཏང་བར་མཛོད།
ཅེས་པ་གན་རིམ་གྱིས་བཛོད་ཅིང་། སྤང་ཅིའི་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་སྒྲུབ་པ། 30

ང་ཉིད་ཁོ་ན་ཡ་ལྷགས་དོན། དག་འདུན་ཐམས་ཅད་ནམ་པར་ཐོང་།
ཞེས་པ་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས། ནམ་པ་མཚོག་ལྷན་དེ་བརྒྱུང་སོང་། 31

གསོད་པར་ཆས་པ་དེ་དག་གིས། བཅིངས་ཁྲིར་ནམ་འགྱུར་སྤོ་མེད་དེས།
དུ་གྱའི་གནས་ནི་ནགས་ནང་དུ། ཡིན་དུ་འཛིགས་སྤྱུ་རྒྱུང་བ་མཐོང་། 32

དེ་ཡང་དུས་མཐའི་སྤྱིན་གྱིས་བཞིན། གཏོར་མ་ལ་ནི་བསྐྱར་བྱས་པའི།
མ་ཉེ་སྤེ་པོ་རགས་པ་ཡི། དྲག་དུ་ཡ་ལྷགས་དག་གིས་གང་། 33

དཔའ་བོས་བན་དུ་ཆི་བ་ཡི། རང་བཞིན་མེ་ཏོག་འབྱེང་སྒོས་བཞིན།
རྩ་རྩའི་བྲག་གི་ཟེར་མ་བརྒྱ། ཞབས་ཀྱི་དོ་ལ་ཆགས་པས་བྱབ། 34

གཤིན་རྗེས་མེ་ཏོག་གྲུས་པ་ཡི། རྒྱལ་མཚོད་པ་བྱས་པ་བཞིན།
དྲིལ་བུའི་སྤོན་དུ་འབྱུང་བ་ཡི། དཔའ་བོའི་མགོ་ཡིས་ཡོངས་སྤྱུ་བསྐྱོར། 35

རི་བྲོད་མ་ཡི་ཀང་བཀོད་པས། སེན་ཅི་རབ་དུ་ཆགས་པ་བཞིན།
མི་བྲག་གསར་པས་བསྐྱོས་པ་ཡི། བཀས་དག་གིས་ནི་དམར་པའི་འོད། 36

ཡ་ལྷགས་མ་ཐོབ་རྗེན་པ་ཡི། བྱད་མེད་ནམས་ཀྱིས་གྲུས་པ་ཡིས།
རང་གི་བྱ་བ་ཅད་སྤྱིང་གི་ནི། བསྐྱས་བྱས་ཀྱི་ཁ་བྱེད་བཀང་། 37

मा मादायोपहारार्थं मुच्यन्तां सर्व्वभिक्षवः ।
उक्ते वृद्धैः क्रमेणेति प्रोवाच मधुरस्वरः ॥ ३० ॥

अह मेवोपहारार्हः सङ्घः सर्व्वो विमुच्यताम् ।
इत्याकर्ण्य वराकारं ते समादाय तं ययुः ॥ ३१ ॥

बद्धः स बधसन्नद्धैर्नीतस्तैर्निर्विकारधौः ।
दुर्गायतन मत्युग्रं ददर्श गहनोदरे ॥ ३२ ॥

बलिसज्जीकृतैः स्थूलशकलैर्महिषैश्च तत् ।
कल्पान्तमेघैः स्वसुतोपहारैरिव पूजितम् ॥ ३३ ॥

व्याप्तं पादशिलासक्तरुरक्तच्छटाशतैः ।
स्रग्दामभिर्भटोत्सृष्टैर्बन्धुजीवमयैरिव ॥ ३४ ॥

घण्टाग्रालम्बिभिर्वीरशिरोभिः परिवारितम् ।
कृतद्वारार्चनं फल्लकमलैरिव मृत्युना ॥ ३५ ॥

प्रत्यग्रनररक्ताक्तैः सोपानैररुणप्रभम् ।
शवरीचरणन्याससंसक्तालक्तकैरिव ॥ ३६ ॥

असम्प्राप्तोपहाराभिः किरातस्त्रीभिरादरात् ।
स्वशिश्नूत्तहृत्पद्मकीर्णप्राङ्गनवेदिकम् ॥ ३७ ॥

དེ་མཐོང་སྟོག་ཆགས་ནམས་ཀྱི་ཚྲིགས། སྤྱུག་བསྐྱལ་ངལ་དུ་བ་བཟོད་
དགའ་བཞིན།

འཁོར་བ་ཆགས་བྲལ་སྤྱིང་པོ་ཅན། སྤྱང་ཅི་དབྱངས་ཀྱིས་རབ་དུ་བསམས། 38

དེ་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ནི། ཡོངས་ཟད་དག་བཅོམ་མཛོན་དུ་བྱས།
ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་དེ། དགའ་དང་མི་དགའ་མཚུངས་པར་གྱུར། 39

དེ་བསམས་གང་གི་དྲིན་གྱིས་ནི། འཁོར་བ་མེད་པ་བདེ་བའི་ས།
ཀྱེ་མ་བདག་གིས་ཐོབ་པ་འདི། ཟློན་པ་སྤིད་པ་གཅོད་པའི་མཐུ། 40

མོངས་པའི་ལྷགས་སྟོག་བདན་པ་གཅོད་ཅིང་ལྷ་བའི་རི་མོ་ཉམས་པར་བྱེད།
མི་བཟད་སྤོད་པའི་རྩ་པོ་སྟོལ་ནིང་སྤྱི་བའི་ལྷོན་པ་རབ་དུ་བྱིན།
གང་དུ་བྱ་ངན་མིག་ལ་སྤྱར་ཡང་མཆི་མ་དག་ནི་མི་འཛིན་པ།
ཟློན་པའི་དྲིན་གྱིས་གཞུང་བ་ཞི་བར་གྱུར་པའི་གནས་དེར་རབ་དུ་ཐོབ། 41

ཅས་པསམས་སྤྱིང་སྤྱོབས་རྒྱ་མཚོ་དེ། རི་བཞིན་གཡོ་བ་མེད་པར་གནས།
ཁྲོ་བས་མཚོན་སྤངས་ཆོམ་ཀུན་གྱིས། གསོད་དྭགས་མེ་དོག་འཕྲིང་བ་བཅིངས། 42 *

དེ་ལྷས་གསེར་གྱི་གཟི་ལྡན་ལས། དེ་དག་ནམས་ཀྱི་གོས་དག་ལྟས།
གོས་ནི་གཞན་དང་གཞན་བྱུང་བ། དེ་དག་མདུན་དུ་སྤང་པོར་གྱུར། 43

སྐབས་དེར་ལྷ་མོ་དེ་ཡིས་ནི། རབ་བསྐྱེད་འབྱུང་པོ་ལྷ་བརྒྱ་ཡིས།
ཆོམ་ཀུན་དག་ནི་ལྷ་བརྒྱ་པོ། རབ་དུ་གཡོ་བ་མེད་པར་བྱས། 44

स दृष्ट्वा प्राणिसङ्घातं वैशसायासदुःसहम् ।
उद्देगसारं संसारं प्रदध्यौ मधुरस्वरः ॥ ३८ ॥

ततः साक्षात्कृतार्हच्चः सर्व्वक्लेशपरिहृयात् ।
चैधातुको वीतरागः सोऽभूत् तुल्यप्रियाप्रियः ॥ ३९ ॥

सोऽचिन्तयदहो शास्तुः प्रभावोऽयं भवच्छिदः ।
प्राप्तोऽयं यत्प्रसादेन निःसंसारसुखां भुवम् ॥ ४० ॥

मोहश्छिन्नो निविडनिगडः खण्डिता दृष्टिशैलाः
तीर्णा तृष्णा विषयतटिनौ प्रोद्धृता जन्मदृक्षाः ।
प्राप्तं धाम व्यसनशमनं तत्प्रसादेन शास्तुः
यस्मिन् वाघ्यं दधति न पुनः शोचनालोचनानि ॥ ४१ ॥

इति ध्यात्वा स सत्त्वाब्धिस्तस्थौ शैल इवाचलः ।
निबद्धबध्यमालाङ्क श्रौरैः क्रोधोद्यतायुधैः ॥ ४२ ॥

तैस्तस्यापहृते वस्त्रे गात्रात् काञ्चनरोचिषः ।
अन्यदन्यदभूदास स्तैश्च राशिः पुरोऽभवत् ॥ ४३ ॥

अचान्तरे समुद्रूतैर्भूतानां पञ्चभिः शतैः ।
सा देवो निश्चलं चक्रे तच्चौरशतपञ्चकम् ॥ ४४ ॥

དེ་དག་མཚན་གྱི་ཚགས་སྒྲུང་ཚེ། སྤང་ཅི་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་ནི།
མཁའ་ལས་མེད་ཀྱི་དག་གི་ཆར། རིན་ཅན་རབ་དུ་མཛེས་པ་བབ།

45

དེ་ནས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དེ། ཚོས་ཀྱན་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་གྱུར་ནས།
དེ་ཡི་མཐུ་ཡི་རེག་པ་ཡིས། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྤྱབས་སུ་སོང་།

46

དེ་ནས་བབ་མྱེ་བཟོད་པའི་སྤྲད། ཀླང་པར་མགོ་བཤོད་དེ་དག་ལ།
ཉེས་བྱས་ཐོང་ལ་ཚོས་ཀྱི་ནི། དགའ་བར་མཛོད་ཅིག་དེ་ཡིས་སྤྲས།

47

དེ་ནས་དེ་དག་ཆགས་བྲལ་སྤྲེས། སྤྲིག་པ་བཏང་ནས་འཁོར་བ་ཡི།
འཚིང་བ་ཞི་སྤྲད་རབ་བྱུང་ནི། སྤངས་ནས་དག་བཅོས་གནས་ཐོབ་གྱུར།

48

དེ་ནས་དག་བཅོས་དེ་དག་དང་། རི་བྲག་ན་གནས་དེ་དག་བཅས།
སྤང་ཅི་དེ་དབྱངས་ནི་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི། ཚལ་དུ་སྤོན་པ་བརྩ་བ་སོང་།

49

ལྷ་ཡི་སྤྲེས་པོས་འོངས་པ་ཡི། འོངས་སྤོད་སྐབས་གསུམ་པས་བསྐྱབས་པ།
བདུད་ཅི་འི་རོ་ལྷན་འདུ་བྱེད་ཀྱི། དེར་ནི་དེ་ཡིས་བཅོས་ལྷན་མཛོད།

50

བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ། ཐར་པའི་ལས་མཚོག་གསལ་བྱེད་ཅིང་།
དག་པའི་དང་བ་བསྐྱེད་པ་ཡི། ཚོས་ནི་པན་སྤྲད་བསྐྱན་པར་མཛོད།

51

བྱ་ནི་བདུད་ཅི་འི་སྤོད་ཉིད་ཐོབ། ཤེས་ནས་ཤིན་དུ་བདན་པས་ཀྱང་།
ལེགས་བྱས་ལས་འབྱུངས་གསེར་གྱི་པད། བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སོང་།

52

च्युते तदायुधचये पुष्पवृष्टिर्नभस्तलात् ।
पपात रत्नरुचिरा मधुरस्वरमूर्ध्नि ॥ ४५ ॥

गाहमानमथ व्योम तं विलोक्य च दस्यवः ।
स्पृष्टा स्तस्यानुभावेन तमेव शरणं ययुः ॥ ४६ ॥

सोऽवतीर्य ततः शान्त्यै चरणान्यस्तमस्तकान् ।
धर्मे रमध्वं संत्यज्य दुष्कृतानीत्युवाच तान् ॥ ४७ ॥

अत्र ते जातवैराग्याः प्रव्रज्यां वृजिनोन्मिताः ।
आदायाहृत्यदं प्रापुः संसाराश्रवशान्तये ॥ ४८ ॥

ततस्तैः सहितोऽर्हद्भिस्तैश्च कर्वटवासिभिः ।
ययौ जेतवनं द्रष्टुं शास्तरं मधुरस्वरः ॥ ४९ ॥

तत्र दिव्यजनानीतैर्भोगैस्त्रिदशसाधितैः ।
स सुधारससंस्कारैर्भगवन्तमपूजयत् ॥ ५० ॥

शुद्धप्रसादजननीं भगवान् धर्मदेशनाम् ।
हिताय विदधे तेषां मोक्षमार्गाग्रदूतिकाम् ॥ ५१ ॥

सुधीरोऽप्यमृतप्राप्त्यै ज्ञात्वा पुत्रस्य पात्रताम् ।
हेमाङ्गं सुकृतोत्पन्नं प्राप्य जेतवनं ययौ ॥ ५२ ॥

स तेनाभ्यर्च्य सुगतं चरणालीनशेखरः ।

दृशा तस्य प्रसादिन्या स संमृष्ट इवाभवत् ॥ ५३ ॥

तत स्तमूचे भगवानासन्नकुशलोदयम् ।

पादन्यासोदितस्वर्णकमलस्त्वं भविष्यसि ॥ ५४ ॥

पद्मोत्तर इति ख्यातः सम्यक्सम्बद्धतां गतः ।

सत्त्वसन्तारणं कृत्वा परिनिर्व्वाण मेष्यसि ॥ ५५ ॥

सर्व्वज्ञेनेत्यभिहितः सुधीरः सत्यदर्शिना ।

जगत्कल्याणकलनामनोरथ मञ्चादरे ॥ ५६ ॥

भक्त्या यैर्भवभेदिनो भगवतः पुण्यप्रणामक्षणे

शास्तुः स्वस्ति कृतं कृतं सुकृतिभिः पादोपधानं शिरः ।

अङ्गे ते जननीजनस्य न पुनस्तृप्तिप्रयुक्ताः स्तन-

स्तन्योत्तानितदन्तशून्यवदनाः कुर्व्वन्ति मूढस्मितम् ॥ ५७ ॥

इति श्रीशेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

मधुरस्वरावदानं चतुरशीतितमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུམ་པ།

གང་གིས་མིག་ལ་རྩེས་འབྲེལ་ཆགས་པའི་ནད།

སྤང་བའི་ཚུལ་རྒྱ་སྤྱིང་ལ་རབ་ཆགས་དང་།

ཡན་ལག་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་རྩིག་པའི་མཛོ།

འཕྲོག་བྱེད་སྤྲུལ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

1

དེ་ནས་གཏས་མཐར་དེ་བཞིན་གཤེགས། དཀའ་ཐུབ་ནགས་མཐར་

བཞུགས་པ་ཡི།

དྲི་མེད་ཐུགས་ལ་དག་སྤོང་རྣམས། དག་མཚན་དག་གིས་བསྐྱལ་བས་དྲིས། 2

བཙེམ་ལྷན་ཅི་སྤྲད་འཇིག་དེན་ནི། ཀུན་གྱི་བྱ་ངན་སེལ་བྱེད་པ།

སྤྲིད་པའི་ནད་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་བྱེད། ནད་པ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། 3

དེ་དག་ལ་དེས་གསུངས་པ་བདེན། ལྷག་པར་ནད་པ་ལ་བདག་མཇེད།

སྤྲེས་བྱ་རྣམས་ལ་ལྷས་གཟིར་དང་། མཚུངས་པའི་བྱ་ངན་ཚོགས་གཞན་མེད། 4

སྤྲེ་བ་གཞན་རྣམས་དག་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤྲུལ་པའི་ས།

ནད་པ་རྣམས་ལ་དག་དུ་བདག། ཤིན་དུ་སྤོགས་སུ་ལྷང་བར་བྱུར། 5

གྲོང་ཁྲིར་གྱི་མའི་དབྱངས་དག་དུ། སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་མཚོག་བཞིན།

བསམ་པ་ཀུན་ལ་རབ་བཞུགས་པ། མི་བདག་གྱི་བེ་ཞེས་པ་བྱང་། 6

पञ्चाशीतितमः पक्षवः ।

ये रागरोगं नयनानुबन्धं
विद्वेषशूलं हृदयप्रसक्तम् ।
सर्वाङ्गसंसर्पितपापकुष्ठं
हरन्ति तेभ्योऽस्तु नमो भिषग्भ्यः ॥ १ ॥

तपोवनान्तविश्रान्तं कथान्तेऽथ तथागतम् ।
भिषवः कैतुकाक्षिताः पप्रच्छुः स्वच्छमानसम् ॥ २ ॥

भगवन् भवतः सर्व्वलोकशोकापहारिणः ।
भवार्त्तिभिषजः कस्माद्रोगिणोऽप्यधिकं प्रियाः ॥ ३ ॥

स तानुवाच सत्यं मे रोगिणोऽधिकवक्त्रभाः ।
कायपीडासमः पुंसां नास्त्यन्यः शोकसञ्चयः ॥ ४ ॥

जन्मान्तरेष्वपि परं प्रकृत्या दैन्यभूमिषु ।
आतुरेष्वेव सततं पक्षपातो ममाभवत् ॥ ५ ॥

नगर्यां शिखिघोषायां शिविर्नामा भवन्नृपः ।
प्रविष्टः सत्त्वचिन्तासु सदान्धव इवार्थिनाम् ॥ ६ ॥

ཀྱན་དུ་ནད་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀྱན་ནས་བདག་གིས་གསོ་བར་བྱ།
ཞེས་པ་བདེན་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཅན། དེ་ཡི་ངེས་པ་དག་དུ་འགྱུར།

7

ནམ་ཞིག་གོང་པ་ནད་པ་ནི། ཡུན་རིང་ནད་ཀྱི་གཟིར་གྱུར་བ།
སྤྲོད་ལ་མཉེས་གཤིན་དེ་ལ་ནི། མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་གསོ་བར་བྱས།

8

དེ་ནས་གསོ་སྤྱད་ས་བདག་གིས། དྲིས་ཚེ་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།
རབ་བྱས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་ལ། ཡུན་རིང་དབྱད་ནས་རབ་སྤྱས་པ།

9

ཤིན་དུ་སྤྱི་བའི་ནད་འདི་ཡིས། བྱམ་པོ་སྤྲོད་ནི་རྟེན་པར་དགའ།
སྤྲོས་ནས་བཟོད་ཐུན་སྤྲོས་བྱ་ཡི། བྲག་གི་དེ་ནི་ཞི་བར་འགྱུར།

10

དེ་དག་གོས་ནས་མི་ཡི་བདག། ཡིད་ནི་སྙིང་ཇི་བྱས་པ་ཡིས།
ཡུན་རིང་ནད་པ་གསོ་བའི་སྤྱད། དེ་ཡིས་བཟུན་པ་ཡང་དག་བསམས།

11

བྱིས་པའི་ཚོ་ཡང་བདག་ལ་ནི། ནམ་ཡང་གང་ཡང་ཁྲོམ་བྱུང་།
བདག་ནི་མངལ་ན་གནས་ཚོ་ཡང་། མ་ནི་ཁྲོ་བ་སྤངས་པར་གྱུར།

12

དེ་སྤྱད་ཁྲོ་མེད་འཇིག་རྟེན་ན། བདག་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
བདག་གི་བྲག་གི་བྱུན་ཉིད་ཀྱིས། འདི་ཡི་ནད་ནི་ཞི་བར་འགྱུར།

13

དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་སློབ་གྲོས་ཀྱིས། ཇེས་འབྱང་ཀྱན་གྱིས་བསྐྱོལ་བྱུང་བྱུང་།
བྱམ་པོས་མགོ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། རང་བྲག་ནག་དུ་དེ་ལ་བྱིན།

14

सर्वे सर्व्वे रोगार्ताश्चिकित्स्याः सर्व्वथा मया ।
इत्यभूत् सततं तस्य सत्यसत्त्वस्य निश्चयः ॥ ७ ॥

कदाचिदातुरः पौरैश्चिररोगनिपीडितः ।
तं ययाचे समभ्येत्य चिकित्सा मार्तवत्सलम् ॥ ८ ॥

स्वास्थ्याय तस्य भिषजः पृष्टाः सर्व्वे महीभुजा ।
प्रवृद्धव्याधिवैधुर्य्यं विचार्य्य चिरमूचिरे ॥ ९ ॥

दुर्लभं भेषजं राजन् रोगस्यास्य गरीयसः ।
आजन्मक्षमिणः पुंसः शोणितेनैष शाम्यति ॥ १० ॥

एतदाकर्ण्य नृपतिः करुणाकीर्णमानसः ।
अचिन्तयत्तदादिष्टं स्वास्थ्याय चिररोगिणः ॥ ११ ॥

बालस्यापि न मे कोपः कदाचिद्भवत् क्वचित् ।
मयि गर्भस्थितेऽप्यासौज्जननौ क्रोधवर्जिता ॥ १२ ॥

तस्मादक्रोधनः कश्चिल्लोकेऽस्मिन्नास्ति मद्विधः ।
ममैव रक्तपूरेण व्याधिरस्य प्रशाम्यति ॥ १३ ॥

इत्युद्यतमतिः सर्व्वे वीर्य्यमाणोऽनुजौविभिः ।
सदा शिरोद्धवं तस्मै ददौ राजा स्वशोणितम् ॥ १४ ॥

དེ་ནས་ཆེ་བ་རྒྱལ་གི་ནི། བྲག་གིས་ནད་པ་བསོས་པར་གྱུར།
ས་བདག་རིད་པ་ལ་ཉུས་ནས། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་དེ་སོང་། 15

དེ་ནས་ནས་ཞིག་ས་སྐྱོང་བྱ། ཕན་པ་ཚོལ་ལ་ངལ་རྒྱལ་ནི།
བསྟན་ལས་ཉམས་པ་གསལ་བྱེད་པ། གཞོགས་སྐམ་ནད་ནི་རྒྱང་བར་གྱུར་། 16

སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྟོན་ལས། ནམ་པར་བརྒྱུག་པའི་རང་བཞིན་འདི།
ནད་མེད་ནམས་ལ་ཁ་ཟས་མེད། དཔལ་ལྷན་ནམས་ནི་ནད་དང་འགྲོག། 17

དེ་ནས་སྟོན་པ་མཆོག་ནམས་ཀྱིས། སྟོན་པ་སྟོང་གིས་ལམས་བསྐྱབས་པ།
ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོ་ཞེས་བའི་མར། དེ་ནི་བསོས་སྟེན་ཉེ་བར་བསྟེན། 18

རྩམ་ཀྱན་གྱི་ནི་སྟིང་པོ་སྟངས། འདབ་ཆགས་ཤང་ཤང་དག་གི་ནི།
བྱས་ཀྱི་ཚུ་ཡི་ཤང་དང་ལྷན། འབད་པ་ཆེན་པོས་ལྷན་མར་ནི། 19

བཅུ་གཉིས་ལོ་ཡིས་ལམས་པར་གྱུབ། གཞོན་ཏུ་འཐུང་བར་བཙོན་པ་ན།
ནད་ཀྱིས་གཟིང་བའི་རང་སངས་རྒྱས། ཅི་སྟེ་དེ་ལ་སྟོང་དུ་འོངས། 20

ཀྱན་གྱིས་བརྒྱུག་པར་གྱུར་མེད་ཀྱང་། གཞོན་ཏུ་སྟིང་སྟོབས་སྟེ་མཆོ་ཡིས།
ཀྱན་གྱི་སྟིང་པོ་ཕན་པའི་མར། ཐམས་ཅད་དེ་ལ་གྲས་པས་བྱིན། 21

དེ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་བསོས་དེ། རབ་དང་སྟོན་ལས་ལྷན་པ་ཡིས།
གཞོན་ཏུ་དག་ནི་བསོས་པར་བསྐྱབས། དམ་པ་བསྟེན་པ་བདུད་ཅི་ཡིན། 22

रक्तेन स्वास्थ्यमायातः षड्भिर्मासै रथातुरः ।
जगाम परिपूर्णाशः कृशमामन्त्य भूपतिम् ॥ १५ ॥

ततः कदाचिद् भूपालसूनुो व्यायामशौलनात् ।
पार्श्वशोकक्षयाशंसौ प्रादुरासीद्वितैषिणः ॥ १६ ॥

विपरीतस्वभावोऽयं विपाकः पुण्यकर्मणाम् ।
स्वस्थानामशनं नास्ति श्रीमतां रोगसङ्गतिः ॥ १७ ॥

उपदिष्टं ततस्तस्य स्वास्थ्याय भिषजां वरैः ।
सहस्रपाकसंसिद्धं सर्व्वसाराभिधं दृतम् ॥ १८ ॥

सर्व्वद्रव्यात्तसारेण जीवज्जीवस्य पक्षिणः ।
स्नानाम्बुकाथयोगेन दृतं यत्नेन भूयसा ॥ १९ ॥

सिद्धं द्वादशभिर्वर्षैः कुमारे पातुमुद्यते ।
प्रत्येकबुद्धः शोकात्तस्तद् याचितु मथाययौ ॥ २० ॥

सर्व्वे निर्वार्य्यमाणोऽपि कुमारः सत्त्वसागरः ।
भङ्क्ता सर्व्वं ददौ तस्मै सर्व्वसारदृतं हितम् ॥ २१ ॥

स्वस्थः प्रत्येकबुद्धोऽय प्रसन्नः प्रणिधानवान् ।
कुमारं विदधे स्वस्थममृतं साधुसेवनम् ॥ २२ ॥

པན་པ་ཚལ་བ་རྒྱལ་བོ་འདི་བྱ། དེར་ནི་ཚོ་རིང་ང་ཉིད་བྱུར།
རང་བཞིན་གྱིས་བདག་ནད་པ་ཡི། མཁུང་བ་ནི་བར་བྱིད་ལ་དགའ། 23

ཞེས་པ་ཐོས་ནས་རྒྱལ་བ་ལ། དགོ་སྟོང་ཀུན་གྱིས་སྦྱར་རྒྱུ་པ།
དེ་དག་ལས་ནི་ཅི་ཞིག་གིས། མཚུངས་པར་ནད་ཀྱང་བསོམ་པར་བྱུར། 24

ཅེས་དེས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་རྒྱུ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་དེར་གསུངས་པ།
བརྒྱུ་ན་སི་དག་དུ་སྟོན། ས་ཡི་བདག་བོ་ཚངས་བྱིན་བྱུང་། 25

དེ་ཡི་བྱ་གཉིས་དགའ་བོ་དང་། ཉིད་གའ་ཞེས་པ་དག་དྲ་བྱུར།
བྱ་བོ་བྲགས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིར། དེ་གཞིན་གཞན་ནི་རྒྱལ་སྟོན་འདོད། 26

དི་ནས་ཉིད་གས་དཔེན་པར་ནི། བྲོགས་པོ་ཁ་གསལ་ཅན་ཞེས་པ།
ཡུ་ཐབ་ཡི་མཚོད་སྦྱིན་མཁས། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་ལ་སྦྱས། 27

བདག་གི་སྦྱན་རྒྱ་བྱ་བོ་འདི། སྦྱེ་བོ་དགའ་བ་དེ་དག་སྦྱོང་།
གྲགས་པ་བརྗོད་པས་སྦྱེ་བོ་ལས། རྒྱལ་སྟོན་དག་ནི་ཐོབ་པར་བྱུར། 28

བདག་ནི་སྦྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་སྦྱངས། ཉམས་ཤིང་སྦྱལ་བ་མེད་པར་བྱུར།
དཔེན་པར་ཤི་བ་བསྐྲགས་པར་འོས། སྦྱད་པར་བྱུར་པས་འཚོ་བ་མིན། 29

ཁྱོད་གྱི་སྦྱན་རྒྱ་སྦྱ་བོ་ཉིད། མདུན་ན་འདོན་དུ་རིམ་པར་འབྱུར།
ཡུ་ཅག་མཚུངས་པའི་སྦྱལ་བསྐྲལ་ཅན། དགོན་པ་དག་དུ་འགྲོ་བར་འོས། 30

हितैषी राजपुत्रोऽसावहमेव तदाभवम् ।
रोगिणामार्त्तिशमनं स्वभावेनैव मे प्रियम् ॥ २३ ॥

इति श्रुत्वा जिनं सर्वं पप्रच्छ भिक्षवः पुनः ।
कर्मणा केन तौ तुल्यरोगौ स्वास्थ्यमुपागतौ ॥ २४ ॥

इति तैर्भगवान् पृष्टः सर्वज्ञ स्तानभाषत ।
ब्रह्मदत्तः क्षितिपति वाराणस्यामभूत् पुरा ॥ २५ ॥

नन्दोपनन्दनामानौ तस्य पुत्रौ बभूवतुः ।
ज्येष्ठः कीर्त्तिविशेषार्थी राज्यकामस्तथापरः ॥ २६ ॥

उपनन्दस्ततः प्राह पुरोहितसुतं रहः ।
आथर्व्वयोगकुशलं वयस्यं कुहनाभिधम् ॥ २७ ॥

एष ज्येष्ठो मम भ्राता जनरञ्जनतत्परः ।
जनात् कीर्त्तिप्रवादेन राज्यमासादयिष्यति ॥ २८ ॥

निरंशोऽहं भविष्यामि ध्वस्तः सर्वजनोज्झितः ।
विजने निधने श्लाघ्यं नावधूतस्य जीवितम् ॥ २९ ॥

ज्येष्ठस्यैव तव भ्रातुः पौरोहित्यं क्रमागतम् ।
अरण्यगमनं युक्तमावयोः समदुःखयोः ॥ ३० ॥

ཞེས་པ་བྱ་ངན་སྤྲོ་བ་པོ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས།

ཁྱོད་ལ་ཕན་པར་བྱའོ་ཞེས། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་ཡིས་སྤྲོས། 31

གང་གིས་པ་ཡི་མཆུག་དུ་ནི། ལྷ་བོ་དེ་ཡིས་རྒྱལ་མིན་འཐོབ།

དེ་ཡི་ཇུས་སྤྱོད་དག་གིས་དེའི། ལྷ་བོ་ཡན་ལག་མ་ཚང་བསྐྱབས། 32

དུས་ཀྱི་དེ་ཡིས་རྒྱལ་མིན་འཐོབ། ཡན་ལག་མ་ཚང་སྤྲུག་ཆེ་དེ།

ལྷ་བོ་ཡག་འཁར་ལ་བཞེན་པ། མཐོང་ནས་ཇེས་སྤྲོ་འགྱོད་པར་གྱུར། 33

དེ་ནས་མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ། མདུན་ན་འདོན་དུ་བཞོད་པ་ལ།

སྤྲོས་པའི་སྤྲིག་པས་འཛིགས་པ་དེས། འཁྲུགས་ཤིངས་ཚ་བ་ལྷུང་ནས་སྤྲོས། 34

ཁྱེ་མ་རྒྱལ་མིན་ལ་བཀམ་ཞིང་། ཚེས་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ནི།

པ་མཚུངས་སྤྲུག་ཆེ་བྱ་བོ་ནི། གནས་སྐབས་ངན་པ་འདི་ལ་བཞོད། 35

སྐད་ཅིག་འཛིག་པའི་བདེ་བ་རྒྱངས། ཁྱེ་མ་མ་བདགས་བྱེད་ནམས་ཀྱིས།

སྤྲིག་པ་བྱས་ནས་བདག་ཉིད་ནི། མི་བཟང་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནམས་སྤྲོ་འཕེན། 36

ཞེས་པ་དེ་ཡི་ཚིག་ཐོས་ནས། མདུན་ན་འདོན་ནི་འགྱོད་སྤྲོས་པས།

དེ་ལ་སྤྲོས་པ་བདག་ཀྱང་འདིར། རྒྱལ་བོ་འགྱོད་པའི་རིམས་དང་ལྷན། 37

སྤྲོ་ཡང་དེ་ཡི་ཇུས་སྤྱོད་གྱིས། མི་བདག་ཅུ་དེ་བསོས་པར་བྱས།

བསོས་པ་དེ་ལ་རང་གི་ནི། རྒྱལ་མིན་ལྷ་བོ་དེས་ཀྱང་བྱིན། 38

श्रुत्वेति राजपुत्रस्य वचः शोकप्रलापिनः ।
हितं तव करोमीति पुरोहितसुतोऽब्रवीत् ॥ ३१ ॥

सोऽथ द्रव्यप्रयोगेन व्यङ्गं तस्याग्रजं व्यधात् ।
येनासौ जनकस्यान्ते कनीयान् राज्यमाप्तवान् ॥ ३२ ॥

प्राप्तराज्यः स कालेन दृष्ट्वा भ्रातरमग्रजम् ।
व्यङ्गं यष्टीकरालम्बं पश्चात्तापं समाययौ ॥ ३३ ॥

पुरोहितसुतं सोऽथ पौरोहित्यनिवेशितम् ।
उवाचोष्णं विनिश्चस्य गूढं पातकशङ्कितम् ॥ ३४ ॥

अहो नु राज्यलोभेन मया धर्ममजानता ।
ज्येष्ठो भ्राता पितृसमः प्रापितः कुदशामिमाम् ॥ ३५ ॥

क्षणक्षयि सुखाक्षिप्ताः पापं कृत्वा क्षयेष्टहो ।
क्षिपन्ति दुःखेष्ठात्मान मसमीक्षितकारिणः ॥ ३६ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा जाततापः पुरोहितः ।
तमुवाच ममाप्येष राजन्ननुशयज्वरः ॥ ३७ ॥

तं पुन द्रव्ययोगेन स्वस्थं चक्रे नृपात्मजम् ।
स्वस्थाय प्रददौ तस्मै निजराज्यं स चानुजः ॥ ३८ ॥

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་ཉིད་གཤམ་དང་། མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་དེས་ཀྱང་།
རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་བྱས་ནས། ལུས་ཀྱི་མཐའ་ནི་རབ་དུ་ཐོབ།།

39

རྒྱལ་པོའི་བྱ་དེས་བདག་ནི། ཤི་བའི་བྱ་ཉིད་ཐོབ་ཀྱང་དེ།
མདུན་ན་འདོན་གྱི་བྱ་དེ་ཡང་། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་རབ་དུ་ཐོབ།།

40

དེ་དག་སྤྲུལ་པའི་སྤྲིག་པ་དེས། མཚུངས་པར་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ཀྱང་ཅིང་།
ཡན་ལག་ཉམས་པ་གསོ་བྱེད་པས། དེ་དག་བསོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།།

41

རྒྱལ་བ་པོངས་པས་གཟིང་བ་སྦྱོབ་གཉེན་གྱིས།
དྲག་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྤྱིང་ཆེའི་སྦྱོ།
འདས་པའི་སྦྱེ་བོ་དང་འབྲེལ་དེ་ཐོས་ནས།
མགྱ་བའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་དག་བདེ་བ་ཐོབ།།

42

ཅེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་པན་པ་འཛོལ་བའི་དོགས་པ་
བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅུ་མེ་ལོ།།

उपनन्दोऽथ कालेन पुरोहितसुतश्च सः ।
कारां प्रत्येकबुद्धाय कृत्वा देहान्तमापतुः ॥ ३६ ॥

शिवेर्भूमिपतेः प्राप राजपुत्रः स पुत्रताम् ।
प्रत्येकबुद्धतां लेभे पुरोहितसुतश्च सः ॥ ४० ॥

तेन तौ गूढपापेन तुल्यरोगौ बभूवतुः ।
व्यङ्गस्य स्वास्थ्यकरणाद् युगपत् स्वास्थ्यमागतौ ॥ ४१ ॥

इत्याकर्ण्यतीतजन्मानुबद्ध-
मापन्नार्त्तिचाणबन्धो र्जिनस्य ।
नित्यासक्तं सत्त्वकारुण्यवृत्तं
हृष्टाः प्रापु निर्द्वेतिं भिक्षवस्ते ॥ ४२ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
हितैष्यवदानं पञ्चाशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུག་པ།

ཚོས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་རིག་པ་གང་གིས་མཆོད་པ་ནམས་ལ་
དུལ་བར་གྲན་རིམ་གྱིས།

མཆོད་བྱའི་ཚོགས་ལ་རབ་འདྲད་དུལ་བས་ཕྱག་བྱེད་དེ་དག་
མཐོ་བཟོ་བ་པར་འགྱུར།

དེགས་པས་འཕྱར་ལས་སློ་གྲོས་ནས་པར་མ་བསྐྱམས་
སྒྲིངས་ལས་འོག་དུ་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་།

གྲན་འདས་ནམས་ལ་འཛིག་ནི་འདི་དང་པ་རོལ་དེ་ཡང་
དྲག་དུ་བྱ་ངན་བཅས། 1

གྲན་པོ་མཆོད་པའི་ཞར་ལ་སྤར། དག་སློང་ནམས་ཀྱིས་དྲིས་པ་དག།
གྲན་པོ་ཚོག་ཅི་བཞིན་སྤར། བཅོས་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས། 2

བ་ར་ཆ་སིར་དེ་དག་སྤོན། མི་བདག་ཚངས་བྱིན་ཞེས་པ་བྱུང་།
འགྲོ་བ་གང་གི་བསོད་ནམས་མཐུས། ཚོས་ཀྱི་ཀྱན་དགའ་ར་བར་གྱུར། 3

དེ་དུས་གོང་མཐའི་ནགས་ཚལ་དུ། སྤོན་གྱི་བསོད་ནམས་མཚན་ཉིད་ལས།
མི་ཡི་སྤྱོད་པ་རྗེས་ལ་ཞུགས་པ། སྤོན་ཆགས་བཞིན་བྱུང་བར་གྱུར། 4

བ་མེན་དང་ནི་རི་བོང་དང་། སྤྱུ་དེ་བཞིན་སྤང་བའི་མཆོག།
དེ་དག་དམ་པའི་སྤྱོད་ཚལ་ཅན། བན་ཚུན་མཛའ་བས་བཅིངས་པར་གྱུར། 5

ནམ་ཞིག་བདེ་ཐོབ་དེ་དག་གིས། གཏམ་གྱི་མཆུག་དུ་པན་ཚུན་སྤྱོས།
ཡུ་སྤོལ་གྲན་རིམ་མེད་པ་ལ། མཆོད་པ་དག་ནི་ཅི་ལྟར་སྤྱོབ། 6

षडंशैतितमः पञ्चवः ।

वन्दन्ते स्थविरक्रमेण नियतं ये धर्मशिक्षाविदः
पूज्यान् पूज्यगुणाः प्रणामविनयैस्ते प्राप्नुवन्त्युन्नतिम् ।
दर्पानुद्धतया विष्टब्धलधिया मोहादधःपातिनां
ज्येष्ठातिक्रमिणामयं स च परो लोकः सशोकः सदा ॥ १ ॥

ज्येष्ठपूजाप्रसङ्गेन भिक्षुभिर्भगवान् पुनः ।
यथावृद्धविधिं पृष्टः सर्वज्ञः पुनरब्रवीत् ॥ २ ॥

ब्रह्मदत्ताभिधः पूर्वं वाराणस्यामभून्नृपः ।
यस्य पुण्यानुभावेन धर्म्मरिण्य मभूज्जगत् ॥ ३ ॥

तस्य काले पुरोपान्तवने प्राक्पुण्यलक्षणात् ।
प्रवृत्तमानुषालापा श्रुत्वारः प्राणिनोऽभवन् ॥ ४ ॥

कपिञ्जलोऽथ शशकः कपिर्गजवरस्तथा ।
ते बभूवुः सदाचाराः स्नेहबद्धाः परस्परम् ॥ ५ ॥

कदाचित् सुखसक्तास्ते कथान्ते जगदुर्मिथः ।
ज्येष्ठक्रमं विनास्माकं कथं पूजा प्रवर्त्तताम् ॥ ६ ॥

དམ་པས་རི་ལྷོང་གན་རིམ་གྱིས། བཀྱར་སྟེ་དག་ནི་རབ་བསྐྱབ་པ།
ངེས་པར་དག་ལེགས་སྟེད་བྱེད་ཅིང་། དག་བཞིན་དང་ཐུན་པར་བྱུང་།

7

གན་པོའི་ཞེས་ས་མཆོད་བྱ་གང་། དུ་ལས་རེ་ཞིག་གན་པ་སུ།
ཞེས་པ་སྦྲ་བ་དེ་དག་ལས། རྒྱང་ཆེན་ཁྱུ་མཆོག་གིས་སྦྲས་པ།

8

འདབ་མ་ཆེ་བྱལ་བྱ་གྲོ་རྒྱ། གང་འདི་སྟོང་པར་མཐོང་བྱུར་པ།
འདི་ཡི་ཡལ་འདབ་གསར་བ་དང་། རང་གི་ལྷས་ནི་མཆོངས་པ་དྲན་།

9

སྟེ་བྱ་ཡིས་ཀྱང་དེར་སྦྲས་པ། བདག་ནི་ནགས་ན་གྲུ་བ་ཡིས།
བྱ་གྲོ་རྒྱ་འདི་རང་ལྷས་དང་། མཆོངས་པ་གིན་དུ་ཆུང་བ་མཐོང་།

10

རི་བོང་གིས་ཀྱང་སྦྲས་པ་ཕྱོལ། བྱ་གྲོ་རྒྱ་འདི་སོར་ལྲ་པ།
འདབ་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཆན་པ་ལ། ཟིལ་གྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱན་བདག་གིས་སྤང་།

11

དེ་དག་རིས་པས་དེ་བཞིན་ཆོ། བྱ་ནས་བ་མེན་གྱིས་སྦྲས་པ།
བདག་གི་སྦྱི་བའི་ས་བོན་ལས། ཤིང་ཆེན་བྱ་གྲོ་རྒྱ་འདི་སྟེས།

12

དེ་ནས་གན་རིས་ཤེས་བྱུར་ནས། དེ་དག་པན་ཚུན་མཛོལ་བ་ཡིས།
རྗེས་ཀྱིས་དགའ་བས་མཆོད་པ་ནི། དྲག་དུ་ཞེས་ལ་འོས་བྱས།

13

དེ་ནས་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་བ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟོད་མེན་འགྲོ་བ་དང་།
མི་བདེན་ཆ་མཆོངས་འབྲས་བྱ་ནི། སྦྱར་པོ་ཟ་བ་དག་ལས་ཀྱང་།

14

यथाष्टद्विकया सद्भिः सत्कारोऽथ प्रवर्तितः ।
कलयन् किल कल्याणं कुशलायैव कल्पते ॥ ७ ॥

ज्येष्ठः कस्तावदस्माकं योऽर्च्यः स्थविरगौरवात् ।
इति तेषां ब्रुवाणानां जगाद् गजयूथपः ॥ ८ ॥

योऽयं जीर्णमहाशाखः पुराणो दृश्यते वटः ।
तुल्यमेनं स्वकायस्य स्मरामि नवपल्लवम् ॥ ९ ॥

मर्कटोऽप्यथ तानूचे वने विचरता मया ।
स्वकायतुल्य एवायं दृष्टः स्वल्पतरो वटः ॥ १० ॥

शशकोऽप्यवदत् पूर्वं मया पञ्चद्वयाङ्कितः ।
अवश्यायलवाद्रीऽयं लौढः पञ्चाङ्गुलो वटः ॥ ११ ॥

तैः क्रमेणेति कथिते पञ्चात्प्राह कपिञ्जलः ।
ममैवायं शकृद्बीजाज्जातः प्राज्यतरो वटः ॥ १२ ॥

अथ ज्येष्ठक्रमं ज्ञात्वा ते सदा गौरवोचिताम् ।
स्नेहानुवृत्तिनिरताः पूजां चक्रुः परस्परम् ॥ १३ ॥

प्राणापहरणाच्चौर्यादगम्यागमनात्तथा ।
असत्यान्मद्यतुल्यान्मफलसंभक्षणाच्च ते ॥ १४ ॥

ཆགས་བྲལ་རང་གནས་ཀྱན་སྤོད་ཀྱི། བསྐྱབ་པས་ལེགས་བྱས་ལ་ཆགས་པའི།
བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནགས་ཚལ་ན། གནས་ནམས་སྤོད་ཚུལ་མཚུངས་
བར་བྱས། 15

དེ་ནས་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་མཐུས། དྲག་དུ་མེ་རྟོག་འབྲས་ལྡན་ཞིང་།
སྤྲིན་ནི་དུས་སྤྱ་ཆར་འབབས་ཤིང་། ས་ལ་འབྱུ་ནམས་རྒྱས་པར་བྱུར། 16

ས་ཡི་ལེགས་བྱས་མཚན་ཉིད་ནི། རོ་མཚར་ཆེ་བ་དེ་མཐོང་ནས།
ཐམས་ཅད་ས་བདག་ཚངས་བྱིན་གྱིས། རང་གི་བསོད་ནམས་ལས་སྦྱིས་
བསམས། 17

ལོག་པར་ཁེངས་པས་ཚིམ་དེ་ལ། ཐུབ་པ་མངོན་ཤེས་ལྡན་པས་སྦྱས།
མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་རྒྱས་པ་འདི། མི་བདག་ཁྱོད་ཀྱི་རིན་གྱིས་མིན། 18

ནགས་ན་སྤྱུ་རི་བོང་དང་། གཉིས་འབྲང་བ་མེན་ལྷན་ཅིག་གནས།
ཡོན་ཏན་རྒྱས་འདི་དམ་ཚོས་ཀྱི། རང་ཚུལ་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཡིན། 19

དེ་དག་བདུལ་ཞུགས་ལྡན་ཡིས་དག། ཇི་ལྟར་གན་པ་མཚོད་བྱེད་ཅིང་།
བ་མེན་ཚིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། དམ་ཚོས་དམ་ཚིག་དག་ལ་བརྟེན། 20

ཞེས་པ་ཐུབ་པའི་ཚིག་ཐོས་ནས། མཚོག་དུ་བྱས་སྦྱིས་རྒྱལ་བེ་ནི།
གྲོང་པ་བཅུན་མོ་སྤོན་བཅས་པས། བདུལ་ཞུགས་ལྡན་པེ་དེ་དག་བསྟེན། 21

བ་མེན་ང་ཉིད་རི་བོང་ནི། ཤུ་རིའི་བྱ་འདྲིན་དུ་བྱུར།
སྤྱུ་མོ་གལ་གྱི་བ། སྤང་ཆེན་ཁྱུ་བདག་ཀྱན་དགའ་བོ། 22

विरताः सुकृतासक्ताः स्वपदाचारशिक्षया ।

चक्रुः पुण्यानुभावेन तुल्यदृष्टान् वनौकसः ॥ १५ ॥

अथ तेषां प्रभावेण नित्यपुष्पफलद्रुमाः ।

स्फूतशस्याभवद् भूमिः कालवर्षौ च वारिदः ॥ १६ ॥

तद्दृष्ट्वा महदाश्चर्यं भुवः सकृत्तलक्षणम् ।

मेने स्वपुण्यजं सर्व्वं ब्रह्मदत्तो महीपतिः ॥ १७ ॥

तं मिथ्यामानसं तुष्टं पञ्चाभिज्ञो मुनि र्दपम् ।

उवाच त्वत्प्रभावेण नायं पुष्पफलोदयः ॥ १८ ॥

कानने कपिना साईं शशद्विपकपिञ्जलाः ।

स्थिताः सङ्घर्म्मशैलानां तेषामेष गुणोदयः ॥ १९ ॥

ते व्रतैः पञ्चभिः शुद्धा यथास्थविरपूजकाः ।

कपिञ्जलगिरा सर्व्वे सङ्घर्म्मसमयं श्रिताः ॥ २० ॥

इति श्रुत्वा मुनेर्वाक्यं राजा जातादरः परम् ।

सपौरान्तःपुरामात्य स्तब्धेजे व्रतपञ्चकम् ॥ २१ ॥

कपिञ्जलोऽहमेवासौ शालिपुत्रः शशोऽभवत् ।

कपिश्च मुन्नरापत्य आनन्दो गजयूथपः ॥ २२ ॥

དེ་དག་ཇི་ལྟར་གན་པའི་རིམ། མཚོད་ལས་ཚོས་ནི་དྲི་མེད་ཐོག།
 དེ་སྤྱད་ཐུག་དང་མཚོད་པ་ལ། གན་པའི་རིམ་པ་རབ་བདག་བྱ།

23

སྟོན་པའི་འདུལ་པ་ཉེར་བཟུན་དེ་ཐོས་ན།
 གན་པོ་མཚོད་པའི་དཀར་ཐུབ་བྱད་པར་ཐོབ།
 ཇི་ལྟར་གན་བཞིན་དག་སྤྱོད་དེ་དག་གིས།
 ཞེས་ར་བཅས་པའི་མཚོད་པ་མདུན་སར་བྱས།

24

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
 པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བ་མེན་གྱི་དོགས་པ་བརྗོད་
 པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱད་ཅ་ཙ་རྒྱལ་པའོ།

ते प्रापुर्धर्मवैमल्यं यथाज्येष्ठक्रमार्चनात् ।

तस्मात् प्रणाम पूजासु द्रष्टव्यः स्थविरक्रमः ॥ २३ ॥

श्रुत्वेति शास्तुर्विनयोपदेशं

ज्येष्ठार्चनं प्राप्य तपोविशेषम् ।

सगौरवां पर्षदि भिक्षवस्ते

पूजां यथावृद्धिकयैव चक्रुः ॥ २४ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

कपिञ्जलावदानं शङ्खशैतितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙུམ་པ།

གང་ཞིག་གཡོ་དང་ཡོངས་བྱུང་གིས་པ་མི་བཟད་གང་

ཡང་གཏུག་པ་ནས་པར་བཅས།

གང་ཡང་ཤིན་དུ་རབ་བྱས་ནག་པོ་བཅེགས་པ་རྩོམ་པ་ཚོར་ནས་བཅོན་པ་དང་།

གང་དག་གཞན་ཡང་བཟོད་དཀའི་དུག་ནས་ས་གསལ་བར་

གཅིག་དུ་བྱས་པ་དེ་དག་གིས།

ཚོག་ཅུབ་དུག་གི་རྩོམ་ཉིད་ལ་ཆ་དང་དཔེར་ཡང་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ། 1

བྱིས་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱ། ཡོན་ཏེན་ལྷན་པ་མཉེན་ཡོད་དུ།

བད་མའི་སྙིང་པོའི་འོད་མཚུངས་པ། བརྒྱ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། ། 2

ཚུལ་བློས་ཅན་གྱི་དུལ་བ་དང་། ཟློན་ལྷན་སྙིང་པོའི་དཔེར་བ་དང་།

དམ་པའི་ཡོན་ཏེན་ལ་གྲས་བཞིན། དེ་ཡི་མདུན་དུ་དེ་རབ་བསྐྱེད། ། 3

གཟུགས་ནི་འདོད་པ་གྲས་ལྷན་ཞིང་། ལང་ཚོ་གསར་པ་རྩོམ་ཚོ་དེ།

ཡོངས་སྤོད་རྩོམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བས། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ལ་མངོན་སྤྱོད་གས་གྱུར། ། 4

དག་སྤོང་བཟོད་པའི་སེམས་ལྷན་པ། ཉེ་སྤེལ་ནི་བྱ་བ་ཡི།

བསྟན་ལ་རབ་ཞི་བསྐྱབས་འོས་པ། རབ་བྱུང་དེ་ཡིས་ཡང་དག་གྲུངས། ། 5

འཁོར་བའི་སྤྱོད་ལ་ཆགས་བྲལ་བས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན།

ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་ཚོས་གོས་དང་། ཡང་དག་ལྷན་དེ་མཚོག་དུ་མཛེས། ། 6.

सप्ताशीतितमः पल्लवः ।

यत्सार्यं परिसर्पिं दर्पविषमं क्रूरञ्च यन्मारकं
यच्चात्युत्कटकालकूटविकटाटोपस्थिरस्थावरम् ।
यान्यन्यानि चितानि दुःसहविषाण्येकीकृतानि स्फुटं
वाक्पारुष्यविषस्य तैश्चण्डतुलया नायान्ति लेशोपमाम् ॥ १ ॥

आवस्थां मानसाख्यस्य पद्मगर्भनिभप्रभः ।
अभूद्गृहपतेः सूनुर्गुणवान् पद्मकाभिधः ॥ २ ॥

सुशीलस्येव नियमः साधोरिव गुणादरः ।
सोऽवर्द्धत गृहे तस्य विवेक इव धीमतः ॥ ३ ॥

स नवे यौवनारम्भे रूपकन्दर्पहासिनि ।
भोगोद्योगविरागेण वैराग्याभिमुखोऽभवत् ॥ ४ ॥

उपसेनाभिधानस्य स भिक्षोः क्षान्तिचेतसः ।
शासने प्रशमश्चाध्यां प्रव्रज्यां समुपाददे ॥ ५ ॥

स पाचपाणिः संसक्तचौवरः शुशुभे परम् ।
संसारे क्षणवैराग्याद्विरक्त इव चन्द्रमाः ॥ ६ ॥

དེ་ནས་ནས་ཞིག་གཅིག་ཕྱ་ཉིད། རྫོང་ས་ནི་རྒྱ་ཞིང་འགྲོ་བ་དེ།

གཙུག་ལག་ཁང་དང་དགའ་ཚལ་གྱིས། མཛོས་པའི་བཅོས་བསྐྱུ་དག་ཏུ་ཕྱིན།

7

དེར་ནི་བསེད་སྟོམས་དེན་གཉིས་དེས། གསར་ཕྱ་ཉིད་ཕྱིར་ས་གཤམ་ནས།

སྤང་འཛོང་རྒྱ་པའི་རི་མོ་ཡིས། ཁང་པའི་བྱམས་ཀྱི་ནང་ཏུ་ཞུགས།

8

ཡུལ་མིག་ཅན་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ལ་སྟན་དང་བཀྲར་སྟེ་བྱས།

གཞུགས་ནི་མགོང་བས་ཡ་མཚན་ཞིང་། བྱས་དང་ཐུན་པས་དེ་ལ་སྟེ་ས།

9

ལང་ཚོ་གསར་པ་དང་ཐུན་པ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུགས་ནི་ཡིད་འོང་ཐུན།

སྟེ་ཡི་མིག་ལ་བདུད་ཅི་ཡི། རོངས་སྟེད་སྟེད་པར་བྱེད་ས་ཡིད།

10

ན་ཚོ་འདི་དང་གཞུགས་འདི་ལ། འདོད་པ་འགལ་རྒྱ་སྟེ་ཞིག་གིས།

གན་པོ་ལ་འོས་ཆགས་བྲལ་གྱིས། སྟུག་བསྐྱེད་ཡང་དག་ཉི་པར་བསྟན།

11

ཆགས་ཐུན་བྱད་མེད་ཕུ་མ་ནི། རབ་རྒྱས་རག་པས་བདེར་འོས་པ།

ལོངས་སྟེད་སྟེད་བྱར་ཁྱོད་གྱི་ནི། ལག་ན་རྒྱང་བཟེད་མཛོས་ས་ཡིན།

12

ང་ནི་ཕུ་མའི་ཁར་གྱིས་ཞོན། ཁྱོད་ནི་ལང་ཚོས་ནམ་པར་གཡོ།

ཡུ་ཅག་གཉིས་ནི་མཛོང་པར་འོས། ད་ནི་བདུལ་ཞུགས་བཟེད་པར་མཛོད།

13

གཡོ་སྟུས་ཞི་དང་ཏུལ་བ་གོསས་པས་ལོངས་སྟེད་བདུད་ཅི་

དག་ལ་ཆགས་མེད་ཅིང་།

མིག་ཡངས་མཆུ་ཡི་ཡལ་འདབ་རབ་བྱང་རབ་དགའི་དགའ་

སྟོན་རབ་ཏུ་སྤངས་པ་བཞིན།

ततः कदाचिदेकाकी जनचारिकया व्रजन् ।
विहारारामरुचिरां मथुरा माससाद सः ॥ ७ ॥

स तत्र पिण्डपातार्थी नवत्वादभिनया ।
वेश्यायाः शशिलेखायाः प्रविवेश गृहाङ्गनम् ॥ ८ ॥

सा तस्यासनसत्कारं कृत्वा कुवलयेक्षणा ।
तं जगादादरवती रूपालोकनविस्मिता ॥ ९ ॥

इयन्ते ललिता मूर्तिर्नवयौवनशालिनी ।
करोत्यमृतसम्भोगदौष्ट्यां कस्य न चक्षुषोः ॥ १० ॥

अस्मिन् वयसि रूपेऽस्मिन् केन कामविरोधिना ।
कष्टं समुपदिष्टं ते वैराग्यं स्थविरोचितम् ॥ ११ ॥

ललनावसनोत्कर्षकुचस्पर्शसुखीचिते ।
पाणौ सम्भोगपात्रस्य पात्रं तव न शोभते ॥ १२ ॥

अहं कुचभराक्रान्ता त्वं तारुण्यतरङ्गितः ।
उचितेवावयोः प्रीतिः सम्प्रति क्षमतां व्रतम् ॥ १३ ॥

उत्सृज्यायतलोचनाधरदलस्वादप्रमोदोत्सवं
सम्भोगामृतनिस्पृहः शमदमाभ्यासेन शापादिव ।

མཛེས་མའི་རྩ་མ་གྲུར་གྲུམ་གྲིས་མཚན་མཛེས་པས་སྦྱང་ལ་

ཆགས་པ་མི་འཛིན་གང་།

སྦྱོལ་འི་ནགས་སུ་ཉིན་སོངས་དཔལ་པའི་འབྲས་བུ་ཟ་བའི་

དུལ་བ་དེ་ལ་འདུད། 14

གལ་ཏེ་མཛེས་ལ་བཀྲས་ཆགས་ཅན། བདག་གི་ཚིག་འདི་མི་བྱེད་ན།

ཁྱོད་ཀྱི་བཞིན་རས་པ་རྒྱ་འདི། སྦྱོབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་བདག་གིས་བདུད། 15

དེ་ཐོས་ཀྱན་དུ་སྐྱབ་པ་བཞིན། ན་བ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ལ་དེས།

སྐྱས་པ་མ་གཅིག་བདག་གིས་ནི། བརྩན་པ་སུན་འབྱེན་འོས་པ་མིན། 16

བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་ལེགས་སྤང་བྱན་ཐུན་སྦྱིས་བུ་ལ།

བདེ་གཤེགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅིང་པན་ཉིད་དུ་རབ་གྱུར་ཅིང་།

སྦྱིང་སྦྱོབས་དཔལ་ནི་གཙང་བས་ཐེག་པེ་ཉིད་གྱུར་པ།

ཚུལ་བྲིམས་མཚུངས་པའི་གྱན་དེ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ལ་ཡིན། 17

ཞེས་པ་བཛོད་ནས་དུལ་ཐུན་དེ། གཞོད་པའི་ཆུག་རྩ་མི་བཟད་ཅན།

མཚོད་པ་རབ་བཏང་བྱུར་བ་དང་། བཅས་པ་སྦྱོད་སྦྱང་ཉིད་དུ་སོང་། 18

དེ་ནས་སྤགས་སྦྱོབས་ཞེས་པ་ཡི། སྤང་འཛོང་གདུམ་སེ་འདོད་ཐུན་མ།

དབང་དགྲགས་སོགས་ལ་འཁྲལ་འཁོར་དང་། སྤགས་དང་རྒྱུད་སོགས་དེ་སྦྱོར་མ། 19

པོས་ནས་དེ་ལ་རང་ཉིད་ནི། ཆགས་པའི་རྩལ་གྱིས་མནན་པ་བཤད།

ནོར་གྱིས་ཆིམ་བྱས་ཆགས་པ་ཡིས། གཞིར་མས་དགའ་དང་འགྲོགས་པ་ཞུས།

यः कान्ताकुचकुङ्कुमाङ्कितरुचि धत्ते न रागं हृदि
क्लेशक्लिन्नवृणाशिने जनवने दान्ताय तस्मै नमः ॥ १४ ॥

यदि मे प्रीतिलुब्धाया वचनं न करिष्यसि ।
तदेतत्ते बलात् कान्तं पास्यामि वदनाम्बुजम् ॥ १५ ॥

एतदाकर्ण्य सन्त्रस्त इव कर्णौ पिधाय सः ।
तामूचे नोचितं मात मम शासनदूषणम् ॥ १६ ॥

उत्तंसता मुपगतं सुगतव्रतस्य
सत्त्वश्रियः शुचितया तिलकायमानम् ।
सर्वात्मना सुचरिताभरणस्य पुंसः
शीलोपमं नहि विभूषण मस्ति किञ्चित् ॥ १७ ॥

इत्युक्त्वा संयतः शून्यपात्र एव जगाम सः ।
अपायशल्यविषमां पूजामुत्सृज्य सत्वरम् ॥ १८ ॥

अथ मन्त्रबलां नाम चण्डालीं वेशकामिनीम् ।
वश्याकर्षादिनिर्यन्त्र मन्त्रतन्त्रादितत्पराम् ॥ १९ ॥

आह्वय विनिवेद्यास्यै निजं स्मरपराभवम् ।
ययाचे धनसन्तुष्टां रागार्त्ता प्रियसङ्गमम् ॥ २० ॥

དེ་ནས་དེ་ཡིས་འཕྲལ་ལ་ནི། སྒྲགས་སྟོབས་ཀྱིས་བྲངས་པ་རྫོ་ཅན།
དབང་མེད་དེ་ལ་མཛོན་ཕྱོགས་དེ། བདག་གི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སྒྲུས། 21

དེ་ལ་དེས་སྒྲུས་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ཉེར་གནས་མཛོས་མ་རྒྱ་བཞིན་མ།
མཛོད་མོ་འདི་ནི་རབ་དུ་བཟླན། ཡང་ན་འབར་བའི་མེ་ལ་ཞུགས། 22

པ་རྫོ་ཅན་གྱི་མདུན་དུ་ནི། མེད་འབར་མཐོང་ནས་གོས་བཞག་སྟེ།
སྟོང་སྟོབས་དཀར་བའི་གོས་ཅན་གྱིས། མཛོད་པར་ཆས་ནས་རབ་སྒྲུས་པ། 23

གཙང་བྱེད་འབར་བར་བདག་འཇུག་གི། མི་གཙང་ཆགས་པའི་མེད་མ་ཡིན།
ཆགས་པས་བསྐྱེགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་ནམས། སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྗེས་འབྲང་སྟེག། 24

ཅས་པ་དེ་ཡི་ཚོག་ཐོས་ནས། བདུམ་མོ་རེ་བ་ཉམས་བྱས་ཅིང་།
བྱ་མིན་བྱས་པས་ཡིད་བྱུང་སྟེ། རྗེས་སུ་བདུང་བ་དག་དུ་འབྱུང་། 25

དེ་ཡི་བཟོད་པའི་གནས་དེ་ལ། བྱས་པ་ཡིས་ནི་དང་བར་བྱས།
ཆགས་བྲལ་ཞི་ཞིང་བསིལ་བ་ཡིས། རྫོ་ལྡན་སྒྲིང་འཛོང་མ་དག་ཀྱང་། 26

ཆོས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་དག་པའི་སྒྲིང་། དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་བཟླ་ན་མཛོད་།
གང་གིས་ཉོན་མོངས་ཀུན་ཞི་ནས། དེ་དག་གིས་ནི་དག་པཅོམ་ཐོབ། 27

དག་ལེགས་ལྡན་པ་པ་རྫོ་ཅན། རང་ཉིད་དག་པཅོམ་ཉིད་ཐོབ་ནས།
མཉན་ཡོད་གྲོང་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་སོང་། 28

अथ मन्त्रबलाकृष्टस्तथा सपदि पद्मकः ।

विवशस्तां समभ्येत्य किं करोमौत्यभाषत ॥ २१ ॥

सा तमूचे शशिमुखीं भज प्रणयिनी मिमाम् ।

पुण्यैरुपनतां कान्तां दीप्तं वा वह्नि माविश ॥ २२ ॥

तां पद्मकोऽवदद् दृष्ट्वा ज्वलितं पावकं पुरः ।

जातसज्जः समुत्सृज्य वस्त्रं सच्चसितांशुकः ॥ २३ ॥

विशामि पावकं दीप्तं रागाग्निं नत्वपावकम् ।

पुंसां मदनदग्धानां दाहो जन्मशतानुगः ॥ २४ ॥

इति तस्य वचः श्रुत्वा चण्डाली खण्डिताशया ।

अकार्य्यकरणोदिग्ना पश्चात्तापं समाययौ ॥ २५ ॥

स तथा क्षान्तिनिलयः प्रणयेन प्रसादितः ।

वेश्यया च सवैराग्यशमशीतलया धिया ॥ २६ ॥

विदधे जन्मसंशुद्धौ तयोः सङ्गर्भदेशनाम् ।

ते सर्व्वक्लेशशमनाद् यथाहंत्वा मवापतुः ॥ २७ ॥

स्वयञ्चाहंत्वा मासाद्य भगवन्तं तथागतम् ।

पद्मकः प्रययौ द्रष्टुं श्रावस्तौ स्वस्तिमान् पुरीम् ॥ २८ ॥

དེར་ནི་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་བཞུགས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་དེས་མཐོང་ཕྱག་འཆལ་ནས།
བྱ་བ་བྱས་པར་རང་ཉིད་ཀྱི། སྤྱོད་མཐའ་དག་སྤོང་མཁུན་དུ་བཤད། 29

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དག་སྤོང་གིས། དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཡ་མཚན་རྣམས།
སྤྱད་འཛོང་མ་དང་པདྨ་ཅན། གཏུམ་མོའི་སྤོན་བྱང་རྒྱལ་བས་གསུངས། 30

སྤོན་ཆོ་སྤོན་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས། འོད་སྤུངས་ཞེས་པ་ནི་བཟུན་པ་ལ།
ཁྱིམ་བདག་བཤེས་གཉིན་ཞེས་པ་ནི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 31

དེ་ཡི་རྒྱང་མ་དགའ་མོ་དང་། རབ་དགའ་མོ་ཡང་རབ་བྱུང་མྱེ།
མཐུ་ནི་བདག་པོ་དང་མཚུངས་པ། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པར་བྱ། 32

དེར་ནི་དེ་དག་ཚོར་པ་ཡི། ཆོག་རྩལ་ཆེན་པོས་དག་སྤོང་མ་ནི།
ཆོགས་ནི་ཡིད་དག་བྱུང་བར་བྱས། རང་བཞིན་ངེས་པར་གཏང་བར་དགའ། 33

གཅིག་གིས་གཏུམ་མོའི་ཆོག་དང་ནི། གཞན་གྱི་སྤྱད་འཛོང་མར་བཞེད་པས།
དག་སྤོང་མ་རྣམས་སྤྱད་པ་དག། བྱས་པ་ནི་སྤྲིག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར། 34

དེ་ཉིད་གཏུམ་མོང་ག་སྤྱོད་ལས། དེ་བཞིན་གཞན་སྤྱད་འཛོང་མར་སྤྲེས།
རབ་དུ་བྱུང་བ་ནི་མཐུ་ཡིས་ནི། སྤྱང་ཡང་དག་བ་དག་ལ་བརྟེན། 35

ཁྱིམ་བདག་བཤེས་གཉིན་དེ་ཡང་ནི། བདུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པར་ལྷན་འདྲི།
ཚུལ་བྲིས་ས་གཙང་བས་རྣམ་བཟུན་ཅིང་། དག་བཅོམ་གནས་ནི་ཐོབ་པས་མཛོས།

जिनं जेतवनासीनं तच्च दृष्ट्वा प्रणम्य सः ।

कृतकृत्यः स्ववृत्तान्तं भिक्षूणामब्रवीत् पुरः ॥ २९ ॥

भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टस्तत्पुण्योदयविस्मयात् ।

वेश्या-पद्मक-चण्डालीप्राग्वृत्तं मवदज्जिनः ॥ ३० ॥

पुरा भगवतः शास्तुः काश्यपाख्यस्य शासने ।

मित्रनामा गृहपतिः प्रव्रज्यां समुपाददे ॥ ३१ ॥

तस्य नन्दा सुनन्दा च भार्य्ये प्रव्रजिते पुनः ।

भर्तृतुल्यानुभावेन विहारे चक्रतुः स्थितिम् ॥ ३२ ॥

वाक्पारुष्येण महता कलहे भिक्षुणीगणः ।

ताभ्यामुद्देजितस्तत्र स्वभावः किल दुस्त्यजः ॥ ३३ ॥

चण्डालीवचनेनैका वेश्यावादेन चापरा ।

भिक्षुणीनामधिष्ठेपं कृत्वा पापं मवापतुः ॥ ३४ ॥

वाग्दोषात् सैव चण्डाली जाता वेश्या तथापरा ।

प्रव्रज्यायाः प्रभावेण पुनः कुशलं माश्रिते ॥ ३५ ॥

स तु मित्रो गृहपतिः पद्मकोऽयं दृढव्रतः ।

विभात्यर्हत्पदावास्या शुचिशैलविभूषणः ॥ ३६ ॥

པད་ཅན་སྤྱི་བ་གཞན་ལ་ཡང་། མེདྲལ་སྤྱི་ཞེས་མེདྲལ་པ།

མེདྲལ་ཚྭས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཡི། སྤྱི་བོ་དག་དུ་ཁེངས་བྱེད་གྱུར།

37

དེ་ཡི་རང་རྒྱལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས། མཚོད་ནས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་བྱས་ཏེ།

པདྨ་ལྷ་ལྷ་ལ་ཀ་ད་ར། མེདྲལ་ནམས་ཀྱིས་ཡང་དག་མཚོད།

38

བསོད་ནམས་སྤྱི་ཡིས་པདྨ་ཅན། པདྨ་འི་སྤྱོད་པོ་འི་འོད་མཚུངས་འདི།

ལེགས་བྱས་བྱ་ཆེའི་དེ་བཟང་ཅན། བདག་གི་བརྟན་བ་ལ་འོས་གྱུར།

39

གཟུགས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་བརྒྱན་གྲགས་པ་གཙང་ཞིང་།

ཟླ་བ་ལྷ་བྱུང་དཀར་བའི་རིགས།

སེམས་དབེན་པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ཤིན་དུ་དེ་མེད་འཁོར་བའི་

གཡོན་སྤྱོགས་ནི་གྱུར་པ།

འདི་དག་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་རིང་དར་མཚན་

ཉིད་བལྟ་བར་བཟོད་པ་ཡིན།

ཤིན་དུ་སྤྱད་འོས་རིགས་དང་ཡིད་ནི་དེ་མ་ཅན་ཡང་མི་དཔེས་

ལས་ངན་དགས། 40

ཞེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་བཤེད་པའི། མད་བྱུང་ལས་སྤྱོད་གདམ་དག་གིས།

དགོ་སྤྱོད་ནམས་ནི་དགའ་བ་ཡིས། རིག་ཅིང་ཡ་མཚན་རྒྱས་པར་གྱུར།

41

ཅས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབེན་རྟོགས་པ་བཟོད་

པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་པདྨ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་

པའི་ཡལ་འདབ་སྤྱི་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྟན་པའོ།

पौष्पिकः पुष्पसेनाख्यः पद्मकोऽप्यन्यजन्मनि ।
बभूव पुष्पनिचयैः पूरितार्थिजनः सदा ॥ ३७ ॥

प्रत्येकबुद्धं सोऽभ्यर्च्य भोगेनाच्छाद्य वाससा ।
कमलोत्पलकल्लारकुसुमैः समवाकिरत् ॥ ३८ ॥

तेन पुण्येन जातोऽयं पद्मगर्भनिभप्रभः ।
पद्मकः शासनाहो मे सुकृतोदारसौरभः ॥ ३९ ॥

रूपं शैलविभूषणं शुचि यशश्चन्द्रावदातं कुलं
चेतः पक्वविवेकनिर्मलतरं संसारवामः शमः ।
एतत् पुण्यमहोदयस्य कृतिनां दृष्टिश्चमं लक्षणं
जातिर्निन्द्यतमा मनश्च मलिनं दुष्कर्मचिह्नं नृणाम् ॥ ४० ॥

इति सर्व्वज्ञकथितैः कर्मपाककथाद्भुतैः ।
बभूव हर्षसंस्पर्शौ भिक्षूणां विस्मयोदयः ॥ ४१ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
पद्मकावदानं सप्ताशीतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

ཤིན་དུ་བྲག་པོའི་འདུལ་བ་མཐོང་ནས་འགྲོག་ཅིང་ཞི་བ་
ངེས་པར་བཟོད་མི་བྱེད།

ཐུར་བར་ཡིད་དགའ་ཁབ་དང་མཚུངས་མཆུག་དུ་སླིག་
པར་བཟོད་པའི་ལས་དག་བྱེད།

བྱ་མིན་དག་ལ་འཛིགས་བཏང་སློ་གྲོས་རབ་འཇུག་འཁོར་
བའི་གྲོགས་མོ་བྱད་མེད་གྱི།

སྤྱི་ལས་དག་དང་མཚུངས་པའི་ནས་འཕྱལ་མཚན་ཉིད་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིན། 1

མི་བདག་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཡི། བྱོང་བྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དུ་སྤྲོན།
ནག་པ་ཞེས་པ་ཁྲང་སྤེའི་བདག། ཁྲང་ཆེན་སྟན་གྱི་བྱ་ཅ་བྱུར། 2

རྒྱལ་པོའི་འབྱོར་པ་དང་མཚུངས་ཁྲིམ། ཡོ་བྱད་བཙས་པ་རབ་བཏང་ནས།
ཆགས་བྲལ་ལ་ནི་མངོན་སྟོགས་དེ། གཞོན་ནུ་ཉིད་ལ་རབ་བྱང་བརྒྱང་། 3

དེ་ཡི་རྒྱང་མ་གཟུགས་མཛོས་མ། འབྱོར་བ་རྒྱས་པའི་ཁྲིམ་དུ་ནི།
བདག་པོའི་མོངས་སྟོད་དང་བྲལ་བས། དུན་རིང་བསམ་པ་འབྲུགས་པར་བྱུར། 4

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་ཡོངས་འདྲིས་ལ། བྱས་པས་མཐའ་ནི་རྒྱ་བྱེད་པ།
ནག་པ་ཁྲང་ཆེན་སྟན་གྱི་བྱ། དེ་ནི་རང་གི་ཁྲིམ་དུ་སོང་། 5

དེ་ནས་མངོན་དུ་འོངས་དེ་ལ། རྒྱང་མ་མཛོར་གཟུགས་ལྡན་མ་དེས།
རྗེས་སླུ་འབྲངས་ནས་མཚོད་པ་ནི། སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་མགྲོན་གཉེས་བྱས། 6

अष्टाशीतितमः पल्लवः ।

दृष्ट्या तौव्रतरं हरन्ति नियमं नैव क्षमन्ते शमं
कर्म क्षिप्रमनोरमं हिमसमं पर्यन्तदाहक्षमम् ।
एता बिभ्रति सर्व्वमेव विषमं स्वप्नोपमं विभ्रमं
त्यक्त्वा कार्य्यभियः प्रवर्त्तनधियः संसारसख्यः स्त्रियः ॥ १ ॥

विम्बिसारस्य नृपतेः पुरे राजगृहे पुरा ।
चिचाख्यो हस्तिशय्यातिपुत्रोऽभूद् गजसैन्यपः ॥ २ ॥

स राजतुल्यं विभवं गृहञ्च सपरिच्छदम् ।
त्यक्त्वा युवैव प्रव्रज्यां वैराग्याभिमुखोऽग्रहीत् ॥ ३ ॥

पत्नी तस्य सुरूपाख्या प्रभूतविभवे गृहे ।
भर्त्तृसम्भोगरहिता चिरं चिन्तातुराभवत् ॥ ४ ॥

अथ कालेन पर्यन्तचारी परिचितादरात् ।
स चित्रो हस्तिशय्यातिपुत्रः स्वपुरमाययौ ॥ ५ ॥

अभ्यागतस्य तस्याथ सानुगस्य निमन्त्रणम् ।
पूजापुरःसरं चक्रे पत्नी प्रणयशालिनी ॥ ६ ॥

ལས་རིང་གིས་དུབ་བདེ་མེད་དེས། མཐོང་ནས་དེ་ཡིས་རབ་བསམས་པ།
 གྲུ་མ་འདི་ཡི་མཛོས་སྤྱལ་ནི། ལང་ཚོ་ཉིད་གྱིས་ངེས་པར་བརྩེང་། 7

ན་ཚོད་ཡོངས་སྤྱོད་འོས་འདི་ལ། ཁྱིམ་གྱི་དཔལ་ནི་ཡོངས་བདང་ནས།
 རྣམ་པ་མ་དབྱད་འདི་ཡིས་ནི། རྒྱུ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཅི་ལ་གཏུང་། 8

གང་ཞིག་སྤྱོགས་སྤྱང་བཅས་པ་ཡི། མིག་གིས་ཁྱིམ་ལ་ལྟ་བུད་པ།
 དགའ་ཐུབ་ཅན་ནི་མཛོལ་བའི་སྤྱལ། དྲུང་ཞི་བ་མིན་པར་ངེས། 9

ཡང་ན་དང་པོར་བདན་པ་ཉིད། ཡོངས་བདགས་བདན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
 འདི་ཡི་ཆགས་བྲལ་གཡོ་བའས། བདན་པ་བདག་གིས་ཤེས་པར་བྱ། 10

ཁྱིམ་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚོགས་གྱིས་ཆོམ། བསམ་ཅད་ནགས་ཚལ་མངོན་པར་འདོད།
 དབེན་པར་བདེ་བ་ཉམས་པའི་ཚོ། བདག་ཉིད་ཇེས་སྤྱུ་གཏུང་བ་བྱེད་ 11

ཅེས་པ་བསམས་དེ་དེ་ཡི་ནི། མདུན་དུ་ཟས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ།
 སྒྲ་དང་བཅས་པར་ཟངས་གྱིས་སྤོད། བ་གས་ཅེ་ལས་རང་གིས་དོར། 12

སྒྲ་དེས་ཀྱན་དུ་སྤྱལ་པ་བཞིན། སྐད་ཅིག་སྤྱོགས་སུ་རྣམ་པ་བརྟམ།
 འདི་ཅི་ཞེས་པ་ནག་པ་ནི། འབྲུལ་པས་མངོན་སྤྱོགས་དེ་ལ་རྗེས། 13

དེ་ནས་དར་བབ་བཞིན་འཇུག་ལྡན། དེ་ཡིས་ཟངས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ནི།
 སྤྱང་བར་དེ་ལ་བཤད་བྱས་ནས། དགའ་བས་སྤྱད་ཡང་རབ་བསམས་པ། 14

साचिन्तयत् तमालोक्य दूराध्वश्रमनिःसुखम् ।
अहो वतास्य लावण्यं यौवनेनैव धार्यते ॥ ७ ॥

अस्मिन् वयसि भोगार्हे परित्यज्य गृहश्रियम् ।
मिथ्यैव किमनेनात्मा निर्विचारेण पीडितः ॥ ८ ॥

सेहशेषोऽस्य नाद्यापि जाने शान्त स्तपस्विनः ।
गेहं सपक्षपातेन चक्षुषा यन्निरौक्षते ॥ ९ ॥

अथवा धैर्यमेवादौ परीक्ष्य स्थैर्यकारणम् ।
अस्य जानामि वैराग्यं चलं विश्रान्तमेव वा ॥ १० ॥

गृहे भोगगणैस्तृप्तः सर्व्वः कानन मीहते ।
विजने तु सुखधष्ट मात्मान मनुशोचति ॥ ११ ॥

इति सञ्चिन्त्य सा तस्य भोजनावसरे पुरः ।
स्वयं तत्याज हर्म्याग्रात् सशब्दं ताम्रभाजनम् ॥ १२ ॥

तेन शब्देन संचस्त इवालोका दिशः क्षणम् ।
किमेतदिति पप्रच्छ चिच्च स्तां संभ्रमोन्मुखः ॥ १३ ॥

ततः स्मितमुखो किञ्चित् पतितं ताम्रभाजनम् ।
प्रौढा निवेद्य सा तस्मै हर्षात् पुनरचिन्तयत् ॥ १४ ॥

རེ་ཞིག་ནས་འགྱུར་མེད་པ་ཡི། གནས་ལ་གནས་པ་འདྲིས་མ་བྱེད།
འདི་ཡི་ཡིད་ནི་མྱོད་པ་དག། ཅི་དགས་མུར་དུ་ཁྲགས་པར་འགྱུར། 15

གང་ཞིག་སྒོད་ཀྱི་སྒྲ་ཙམ་གྱིས། ཀྱན་དུ་སྒྲག་ཅིང་འཁྲུགས་མུར་པ།
ནས་དབྱོད་བལ་བ་དེ་ལ་ནི། དུལ་གྱི་ཅི་དང་ཅི་མི་བྱེད། 16

ངང་པ་ཐམས་ཅད་ཆུ་འཛོན་དག་གི་སྒྲ་ཙམ་ལ།
སྒྲག་ཅིང་བདན་པ་ཉམས་པས་བཅིངས་ནས་འབྲོས་པར་བྱེད།
གང་ཞིག་སྒྲིན་ཚོགས་བཅིངས་པར་སྒྲོགས་ལ་གཡེ་མེད་པ།
པད་སྟན་ངང་པའི་བྱལ་པོ་དེ་ནི་ཁ་ཅིག་ཡིན། 17

ཞེས་པ་ཡིད་ཀྱིས་ངས་བྱས་ནས། སྒྲིན་མའི་འབྲི་ཤིང་རོལ་ཅིད་ཅན།
འཇམ་པ་སྒྲ་བ་དེ་ཡིས་ནི། དེ་ལ་མའོན་ཕྱོགས་དལ་གྱི་སྒྲས། 18

བདག་ནི་ཅུ་བཞིན་རབ་སྤངས་ནས། ཁྱིད་ནི་རིང་དུ་སོང་བའི་ཚོ།
བདག་གི་ཁྱིམ་ནི་ཆུན་མས་བཞིན། བྱུད་པས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ལ་ཕྱོེས། 19

ཚོམ་ཆེན་འབྱོར་པ་འདི་ལ་ཡང་། ཡོངས་སྒྱོད་དག་ནི་རབ་སྤངས་པ།
བདེ་མེད་བདག་ནི་གྲོགས་ཀྱིས་བཞིན། ཁྱིད་མཐོང་རེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱང་། 20

གང་ཡང་བཞེད་པར་མི་འོས་པ། འདི་ནི་སྒྲུག་བསྐལ་དག་གིས་བཞེད།
མི་སྒྲ་འདོད་ཀྱང་བཞེད་པ་འདི། རྩེ་ཡང་རབ་དུ་ངོ་ཚར་ཤས། 21

अयन्तावदसम्प्राप्तनिर्विकारपदस्थितिः ।

शिथिलं लीलयैवास्य तूर्णमाकृष्यते मनः ॥ १५ ॥

यः पाञ्चशब्दमात्रेण संचासाकुलतां गतः ।

किं किं न क्रियते तस्य विषयैरविमर्षिणः ॥ १६ ॥

सर्व्वः प्रणश्यति पयोमुचशब्दमात्र-

संचासलुप्तधृतिबन्धन एव हंसः ।

ते सन्ति केऽपि कमलासनराजहंसा

ये पुष्कराम्रगुरुगर्जितनिष्प्रकम्पाः ॥ १७ ॥

इति निश्चित्य मनसा सा शनैः मृदुवादिनौ ।

तमुवाच समभ्येत्य भूलतालास्यलीलया ॥ १८ ॥

तृणवन् मां परित्यज्य त्वयि दूरतरं गते ।

सपत्नीभि र्वाक्रान्तं विपद्भिः पश्य मे गृहम् ॥ १९ ॥

अस्मिन्नपि महारम्भविभवे भोगवर्जिता ।

त्वद्दर्शनाशयैवाहं धृता सख्येव निःसुखा ॥ २० ॥

यदप्यनुचितं वक्तुं दुःखात्तदिदं मुच्यते ।

वदन्ती मौनकामेयं जाने जिह्वापि लज्जते ॥ २१ ॥

ཁྱིམ་བདག་གིས་ནི་རྒྱང་མ་ཡི། ཚུལ་ཁྱིམ་བསྐྱར་མཐོང་དེ་ལ་ནི།
 ཆགས་བྲལ་སྦྱིས་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་དུ་དུས་མིན་ཇི་ལྟར་འབྱུར། 22

ཞེས་པ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཉམས་པ་བགྲང་བ་ལ་མཁས་པའི།
 བཞིན་འཇུག་སྦྱི་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ཕན་ཚུན་ནམ་པར་ལྟ་ཞིང་སྦྱ། 23

འབྲལ་བས་གདུངས་པ་བདག་ལ་ནི། འཛིག་དེན་སེམས་སོས་ཞེས་པར་འཛིན།
 དར་མ་ཉེན་མེངས་དག་ལ་ནི། མ་ཉམས་གཟུགས་དག་ཅི་ཞིག་བྱ། 24

ཁྱིམ་དུ་གཡོག་འཁོར་འདི་དག་ཀྱང་། བདག་ལ་ཤིན་དུ་མ་བསྐྱམས་གྱུར།
 བྱད་མེད་བདག་པོ་མེད་ནམས་ཀྱི། མདུན་དུ་བྱི་ཡང་རབ་དུ་དགོད། 25

བདག་གི་ལྷག་མ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། རབ་དུ་བསོས་པ་འབངས་སྤྱུག་འདི།
 བཀའ་བསྐྱོས་ཁྱིམ་པས་བདག་གི་ནི། སྐྱེས་འདྲེན་པར་འདོད་ལ་ཁྱོས། 26

ཞེས་པ་བཞེད་ནས་བདེ་བྱས་དེ། བདག་པོའི་སེམས་ནི་ནམ་འབྱུར་སྦྱད།
 རང་གི་འབངས་ཀྱིས་ཟེལ་གཞོན་པ། དེ་ཡིས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་བཟླ། 27

མ་ཉམས་གཟུགས་ཞེས་ཆགས་པ་དང་། བདེ་བ་མེད་ཅེས་འཁྲུགས་པ་དང་།
 སྦྱད་པར་གྱུར་ཅེས་སྤྱུག་དོག་དང་། འབངས་ཀྱིས་གཟིར་ཞེས་ཁྱོ་བ་ཡང་། 28

ཐོབ་ནས་དེ་ལ་ལྟ་བུད་ཅིང་། བདུལ་བྱུགས་ཀྱིས་བསྐྱམས་བཏང་བ་དེ།
 མཚུངས་པར་འཁོར་བའི་སྦྱོན་ནམས་ནི། ཐམས་ཅད་དག་གི་དབང་དུ་འབྱུར། 29

नूनं गृहाधिपतिना पत्न्याः शीलस्य विज्ञवः ।
दृष्टोऽस्य जातं वैराग्यमकाले कथमन्यथा ॥ २२ ॥

इति स्थितमुखः सर्व्वः परस्परविलोकनैः ।
वदत्यन्यगुणग्लानिगणनानिपुणो जनः ॥ २३ ॥

वियोगतप्तां मां लोकः स्वस्थचित्तेति मन्यते ।
क्लेशेऽप्यक्लिष्टरूपाहं तारुण्यस्य करोमि किम् ॥ २४ ॥

गृहे परिजनश्चायं ममोच्छृङ्खलतां गतः ।
अस्वामिकानां नारीणामग्रे श्वापि प्रगल्भते ॥ २५ ॥

दासहनु मयैवाय मुत्सृष्टेन विवर्द्धितः ।
पश्यान्नादानकोपान्मे केशाकर्षणं भौहते ॥ २६ ॥

इत्युक्त्वा कृतसङ्केता तदा दासपराभवम् ।
भर्तुश्चित्तविकाराय सा प्रत्यक्षमदर्शयत् ॥ २७ ॥

स्पृहामक्लिष्टरूपेति वैक्लव्यं निःसुखेति च ।
ईर्ष्यां जातापवादेति क्रूरं दासार्द्धितेत्यपि ॥ २८ ॥

स तां विलोकयन् प्राप्य संत्यक्तव्रतयन्त्रणः ।
तुल्यं संसारदोषाणां सर्व्वेषां वशमाययौ ॥ २९ ॥

पाचचीवरमुत्सृज्य खड्गमाकृष्य भीषणम् ।
प्रियानिकारक्रौर्येण स दासं हन्तु मुद्ययौ ॥ ३० ॥

प्रणयाद्वारितः पत्न्या सद्यः स वधवैशसात् ।
लीनं पुनर्गृहसुखं भोजनेन जिगीषया ॥ ३१ ॥

सोऽभूद् भोगपरिग्रहेण ललनासम्भोगसौभाग्यभू-
र्नानाकारनिकारकारणकथानृत्येषु कोपाकुलः ।
कामः कर्षति संयमं क्षपयति क्रोधः क्षणेन क्षमां
नो मिथ्याव्रतशोषितेन मनसा वैराग्यमासाद्यते ॥ ३२ ॥

अथ हस्तिमहामाचपदं राज्ञार्पितं पुनः ।
आसाद्य विभवोदारः सोऽभूदभ्यधिकोद्भवः ॥ ३३ ॥

अचान्तरे पिण्डपातमादाय नगरान्तरात् ।
भगवन्तं वनासीनं जिनमभ्येत्य भिक्षवः ॥ ३४ ॥

विषण्वदनास्तस्मै प्रणिपत्य न्यवेदयन् ।
चिचस्य हस्तिशय्यातिपुत्रस्यानुचितं व्रतम् ॥ ३५ ॥

भगवानथ सर्व्वज्ञः सस्मित स्तानभाषत ।
अपक्वकुशलेनैव कृतस्तेन व्रतग्रहः ॥ ३६ ॥

གང་ཞིག་རབམ་པ་སྤྲིན་ཞིང་རྫོགས་པའི་བདུག་པས་ཡིད་ཀྱི་འཁྲི་ཤིང་

བརྟམས་ལྟར་པ།

དེ་དག་སྤྲིན་པ་ཡལ་གྱི་ཉམས་ཤིང་རྫོང་པ་བཞུགས་པའི་དབང་ཏུ་འགྱུར་མ་ཡིན།

གང་ཞིག་དོན་གྱིས་བཀག་ཅིང་ཁེངས་པས་རྫོང་ལ་རྒྱན་ཏུ་གྲུས་པ་རབ་བཏང་པ།

དེ་དག་འདོད་དང་ཞི་བའི་བར་མཚས་ས་དག་ལ་ཡིད་ནི་འབྱུང་པོ་ཡུག་པར་བྱེད།

37

གང་གིས་གཡང་སར་རྒྱུང་བའི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱང་དུལ་བ་དག་

ནི་ཡོངས་གནོད་ཞིང་།

ཆགས་པའི་དུག་རྒྱས་ནལ་འབྱོར་ཅན་ནམས་སི་བཟད་སྒྲག་ཅུམ་

ས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད།

སྤྱི་བར་གཤམས་པས་ཆགས་ཤིང་ཡལ་གྱི་རིག་པ་མཚོག་དུ་མའིན་

པར་འདོད་ལྟར་པ།

ནམ་འབྱུར་མདའ་ཡི་ཆར་བཀ་དགྲིགས་སི་འདོད་པ་འདི་ནི་སྤུལ་

བཟེད་པར་བྱེད། 38

ཅེས་པ་བརྫོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱལ་བ་ནག་པའི་ཁྲིམ་བྱོན་ནས།

སྤྱི་ཡི་འོད་ཀྱི་བྱི་རོལ་གྱི། རབ་རིབ་ནམ་པར་འཛོམས་ཤིང་སྤྲད།

39

རྫོགས་སྤྱི་བཟུང་བའི་རྣང་བ་ཡིས། དེ་ཡི་ཡིད་ནི་བྱི་མེད་མཛོད།

ཕྱག་དང་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དེ། རང་ཉིད་ཀྱི་ནི་གནས་སྤྱི་ཁྲིད།

40

དེར་ནི་སྤྲར་ཡང་གྲུས་པ་ཡིས། ཟོལ་མེད་རབ་བྱུང་དེ་ཡིས་བསྟེན།

གྲུབ་སྤྲད་རྒྱལ་བས་དག་པ་ཡི། དམ་པའི་ཆོས་ནི་རབ་བསྟེན་མཛོད།

41

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་ཟད་པས། དེ་ནི་དག་བཅོམ་གནས་ཐོབ་ཆོ།

དེ་ཡིས་སྟོན་བྱུང་དག་སྤོང་གིས། དྲིས་ནས་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་གསུངས་པ།

42

ये निष्पन्नविवेकपापकलनानिःशेषिताशालता-
स्ते नायान्ति पुनः पुराणविषयास्वादस्मृते र्वश्यताम् ।
ये त्वर्थप्रतिषिद्धगर्वशियिलत्यक्तप्रसक्ताद्रा-
स्तेषामन्तरसौमि कामसमयो दोलायमानं मनः ॥ ३७ ॥

जन्माभ्यासनिषक्त एष विषयस्पर्शाभिलाषः परं
विद्वांसोऽपि परित्यजन्ति नियमं येनावटे पातिताः ।
रागोदग्रविषा विशन्ति विषमध्वान्तां भुवं भोगिनः
कामः कस्य करोति कौर्णविशिखासारे विकारे क्षमाम् ॥ ३८ ॥

इत्युक्त्वा भगवान् गत्वा चित्रस्य भवनं जिनः ।
देहप्रभाभि स्तिमिरं बाह्य मुन्मूलयन् पुरः ॥ ३९ ॥

अनुग्रहप्रकाशेन कृत्वास्य विमलं मनः ।
कृतप्रणामसत्कारं तं निनाय निजाश्रमम् ॥ ४० ॥

पुनस्तत्रास्य निर्व्याज-प्रव्रज्या-वर्जनाजुषः ।
जिनः प्रविद्धे सिद्धौ शुद्धसङ्गर्भदेशनाम् ॥ ४१ ॥

स प्राप्तार्हत्पदे तस्मिन् सकलक्लेशसंक्षयात् ।
तत्पूर्ववृत्तं भगवान् पृष्टो भिक्षुभिरभ्यधात् ॥ ४२ ॥

སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་བ་གཞན་ལ་དེས། རང་སངས་རྒྱས་ནི་གྲུས་པ་ཡིས།
 རྒྱལ་དུ་མ་ཆོད་ཅིང་དེ་ཡིས་ནི། མཇུག་དུ་མ་ཆོད་དེ་ཆེན་པོ་བསྐྱབས། 43

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྒྲིན་ལས་གྲིས། སྐལ་ལྷན་ནག་པ་འདི་ཡིས་ནི།
 བདག་གི་བསྐྱན་ལ་རབ་བྱུང་དག། རྒྱངས་ནས་དག་བཅོམ་གནས་ལ་བདེན། 44

འདི་ནི་སྐྱར་ཡང་འདོད་པ་ལ། རབ་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དག་ཉོན།
 སྒྲིན་གྱི་སྒྲིབ་དག་ལ་ཡང་། འདི་ནི་རྒྱང་མས་རབ་དུ་བསྐྱས། 45

བ་ར་ཁ་སི་དག་དུ་ནི། ས་ཡི་བདག་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱི།
 ཡོན་ཏན་ཡོངས་རྫོགས་མཉུན་ན་འདོན། རབ་ལ་ལྷན་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱིས་བྱིན་བྱུང་། 46

དེ་ལ་རིག་དང་འདུལ་བ་དག། རྫོགས་པའི་བྱ་གཉིས་བྱུང་བྱུར་དེ།
 གཅིག་ནི་འཕྲོག་བྱེད་བྱ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་པ་འཕྲོག་བྱེད་ཅེ། 47

དེ་དག་ཆགས་བྲལ་དབེན་པ་ཐོབ། སྲིད་པའི་ཡོངས་སྒྲིད་ལས་བྱིར་བྱོགས།
 དཀའ་ཐུབ་ནགས་ཆལ་ཡོངས་རྒྱ་ཞིང་། མངོན་ཤེས་ལྷ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར། 48

རྒྱལ་དང་སྒྲིབ་པོས་མཆོད་བྱེད་ཅིང་། རབ་ཞིབ་སྒྲགས་པར་འོས་པ་ཡིས།
 མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དེ་དག་ནི། ཐུབ་པ་ནམས་ཀྱི་འང་མཆོད་བྱར་གྱུར། 49

ནས་ཞིག་ས་བདག་ཁང་པ་ན། འཕྲོག་བྱེད་ཅེ་གནས་མི་བདག་ནི།
 ཕྱོགས་ལས་རྒྱལ་བ་མངོན་བྱོགས་པས། བྱ་མོ་མཛོས་ལྷན་ཞེས་ལ་སྐྱས། 50

जन्मान्तरे पुरा तेन भक्त्या सतत मर्चितः ।
प्रत्येकबुद्ध श्रैत्यञ्च तस्यान्ते विहितं महत् ॥ ४३ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन धन्योऽयं मम शासने ।
प्रव्रज्यां समुपादाय चित्रोऽर्हत्पदमाश्रितः ॥ ४४ ॥

कारणं श्रूयतामस्य पुनः कामप्रवर्त्तने ।
एष प्रसारितः पत्न्या पूर्वस्मिन्नपि जन्मनि ॥ ४५ ॥

बभूव ब्रह्मदत्तस्य वाराणस्यां महौपतेः ।
परिपूर्णेगुणः श्रीमान् हरिदत्तः पुरोहितः ॥ ४६ ॥

निष्पन्नविद्याविनयौ पुत्रौ तस्य बभूवतुः ।
हरिद्रायण इत्येक स्तथा हरिशिखोऽपरः ॥ ४७ ॥

तौ विवेकाप्तवैराग्यौ भवभोगपराङ्मुखौ ।
तपोवने परिव्रज्य पञ्चाभिज्ञत्व मापतुः ॥ ४८ ॥

तौ व्योमचारिणौ राज्ञा पूज्यमानौ जनेन च ।
प्रापतुः प्रशमश्चाथौ मुनीनामपि मान्यताम् ॥ ४९ ॥

कदाचिद्भूपभवनं स्थिते हरिशिखे नृपः ।
कन्यां लावण्यवत्याख्यामूचे दिग्विजयोन्मुखः ॥ ५० ॥

མཉམ་མཁའ་ཁྱིེད་ཀྱིས་གྲུས་པ་ནི། ཤིན་དུ་ཆེ་བས་ཐུབ་པ་དག།
མཆོད་བྱ་འདི་ལ་མཆོད་པ་བྱ། འདི་ནི་བདག་གིས་བཀྱར་སྟོལ་ལོ།

51

ཞེས་པ་བྱ་མོ་ལ་བཟུན་ནས། ས་ཡི་བདག་པོ་རབ་སོང་ཆོ།
ཤྱལ་པོ་འདི་བྱ་མོ་གྲུས་ལྡན་མས། ཐུབ་པ་དག་དུ་མཆོད་པར་གྱུར།

52

གསེར་བཅད་འོད་ལྗང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་མཛོས་པ་ལུས་ལ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
པདྨ་འོ་སྒྲན་དང་ལྡན་པ་དེ་མཐོང་དེ་ནི་མངོན་པར་སྟེན་ལྡན་གྱུར།
ལྡན་ཅིག་འཁོད་པས་ངེས་པར་མཛོས་པ་འདི་ལུས་ལ་དམིགས་པ་ནི་འདོད་པ་ཡིས།
འགྲོགས་པ་འདི་བསམ་པ་སྒྲིང་ལ་ཅ་བ་རྒྱག་པ་ཅི་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར།

53

རྒྱུད་གཞི་དག་གིས་བསྐྱེད་པ་འདི་འཕྲི་ཤིང་བཞིན།
འདོད་པ་ནི་ནམ་འཕྲུལ་གྲགས་འབྱིན་ལས་དག་ནི།
དུད་པས་དེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ཀྱན་དགའ་དང་།
བཅས་པས་གྲོགས་མེད་ཐུབ་ལ་འཁྱེད་པ་བྱས།

54

དེ་ཡི་རྩ་མ་གསར་པ་འདི་ཅེར་ཆགས་ལུས་ཀྱི་ཚོན་གྱིས་ནི།
འདོད་པ་ཤྱལ་པོ་འདི་བཀའ་ཡིག་རྒྱ་ལྡན་སྒྲིང་ལ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
དེ་དུས་ཉིད་ན་སྟོ་བྱར་དུ་ནི་དུལ་བ་འདི་གདགས་ཐམས་ཅད།
ཐུབ་པ་འདོད་པ་འདི་ཅེ་དགའ་གསར་པ་དག་ལ་འབྱོར་པར་གྱུར།

55

ཁྱུ་མཆོག་གཉམས་ལས་འབྲིག་པ་འདི་བྱ་བ་ལ།
རབ་དུ་སྟོར་ཞིང་སྟོན་པས་བརྒྱུད་པ་བཞིན།

वत्से त्वया मुनेरस्य गौरवेण गरीयसा ।

पूज्यस्य पूजनं कार्यं सत्कारार्हो ह्ययं मम ॥ ५१ ॥

सुतामिति समादिश्य प्रयाते पृथिवीपतौ ।

राजपुत्री सदैवाभूत् पूजाप्रणयिनी मुनेः ॥ ५२ ॥

हेमच्छेदच्छविपरिचितां कान्तिमङ्गे दधानं

तं पश्यन्ती कमलनयनं साभिलाषाभवत् सा ।

कामः कामं रुचिरविषयालम्बनः सङ्गमाशं

प्रत्यासत्त्या किमपि हृदये बद्धमूलां करोति ॥ ५३ ॥

सा निःश्वसन्ती स्मरसंभ्रमेण

बालानिलेनाकुलिता लतेव ।

अङ्गैरनङ्गस्य मुनेश्चकार

सानन्दमालिङ्गन मानताङ्गी ॥ ५४ ॥

नवकुचमुखलम्बेनाङ्गरागेण तस्या

हृदि मदननृपाज्ञालेख्यमुद्रां दधानः ।

मुनिरभवदकाण्डे संयमालानभङ्गा-

दभिमतनवलीलोच्छृङ्खल स्तत्क्षणेन ॥ ५५ ॥

वृषव्यपायान् मिथुनक्रियायां

समुद्यतः कर्कटदुग्धेण ।

རྒྱལ་པོ་སང་གའི་ཁྲི་རྩ་ཉི་མཚུངས་དེ།

གདུང་སྤྲད་བྱ་མོལ་ནི་འགྲོ་འདོད་གྱུར།

56

འཁྱུང་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དག་ལ་ལག་འགྲོ་མ་ནས་སྤྱུ་ག་ནི་སྤེལ་བ།

ཡང་ཡང་རྒྱལ་མོངས་འཛིག་བྱེད་རང་བཞིན་ལུས་ངེས་པར་ཞུགས་པ་རག།

སྤྲུགས་ཀྱིས་ཞི་བ་མ་ཡིན་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་བཅོས་ནོར་བུས་མིན།

སྟོར་མིན་བསམ་གཏན་གྱིས་མིན་ཞི་བའི་བྱེད་པར་སྟན་གྱི་རོ་ཡིས་མིན།

57

མཛེལ་བའི་རང་བཞིན་ཀུན་པོ་འི་ལོངས་སྟོན་རྒྱུར།

རི་དགས་མིག་ཅན་གྱིས་འཕངས་དེ་རྒྱུང་སྟེ།

དཔེན་པ་མེད་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་སྐྱབས་ཚོགས།

མཁས་ནས་སྤྱི་ཡུལ་བཏན་པ་མཐར་བྱེད་ཡིན།

58

འགྲོགས་ལས་སྟོར་སྟོགས་སྟོང་ལ་ཆགས་རང་བཞུས་པའི་

གཞི་མ་མཚུ་ལ་འོ་དང་ནི།

བསམ་གཏན་དག་ལ་དམིགས་པའི་སྟུན་ལ་མཛེལ་གཞུགས་

མཛེས་སྤྱུག་བདུང་བའི་དགའ་སྟོན་དང་།

རྒྱུང་བཟེད་ཀྱིས་གཙང་ལག་པར་རྩ་མ་བཟུང་སྟེ་མི་དོག་

མཚན་ལྡན་མཉེས་པ་ལས།

དུལ་མིན་བསྐྱབ་པ་དག་གིས་དེ་ཡིས་བདུལ་ཞུགས་ཐམས་

ཅད་གསར་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།

59

ས་བདག་བྱ་མོལ་ལག་པ་ཡིས། རྩ་བར་གནས་པ་དེ་ལ་ནི།

དཀའ་ཐུབ་ཐུབ་འབར་འཕལ་ཉིད་ལ། སྤྲུག་དོག་ཅན་བཞིན་སྟོར་སྟོགས་འགྱུར།

60

स राजसिंहस्य गृहेऽर्कतुल्य-
स्तापाय कन्यागमनोत्सुकोऽभूत् ॥ ५६ ॥

न मन्त्रैरुत्सार्यं नच रुचिमयैः शास्त्रमणिभि-
र्न योगै न ध्यानै नच शमविशेषौषधिरसैः।
मुहुर्मूर्च्छामोहप्रणयमयमालिङ्गनाविधौ
भुजङ्गिनां नूनं विषमविषमङ्गे निवसति ॥ ५७ ॥

निपातितः प्रीतिमये मृगाश्या
स चौर्यसम्भोगरसे ममज्ज ।
मनीषिणा मय्यविवेकजन्मा
धैर्यान्तकृन्मन्मथसन्निपातः ॥ ५८ ॥

रागः सङ्गपराङ्मुखे हृदि जपाधारेऽधरे चुम्बनं
ध्यानालम्बिविलोचने प्रणयिनौलावण्यपानोत्सवः ।
पाणौ पात्रपवित्रिते कुचयुगं पुष्पायुधाराधने
तस्याः संयमदौक्ष्यैव नवतां सर्व्वं जगाम व्रतम् ॥ ५९ ॥

तस्याभूद् भूपतिसुता भुजपञ्जरवर्त्तिनी ।
दीप्ता सेर्य्यैव सहसा तपःसिद्धिपराङ्मुखी ॥ ६० ॥

དེ་ནི་ས་བྱལ་ཆེ་བའི་ཆོ། མོ་བྱང་འཁོར་གྱི་སྒྲེ་བོ་ཡིས།

སྒྲོད་ཚུལ་ཤེས་ཀྱང་འཛིགས་གུར་ནས། སྤུས་ཀྱང་ཅི་ཡང་དེར་མ་སྤྲུས། 61

དེ་ནས་ས་བདག་ཡུན་རིང་ན། ཕྱིར་ལོག་སྐྱལ་བའི་དགའ་སྟོན་ཅན།

འཕྱོར་བ་སར་དུ་བྱུང་བའི་ཆོགས། རབ་དུ་སང་བརྒྱས་པར་གྱུར། 62

སྒྲོན་བྱང་བྱལ་པ་འཕྱོག་བྱེད་ཅེ། ས་བདག་གུས་ཤིང་དུལ་ལྡན་དེ།

རང་གི་ས་སྒྲོང་འོས་པའི། ལོངས་སྒྲོད་ཀྱན་གྱིས་རབ་དུ་སཆོད། 63

བྱལ་པ་གསོལ་བའི་མདུན་དུ་ནི། ས་བདག་གུས་པས་འཁོད་པའི་ཆོ།

སེམས་ལྡན་མ་ཡིས་སྒྲོན་དུ་ནི། རིམ་གྱོད་གཤམ་ཤིགས་པར་བྱས། 64

དེ་ནས་གསེར་གྱི་ཆུ་སྒྲོད་གྱིས། ལག་གཉིས་བྲེལ་བ་དེ་ལ་ནི།

བྱལ་པ་བདུན་པ་བཞེད་པ་ཡིས། ལག་བརྒྱངས་ཚུར་ཤོག་ཅེས་པ་སྤྲུས། 65

དེ་ཡི་འདྲོད་པའི་ནམ་འགྱུར་དེ། མཐོང་ནས་མི་བདག་རབ་ཁྲོས་དེ།

སྤྱིག་པའི་ཕྱིར་བཅོས་སྒྲོར་བ་ལ། ཆད་པས་བཅད་པའི་ཁྲོ་གྲོས་བསྒྲུབས། 66

དག་པོ་ཁྲོས་པ་པ་ཡི་བཞིན། མཐོང་ནས་སེམས་ལྡན་མ་ཡིས་ཀྱང་།

བྱལ་བའི་མ་གྲིན་པར་ཟས་ཆགས་ཞེས། བཞེད་ནས་དེ་ལ་ཆུ་དག་བྱིན། 67

བྱ་མེད་སྤར་བའི་ཁྲོ་གྲོས་ཅན། རྒྱབས་བྱ་ཉེར་མཁོའི་ཆོག་དག་ནི།

ཕྱིར་སྒྲོག་སྒྲུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས། སྤྱིག་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ནམ་པར་བྱ། 68

*Mīmāṃsā Darṣana, Fasc. 10-19 @ /10/ each	...	Rs. 6	4
Nyāyavārtika, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	8	12
*Nirukta, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	5	0
*Nītisūtra, Fasc. 3-5 @ /10/ each	...	1	14
Nītyācārapaddhati, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Nītyācārapradīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	6	14
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ /10/ each	...	0	10
*Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Nyāyasāra	...	2	0
Padumāvati, Fasc. 1-5 @ 2/-	...	10	0
*Pariṣiṣṭa Parvan, Fasc. 3-5 @ /10/ each	...	1	14
Prākṛita-Paṅgalam, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Prithvirāj Rāsa, Part II, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Ditto (English) Part II, Fasc. 1 @ 1/- each	...	1	0
Prākṛta Lakṣaṇam, Fasc. 1 @ 1/8 each	...	1	8
Parācāra Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	12	8
Parācāra, Institutes of (English) @ 1/- each	...	1	0
Parīksamukha Sūtram	...	1	0
Prabandhacintāmapī (English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	3	12
Rasarnavam, Fasc. 1-3	...	3	12
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Samaraṅga Kāha, Fasc. 1-3, @ /10/	...	1	14
Sāṅkhya Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	3	0
*Sāṅkhya Vijaya, Fasc. 2-3 @ /10/ each	...	1	4
Six Buddhist Nyāya Tracts	...	0	10
Sraddha Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Sragdharā Stotra (Sanskrit and Tibetan)	...	2	0
Sūcṛta Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	...	1	0
Saddhi Kaumudī, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Sundaranandam Kavyam	...	1	0
Suryya Siddhanta, Fasc. 1	...	1	4
Syainika Sastra	...	1	0
*Taittīreya Brahmana, Fasc. 11-25 @ /10/ each	...	9	6
Ditto Pratisakhya, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
*Taittīriya Saṁhitā, Fasc. 27-45 @ /10/ each	...	11	14
*Tāṇḍya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ /10/ each	...	6	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-8 @ 1/4	...	10	0
Tattva Cintāmapī, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /10/ each	...	24	6
Tattva Cintāmapī Dīdhi Viṛiti, Fasc. 1, @ /10/ each	...	0	10
Ditto Prakas, Fasc. 1-2, @ /10/ each	...	1	4
Tattvārthadhigama Sūtram, Fasc. 1-3 @ /10/	...	1	14
Tīrthacintāmonī, Fasc. 1, @ /10/ each	...	0	10
Trikāṇḍa-Maṇḍanam, Fasc. 1-3 @ /10/	...	1	14
Tulsi Satsai, Fasc. 1-5 @ /10/	...	3	2
*Upaniṣad-bhava-prapñicā-kathā, Fasc. 1-2, 5-13 @ /10/ each	...	6	14
Uvāsagadaśo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	...	6	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ /10/	...	0	10
Vara Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/	...	3	12
*Vāyu Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ /10/ each	...	6	14
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ /10/	...	5	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-4, @ 1/4	...	3	12
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Vṛhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/	...	3	13
*Yoga Aphorisms of Patañjali, Fasc. 3-5 @ /10/ each	...	1	14
Yogasāstra, Fasc. 1-3	...	3	12

Tibetan Series.

Bauddhasatrasaṅgraha, Vol. I	...	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarsaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	...	4	0
Nyayabindu of Dharmakīrti, Fasc. 1	...	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	...	4	0
Rtogs 'brjod dpag khkri S'hi (Tib. & Sans. Avadāna Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-8 Vol. II, Fasc. 1-7 @ 1/- each	...	15	
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	...	14	0

Arabic and Persian Series.

*Alamgir-nāmah, with Index, (Text) Fasc. 1-13 @ /10/ each	...	8	
Al-Muqaddasī (English) Vol. I, Fasc. 1-4 @ 1/-	...	4	0
Āin-i-Akbarī, Fasc. 1-22 @ 1/8/ each	...	33	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, Index to Vol. II, @ 2/- each	...	36	0
Akbarnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	...	55	8

The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

Akbarnāmah, English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1, @ 1/4 each	...	Rs. 20	0
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ /10/	...	0	10
*Bādsāh-nāmah, with Index, Fasc. 1-19 @ /10/ each	...	11	14
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ /10/ each	...	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each	...	2	0
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc 1-3 @ 1/- each	...	3	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each	...	31	8
Farnang-i-Rashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each	...	21	0
Fihrist-i-Tusi, or Tūsy's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each	...	4	0
Futūn-nsh-Shām of Wāqidi, Fasc. 1-9 @ /10/ each	...	5	10
Ditto of Azādī, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
History of Gujarat	...	1	0
Haft Asmān, History of the Persian Masnawi, Fasc. 1 @ /12/ each	...	0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	...	7	8
Iqālnamah-i-Jahāngiri, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Isābah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each	...	51	0
Ma'sāir-i-'Ālamgiri, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Ma'sāir-i-Rahīmī, Part I, Fasc. 1	...	2	0
Ma'sāir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ 1/ each	...	35	0
Maghāzi of Wāqidi, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Marhamu 'L-Ilali 'L-Mu'Dila	...	1	
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ /10/ each	...	9	6
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 3 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each	...	16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ /10/ each	...	11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1	...	1	0
Nukhbatu-l-Fikr, Fasc. 1 @ /10/	...	0	10
Nizāmī's Khiradnāmah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ /12 each	...	1	8
Qawaniin 's-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott	...	5	0
Riyāzu-s-Salātin, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/-	...	5	0
Tadhkira-i-Khushnavisān	...	1	0
Tubaquat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each	...	14	0
Ditto Index	...	1	0
Tarikh-i-Firūz Shāhi of Ziyān-d-dīn Barni, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Tārīkh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each	...	3	0
The Mabani 'L Lughat: A Grammar of the Turki Language in Persian	...	1	8
The Persian and Turki Divans of Bayran Khan, Khan Khanan	...	1	0
Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/-	...	1	0
Wis o Rāmin, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

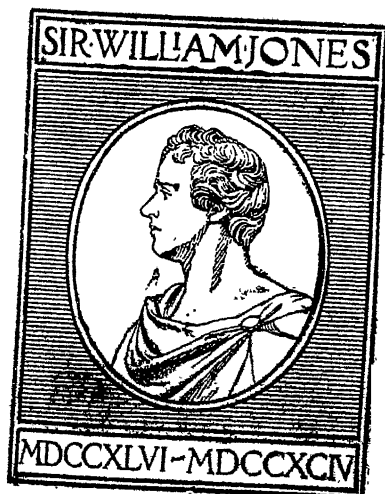
1. ASIATIC RESEARCHES, Vols. XIX and XX @ 10/- each ... 20 0
  2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1870 to 1904 @ /8/ per No.
  3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (8), 1885 (8), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.
- N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.
4. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
  5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
  6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1888 ... 8 0
  7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, 1910 ... 8 0
  8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 2 coloured Plates, 4to, @ 6/- each ... 18 0
  9. Kāmirājābādī, Parts I and II @ 1/8/ ... 3 0
  10. Persian Translation of Hajj Bābā of Isfahan, by Hajj Shaikh Ahmad-Khān, and edited with notes by Major D. C. Phillott. ... 10 0

BIBLIOTHECA INDICA:
COLLECTION OF ^AORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1295.

AVADANA KALPALATA
WITH TIBETAN VERSION.

EDITED BY
RAI SARAT CHANDRA DAS, BAHADUR, C.I.E.
AND
MAHĀMAHOPĀDEHYĀ SATIS CHANDRA VIDYĀBHUṢANA, M.A. PH.D.
VOL. II. FAS. IX.

CALCUTTA
PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.
1911.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE

ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

NO. 1, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W.,
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	Rs. 1	14
Aitarēya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	14	6
Aitareyalocana	...	2	0
*Anu Bhāshya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	...	2	8
Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Ātmatattvaviveka, Fasc. I	...	0	10
Aṅgavaidyaka, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Avadāna Kalpalatā, (Sans. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-8. Vol. II, Fasc. 1-8 @ 1/ each	...	16	0
Bālam Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	1	14
Bauddhāyana Śrauta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	3	12
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	4	6
Bauddhastotrasaṅgraha	...	2	0
Bṛhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Bṛhadharma Parāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Bodhicaryāvatāra of Cāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Śrī Cāntinātha Cārita, Fasc. 1-8	...	1	14
Ātadūṣaṇi, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	...	8	0
Ātapattha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-5 @ /10/	...	3	2
Ātasaṁhasrikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-14 @ /10/ each	...	8	12
*Caturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	36	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto Vol. IV, Fasc. 8-9 @ /10/	...	1	4
Śloka-vartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4/ each	...	8	12
*Śrauta Sūtra of Āṅkhāyana, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	...	10	0
Śrī Bhāshyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	...	3	2
Gobhiliya Gṛhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	...	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto (Appendix) Gobhila Parisista	...	2	0
Ditto Gṛhya Saṅgraha	...	0	10
Haralata	...	1	14
Karmapradīpī, Fasc. 1	...	1	4
Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	8
Kaṭha Śarīr Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each	...	17	8
Madaṇa Parījāta, Fasc. 1-11 @ /10/ each	...	6	14
Mahā-bhāṣya-pradīpodyota, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	...	19	6
Ditto Vol. IV, Fasc. 1 @ 1/4	...	1	4
Manu Smṛiti Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Mānava Smṛiti, (English) Fasc. 1-9 @ 1/4/ each	...	9	0
*Mānava Smṛiti, Fasc. 10-12 @ /10/ each	...	6	4
Nyāyavārtika, Fasc. 2-6 @ /10/ each	...	3	2
Nityaśāstra-paddhati, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6

न तं विज्ञातवृत्तोऽपि भौत्यान्तःपुरिको जनः ।
महत्यविनये तस्मिन् कश्चिन्नोवाच किञ्चन ॥ ६१ ॥

चिरप्रत्यागतस्याथ भूपतेर्विजयोत्सवः ।
बभूवाद्भुतसम्भारप्रभूतविभवोद्भवः ॥ ६२ ॥

स पूर्वं भक्तिविनतः स्वयं हरिशिखं मुनिः ।
भूपतिं भूमिपालार्हैः सर्व्वभोगैरपूजयत् ॥ ६३ ॥

भुञ्जानस्य क्षितिपतौ प्रणयात् पुरतः स्थिते ।
मुने लावण्यवत्यग्रे परिचर्यापराभवत् ॥ ६४ ॥

ततस्तां हेमभृङ्गारव्यग्रपाणियुगां मुनिः ।
एहौति विस्मृतधृतिः प्रसार्य्य भुज मव्रवीत् ॥ ६५ ॥

तस्य स्मरविकारं तं दृष्ट्वैव कुपितो नृपः ।
पापप्रतिक्रियायोगे विग्रहे विदधे मतिम् ॥ ६६ ॥

क्रूरकोपं पितुर्वक्त्रं दृष्ट्वा लावण्यवत्यपि ।
कण्ठलग्नं मुनेर्भक्ष्य मित्युक्तास्य ददौ पयः ॥ ६७ ॥

पापापहृववैचित्र्यप्रत्युत्पन्नगिरः परम् ।
मायामये विनिमये वृहस्पतिधियः स्त्रियः ॥ ६८ ॥

བྱ་མོ་ཡི་ནི་ཚོག་དེ་ཡིས། འཕྲལ་ལ་ཉིད་དུ་མི་ཡི་བདག།
ཀ་ད་ཀ་ཡི་ཕྱེ་མ་ཡིས། ཅུ་ཡི་གནས་བཞིན་དང་བར་གྱུར།

69

སྐབས་དེར་ཐུབ་པ་རྩུ་འཕྲལ་བྱེ། དེ་ཡིས་མཁའ་ལ་འགྲོ་ཉམས་པ།
སྤྱན་རྒྱ་ཐུ་བོ་ནགས་ན་གནས། ལྷ་ཡི་སྤྱན་རྒྱ་ན་གྱིས་ཤེས་ནས།

70

སྤྱག་བསྐལ་རང་ཉིད་མངོན་བྱོགས་དེ། དེ་ནི་རང་གི་གནས་ཁྲིད་ནས།
སྤྱར་ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་བརྒྱངས་དེ། མངོན་ཤེས་ལྷ་དང་ལྷན་པར་བྱས། 71

ཐུབ་པ་ཆགས་པའི་ཅུ་གཏིར་དུ་རྒྱུང་མི་བཟད་ལུལ་གྱིས་ནི།
ཉོན་མོངས་འཁོར་ལོ་དག་ལས་ཕྱིར་ཕྱུང་རབ་མང་དགའ་ཐུབ་ཀྱི།
གཟི་ཡི་འདོད་པ་དུན་པའི་སྤྱིག་བཀྲགས་ཤེས་ནས་སྤྱོད་པའི་ཚོགས།
བཏང་ནས་མི་བདག་སྤྱོད་ལྷན་དག་ཀྱང་རབ་དུ་དང་བར་གྱུར།

72

དེ་ཡི་ཚོ་ནང་ཉིད་ནི། འགྲོག་བྱེད་བྱ་ཡི་མིང་ཅན་དེ།
ནག་བ་དག་ཀྱང་འགྲོག་བྱེད་ཅེ། ཅུང་མ་རྒྱལ་པོ་འི་བྱ་མོར་གྱུར།

73

དེ་སྐད་དེར་ནི་མི་བདེན་ས་ཡིན་རབ་བྲགས་པའི།
རང་གི་གཏས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཤད་གྱུར་དེ།
གང་གི་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་སྤྱོད་གྱི་རང་བཞིན་ལས།
དག་སྤྱོད་ཚོགས་གྱིས་སྤྱོད་གྱོས་ཅི་ཡང་ཞུགས་མ་གྱུར།

74

ཅེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
པ་དབག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ནག་པ་སྤྱང་པོ་འི་སྤྱན་གྱི་དོགས་
པ་བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཕྱེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།

दुहितु र्वचसा तेन सहसैव प्रसन्नताम् ।

नृपः कतकचूर्णेन जलाशय इवाययौ ॥ ६६ ॥

अचान्तरे मुनेस्तस्य ज्येष्ठो भ्राता वनस्थितिः ।

विनष्टा दिव्यधीर्ज्ञात्वा लुप्तर्द्धिर्गगने गतिम् ॥ ७० ॥

दुःखितः स्वयमभ्येत्य तं नौत्वा निजमाश्रमम् ।

पञ्चाभिर्ज्ञं पुनश्चक्रे चतुर्ध्यानपरायणम् ॥ ७१ ॥

नरपतिरपि ज्ञात्वा रागोदधौ पतितं मुनिं

विषमविषयक्लेशवर्त्तात् पुनश्च विनिर्गतम् ।

बहुतरतपस्तेजोदग्धस्मरस्मृतिपातकं

रुष मुपचितां त्यक्त्वा धीमान् प्रसादमुपाययौ ॥ ७२ ॥

हरिहायनसंज्ञोऽसावहमेव तदाभवम् ।

चित्रो हरिशिखश्चाभूत् तत्पत्नी च नृपात्मजा ॥ ७३ ॥

अवितथां प्रथितां स्वकथा मिमां

कथितवानिति तत्र तथागतः ।

प्रसभमेव भवाभिभवे मतिः

किमपि भिक्षुगणस्य यथाभवत् ॥ ७४ ॥

इति श्रीश्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

चित्रहस्तिशय्यातिपुत्रावदानमष्टाश्रीतितमः पल्लवः ॥

འཛིགས་ཅུང་ལྷག་པོའི་རྒྱང་གིས་རབ་བསྐྱངས་པ་རྒྱབས་ནས་སྤྲུལ་བས།
མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཡོངས་འགོངས་དྲག་པོའི་སྒྲ་དང་རབ་དུ་ཐོན།
ཅུ་མིན་འབྱུང་གནས་བརྒྱུག་དཀར་ཅུ་ཡི་ནས་འབྱུང་ཅན་དེ་ཡང་།
བདེ་ག་གཤམས་དྲན་པའི་མི་ནམས་དག་ལ་མཐའ་ཅུ་གྲུང་བ་ཅིད།

1

སྤྱལ་བ་འགྲོ་ཀྱན་བདེ་ལེགས་ལ། དྲག་དུ་སྤྱོད་ནིང་པ་ཉོན་ཡོད་ཀྱི།
སྤྱལ་བྱེད་ཆལ་གྱི་ཀྱན་དགའ་ཅུ། གཙུག་ལག་ཁང་ན་སྤྱོད་ཞུགས་ཅོ།

2

ཡངས་པའི་སྤྱིང་དུ་འགྲོ་བ་ལ། སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱིས་བྱས་པ།
རིན་ཅེན་དོན་གཉེར་ཆོང་བ་ཡི། དོན་མ་ཐུན་ཅུ་གཏོར་ཆ་འབྲས་ཕྱིན།

3

དེ་ནས་གཟིངས་ལ་དོན་མ་ཐུན་ནི། རབ་དུ་ཞོན་ཆོ་སྤྱི་བའི་ཁྱར།
དབྱེད་ནས་བྱིང་དུ་དོགས་པ་ཡི། ན་བ་འཛིན་པས་དེ་ལ་སྦྱས།

4

ཁྱིད་ནམས་རབ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས། བརྒྱད་མར་ཞོན་པ་འདི་ནི་ཅི།
ཅུ་གཏོར་བ་རྒྱབས་ཅེ་མོ་འདི། ཁྱིམ་གྱི་ཁྱམས་ནི་ཡོངས་མ་ཡིན།

5

རེ་ཞིག་ཁྱིད་ཀྱིས་གཟིངས་ལ་ནི། འཚམས་པའི་ཁྱར་དག་རབ་དུ་མཛོད།
རིན་ཅེན་སྤང་བོ་སྤྱི་མི་འདོད། དོན་ཀྱང་ཅུ་གཏོར་འཛོ་བ་མང་།

6

जननवतितमः पल्लवः ।

उद्धूतभैरवघनानिलनिर्मितोष्मि-
संपूरिताखिलदिगन्तरघोरघोषः ।
दुर्वारवारिविकृति मंकराकरोऽपि
सौम्यत्वमेति सुगतस्मरणेन पुंसाम् ॥ १ ॥

श्रावस्थां स्वस्तये सर्वजगतां मततोद्यते ।
जिने जेतवनारामविहारनिरते पुरा ॥ २ ॥

विपुलद्वीपयात्राया मुत्साहेन कृतक्षणाः ।
रत्नार्थो वणिजां सार्थस्तौरं प्राप महोदधेः ॥ ३ ॥

ततः प्रवहणारूढे सार्थे गुरुतरं भरम् ।
विचिन्त्य कर्णधारस्तानूचे मज्जनशङ्कितः ॥ ४ ॥

केयं युष्माकमौत्सुक्यादारोहणपरम्परा ।
तुङ्गतरङ्गशृङ्गोऽयं न गृहाङ्गनमम्बुधिः ॥ ५ ॥

सद्यस्तावत् प्रवहणे भवद्भिः क्रियतां भरः ।
रत्नराशिर्न कस्येष्टः किन्त्वब्धिर्बहुविस्रवः ॥ ६ ॥

ཅུ་གཏིང་ན་ནི་གཞན་ན་ན་ཆུ་བས་རབ་འབྱུག་པ་པོ་འི་ཅུ་སྡིན་ཚོགས་

དཀྱིགས་ལྷགས།

གཞན་ན་རང་གི་རི་བོ་བཏན་པའི་ཅུ་པོ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་བཀག་འཁྲེང་།

གཞན་ན་རྒྱང་ནི་མཐར་བྱེད་རག་གི་དབྱགས་རྩར་བྲག་པ་ལང་བས་

ཀྱན་ཏུ་བསྐྱུན་ཅིང་འཁྲེང་།

གཞན་ན་སྒོ་བྱར་ཉམས་བྱེད་ཏུ་གཏོང་པའི་དེ་རབ་བཏན་པའི་སྒྲིེ་

དཀྱིལ་འཁྲེང་གཏུག་པ་ཡོད་ 7

ཅས་པ་རྣ་བའི་འཛོན་པ་ཡིས། ཅུ་གཏིང་རང་བཞིན་བཤད་ཐོས་ནས།

འགའ་ཞིག་བབས་ནས་སོང་བར་གྱུར། བསམ་པ་ཆེ་བ་འགའ་ཞིག་འཁྲེང་ 8

དེ་ནས་རིན་ཅེན་གྱིང་ཕྱིན་ནི། དོན་མཐུན་དོན་བྱས་ཉིད་གྱུར་ཅིང་།

དལ་བུས་དལ་བུས་ཆེས་མཐུན་གྱི། རྒྱང་གི་ཆེས་སྤྱ་ལོག་པའི་ཙོ། 9

རི་བོ་མན་དར་བསྐྱང་བཞིན། བས་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་གང་གྱུར་ཅིང་།

ཁ་གདངས་ཕུབ་ལྟར་གྱུར་པ་ནི། རྩོད་པ་ཀྱན་གྱི་བུན་ཏུ་མཐོང་། 10

ཅས་སྤལ་ཉ་དང་ཅུ་སྡིན་བཙས། གྱུ་མཚོའི་ཅུ་ནི་མ་ཕུས་པ།

གཡང་སར་རྒྱང་བཞིན་དེ་ལ་ནི། སངོན་སྲོགས་མགོགས་པར་སོང་གྱུར་ཅིང་ 11

དེ་ནས་གཟིངས་ནི་མཐར་བྱེད་གྱི། ཁ་ཡི་ཕུག་དང་ཉེ་བའི་ཙོ།

ཚོང་པ་བསྐྱད་བས་འབྱུགས་ནམས་གྱིས། རྣ་བ་འཛོན་པ་དག་ལ་རྩིས། 12

སྒོན་མ་བྱུང་བ་བྱུང་གྱུར་པ། མད་བྱུང་འབྱུང་གོ་འདི་ནི་ཅི།

གང་གི་སྒྲི་བོར་ཆ་ཟེར་ཅན། རྒྱང་ཞིག་ཤར་བ་ལྟ་བུར་མཐོང་། 13

अन्यत्रोर्मिप्रबन्धः खरमकरकुलव्याकुलोऽन्यत्र वेगः
 कौणोऽन्यत्रान्तराद्रिस्थिरशिखरघनोद्घातसम्पाकतोयः ।
 अन्यत्रोद्यत्कृतान्तश्चसिततरमरुत्सन्निपातभ्रमोऽभ्ये-
 श्यण्डोऽन्यत्रास्थकाण्डस्यनिविडशिखामण्डलो बाडुवाग्निः ॥
 ७ ॥

श्रुत्विति कर्णधारेण कथितं रूपमम्बुधेः ।
 अवरुह्य ययुः केचित् तस्थुः केचिन्महाशयाः ॥ ८ ॥

रत्नद्वीपमथासाद्य याते सार्थं कृतार्थताम् ।
 अनुकूलानिले काले प्रत्यावृत्ते शनैः शनैः ॥ ९ ॥

ददृशुर्वणिजः सर्व्वे पुरः संपूरिताम्बरम् ।
 विसारितास्यकुहरं मन्दराद्रिमिवोज्जतम् ॥ १० ॥

सकूर्ममीनमकरः सलिलः सकलोऽम्बुधिः ।
 तस्यैवाभिसुखं वेगात् प्रस्थितः श्वभ्रपातवत् ॥ ११ ॥

कृतान्तवक्त्रकुहरासन्ने प्रवहणे ततः ।
 पप्रच्छुर्वणिजः कर्णधारं विस्रवविह्वलाः ॥ १२ ॥

अभूतपूर्व्वं मुद्भूतं भूतं किमिदमद्भुतम् ।
 उदितं मूर्ध्नि चण्डांशुयुगलं यत्र दृश्यते ॥ १३ ॥

འདི་ནི་མངོན་ཕྱོགས་ཅུ་འདི་དག། ཅི་སྒྲུབ་ཡོངས་སྤྱུག་པར་བྱེད།
གང་གི་ཕྱགས་ཀྱིས་གཟིངས་འདི་ནི། འདི་ན་པར་བྱེད་ཅིང་ནས་པར་གཡོ། 14

དེ་ལྟ་སྒྲོ་བྱར་བརྒྱགས་ཚུལ་པའི། འཛིགས་པའི་ནས་འཕྱུར་གྱིས་སྒྲུག་པ།
ཆོང་པ་ནས་ཀྱིས་གཟིངས་ཀྱིས། རྩ་བ་འཛིན་པས་རབ་སྒྲུས་པ། 15

ཉ་མིད་མིད་པར་བྱེད་པའི་ཉ། སེམས་ཅན་འཛོལས་བྱེད་ཅིན་པོ་འདི།
གྲུ་མཚོ་དག་ན་ནས་པར་གནས། འཁོར་བ་ན་ནི་ཀྱུ་མཚོངས་བཞིན། 16

ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་འཆར་ཚུལ་ཆོ། ཉི་མ་རྒྱུད་ནི་ཤར་བ་བཞིན།
དུས་མཐའ་འཛིགས་ཅུང་འདི་ཡི་ནི། སིག་ནི་རྒྱུད་དག་རབ་དུ་མཐོང་། 17

འདི་ཡི་ཁ་ཡི་གཡང་སའི་མཐར། སྒྲིན་དཀར་དག་གིས་ཡོངས་བསྐྱོར་བའི།
རི་ཅེ་ཆེན་པོ་འདི་འབྱང་བ་བཞིན། སི་ཡི་འབྱང་བ་རབ་དུ་མཚོན། 18

འདི་ཡི་ཁ་རྒྱུད་བ་ཡི། སྒྲིན་གྱིས་གཟིངས་ནི་དྲངས་པ་དག།
ཡལ་ལ་མངོན་པར་བྱོགས་པ་ཡི། སེམས་བཞིན་གཟུང་བར་རྣམས་མ་ཡིན། 19

འཆི་བ་ལས་ཀྱིས་སྒྲུལ་གྱུར་པ། འདི་ལ་སྤྱིར་བཏོས་ཡོད་མ་ཡིན།
སྒྲིབ་གཞན་ལ་དག་སྤོར་བའི། ལྷ་ནི་ཅུང་ཟད་དྲན་པར་མཛོད། 20

ཅེས་པ་ན་བ་འཛིན་གྱིས་བཟོད་པ། ཆོང་པའི་ཆོགས་ཀྱན་གྱིས་བོས་ནས།
སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས། ཆོ་ངའི་སྒྲ་དང་ལྷན་པས་སྒྲུས། 21

अस्याभिमुखमेतत् किं सलिलं परिसर्पति ।
कृध्यमाणं प्रवहणं यस्य वेगेन घूर्णते ॥ १४ ॥

इत्यकाण्डक्षयारम्भभयसम्भ्रमकातरैः ।
वणिग्भिः संशये पृष्टः कर्णधारः समभ्यधात् ॥ १५ ॥

तिमिङ्गिलगिलि र्मत्यः सत्त्वसंहारकृन्महान् ।
संमोह इव संसारे निवसत्येष सागरे ॥ १६ ॥

अस्य कल्पान्तयोगस्य नेत्रयुग्मं प्रदृश्यते ।
द्वादशार्कोदयारम्भे सूर्यद्वयमिवोदितम् ॥ १७ ॥

अस्यास्यश्वभ्रपर्यन्ते शुभ्राभपरिवारिता ।
महाद्रिशृङ्गमालेव लक्ष्यते दशनावली ॥ १८ ॥

प्रवाहेण प्रवहणं कष्टमस्यास्यपातिना ।
विषयाभिसुखं चित्तमिव धर्तुं न शक्यते ॥ १९ ॥

स्मर्यतां दैवतं किञ्चिज्जन्मान्तरशुभप्रदम् ।
प्रतिक्रियास्मिन्नात्येव निधने कर्मनिर्मिते ॥ २० ॥

इत्युक्तं कर्णधारेण श्रुत्वा सर्व्वे वणिङ्गराः ।
नमो बुद्धाय बुद्धायेत्यूचुः साक्रन्दनादिनः ॥ २१ ॥

འཛིགས་པས་གཟིང་བ་དེ་དག་སྒྲ། བཅོམ་ཐུན་གྱལ་བ་གྱལ་བྱེད་གྱི།
ཚལ་བཞུགས་འབྱུང་པོ་ལ་དགོས་པས། ལྷ་ཡི་ན་བ་དག་གིས་ཐོས། 22

ལྷག་པ་ཞི་བྱེད་སངས་རྒྱས་གྱི། མཚན་ཐོས་ཉིད་ན་སེམས་ཅན་གྱི།
ཉིད་འཛོལ་ཞེས་ཏེ་མིད་ཁ། དཔ་བྱ་ཡིས་ནི་ཆུས་པར་བྱུང་། 23

དཔ་གྱིས་དེ་ནི་ཁ་བསྐྱབས་ཆོ། སི་མ་བུན་བྱོགས་འགྲོ་བུན་ཉམས་པས།
དུས་གྱི་ཁ་ལས་གྲོལ་བ་ཡི། གཟིངས་དེ་རང་གི་ངོས་སུ་བྱིན། 24

དེ་ནས་མི་བཟང་འཛིགས་ལས་ཐར། བྲགས་པའི་དཔལ་ལྷན་རིན་ཅན་གྱིས།
ཁིངས་ཤིང་དགོ་བ་ལྷན་བ་ཀུན། མཉན་ཡོད་དུ་ནི་རྣམ་པར་ཞུགས། 25

གྲུས་ལྷན་དེ་དག་སོང་བྱུང་ནས། གཏུང་བསྐྱོབ་པར་མཛད་པ་པོ།
གྱལ་བ་བཅོམ་ཐུན་གྱལ་བྱེད་གྱི། ཚལ་ན་བཞུགས་ལ་བྲག་དག་འཚལ། 26

དེ་དག་དེ་མཐོང་ཉིད་ན་ནི། འཁོར་བའི་འཁོང་བ་ཆད་བྱུང་ཅིང་།
འཕྲལ་ལ་རབ་དུ་དང་བ་ཐོབ། རབ་དུ་བྱུང་ནས་དགྲ་བཅོམ་བྱུང་། 27

འདི་དག་ཐོན་གྱི་སྒྲེ་བ་ལ། ཐོན་པ་འོད་སྤངས་ཞེས་པ་ཡི།
བཞུན་ལ་ཞུགས་པར་བྱུང་དོ་ཞེས། བཅོམ་ཐུན་འདས་གྱིས་རབ་དུ་གསུངས། 28

གྱུ་མཚོར་ཉ་མིད་མིད་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་འཛོམས་ལས་ཆགས་བྲལ་དེ།
བགྲིས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་ཅིང་། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་སློབ་ཟད་ཐོབ། 29

नादं तेषां भयार्त्तानां भगवान् भूतभावनः ।
दिव्यश्रोत्रेण शुश्राव जिनो जेतवने स्थितः ॥ २२ ॥

बुद्धाभिधानं श्रुत्वैव तमःप्रशमनं तिमिः ।
शनैर्निर्मौलयन् वक्त्रं सत्त्वोपप्लवशान्तये ॥ २३ ॥

संवृतास्ये शनैस्तस्मिन् प्रतिवेगौघविप्लवात् ।
कालवक्त्रात् प्रवहणं मुक्तं सतत माययौ ॥ २४ ॥

ततः कुशलिनः सर्व्वं तीर्णाः तीव्रतगाद् भयात् ।
श्रावस्तौ रत्नसम्पूर्णा विविशु विश्रुतश्रियः ॥ २५ ॥

ते गत्वा भक्तिसंयुक्ता व्यसनचाणकारिणम् ।
जिनं जेतवनासीनं भगवन्तं ववन्दिरे ॥ २६ ॥

ते तस्य दर्शनेनैव च्छिन्नसंसारबन्धनाः ।
सद्यः प्रसादमासाद्य प्रब्रज्यार्हत्त्वमाययुः ॥ २७ ॥

अभवन् काश्यपाख्यस्य शास्तुः शासनवर्त्तिनः ।
एते जन्मनि पूर्व्वस्मिन् प्रोवाच भगवानिति ॥ २८ ॥

तिमिङ्गिलगिलि स्वब्धौ विरतः सत्त्वसंहृतेः ।
प्राप क्षणेन तीक्ष्णाग्निदुत्क्षतः प्राणसंशयम् ॥ २९ ॥

དེ་དང་མི་བཟོད་ཡིན་འབྱུང་དང་། བཅས་པའི་བྱ་ནི་སྒོ་བས་ཐུན་གྱིས།
དེ་ཡི་རོ་ནི་མི་གཙང་བ། ཅུ་གཉིས་དག་གི་དོགས་སྤྱ་འབངས།

30

དུས་གྱིས་ཅུས་པ་སྐྱམ་པོ་ཡི། རང་བཞིན་ལྷས་དེ་ཅུས་བུས་པ།
དེ་པོ་བཅེགས་པ་ཁ་བ་ཡི། ལུང་པོས་བསྐྱེབས་པ་བཞིན་ཏུ་བཅོས།

31

དེ་ནས་མཉན་ཡིན་བས་ཟེན། ལྷས་དུ་ཡི་བུ་ཉིད་གྱུར།
མ་ལ་བཞེས་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཆོར། མི་བཟད་མངལ་གནས་དེ་ཡིས་བྱས།

32

སྐྱེས་ཆོ་བཞེས་པ་བྱད་མེད་ནི། བཟུ་ཡི་དེ་མས་ཆོས་མ་གྱུར།
དལ་གྱིས་སྦྱིད་བསྐྱེད་ཆོ་དེན། ཟས་རོགས་ཤིན་ཏུ་མང་བས་གྱང་།

33

མ་ཆོས་མཆོག་དུ་ཡིན་བྱང་བ། དེ་ནི་དག་སྦྱོང་རོགས་མེད་དས།
རབ་དུ་བྱང་བ་ཉི་བར་གླངས། བསོད་སྦྱོམས་དག་གིས་ཆོས་མ་གྱུར།

34

དེ་ནས་ཆེར་བཞེས་གྲགས་པ་དེ། དད་བས་མགོན་གཉིས་དག་འདུན་གྱི།
གྱུ་ཆོ་མཆོད་སྦོན་དེ་དང་དེས། གང་དུ་ཡང་ནི་ཆོས་མ་གྱུར།

35

སྐབས་དེར་བྱིས་བདག་དཔལ་དང་ཐུན། སྦྱིན་པའི་བདུལ་ཞུགས་ཞེས་བཟོད་པས།
དད་པ་ཡི་ནི་དག་སྦྱོང་ནམས། མགོན་དུ་གཉིས་སྦྱད་ཉི་བར་འོངས།

36

དག་འདུན་གཞན་དུ་གསོལ་བ་ལ། གཤེགས་ཆོ་མང་ཟ་དེ་ཉིད་ནི།
གཞིག་བྱ་དེ་ཡིས་ཡང་དག་ཐོབ། དེ་ལ་ཟས་ནི་རབ་དུ་སྤུལ།

37

क्लिन्नं कलेवरं तस्य दुरामोदासहिष्णुभिः ।
सोद्वेगैर्बलिभिर्नागैः क्षिप्तं जलनिधेस्तटे ॥ ३० ॥

स शुष्कास्थिमयः काथः कालेन क्षालितोऽम्बुभिः ।
तुषारराशिसंच्छन्नः शैलकूट इवावभौ ॥ ३१ ॥

श्रावस्थां ब्राह्मणस्याथ सुमतेः पुत्रतां गतः ।
मातुः स चक्रे गर्भस्थ स्तौत्रां क्षुद्दुःखवेदनाम् ॥ ३२ ॥

स जातः स्त्रीशतस्तन्यै स्तृप्तिं न क्षुधितो ययौ ।
स शनैर्वर्द्धमानश्च संभृतैर्भूरिभोजनैः ॥ ३३ ॥

अतृप्या परमुद्विग्नः स गत्वा भिक्षुसङ्गमम् ।
प्रव्रज्यां समुपादाय तृप्तिं न प्राप पिण्डकैः ॥ ३४ ॥

बहुभुग्विश्रुतः सोऽथ विपुलैः सङ्घभोजनैः ।
अद्वानिमन्त्रणैस्तैस्तैर्न कञ्चित् तृप्तिमाययौ ॥ ३५ ॥

अत्रान्तरे गृहपतिः श्रीमान् दानव्रताभिधः ।
निमन्त्रणाय भिक्षूणां अद्वया समुपाययौ ॥ ३६ ॥

सङ्घेऽन्यत्र गते भोक्तुं तमेव बहुभोजनम् ।
एकमेव स संप्राप्य भोज्यं तस्मै न्यवेदयत् ॥ ३७ ॥

སྒྲིམ་བྱ་རབ་དུ་མང་བའི་ཟས། སྐད་གཅིག་གྱིས་ནི་དེ་ཟོས་ཙོ།
མཐའ་དག་དགོ་འདུན་མཆོད་སྟོན་ནི། ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོས་དེ་ལ་བྱིན།

38

ཡལ་མཚན་བྱེད་པོ་དེ་ཡིས་ནི། གཟན་གྱི་ཕུང་པོ་ཟོས་པའི་ཙོ།
ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོ་འཛིགས་པ་ཡི། འབྲུང་པོར་བདགས་དེ་ཡང་དག་བསམས། 39

ཀྱུ་མ་རབ་གཞོན་རྒྱུ་ཡི། ཟས་ཅད་འདི་ནི་བདག་གིས་བྱོབ།
གང་ཞིག་གཅིག་ཕུས་དགོ་འདུན་གྱི། མཆོད་སྟོན་དག་ནི་མ་ཕུས་ཟོས། 40

ཟེ་སྒྲིད་གཞོད་སྒྲིན་འདི་ཡིས་ནི། ཞར་ལ་བདག་ཀྱང་མ་ཟོས་པས།
དེ་སྒྲིད་འདི་ལ་ཡོན་བྱིན་ནས། བདག་ནི་མགོགས་པར་འགོ་བར་བྱ། 41

ཞེས་བསམས་དོགས་དང་བཅས་པ་དེ། དེ་ལ་ཡོན་ནི་རབ་སྒྲུལ་ནས།
ཕྱི་ནས་འོང་བ་ལ་སྒྲག་པས། ཕྱིར་མིག་ནས་བར་བལྟ་ཞིང་སོང་། 42

ཕྱིན་ནས་དེ་ཡི་སྒྲོད་རྩལ་ཀྱན། དེ་ཡིས་བཅོམ་ལྷན་ལ་བཤད་དེ།
འདི་ནི་གཞོད་སྒྲིན་སྒྲིན་པོ་འཇ། ཅི་ཞེས་བདེ་གཤེགས་སྟོན་དུ་བྱིས། 43

བཅོམ་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་དེར་གསུངས་པ། གཞོད་སྒྲིན་འདི་མིན་སྒྲིན་པོ་མིན།
དགོ་སྒྲོང་ཆོས་སྟོན་ཅས་བྱ་བ། འདི་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཉིད་དུ་འབྱུང་། 44

དེ་ནས་སྟོན་པ་རང་ཉིད་གྱིས། ཆོས་སྟོན་མཁའ་ལ་བྲིད་ནས་ནི།
དེ་ལ་འཛིགས་སྒྲུ་རུང་བ་ཡི། རང་གི་ལུས་དག་རབ་དུ་བསྟན། 45

तस्मिन् क्षणेन भुञ्जाने प्रभूतपुरुषाशनम् ।
ददौ गृहपतिस्तस्मै समस्तं सङ्ख्यभोजनम् ॥ ३८ ॥

अन्धसां शकटे तेन भुक्ते विस्मयकारिणा ।
भौत्या गृहपति भूतशङ्कार्तः समचिन्तयत् ॥ ३९ ॥

अहो मयायं संग्रातः सुकुमारोऽल्पकाशनः ।
निःशेषं भुक्तमेकेन येन सङ्ख्यस्य भोजनम् ॥ ४० ॥

प्रसङ्गेन न यक्षोऽयं यावन्नामपि खादति ।
दत्त्वास्मै दक्षिणां तावज्जवादपसराभ्यहम् ॥ ४१ ॥

इति सञ्चिन्त्य साशङ्क स्तस्मै दत्त्वा स दक्षिणाम् ।
पश्चादागमनचासाद् ययौ विवलिताननः ॥ ४२ ॥

गत्वा भगवते सर्वं तद्वृत्तान्तं निवेद्य सः ।
कोऽसौ यक्षो नु रक्षो वेत्यपृच्छत् सुगतं पुरः ॥ ४३ ॥

भगवानपि तं प्राह नासौ यक्षो न राक्षसः ।
एष धर्मरुचिर्नाम भिक्षु रहन्त्य मेध्यति ॥ ४४ ॥

अथ धर्मरुचिं शास्ता स्वयं नौत्वा विहायसा ।
अदर्शयन्निजं तस्य विकरालं कलेवरम् ॥ ४५ ॥

འཁོར་བ་བཞིན་དུ་འཛིགས་ཅུང་པ། དེ་ཡི་མཐའ་ནི་མཐོང་གུང་ནས།

ཆོས་སྟེན་སྟོན་སྟོན་གྱལ་བ་ལ། འདི་ཅི་ཞེས་པ་རབ་དུ་རྩིས།

46

ཅུང་ཟད་འཛུམ་དཀར་བཞིན་རས་ཅན། བསམས་ཅན་མཁེན་པས་དེ་རིག་སྤྲུངས་པ།

འཛིགས་སྤྱ་ཅུང་པའི་ལྷས་འདི་ནི། བསྐྱེད་སྤྱོད་རིག་པ་ལ་ཅུས་པའི་གཞིབ། 47

ཆོས་སྟེན་རབ་དུ་ཞི་བ་བཟུན། དངོས་པོ་ཡོངས་སྤྱ་འཛོན་པ་མཐོང་།

གྱུ་ཡི་ཆོགས་ཅུས་ལྷགས་སྟོན་ཅན། རགས་པ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འོ།

48

བདེ་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་དེ་ཐོས་ནས། རང་གི་ལྷས་ལ་ཆོགས་ཕྱིད་ཅིང་།

ཆོས་སྟེན་སྟེན་པ་འཕྲུལ་བ་ལ། མཆོག་དུ་སྟོན་ཅིང་དུ་གྱུར།

49

དེ་བས་ལས་ཀྱི་མ་ཐོངས་པ་ཡིས། ལས་ལ་རབ་དུ་འཕྱོད་པའི་འཕྱོད།

མི་ནམས་སྐད་ཅིག་བཟེན་པ་ཡི། ལྷས་ལ་རང་གི་ཅིང་དུ་རྒྱགས།

50

ལྷས་ནི་རབ་ཉམས་ཐོན་ཕྱི་ཆོགས་ཀྱིས་གྱུར་ནི་ལྷག་པར་བྱས་གྱུར་ཅིང་།

དབྱིབས་བྲལ་ཅུས་པའི་ཀ་བ་རབ་གསལ་པོ་ཡི་འགྲོང་བ་འཛིགས་ཅུང་འདི།

འཛིག་པའི་རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་མི་ནམས་དག་གི་སྟེན་འགྲེལ་ཞིང་།

ཆགས་བཅས་ལྷལ་གྱི་ཉམས་སྟོང་སྤྱོད་པ་གཞི་གཞི་དེ་བཅས་དེ་དག་གོ། 51

དེ་ལྟར་རང་གི་ལྷས་མཐོང་བས། ཆགས་བྲལ་ཡང་དག་སྦྱིས་པ་དེ།

གྱུ་ལ་བས་ཐངས་ནས་ནས་མཁར་ལ། སྤྱོད་པ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དུ་སོང་།

52

तदर्पयन्तमालोक्य संसारमिव भीषणम् ।
किमेतदिति पप्रच्छ खेदाङ्गर्मरुचिर्जिनम् ॥ ४६ ॥

तमवोचत् स सर्वज्ञः किञ्चित्स्मितसिताननः ।
अयं भयङ्करः कायः शुष्कः स्थूलास्थिपञ्जरः ॥ ४७ ॥

भज धर्मरुचे शान्तिं त्यज भावपरिग्रहम् ।
स्थवीयसौ तवैवेयं पृष्ठस्थूणास्थिशृङ्खला ॥ ४८ ॥

श्रुत्वैतत् सुगतेनोक्तं कलयन् स्वकलेवरम् ।
भवभ्रमे धर्मरुचिः परं निर्व्वेदमाययौ ॥ ४९ ॥

सोऽचिन्तयद्दहो मोहमार्गे संसरतां नृणाम् ।
क्षणप्रतिश्रये काये पान्थानां निजवासना ॥ ५० ॥

विसंस्थास्थिस्थूणः प्रकटदशनश्रेणिविकटः
प्रणष्टः कायोऽयं कृमिकुलचितश्छिद्रनलकः ।
इमास्ताः सापायाः प्रलय — मायाप्रणयिणां
नृणां रोहत्स्नेहाः सरसविषयास्वादनभुवः ॥ ५१ ॥

इति संजातवैराग्यं स्वकलेवरदर्शनात् ।
व्योम्ना जिन स्तमादाय ययौ जेतवनं पुनः ॥ ५२ ॥

དེར་ནི་དེ་ལ་བཅོས་ལྡན་གྱི། བརྟེ་བས་བརྟན་མཛད་གང་གིས་ནི།
གྲུག་དང་ལན་གཅིག་སྤྱིར་སི་འོང་། རིས་པས་དག་བཅོས་ཅིད་ཐོབ་ལྷུང་། 53

ཉོན་མོངས་ཀྱན་ལས་ནས་གྲོལ་དེས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་སྤྲུག་འཆལ་དེ།
སྤོན་གྱི་སྤྱི་བའི་ཚོགས་དྲན་ནས། བཞིན་ནི་འཆུས་པ་དང་བཅས་སོང་། 54

དེ་ནས་ནས་ཞིག་བཅོས་ལྡན་འདས། ཀྱན་མཁུན་དགེས་པས་དག་སྤོང་གི།
ཚོགས་དང་ཉེ་བར་འོངས་པ་ཡི། འཛིང་བ་བཅད་པ་དེ་ལ་གསུངས། 55

ཆོས་སྤྱི་ཉོན་མོངས་ལས་དག་ནི། ཡངས་བའི་དྲུས་ལ་ཡུན་རིང་གི།
ཤིན་དུ་ཆེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ། ཡུན་རིང་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བར་། 56

ཡུན་རིང་རྒྱ་བས་བསགས་པ་ཡི། བ་ཆོལ་མེད་བའི་ཀྱན་ཉོན་མོངས།
བར་མེད་དེ་ཡིས་ཆོས་སྤྱི་ཁྱོད། མི་ངལ་ལས་ཅི་ཅུང་ཞིག་སྤྱོམ་། 57

ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་དམ་བ་ཡི། མདུན་དུ་ཆོས་སྤྱི་ལ་འདི་དྲིས།
སྤོན་སྤྱི་དྲན་པ་སྤྱིར་བ་ཡི། བཅོས་ལྡན་འདས་ལ་དེས་གསོལ་བ། 58

བཅོས་ལྡན་དེ་ཞིག་ཉོན་མོངས་ལས། ཡངས་བའི་དྲུས་ལ་ཡུན་རིང་གི།
ཤིན་དུ་ཆེ་ཀྱང་ཡུན་རིང་བར། ཡུན་རིང་ལས་ཀྱང་ཡུན་རིང་བ། 59

ནས་པ་སྤྱི་ཚོགས་རབ་སྤྱི་ཁྱོད་ཁྱེད་མཛུགས་ཀྱི་མལ་སྤྱད་དེ་མས་མཆན།
ལས་ཀྱི་སྤྱད་མཛུགས་ནི་ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་བཟུང་ནས་ངལ་ཞིང་འབྱུང་།

तत्रास्य चक्रे भगवान् दयया देशनां यया ।
स्रोतःसकृदनागामि स यदर्हत्त्वमाप्तवान् ॥ ५३ ॥

सर्व्वक्लेशविनिर्मुक्तः स ग्रणम्य तथागतम् ।
प्राग्जन्मनिचयस्मृत्या प्रययौ सस्मिताननः ॥ ५४ ॥

ततः कदाचिदायातं तं भिक्षुगणसन्निधौ ।
जगाद भगवान् प्रीत्या सर्व्वत्र श्लिन्नबन्धनम् ॥ ५५ ॥

चिरस्य किं धर्मरुचे महता सुचिरेण च ।
क्लेशाध्वविपुले काले चिराच्चिरतरेण च ॥ ५६ ॥

वद धर्मरुचे कच्चिच्चिरसञ्चारसञ्चितैः ।
तैरपारपरिक्लेशैर्न आन्तोऽसि निरन्तरैः ॥ ५७ ॥

इति धर्मरुचिः पृष्टः सर्व्वज्ञेन सतां पुरः ।
प्राग्जन्मस्मृतिदातारं भगवन्त मभाषत ॥ ५८ ॥

चिरस्य तावद् भगवन् महता सुचिरेण च ।
क्लेशाध्वविपुले काले चिराच्चिरतरेण च ॥ ५९ ॥

नानाकारैर्गुरुतरभरैर्गर्भशय्यामलाङ्कैः
आन्तः आन्तश्चिरतरधृतेः कायकन्यासमूहैः ।

སྤྱུག་བསྐལ་ཅན་ནམས་གདུང་ལ་སྤྱིར་མེད་ཀྱི་ཉེ་བའི་རབ་དུ་ཐོབ་གྱུར་ནས།
སྤྱིར་བ་ཀྱན་དང་བུལ་བའི་ལལ་གསེས་འདི་ནི་ཀྱི་མ་བདག་གིས་ཐོབ།

60

དེ་ལྟར་དེར་ནི་ཆོས་ཐོབ་དང་། རྒྱལ་བའི་གཏམ་གྱི་མཆུག་དུ་ནི།
མཚར་ནས་ཚུལ་དེ་བག་སློང་གིས། དེས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།

61

སློན་གྱི་བསྐལ་པར་གྱོང་བྱིང་ནི། དག་པ་ཅན་དུ་ས་ཡི་བདག།
དག་པ་ཞེས་ལ་བཅོས་ལྷན་འདས། བདེ་གཤེགས་དག་མཛད་ཅེས་བ་བྱང་།

62

དེ་ཡི་དུས་ན་ཁྱིམ་བདག་ནི། ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཞེས་བ་བྱང་།
གྱུ་མཚོར་བགྱོད་པའི་རིན་ཅན་གྱིས། ནམ་ཐོས་སྤྱོད་དང་པ་ཚུངས་བ་ཐོབ།

63

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། གཟི་བཟིན་དཔག་དུ་ཐོབ་པ་དེ།
འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་དོན་མཛད་ནས། རྒྱང་འདས་འབྱེངས་སྤྱུ་ལྷགས་པ་ན།

64

དེ་དང་བུལ་བའི་མས་གདུངས་པའི། ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ནི།
གྲུས་པས་བཅོས་ལྷན་འདས་དེ་ཡི། མཚོན་རྟོག་བྱེད་པ་ལ་བཅོན་གྱུར།

65

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡིས་ནི། རོལ་བྱ་གསེར་ཚོགས་མཚོན་རྟོག་ཅེས།
རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤང་པའི། བུམ་ཟེ་ཡིས་ནི་ནམ་པར་བརྟོག།

66

བུམ་ཟེ་ཆོས་ཀྱི་གོགས་ནམས་ཀྱི། སློན་ཚུལ་དེ་ཡིས་རྒྱལ་ལ་བཤད།
དེ་ཡིས་བྱིན་པའི་དཔའ་བོ་ནི། འགོག་བྱེད་རྟོག་པར་བྱེད་པ་ཐོབ།

67

त्वां लब्ध्वाहं व्यसनकरुणाबान्धवं दुःखितानां
प्राप्तः सर्वावरणरहितां हन्त विश्रान्तिमेताम् ॥ ६० ॥

इति धर्मरुचे स्तत्र जिनस्य च कथान्तरे ।
कौतुकाद् भिक्षुभिः पृष्ट स्तद्वृत्तं सुगतोऽभ्यधात् ॥ ६१ ॥

पूर्वस्मिन् भगवान् कल्पे श्लेमनाम्नि महीपतौ ।
श्लेमङ्गराख्यः सुगतः श्लेमवत्या मभूत्पुरि ॥ ६२ ॥

तस्य काले गृहपति धर्मशीलाभिधोऽभवत् ।
समुद्रयाचासंरब्धरत्नैर्वैश्रवणोपमः ॥ ६३ ॥

कृत्वा सर्वं जगत्कार्यं तस्मिन्नथ तथागते ।
निर्वाणधातुसंलीने कालेनामिततेजसि ॥ ६४ ॥

धर्मशीलो गृहपति स्तद्वियोगाग्नितापितः ।
भक्त्या भगवत स्तस्य स्तूपं कर्तुं समुद्ययौ ॥ ६५ ॥

मणिकाञ्चनसम्भारस्तूपारम्भे महात्मनः ।
जिनशासनविद्वेषादिप्रा स्तस्य न्यवारयन् ॥ ६६ ॥

विप्राणां धर्मविघ्नानां राज्ञो वृत्तं निवेद्य सः ।
तद्वत्तं सुभटं प्राप्य प्रतिषेधकवारणम् ॥ ६७ ॥

མིང་གི་ཕྱོད་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་པོའི་དཔའ་པོ་མཁས་པ་དེས།

ཐུག་ཐེ་རྣམས་ལ་རབ་བརྒྱུགས་ནས། ཅད་པས་སྒྲག་པས་ཀྱིར་ཁྲོགས་བྱས། 68

དེ་ནས་གོགས་བྲལ་བྱིས་པདག་གིས། གཤེད་ཀྱི་མཚོར་རྩོད་མོར་བྱ་དང་།

ལྷ་ཉིག་དག་གིས་སྒྲས་པ་དག། རྫོང་ལམ་དག་ནི་རབ་བརྒྱུབས་པ། 69

བདག་ནི་དགོ་བ་འདི་དག་གིས། སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲིལ་པ་ཆགས།

ལྷ་མིང་ཡང་དག་རྫོགས་བྱང་རྒྱལ། བདུད་ཅི་ཐོན་པ་ཐོབ་བྱར་ཅིག། 70

དེ་བརྗོད་དེ་དག་ཐོས་བྱར་ནས། རྫོང་ཐུབ་བྱས་དང་པུམ་པས་བདག་།

ཁྱོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཉིད་བྱར་ཅིག། ཅེས་པ་སྒྲས་དེ་རྫོང་པས་བདུབ། 71

ཆོས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། རྒྱན་ནི་ཐོབ་པས་དེ་པ་སྒྲས།

རྒྱག་པ་རབ་དུ་མང་བ་ཁྱོད། ཆོགས་ཅན་དག་གིས་ཉན་ཐོས་བྱར་། 72

བསྐལ་པ་མང་པོ་སྐང་བའི་ཙེ། ཡངས་པའི་དུས་ལ་རྒྱག་ཟད་ནས།

སངས་རྒྱས་མཚན་ནི་ཐོས་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དགོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། 73

ཁྱིམ་བདག་ཆོས་ཀྱི་ངང་རྒྱལ་དེ། དེ་ཡི་ཙེ་དང་ཉིད་བྱར།

གང་ཞིག་རྫོང་ཐུབ་དུ་བྱར་དེ། ཡུན་རིང་ཡོད་ནས་ཆོས་སྤྱོད་འདི། 74

གཉིས་པའི་བསྐལ་པར་གྱིང་བྱིར་ནི། མར་མེ་ཅན་དུ་ས་ཡི་བདག།

མར་མེ་ཞེས་ལ་བཙམ་ལྷན་འདས། རྫོང་པ་མར་མེ་པའོད་ཅེས་བྱར། 75

नाम्ना सहस्रयोधौति स राजसुभटः कृतौ ।
निर्भत्स्य विदधे विप्रान् दण्डचासपराङ्मुखान् ॥ ६८ ॥

हेमस्तूपं गृहपतिं निश्चितं मणिमौक्तिकैः ।
वौतविघ्नं ततः कृत्वा प्रणिधानं समादधे ॥ ६९ ॥

सत्त्वसन्तारणासक्तां सुधामिक्तामनुत्तराम् ।
अनेन कुशलेनाहं सम्यक्सम्बोधि माप्नुयाम् ॥ ७० ॥

सहस्रयोधौ तेनोक्त मेतदाकर्ण्य सादरः ।
आवकोऽहं तवैव स्या मित्यूचे प्रणिधानवान् ॥ ७१ ॥

धर्मशील स्त मवदत् स ग्राप्य ज्ञानलोचनम् ।
प्रभूतपापः कृच्छ्रेण आवकस्त्वं भविष्यसि ॥ ७२ ॥

बहुवर्षे गते काले विशालकुकुतक्षयात् ।
बुद्धाभिधानमाकर्ण्य कुशलं समवाप्स्यसि ॥ ७३ ॥

धर्मशीलो गृहपतिः सोऽहमेव तदाभवम् ।
सहस्रयोधौ यश्चाभूत् सोऽयं धर्मरुचिश्चिरात् ॥ ७४ ॥

द्वितीयकल्पे भगवान् द्वीपाख्ये पृथिवीपतौ ।
द्वीपङ्गराभिधः शास्ता दौपवत्यामभूत् पुरि ॥ ७५ ॥

ནས་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་ནགས་དགུས་དེ། རང་གི་གོང་ཁྱིམ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ།
ས་བདག་དེ་ཡི་གུས་པ་ཡིས། ཕྱིན་ནས་རང་གིས་རབ་དུ་ཉུས།

76

མི་བདག་གུས་པས་དེ་ལ་ནི། མཉམ་ག་ཤིན་རབ་དུ་དང་བ་ཡི།
བདེ་བར་ག་ཤེགས་པས་ཁས་སྒྲུངས་ཆོ། དཀོན་པའི་ཚོགས་ནི་རབ་དུ་བཤམས།

77

ཀ་ཤིའི་གོང་ཁྱིམ་དག་དུ་ནི། ས་བདག་ནོར་ལྷའི་བུ་ཞིས་པའི།
གྲོགས་ལ་བཅོམ་ལྷན་ལྷོས་ཤིག་ཅེས། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་པོ་ཉ་སྤྱིངས།

78

སྐལ་ས་དེར་རྒྱལ་པོ་ནོར་ལྷའི་བུ། མཆོད་སྤྱིན་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ།
ཆོ་ག་བཞིན་དུ་རྫོགས་པ་ན། ཡོན་ལྷ་དག་གིས་བདག་པ་བྱས།

79

ས་བདག་དེ་ལ་ལྷས་སྤྲུས་པ། ཁྱིམ་ཅན་བྲམ་ཟེ་གཉིས་འོང་འགྱུར།
ལྷོ་གྲོས་བཟང་དང་ལྷོ་གྲོས་སོ། དེ་ལས་དང་པོ་ལ་སྤྱིན་འོས།

80

དེ་ནས་ཁ་དོན་མཐར་ཕྱིན་དེ། ལྷ་མའི་ཡོན་ནི་དོན་གཉེར་བའི།
བྲམ་ཟེ་དེ་དག་ས་བདག་གི། མཆོད་སྤྱིན་ཞིང་དུ་ཡང་དག་འོངས།

81

ས་སྤྱོད་ནོར་ལྷའི་བུ་ཡིས་ཀྱང་། དེ་ཡི་མིང་གོས་གྲུས་པ་ཡིས།
ལྷོ་གྲོས་བཟང་ལ་མཆོད་སྤྱིན་ནི། མཇུག་དུ་ཡོན་ལྷ་དགའ་བས་སྤུལ།

82

བྲི་ལྷན་རིན་ཅེན་བཞི་རང་བཞིན། གསེར་གྱི་དབྱིག་པ་རིལ་བ་དང་།
རིན་ཅེན་གསེར་གྱི་སྒྲོད་དང་ནི། གསེར་ནི་བརྒྱ་ཕྲག་ལྷ་དག་གོ།

83

तपोवनरुचि भक्त्या कदाचित्तेन भूभुजा
जिनः पुरप्रवेशाय स गत्वा स्वयं मर्थितः ॥ ७६ ॥

प्रणये नृपते स्तस्मिन् वात्सल्येन प्रसादिना ।
सुगतेनाभ्युपगते सम्भारः समवर्त्तत ॥ ७७ ॥

स राजा काशीनगरीं वासवाख्यस्य भूपतेः ।
सुहृदः प्राहिणोद्धूतं भगवान् दृश्यतामिति ॥ ७८ ॥

अत्रान्तरे वासवेन राज्ञा द्वादशवार्षिके ।
यज्ञे समाप्ते विधिवत् कल्पिताः पञ्चदक्षिणाः ॥ ७९ ॥

तं देवतावदद् भूपं विप्रौ त्वा मागमिष्यतः ।
सुमतिश्च सतिश्चेति दानार्हः प्रथमस्तयोः ॥ ८० ॥

अथाध्ययनपर्यन्ते गुरवे दक्षिणार्थिने ।
यज्ञश्चेवं क्षितिपते स्तौ समाजग्मतुर्दिजौ ॥ ८१ ॥

वासवोऽपि महीपालस्तन्नामश्रवणादरात् ।
ददौ हृष्टः सुमतये यज्ञान्ते पञ्चदक्षिणाः ॥ ८२ ॥

चतूरत्नमयीं शय्यां हैमौ दण्डकमण्डलौ ।
सुवर्णरत्नपात्रीञ्च हिरण्यशतपञ्चकम् ॥ ८३ ॥

རང་གི་བྱ་མོ་བྱུན་གྱིས་བྱུན། མི་བདག་ཕྱིར་བར་བཅོན་པ་ན།
 རྩོ་བྱོས་བཟང་གི་ཚངས་སྤྱོད་ནི། བརྩོན་ཅིང་བྱ་མོ་ཡོངས་མ་ཁྲངས། 84

སེམས་སེམས་པ་བྱ་མོ་དེ། གསེར་གྱི་འོད་ཅན་དེ་སྤོང་ནས།
 མངོན་འདོད་ལྷན་པས་ངོ་ཚ་ནི། རབ་དུ་བཏང་ནས་ལྷ་བ་བྱས། 85

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཕྱིར་བརྩོག་ཆོ། ལུ་མོ་ཚངས་སྤྱོད་ལྷན་མ་དེ།
 ཆགས་བྲལ་གཉིན་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་དེ། མར་མེ་ཅན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་སོང་། 86

དེར་ནི་བྱུན་གྱི་རིན་ཅན་ནམས། རིམ་པ་ཡིས་ནི་འཛོང་བྱེད་ཅིང་།
 རིན་གྱིས་ཉིས་པའི་མེ་དྲོག་གིས། དེ་ཡིས་དྲག་དུ་ལྷ་མཆོད་བྱས། 87

རྩོ་བྱོས་བཟང་གིས་ཡོན་ཐོབ་པ། བཞད་པ་ཁྲ་མ་ལ་ཕུལ་ནས།
 དེ་ཡི་རྩང་མས་བརྟན་པ་ཡི། གསེར་གྱི་རྟུག་མ་རང་གིས་བརྩུང་། 88

དེ་ཉིད་གྱི་ནི་མཆན་མོ་ལ། དེ་ཡི་སྒྲི་ལས་བཅུ་མཐོང་ཕྱེ།
 བདུད་ཅིང་བྱ་མཆོ་འཕུང་བ་དང་། གས་མཁའ་ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་། 89

ཉི་ཟླ་མཐོང་དང་རྒྱལ་པོ་དང་། ཕུབ་པའི་ཚོགས་དང་གིང་དྲ་དང་།
 ཁྲང་དཀར་དང་ངང་བ་དང་། དེ་བཞིན་སང་གའི་རི་ལ་འཛོག། 90

དེ་ནས་དེ་ན་རབ་སད་དེ། ཕུབ་ཆེན་མངོན་གཤམ་ལྷ་ལྷན་པ།
 ལོ་མ་གསོལ་བའི་ཚལ་དུ་ནི། མི་ལས་འབྲས་བྱ་ཉན་དུ་སོང་། 91

अलङ्कृताञ्च स्वसुतां नृपे दातुं समुद्यते ।
सुमतिर्नाग्रहीत् कन्यां ब्रह्मचर्यं मुदाहरन् ॥ ८४ ॥

कन्यापि सुन्दरी नाम तं दृष्ट्वा कनकद्युतिम् ।
साभिज्ञाया समुत्सृज्य लज्जां चक्रे तदर्शनाम् ॥ ८५ ॥

प्रत्याख्याता ततस्तेन सा कन्या ब्रह्मचारिणा ।
वैराग्यादभ्युविमुखी ययौ द्वीपवतीं पुरीम् ॥ ८६ ॥

तत्रालङ्काररत्नानां कुर्वाणा विक्रयं शनैः ।
सा मूल्यक्रीतकुसुमैः सदा चक्रे सुरार्चनाम् ॥ ८७ ॥

सुमतिर्गुरवे दत्त्वा दक्षिणामं समौहितम् ।
हिरण्यश्रेष्ठं तत्पत्न्या निर्दिष्टं स्वयं मग्रहीत् ॥ ८८ ॥

तस्यामेव विभावर्यां स्वप्नान् दश ददर्श सः ।
पानं सुधासमुद्रस्य गमनं गगनेन च ॥ ८९ ॥

चन्द्रार्कस्पर्शनं राज्ञां मुनीनां मथ याजनम् ।
श्वेतेभ-हंस-सिंहाद्रिशिखरारोहणं तथा ॥ ९० ॥

सोऽथ प्रबुधः स्वप्नानां फलं श्रोतुं महामुनेः ।
जगाम पञ्चाभिज्ञस्य पर्णादस्य तपोवनम् ॥ ९१ ॥

དེ་ཡིས་རྩིས་ལ་དེས་སྒྲིམ་པ། ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལས་འབྲས་བྱ་རྒྱས།

མར་མེ་ཅན་གྱི་གྲོང་གནས་པ། བཅོམ་ཐུན་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན། 92

དེ་ཐོས་ཀྱང་བར་སྒོ་གྲོས་བཟང་། མི་ལས་ལྷང་བརྟན་འདོད་པ་ཡིས།

མཆེད་ནི་སྒོ་གྲོས་དང་འགྲོགས་ཏེ། གྲོང་ཁྱིམ་མར་མེ་ཅན་དུ་སོང་། 93

སྐབས་དེར་རྒྱལ་པོ་མར་མེ་ཡིས། བཅོམ་ཐུན་ནང་དུ་བྱོན་པ་ཡི།

དགའ་སྟོན་ཆེ་ལ་གྲོང་ཁྱིམ་དེ། རིན་ཅན་དང་ནི་གོས་ཀྱིས་སྒྲིམ། 94

དེ་ཡི་མཆོད་པའི་མེ་དོག་ཆོགས། དེར་ནི་ས་བདག་གིས་བསྐྱབས་ཆོ།

ཉོ་ཆོང་བྲག་གི་གནས་སུ་ནི། ངས་པར་མེ་དོག་མཐོང་མ་གྱུར། 95

དེ་ནས་བྱ་མོ་མཛེས་མ་དེ། མེ་དོག་ཉིད་དགའ་གྱུར་པའི་ཆོ།

མཆོད་པ་འཆད་པའི་རྒྱག་བརྒྱ་པ་ལྷིས། གཟེར་བ་འབྲང་བ་མཁན་ལ་ཞུས། 96

དེ་ནས་སྒོ་བཟང་བསོད་ནམས་མཐུས། འདས་སྐྱེས་མེད་པའི་ཆིང་བྱ་ནི།

འགའ་ཞིག་དུ་ཡང་དེ་དུས་ནས། བརྩོ་དག་ནི་འཁྱུངས་པར་གྱུར། 97

དེ་དག་རྒྱལ་པོའི་འཛིགས་པ་ཡིས། སྐས་ནས་སྲིད་པས་འབྲང་མཁན་གྱིས།

དེ་ལ་བྱིན་ཅིང་དེ་ཡིས་ཀྱང་། ལུས་རྒྱའི་ནང་བཅུག་མཁྱོགས་པར་སོང་། 98

སྒོ་གྲོས་བཟང་པོ་རང་མཆོད་སྤྲད། མེ་དོག་དོན་གཉིས་ཡོངས་འཁྱུས་པས།

བརྩོ་རྒྱས་པའི་བཞིན་རས་ཅན། མཛེས་མ་དག་ནི་ལས་དུ་མཐོང་། 99

स तेन पृष्टः प्रोवाच त्वत्स्वप्नानां फलोदयम् ।
जिनो जानाति भगवान् द्वीपवत्यां पुरि स्थितः ॥ ६२ ॥

तच्छ्रुत्वा सुमति स्तूर्णं स्वप्नव्याकरणोत्सुकः ।
सहैव मतिना आचा ययौ द्वीपवतीं पुरीम् ॥ ६३ ॥

तस्मिन्नवसरे राज्ञा द्वीपेन विपुलोत्सवे ।
सा प्रवेशे भगवतः पुरी रत्नाम्बरै र्द्यता ॥ ६४ ॥

यत्पूजापुष्पसम्भारे सम्भृते तत्र भूभुजा ।
क्रयविक्रयवौथीषु नैवादृश्यत पुष्पकम् ॥ ६५ ॥

ततः सा सुन्दरी कन्या पुष्पं दुर्लभतां गतम् ।
पूजाविच्छेददुःखार्ता मालाकार मवोचत ॥ ६६ ॥

ततः सुमतिपुण्यानां प्रभावादप्यपङ्कजे ।
हृदे बभूव कस्मिंश्चित् तत्कालकमलोद्भवः ॥ ६७ ॥

तानि राजभयात्तस्यै लुब्धः प्रच्छाद्य मालिकः ।
ददौ साध्यम्बुकुम्भान्त निक्षिप्य त्वरितं ययौ ॥ ६८ ॥

सुमति र्जिनपूजायै कुसुमार्थी परिभ्रमन् ।
तां फुल्लपद्मवहुलां ददर्श पथि सुन्दरीम् ॥ ६९ ॥

དེ་ནས་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུས། སྟོག་དང་བཅས་པ་དག་གིས་བཞིན།
བྱས་པའི་ནང་ན་རབ་བསྐྱབས་པའི། བརྟོ་ནམས་ཀྱིས་བཞིན་དག་བཟུང་༥ 100

མེ་ཏོག་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེས། གསེར་གྱིས་དེ་ལ་བསྐྱངས་པ་ན།
སྟོན་ཐུན་མ་ཡིས་ཡོངས་ཤེས་ནས། འཇུག་བཅས་དེ་ལ་རབ་སྐྱས་པ་༥ 101

བྱོད་གྱིས་བདག་ནི་སྟོན་བཏང་ནས། ད་ལྟ་མེ་ཏོག་སྟོང་བར་བྱེད།
དམ་པ་ཚངས་སྟོན་བྱ་མོ་ལ། ཐེབས་པར་སྐྱ་བའི་རིགས་མ་ཡིན༥ 102

བྱོད་ལ་མེ་ཏོག་རབ་བྱིན་པས། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ཆུང་མར་བདག།
བྱུར་ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལ་གྱིས། འདི་དག་ཕྱིར་བྱི་གཞན་དུ་མིན༥ 103

དེ་ལྟར་བྱུར་ཅེས་དེ་བཞེད་ཚོ། བརྟོ་ཐུ་ནི་དེ་ལ་བྱིན།
རང་ཡང་མཚོད་བྱིར་དེ་ཡིས་ནི། བརྟོ་གཉིས་དག་རབ་དུ་བཟུང་༥ 104

དེ་ནས་ས་བདག་མར་མེ་དང་། ས་བདག་ཞོར་ལྷའི་བྱ་དག་གྲང་།
བཅོམ་ཐུན་ལེགས་པར་བྱོན་པ་ཅན། བྱས་པས་མངོན་དུ་འོངས་པར་བྱུར་༥ 105

དེ་ནས་མར་མེས་དེ་ཡི་གདུགས། རིན་ཅན་བྱར་མས་མཚན་པ་བཟུང་།
ཞོར་འཛིན་བདག་པོ་ཞོར་ལྷའི་བྱས། ལྷ་བ་ལྟར་དཀར་ང་ཡབ་པོ༥ 106

ལྷ་དང་བྱུབ་པ་རུང་སྟོང་དང་། རི་ཐ་མཚོད་དང་བྱོང་བྱིར་དུ།
རབ་དུ་བཞུགས་ཚོ་སེམས་ཅན་ཀྱན། ཀྱན་དུ་བདེ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱས༥ 107

पुण्यानुभावात्तस्यैव कुम्भाभ्यन्तरसंवृतैः ।

सजीवितैरिव सुखं दर्शितं कमलैः स्ततः ॥ १०० ॥

अर्थ्यमाना हिरण्येन सा तेन कमलार्थिना ।

साभिलाषा परित्राय सस्मिता त मभाषत ॥ १०१ ॥

त्यक्ताहं भवता पूर्वं कुसुमान्यद्य याचसे ।

कन्यासम्भाषणं साधो न युक्तं ब्रह्मचारिणः ॥ १०२ ॥

तव पुष्पप्रदानेन भार्या स्या मन्यजन्मसु ।

इत्येवं प्रणिधानेन ददाम्येतानि नान्यथा ॥ १०३ ॥

एवमस्त्विति तेनोक्ते पञ्च पर्व्वाणि सा ददौ ।

तस्मै स्वयञ्च पूजार्थैः जग्राह कमलद्वयम् ॥ १०४ ॥

अथ दीपक्षितिपतिर्वासवश्च महीपतिः ।

भगवन्तं समायान्तं भक्त्या प्रत्यभिजग्मतुः ॥ १०५ ॥

तस्य रत्नशलाकाङ्कं दीप्तं ह्यत्र मथाग्रहीत् ।

चामरं चन्द्रधवलं वासवो वसुधाधिपः ॥ १०६ ॥

सुरसिद्धर्षिगन्धर्वैः पूज्यमानस्य सर्व्वतः ।

पुरप्रवेशे तस्यासीत् सर्व्वसत्त्वसुखोत्सवः ॥ १०७ ॥

སྒྲིབ་པའི་ཚྭ་མ་ནི་སྒྲིབ་པོ་ལ། རྒྱལ་བ་ལྷ་བར་འདོད་པ་ཡིས།
སྒྲིབ་པའི་བཟང་གི་དེ་མཐུ་ལས། ཇི་ཞིག་ལྷ་རྒྱས་ལས་ཐོབ་གུར། 108

སྒྲིབ་པའི་ཞབས་ལ་བསྐྱོད་དག། རབ་དུ་འཕངས་ནས་ཐལ་སྒྱུར་དེ།
ཀྱན་དགའ་ཅན་དེས་རལ་བའི་ཁྱར། ས་ལ་བཀྲམ་ནས་དེར་ཐུག་འཚལ། 109

དེ་ཡི་མདུན་ན་ཡངས་པ་ཡི། ལེགས་བྱས་བཞིན་དུ་བསྐྱོད་ནསས།
དེ་མདུན་ཞལ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་མཐར། མཚོད་པ་ཡང་དག་གྱུ་བ་ཐོབ། 110

བཅོམ་ལྷན་མདུན་དུ་དད་པ་ཡི། མཛེས་མས་བྱས་པས་རབ་གཏོར་བའི།
བསྐྱོད་བྱས་པ་རྒྱང་དག་ནི། ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་པའི་དག་དུ་གུར། 111

སྒྲིབ་པའི་རབ་དུ་བདུད་པ་ཡི། རལ་བའི་ཚྭ་མ་ནི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི།
ཞབས་ཀྱིས་མནན་པས་རྒྱུང་གུར་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་རབ་དུ་འཁྱུངས། 112

དེ་ནི་བྱ་བ་བྱས་གུར་ཅིང་། མཁའ་ལ་འགོ་བ་ཐོབ་པ་ནི།
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཉན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་གྱིས་པས་བཀའ་སྒྲུལ་བ། 113

སྒྲིབ་པའི་ཡང་དག་ཇོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཁྱོད།
འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། ཤུ་གྲུ་ཐུབ་ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར། 114

ཞེས་པ་རྒྱལ་བས་རབ་གསུངས་ཤིང་། མཁའ་ལ་མེ་དྲོག་ཆར་རྒྱུང་ཆོ།
མཚོད་དེར་རབ་དུ་གནས་པའི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་པོ་ཀྱན་གྱིས་རལ་བ་རྒྱངས། 115

निविडे जगसंपाते जिमसन्दर्शनोत्सुकः ।

सुमति स्तत्प्रभावेण कथञ्चिन्मार्ग मासवान् ॥ १०८ ॥

क्षिपत्वा शास्तु श्रयणीः कमलानि हताञ्जलिः ।

म तं वचन्दे सानन्दः क्षितौ कौर्णजटाभरः ॥ १०९ ॥

तस्य पद्मानि वैपुल्यं सुकृतानीव तत्सखात् ।

अवाप्य चकुञ्चक्रागां सर्व्यां सञ्चारिणीं पुनः ॥ ११० ॥

मुन्दर्या सादरोत्सृष्टं भङ्ग्या भगवतोऽग्रतः ।

फुल्लारविन्दयुगलं ययौ कर्णावतंसताम् ॥ १११ ॥

जटाकटप्रः सुमतेः सुगतेन प्रणामिनः ।

व्यशीर्यत पदाक्रान्तः प्रादुरासीत्तथा परः ॥ ११२ ॥

लब्धाकाशगतौ तस्मिन् प्रयाते हतहृत्पताम् ।

शृण्वतः सर्वलोकस्य बभाषे भगवान् जिनः ॥ ११३ ॥

सम्यक्कामलोधि मासाद्य सुमते त्व मनुत्तराम् ।

लोके शाक्यमुनि नाम भविष्यसि तथागतः ॥ ११४ ॥

उदीरिते जिनेनेति पुष्पवर्षे दिनश्च्युते ।

जटां स्तूपप्रतिष्ठायै जगृहुः सर्वमन्त्रिणः ॥ ११५ ॥

ས་ལ་སེད་ཀྱི་རལ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་ཞབས་ཀྱིས་སེན་མཐོང་ནས།
 ཉན་པ་ཉིད་རྩ་མཛོན་ཁངས་པས། རྩ་བོས་བྲོ་བས་འབྲུགས་པར་གྱུར། 116

དེ་ཡི་ནས་འགྱུར་མོངས་པ་ལས། རྩོམ་པ་རྩོ་བོས་པམང་པོས་བརྩོག།
 དེ་ཉིད་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་དུ། ལྷོན་པའི་མདུན་དུ་རབ་བྱུང་ཁངས། 117

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་མཐར། རྩོ་བོས་པམང་གིས་རྩ་ཡི་གནས།
 དགའ་ལྷན་ཞེས་པ་ཐོབ་གྱུར་དེ། རྩོ་བོས་དག་ནི་བྱམ་པར་མོང་། 118

ད་ལྟ་རྩོ་བམང་དེ་ཉིད་ང་། རྩོ་བོས་རྩོ་བོས་ནས་བསྐྱད་པས།
 ཉམས་པར་གྱུར་པ་ཚོས་སྟེང་འདི། མཛོས་མ་དེ་ནི་བྲགས་འཛོན་པའོ། 119

གཟུམ་པའི་བསྐྱལ་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་བ་
 འཛིག།
 རྩ་ན་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་གཏོར། འཛོམ་བུའི་སྤྱིང་དུ་རྩོན་བྱུང་གྱུར། 120

དེ་ཡི་དུས་ན་འཕགས་གྱུ་དུ། མོང་པ་ཙན་བྱིན་ཞེས་པ།
 རོར་ཆེན་ཉེ་མོང་དག་གིས་ནི། རབ་དུ་བྲགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར། 121

དེ་ཡི་རྒྱང་མ་འདོད་པའི་རྩྭ་བས། ཞེས་པ་བྲོས་བྱེད་ལྟར་མཛོས་བུ།
 ཉན་བྱིན་ཞེས་ནི་བྱ་བ་དག། ལུས་བཞིན་དུ་ནི་དགའ་བ་བྱུང་། 122

བྲིས་བྲགས་རྒྱང་མ་ལ་བཞེད་ནས། རོར་དོན་གཏོར་དེ་གྱུ་མཚོར་མོང་།
 ལན་ཙཱ་ཡིས་བཞིན་རོར་ཙན་ནསས། རོར་དག་གིས་ནི་སྟེང་པ་འཕེལ། 123

भगवच्चरणाक्रान्ता आतु ईद्वा जटाः क्षितौ ।
ओचियत्वाभिमानेन मतिः कोपाकुलोऽभवत् ॥ ११६ ॥

निवार्य सुमति स्तस्य विकारं मोहसम्भवम् ।
तेनैव सहितः शास्तुः प्रव्रज्या मग्रहीत् पुरः ॥ ११७ ॥

ततः कालेन सुमति र्देहान्ते तुषिताभिधम् ।
अवाप देवनिलयं मतिश्च नरकं ययौ ॥ ११८ ॥

सोऽहं सुमतिरेवाद्य मतिश्च मतिविकृतात् ।
अयं धर्मरुचिः क्षिष्टः सुन्दरौ सा यशोधरा ॥ ११९ ॥

तृतीये भगवान् कल्ये ककुच्छन्द स्तथागतः ।
अनुत्तरज्ञाननिधि र्जम्बुद्वीपे पुराभवत् ॥ १२० ॥

बभूव समये तस्मिन्नुज्जयिन्यां महाधनः ।
वणिक् चन्दनदत्ताख्यः प्रख्यातक्रयविक्रयः ॥ १२१ ॥

तस्य कामबलाख्यायां जायायां मदनद्युतिः ।
अश्वदत्ताभिधानो ऽभूत् पुत्रः काय इव प्रियः ॥ १२२ ॥

अर्थार्थौ स जगामाब्धिं पत्नीन्यस्तद्यदस्थितिः ।
धनेन धनिनां तृष्णा लवणेनेव वर्द्धते ॥ १२३ ॥

དེ་ཡི་རྩལ་མ་བྱེ་མོང་མོ། ལང་མོས་བྱིས་ཤིང་མོངས་པ་ཡིས།
 བྱིས་བྱི་པས་མ་པ་ཡོངས་བཏང་ནས། འདོད་པའི་པས་མ་གཏོག་ལ་ཆགས་ཕྱུར། 124

དེ་ཡིས་མོང་བྱི་ལས་ལ་ནི། གཞིན་བྱ་དུས་བྱིན་ནས་བཞེད་ནས།
 དག་བྱ་ཁང་བཟང་པ་གས་བྱ། གནས་དེ་རྒྱལ་པོའི་ལས་ལ་བརྟམས། 125

གཡོག་འཁོར་མང་པོའི་བྱིས་བྱ་ནི། རང་དབང་གནས་སྐབས་ལྷལ་བ་དེས།
 འུགས་ཤིངས་ཕྱུར་ནས་མ་མ་ནི། གན་མི་དག་ལ་མཛོན་བྱེགས་སྒྲུས། 126

བྱིས་ནི་འབྱར་ཞིང་ཡོངས་སྒྲིད་མང་། རྒྱུ་པོ་བཀའ་ལས་ཉན་པ་འདིར།
 རང་དབང་སྒྲིད་པས་དམན་པ་ཡི། མ་མ་བདག་ལ་དགའ་བ་མེད། 127

སྒྲུས་པའི་ཡོངས་སྒྲིད་མེད་པ་ན། བྱར་མེད་དགའ་བ་པ་མེན་པ་དེ།
 དབང་གིས་མ་ཡིན་བཀུར་སྒྲི་མེད། བྱན་གྱིས་མ་ཡིན་ཆས་ཀྱིས་མིན། 128

དེ་སྒྲུབ་བྱིས་ནི་ཡོངས་བཏང་ནས། བདག་ནི་འདུན་པས་རྒྱ་ནིང་འབྱོ།
 གཞིན་སྒྲུས་བྱ་ནི་འདི་ལ་ཡང་། བདག་ནི་ཆགས་པའི་དབང་མ་ཕྱུར། 129

རིགས་ཀྱི་འཇུག་འོགས་ཀྱིས་བཅིངས་ཤིང་། གཞིན་གྱི་འཆིང་པས་
 བརྟམས་པ་དག།
 བྱར་མེད་དགའ་པའི་ངང་ཅུལ་ཅན། གཡོ་ཁྲན་དག་གིས་བཟོད་མ་ཡིན། 130

ཞེས་སྒྲུབ་དེ་ལ་མ་མ་ནི། ཤིན་བྱ་མཛོར་པས་འཇུགས་པས་སྒྲུས།
 མཉེས་གཞིན་གཞིན་བྱ་ཡངས་པའི་དབང་། བཏང་ནས་འབྱོ་བ་རིགས་མ་ཡིན། 131

तत्पत्नी प्रोषिते पत्यो यौवनोन्मादमोहिता ।
गृहचिन्ताः परित्यज्य कामध्यानपराभवत् ॥ १२४ ॥

कुमार मश्वदत्तं सा निधाय धनकर्मणि ।
सदा प्रासादशृङ्गस्था राजमार्गं व्यलोकयत् ॥ १२५ ॥

स्वैरावकाशरहिता बहुभृत्यजने गृहे ।
वृद्धधात्रीः समभ्येत्य दीर्घोच्छासाज्जगाद सा ॥ १२६ ॥

विभवे बहुभोगेऽस्मिन्नाद्याधीनजने गृहे ।
स्वैरसञ्चारहीनाया मातः सत्यं न मे रतिः ॥ १२७ ॥

नाधिकारैर्न सत्कारैर्नालङ्कारैर्न भोजनैः ।
विना पुरुषसम्भोगं भजन्ते ललनाः दुखम् ॥ १२८ ॥

तस्माद् गृहं परित्यज्य गच्छामि छन्दचारिणी ।
बाल्ये जातः सुतोऽप्येष न स्नेहायतनं मम ॥ १२९ ॥

कुलकूलदयावद्वा बन्धुबन्धनयन्त्रणाम् ।
न सहन्ते तरङ्गिण्यो रतिशीलाहि योषितः ॥ १३० ॥

इति ब्रुवाणां तामूचे धात्री वात्सल्यविक्षवा ।
वत्से न गमनं युक्तं त्यक्त्वा सुविपुलां श्रियम् ॥ १३१ ॥

བྱ་བ་མང་པོས་བྲིས་འདིར་ནི། སྤྲུམ་བཤམ་སྟོན་བ་མི་སྤྲུར་དེ།
གསང་བའི་སྟོན་བ་སྐད་ཅིག་གིས། རྒྱལ་པོ་ཡི་ནི་ལམ་རྩ་རྒྱ། 132

ལང་ཚོ་ཚ་བས་རབ་བཏུངས་པ། ཁྱིད་ཀྱིས་སྟོན་བ་མི་སྤྲུར་བསྐྱང་།
བྲིས་བྱི་གཏིར་ཡང་ཀླང་བ་ཡིས། རབ་སྤངས་ཁྱིད་ཀྱིས་མི་སྤྲུར་འགྲོ། 133

འདི་ནས་འདོད་པའི་རྩ་གཤམ་བས་གིང་། འདི་ནས་སྐད་ཅིག་གཤམ་ལ་སྤྲུང་།
གཏིས་ཀ་གེ་ཚེས་འདི་ལ་ནི། ཁྱིད་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཡོངས་མི་གས། 134

གཡོ་ཞིང་དག་མཚན་ལྡན་པ་ནམས། རི་སྟོན་གོས་ནི་མ་དོར་བར།
དེ་སྟོན་སྟོག་གི་ཟོང་གིས་ཀྱང་། གཞན་བྱི་བྱད་མེད་དོད་རྩ་གཏིར། 135

འོག་པག་གོས་ནས་བྲངས་པ་ན། མ་མ་མ་ཞེས་འདར་བྱེད་ཅིང་།
བདག་འགོ་ཐོངས་གིག་ཐོངས་གིག་ཅེས། སྤྲུམ་སྤྲུམ་དེ་ནི་སྤྲུམ་ཞིག་འདོད། 136

ནམ་པ་ཀུན་རྩ་བྱ་བ་བྱས། སྤྲུམ་པོས་གོས་མེད་མཐོང་ནས་ནི།
ལག་པའི་གཟེབ་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་ཡིས། བེ་ཚོ་ཚུལ་བཞིན་འབྲུམ་པར་བྱེད། 137

སྤྲུམ་པར་དགའ་བའི་ཚེས་ཀུན་དང་། སྐད་ཅིག་སྟོན་ནི་བདེ་བར་འགྲོགས།
ཕྱིན་ནས་སྤྲུང་བ་རབ་སྤངས་པའི། འཛིག་དེན་པ་ལོལ་དག་རྩ་འགྲོགས། 138

བཞིན་སྤྲུང་འོ་ཚའི་སྤྲུག་བསྐྱམ་ཅན། འབྲས་མེད་ཉམས་གིང་དཔན་པ་དེ།
ཚུལ་བྲིས་ས་ནིན་ཅན་ལས་ངན་རྩ། སྟོར་བར་གྱུར་པ་འཚོལ་བ་བཞིན། 139

बहुकृत्ये गृहे त्वस्मिन् गुप्तचर्या नियुज्यते ।
श्लेष्णेन स्वैरचरितं राजमार्गेषु धावति ॥ १३२ ॥

कथं रक्षसि चारित्र्यं सन्तप्ता यौवनोपश्रया ।
कथं गृहनिधानञ्च पादेनोत्सार्य गच्छसि ॥ १३३ ॥

इतः कामविपावेशः श्वश्रुपातः क्षणादितः ।
अस्मिन्नुभयसन्देहे न जाने किं करिष्यसि ॥ १३४ ॥

तावत् प्राणपथेनापि चपलाः सदुत्तूहलाः ।
परस्त्रियं प्रार्थयन्ति न यावदस्त्रमुञ्चति ॥ १३५ ॥

न न नेति समुत्कम्पिरसनांशुककर्षणे ।
गच्छामि मुञ्च मुञ्चेति कणन्ती कस्य नेप्सिता ॥ १३६ ॥

दृष्ट्वा विवसनां वृत्तकर्त्तव्यः सर्वथा जनः ।
भुजपञ्जरनिर्मुक्तः शुकवृत्त्या पलायते ॥ १३७ ॥

तिमिरे रतिचौरेण क्षणार्धसुखसङ्गमः ।
पुनः प्रविरतालोके परलोकसमागमः ॥ १३८ ॥

सा नष्टा निष्फलाकृष्टा लज्जाकृष्टादधोमुखी ।
कुमार्गे हारितं यान्ती शीलरत्नमिवेक्ष्यते ॥ १३९ ॥

དེ་མེད་ཚུལ་གྱིས་པ་དོ་ཡལ་འདོད་པའི་པལ་དུ་བ་གྱིས་ཆད་ཅིང་།

ལྷ་ཉིག་འབས་བྱ་ས་གནི་ཡོངས་སྤྱའིངས་པར་བྱེད་པ་བཞིན།

མི་དཔན་ཆགས་བྱལ་དུ་བདགས་མཆི་མའི་གྱིས་པ་རགས་པ་ཡིས།

ཉིས་སྒྲིང་སྒྲིང་པ་རབ་དུ་སྒྲིང་པ་དེ་ནི་ཅུ་བར་བྱེད།

140

ཁྱིས་པའི་འཕྱུས་བྱ་བསིལ་ཟེར་ཅན་ལྟར་མཛོས་པ་ལ་ཡང་རབ་

དུ་མེས་པ་བྱེད་ཅིང་།

བསྐྱེད་ལྟར་ལུས་ནི་མཆོག་དུ་ཆུས་ཞིང་འབྲེལ་པ་རབ་དུ་ཉལ་སྤྱུང་དེ།

ཁྱིས་གྱི་ནང་དུ་པན་ཚུན་གཏམ་ནམས་ཕྱིར་ནི་རང་གི་གཏམ་དུ་གྱིས་སྤྱུང་པ།

འཕྱོན་མ་ནམས་གྱི་ཡིད་ནི་ཅུ་ཡི་འདབ་མ་བཞུད་པ་ལས་དོགས་པར་གྱུར། 111

གཟུགས་གྱི་དྲིགས་པས་གཞོན་ཉུ་མས། ཁྱི་ཡི་ཁྱིས་ལས་ཕྱི་རོལ་འབྱོར།

ཡོངས་དོག་ནམས་གྱི་བསོད་ནམས་གྱིས། གནས་ལ་ཡོངས་བདགས་ཕྱི་

ནས་དོར། 112

དེ་སྒྲིང་ཁྱིས་ན་གནས་པ་ཁྱོད། ཇི་ལྟར་ཆུས་བྱ་དང་འབྱོགས་གིང་།

འཛིག་དེན་དག་གིས་མི་ཤེས་པ། དེ་ལྟར་རིགས་པ་བདག་གིས་བཞུད། 143

ཁྱོད་གྱི་གཞོན་ཉུ་དཔ་ཕྱིར་འདི། ཅུང་ཟད་ལང་ཆོད་ག་པ་ཉི།

སྒྲི་བོས་དོགས་བྱ་མེད་པའི་སྒྲིང་། མཆོག་དུ་བདེ་པ་ཡོངས་སྒྲིང་འོས། 144

ནམ་པ་འདི་ལྟའི་བཞིན་བཟང་མ། མཛོས་སྤྱག་ཅན་ནི་ག་ལ་ཆེད།

ག་པ་དེ་རི་ཞིག་རབ་བསྐྱེད་ན། འདི་ནི་གཞོད་མེད་ནས་པ་མེད།

145

सा रोदिति प्रसृतदुश्चरितापवादा
स्थूलास्रविन्दुभि रमन्दविषादकन्दैः ।
कामश्रमचूटितनिर्मलशीलहार-
मुक्ताफलैरिव धरां परिपूरयन्ती ॥ १४० ॥

बालस्यापि तुषाररश्मिरुचिरं संचिन्तयन्त्याः स्मितं
म्लायन्त्याः सहसा निमौलिततनोः पद्माननायाः परम् ।
गेहान्तः स्वकथां मिथः कथयता माकर्णयन्त्या वह्निः
स्वैरिण्या स्तृणुपल्लवेऽपि ललिते साशङ्कशङ्कां मनः ॥ १४१ ॥

रूपदर्पेण निर्यान्ति तरुण्यः पतिवेश्मनः ।
पश्चात् परीक्ष्य त्यज्यन्ते पुण्यस्थाने परीक्षकैः ॥ १४२ ॥

तस्माद् गृहस्थिताया स्ते यथा पुरुषसङ्गमः ।
लोके भवत्यविदित स्तथा युक्तिं वदाम्यहम् ॥ १४३ ॥

अश्वदत्तः कुमारोऽसौ किञ्चिदासन्नयौवनः ।
जनस्याशङ्कनीयत्वात् सुखभोग्यः परन्तव ॥ १४४ ॥

एवं विदग्धः सुमुखः कान्तिमान् प्राप्यते कुतः ।
निरपायः प्रकारोऽयं यदि तावत् प्रवर्तते ॥ १४५ ॥

ཞེས་པ་མ་མའི་ཚོག་གོས་ནས། དེ་ཡིས་ཀྱང་ནི་རིགས་པར་བསམས།
ཆགས་པ་དྲག་པོའི་རྣམ་པ་ཡིས། རེང་བས་སྒྲིག་ལྷུང་མཐོང་མ་ཡིན། 146

དེ་ནས་མ་མས་དལ་བྱ་ཡིས། བྱད་མེད་ཡོངས་སྤྱོད་བདེ་བསྐྱབས་པ།
བསྐྱབས་ཤིང་བསྐྱབས་ནས་གཞིན་གྱི་ཡིད། ཡལ་ལ་མའོན་པར་བྱོགས་
བར་བྱས། 147

དྲག་དུ་འདོད་པ་རབ་སྒྲེས་ནས། དེ་ལ་དེ་ཡིས་རབ་སྐྱས་པ།
བྱ་བྱོད་ལ་འོས་འགའ་ཞིག་ནི། བདག་པོ་ཡལ་གཞན་སོང་བ་ཡོད། 148

ཁང་སྤོང་སྒྲོན་མ་མེད་པར་ནི། མཚན་སོ་སོ་སྒྲུ་ལ་བཞིན་དེ།
ཤིན་དུ་ངོ་མཚར་ལྡན་མ་དེ། བྱོད་དང་ཡང་དག་འབྲོགས་པར་འདོད། 149

ཅས་པ་དེ་ཡི་ཚོག་གོས་ནས། སངོན་པར་འདོད་ལྡན་ངོང་པའི་བྱས།
དྲག་དུ་སྐྱས་པའི་བྱིས་དུ་ནི། མ་དང་དགའ་མགུར་འབྲོགས་པ་བཞིན། 150

དྲག་དུ་རབ་བསྐྱབས་བྱིས་དུ་ནི། དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་བྱེད་པ།
དེ་ལ་ཆགས་པའི་མེད་གནི། རབ་དུ་འབལ་ནིང་ཞི་མ་གྱར། 151

དེ་ཡི་བསམས་པ་དྲག་དུ་ནི། རབ་དུ་བསྐྱབས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་འདི།
མི་བཟོད་གཞུགས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། རྣང་བ་ཉིད་ནི་འཛོ་བ་པོ། 152

ཕན་ཚུན་བཞིན་གྱི་ཆ་སྒྲིས་ལ། རྣམ་པར་རྩ་བའི་རོ་བལ་བའི།
འོ་ཡི་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་ལ། བདེ་བའི་དགའ་སྤོན་འགའ་ཡོད་མིན། 153

इति धाचौवचः श्रुत्वा सापि युक्त ममन्यत ।
तौवरागप्रकारान्धः पापपातं न पश्यति ॥ १४६ ॥

धाचौ ततः कुमारस्य सम्भोगसुखवर्णनाम् ।
स्वैरं विधाय विदधे विषयाभिमुखं मनः ॥ १४७ ॥

त मवोचत साशङ्कं कृत्वा कामप्रतारणम् ।
अस्ति वत्स त्वदुचिता काचित् प्रोषितभर्तृका ॥ १४८ ॥

शून्ये वेश्मनि निर्दोषे राचौ मौनावलम्बिनौ ।
लज्जावती सा सुतरां त्वया सङ्गम मिच्छति ॥ १४९ ॥

इति तस्या वचः श्रुत्वा साभिलाषो वणिक्सुतः ।
सदा गुप्तगृहे भेजे जनन्या रतिसङ्गमम् ॥ १५० ॥

सततं सेवमानायाः प्रच्छन्नभवने रतिम् ।
वर्द्धमानः परं तस्या रागाग्निर्न शमं ययौ ॥ १५१ ॥

साचिन्तयदिमां नित्यं प्रच्छादनकदर्थनाम् ।
न सहे रूपभोगस्य प्रकाशः किल जीवितम् ॥ १५२ ॥

अन्योन्यवदनाम्भोजविलोकनरसं विना ।
न चुम्बने न सुरते कश्चिदस्ति सुखोत्सवः ॥ १५३ ॥

དེ་བརྒྱབས་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ནི། རབ་དྲུ་འབད་པས་བཅོམ་བྱས་ཏེ།
འབྲེལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་གཞིན་ཏུ་མ། གསལ་བར་བདག་གིས་བསྟན་པར་བྱ། 154

ཞེས་པ་མཚན་མོ་རབ་བསམས་ཏེ། རབ་གསལ་ལུས་དེར་གོས་དག་ནི།
ཡོངས་སྟེ་བའི་རིག་པ་ཡི། ནང་བར་དེ་ལ་རབ་གསལ་གྱུར། 155

དེ་ཡིས་རང་གིས་མ་མཐོང་ནས། ཅུ་བ་བཅད་པའི་ལྗོན་པ་བནིན།
སྒྲིག་པའི་དྲུག་ནི་འབེབས་པ་ཡི། རབང་དང་བྲལ་བར་བྱས་དེ་རྒྱུང་། 156

དེ་ཡིས་བསམ་པའི་ཅུས་བྲན་ཏེ། དལ་གྱིས་འདྲུ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེས།
གྲུ་ཆེ་གཡང་སར་འབྱུང་བ་ལ། སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱུར་བཞིན་སྟེ་སྒྲགས་བྱུང་། 157

དབྱལ་བར་རྒྱུང་བའི་པོ་ཉ་མོ། འདྲེན་པས་མོངས་མ་དེ་ཡིས་ནི།
སྒྲིན་མའི་འབྲི་ཤིང་གཟེངས་བསྟོན་ཅིང་། ལག་བས་ཡོངས་འབྱུད་དེ་ལ་སྒྲུས། 158

ཁྱིད་ཀྱི་མྱ་ངན་བཟོད་དཀའ་འདི། གནས་མིན་རྒྱན་པ་དག་པ་ཅི།
བྱད་མེད་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པ་ནམས། མི་བདེན་ཁྱིད་ཀྱིས་མི་ཤེས་སམ། 159

ཁྱིད་ཀྱི་སྒྲིག་བསྐྱལ་ཡོངས་མ་སྟེད། སྟེ་ཡི་ཡང་ནི་ནོར་མ་བློགས།
བྱན་མོངས་བདེ་བའི་ཡོངས་སྟོན་འདིས། ཁྱིད་པ་སྒྲིག་པའི་བག་ཆགས་ཅི། 160

གཡོ་ལྷན་བསྐྱམས་པ་མེད་པ་ཡི། ཅུ་རྒྱུང་བྱད་མེད་བྱན་མོང་ཉིད།
གང་ལ་པ་ཡིས་བྱས་བྱས་ཏེ། བྱ་ནི་བྱས་ཁྱིད་མིན་ནས་ཅི། 161

तस्मात् प्रच्छादनायासं कुमारस्य प्रयत्नतः ।
भक्ता प्रसभसंभोगे प्रदिशामि प्रगल्भताम् ॥ १५४ ॥

इति सच्चिन्त्य सा रात्रौ प्रभाते व्यक्तविग्रहा ।
ययौ वस्त्रपरावृत्तियुक्त्या तस्य प्रकाशताम् ॥ १५५ ॥

स निजां जननीं दृष्ट्वा च्छिन्नमूल इव द्रुमः ।
पपात पातकविषावेशेन विवशीकृतः ॥ १५६ ॥

तथा शीताम्बुना सिक्तः शनैः संज्ञा मवाप्य सः ।
विललाप पृथुश्वश्रे विभ्रष्टइव दुःखितः ॥ १५७ ॥

त मुवाच परिष्वज्य भुजाभ्यां काममोहिता ।
भूलतां सा समुन्नाम्य नरकापातदूतिकाम् ॥ १५८ ॥

मिथ्या किमय मस्थाने विषाद स्तव दुःसहः ।
किं न जानासि नारीणा मसत्यधर्म्मयन्त्रणाम् ॥ १५९ ॥

न त्वयोत्पादितं दुःखं हृतं वा कस्यचिद्धनम् ।
साधारसुखभोगेऽस्मिन् केयं ते पापवासना ॥ १६० ॥

सरित्साधारणा नार्यं स्तरङ्गिण्यां निरर्गलम् ।
यस्यामेव पिता स्नाति तस्यां न स्नाति किं सुतः ॥ १६१ ॥

ལས་གང་ནས་ནི་བ་མོང་བ། དེ་ཉིད་ནས་ནི་བྱ་ཡང་འགྲོ།

བྱད་མེད་བརྒྱ་ལས་དག་དང་མཐུངས། བྱམ་མོང་བ་ཡིས་བཟོད་བྱ་ཉིད། 162

བྱད་མེད་གཅིག་གིས་སྤྱད་བྱ་ཉིད། གཞན་དང་གཞན་གྱིས་འོས་པེན་བ།

འདི་ནི་འགའ་ཞིག་བྲག་དོག་དང་། ལྷན་པས་དཔེ་ཆེན་བྱས་པ་ཙམ། 163

དཔེ་པའི་དོན་དུ་དགའ་མགུརི་སྤྱད། བཟོད་པར་མི་བྱ་འགའ་ཡང་མེད།

པ་དང་བྱ་ཡི་སྒྲོད་གཅིག་བཞིན། བྱད་མེད་ཉི་ལེ་མེངས་སྤྱོད་བྱ། 164

ཞེས་དེ་དེ་ཡི་འབད་བ་ཡིས། མེངས་སྤྱོད་ལ་དེ་མེངས་སྤྱོད་གས་བྱས།

འདོད་ཆགས་སྤྱེས་པས་དག་པར་ཡང་། བྱགས་བཞིན་དུ་ནི་མ་ཉིད་བསྟེན། 165

དེ་ནས་དུས་ཀྱི་བ་དག་ནི། ཅུ་གཏོར་ཆེ་མས་སྤྱར་འོངས་བ།

མ་ཡིས་བསྐྱལ་བ་དེས་གསང་ནས། དུག་གིས་ཐོག་དང་བྲལ་བར་བྱས། 166

དེ་ནས་ཆགས་པ་འབེལ་བ་ཡི། མ་བསྐྱམས་བདེ་བ་འཛོལ་བ་དེས།

མཛོལ་བས་མེངས་པའི་གཞོན་བྱ་ལ། མཛོལ་བས་དལ་གྱིས་རབ་སྐྱས་བ། 167

མ་བསྐྱམས་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་སྤྱད། མྱིང་པོ་འེ་ཞོར་དག་སྤངས་བྱས་ལ།

ཆོར་མ་སྤངས་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ། འུ་ཅག་དེ་ནིག་འགྲོ་བར་བྱ། 168

ཞེས་པ་དེ་ཆོག་ཡུན་རིང་གི། དུས་སྤུ་འདོད་པ་ཐོབ་གུར་ནས།

ནོར་གྱི་སྒྲིང་པོ་སྤངས་བྱས་དེ། དེ་ནི་དེ་དང་འགྲོགས་ནས་མོང་། 169

पथा येन पिता यात स्तेन पुत्रोऽपि गच्छति ।
सामान्यगमना एव वर्त्तनीसन्निभाः स्त्रियः ॥ १६२ ॥

एकभोग्यैव ललना न परस्पर मर्हति ।
ईर्षालुभिः कृतं कैश्चिद्देतत् समयमाचकम् ॥ १६३ ॥

नैव काचिदगम्यास्ति रत्यर्थं परमार्थतः ।
एकपात्रोपभोग्या हि पितुः पुत्रस्य च स्त्रियः ॥ १६४ ॥

इति यत्नेन स तथा सम्भोगाभिमुखः कृतः ।
स जातरागः सततं सिषेवे जननीं पशुः ॥ १६५ ॥

ततः कालेन पितरं प्रत्यायातं महोदधेः ।
स गूढे प्रेरितो मात्रा विषेण विदधे व्यसुम् ॥ १६६ ॥

ततः सा रागद्वज्जैव निरर्गलमुखैषिणी ।
स्वैरं कुमारं प्रणयादुवाच स्नेहमोहितम् ॥ १६७ ॥

सारद्रविणमादाय निर्यन्त्रणसुखाप्तये ।
एहि देशान्तरं तावद् गच्छावः कण्टकोज्झितम् ॥ १६८ ॥

इति तद्वचनं श्रुत्वा चिरकालसमीहितम् ।
सारद्रविण मादाय स यथौ सहित स्तया ॥ १६९ ॥

ཡལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་པས་དེ། སྒྲིག་པས་རབ་བསྐྱེད་སྤེལ་དེ་དག་ནི།

ཅུང་མ་གྲོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གྲགས། མཚོག་ཏུ་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར།

170

དེ་ནས་ནས་ཞིག་ཁྲིམ་དེར་ནི། རང་གི་ཡལ་ཡང་མཛོད་ཤིས་པས།

ཡོངས་འདྲིས་དག་སྒྲོང་མཛོད་ཕྱགས་དེ། མཉེས་གཤེན་ལས་ནི་དེ་ལ་སྦྱས།

171

ཁྱོད་ཀྱི་མ་ནི་དག་བའམ་ཅི། སྒྲིབ་བརང་ལས་ཡང་ཡང་ཏུ།

བསམ་པའི་དབང་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས། འགྲོད་གདུང་མེད་པར་གྱུར་བས་ཅི།

172

ཞེས་པ་དག་སྒྲོང་ཚིག་ཐོས་ནས། རྩོམ་ཡིས་ནི་བརྒྱན་པ་བཞིན།

འདྲི་ཤིས་བདག་གིས་འཛིགས་པ་དེས། རིགས་པ་དེ་དེ་རབ་བསམས་པ།

173

གྲོས་བྱེད་འཛིགས་པས་འབྱུངས་པ་དེས། མ་དང་ལྷན་ཅིག་བགྲོས་བྱས་ནས།

དག་སྒྲོང་དེ་ནི་མགྲོན་གཉིད་དེ། མ་བསྐྱམས་མཚོད་གིས་ཁྲིམ་ཏུ་བསམ།

174

དག་སྒྲོང་དག་བཅོས་བསམ་པ་ལ་ཡང་། དེ་ཡི་བདག་ཀྱང་འདར་མ་ཡིན།

གཏུག་བོ་ནམས་ནི་སྒྲིག་པ་ཡིས། རྩོམ་ལས་ལྷག་སྤྲོ་བར་འགྱུར།

175

ངོས་མེད་གཡང་སར་ཚོས་ཀྱི་རི་ཅེ་ཡི། སྤང་ནས་ཁ་ནི་ཐུར་ལྷས་ལྷང་གྱུར་ཅིང་།

འབྱུལ་མང་བྱ་སྐྱེད་སྤྲོ་ཡིས་བརྒྱན་པ་ནམས། ངོས་པར་གྱུན་མ་དག་ཏུ་

སྒྱུང་བར་འགྱུར།

176

བྱ་དང་རིལ་བར་བྱེད་མེད་ཀྱང་། ཡོངས་སྒྲོད་དག་ལ་ཆགས་པ་དེས།

མཛོས་པ་ཞེས་བྱ་ཚོང་པའི་བྱ། མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཆགས་ལྷན་གྱུར།

177

देशान्तरे कृतपदौ परं प्रच्छन्नपातकौ ।
जायापतित्वं विस्थाप्य तौ निर्दृति मवापतुः ॥ १७० ॥

ततः कदाचित्तङ्गेहं स्वदेशप्रत्यभिज्ञया ।
भिक्षुः परिचितोऽभ्येत्य वात्सल्यात्तमभाषत ॥ १७१ ॥

कच्चित्ते कुशलं मातुः कच्चिज्जन्ममहीं मुहुः ।
त्यक्तां चिन्तयतश्चित्तं नायात्यनुशयव्यथाम् ॥ १७२ ॥

इति भिक्षोर्वचः श्रुत्वा शिलयेव स ताडितः ।
प्रत्यभिज्ञानचकित स्तां तां युक्ति मचिन्तयत् ॥ १७३ ॥

स मात्रा सह संमन्त्र्य मन्त्रमेदभयाकुलः ।
भिक्षुं निमन्त्र्य निर्यन्त्र स्तं शस्त्रेण गृहेऽवधीत् ॥ १७४ ॥

अर्हद्विक्षुवधेऽप्यस्य नाकम्पत मनाङ्मनः ।
नृशंसाः पातकैर्यान्ति वज्रादपि कठोरताम् ॥ १७५ ॥

धर्माद्रिशृङ्गाग्रपरिच्युताना मधोमुखाना मतटावटेषु ।
बहुध्रमश्चशताहतानां भवत्यलं पातपरम्परैव ॥ १७६ ॥

सुतेन रममाणापि सा सम्भोगपरायणा ।
सुन्दराख्यं वणिकपुत्रं दृष्ट्वाभूत्तत्र ससृष्टा ॥ १७७ ॥

དགའ་མགུར་སྤྱད་པ་ཡོངས་འདྲིས་གོས་ས་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ནི་
མཆོག་དུ་འབེལ།

ནོར་ནི་རབ་འབེལ་དར་བས་ཆགས་པ་སྤྱག་པོ་ཅི་ཡང་ཉིན་པར་བྱེད།

ལན་ཚུའི་ཚུ་དག་འབྱངས་པས་ཤིན་དུ་མ་ཟད་སྒྲིག་པར་འབྱར།

ཚུ་ནི་ཁྱེ་ཆེ་མེ་ལྷེས་བྱངས་པས་དྲ་ག་དོང་མེ་ནི་རབ་དུ་འབར། 178

འདོད་ལྷན་གསར་པ་དེ་དང་ནི། ཆགས་ལྷན་མ་དེ་གསང་འགྲོགས་པ།

དས་བྱིན་གྱིས་མཐོང་ཁྲོས་པ་ཡིས། རལ་གྱི་དག་གིས་མ་ཉིད་བསད། 179

མཚམས་མེད་གསུམ་གྱི་སྒྲིག་ཁར་གྱིས། དེ་ནི་སྤྱི་བ་ཉིད་དུ་བྱུར།

སྤྱི་བོ་སྤྱི་ཡིས་བསྐྱལ་ནམས་གྱིས། ལུང་དུ་བྱོང་ཁྲིར་དག་ལས་བྱུང་། 180

འགྱོད་པ་དྲག་པོ་སྤྱིས་པ་དེ། སོང་ནས་དག་སྤྱོད་ཆོགས་མང་ལ།

སྤྱག་བསྐལ་ལས་ནི་རབ་བྱུང་ལྷས། གང་ཆེ་སྤྱིག་ཅན་ལས་བྱིན། 181

དེ་ཆོ་དེ་ཡི་ཞེས་སྤང་གིས། དག་སྤྱོད་ཆོགས་ཉལ་མཚན་པོ་བསྒྲིགས།

དེ་ལ་བཅེ་བས་བརྒྱན་པའི་སྤྱོ། དག་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཆེ། 182

གཅིག་གིས་དེ་ཆོ་བསྐྱལ་པའི་གནས། སྤངས་པའི་རབ་དུ་བྱུང་བ་བྱིན།

རབ་དུ་འབད་ཅིང་ནན་དན་གྱིས། བསྐྱལ་པའི་གནས་ནི་ལྷ་བྱེད་པ། 183

དེ་ལ་དག་སྤྱོད་གིས་སྤྱུས་ཁྲོད། བསྐྱལ་གནས་འཛོན་པ་ཡོངས་མི་དོས།

སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་སྤྱག་འཚལ་ཡོ། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་དག་དུ་བརྒྱས། 184

इति परिचितैर्भोगाभ्यासैः स्मरः परिवर्द्धते
किमपि भजते लोभः प्रौढिं प्रवृद्धधनोदयैः ।
लवणसलिलापानैस्तृष्णा प्रयात्यतितौव्रतां
ज्वलति विपुलज्वालोऽगाधैर्जलैर्वड्गवानलः ॥ १७८ ॥

तां गूढसङ्गतां तेन रागिणा नवकामिना ।
दृष्ट्वाश्चदत्तः खङ्गेन जघान जननीं क्रुधा ॥ १७९ ॥

आनन्तर्यैस्त्रिभिः पापभारैः स गुरुतां गतः ।
निष्काशितः पुरात्तूर्णं देवताप्रेरितैर्जनैः ॥ १८० ॥

स जतानुशयस्तीव्रं गत्वा भिक्षुगणान् वदन् ।
दुःखाद् ययाचे प्रव्रज्यां निवेद्य निजदुष्कृतम् ॥ १८१ ॥

तस्मै न कश्चित्प्रव्रज्यां पतिताय ददौ यदा ।
तदा ददाह स द्वेषात् सुप्तं भिक्षुगणं निशि ॥ १८२ ॥

एकस्तु बोधिसत्त्वांशो भिक्षुस्तस्य दयार्द्रधीः ।
तदा दिदेश प्रव्रज्यां शिक्षापदविवर्जिताम् ॥ १८३ ॥

शिक्षापदानि निर्वन्धाद् याचमानं प्रयत्नतः ।
भिक्षुस्तमूचे नार्होऽसि शिक्षापदपरिग्रहे ॥ १८४ ॥

གྲུལ་བའི་མཚན་ནི་ཐོས་ཉིད་ཀྱིས། ཏུས་ཀྱི་མཐར་ནི་ཁྱོད་གྲོལ་འགྱུར།
དེ་ནས་ཏུས་བྱིན་ལུས་ཀྱི་མཐར། འཛིགས་སྤྱ་ཅང་བའི་དབྱེལ་བར་བྱགས། ॥ 185

གང་མདུན་རབ་དུ་ཉམ་ང་བའི། བྱང་བ་འཛིག་པའི་མེ་ལྷན་པ།
དེ་ཉིད་ཚོས་སྲིད་ལུན་རིང་གི། ལུན་རིང་ལས་ཞེས་བདག་གིས་བྲིས། ॥ 186

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་བཅོས་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་པར་བྱགས།
॥ 187

བ་རྒྱབས་ལྟར་གཡོ་མ་ཡི་རྒྱང་འཛུལ་དག་ལ་དོགས་པ་མེད་པ་རབ་དུ་འཁྱུད།
དར་བ་ཐོབ་ནས་པ་ནི་གཟི་བྱིན་གཏོར་དེ་སྤང་བ་མིན་པ་དག་དུ་གཏོར།
དགྲ་བཅོམ་སེམས་ཅན་གནས་ནི་རབ་དུ་གསལ་བར་འགྱོར་བ་མ་ཟད་
རིམ་བས་བཅོམ།

དུ་བ་ཤིན་དུ་བྲི་མ་ཅན་གྱིས་མཚོག་དུ་ཉེས་བྱས་ཅི་དང་ཅི་མ་བྱས། ॥ 188

ཞེས་པ་དགེ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་མྱེ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་དགྲ་པའོ། ॥

नमो बुद्धाय बुद्धायेत्येतदेव सदा वद ।
जिनाभिधानं श्रुत्वैव कल्यान्ते मुक्ति मेघसि ॥ १८५ ॥

अथाश्वदत्तो देहान्ते घोरं नरक माविशत् ।
यस्याग्रे प्रबलोत्तालः शीतलः प्रलयानलः ॥ १८६ ॥

सोऽयं धर्मरुचिः पृष्ट श्रिरस्येति चिरान् मया ।
अभिधायेति भगवान् विरराम तथागतः ॥ १८७ ॥

वाताली जननी तरङ्गतरला निःशङ्क मालिङ्गिता
प्राप्य प्रौढि मदर्शनं स जनक स्तेजोनिधिः प्रापितः ।
अर्हत्सत्त्वपदप्रकाशविभव स्तौत्रक्रमेणाहतो
धूमेनातिमलीमसेन न परं किं किं कृतं दुष्कृतम् ॥ १८८ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
धर्मरुच्यवदानमेकोनवतितमः पञ्चवः ॥

ཡིད་ནི་དག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅན། སྤྱིན་པ་གིན་དུ་ཆུང་ཆུང་ཡིས།
སྤྱིང་སྤྱོདས་ཅན་ལ་སྤུན་ཚོགས་ནི། བདག་པས་བཤེམ་པར་བྱ་མི་འགྱུར། 1

གྲི་ཇོའི་ཡངས་པ་ཅན་དུ་སྟོན། སྤྱེའུའི་ཇོའི་ཇིང་ཞེས་བྱ་བའི་འགྲས།
ཁང་པ་བརྟེགས་པའི་ཁྲིམ་གསལ་ན། བཙམ་ལྷན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་པའི་ཚོ། 2

ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ལྷན་པ་ལས། སྤྱེས་བྱ་མཚོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ།
ཁྲིམ་བདག་དཔལ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་ནི། རྟོར་ཅན་ཞེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར། 3

དེ་ཡི་ཆུང་མ་ཚོས་ཀྱི་གྲོགས། ངང་ཆུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར།
བྱ་ནི་གཏོང་པོད་ཅན་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་མཐར་མ་བཤེན་ལའོ། 4

ཡངས་པ་ཅན་པའི་བྲམ་ཟེ་ནམས། འཚོགས་ནས་དེར་ནི་ངེས་པར་བྱས།
ཐམས་ཅད་བཙོགས་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས། མགྲོན་དུ་གཉིར་བྱ་གཞན་དུ་སྤོལ། 5

རྟོར་གྱིས་རྒྱགས་པས་གཅིག་གིས་ནི། གལ་དེ་རྒྱལ་བ་མགྲོན་གཉིར་བྱེད།
གཞན་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་བཤོགས་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཀྱན་གྱིས་འབྱུང་བར་བྱ། 6

དེ་དག་ངེས་པ་མ་གྲིས་ན། རྟོར་ཅན་མཚོག་གི་སྤུན་ཚོགས་ལྷན།
བཤོད་ནམས་ལྷན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས། མོང་ནས་རྒྱལ་བ་མགྲོན་གཉིར་བྱས། 7

नवतितमः पञ्चवः ।

मनःशुद्धिविधानेन दानेनातिलघीयसा ।

भवन्त्यलङ्घ्याः संकल्पैः सम्पदः सत्त्वशालिनाम् ॥ १ ॥

पुरा वृजिषु वैशाल्यां मर्कटाख्यहृदान्तिके ।

कूटागारगुहावासे जिने भगवति स्थिते ॥ २ ॥

बभूव धनिको नाम श्रिया गृहपति र्वृतः ।

समग्रपुण्यसंयोगात् पुरुषोत्तमतां गतः ॥ ३ ॥

पत्नी धर्मसखी तस्य शौलवत्यभिधाभवत् ।

वदान्याख्यश्च तनयः सुषा सत्यवती तथा ॥ ४ ॥

संहताः समयं चक्रुः तत्र वैशालिका द्विजाः ।

निमन्त्रणीयो भगवान् सर्वैः संभूय नान्यथा ॥ ५ ॥

एकश्चेत् कुरुते वित्तमदाज्जिननिमन्त्रणम् ।

सर्वैर्निर्वासनीयोऽसौ परेषां धर्मविघ्नकृत् ॥ ६ ॥

तेषां समयं मञ्ज्वा पुण्यवान् धनिकः स्वयम् ।

दिव्यसम्पद्युतश्चक्रे गत्वा जिननिमन्त्रणम् ॥ ७ ॥

བཅོམ་ལྷན་རང་ཉིད་དགེ་འདུན་དང་། ལྷན་ཅིག་ཁྲིམ་དུ་གཤེགས་པར་ནི།
ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཆོ་གྱས་ལྷན་དེ། དགའ་བས་རང་གི་ཁྲིམ་དུ་སོང་། 8

དེར་ནི་དེ་ཡིས་ལྷ་ལ་འོས། མཆོག་གི་འབྱུང་པའི་ཆོགས་ནམས་གྱིས།
རིན་ཅན་ལྷན་དང་ཡོ་བྱད་དང་། ཟས་གྱིས་གནི་བཙུང་བ་བྱས། 9

སྐབས་དེར་གཉིས་སྦྲེས་ཐམས་ཅད་ནི། འདུས་ནས་ཡོ་བྱད་ཆོགས་བསྐྱབས་པས།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དུང་སོང་ནས། གྱས་པས་མགྲོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས། 10

དེ་ནས་དེ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས། རབ་དང་བྲི་མེད་བསམ་པས་གསུངས།
སྡོན་དུ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ། ཞོར་ཅན་གྱིས་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར། 11

དེ་དག་ཐོས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས། མཆོད་པ་སྡོན་གྱི་ཉིན་བར་ལ།
རབ་དུ་ཉོག་ཅིང་དེ་དག་ནམས། རང་གི་ཁྲིམ་དུ་སོང་བའི་ཆོ། 12

ཞོར་ཅན་ཁང་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས། དག་སློང་ནམས་དང་བཅས་བྱོན་ནས།
ལྷ་ཡི་མདུང་ཕྱང་ཕྱན་སྐྱམ་ཆོགས། མཆོད་སྡོན་རབ་དུ་བཞེས་པ་མཛོད། 13

དེ་ཡི་རྒྱང་མས་ཉིག་གཞན་ཡང་། དེ་མཚུངས་ཡངས་པའི་དཔལ་གྱིས་ནི།
མཆོག་གི་ཡོངས་སློན་ཆོགས་ནམས་གྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས། 14

གསུམ་པའི་ཉིན་ལ་དེ་ཡི་བྱས། བཞི་པར་མཁའ་མས་གྲུལ་བ་ནི།
ངོ་མཆར་འབྱེང་པའི་ཡོངས་སློན་གྱི། ཉིན་སྐད་ནམས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་གཉེར། 15

स भक्तिमान् भगवता गृहाभिगमने स्वयम् ।
ससङ्गेनाभ्युपगते हृष्टः स्वभवनं ययौ ॥ ८ ॥

स तत्र दिव्यविभवः सभारै स्त्रिदिवोचितैः ।
रत्नासनोपकरणां सज्जां भोज्यभुवं व्यधात् ॥ ९ ॥

अचान्तरे द्विजाः सर्व्वे गत्वा भगवतोऽन्तिके ।
संभूय कृतसंभारा शक्रु भक्त्या निमन्त्रणम् ॥ १० ॥

तानुवाचाय भगवान् प्रसादविशदाश्रयः ।
पूर्व्वमेव ससङ्गोऽहं धनिकेन निमन्त्रितः ॥ ११ ॥

एतदाकर्ण्य यातेषु तेषु स्वभवनं शनैः ।
परं प्रतीक्षमाणेषु दिनं भगवतोऽर्चने ॥ १२ ॥

धनिकस्य गृहं गत्वा भगवान् सह भिक्षुभिः ।
दिव्याद्भुतर्द्धिसंभारं चक्रे भोज्यप्रतिग्रहम् ॥ १३ ॥

अन्येद्युरपि तत्पत्नी तत्तुल्यं विपुलश्रिया ।
दिव्योपभोगसंभारै भगवन्त मपूजयत् ॥ १४ ॥

तत्पुत्रेण तृतीयेऽह्नि चतुर्थे सुषया जिनः ।
आश्चर्य्यविभवाभोगै रूपभोगै निमन्त्रितः ॥ १५ ॥

ཡངས་པ་ཅན་པའི་ཚོགས་ནམས་ཀྱིས། རྟོན་པ་མཆོད་པའི་སྐབས་མ་ཐོབ།
 རོར་ཅན་ལ་ནི་རབ་ཁྲིས་དེ། གནས་ནས་དབྱང་བའི་ཅོས་པ་བྱས། 16

དེ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ། གཉིས་སྐྱེས་དེ་དག་ནམས་ལ་ནི།
 བདག་གིས་མ་ཤེས་ཞེས་བཟོད་ནས། རོར་ཅན་གྱིས་ནི་དང་བར་བྱས། 17

དེ་ནས་རོར་ཅན་རྒྱང་མར་བཅས། བྱ་དང་བཅས་ཤིང་མནའ་མར་བཅས།
 རྟོན་པས་ཆོས་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། བདན་པ་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར། 18

དེ་དག་རྟོན་བྱང་བསོད་ནམས་ནི། འབྱོར་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཆེ་བ།
 དུག་སྟོང་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་གསུངས་པ། 19

བ་ར་ཆ་སིར་རྟོན་བྱང་བ། བསྐྱེས་པ་འཕྲིང་རྒྱུད་མཐར།
 རྒྱ་གོས་ཉེན་པའི་དུས་སྟེན། མཆོག་དུ་དབུལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར། 20

རྒྱང་མ་ཡལ་འདབ་ཅན་ཞེས་དང་། བྱ་ནི་ལྷ་དྲུ་ལ་ཞེས་པ་དང་།
 མནའ་མ་པ་ཏ་ལ་ཞེས་པ། འདི་དག་དེ་ཡི་ཚོགས་པར་གྱུར། 21

ནས་ཞིག་དེ་དག་ཁྱིས་དང་ཉི། མེ་དོག་དགའ་ཚལ་རབ་མཛེས་ཤིང་།
 ཆེས་པ་དག་དུ་ཉིན་མོའི་མཐར། རང་སངས་རྒྱས་ནི་བཞུགས་པར་གྱུར། 22

དེ་དག་ཀུན་གྱི་མི་བདག་གི། གནས་སྟེན་གོས་གཉིས་རེ་མོས་ཀྱིས།
 མེ་དོག་སྤུལ་ནས་འོངས་པ་ཡིས། འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མཐོང་གྱུར། 23

अलब्धपूजावसरः शास्तु वैशालिको गणः ।
धनिकाय परं क्रुद्धा श्वक्रु निर्ष्कासनोद्यमम् ॥ १६ ॥

शासनात् सुगतस्याथ धनिकेन द्विजातयः ।
न मया ज्ञात इत्युक्त्वा तेन सर्व्वे प्रसादिताः ॥ १७ ॥

सपत्नीकोऽथ धनिकः सपुत्रश्च स्नुषान्वितः ।
धर्मदेशनया शास्तुः सत्यदर्शनं माप्तवान् ॥ १८ ॥

तत्पूर्व्वपुण्यवृत्तान्तं महाविभवविस्तरम् ।
भिक्षुभिर्भगवान् पृष्टः सर्व्वज्ञस्तानवोचत ॥ १९ ॥

वाराणस्यामभूत् पूर्व्वं मालिकः कमलाभिधः ।
दुर्भिक्षक्षपिते काले परां दुर्गतिमापितः ॥ २० ॥

पत्नी पल्लविका नाम पुत्रः कुवलयभिधः ।
पाटलाख्या स्नुषा चेति बभूवुस्तस्य संमिता ॥ २१ ॥

कदाचित् कुसुमारामे दिनान्ते तद्गृहान्तिके ।
प्रत्येकबुद्धः सन्तोषकान्ते विश्रान्तिमाप्तवान् ॥ २२ ॥

ते त्वेकवसनाः सर्व्वे पर्यायेण नृपालये ।
पुण्याणि दत्त्वा संप्राप्ता ददृशुस्तं प्रभामयम् ॥ २३ ॥

- གཞི་བཞིན་གཏོར་དེ་མཐོང་གྱུར་ནས། རྩ་མོ་དེ་ལ་མ་མེད་པ་ལོར་པ་ལ།
གཞི་གསུམ་པ་བཅད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏུ། དེ་དག་ལོར་མེད་གཏུང་པ་མཐོང་། 24
- བདག་ལྟ་བུ་གཞི་ལ་བཞོག་པ་ཀུན། མོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོ་ན་ཡོད་
མཚོན་ལོས་འདི་ཡི་ལུས་ཀྱི་མཚོག། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཞི་གཞི་པར་བྱས། 25
- དེ་རིང་གཏོར་གྱུར་གྱུ་ལ་ཤོ་ཡི། འཁོར་དུ་མི་འགྲོ་ཅེ་འདྲུང་འགྲུར།
ཞེས་པའི་དཔེ་མཚོག་དེ་དག་གིས། ལུས་ནས་མོས་ཀྱིས་དེ་ལ་མཚོན་། 26
- དེ་ཡི་བཞོན་ནས་སྤྲོད་ལས་གྱིས། འཕྲུང་གྱུར་པ་མཚན་འདི་ཉིད་ཅན་འདི།
ཅུང་མ་བྱ་དང་མཚན་མཚན་ལྟར། ལྟ་བུ་བྱ་དང་ལྟ་བུ་མཚན་པར་གྱུར་། 27
- ཅེས་པ་མཚོགས་སུ་ཀུན་མཐོན་གྱིས། བཤད་པ་མོས་ནས་དགེ་སྤྲོད་ནམས།
སེམས་ནི་དེ་མེད་ཅ་པ་དག། ལྷན་པའི་འཕྲུས་ལྷན་དཔལ་དུ་སེམས། 28
- དེ་ནས་ལུས་ཟེ་དེ་དག་ནསས། ཀུན་འཚོགས་གཏོང་པ་དེ་ཟེ་དག་གིས།
བཅོས་ལྟན་འདས་ནི་ཡང་དག་མཚོན། དགོ་པ་པ་པ་ལྟ་འཕྲུང་པར་གྱུར་། 29

དམན་ལྷན་རིན་ཅན་ཉིད་ནི་རྩ་ཡི་ཅེ།

དད་པས་ལྷན་པའི་རྩ་ཡང་རིན་པོ་མེད།

མཚོས་པ་དུ་མའི་ཉམས་སྤོང་ཉིད་ཡིན་ནི།

དགོ་པར་བྱུང་བའི་སྤྱན་ནི་སེམས་ཉིད་དོ།

30

ཞེས་པ་དགོ་པའི་དབང་པོས་ལུས་པའི་བྱུང་ལུས་སེམས་དབང་པོ་དེ་གསུམ་པ་བཞོན་པ་
དཔལ་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ལས་མོར་ཅན་གྱི་དོགས་པ་བཞོན་
པའི་ཡལ་འདབ་ལྟེ་དགྲ་ཅུ་པའོ།

तेजोनिधिं त मालोक्य प्रातः स्तत्पूजनीत्सुक्ताः ।
निर्द्दना स्ते व्यथां प्राप्नु श्छिन्नपक्षाः खगा इव ॥ २४ ॥

चतुर्णां विद्यतेऽस्माक मेकं सर्व्वस्व मम्बरम् ।
आच्छादयाम स्तेनैव पूज्यस्यास्य वरं वपुः ॥ २५ ॥

नाद्य राजकुलं नग्ना गच्छामः किं भविष्यति ।
इति ते समयं कृत्वा वस्त्रेण त मपूजयन् ॥ २६ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन धनिकोऽयं स मालिकः ।
जातो दिव्यप्रभावर्द्धिः पत्नीपुत्रक्षुषान्वितः ॥ २७ ॥

सर्व्वज्ञेनेति कथितं श्रुत्वा सपदि भिक्षवः ।
मेनिरे चित्तवैमल्यभूलां दानफलश्रियम् ॥ २८ ॥

तत स्ते ब्राह्मणाः सर्व्वे संभूय शुचिभोजनैः ।
भगवन्तं समभ्यर्च्य बभूवुः कुशलोज्वलाः ॥ २९ ॥

हेलार्पितं रत्नवनं तृणाग्रम्
अद्वावितीर्णं तृणमप्यनर्थम् ।
अनेकशोभानुभवं न वित्तम्
चित्तं निमित्तं शुभसम्भवानाम् ॥ ३० ॥

इतिज्ञेनेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
धनिकावदानं नवतितमः पल्लवः ॥

སྤང་བ་མེད་པའི་གནས་ནམས་དག་ཏུ་སྒྲོན་མེ་བཞིན།
ལེགས་པར་བཤད་པ་བདེན་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བར་བྱེད།
དེ་ཉིད་ཕྱིར་ནི་དགས་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ལས།
བདག་ཉིད་ཆེ་ནམས་དཔེན་པ་སྒྲོན་ལ་ཡིད་ཏུ་འོང་། 1

གང་ཆོ་གུད་ཀྱི་སྒྲེ་བའི་གནས། ཀྱུ་ཤའི་གྲོང་ཏུ་བཅོམ་ལྷན་འདས།
དགེ་བ་འཛོལ་བས་དགེ་སློང་ཆོགས། དག་བཅོམ་གནས་ལ་བཀོད་གྱུར་པ། 2

དེ་ཆོ་པན་ཅན་སྟན་པར་ཆོས། སྤྲེད་དགེ་སློང་ནམས་དག་གིས།
ལེགས་པ་ཤད་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི། དགས་པ་དང་ལྷན་རང་གིས་གསན། 3

དེ་ཡི་ལེགས་པ་ཤད་ལ་གཙགས་པ། དེ་མཐོང་དགེ་སློང་ནམས་ཀྱིས་ནི།
དེ་ལ་གསལ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། དེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་ཇི་ལྟར་དགས། 4

དགེ་སློང་ཆོགས་ཀྱིས་དེ་བཟོད་ཆོ། བཅོམ་ལྷན་རྒྱལ་བས་བཀའ་སྩལ་པ།
བདག་ནི་སྒྲེ་བ་གཞན་ཏུ་ཡང་། ལེགས་པ་ཤད་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ། 5

གྲོང་ཁྲིར་ཞི་ལྷན་དག་ཏུ་སྒྲོན། མི་བདག་གི་མི་ཞེས་བྱ་བ།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་བཅེ་བ་ཡི། ཡིད་འོང་གཉིན་ཏུ་གྱུར་པ་བྱུང་། 6

एक नवतितमः पल्लवः ।

सुभाषितं सत्यपथप्रकाशनं
करोत्यनालोकपदे सुदीपवत् ।
सदोपकारादत एव वल्लभं
विवेकचर्यासु महात्मनामपि ॥ १ ॥

कुशिपुर्ग्यां भगवता यदा मल्लजनास्पदे ।
अर्हत्पदं भिक्षुगणः प्रापितः कुशलैषिणा ॥ २ ॥

तदा कथयतां धर्मं भिक्षूणां मधुरं मिथः ।
स्वयं शुश्राव सुगतः प्रीतियुक्तः सुभाषितम् ॥ ३ ॥

सुभाषितव्यसनितां तां दृष्ट्वा तस्य भिक्षवः ।
त मूचु स्तव सर्व्वज्ञ कथ मल्लद्वचः प्रियम् ॥ ४ ॥

इत्युक्ते भिक्षुसङ्घेन भगवानभ्यधाज्जिनः ।
जन्मान्तरेष्वपि परं वल्लभं मे सुभाषितम् ॥ ५ ॥

शिववत्यां पुरा पुर्ग्यां शिवि नाम नरेश्वरः ।
बभूव सर्व्वभूतानां दयादयितवान्धवः ॥ ६ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་འགར་གནས་པའི། མི་ཡི་བསོད་ནམས་ཀྱང་གར་པ།

མཐོང་ནས་དེ་ཡི་སྒྲིང་སྒྲིབས་ནི། དྲག་དུ་མཚོན་སྒྲིན་བརྒྱ་པ་ཡོངས་༥

དེ་ནི་རིན་ཅེན་ཁང་བཟང་ཅིང་། འཛོགས་པའི་མི་བདག་ཅན་མོང་པས།

འཛོགས་ཅང་སྒྲིན་པོ་འི་གཟུགས་བསྐྱབས་ནི། དེ་ཡི་སྐུ་དྲུང་པ་འོད་

ཕྱོགས་སྒྲིས་༥

འདུ་བྱེད་མི་དྲག་གིན་དུ་གཡོ་བའི་སྒྲོག་རབ་རྒྱེས་པ་དག་དང་འཁྲུངས།

རབ་དུ་སྒྲིས་ཤིང་སྒྲིས་ཤིང་འཛོགས་པའི་ཡོངས་སྐུ་འདུར་བ་དག་ལ་རགས་༥

ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱོད་པ་ཆོད་ནས། སྤྱིད་པོ་དེ་ནི་མི་སྒྲིས་གྱུར།

ས་ཡི་བདག་པོས་ཐལ་སྐྱུར་ནས། བྱ་འཛམ་དེ་ལ་རབ་སྒྲིས་པ༥

དགོ་བ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྤྱོད། ཡིད་བདེ་སྒྲིག་མ་གསུང་བར་མཛོད།

བྱང་ཅུབ་ཡན་ལག་གྱུར་སྐད་དེ། སྒྲོབ་མར་གྱུར་ནས་བདག་ཅན་ནོ༥

དུལ་བས་དེ་སྒྲི་མི་བདག་ལ། སྒྲིན་པོ་ཡིས་ནི་རབ་སྒྲིས་པ།

གྱུ་དབང་སྒྲོབ་མ་འབྲས་བྱ་མེད། ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ༥

སྒྲོས་པས་བདག་ནི་ཡོངས་ཉེན་ཅིང་། བཀྲེས་པས་སྐུ་ནི་ཡོངས་སྐུ་ཉམས།

གྱུ་པ་པོ་བདག་ནི་སྒྲི་མ་ཡི། ཞེས་པ་འབའ་ཞིག་འདི་མི་འདོད༥

བཀྲེས་སྒྲོས་དག་གིས་གཟིར་གྱུར་པས། གང་ཞིག་ཅུང་ཟད་བདག་སྐྱེ་ནི།

སྒྲིག་མ་མཛོད་པར་ཡོངས་མི་ཉུས། བདག་ལ་སྐྱུ་ག་བསྐྱུ་ལ་ས་མཛོད་ཞིག་༥

तत्पुण्यशसनासीनैः स्वर्गमापूरितं नरैः ।
दृष्ट्वा शतक्रतुं ज्ञातुं सत्त्वं तस्य समाययौ ॥ ७ ॥

रत्नप्रासादशिखराक्रान्तं नृपति मेत्य सः ।
रक्षोरूपं विधायोग्रं तदग्राभिमुखोऽब्रवीत् ॥ ८ ॥

अनित्याः संसारा स्तरलतरविद्युद्युतिनिभाः ।
समुत्पन्नोत्पन्नप्रलयपरिणामप्रणयिनः ॥ ९ ॥

सुभाषितार्द्धमित्युक्त्वा तुष्णीमासीत् स राक्षसः ।
तं प्रणम्य क्षितिपतिः कृताञ्जलिरभाषत ॥ १० ॥

साधो सुभाषितस्यार्द्धं शेषं शंस मनःसुखम् ।
वाणीं बोध्यङ्गभूतां ते शिष्यो भूत्वा शृणोम्यहम् ॥ ११ ॥

इति ब्रुवाणं विनयान्नृपं प्रोवाच राक्षसः ।
त्वया शिष्येण राजेन्द्र निष्फलेन करोमि किम् ॥ १२ ॥

पिपासापरिभूतोऽहं क्षुण्णकुक्षिर्बुभुक्षया ।
नैतन्ममेषितं राजन् केवलं गुरुगौरवम् ॥ १३ ॥

क्षुत्तृष्णाव्याकुलतया यत्किञ्चित् प्रलपाम्यहम् ।
शेषं वक्तुं न शक्नोमि मा कृथा मे कर्दर्यनाम् ॥ १४ ॥

སྒྲིན་པའི་གདངས་ལྷན་རོ་ནི་འོས་པ་ཙན།

ལེགས་པར་བཤད་པ་རབ་དུ་བྱས་གྱུར་པ།

ཚིམ་ལ་བདེ་བ་ཉིད་བྱེད་འདི་དག་ནི།

ངེས་པར་བགྲེས་དང་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་མིན།

15

མོས་དང་གྲུ་དང་སྒྲིན་དང་གས་ངལ་བས་ཡོངས་འདི་དག་མཚན་སྒྱུ་བ་བྱེད་དང་།

ནོར་བུ་ཤེས་དང་འབྲུང་པོ་གདོན་ནད་དུག་དང་སྒྲོ་བ་ནི་བྱེད་དང་།

ས་འཛིན་བསྟེན་དང་ཅུ་གཏིར་སྒྲོལ་བར་བྱེད་དང་གསེར་འབྱུར་དག་དང་ཅིས།

འདི་དག་མ་ལུས་མཐར་བུག་འབྲས་ཤུ་མི་ནམས་དག་གི་བཟང་བ་ཡིན།

16

འབྲལ་ལ་བཅད་པའི་ཤ་དད་ནི། ཁྲག་དག་བདག་ལ་ཚིམ་བྱེད་པ།

འཚོ་མེད་སྒྲོམ་པས་བཅིངས་གྱུར་པ། ཁྱོད་ལས་ཤིན་དུ་ཉིད་པར་དགའ།

17

ཁྱོད་དང་ཉི་མར་བདག་ཅི་བྱེད། འགའ་ཞིག་ལ་ནི་སྤོང་དུ་འགྲོ།

ཟས་དང་གནས་ནི་མཚུངས་པ་ཡི། ཅེད་མོ་དང་ནི་གདམ་དག་མཛོས།

18

ཞེས་དེས་བཞེད་ཚོ་མི་བདག་ནི། བྱས་དང་བཅས་པས་དེ་ལ་སྒྲུས།

རང་གི་ལུས་ནི་རབ་བཅད་པའི། ཁྲག་དང་ཤ་ནི་ཁྱོད་ལ་བྱིན།

19

གྲུ་ཆེ་སྒྲོ་གྲོས་ལྷན་པ་ཁྱོད། དེ་ནི་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་དང་པོ་འདི་སྒྲོ།

ཁྱོད་གྱི་ལེགས་བཤད་བྱང་འདས་གྱི། བྱོང་ཁྱིར་གྱི་ནི་ལམ་གྱི་མཚོག།

20

གྲུལ་པོ་སྒྲུ་བས་འདི་བཞེད་ཚོ། མཚན་མོ་གྲུ་བས་དེ་ལ་སྒྲུས།

སྒྲོ་གྲོས་བཟང་པོ་གྱུར་དུ་ཉིན། དས་བཅས་པ་དག་སྒྱུན་པར་མཛོད།

21

माधुर्य्यधुर्य्याणि रसोचितानि
सञ्चार्य्यमाणानि सुभाषितानि ।
नैव क्षुधं न क्षपयन्ति तृष्णा
मेतानि तृप्तस्य सुखप्रदानि ॥ १५ ॥

श्रुतं गीतं काव्यं श्रमपरिचयः कौतुकविधिः
मणिज्ञानं भूतग्रहगदविषोन्मादशमनम् ।
नृणां भृभृत्सेवा जलधितरणं हेमकरणम्
तदेतत् पर्य्यन्ते गणित मखिलं भोजनफलम् ॥ १६ ॥

सद्यःकृत्तस्य रुधिरं मांसश्च मम तर्पणम् ।
अहिंसावद्वनियमात् त्वत्त स्तदतिदुर्लभम् ॥ १७ ॥

गच्छामि याचितुं कञ्चित् त्वत्समीपे करोमि किम् ।
क्रौडाकथाश्च शोभन्ते तुल्याहारविहारयोः ॥ १८ ॥

इत्युक्त स्तेन नृपति स्त मभाषत सादरः ।
निजदेहसमुत्कृत्तं साष्टङ्मांसं ददामि ते ॥ १९ ॥

त्वं प्रतीत्यसमुत्पादपूर्व्वार्द्धं समुदाहर ।
निर्व्वर्णनगरस्याग्र्यः पन्था तव सुभाषितम् ॥ २० ॥

इत्युक्ते राजचन्द्रेण त मुवाच क्षपाचरः ।
श्रूयतां सुमते तूर्णं दीयताञ्च प्रतिश्रुतम् ॥ २१ ॥

འདྲ་བྱེད་མི་དྲགས་ཤིན་དུ་གཡོ་བའི་སློབ་རབ་མཛེས་པ་དག་དང་མཚུངས།
 རབ་དུ་སྦྱིས་ཤིང་སྦྱིས་ཤི་འཛིག་པའི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་པ་དག་ལ་ཆགས།
 དེས་བསྐྱེད་འཁོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱར་བས་སློབ་ཆགས་དག་ནི་དབང་བུལ་ཞིང་།
 ངལ་དུ་བ་ལྷན་པ་ནས་ལ་ཉིར་ཞི་འགོག་པས་ངལ་སོ་སྤྱིར་བར་བྱེད། 22

དེ་དག་སློབ་ནས་མི་བདག་ནི། དགའ་མགུ་མིག་དག་རབ་རྒྱས་པས།
 རང་གི་ལུས་ནི་བཅད་པའི་ཤ། ཁྲག་དང་བཙས་པ་དེ་ལ་བྱིན། 23

རང་ཤ་བཅད་ཅིང་བཅད་ཅིང་ནི། སྤྱིར་བར་བྱེད་པ་ས་བདག་གི།
 སྦྱིང་སྦྱོབས་ནས་འགྱུར་མེད་པ་ཡིས། མཚན་མོ་རྒྱ་བ་ལ་མཚན་གྱུར། 24

དེ་ཡིས་ལུས་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། ཤ་ཟ་དག་ལ་ཤ་བྱིན་ནས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྦྱོལ་བ་ལ། སྦྱོན་ལས་མི་ཡི་བདག་པོས་བྱས། 25

དེ་ནས་དེ་ལ་གཟུགས་པ་ལས། འབྱོར་འཛིག་སྤོ་པོ་འི་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱས།
 ཁྱོད་ཀྱི་གནད་ནི་བཅད་པ་ལ། གདུང་བས་མི་དགའ་བསྐྱེད་དཔེ་ཅི། 26

སྐབས་གསུམ་རྒྱལ་པོས་བྲིས་པ་ན། རྒྱལ་པོ་འི་རྒྱལ་པོས་དེར་སྦྱས་པ།
 ལུས་ཀྱི་གཞན་ལ་པན་པ་དག། བྱས་ལ་བདག་ནི་མི་དགའ་མེད། 27

གལ་དེ་གདུང་བ་དག་ལ་བདག། རྣམ་འགྱུར་མེད་ན་བདེན་པ་དེས།
 བདག་གི་ལུས་འདི་སྦྱོན་གཟུགས་བཞིན། མ་མེད་བསོས་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། 28

अनित्याः संसारा स्तरलतरविद्युद्युतिनिभाः
समुत्पन्नोत्पन्नप्रलयपरिणामप्रणयिनः ।
तदुत्थे जन्तूनां भ्रमणपरिवर्तैः भ्रमवतां
निरोधाद्विश्रान्तिं दिशति विवशाना मुपशमः ॥ २२ ॥

शतदाकर्ण्य नृपतिः ग्रहर्षोत्फुल्ललोचनः ।
ददौ स्वदेहं मुत्कृत्य तस्मै मांसं सशोणितम् ॥ २३ ॥

उत्कृत्योत्कृत्य ददतः स्वमांसानि महीपतेः ।
निर्विकारेण सत्त्वेन विस्मितोऽभून्निशाचरः ॥ २४ ॥

स दत्त्वा सर्व्वगात्रेभ्यः पिशितं पिशिताशिने ।
प्रणिधानं व्यधात् सर्व्वसत्त्वसन्दारणे नृपः ॥ २५ ॥

तत स्तं प्रणयादूचे रक्षोरूपः पुरन्दरः ।
अपि ते मर्म्मविच्छेदे विषादजननी व्यथा ॥ २६ ॥

पृष्ट स्त्रिदशराजेन राजराज स्त मब्रवीत् ।
न विषादोऽस्ति मे देहे परोपकरणीकृते ॥ २७ ॥

व्यथायां निर्विकारोऽहं यदि सत्येन तेन मे ।
निर्ब्रणस्वस्थमेवास्तु पूर्वरूपमिदं वपुः ॥ २८ ॥

ཅེས་སྒྲུབ་ས་ཡི་བདག་པོ་ཡི། བདེན་པའི་ཚིག་ནི་བཟོད་པ་ལས།
 འབྲེལ་ཉིད་ལྷན་ནི་སྒྲིན་གྱི་གཟུགས། མ་དང་བལ་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར། 29
 མཁའ་ལ་རྒྱ་བས་མེད་ཀྱི་ཆར། ཡངས་པས་དེ་ནི་གཡོགས་བྱས་ཤིང་།
 ལྷ་ཡི་དབང་པོས་སྒྲིན་པོ་འི་གཟུགས། ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། 30

བརྒྱ་བྱིན་སྟོང་སྟོངས་ལྷན་པ་ཡིས། མི་བདག་ལ་ནི་དང་བྱས་སོ།
 དེ་ཡི་ལེགས་པ་ཤད་བཏུད་ཅི་ཡི། ཉམས་སྟོང་ས་ཡི་བདག་པོས་བསམས། 31

ང་ཉིད་སྒྲིན་གྱི་སྟེ་བ་ལ། མི་དབང་ཤི་བེ་དེར་གྱུར་ནས།
 དེ་ལྟར་སྟོག་གི་ཟོང་གིས་བདག། ལེགས་པ་ཤད་ལ་ནི་དགའ་བར་གྱུར། 32

རང་གི་སྟེ་བ་གཞན་གྱི་གཏམ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དག།
 ཐོས་ནས་ཡ་མཚན་ལྷན་པ་ཡི། དག་སྟོང་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། 33

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་ལ་ལས་ནི་ལེགས་པ་ཤད་ཀྱིས་
 * གསལ་སྟོན་མ་ལྟ་བུར་སྟོད།

ལེགས་པ་ཤད་བཏུད་ཅི་འི་རོ་ནི་ཉམས་སྟོང་ལྷན་པས་
 མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཆར་དག་འབབས།

ལེགས་པ་ཤད་དོན་གཉིས་ལྷལ་ལ་གཉིས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་
 དག་ཀྱང་དོན་གཉིས་ཉིད་ཏུ་འགྱུར།

དེ་སྐད་དམ་པ་ནམས་ལ་ལེགས་པ་ཤད་དང་མཚུངས་
 དགའ་བ་ཅི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། 34

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བཟོད་པ་
 དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་ཤི་བའི་ལེགས་པ་ཤད་ཀྱི་དོགས་པ་
 བཟོད་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་དགུ་ཅུ་ཙུ་གཅིག་པོ།

इति ब्रुवाणस्य भुवः पत्युः सत्योपयाचनात् ।
सहसैव वपुः पूर्वरूपं निर्व्रणतां ययौ ॥ २६ ॥

तं पुष्पवर्षे विपुलै श्लाघमानं नभश्चरैः ।
रक्षोरूपं परित्यज्य प्रशशंस सुरेश्वरः ॥ ३० ॥

प्रसाद्य नृपतिं याते दृष्टसत्ये शतक्रतौ ।
अचिन्तयत् सुधास्वादं भूपति स्तत् सुभाषितम् ॥ ३१ ॥

शिवि नरेश्वरः सोऽहं मभवं पूर्वजन्मनि ।
इति प्राणपणेनाभूद्वल्लभं मे सुभाषितम् ॥ ३२ ॥

तथागतेन कथितां जन्मान्तरकथां निजाम् ।
आकर्ण्य भिक्षवः सर्व्वे प्रशशंसुः सविस्मयाः ॥ ३३ ॥

दृष्टादृष्टसुखे सुभाषितरुचि मार्गे प्रदीपायते ।
संवादेन सुभाषितामृततरसः प्रीतिं परां विन्दति ।
सर्व्वज्ञोऽपि सुभाषितार्थविषये यात्यर्थनीयोऽर्थितां
तस्मान्नास्ति सुभाषितेन सदृशं किञ्चित् सतां वल्लभम् ॥ ३४ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शिविसुभाषितावदान मेकनवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པའོ།

ཐུ་མ་ནམས་ཀྱི་མདུན་དག་ཏུ་ཡང་ཡིན་དུ་ཐུ་མའི་གནས་སུ་ཆེ།
འབྱུང་བོ་ནམས་ནི་འཛིན་བྱེད་མཐའ་དག་རོ་ཡི་སྙིང་བོ་རབ་དུ་བསྐྱུན།
ལུས་ནི་མཛའ་གཙུགས་བཞིན་དུ་རྒྱས་བྱེད་སྐབས་གསུམ་ཚུ་བོ་གཙང་བའི་ལུས།
མ་དེ་ཉིད་ནི་དག་དུ་མཁས་པས་མཆོད་བྱ་ཡིན་གྱི་ནོར་འཛིན་མིན། 1

མཉན་ཡོད་དག་གི་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ། དགའ་བར་རྒྱལ་བས་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས།
རབ་དུ་བསྐྱུན་ནས་མདོར་བསྐྱུས་པ། སྤྲུང་ཡང་དག་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་གསུངས། 2

པ་མ་མཆོག་དུ་ཚངས་པ་སྟེ། གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་དག་གི་གྲོགས།
གང་ཞིག་དེ་མཆོད་ཆོས་ལྡན་པའི། རིགས་དེ་བསྐྱུགས་པར་འོས་པ་ཡིན། 3

འཛིན་དེན་གསུམ་ན་བདེན་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་མེད།
འཆོ་མེད་མཚུངས་པའི་ཆོས་ནི་གང་ནའང་མེད།
ཐུ་མ་ལྷི་བ་པ་ལས་གཞན་ཡོད་མིན།
ཐུ་ཡི་མཆོག་མི་མ་ལས་གཞན་པ་མིན། 4

གང་ཞིག་ལྷག་པར་གྲུས་པ་རབ་རྒྱས་པས།
ཐུ་མའི་ཞལ་གྱི་པ་རྒྱ་རྩེད་མི་བསྟེན།
དེ་དག་མཆོག་དུ་ཆུར་སྟེད་འབའ་ཞིག་གིས།
འབྱུག་ངོགས་ཀྱན་དུ་སོང་ཡང་འབྲས་བུ་མེད། 5

गुरूणामप्यग्रे गुरुतरपदे सैव महती
सदा सद्भिः पूज्या त्रिदशतटिनीपावनतनुः ।
धरित्री भूतानां सकलरससारप्रसविनी
शरीरं पुष्पाति प्रणयमिव माता न वसुधा ॥ १ ॥

आवस्थ्यां विस्तरतरं धर्मं जेतवने जिनः ।
प्रतिपाद्य पुन भिक्षुसंघं संक्षिप्त मब्रवीत् ॥ २ ॥

पितरौ परमं ब्रह्म जङ्गमः पुण्यसङ्गमः ।
कुलानि तानि धन्यानि येषां धर्मं स्तदर्चनम् ॥ ३ ॥

सत्योपमं नास्ति तप स्त्रिलोके
न क्वाप्यहिंसासदृशोऽस्ति धर्मः ।
गुरु र्गरीयान् न पितुः परोऽस्ति
मातुः परं दैवत मस्ति नान्यत् ॥ ४ ॥

सेवितं प्रसभभक्तिनिर्भरैः
पादपुष्करयुगं गुरो र्न यैः ।
ते परं जलरुचैव केवलं
सर्व्वतीर्थगमनेऽपि निष्फलाः ॥ ५ ॥

བདེ་བས་བསྟན་བྱ་ཕྱི་རོལ་མི་བྱོགས་དྲག་དུ་བཟོད་པ་འཛོན།
 དྲག་པོ་འི་བདུལ་ཞུགས་ལ་སོགས་ངེས་པས་གདུང་བ་སྟེར་མི་བྱེད།
 གྲུས་པའི་རིམ་གྱོ་རྩང་དུ་ལ་ཡང་མི་རྩང་འབྲས་བྱ་སྟེར།
 ས་དང་ས་དང་སཉམ་པའི་གྲ་ས་གསུམ་པ་ཡོད་ས་ཡིན།

6

ལེགས་བྱས་དོན་སྟོན་བྱེད་བས་སྟོབ་དཔོན་དྲག་དུ་སྤྲུལ་མའོན་པར་
 དགའ་མི་བྱ།

སྟོག་ནམས་སྟེར་བྱེད་གྲ་ས་ནམས་ཀྱི་གྲ་ས་པ་ནི་ཇི་ལྟར་མཆོད་མི་བྱ།
 དེ་བས་ཀྱང་ནི་མཆོག་དུ་སྐད་ཅིག་མངལ་གྱི་ཁྱར་བརྒྱང་མ་ཡི་ངལ་དུ་བ་ལ།
 བྱ་ལོན་དག་པར་སྐྱབ་བྱེད་བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ཅི་ཡིས་དག་པ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར།

7

དཔེན་པ་ས་སྟོན་སྟོན་པའི་ཆོགས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་གྱུར་པ།
 གང་གི་ས་ལ་སྐྱད་པའི་ཆ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱབ་བྱེད་པ།
 སྟོན་པའི་བདུལ་ཞུགས་དེ་ཡི་སྤྱི་པོར་རལ་པའི་ཆོགས་དག་ནི།
 རབ་འབར་མེ་ཡི་དྲ་བའི་ཅེ་མོའི་ཆོགས་པ་དག་དུ་འགྱུར།

8

སྟོ་བ་གཞན་དུ་མ་ལ་ནི། སྟོད་པར་བྱེད་པ་བདག་གིས་ཀྱང་།
 སྟོན་དཔོན་རང་བཞིན་མི་འདོད་པ། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་གདུང་བ་ཐོབ།

9

པ་ར་ཁ་སི་དག་དུ་སྟོན། བིས་བདག་མཛའ་པོ་ཞེས་པ་བྱུང་།
 དེ་ཡི་རྩང་མ་ཞོར་འཛོན་མ། ཞེས་པ་གིན་དུ་ཡིད་འོང་གྱུར།

10

सेव्यः सुखैरविमुखः सततं क्षमाभूः
तीव्रव्रतादिनियमै रवितीर्णशोषः ।
अल्पेऽप्यनल्पफलदः प्रणयोपचारे
मातुः पितुश्च न समोऽस्ति गुरुस्तृतीयः ॥ ६ ॥

आचार्यः सुकृतार्थदेशिकतया कैर्नाभिवन्द्यः सदा
प्राणानां जनकः कथं न जनकः पूज्यो गुरुणां गुरुः ।
तच्चापि क्षणगर्भधारणभरकेशस्य मातुः परं
केनान्दण्डविधानपुण्यनिचयेनासाद्यते निर्दृतिः ॥ ७ ॥

मातुर्निकारकणमप्यविवेकपाक
सम्प्राप्तपातकुशलः किल यः करोति ।
तस्य ज्वलज्ज्वलनजालशिखाकलापः
पापव्रते भवति मूर्ध्नि जटाकटप्रः ॥ ८ ॥

विकारकारिणा मातुर्मयाप्यपरजन्तानि ।
पापशपमयस्तापः प्राप्तः पर्यायवैशसः ॥ ९ ॥

वाराणस्यां गृहपतिर्मैत्रो नाम पुराभवत् ।
पत्नी वसुन्धरा नाम तस्याभूदतिवल्लभा ॥ १० ॥

དེ་ཡི་བྱ་ནམས་སྦྱིས་ཅས་ན། ལཱ་པ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་ཆོ།
ན་ཚོད་མཐའ་ཅ་བྱ་དག་ནི། དཔལ་དང་ལྷན་པ་གཅིག་བཅས་གྱུར། 11

དེ་ཡང་འཆི་བས་འཇིགས་པ་ཡི། ས་ཡི་བྱ་མོ་ཞེས་པར་དགས།
དེ་ཡི་མཛའ་པོའི་བྱ་མོ་ཞེས། གྱིས་པ་དེ་ནི་གྲགས་པར་གྱུར། 12

དེ་ཡི་པ་ནི་གྱ་མཚོ་ཅུ། སོང་ཞིང་གི་བར་གྱུར་པའི་ཆོ།
བྱ་གཅིག་པ་ཉིད་མ་ཡིས་ནི། གཏིར་དང་མཚུངས་པ་དག་ཏུ་བསྐྱེདས། 13

རིགས་ཀྱི་རིམ་པས་འོངས་པ་ཡིས། སྤྱིང་ཏུ་འགོ་བ་བརྒྱུག་ནས་དེས།
དེ་ལ་མཚོ་ཐབས་རང་ལྟལ་ཏུ། འོས་པས་རྒྱང་ཏུ་འཛོང་བ་བསྟན། 14

དང་པོར་ཚོང་ལས་སྦྱིས་པ་ནི། ཀླུ་པ་ཁ་བཞི་དག་དང་།
དེ་ནས་ཉི་མ་གཞན་ལ་ནི། དེ་ལས་གཉིས་འགྱུར་བཞི་འགྱུར་དང་། 15

དེ་ནས་བརྒྱད་འགྱུར་དག་ཀྱང་རྟེན། ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་མ་ལ་བྱལ།
དེ་ནས་སྤྱིང་བགོད་རིགས་ལ་ནི། འོས་པ་ཐོས་ནས་འདོད་ལྷན་གྱུར། 16

གྱ་མཚོར་འགོ་བ་ཙོམ་པ་ཡི། ཚོགས་ལ་ཆགས་གིང་གྲས་ལྷན་དེ།
མ་ཡིས་བརྒྱུག་པར་གྱུར་མེད་ཀྱང་། བརྒྱུག་པ་ཉིད་ཏུ་ཁས་མ་སྤངས། 17

དེ་ནས་མ་ནི་བྱ་ངན་གྱིས། འཁྲུགས་གིང་ཀང་པ་ལ་འབྱེལ་བས།
གྲུག་པ་དེ་ཡི་དཔལ་བཞིན་ཏུ། ཀང་པས་རབ་ཏུ་སྤངས་ནས་སོང་། 18

जातमात्रेषु पुत्रेषु तस्याः प्राप्तेषु पञ्चताम् ।
पश्चिमे वयसि श्रीमानेकः स्तुनु रजायत ॥ ११ ॥

विपत्तिभीत्या तस्यापि कन्यानामाकरोत् पिता ।
मैत्रकन्यकनामासौ तेनाभूद्विश्रुतः शिशुः ॥ १२ ॥

समुद्रगमने तस्य जनके निधनं गते ।
एकपुत्रैव जननी निधितुल्यं ररक्ष तम् ॥ १३ ॥

कुलक्रमागतां तस्य द्वीपयात्रां निवार्य सा ।
आदिदेश स्वदेशार्हां स्वल्पविक्रयजीविकाम् ॥ १४ ॥

स पूर्वविक्रयोत्पन्नं कार्षापणचतुष्टयम् ।
ततो द्विगुणं मन्यस्मिन् दिनेऽप्यथ चतुर्गुणम् ॥ १५ ॥

ततश्चाष्टगुणं लाभं सर्वं मात्रे न्यवेदयत् ।
कुलोचितां द्वीपयात्रां श्रुत्वाभूदथ सोत्सुकः ॥ १६ ॥

समुद्रगमनारम्भसम्भाररससादरः ।
स मात्रा वार्यमाणोऽपि नामन्यत निवर्त्तनम् ॥ १७ ॥

ततः स पादपतितां जननीं शोकविह्वलाम् ।
दृष्टः श्रियमिवोत्सार्थं चरणेन विनिर्ययौ ॥ १८ ॥

དང་པོར་བྱིས་པ་འབྲུལ་ཞིང་ཡི་གེ་བྱེད་བརྗོད་ཡིད་འོང་བརྟུན་ཅིའི་

ཆར་དག་འབབས།

དེ་ནས་དུལ་བའི་ཡིད་ལ་དེ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱིས་པ་བསྐྱེད་ཡིས་དགའ་བ་འཛིན།

བྱི་ནས་མི་བཟད་ལང་ཚོ་འི་ཚ་བ་བྲག་པོས་བཟང་བ་དག་ཏུ་སྦྲེལ་བྱེད་མཁས།

གསལ་བར་ནག་པོ་བཅེགས་པ་ལྷན་ཅུབ་ངན་བའི་བྱ་ཡིས་སྦྱག་

བསྐྱེད་པ་བྱེད་བར་བྱེད། 19

རིན་ཅེན་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེ། མ་ཡི་བྱ་ངན་ཡངས་པར་བཞིན།

གྱ་མཚོ་འི་བྱང་ཏུ་བྱིན་ནས་ནི། གཟིངས་ལ་རབ་ཏུ་ཞོན་དེ་སོང་། 20

དེ་ནས་དེ་ཡི་གཟིངས་ཆེན་ནི། རབ་ནོ་ཆུ་སྤོང་སེན་མོ་ཡིས།

སོག་ལ་བྲག་པོས་བྲལ་བར་བྱས། འཇུག་ངོགས་དག་ཏུ་ཞིག་པར་གྱུར། 21

ཆོ་བྱས་རབ་འཕྱར་དེ་ཡིས་ནི། མ་ཡི་བསམ་བཅོམ་ཁྲར་ལྗིད་བས།

གཟིངས་ནི་ཞིག་པར་གྱུར་བ་དེས། དམོད་པ་བཞིན་དུ་སྤོངས་པ་བྱོབ། 22

དེ་ནས་ཤིང་གི་ཚལ་བ་བྱོབ། དལ་གྱིས་འདུ་གཤིས་བྱོབ་པ་དེས།

ཅུ་གཏོར་གྱི་ནི་ངོགས་བྱིན་ནས། ནགས་ཚལ་ཆེན་པོ་འི་ནང་དུ་ཞུགས། 23

གཅིག་བྱ་བཏན་ཉམས་འགོ་བ་དེས། སྦྱོ་བོ་མེད་པར་ཡུན་རིང་ན།

གྲོང་ཁྲིར་ཅེ་དགའ་ཅན་ཞེས་པ། དགའ་བ་མཚོག་ནི་བྱོབ་པར་གྱུར། 24

བཞིན་རས་རྩ་ཟེར་ཚོགས་ནམས་གྱིས། རྩ་བའི་འོད་ནི་སྦྱོ་བྱེད་པ།

ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་བཞི་དག་གིས། བྱས་བཅས་མགྱོན་ནི་བྱས་པ་དེ། 25

पीयूषं खलितार्द्धवर्णललितालापैः शिशु वर्षति
 प्रीतिं स्फूततरां मनोरथशतैर्द्विते विनेय स्ततः ।
 पश्चादुत्कटयौवनोष्मविकटाहङ्कारवादी पटुः
 दुष्पुत्रः स्फुटकालकूटकटुकः कष्टां करोति व्यथाम् ॥ १९ ॥

विपुलं जननीशोकमिव प्राप्य स सागरम् ।
 समारुह्य प्रवहणं ययौ रत्नार्जनोत्सुकः ॥ २० ॥

मकरस्फारनखरक्रूरक्रकचदारितम् ।
 तत स्तस्य प्रवहणं कूले प्राज्य मभज्यत ॥ २१ ॥

तस्योत्सिक्तमते मातु राशाभङ्गगुरो भ्ररात् ।
 भग्ने प्रवहणे तस्मिन् मोहः शप इवाभवत् ॥ २२ ॥

ततः फलहकावाप्या शनैः संज्ञा मवाप्य सः ।
 तीर मासाद्य जलधे र्जगाहे गहनं महत् ॥ २३ ॥

एकाकी हारितधृतिः स व्रजन् विजने चिरात् ।
 रम्यं रमणकं नाम नगरं दिव्य माप्तवान् ॥ २४ ॥

अप्सरोभि श्वतसृभि र्वदनेन्दुत्विषां चयैः ।
 ज्योत्स्नापूरं सृजन्तीभिः कृतातिथ्यः स सादरम् ॥ २५ ॥

གསེར་གྱི་རྩེང་བྱ་དག་གིས་འགྲམ། རིན་ཅེན་འབྲི་གིང་དགའ་བའི་ཚལ།
 རོར་བུའི་ཁང་པ་བྲི་སྟན་ཅན། དེར་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་ལྡན་པར་གྱུར། 26

གྲུང་པ་དག་ནི་བདེ་བའི་མཐའ། སྟན་ཚལ་ཉེན་མོངས་དག་ལ་མཛོལ།
 ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་རེ་མོས་གྱིས། ཇེས་པ་ཉིད་དུ་འཁོར་བ་ཡིན། 27

དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་ལ་ཆགས་པའི། རི་དགས་མིག་ཅན་དེ་དག་རྣམས།
 དེ་དང་རེལ་བས་ཡུན་རིང་དུ། སྐལ་བཟང་དོན་བྱས་ཉིད་དག་ཐོབ། 28

བྲོད་གྱིས་གྲོང་བྲིར་སྒྲ་ཡི་ལམ། བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་སྤང་བྱུའོ།
 དེ་དག་གིས་བརྗོད་ཆོ་ན་དེ། ལྷག་པར་དེ་ནི་འགྲོ་འདོད་གྱུར། 29

རང་དབང་མངོན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། ཇེས་པར་བསྐྱམས་པའི་མི་མཐུན་སྤྱོགས་།
 སྤྱོག་ཆགས་རྣམས་ནི་བཀག་པ་ལ། སམ་ཆེར་གྲུས་པ་སྒྲག་པར་འཕེལ། 30

དེ་ནས་དག་མཚན་གྱིས་བྲངས་དེ། རྩོམ་སྤྱོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ནས།
 མོང་བས་དྲག་དུ་སྤྱོས་ཞེས་པར། རྩོམ་གྲོང་བྲིར་གཞན་པ་ཐོབ། 31

དེར་ནི་དེ་བཞིན་སྒྲ་མོ་བརྒྱད། སྤྱད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་རྣམས་གྱིས།
 དེ་ལ་རིམ་གྱི་འེ་བཞེད་པ་དག། དེ་ལས་སྒྲག་པ་ཡུན་རིང་བྱས། 32

དེ་དག་རྣམས་གྱིས་རིམ་པ་དེས། རྩོམ་ལམ་ནི་བཀག་པ་ན།
 དེ་ནི་དག་མཚན་ལས་མོང་བས། གྲོང་བྲིར་གསུམ་པ་དགའ་བྱེད་ཐོབ། 33

हेमपुष्करिणीतीरे रम्ये रत्नलतावने ।

मणिमन्दिरशय्यासु तत्र सम्भोगवानभूत् ॥ २६ ॥

विपदः सुखपर्यन्ताः क्लेशप्राप्ताश्च सम्पदः ।

अवर्त्तिन्यो भवन्त्येव पर्यायेण शरीरिणाम् ॥ २७ ॥

रतिभोगप्रणयिना तास्तेन हरिणेक्षणाः ।

रममाणाश्चिरं प्रापुः सौभाग्यस्य कृतार्थताम् ॥ २८ ॥

नगरे दक्षिणः पन्था वर्ज्यः सर्वात्मना त्वया ।

इत्युक्तं स्ताभिरधिकं सोऽप्यभूद् गमनोत्सुकः ॥ २९ ॥

कामं नियमवामस्य स्वाधीनानभिलाषिणः ।

प्रायेण बर्द्धते जन्तो निर्षेधेनाधिकादरः ॥ ३० ॥

ततः स कौतुकाकृष्ट स्तेन दक्षिणवर्त्मना ।

व्रजन् प्राप सदामत्तं नाम दिव्यं पुरं परम् ॥ ३१ ॥

अष्टावप्सरसस्तत्र तदङ्गो ग्यत्व मागताः ।

तस्योपचाररचनां चिरं चक्रुस्ततोऽधिकाम् ॥ ३२ ॥

ताभिः क्रमेण तेनैव निषिद्धे दक्षिणेऽध्वनि ।

स कौतुकाङ्गतः प्राप तृतीयं नन्दनं पुरम् ॥ ३३ ॥

དེར་ནི་རིས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། ཅེ་དགས་ནས་པར་རོལ་དེ་ལ།
ལྷ་མོ་བཅུ་དྲུག་དགའ་མ་གྱུ་ཡིས། ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱད་བྱ་ཉིད་ཀྱུར། 34

དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཀལ་པ་ཡི། ལྷ་ཡི་ལས་ནས་སོང་གུར་པ།
གྲུས་བཅས་དེ་ཡིས་ཁང་བཟང་ནི། ཚངས་པའི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་ཕྱིན། 35

དེ་ནས་དེར་ཡང་ལྷ་མོ་གཞན། སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས།
རྣལ་བཟང་གིས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། དེ་བཞིན་ལྷོ་ཡི་ལས་ནས་སོང་། 36

དེ་ནི་སོང་བས་མི་བསྐྱུན་པའི། གྲོགས་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱི་གནས།
ལྷགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྩལ་པོ་ཡིས། གྲོང་ཁྲིར་ངན་འགྲོ་མང་པོ་ཐོབ། 37

དེར་དེ་ནང་དུ་ལྷགས་པ་ན། རིས་པས་ས་ལ་སྟོན་ནམས་ནི།
སྤྱེའི་དག་གིས་བསྐྱེདས་པ་བཞིན། མཚམས་མེད་བསྐྱེདས་པ་ཉིད་ཀྱུར། 38

དེ་ཡི་ནང་ན་སྐྱེས་བྱ་ནི། ལུས་ཆེན་གནས་པ་དེ་ཡིས་མཐོང་།
མཐའ་དག་ཉན་མོངས་སྟོན་ནམས་ཀྱིས། སྟོན་ནི་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་བཞིན། 39

བཅོངས་ཤིང་རྒྱན་དུ་བྲག་རྒྱན་འབབ། དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་འཁོར་ལོ་ནི།
ནོན་པོ་འབར་བས་དཀྱིགས་པ་དག། ཡོངས་སྤྱོད་འཁོར་བ་མཐོང་བར་གྱུར། 40

རང་གི་མགོ་ལས་ཟགས་པ་ཡི། རྣམ་བྲག་གིས་ནི་ཟས་བསྐྱེདས་པ།
དེ་མཐོང་དྲག་པོ་འི་ཡིད་བྱང་ནས། མཚའ་བོ་འི་བྱ་ལོས་རབ་སྐྱེས་པ། 41

घौडशप्सरस स्तस्य रतिभोगोपभोग्यताम् ।
तत्र क्रमेण तेनैव ययुस्त्रौला विलासिनः ॥ ३४ ॥

ताभि निर्षिद्धेन पुन र्दक्षिणेन पथा व्रजन् ।
ब्रह्मोत्तराख्यं प्रासाद माससाद स सादरः ॥ ३५ ॥

द्वात्रिंशदेव संप्राप्य तत्राप्यप्सरसः पराः ।
सम्भोगसुभग स्तद्वद्ययौ दक्षिणवर्त्मना ॥ ३६ ॥

स व्रजन् नगरं प्राप दुर्गप्राय मयोमयम् ।
परुषं खलसौहार्दं मिवायासचयाशयम् ॥ ३७ ॥

तस्य तत्र प्रविष्टस्य क्रमाद्वाराणि भूमिषु ।
केनापि पिहितान्येव ययु निःसन्धिबन्धताम् ॥ ३८ ॥

तदन्तरे महाकार्यं सोऽपश्यत् पुरुषं स्थितम् ।
सकलक्लेशदोषाणां विस्तीर्णमिव भाजनम् ॥ ३९ ॥

ज्वालावलयितं चक्रं तस्य मूर्द्ध्नि परिभ्रमत् ।
तीक्ष्णं ददर्श चक्रस्य सक्तं रक्तप्रवाहिणः ॥ ४० ॥

स्वशिरःप्रसृतैः पूयशोणितैर्विहिताशनम् ।
तं दृष्ट्वा तीव्रनिर्वेदादवदन्मैत्रकन्यकः ॥ ४१ ॥

གཏུང་བ་བྲག་པོས་ནོན་ཁྱོད་མུ། འདི་ནི་ལས་དག་ཅི་ཡི་འབྲས།

ཞེས་དེས་སྒྲིང་རྩེས་རྩིས་པ་ན། རྩེས་བྱས་དེ་ལ་རབ་སྦྱས་པ།

42

བདག་ནི་མ་ལ་གནོད་བྱེད་དོ། འདི་ནི་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས།

དེ་དག་ཐོས་ནས་དེ་ཡིས་ནི། རྩིག་པ་བྲན་ནས་དོགས་པར་གྱུར།

43

དེ་ཡིས་བསམས་པ་བདག་ལ་ཡང་། མ་ལ་གནོད་བྱས་རྩིག་པ་ཡོད།

རྩིག་པ་རབ་དུ་བརྗོད་པའི་གྲོགས། བྲན་པར་བྱེད་འདི་བདག་གིས་མཐོང་། 44

ཁྱི་ར་བ་ཡི་སྦྱ་སྒྲོན་གྱི། བགས་ནས་རི་དགས་སྐྱ་བ་བཞིན།

རྩིག་དེས་བདེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས། ང་ཉིད་བྲངས་པ་མ་ཡིན་ནས། 45

ཞེས་པའི་བསམ་པས་དེ་འབྲུགས་ཤིང་། རྩོ་བསྐྱམས་སྒྲོན་ན་གནས་པའི་ཚོ།

སྒྲིང་ནི་ཀྱན་དུ་འདར་བྱེད་པའི། རྒྱད་ནི་མཁའ་པ་རབ་གྲགས་པ། 46

ཡུན་རིང་བཅིངས་པ་ངས་པར་གྲོལ། བསམ་དུ་འཛིངས་པ་དཔུ་ཆིངས།

བསམ་པ་ཆིངས་ལ་བཅིངས་པ་གྲོལ། འདི་ནི་མཚམས་ཀྱི་དུས་ལ་བབ། 47

ཅས་སྦྱ་མཁའ་ལས་གྲགས་པའི་ཚོ། རྩེས་བྱ་དེ་གྲོལ་རྒྱད་ཅིག་ལས།

མཚའ་བོའི་བྱ་མེའི་མགོ་ལ་ནི། འཁོར་ལོ་རབ་དུ་འབར་བ་སྦྱང་། 48

དེ་དུས་གནད་གཅོད་གཏུང་བས་གཟིར། བསམ་བཅིངས་མཚའ་བོའི་བྱ་མོ་དེས།

བཅིངས་པ་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་ཡི། རྩེས་བྱ་དེ་ལ་རབ་སྦྱས་པ། 49

कस्त्वं क्रूरव्यथाक्रान्तः कस्येदं कर्मणः फलम् ।
पृष्ट स्तेनेति कारुण्यात् पुरुष स्त मभाषत ॥ ४२ ॥

मातुः कृतापकारोऽहं तस्येदं कर्मणः फलम् ।
एतदाकर्ण्य सोऽप्यासीत् पापसंवादशङ्कितः ॥ ४३ ॥

सोऽचिन्तयन्ममाप्यस्ति पापं मातुः कृतागसः ।
अयं पापसहाध्यायी दृष्टः स्मरणकृन्मया ॥ ४४ ॥

नूनं तेनैव कृष्टोऽहं पापेन सुखमण्डलात् ।
शौनिकेन चरन् कामं मृगः शष्पवनादिव ॥ ४५ ॥

इति चिन्ताकुले तस्मिन् बद्धद्वारपुरस्थिते ।
उच्चचाराम्बराद्वर्णी हृदयाकम्पकारिणी ॥ ४६ ॥

चिरबद्धाः प्रमुञ्च्यन्तां निबध्यन्तां नवागताः ।
बद्धमुक्तिनवाबन्धेष्वयं प्राप्तोऽवधिक्षणः ॥ ४७ ॥

इत्युदीर्णो दिवः शब्दे मुक्तः स पुरुषः क्षणात् ।
दीप्तं तच्चक्र मपतन्मैत्रकन्यस्य मस्तके ॥ ४८ ॥

नवबद्धः स तत्कालं मर्मच्छेदव्यथातुरः ।
तं मुक्तबन्ध मवदत् पुरुषं मैत्रकन्यकः ॥ ४९ ॥

ལྷ་མོ་ཆེས་སྤྱ་ཆགས་ལྷན་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིད་ནི་འཕྲོག་པ་ཅན།
 གོང་བྱིར་ནོར་བུའི་ཁང་གྲིམ་མཆོས་པ་དེ་དག་ཡོངས་བཏང་ནས།
 སྤྱིག་པའི་ལས་ཀྱིས་ཐག་པ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་གྱུར་པས་དངས།
 དེ་ཡིས་བཀྲག་ནས་ཀྱང་ནི་དབང་མེད་མི་ནམས་འཇུག་པར་བྱེད།

50

བྱི་ནམས་ལ་བཞིན་ས་འདི་ཉིད་དུ་སྤྱགས་དག་ཡོངས་པར་གྱུར།
 གང་ན་འདི་ཡི་ལས་ཀྱི་འབྲི་ཤིང་ཆ་ཡིས་ཡོངས་བསྐྱབས་པ།
 དུས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱིན་སྤྱད་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་མདུན་ན་གནས།
 རིས་པར་སྤྱད་བྱ་སྤྱོབས་ལྷན་འདི་ཡིས་མཆོག་དུ་འབྲགས་པར་བྱེད།

51

མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་ནམས་ཀྱིས། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མཚམས་ཇི་སྟེད་དུས།
 རྒྱུ་ལོ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟ་བུ། གསར་དུ་འོང་བ་འབྱུར་རམ་ཅི།

52

ཞེས་པ་ལུས་ཅན་འཁོར་ལོ་ནི། རབ་དུ་འབར་བའི་ཅེས་བཅའ་ཞིང་།
 གཟུང་བ་དེ་ཡིས་ཆོག་ཐོས་ནས། སྤྱིས་བྱས་དེ་ལ་རབ་སྤྱོད་པ།

53

ལོ་ནི་སྤོང་ཐག་དུག་ཅུང་། ལོ་ནི་བརྒྱ་ཐག་དུག་ཅུང་།
 ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་ཡོངས་སྤྱོད་འདི། སྤྱིག་པའི་ལས་ཅན་ནམས་ལ་ངེས།

54

མ་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ཡི། སྤྱིག་ཅན་ནམས་ལ་འདི་ན་གནས།
 འཇིགས་སྤྱ་ཅུང་པ་གཞན་དག་ཡོད། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འོང་བར་འབྱུར།

55

त्यक्त्वा पुराणि मणिमन्दिरसुन्दराणि
तान्यप्सरःसरसभोगमनोहराणि ।
कृष्टः प्रकृष्टतरपातकभोग्यकाले
कालेन कल्पितफला किल कर्मवल्ली ॥ ५० ॥

श्रूनामिव क्षिति मिमां पशुरागतोऽस्मि
कर्षत्यलं बलवती भवितव्यतैव ।
कृष्ट स्तथैव च विशत्यवशी मनुष्यः
यचास्य तिष्ठति पुरः परिधाकभोग्या ॥ ५१ ॥

क्लेशभोगावधौ कालः कियान् मातुः कृतागसाम् ।
अप्यागमिष्यति नवः कश्चिदस्मद्विधो जनः ॥ ५२ ॥

इति ज्वलितचक्राग्रदीर्यमाणस्य दाहिनः ।
तस्यार्त्तस्य वचः श्रुत्वा पुरुष स्त मभाषत ॥ ५३ ॥

षष्टिवर्षसहस्राणि षष्टिवर्षशतानि च ।
अस्य क्लेशोपभोग्यस्य नियतिः पापकर्मणाम् ॥ ५४ ॥

इहापराणि घोराणि सन्ति स्थानानि पापिनाम् ।
मातुः कृतागसामन्ये ये समेष्यन्ति तद्विधाः ॥ ५५ ॥

དེས་བརྗོད་ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའ་དེ། མཛེའ་བོ་འི་བྱ་མོས་ཐོས་གྱུར་ནས།
རབ་གཏུང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཕྱོང་བ་ལས། གཞན་དག་གཟིང་ལ་བཅེ་བས་སྦྱས། 56

དེ་ནི་སྒྲིག་པ་བྱེད་པའི་མི། གང་ཞིག་རབ་དུ་འོང་འགྱུར་བ།
དེ་དག་དོན་དུ་འཁོར་ལོ་འདི། བདག་གི་མགོ་ལ་གནས་གྱུར་ཅིག། 57

འདི་ལྟའི་གཏུང་བ་དྲག་ཅིང་རིང་། དེ་དག་ནམས་ཀྱིས་ཐེ་ལྟར་བཟོད།
བདག་ཉིད་གཅིག་ཕུ་གཏུང་གྱུར་ལ། ཐམས་ཅད་གཏུང་མེད་གནས་གྱུར་ཅིང་། 58

འཁོར་ལོ་རང་གི་འབྲས་བཙད་ནས། གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གིས་བརྒྱང་།
སྦྱེ་བོ་རང་ཉིད་གཏུང་མེད་པས། གཞན་གྱི་གཏུང་བ་ཡོངས་མི་ཤེས། 59

མེས་མ་ཅན་པན་ཚོལ་སྟིང་ཐེ་ཡིས། གཟིང་བ་དེ་ཡིས་འདི་བརྗོད་ཆོ།
དམ་པའི་ཀུན་དོག་མཐུ་ཡིས་ནི། དེ་ཡི་འཁོར་ལོ་མཁའ་ལ་སོང་། 60

ཡལ་འདབ་དག་ནི་གཏུང་བ་འཕྱོག་ཅིང་མེ་དོག་གྲགས་སྟན་དཀར་པོ་གྲུས་
པར་བྱེད།
འབྲས་ལ་རྒྱི་བཟང་ལེགས་ལྡན་ལོངས་སྟོན་སྐལ་བཟང་སྟན་སྲུང་ཚོགས་པ་
སྤར་ཡང་འཛིན།

དམ་པའི་ཀུན་དོག་འཁྲི་ཤིང་སྟིང་ཐེ་ཡི་བརྒྱན་ལྡན་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་སྟིང་ལ་ནི།
གང་ཚོ་ཡང་དག་བདེ་བ་དེ་ཚོ་རོ་ལྡན་འབྲས་ཕུ་ཅི་དང་ཅི་མི་སྟེད། 61

སྟིང་ཐེ་ཡི་བསོད་ནམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས། སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྒྲིག་ཟད་དེ།
ལུས་ནི་ཡོངས་སུ་བདད་ནས་དེ། ལྷ་ཡི་གནས་སུ་སྤྱར་གྱུར་དོ། 62

श्रुत्वेति दुःसहतरं तेनोक्तं मैत्रकन्यकः ।
स्वव्यथादुःखसंवादात् परार्त्तिदययावदत् ॥ ५६ ॥

अधुना ये समेष्यन्ति नराः पातककारिणः ।
तेषामर्थे ममैवेदं चक्रं तिष्ठतु मस्तके ॥ ५७ ॥

कथं सहन्ते ते तीव्रां दीर्घां मेवविधां व्यथाम् ।
एकस्यैव व्यथा मेऽस्तु सर्व्वे तिष्ठन्तु निर्व्व्यथाः ॥ ५८ ॥

परार्थे धारयिष्यामि चक्रं भुक्त्वा निजं फलम् ।
परव्यथां विजानाति न जनः स्वव्यथां विना ॥ ५९ ॥

इत्युक्ते करुणार्त्तेन तेन सत्त्वहिताैषिणा ।
सत्संकल्पप्रभावेन तच्चक्रं मगमन्नभः ॥ ६० ॥

तापं पल्लविता निहन्ति तनुते शुभ्रं यशः पुष्पिता
सद्यः सौरभभव्यभोगसुभगा लक्ष्मीं विधत्ते पुनः ।
कारुण्यार्द्रतया यदेव हृदये सद्भिः समारोपिता
सत्संकल्पलता सदैव सरसं किं किं न सृते फलम् ॥ ६१ ॥

कारुण्यात् पुण्यमाहात्म्यात् तत्क्षणात् क्षतकिल्बिषः ।
स बभूव परित्यज्य देहं देवः सुरालये ॥ ६२ ॥

ང་ཉིད་སྤོན་ཚོ་བྱམས་བདག་ཉིད། མཛའ་བོའི་བྱ་མོ་ཉིད་གྱུར་ཏེ།

མ་ནི་ཀླང་པས་རབ་འཕངས་པའི། སྤྱག་བསྐྱལ་གནས་སྐབས་དེ་དག་ཐོབ། 63

ཀར་ཤ་པ་ཎས་མ་ལ་ནི། མཚན་པས་ལྷ་མོའི་གནས་ཀྱང་ཐོབ།

དེ་སྐད་མ་ཡི་སྤྱིད་ལྷ་ནི། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་དུ་བཅོས་ལྷན་གསུངས། 64

མ་ནི་བྱ་ཤིས་འཕྲེང་བ་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ནི་མཉམ་གཤིན་ཅོད་པན་ཏེ།

དེ་དག་དབྱེས་སྤྱད་གང་གི་སྤྱི་བོར་ཞབས་ཀྱི་པརྟོ་རབ་དུ་འགོད་བྱེད་པ།

སྤྱོགས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་འགོངས་པར་བཅོན་པའི་བྲགས་པ་སྤྱན་ཚོགས་རབ་

དུ་གསལ་བ་རྒྱས།

དྲག་དུ་དགའ་ལྷོན་བསོད་ནམས་རྒྱན་ལྷན་དེ་དག་འགྲོ་བའི་མཚན་བྱ་ཉིད་དུ་གྱུར། 65

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་བོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་

པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་མཛའ་བོའི་བྱ་མོའི་དོགས་པ་

བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཉེ་དག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པའོ།

सोऽहमेवाभवं पूर्वं मैत्रात्मा मैत्रकन्यकः ।

पादेनोत्सारणान्मातुः प्राप्त स्तां दुःखवर्त्तिनीम् ॥ ६३ ॥

कार्षापणार्पणान्मातुः प्राप्त आप्सरसां पदम् ।

इत्यूचे भगवान् मातुः शुश्रूषाधर्म्मं मुत्तमम् ॥ ६४ ॥

माता मङ्गलमालिका गुणमयी वात्सल्यमौलिः पिता

तौ येषां शिरसि प्रियाय कुरुतः पादाम्बुजारोपणम् ।

सर्वाशापरिपूरणोद्यतयशःसम्पत्प्रकाशोदया-

स्ते पुण्याभरणाः प्रयान्ति जगतां नित्योत्सवाः पूज्यताम् ॥

६५ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

मैत्रकन्यकावदानं दानवतितमः पल्लवः ॥

གང་གིས་མཚན་འོས་མཚན་པར་བསྐྱབ་ལ་མེད་ཀྱི་ལ་སོགས་ཏེ།
སེམས་མེད་ནམས་ཀྱང་འོས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར།
སྤྱལ་ལ་གྱས་པའི་བྱད་པར་བཅུན་པ་ནམས་ལ་བསྐྱབས་འོས་ཤིང་།
དད་པ་རབ་རྒྱས་བུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་དེ་དག་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག་༥

1

མཉན་ཡོད་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་སྒྲིན། དཔེན་པར་བཞུགས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས།
རྒྱལ་བ་དེ་ལ་མངོན་སྤྲེགས་ཏེ། མགོན་མེད་ཟས་སྤྲིན་གྱིས་གསོལ་བ༥

2

བཅོམ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི་གྱས་པར་བཞིན། ཀྱན་དུ་ཆེར་འོས་ཡོན་དན་གྲགས།
བདག་གི་བྱ་མོ་མ་གཞུ། བཟང་མོ་དར་པ་བབ་པར་གྱུར༥

3

གྲོང་བྱུང་བྱ་རམ་ཤིང་འཕེལ་གྱི། དཔལ་ལྡན་དོན་མཐུན་མགོན་པོའི་བྱ།
བྱ་མཚོག་བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཡི་ལག་པ་འཛིན་པར་འདོད༥

4

བཅོམ་ལྡན་གལ་ཏེ་བཟོད་ན་བདག། བྱ་མོ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཕྱེར།
ནོར་སྤྲེག་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གྱུར་བདག། ཁྱོད་ཀྱི་བཀའ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྱང་༥

5

དེ་འདྲི་གསོལ་ཆོ་བཅོམ་ལྡན་འདས། དྲི་མེད་མཉེས་གཤེན་བསམ་ལྡན་པས།
ཅི་སྤྲིན་བྱ་མོ་དེ་ལ་ནི། སྤྲིན་པར་མཛོད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་བ༥

6

चिनवतितमः पल्लवः ।

श्लाघ्या जयन्ति जिनभक्तिविशेषभाजां
अद्वासुधाप्रसरनिर्झरशौकरा स्ते ।
निश्चेतनोऽप्युचितचेतनतामिवैति
यः पूज्यपूजनविधौ कुसुमादिवर्गः ॥ १ ॥

आवल्यां विजनासीनं जिनं जेतवने पुरा ।
अनाथपिण्डदोऽभ्येत्य भगवन्त मभाषत ॥ २ ॥

त्वद्भक्तिरिव सर्व्वत्र महार्हगुणविश्रुता ।
भगवन् प्रौढि मायाता कन्या मम सुमागधा ॥ ३ ॥

श्रीमतः सार्थनाथस्य नगरे पुण्डबर्द्धने ।
सूनु वृषभदत्ताख्य स्तत्याणिग्रह मिष्यते ॥ ४ ॥

कन्यां ददामि तां तस्मै भगवन् यदि मन्यसे ।
त्वदधीनधनप्राण स्वदाज्ञाशरणो ह्यहम् ॥ ५ ॥

इत्युक्ते तेन भगवान् वात्सल्यविमलाशयः ।
को दोष स्तनया तस्मै दीयतामिति भाषत ॥ ६ ॥

སྟོན་པའི་བཀའ་ནི་རབ་བཟང་ནས། དེ་ལ་གྲུས་པར་བྱག་འཛལ་དེ།
དཔལ་ལྷན་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ནི། རང་གི་ཁང་པར་རབ་དུ་སོང་། 7

དེ་ནས་འབྱོར་བ་ཆེ་དང་བཅས། བྱ་མོ་མ་ག་རྒྱ་བཟང་མོ།
རིན་ཅན་གོས་མང་རབ་ཕྱེར་དེས། འོས་པ་དེ་ལ་རབ་དུ་བྱིན། 8

དེ་ནས་བྱིན་པའི་མ་ག་རྒྱ། བཟང་མོ་ཐག་རིང་ཡུལ་བགོད་ཅིང་།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞབས་རྒྱན་ནས། མིག་ནི་མཆི་མ་དང་བཅས་གྱུར། 9

གྲོང་ཁྲིར་བྱ་རམ་གྱིང་འཕེལ་དུ། ཡུན་རིང་ཞིག་ན་དེས་སྦྱེབ་ནས།
རྟག་དུ་བྱི་ཡི་བྱིས་དུ་ནི། བདག་པོའི་བཀྱར་སྟེ་ལ་ཆགས་གྱུར། 10

དེ་ནས་ནས་ཞིག་སྦྱག་མོ་ནི། བྱངས་ལས་འདས་པ་འགོད་བཅོན་ཞིང་།
ཟས་ཀྱི་ཚྭས་ནམས་ཕྱེར་བྱེད་པ། ཁོར་ཅན་ཞེས་པས་དེ་ལ་སྦྱས། 11

མ་ག་རྒྱ་བཟང་མཆོད་པ་ཡིས། ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་ཆས་དག་མཛོད།
འགོ་བས་འཆོད་བྱ་ཡོན་ཏན་ཅན། རྒྱེ་བོ་ནང་པར་བདག་བྱིས་འོང་། 12

སྒྲ་མ་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་འི་གནས་སྤྱི་མཆོད་བྱ་བ།
ཀྱན་སྒྲིངས་ཟད་སྦྱོར་ཟད་བྱེད་པ། དེ་དག་ནམས་ནི་འོང་པར་འགྱུར། 13

ཞེས་དེས་བཟོད་པ་དེར་ནི་དེས། དག་སྦྱོང་ཚྭས་ལ་མཆོད་པ་དེ།
ཡོངས་སྤྱི་བདག་པར་གཤམ་གྱུར་ནས། ཚོམ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པར་གྱུར། 14

शास्तुः शासन मादाय सादरं प्रणिपत्य तम् ।
अनाथपिण्डदः श्रीमान् प्रययौ निजमन्दिरम् ॥ ७ ॥

ततः सुमागधां कन्यां विभवेन महीयसा ।
अहार्यं स ददौ तस्मै भूरिरत्नाम्बरप्रदः ॥ ८ ॥

दत्ता दूरतरं देश मथ यान्ती सुमागधा ।
भगवच्चरणस्मृत्या सवाघ्यनयनाभवत् ॥ ९ ॥

चिरेण सा समासाद्य नगरं पुण्डबर्द्धनम् ।
शुश्रूषाभिरता पत्युः सदा भर्तृगृहेऽवसत् ॥ १० ॥

कदाचिदथ तां श्वश्रूः भोज्यसम्भारकारिणी ।
उवाच धनवत्याख्या संख्यातीतव्ययोद्यता ॥ ११ ॥

पूज्योपकरणं सज्जं कुरु सर्व्वं सुमागधे ।
गृहान्नः प्रातरागन्ता जगत्पूज्यगुणो जिनः ॥ १२ ॥

गुरवो गौरवपदं पूज्याः सर्व्वजनस्य ते ।
समेष्यन्ति क्षपणकाः संमोहक्षपणोद्यताः ॥ १३ ॥

इत्युक्ता सा तथा तत्र बभूवारम्भतत्परा ।
ज्ञात्वा भिक्षुगणायैव तां पूजां परिकल्पिताम् ॥ १४ ॥

དེ་ནས་ཉིན་གཞན་ཁྲིམ་དུ་ནི། སྐད་དང་སྐད་ར་རབ་འབལ་ཞིང་།

དཀར་ཐུབ་དཀར་པོས་ཀྱན་ཉིན་སྒྲིངས། གཅེར་བྱ་ཟད་བྱེད་པ་ནམས་ཉུགས། 15

མ་ཉེ་སྐམ་མ་རྩ་ཡི་ཟས། གོམས་པས་རགས་པར་གྱུར་པ་བཞིན།

གོས་མེད་ངོ་ཚ་མེད་དེ་དག། མ་ག་དུ་བཟང་གྱིས་མཐོང་ནས། 16

ཐུ་མའི་དུང་དུ་ངོ་ཚ་ཉེ། བཞིན་ནི་གོས་ཀྱིས་རབ་བསྐྱབས་ནས།

སྐྱོད་དང་ཆགས་བྲལ་གྱིས་དུད་པས། སྐྱུག་མེ་འི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྦྱས་པ། 17

གང་འདིར་སྐྱོགས་གོས་ནམས་ཀྱི་ཡང་། མཐུན་དུ་བྱད་མེད་སྐྱེ་བོ་འཁོད།

ཀྱེ་མ་ཀྱན་དུ་སྐྱོད་པ་འདི། ཤིན་དུ་ཡུན་རིང་ལོན་ནས་མཐོང་། 18

མི་མིན་རྒྱ་དང་བྲལ་གྱུར་པ། དུལ་བ་འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱི་ནི།

ཁྲིམ་ན་གསལ་བྱེད་འདི་དག་ལ། བྱད་མེད་ངོ་ཚ་མེད་དམ་ཅི། 19

གང་གིས་ཁ་ཟས་མ་བཏང་བ། དེ་ཡིས་གོས་ནི་ཇི་ལྟར་བཏོང་།

མ་བསྐྱམས་རིམ་བ་འདི་ནི་ཅི། ཁྱོད་ནི་གནས་མིན་དག་ལ་གུས། 20

སྐུ་ནི་རབ་དུ་འབལ་བའི་ལས་དག་ཉིད་ཀྱིས་བཙེ་བ་མེད་པ་དུག་པོ་བསྐྱན།

སྐྱེ་བོར་བཅས་ལ་འདོམས་དཀྱིས་གོས་དག་སྒྲངས་པས་ཚུལ་བྲིམས་

ཀྱིས་ནི་གཏམ་ཉིད་ཅི།

ཚུལ་འཚོས་ཚོས་པ་དང་ལྡན་འཛིགས་བྱེད་བཞིན་ལ་ཁྲོ་བ་རང་ཉིད་

ནམ་པར་བསྐྱེན།

དུལ་བ་དང་ལྡན་གཅེར་བྱ་འདི་དག་སྐྱུགས་ནམས་བཞིན་དུ་ཟས་

དག་འཚོལ་བར་བྱད། 21

Nityācārapradīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs. 6	14
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ /10/ each	0	10
*Nyāya Kusumāñjali Prakaraṇa, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	1	14
Nyāyasarāḥ	2	0
Padmāwati, Fasc. 1 5 @ 2/-	10	0
Prākṛita-Paṅgalam, Fasc. 1-7 @ /10/ each	4	6
Prākṛita Lakṣaṇam, Fasc. 1 @ /1/8 each	1	8
Parācāra Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /10/ each	12	8
Parācāra, Institutes of (English) @ 1/- each	1	0
Parīksamukha Sūtram	1	0
Prabandhacintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	3	12
Rasarnavam, Fasc. 1-3	3	12
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ /10/ each	1	4
Samarañca Kāha, Fasc. 1-3, @ /10/	1	14
Sāṅkhya Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ /10/ each	2	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	3	0
Six Buddhist Nyaya Tracts	0	10
Srāddha Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/ each	3	12
Sragdhara Stotra (Sanskrit and Tibetan)	2	0
Sūtrata Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	1	0
Suddhi Kaumudī, Fasc. 1-4 @ /10/ each	2	8
Sundaranandam Kavyam	1	0
Suryya Siddhanta, Fasc. 1	1	4
Syainika Sastra	1	0
*Taittiriya Brahmana, Fasc. 11-25 @ /10/ each	9	6
*Taittiriya Saṁhitā, Fasc. 27-45 @ /10/ each	11	14
*Tāndya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ /10/ each	6	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-8 @ 1/4	10	0
Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /10/ each	24	6
Tattva Cintāmaṇi Dīdhi Vivṛiti, Fasc. 1, @ /10/ each	0	10
Ditto Prakas, Fasc. 1-3, @ /10/ each	1	14
Tattvārthādhigama Sūtram, Fasc. 1-3 @ /10/	1	14
Tīrthacintāmaṇi, Fasc. 1, @ /10/ each	0	10
Trikaṇḍa-Maṇḍanam, Fasc. 1-3 @ /10/	1	14
Tul'si Satsai, Fasc. 1-5 @ /10/	3	2
*Upamita-bhava-prapañca-kathā, Fasc. 1-2, 5-13 @ /10/ each	6	14
Uvāsagadasāo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	6	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ /10/	0	10
Vārja Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/	3	12
*Vāya Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-8; Vol. II, Fasc. 1-7; @ /10/ each	6	14
Vidhāna Pārījāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ /10/	5	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-4, @ 1/4	3	12
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ /10/ each	4	6
Vṛhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/	3	12
Yogaśāstra, Fasc. 1-3	3	12

Tibetan Series.

Bauddhastotrasaṅgraha, Vol. I	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarsaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	4	0
Nyayabindu of Dharmakīrti, Fasc. 1	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	4	0
Rtogs brjed dpag khkri S'hi (Tib. & Sans. Avadāna Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-3 Vol. II, Fasc. 1-8 @ 1/- each	16	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	14	0

Arabic and Persian Series.

Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-4 @ 1/-	4	0
Āin-i-Akbarī, Fasc. 1-22 @ 1/8/ each	38	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, Index to Vol. II, @ 2/- each	36	0
Akbarnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	56	8
Akbarnāmah, English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1, @ 1/4/ each	20	0
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ /10/	0	10
Conquest of Syria, Fasc. 1-3 @ /10/ each	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each	2	0

The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

<p>atalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc. 1-3 @ 1/- each ... Rs. 3 0</p> <p>Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each ... 81 8</p> <p>Fara Nama ... 1 0</p> <p>Farnang-i-Rashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each ... 21 0</p> <p>Fihrist-i-Tusi, or Tusi's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each ... 4 0</p> <p>History of Gujarat ... 1 0</p> <p>Haft Asmān, History of the Persian Masnawi, Fasc. 1 @ 1/2/ each ... 0 2</p> <p>History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each ... 7 8</p> <p>Iqānamah-i-Jahāngiri, Fasc. 1-3 @ 1/0/ each ... 1 14</p> <p>Isbah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each ... 51 0</p> <p>Ma' -i-Bahimi, Part I, Fasc. 1 ... 2 0</p> <p>Maāsir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ 1/ each ... 35 0</p> <p>Marhamu 'L-Ilali 'L-Mu'Dila ... 1 0</p> <p>Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each ... 9 6</p> <p>Ditto (English), Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 8 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each ... 16 0</p> <p>Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ 10/ each ... 11 14</p> <p>Ditto Part 3, Fasc. 1 ... 1 0</p> <p>Nukhbatu-l-Fikr, Fasc. 1 @ 10/ ... 0 10</p> <p>Nizāmī's Khiradnamah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ 1/2 each ... 1 8</p> <p>Qawāninu 's-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott ... 5 0</p> <p>Riyāzu-s-Salātin, Fasc. 1-5 @ 10/ each ... 3 2</p> <p>Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/- ... 5 0</p> <p>Tadhkira-i-Khushnavisan ... 1 0</p> <p>Tubaqat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each ... 14 8</p> <p>Ditto Index ... 1 0</p> <p>Tarikh-i-Firūz Shāhi of Ziyāu-d-dīn Barni, Fasc. 1-7 @ 10/ each ... 4 6</p> <p>Tārīkh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ 10/ each ... 8 12</p> <p>Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each ... 3 0</p> <p>The Mabani 'L Lughat: A Grammar of the Turki Language in Persian ... 1 8</p> <p>The Persian and Turki Divans of Bayran Khan, Khan Khanan ... 1 0</p> <p>Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- ... 1 0</p> <p>Wis o Rāmin, Fasc. 1-5 @ 10/ each ... 3 2</p> <p>Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ 10/ each ... 10 10</p>	
--	--

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. ASIATIC RESEARCHES. Vols. XIX and XX @ 10/- each ... 20 0
  2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1870 to 1904 @ 8/ per No.
  3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1870 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.
- N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.
4. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
  5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
  6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1888 3 0
  7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, 1910 ... 8 0
  8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to, @ 6/- each ... 18 0
  9. Kaqmīraqabdmīta, Parts I and II @ 1/8/ ... 3 0
  10. Persian Translation of Haji Baba of Ispahan, by Haji Shaiikh Ahmad-i-Kirmāsi, and edited with notes by Major D. C. Phillott. ... 10 0

Notice of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-35 @ 1/- each ... 35 0

Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra ... 5 0

N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer, Asiatic Society," only.

Books are supplied by V.P.P.

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1310.

AVADANA KALPALATA

WITH ITS TIBETAN VERSION

NOW FIRST EDITED BY
RAI SARAT CHANDRA DAS, BAHADUR, C.I.E.

AND

MAHĀMAHOPĀDEYĀ SĀTIS CHANDRA VIDYABHUSANA, M.A., Ph.D.

VOL. II. FASCICULUS X.

CALCUTTA.

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.

1911.

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 1, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W.,
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs.	1	
Aitarāya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs.	14	6
Aitareyaślokaṇa	Rs.	2	0
Amarakoṣha, Fasc. I	Rs.	2	0
*Anu Bhāṣya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	Rs.	2	8
Anuṃana Dīdhiti Prasārini, Fasc. I, @ /10/	Rs.	0	10
Aṣṭaślokaṇikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	Rs.	3	12
Ātmatattvavivēka, Fasc. I	Rs.	0	10
Ācāryaślokaṇa, Fasc. 1-5 @ /10/ each	Rs.	3	2
Avadāna Kalpalatā, (Sams. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-9. Vol. II, Fasc. 1-9 @ 1/ each	Rs.	18	0
Bālaṃ Bhāṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	Rs.	1	14
Bandhāyana Śrauta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-4 @ /10/ each	Rs.	4	6
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	Rs.	4	6
Bauddhastotrāsaṅgraha	Rs.	2	0
Brhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	Rs.	2	8
Brhadharma Purāṇa, Fasc. 1-8 @ /10/ each	Rs.	3	12
Bodhicaryāvatāra of Cāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each	Rs.	2	2
Ori Cantinatha Charita, Fasc. 1-3	Rs.	1	14
Ātadūyaṇi, Fasc. 1-2 @ /10/ each	Rs.	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	Rs.	8	0
*Ātapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	Rs.	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	Rs.	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-5 @ /10/	Rs.	3	2
Ātasaḥsrika-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-16 @ /10/ each	Rs.	10	0
*Caturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	Rs.	86	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	Rs.	2	8
Ditto Vol. IV, Fasc. 9-10 @ /10/	Rs.	1	4
Olokavartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4/ each	Rs.	8	12
*Āranta Sūtra of Ānkhūyana, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	Rs.	10	0
Ori Bhāṣyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs.	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	Rs.	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	Rs.	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	Rs.	3	2
Gobhiliya Grhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	Rs.	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	Rs.	2	8
Ditto (Appendix) Gobhila Parisista	Rs.	2	0
Ditto Grihya Sangraha	Rs.	0	10
Haraita	Rs.	1	14
Karmapradīp, Fasc. 1	Rs.	1	4
Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	Rs.	4	6
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	Rs.	4	8
Kāṭhā Śarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each	Rs.	17	8
Karma Purāṇa, Fasc. 1-9 @ /10/ each	Rs.	5	10
Kiraṇavali, Fasc. I, @ /10/	Rs.	0	10
Madana Parīkṣā, Fasc. 1-11 @ /10/ each	Rs.	6	14
Mahā-bhāṣya-pradīpodyotā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	Rs.	18	6
Ditto Vol. IV, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	Rs.	2	8
Manuikā Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs.	2	14
Manuślokaṇa Purāṇa, (English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	Rs.	0	0
*Mānasa Darpaṇa, Fasc. 1-19 @ /10/ each	Rs.	0	4
Mugdhaślokaṇa Vyākaraṇa, Fasc. 1-2 @ /10/ each	Rs.	1	4
Nirukta, (2nd edition) Vol. I, Fasc. 1 @ 1/4/	Rs.	1	4

अथापरेऽहि विविशु र्नमाः क्षणका गृहम् ।
उल्लुञ्चितकचश्मश्रुसंक्लेशनिशितव्रताः ॥ १५ ॥

तानलज्जानवसनानवलोक्य सुमागधा ।
माघशङ्घाशनाभ्यासपीवरान् महिषानिव ॥ १६ ॥

लज्जिता वाससाच्छाद्य वदनं गुहसन्निधौ ।
खेदनिर्व्वेदविनता श्वश्रूजन मभाषत ॥ १७ ॥

अहो वताय माचारः सुचिरादवलोकितः ।
दिगम्बराणामप्यग्रे यदिहास्ते बधूजनः ॥ १८ ॥

एते भवद्गृहेऽदान्ता भुञ्जन्ते शृङ्गवर्जिताः ।
अमानुषत्वान्नैतेषां लज्जन्ते नून मङ्गनाः ॥ १९ ॥

अस्थाने भवतां भक्तिः कोऽय मुच्छृङ्खलः क्रमः ।
न त्यक्त मशनं येन स कथं वस्त्र मुञ्चति ॥ २० ॥

केशोन्मूलनकर्मणैव निशितं नैर्घृण्य मावेदितम्
कौपीनांशुकवर्जनेन सुजने शीलस्य वातैव का ।
दम्भारम्भभयङ्करे च वदने क्रोधः स्वयं लक्ष्यते
नग्नाना मशनैषिणां नियमिना मेपां पशूनामिव ॥ २१ ॥

LIST OF BOOKS FOR SALE

AT THE LIBRARY OF THE ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,

No. 1, PARK STREET, CALCUTTA,

AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W..
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs.	1	14
Aitarēya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	14	6
Aitareyalocana	...	2	0
Amarakosha, Fasc. I	...	2	0
*Ann Bhāṣya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	...	2	8
Anumana Dīdhiti Prasavinī, Fasc. I, @ /10/	...	0	10
Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Ātmatattvaviveka, Fasc. I	...	0	10
Āgnyavāidyaka, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Avadāna Kalpalatā, (Sāns. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-9. Vol. II, Fasc. 1-9 @ 1/ each	...	18	0
Bālam. Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. I, @ /10/ each	...	1	14
Bauddhāyana Śrauta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	4	6
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. I, @ /10/ each	...	4	6
Bauddhasūtrasaṅgraha	...	2	0
Bṛhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Bṛhadharma Purāṇa, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	3	12
Bodhicaryāvatāra of Cāntideva, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	3	2
Ori Cantinatha Chārita, Fasc. 1-3	...	1	14
Ātadūṣaṇi, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	...	8	0
*Ātapattha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	14	6
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	3	2
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-5 @ /10/	...	3	2
Ātasaṣasrikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-16 @ /10/ each	...	10	0
*Ātaturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	8	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto Vol. IV, Fasc. 9-10 @ /10/	...	1	4
Ālokavartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4/ each	...	8	12
*Āraṇta Sūtra of Cāṅkhāyana, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	...	10	0
Ori Bhāṣyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	...	3	2
Gobhiliya Gṛhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	...	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	...	2	8
Ditto (Appendix) Gobhila Parisista	...	2	0
Ditto Gṛhya Saṅgraha	...	0	10
Haralata	...	1	14
Karmapradīpī, Fasc. I	...	1	4
Kālā Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	8
Kāthā Śarit Sāgara, (English) Fasc. 1-14 @ 1/4/ each	...	17	8
Kurma Purāṇa, Fasc. 1-9 @ /10/ each	...	5	10
Kiraṇavālī, Fasc. I, @ /10/	...	0	10
Madana Parīkṣā, Fasc. 1-11 @ /10/ each	...	6	14
Mahābhāṣya-pradīpikā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	...	19	6
Ditto Vol. IV, Fasc. 1-2 @ 1/4/ each	...	2	8
Manutika Saṅgraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Markandeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ 1/- each	...	9	0
*Mīmāṃsā Darśana, Fasc. 10-15 @ /10/ each	...	6	4
Mugdhashūdra Vyākaraṇa, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Nirukta, (2nd edition) Vol. I, Fasc. I @ Rs. 1-2	...	1	4

अथापरेऽहि विविशु र्नग्नाः क्षणका गृहम् ।
उल्लुञ्चितकचश्मश्रुसंक्लेशनिश्चितव्रताः ॥ १५ ॥

तानलज्जानवसनानवलोक्य सुमागधा ।
माघशष्पाशनाभ्यासपीवरान् महिषानिव ॥ १६ ॥

लज्जिता वाससाच्छाद्य वदनं गुहसन्निधौ ।
खेदनिर्व्वेदविनता श्वश्रूजन मभाषत ॥ १७ ॥

अहो वताय माचारः सुचिरादवलोकितः ।
दिगम्बराणामप्यग्रे यदिहास्ते बधूजनः ॥ १८ ॥

एते भवद्गृहेऽदान्ता भुञ्जन्ते शृङ्गवर्जिताः ।
अमानुषत्वान्नैतेषां लज्जन्ते नून मङ्गनाः ॥ १९ ॥

अस्थाने भवतां भक्तिः कोऽय मुच्छृङ्खलः क्रमः ।
न त्यक्त मशनं येन स कथं वस्त्र मुञ्चति ॥ २० ॥

केशोन्मूलनकर्मणैव निश्चितं नैर्घृण्य मावेदितम्
कौपीनांशुकवर्जनेन सुजने शीलस्य वार्त्तैव का ।
दम्भारम्भभयङ्करे च वदने क्रोधः स्वयं लक्ष्यते
नग्नाना मशनैषिणां नियमिना मेपां पशूनामिव ॥ २१ ॥

གང་ན་ཕུགས་འདི་མཆོད་བྱེད་པ། དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་སྟ།
ཡང་ན་འདི་ནི་ཡལ་གྱི་སྟེན། སྤང་བའི་རྩེས་སྟེ་འགྲོ་བའི་ཡལ་གས།

22

ཞེས་སྟེ་ཆགས་བྲལ་དང་ལྷན་མ། དེ་ལ་སྟུག་མོས་ལན་སྟུག་པ།
བཟང་མོ་བྱིད་ཀྱི་ཡལ་གྱི་ནི། ཁང་བར་ཅི་འདྲ་མཆོད་བ་སྟེས།

23

དེས་སྟུག་བདག་གི་པ་བྱིས་དུ། སྤྱིང་རྩེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དི།
བྱིད་འཕགས་དག་པ་ལ་སྟེར་བའི། བཅོས་ལྷན་གྱལ་བ་མཆོད་པར་བྱེད།

24

བསམ་གཏན་ལ་ཆགས་གཡོ་མེད་སྟུན་ལྷན་མཆོས་སྟུག་རྩོགས་པའི་གྲུ་མཆོ་སྟེ།
ཤངས་གྱི་གྲུད་ནི་ཡངས་ཤིང་དྲང་པོ་ཟས་སྟེགས་དག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན།
རབ་བརྒྱང་མཆོས་ལྷན་གྱན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟུན་གྱི་ཞགས་པ་མངོན་དགའ་སྟེ།
མཆོས་པ་ཉིད་གྱིས་མཁས་རྣམས་ནང་དུ་ཞི་བ་ཅི་ཡང་གྲུས་པར་བྱེད།

25

ཟླ་ཟེར་ལྷན་མཆོས་དེ་ནི་ལག་གཉིས་ཐང་ཆེན་ལག་པའི་རྣམ་པ་དང་།
སྤང་བ་རབ་གྲུས་དབྱེ་ལ་ལྷན་སྟེས་རབ་བརྒྱས་རང་བཞིན་ནོར་བུ་དང་།
ལག་མགྲིལ་དུ་སོན་ནི་མོ་དྲུང་དང་གྲུལ་མཆོན་ཅུ་སྟེས་འབྲེང་བ་དང་།
ཞི་བའི་རང་བཞིན་གྱལ་སྟོན་ཆེན་པོ་ལ་འོས་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པར་འཛིན།

26

ཐུབ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་མངོན་པར་འདོད་བ་སྟེད་བྱེད་དེ་ཡིན།
རང་བཞིན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དག་པ་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་ཉིད།

यत्रैते पशवः पूज्या स्तत्रोत्सार्या भवन्ति के ।
अथवा देशदोषोऽयं गतानुगतिका स्थितिः ॥ २२ ॥

इति ब्रुवाणां तां श्वश्रू विषणा प्रत्यभाषत ।
पितु स्ते भवने भद्रे पूज्यते वद कौटुशः ॥ २३ ॥

सावदन्मत्पितु र्गेहे पूज्यते भगवान् जिनः ।
कारुण्यात् सर्व्वजगतां कुशलातिशयोद्यतः ॥ २४ ॥

ध्यानाधीनः स्तिमितनयनः पूर्णलावण्यसिन्धुः
नासावंशं विपुलसरलं सेतुभूतं दधानः ।
भूषाशून्यप्रसृतरुचिमत्कर्णपाशाभिरामः
कान्त्यैवासौ किमपि विदुषां शान्ति मन्त स्तनोति ॥ २५ ॥

शिरसि सहजप्राज्यालोकप्रसेकमयं मणिं
करिपतिकराकारौ बाहू कवत्कनकद्युतिः ।
करतलगतां लेखां शङ्खध्वजाम्बुजमालिकां
शमयममहासाम्राज्यार्हं विभक्तिं स लक्षणम् ॥ २६ ॥

तस्याभिलाषजनकस्य महामुनीनां
सर्व्वाभिलाषकलनारहितः स्वभावः ।

གང་ན་ཐུགས་འདི་མཆོད་བྱེད་པ། དེ་ན་ཐུང་པར་བྱ་བ་སྟུ།
ཡང་ན་འདི་ནི་ཡལ་གྱི་ཆེན། མང་པའི་ཆེས་ཐུ་འགྲོ་བའི་ལུགས། ॥

22

ཞེས་སྒྲུ་ཆགས་བཤམ་དང་ཐུན་མ། དེ་ལ་སྒྲུག་མེས་ལན་སྒྲུས་པ།
བཟང་མོ་བྱོད་ཀྱི་ཡལ་གྱི་ནི། ཁང་པར་ཅི་འདྲ་མཆོད་བསྒྲེས། ॥

23

དེས་སྒྲུས་པདག་གི་པ་བྱིས་དུ། མིང་ཆེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ནི།
བྱིད་འཕགས་དག་པ་ལ་སྒྲོར་བའི། བཅོམ་ཐུན་གྱལ་བ་མཆོད་པར་བྱེད། ॥ 24

བསམ་གཏོན་ལ་ཆགས་གཤེ་མེད་སྒྲུན་ཐུན་མཆོས་སྒྲུག་ཆོགས་པའི་གྱུ་མཆོ་ཉི།
གངས་གྱི་གྱུད་ནི་ཡངས་གིང་དྲང་པོ་ཟམ་ཉིགས་དག་དུ་གྱུར་བ་ཡིན།
རབ་བཀྲང་མཆོས་ཐུན་གྱུན་གྱིས་ཆོང་པའི་སྒྲུན་གྱི་ཞགས་པ་མཛོན་དག་ཉི།
མཆོས་པ་ཉིད་གྱིས་མཁས་ནས་མ་ཤང་དུ་ཞི་བ་ཅི་ཡང་གྱུས་པར་བྱེད། ॥ 25

ཆུ་ཆེར་ལྷང་མཆོས་དེ་ནི་ལག་གཉིས་སྒྲུང་ཆེན་མག་པའི་ནམ་པ་དང་།
སྒྲུང་བ་རབ་གྱུས་དབྱེ་ལ་ཐུན་སྒྲེས་རབ་བཀྲུས་རང་བཞིན་ཞོར་བྱ་དང་།
ལག་མཐིལ་དུ་སོན་ནི་མོ་དྲུང་དང་གྱལ་མཆོན་ཅུ་བྱེས་འཕྲིང་བ་དང་།
ཞི་པའི་རང་བཞིན་གྱལ་མིང་ཆེན་པོ་ལ་འོས་མཆོན་ཉིད་ནམ་པར་འཛིན། ॥ 26

26

ཐུབ་ཆེན་ནམས་གྱིས་མཛོན་པར་འདོད་བསྐྱེད་བྱེད་དེ་ཡིན།
རང་བཞིན་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དག་པ་ཀྱན་དང་ཐུབ་པ་ཉིད།

यत्रैते पशवः पूज्या स्तत्रोत्सार्या भवन्ति के ।
अथवा देशदोषोऽयं गतानुगतिका स्थितिः ॥ २२ ॥

इति ब्रुवाणां तां श्वश्रू विषम्या प्रत्यभाषत ।
पितु स्ते भवने भद्रे पूज्यते वद कौटिलः ॥ २३ ॥

सावदन्मत्पितु र्गेहे पूज्यते भगवान् जिनः ।
कारुण्यात् सर्वजगतां कुशलातिशयोद्यतः ॥ २४ ॥

ध्यानाधीनः स्तिमितनयनः पूर्णलावण्यसिन्धुः
नासावंशं विपुलसरलं सेतुभूतं दधानः ।
भूषाश्चन्यप्रस्तुतरुचिमत्कर्णपाशाभिरामः
कान्त्यैवासौ किमपि विदुषां शान्ति मन्त स्तनोति ॥ २५ ॥

शिरसि सहजप्राज्यालोकप्रसेकमयं मणिं
करिपतिकराकारौ बाहू कवत्कनकद्युतिः ।
करतलगतं लेखं शङ्खध्वजाम्बुजमालिकां
शमयममहासाम्राज्यार्हं बिभर्ति स लक्षणम् ॥ २६ ॥

तस्याभिलाषजनकस्य महामुनीनां
सर्वाभिलाषकलनारहितः स्वभावः ।

རྩན་པའི་ས་གནི་བག་མེད་གནས་ནི་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱས།

ཆགས་པ་རབ་དུ་བཏང་བའི་མཆུ་ནི་ཤིན་དུ་དཔར་དང་བཅས།

27

གྲོལ་བ་ལྷག་པར་འགྲོགས་པའི་མཛེེ་གཙགས་དང་ལྷན་བྱས་ས་

བ་དག་ནི་ཡིད་ལ་ཉམ།

བཟོད་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་བྱེད་ཅིང་བཅེ་བ་སྤྱིང་ལ་དཔར་དུ་མཉམ་པར་སྦྱོར།

ཡིད་འོང་མང་པོ་ལ་ཆགས་ཀྱན་གྱི་བསམ་པ་རྒྱས་བྱེད་སྤོན་མེད་ཐུབ་པ་ནི།

དེ་ཡི་ནི་བ་སྤོན་མེད་བདག་ཉིད་ཆགས་བྲལ་སྤྱིང་པོ་ཅན་ནི་ལེགས་པར་མཛོལ། 28

ཚུལ་ཁྲིམས་དུ་ཀྱུ་ལ་དང་ལྷན། དཔར་བ་ནས་ས་ཡིད་སྦྱིབ་བྲལ་ཉིད།

གང་གི་རབ་དུ་བྱུང་བར་འཛོལ། དེ་དག་བདག་ཅག་ཁྲིམ་དུ་མཛོལ།

29

གསལ་ཅད་བསྐྱངས་པའི་ནོར་ཅུ་གང་། དཔར་བ་ཡིས་ཀྱང་མིད་པའི་སྤྱུལ།

ཆགས་སྤང་དུག་པོའི་མཆེ་ལྷན་བས། སྤང་ཡང་སྦྱེ་པོ་ལ་གནོད་མེད།

30

ཅེས་པ་དེ་ཚོ་ག་ན་བ་ཡི། བཅུད་མེན་ཐོས་ནས་སྦྱག་མོ་ནི།

འབྲལ་ལ་རབ་དང་བྲི་མ་མེད། དགའ་མགུ་ལྷན་པས་དེ་ལ་སྤྱུས།

31

དེ་ནི་བཟུ་བའི་ཐབས་འགའ་ནིག། མཛོག་གི་བཞིན་ལྷན་ཡོད་དཔ་ཅི།

ཁྲིད་གྱི་བསོད་ནམས་འབྲེལ་བ་ལས། རིང་ཀྱང་བུད་ཅིའི་གནས་ཐོབ་པས། 32

ནིས་པ་སྦྱག་མོས་གསུམ་ལྷན་སྤོ། ཚུལ་དང་མཐུན་པར་དེ་ལ་ཞུས།

བདག་གིས་ཁྲིད་ལ་དེ་བཟུན་ནིས། བྱས་དང་བཀྱར་བ་ལྷན་པས་སྤྱུས།

33

निःशेषितस्मृतिभुवः प्रमदाश्रयस्य
रागोज्झितस्य सुतरा मधरः सरागः ॥ २७ ॥

मूर्तिर्निर्भरसङ्गमप्रणयिनी मैत्री मनःशायिनी
क्षान्तिस्तन्मयकारिणी हृदि दया गाढं समाश्लेषिणी ।
सर्वाशाभरणस्य भूरिदयितासक्तस्य संलक्ष्यते
तस्यापूर्वमणे रनन्यमहिमा वैराग्यगर्भः शमः ॥ २८ ॥

पूज्यः स भवनेऽस्माकं यस्य प्रव्रज्यया सताम् ।
धत्ते शीलदुकूलानां निरावरणतां मनः ॥ २९ ॥

विश्वरक्षामणे र्यस्य स्मृत्यापि भवभोगिना ।
रागद्वेषोदग्रदंष्ट्रेण बाध्यते न पुनर्जनः ॥ ३० ॥

इति तस्या वचः श्वश्रूः श्रुत्वा श्रोत्रसायनम् ।
सद्यः प्रसादविशदा तां जगाद प्रमोदिनी ॥ ३१ ॥

अपि तद्दर्शनोपायः कश्चिदस्ति वरानने ।
अपि त्वत्पुण्यसम्बन्धाद्वयमप्यमृतास्पदम् ॥ ३२ ॥

इति सानुनयं श्वश्र्वा सा सादरधियार्थिता ।
तं वः सन्दर्शयामीति बभाषे भक्तिमानिनी ॥ ३३ ॥

ནས་བཅའ་ཆེན་པོ་དེ་ཆོགས་ཀྱིས་ནི། ཁྱར་དག་ཁྱེར་བ་འདོད་པ་ཡི།
སྟོད་ལ་མཁམ་ལྟན་སྤང་ལ་འཛོགས། རྒྱན་ཅིག་བསམ་གཏན་བསྐྱངས་པར་གྱུར།

34

དེ་ནས་ཁང་བཟང་ལ་འཛོགས་དེ། བཅོམ་ལྷན་བལྟན་པའི་སྟོགས་སུ་ནི།
ཕྱག་འཆལ་མཆོད་བྱ་མཆོད་འོས་པའི། མེ་རྟོག་སྦྱིམ་པ་རབ་དུ་གཏོར།

35

དེ་ཡི་གནས་སུ་མངོན་སྟོགས་དེས། མེ་རྟོག་གཏུག་པ་ཅུས་མཆོད་ནས།
ཡངས་པའི་མིག་ནི་ཀྱན་དགའ་ཡི། མཆི་མས་འགགས་པས་རབ་སྦྱས་པ།

36

བཅོམ་ལྷན་ཐུགས་ཆེ་འོས་པ་བདག། དཀོན་ཅིག་བསམ་པོ་ནས་སྤངས་དེ།
ཁྱོད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་རི་དགས་བཞིན། ལིན་དུ་ཐག་རིང་ཡལ་འདིར་ཕྱིན།

37

ཁྱོད་ཀྱི་ཉལས་ཀྱི་བརྒྱ་རྒྱུ་གི་སྒྲུབས་ནི་ཐོབ་པ་བདག།
རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་སྦྱན་ཀྱི་རིག་མཛོད་བཅེ་བ་ཅན།
མཉེན་གཤིན་མཉེན་པའི་ཁྱོ་ལྷན་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱི་ཐུགས་ཆེ་ནི།
ཡལ་གཞན་རིང་པོར་ཕྱིན་པ་ནས་ལ་རྒྱུང་བ་ཉིད་མི་འགྱུར།

38

འབངས་ཀྱི་བྱ་མོ་དག་གིས་དེང་། བཅོམ་ལྷན་ཁྱོད་ནི་མགྲོན་དུ་གཉེར།
ནང་པར་བྱོན་པས་བདག་ལ་ནི། ཁྱབ་བདག་ཁེངས་པ་གནང་བར་མཛོད།

39

ཅས་པ་བཛོད་ནས་དེས་འཕངས་པ། རྒྱས་པར་བཀྲ་བའི་མེ་རྟོག་འབྲེང་།
གྲས་པའི་པོ་ཉ་སྟོག་བཅས་བཞིན། རྒྱས་མཁའ་ལས་ནི་རབ་དུ་སོང་།

40

महाप्रतिज्ञासंभारभरनिर्वहणैषिणी ।
सा संशयतुलारूढा क्षणं ध्यानपराभवत् ॥ ३४ ॥

ततः प्रासादमारुह्य भगवत्सेवितां दिशम् ।
प्रणिपत्यासृजत् पूज्यपूजार्हकुसुमाञ्जलिम् ॥ ३५ ॥

पुष्पधूपोदकैरर्चां सा कृत्वा तत्पदोन्मुखी ।
आनन्दवाष्पसंरुद्धविस्तीर्णनयनावदत् ॥ ३६ ॥

अनुकम्प्यैव भगवन् रत्नत्रयविवर्जिता ।
तवाश्रममृगौवाहं दूरं देशमिमं गता ॥ ३७ ॥

त्वत्पादपद्मयुगलं शरणं प्रपन्नां
दूरस्थितामपि दृशा स्पृश मां दयालो ।
वात्सल्यपेशलधियां महतां प्रवास-
दूरीकृतेषु करुणा न तनुत्वमेति ॥ ३८ ॥

भगवन् दाससुतया त्वं मयाद्यनिमन्त्रितः ।
प्रातरागमनेनैव मानं वितर मे विभो ॥ ३९ ॥

इत्युदीर्य तयोत्सृष्टा विचित्रकुसुमावली ।
सजौवितेव प्रययौ नभस्ता भक्तिदूतिका ॥ ४० ॥

དག་དང་དམར་དང་སེར་དང་ཕྱེན་པོ་དག་གི་མེ་ཏོག་འབྱེང་།
 གདུག་པའི་དུ་བས་བཀྲ་བ་དཔ་གྱིས་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་དེ།
 བདེ་སོགས་བདག་པོའི་གཞུ་ཡི་ཁྲི་ཤིང་ཡང་དག་གྱུ་བ་ནི།
 ཅུ་འཛོན་གཞོན་ཅུ་དག་ལ་རབ་དུ་ཆགས་ཤིང་ཡུན་རིང་མཛོས། 41

དེ་ནས་གྱལ་བྱེད་ཚལ་སོང་ནས། ལྷན་ཅིག་གིས་ནི་མེ་ཏོག་འབྱེང་།
 གསུ་བ་དག་དང་ལྷན་པ་དེ། ལྷོན་པའི་ཞབས་པད་དག་ལ་ལྷུང་། 42

བཙམ་ལྷན་ཐམས་ཅད་མཛེན་པས་ཀྱང་། མ་ག་རྒྱ་ནི་བཟང་མོ་ཡིས།
 འདོད་པ་ཀྱན་མཛེན་ཐུགས་རྩེ་ཡིས། ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་ལྷོན་དུ་གསུངས། 43

གྲོང་ཁྲིར་བྱ་རམ་ཤིང་འབེལ་དུ། ཉང་པར་བདག་ཅག་འགྲོ་བར་བྱ།
 མ་ག་རྒྱ་བཟང་དགའ་འདུན་དང་། བཙས་པའི་བདག་མཆོད་དོན་དུ་གཉེར། 44

འདི་ནས་གྲོང་དེ་དབག་ཚད་ནི། རྒྱག་ཅུ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཐུག་དེ།
 ཉི་མ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བར་བྱ། འདི་ལ་ཐོགས་འཁོར་རིགས་པ་མིན། 45

གང་གང་རྩུ་འཕུལ་ཆེན་པོ་ཡིས། མཁའ་ལ་འགྲོ་ཏུས་མཐུ་ལྷན་པ།
 དེ་དང་དེ་ལ་ཁྲོད་ཀྱིས་ནི། མགྲོན་དུ་གཉེར་བའི་ཚལ་ཤིང་བྱིན། 46

ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་བསྐྱལ་དེ། ཉིན་གཅིག་བགྲོད་པས་ཕྱིན་པ་དང་།
 རྩལ་ཤིང་གིས་ནི་མགྲོན་གཉེར་བ། དགའ་སྤོང་རྣམས་ལ་རབ་དུ་བཤམ། 47

सा श्वेतरक्तहरितासितपुष्पपाली
खे धूपधूमशवला शनकैः प्रयान्ती ।
बालाम्बुदप्रणयिनी सुचिरं चकाशे
सञ्चारिचापलतिकेव शचीधवस्य ॥ ४१ ॥

अथ जेतवनं प्राप्य क्षणेन कुसुमावली ।
सा भक्तिशालिनी शास्तुः पपात चरणाब्जयोः ॥ ४२ ॥

भगवानपि सर्व्वज्ञः सर्व्वं ज्ञात्वा समीहितम् ।
सुमागधायाः कारुण्यादानन्द मवदत् पुरः ॥ ४३ ॥

प्रातर्गन्तव्य मस्माभिर्नगरं पुण्डबर्द्धनम् ।
सुमागधा प्रार्थयते ससङ्घस्य ममार्चनम् ॥ ४४ ॥

शतषष्ठ्यधिकं तत्र योजनानामितः परम् ।
एकेनाह्ना च गन्तव्यं न विलम्बोऽत्र युज्यते ॥ ४५ ॥

व्योम्ना महर्द्धा शक्नोति गन्तुं यो यः प्रभाववान् ।
निमन्त्रणशलाकां त्वं तस्मै तस्मै समर्पय ॥ ४६ ॥

प्रेरितः सुगतेनेति स भिक्षुभ्यो न्यवेदयत् ।
एकाहगमनप्राप्यं शलाकाभिर्निमन्त्रणम् ॥ ४७ ॥

རྩུ་འཕུལ་ཆེ་ལྷན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། དེ་ནི་རྩལ་གིང་ཁྱངས་པ་འི་ཆོ།
གང་པོ་བྱུང་བར་སྤྲས་བྱས་པ། གན་པོ་ཡིས་ཀྱང་རིས་པས་ཁྱངས། 48

མཐུ་ནི་ཐོབ་པ་མིན་པ་དེས། རྩལ་གིང་དགུ་ལ་ལག་བརྒྱངས་ཆོ།
ཅུང་ཟད་འཕྱུལ་དགར་བཞིན་རས་ཅན། ཀྱན་དགུ་པ་པོ་ཡིས་དེ་ལ་སྤྲས། 49

མགོན་མེད་ཟས་སྤྱིན་ཁྲིམ་དུ་ནི་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་བྱ་མིན།
དབག་ཚད་དུག་ཅུ་དང་བཅས་བརྒྱ། ཉིན་ཕྱིད་ཀྱིས་ནི་འདའ་བར་བྱ། 50

ཞིས་པ་དེ་བཟོད་གན་པོ་ནི། སྤྱིངས་པས་བཞིན་རས་ནས་པར་བྱད།
བསམས་ཏེ་རང་གི་སྤྲེ་མ་དུན་དུ། དམན་པའི་དངོས་པོ་བཟོད་པར་དགའ། 51

ཐོག་མེད་དུས་སྤུ་བསགས་པ་ཡི། ཉོན་མོངས་སྤྱིས་དང་ག་པ་སོགས།
འབད་པ་ཅན་གྱི་གཞིམ་རྒྱས་ན། རྩུ་འཕུལ་གནས་ནི་ཐོབ་པ་ཅི། 52

ཆགས་བྲལ་དུག་པོ་འི་སློབ་ཀྱིས། དེ་ལྟར་སེམས་གིང་དགུ་པ་ཡིས།
སེམས་ལྷན་དེ་ལ་སྤྲས་ཅིག་གིས། རྩུ་འཕུལ་ཆེན་པོ་རབ་དུ་སྤྱིས། 53

དེ་ནས་མཚན་མོ་འདས་གུར་ཏེ། སྤྲ་བོ་དག་སློང་ཐམས་ཅད་ནི།
སྤྲ་ཚོགས་སྤྲ་ཡི་ཆས་ལྷན་པའི། གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མཁའ་ལ་གཤེགས། 54

སྐབས་དེར་ཙོས་པ་ཆེན་པོ་ལ། ཚོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤུ་གང་གུར་པ།
བདག་པོ་འི་ཁྲིམ་དུ་བཅོས་ལྷན་འདས། ལྷ་འདོད་མ་ག་དུ་བཟང་མོ། 55

शलाकासु गृहीतासु तत्र सर्व्वे मंहर्द्दिभिः ।

पूर्णः कुम्भोपधानी यः स्थविरोऽप्यग्रहीत् क्रमात् ॥ ४८ ॥

तेन प्राप्तप्रभावेन शलाकायां प्रसारिते ।

षाणौ ग्राह त मानन्दः किञ्चित् स्मितसिताननः ॥ ४९ ॥

अनाथपिण्डदगृहं न गन्तव्यं पदद्वयम् ।

सषष्टियोजनशतं दिनार्द्धेनैव लङ्घ्यते ॥ ५० ॥

इत्युक्तः स्थविर स्तेन वैलक्ष्यविनताननः ।

अचिन्तयत् स्ववर्गाग्रे न्यूनभावो हि दुःसहः ॥ ५१ ॥

अनादिकालोपचिताः क्लेशजन्मजरादयः ।

हन्तुं सद्यनैः शक्यन्ते प्राप्तु मृद्धिपदं कियत् ॥ ५२ ॥

इति चिन्तयत स्तस्य तीव्रसंवेगया धिया ।

प्रादुरासीत् क्षणेनैव मद्गर्द्दिः शुद्धचेतसः ॥ ५३ ॥

अथ रात्र्यां व्यतीतायां प्रभाते सर्व्वभिक्षवः ।

नानाचिदश्वेशेन विमानैर्नभसा ययुः ॥ ५४ ॥

अचान्तरे महारम्भसम्भारपरिपूरिते ।

सुमागधा भर्तृगृहे भगवद्दर्शनोत्सुका ॥ ५५ ॥

མེད་ཀྱི་གདུག་པའི་མཆོད་པ་ཡི། བཀོད་པ་འཛིན་ལ་མངོན་སྤྱོད་གསུམ་གྱིང་།
 ལྷུག་མེ་བྱེས་པེ་བྱོ་ནམས་དང་། ལྷན་ཅིག་ཁང་བཟང་ལ་འཛིག་འཁོད་ ॥ 56

དེ་ནས་དྲ་ཡི་གིང་དྲར་གནས། དག་སྟོང་ཀུན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ།
 རྣམ་མང་ངོ་མཚར་རྒྱ་འབྲུལ་ནི། མཆོག་ལྷན་དང་པོ་རབ་དུ་མཐོང་ ॥ 57

ཉི་མ་དང་མཚུངས་དེ་མཐོང་ནས། ཡ་མཚན་བྱེས་སོགས་དགའ་བ་ཡིས།
 མ་ག་རྒྱ་བཟང་ལ་སྦྲས་པ། བཅོམ་ལྷན་ཞེས་པ་འདི་འམ་ཅི ॥ 58

དེས་སྦྲས་འདི་ནི་བཅོམ་ལྷན་མིན། དག་སྟོང་ཀུན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ།
 འོད་ཟེར་དམན་པ་མིན་པ་འདི། ཉི་མ་དག་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ ॥ 59

དེ་ནས་དེ་མ་བྱེས་གྱིང་དྲ་ཡིས། བྱོན་པའི་ཆོ་ན་བྱེས་སོགས་གྱིས།
 བཟང་མ་བཅོམ་ལྷན་འདི་འམ་ཅི། འདི་འམ་ཅི་ཞེས་རབ་དུ་སྦྲས་ ॥ 60

དེས་སྦྲས་འདི་ནི་སྟོན་པ་མིན། འདི་དག་དེ་ཡི་བཀའ་ལ་འོས།
 དག་སྟོང་རབ་ཞིབ་སྤྲུགས་པར་འོས། དཀའ་རྒྱུ་རབ་འབར་འོད་ཟེར་ཅན་ ॥ 61

གསེར་རྒྱེན་མཛེས་པས་དགའ་བ་རི་ཡི་ནི།
 ཅི་མ་ལ་ཞོན་སྟོན་ལ་བྱོན་པ་གང་།
 ངོ་མཚར་བྱེད་པ་མཐུ་ནི་གཟུགས་ཅན་བཞིན།
 དཔལ་ལྷན་དག་སྟོང་འདི་ནི་འོད་སྤྲུངས་ཆེ ॥

सह प्रासाद मारुह्य श्वश्रूश्वशुरंभर्तृभिः ।
तस्थौ कुसुमधूपार्थरचनासंग्रहोन्मुखौ ॥ ५६ ॥

भिक्षुराज्ञातकौण्डिन्य स्ततोऽश्वरथ मास्थितः ।
दिव्यर्द्धिविविधाश्चर्यः प्रथमं प्रत्यदृश्यत ॥ ५७ ॥

तं दृष्ट्वा स्तुत्यसङ्काशं विस्मिताः श्वशुरादयः ।
जुचुः सुमागधां प्रीत्या किमेष भगवानिति ॥ ५८ ॥

सावदङ्गवान्नायं दृश्यते तरणिप्रभः ।
अय माज्ञातकौण्डिन्यो भिक्षुरक्षुण्णदीधितिः ॥ ५९ ॥

आपतत्सु क्रमेणाथ रथेषु श्वशुरादयः ।
किमयं किमयं भद्रे भगवानिति तां जगुः ॥ ६० ॥

साब्रवीन्नैव शास्ताय मेते तच्छासनोचिताः ।
भिक्षवः प्रशमञ्चाध्या स्तपोदीप्ततरत्विषः ॥ ६१ ॥

यः कान्तहेमद्रुमरम्यशैल—
शृङ्गाधिरूढः परतोऽभ्युपैति ।
आश्चर्य्यकृन्मूर्त्त इव प्रभावः
श्रीमान् महाकाश्यप एष भिक्षुः ॥ ६२ ॥

ཅུ་ལྷན་ཆར་སྒྲིན་ཟབ་མེའི་འབྲུག་སྒྲུ་ལྷན།
 བཀོད་ལྷ་ཤིང་ན་དག་ལ་གནས་པ་གང་།
 མཁའ་ལ་སྒྲིན་དུ་བྱོན་པའི་དག་སྒྲོང་འདི།
 ས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྒྲགས་ཤུ་རི་བ་བྱ།

63

བཀྲིས་འབྲུང་སོ་བཞི་ཀི་ལ་ཤ་བཞིན་དུ།
 རབ་དཀར་ལ་ཞོན་མཐའ་ཡས་མཛེས་པ་གང་།
 བྱོན་པའི་དག་སྒྲོང་དེ་ནི་འགྲོ་ན་མས་ན།
 བསོད་ནམས་ལྷན་མཆོག་སྟོ་གལ་བྱ་ཞེས་བྱ།

64

གསེར་པད་བྱི་རྒྱ་རྒྱ་ཡི་ཡུ་བ་ཅན།
 རིན་ཅན་གྲུ་གྲུ་གོ་སར་གྱིས་མཚན་ཞོན།
 བྱོགས་ནི་རྒྱ་བཟང་གིས་འགོངས་བྱོན་པ་གང་།
 དག་སྒྲོང་དེ་ཉིད་མ་འབགས་པ་ཞེས་བྲགས།

65

གང་ཞིག་མཁའ་མིང་ལ་ཞོན་གཤོག་རྒྱུང་གིས།
 ཅུ་འཛིན་རབ་དུ་བཀོད་པའི་འཆི་མེད་ལས།
 མགྲོགས་པ་རྒྱས་པ་ནས་པར་བཅོད་བྱེད་པ།
 དག་སྒྲོང་འདི་མྱེ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ།

66

སྒྲིང་སྒྲོབས་ཅུ་བཀོད་ཆེ་གང་མཆོག་གི་ལས།
 ཤིན་དུ་ཞི་བ་མཐའ་མེད་དག་ལ་གནས།

पञ्चाननस्यन्दन मांस्थितो यः
 सतोयजौमूतगभौरघोषम् ।
 व्योम्ना समभ्येति गुणैः प्रगीतः
 स एष भिक्षु भुवि शारिपुत्रः ॥ ६३ ॥

आरुह्य कैलास मिवातिशुभ्रं
 द्विपं चतुर्दन्त मनन्तकान्तिः ।
 आयाति यः पुण्यवतां जगत्सु
 मौज्जल्यनामा च स एष भिक्षुः ॥ ६४ ॥

वैदूर्यनालं कनकारविन्द-
 मारुह्य रत्नाङ्कुरकेशराज्यम् ।
 उपैति यः सौरभपूरिताशः
 स एष भिक्षुः प्रथितोऽनिरुद्धः ॥ ६५ ॥

यश्चाम्बराग्रं गरुडाधिरूढः
 पक्षानिलोत्सारितवारिवाहः ।
 विगाहते स्फीतवनेन भिक्षु-
 र्मेचायणीस्तनुरयं सुपूर्णः ॥ ६६ ॥

अनन्त मास्थाय नितान्तशान्त-
 मीर्षापथं सत्त्वमहोदधि र्यः ।

འོད་ཀྱི་བདུན་ཅིས་སྤྱོད་གས་ཚེས་རབ་དུ་སྟོ།

མཐུ་ཐུན་དག་སྟོང་འདི་དུ་ཐུལ་ལོ།

67

གསེར་གྱི་དུ་ལ་ཡངས་པའི་འཁྲི་ཤིང་ནི།

ནམ་པར་གཡོ་བས་དཀྱིགས་པ་མངོན་དགའ་ཞོན།

བསོད་ནམས་གསལ་ལྗོགས་མངོན་པར་འོངས་པ་གང་།

དག་སྟོང་འདི་ནི་སྟོ་ཐུན་ཏེ་བར་འཁོར།

68

གསེར་དང་རིན་ཅེན་རབ་འབར་པ་དུ་རི་རིས།

བྱི་རྩུ་རྩུ་ཡི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཅེར་ཞོན།

འོད་ཀྱི་བྱགས་བཞིན་བྱོན་པ་གང་འདི་ནི།

དག་སྟོང་ཀྱ་རྩུ་ཡ་ན་ཞེས་པ་འོ།

69

གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཐུན་པའི་ཚེས་ལ་བཞིན།

བྱ་མཚོག་ལ་ཞོན་མཁའ་ལ་ནམ་པར་ཐིང་།

རབ་གནས་ཡོངས་སུ་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་མཚོག།

སྟོ་བཟིང་དག་སྟོང་འདི་ནི་ཀྱོ་འྱི་ལ།

70

ཡང་ཡང་དང་བ་གཞལ་ཡས་ཁང་འོད་ཀྱིས།

ཕུན་ཚུལ་བར་སྒྲིང་འཇུག་སྒྲིབས་དགའ་ཐུན་པར།

བྱིན་ཅིང་དཀའ་ཐུབ་གཏོར་གང་བྱོན་འདི།

དག་སྟོང་པི་ལིན་ད་བད་སྒྲི་ཞེས་བཞོད།

71

प्रभामृतैः सर्पति तर्पिताशः
प्रभाववानेष्ट्यजिदेष भिक्षुः ॥ ६७ ॥

विलोलवल्लीवलयाभिरामं
विशाल मारुह्य सुवर्णतालम् ।
यः पुण्यपूर्णद्युति रभ्युपैति
स एष भिक्षु मतिमानुपालौ ॥ ६८ ॥

आरुह्य वैदूर्यविमानशृङ्गं
सुवर्णरत्नोज्ज्वलपत्रलेखम् ।
लिम्पन्निवागच्छति यः प्रभाभिः
कात्यायनो नाम स एष भिक्षुः ॥ ६९ ॥

शरीरिणं धर्मं मिवाधिरुह्य
विगाहते खं वृषवाहनो यः ।
प्रेष्ठः प्रतिष्ठापरिनिष्ठितानां
गरिष्ठधीः कौष्ठिल एष भिक्षुः ॥ ७० ॥

विमानहंसद्युति भिर्मुहूर्त्तं
स्मितोर्मिरम्यं मुहु रन्तरीक्षम् ।
कुर्वन् समभ्येति तपोनिधि र्यः
पिलन्दवत्साह्वय एष भिक्षुः ॥ ७१ ॥

མེ་ཏོག་རབ་རྒྱས་འབྲི་ཤིང་རྒྱས་པ་ཡིས།
གསེར་ཚལ་ནང་ན་རྒྱགས་ཤིང་བྱོན་པ་གང་།
མི་དམན་བྲིམ་གྱི་དཔལ་ལ་ལྷོས་མེད་པའི།
དག་སློང་འདི་ནི་རྣམ་བྱེ་བར་བྲགས།

72

གསེར་གྱི་འོད་ཀྱིས་སྤྱོགས་ཆ་རྣམ་པར་བརྒྱན།
རྒྱན་པོའི་གཟུགས་གཞན་བཞིན་དུ་ལྷགས་པར་མཚོན།
འཁོར་ལོ་སྦྱར་གང་མཁའ་ལ་མཛེས་པ་འདི།
ལྷོན་པའི་སྒྲས་པོ་སྦྲ་གཙན་འཛིན་ཞེས་བཟོད།

73

དེ་ནས་རི་དང་སྤྱོགས་མཚམས་རྣམས་དང་ནི།
ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་མཁའ་ངོས་ཁོང་ལས་ཀྱང་།
རྣམ་བཟ་རིན་ཅེན་བྲི་དང་བཞེན་པར་གནས།
གྲངས་མེད་མེད་བྱང་དག་སློང་ཚགས་འདི་བྱོན།

74

དེ་ལྟར་དེ་ཡིས་རིམ་པས་བཤད་གྱུར་པའི།
དག་སློང་དག་འདུན་བྱང་འཕགས་བཞིན་མཐོང་ནས།
གཞན་དག་མཚོན་མིན་དེ་དག་མཚུངས་པར་ནི།
དགའ་དང་མད་བྱང་གྲས་པའི་དབང་ཉིད་གྱུར།

75

དེ་ནས་རང་འབར་གསེར་གྱི་ཕྱེ་མའི་གོས།
ཉི་བརྒྱ་གསལ་བ་འགོ་ལ་བྱང་།

योऽयं समुत्फुल्ललतावितान-
वनान्तराले विहरन्नुपैति ।
स ओणकोटिः श्रुत एव भिक्षु-
रक्षुण्णलक्ष्मी गृहनिर्व्यपेक्षः ॥ ७२ ॥

यश्चक्रवर्ती दिवि भाति सोऽयं
शास्तुः सुतो राहुलकाभिधानः ।
हेमप्रभाभूषितदिग्विभागः
संलक्ष्यते मेरुरिवान्यरूपः ॥ ७३ ॥

एते गिरिभ्योऽथ दिगन्तरेभ्यः
क्षामण्डलाद्योमतटान्तराच्च ।
आयान्त्यसंख्याद्भुतभिक्षुसङ्घा
विचित्ररत्नासनवाहनस्थाः ॥ ७४ ॥

तथा क्रमेणेति निवेद्यमानं
ते भिक्षुसङ्घं विमुखं विलोक्य ।
ययुः प्रहर्षाद्भुतसम्भ्रमाणां
विधेयतां तुल्य मनन्यलक्ष्म्या ॥ ७५ ॥

अथ ज्वलत्काञ्चनचूर्णवर्णं
जगद्भूवार्कशतप्रकाशम् ।

གདུང་བའི་བྱ་པར་མ་ལུས་ཞི་བྱེད་པས།

བསིལ་ཟེར་འཕྲིང་བ་བརྒྱ་ལྟར་བསིལ་བ་ཡང་ ॥

76

དེ་ནས་ཞོར་བདག་བརྒྱ་བྱིན་ཚངས་སོགས་སློན་པོ་ནམས་ཀྱི་ནི།

རྒྱ་ཆེ་ནས་མཁའ་བགྲོད་པ་བསྟེན་ཅིང་རྗེས་སུ་བགྲོད་པ་སྤྲུམ།

འཆི་མེད་གོང་གི་བྱ་མོས་མེད་ལ་ཆོག་མེད་ཞི་གཏོར་བ་ལས།

སྤྲུམ་བའི་རྒྱ་བ་བསོད་ནམས་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་མིག་ལམ་གྱུར་ ॥ 77

གོང་བྱེད་སྒོ་ལས་བཙོ་བརྒྱད་ལྷན་པ་དེར།

མཚུངས་པའི་རྒྱ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དང་བཅས་པས།

རབ་བྱགས་མ་གཏུ་ནི་བཟང་མོའི་བྱིས།

རྒྱ་ཤེལ་རིན་ཅན་དོ་ཡི་རང་བཞིན་བྱས་ ॥

78

དེར་ནི་ཡོ་བྱད་རྫོགས་པ་ནས་མང་གིས།

མངོན་པར་མཆོད་ཅིང་ཀུན་གྱིས་ཕུག་འཚལ་དེ།

གོང་པའི་རྒྱ་བོ་དག་གིས་ཀུན་ནས་མཆོད།

ཅིག་པར་གཟུགས་བརྟན་སྤང་དེ་ཕྱི་ནས་ཀྱང་ ॥

79

བཙོས་ལྷན་བཅེ་ལྷན་དག་འདུན་དང་བཅས་པས།

བཅེ་བས་མཆོད་པ་སྤངས་ནས་རྗེས་གཟུང་ནི།

གཟུགས་པའི་ཆ་ཡིས་མ་གཏུ་བཟང་མོ།

གཉེན་དང་བཅས་པ་ནམས་ལ་བཀའ་རྒྱ་བསྐྱབས་ ॥

80

अशेषसन्तापविशेषशान्त्या
शीतांशुमालाशतशीतलञ्च ॥ ७६ ॥

अथ धनपतिशक्रब्रह्ममुख्यै रमर्त्यै-
विपुलगगनयाचादत्तसेवानुयाचः ।
अमरपुरपुरस्त्रीकीर्णपुष्पप्रभावा-
न्नयनपथ मयासीत् पुण्यभाजां जिनेन्द्रः ॥ ७७ ॥

अष्टादशद्वारपथा पुरं तत्
स तुल्य मष्टादशमूर्तिरेव ।
प्रविश्य चक्रे शशिकान्तरत्न-
शिखामयं वेश्म सुमागधायाः ॥ ७८ ॥

अभ्यर्चित स्तत्र बहुप्रकारैः
पूर्णोपचारैः प्रणिपत्य सर्वैः ।
अपूजयत् पौरजनः समन्तात्
बहिश्च भित्तिप्रतिविम्बितं तम् ॥ ७९ ॥

सुमागधाया दयया दयालुः
पूजां गृहीत्वा भगवान् ससङ्घः ।
अनुग्रहालोकनसंविभागीः
सर्वान्ववाया विदधे प्रसादम् ॥ ८० ॥

མ་ག་རྩ་བཟང་གྲོས་སོགས་སྡེ་དང་བཅས།
 གྲོང་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དང་བཅས་པ་ཡང་།
 དེ་ཆོ་སྟོན་པའི་བཟུན་པ་དག་གིས་ནི།
 དེ་དུས་བདེན་མཐོང་བསམ་པ་དག་པར་གྱུར།

81

དགེ་བ་ཇེས་འབྲེལ་མ་ག་རྩ་བཟང་གི།
 བསོད་ནམས་མཐུ་ནི་ཡངས་པ་མཐོང་གྱུར་ནས།
 དགེ་སྦྱོང་དེ་དག་གིས་དེར་དགེ་མཚན་ལས།
 དེ་ཡི་སྟོན་བྱང་རྒྱལ་བ་དག་ལ་དྲིས།

82

མ་ག་རྩ་བཟང་དགེ་བའི་གྱུ་དག་ནི།
 ཚོགས་སུ་དེ་དག་གིས་དྲིས་བཅོམ་ལྷན་འདས།
 ཀུན་གཟིགས་དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ནམས་ཀྱིས།
 ཕྱོགས་སྟོར་སྒྲུང་བ་བྱིན་ཅིང་རབ་གསུངས་པ།

83

བ་རྩ་ཁ་སི་དག་དུ་སྟོན། ས་བདག་མཇེས་པ་གྱི་གྱི་ཡིས།
 བྱ་མོ་གསེར་འབྲང་ཅན་ཞེས་པ། གསེར་འབྲང་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་བྱུང་།

84

སྟོན་པ་འོད་སྒྲུངས་ཞེས་པ་ལ། དྲག་དུ་གྲུས་དང་ལྷན་པ་དེས།
 བྲོགས་མོ་བརྒྱ་ལྷག་སྡེ་དང་ནི། ལྷན་ཅིག་དག་དུ་རིམ་གྱོ་བསྐྱབས།

85

सुमागधा सञ्चशुरादिवर्गा
 सहापरैः पौरजनैश्च सर्वाः ।
 शास्तु स्तया देशनया बभूवुः
 शुद्धाशया स्तत्क्षणदृष्टसत्याः ॥ ८१ ॥

सुमागधायाः कुशलानुबन्धं
 पुण्यं प्रभावं विपुलं विलोक्य ।
 ते भिक्षव स्तत्र कुतूहलेन
 पप्रच्छू रम्यं जिन मादिदृत्तम् ॥ ८२ ॥

पृष्टः स तैः संसदि सर्व्वदर्शी
 सुमागधायाः कुशलस्य हेतुम् ।
 दन्तप्रभाभिः ककुभां मुखेषु
 दिशन् प्रकाशं भगवान् बभाषे ॥ ८३ ॥

वाराणस्या मभूत् पूर्व्वं छकेः कान्तस्य भूपतेः ।
 सुता काञ्चनमालाख्या कुचकाञ्चनमालिका ॥ ८४ ॥

काश्यपाख्यस्य शास्तुः सा सततं भक्तिशालिनी ।
 परिचर्यां व्यधात् सार्द्धं सखीनां पञ्चभिः शतैः ॥ ८५ ॥

ནམ་ཞིག་ས་ཡི་བདག་པོ་དེས། རྣམ་འགྲུར་མི་ལས་མཐོང་བ་ལས།
འཛིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཀྱན་འབྲུལ་བས། འབྲས་བྱ་མཁམས་པ་དག་ལ་དྲིས། 86

རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོལ་སྤང་བས། མཚན་ཤེས་དེ་དག་གིས་དེར་སྦྲས།
ཤིན་དུ་མཇེའ་བ་དག་གི་སྦྱིང་། མི་ལ་བསྐྱེད་ས་ན་ཞི་བ་ཐོབ། 87

ཅེས་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཚིག། རབ་གཏུག་ས་བརྒྱང་མི་བདག་ནི།
བྱ་མོའི་ཚིག་གིས་བཅོམ་ཐུན་འདས། འོད་སྤྲངས་དག་ལ་བཟ་བྱ་སྤོང་། 88

དེ་ལ་སྦྱོགས་དེ་དེས་གསོལ་བ། མི་ལས་མཚོག་དུ་རྣམ་འགྲུར་ཅན།
བདག་གིས་དིང་མཐོང་དེ་འབྲས་ཀྱན། ཐམས་ཅད་མཁུན་པས་གསུང་བར་འོས། 89

སྤང་ཆེན་རྒྱ་སྐར་ནས་འཕྱོན་པ། ར་མ་དག་ལ་ཐོགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་སྒོམ་པའི་ཕྱིར་ཆེས་ནས། ཁྲོན་པ་རྒྱུག་པ་བདག་གིས་མཐོང་། 90

ཕྱི་ནི་བྲེ་གང་དག་ལ་ཡང་། ལྷ་ཏིག་བྲེ་གང་འཛོང་བ་མཐོང་།
ངན་པའི་ཤིང་དང་ཅན་དན་ནི། མཉམ་པ་དག་དུ་བྱེད་པ་མཐོང་། 91

དེ་བཞིན་གཡུལ་དུ་སྤང་སྤྱུག་གིས། སྤང་བོ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་འབོད།
མི་གཙང་བ་ཡིས་ལུས་བྱུགས་པའི། སྤྱུ་འཕར་ཞིང་གཞན་ལ་འབྱུག། 92

སྤྱུ་ངན་པ་གཡོ་བའི་གཏོར། རྒྱལ་སྤྱིད་རྒྱལ་ལ་མཛོན་དབང་བསྐྱར།
རས་ཡུག་སྦྱེས་བྱ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས། དངས་ཀྱང་ཀྱན་དུ་ཉམས་པ་མེད། 93

स कदाचिन्नरपतिर्विद्वत्स्वप्नदर्शनात् ।
भयसंशयसंभ्रान्तः पप्रच्छ फलकोविदम् ॥ ८६ ॥

ते तं राजसुताद्वेषान्निमित्तज्ञा बभाषिरे ।
अतिप्रियस्य हृदयं हुत्वाम्नौ लभ्यते शिवम् ॥ ८७ ॥

इति तेषा मनादृत्य वचः क्रूरतरं नृपः ।
भगवन्तं ययौ द्रष्टुं काश्यपं दुहितुर्गिरा ॥ ८८ ॥

स त मेत्यावदत् स्वप्नः सविकारः परं मया ।
दृष्टोऽद्य सर्व्वं सर्व्वज्ञ तत्फलं वक्तुमर्हसि ॥ ८९ ॥

वातायनेन निर्गच्छन् रुद्धपुच्छो मया गजः ।
तृषितस्य तथा पश्चात् कूपो धावन् विलोकितः ॥ ९० ॥

तृप्तश्च शक्तुप्रस्थेन मौक्तिकप्रस्थविक्रयः ।
समीकृतानि दृष्टानि कुदारूणि च चन्दनैः ॥ ९१ ॥

कलमेन महाहस्ती समाहूतस्तथाहवे ।
परानशुचिलिप्ताङ्गः प्रलिम्पन् विलुतः कपिः ॥ ९२ ॥

स्फोतराज्याभिषिक्तश्च कुचापलनिधिः कपिः ।
पटोऽष्टादशभिः कृष्टः पुरुषैरप्यसंक्षयः ॥ ९३ ॥

མེདྲལ་འབྲས་བུའི་དགའ་ཚལ་ནི། དགའ་བ་ཚོས་རྒྱན་དག་གིས་དྲུགས།
 ཞེས་པ་བཞད་གཤམ་ཅོད་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་ཚོགས་པ་ཕྱེ།

94

མཛད་བྱང་མི་ལས་འདི་དག་གིས། འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་ཅང་སྟུམ།
 ཞེས་པ་ས་བདག་གིས་དྲིས་ལ། བཅོམ་ལྷན་འོད་སྤངས་ཀྱིས་གསུངས་པ། 95

སྐྱེ་བོའི་ཚོ་ལ་བརྒྱ་བའི་ཚོ། མྱོན་བ་ཞི་བ་ཤུ་ཀྱ་ཐུབ།
 ཀྱལ་བ་བདུན་ཅིའི་ཅུ་གཏིང་འབྱང་། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བོར་མཐོང་། 96

དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་ཐ་མ་ཡི། དུས་སྤུ་ཅོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཅུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་སྦྱོད་བཏང་། བསྐྱད་པ་དང་བཅས་འབྱང་བར་འགྱུར། 97

དེ་དག་ཐོབས་ཀྱི་ཁྲིམ་ན་གནས། དཔེན་པ་མ་སློན་ཅང་ནམས་ལ།
 རང་གིས་བཟློན་པ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། བཟློན་པ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར། 98

གང་ཕྱིར་ལྷ་བྱ་ལྷ་བྱེད་ཀྱིས། དངོས་པོས་བཟློན་པ་དག་ལ་རྒྱག།
 དེ་སྤྱད་སྟོས་པའི་ཕྱི་ནས་ནི། ཁྲོན་པ་འགྲོས་པ་ནས་པར་མཐོང་། 99

ཆགས་པས་ལོང་ཞིང་རྒྱན་མོངས་ཀྱིས། བཅོམ་པ་དེ་དག་བྱང་ཅུབ་ཀྱི།
 ཡན་ལག་སྤྱོད་ཀྱི་བྱེ་གང་ནི། ཕྱེ་བྱེ་གང་ལ་འཛོང་པར་འགྱུར། 100

སྤྱ་ཕྱེགས་ཚོགས་ནི་ཤིང་ངན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ཚན་དན་དག།
 མོངས་པ་བྱེད་པར་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་གིས་ནི་མཚུངས་བྱེད་འགྱུར། 101

रम्यपुष्पफलाराम श्रौरैरपि विलुण्ठितः ।

द्वेषोपहासकलहासक्तश्च विपुलो जनः ॥ ६४ ॥

स्वप्नाद्भुतानां मेतेषां मन्ये घोरतरं फलम् ।

इति पृष्टः क्षितिभुजा भगवान् काश्यपोऽब्रवीत् ॥ ६५ ॥

शतायुषि जने शास्ता शान्तः शाक्यमुनिर्जिनः ।

भविष्यत्यमृताम्भोधिः स दृष्टः कुञ्जरस्त्वया ॥ ६६ ॥

तस्यापि पश्चिमे काले आवकाः कलिसंश्रयात् ।

त्यक्तशीलगुणाचारा भविष्यन्ति सविस्त्रवाः ॥ ६७ ॥

अपक्वाल्पविवेकानां बलात्ते गृहवासिनाम् ।

स्वयं सेवां समालम्ब्य करिष्यन्त्येव देशनाम् ॥ ६८ ॥

अर्थनीयोऽर्थिभावेन यस्मात् सेवासु धावति ।

तृषितस्य व्रजन् पश्चात् क्लृप्तस्माद्विलोकितः ॥ ६९ ॥

ते करिष्यन्ति लोभान्धाः संमोहोपहृताः परम् ।

बोध्यङ्गमुक्ताप्रस्थस्य शक्तुप्रस्थेन विक्रयम् ॥ १०० ॥

तीर्थवाक्यकुदारूणि बुद्धभाषितचन्दनैः ।

साम्यमापादयिष्यन्ति ते मौग्ध्यादविशेषिणः ॥ १०१ ॥

དུལ་བའི་དག་སྒོང་སྒྲང་པོ་ཆེ། བཟང་པོ་ཐོབ་ནས་འགའ་ཞིག་དུ།
 དག་སྒོང་ཁྲིམས་འཆལ་སྒྲང་ཐུག་གིས། འགའ་ཞིང་སྒོད་པར་བྱེད་པར་འགྱུར༥
 102

གཡོ་བའི་མི་གཙང་གིས་བྱགས་ལུས། དག་སྒོང་སྒྲིའུས་ཁྲིམས་བཟང་ནམས།
 རང་གི་སྒྲིན་གྱིས་སྒོ་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་མཚུངས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར༥ 103

སྒྲིའུ་བཞིན་དུ་རིགས་འབྱལ་བ། མངོན་པར་དབང་ནི་བསྐྱར་བར་འགྱུར།
 རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡི། རས་ཡུག་དྲངས་པས་ཉམས་མི་འགྱུར༥
 104

དག་འདུན་རྗེས་དང་འབྲས་བུ་ཡི། དགའ་ཚལ་དག་ཀྱང་རྒྱ་བར་འགྱུར།
 བན་ཅུན་སྒྲིན་ནས་རྫོང་བྱེད་ཅིང་། འཐབ་མོའི་ངང་ཚལ་དག་དུ་འགྱུར༥ 105

བྱིད་ཀྱི་མི་ལས་ནས་སྒྲིན་མཐར། འབྲས་བུ་འདི་དག་ས་ལས་བྱུང་།
 ཞེས་པ་སྒྲོན་པའི་ཚོག་ཐོས་ནས། ས་ཡི་བདག་པོ་ཡ་མཚན་གྱུར༥ 106

དེ་ནས་སྒྲོན་དེས་མི་བདག་ནི། རྗེས་འབྲང་བཅས་ལ་ཆོས་བསྟན་པ།
 མཛོད་ནས་གསེར་འཕྲང་ཅན་མ་ལ། དག་བའོས་པ་ཉིད་དག་བསྟན༥ 107

སྒྲིའུ་བ་གཞན་དུ་མཆོད་རྟེན་ལ། ལྷ་རང་ག་ཡི་འཕྲང་བས་མཆོད།
 འཇགས་བྱས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་ནི། གསེར་འཕྲང་དག་གིས་མཚན་པར་སྒྲིམ༥ 108

མ་ག་རྒྱ་ནི་བཟང་མོ་འདི། དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་མཐུ་ཚན་གྱིས།
 ཡང་དག་དག་བའི་ཟས་སྒྲིགས་ཉིད། དེ་རིང་སྒྲིའུ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་ཐོབ༥ 109

क्वचिद् भद्रं समासाद्य विनीतं भिक्षुकुञ्जरम् ।
दुःशीलकलभो भिक्षुः स्पृहया धिक्करिष्यति ॥ १०२ ॥

चापलाशुचिलिप्ताङ्गः सुशीलान् भिक्षुमर्कटः ।
अनुलिम्पन् स्वदोषेण करिष्यत्यात्मसन्निभान् ॥ १०३ ॥

षण्ढकस्याभिषेकश्च भविष्यति कपेरिव ।
संबुद्धशासनपटं कृष्यमाणं न नश्यति ॥ १०४ ॥

सङ्घद्रव्यफलारामेष्वपि यास्यन्ति चौरताम् ।
मित्रः कलहशीलाश्च भविष्यन्त्यपवादिनः ॥ १०५ ॥

तव स्वप्नविपाकान्ते फलान्येतानि भूतले ।
इति शास्तु वचः श्रुत्वा विस्मितोऽभून्महोपतिः ॥ १०६ ॥

सानुगस्याथ नृपतेः स शास्ता धर्मदेशनाम् ।
कृत्वा काञ्चनमालाया दिदेश कुशलार्हताम् ॥ १०७ ॥

जन्मान्तरे चकारार्चां स्तूपे नारङ्गमालया ।
सा तेन मुकतेनैव जाता हेमस्रजाङ्किता ॥ १०८ ॥

सेयं सुमागधा पुण्यप्रभावेण महीयसा ।
प्राप्ताद्य जनकायस्य सम्यक् कुशलसेतुताम् ॥ १०९ ॥

ཅེས་གསུངས་བཅོས་ལྷན་གྱལ་བ་ནི། དག་སྒོང་ནམས་དང་བཅས་པ་དག།

མཛེས་པས་སྤྱོད་ནམས་ཡོངས་འགོངས་ཤིང་། མཁའ་ལས་གྱལ་བྱེད་

ཚལ་དུ་གཤེགས། 110

སྤྱེས་བྱ་ནམས་ཀྱི་རིགས་མཚོག་འཕེལ་སྤྱད་མྱོལ་ལྷན་གྱུ་

ལ་ཆགས་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད།

གལ་ཏེ་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་དེ་ཆོ་རིགས་ཀྱན་ཉམས་པ་མིན་ནམ་ཅེ།

གང་གི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་འཁོར་བའི་ཆུ་ཁྲུང་བདག་པོ་ཆེ་ལ་གྱུ་བཞིན་དུ།

རིགས་རྩང་ཡང་དག་སྒོལ་བྱེད་ཡོན་ཏན་ལྷན་པའི་བྱ་མོ་དེ་དག་ངས་པར་འབྱུང་།

111

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་

པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་མག་རྒྱ་བཟང་མོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་

པའི་ཡལ་འདབ་མྱེ་དག་ཅུ་ཙ་གསུམ་པའོ།

अभिधायेति भगवान्नभसा भिक्षुभिः सह ।

रुचा संपूरयन्नाशां ययौ जेतवनं जिनः ॥ ११० ॥

पुंसां सत्कुलभूतये बलवती मिथ्यैव पुत्रस्पृहा

सूनु श्वेदगुण स्तदेव विकलं तत् किं न सर्व्वं कुलम् ।

सा कन्या किल जायते गुणवती पुण्यप्रभावाद् यया

संसारोरुसरित्पतौ कुलयुगं नावेव सन्तार्य्यते ॥ १११ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

सुमागधावदानं चिनवतितमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་དགྲ་བཅུ་ཙ་བཞི་པ།

སྐལ་བ་ཉམས་པ་ཁ་ཅིག་རབ་གཤེན་སྐྱབས་སྦྱིད་པ་ཡི།
ཟབ་མོའི་རྩ་ཐུན་འགྲོ་བ་དག་དུ་གཤུང་བ་ཉིད་འཛིན་ཅིང་།
བསོད་ནམས་རྒྱས་པ་ཁ་ཅིག་སྤངས་པའི་ཡོངས་གཤུངས།
རྟན་སྦྱིས་རྩ་ཡི་ཚོགས་ཀྱི་མི་བཟད་སྤེད་པ་གཏོང་བར་བྱེད།

1

མཉན་ཡོད་དུ་ནི་ཁྱིམ་གྱི་བདག་། བསོད་ནམས་བཤེས་གཉན་དག་གི་བྱ།
གྲགས་པའི་བཤེས་གཉན་ཞེས་བྱ་བ། གྲགས་པ་ཅན་གྱི་ཚད་བྱུང་བྱུང་།

2

བདུད་ཅིན་ཟེར་གྱི་འོད་ཟེར་ཅན། དེ་སྦྱིས་ཚོན་བསོད་ནམས་ཀྱི།
རྩ་ཡི་ཆར་མེད་ལས་སྦྱིས་པ། མི་བཟད་གྲུད་པ་ཞི་བར་བྱུང་།

3

གཞོན་ཏུ་ཉིད་ལ་དབང་གུར་ཅིང་། སྤྱིད་པའི་ཡོངས་སྦྱོད་ལས་སྦྱིར་བྱོགས།
དགོ་ལ་བཙོན་པ་དེ་སོང་ནས། སྤྱལ་བ་སྤྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞུགས་བཞེན།

4

སྟོན་པས་ཚོས་ནི་བསྟན་པ་ཡིས། རབ་བྱུང་དགྲ་བཙོམ་གནས་ལ་བརྟེན།
དེ་ནི་གསེར་དང་རྩི་མཚུང་གིང་། དགའ་དང་མི་དགའ་བདང་བར་བྱུང་།

5

དེ་ཡི་མཆེ་བ་དག་ལས་རྩ། རོ་ཐུན་དེ་མེད་ཤེལ་གྱི་ན།
ཁྱ་བ་ཟགས་པ་གང་ཞིག་གིས། དེ་ནི་དག་དུ་སྤྱིད་བལ་གྱུར།

6

चतुर्नवतितमः पञ्चमः ।

तरलतरतरङ्गोज्जारगम्भीरतोये
दधति जगति केचित् तप्ततां भग्नभाग्याः ।
खरमरुपरितापे केचिदुत्सक्तपुण्याः
सहजसलिलसारै स्तौवृतृष्णां त्यजन्ति ॥ १ ॥

आवस्थां पुण्यमिचस्य स्तुतु र्गृहपतेरभूत् ।
यशोमिच इति ख्यातः प्रतिमानं यशस्विनाम् ॥ २ ॥

तस्य जन्मक्षणे पुण्यैः पीयूषकिरणत्विषः ।
अवष्टिप्रभवा वाग्भिः शशाम विषमा विपत् ॥ ३ ॥

स युवैव वशी गत्वा भवभोगपराङ्मुखः ।
जिनं जेतवनासीनं सिषेवे कुशलोद्यतः ॥ ४ ॥

धर्मेदेशनया शास्तुः प्रव्रज्यार्हत्पदं श्रितः ।
तुल्यकाञ्चनपाषाणः सोऽभून्मुक्तप्रियाप्रियः ॥ ५ ॥

दंष्ट्राभ्यां सरसं तस्य द्रुतस्फटिकनिर्मलम् ।
सुस्नाव वारि येनासौ वीततृष्णः सदाभवत् ॥ ६ ॥

ནས་ཞིག་དག་སྤོང་ཐམས་ཅད་གྱིས། དག་མཚན་ལས་ནི་བཅོས་ལྷན་ལ།

དེ་ཡི་སྤོང་བ་བལ་བ་ཡི། བསོད་ནམས་རྒྱ་ནི་རབ་དུ་རྒྱས།

7

དེས་གསུངས་ཀ་ཤིའི་གོང་དུ་སྤོན། མཛོས་པ་ཞེས་བྱ་ཚང་དཔོན་བྱ།

སྤོན་པ་འོད་སྤངས་ཞེས་པ་ཡི། རབ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར།

8

ནས་ཞིག་སྒོས་པས་གཟིར་གྱུར་ཅིང་། བདུང་བས་ཉིན་པས་ལུས་ཅན་དེས།

སོ་ཀའི་ཙཱ་ཀ་བཞིན་དུ། འགར་ཡང་རྩ་ནི་ཐོབ་མ་གྱུར།

9

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ས་ཡིན་པས། རྩ་སྤོང་སྤོང་བ་ཉིད་དང་ནི།

ཁོན་པ་ཡང་ནི་རྩ་མེད་དང་། འཇུག་ངོགས་འཕལ་ལ་བསྐྱམས་པར་གྱུར།

10

དེ་ནས་སྒོས་པས་ཚེ་ངེས་སུ། ལུས་ནི་གཏོང་བར་བཅོན་དེ་ལ།

སམན་བོས་རྩ་ནི་བྱིན་པ་དག། མཐོང་བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་གྱུར།

11

དེ་ནས་དེ་ཡིས་སྤོན་པ་ནི། འོད་སྤངས་བཀའ་ཡིས་རྩ་ཡི་སྤོང་།

མི་ཟད་པ་ཉིད་བཞིན་གྱུར་པ། དག་འདུན་དག་ལ་ལྷན་རིང་གིས་སུ།

12

དེ་ཡི་རྩ་ནི་བཅོས་ལྷན་འདས། འོད་སྤངས་དག་ལེགས་དག་གི་གཏོར།

རབ་དུ་དང་བས་ཐུགས་ཇེ་ནས། ཐུག་གི་བརྒྱུས་རབ་བཞེས་མཛད།

13

དེར་ནི་སྤྱོ་བོ་འི་ཚོགས་འོངས་པས། རྩ་ནི་ཟད་པ་མེད་གྱུར་པ།

མཐོང་ནས་ཡ་མཚན་དག་དང་བཅས། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཐོབ་པར་གྱུར།

14

कदाचिद् भिक्षवः सर्व्वे भगवन्तं कुतूहलात् ।
तृष्णाव्युपरमे तस्य पप्रच्छुः पुण्यकारणम् ॥ ७ ॥

सोऽब्रवीत् काश्यपाख्यस्य शास्तुः काशिपुरे पुरा ।
अभूत् प्रव्रजितः श्रेष्ठिसुतः सुन्दरकाभिधः ॥ ८ ॥

स कदाचित् तृषाक्रान्तः सन्तापक्षान्तविग्रहः ।
निदाघे चातक इव न क्वचिज्जल माप्तवान् ॥ ९ ॥

शून्यतां तोयपात्राणि क्लृपा निर्जलतामपि ।
स्रोतांसि सहसा शोषं तस्यापुण्यैः समाययुः ॥ १० ॥

देहत्यागोद्यतस्याथ तस्य तृष्णाप्रलापिनः ।
उपाध्यायेन सलिलं दत्तं प्रायाददृश्यताम् ॥ ११ ॥

शासनात् काश्यपस्याथ स शास्तु र्जलभाजनम् ।
अक्षयत्वं मिवायातं सङ्घे चिरं मचारयत् ॥ १२ ॥

कारुण्यात् तस्य भगवान् काश्यपः श्रेयसां निधिः ।
प्रसन्नपाणिपद्मेन चक्रे वारिप्रतिग्रहम् ॥ १३ ॥

दृष्ट्वा सविस्मय स्तत्र जनसङ्घः समागतः ।
तोयं मक्षयतां यातं सत्यदर्शनं माप्तवान् ॥ १४ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྒྲོན་ལས་གྱིས། བྲགས་པའི་བཤེས་གཉིན་དག་ཙ་ལྷན།
 ཞི་བ་བསྟེན་འདི་མཆེ་བ་ལས། ཅུ་ཡི་ཚོགས་ནི་འབྲུངས་པར་གྱུར། 15

དེ་ལྟར་བྲགས་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱིས། སྐྱེ་བ་གཞན་ལ་བྱིན་བ་ནི།
 བྱལ་བས་གཞུང་ཐོས་གྲས་པ་ཡིས། དག་སྒྲོང་ནམས་ནི་ཡ་མཚན་གྱུར། 16

བདེ་བ་དྲི་མེད་ཅུ་གང་ཞི་བ་ནི།

ཁ་བའི་ཆུ་བས་ལྷན་གྱལ་བ་བསྟེན་བ་དག།

ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་བྱ་ངས་ཐང་ལ་ནི།

ཡོངས་འབྲས་སྟེད་པའི་གཏུང་བ་གཏོང་བར་བྱེད། 17

ཅེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྲས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲིགས་པ་བརྗེད་པ་
 དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་བྲགས་པའི་བཤེས་གཉིན་གྱི་དྲིགས་
 བརྗེད་པའི་ཡལ་འདབ་ཕྱེ་དགྲ་བཙུ་ཙ་བཞི་པའོ།

तत्पुण्यप्रणिधानेन सोऽयं कुशलमूलवान् ।

यशोमित्रः श्रितः शान्तिं दंष्ट्रोद्धूतपयोभरः ॥ १५ ॥

इति जन्मान्तरोदन्तं यशोमित्रस्य सादराः ।

जिनेन कथितं श्रुत्वा भिक्षुवो विस्मयं ययुः ॥ १६ ॥

संसारमरुपरिभ्रम

तृष्णातापं त्यजति जिनसेवा ।

मुखविमलसलिलां

कलितांशमहिम कल्लोलिनीं प्राप्य ॥ १७ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

यशोमित्रावदानं चतुर्नवतितमः पञ्चवः ॥

གྱ་ཆེ་ཤིག་པའི་ཐུན་པར་འཇུག་པ་དག་ནི་རབ་སྤངས་ནས།
འཕྲལ་ལ་སྒྱིང་ཆེན་འོད་ཟེར་སྒྲིང་བ་རབ་དུ་གྱས་པ་ཡིས།
སྒྲིན་སེལ་ཅི་ཡང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དག་ཀྱང་འཕྲོག་བྱེད་པ།
སངས་གྱིས་འོད་སྒྲིང་ཐུན་པས་དཔལ་པའི་ལམ་ནི་སྒྲིན་པར་བྱེད།

1

གྲོང་ཁྱིམ་གྱལ་པོ་འི་ཁབ་ན་སྒྲིན། ཀ་ལན་ད་ཀའི་གནས་ཞེས་པ།
འོད་མའི་ཚལ་ན་བཅོས་ཐུན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་པར་བལྟགས།

2

གྲོང་དེར་དེད་དཔོན་དོན་བྱིན་གྱི། ཅུང་མ་ནོན་མོ་ཞེས་པ་ལ།
བྱ་གཉིས་དག་ནི་དུས་གཅིག་དུ། མཚོ་མ་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་བྱར།

3

པ་ནི་ལྔ་པ་ཉིད་གྱུར་ཅིང་། རོར་དང་འཁོར་ནི་ཟད་པའི་ཚོ།
ཤང་ཀྱ་མཚས་ཀྱིན་ཞེས་བྱ་བ། དེ་དག་མ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད།

4

མ་ཡི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱན་ལ། རབ་བྱགས་བྱིས་པ་དེ་དག་གིས།
བྱིས་ཆེད་དག་གི་ཞོར་ཅུང་དང་། སྒྲོད་ནས་ས་དལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱས།

5

མ་དང་པ་ཡི་དུལ་བ་ཡི་ནི་ཅུང་བ་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ཡི་བདང་སྒྲེམས་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བ་མིན་པའི་གཡང་ལ་ལྷུང་།
རང་གི་སྒྲིབ་བ་སྒྲིན་བག་ཆགས་དག་དང་འབྲེལ་བ་ལས།
བྱིས་པ་ནས་ས་ནི་དེལ་བཞིན་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་སྒྲིན་པར་བྱེད།

6

पञ्चनवतितमः पञ्चवः ।

उत्सार्य पापविपुलं तिमिरावतारं
सद्यः प्रकीर्णकरुणाकिरणप्रकाशः ।
दोषापहश्च परितापहरश्च कोऽपि
सन्मार्गं मादिशति बुद्धसहस्ररश्मिः ॥ १ ॥

पुरा पुरे राजगृहे भगवान् वेणुकानने ।
कलन्दकनिवापाख्ये विजहार तथागतः ॥ २ ॥

तस्मिन् पुरे सार्थपते रथदत्तस्य दारकौ ।
अभूतां निशिताख्यायां जायायां युगपद्यथा ॥ ३ ॥

तौ सङ्कुसन्धिदत्ताख्यौ याते पितरि पञ्चताम् ।
क्षीणे धने परिजने मात्रा_कृच्छ्रेण वर्द्धितौ ॥ ४ ॥

तौ मातुर्वचसा बालौ शनकैः प्रतिवेशिनाम् ।
चौर्यप्रवृत्तौ स्वल्पार्थभाण्डानां चक्रतुः क्षयम् ॥ ५ ॥

मातुः पितुश्च नियमेन भवन्ति योग्याः
श्वभ्रे पतन्त्यविनये तदुपेक्षयैव ।
पूर्वोदितस्वजनवासनयैव विद्धा
बाला स्तिला इव परप्रकृतिं भजन्ते ॥ ६ ॥

རིམ་གྱིས་དེ་དག་ཆེར་སྦྱེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱན་དར་བབ་ཉིད་དུ་གྱུར།
འཛོལ་དང་མཚམས་འབྱེགས་ལ་སོགས་ཀྱིས། སྤྱོད་ཁྱིམ་པ་ཡི་ཞོར་ནམས་སྦྱངས།

7

དེ་དག་བྱ་བ་ཉན་ན་ཡིས། ཤེས་ནས་སྐྱལ་བོ་མ་སྦྱེས་དགུས།
དེ་དག་མ་དང་བཅས་པ་ནི། རྒྱད་ཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གསོད་པར་སྦྱིངས།

8

གཞན་གྱི་ཞོར་གྱིས་གང་ཞིག་ཟ་བྱེད་གང་ཞིག་འབྱུང་བར་བྱེད།
བདེ་བའི་བསམ་བས་ཡུལ་གྱི་ལམ་ནི་གང་ཞིག་ཉམས་སྦྱོང་བྱེད།
མ་དབྱེད་དགའ་བར་བྱེད་པའི་བདེ་ལ་གྱུས་པ་དེ་ཉིད་ནི།
སྦྱོན་པར་གྱུར་པ་སྤོག་ནི་ཉམས་སྦྱོང་མི་ཟད་ཟོང་དག་ཡིན།

9

ཡུལ་གྱི་བདུང་བས་སྐྱབས་ཤིང་འཁྲུགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཆགས་པ་གང་།
ཀྱུ་དང་སྤོག་དང་གསོད་པས་ཐོབ་པའི་ཞོར་གྱིས་རབ་བསྐྱེད་པ།
དེ་ནི་ཡོངས་སྦྱོན་ཀྱང་ལག་བཅད་དང་གསལ་ཤིང་པ་ཞེས་པས།
ཡོངས་ཟགས་ཁྲག་གི་སྐྱུན་གྱིས་སྤྱོད་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར།

10

དེ་ནས་གསོད་པའི་འབྲེང་བས་མཚན། སྦྱོན་དམར་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་དེ་དག།
ལྷ་ཅུ་ཡོངས་པའི་སྤྱོད་བོས་བསྐྱོར། གསོད་པའི་གནས་སུ་ཉེ་བར་སོང་།

11

བཙེ་ལྷན་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་ནས། རང་ཉིད་ས་དེར་མངོན་སྤྱོགས་ཏེ།
རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་བཀའ་བློན་གྱིས། བཅིངས་པ་དག་དང་བྲལ་བར་མཛོད།

12

ཀྱན་མཁྱེན་བཀའ་ཞུ་ཡིས་དེ་དག་ནི། སྐྱལ་བོས་བདུང་ཞིང་སྤོག་པ་གྲོལ།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལ། རབ་དུ་བྱུང་ནས་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ།

13

क्रमेण वर्द्धमानौ तौ प्रौढचौरत्वं मागतौ ।
उल्लङ्घ्यसन्धिच्छेदाद्यैः पौराणां जहृतु र्द्धनम् ॥ ७ ॥

अजातशत्रुणा राज्ञा चारैर्विज्ञाय तत्क्रियाम् ।
विस्मृतौ वध्यवसुधां तौ मात्रा सहितौ क्षणात् ॥ ८ ॥

यद् भुज्यते परधनेन निपीयते यत्
सौख्याशया विषमवर्त्मं विगाह्यते यत् ।
तस्याविचाररमणीयसुखोदरस्य
प्राणावसानपणदारुण एव पाकः ॥ ९ ॥

संजायते विषयपानमदाकुलानां
यश्चौर्यदाहबधलब्धधनेन रागः ।
निर्यात्यसौ परिणतः करपादपात-
श्रुलाधिरोहणपरिसुतरक्तपूरैः ॥ १० ॥

ततस्तौ वध्यमालाङ्गौ नीलरक्ताम्बरावृतौ ।
प्रेक्षागतजनाकीर्णौ वध्यस्थानमुपागतौ ॥ ११ ॥

ज्ञात्वा दयावान् सर्वज्ञः स्वयं मध्येत्यतां भुवम् ।
प्रसादानुग्रहेणैव चक्रे विगतबन्धनौ ॥ १२ ॥

सर्वज्ञस्याज्ञया राज्ञा तौ त्यक्तौ मुक्तपातकौ ।
प्रव्रज्यया भगवतः शासनेऽर्हत्वं मापनुः ॥ १३ ॥

ཡེ་ཤེས་འབྱོར་འབར་དེ་དག་ནི། མ་དང་བཅས་པ་མཐོང་བྱུང་ནས།
 དག་སྒོང་གིས་རྒྱས་དག་མཚན་ལས། དེ་གདམ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས།།

14

སྒོན་གྱི་སྒྲིབ་དག་ལ་ཡང་། འདི་དག་བདག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱུངས།
 དེ་ཚེ་འདི་དག་ཉིད་ཀྱི་ས། ལྷག་མོ་འཛིགས་བྱང་གཟུགས་ལྷན་བྱུང་།།

15

དེ་དུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། བཅེ་བས་ལུས་ཅན་ནམས་ཀྱི་གཉིན།
 སྒྱིང་ཇིའི་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། ས་སྒྲོང་བྱུང་ནིང་ཉིད་བྱུང་།།

16

ནམ་ཞིག་བཀྲེས་པས་ཉེན་པ་ཡིས། ལྷག་གྱུ་འདི་དག་ཟུང་བའི།
 ལྷག་མོ་དེ་ནི་རང་གི་ལུས། དྲིན་ནས་བདག་གིས་ནམ་པར་བརྒྱུག།

17

ལས་ཀྱི་ལྷག་མས་ད་ལྟ་ཡང་། འདི་དག་ཚམ་ཀྱན་ཉིད་དུ་བྱུང་།
 ལྷག་མོ་དེ་ནི་མ་འདི་སྟེ། འདི་དག་བདག་གིས་རབ་དུ་བསྐྱུངས།།

18

ཞེས་གསུངས་བཅོམ་ལྷན་བྱགས་ཇི་ཡི། རྒྱ་མཚོ་འབྱུང་པོ་ལ་དགོངས་པ།
 དག་སྒོང་ཚོགས་དང་བཅས་པ་དག། རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་དུ་རབ་དུ་གཤེགས།།

19

བདུད་ཅི་རོ་ཡི་ཆར་བཞིན་མི་འདོད་སེལ།
 འདོད་པ་དམ་པའི་གཟིགས་པ་གང་སྤྱང་བས།
 སྤྱང་བ་ནམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཐོ་བའི།
 བསྐྱགས་པར་འོས་པར་མཛད་པ་རྒྱལ་བྱུང་ཅིག།།

20

ཅེས་པ་དག་བའི་དཔང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
 པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ལྷག་མོ་འི་དོགས་བརྗོད་
 པའི་ཡལ་འདག་སྟེ་དགྲ་བཅ་ཅ་ལྔ་པའོ།།

जननीसहितौ दृष्ट्वा तौ ज्ञानविभवोज्ज्वलौ ।
तत्कथाकौतुकात् पृष्टौ भिक्षुभिः सुगतोऽभ्यधात् ॥ १४ ॥
मयैव रक्षितावेतौ पूर्वस्मिन्नपि जन्मनि ।
एतयोर्जननी व्याघ्री घोररूपा तदाभवत् ॥ १५ ॥
तस्मिन् काले कृपाबन्धु बोधिसत्त्वः शरीरिणाम् ।
अहं करुणरेखास्थः क्षितिपालसुतोऽभवम् ॥ १६ ॥
कदाचिदेतौ क्षुत्क्षामा पोतकौ भोक्तु मुद्यता ।
स्वशरीरं मया दत्त्वा व्याघ्री सा विनिवारिता ॥ १७ ॥
अद्य तावेव चौरत्वं कर्मशेषादुपागतौ ।
मया संरक्षितौ व्याघ्री माता सैवेय मेतयोः ॥ १८ ॥
इत्युक्त्वा करुणासिन्धु भगवान् भूतभावनः ।
भिक्षुसङ्घेन सहितः प्रययौ जेतकाननम् ॥ १९ ॥

अमृतरसदृष्टि रिष्टा दृष्टि
रनिष्टापद्वा सतां जयति ।
पतितेव पतित मपि या
कुरुते पुण्योन्नतिं श्लाघ्याम् ॥ २० ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
व्याघ्रवदानं पञ्चनवतितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་དག་བཅུ་ཙ་རྟུག་པ།

ཟླ་བའི་ཀུན་དགའ་ཉི་མའི་རབ་གསལ་དང་།

མེ་ཡི་ཚ་བ་རྒྱུད་གི་མགྲོགས་པ་དང་།

སྒྲིང་ཇེ་ལ་དགའ་སྐྱེ་བོ་ཆེ་ནམས་ཀྱིས།

གཞན་པ་ཕན་པ་སྒྲན་སྒྲིས་རང་བཞིན་ཡིན།།

1

འཕགས་ཀྱལ་སྐྱེད་མོས་ཚལ་དུ་སྡོན། ཀྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་འཆར་བྱེད་ནི།

ཅེ་དགའི་རོ་དང་ལྷན་པ་དག། བཅོན་མེད་བཅས་པ་ནས་པར་གནས།།

2

དེ་ཡི་མཛེས་མ་ཟུག་ལ་མིག། མེད་ཀྱི་འཕུ་ལ་ཆགས་པ་ནམས།

ཐུབ་པ་བརྒྱ་སྒྲག་ལྟ་ནམས་ནི། འདོད་དགར་འོང་བ་དག་གིས་མཐོང་།།

3

སྒྲག་དེག་ཁྲོ་བ་སྐྱོང་བ་དེས། དགའ་མར་མིག་བཞེད་དེ་དག་ནམས།

རྒྱུད་ལག་བཅད་པའི་ཁྲག་གིས་ནི། འདམ་ལ་ཉལ་བ་དག་དུ་བྱས།།

4

མི་བཟད་གནད་བཅད་ཆོང་ཡིས། གཟིར་ཅིང་ཆོང་ལྷན་དེ་དག།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་བྱགས་ཇེ་ཡིས། ལྷུ་མ་པའི་སྒྲན་གྱིས་རབ་དུ་གཟིགས།།

5

དེ་ཡི་གཟིགས་པ་བདུན་ཅི་ཡི། ཆར་ལྷར་རེག་པས་དེ་དག་ནམས།

སྒྲོག་བཟུང་རྒྱུད་ལག་ལེགས་པར་འཕྲུར། གཏུང་བ་དང་བྲལ་ཡང་དག་ལངས།།

6

षष्ठवतितमः पल्लवः ।

ह्लादः शशाङ्कस्य रवेः प्रकाशः
तापः कृशानोः पवनस्य वेगः ।
परोपकारः करुणारतानां
महाजनानां सहजः स्वभावः ॥ १ ॥

उद्याने केलिरसिकः श्रीमानुदयनः पुरा ।
श्रवन्तिविषये राजा विजहार बधूसखः ॥ २ ॥

तस्य पुष्पोच्चयासक्ताः कान्ताः कुवलयेक्षणाः ।
यदृच्छयागतैर्दृष्टा मुनीनां पञ्चभिः शतैः ॥ ३ ॥

तान् प्रियान्वस्तनयनानीर्ध्यामन्युपरायणः ।
स चक्रे पाणिचरणच्छेदास्तृक्पङ्कशायिनः ॥ ४ ॥

तानार्त्तनादिन स्तौत्रमर्मच्छेदव्यथातुरान् ।
ददर्श भगवान् बुद्धः करुणास्निग्धलोचनः ॥ ५ ॥

तद्दृष्ट्यामृतवृध्येव स्पृष्टा स्ते धृतजीविताः ।
संस्निष्टपाणिचरणाः समुत्तस्थुर्गतव्यथाः ॥ ६ ॥

དེ་ནས་རབ་ཆོག་ས་དེ་དག་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་མཛད།
གང་གིས་བྱུང་དུ་དེ་དག་ནམས། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་དར་བ་ཐོབ། 7

དེ་མཐོང་དག་སྒྲོང་མཚར་བཅས་པས། དྲིས་ཤིང་བཅོམ་ལྷན་གྱལ་བ་ཡིས།
གསུངས་བ་སྟོན་ཡང་འདི་དག་ནམས། བདག་གིས་བཙེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བརྒྱང་། 8

བ་ར་ཁ་སི་དག་དུ་སྟོན། གྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་དག་གིས་ནི།
འབྱོར་བྱེད་སྟོན་ག་བྱས་བ་ཡིས། རྟོན་པོ་ལྔ་བརྒྱ་ངེས་པར་བསྐྱད། 9

གྱལ་པོ་འི་འཛིག་ས་པས་ཡང་དག་གདུང་། བྱ་ངམ་ལམ་དུ་འགྲོད་དེ་དག།
སྟོག་གི་བ་ས་ཆ་མེད་པར། མི་བཟད་སྟོམ་པས་སྤྱང་བར་བྱུང་། 10

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་འབྱུང་ཆོ། བཟང་པོ་ཞེས་པས་དེ་དག་མཐོང་།
དེ་དག་ཆོ་ངའི་མདས་ཕྱག་ནས། སྟིང་རྩེས་གདུང་བ་དང་བཅས་བྱུང་། 11

ཆུ་དང་ཙ་བ་འབྲས་སྟེར་དེས། རིང་པོ་རིང་པོ་དག་ནས་ཆ།
ལག་པ་ཤིན་དུ་ཆེ་བས་སྤངས། དེ་དག་སྟོམ་པ་དང་བྲམ་བྱས། 12

དེ་ཡིས་དགའ་བ་དྲག་དུ་ནི། སྟོག་གི་རྒྱངས་དག་ངེས་པར་བསྟན།
གྱ་ཆེ་ངལ་བར་རབ་ཞི་བ། དེ་དག་དེར་ནི་ངལ་བསོས་ཐོབ། 13

དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་སོ་ལྷན་པ། ལུས་ནི་བདང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
ལུས་དག་སྤངས་ནས་དེ་དག་གིས། ལྷ་ལ་འོས་པའི་མཆོད་པ་བྱས། 14

तत स्तेषां प्रपन्नानां भगवान् धर्मदेशनाम् ।
व्यधाद्यथाशु ते प्रापु रनागामिफलोदयम् ॥ ७ ॥

तद्दृष्ट्वा भिक्षुभिः पृष्टः साश्चर्य्यैर्भगवान् जिनः ।
जगाद पूर्वं मय्येते दययैव मयोद्धृताः ॥ ८ ॥

वाराणस्यां पुरा राज्ञा ब्रह्मदत्तेन मन्त्रिणाम् ।
शतानि पञ्च भिन्नानां निरस्तानि कृतागसाम् ॥ ९ ॥

ते राजभौत्या सन्तप्ता मरुमार्गप्रवासिनः ।
ग्रीष्मे निरुदकच्छाये निपेतु स्तीव्रतृष्णया ॥ १० ॥

विलोक्य बोधिसत्त्व स्तान् भद्रो नाम महाद्विपः ।
तत्रलापेषु निर्भिन्नः कारुण्यात् सव्यथोऽभवत् ॥ ११ ॥

दूरात् सलिल मादाय स हस्तेन महीयसा ।
तान् वीततृष्णान् विदधे पयोमूलफलप्रदः ॥ १२ ॥

तेनैव सततं पृष्ठान्निर्दिष्टप्राणधारणाः ।
विश्रान्तिं तत्र ते प्रापुः प्रशान्तविपुलश्रमाः ॥ १३ ॥

कालेन त्यक्तदेहस्य तत स्ते तस्य दन्तिनः ।
कृत्या शरीरसत्कारं पूजां चक्रुः सुरोचिताम् ॥ १४ ॥

དགོན་པར་བདག་ནི་གླང་པོ་ཡིས། སྤྱག་བསྐལ་དེ་ལས་སྒོན་པོ་ནི།
སྒོན་བསྐལ་དེ་དག་ད་ལྟ་ཡང་། ཐུབ་པ་དེ་དག་མི་འདོད་ལས།

15

ཞེས་པ་གསུངས་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས།
སེམས་ཅན་ཀུན་སྒྲོལ་བ་དུལ་ཞུགས་ཅན།
ཐུབ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་མཚོད་བྱེད་ཅིང་།
རང་གི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སྤྱ་གཤེགས།

16

སྒོན་པའི་ཐུགས་རྗེ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་བོ་ནི།
མ་ལུས་བདེ་དང་དག་བའི་པོ་ཉ་མེ།
སྲིད་པའི་བྱ་ངས་གདུང་བསིལ་གྱི་མ་མ་དང་།
མ་བཞིན་སྒྲེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱལ་གྱར་ཅིག།

17

ཅེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་གླང་པོའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་
པའི་ཡལ་འདབ་མེ་དབྱ་བཅུ་ཙ་བྱུག་པའོ།

कुञ्जरेण मयारण्ये तएते मन्त्रिणः पुरा ।

छच्छ्रात् सन्तारिता स्तस्मान्मुनयश्चाद्य वैशसात् ॥ १५ ॥

इत्युक्त्वा भगवान्

सर्वसत्त्वसन्तारणव्रतः ।

पूज्यमानो मुनिगणै

जंगामस्वं तपोवनम् ॥ १६ ॥

अखिलसुखकुशलदूती

भवमरुसन्तापशीतलच्छाया ।

जयति जननीव जननी

करुणामृतवाहिनी शास्तुः ॥ १७ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

हस्त्यवदानं षष्ठवतितमः पञ्चवः ॥

ནམ་སྤང་སྦྱོན་གྱི་དྲུག་གིས་ཡིད་ནི་སྦྱན་ཕྱུང་གྱུར་ནམས་གྱིས།

དམ་པ་དག་ལ་གཞོད་པ་བསྐྱུལ་ལ་འབད་པ་རབ་ནོ་གང་།

དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རབ་འབར་ཆེས་བྱེད་པར།

གྱུར་ནས་སྤིང་འདིར་སྤྲ་ཞིག་གྱུ་ཆེར་གཞོད་དང་ལྷན་པ་གྱུར།

1

གྱུལ་པ་གྱུལ་པོ་འི་ཁབ་དང་ཉ། འོད་མའི་ཚལ་ན་གྱུ་བ་ན།

ལྷས་བྱིན་གྱིས་ནི་སྤང་བས་སྦྱོན། རབ་དྲུ་བསྐྱུལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་པ།

2

དེ་ཡིས་བྱིན་པའི་མཚོན་ཆ་ཅན། སྦྱིན་འབྲོག་འཛིགས་སྤྲ་ཅང་པ་བཞིན།

ཁྲོ་བས་དུལ་བ་ཉམས་གྱུར་པའི། ཚུམ་པ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་གཅོས།

3

བསྐྱུ་སྤག་ལྔ་ཡི་དཀའ་ཐུབ་ཅན། དེ་དག་གིས་འཕངས་མཚོན་གྱི་ཆར།

བཅོས་ལྷན་འདས་གྱི་སྐྱུ་ལ་ནི། བསྐྱུ་ལྷན་ཆོགས་ཉིད་གྱུར།

4

དམ་པ་ནམས་ལ་ནོན་པོ་ཡི། མཚོན་ཡང་འཇམ་པ་སྦྱོན་བྱེད་དེ།

སྤང་བའི་དྲུག་གིས་བྱུགས་གྱུར་པ། སྤིག་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ནི་མིན།

5

སྦྱོན་པའི་སྐྱུ་ནི་སྦྱིབ་བྱེད་པ། རོར་བའི་རང་བཞིན་ཁང་པ་བཅེགས།

ནམ་མཁའི་འོད་ནི་རབ་འབྱུངས་ཏེ། ལྷ་བ་དག་ནི་བསྐྱོག་མ་གྱུར།

6

དེ་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་དེ་དག། ངལ་ཞིང་ངོ་ཚ་བཞིན་དུད་པས།

བཟོད་པའི་གྱུ་མཚོ་རབ་དང་བས། སྦྱོན་པ་ཡི་ནི་ཞབས་ལ་གདུགས།

7

सप्तनवतितमः पल्लवः ।

विद्वेषदोषविषदूषितमानसानां
यत् साधुबाधनविधौ निश्चितः प्रयत्नः ।
स्याच्चेत्तदुज्ज्वलगुणानुकृतौ स एव
तत् को भवेत् पृथुपराभववान् भवेऽस्मिन् ॥ १ ॥

जिने राजगृहोपान्ते वेणुविजनचारिणि ।
विद्वेषा द्वेदत्तेन प्रेरिता स्तापसाः पुरा ॥ २ ॥

भ्रूभङ्गभीमवदना स्तद्वत्तविविधायुधाः
अभ्याद्रवन् सुसंरब्धाः क्रोधविध्वस्तसंयमाः ॥ ३ ॥

पञ्चभि स्तापसशतैः क्षिप्ता स्तेऽस्त्रप्रवृष्टयः ।
ययु र्भगवतः कांये कमलोत्पलजालताम् ॥ ४ ॥

निशितान्यपि शस्त्राणि अयन्ते यत् सुमार्दवम् ।
विद्वेषविषदिग्धानि नतु चित्तानि पापिनाम् ॥ ५ ॥

प्रादुरासीन्मणिमयं कूटागारं नभःप्रभम् ।
शरैरच्छादनं शास्तु न तु दृष्टिनिवारणम् ॥ ६ ॥

ततस्ते तापसाः आन्ता लज्जावनमिताननाः ।
निपेतुः पादयोः शास्तुः क्षमासिन्धोः प्रसादिनः ॥ ७ ॥

བཅོས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་བྱལ་བཞིན། རབ་དུ་དང་ལྷན་དེ་དག་ལ།
གཞིན་བྱེད་ལ་ཡང་བྲི་མེད་པས། ཆོས་ནི་རབ་དུ་བསྟན་པ་མཛད། 8

ཆེན་པོའི་ནི་འབྲུགས་པའི་ནམ་འབྲུལ་མེད་པ་ཡིས།
བདེ་དང་ཞི་བ་ལ་བརྟེན་བསྐྱེད་ནམས་བཟོད་པ་དག་གི་ཆ།
དྲི་མེད་བསིལ་བ་དག་དང་ལྷན་པ་མན་མིན་འཇུག་པ་མིན།
དེ་ཐོབ་བྲོ་བའི་དུལ་གྱིས་ཉྱེག་པ་དག་དུ་ཡོངས་མི་འགྲུང་། 9

ལྷོན་པས་ཆོས་བསྟན་རབ་བྱུང་གིས། བསམ་པ་རབ་བྱིས་དེ་དག་གིས།
ཟག་པ་ཀྱན་ལས་ནམ་གྲོལ་བའི། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ནི་རབ་དུ་ཐོབ། 10

སྐབས་དེར་ཡོངས་པའི་དགོ་སློང་ནི། གཏམ་དེ་ཐོས་ཤིང་ངོ་མཚར་དང་།
བཅས་པས་འདི་ཅི་ཞེས་པ་དྲིས། རྒྱལ་བས་དེ་དག་ལ་གསུངས་པ། 11

སློན་གྱི་སྒྲེབ་དག་ལ་ཡང་། ཤིན་དུ་གཞོད་བྱས་འདི་དག་ལ།
ནམ་འགྲུང་མེད་པ་བདག་གིས་ནི། རབ་དུ་དང་བས་ངེས་པར་བརྟུས། 12

རྒྱ་མཚོ་དག་དུ་འབྱོབ་ལ། གཟིངས་ནི་ཆག་པར་གྱུར་ཆོ་སློན།
འདི་དག་ཀ་ཤིའི་ཡུལ་སྒྲིམ་པའི། ཆོང་པས་སློབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོབ། 13

དེ་ལ་བདག་ནི་ཅུས་སྤལ་གྱིས། རྒྱབ་དུ་བཀོད་ནས་རབ་དུ་བསྐྱལ།
འཛོལ་ཐོབ་ཅིང་པ་རོལ་དུ། ཕྱིན་ནས་ངལ་གསོ་ནམ་པར་བརྟེན། 14

རབ་དུ་བསྐྱལ་བས་ཡོངས་ངལ་ཏེ། བདག་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིད་ཡོག་ཆོ།
བདག་ཤ་ཟ་འདོད་དེ་དག་ནམས། ཐམས་ཅད་བདག་ནི་གསོད་པར་བཅོལ། 15

भगवानपि पुत्राणामिव तेषां प्रसादिनाम् ।
निकारेणापि निर्मन्युर्विदधे धर्मदेशनाम् ॥ ८ ॥

अक्षोभविभ्रमसुखं शममाश्रितानि
पुण्यक्षमासलिलनिर्मलशीतलानि ।
नोमानसानि महता महितप्रवृत्त-
दुर्वृत्तिमन्युरजसा कलुषीभवन्ति ॥ ९ ॥

धर्मदेशनया शास्तुः प्रव्रज्योन्मार्जिताशयाः ।
ते सर्वाश्रमनिर्मुक्तमहत्त्वं प्रतिपेदिरे ॥ १० ॥

अचान्तरे समायातैर्भिक्षुभिः श्रुततत्कथैः ।
किमेतदिति साश्चर्यैः पृष्ठस्तानवदज्जिनः ॥ ११ ॥

हतापकाराः सुतरां पूर्वस्मिन्नपि जन्मनि ।
मयैते निर्व्विकारेण प्रसादादवलोकिताः ॥ १२ ॥

एते समुद्रयात्रायां वणिजः काशिदेशजाः ।
भग्ने प्रवहणे प्रापुः पुरा जीवितसंशयम् ॥ १३ ॥

कच्छपेन मया तच्च पृष्ठमारोप्य तारिताः ।
पारमासाद्य विश्रान्तिं भेजिरे लब्धजीविताः ॥ १४ ॥

तत्तारणपरिश्रान्ते मयि निद्रावृत्ते क्षणम् ।
मन्मांसाहारकामास्ते सर्व्वे मां हन्तुमुद्ययुः ॥ १५ ॥

རྩོམ་ཆར་ཆེན་རབ་སྒྲོམ་ཀྱང་། ཁོག་པ་རབ་དུ་བཅུན་ཐུན་ཞིང་།

གོང་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བདག་གིས་ནི། ལུས་ནི་ནས་ཡང་ཉམས་སྒྲུབ་༥ 16

དེ་ནས་བགྲས་པས་ཡོངས་ཉེན་དེ། མཐོང་ནས་སྒྲིང་ཆེས་བདག་འབྲུགས་པས།

རང་གིས་དེ་དག་རྣམས་ལ་ལུས། ཕྱིན་ནས་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་གྱུར་༥ 17

སྒྲོན་གྱི་ཚོང་པ་དེ་དག་དིང་། དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནི་འདི་དག་གྱུར།

གཞོན་པ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིང་ཆེ་ཡིས། བདག་གིས་དགོ་བ་དག་ལ་བཞོན་༥ 18

དེ་དག་སྒྲོན་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེ། སྒྲོན་པ་འོད་སྤྲངས་བསྐྱར་པ་ལ།

རབ་བྱུང་ཐོབ་ནས་དེ་ཡིས་འབྲས། ད་ལྟ་སྐལ་ཐུན་དག་དུ་སྒྲིམ༥ 19

དེ་བཞིན་གཤམས་པས་གསྐྱངས་པ་འདི། ཐོས་ནས་དགོ་སྒྲོང་རྣམས་གྲིས་ནི།

དེ་ཡི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བཞིན། ལྷར་དག་བཟོད་པ་རབ་དུ་བསྐྱབས༥ 20

གང་ཞིག་རྩལ་སྤྲིངས་དྲི་མེད་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་ཐུན་སེམས་ཅན་

བསམ་པ་དབྲུགས་འབྱིན་བྱེད།

ཁོན་གྱི་རྩལ་ནི་རབ་དུ་དག་བྱེད་བཟོད་པའི་རྩལ་ཐོས་སེམས་ལ་དག་གནས་པ།

དེ་དག་སྒྲོག་དཀའ་དག་ཡི་གཞོན་ལ་ཁོ་བའི་མེ་འབར་འབྱེང་

བསམ་ནས་བསྐྱོད་པས།

བསྐྱེད་པར་རབ་བསྐྱེད་གྱི་ཆེར་གྱུང་བས་ཡོངས་འདྲིས་རྣམ་

འགྱུར་དག་དུ་འགྱུར་སྐྱེ་ཡིན་༥ 21

ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཟོད་

པ་དབག་བསམ་གྱི་འཁྲིལ་ཤིང་ལས་རྩལ་སྐྱེལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་

པའི་ཡལ་འདབ་ཉེ་དག་བཅུ་ཙ་བདུན་པའོ།

तदुत्सृष्टाश्मदृष्ट्यापि महत्या पिण्डिताकृतेः ।
काये दृढकपाटस्य न मे काचिदभूत् क्षतिः ॥ १६ ॥

तत स्तान् क्षुत्परिक्षामान् दृष्ट्वाहं करुणाकुलः ।
स्वयं तेभ्य स्तनुं दत्त्वा प्रयातः कृतकृत्यताम् ॥ १७ ॥

तएते वणिजः पूर्वं मद्य तापसतां गताः ।
कृतागसोऽपि कारुण्यात् प्रापिताः कुशलं मया ॥ १८ ॥

ते शास्तुः शासने पूर्वं काश्यपस्य महामुनेः ।
प्रव्रज्यां प्राप्य सज्जाता स्तत्फलस्याद्य भागिनः ॥ १९ ॥

तथागतेन कथितं श्रुत्वैतद् भिक्षवः क्षमाः ।
प्रशशंसुः परन्तस्य क्षमामिव भरक्षमाम् ॥ २० ॥

येषां निर्मलशीलशीतलजला सत्त्वाशयाश्वासिनी
नित्यं वैररजःप्रमार्जननदी क्षान्तिः स्थिता चेतसि ।
दुर्वारारिनिकारकोपदहनज्वालावलीविश्रव-
स्त्रावोद्भूतपृथुव्यथापरिचितां नायान्ति ते विक्रियाम् ॥ २१ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कच्छपावदानं सप्तनवतितमः पञ्चवः ॥ ० ॥

- རྫོལ་ཆར་ཆེན་རབ་སྒྲིམ་ཀྱང་། ཁྱོག་པ་རབ་དུ་བཏན་ལྡན་ཞིང་།
 བོང་བུའི་དབྱིབས་ཅན་བདག་གིས་ནི། ལུས་ནི་ནས་ཡང་ཉམས་སྒྲིམ་གྱར་༥ 16
- དེ་ནས་བཀའ་པས་ཡོངས་ཉེན་དེ། མཐོང་ནས་སྒྲིང་ཇེས་བདག་འབྲུགས་པས།
 རང་གིས་དེ་དག་ནམས་ལ་ལུས། དྲིན་ནས་བྱ་བ་བྱས་ཉིད་གྱར་༥ 17
- སྒྲིན་གྱི་ཚོང་པ་དེ་དག་དིང་། དཀའ་ཐུབ་ཅན་ནི་འདི་དག་གྱར།
 གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་སྒྲིང་ཇེ་ཡིས། བདག་གིས་དགོ་བ་དག་ལ་བཀོད་༥ 18
- དེ་དག་སྒྲིན་ཆོ་བདག་ཉིད་ཆེ། སྒྲིན་པ་འོད་སྤྲངས་བསྟན་པ་ལ།
 རབ་བྱང་ཐོབ་ནས་དེ་ཡིས་འབྲས། ད་ལྟ་སྐལ་ལྡན་དག་དུ་སྒྲིམ་༥ 19
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསྐྱངས་པ་འདི། ཐོས་ནས་དགོ་སྒྲིང་ནམས་ཀྱིས་ནི།
 དེ་ཡི་བཟོད་པ་སྐྱེ་བཞིན། བྱར་དག་བཟོད་པ་རབ་དུ་བསྐྲགས་༥ 20
- གང་ཞིག་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མེད་བསེལ་བའི་རྒྱ་ལྡན་སེམས་ཅན་
 བསམ་པ་དབྲུགས་འབྱིན་བྱེད།
 ཁྱོད་གྱི་དྲུལ་ནི་རབ་དུ་དག་བྱེད་བཟོད་པའི་རྒྱ་པོ་སེམས་ལ་དྲག་གནས་པ།
 དེ་དག་ཆོག་དཀའ་དག་ཡི་གནོད་ལ་ཁོ་བའི་མེ་འབར་འབྱེང་
 བས་ནས་བསྐྱད་པས།
 བསྐྲག་པར་རབ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆེར་གདུང་བས་ཡོངས་འདྲིས་ནས་
 འགྱུར་དག་དུ་འགྱུར་སྐྱེ་ཡིན༥ 21
- ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཟོད་
 པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་རུས་སྐལ་གྱི་རྟོགས་པ་བཟོད་
 པའི་ཡལ་འདབ་མྱེ་དག་བཅུ་ཙ་བདུན་པའོ།

तदुत्सृष्टाश्मृष्ट्यापि महत्या पिण्डिताकृतेः ।
काये दृढकपाटस्य न मे काचिदभूत् क्षतिः ॥ १६ ॥

तत स्तान् क्षुत्परिक्षामान् दृष्ट्वाहं करुणाकुलः ।
स्वयं तेभ्य स्तनुं दत्त्वा प्रयातः कृतकृत्यताम् ॥ १७ ॥

तएते वणिजः पूर्वं मद्य तापसतां गताः ।
कृतागसोऽपि कारुण्यात् प्रापिताः कुशलं मया ॥ १८ ॥

ते शास्तुः शासने पूर्वं काश्यपस्य महामुनेः ।
प्रव्रज्यां प्राप्य सञ्जाता स्तत्फलस्याद्य भागिनः ॥ १९ ॥

तथागतेन कथितं श्रुत्वैतद् भिक्षवः क्षमाः ।
प्रशशंसुः परन्तस्य क्षमामिव भरक्षमाम् ॥ २० ॥

येषां निर्मलशीलशीतलजला सत्त्वाशयाश्वासिनी
नित्यं वैररजःप्रमार्जननदी क्षान्तिः स्थिता चेतसि ।
दुर्वारारिनिकारकोपदहनज्वालावलीविश्रव-
त्तावोद्भूतपृथुव्यथापरिचितां नायान्ति ते विक्रियाम् ॥ २१ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कच्छपावदानं सप्तनवतितमः पञ्चवः ॥ ० ॥

རིགས་ཀྱི་རི་བོ་དག་གི་ཅེ་མོ་གིས་ཏུ་མཐོ་བ་དང་།

དམའ་ཞིང་མི་གཙང་ཚོགས་དང་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱིས་གང་བར་ཡང་།

ཉིན་མོ་འདྲིན་པའི་སྤང་བ་མཚུངས་པར་པན་བྱེད་བདག་ཉིད་ཅན།

འདི་ནི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་པར་ངེས་པར་བབ་པ་ཉིད།

1

གྲོང་ཁྱིམ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་སྒྲེན། འོད་མའི་ཚལ་བཞུགས་རྒྱལ་བ་ལ།

ཁྱ་གཤེའི་ཚོན་བགྲེས་པ་ཡིས། ཡོངས་ཉིན་གྱི་ནམས་སྐབས་སྐྱ་སོང་།

2

སྤྱིང་ཆེའི་དཔག་བསམ་ཀླང་འཕྲང་གིས། མངོན་པར་འདོད་པའི་ཟས་བྱིན་ནས།

གནས་སྐབས་ངན་པ་ཞི་བའི་སྤྱད། དེ་དག་ནམས་ལ་ཆོས་བཟུན་མཛད།

3

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཇེས་བརྒྱང་གིས། དག་བ་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་ནམས།

དགྲ་བཅོམ་གནས་ནི་ཐོབ་གྱུར་ནས། འགྲོ་བས་མཆོད་བྱ་ཉིད་ཏུ་གྱུར།

4

དམན་པ་གིས་ཏུ་མཐོ་གྱུར་པ། དེ་མཐོང་གྲོང་ཁྱིམ་གནས་པ་ནམས།

དགྲ་ཏུ་དེ་དག་རིགས་ལ་ནི། སྤྱོད་ཅིང་ཐོག་དོག་ལྷན་པར་གྱུར།

5

ཀྱི་མ་དག་པའི་བཟུན་པ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཁྱ་སྤྱོད་ཀྱིས།

འོས་མིན་ནམས་ལ་དགྲ་བཅོམ་གནས། ཇེས་པར་བཟུན་ཅེས་དེ་དག་སྤྱོད།

6

अष्टनवतितमः पल्लवः ।

अत्युन्नतेषु शिखरेषु कुलाचलानां
निम्नेषु चाशुचिचयावकरोत्करेषु ।
आलोक एष निपतत्यविशेषवृत्त्या
तुल्योपकारमहिमा दिननायकस्य ॥ १ ॥

जिनं वेणुवनासीनं पुरे राजगृहे पुरा ।
दुर्भिक्षे क्षुत्परिक्षामा मल्लाः शरण माययुः ॥ २ ॥

दत्त्वाभिमत माहारं करुणाकल्पपादपः ।
दुर्दृशाशान्तये तेषां विदधे धर्म्मदेशनाम् ॥ ३ ॥

अनुग्रहाद् भगवतः संग्राप्तकुशलोदयाः ।
अर्हत्पदं समासाद्य ते जगत्पूज्यतां ययुः ॥ ४ ॥

नीचानभ्युन्नतिं यातान् दृष्ट्वा तान् पुरवासिनः ।
बभूवु र्मत्सरा स्तेषां नित्यजात्यपवादिनः ॥ ५ ॥

अहो भगवता स्नेच्छमल्लानां शुद्धशासनम् ।
अर्हत्पद मनर्ह्याणां निर्दिष्ट मिति ते ऽवदन् ॥ ६ ॥

རྒྱུ་ལྟ་འབྱོར་བ་མི་རྒྱུ་ལ། གསར་པའི་སྒོ་དགའ་མི་བཟོད་པའི།

སྒྱེ་བོ་ངོ་མ་སྒྱེད་བྱེད་པའི། སྒྱེ་བ་མཆོག་ཏུ་རབ་གསལ་བྱེད།

7

རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིས་སྒྲུ་མ་སྟན། སྒྲིང་དུ་མཁའ་ལས་འགྲོ་འོང་བྱས།

མཐུ་ཡིས་བྱད་ནི་དེ་དག་ནམས། མི་བདག་སྒྱེ་བོར་བཅས་པས་མཆོད།

8

དེ་དག་གོང་པས་ཕྱག་བྱས་ཏེ། རབ་དང་བཀྱར་བྱས་དེ་དག་ནམས།

རང་ཡོན་ཡོན་དན་མཆོད་འོས་པས། དག་སྒྲོང་ནམས་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་གྱུར།

9

དེ་ནས་དེ་མཐུས་ཡ་མཚན་པའི། དག་སྒྲོང་ནམས་ཀྱིས་བཅོས་ལྡན་ལ།

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྒྱུ་མཚན་དེས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས།

10

སྒྲོན་གྱི་སྒྱེ་བར་ཀླ་གི་ཡི། ཡལ་མཐའི་དཀའ་ཐུབ་ཚལ་དུ་བདག།

མངོན་ཤེས་ལྡན་པའི་ཐུབ་ཅན། དག་བའི་ངང་རྒྱལ་ཞེས་པར་གྱུར།

11

དེར་ནི་རྫོང་གི་བྱད་འདི་དག། སྒྲོན་ཆོ་ཐུབ་པ་དག་ཏུ་གྱུར།

བདག་གིས་དག་བསྟན་དེ་དག་ནམས། མངོན་ཤེས་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར།

12

སྒྱེ་བ་འདིར་ཡང་བསོད་ནམས་དེའི། བག་ཆགས་གོམས་པའི་དགའ་བ་ཡིས།

བྱད་འདི་ནམས་ནི་འཁོར་བ་ཡི། ཉོན་མོངས་དག་ལས་བདག་གིས་བསྒྲུལ།

13

འདི་དག་ནམས་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་ནི། འོད་སྒྱུངས་བྱང་དུ་རབ་བྱང་སྟེ།

རྒྱལ་བའི་གནས་སྒྲུ་གནས་པར་གྱུར། དེ་ཡི་ད་ལྟ་བུ་ཉིད་ཏུ་གྱུར།

14

अल्पस्थानल्पविभवं नवोत्साहासद्वः परम् ।
करोति लज्जाजननं जनो जन्मप्रकाशनम् ॥ ७ ॥

जिनाज्ञया कुरुद्वीपे व्योम्ना कृतगतागतान् ।
प्रभावान्नृपतिर्मल्लान् सजनस्तानपूजयत् ॥ ८ ॥

ततः प्रसादिताः पौरैर्मानीताश्च प्रणम्य ते ।
सुगुणैर्गुणवत्पूज्यैर्भिक्षूणामग्र्यतां ययुः ॥ ९ ॥

भिक्षुभिस्तत्प्रभावेन विस्मितैर्भगवांस्ततः ।
तत्पुण्यकारणं पृष्टः सर्व्वज्ञस्तानभाषत ॥ १० ॥

अभवं काशिदेशान्ते पञ्चाभिज्ञस्तपोवने ।
अहं कुशलशीलाख्यः पूर्व्वजन्मनि तापसः ॥ ११ ॥

कोटमल्लाश्च तत्रैव बभूवुर्मुनयः पुरा ।
ते मया दिष्टकल्याणाः पञ्चाभिज्ञत्वमागताः ॥ १२ ॥

तत्पुण्यवासनाभ्यासप्रीत्यास्मिन्नपि जन्मनि ।
त एते संसृतिक्लेशान्मल्लाः सन्तारिता मया ॥ १३ ॥

एते प्रव्रजिताः शास्तुः काश्यपस्यान्तिके पुरा ।
बभूवुः कटुकालापा याता स्तेनाद्यमल्लकाः ॥ १४ ॥

ཅེས་པ་གྲད་ནམས་དག་གི་ནི། སྦྱི་བ་ལྔར་བྱང་བཅོས་ལྷན་འདས།

ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་གསུངས་པ་དག། ཐོས་ནས་དག་སྒོང་ཡ་མཚན་གྱར།

15

གཟའ་ཡི་བདག་པོས་སྒྲང་བས་རྗེས་བརྒྱང་བས།

ལྷན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ནམ་པར་རྩལ་གྱར་པའི།

འདས་སྦྱིས་ཚུ་དང་བཅས་པ་ནམས་དག་ཀྱང་།

མཐས་པའི་ཅོད་པན་དུ་འོས་ཉིད་དུ་འགྱར།

16

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བརྗོད་པ་

དབྱུག་བསམ་འཁྲི་གིང་ལས་དཀའ་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་

པའི་ཡལ་འདབ་དབྱ་བཙུ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།

इति प्राग्जन्मवृत्तान्तं मल्लानां सर्व्वदर्शिणा ।
श्रुत्वोदितं भगवता भिक्षवो विस्मयं ययुः ॥ १५ ॥

तिमिरभरनिमौलितानां
सुजनानां विबुधशेखरार्हत्त्वम् ।
अपि भवति पङ्कजानां
आलोकानुग्रहाद् ग्रहाधिपतेः ॥ १६ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
तापसावदान मष्टानवतितमः पञ्चवः ॥ ० ॥

ལུས་ཅན་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱིས་ནི།

སྲིད་པའི་རང་བཞིན་ནད་ཆེན་འཕྲོག་བྱེད་པ།

འཛིག་དེན་ཀྱན་གྱི་འཛིག་དེན་པ་རེལ་གཉིན།

སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་བདུད་ཅིའི་གཏེར་ཉིད་དོ།

1

མཉན་ཡོད་དུ་སློན་བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱལ་བའི་གཞིགས་པ་བདུད་ཅི་ཡིས།

སྐྱེ་བོ་ནད་ཀྱིས་གཟིར་ནམས་དང་། དག་སློང་ཆོགས་ཀྱང་བསོས་པར་མཛད།

2

མཉམ་ག་ཤིན་གྱི་ནི་ཡ་མཚན་པའི། དག་སློང་ཆོགས་ལ་དེས་གསུངས་པ།

སློན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག་ལ་ཡང་། བདག་གིས་བྱེད་ནམས་བསོས་པར་བྱས།

3

བདག་སློན་བ་རྒྱ་ཁ་སིར་ནི། མི་བདག་བསྐྱེ་ཅན་ཞེས་པ།

གཟིར་བ་ཐམས་ཅད་སེལ་ལ་ཆགས། སྐྱེ་གྱའི་ས་དང་མཚུངས་པར་གྱུར།

4

ནམ་ཞིག་གནས་གྱི་སློན་གྱིས་ནི། ཡལ་དང་དུས་ནི་མི་བཟད་ལས།

གྲོང་པ་ནམས་ལ་བཟོད་དཀའ་ཡིས། ནད་ནིར་བ་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར།

5

སློན་བ་སློན་གྱི་ཆོགས་དང་ནི། ཞི་དང་ཤིས་པའི་སློང་བ་ཡིས།

བདག་གིས་སྐྱེན་ཆོགས་བསྐྱབས་བྱས་པ། དེ་དག་བསོས་པ་ཉིད་མ་གྱུར།

6

དེ་དག་ནད་ནི་སློག་པ་ལ། ཉ་ཆེན་རོ་དེ་ཏ་ཞེས་པ།

མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་སློན་པས་བསྐྱེན། ཉ་པས་འགའ་ཡང་ཐོབ་མ་གྱུར།

7

नवनवतितमः पञ्चवः ।

कायिकं हरति मानसं तथा
देहिनां भवमयं महाभयम् ।
बुद्ध एव भगवान् सुधानिधिः
सर्व्वलोकपरलोकवान्धवः ॥ १ ॥

आवस्थ्यां भगवान् पूर्वं रोगाक्रान्तजनं जिनः ।
विदधे भिक्षुसङ्घञ्च स्वस्थ मालोकनामृतैः ॥ २ ॥

वात्सल्यविस्मितं सोऽथ भिक्षुसङ्घं मभाषत ।
मया यूयं कृताः स्वस्थाः पूर्व्वस्मिन्नपि जन्मनि ॥ ३ ॥

अभवं पद्मकाख्योऽहं वाराणस्यां नृपः पुरा ।
सर्व्वार्त्तिहरणासक्तः प्रजानां जनकोपमः ॥ ४ ॥

कदाचिद्देवदोषेण वैषम्याद्देशकालयोः ।
दुःसहः सर्व्वपौराणा मभूद्याधिसमुद्भवः ॥ ५ ॥

भिषग्भैषज्यसंभारै र्मायाविहितसम्पदः ।
शान्तिस्वस्तिकयोगैश्च न ते स्वास्थ्यं समाययुः ॥ ६ ॥

रोहिताख्यो महामत्स्य स्तेषां रोगनिवृत्तये ।
लक्षन्नवैद्यै रादिष्टः कैश्चित् प्राप्तो न धीवरैः ॥ ७ ॥

ཉ་དེ་མེད་པས་སྒྲིབ་ཅིས་ས། སྒྲིབ་ལ་ཐེ་ཚོས་གྱུར་ཚེ་བདག།
དེ་དག་ཚེ་ངེས་བཟོད་པས། སྒྲིབ་བསྐྱེད་གྱིས་གཟིང་སྒྲིང་ཇི་ལས། 8

ནད་པ་ཀུན་ལ་ཕན་འོས་པ། རོ་ནི་དུ་ཡི་ཉར་ནི་བདག།
གྱུར་ཅིས་སྒྲིབ་ལས་བདུལ་ཞུགས་གྱིས། བ་གས་ངོས་ནས་ལུས་དག་འཕངས། 9

གཟིང་བའི་སྒྲིབ་ལས་དེ་ཡིས་ནི། རྩ་བོ་བ་ར་དག་གི་རྩར།
སྒྲིབ་ཅིག་གིས་བདག་རོ་ནི་དེ། ཉ་ནི་ཤིན་དུ་ཆེན་པོར་གྱུར། 10

དེ་ཡི་ཤ་ནི་ཉར་སྒྱུར་བས། བྱོང་བྱིར་ན་གནས་དེ་དག་ཀུན།
བདུན་ཅི་ཡིས་ནི་བཀང་བ་བཞིན། འཕྲལ་ལ་བསོས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། 11

དེ་ཉིད་དགོ་སྒྲོང་བྱིར་ནས་སྟེ། དེ་རིང་བདག་གིས་ནད་ལས་བསྐྱེད།
སེམས་ཅན་ནས་ཀྱི་ནད་བསྐྱབས་པས། དྲག་དུ་བདག་ནི་ནད་དང་བྲལ། 12

བདེ་གཤེགས་འཁོར་བའི་ནད་གྱིས་ནི། སྒྲིབ་པས་དེ་སྒྲིབ་གསུང་བ་དག།
དགོ་སྒྲོང་བསོས་པ་དེ་དག་གིས། ཐོས་ནས་དགའ་མགྱུར་ངས་པ་ཐོབ། 13

ཤིན་དུ་རྩེད་པའི་རྩ་དང་མཚུངས་པ་ཡིས།

ལུས་དང་སྒྲིབ་པ་གང་ལ་རྩེ་དགའ་ཅན། བ

གཞན་ཕན་ཡིད་དང་བྲལ་བ་མིན་ནས་སྒྱིས།

སྒྲིང་སྒྲིབས་བཅས་པ་ཅི་ཡང་ནམ་པར་གསལ། 14

ཞེས་པ་དགོ་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དབའི་དྲོགས་པ་བཟོད་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསྐྱེད་ཅན་གྱི་དྲོགས་པ་བཟོད་པའི་

ཡལ་འདབ་ཉེ་དབྱ་བཅུ་ཙ་དབྱ་བའོ།

अभावे तस्य मत्स्यस्य जनानां प्राणसंशये ।

मया दुःखात्तत्कारुण्यात् तत्प्रलापासहिष्णुना ॥ ८ ॥

रोहितः स्यामहं मत्स्यः पथ्यार्हः सर्व्वरोगिणाम् ।

प्रणिधानबलेनेति क्षिप्तं हर्म्यार्त्तिदा वपुः ॥ ९ ॥

तेनार्त्तिप्रणिधानेन वारायाः सरितोऽभसि ।

क्षणेनैवाह मभवं सुमहान् रोहित स्तिमिः ॥ १० ॥

तन्मांसेनोपयुक्तेन सर्व्वं ते पुरवासिनः ।

सहसैव ययुः स्वास्थ्यं ममृतेनेव पूरिताः ॥ ११ ॥

त एव भिक्षवो यूय मद्य रोगान्मयोद्धृताः ।

रोगत्राणेन सत्त्वानां सदैवाहं निरामयः ॥ १२ ॥

संसारव्याधिवैद्येन सुगतेनेति भाषितम् ।

स्वस्था स्ते भिक्षवः श्रुत्वा हर्षोत्साहं प्रपेदिरे ॥ १३ ॥

अविरतपरहितमनसां कोऽपि स समत्वविकाशः ।

तनुरपि तनुदणतुलया दत्तो यत्र— —विलासः ॥ १४ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

पद्मकावदानं नवनवतितमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཐམས་པ།

གང་གི་བསམ་པར་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད།

བདུད་ཅིའི་པོ་ཉ་དང་པོ་རྩོམ་བཞིན།

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་གསར་དུ་འཇུག་བྱེད་པ།

སྒྲིང་སྟོབས་རྒྱ་མཚོ་སུ་ཞིག་དེར་ཕྱག་འོས།

1

རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་བཞུགས་རྒྱལ་བ་ལ། དཔལ་ལྷན་གོ་ས་ལ་ཡི་དབང་།

གསལ་རྒྱལ་དག་མཚན་ལ་ཆགས་ཤིང་། རབ་དུ་བདུད་པས་སྟོན་ཞུས་པ།

2

ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་ཚོགས་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་བག་ཆགས་དང་པོ་ནི།

སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་གང་ལས་སྦྱེས། འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེ་བཅོས་ལྷན་གསུངས།

3

ས་བདག་གིས་འདི་དྲིས་དེ་ལ། ཆེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུང་།

གཙང་མའི་ངང་པའི་འཕྲེང་སྟོན་ཅིང་། བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤར་གསུངས་པ།

4

གྲོང་ཁྱེར་འོད་ལྷན་དག་དུ་སྟོན། རབ་གསལ་ས་བདག་གཉིད་དུ་ནི།

གང་ཚོ་བདག་གྱུར་དེ་ཚོ་བདག། རྒྱལ་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་གྲིས་གྱུར།

5

སྤང་པོ་ཆགས་ལྷན་སྤང་མོ་ལ། དགའ་བའི་ཞགས་པས་རབ་དུ་བྱངས།

ནགས་སུ་འབྱམ་ནས་གང་གི་ཚོ། དེ་ཚོ་ཉེ་བར་འོངས་གྱུར་པ།

6

शततमः पल्लवः ।

सत्वोदधिः कोऽपि स वन्दनीयः
करोति पुण्यै रमृताग्रदूती ।
यस्याशयेऽनुत्तरबोधिवाञ्छा
श्रीतांशुलेखेव नवावतारम् ॥ १ ॥

जिनं जेतवनासीनं पप्रच्छ प्रणतः पुरा ।
कौतुकप्रणयी श्रीमान् कोशलेन्द्रः प्रसेनजित् ॥ २ ॥

भगवन् कथ्यतां कस्मिन् प्रथमं ते पृथुद्युतेः ।
पूर्वजन्मनि संजाता सम्यक् संबोधिवासना ॥ ३ ॥

भगवानिति भूपेन पृष्ट स्तं प्रत्यभाषत ।
शुचिमानसहंसालीं दर्शयन् दशनद्युतिम् ॥ ४ ॥

पूर्यां पुरा प्रभावत्यां प्रभासो भूभुजां निधिः ।
यदाह मभवं सम्यक् बोधिधौ मे तदाभवत् ॥ ५ ॥

करिणीप्रेमपाशेन समाकृष्टः स कुञ्जरः ।
यदा विगाह्य गहनं रागौ पुनरुपागतः ॥ ६ ॥

དེ་ཚེ་གྲང་ཆེན་རྣམ་ཆེན་པོ། ཀུན་དུ་བགྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱས།
ས་བདག་བདག་གི་བསྐྱབ་པ་ཡིས། གྲང་པོ་དག་ནི་རབ་དུ་འོངས། 7

འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ནི་ཡང་དག་འདྲས། རྒྱལ་བ་བརྗེད་པའི་གྲང་པོ་འདི།
ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིད་བདན་པ། དེས་པར་ནས་འབྱུང་དག་དུ་གྱུར། 8

ལུས་འཛིན་འདོད་ཆགས་འདྲ་པས་རབ་བརྗེད་འདྲེན་པ་འཛིན་པ་ལ་ནི།
མེ་དང་ཉི་མ་མིན་པས་གཏུང་ཞིང་དཔོན་པ་མིན་པས་དབྱལ་བར་བྱེད།
ཡོང་དང་མཚན་མོ་མིན་པའི་རབ་རིབ་ལག་འགྱུརི་རྗེས་མིན་མི་བཟད་དུག།
ཆང་མིན་ཁྱོས་བྱེད་དམའ་མིན་རྒྱང་བྱེད་འབྱུང་པོ་མིན་པའི་སྦྱོ་བྱེད་དོ། 9

ཞེས་པ་ཀུན་བགྱོད་ཀྱིས་སྦྱས་ཚེ། དེ་ལ་མི་བདག་གིས་སྦྱས་པ།
ཆགས་བྲལ་ཡལ་ལ་ཆགས་མེད་པ། འགའ་ཞིག་འཁོར་བ་ན་ཡོད་དམ། 10

ཞེས་པ་ས་ཡི་བདག་པོས་བྲིས། ཀུན་དུ་བགྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱས།
འགྱོ་བ་འདི་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས། འཁོར་བ་མེད་པ་འདོད་ཆགས་བྲལ། 11

དམ་པའི་སྦྱོད་དང་ཡོན་ཏན་ཅན། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་མཛད་པ།
རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་སྦྱོན་མ་ཡིས། འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཛད། 12

དེ་དག་ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག། མཚོག་དུ་རབ་དང་སེམས་ལྡན་པའི།
སྦྱིང་ལ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། བག་ཆགས་འཕྲལ་ལ་རབ་དུ་འབྱུངས། 13

तदा हस्तिमहामाचः संयात स्त मभाषत ।
प्रत्यायातः क्षितिपते कुञ्जरः शिष्यया मम ॥ ७ ॥

एष रागसमाकृष्टः कायविस्मृतसंयमः ।
जगाम विक्रियां हस्तौ विश्रम्भगुणमण्डलः ॥ ८ ॥

अह्वर्याग्नि स्तापः क्षतधृति रशापश्च निरयः
तमश्चानुक्तान्धं विषमविष मद्रव्यभुजगम् ।
असह्यं क्षौवत्वं निपतन मनिम्नं तनुभृता-
मभूच्चोन्मादः स स्मरजनितरागः स्मृतिहरः ॥ ९ ॥

संयातेनेति कथिते नृप स्तं प्रत्यभाषत ।
अप्यस्ति रागः संसारे कश्चिद्विषयनिस्पृहः ॥ १० ॥

इति पृष्टः क्षितौशेन संयात स्त मभाषत ।
निःसंसारा जगत्यस्मिन् वीतरागा स्तथागताः ॥ ११ ॥

सत्पात्राणां गुणवतां सर्व्वसत्त्वोपकारिणाम् ।
राजन् बुद्धप्रदीपानां रुचा विश्वं प्रकाश्यते ॥ १२ ॥

एतदाकर्ण्य भूभर्तुः परं चित्तप्रसादिनः ।
प्रादुर्बभूव हृदये सद्यः संबोधिवासना ॥ १३ ॥

སྒྲོན་གྱི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡིས་ནི། དག་བ་རྒྱས་པ་ཡང་དག་ཐོབ།
 དེ་ཡི་ཡང་དག་རྫོགས་པ་ཡི། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་སྤྲད་སྒྲོན་ལམ་བྱས། 14

དེ་ནི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲེ་བ་ལ། རྩ་མཁན་ཁྱིམ་བདག་ཅེས་པར་བྱར།
 དེ་ཡི་དབྱལ་ཚེ་གྲུས་པ་ཡིས། བྱ་རམ་གཟན་གྱིས་རྒྱལ་བ་མཚོད། 15

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་སྒྲོན་ལམ་གྱིས། རབ་གསལ་ཉིད་ཐོབ་དེ་ཡི་ནི།
 སེམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་བྱ་བ་སྒྲུག། ད་ལྟ་བདག་ལ་འབྲས་འདི་གྲུབ། 16

དང་པོར་དག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེར།

བདུན་ཅི་བཞིན་ཏུ་ཐོས་པའི་ཁྱོར་བ་ཡིས།

ཀོ་ས་ལ་དབང་དེས་འབྲུངས་རྒྱལ་སར་སོང་། 17

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དྲོགས་པ་བརྫོད་པ་
 དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་བསོད་ནམས་རབ་གསལ་གྱི་དྲོགས་
 པ་བརྫོད་པའི་ཡལ་འདབ་མྱེ་བརྒྱ་བའོ།

पूर्वपुण्यप्रभावेण संप्राप्तकुशलोदयः ।

सम्यक्संबोधिलाभाय प्रणिधानं चकार सः ॥ १४ ॥

सोऽभूद्गृहपतिर्नाम कुलालः पूर्वजन्मनि ।

स्नेहे गुडोदनै स्तेन दौनेन पूजितोजिनः ॥ १५ ॥

तत्पुण्यप्रणिधानेन तस्याप्तस्य प्रभासताम् ।

बोधि रङ्कुरिता चित्ते फलितेयं ममाधुना ॥ १६ ॥

कथितमिति तथागतेन तत्र

प्रथमतरोदितशुद्धबोधिचित्तम् ।

अमृतमिव निपीय कोशलेन्द्रः

श्रुतिचुलुकैः स जगाम राजधानीम् ॥ १७ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां

पुण्यप्रभासावदानं शततमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་པ།

གང་ཞིག་སྤྱོད་ཕྱིར་ཆ་ཟེར་ལྷན་པ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ནི་ཉི་ཤང་བསྟེན་པ་འཛིན།
གང་གི་མ་ནི་ཐོ་རངས་སྤང་བ་མཆོད་འོས་དྲག་པར་རྒྱན་དུ་རབ་གསལ་འཆར།
སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དགའ་བའི་སྤྱོད་དེ་ཉིད་ཉིན་མོ་དག་ལ་བསྐྱབས་པར་འོས།
དེ་ཡི་རྩིས་འབྲང་འཛིག་དེན་འདི་འཇམ་གཞན་དུ་འགར་ཡང་སྤྲོན་པས་རེག་
མི་འགྱུར། 1

ས་དབང་ཟས་གཙང་གྲགས་པ་སྤྲུག་མ་ཡི།
གནས་སྐབས་གྱུར་ཆོད་ཡི་ལྷས་ལ་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་དག་མཆོག་དུ་གསལ་མཛད་པ།
གྲུས་པས་མཆོད་མཛད་མཆོད་དེན་དག་ཀྱང་མཛད། 2

དཔེན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་འཛིག་དེན་ཕྱན་མོང་མིན།
ཇི་ལྟར་བཞེད་པར་འཛིག་དེན་ལས་འཇུག་པ།
དེ་ལ་ཐེ་ཚཱ་ཡ་མཚན་གྱིས་གང་བའི།
དགེ་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་མཛོད་དུ་ཕྱོགས་དེ་བྱིས། 3

མི་ཉམས་སྤྲོད་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གནས།
ཆགས་པ་སྤངས་པས་འཛིག་དེན་སྤྱོད་བཏང་བ།
འགྲོ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་མ་ལ་གྲུས་པས།
ཐ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཅི། 4

एकाधिक शततमः पञ्चवः ।

कल्पः सर्वजनप्रियः सततमासक्तप्रकाशोदयः
श्वाथो वासर एष यस्य जननी पूज्या प्रभातद्युतिः ।
यश्चाग्रे जनकस्य चण्डमहसः पादोपसेवाधृतिः
लोकेऽस्मिन्नपरत्र वा तदनुगः स्पृष्ट स्तनोभिः क्वचित् ॥ १ ॥

याते यशःशेषदशां क्षितीशे
शुद्धोदने शुद्धवरप्रकाशे ।
भक्त्या चकारास्य शरीरपूजां
तथागतः स्तूप मकारयच्च ॥ २ ॥

अलोकसामान्यविविक्तवृत्तं
यदृच्छयालोकपथप्रवृत्तम् ।
संपूरितः संशयविस्मयाभ्यां
पप्रच्छ तं भिक्षुगणः समेत्य ॥ ३ ॥

अनुत्तरानत्ययबोधिधाम्नः
स्पृहाप्रहाणोर्जितलोकवृत्तेः ।
जगद्गुरो स्ते गुरुगौरवेण
केयं प्रवृत्ता व्यवहारचर्या ॥ ४ ॥

བཅོམ་ལྷན་ཆོས་གཟིགས་དག་གིས་དེར་གསུངས་པ།

དག་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པའི་ལུས་དག་གི།

གྱུར་གྱུར་པ་མ་དག་ནི་མཁས་ཀླུ་མས་ཀྱི།

སྒྲ་མ་ཡིས་ཀྱང་མཆོད་འོས་ཞེས་རེས་ཤིང་།

5

དང་པོར་མཐའ་དག་བསོད་ནམས་ལ་འཇུག་པའི།

པ་མ་གང་གིས་དྲ་མི་མཆོད་པ།

དེ་དག་ཆོས་ཀྱང་ཆོས་མིན་ཉིད་འགྱུར་ཞིང་།

ཡི་ཤེས་སྒྲིང་བ་ནག་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་།

6

སྒྲིབ་གཞན་ལ་གྲུས་དང་ཞེས་ཡིས།

དཀར་ཐུབ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཁོང་བ་དག།

བྱིས་ལ་ཆགས་བདང་བདག་གིས་མཆོད་པ་ཡིས།

སྒྲ་བཞིན་དྲ་པའི་ཉིད་དུ་མཉེས་པར་བྱས།

7

ཀ་ཤིའི་བྱང་དུ་གཉིས་སྒྲིབ་གཉིན་བཅས་ཀྱི།

ཆུང་མ་གོ་དེ་མི་ཀ་ཞེས་ལ་སྒྲིན།

དེགས་ནི་དག་ཅིང་གཅིང་བར་བྱེད་པའི་བྱ།

སྒྲི་ལྷན་སྒྲ་བསངས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་།

8

ཁྱོ་ཤུག་དེ་དག་གས་པས་ཁོང་བ་ཐོབ།

བྱ་ལ་བྱིས་བཞེད་ནགས་མཐའ་དག་དུ་སོང་།

तान् धर्मदर्शी भगवान् बभाषे
 पूज्यौ गुरुणामपि गौरवाह्णौ ।
 कायस्य कल्याणनिकेतनस्य
 निमित्तभूतौ पितरौ बुधानाम् ॥ ५ ॥

धर्मोऽप्यधर्मत्वमुपैति तेषां
 ज्ञानद्युतिर्व्यामलतां प्रयाति ।
 समस्तपुण्यप्रथमावतारौ
 न पूजितौ यैः पितरौ सदैव ॥ ६ ॥

जन्मान्तरेऽप्यादरगौरवेण
 तपःप्रवृत्तौ पितरौ मयान्धौ ।
 आराधितौ त्यक्तगृहस्पृहेण
 सपर्यया दैवतवत् सदैव ॥ ७ ॥

द्विजन्मनः काशिपुरे सुबन्धोः
 पत्न्यां पुरा गोमतिकाभिधायाम् ।
 पुत्रः पवित्रीकृतशुद्धवंशः
 श्यामाकनामा मतिमान् बभूव ॥ ८ ॥

तौ दम्पतौ वृद्धतयान्धमाप्तौ
 यातौ सुतन्यस्तगृहौ वनान्तम् ।

མཁས་པ་ནམས་ནི་ག་བས་འཇུག་པ་ན།

དབེན་པ་མཆོག་ཏུ་དར་བ་ཉིད་ཏུ་གྱུར། །

9

དེ་དག་བྱ་ནི་ཀུན་སྤྱོད་ཡིན་ཏན་གྱིས།

གྲུལ་པོས་མཐུན་ན་འདོན་ཏུ་རབ་བྱས་ཀྱང་།

པ་མའི་མཆོད་པ་ལ་ཆགས་ལང་ཚོ་ཅན།

བསོད་ནམས་དཀའ་ཐུབ་ནགས་དེར་དེ་ཚོ་སོང་། །

10

མཁས་པ་དེ་ཡིས་འབད་པས་ཅ་བ་དང་།

འབས་བྱ་ཆུ་དང་བཅས་པ་ས་རིས་གྲོ་བྱས།

ཆོག་ཤེས་ཡིད་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེས།

དེ་ཡི་པ་མ་དག་གིས་རབ་དགའ་བོའ་།

11

དེ་ནས་ནམ་ཞིག་ངོན་ལ་ཅེ་བ་ཡི།

དེ་དག་བསྟི་གནས་དང་ཉི་ཆུ་ཁྱུང་འགམ།

མ་ཉེ་གཉིས་འཐུང་དབང་གིས་མི་དཔན་པའི།

ས་དེར་མི་ཡི་བདག་པོ་ཚངས་བྱིན་འོངས། །

12

སྐབས་དེར་དེར་ནི་རི་དགས་ལྷགས་པས་མཚན།

ཆུས་གང་བུམ་པ་ལེན་པའི་སྤོ་བསངས་ཅན།

རི་དགས་དོན་གཉིད་རྒྱལ་པོས་རིང་པོ་ནས།

ན་བའི་བར་ཏུ་བྱངས་པའི་མདའ་ཡིས་བསྐྱུན། །

13

मनीषिणामेव जरावतारे
परं विवेक स्तरुणत्व मेति ॥ ९ ॥

तत्सूनु राचारगुणेन राज्ञा
पुरोहितत्वं भृश मर्थितोऽपि ।
पित्तोः सपर्यारसिक स्तदेव
ययौ युवा पुण्यतपोवनं तत् ॥ १० ॥

तेन प्रयत्नात् परिचर्यमाणौ
मनीषिणा मूलफलैः सतोयैः ।
सन्तोषसञ्जातमनःप्रसादा
दवापतु स्तत्पितरौ प्रमोदम् ॥ ११ ॥

ततः कदाचिन्मृगधाविहारी
तदाश्रमोपान्तसरित्तटान्ते ।
मही महीनां महिषद्विपेन्द्रै-
स्तां ब्रह्मदत्तो नृपतिर्जगाहे ॥ १२ ॥

अचान्तरे तत्र मृगाजिनाङ्क-
मम्भोभृतं कुम्भ मपाददानम् ।
श्यामाक माकर्णस्तृतेन राजा
जघान दूरादिषुणा मृगार्थौ ॥ १३ ॥

མི་བསྐྱེན་ཚོག་གིས་བཞིན་དུ་མདའ་རྗོན་ནི།
 བདེ་མེད་ལས་ཀྱིས་ཉི་བར་གནས་པ་དེ།
 གནད་དུ་རྒྱག་པས་དྲག་དུ་སྐྱག་པ་དེས།
 རྣམ་པར་གཡོ་ཞིང་དལ་གྱིས་རབ་སྦྱས་པ། ॥

ཀྱེ་མ་གྱིན་དུ་འཕགས་པ་མིན་པ་སུ།
 མྱིང་ཇེདི་བསམ་པ་མེད་པས་གྱུ་མེད་དུ།
 སྒྲིག་པ་མ་སྦྱད་བྱ་མིན་ལ་ཆགས་ནས།
 སྒོག་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་མདའ་འདི་འཕངས། ॥

ནགས་ན་པ་མའི་ལུས་འཛོན་དུ་གནས་པ།
 མིག་རབ་ཉམས་པའི་དབྱིག་པར་གྱུར་པ་བདག།
 ཀྱི་དུད་བསད་ཚོ་དེ་མེད་དེ་དག་བསད།
 གསུམ་གསོད་དྲག་པོའི་བསད་འདི་སྐྱ་ཞིག་གིས། ॥

ཞེས་པ་གདུང་བས་འབྲུལ་སྦྱ་བྱམ་ཟེ་དེ།
 སྦྱ་རའི་རི་མོ་གསར་ཆགས་མི་བདག་གིས།
 བྱང་བ་དང་བཅས་ཙུ་ཏ་གསར་བ་དག།
 ཤིང་མཁན་དག་གིས་བཅད་བཞིན་མདུན་དུ་མཐོང་ ॥

ཟླ་མའི་ཉོན་མོངས་བྱད་པར་བསམས་པས་གདུང་།
 འབར་བའི་མེ་ལྗེ་ལྟ་བུར་སྦྱོད་པའི་མདའ།

अशर्मकर्मोपनतेन तेन
शितेन विद्धः खलनर्मणोव ।
मर्मावसन्नेन शरेण तीव्रं
विघूर्णमानः स शनैर्जगाद ॥ १४ ॥

अहो वतानार्थतरेण केन
निष्कारणं निष्करुणाशयेन ।
अकार्यसङ्गादविचार्य पापं
प्राणापहारौ प्रहितः शरोऽयम् ॥ १५ ॥

पिबो र्वने देहधृतो निर्विष्टे
दृष्टिप्रलोभान्मयि यष्टिभूते ।
कष्टं हते तौ निहतौ निराशौ
कस्याय मुग्र स्त्रिवधे प्रयत्नः ॥ १६ ॥

इति व्यथाविखलितप्रलापं
विप्रं नवशमश्रुनिलीनलेखम् ।
नृपः समृद्धं नवचूत मग्रतः
तं काष्ठिकच्छिन्न मिवालुलोक ॥ १७ ॥

शरं गुरुक्लेशविशेषचिन्ता-
सन्तापदीप्ताग्निशिखायमानम् ।

སྒྲོམ་མཚན་སྒོག་གི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་གྱུར་བས།
གསེར་གྱི་ཁྲིང་ཅན་སྤྱིང་ལ་འཛིན་བྱད་ཅིང་ ॥

18

ཅུ་ཁྱུང་ངོགས་ན་འགྲོ་སྒོག་བྱད་པ་དེ།
མཐོང་ནས་མི་དབང་བདན་པ་རབ་དུ་ཉམས།
གཟི་བྱན་བྲལ་བ་རང་གི་མདའ་དེ་ཡིས།
བསྐྱུན་པ་བཞིན་དུ་གྱུ་ཆེར་གྱུང་བར་གྱུར།

19

དེ་ལ་དེས་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་རི་དགས་ཀྱི།
བགས་པས་ལུས་སྤྱོད་གཡོགས་པ་ཁྱོད་ནི་བདག།
རབ་དུ་མྱོངས་པས་བཅོམ་མེད་པ་ཀྱི།
བདག་ཉིད་དཔོན་པའི་མེ་ཡིས་གཞིས་མི་འོས། ॥

20

ཞེས་པ་གྱུལ་པོ་གཟིར་བའི་ཚོག་ཐོས་ནས།
རལ་པའི་ཚོགས་པ་གས་གཞིན་ཅུ་རང་བཞིན་གྱིས།
ཁྱོ་མེད་ཡིད་ལྷན་སྤྱིང་སྤྱོདས་གཏོར་གྱིས་ནི།
དུག་པོར་གྱུང་བ་བཟོད་བྱས་དེ་ལ་སྒྲུབ། ॥

21

གྱུལ་པོ་དཀའ་ཐུབ་དཔོན་པས་འཛིགས་དོན་མེད།
ཁྱོ་བྲལ་བདག་དང་བདག་གི་པ་མ་དག།
ལོང་བ་སྒོག་འཕྲོག་གཞིན་པ་འདི་ལ་ཡང་།
ཁྱོད་ལ་དཔོན་པ་དག་ནི་འདོར་མི་འགྱུར། ॥

22

पक्षाङ्कितं प्राणविपक्षभूतं
सुवर्णपुंखं हृदये वहन्तम् ॥ १८ ॥

विचेष्टमानं तटिनीतटान्ते
दृष्ट्वा त माक्षष्टधृति नरेन्द्रः ।
हतः प्रतीपोपगतेन तेन
स्वशायकेनैव पृथुव्यथोऽभूत ॥ १९ ॥

स तं बभाषे न मुने मया त्वं
मृगाजिनाच्छादितपूर्वकायः ।
प्रमोददोषाभिहतेन साधो
शापाग्निना नार्हसि मां निहन्तुम् ॥ २० ॥

श्रुत्वेति वाक्यं व्यथितस्य राज्ञः
तीव्रव्यथां सत्त्वनिधिं निर्यम्य ।
त मब्रवीत् कीर्णजटाकलापः
स्वभावाभिर्मन्युमनाः कुमारः ॥ २१ ॥

अलं तपःशापभयेन राजन्
अहं विमन्युः पितरौ ममान्यौ ।
अस्मिन्नपि प्राणहरापकारे
शापोपसङ्गं न करिष्यत स्ते ॥ २२ ॥

སྤྱིད་པར་སྤྱོག་ཆགས་རང་གིས་བྱས་པའི་ལས།
 འབྲུལ་མེད་འབྲས་བུ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ནི།
 བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་པ་དང་།
 སྦྱོན་དང་དམོད་པ་གསོད་པའི་སྦྱོར་དུ་འབྱུར ॥

23

བཀའ་ཞིག་ལས་ནས་དཔ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྷུང་ཞིང་ལུས་ནི་རབ་དུ་ཉམས་པ་ཐོབ།
 བཀའ་ཞིག་ལས་བྲལ་བཤང་སར་ཡོངས་སྤྱུ་འབྲུལ་ཞིང་རྒྱུག་པ་ཉམས་པ་
 མེད་པར་འཇུག།

བཀའ་ཞིག་ལན་གཅིག་ས་ཡོན་མཁས་པ་ཉམས་ཤིང་དཔལ་བསྟེན་ལེ་ལོ་ཅན།
 ལས་གྱི་རི་མོ་ཅིག་པ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་བཞོད་དེ་རྣམ་པར་བཟ། ॥ 24

བདག་གི་ཚུ་བུས་སྤྱི་མ་མེད་པ་འདི།
 པ་མ་སྒྲིམ་པས་གཟིང་ལ་འཛོལ་རེ་ནི།
 བཀྲུང་བཟང་ལ་བདེན་པ་ཅེ་བས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོས།
 ལྷུང་པར་སོང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྦྱོན་པར་བྱ།

25

ཞེས་པ་མགྲིན་པའི་བར་དུ་སྤྱོག་རྒྱ་ཞིང་།
 དབྱུགས་བཅེགས་ངལ་བས་སྦྱ་བསྦྱིགས་ཆུང་ཆུང་པོོད།
 བཞིན་ནི་སྤྱི་རོལ་སྤྱོགས་པའི་མདའ་དག་ལ།
 ཐུབ་པ་དེས་ནི་སྦྱིངས་པ་སྟོན་བཞིན་མཛད ॥

26

དེ་ནས་ས་དབང་མཆོག་དུ་རབ་བཀྲུང་བས།
 ཐུས་པ་སྦྱངས་ནས་དེ་དག་བསྟེན་གནས་སྤྱིན།

सुखाय दुःखाय गुणोदयाय
दोषाय शपाय वधाय काले ।
कर्माण्यसम्भ्रान्तफलानि जन्तोः
स्वयं कृतान्येव भवे भवन्ति ॥ २३ ॥

सन्मार्गेण शनैः ब्रजन्निपतितः प्राप्तोऽतिभङ्गं तनोः
यः श्वम्नेषु परिभ्रमोत्पथगते र्धावन् विशत्यक्षतः ।
यत् सीदत्यसकृत्प्रयत्नचतुरः श्रीसंश्रयश्चालसः
तद्वैचित्र्यमभित्तिचिचरचनं सर्वात्मनां कर्मणाम् ॥ २४ ॥

अपश्चिमस्त्वेषममास्तुकुम्भ-
स्तृष्णार्त्तयोर्जीवितमेव पित्रोः ।
सौजन्यमालम्ब्य धिया दयार्द्रं
गत्वा त्वया तूर्णतरं प्रदेयः ॥ २५ ॥

उक्तेति कण्ठान्तरवर्त्तिर्जीवः
श्वासप्रयासस्थगितान्यवर्णः ।
मौनौ स चक्रे विनताननस्य
वैलक्ष्यदीक्षामिव शायकस्य ॥ २६ ॥

कुम्भं समादाय ततः क्षितीशः
तदाश्रमं प्राप्य भृशं प्रतप्तः ।

གན་གོན་བྱ་གཅིག་ལྷན་བ་དེ་དག་མགོང་།
དེ་དག་གས་དུ་འགྲོ་བ་ཡོངས་མ་རྣམས་॥

27

རིང་ནས་དོག་སྒྲ་དག་ལ་ན་གཏོད་ཅིང་།
མཛེལ་གས་རབ་དུ་འདོད་ལྷན་བྱ་ཞེས་པ།
སྒྲ་བ་དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བདུན་དེ།
དཔེད་པས་ཉམས་པ་མི་འདོད་བྱལ་པོས་སྒྲས་॥

28

ཁྲང་ཆེན་བྱོས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཨ་མའི་ཤིང་།
འཛོམས་བཞིན་གང་གིས་གཞིན་རྒྱ་རབ་བཅོམ་པ།
སྒྲིས་མཚོག་འབྲི་ཤིང་དག་གི་སྒྲ་གྱི་རྩལ།
སྒྲིག་པའི་སྐལ་ལྷན་བདག་ནི་བྲིད་སྤྲུལ་མིན་॥

29

བདག་གི་མདའ་ཡིས་ལྷས་བཅོམ་ཁྱོད་གྱི་སྤྲུལ།
དེ་ནི་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱུར་ནས་རྩལ་འགྲུལ་ཉལ།
སྒྲིག་པའི་གདུང་བ་ཆེ་ལས་ཆ་གང་དང་།
བཅས་པའི་དཔེད་དྲག་བདག་གི་སྒྲི་བོར་དོར་॥

30

ནོར་འཛིན་བདག་པོས་དེ་སྐད་བཟོད་ཅས་ལ།
དོ་ཇེས་བཅོམ་བཞིན་བདན་པ་ཉམས་དེ་དག།
ཤིན་དུ་བཟོད་དཀའི་བྱ་ངན་ལ་འཛིགས་བཞིན།
རབ་དུ་ཆ་བ་སྤངས་པའི་སྤྱག་ནང་ཞུགས་॥

31

तावेकपुत्रौ स्थविरौ विलोक्य
तदन्तिकं नैव शशाक गन्तुम् ॥ २७ ॥

पुत्रेति दूरात् पदशब्ददत्त-
कण्ठौ समुत्कण्ठितमानसौ तौ ।
स्नेहाद्भुवाणावुपसृत्य राजा
जगाद शापात् क्षय मीहमानः ॥ २८ ॥

न पापभागी युवयोः सुतोऽहं
सौजन्यवल्लीकठिणः कुठारः ।
मातङ्गवृत्त्याम्रतरुं निपात्य
मत्तेन येनोन्मथितः कुमारः ॥ २९ ॥

मच्छायकस्यूततनुः स शेते
युष्मत्सुतः कच्छगत स्तटान्ते ।
निधीयतां मूर्ध्नि ममोग्रशापः
स शीतलोऽस्मात् पृथुपापतापात् ॥ ३० ॥

इत्युक्तमात्रे वसुधाधिपेन तौ
वज्राग्निरुग्माविव भग्नधेयौ ।
भीत्येव शोकस्य सुदुःसहस्य
महीयसीं मोहगुहां प्रविष्टौ ॥ ३१ ॥

དེ་ནས་བྱུང་པོས་ཚུ་གང་གཏོར་དེ་དག།
 རི་ཞིག་ལྟར་ཉེས་འདྲུ་ཤིས་ཆ་ཤས་ཐོབ།
 ས་བདག་ཁྱིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་བྱ་བྱང་དུ།
 ཁྱིད་ཅེས་སྒྲིང་རྒྱུ་ལྟ་དེ་དག་སྒྲུ།

32

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ཚུ་གང་ཉེ་བར་ཁྱིད།
 ཁྱིད་དང་སྒྲིན་མེ་ཉེ་བར་བྱིང་གུར་པ།
 ལག་པས་མདའ་བརྒྱན་བྱ་ལ་རེག་བྱས་ནས།
 དེ་ཡི་མདའ་ཡིས་སྤྲུག་བཞིན་དེ་དག་འབྱེལ།

33

བྱ་གཅིག་སྒྲ་མ་དག་ལ་མཉེས་གཤིན་ཡང་།
 ས་མ་གཏན་ཡོང་མགོན་མེད་བཏང་ནས་ནི།
 ཅི་སྒྲོ་སྒྲོ་བྱར་མཐོ་རིས་ཁྱིད་འབྲུ་ཞིས།
 དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ལ་དམ་འཁུད་སྒྲུས།

34

བྱ་ཁྱིད་མེ་ཡི་སྒྲིན་སྤྲུག་ལ་དགའ་ཞིང་།
 སྒྲ་མའི་སྒྲ་དང་ཐུན་པས་བདག་ཅག་ནི།
 རྩོམ་མེད་གུས་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་བྱས་པའི།
 བདེན་པ་དེས་ཁྱིད་ཚུག་རྒྱ་མེད་གུར་ཅིག།

35

ཅེས་པ་སྒྲ་མ་དག་གི་སྒྲིང་ལྟོབས་ཚོགས།
 སྒྲིང་རྒྱུ་གཞིར་བའི་བདེན་ཚོག་བཟོད་ཅེས་ལ།

सिक्तौ ततः शीतजलेन राज्ञा
तौ लब्धसंज्ञावयवौ कथञ्चित् ।
पुचान्तिकं भूप नय त्वमावा
मित्यूचतु स्तौ करुणप्रलापौ ॥ ३२ ॥

नीतौ तत स्तेन सरित्समौप
मदीपदीपे व्यसने निमग्नौ ।
हस्तेन संस्पृश्य सुतं शराप्तं
तद्वाणविद्धाविव पेततु स्तौ ॥ ३३ ॥

कस्मादकस्माद् गुरुवत्सलोऽपि
वृद्धावनाथौ पितरौ त्व मन्धौ ।
त्यक्त्वा दिवं गच्छसि पुत्रकेति
गाढं परिष्रज्य त मूचतु स्तौ ॥ ३४ ॥

आराधितौ भक्तिसपर्य्ययैव
निर्व्याज मावां गुरुदैवतेन ।
त्वयाग्निहोत्राभिरतेन पुत्र
सत्येन तेनास्तु भवान् विशल्यः ॥ ३५ ॥

इत्युक्तमात्रे करुणार्तिसत्य-
सत्त्वोपपन्ने वचने गुरुभ्याम् ।

བརྒྱ་བྱིན་མངོན་ཕྱོགས་བདུད་རྩིས་བྲན་པ་ཡིས།

གཞིན་ཉུ་མ་དང་བཤམ་ཞིང་བསོས་པར་བྱས།

36

བདག་ནི་དེ་ཚོ་དེར་གྱས་བདུལ་ཞུགས་ཅན།

ཐུབ་པའི་གཞིན་ཉུ་སྟོ་བསངས་ཅན་དེར་གྱར།

ཤུ་ཀྱའི་རིགས་འཁྲུངས་མཆོད་བྱ་བདག་གིས་ཀྱང་།

འབད་ནས་མཆོད་བྱ་པ་མ་དེ་དག་གོ།

37

དེ་ལྟར་ནས་མང་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི།

བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱིས་གསུངས་དག་སྟོང་གིས་ཐོས་ནས།

ཟླ་མ་བཞུན་པའི་བདུལ་ཞུགས་དང་མཚུངས་པ།

དམ་པའི་སྟོན་པ་གཞན་དག་མེད་པར་སེམས།

38

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྟེན་པ་

དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་སྟོ་བསངས་ཅན་གྱི་དོགས་པ་

བརྟེན་པའི་ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་ཙ་གཅིག་པའོ།

शक्रः समभ्येत्य सुधाप्रसेकै-
रजीवयन्निर्विवरं कुमारम् ॥ ३६ ॥

श्यामाकनामा स मुनेः कुमारः
तदाभवं तद्विनयव्रतोऽहम् ।
तावेव मे शाक्यकुलोद्भवेऽपि
पूज्यस्य पूज्यौ पितरौ प्रयत्नात् ॥ ३७ ॥

इति विविधधर्म्ममूलं
गदितं सुगतेन भिक्षवः श्रुत्वा ।
गुरुसेवाव्रतसदृशं
नान्य ममन्यन्त सदृत्तम् ॥ ३८ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
श्यामाकावदानमेकाधिकशततमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་གཉིས་པ།

དམན་པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པོ་དམན་པ་ནམས་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ།
རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་པོ་དམ་པའི་ཡིད་དག་ཚེས་པར་བྱེད།
ཤེས་རབ་སྤྱོད་པས་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་དཔེན་པ་དང་བྲལ་གཏི་ཐུག་འཕྲོག།
བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་འཛིགས་སྤྱ་བྱང་བའི་འཛིགས་པ་སྒྲོག་པར་བྱེད། 1

ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ཡིས་མཉམ་ཡོད་ན། དག་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱོད་ཅིང་།
རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་བཞུགས་ལ། དག་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་པ། 2

བཙོན་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ས་བདག་གཞུགས་ཅན་སྤྱོད་པོ་དང་།
དག་སྤྱོད་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ། བདེན་པ་མཐོང་བ་དག་ལ་བཀོད། 3

དེ་ཡི་ཞར་ལ་ལྷ་ནམས་ནི། འབྲམ་ཐུག་གཉིས་དང་དེ་བཞིན་དུ།
ཁྲི་ཐུག་བཞི་ཡིས་བདེན་པ་ནི། མཐོང་བའི་སྤྱོད་ཉིད་རབ་དུ་ཐོབ། 4

ཀྱན་ལ་ཕན་མཛད་ཁྱོད་ཀྱི་འདི། ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ནས།
ཡོན་ཏན་བསོད་ནམས་རྗེས་འགྲོ་འམ། སྤྱོད་པར་གོས་པའི་རབ་དང་ཡིན། 5

དག་སྤྱོད་ནམས་ཀྱིས་འདི་བཛོད་གསན། བཙོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྱོད་
གསུངས་པ།
བདག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་གཞན་ཕན་ལ། གོས་པས་ལྷན་ཅིག་སྤྱོད་པ་ཉིད། 6

द्व्यधिकशततमः पल्लवः ।

दानेन दीनजनताव्यसनानि हन्ति
शीलेन तोषयति सज्जनमानसानि ।
प्रज्ञाबलेन च हरत्यविवेकमोहम्
वीर्येण वारयति भौरुभयानि धीरः ॥ १ ॥

आवस्त्यां सत्त्वकुशलं दिशन्तं धर्मशासनैः ।
जिनं जेतवनासौनं पप्रच्छु भिक्षवः पुरा ॥ २ ॥

भगवन् भवता शक्रो विम्बिसारश्च भूपतिः ।
भिक्षुश्चाज्ञातकौण्डिन्यः प्रापिताः सत्यदर्शनम् ॥ ३ ॥

लक्षद्वयं देवतानां तथायुतचतुष्टयम् ।
तत्प्रसङ्गेन संप्राप्तं सत्यदर्शनपाचताम् ॥ ४ ॥

स्वभावः सहजो वायं गुणः पुण्यान्वयोऽपि वा ।
जन्माभ्यस्तप्रसादो वा तव विश्वोपकारिणः ॥ ५ ॥

इत्युक्तं भिक्षुभिः श्रुत्वा भगवान् प्रत्यभाषत ।
सहजैव ममाभ्यासात् परोपकृतये मतिः ॥ ६ ॥

སྒྲིབ་འདིར་བདག་སེམས་ཅན་ལ། བན་པར་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་མཚར།

དག་དུ་གོསས་པས་སེང་གོ་དང་། སྒྲང་སོགས་སྒྲིབ་འདི་ལ་གྱུར། 7

སྒྲིབ་ཆོ་དེད་དཔེ་ལྟོ་བྱུགས་པ། དུག་པོར་འབྲངས་པའི་དུད་མེད་དང་།

དོན་མཐུན་འབྲས་པག་གཉིས་ཆེས་འབྲང་། རྒྱ་གཉིར་དག་གི་ངོགས་སུ་བྱིན། 8

དེ་དུས་དུས་ནི་གཞན་པ་བཞིན། འགྲོ་བ་ཟ་བ་ལ་ཆགས་པ།

འཇིགས་རུང་ལུས་རྒྱས་སྒྲུལ་ཆེན་ནི། བས་བ་ཞེས་པ་བྱུང་བར་གྱུར། 9

སྒྲིབ་ཀྱན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི། སྐྱབ་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་དགའ་དེ།

མཐོང་ནས་བདན་པ་ནམ་པར་ཉམས། དེ་དག་དཀྱུགས་པ་བཞིན་དུ་གྱུར། 10

གདོངས་ཅན་དེ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་ནི། ལས་དག་ཀྱན་ནས་བསྐྱོར་བའི་ཆོ།

བསམ་བླམ་དུས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོར་གནས། དེ་དག་ནམས་ཀྱི་ཆོ་ངེ་བདོན། 11

མ་ལུས་ལྟ་ནམས་བཟོད་པ་ཡིས། རྒྱབས་པའི་སྒྲ་ལྟ་དེ་དག་གིས།

ཆོ་ངེ་སྒྲོགས་ཀྱན་ཁུབ་བྱེད་པ། སྒྲིང་ཆེན་སྒྲ་ནི་རྒྱས་པར་གྱུར། 12

དེ་དས་སེང་གོ་དེ་ལྷག་གནས། གྲགས་པའི་རལ་ཅན་ཞེས་པ་དང་།

དེ་ཡི་གྲོགས་པོ་སྒྲང་པོ་ཆེ། མན་རྒྱ་ར་ཡིས་སྒྲ་དེ་ཐོས། 13

གྱུད་པ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཆས་གིང་། ཡིད་ནི་སྒྲིང་ཆེས་དྲངས་གྱུར་པ།

དོན་མཐུན་སྒྲིབ་པ་གྲས་བྱས་པའི། བདན་པ་དེ་དག་འོངས་པར་གྱུར། 14

अस्मिन् जन्मनि किं चित्रं मम सत्त्वहिते रतिः ।
अप्यभूत् सतताभ्यासात् सिंहहस्त्यादिजन्मसु ॥ ७ ॥

दाक्षिणात्याः पुरा सार्थवाहा गाढाग्रहाः चयः ।
जग्मुर्जलनिधे स्तौरं सार्द्धलक्षद्वयानुगाः ॥ ८ ॥

तस्मिन् काले जगद्ग्रासव्यग्रः काल इवापरः ।
अभूदजगरो घोरः कङ्कात्यः स्फारविग्रहः ॥ ९ ॥

ते तं सर्वजनायासं संचासमिव दुःसहम् ।
विनष्टधैर्या दृष्ट्वैव बभूवुर्घटिता इव ॥ १० ॥

भोगेन भोगिनानेन समन्ताद्वेष्टिते पथि ।
निश्चेष्टाः कालवक्त्राग्रवर्तिनस्ते प्रचुक्रुशुः ॥ ११ ॥

तेषां मशेषत्रिदशस्तवैः शरणराविणाम् ।
आक्रन्दः सर्वदिग्ब्यापी प्रोद्ययौ करुणस्वनः ॥ १२ ॥

यशःकेशरसंज्ञोऽयं सिंहः शैलगुहाशयः ।
तं शब्दं मन्दरः श्रुत्वा तद्वयस्यश्च कुञ्जरः ॥ १३ ॥

आपन्नचाणसन्नद्धौ करुणाकृष्टमानसौ ।
धीरावाजग्मतुः सार्थसंरक्षणकृतक्षणौ ॥ १४ ॥

དེ་ནས་སྤང་ཆེན་རི་བོ་ཡི། ལུས་ཅན་དག་ལ་སང་གོ་ཞོན།
 འུགས་ཀྱིས་བསྐྱུན་ནས་སྤྱལ་ཆེན་ནི། རྟོག་དང་བུལ་བ་དག་དུ་བྱས། 15

དེ་ཡི་རྟོག་ནི་འགོ་དུས་སུ། དབུགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་སྟེག་བྱེད་དག།
 རབ་དུ་འབར་བས་སང་གོ་དང་། སྤང་བོ་དག་ནི་ཐལ་བར་བྱས། 16

དེ་ནས་དེད་དཔོན་དེ་ནམས་ཀྱིས། དེ་དག་ལུས་ལ་མཆོད་པའི་སྦྱང།
 མཆོད་དེན་བྱས་ནས་དེ་དག་གིས། གྲགས་པ་དང་འགྲོགས་སྤྱོགས་སུ་སོང་། 17

ང་ཉིད་དེ་ཆོ་དོན་མཐུན་ལ། རྟོག་སྟེར་སང་གོ་དག་དུ་བྱུང།
 རྣམས་བྱིན་དག་ནི་སྤྱལ་ཆེན་དེ། འུ་རིའི་བྱ་ནི་སྤང་བོ་ཆེ། 18

སྤིང་སྟོབས་རྒྱ་བ་དེ་ཡི་སྦྱོད་པ་ལེགས་བྱས་རབ་དུ་གསལ།
 ཀུན་ལ་པན་པར་བྱེད་མཁས་གྲགས་ཤིང་ཆེན་པོ་དག་དུ་འོས།
 སྤྱལ་བས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཐོས་ནས་དགའ་བ་ཐོབ་བྱུང་པའི།
 དགོ་སྤྱོད་དེ་དག་ནམས་ཀྱིས་ཆོག་གིས་སོ་སོར་རབ་དུ་བསྐྱབས། 19

ཞེས་པ་དགོ་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་དོགས་པ་བཞེད་པ་
 དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་སང་གོའི་དོས་ས་པ་བཞེད་པའི་
 ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་གཉིས་པའོ།

ततः सिंहः समारुह्य गजेन्द्रं गिरिविग्रहम् ।
वेगान्निपत्याजगरं चकार गतजीवितम् ॥ १५ ॥

प्राणप्रवाससमये तस्य निश्वासमारुतः ।
चकार दहनोज्जारौ भस्मसात् सिंहकुञ्जरौ ॥ १६ ॥

तयोः शरीरपूजायै ततस्ते सार्थनायकाः ।
स्तूपं विधाय प्रययुर्दिशं स्तद्यशसा सह ॥ १७ ॥

अहमेव तदा सिंहः सार्थत्राणप्रदोऽभवम् ।
महाहिर्द्वन्द्वतोऽसौ शारिपुत्रश्च कुञ्जरः ॥ १८ ॥

तत्तस्य सत्त्वशशिनः सुकृतप्रकाशम्
विश्वोपकारचतुरं चरितं महार्हम् ।
श्रुत्वा जिनेन कथितं प्रथमं सहर्षा-
स्ते भिक्षवः प्रतिपदं प्रशशंसुरेव ॥ १९ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
सिंहावदानं द्व्यधिकशततमः पल्लवः ॥ ० ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་གསུམ་པ།

དོ་ཤལ་རབ་གསལ་གོས་མཆོག་ཅད་པན་དང་།
གདུགས་དང་ཇ་ཡབ་དཀར་པོས་འཇུག་པའི་དཔལ།
མཆོག་གི་ཡོངས་སྟོང་སྐལ་བཟང་དགའ་ཕྱོག་གིས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འི་ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད།

ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་པ་རབ་བྱས་པའི། མཐུ་ནི་བྱས་པ་མཐོང་བ་ལས།
ཡ་མཚན་དག་སྟོང་ཆོགས་ལ་ནི། བཅོས་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟེན་གསུངས་པ། 2

སྤྱི་བ་གཞན་ལ་སྤྲ་མེད་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་གཟི་བྱན་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
བདག་ལ་ངོ་མཚར་བཅས་པའི་དཔལ། ལེགས་བྱས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བྱུང་། 3

བྱང་གི་བྱོགས་ཀྱི་གོང་ཁྱིམ་དག། དོ་ཇེ་ཅན་ཞེས་བྱ་བར་ནི།
བྱུལ་པོ་བྱུག་ན་དོ་ཇེ་བཞིན། དོ་ཇེ་གསུམ་པོ་ཞེས་པར་བྱུང་། 4

གོང་ཁྱིམ་གང་གཞི་བདག་པོ་ནི། ས་བདག་ལྷན་པོ་བདུལ་ནས་དེའི།
བྱ་མོ་སྐར་མ་ཞེས་བྱ་བ། དེས་ཐོབ་བདུད་རྩི་ཟེར་གྱིས་བཞིན། 5

དེ་ཡིས་དེ་ལ་བྱ་དག་ནི། ཉི་མའི་འོད་དང་མཚུངས་པ་བསྟེན།
གང་ལ་ནོར་བུའི་གདུགས་དག་ནི། བཏ་བ་ལྷན་ཅིག་སྤྱེས་པས་མཛོས། 6

Nyāyavārtika, Fasc. 2-6 @ /10/ each	...	Rs. 3	2
Nītyācārapaddhati Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Nītyācārapaddhī, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	Rs. 6	14	
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ /10/ each	...	0	10
*Nyāya Kusumāñjali Prakāśaṇa, Vol. II, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	1	14
Nyāyasārah	...	2	0
Padmāwati, Fasc. 1-6 @ 2/ each	...	12	0
Prākṛita-Paṅgalam, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Prākṛita Lakṣaṇam, Fasc. 1 @ /1/8 each	...	1	8
Parācāra Smṛti, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	12	8
Parācāra, Institutes of (English) @ 1/- each	...	1	0
Paikṣasamukha Sūtram	...	1	0
Prabandhacintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ 1/4/ each	...	3	12
Rasarnavam, Fasc. 1-3	...	3	12
Ravisiddhanta Manjari, Fasc. 1	...	0	10
Saddarśana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	4
Samarācca Kaha, Fasc. 1-4, @ /10/ each	...	2	8
Sāṅkhyā Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	3	0
Six Buddhist Nyaya Tracts	...	0	10
Srāddha Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Sūtrata Samhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	...	1	0
Suddhi Kaumudī, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Sundaranandam Kavyam	...	1	0
Suryya Siddhanta, Fasc. 1-2 @ 1-4 each	...	2	8
Syainika Sastra	...	1	0
*Taittiriya Brahmana, Fasc. 11-25 @ /10/ each	...	9	6
*Taittiriya Samhitā, Fasc. 27-45 @ /10/ each	...	11	14
*Tāṇḍya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ /10/ each	...	6	4
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-10 @ 1/4	...	12	8
Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-10; Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ /10/ each	...	21	6
Tattva Cintāmaṇi Dīdhiti Vivṛiti, Vol. I, Fasc. 1-4; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	3	2
Tattva Cintāmaṇi Dīdhiti Prakas, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	8
Tattvārthadhigama Sūtram, Fasc. 1-3 @ /10/	...	1	14
Tirthacintāmaṇi, Fasc. 1-3, @ /10/ each	...	1	14
Trikāṇḍa-Māṇḍana, Fasc. 1-3 @ /10/	...	1	14
Til'asi Satsai, Fasc. 1-5 @ /10/	...	3	2
*Upamita-bhava-prapañca-kathā, Fasc. 1-2, 5-13 @ /10/ each	...	6	14
Uvāsagadasāo, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	...	6	0
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ /10/	...	0	10
Vārṇa Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ /10/	...	3	12
*Vāyu Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ /10/ each	...	6	14
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1 @ /10/	...	5	10
Ditto Vol. II, Fasc. 2-4, @ 1/4	...	3	12
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	4	6
Vṛhat Svayambhū Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/	...	3	12
Yogaśāstra, Fasc. 1-3	...	3	12

Tibetan Series.

Amarakosa	...	2	0
Buddhistotrasaṅgraha, Vol. I	...	2	0
A Lower Ladakhi version of Kesarasaga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	...	4	0
Nyayabindu of Dharmakīrti, Fasc. 1	...	1	0
Pag-Sam S'hi Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	...	4	0
Rtogs brjed dpag khkhi S'hi (Tib. & Sans. Avadāna Kalpalatā) Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9 @ 1/- each	...	18	0
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	...	14	0

Arabic and Persian Series.

Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-4 @ 1/-	...	4	0
Āin-i-Akbarī, Fasc. 1-22 @ 1/8/ each	...	33	0
Ditto (English) Vol. I, Fasc. 1-7, Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, Index to Vol. II, @ 2/- each	...	36	0
Akbarnāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	...	55	8
Akbarnāmah, English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1-2, @ 1/4/ each	...	21	4
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ /10/	...	0	10
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ /10/ each	...	5	10
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-2 @ 1/- each	...	2	0

The other Fasciculi of these works are out of stock, and complete copies cannot be supplied.

Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc. 1-3 @ 1/- each ...				Rs. 3	0
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each ...				31	8
Faras Nama, Fasc. 2 ...				1	0
Farnang-i-Rashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each ...				21	0
Fihrist-i-Tusi, or Tūsy's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each ...				4	0
Haqiqat-ul, Haqiqat, (Text & Eng.) ...				3	8
History of Gujarat ...				1	0
Haft Asmān, History of the Persian Masnawi, Fasc. 1 @ 1/12/ each ...				0	12
History of the Caliphs, (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each ...				7	8
Iqālnamah-i-Jahāngiri, Fasc. 1-8 @ 1/10/ each ...				1	14
Isbah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each ...				51	0
Ma'āgiri-i-Rahimi, Part I, Fasc. 1-2 @ 2 each ...				4	0
Maāṣir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ 1/ each ...				35	0
Ditto (Eng.) Vol. I, Fasc. 1-2, @ 1/4/ each ...				2	8
Marhamu 'L-Ilali 'L-Mu'Dila, Fasc. 1-2 ...				2	
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each ...				9	8
Ditto (English), Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 8 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each ...				16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ 10/ each ...				11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1-2 @ 1/- each ...				2	0
Nukhbātu-l-Fikr, Fasc. 1 ...				0	10
Nizāmī's Khiradnamah-i-Iskandari, Fasc. 1-2 @ 1/2 each ...				1	8
Persian and Turki Divans of Bayran Khan, Khan Khanan ...				1	0
Qawānīnu 's-Sayyad of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the original Persian with English notes by Lieut.-Col. D. C. Phillott ...				5	0
Riyāzu-s-Salātīn, Fasc. 1-5 @ 10/ each ...				3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/- ...				6	0
Tadhkirat-i-Khushnawās ...				1	0
Tuhfaqu-t-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each ...				14	0
Ditto Index ...				1	0
Turkh-i-Firāz Shāhi of Ziyāu-d-dīn Barni, Fasc. 1-7 @ 10/ each ...				4	6
Turkh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ 10/ each ...				3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each ...				2	0
The Mabani 'L Lughat; A Grammar of the Turki Language in Persian ...				1	8
Tuzuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- ...				1	0
Wis o Rāmin, Fasc. 1-5 @ 10/ each ...				3	2
Zafarnāmah, Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ 10/ each ...				10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. ASIATIC RESEARCHES. Vols. XIX and XX @ 10/- each ... 20 0
2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1875 to 1904 @ 8/ per No.
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1875 (8), 1871 (7), 1872 (8), 1873 (8), 1874 (8), 1875 (7), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (6), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (16) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.
4. N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume. Journal and Proceedings, N.S., 1905, to date (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
5. Memoirs, 1905, to date. Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1888 3 0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, 1910 ... 3 0
8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to, @ 6/- each ... 18 0
9. Kachchhādāmrta, Parts I and II @ 1/8/ ... 8 0
10. Persian Translation of Haji Baba of Isfahan, by Haji Shaikh Ahmad Kirmani, and edited with notes by Major D. C. Phillott. ... 10 0

Notice of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-25 @ 1/- each ... 25 0

Nepalase Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. B. L. Mitra ... 5 0

All Cheques, Money Orders, &c. must be made payable to the Asiatic Society, only.

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, No. 1354.

AVADANA KALPALATA,

A BUDDHIST SANSKRIT WORK ON THE EXPLOITS AND
GLORIES OF BUDDHA BY KSEMENDRA.

WITH ITS TIBETAN VERSION.

NOW FIRST EDITED BY

RAI SARAT CHANDRA DĀS, BAHADUR, C.I.E.

AND

MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SĀTIS CHANDRA VIDYĀBHŪṢANA, M.A., PH.D.

VOL. II. FASCICULUS XI.

CALCUTTA:

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,

AND PUBLISHED BY THE

ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET,

1913.

LIST OF BOOKS FOR SALE
AT THE LIBRARY OF THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL,
No. 1, PARK STREET, CALCUTTA,
AND OBTAINABLE FROM

The Society's Agents—

MR. BERNARD QUARITCH, 11, Grafton Street, New Bond Street, London, W.,
AND MR. OTTO HARRASSOWITZ, BOOKSELLER, Leipzig, Germany.

Complete copies of those works marked with an asterisk * cannot be supplied—some of the Fasciculi being out of stock.

BIBLIOTHECA INDICA.

Sanskrit Series.

Advaitachintā Kaustubha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	Rs. 1	14
Aitarāya Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-5; Vol. III, Fasc. 1-5, Vol. IV, Fasc. 1-8 @ /10/ each	...	...	...
Aitareyalocana	...	14	6
Amarakosha, Fasc. I	...	2	0
*Ann Bhāṣya, Fasc. 2-5 @ /10/ each	...	2	0
Anumana Didhiti Prasārini, Fasc. 1-2 @ /10/ ...	...	2	8
Aṣṭasāhasrikā Prajñāpāramitā, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	1	4
Ātmatattvaviveka, Fasc. I	...	3	12
Aṣṭavaiḍyaka, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	0	10
Avadāna Kalpalatā, (Sams. and Tibetan) Vol. I, Fasc. 1-10. Vol. II, Fasc. 1-10 @ 1/ each	...	3	2
Bālam Bhaṭṭi, Vol. I, Fasc. 1-2, Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	20	0
Bauddhāyana Śrauta Sūtra, Fasc. 1-3; Vol. II, Fasc. 1-5 @ /10/ each	...	1	14
Bhāṣavṛitty	...	5	0
Bhāṭṭa Dipikā, Vol. I, Fasc. 1-6; Vol. II, Fasc. 1, @ /10/ each	...	0	10
Bauddhastotrāsaṅgraha	...	4	6
Bṛhaddevatā, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	2	0
Bṛhadharma Purāṇa, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	2	8
Bodhicaryāvatāra of Śāntideva, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	3	12
Ōri Cantinātha Charita, Fasc. 1-3 ...	...	3	12
Āṭadūṣaṇi, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	14
Catalogue of Sanskrit Books and MSS., Fasc. 1-4 @ 2/ each	...	1	4
*Āṭapatha Brāhmaṇa, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 Vol. III, Fasc. 1-7; Vol. V, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	8	0
Ditto Vol. VI, Fasc. 1-3 @ 1/4 each	...	14	6
Ditto Vol. VII, Fasc. 1-5 @ /10/	...	3	2
Ditto Vol. IX, Fasc. 1-2	...	3	2
Āṭasāhasrikā-prajñāpāramitā, Part I, Fasc. 1-17 @ /10/ each	...	1	4
*Caturvarga Chintāmaṇi, Vol. II, Fasc. 1-25; Vol. III, Part I, Fasc. 1-18, Part II, Fasc. 1-10; Vol. IV, Fasc. 1-6 @ /10/ each	...	10	10
Ditto Vol. IV, Fasc. 7-8, @ 1/4 each	...	36	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 9-10 @ /10/	...	2	8
Ōlokavartika, (English), Fasc. 1-7 @ 1/4 each	...	1	4
*Grānta Sūtra of Āṅkhāyana, Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-4; Vol. III, Fasc. 1-4; Vol. 4, Fasc. 1 @ /10/ each	...	8	12
Ōri Bhāṣyam, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	10	0
Dāna Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-2 @ /10/ each	...	1	14
Gadadhara Paddhati Kālasāra, Vol. I, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	1	4
Ditto Ācārasāra, Vol. II, Fasc. 1-4	...	4	6
Gobhiliya Grhya Sūtra, Vol. I, @ /10/ each	...	3	2
Ditto Vol. II, Fasc. 1-2 @ 1/4 each	...	3	2
Ditto Sūtra, (Appendix) Gobhila Parisista	...	2	8
Ditto Grhya Sangraha	...	2	0
Haralata	...	0	10
Karmapradīph, Fasc. 1	...	1	14
Kāla Viveka, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	1	4
Kātantra, Fasc. 1-6 @ /12/ each	...	4	6
Kurma Purāṇa, Fasc. 1-9 @ /10/ each	...	4	8
Kirānavali, Fasc. 1-2, @ /10/	...	5	10
Madana Pārijāta, Fasc. 1-11 @ /10/ each	...	1	4
Mahā-bhāṣya-pradīpodyota, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-12; Vol. III, Fasc. 1-10 @ /10/ each	...	6	14
Ditto Vol. IV, Fasc. 1-2 @ 1/4 each	...	19	6
Manutikā Sangraha, Fasc. 1-3 @ /10/ each	...	2	8
Mārkaṇḍeya Purāṇa, (English) Fasc. 1-9 @ 1/- each	...	1	14
*Mīmāṃsā Darśana, Fasc. 10-19 @ /10/ each	...	9	0
Mugdhahodha Vyākaraṇa, Fasc. 1-4, @ /10/ each	...	6	4
Nirukta, (2nd edition) Vol. I, Fasc. I @ Rs. 1-4	...	2	8
Nyāyavārtika, Fasc. 2-6 @ /10/ each	...	1	4
Nityācārapaddhati, Fasc. 1-7 @ /10/ each	...	8	2
Nityācārapradīpa, Vol. I, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1-4 @ /10/ each	...	4	6
Nyāyabinduṭīkā, Fasc. 1 @ /10/ each	...	7	8
*Nyāya Kusumāñjali Prabhāṣaṇa	...	8	10

BIBLIOTHECA INDICA:
A
COLLECTION OF ORIENTAL WORKS

PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY OF BENGAL.

NEW SERIES, Nos. 777, 826, 848, 860, 886, 1168, 1257, 1262, 1295,
1310 and 1354.

बोधिसत्त्वावदानकल्पलता ।

BODHI SATTVĀVADĀNA KALPALATĀ

A BUDDHIST SANSKRIT WORK ON THE EXPLOITS AND
GLORIES OF BUDDHA BY KṢEMENDRA.
WITH ITS TIBETAN VERSION.

NOW FIRST EDITED BY
RAI SARAT CHANDRA DAS, BAHADUR, C.I.E.

AND
MAHĀMAHOPĀDHYĀYA SATIS CHANDRA VIDYĀBHÜṢAṆA, M.A., PH.D.

VOL. II.

~~~~~
CALCUTTA :

PRINTED AT THE BAPTIST MISSION PRESS,
AND PUBLISHED BY THE
ASIATIC SOCIETY, 1, PARK STREET.

1918.

CONCLUDING REMARKS OF THE LAST
TIBETAN EDITOR.

མཚན་དཔེའི་རི་མོ་ངོ་མཚར་བཀོད་པ་གྱུ་མཚོའི་ཞིང་གི་དུལ་སྟེང་
གངས་མཐོང་ན་མི་མཐུན་མེད་པའི་སྐྱུ།

སྟན་འཛེབས་སྐྱ་དབྱངས་ཚོག་དོན་གཅིག་གིས་སྐྱ་ཚོགས་འགྲོ་
བའི་རང་རང་སྐད་དང་དབང་པོར་འཇུག་པ་ཚངས་པའི་གསུང་།

རི་ལྗ་རི་སྟེང་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་གློག་གྱུར་མ་དེ་ཅུང་ཟད་མི་མངའ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཐུགས་།

ཤུ་ཀྱའི་སྟེས་མཚོག་ཟས་གཙང་སྤུས་ཞེས་གྲགས་སྟན་གདུགས་
དཀར་སྟོན་ཅིང་འཁོར་དེས་དུས་ཀྱན་དག་ལེགས་ཆར་དུ་བསྟེལ།

ཡིད་འཕྲོག་རིན་ཅན་གདུབ་བྱས་ལེགས་སྤུས་འཇམ་མཉམ་ཕྱག་
སོར་ཅེ་མོས་བསྐྱལ་བའི་གྱུད་མངས་སྐྱར་།

སྟོན་ཞེའི་ཚོས་ཀྱན་ཉམས་དང་འགྱུར་བའི་གྱུན་གྱི་སྐྱུར་ལན་དེ་
ཟེའི་ན་ཅུང་དབྱངས་ཅན་མ།

མི་ཕྱེད་དད་པའི་སྟོང་གི་ཟེ་འབྱུར་ཐུགས་རྗེའི་འཛོ་སྟོག་ཀར་གྱིས་དྭག་
དུ་ལེགས་བཞུགས་ནས།

སྐྱ་བ་ལྟེ་ཡི་བང་མཚོད་འབྲམ་སྟེར་འཛད་མེད་ངག་གི་འདོད་པ་
འཛོ་བའི་ཤིས་པ་སྟེལ།

མཁྱེན་རབ་རྩ་བ་སྟོམ་པོར་བསྟེན་བསྟོངས་མང་ཐོས་སྟོང་བྱ་དར་བབས་ལས།

གྲུལ་པའི་ནམ་ཐར་ལ་ལ་འདབ་བརྒྱ་ཙུ་ཡོངས་འདུའི་འཁྲི་ཤིང་།

གཡུར་ཟེའི་ཙུར།

བསེད་ནམས་མུང་པོ་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བཟང་དབྱེད་ལྷན་འཆི་མེད་དགའ་སྟོན་ཆེ།

སྒྲིལ་མཛད་དགེ་བའི་དབང་པོ་ཡབ་སྲས་འཕགས་ལྷལ་མཁས་

མང་གཙུག་གི་གྲུན།

ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་འོག་མིན་མཁའ་དགྲིལ་ནས།

ཤར་བའི་ནམ་འཕྲུལ་འོད་ཟེར་ཆེས་འབར་གཟིས།

གདུལ་དཀའི་གདུང་ལྷན་སེལ་ལ་སྟིང་སྟོབས་ཁུར།

ཆེན་མ་ཆུང་འདེགས་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་དཔལ།

གང་དེ་སྟོན་དང་ད་ལྟའི་མཛད་བཟང་ཆབ།

ནམ་མཁུན་མིས་པོའི་རལ་རྒྱང་སྦྱབས་འབྲིལ་ལས།

མད་བྱང་གདམ་གྱི་ཐིགས་གཅིག་གཏྲུའི་གྲུན།

འོག་དོག་རི་མ་འདུད་པའི་ཞབས་བསིལ་མཆོག།

དམྱེའི་གཞུང་ལུགས་མེ་ལོང་གཙང་མའི་ངོས།

སྒྲིའོན་གྲུན་གྱི་བཞིན་རས་རབ་ཤར་བ།

ལེགས་བཤད་དཀྲུས་རིང་མིག་གི་རྒྱར་མདའ་ཡིས།

ཤེས་ལྷན་ཀུན་གྱི་བདན་པ་ཅིག་ཅར་སྟོགས།

བོད་གན་དང་སྟོང་མང་པོས་སྒྲིན་དད་གྲིས།

སྟོད་མཆོན་དོགས་བརྗོད་མགྲིན་སྟོན་ལ་པབ་མཐར།

གྲོང་ཆོག་མཆོན་མ་ཙམ་ལ་རྩར་བརྒྱང་ནས།

དམ་པའི་གསུང་ཞེས་འདུད་ནམས་སྐལ་བ་ལ།

གཏི་ཐུག་ཐུན་འཕྲིབ་ས་ལོག་སྒྲིམ་ཁྱད་བྱ་ཅུ།
 རྫོམ་པས་རབ་འབྱེལ་ཉོན་མོངས་དུག་གི་ལྷེས།
 བར་འདོད་སྒོག་ལ་གྲོལ་བ་ཕུག་གྱི་འི་བྱ།
 བ་སྟན་ཅི་ལ་ཕྲག་དོག་དབང་གི་གཤུང་།
 བྱིངས་དང་ནམ་འགྱུར་རྒྱུན་གྱི་ཆ་ཤས་གང་།
 ལྷི་ཡང་སྒྲིབ་སྒྱུར་རི་དྲགས་གཟུགས་ཀྱིས་མཛོས།
 ལྷན་བསྐྱུར་ག་བྱར་གཟེགས་མ་འབུམ་འཛྲིག་པ།
 བསྟན་བཅོས་ཀྱུན་འི་གཉིན་ལ་འཁྱུ་སེམས་ཅན།
 རྣམ་དཔྱེད་མཛོས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བག་ལ་ཞ།
 རེས་འགའ་གདོལ་གདམ་དུ་བའི་མུག་མ་རྒྱུང་།
 བཅམས་ཆོས་རྒྱ་སྐར་ཁྲིད་ན་གནོང་པའི་གཟས།
 འགྲན་དེ་ཆར་རྫོམ་མང་པོ་འི་ངག་སྒྲིམ་རྒྱན།
 རྒྱང་གིས་ཅེར་གཡངས་སྐྱར་མ་ལྷེས་དབང་གིས།
 མཐོན་པོར་ཆགས་མིན་གོང་མའི་ལྷང་ལས་ཀྱིས།
 ས་གསུམ་ནམ་འདྲན་འཕགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས།
 དོགས་བཟོད་ཆེ་འདི་ཁ་བའི་སྟན་ལྗོངས་དར།
 ལ་མོ་འི་འགྱུར་བཅོས་ཅམ་ལ་ལོ་ཆེན་དུ།
 རྫོམ་སེམས་མགོན་བྱས་མིག་དབང་ཕྱིན་མིན་པར།
 གཙུག་ལག་གངས་རིའི་སྟོན་བདེ་སྟོད་ཀྱི།
 ཅམ་གསུམ་རྫོགས་པའི་བྱ་ཆེན་ཤོང་སྟོན་ཇེ།
 ལྷོ་བྲོས་རྫུ་འི་སྟེ་མས་ཉེར་བདུངས་པ།

ཆེས་ཕུང་གྱི་མཚོའི་སྤྱིང་པོ་ལེགས་བཤད་གསེར།
 འདྲིན་བྱེད་གངས་ཅན་བསྟན་པའི་ཤིང་དྭ་ཆེ།
 དོན་གྱི་གནས་ལྟ་རིག་པ་ལོ་ཆེན་དབང་།
 གནའ་བོའི་ལུགས་སྟོལ་སྟོན་མེས་ཁོལ་པོའི་བྱན།
 བསལ་ཆེ་གཅུ་བུས་བསྟུགས་དང་མཚུངས་མིན་པར།
 ཆེས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཉི་མ་འོད་བོ་ཆེ།
 རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་ཀྱི་མཁར་ཤར་ཆེས་སྤྱིང་བཟང་།
 རྩལ་འདྲིའི་འཆད་ཉན་མ་སྟོགས་ཟུངས་ལ།
 རྣ་གོང་མཆོས་གྱུན་གསར་པའི་སྟོལ་ལེགས་སུ།
 རྒྱལ་བར་ཐོབ་འདི་བསྟན་ལ་གཅེས་འཛིན་པ།
 བཤེས་གཉིན་རིམ་བྱོན་བཀའ་དྲིན་པ་མཐའ་ལས།
 བྱེད་པར་ལྟ་རིག་ལང་ཚོ་ན་དར་སྟོས།
 བྱང་སྟོང་ཕུར་བུའི་ཁངས་པ་འབྲེག་བྱས་ཅན།
 ས་ལའི་སྟོངས་ཀྱི་ལྷ་དབང་སྟོན་འགྲོ་བ།
 དེས་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་དེའི་རྣམ་དཔྱོད་མཐུ།
 དགོ་དབང་ཞལ་ལུང་དཔྱིད་ཀྱི་བསེར་བྱ་ཡིས།
 མཁས་མང་འདོད་ལྡན་བ་སྟུ་ཉར་བསྟངས་ནས།
 ཚོག་དོན་མཚུ་སྟོས་ཆེས་དམར་འོ་བདའ་བར།
 ཡིད་ཀྱི་ཤིང་དྭ་ལན་བརྒྱར་གྱུག་པ་བྲེལ།
 དེ་ཙམ་སྟོན་བྱུང་གཏམ་གྱི་སྟོར་སྟོས་ལས།
 ད་ལྟ་འཁྲི་ཤིང་ཆུ་གཏེར་ལྟ་ཞོག་གི།

མཁས་དབང་དཔའ་བོའི་གསུང་རབ་བཀྲ་ཡང་།
 སྒྲོལ་བའི་སྒོ་བྲོས་བྱ་གཞིངས་ཉིན་སྐར་བཞིན།
 ཀྱི་ཀའི་མཚན་ལྷས་བྲང་སྟོང་ཚོག་གི་མདས།
 ཚེས་བརྒྱད་ལྷགས་ཀྱི་གདུན་བྱ་བདུན་སྟེས་པ།
 བཏུན་འཛིན་ཁྲབ་འཇུག་བྱ་བྱའི་གར་མཁན་པལ།
 བྲང་བོའི་སྒྲིགས་བྱ་གཙན་གཟན་མདུན་གྱི་ཙུ།
 འོན་ཏེ་རྒྱལ་བཏུན་ལྷ་སྐྱུ་བྱ་བའི་དུས།
 གནམ་བསྐྱོས་ས་སྒྲིབ་ལས་ཤུགས་དར་ལ་བྱ།
 སྒྲི་བྱའི་ལེགས་བྱས་མཚོ་མཛིང་ཟབ་བྱ་ཆེས།
 སྒོན་ཕྱོན་མཁས་པའི་སྒྲུན་ཆེ་འབྱུང་སྟོན་སྟེས།
 དེ་ཕྱིར་སྒྲོབ་ལས་དུས་ནས་འགྲོ་ཀྱན་ལ།
 བཙེ་བས་བདག་གཞན་བཞེ་བའི་ནམ་ཐར་དྲི།
 ལོ་རྒྱས་མ་ལ་ཡ་རྒྱུང་གིས་བྲངས་པས།
 ཡིད་ཀྱི་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་མཛའ་གཙུགས་མ།
 ལྷ་མེད་བྲང་རྩལ་ཆེད་དུ་བྱ་དཀའི་ཚོགས།
 བྲངས་མེད་བསྐལ་གསུམ་བསགས་པའི་བདེན་དཔང་དུ།
 ས་ཡི་ལྷ་མོ་ཀྱན་བཟེད་ལས་འཕགས་ཕྱིར།
 བརྒྱན་འཕྲང་གཞན་འདིད་སྒྲིང་མོའི་རྗེས་འགྲོ་མིན།
 གདུལ་དཀའི་ཞིང་འདིར་པད་མཚོར་ངང་པ་ལྟར།
 དབྱེས་དབྱར་འཇུག་པའི་ལྷག་བསམ་སྟིང་སྟོབས་ལ།
 སྐས་བཙས་སྟོགས་བཅའི་སངས་རྒྱས་མ་ལུས་པས།

ཆེས་ཆེར་བསྐྱབས་པའི་གདམ་སྟན་སྟོང་ལ་སིམ།
 དབྱུང་བཟོད་རྒྱ་མཚན་གཤམ་ནས་དད་པའི་ཟླ།
 ཀུན་རྟོག་འབྱམ་པ་གཞིར་བུར་ཤར་བའི་གཟུགས།
 བཞན་ཀྱན་རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་མིན་དོ་བའི་ངོས།
 བྱིས་པའི་རི་མོ་གཡོ་མེད་དངོས་པོའི་གཤིས།
 རྒྱུགས་ལ་རྒྱ་མཚོར་དྲག་འབབ་སྒྲིགས་བམ་རྒྱུང་།
 འཛང་མེད་པར་གྱི་མ་དྲོས་ཆུ་གཏོར་ཆེ།
 འཕེལ་འབྱིབ་མེད་གང་བྱེད་པོ་གསྐྱེའི་ཡབ།
 རབ་དཀར་སེམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་མཁའ་ལ་བསྟེན།
 དྲི་བལ་འབྱོར་བའི་འོ་མཚོ་ལེགས་འབྱེལ་བར།
 རྒྱུ་གསུམ་བཙོན་པའི་རྒྱུན་པ་བསྐྱེལ་བ་ལས།
 སྟོང་པོ་ཚོགས་གཉིས་ཆེར་སྦྱངས་ཅི་བཅུད་པར།
 བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་རྩངས་སྦུ་འགྱུར་བར་ཤོག།
 བས་མཁའི་མཐས་གདུགས་དེ་སྟེད་ལྷས་ཅན་ཀུན།
 བསོད་ནམས་ས་པོན་གྲངས་མེད་སྐྱེ་སྤྱིད་ཞིང་།
 བདབ་སྟོན་གཡུར་དུ་བའི་སྟེ་མ་ལ།
 སྦྱོད་པའི་ཅེ་དགའ་ཁོང་ནས་དགོད་གྱུར་ཅིག།
 ལྷར་སྦང་སྟེ་ཚོགས་གྲུབ་མཐའི་མཚན་སྟན་ཁྲོང་།
 རྒྱ་ཚད་བཟོ་གསོ་ནང་རིག་དྲ་བདུན་ཅན།
 བྱང་ཤར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་ཐུབ་པའི་བསྟན།
 ལྷང་རྟོགས་སྦང་བ་དམ་པའི་དཔལ་འབར་ཤོག།

འཇམ་དཔལ་མི་ཡི་སྒྲོལ་པར་བཅོང་ཁ་བའི།
 རིང་ལྷགས་ལྷ་མེར་ཅོད་པན་འཆང་བའི་སྟེ།
 འཇམ་སྒྲིང་སྟེ་གྱུ་འི་བསོད་ནམས་མཆོད་སྟོང་དུ།
 ཉི་ལྷས་ལྷན་སེལ་དེ་སྟོང་བདན་གྱུར་ཅིག།
 ཆངས་པས་ཀ་བ་མེད་པ་གནས་གྱི་སྟེ།
 ཕྱེནས་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་སྟོང་དུ།
 ཉེར་བསྐྱེས་ས་ཡི་བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་ཡོན་རྒྱང་།
 དབང་ཐང་དཔལ་མ་གྱིན་ཅན་དང་སྐལ་མཉམ་ཤོག།
 སྒྲི་དང་ཁྲད་པར་གྱི་དོར་གངས་ཅན་འདྲིར།
 རིང་པོར་འཛོལ་བའི་ཉ་ལྷིབས་ཁོག་ཡངས་པར།
 སྟེག་འབྲས་ཀྱི་བྲལ་བདེ་སྦྱིད་པ་གྱི་ཀ།
 ཆར་སྦྱངས་ཐར་བའི་སྟོང་བྱར་གྱི་བར་ཤོག།
 ཡོངས་འདུའི་འབྲས་བཟང་གཏོང་བར་ལག་རྒྱུང་བའི།
 བྱེད་པོར་གཏོགས་ཀྱན་འདྲིར་བསྟན་ནས་པར་ཐར།
 འཛོན་ལས་ཐོག་བྱེད་སྟེག་དང་རང་གི་རྒྱུད།
 རྒྱང་ཟད་ཅམ་ཡང་ལྷན་ཅིག་གནས་མིན་ཤོག།

ཉི་རིང་མེད་པར་ཀྱན་ལ་རབ་འཛུགས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཉིན་བྱེད་པ་དང་།
 སྟོང་ཞིའི་རྒྱུད་པའི་ལྷན་སྦྱུག་རབ་བཅེལ་པན་བདེའི་པད་དཀར་དགའ་ཚལ་དུ།
 མཆོག་གསུམ་དམ་པར་བསྟོད་བསྐྱེད་དར་དེར་སྟོ་གྲོས་བྱང་བ་

གཞིན་ལྷུ་ལྷུ་སྟེ།

དུས་མཆོད་རྒྱལ་བའི་བསོད་ནམས་དེ་སྟོང་འགྲོ་ཀྱན་གྱིས་ཐོབ་བཀྲ་ཤིས་ཤོག།

ནོགས་པ་རྒྱུ་ཡིན་པའི་འདྲི་ཉིད་ཀྱང་པར་དུ་བཞེས་པ་པར་མཁན་ནམས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ངལ་བའི་དཀའ་ཐུབ་སྒྱུར་ལེན་པ་ཙམ་དུ་ཟད་མོད། འོན་ཏེ་གྱུ་
 བར་གྱི་པམ་ཆེན་ཁ་སྐྱ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་
 བསམ་དུ་བཅམས་པ་དང་། མཛད་གཉིས་སྒྲུ་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ནམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་
 ཅིང་རྗེས་འཇུག་གྱི་བརྟན་འཛིན་མཚན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ནམས་ཀྱིས་དར་བྱས་སྒྲུ་
 མཛད་པ་ནི་རང་ཉིད་མཁས་པར་སྐྱབ་པའི་མངོན་པའི་ར་བྱལ་དང་གྲ་ཚོས་གྱིས་
 རྩལ་དེར་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་མེད་པའི་འགྲོ་
 བ་ནམས་དད་པ་བསམ་དུ་སྒྲིལ་བ་དང་། དད་པ་དང་ཐུན་པ་ནམས་གོང་ནས་
 གོང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་
 བསོག་པའི་ཕྱིར་དཀོན་ཅིག་དུ་ལ་ལས།

དད་པ་ཐུན་འགྲོ་མ་ཐར་བསྐྱེད་པ་སྟེ།

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་ཞིང་འཕེལ་བར་བྱེད།

དོགས་པ་སེལ་ཞིང་རྩ་པོ་ནམས་ལས་སྒྲོལ།

དད་པས་བདེ་འགྲོ་འི་གོང་ཁྱེར་མཚན་པ་ཡིན།

ཞེས་པ་དང་། མཁས་མཆོག་དཔའ་བོས།

གྲགས་པའི་མཚན་མར་གྱུར་པ་བཟང་པོ་འདི་ནམས་ཀྱིས།

བདེ་བར་གཤེགས་གྱུར་ལས་ནམས་གང་ཡིན་བརྟན་པར་འགྱུར།

ཡིད་ལ་དད་པ་མེད་པ་ནམས་ཀྱང་དད་པར་འགྱུར།

ཚོས་དང་ཐུན་པའི་གཏམ་གྱིས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་།

ལོ་ཆེན་ཚོས་སྒྲིང་བཟང་པོའི་

བཀའ་རྒྱུ་ལས་ས་ལོ་འཇམ་དབལ་རྩོམ། དཔོན་པད་དཀར་ཚེས་སྟོང་།
སྟོགས་སྟོན་སྟོན་གྲུབ་ལོ་ཙུ་བ། དབལ་ཁང་ལོ་ཙུ་བ་དབྱངས་ཅན་སྟེམས་པའི་
ཟླ་སོགས་སྐད་གཉིས་སྟེམ་པའི་ལོ་ཅེན་མང་ཏུ་བྱོན་ཞིང་། དེ་དག་ལས་བརྒྱད་
པའི་ཡང་སྟོབ་དང་ཉིང་སྟོབ་གྱུ་ཅེས་གྲུབ་པའི་ནང་ཅན་སྐད་གཉིས་ལོ་དེ་ཟེར་གྲུབ་
མཚན་དང་གྲངས་ཅེན་ལོ་ཙུ་བའི་རྒྱུ་ལས་སྟོན་འགྲོ་བ་ཡབ་སྐུ་སོགས་ཅན་
ཐུབ་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཡས་རྒྱང་ཡང་དང་སངས་རྒྱལ་མཁས་སྟོན་གྲུབ་པའི་
གསུང་ལས།

ཚུལ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐུར་གྲུབ་འདིར། གཞན་ཀྱང་སྟོགས་མེད་གཏོང་བ་དང་།
རང་ལོགས་བཤད་འཚོལ་བར་སྟོན་ན་ཡང་། རོན་བྱིན་ལེན་གཉིས་ཀ་གསེར་
ལས་དཀོན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོགས་པས་འདི་ཉིད་ལ་གཟིགས་པ་ལྟར་ལེན་པ་
དཀོན་པ་འདྲ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཟུན་པ་ལྟ་བུ་
སྐུ་བཅུར་གནས་པར་བཤད་པའི་དེ་ལྟ་ལྟ་སྐུ་ལྟ་བུ་པའི་ནང་ཏུ་ཡོད་པས་
གཞུང་ལྷགས་འདི་དག་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་མཁས་པ་
འགའ་ཞིག་འོང་མྱོད་སྟེས་རང་གིས་རང་ལ་སྟོན་པས་ཉེ་བར་བསྟོན་དེ་སྐད་
གཉིས་ཤན་སྐད་གྱིས་དཔེ་འདི་བཞིན་གྱུ་དཔེ་དང་བཟུན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁུན་
པ་ལོ་ཅེན་ཚེས་སྟོང་བཟང་པོས་ལྷུས་དག་མཛད་པའི་དཔེ་གྱུན་ཡིན་པས་འཁྲུལ་
བ་གལ་མྱོད་ཀྱང་། ལྷ་དཔེ་གཞིག་ནས་གཞིག་ཏུ་བརྒྱད་པར་ཡི་གེ་ཞོར་བའི་
སྟོན་འདྲ་ཡོད་འདུག་པ་ནས་རིན་སྐྱངས་ས་སྟོན་དབང་པོའི་ཐུག་དཔེ་ཁྲུངས་
དག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་བཟུན་འདར་ལོ་ངག་དབང་ཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲུ་ལྷུས་
དང་དོགས་གནས་ཀྱི་སར་སྐྱའི་དབྱེད་པས་གཏན་ལ་འབབས་པ་དང་གྱུ་པོད་

གྲིཾམ་ཀྱང་རེ་གཉིས་ཆད་པ་སྟེན་པ་དང་བསྐྱུར་དུ་བཅུག། བྱད་པར་ཡལ་
 འདབ་གཉིས་པའི། བདག་གིས་སྐྱུ་མ་སྐྱུ་བས་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལྷ་མའི་ཀྱང་པ་གཉིས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱང་པ་གཞན་ནམས་ལྟར་
 ཁ་སྐྱོ་ཡང་མའི་སྟེབ་སྟོར། ཡལ་འདབ་གསུམ་པའི་སྟིང་སྟེབས་ལྷན་ནམས་
 བད་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཕྱིད་ལྷ་མའི་ཀྱང་པ་དང་པོར་
 དགའ་བའི་ཆར་གྱི་སྐད་དོད་འབྱུ་གསུམ་ཆད་པར་མི་ཡ་ནི་ཞེས་པ་བཅུག།
 ཡལ་འདབ་དུག་པའི་ཕྱིས་ཀྱང་ལས་ནི་དེ་ཉིད་ནས། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་
 གཅིག་གི་ཕྱིད་ལྷ་མའི་ཀྱང་པ་དང་པོའི་སྐད་དོད་ཆད་པ་ཀྱང་པ་མི་མ་གསུམ་
 དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐྱོ་པན་པའི་སྟེབ་སྟོར། ཡལ་འདབ་བསྐྱུད་པར་མི་ཤེས་
 རྩོངས་པ་སེལ་བའི་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་སྟིང་རྩེ་བསེད་ནམས་ལ་བརྟེན་བས།
 ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལྷ་མའི་ཀྱང་པ་གཉིས་པ་ནས་འབད་པའི་
 སྐད་དོད་ཡིག་འབྱུ་གསུམ་ཆད་པར་ཨ་གོང་དུ་མཚམས་སྦྱར་མ་སྟེག་མེད་ལ་
 ཨ་ལྷའི་ཨ་བཅུག་པའི་དངོས་བཟུན་མ་ཤུ་མ་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་འདབ་
 དབྱ་པའི། ཉི་ཟླའི་འོད་ཟེར་ཉམས་ཕྱིད་རིན་ཅེན་ནམས་དང་ས་སྤྱངས་འོད་ལྷན་
 མྱང་པོ་དང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལྷ་མའི་ཀྱང་པ་དང་པོར་
 འོད་ཟེར་གྱི་སྐད་དོད་ཡིག་འབྱུ་བཞི་ཆད་པར་ལྷན་ཕྱུ་གྱི་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་
 འདབ་བཅུ་གཉིས་པར། དེ་ནས་དུས་ཀྱིས་བདག་གི། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཅིག་གི་ཕྱིད་ལྷ་མའི་ཀྱང་པ་དང་པོའི་ཞེས་ཀྱང་པའི་སྐད་དོད་ཡིག་འབྱུ་
 གསུམ་ཆད་པར་རྒྱ་མི་ཡ་ཞེས་པ་བཅུག། ཡལ་འདབ་བཅུ་བཞི་པའི། ཟད་
 ཕྱིད་ནམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་གྱུར། ཅེས་པའི་མཐོང་བར་གྱུར་གྱི་སྐད་དོད་ཆད་
 པ་དེའི་སོགས་ཡིག་འབྱུ་དུག་བཅུག། ཡལ་འདབ་སྐྱུ་མ་ཆུ་ཆུག་པའི་ཆུ་

སྐད་ཅ་དུ་ར་སོགས་ཀྱང་པ་གཅིག་པོ་དྲ་སྐད་དུ་མ་བརྒྱུར་འདུག་པ། ཡོངས་སུ་
 སྐྱོད་པ་བཞི་ཡི་ནི། ཞེས་པ་བརྒྱུར། ཡལ་འདབ་ཞེ་གཅིག་པའི་བུ་སྐྱོ་སོགས་
 པོ་དྲ་སྐད་ཀྱང་པ་གཅིག་ཆད་པ། འཛིགས་པ་དྲིགས་ཤིང་ཁོང་ཆད་པས། ཞེས་
 པར་བརྒྱུར། ཡལ་འདབ་བཞི་བཅུ་ཙ་བདུན་པའི། དེ་དག་དེགས་པས་
 ཁེངས་པ་དང་། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཆད་པ་ཀྱང་པ་གཞན་ནམས་དང་མཐུན་
 པར་ཁ་སྐོ་པན་པའི་སྤེབ་སྐྱོར།

ཡལ་འདབ་ལྔ་བཅུ་ཙ་གཉིས་པའི། ཆོས་མིན་མང་པའི་རྒྱལ་སྤྱི་ཅེས་
 སོགས་ཀྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ཆད་པ་ཀྱང་པ་གཞན་གཉིས་དང་མཐུན་པར་ཁ་
 སྐོ་པན་པའི་སྤེབ་སྐྱོར། ཡལ་འདབ་དྲུག་ཅུ་ཙ་དྲུག་པའི། མཁའ་དང་རལ་
 གྱི་འགྲོགས་པ་ཡི། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱང་པ་གཅིག་ཆད་པ་ཀྱང་པ་གཞན་
 གསུམ་དང་མཐུན་པར་ཁ་སྐོ་པན་པའི་སྤེབ་སྐྱོར། ཡལ་འདབ་བདུན་ཅུ་ཙ་
 དྲུག་པའི། རང་གི་གནས་སུ་ས་བདག་དེ། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱང་པ་
 གཅིག་ཆད། ཡལ་འདབ་བརྒྱད་ཅུ་ཙ་བཞི་པའི། གཏོར་ནི་བརྒྱ་ཡིས་བསྐྱོར་
 པ་དེ། ཞེས་པའི་སྐད་དོད་ཀྱང་པ་གཅིག་ཆད་པ་ནམས་འདར་ལོ་ཙ་བའི་ནམ་
 དཔྱོད་ལས་ལེགས་པར་འཐོན་ཞིང་།

ཡང་ཡལ་འདབ་གཉིས་པའི། ཀྱི་མ་ས་སྐྱོད་དཔལ་གྱི་སྤེས། ཞེས་
 སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གི་རྒྱ་སྐད། ཡལ་འདབ་དྲུག་པའི་ནང་གི། དེ་ནས་
 གསུམ་པའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དུ་ལྷ་རང་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་དང་།
 ཡལ་འདབ་ཞེ་བརྒྱད་པའི་ནང་གི། དེ་ཡིས་གསལ་བར་འདི་བཅོད་ཆོ། ཞེས་
 སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས། ཡལ་འདབ་རེ་གཉིས་པའི་ནང་གི། ས་ཡི་བདག་
 པོ་ཆངས་པས་བྱིན། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ལ་སྐད་ཤན་སྤར་ཡོད་

པའི་གྲོགས་པམ་ནམས་སྒོ་མཐུན་པར་གྱུ་སྒྲུ་མི་འདུག་པས། ཡལ་འདབ་
 གཉིས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཕུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དཔར་དོ་ཟེ། ཡལ་འདབ་རྒྱག་པའི་
 ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ཕུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཉི་དཔར་དོ་ཟེ། ཡལ་འདབ་ཞི་བརྒྱད་པའི་ཤོ་
 ལོ་ཀ་གཉིས་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཁ་སྒྲོ་དཔར་མ། ཡལ་འདབ་དེ་གཉིས་པའི་ཤོ་ལོ་
 ཀ་གཉིས་པོ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱང་པག་འདི་སྒོ་ནས་དེད་རང་གིས་གྱུ་སྒྲུ་ཏུ་བརྒྱུར།
 ཡལ་འདབ་དགུ་པའི་ནང་གི། མེད་པ་མཚུངས་པའི་འོད་ལྗན་པ། ཞེས་
 པའི་ཆེས་སུ་གྱུ་དཔར་དེ་འོ་སྒོགས་ཚོག་ཀྱང་གཅིག་གི་གྱུ་སྒྲུ་མ་གཏོགས་
 བོད་སྒྲུ་མི་འདུག་པར། གསལ་བས་དེ་ནམས་བར་བྱལ་བས། ཞེས་བོད་
 སྒྲུ་ཏུ་བརྒྱུར། ཡལ་འདབ་དེ་རྒྱག་པའི་ནང་གི། དེ་ལ་རྒྱང་གི་ཁ་
 ཞེས་པ། ཁྱི་ནི་འཛིགས་སུ་བྱང་བ་ཡོད། ཅས་པ་འདི་ཆོགས་མཚམས་སུ་གྱུ་
 དཔར་པ་ལྷ་སྒྲིབ་སྒོགས་ཚོག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་འོད་འདུག་པ་སྒྲུ་ཤན་སྒྲུར་ཡོད་
 པའི་གྲོགས་པམ་ཚོར་བོད་སྒྲུ་ཏུ་མ་བརྒྱུར་བར་ས་སྒྲོང་བཞག་འདུག་ཅིང་།
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འི་ཕྱག་དཔེ་སྒྲུ་ཤན་སྒྲུར་མེད་པ་དེར་
 ཡང་ཚོག་ཀྱང་གཉིས་པོ་དེ་མི་འདུག་པས། ཡམ་གནས་མཐུན་དག་གང་
 མཐོང་བ། གཏོན་མི་ཟ་བར་ནས་འཛོམས་པ། ཞེས་པའི་ཚོག་ཀྱང་གཉིས་པོ་
 འདི་གྱུ་དཔེ་ལས་བོད་སྒྲུ་ཏུ་བརྒྱུར་ཡོད་པ་སྒྲུར་ཡང་གྱུ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཁྲུངས་
 བཅུན་པའི་རིགས་ཆེད་ན་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལེ་ཚན་འདི་ནམས་ལ་དག་མི་
 དག་གི་དབྱེད་པ་མཛད་དགོས་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་ཅལ་དང་ལྗན་པ་ནམས་
 ལ་སྒྲུ་ཤན་སྒྲུར་ཡོད་པ་འདི་སྒོ་བརྒྱུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འོང་འདུག་པས་པར་རྒྱ་
 བརྒྱེས་ཤིང་མཆན་ཕུ་ནམས་བཞེས་ཚོ་གྲོགས་པམ་ཆོག་པོར་སོང་དོགས་པས།
 རྒྱལ་ཁྲོད་རྒྱ་གཡོ་འགལ་མེད་པར་འཛོག་པ་ནམས་ལ་མཆན་གྱི་དགོས་པ་མེད་

ཅིང་། ཁྲོ་གྲོས་དང་བརྩོན་པར་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་མཆན་བྱ་ནམས་སྤྱད་བྱིས་
 ཚོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་པར་གྱི་མ་དཔེའི་སྤྱ་གོན་བྱས་པ་བཞིན་ས་སྤྱོད་ཐུག་
 མཛེད་འཕྲིན་ལས་སྐྱ་མཚོས་བཀོད་པས་ཁྲུབ་པར་བྱས་ནས་ཉུས་དག་པ་དབ་
 འབྲམས་པ་དག་འདུན་ཚོས་འཕེལ། ཡོ་ཙཱ་བ་ཀྱུན་དགའ་དབང་ལྡན། པར་
 ཡིག་པ་བྱམས་སྤྱིང་པ་ལེགས་ལྡན་སློབ་མར་བཅས་པ་བཞི་དང་། པར་མཁན་
 མཁས་པ་ཡོན་བདག་ཚེ་ཅིང་སོགས་པར་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་འབད་པས་བསྐྱེམས་ཏེ་བྲོ་མོ་ཞེས་པ་གིང་ཕོ་འབྲུག་ལེའི་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་
 ཚོས་ལྟ་རེས་གཟུང་ཐུང་བྱ་དང་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱི་འབྲུབ་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ཉིན་དབྱ་
 བཅུགས། གིང་མོ་སྤྲུལ་གྱི་ལེའི་ཐ་སྐར་གྱི་རྩ་བའི་ཚོས་བཅོ་ལྟ་ལ་ལེགས་
 པར་བྱུབ་པའི་དག་བས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་ནམ་འདིན་བྱ་རམ་གིང་པ་སློབ་པ་
 ལས་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཛེད་པ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱབས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཚོས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་དགའ་ཉིན་མཚོག་ལ་སྤྱོད་པར་བྱུང་ཅིག།

ཨོ་སྤྱ་ཤ་ཏི་ཏུ་བ་རྩེ་ཡེ་སྤྱ་ཏུ། དག་ལེགས་འཕེལ།

अधिकशततमः पल्लवः ।

तारहारवरवस्त्रशेखर-
च्छचामरसितस्मिताः श्रियः ।
दिव्यभोगसुभगाः सुखोत्सवैः
सूचयन्ति सुकृतं महात्मनाम् ॥ १ ॥

प्रवृद्धधर्म्मविभवप्रभावोद्भवदर्शनात् ।
विस्मितं भिक्षुसङ्घातं बभाषे भगवान् पुरा ॥ २ ॥

अप्राप्तानुत्तरज्ञानमहसोऽप्यन्यजन्मनि ।
बभूवुर्मम साश्चर्याः सुकृतव्यञ्जकाः श्रियः ॥ ३ ॥

वज्रवत्यभिधानायां नगर्यामुत्तरापथे ।
वज्रचण्डाभिधो राजा वज्रपाणि रिवामवत् ॥ ४ ॥

गङ्गाधिपत्ये नगरे मेरुं जित्वा महौपतिम् ।
तत्सुतां रोहिणीं नाम स सुधांशुरिवाप्तवान् ॥ ५ ॥

तस्या मज्जीजनत् पुत्रं स मित्रसदृशप्रभम् ।
चित्रं यस्य मणिच्छत्रं सहजातं व्यराजत ॥ ६ ॥

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཐུ་ཡི་ནི། ཉག་དུ་བསམས་པས་ཉིར་གནས་པ།
ལྷ་ཡི་རྒྱན་དང་ཡོངས་སྟོད་དག། རྩོད་ཁྱིར་པ་ཡིས་ཉམས་སྟོང་གྱུར།

ཡོངས་སྟོད་དགའ་བའི་གོང་བྱ་དེས། གང་ཕྱིར་རྩོད་ཁྱིར་ཡོངས་བཏང་བ།
དེ་ཕྱིར་ས་བདག་སྤྲུལ་དེ་ནི། དགའ་བའི་གོང་བྱ་ཞེས་པར་གྱུར། 8

པ་ཡི་མཆུག་དུ་རྒྱལ་སྟོད་ཐོབ། གྲགས་པ་རྒྱས་དེས་ཕྱོགས་ནམས་སུ།
འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་རང་འདོད་ཀྱི། ཡོངས་སྟོད་ཐུན་སུམ་ཚྲོགས་པ་བཟུན། 9

སྟོན་པོ་སྟོང་ན་སྟོང་ན་ཞེས། བྱ་བ་དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱུར།
ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་སྤང་བ་ནི། བདག་ཉིད་ངན་བའི་རང་བཞིན་ཡིན། 10

དེ་ཡི་མ་མེས་ས་བདག་ནི། ལྷན་པོ་འདི་སྤྱིང་ཡིག་ནམས་ཀྱིས་དེས།
སྟོན་གི་གཞོད་པ་བྲན་པ་ཡིས། གཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་བྱས། 11

ཁྱོ་བ་མཚོག་དུ་རབ་འབར་བ། འཕྲལ་ལ་རྒྱས་ཤིང་གསོད་བརྩོན་དེས།
སྟོབས་རབ་རྒྱས་པས་པོ་ཉ་སྤྱིངས། བྱ་མེདི་བྱ་ལ་རབ་བཟུན་པ། 12

བྱ་མེདི་བྱ་ཁྱོད་དག་ཡི་བྱ། བདག་ཉིད་ངན་པ་ཁྱོད་ཀྱི་པས།
དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་པ་ཁྱོད་བྱས་ནས། གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བྱ་མེ་ཕྱོགས། 13

ས་ཉམས་ས་འདི་རང་འདོད་ཀྱིས། ལྷོ་ལ་ཅིག་གལ་དེ་མ་ཡིན་ན།
རང་ཉིད་འོངས་ཁྱོད་མཐའ་འཁོབ་དུ། ལྷབས་བའི་མགོན་དུ་བདག་གིས་བྱ། 14

तस्य पुण्यप्रभावेण सङ्कल्पोपनतः सदा ।

दिव्याभरणवस्त्रान्नभोगोऽभूत् पुरवासिनाम् ॥ ७ ॥

भोगपिण्डैः प्रियै स्तेन यस्मात् सम्पूरितं पुरम् ।

स तस्मात् प्रियपिण्डाख्यः क्षापते रभवत् सुतः ॥ ८ ॥

पितुरन्ते समं प्राप्तराज्यः प्राज्ययशा दिशाम् ।

दिदेश सर्वभूतानां स्वच्छन्दां भोगसम्पदम् ॥ ९ ॥

दुर्मति दुर्मति नाम मन्त्रौ तस्य विरक्तताम् ।

प्रययौ गुणविद्वेषः स्वभावो हि दुरात्मनाम् ॥ १० ॥

मेरुं मातामहं तस्य गूढलेखैः स भूपतिम् ।

पूर्वापकारस्मृत्येव चकार समरोन्मुखम् ॥ ११ ॥

स दूतैः सहसोद्भूतमन्युः प्रज्वलितः परम् ।

सन्दिदेश बलोत्सेकात् दौहित्रनिधनोद्यतः ॥ १२ ॥

दौहित्रः शत्रुपुत्र स्त्वं त्वत्पित्रा मदनात्मना ।

मण्डलं खण्डतां नीत्वा हृता कौर्त्तिरिवात्मजा ॥ १३ ॥

आच्छिन्ना मुर्वरी मेतां प्रयच्छस्वेच्छया न चेत् ।

स्वयमेत्य करोमि त्वां प्रत्यस्तशरणातिथिम् ॥ १४ ॥

མ་མེས་ཀྱིས་ནི་རབ་བསྟན་པ། དེ་དག་ཐོས་ནས་ས་ཡི་བདག།
སྦྱིས་པོ་ལྷག་ལ་སྦྱིང་ཇི་བས། དེ་ལ་དང་བར་བྱེད་ལ་སོང་།

15

དམག་དཔུང་རིང་ཞིང་གཡུལ་གྱི་ནི། སྦྱས་ས་ལ་ཆས་དེས་བྱ་དག་གིས།
གང་གཞི་འབྲས་ན་གནས་པ་ཡི། མ་མེས་གོང་ཁྱེད་དག་དུ་ཕྱིན།

16

སྦྱོན་པོ་གཡོག་ལྷེ་དང་བཅས་པ། དེ་ཡི་ཀུན་དོག་ཅེ་དགའ་ཡིས།
ལྷ་ཡི་ཟས་ནི་རབ་འབྱུངས་པ། ས་བདག་རྩུན་པོས་མཐོང་བྱས་ནས།

17

འདི་ནི་ལྷ་ཞེས་ངས་བྱས་དེ། རང་ཉིད་དེ་ཡིས་བྱང་སོང་ནས།
མཆི་མ་རྒྱལ་ཅིང་མགྱིན་པར་བརྒྱང་། རིན་ཅེན་ཀུན་གྱིས་རབ་དུ་མཆོད།

18

དེ་ཡི་གསུང་བས་མཆོད་པ་དེས། རང་གི་གོང་ཁྱེད་ཕྱིན་ནས་ནི།
འཛམ་གླིང་སྦྱེ་པོ་ལྷ་ཡི་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་རབ་བྱས་ལྷག་པར་བསྐྱབས།

19

དེ་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས་ལ་མཆོད་དེ། དག་སྤོང་གིས་དྲིས་བྱུལ་བ་ནི།
ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་ལ། དེ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་བྱ་མཚན་གསུངས།

20

བ་ར་ཁ་སིར་སྦྱེ་གཞན་དེ། བྲས་ཟེ་ཙ་བ་ཅན་ཞེས་བྱས།
དེ་ཡི་ནད་གྱིས་གཟིར་བ་ཡིས། རང་སངས་བྱས་ལ་སྦྱོན་དག་ནི།

21

བསོམ་པའི་མཚམས་ལ་ཐུག་པར་བྱས། གདུང་བ་གང་ལ་གདུགས་ཀྱང་བརྒྱང་།
བསོད་ནམས་དེས་བྱུལ་གདུགས་ཅན་དེ། ལྷ་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་བྱས།

22

मातामहेन सन्दिष्ट मेतदाकर्ण्य भूपतिः ।
जनसङ्ख्यकारुण्यात् तं प्रसादयितुं ययौ ॥ १५ ॥

सन्धिविग्रहसन्नद्धः स नैभिर्दूरसैनिकः ।
मातामहपुरं प्राप गङ्गापुलिनसंश्रयम् ॥ १६ ॥

सामात्यभृत्यवर्गस्य तस्य सङ्कल्पलीलया ।
उद्धूतं दिव्य माहारं दृष्ट्वा मेरुर्महोपतिः ॥ १७ ॥

देवोऽयमिति तं मत्वा स्वयं गत्वा तदन्तिकम् ।
कण्ठग्रहोच्छलद्वाष्पः सर्व्वरत्नैरपूजयत् ॥ १८ ॥

प्रणयान्मानितस्तेन स गत्वा नगरौ निजाम् ।
दिव्यभोगोद्भवोदग्रं जम्बुद्वीपजनं व्यधात् ॥ १९ ॥

तच्चरितं जिनः पृष्टो भिक्षुभिः सम्पदं प्रति ।
सर्व्वज्ञोऽप्यवदत्तेषु तस्य सम्पत्तिकारणम् ॥ २० ॥

वाराणस्यां स विप्रोऽभून्मूलिकास्थोऽन्यजन्मनि ।
तेन प्रत्येकबुद्धस्य रोगग्लानस्य भेषजम् ॥ २१ ॥

स्वास्थ्यवधिं कृतं चित्रच्छत्रं धृतमातपे ।
तत्पुण्याच्छत्रवान् राजा सोऽभूद्दिव्योपभोगभाक् ॥ २२ ॥

ང་ནི་དགའ་བའི་གོང་བྱ་དེ། རྫོང་ན་དེ་ཡང་ལྷ་ས་ཀྱི་ན་ནོ
 ཞེས་པ་བཙམས་ལྷན་གྱི་གསུངས་པ། བྱོས་ནས་དགེ་སློང་ཡ་མཚན་གྱུར། 23

ཀྲུམ་གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་འཛོན་དང་འབྱེར་བའི་མཐུ་དང་ནི།
 ལྷ་ཡི་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་སྐལ་བཟང་སྲིད་པའི་བདག་པོ་དང་།
 ཡིད་དྲུག་ནས་ཤིང་སྤྱུག་པར་གྱུར་པའི་གཏུང་པར་རྒྱང་བ་དག།
 རྒྱུབ་ཅིང་ཡོངས་སུ་འདོན་པ་དེ་དག་བསོད་ནམས་ནས་འབྲུལ་ཡིན། 24

ཞེས་པ་དག་བའི་དབང་པོའི་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་ས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
 པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་ལས་དགའ་བའི་གོང་བྱའི་དོགས་པ་
 བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཉེ་བརྒྱ་ཙ་གསུམ་པའོ། ॥

प्रियपिण्डोऽहमेवासौ देवदत्तश्च दुर्मतिः ।
श्रुत्वेत्युक्तं भगवता भिक्षुवो विस्मयं ययुः ॥ २३ ॥

यद्विस्मयावहमहो विभवप्रभाव-
दिव्योपभोगसुभगं भुवनाधिपत्यम् ।
दौर्धामयाश्रयघनव्यसनावसन्न-
संवाहनोद्धरणपुण्यविजृम्भितं तत् ॥ २४ ॥

इति श्वेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
प्रियपिण्डावदानं अधिकशततमः पल्लवः ॥ ० ॥

ལེགས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་ལ་རེ་བ་རབ་རྒྱས་བྱུང་བྱུར་ཅིག།
དམ་བའི་ལེགས་བྱས་དྲི་མེད་འཇུག་ངོགས་གཙང་མ་བསྐྱགས་པར་འོས།
འཇིགས་རུང་འཁོར་བའི་རྩ་སྟོན་འབྱུང་གནས་དག་གི་ཟམ་ཕྱིགས་བྱུར།
དམ་པའི་གྲོགས་ཉིད་དག་བསྐྱོ་བའི་རང་བཞིན་པ་ཉ་ཡིན།།

1

མཉན་དུ་ཡོད་པ་དག་དུ་སྟོན། བྱིས་བདག་པདྨ་ཞེས་པའི་བྱ།
ངང་པ་ཞེས་བྱ་བཅོམ་ལྷན་གྱིས། འབད་པས་དག་བཅོམ་གནས་ལ་ནི།།

2

རབ་དང་དྲི་མེད་སྟོང་རྩེ་ཡི། གཟིགས་པ་བདུད་རྩིས་བརྒྱང་མཐོང་ནས།
རྩིས་འཇོན་བཙན་པས་བྲལ་འདི་ལ། དག་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་རབ་གསལ་བ།།

3

བཅོམ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ནི། བག་ཆགས་ལྷག་མ་དག་གིས་ཡུལ།
དན་པ་མ་ཞི་རབ་བྱུང་ཡང་། བྱིས་ལ་མངོན་པ་ཕྱིགས་པར་འབྱུར།།

4

དེ་ནི་རབ་འབད་བཅོམ་ལྷན་གྱིས། འདུལ་བ་དག་ལ་ནམ་པར་སྦྱར།
ཀྱིས་རྩིས་བརྒྱང་ཆེན་པོ་ཡིས། ཀྱུན་མེངས་དག་དང་བྲལ་བར་མཛད།།

5

དེ་སྐད་དག་སྟོང་ལ་མཚན་ཞིང་། དགའ་བའི་བདུད་རྩིས་བྲན་པས་ལྷས།
གྲུས་ལ་མཉེས་གཤེན་བཅོམ་ལྷན་འདས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་དེར་

གསུངས་པ།། 6

चतुरधिकशततमः पल्लवः ।

सन्मार्गसंभृतमनोरथसिद्धिसूतः
स्नायः सतां सुकृतनिर्मलतौर्यपूतः ।
संसारघोरमकराकरसेतुभूतः
सत्सङ्ग एव शुभसर्गनिसर्गहेतुः ॥ १ ॥

श्रावस्त्यां कमलाख्यस्य पुत्रं गृहपतेः पुत्रा ।
हंसाभिधं भगवता यत्नेनाहृत्पदे धृतम् ॥ २ ॥

दृष्ट्वा प्रसादविशदैः करुणालोकनामृतैः ।
अनुग्रहाग्रहव्यग्रं त मभाषन्त भिक्षवः ॥ ३ ॥

भगवन् कुलपुत्रोऽयं प्रव्रज्यापि गृहोन्मुखः ।
बभूव वासनाशेषदशान्तविषयस्मृतिः ॥ ४ ॥

स प्रयत्नेन भवता विनयं विनियोजितः ।
अहो महानुग्रहेण संमोहरहितः कृतः ॥ ५ ॥

उक्ते हर्षामृतामिक्तै विस्मितैरिति भिक्षुभिः ।
तानभाषत सर्वज्ञो भगवान् भक्तवत्सलः ॥ ६ ॥

སྒོན་ཡང་བདག་གིས་དག་པ་ལ། འདི་ནི་འབད་ནས་ནས་པར་བཞེད།
 སྒོན་འདི་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སྤྱི། ཐུབ་པ་བདུལ་བྱགས་བཟང་ཞེས་གྲུར། 7

དེ་དུས་དེ་ཡི་གནས་སྤྱི་བདག། རི་ཐོང་གསལ་བར་སྤྲུ་བྱེད་པ།
 དེ་ཡི་གནས་ལ་ཡིད་གཙུགས་སྤྱེས། མཛེལ་བ་དང་ཐུན་དག་གནས་གྲུར། 8

དེ་ནས་ཆར་མེད་ཀྱིས་བཅོམ་ཏེ། ཙ་བ་འབྲས་བུ་ཆུ་བསྐྱམས་ཆོ།
 གནས་སྤྱི་ཡིད་བྱུང་ཐུབ་པ་དེ། ཁོང་མཐར་འགྱུ་བར་འདོད་པར་གྲུར། 9

བདག་གིས་གྲུས་པས་དེ་ལ་སྤྲུས། དམ་པ་བྱིད་ནི་ནས་པར་མཁས།
 དཀའ་ཐུབ་ཞེས་ཅན་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི། གནས་ནི་ཡོངས་བཟང་ཅི་ལྟར་རིགས། 10

ནས་མང་བལ་བའི་བྱ་ངན་དུ། བྱིང་བའི་སྤྱེ་བོས་གང་བའི་བྱིས།
 མོངས་བའི་གདོན་གྱི་ཉན་མོངས་ཀྱིས། བཟུང་བར་གྲུར་པ་གྲོང་གིས། 11

བྱད་མེད་ལྷགས་སྤྱོད་ལ་ཚོར་བཟེད་དཀའ་བུ་ཡི་ཞགས་པ་དང་།
 གཡོག་འཁོར་གྱིས་དཀྱིགས་བནན་པའི་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་དང་།
 མི་བསྐྱུན་ཚོགས་པའི་ནད་དང་ཐོང་ན་གྱིས་བཅིངས་སྤྱན་ཆེན་ཅན།
 བཟང་བའི་བྱིས་ལ་སྤྱོ་ཐུན་སྤྱི་ཞིག་སྤྲུང་ཡང་རིག་པར་བྱེད། 12

སྤྱི་ཚོགས་འབྲམ་པའི་བྱ་ངན་སྤྱུག་བོས་ཡང་ཡང་མོངས་པ་སྤྱེད་པར་བྱེད།
 ཉན་ནི་ལན་ཆེན་ཐུན་ནས་དག་གིས་བྱེད་པ་མཚོག་དུ་ཡོངས་སྤྱི་སྤྱེལ།

पूर्वमप्येष कुशलं मया यत्तान्निषेवितः ।
तपोवने मुनि रसौ सुव्रताख्यः पुराभवत् ॥ ७ ॥

तस्मिन् काले स्फुटालापः शशकोऽहं तदाश्रमे ।
तत्कथाजातविश्रम्भः प्रीतिमानवसं सदा ॥ ८ ॥

अथावृष्टिहते काले शुष्कमूलफलोदके ।
सोऽभून्मु निर्वनोद्वेगाद् ग्रामान्तगमनोन्मुखः ॥ ९ ॥

स मया प्रणयेनोक्तः साधो तव विपश्चितः ।
तपोवनपरित्यागः कथं युक्तं तपोधन ॥ १० ॥

वियोगविविधोद्वेगनिमग्नजनसङ्कुलाः ।
गृहमोहग्रहायाससंग्रहा ग्रामभूमयः ॥ ११ ॥

स्त्रीशृङ्खलामुखर-दुःसहपुत्रपाश-
मृत्याकुला निविडवान्धवबन्धजालम् ।
त्यक्तं पुनः स्पृशति कः खलसङ्घघोरम्
धीमान् गृहं कुमतिबन्धमहान्धकारम् ॥ १२ ॥

विदधति मुहुर्मीहं नानावियोगघनाः शुचो
द्रविणलवणाहारैस्तृष्णा परं परिवर्द्धते ।

མི་བཟད་ཡལ་ལ་ཆགས་པ་གོས་ས་པས་སེམས་ནི་ལྷན་པར་བྱས་ལྟར་པ།
 ཉེན་མེད་ཞིང་གི་ཁྱིམ་ན་ཆགས་པ་ནས་ས་ཀྱིས་དགོ་བ་ཟད་པར་འགྱུར། 13

སྒྲེ་བོ་མེད་པའི་ནགས་སུ་ཞི་བའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་ཆོས་པ་ནམས།
 ཡལ་གྱི་ཡོངས་སྒྲོད་ལ་ཆགས་ཆང་གིས་སྒྲོ་གོས་སྒྲོས་ཤིང་གཡོ་མི་འགྱུར།
 མཛེའ་བོ་དང་བུལ་དུ་བ་བྱས་པས་མིག་ནི་མཆི་མས་འབྱུགས་མི་འགྱུར།
 བཟེར་དང་འཕབ་མོ་སྒོ་དང་བུང་བའི་ཆོགས་ནས་ས་དག་གིས་སྒྲེ་བོ་མི་འགྱུར། 14

ནགས་ལས་ཡིད་ཕུང་གོང་ལ་ཆགས། གོང་ལས་ཡིད་ཕུང་ནགས་ཚལ་བྲན།
 སྒྲེས་བྱ་ནམས་ནི་རབ་ཞི་ལས། ཕྱིར་ཕྱོགས་ཞར་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན། 15

གོང་གི་དུལ་བའི་གཡོན་ལ་ཁྱོད། དུས་མིན་སྒྲོ་གོས་ཡོངས་ས་བྱེད།
 གོང་དག་འགྲོགས་པས་ཡལ་ལ་ནི། ཆགས་ནམས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཁྱེང་། 16

དུས་ཀྱི་འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཁྱོད། འབས་བྱ་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་འགྱུར།
 བདག་གི་ཤ་ནི་དག་པ་ཡིས། ད་ནི་སྒྲོག་གི་རྒྱངས་དག་མཛེད། 17

ཅེས་པ་བཛོད་ནས་བདག་གི་ནི། ཉེ་བའི་མེ་ལ་རང་ཉིད་མཛོངས།
 དེས་ཀྱང་སྒྱུར་དུ་རབ་སྒྲུངས་ནས། ཡོངས་སུ་འབྱུང་དེ་བདག་ལ་སྒྲུས། 18

བཟུ་ལུམས་དྲག་པོའི་འགལ་བ་འདི། ཁྱོད་ནི་ཅི་ཡི་སྒྲུད་དུ་བྱེད།
 ནགས་འདི་ལས་ནི་བདག་མི་འགོ། ཁྱོད་མཚུངས་མཛེའ་བོ་གཡས་ཆེད། 19

विषमविषयस्नेहाभ्यासैर्जडोक्तचेतसां
व्रजति कुशलं क्लेशक्षेत्रे क्षये वसतां क्षयम् ॥ १३ ॥

न धौर्मदविघूर्णिता विषयभोगरागासवैः
न वाष्पकलिलादृशः प्रियवियोगधूमोद्गमैः ।
न दाहनिवहव्यथाः कलहकोपतापोद्भवैः
भवन्ति विजने वने शमविशेषसन्तोषिणाम् ॥ १४ ॥

ग्रामस्पृहावनोद्वेगाद्ग्रामोद्वेगादनस्मृतिः ।
पुंसां प्रशमवैमुख्यात्प्रसङ्गेनैव जायते ॥ १५ ॥

ग्रामे नियमवामे त्वं माकामेन मतिं कृथाः ।
प्रागेव विषयस्त्रिगधान्बध्नाति ग्रामसङ्गतिः ॥ १६ ॥

इहैव तव कालेन फललाभो भविष्यति ।
शुद्धैः सम्प्रति मन्मांसैः क्रियतां प्राणधारणम् ॥ १७ ॥

इत्युक्त्वा हंसमासन्नेवह्नौ निपतितः स्वयम् ।
स च तूर्णं समुत्क्षिप्य परिष्वज्य जगाद माम् ॥ १८ ॥

किमेतत्साहसं तीव्रं विरुद्धं भवता कृतम् ।
न गच्छामि वनादस्मात् त्वत्प्रीतिर्लभ्यते कुतः ॥ १९ ॥

དེ་ཡི་གྲུས་པས་དེ་བཞི་དེ་ཅིང་། བདག་གིས་མཁའ་ལ་བཏུས་པའི་ཚེ།
འཕྲུལ་ལ་ཆར་ནི་རབ་བབས་པ། གང་གིས་གཞི་འབྲས་བཅས་གྱུར་༥ 20

དེ་ནས་གྲུས་བཅས་ཐུབ་པ་དེས། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་བྱོལ་ནས།
བདག་ལ་སྦྱས་པ་དག་པ་ཡི། སྙིང་སྟོབས་འདི་ཡིས་ཁྱོད་ཅི་བཞེད་༥ 21

ཅས་པ་དེ་ཡིས་གྲུས་པས་དྲིས། དེ་ནས་བདག་གིས་དེ་ལ་སྦྱས།
བདག་ནི་སྟོད་པ་འདི་དག་གིས། ཡང་དག་ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་༥ 22

སྦྱི་བ་གཞན་ལ་འགྲོ་བ་ནསས། བསྐྱལ་སྤྲད་ཀྱུ་ལ་བར་བདག་གྱུར་ཅིག།
ཅས་བཞེད་དེ་ཡིས་བདག་ལ་སྦྱས། ཁྱོད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར་༥ 23

གང་ཚོ་ཡང་དག་ཇོགས་སངས་རྒྱས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཁྱོད་གྱུར་པ།
དེ་ཚོ་བདག་གི་ལུས་གཞན་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ཇེས་སུ་གཞུང་བར་བྱ༥ 24

དམ་པ་དེ་ཡི་ཚོག་འདི་ནི། མཛའ་བས་བདག་གིས་ཁ་ཡིས་སྤངས།
རི་བོང་དེ་ང་སྦྱི་བ་འདིར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་ཐོབ་༥ 25

ཁྱིམ་བདག་ཕྱ་ནིང་པ་འདི། ཐུབ་པ་བདུལ་ཞུགས་བཟང་ཞེས་པ།
དེ་ཡིན་སྟོན་གྱི་རབ་འབད་ནི། དཔ་ནས་བདག་གིས་དགོ་ལ་བཞེད་༥ 26

དེ་ལྟར་གྲུས་ལ་མཉམ་གཤིན་པ། ཐམས་ཅད་གཞིགས་པ་ཀྱུ་ལ་པ་ཡིས།
རང་གི་སྟོན་བྱང་གསུངས་པ་དག། ཐོས་ནས་དེ་དག་ལ་མཚན་གྱུར་༥ 27

प्रणयादिति तेनोक्ते व्योम्नि चाक्षोक्तिते मया ।
पपात दृष्टिः सहसा सफला भू रभूद् यया ॥ २० ॥

पञ्चाभिज्ञत्व मासाद्य स ततः सादरो मुनिः ।
मा मूचे शुद्धसत्त्वेन किमनेन महौयसे ॥ २१ ॥

प्रणयादिति तेनाहं पृष्ट स्त मवदं ततः ।
जनेन चरितं नाहं सम्यक्सम्बोधि मर्थये ॥ २२ ॥

सन्तारणाय जगतां जिनः स्या मन्यजन्मनि ।
मयेत्युक्ते स मा माह भविष्यसि तथागतः ॥ २३ ॥

यदा तु सम्यक्सम्बुद्धः सर्वज्ञ स्त्वं भविष्यसि ।
तदा ममान्यदेहस्य कर्तव्योऽनुग्रह स्त्वया ॥ २४ ॥

एतत्तस्य वचः साधोः स्नेहादङ्गीकृतं मया ।
संप्राप्तः शशकः सोऽहं मस्मिन् जन्मनि बुद्धताम् ॥

सुव्रताख्यो मुनिः सोऽयं हंसो गृहपतेः सुतः ।
पूर्वस्मृत्यैव यत्नेन प्रापितः कुशलं मया ॥ २६ ॥

प्रपन्नवत्सलेनेति कथितं सर्व्वदर्शिना ।
जिनेन निजवृत्तान्तं श्रुत्वा ते विस्मयं ययुः ॥ २७ ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་བཞི་པ།

རྩ་མཁན་བཞིན་ཏུ་མ་ཚང་མེད་པའི་འབྲས།

སྒྱེད་བྱེད་དག་པའི་སྒྱེད་པས་འདི་ན་གནས།

ཉིན་མོའི་བདག་དང་ཡོངས་འདིས་བཏང་གུར་པ།

བསེལ་ཟེར་མཛོས་པའི་དབལ་ནི་མཚུངས་མེད་བཞིན།

28

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲོགས་པ་བཟོད་

པ་དབག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་རི་བོང་གི་དྲོགས་པ་བཟོད་པའི་

ཡལ་འདབ་སྟེ་བརྒྱ་ཙ་བཞི་པའོ།

अविकलफलप्रसवः

शुभचरितैः सहवासः ।

दिनपतिपरिचयनिश्चितरुचेः

श्रीरसमा हिमभासः ॥ २८ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शशकावदानं चतुरधिकशततमः पल्लवः ॥

སྒྲིབ་ཀྱིས་གང་ཞིག་ཁྲིས་པས་ཀྱན་སྒྲིབ་གཙང་མ་ནམས་ལ་ནི།
རྒྱན་གྱིས་སྒྲིབ་བཞེད་མི་བཟད་དུག་ནི་རབ་དུ་སྒྲིབ་ཀྱིད་པ།
སྒྲིབ་དཔེད་ཡོངས་སུ་གཏུང་བ་རྒྱུད་མས་གཟིང་བ་དེ་དག་ནི།
མི་བཟད་འདོད་བྱ་མིན་པའི་རབ་རིམ་ཁྲུང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་།

1

ཁ་ཆེར་རི་ཡི་གནས་སུ་ནི། རི་བ་དྭ་ཀ་ཞེས་པ་སྒྲིབ།
འབྱུང་པོ་ཀྱན་ལ་བཅེ་བར་གནས། དག་སྒྲོང་བདུལ་བྱགས་གཙང་བ་བྱུང་། 2

ནམ་ཞིག་དེ་ཡི་བྱམ་ནང་དུ། ཤིང་བྱན་ཅུར་སྒྲིབ་དག་གི་ནི།
ནགས་ཆལ་དཔེན་པའི་སྒྲིབས་སུ་ནི། ཆོས་གོས་ཁ་ནི་བསྐྱར་བ་བྱས་།

3

སྐབས་དེར་དུས་མའི་བེའུ་ཉམས། བྲམ་ཟེ་སྐམ་ཅན་ཞེས་པ།
སྒྲིབ་པོ་བ་སྐང་ཟ་བར་ནི། དོགས་པ་དང་ལྷན་འཛོལ་དུ་འོངས།

4

དེ་ཡི་རི་ལ་རིང་པོ་ནས། ཆོས་གོས་ཆོས་ཁ་འཛོད་པ་ཡི།
མེ་ལས་སྒྲིབས་པའི་དུ་བ་དག། མཐོང་ནས་བེའུ་བཙོས་པར་བསམས།

5

དེ་ནས་མཚོན་ཆ་ལག་ནམས་དང་། རྒྱན་ཅིག་གཉིས་སྒྲིབས་རི་ལ་འཛོགས།
དག་སྒྲོང་རི་བ་དྭ་ལ་ནི། མཛོན་སྒྲིབས་དུལ་བས་རབ་དྲིས་པ།

6

क्रौर्येण ये द्विरसनाः शुचिचेष्टितानां
मिथ्यापवादविषयं विष मुत्सृजन्ति ।
ते पापशापपरितापपरम्परार्त्ताः
तीव्रव्यलीकतिमिरं विवरं विशन्ति ॥ १ ॥

पुरा रैवतको नाम काश्मीरेषु शुचिव्रतः ।
भिक्षुः शैलविहारेऽभूत् सर्व्वभूतदयाश्रयः ॥ २ ॥

तरुत्वचः कषायेन स कदाचिद् घटान्तरे ।
विविक्तकाननोद्देशे चक्रे चौवररञ्जनम् ॥ ३ ॥

अचान्तरे धेनुवत्सान् नष्टानन्वेष्टु माययौ ।
ब्राह्मणः पिशुनो नाम गोभक्ष्यजनशङ्कितः ॥ ४ ॥

स दूराच्चौवरकायपाके वह्निसमुद्गतम् ।
पर्व्वते धूम मालोक्य वत्सपाक ममन्यत ॥ ५ ॥

ततः शैलं समारुह्य सहितः शस्त्रपाणिभिः ।
अभ्येत्य रैवतं भिक्षुं पप्रच्छ विनयाद्विजः ॥ ६ ॥

འཕགས་པ་འདི་དག་ཅི་ཞིག་མཛད། ཅེས་པ་དེ་ཡིས་བྱས་པས་རྟེན།
བཟང་པོ་འདི་ནི་གོས་འཛོད་ཅེས། རི་བ་ཏ་ཡིས་དེ་ལ་སྒྲུས།

7

གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཐོན་མེད་གྱི། དེ་ཡི་ལས་གྱི་ནམ་མེན་གྱིས།
འཛོད་པ་དེ་ནི་བ་ལང་གི། ཤ་ཁྲག་ཅུ་དང་བཅས་པར་བྱུང་།

8

རྒྱལ་བྱེད་འབྲུགས་པར་བྱུང་པ་ན། བདེ་བ་སྐྱབས་པས་ལ་ཉིད་འབྱུང་ཞིང་།
དཀར་པོ་དག་ཀྱང་ནག་པོར་འབྱུང་། ཚེས་ཀྱང་ཚེས་མིན་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་།

9

རྒྱལ་གྱི་སྒྲིག་པ་གསལ་བྱེད་དང་། རྒྱལ་པོ་བྱེད་པ་གནས་ནས་སྒྲུང་།
འདི་དག་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སྤྱོད་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན། 10

རྒྱལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྤོན་བསྒྲུབས་སྤྱོད་པ་དེ་དུས་སྒྲིན།
སྤོན་ནམས་རབ་དྲ་བྱས་ཤིང་ཡོན་ཏན་དག་ནི་ཉམས་པར་འབྱུང་།
བྱ་བ་སྤྱོན་ཅི་ལོག་འབྱུང་སྤོ་བྱོས་ནས་པར་བསྐྱེད་པར་འབྱུང་།
བའོན་པར་འཛོམས་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་སྒྲ་དང་སྒྲ་མི་ལྗང་།

11

འགལ་བའི་ཤ་ཡི་དྲི་དང་ནི། ཁྲག་གིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱོས་པ་ཡི།
བཅའ་ཟེ་དེ་ཡིས་བྱས་པར་ནི། ཚེས་གོས་ཤ་ཉིད་བྱུང་པར་བལྟས།

12

སྤོན་ནི་མངོན་སུམ་མཐོང་བྱུང་ནས། ཁྱོད་པའི་ནམ་འབྱུང་དབྱིབས་ལྡན་ཞིག།
མི་བཟད་སྒྲིག་པས་འདྲར་བ་དེས། སྤོན་ཅིང་དེ་ལ་རབ་སྒྲུས་པ།

13

किमेतदार्यं क्रियते पृष्ट स्तेनेति गौरवात् ।
तत्र चौवरगागोऽयमिति तं रैवतोऽब्रवीत् ॥ ७ ॥

अस्मिन्नवसरे तस्य पूर्वकर्मविपाकतः ।
गोमांसरक्तसलिलः स पाकः समपद्यत ॥ ८ ॥

सुखं दुःखत्वं मायाति शुक्रमप्येति कालताम् ।
विधौ विधुरतां याते धर्मोऽप्यायात्यधर्मताम् ॥ ९ ॥

मिथ्यापापप्रकटनं जनकोपः पदच्युतिः ।
अपुण्यपरिपाकाणामेतत् प्रत्यक्षलक्षणम् ॥ १० ॥

दोषः समुन्मिषति यात्यगुणः प्रकाशम्
कार्यं विपर्ययमुपैति विशौर्यते धीः ।
पुंसां पुराविहितदुष्कृतपाककाले
के के न नाम निपतन्ति महाभिघाताः ॥ ११ ॥

विरुद्धामिषगन्धेन रुधिरेण च शङ्कितः ।
सोऽपश्यद्वाह्मणः कुम्भे चौवरं मांसतां गतम् ॥ १२ ॥

प्रत्यक्षं दोष मालोक्य स क्रोधविकृताननः ।
त मभाषत निर्भर्त्य तोब्रवैशसकम्पितः ॥ १३ ॥

ཀྱེ་མ་དམ་པའི་ཀྱན་སྒྲིབ་ལྷན། མི་མེད་ནགས་སྤྱ་གནས་པ་འདི།
གང་གི་ལས་ནི་འདི་འདྲ་བ། འདིར་ནི་སྤྱ་ཡང་མཐོང་བ་མེད།

14

རབ་དུ་བྱང་བས་ལུས་བསྐྱར་ཅིང་། བྱ་བ་ཁྲ་ཁྲོ་སྒྲེ་བོར་འོས།
སྤྱིག་པ་བསྐྱིབས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ནི། བདུལ་ཞུགས་ནི་ཉིད་སྤྱ་ཡིས་ཤེས།

15

ཞེས་དེས་སྒྲིབ་བཅས་བཞེད་པའི་ཙོ། རི་བ་དུ་ཡིས་རབ་བསམས་པ།
སྒྲིབ་ནི་མངོན་སྤྱུ་མཚན་འདི་ལ། ལན་མེད་བདག་ནི་ཅི་ཞིག་སྤྱེ།

16

བདག་གི་འདི་ནི་ལྷས་བཅོམ་ཞེས། བཞེད་ཀྱང་སྤྱ་ཞིག་བདེན་པར་འཛོན།
མངོན་སྤྱུ་གསང་བའི་སྒྲེ་བོ་ནི། བཞེད་གད་དག་གི་གནས་སྤྱ་གྱུར།

17

མི་སྤྱེ་འབའ་ཞིག་ལ་བདེན་ཏེ། ཉི་བར་གནས་པ་ཀྱན་བཞེད་བྱ།
བདག་ལ་བཅོམ་སྤྱ་མེད་པ་འདི། ཅུ་ལས་མེ་ནི་རབ་དུ་འབྱུངས།

18

སྒྲིབ་ལ་ཡོན་ཏན་སྤྱལ་བྱང་ལྷུང་དུ་ཡོན་ཏན་དག་ལ་སྒྲིབ།
བདུད་ཅི་འི་གནས་ལ་དུག་དང་དུག་ལ་ཡང་ནི་བདུད་ཅི་སྤྱེ།
ངེས་པར་སྤྱོད་བྱ་དུས་ནི་མིག་འཕྱུལ་བྱེད་པའི་བྱད་མེད་འདི།
དག་དུ་མེད་བྱང་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་རབ་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད།

19

ཅེས་མེས་དེ་ནི་མི་སྤྱེ་བས། གཉིས་སྤྱིས་སྤྱིག་པར་ཁྲོས་གྱུར་དེ།
སྤྱིག་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་པ་ཡི། དབྱུག་པ་མགོ་ལ་ཡང་དག་བསྐྱུན།

20

अहो वत सदाचारः स्थितोऽयं विजने वने ।
यस्येदृशानि कर्माणि न कश्चिदिह पश्यति ॥ १४ ॥

प्रव्रज्यारजितः कायः क्रिया म्लेच्छजनोचिता ।
जानाति च्छन्नपापानां कः कूटव्रतशान्तताम् ॥ १५ ॥

इत्युक्ते तेन साक्षेपं रैवतः समचिन्तयत् ।
दोषे प्रत्यक्षलक्ष्येऽस्मिन् किं ब्रवीमि निरुत्तरः ॥ १६ ॥

मम दैवोपघातोऽय मित्युक्ते कोऽनुमन्यते ।
हास्यायतनता मेति प्रत्यक्षापह्नवौ जनः ॥ १७ ॥

उपस्थितं सहं सर्व्वं मौनं मालम्ब्य केवलम् ।
अयं मे निष्प्रतीकारः सलिलादग्निरुत्थितः ॥ १८ ॥

दोषे गुणातिशय माशु गुणेऽपि दोषं
पौयूषधाम्नि विष मध्यमृतं विषे च ।
सन्दर्शयत्यनिश मद्भुतरूपमेव
कालेन्द्रजालिकबधू भवितव्यतेयम् ॥ १९ ॥

इति चिन्तयत स्तस्य मौनात् क्रुद्धोऽधिकं द्विजः ।
मूर्द्ध्नि पापमिव स्थूलं लगुडं समपातयत् ॥ २० ॥

ཐལ་གིས་བསྐྱོས་དེ་སྒྲིན་སྒྲིས་དེ། བཅོངས་ནས་ས་བདག་མཉུན་སར་ཁྲིད།
དེ་བཞིན་ཤ་དང་བཅས་པ་བསྐྱན། བཅོན་ཁང་དག་གི་མགྲོན་དུ་བྱས། 21

སྒྲིན་མེད་དག་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིད། སྒྲིག་པ་སྤྲས་པ་དར་གྱུར་པ།
དབང་མེད་མཚར་བའི་ནམ་པ་ལ། སྤྱ་ཡི་དག་པ་སྤྱ་ཡིས་ཤེས། 22

བཅོན་ཁང་དག་དུ་བཅོངས་པ་དེ། དུས་ཀྱི་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་ན།
བཅུ་ཐོབ་ནས་གཉིས་སྒྲིས་ནི། ཚལ་ངན་ངོ་ཚས་ཅང་མི་སྤྲ། 23

དེ་ནས་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ན། ནམ་མཁའི་སྐད་ཀྱིས་དོགས་བྱས་ཤིང་།
དེས་སྒྲོལ་གྱིས་སྤྲན་མི་བདག་གིས། དགོ་སྒྲོང་བཅོངས་པ་དག་ལས་བཞེས། 24

བཅོན་ར་དག་ལས་ཀྱང་ཅུས་བཞིན། རིད་པའི་ནམ་པ་མདོག་མི་སྤྲ།
གོས་མེད་སྤྲ་ནི་གྲུན་དུ་ལངས། དེ་ནི་ཡི་དགས་བཞིན་དུ་འཐོན། 25

སྒྲིམ་དེ་མྱོང་རི་མོ་བཞིན། ལས་ཀྱི་གྲུན་ནི་གཡོ་བ་མེད།
གང་སྤྱིར་མཛོན་ཤེས་ཐོབ་པས་ཀྱང་། དག་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤྲལ་བསྐལ་ཐོབ། 26

དེ་མཐོང་ས་བདག་དགའ་བོ་ནི། དག་པོར་འགྲོད་པས་རབ་གཏུངས་པ།
བག་མེད་ལས་བྱུང་བདག་ཉིད་ཀྱིས། བསོད་ནམས་དམན་པ་ཉིད་ལ་སྤྲད། 27

དེ་ཡིས་དགོ་སྒྲོང་ཞབས་ལ་གཏུགས། དག་བྱས་གོས་ཀྱིས་གཡོགས་ནས་སྤྲས།
མི་ཤེས་ལས་སྒྲིས་བདག་གི་སྒྲིན། འཕགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བཟོད་པར་འོས། 28

तं बद्धा भूपतिसभां नीत्वा रक्ताक्त मग्नजः ।

तद्वत् स मांसं सन्दर्श्य चक्रे कारागृहातिथिम् ॥ २१ ॥

निर्दोषः क्लेश मग्नाति जृम्भते गुप्तपातकः ।

कः कस्य शुद्धिं जानाति चित्राकारेष्ठसाक्षिषु ॥ २२ ॥

निबद्धे बन्धनागारे तस्मिन् कालेन विस्मृतम् ।

प्राप्य वत्सान् द्विजः किञ्चिन्नोचे दौर्जन्यलज्जया ॥ २३ ॥

अथ द्वादशभिर्वर्षे व्योमवाणौविबोधितः ।

मुमोच बन्धनाद् भिक्षुं तच्छिष्यस्मारितो नृपः ॥ २४ ॥

कारागारात् कृशाकारः कङ्काल इव धूसरः ।

जड्वक्त्रेण विवसनः स प्रेत इव निर्ययौ ॥ २५ ॥

अहो ग्रावाग्रलिखिता निश्चला कर्मसन्ततिः ।

प्राप्ताभिज्ञोऽपि यत्प्राप क्रूरक्लेशकदर्थनाम् ॥ २६ ॥

तौब्रानुशयसन्तप्त स्तं दृष्ट्वानन्दभूपतिः ।

निनिन्द मन्दपुण्यत्वं प्रमादोद्भूत मात्मनः ॥ २७ ॥

स भिक्षुपादपतितः प्रसाद्याच्छाद्य वाससा ।

उवाचाज्ञानजं दोषं ममार्थं क्षन्तु मर्हसि ॥ २८ ॥

གཉིས་སྒྲིམ་དེ་ཡིས་དེ་ཚེ་ཉིད། བུ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཐོབ།

སྒྲིམ་ཅན་བདག་ནི་གདི་སྒྲིམ་གསེ། ཁྱོད་ཉིད་བཅེངས་པ་བཞེད་པར་གྱུར། 29

མཉུན་སར་ཁྱོད་ནི་སྒྲིམ་ཡིས་ཀྱང་། སྐལ་པ་ཞན་པས་ཡོངས་མ་ཤེས།

ས་བདག་ལྷུང་བ་ཐོབ་པ་ནི། དག་པ་ནམས་ལ་ཆད་པ་ལྷུང་། 30

ས་ཡི་མགོན་པོས་འདི་བཞེད་ཚེ། བཞེད་པས་བསམས་པ་རབ་བཀྱས་པ།

རི་བོ་ཡིས་དེ་ལ་སྒྲིམ། རྒྱལ་པོ་བདག་པ་ཁོ་བ་མེད། 31

ཅི་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞོད་མ་བྱས། ཉོན་པོངས་རྒྱ་ཆེར་ལྷུང་གྱུར་པ།

བདག་ལ་རང་ལས་མཚུངས་པའི་འབྲས། སྒྲིམ་པ་དེ་ནི་ཉེ་བར་གནས། 32

གང་ཞིག་འདོད་ལྷན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱད་པ་ཀུན་གྱི་མགྲིན་ནས་

འཛོལ་པར་བྱེད་པ་དང་།

གང་ཞིག་ཕྱན་ཚོགས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་

ཡོངས་སྒྲིད་སྐལ་བཟང་ཉམ་བྱེད་དང་།

གང་ཞིག་རང་འདོད་བདེ་བའི་གནས་སུ་ནམ་བར་རྩེ་

དང་གང་ཞིག་རིང་ཏུ་འཆང་བྱེད་པ།

དེ་དག་སྒྲིམ་བུ་ནམས་ཀྱི་རང་ལས་འཁོར་བའི་འཁྲི་

ཤིང་སྒྲིན་པའི་འབྲས་བུ་བཀྱ། 33

ཞེས་སྒྲིམ་དེ་ལ་མི་བདག་གསེ། དག་མཚན་དག་ལ་རབ་སྒྲིམ་པ།

སྒྲིམ་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ཡང་ནི། ལས་ངན་ཅི་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན། 34

དེས་སྒྲིམ་པ་རྒྱ་མིང་སྒྲིན། ཀྱུ་ཐ་ཞེས་པ་གཏུག་སྒྲིད་ཅན།

བ་ལང་བཀྱ་ཞིང་དེ་ཡི་ཤས། ཟས་ནི་བསྒྲིམས་པ་དག་ཏུ་གྱུར། 35

तएव वत्सकाः सर्व्वे लब्धा स्तेन द्विजन्मना ।
त्वदन्धनन्तु पापस्य मोहेन मम विस्मृतम् ॥ २९ ॥

परिज्ञातः सभायां त्वं मन्दभाग्येन केनचित् ।
दण्डः पतति शुङ्गेषु प्राप्तपापे महीपतौ ॥ ३० ॥

इत्युक्ते क्षितिनाथेन श्रान्तिप्रक्षालिताशयः ।
तं रैवतोऽवदन्मन्युर्मम राजन्न विद्यते ॥ ३१ ॥

न त्वयापकृतं किञ्चिद्विपुलक्लेशपातिना ।
तन्ममोपनतं पाके स्वकर्मसदृशं फलम् ॥ ३२ ॥

यत् सोत्कण्ठतयेव सर्व्वविपदः कुर्व्वन्ति कण्ठग्रहं
सर्व्वङ्गप्रसभोपभोगसुभगाः क्षिप्यन्ति यत् सम्पदः ।
यत् स्वाच्छन्द्यसुखास्पदं विहरणं दीर्घञ्च यदन्धनं
तत् पुंसां निजकर्मपाकशबलं संसारवल्लीफलम् ॥ ३३ ॥

इति ब्रुवाणं नृपतिस्तमवोचत् कुतूहलात् ।
तवापि सुमते कस्य फलमेतत् कुकर्मणः ॥ ३४ ॥

सोऽब्रवीदभवं पूर्वं वाराणस्यां कुठाभिधः ।
गोचैरः क्रूरचरितस्तन्मांसविहिताशनः ॥ ३५ ॥

ནས་ཞིག་བ་ལང་བསད་བ་ཡི། ག་བརྒྱུང་འཇིགས་ནས་བྲོས་བ་བདག།
 བ་ལང་བསྐྱང་བ་འཁོར་བཅས་ནསས། ཁྲོས་བ་ཡིས་ནི་མངོན་བར་བཅོས། 36

དེ་ནས་བདག་གིས་ཉི་བར་ནི། གསར་པ་ནི་ག་དག་རབ་བཞེད་ནས།
 རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ནི། ཞེས་བ་དེ་དག་ནསས་ལ་བཟུན། 37

བ་ལང་གསོད་སྒྲིག་བྱས་པོས་ཁྲོས། དེ་དག་གིས་དེ་ག་བཟོང་ནས།
 འབད་ནས་འདི་ནི་གསད་བྱ་ཞེས། ཆོགས་བ་ནསས་ཀྱིས་བཅིངས་དེ་བརྒྱུང་། 38

དེ་ནས་འགྲོད་པས་བདག་གིས་ནི། ཉི་བ་བཅུ་གཉིས་མ་སོང་ཟླ།
 བདག་གིས་སྒྲིག་བྱས་ཞེས་བཟོད་ནས། དེ་ནི་བཅོན་ར་དག་ནས་བདང་། 39

སྒྲིག་བ་དེ་སྒྲིན་བདག་གིས་ནི། དབྱུལ་བར་ལྷན་རིང་ཉམས་བྱེད་ནས།
 ཟླ་བ་འདིར་ཡང་ཉོན་མོངས་ནི། ལ་ནི་བཅུ་གཉིས་རབ་དུ་ཐོབ། 40

ཅས་བཟོད་མི་བདག་ལ་གསོལ་ནས། ཟླ་དང་ཟླ་ལྷན་རབ་འདུད་ཐོབ།
 རྒྱུ་ལ་བཟུད་ནས་རི་བ་དྲ། དག་སྒྲོང་དཔས་དང་ལྷན་ཅིག་སོང་། 41

བདེན་མེད་སྒྲོད་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་རིག་བ་ནི།

མངོན་སྲུང་དུ་མཆོན་མི་ཉམས་མཚན་ཉིད་ཀྱིས།

བརྒྱུང་པོས་ཇིལ་མནན་སྒྲེ་བོད་མ་བ་ནི།

ལྷལ་གཞན་དག་དུ་བཅོངས་བཞིན་ཅི་ཞིག་བཟོད་། 42

ཅས་བ་དག་བའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་བ་བཟོད་

པ་དཔག་བསམ་བྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་རི་བ་དྲའི་རྟོགས་བ་བཟོད་པའི་

ཡལ་འདབ་སྒྲེ་བརྒྱ་ཙ་ལྔ་པའོ།

कदाचिद् गोविधातात्तमांसं मां भयविद्रुतम् ।
 गोरक्षिणः सानुचराः कोपात् समभिदुद्रुवुः ॥ ३६ ॥
 तत्समीपे विनिक्षिप्य प्रत्यक्षपिशितं मया ।
 प्रत्येकबुद्धं श्रौरोऽयं मिति तेषां प्रदर्शितः ॥ ३७ ॥
 सर्व्वं गोबधपापोग्रक्रोधैः पिशितदर्शनात् ।
 बध्योऽयं मिति यत्नेन निबद्धो बन्धने धृतः ॥ ३८ ॥
 पश्चात्तापात्तथाभ्येत्य मया द्वादशभिर्दिनैः ।
 कृतपापोऽहं मित्युक्ता कारागारात् स सोचितः ॥ ३९ ॥
 तत्पापपाकं नरकेष्वनुभूय मया चित्तम् ।
 जन्मन्यस्मिन्नपि प्राप्तः क्लेशो द्वादशवार्षिकः ॥ ४० ॥
 इत्युक्ता नृप सामन्त्यं प्रणामाप्तसुरासुरान् ।
 ऋद्धिं प्रदर्श्य प्रययौ रैवतः सह भिक्षुभिः ॥ ४१ ॥

असत्यदोषेण विशेषयुक्त्या
 प्रत्यक्षलक्ष्यौकृतलक्षणेन ।
 अलङ्कृतः साधुजनः खलेन
 किं वक्ति विक्रीत इवान्यदेशे ॥ ४२ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
 रैवतावदानं पञ्चोत्तरशततमः पल्लवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཅ་རྒྱལ་པ།

རྒྱལ་པ་འདོད་ནས་ས་བཞིན་དུ་སྟོབས་ཀྱིས་ནི།
བཟོད་དཀར་འཁོར་བའི་དགའ་ཡི་སྟོབས་བཅས་ནས།
དས་པའི་ཚས་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱི་ཆེན་པོ་ནི།
རྒྱས་པ་བདན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།

1

གང་ཚེ་གོང་ཁྱིར་ལྷ་བྱའི་སདོ། བཅས་ཐུན་ཀྱིས་གསུངས་དེ་ཡི་ཚེ།
དགེ་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་དགེ་མཚན་ལས། དྲིས་པ་དེ་ཡིས་རབ་གསུངས་པ། 2

གོང་ཁྱིར་གསེར་ཅན་ཞེས་པ་ནི། རྩེ་བོ་མཐོ་ངེས་འོད་མདུང་།
དེར་ནི་མི་བདག་འོད་དང་ཐུན། གསེར་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་བར་གྱུར། 3

དེ་ཡི་དགའ་བ་མཚོག་དུ་ནི། རབ་དུ་རྒྱས་པ་དག་གི་གནས།
བྱ་ནི་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་དང་། བྱ་སོ་གསེར་འོད་དག་དུ་གྱུར། 4

དུས་ཀྱི་ལང་ཚོ་ལ་འཛོགས་ཤིང་། ལྷ་སའི་མེ་དོག་ཐུན་བྱས་མཛེས།
མཛེས་པ་དེ་མཛེས་དབྱིད་ཀྱི་ནི། ཡིད་འོང་དབྱིབས་ཅན་འཁྲི་ཤིང་བཞིན། 5

གཞོན་ལ་མཚན་བས་ཡོངས་འདྲིས་པ། རྩོན་པོ་འི་བྱ་གཞོན་འོད་ཐུན་ནི།
འདོད་པའི་སྦྱིང་པོ་ཞེས་པ་ཡིས། དེ་ལ་དལ་གྱིས་འདོད་པ་བསྟེན། 6

षडधिकशततमः पञ्चवः ।

विजिगीषव इव तरसा
दुःसहसंसाररिपुबलं हत्वा ।
आसादयन्ति धीराः
प्राज्यं सङ्घर्षसाम्राज्यम् ॥ १ ॥

यदा सूचं भगवता व्याख्यातं नगरोपमम् ।
ततोऽस्य कैतुकात् पृष्ठो भिक्षुभि स्तानभाषत ॥ २ ॥

अभूत् कनकवत्याख्या जिनस्वर्गप्रभा पुरौ ।
तस्या मासौन्नरपति र्युतिमान् कनकाभिधः ॥ ३ ॥

तस्य प्रवृद्धमानस्य प्रीत्यैकायतनं परम् ।
पुत्रः कनकवर्माभूत् सुता च कनकप्रभा ॥ ४ ॥

कालेन यौवनारूढा स्तनस्तवकशोभिनी ।
लतेव सा बभौ कान्ता वसन्तलतिकाकृतिः ॥ ५ ॥

बालप्रीत्या परिचित स्तां मन्त्रितनयो युवा ।
कामसाराभिधः स्वैर मकामयत कामुकः ॥ ६ ॥

མོ་དྲེག་དྲུས་སྤྱ་རབ་ཞུགས་ཤིང་། ཡང་ཚེ་ཅན་གྱི་བདན་འཕྲོག་ཚེ།
སྤྲེལ་དང་འགྲོགས་བྱུང་བ་ནི། ཡང་དག་གྱུ་བ་སྤྱ་ཡི་ལྷོགས་॥

7

བྱ་མོ་སྤྱོད་ཚུལ་ཉམས་པ་དག། ཤེས་ནས་ས་བདག་ཁིངས་ལྷན་ནི།
མི་བཟད་མྱ་ངན་ཁོ་བ་ཡི། ཤེས་ཉེས་དག་ལ་མཚུངས་པར་ཞུགས་॥

8

ཁིངས་པ་བསྟན་པ་ནམས་ལ་བསེད་ནམས་ཀྱིས།
མཚོད་འོས་རིགས་ནི་བྱ་མོས་དམན་པར་བྱུང་།
བསྐྱང་བྱ་མིན་པར་སྤོང་བའི་གཤོང་བཞིན་དུ།
སྐར་ཅིག་གིས་ནི་བྱ་མོས་རིགས་ཉམས་བྱེད་॥

9

དེ་ནས་ས་ཡི་བདག་པོའི་བཀའ། བྱ་མོ་སྤྱོད་པོའི་བྱ་དེ་ཡང་།
བཀའ་ནི་བྱེད་པ་ནམས་དག་གིས། སྤངས་ནས་གསེད་པའི་གནས་སྤྱ་ཁྲིར་॥10

དེ་ནས་སྤྱབས་ནི་ལྷ་བྱེད་པ། དེ་དག་སྤྱིང་ཇི་རྒྱས་པ་ཡི།
རྒྱལ་སྤྱས་ཀྱིས་ནི་རང་གོང་ལས། གྲོང་ཁྲིར་གཞན་པ་དག་དུ་ཁྲིར་॥

11

དེ་ནས་ས་བདག་བཙེ་མེད་ཅིང་། ཁྲིས་པས་དག་ནི་དག་པོ་བཞིན།
བྱ་ནི་ངོས་པར་རབ་བསྐྱང་དེ། མཐའ་འཁོབ་ནགས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་བྱས་॥

12

སྤྱིང་སྤྱོབས་རྒྱ་གཏོར་པས་བསྐྱང་དེ། འཇུག་འོགས་ནགས་ཚལ་སར་
འབྱས་ནས།
དགའ་བའི་སྤྱོད་ཚུལ་པརྟོ་ཅན། མི་མེད་གོང་ཁྲིར་མཛོས་པ་ཐོབ་॥

13

प्रवृत्ते पुष्पसमये धैर्य्यहारिणि यौवने ।
मृङ्गः प्रसङ्गसञ्चारौ मञ्जर्याः केन वार्य्यते ॥ ७ ॥

तनयां नष्टचरितां ज्ञात्वा मानौ महौपतिः ।
तुल्यं विवेश विषमं शोकक्रोधानलद्वयम् ॥ ८ ॥

कन्याविहीनानि कुलानि पुण्यैः
भवन्ति मान्यान्यभिमानभाजाम् ।
अयाच्ययाचैव सुखं क्षणेन
कुलं हि कन्या मलिनौकरोति ॥ ९ ॥

शासनादथ भूभर्तुः कन्या मन्त्रिसुतश्च सः ।
आकृष्य बध्यवसुधां नीतौ शासनकारिभिः ॥ १० ॥

याचमानौ परिचाणं तत स्तौ करुणाकुलः ।
राजपुत्रः स्वनगरान्निनाय नगरं परम् ॥ ११ ॥

ततः क्रुद्धः क्षितिपतिः पुत्रं शत्रु मिवोत्कटम् ।
निष्काश्य निष्कृप्य श्वक्रे प्रत्यन्तगहनातिथिम् ॥ १२ ॥

पित्रा निरस्तः सत्त्वाब्धि र्भ्रान्त्वा तीर्थवनावनौ ।
रम्योद्यानाजिनीकान्तं पुरं प्राप स निर्जनम् ॥ १३ ॥

དེར་ནི་སྤྱིང་མོ་གསེར་གྱི་འོད། རྩེ་པོ་དང་བལ་སྟོལ་བ་ནི།
གྲོང་ཁྱིམ་དག་གི་ལྷ་མོ་བཞིན། གཅིག་ཕུ་ཉིད་ནི་མཐོང་བར་གྱུར། 14

དེ་ཡི་ས་སྟོང་པའི་རྒྱ་དག་རྒྱུས། དེ་ཡི་མིང་པོར་ཡོངས་ཤེས་ནས།
མཇེལ་བས་མཆི་མའི་ཆར་འབེབས་ཤིང་། དེ་ལ་ལན་ནི་རབ་སྒྲུས་པ། 15

མིང་པོ་རྒྱ་གྲོ་རྒྱ་བཞེན་པའི། གནོད་སྤྱིན་ལྟོས་ཆེན་སྤྱིན་གྱིད་པ།
རྒྱལ་ཅུའི་གངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་འདི། རྩེ་པོ་མེད་པ་དག་དུ་བྱས། 16

འདི་བཟླག་སྒྲག་མ་ད་ལྟ་ནི། བདག་དང་སྟོན་པོའི་བྱ་དེ་ལྟེ།
ད་ནི་ཁྱེད་ཀྱི་དབྱང་པ་ཡི། ལྟོས་མཐུས་བདག་ཅག་སྟོབ་པ་ཉིད། 17

ཅས་པ་སྤྱིང་མོའི་ཆོག་ཐོས་ནས། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཡིས་མདའ་རྣམས་ཀྱིས།
གནོད་སྤྱིན་འཕྱང་བ་འོངས་པ་དག། གནོད་སྤྱིན་གཅིག་གི་ལྷག་མར་བྱས། 18

གནོད་སྤྱིན་གོ་ཏ་ར་ཞེས་པ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྤྱབས་པོང་ཞིང་།
འབང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་དེས། དེ་ཡི་རྒྱལ་བ་བཟླགས་པ་བྱས། 19

སྒྲར་ཡང་གྲོང་དེ་གྲོང་ཁྱིམ་བས། ཁེངས་ཤིང་འཛོལ་མེད་པ་ན།
སྤྱིང་མོའི་བདག་པོ་སྟོན་པོའི་བྱ། རྒྱལ་སྒྲུས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་པོར་བྱས། 20

ངོ་མཚར་དང་བཅས་བྱ་ཡི་མཐུ། ཉན་ན་དག་གིས་བཤད་ཐོས་ནས།
ས་ཡི་བདག་པོ་གསེར་གྱིས་ནི། སྤྱིང་ཡིག་དག་གིས་འབད་བས་པོས། 21

ददर्शैकाकिनीं तत्र भगिनीं कनकप्रभाम् ।
खिन्नां जनवियोगेन नगरस्येव देवताम् ॥ १४ ॥

सा आतरं परिज्ञाय प्रीत्या वाष्पाम्बुवर्षिणी ।
शून्यताकारणं तेन पृष्टा तं प्रत्यभाषत ॥ १५ ॥

आत निर्जनतां नीतं पुर मेतत् प्रहारिभिः ।
षष्टिसंख्यैर्महानागैर्यक्षैर्न्यग्रोधसंश्रयैः ॥ १६ ॥

संप्रत्यस्मिन् क्षये शेषावहं मन्त्रिसुतश्च सः ।
अधुना त्वद्भुजबलप्रभाव स्त्राणमेव नौ ॥ १७ ॥

इति श्वसुर्वचः श्रुत्वा राजपुत्रः समागतः ।
एकयक्षावशेषां तां चक्रे यक्षावलीं शरैः ॥ १८ ॥

स यक्षः कोटरो नाम तमेव शरणं गतः ।
प्रपन्नदासभावोऽस्य विदधे जयघोषणाम् ॥ १९ ॥

पुनः पौरैः समाक्रीर्णं पुरे तस्मिन्नविल्वम् ।
नृपं राजसुतश्चक्रे मन्त्रिहनुं स्वसुः पतिम् ॥ २० ॥

पुत्रप्रभावं माश्चर्य्यं श्रुत्वा चारैर्निवेदिम् ।
कनकः क्षापतिर्लेखप्रणयेनानिनाय तम् ॥ २१ ॥

ཡབ་ཀྱིས་ཅོད་པན་བཅོངས་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་ཚབ་གཟི་བཙུན་ལྷན་གྱུར་པ།
དབང་པོ་དབང་གྱུར་དེ་ཡིས་ས། སྤྱིང་བཞི་ལྷན་པ་དབང་དུ་བྱས། 22

འཁོར་བའི་བཞིན་དུ་དབྱ་ཡི་སྤེ། གང་གིས་ཀྱན་དུ་བཟླག་བྱས་པ།
དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་པོའི་གཞོན་ཅུ་དེར། ང་ཉིད་དེ་ཡི་དུས་ན་གྱུར་། 23

སྤྱིང་སྤོབས་མཛེས་ལྷན་དཔལ་ཚོས་སོང་གའི་བྲི་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིས་ནི་ཉེར་
བཞུགས་ཤིང་།

རྒྱལ་བྲིམས་གཙུག་ཏོར་དང་ལྷན་དབེན་པའི་རྒྱ་ཡིས་སའོན་པར་
དབང་བསྐྱར་དཔལ་ཐོབ་པ།

མི་བཟད་རྒྱ་ཆེ་སྤྱིད་པའི་ཉོན་མོངས་འཕྲེང་བ་རྒྱད་མར་གྱུར་པའི་
དབྱ་བཙོམ་ནས།

རབ་ཞི་ཐོབ་ཅིང་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བ་དག་གིས་སྤང་འདས་ས་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད། 24

གཞོད་སྤྱིན་དང་མཚུངས་ཉོན་མོངས་བཟླག་བྱས་ནས།

ཤིན་དུ་བྲི་མེད་གོང་ཁྲིར་ལྟ་བུ་ཡི།

ཟླ་ངན་འདའ་བ་འགའ་ཞིག་དག་གིས་ཐོབ།

ཅས་པ་གསུངས་ནས་བཙོམ་ལྷན་རྣམ་པར་གནས། 25

ཞེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་བཙུན་པ་
དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་གསེར་གྱི་གོ་ཆའི་རྟོགས་པ་བཙུན་པའི་

ཡལ་འདབ་སྤེ་བརྒྱ་ཙ་བླ་པའོ།

स बद्धमुकुटः पित्रा युवराजः प्रतापवान् ।
वशे वश्येन्द्रियश्चक्रे चतुर्द्वीपवतीं महौम् ॥ २२ ॥

श्रीमान् राजकुमारोऽसावहमेव तदाभवम् ।
संसारस्येव यश्चक्रे शत्रुवर्गस्य सङ्क्षयम् ॥ २३ ॥

उत्साहादुपविश्य सत्त्वरुचिरे सङ्घर्म्मसिंहासने
शौलोष्णीषवता विवेकसलिलप्राप्ताभिषेकश्रिया ।
हत्वा शत्रुपरम्परां पृथुभवक्लेशाबली मक्षयां
सा लब्धप्रशमेन विश्वजयिना निर्वाणभू भुज्यते ॥ २४ ॥

नगरोपमममलतरं
निर्व्वाणं यक्षसन्निभान् शत्रून् ।
क्लेशानाश्रयित्वाप्तं
कैश्चिद् भगवानुक्तेति विरराम ॥ २५ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
कनकवर्म्मावदानं षडधिकशततमः पञ्चवः ॥

ཡལ་འདབ་བརྒྱ་ཙ་བརྟན་པ།

བསོད་ནམས་རབ་འབར་བསམ་པ་བྱི་མེད་ནམས།

ཡོན་ཏན་ལ་ཆགས་ནས་ཡང་ནོར་ལ་མིན།

ནལ་འབྱོར་ལ་སྦྱོར་ཡོངས་སྦྱོར་དག་ལ་མིན།

རྟུལ་གྱི་ཆགས་བྲལ་ལ་དགའ་འདོད་ལ་མིན།

1

བསོད་ནམས་རི་བོ་བཅས་ལྷན་འདས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསོད་ནམས་མཐུ།

དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ལ་གྲས་པས། ཡ་མཚན་དག་སྦྱོང་གིས་བྱིས་གསུངས། 2

བ་རྒྱ་ཁ་སིར་རྒྱལ་པོ་ནི། ཚངས་བྱིན་དག་གིས་ས་བསྐྱུངས་ཆོ།

བྱིས་བདག་ཟས་ནི་གཙང་མ་དག། རོར་སྦྱོར་དང་ནི་མཚུངས་པ་བྱུང་། 3

གྲུ་མཚོར་འབྱོ་བས་རབ་བསྐྱབས་པ། རོར་བྱ་ཐུ་དྲིལ་ཚོགས་ནམས་ཀྱིས།

སྦྱོང་བ་དག་གི་དཔག་བསམ་གིང་། དེ་ཡི་བྱིས་ནི་ཡོངས་གང་གྱུར། 4

ནམ་ཞིག་རིན་ཅེན་གླིང་གཞན་ནས། ཡོངས་པ་དེ་ནི་ས་བདག་ལ།

སྦྱོས་ཐུ་ཐུ་དྲིལ་དོ་ཤལ་དག། བྱིར་ནས་བརྟ་བྱ་སོང་བར་གྱུར། 5

ས་བདག་སྦྱོན་དུ་ཡངས་བྱས་ནས། གྲས་པས་མཚོར་པ་དེ་ཡིས་ནི།

དཔལ་གྱི་ཆེ་དགའ་གོད་པ་བཞིན། གསལ་བའི་དོ་ཤལ་དེ་ལ་ཐུལ། 6

सत्ताधिकशततमः पल्लवः ।

गुणे स्पृहा न द्रविणे कदाचित्
योगेऽभियोगः प्रसभं न भोगे ।
पुण्योज्ज्वलानां विशदाशयानां
रजोविरागाभिरति न कामे ॥ १ ॥

पुण्यप्रभावं भगवान् पुण्यशील स्तथागतः ।
बभाषे भिक्षुभिः पृष्टः तत्पुण्यादरविस्मितैः ॥ २ ॥

वाराणस्यां महीं रात्रि ब्रह्मदत्ते प्रशासति ।
शुद्धोदनो गृहपति बभूव धनदोपमः ॥ ३ ॥

तस्यार्थिकल्यवृक्षस्य समुद्रगमनार्जितैः ।
मणिमौक्तिकसम्भारैः परिपूर्णं मभूद् गृहम् ॥ ४ ॥

रत्नद्वीपान्तरायातः स कदाचिन्महीपतिम् ।
द्रष्टुं ययौ समादाय मुक्ताहार मुपायनम् ॥ ५ ॥

प्रत्युद्गतेन प्रणयान्मानितः स महीभुजा ।
तारहारं ददौ तस्मै लीलाहासमिव श्रियः ॥ ६ ॥

འོད་ཟན་སྐྱད་པར་ཡང་དག་ཆགས། རྒྱ་སྐར་གྱི་ནི་ཚོགས་ལྟ་བུ།
ཡོན་ཏན་ཟན་པའི་དོ་ཤལ་གྱིས། ས་བདག་སྤྱིང་ནི་བརྒྱུང་བ་བྱས། 7

གནས་སྐབས་དེར་ནི་རྒྱལ་པོ་ཡི། བྱ་མོ་གཞིན་ཏུ་དབྱངས་ཅན་ས།
བ་གས་ཅན་གྱི་ནང་སོང་བས། ལེགས་ལྷན་ཚོགས་གི་ལེགས་བཤད་ཆེངས། 8

ན་བའི་བརྟན་ཙི་འདོད་པ་ཡི། ལེགས་བཤད་ཁྲིམ་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
སྤྱ་ཡོང་སྤྱ་གྱུརི་ནས་བ་ཅན། དེ་ཡི་རང་བཞིན་རང་ཁྲིམ་སོང་། 9

དེ་ནས་ཟས་དང་ཅི་དགའ་བཏང་། ལེགས་བཤད་ཀྱིས་ནི་བསམ་པ་ཤོགས།
གཉིད་ཀྱིས་དབུལ་བྱ་དེ་ཡིས་ནི། རང་གི་ཁྲིམ་བྱ་ལྟན་རིང་བསམས། 10

ཀྱི་མ་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་དེས། ལེགས་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱར་ཆེངས་པ།
གང་དེ་ཡོངས་སྤྱ་མ་སྤྱད་ཀྱང་། བརྟན་ཙི་དག་ནི་བྱིན་པ་བཞིན། 11

བདག་གིས་ལོ་དེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས། རིན་ཅན་ཚོགས་ནི་ཡངས་པ་དག།
ཐོབ་དེ་ལེགས་བཤད་རིན་ཅན་ནི། འགའ་ཞིག་ལས་ཀྱང་ཉིང་མ་བསྐྱབས། 12

འབད་པ་བརྒྱ་ཡིས་བསགས་པ་ཡི། རོ་སྤྱི་རིན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི།
དམ་པའི་ལམ་ནི་གསལ་བྱེད་པའི། ལེགས་བཤད་དེ་ལྟར་རིན་ཅན་ཡིན། 13

ཞེས་པ་བསམས་ནས་མི་བདག་གི། ཁང་བར་སྤྱིས་བྱ་རབ་བཏང་སྟེ།
ལེགས་བཤད་རྒྱལ་པོའི་བྱ་མོ་ལས། སྤོང་བ་པོ་མིན་དེ་ཡི་བསྐྱངས། 14

स रश्मिहृत्संसक्ततारकानिकरोपमः ।

भूमिभर्तुर्गुणौ हारश्चकार हृदयग्रहम् ॥ ७ ॥

अस्मिन्नवसरे राज्ञः सुता बालसरस्वती ।

सुभाषितं भव्यगिरा हर्म्योत्सङ्गता जगौ ॥ ८ ॥

सूक्तं गृहपतिः श्रुत्वा श्रवणामृतमौप्सितम् ।

पुलकाङ्कुरिताकारस्तन्मयः स्वगृहं ययौ ॥ ९ ॥

त्यक्ताहारविहारोऽथ सुभाषितकृताशयः ।

निद्रादरिद्रः स्वगृहे स चिरं समचिन्तयत् ॥ १० ॥

अहो नु राजपुत्र्या तद्गीतं साधु सुभाषितम् ।

अपर्यालोचितेनापि येनामृतमिवापितम् ॥ ११ ॥

मया द्वादशभिर्वर्षैर्विपुलो रत्नसञ्चयः ।

संप्राप्तः सूक्तरत्नान्तु न कुतश्चिदुपार्जितम् ॥ १२ ॥

रत्नैः किमशमगुरुभिः प्रयत्नशतसञ्चितैः ।

सन्मार्गालोकने रत्नं तद्विधन्तु सुभाषितम् ॥ १३ ॥

इति सञ्चिन्त्य पुरुषं विस्तृज्य नृपमन्दिरम् ।

स चक्रे राजदुहितुः सूक्तयाच्ञा मयाचकः ॥ १४ ॥

འཛུམ་པའི་བཞིན་ཐུན་དེས་སྦྱས་པ། ལེགས་བཤད་རིན་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།
དེ་ཡི་རིན་དང་མཚུངས་པའི་ནོར། གཤམ་དེ་རྒྱས་ན་སྦྱིན་པར་མཛད། 15

རི་སྒྲིབ་ལོ་ནི་བཅུ་གཉིས་སུ། བདེན་པའི་ངང་ཚུལ་དེ་ཡིས་ནི།
རིན་ཅེན་དམ་འི་ཚོགས་བསྐྱབས་པ། རིན་ཏུ་འོས་པ་དེ་སྦྱིན་མཛད། 16

ས་སྒྲོང་བུ་མོ་དག་གི་འཕྲིན། འདི་དག་པོ་ཉམས་བཤད་པ་ནི།
ཐོས་པས་བྱིས་བདག་གྲུས་བཅས་པས། རིན་ཅེན་ཐམས་ཅད་གྲངས་བྱས་ནས། 17

རང་ཉིད་གྲུལ་པོའི་བྱིས་སོང་ལྟེ། དེ་ལ་ཙ་ཡིས་ཅེ་དགའ་བྱིད།
དེ་ཚོ་ལེགས་བཤད་རིན་ཅེན་ཐོབ། དགའ་བས་ཡང་དག་ཡང་ཏུ་བཅོད། 18

གང་གང་བྱེད་མ་ནང་གི་བདེ་བ་དཔེ་མེད་ཅུང་ཟད་དག་དང་ནི།
གང་གང་སྒྲིང་སྒྲོབས་གྱིས་བསྐྱུན་ཡ་མཚན་རྒྱས་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲིང་བ་དང་།
གང་གང་སྒྲིབ་པ་རབ་ནི་དེ་མེད་རྒྱན་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་དག།
དེ་དེས་བསོད་ནམས་དཔག་བསམ་གྱིང་གི་འབྲས་བུ་སྦྱིན་ཅིང་རྒྱས་པའི་ཁར། 19

གྱུ་ཆེར་གྱུར་པའི་གཏེར་དེ་ཡིས། རིན་ཅེན་ཀྱན་གྱིས་ལེགས་བཤད་ནི།
གྲངས་པ་ཐོས་ནས་མི་ཡི་བདག། ཡ་མཚན་བཅས་པས་དེ་ལ་དྲིས། 20

ཅི་སྒྲིབ་རིན་ཅེན་རབ་བདང་ནས། ལེགས་བཤད་ཙམ་ནི་བྱིད་གྱིས་བརྒྱང་།
བུ་པོ་འདི་ཡི་ཚོག་དགའ། དྲང་པོ་བྱིད་ནི་ཡིད་ཆེས་ཐུན། 21

सा बभाषे स्मितमुखी सूक्तं मूल्येन लभ्यते ।
तस्यार्घतुल्यं द्रविणं दीयतां यदि शक्यते ॥ १५ ॥

यावद्वादशभिर्वर्षैस्तेन तद्रत्नसञ्चयः ।
विहितः सत्यशीलेन पण्यार्होऽसौ समर्प्यताम् ॥ १६ ॥

एतद् भूपालदुहितुः सन्देशं दूतभाषितम् ।
श्रुत्वा गृहपतिः सर्व्वं रत्नान्यादाय सादरः ॥ १७ ॥

स्वयं राजगृहं गत्वा दत्त्वास्यै तृणलोलया ।
सूक्तरत्नं तदादाय पपाठोत्कण्ठितो मुहुः ॥ १८ ॥

यद् यत्किञ्चित् सुखमनुपमं वाह्य माभ्यन्तरं वा
यो यः सत्त्वप्रसवविलसद्विस्मयः सिद्धियोगः ।
ये ये तृष्णाप्रशमविमलाः सन्ततानन्दलाभाः
पाकोत्सिक्तः समफलभरः पुण्यकल्पद्रुमस्य ॥ १९ ॥

त्रैदार्यनिधिना तेन सुरत्नेन सुभाषितम् ।
गृहीतं नृपतिः श्रुत्वा पप्रच्छ तं सविस्मयः ॥ २० ॥

रत्नानि कस्मादुत्सृज्य सूक्तमात्रं मिदं त्वया ।
गृहीतं बालिकावाक्ये सरलः प्रत्ययौ भवान् ॥ २१ ॥

ལེགས་བཤད་གྱི་ནི་ས་གནི་གང་། རོར་ནི་ཚོགས་ཆེན་དག་གིས་འཐོབ།
ཟས་དང་བུལ་ན་སྤྲ་ཞིག་གིས། ལེགས་བཤད་དག་ནི་བཟའ་བར་བྱས། 22

ཞེས་པ་ས་བདག་མཛའ་བ་ཡིས། བརྗོད་པ་ཁྲིམ་བདག་གིས་ཐོས་ནས།
ལེགས་བཤད་ཉིད་པ་ཆེན་པོ་ཡིས། ཆོས་པས་དེ་ལ་རབ་སྦྱས་པ། 23

གང་གིས་སྦྱུལ་བ་ཞིན་སྦྱིས་བྱ་ལ། ཆགས་སྒྲུང་དྲུག་ནི་སྦྱིད་བྱེད་པ།
རྒྱལ་པོ་འབད་བསྐྱེད་ས་ཉམས་པ་ཡི། རིན་ཆེན་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ། 24

ལེགས་བཤད་རོར་བུ་ལེགས་ལྷན་ནམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཁར་བདན་པའི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་བདགས་ཤིང་།

དམ་པའི་ལས་གྱི་སྒྲོན་མ་དང་མཚུངས་ཀྱི་མེད་རྒྱས་པའི་འོད་ཟེར་སྒྲོ་བྱེད་པ།
འཆོད་པ་ལས་ཐར་གསེར་བཟང་པོའི་པའི་གནས་ལ་རབ་སྦྱར་

གནས་པ་ཐོབ་པ་ཡི།

རིན་དེ་རོར་གྱི་སྒྲོ་བྱེད་རྒྱ་མཚོའི་སྒྲིར་གས་དང་ལྷན་ཀྱང་པའི་ཆ་ལའང་རྒྱུང་། 25

ཞེས་ཏེ་དབལ་ལྷན་ཁྲིམ་བདག་ནི། དགོ་ལ་བཙོན་ལྷན་སྤྱིར་ཐོས་ནས།
གསེར་གྱི་སྒྲིགས་བྱ་ལ་བྲིས་ཏེ། ལེགས་བཤད་ཕྱོགས་ནམས་དག་དུ་སྦྱིངས། 26

དེ་ཡི་ཆོན་ང་ཉིད་ནི། ཁྲིམ་བདག་ཟས་གཙང་ཅན་གྱུར་ཏེ།
ལེགས་བཤད་བསོད་ནམས་ཉེར་སྒྲོན་པའི། དོན་ལ་བདོག་ཀྱན་བདང་བས་གྱས། 27

དགོ་སྒྲོང་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ཡང་། ས་བདག་བྱ་མེ་དེར་གྱུར་ཏེ།
ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིས། འགྲོ་ཀྱན་དགོ་པའི་སྦྱོར་དུ་གསྐྱེད་ས། 28

पूर्णा सुभाषितैर्भूमिर्धनं कच्छ्रेण लभ्यते ।
न भक्तविरहे भुक्तं सूक्तं शक्तेन केनचित् ॥ २२ ॥

इति श्रुत्वा गृहपतिः स्नेहादुक्तं महीभुजा ।
सूक्तेन तेन महता सन्तुष्टस्तमभाषत ॥ २३ ॥

राजन् किं क्रियते रत्नैर्यत्नरक्षैर्विनाशिभिः ।
सर्पाणामिव यैः पुंसां रागद्वेषो विषोपमः ॥ २४ ॥

वैमल्योपचितां रुचिं रचयतः सन्मार्गदीपोपमां
भयानां हृदये सुभाषितमणेर्गर्दं गुणालम्बिनः ।
पाकोत्तीर्णसुवर्णसुन्दरपदप्राप्तप्रबन्धस्थितेः
मूल्यं सागरमेखला वसुमती पादांशकेऽप्यल्पकम् ॥ २५ ॥

इति श्रीमान् गृहपतिर्निगद्य कुशलोद्यतः ।
सुवर्णपत्रलिखितं सूक्तं दिक्षु न्यवेशयत् ॥ २६ ॥

शुद्धोदनो गृहपतिः सोऽहमेव तदाभवम् ।
सूक्तेः पुण्योपदेशार्थं सर्व्वस्वेनापि सादरः ॥ २७ ॥

शारिपुत्रोऽप्ययं भिक्षुः सा भूपतिसुताभवत् ।
इत्युवाचाखिलजगत्कुशलाय तथागतः ॥ २८ ॥

དག་པའི་པརྫོ་ཅན་ནི་ཙུ་བ་བཅུགས་ནས་རབ་སྐྱེད་དང་པོའི་རྒྱ།
 ལྷ་ཚོགས་སྤྱན་ཚོགས་གསར་བ་གསར་པའི་འབྲི་ཤིང་རབ་སྐྱེད་སྐྱེད་ཚལ་ས།
 སྤྱིད་པའི་གདུང་བ་རབ་དུ་ནི་བྱེད་ཁ་བའི་འཇུག་ལྷན་གང་གའི་རྒྱན།
 དམ་པའི་ལམ་མཚོག་གསལ་བར་བྱེད་མཁས་སྤང་བ་དག་ནི་བསོད་ནམས་ཉིད།

ཅེས་པ་དག་པའི་དབང་པོས་བྱས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བརྗོད་
 པ་དཔག་བསམ་གྱི་འབྲི་ཤིང་ལས་ཟས་གཙང་མའི་དོགས་པ་
 བརྗོད་པའི་ཡལ་འདབ་ཐེ་བརྒྱ་ཅུ་ཙུམ་པའོ།

आद्यः स्कन्दः कुशलनलिनीमूलबन्धप्रसूतेः
नानासम्पन्नवनवलतासम्भवोद्यानभूमिः ।
तृष्णातापप्रशमनहिमस्मेरगङ्गाप्रवाहः
सन्मार्गाग्रप्रकटनपटुः पुण्यमेव प्रकाशः ॥ २६ ॥

इति श्लेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
शुद्धोदनावदानं सप्तोत्तरशततमः पञ्चवः ॥ ० ॥

INTRODUCTION.

BY

SOMENDRA.

ཀྱུལ་བའི་དབང་པོས་བསྐྱབས་པ་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་དག་གི་ཆོགས།
མཆོད་རྟེན་བྱས་སུ་གསེར་གྱི་རི་མོ་འི་ཕུག་གི་ཁང་པར་ནི།
སངས་རྒྱལ་རྟོགས་བཞེད་ནས་མང་མད་བྱང་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་འདི།
མིག་གི་བདུན་ཅི་རབ་སྦྱེད་ཡི་གའི་རང་བཞིན་དག་ཏུ་འབྱུངས། 1

ལེགས་བྱས་ཀྱིས་གང་བཀྲ་བའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཏུ་དཔ་བ་
ནས་ས་ནི་དག་བའི་སྤྲ།
བྱད་པར་གྱིས་ནི་བཀྲ་བར་བཀོད་ཅིང་དགའ་བའི་རྟོགས་

བཞེད་འབྲིང་བ་གཟུགས་ཅན་དག།
སྟོང་བྲག་ནས་གསལ་བསོད་ནས་ས་རབ་སྐྱར་འབར་བ་
དེ་ཉིད་དག་བའི་དབང་པོ་ཡིས།

བསྐལ་བའི་བར་ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་བྲལ་འབྱུགས་པར་ས་གྱུར་
ཞིག་ཅེས་གསལ་བར་བཀོད། 2

དེ་མིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད། བརྒྱ་ཅ་བདུན་པོ་འདི་དག་བྱས།
བཀྲ་གིས་བྱངས་ནི་རྟོགས་པ་ལ། གཅིག་ནི་རབ་ཏུ་འབད་བས་བྱ། 3

དེ་ནས་ཁྱེད་དབང་ཞེས་པ་དེ་ཡི་བྱ།

མིང་གཞན་ནུ་ཀོ་ཞེས་བཞེད་སྟེན་དངགས་མཁན།

ཀྱུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་བྱ་ཆེ་སྤྱད་བ་འདིར།

རྟོགས་པ་བཞེད་པ་ལྟག་མ་སྟོང་བྱེད་གྱུར། 4

अष्टोत्तरशततमः पक्षवः ।

उपक्रमः ।

एषा जिनेन्द्रविहितोरुविहारवर्य-
चैत्याङ्गने कनकचित्रगुहागृहेषु ।
चित्रामृतप्रचितलेख्यमयी बभूव
बुद्धावदानविविधाद्भुतकल्पवल्ली ॥ १ ॥

सैवेयं कुशलाय पूर्णसुकृते चित्ते विहारे सताम्
श्लेमेन्द्रेण विशेषचित्ररचनारम्यावदानावली ।
आकल्पप्रतिमासहस्रविकसत्पुण्यप्रबन्धोज्ज्वला
माभूत्तद्विरहाकुलं जगदिति व्यक्तं प्रतिष्ठापिता ॥ २ ॥

सप्तोत्तरशत मेतत् तेन कृतं बोधिसत्त्वचरितानाम् ।
मङ्गलसंख्यापूरण मेकं कार्यं प्रयत्नेन ॥ ३ ॥

सोमेन्द्रनामा तनयोऽथ तस्य
कवि निरुद्धापरनामधेयः ।
अस्मिन् जिनोदारकथाप्रबन्धे
संपूरयिष्यत्यवदानशेषम् ॥ ४ ॥

འཚམས་སྦྱོར་གཏོང་ལ་ཡི་བྱ་བའི་སྐྱོ་ཚོགས་ནམ་པ་མཆོག་དུ་ཡང་དག་འབྲེལ།
 ཅི་ཡང་རབ་དུ་དང་བ་རྒྱས་པ་ཀེ་རི་མཆོས་མའི་འབྲས་པ་ཡིན་དུ་མཉམ།
 རོ་ཡི་གཏོར་གྱུར་གང་གིས་འཁྱོག་ཆོག་གཡོ་ལྷན་ཀ་ཏེ་ཏེ་མའི་མིག་གིས་ཟེར།
 ཡོངས་འདྲིས་ན་པའི་བར་དུ་འབྱོགས་ལྷན་ལེགས་པ་གད་ཚུ་གཏོར་དེ་ནི་

ཕྱག་བྱར་འོས། 5

གང་གིས་ཨོ་ཡིག་དག་ལས་བྱ་བྱ་ཁོ་ན་མཆོག་དུ་བསྐྱབས་ཀྱིས་གཞན་མ་ཡིན།
 གང་གི་ཁ་ནས་སྤྱི་ལོ་ཆོག་ནི་གསལ་བ་ནས་ཡང་ངེས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་།
 ཁྱོ་བ་འབར་བས་བཞིན་ནི་པདོ་ག་བལ་མི་སྤྱན་རིག་བྱེད་གཏོར་གྱུར་དེ་དག་གིས།
 དག་པོ་འི་གཏོར་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ཆེ་གཏོར་གྱི་སྤྱན་དང་གས་དག་ནི་ཆེ་ལྷན་བཟོད།

6

དགོ་དབང་ཞེས་པའི་སྤྱན་དང་གས་མཁན་གྱི་རྟོགས་བཟོད་དཔག་

བསམ་འཁྲི་ཤིང་འདི་བྱས་ནས།

ད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལས་འདི་དག་སྟོ་བྱོས་ནོར་ལྷན་སྟོ་ཡིས་འཛོད།

རྒྱལ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོགས་བྱེད་བསྐྱབས་ལས་བདག་གིས་བཟོད་

ནམས་གང་ཞིག་ཉིད་བསྐྱབས་པ།

དེ་ཡིས་སྟོ་བོ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་དག་ལ་དག་དུ་བཙོན་གྱུར་ཅིག། 7

འཁོར་བས་ཆེ་བར་ཡོངས་སུ་ངལ་ཞིང་འདོད་པའི་ཆང་གིས་

ཁྱོས་བ་ཉིད་འཛོན་ལ།

གཏི་མུག་རྒྱས་པའི་སྤྱན་པ་དག་གིས་མིག་རྩམ་ཉལ་ཞིང་དྲན་པ་ཉམས་པ་ཡི།

बन्धः केरलकामिनौकुचभराकारः परं संहतः
 काञ्जौकान्तकपोलकोमलतरः कोऽपि प्रसादोदयः ।
 कार्णाटीनयनच्छटापरिचिता कर्णान्तरासङ्गिनी
 भङ्गि र्यस्य तरङ्गिणी रसनिधे र्वन्द्यः स स्रुक्तोदधिः ॥ ५ ॥

कारात् कुटिलत्वमेव परमं यैः शिक्षितं लौलया
 यस्य स्वस्तिपदं कदाचिदपि न स्पष्टं मुखान्निर्गतम् ।
 क्रोधाध्माततया विवर्णवदना स्तौब्रापराधोपमम्
 ते विद्यानिधयः कथं पृथुकथं काव्यं क्षमन्ते खलाः ॥ ६ ॥

कृत्वेमा भवदानकल्पलतिकां क्षेमेन्द्रनामा कविः
 सङ्घर्म्मप्रणिधान मेतदधुना धत्ते धिया धौधनः ।
 पुण्यं यत् समुपार्जितं जिनगुणाख्यानप्रबन्धान्मया
 भूयात्तेन समस्तसत्त्वकुशले नित्योद्यतोऽयं जनः ॥ ७ ॥

संसारोरुपरिश्रमस्य दधतः कामासवक्षौवता-
 रोहं मोहतमो निमौलितदृशः सुप्तस्य लुप्तस्मृतेः ।

འགྲོ་བ་རབ་རྩེ་རྟོགས་པར་བསྐྱབ་ལ་ཆས་ཤིང་སྤྱོད་ནས་ས་མ་ལུས་
འཛིན་སྤྱོད་པ།

འོད་དང་ལྷན་པའི་བཅོས་ལྷན་སངས་ཀྱིས་རབ་རྩེ་སང་པ་ཉིད་ལ་དག་རྩེ་བཞུགས། 8

ཀུན་དགའི་གཉིད་གྱུར་ལན་གཤམ་མིན་པར་གྱུ་རེ་ཡིད་ཅན་ལ།

ལེགས་པ་གད་འོད་ཀྱི་པའི་པ་ཀུན་གྱི་ཉི་པར་བཅུན་པ་སྐྱབ།

འི་མེད་རང་རིག་ཏུ་གཏོར་དག་གི་རྒྱ་བ་དགོ་བའི་དབང་།

གྲགས་པ་གསལ་བ་སྤྱོད་ཤིང་ཡབ་ལ་བདག་ནི་སྤྱག་འཆལ་ཡོ།

9

ཀྱལ་བའི་རྟོགས་པ་བཞུགས་པ་དག་ཤིང་རྟོག་ནི་སྤྱན་པའི་གཏོར།

སྐྱལ་ཤིང་བཞུགས་ནས་སྤྱག་པ་དགོ་བའི་མེད་རང་སྤྱོད་པ་འདྲི།

སྐྱལ་ལེགས་བྱས་ལྷན་པ་བཀའ་ནི་རབ་རྩེ་སྤྱོད་པ་མཛད་པས།

ཡོངས་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་རྩེ་བདག་ལ་སྐལ་བའི་ཆ་གསལ་མཛད།

10

གང་ཞིག་སྤྱག་རྩེ་ཀྱལ་བའི་རྟོགས་པ་ཞུགས་དང་།

གསེར་གྱི་གཞུགས་པ་ལྷན་པར་རྩེ་ཀྱས་པར་གྱུར།

མིག་གི་བུད་ཅི་བཀྲ་བའི་རི་མོ་ཆགས།

དེ་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་རྩེ་ཀྱས་ཀྱིས་འདེམ།

11

དབྱངས་ཅན་མིར་གྱིས་ནས་པར་བཀྲ་བ་ཡི།

རྟོགས་པ་བཞུགས་པ་ཡི་གཤི་རིས་པས་བྱིས།

གང་འདྲི་བཞུགས་སང་བཞུགས་གཙུག་ལག་ཁང་།

དོན་ཅིན་དམ་པ་དག་འཤིང་ཡབ་ཀྱིས་བསྐྱབས།

12

सन्नद्धं जगतः प्रबोधनविधौ निःशेषदोषापहम्
भास्वन्तं भगवन्तमेव सततं बुद्धं प्रबुद्धं नमः ॥ ८ ॥

आनन्दबन्धु मसकत् पृथुमानसानाम्
मृक्तांशुभिर्विहितसर्वसुखोपदेशम् ।
श्लेमेन्द्र मुज्ज्वलनिजाभिजनाब्धिचन्द्रम्
कीर्त्तिप्रकाशजनकं जनकं नमामि ॥ ९ ॥

वाक्पाकपावनविधानजिनावदान-
निर्माणापुण्यकलनाकुशलाभियोगे ।
अस्मिन् कृतः सुकृतिना दिशता नियोगं
सम्पूरणाय गुरुणा मम संविभागः ॥ १० ॥

येषां सुवर्णप्रतिभाप्रदान-
जिनावदानान्यभवन् गुहासु ।
संसक्तनेत्रामृतचिञ्चिञ्चाः
कालेन ते तेऽपि गता विहाराः ॥ ११ ॥

सरस्वतीतूलिकया विचित्र-
वर्णक्रमैः सङ्कलितावदानः ।
तातेन योऽयं विहितो महार्थः
सन्नन्दनः पुण्यमयो विहारः ॥ १२ ॥

ལྷོགས་སྤྱུ་པོ་དེ་འཕྲུང་བ་རབ་བཞེད་པའི།
 གཞུགས་བརྟན་ཚོགས་ནི་བདན་པ་རབ་ཆགས་པ།
 དེ་ནི་ཆུ་དང་མེས་བསྐྱེད་ཉིང་འཛེ་ཡི།
 ཏུ་བཞི་འཛིག་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།

13

དེ་ལ་དོགས་བརྩོད་གཅིག་གི་གཞུགས་བརྟན་འདི།
 མི་ཟད་བསོད་ནམས་ལ་ཆགས་བདག་ཀྱང་འགོད།
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་གནས་ཆེས་འབྲང་བ།
 ཤིན་ཏུ་ཆུང་ཡང་འབད་མེད་ཆེན་པོར་གྱུར།

14

ཐོས་པའི་སྒྲོགས་ཀྱིས་བདུང་བྱའི་བདུད་ཅི་སྟན་པ་དག་གི་གྱུར།
 དེ་བཟང་ཁང་པ་བཞིན་གྱི་བསྐྱོའི་གནས་སྤྱུ་སྒྲོགས་བྱེད་པ།
 བྱང་བའི་ན་ཆུང་དང་མཚུངས་ཡབ་ཀྱི་སྐད་ལ་བདུད་ནས་ནི།
 ཉིན་ངག་གྱུ་ཆེད་ཀྱང་པར་སྟགས་བདག་གིས་རྫོགས་པར་བྱས།

15

न तस्य नाशोऽस्ति युगक्षयेऽपि
जलानलोक्तासपरिह्वेन ।
दिक्षु प्रतिष्ठापितपुष्पपाली-
स्थिरप्रसक्तप्रतिमागणस्य ॥ १३ ॥

तस्मिन् मयाप्यक्षयपुण्यलोभा-
देकावदानप्रतिमार्पितेयम् ।
महात्मनां प्रौढपदानुसारी
स्वल्पोऽप्ययत्नेन महत्त्व मेति ॥ १४ ॥

माधुर्य्यधुर्य्यं ममृतं श्रुतिपात्रपेय-
मामोदसद्ग-मुखपद्मपदे ध्वनन्तीम् ।
मृङ्गाङ्गनामिव पितुः प्रणिपत्य वाणीं
सम्पूरयामि पृथुकाव्यविशेषशेषम् ॥ १५ ॥

ཡལ་འདབ་བསྐྱམ་ཅུ་ཙ་བརྒྱད་པ།

མཛེས་མ་གསར་དུ་འགྲོགས་པའི་དགའ་སྟོན་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་

མཐུ་ལྷན་དཔལ་དང་ནི།

དར་བབ་རྒྱན་གྱི་ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོན་བ་ལྷ་བས་ཅུ་ཡི་ཅེ་དགའ་བཏང་བས་ནས།

གྲུ་བཅས་གང་དག་བཅེ་བས་གཞན་གྱི་སྟོག་ནི་བསྐྱབ་པར་

བསྐྱབ་ལ་རང་གི་ལུས།

ཆོལ་མེད་སྒྲིན་པར་བྱེད་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་བདག་ཅག་བྱུག་འཆལ་ལོ། 1

དཔལ་ལྷན་རིག་པ་འཛོམ་པའི་དབང་། སྒྲིན་གྱི་དོག་ནི་སྒྲིན་བཞིན་དུ།

སྟོང་བའི་གདུང་བ་འགྲོག་པ་དག། བྱོང་ཁྲིར་གསེར་དུ་བྱུང་བར་བྱུར། 2

གང་གི་དཔག་བསམ་གིང་ལས་འབྱུངས། དག་དུ་གསར་པ་གསར་པའི་དཔལ།

གྲགས་པའི་མེ་དོག་བསོད་ནམས་ཀྱི། དེ་བཟང་རྒྱས་པ་ནམ་པར་མཛེས། 3

ཅུ་གཏོར་ལ་ནི་ལྷ་བ་བཞིན། སྒྲིན་གྱི་བཞེན་པ་དེ་ཡི་སྤྲུམ།

ཤིན་དུ་ལྷག་པའི་བསོད་ནམས་ནམས། གསར་དུ་ཚོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱུར། 4

དམ་པའི་སྒྲེ་པོ་ལགས་བྱས་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷན་པ་དུལ་བ་དང་།

འབྱོར་པ་ལྷན་པ་གཏོང་བས་བཞིན། དེ་ནི་སྤྲུམ་པོ་དེ་ཡིས་མཛེས། 5

དེ་ཡིས་བྱུ་ལ་དཔག་བསམ་གིང་། རྒྱལ་སྤྱི་དེ་དང་བཅས་བཏང་ནས།

དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་དུ་ཞི་བའི་གནས། མ་ལ་ཡར་ནི་དབེན་པར་སོང་། 6

ཡབ་ནི་བཅུན་མོ་དང་འགྲོགས་ཏེ། དཔལ་བཏང་དཀའ་ཐུབ་ནགས་སོང་ཙོ།

སྒྲིན་གྱི་བཞེན་པ་འབྱོར་པ་དག། ཐོབ་པ་ཡིས་ནི་རབ་བསམས་པ། 7

कान्तां नूतनसङ्गमोत्सववतीं दिव्यप्रभावां श्रियम्
 तारुण्याभरणोपभोगलहरीं त्यक्त्वा तृणक्रीडया ।
 प्राणचाणविधौ परस्य कृपया कुर्वन्ति ये सादराः
 निर्व्याजं निजदेहदान मचला स्तानेव वन्दामहे ॥ १ ॥

बभूव काञ्चनपुरे श्रीमान् विद्याधरेश्वरः ।
 जौमूतकेतु जौमूत इव तापहरोऽर्थिनाम् ॥ २ ॥

यस्य कल्पद्रुमोद्भूताः सदा नवनवाः श्रियः ।
 चकाशिरे यशःपुष्पाः पुण्यसौरभनिर्भराः ॥ ३ ॥

जौमूतवाहन स्तस्य पुत्रश्चन्द्र इवोदधेः ।
 अभूदत्युग्रपुण्यानां प्रत्यग्र इव सञ्चयः ॥ ४ ॥

गुणवान् विनयेनेव त्यागेनेव विभूतिमान् ।
 स बभौ तेन पुत्रेण सुकृतेनेव सज्जनः ॥ ५ ॥

कल्पद्रुमं ससाम्राज्यं पुत्राय प्रतिपाद्य सः ।
 तपसे शान्तिनिलयं मलयं प्रययौ नृपः ॥ ६ ॥

जायासखे श्रियं त्यक्त्वा याते ताते तपोवनम् ।
 जौमूतवाहनः प्राप्तविभवः समचिन्तयत् ॥ ७ ॥

སྒྲུ་མ་བཅྱེན་པ་དང་བུལ་བ། བདག་ལ་དཔལ་ནི་བདེ་མེད་གྲུང་།
མིག་གིས་དམན་པ་དག་ལ་ནི། རི་བོ་འི་གནས་དག་འབྲས་མེད་བཞིན། 8

ཡབ་ཀྱི་ཞབས་ལ་གདུགས་ཚེ་སྤོང་མེད་འོད་ཀྱི་འཕྱིང་བ་ཡིས།
ནམ་པར་མཛེས་པའི་ཅོད་པན་དང་ཐུན་དེ་ཡི་བཀའ་ཉན་པའི།
ན་བྱུག་གིས་བརྒྱན་དཔལ་ནི་རི་རྩེར་བདག་ལ་སྤྱོན་གྲུང་པ།
ད་ལྟ་འཁོར་ལོ་སྦྱར་བའི་འཕྱོར་པ་དག་ལ་དེ་རྩ་མེད། 9

ཅེས་བསམས་དེ་ཡི་འཛིག་དེན་ནི། ཀྱུན་ལ་བར་སྤྱད་རང་ཉིད་ཀྱིས།
དཔག་བསམ་རྒྱུ་འབྱུང་ག་མེད་གྱི་ཆར། འབེབས་པ་དག་ཏུ་བཅུར་བྱས་ནས། 10

གྲུལ་སྤྱིད་ཆེན་པོར་བ་བཏང་སྟེ། ཡབ་ཀྱི་བསྟོན་གནས་དག་ཏུ་སོང་།
འཛིག་དེན་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་པོ་ཡི། དབང་བྱུགས་སེམས་ཡངས་ནམས་ལ་ཙུ། 11

གྲུལ་སྤྱིད་ཆེན་པོར་བཏང་ནས་དེ། མ་ལ་ཡ་ཡི་རིང་སོང་ཚེ།
དཔག་བསམ་སྤྱོན་པས་ས་གཞི་ནི། གསེར་གྱི་ཡོངས་བཀའ་མཁའ་ལ་སོང་། 12

སྤྱོད་གྱི་བཞེན་པས་རི་བོ་ནི། དཔལ་གྱི་དུམ་བུས་བརྒྱན་པར་བྱིན།
པ་མའི་ཞབས་པད་བཅྱེན་པ་ཡི། འབྲལ་བའི་གདུང་བ་རབ་ཏུ་བཏང་། 13

སྐབས་དེར་ཙན་དན་འཁྲི་གིང་རྒྱུང་གཞོན་གྱིས།
བསྐྱོད་ཅིང་ཤུགས་རིང་གྲུལ་བ་བཅྱེན་ནམས་ལ།

गुरुसेवावियुक्तस्य मम निःसुखतां गता ।
इयं श्री नैचहौनस्य चिचशालेव निष्फला ॥ ८ ॥

तातस्य पादपतने नखरश्मिमाला-
विभ्राजमानमुकुटस्य यथा पुराभूत् ।
तच्छासनश्रवणकुण्डलमण्डितस्य
नो चक्रवर्त्तिविभवेऽद्य तथा मम श्रीः ॥ ९ ॥

इति संचिन्त्य स निजं कृत्वा कनकवर्षिणम् ।
सर्वलोकोपकाराय सन्नद्धं कल्पपादपम् ॥ १० ॥

प्राज्यं साम्राज्यं मुत्सृज्य प्रययौ पितुराश्रमम् ।
चैलोक्यसारं मैश्रय्यं तृणं विपुलचेतसाम् ॥ ११ ॥

तस्मिन् साम्राज्यं मुत्सृज्य प्रयाते मलयाचलम् ।
हेम्ना कल्पद्रुमः पृथ्वीं परिपूर्य दिवं ययौ ॥ १२ ॥

जीमूतवाहनः प्राप्य गिरिं श्रीखण्डमण्डनम् ।
वियोगतापं तत्याज पित्रोः पादाब्जसेवया ॥ १३ ॥

अत्रान्तरे चन्दनवस्त्रगौणां
दिदेश बालानिललोहितानाम् ।

འདོད་པའི་བྲོགས་པོར་གྱུར་བ་དབྱིད་ཀྱིས་ནི།
མངོན་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་རབ་དུ་བསྟན།

14

ཁྱོད་གྲལ་འདོད་ལྡན་མ་ཡི་མི་མཐུན་བྲོགས།
ཞོ་བྲོགས་རྒྱུད་ནི་ཡང་ཡང་རབ་དུ་ལང་།
འགྲོལ་བྱལ་སྤྲད་ཉ་ཡི་བྱལ་མཚན་གྱིས།
རྒྱུད་གི་མཚན་ནི་འཕྲལ་ལ་རབ་སྤྲར་བཞིན།

15

ཀླང་དུག་དབྱིལ་འཁོར་དག་གིས་མ་སྤྲས་པ།
སྤྲལ་པོས་བྱས་པས་མྱི་བ་ཉིད་གྱུར་བའི།
ཅ་ཉའི་ཤིང་གིས་མི་བྱེད་བྱག་བྱ་བཅེངས།
ལང་ཚོ་ཅན་ལ་མངོན་འདོད་བསྟན་བ་བྱས།

16

དབྱིད་ཀྱི་དབལ་མོ་དག་གི་ན་བའི་བྱན།
རི་བོ་འི་ངོས་ལ་བྱ་ངན་མེད་པ་མཛོས།
གྲོང་ཁྱེར་མ་ཡི་ཀླང་པས་རབ་བསྟུན་པས།
ཡལ་འདབ་གསར་པ་དག་ལ་ཚོན་འཕོས་བཞིན།

17

མཛོས་མའི་ཁ་ཡི་ཆང་གི་དགའ་ལྡན་པ།
འདོད་པའི་ཐབས་ནི་སྤལ་ལྡན་གདག་ཉིད་ལ།
ཞེས་དེ་བ་ཀྱལ་ཤིང་མེ་དོག་གི།
ཟོལ་གྱིས་དགའ་ཞིང་འཇུག་པའི་དཔལ་སྤྲེས་བཞིན།

18

उच्छासिनीना मभिलाषदीक्षां
जृम्भाजुषां कामसुहृदसन्तः ॥ १४ ॥

अदक्षिणः प्रोषितकामिनौनां
ववौ मुहुर्दक्षिणमातरिश्वा ।
जगज्जयायेव भूषध्वजेन
वायव्यमस्त्रं सहसा प्रयुक्तम् ॥ १५ ॥

आसूत्रनैः षट्पदमण्डलानां
घनप्रसूनैर्गुरुतां प्रयाताः ।
चूतद्रुमाश्चक्रु रभिनमुद्रा-
बन्धेन यूना मभिलाषदीक्षाम् ॥ १६ ॥

वसन्तलक्ष्मीश्रवणावतंसा-
श्चकाशिरे शैलतटेशोकाः ।
पादप्रहारैरिव नागरीणां
संक्रान्तरागा नवपल्लवेषु ॥ १७ ॥

धन्यस्य कान्तावदनासवेन
ममैव रम्यः स्मरदोहदोऽयम् ।
इतीव जाता वकुलद्रुमस्य
हर्षस्मितश्रीः कुसुमच्छलेन ॥ १८ ॥

ཁྱེད་མ་ཐུན་མ་ནས་ཁྱེད་པ་རབ་བཏང་ཞིང་།

མི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ནས་ཀྱང་པ་རབ་བཏུད་དེ།

མཛེེ་པོ་དག་ལ་དང་བར་བྱེད་མཐོང་ནས།

མི་ཏྲོག་པ་ར་མེ་ཏྲོག་གིས་ཤོད་བཞིན་ཡོད།

19

གེ་སར་རྒྱས་པའི་ཁྱད་བཞེན་པ་ལ་ཤེད།

འབྱེད་བ་མཛོས་པ་དཔྱིད་ཀྱི་སྒྲིལ་གྱི་ཡིས།

ཁྱེད་མ་ཐུན་མ་ཡི་ཁྱེད་པ་སྒྲིལ་པོ་ལ།

བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་བཞེན་སྒྲིལ་མེ་ཏྲོག་འབྱེད་བ་བཞིན།

20

ན་བར་སྐྱེད་སྐྱོགས་ཁྱེད་བྱུག་བྱེད་མེ་ཡིས།

རིག་ལས་ཤི་རི་པ་ས་མིག་ཀ་རྟེ་ཀར།

སྐྱེད་བེས་ར་དུལ་ཆོགས་རྒྱས་པ་ཡིས།

མེ་ཏྲོག་འབྱེད་བཞེན་དཔལ་གྱི་དགའ་ཆར་པལ།

21

བྱང་བའི་ན་ཆུང་ནས་འཕྱུལ་ལོངས་སྒྱེད་ཐུན།

སྒྲིལ་ཅིས་སྒྱེད་ཤིང་ནས་བར་འབྱུལ་དུས་དེར།

མི་ཏྲོག་རབ་རྒྱས་འབྱེད་ཤིང་ཆལ་གྱི་གཞིར།

རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་འི་སྐས་ནི་ནས་བར་རྒྱ།

22

དེས་དེར་གསེར་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ནི།

བྱུག་པས་རབ་དུ་གནས་བྱས་རིན་ཅེན་གཞུགས།

मानं समुत्सृज्य विहाय मौनं
पादप्रणामेन मनस्विनीभिः ।
प्रसाद्यमानं दयितं विलोक्य
जहास पुष्पैरिव सिन्धुवारः ॥ १९ ॥

वसन्तसिंहस्य पलाशपाली
बभौ स्फुरत्केशरभारभाजः ।
मनस्विनीमानगजावघात-
रक्ता च सिक्ता नखरावलीव ॥ २० ॥

कर्णं कणत्कोकिलकामिनीभिः
स्पर्शं शिरीषैर्दृशि कर्णिकारैः ।
घ्राणे सरत्केशररेणुपूरै-
र्ववर्ष हर्षं कुसुमोत्करश्रीः ॥ २१ ॥

तस्मिन् मधुक्षीवविघूर्णमान-
मृङ्गाङ्गनाविभ्रमभोगकाले ।
उत्फुल्लवल्लीषु वनस्थलौघु
चचार विद्याधरराजसूनुः ॥ २२ ॥

स तच्च हेमप्रतिबद्धधाम्नि
सिद्धप्रतिष्ठापितरत्नमूर्तिम् ।

གྲོ་རི་མཆོད་ནས་རྒྱུད་མང་མྱུ་ལེན་པའི།
ཟླ་བ་གསར་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་ལོ་མཐོང་།

23

ཡིད་སྤྲུབ་ས་འཆོ་སྤྲད་གྲོ་རི་མཆོས་པ་ཡི།
སྤྱབ་བྱེད་ལ་ནི་རབ་དུ་གནས་བྱས་པ།
འདོད་པའི་ཆུང་མ་གཞན་བཞིན་དེ་མཐོང་ནས།
སྤྱིན་གྱི་བཞེན་པ་ཡ་མཚན་གྱི་མེར་གུར།

24

དེ་ནས་རི་དགས་ཐིག་ཡངས་ངོ་ཚ་ཡིས།
དྲུད་པས་མྱུ་མཐར་རྒྱུད་མང་པང་པ་ནས།
དལ་གྱིས་པབ་པས་ཐིག་འཛིན་གྲུལ་པོ་འི་བྱ།
མངའ་བཞག་འདོད་པ་དག་དང་མཚུངས་པ་མཐོང་།

25

ཐིག་ཐེར་མཛོས་པའི་རྒྱན་ལྷན་མཛོན་འདོད་དེས།
པན་ཚུན་ལྟ་བར་བྱེད་པའི་ནམ་འབྲུལ་གྱིས།
ཡིད་ནི་ཉེ་བར་མཚམས་སྤྱོད་པོ་ཉ་བཞིན།
དེ་དག་བར་དུ་འགྲོ་དང་འོང་བ་བྱས།

26

གསར་མཐོང་ལ་ཡང་སྤྱོགས་སྤྱུ་ལྷུང་བཅས་པ།
འདོད་པ་པད་མཚོ་འི་ངང་པའི་གྲུལ་མེ་དེས།
སྤྱི་བ་གཞན་དུ་གྲོམས་པའི་རོ་ལས་བཞིན།
དེ་ཡི་ཡིད་མཚོ་ཆེ་ཞིང་དངས་པར་ཞུགས།

27

अभ्यर्च्य गौरी मुपवीणयन्तीं
ददर्श कन्यां कलिका मिवेन्दोः ॥ २३ ॥

गौय्योः समाराधनसंविधान-
बद्धस्थितिं मन्मथजीवनाय ।
विलोक्य तां कामबधू मिवान्यां
जौमूतवाहः पृथुविस्मयोऽभूत् ॥ २४ ॥

शनै रथाङ्गादवतार्य वीणां
गौतावसाने हरिणायताक्षी ।
लज्जानता त्यक्तशरस्मराभं
ददर्श विद्याधरराजपुत्रम् ॥ २५ ॥

परस्परालोकनविभ्रमेण
नेत्रांशुशोभाभरणोऽभिलाषः ।
गतागतानौव तयोश्चकार
मध्येमनः सन्धिनिवद्धदूतः ॥ २६ ॥

सा कामपद्माकरराजहंसौ
सपक्षपाता नवदर्शनेऽपि ।
जन्मान्तराभ्यासरसादिवास्य
स्वस्थं महन्मानस माविवेश ॥ २७ ॥

རིན་ཅིན་རྒྱ་བས་དྲི་མེད་རི་བོང་ངང་།

བྱ་མོའི་ཚྭགས་ཀྱིས་འབེན་ལ་བྱན་པའི་མདའ།

རབ་བྱས་པ་རྫོང་གཏུ་བྱང་བ་བཞིན།

ཆགས་ལྷན་དེ་ཡི་སེམས་ལའང་དེ་ལྷགས་གྱུར། ॥

28

གྲོགས་མོ་བྱ་མོའི་གཉིས་པ་དང་བཅས་དེར།

འདོད་པ་གསར་སྦྱེས་ངོ་ཚས་སྦྱན་བྱེད་ཅིང་།

བདན་ཡང་མེད་བྱུང་གཟུགས་ཀྱིས་དྲངས་གྱུར་པ།

རིག་འཛིན་རྒྱ་བས་དབེན་པར་མངོན་སྟོགས་སྦྱས། ॥

29

སྦྱིན་ལེགས་ཅི་སྦྱང་སྦྱོན་དུ་འོང་བ་ལ།

ཐེབས་སྦྱས་བཀྱར་བའི་ཆ་ནི་ཁྱེད་སི་བྱེད།

དམ་པའི་ཀྱན་སྟོན་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཛེས་གཟུགས།

ལེགས་ལྷན་རིགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནས་ནས་པར་འཛིན། ॥

30

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ལུས་ཁྱེད་ལུས་མཚོག།

བྱན་པའི་བྱན་ནི་གསར་བ་རྒྱ་བ་ལྟར།

མཛེས་པ་ཐུག་ཏིག་ནོར་བུ་ཉིད་འདི་ནི།

རབ་དུ་མཐོ་བའི་རིགས་སྦྱིན་གང་ལས་ཐོབ། ॥

31

ཡང་ན་མཛེས་མ་ཁྱེད་ནི་མཐོང་གྱུར་པ།

བདུད་ཅིས་བརྒྱན་པས་ངེད་ལ་རིས་གྲོ་བྱས།

शशाङ्करत्नं विमलं शशौव
कन्याकुलं लक्ष्यमिव स्मरेषुः ।
तस्याः सरागं स विवेश चित्त-
मिन्दिन्दिरः फुल्लमिवारविन्दम् ॥ २८ ॥

अभ्येत्य तां बालसखीद्वितीयां
लज्जानिमज्जन्नवकामजृम्भाम् ।
विद्याधरेन्दुर्विजने जगाद
धीरोऽपि रूपाद्भुतकथ्यमाणः ॥ २९ ॥

सम्भाषणेन क्रियते न कस्मात्
सुभ्रु त्वयाभ्यागतसंविभागः ।
विभर्ति भव्याभिजनानुरूपं
रूपं सदाचारगुणेन शोभाम् ॥ ३० ॥

इदं नवालङ्करणं स्मरस्य
तवानवद्याङ्गि शशाङ्ककान्तम् ।
दिव्यं वपुः कस्य समुन्नतस्य
वंशस्य मुक्तामणिता मवाप्तम् ॥ ३१ ॥

तवाथवा सुन्दरि दर्शनेन
वयं सुधाद्रिण कृतोपचाराः ।

མཛོས་སྤྱག་དག་སྟེར་རི་བོང་གིས་མཚན་པའི།
རི་མོ་སྤྱལ་པེབས་བར་སྤྱོད་བར་བྱེད།

32

འོན་ཀྱང་དགའ་བས་ངེད་ཀྱི་དགོ་མཚན་ཅས།
གསལ་བའི་སྤྱད་དུ་བྱིད་ཀྱིས་འདིར་སྤྱོད་གི།
དག་པའི་བྱོགས་ལྷུང་མཛོད་བྱོགས་བྱེད་པ་ཡི།
སྤྱལ་རིགས་ནི་བྱིད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་བྱས།

33

ཞེས་པ་རིག་འཛིན་ཅེད་པན་དག་གི་ཚོག།
འདོད་དགོངས་སྤྱིང་པོ་ཅན་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས།
ངོ་ཚས་དེ་ནི་མི་སྤྱོད་ཐུན་གྱུར་གང་།
དེ་ཚེ་བྱོགས་མོ་མ་དུ་ཡི་གས་སྤྱོད།

34

གཞོན་ཉུ་རིག་འཛིན་གྱལ་རིགས་བདུད་ཅི་ཡི།
ཅུ་གཏིར་གྱི་ནི་ཟླ་བ་བྱིད་འདིར་བྱགས།
ངེད་ཀྱི་བྱོང་ན་གྱུབ་པའི་ཅེ་དགའ་མས།
ལུས་མེད་ལུས་ཐུན་བྱིད་ནི་སྤྱོད་ལེན་བྱེད།

35

དཔག་བསམ་ཤིང་སྤྱིད་ཅེ་དགས་རབ་བྱགས་པ།
བྱིད་ཀྱི་བྱགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐུ་ཡིས་བརྒྱན།
ཟླ་ལྷར་དཀར་བ་འདི་ཡི་ནི་བྱུན་དུ།
མིང་པ་ནོར་གྱི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱས།

36

करोति लावण्यवितीर्णहर्षा
सम्भाषणं कस्य शशाङ्कलेखा ॥ ३२ ॥

इदन्तु नः कौतुकमात्रमेव
प्रौढ्यापनेतुं भवती ब्रवीतु ।
सत्पञ्चपाताभिमुखेन धात्रा
कस्यान्वयस्याभरणौकतासि ॥ ३३ ॥

ध्यात्वेति विद्याधरशेखरस्य
वच स्तदैत्सुक्यविभागर्भम् ।
ह्रियाभवन् मौनवती यदासौ
तदा सखी मालतिका जगाद ॥ ३४ ॥

कुमार विद्याधरराजवंश-
सुधाब्धिचन्द्र स्वमिव प्रसिद्धः ।
अस्मत्पुरे सिद्धविलासिनीभि-
र्यज्ञौयसे विग्रहवाननङ्गः ॥ ३५ ॥

प्रस्थातकल्पद्रुमदानशीलं
गुणप्रभावाभरणं यश स्ते ।
अस्याश्च मित्रावसुनानुजेन
कर्णावतंसौकृत मिन्दुशुभ्रम् ॥ ३६ ॥

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ཁྱོད་གྲོགས་སེམས་གདམ།

དར་མའི་ཉེར་སྤྱོད་བྱ་བས་ཇི་ལྟར་འོས།

ཁྱད་པར་ཆེ་ནམས་མདུན་དུ་བྱ་མོན།

ངོ་ཚས་ནས་པར་བུལ་བའི་རང་བཞིན་འགྱུར། ॥

37

བྱ་མོ་འདི་ནི་གྲུབ་རིགས་ཆུ་གཏོར་གྱི།

ཆེ་བ་གྲུབ་བདག་སྒྲ་ཚོགས་ནོར་གྱི་སྟེ།

གང་གི་མཛེས་པ་སྦྱེད་ཚལ་དུ་ཅེ་ཅོ།

དག་པ་ཉིད་དུ་ཀྱ་མུད་བྱས་པར་བྱེད། ॥

38

མ་ལ་ཡར་སྦྱེས་འབྲི་གིང་གསར་བཞིན་སྟེ།

དང་པོར་འབྲུངས་བྱ་ཡལ་འདབ་ལྟར་དམར་མཆུ།

བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་མ་ལ་ཡ་ཅན་འདི།

དག་དུ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མངོན་འདོད་པ། ॥

39

ཞེས་དེས་སྦྱས་པར་གྱུར་པ་ན། ཉུག་ཅུམ་གན་པོ་མངོན་སྟོགས་དེ།

སྒྱུར་བར་འོང་བའི་ཤུགས་བཅས་པས། གྲུབ་བདག་བྱ་མོ་ལ་སྦྱས་པ། ॥

40

དག་མ་ནོར་གྱི་བཤེས་གཉན་དང་། ལྷན་ཅིག་མོ་བྲང་ལའོར་ན་ལའོད།

ཁྱོད་ཀྱི་བག་མའི་གདམ་ལ་ཆགས། ཡབ་ནི་ཁྱོད་ལ་ལྟ་བར་འཚལ། ॥

41

स त्वं महासत्त्व कथं कथाहंः
 प्रौढोपचारक्रिययैव सख्याः ।
 भवन्ति लज्जाविजितस्वभावाः
 विशेषतोऽग्रे महतां हि कन्यकाः ॥ ३७ ॥

सिद्धान्वयाम्भोधि धाधिकस्य
 विश्वावसोः सिद्धपतेः सुतेयम् ।
 उद्यानकेलौषु करोति यस्याः
 सर्व्वैव कान्तिः कुसुमावबोधम् ॥ ३८ ॥

नवमलयजवस्त्ररौव तन्वी
 प्रथमसमुद्गतपल्लवारुणोष्ठी ।
 इय ममृतमयी सुरासुराणां
 मलयवती सतताभिलाषभूमिः ॥ ३९ ॥

इति तस्यां ब्रुवाणायां स्थविरोऽभ्येत्य कञ्चुकी ।
 त्वरागमनसोच्छ्वासः ग्राह्य सिद्धाधिपात्मजाम् ॥ ४० ॥

कल्याणमित्रावसुना सहितोऽन्तःपुरस्थितः ।
 त्वद्विवाहकथासक्तः पिता त्वां द्रष्टुं मिच्छति ॥ ४१ ॥

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་བརྗོད་པའི་འསྐལ། རྒྱལ་ས་མོ་དང་བཅས་མིག་བཟང་མ།

ཡིད་ནི་སྤྲིན་གྱི་བཞེན་པ་ལ། རྣམ་པར་བཞུད་ནས་དལ་གྱིས་སོང་༥ 42

རྒྱལ་ས་མོ་ཕྱི་ན་འཁོད་དེ་ལ། གངས་གྱི་ཟོལ་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་།

མཛེས་པ་རྣམ་པར་ལྟ་བུ་ཅིང་། ལེ་ལོའི་གོམས་པས་འགྲོ་བའི་ཚོ༥ 43

མངོན་འདོད་གསར་པ་ལ་བཞེན་ཅིང་། རྒྱལ་དོག་གིས་བཞེན་བཏུན་པ་བཏང་།

ལས་དེར་མིག་ནི་གཏད་པ་ཡི། གནོད་ཅུ་ཡིས་ནི་རབ་བསམས་པ་༥ 44

ཀྱེ་མ་རི་དགས་སྐྱབ་གྱའི་མིག། བ་ཡི་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བེད་མ།

དེ་ཡིས་འཛིགས་བཞེན་ཆགས་བཅས་ཀྱི། ཡིད་ནི་བདག་ལ་གངས་པར་བྱས༥ 45

དབྱགས་ཀྱི་ངལ་དུ་བ་འབད་པས་འགོག་ལ་ཆགས་ཤིང་སྐྱ་མེད་

དག་དུ་རྣམ་པར་གནས།

མཐོང་བའི་འཛིགས་ལས་ཤིན་དུ་དོགས་པས་འབྱུགས་ཤིང་

དཔེན་པ་རུ་ཡང་རབ་འདར་བཅས།

ཡིད་སྐྱབ་དག་གི་མདའ་ཡིས་རབ་དུ་བསྐྱུན་ཚོ་སྐྱེངས་པ་ཡི་

ནི་ཆགས་ཤིང་གནས།

ལུས་སྐྱེའོ་ཀུན་མ་དེ་བདག་ཡིད་ལ་བྱུགས་ལས་གང་ནས་ནི་ཡོངས་མི་ཤེས༥ 46

ཞེས་པ་ཡུན་རིང་བསམས་ནས་དེ་ལ་འཁོད།

ཡིད་སྐྱབ་བཀའ་ཡི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེས།

ཀུན་དོག་པོར་གྱིས་མདུན་དུ་རི་དགས་མིག་ནི།

ཡང་ཡང་མངོན་དྲིས་མིག་ནི་གཡོ་མེད་གྱུར༥ 47

इत्युक्त्वा सहसा तेन सह सख्या सुलोचना ।

जीमूतवाहनव्यस्तमानसा सा शनै र्ययौ ॥ ४२ ॥

तस्यां पश्चात्स्थितसखीतथाव्याजैः पुनः पुनः ।

कान्तं निगूक्षमाणायां व्रजन्त्या मलमैः पदैः ॥ ४३ ॥

तत्पथे दत्तनयनः कुमारः समचिन्तयत् ।

नवोत्कण्ठाश्रयो धृत्या त्यज्यमान इवेर्ष्या ॥ ४४ ॥

अहो नु मृगशावाह्या व्रजन्त्या पितुरन्तिकम् ।

सरागं तद्भयेनेव मयि न्यासीकृतं मलः ॥ ४५ ॥

श्वासायासनिरोधयत्ननिरता त्रिःशब्दसंवादिनी
सोत्कम्पा विजनेऽपि दर्शनभयादत्यन्तशङ्काकुला ।

तन्वी मन्मथमार्गणाभिपतने नैलक्ष्यलीनस्थितिः

नो जाने कतमेन सा मम पथा चोरी प्रविष्टा मनः ॥ ४६ ॥

चिरं विचिन्त्येति शिलातलस्थः

स मन्मथान्नाविषयं प्रयातः ।

मंकल्पवर्त्या पुरतोऽभिलिख्य

मुहुर् मृगाक्षीं स्तिमितेक्षणोऽभूत् ॥ ४७ ॥

དེ་ནས་མེདོག་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་གྱིས་གང་།
 བགས་ཚལ་དཔེན་པར་ཀང་པའི་མཚོ་སྤྱིས་བྱ།
 འཁོར་ལོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཆེས་འབངས་ནས།
 དེ་ཡི་རྒྱང་རྒྱ་ཅིང་གོགས་གཉིན་བཟང་འོངས། ॥

48

མངོན་འདོད་གསར་པའི་ཁྱད་པར་བསམས་པ་ཡིས།
 སེམས་ནི་རབ་དུ་བཀག་དེ་དེས་མཐོང་ནས།
 རྒན་པའི་བཀའ་ཡིས་བདན་པ་བཅོངས་པ་ལ།
 ངོ་མཚར་བཅས་པའི་ནམ་འགྱུར་རྒྱ་དག་འིས། ॥

49

གོགས་པོ་བདན་པའི་གཏེར་གྱུར་ཁྱེད་ལ་ཡང་།
 ཤིན་དུ་གདུང་བའི་གནས་ནི་ཉེར་བསྟན་ཅིང་།
 བསམ་པ་ལ་བདེན་སྒྲིག་ནི་ཡོད་པེད་པ།
 བདན་མེད་ནམ་པ་ཅི་ཞིག་ཉམས་སུ་ཕྱིང་། ॥

50

ཞེས་པ་ཡིད་གཙུགས་གནས་ནི་གོགས་པོ་དག།
 རབ་དུ་འབད་ཅིང་གྲས་པས་དྲིས་པ་ནི།
 ཤུགས་རིངས་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱང་གིས་ཆེས་དཔག་བྱ།
 རྒན་པའི་མདའ་ལྷུང་གཞིན་ལྷས་དེ་ལ་སྤྱོས། ॥

51

གོགས་པོ་སྤྱོད་སྤྱོས་སྤེལ་སྤྱོལ་དཔའི།
 བྱེད་པོ་ཡིས་ནི་གཟུགས་གསར་རི་མོ་དག།

अथाययौ पुष्पपद्मगरेषु-
 पृष्णे वने पादसरोजमुद्राः ।
 चक्रध्वजाङ्गा विजनेऽनुसृत्य
 तस्यान्तिकं नर्म्मसुहृत् सुबन्धुः ॥ ४८ ॥

स तं विलोक्याभिनवाभिलाष-
 विशेषचिन्ताप्रतिबद्धचित्तम् ।
 विक्रीतधैर्यं स्मरशासनेन
 पप्रच्छ साश्चर्यविकारहेतुम् ॥ ४९ ॥

कोऽयं लखे धैर्यनिधे त्ववापि
 नितान्तसन्तापप्रकोपदेष्टा ।
 चिन्ताश्रयान्निश्चललोचनस्य
 विभाव्यते कोऽप्यधृतिप्रकारः ॥ ५० ॥

इति प्रयत्नप्रणयेन पृष्टो
 विश्रम्भधात्रा सुहृदा कुमारः ।
 त मद्रवौन्निश्चसितानुमेय-
 सपक्षपातस्त्रवाणपातः ॥ ५१ ॥

सखे सखेदस्य पुराणसर्गे
 वर्गे विधे नूतनरूपरेखा ।

གྲུབ་རིགས་ཀྱི་མཚོ་འོ་རྒྱ་བའི་རིམ་བཞིན།

མཛེས་པའི་རང་བཞིན་བྱ་མོ་བདག་གིས་མཐོང་།

52

དེ་ཡི་བཞིན་གྱི་བརྒྱུ་མཛེས་སྤྱུག་གྲུས་པས་གཟི་བྱན་ཉལ་ས་པའི་རྒྱ་བ་དང་།

དེ་ཡི་མིག་དག་མཛེས་པས་མིག་གི་དཔལ་ནི་རབ་དུ་ཉམས་པའི་རི་དགས་དག།

གྲགས་པ་ཞི་ཞིང་སྤྱུག་བསྐལ་མཚུངས་པས་མཚན་མོ་སེ་སེར་སྤངས་ཏེ་

ཉུམ་པ་ཡི།

བདག་ཉིད་དག་ནི་བསམ་པ་གཡེ་མེད་འགྲོགས་པ་འདི་ཉིད་མཐོང་བར་བདག་

དེག་གོ། 53

མཐོང་བའི་ནམ་འཕྲུལ་གསར་པ་ཡིན་མེད་ཀྱང་།

མིག་གི་མཛེས་པ་ན་བའི་རྒྱན་བྱས་དེས།

མངོན་འདོད་གསར་པ་ཉམས་སྤྱུ་སྤྱིང་བྱེད་པའི།

རང་གི་ངོ་བོ་བདག་ལ་གསལ་བར་བྱས།

54

དེར་ནི་མོ་བྱར་འདར་ཞིང་གཡེ་ཐུན་སྤྱུ་དག་སྤྱོགས་པར་བྱེད་པའི་འོག་དབག་ལ།

འཛིགས་པས་རབ་དུ་ཞི་བར་བྱེད་བཞིན་ཡང་ཡང་གོས་དག་བྱིན་ནས་སྤྱུག་

པར་བྱས།

ངོ་ཚས་མི་སྤྱོད་དང་ཐུན་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་ན་བའི་ལྷན་ལ་སྤྱང་བ་ལ།

འཁོར་ཞིང་རྒྱ་བའི་བྱང་བ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོ་ཡིས་བདག་ལ་ལེགས་པར་འོངས་

སམ་བྱས། 55

བཞིན་ལ་རྒྱ་བ་བརྒྱ་སྤྱུག་དང་ནི་མིག་གཉིས་དག་ལ་ལྷན་ལ་སྤྱོན་པོའི་ནགས།

ལག་པ་དག་ལ་བད་ཅ་གཞིན་ཕྱ་ཀྱང་པར་བརྒྱུའི་འབྱུང་གནས་རབ་རྒྱས་པ།

ལུས་མཚོག་སྤྱལ་ལ་སྤྱ་རབ་དུ་ལ་དག་གལ་ཏེ་འདོད་པས་རབ་དུ་བཞེད་པ་ན།

མེ་ཡི་རང་བཞིན་བཞིན་དུ་དེ་ཡིས་བདག་ཡིད་མཛེད་བས་སྤྱུག་པ་ཅི་སྤྱོད་སྤྱུག།

दृष्टा मया कान्तिमयीव कन्या
सिद्धान्वयाभोधिसुधांशुलखा ॥ ५२ ॥

इन्दो स्तद्वदनारविन्दविलसल्लावण्यलुप्तद्युतेः
सारङ्गस्य च तद्विलोचनरुचिप्रत्यस्तनेचश्रियः ।
मन्येऽहं समदुःखयोः प्रतिनिशं वैलक्ष्यलौनात्मनोः
चिन्तानिश्वल एष शान्तयशसोः संहश्यते सङ्गमः ॥ ५३ ॥

कर्णावतंसौकृतनेत्रकान्तिः
नवेऽपि सन्दर्शनविभ्रमे सा ।
विभाव्यमानाभिनवाभिलाषं
मयि स्वभावं प्रकटीचकार ॥ ५४ ॥

तस्मिन् कम्पतरङ्गिणि व्यतिकरं व्याहारिणीं मेखलाम्
मूकौकृत्य सुसान्निवतामिव भयाद्वस्त्रप्रदानैर्मुहुः ।
लज्जामौनवती विनम्रवदना सा सस्तकर्णोत्पलो-
दञ्चच्चञ्चुरचञ्चरीकविरुतौ श्रुते मम स्वागतम् ॥ ५५ ॥

वक्त्रे चन्द्रशतानि रंजितचनयुगे नीलोत्पलानां वनम्
वाहो बालमृणालिका श्रवणयो रत्नफुल्लपद्माकराः ।
निर्माणे परमाणुतां वरतनोः कामेन चेत् प्रापिताः
तत्किं वह्निमयीव सा दहति मे स्नेहानुविद्धं मनः ॥ ५६ ॥

འདོད་པའི་ཀྱུ་ལྷན་ཚལ་གྱིས་རྒྱ་བའི་རི་མོ་སུ་ཞིག་དེ།
 སིག་གི་པརྟོ་ནས་པར་རྒྱས་པའི་རྒྱར་ནི་བདག་གིས་མཐོང་།
 གང་གིས་མཆོས་པའི་ནས་འཕྲུལ་བུ་དྲ་ཅིའི་ཚུ་པོ་འབྱུངས་པ་ཡིས།
 མ་བའི་དུག་དུ་གསལ་བྱེད་ཆོངས་པ་དྲག་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར།

57

མ་ལ་ཡ་ཙན་ཞེས་པའི་བྱ་པོ་རི་དགས་སིག་ཙན་དེ།
 ཅེ་དགའི་ཐུ་མ་མེ་དྲག་མཆོད་གྱི་རོལ་ཅིན་སྟེན་བྱེད་མ།
 དྲི་མེད་བྱུབ་རིགས་བུ་དྲ་ཅིའི་ཚུ་གཏོར་དག་གི་རྒྱ་སྐར་བདག།
 རྒྱ་ཆོགས་ནོར་བདག་གིས་ནི་བྱ་མོ་ཡིན་ཞེས་བདག་གིས་བྲིས།

58

ཞེས་པ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དག་གི་བྱ།
 ཡིད་བྱུང་གསར་པ་རྒྱས་པའི་ཚིག་བྲིས་ནས།
 དྲི་ཟའི་གཞིན་ཏུ་ཡིད་གཙུགས་དག་གི་ས།
 གསུ་ལྷན་གཉིན་བཟང་གིས་ནི་དེ་ལ་སྒྲིས།

59

གྲོགས་པོ་དགའ་བས་ཁྱིད་ཀྱི་སའོན་འདོད་འདི།
 ཡིན་ཏན་མཐུ་དག་མཚུངས་པའི་གནས་ལ་སྒྲིས།
 ལེགས་བྱས་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་རེ་བ་ནི།
 དེས་པར་དམ་པའི་ལས་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།

60

སྒྲ་ཡི་བྱ་མོ་བལྟས་བས་མི་གཡོ་བ།
 ཁྱིད་ཀྱི་བདུན་པ་གང་གིས་གཡོ་བཞིན་བྱེད།

सा कापि कामकुमुदाकरचन्द्रलेखा
दृष्टा मया नयनपद्मविकाशहेतुः ।
यत्कान्तिविम्रमसुधातटिनी निपौता
मूर्च्छां विषोष्पिशुना मनिशं तनोति ॥ ५७ ॥

विश्वावसो विमलसिद्धकुलाख्यवार्द्धि-
ताराधवस्य तनयेति मया श्रुता सा ।
बाला विलासजननी कुसुमायुधस्य
लीलागुरो र्मलयवत्यभिधा मृगाक्षी ॥ ५८ ॥

श्रुत्वेति विद्याधरराजसूनो-
र्वाक्यं नवोद्भूतमनोभवस्य ।
उवाच गन्धर्व्वकुमारक स्तं
विश्रम्भभूमिः प्रणयी सुबन्धुः ॥ ५९ ॥

दिष्ट्या मखे तुल्यगुणानुभावात्
स्थाने तवायं प्रसृतोऽभिलाषः ।
भवत्यवश्यं सुकृतोचितानां
मनोरथः सत्यश्रपान्थ एव ॥ ६० ॥

धन्येव लोकत्रयलक्ष्यभूता
सा वैजयन्ती रतिवक्त्रभस्य ।

དགའ་མའི་བདག་པོ་དག་གི་རྩ་མཚན་དེ།

སྐལ་ལྷན་འཛིག་དེན་གསུམ་གྱི་མཚན་བྱ་ཉིད།

61

འགྲོལ་ཉ་ཡི་མཚན་མོ་གྲུལ་བ་དང་ལྷན་གཅིག་བྱ་མཚོག་དུ་མཛོམས།

སྒྲོ་བསངས་སྒྲེ་ལ་མཚོག་གི་འབྱོར་པ་འཛོན་པ་དེ་ཉིད་སྐལ་བ་བཟང་།

གང་དང་བྲལ་བས་མཚན་མོ་མོ་མོར་བདུད་རྩིའི་ཟེར་ནི་གཟི་བུན་ཉམས།

དལ་གྱིས་མེན་མོའི་ཁ་ངེས་གསར་པ་བྲ་བ་ཉིད་འཛོན་ལྷུས་དང་ལྷན།

62

བདན་པ་ལྷན་ཅིག་ཁྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་གང་།

དེ་ནི་འབད་མེད་ལག་པའི་ཅེ་ན་གནས།

གྲུབ་བདག་སྒྲ་ཚོགས་ནོར་ལས་བྱ་མོ་དེ།

ཁྱིད་ཀྱི་ཡབ་ཀྱིས་ཁྱིད་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱངས།

63

འདོད་ལྷན་ལྷ་བས་མཚན་མོ་ལ་བཞིན་གང་གི་བྱ་མ་ལ།

འགྲོ་གསུམ་དགའ་བས་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་བདག་ནི་སྐལ་བ་བཟང་།

ཞེས་པ་དཔྱད་ནས་གྲུབ་པའི་བདག་པོ་གྲུས་དང་དགའ་བས་གང་།

བྱ་མོ་ཡིས་ནི་བག་མའི་དགའ་ལྷན་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བར་གྱུར།

64

གྲོགས་པོ་ནང་བར་ཁྱིད་ཀྱི་ཅེ་དགའི་དགའ་སྦྱོན་ཡངས་པ་དག།

མཛོམས་མ་དང་འགྲོགས་བདུད་རྩིའི་འབས་བྱ་ལྷན་པ་དེ་བྱང་ལྷེ།

གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཚུངས་པ་འགྲོགས་པ་དག་ནི་མཐོང་བས་ན།

སྦྱོ་བོ་ལྷན་དུ་ཡུན་རིང་བྱེད་པོ་བསྐྲགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར།

65

सुराङ्गनालोकननिश्चलस्य

यया धृतिस्ते तरलाकृतेव ॥ ६१ ॥

परं राजत्येका जगति जयिनी पृथ्वीरजनी

वरं श्यामावर्गं वहति विभवं जैव सुभगा ।

यया ह्योनः श्रौणद्यति रमृतरश्मिः प्रतिनिशं

शनै र्धत्ते तन्वीनतमखमुखोल्लेखतनुताम् ॥ ६२ ॥

भजस्व धैर्यं तव वाञ्छितं यत्

तदप्रयत्नोपनतं कराग्रे ।

विश्वावसोः मिद्धपते स्वदर्शे

कन्यार्थिता त्वज्जनकेन सा हि ॥ ६३ ॥

धन्योऽस्मि यस्य तनया त्रिजगत्त्रियेण

संयुज्यते द्युतिमता शशिना निशेव ।

उक्तेति मिद्धपति रादरहर्षपूर्याः

कन्याविवाहमहतत्परता मवाप्तः ॥ ६४ ॥

प्रातः सखे स भविता विपुलोत्सव स्ते

कान्तासमागमसुधासफलो विवाहः ।

यस्मिन् समानगुणसङ्गमदर्शनेन

धातुः करिष्यति जनः सुचिरात् प्रशंसाम् ॥ ६५ ॥

ཞེས་པ་ཤོགས་པོའི་ཚིག་དེ་ཐོས་གྱུར་ནས།
 དགའ་བའི་རང་བཞིན་ཡངས་པ་འཕྲལ་གྱས་དེ།
 ཉིན་མོའི་ལྷག་མ་དུ་མའི་དུས་མཚའས་པར།
 རྩོམ་པ་དྲིལ་ཅིང་རང་གི་གནས་སུ་མོང་། ॥

66

དེ་ནས་ཕྱན་མཚམས་བྱ་མོད་ང་། འགྲོགས་པས་གྱུར་གྱུ་འཕོས་པ་བཞིན།
 བས་མཁའ་ཡི་ནི་སྤྲེད་ཚལ་དུ། ཅི་མ་ཆགས་དྲག་ལུན་པར་གྱུར་། ॥

67

པརྩོ་ཅན་དགའ་ཉིན་མོའི་མཁའ་། ལྷག་པོའི་ངོས་ལ་འཁོར་པ་ན།
 དེ་ཡི་མཇུག་དུ་ཕྱན་མཚམས་ནི། ཀླང་པ་བསྐྱེད་པ་པ་ཆགས་པའོས། ॥

68

དེ་ནས་ལྷག་ཕྱོགས་ཆུ་གཏོར་དུ། ཉིན་མོའི་དབང་ཕྱག་རབ་རྒྱུང་ཆོ།
 དེ་ལས་འཕྱོར་བས་ཐིགས་པས་བཞིན། རྒྱར་མ་རྣམས་ཀྱིས་ནས་མཁའ་གང་། ॥

69

དལ་གྱིས་ལྷན་པ་རྒྱུང་བྱ་གནག། མཚན་མོས་སྤྲིད་པའི་སྤྲོད་དག་ལས།
 ཕྱན་མཚམས་དཔར་བའི་ཆང་འཕྱངས་ནས། རྩོས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཅིག་འབྲམས། ॥

70

དེ་ནས་བདེ་སོགས་མཛོས་པ་ཡི། ཅེ་དགའ་གནས་པ་ཤར་གྱི་ཕྱོགས།
 རྒྱུ་འཆར་སྤང་བ་ཉེ་བ་ནི། ཅན་དན་དག་གིས་མཚན་བཞིན་མཛོས། ॥

71

དེ་ནས་བདུད་ཅི་སྤྲེད་པ་ནི། ཡོངས་སྤྲོད་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྤྲོད་གྱི།
 རྒྱལ་བཟང་ཅེ་དགའ་ཁྱད་པར་ཅན། རྩོ་བསངས་གདོང་གི་ཁྱད་ཅན་ཤར་། ॥

72

इति सुहृदचनं सहसोच्छल-
द्विपुलहर्षमयः स निश्म्य तत् ।
निजपदं ग्रययौ कल्पयन् धिया
दिवसशेष मनेकयुगोपमम् ॥ ६६ ॥

अथ सन्ध्यावधूसङ्गादिव संक्रान्तकुङ्कुमः ।
जगाम गगनोद्याने तिग्मांशुर्गांधरागताम् ॥ ६७ ॥

दिनान्ते पङ्क्तिनीकान्ते विश्रान्तेऽस्ततटान्तरे ।
पादसंवाहनासक्ता सन्ध्या तस्यान्तिके वभौ ॥ ६८ ॥

ततश्च पश्चिमाभोधिं प्रविष्टे वासरेश्वरे ।
ख मपूर्येत नक्षत्रैस्तदुत्थैरिव शैकरैः ॥ ६९ ॥

शनैः स्तोकेतमश्यामा श्यामा भुवनभाजनात् ।
सन्ध्यारागासवं पीत्वा क्षौवेवाघूर्णीत क्षणम् ॥ ७० ॥

ततः प्राची शचीकान्तविलासवसतिः ककुप् ।
आसन्नेन्दुदयालोकचन्दनेन विराजिता ॥ ७१ ॥

अथोद्ययौ सुधासूतिः श्यामामुखविशेषकः ।
भोगिनां भोगमौभाग्यलीलासुखविशेषकः ॥ ७२ ॥

ཆོ་བའི་ཅེ་དགའ་མངོན་ཕྱོགས་པའི། ཀྱ་ལྷན་ལྷན་པ་མཐོང་གུར་ནས།
 ཁྲོ་བས་ཁྱམ་བཞིན་པ་རྒྱ་ཙན། གཟི་བྱིན་ཉམས་ཤིང་ཆུམ་པར་གུར།

73

ཆོ་བའི་གྲིག་ལེ་གསར་པ་དང་། སྐར་མའི་ཚོགས་ཀྱི་དོ་ཤལ་ཙན།
 ཁྲོ་བས་ངས་མ་དེ་བྱབ་པ་ནི། རྩལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉིད་གུར།

74

དེ་ནས་མཚན་དེ་ཁང་བཟང་དུ། སྲིད་ལྷན་མ་ལ་ཡ་ཙན་མ།
 གཞིན་མེད་སྒྲིན་གྱི་བཞིན་པ་ཡི། བསམ་གཏན་ལྷན་པས་རབ་བསམས་པ།

75

བདག་ནི་བག་མར་ཉེ་བ་ཡི། བར་ན་གནས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས།
 མཚན་མོ་འདི་ནི་ཐུན་བརྒྱ་དང་། ལྷན་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་མི་འཛད།

76

ཀྱ་མ་ནས་མ་ཁའི་སྲིད་མོས་ཚལ། རྒྱ་སྐར་མེ་དགོ་འཛུམ་ལྷན་པ།
 རི་མོད་ཙན་འབྲོགས་དགའ་བ་ཡི། མཚན་མོ་ཡིས་ནི་གཏོང་མི་བྱེད།

77

ཤིན་དུ་རིང་བའི་མཚན་མོ་འདི། བདག་གི་དགའ་བའི་གོགས་སྤྱུར།
 རང་ཉིད་བདེ་བའི་རོར་ཆགས་པ། སྤྱ་ཡིས་གཞན་གྱི་གཏུང་བ་ཤེས།

78

ཞེས་པ་དེ་ཡི་བསམ་པ་ནི། གཏུང་བྱེད་ཆེས་སྤྱ་འབྲེལ་བ་ཡི།
 དོར་བཞིན་དུ་ནི་མཚན་མོ་དེ། དལ་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་པར་གུར།

79

དེ་ནས་སྤྱ་རིངས་གོས་དང་ལྷན། རྩལ་བས་ཆོ་བའི་མེ་ལོང་ཟགས།
 དགའ་སྤྲོན་ཉེ་བ་ལ་ཆས་བཞིན། སྤང་བ་ལྷན་པ་ཐོ་རིངས་མཛོས།

80

विलासहासाभिमुखी मिन्दो वीक्ष्य कुमुदतौम् ।
मन्युलीनेव नलिनी निमिमौल गलद्युतिः ॥ ७३ ॥

प्रत्यग्रचन्द्रतिलका तारानिकरवाहिनी ।
कामं जगाम सा श्यामा पुनिसंयमवामताम् ॥ ७४ ॥

तस्यां निशायां सोत्कण्ठा हर्म्ये मलयवत्यथ ।
जीमूतवाहनध्याननिर्निद्रा समचिन्तयत् ॥ ७५ ॥

इयं मम समासन्नविवाहान्तरवर्तिनी ।
न परिक्षीयते वामा शतयामेव यामिनी ॥ ७६ ॥

अहो नु गगनोद्याने शशिसङ्गमनिर्वृता ।
तारकाकुसुमस्मेरं रजनी न विमुञ्चति ॥ ७७ ॥

आयामिनी यामिनीयं याता मे प्रियविघ्नताम् ।
स्वयं सुखरसासक्तः को जानाति परव्यथाम् ॥ ७८ ॥

इति चिन्तानुबन्धेन तस्याः सन्तापकारिणा ।
सानुरोधेव रजनी जगामादर्शनं शनैः ॥ ७९ ॥

अथारुणांशुकवती त्वरास्तेन्दुदर्पणा ।
आसन्नोत्सवसज्जेव प्रभा प्राभातिकी बभौ ॥ ८० ॥

པརྟོ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་ཤར། མཚན་མོ་སྤྲོད་པ་ཞི་བ་ན།
འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་སྤྲད། མིག་གི་དགའ་ཕྱོག་དག་དུ་གྱུར། 81

དེ་ནས་པརྟོ་ཐུན་པ་ཡིས། ཉིན་བྱེད་ཟེར་འཛོན་ལ་ཞུགས་ཅོ།
བུང་བའི་ན་རྩུང་འགྲོགས་པ་ཡིས། བཏུ་ཤིས་སྤྲུ་དག་རབ་དུ་བསྐྱུན། 82

དེ་ནས་ལྷུ་བ་པའི་བདག་པོ་ནི། སྤྲོད་ཅོགས་མང་བའི་བྱིས་དག་དུ།
བུ་མོ་བག་མའི་དགའ་ཕྱོག་དག། ཅོས་པའི་ཆས་ནི་རབ་དུ་བསྐྱུན། 83

ཅི་ཕྱི་ལྷུ་བ་པའི་ན་རྩུང་གིས། ལྷ་ཡི་ཤོས་དར་གྱུན་ནམས་ཀྱིས།
བུ་མོ་བརྒྱན་པ་མཐོང་བུར་ནས། ལྷ་མོ་ནམས་ཀྱིས་པན་ཅོན་སྤྲོས། 84

འདྲི་ནི་རྒྱ་ས་རབ་མཛོས་པ། དོ་ཤལ་ཁུར་གྱི་རབ་དུ་བསྐྱེབས།
མཛོས་སྤྲུག་སྐྱིབ་པར་བྱེད་པ་ཡི། ཤིན་དུ་མང་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཅི། 85

གྲོགས་མོ་ལུས་སྤྲ་རྒྱ་མའི་ངོས་ལ་རིན་ཅན་འབྲེང་བའི་ཁུར་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱེད།
ཁྱོད་ནི་བཏུ་བར་རྒྱན་ལ་མཁས་དེ་མིག་བཟང་དག་ལ་མིག་སྤྲོད་འདིས་ཀྱང་ཅི།
འཛིན་རས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་འབད་ནས་དགའ་བར་
བསྐྱེབས་པའི་མཚན།

སྤྲུ་ཅི་དག་གི་དོག་པ་ནམས་ནི་བྱིས་ཆགས་པར་བྱེད་པ་འདི་ལ་ཕྱོས། 86

དེ་ལྟར་ཀུན་དོག་བཛོད་པ་ཡིས། གྲོགས་མོས་རྒྱན་གྱི་ནམ་འཕུལ་ནི།
བཏུ་ཤིས་སྤྲུ་དུ་བདགས་གྱུར་པ། ཤིན་དུ་རྩུང་བ་དག་ཀྱང་མཛོས། 87

उदिते पद्मिनीकान्ते शान्ते तमसि शार्ङ्गरे ।
बभूव सर्व्वभूतानां सुखाय नयनोत्सवः ॥ ८१ ॥

ततः प्रवृत्ते पद्मिन्या दिवाकरकरग्रहे ।
उद्ययु मङ्गललनासङ्गमङ्गलगौतयः ॥ ८२ ॥

ततः सिद्धाधिनाथस्य भवने भूरिसम्पदः ।
सुताप्रणिणयारम्भसम्भारः समवर्त्तत ॥ ८३ ॥

अथ सिद्धपुरन्ध्रीभिर्दिव्यांशुकविभूषणैः ।
दृष्ट्वा प्रसाधितां कन्या मूचु रप्सरसो मिथः ॥ ८४ ॥

हारोऽस्याः कुचयो भूरिः परिहारः परं रुचेः ।
लावण्यव्यवधानेन भूयसा भूषणेन किम् ॥ ८५ ॥

तन्वद्भ्याः सखि किं कृतः स्तनतटे रत्नावलीभिर्भूरिः
चित्रं मण्डनमण्डितासि सुदृशः किं वाञ्छनेनामुना ।
रम्यानञ्जनदुर्ग्रहेण विहिता वक्त्रेन्दुविम्बे त्वया
पश्येयं कुरुते कलङ्ककलनां कस्तूरिकामञ्जरौ ॥ ८६ ॥

सखीभिरिति संकल्पजल्पै राकल्पिते भ्रमः ।
कल्पितो मङ्गलायैव स्वल्पोऽप्यस्या व्यराजत ॥ ८७ ॥

དེ་ནས་ནས་མཁའ་གནལ་ཡས་ཁང་། རོར་བྱ་འཕྱིང་བའི་ཟེར་འཕྱིང་ཅན།
དོ་ཤལ་བ་གས་ཅན་ལྟ་བུས། རྩིན་གྱི་བཞིན་པ་རབ་དུ་འོངས། ॥

88

ཡོན་ཏན་ལ་གྲུས་འཛིག་ཟེན་གསུམ་གྱིས་མཛོག།
གྲུབ་པའི་མགོན་པོས་མཛོད་པར་གྱུར་བ་དེས།
རིག་འཛིན་འཕྱིང་བ་བརྒྱ་ལྷག་རྩིས་འབྲང་ཞིང་།
བསྐྱར་བྱས་བཀྲ་ཤིས་ས་གནི་དག་དུ་ཕྱིན། ॥

89

དེ་ནས་རིན་ཅན་གཞལ་ཡས་ཁང་གནས་པ།
ཡིད་སྦྱེས་ཅེ་དགའི་འཁྲི་གིང་བྱ་མོ་ནི།
བག་ས་ལ་དགའ་མཛོས་པའི་ཆ་དག་གིས།
ཕྱོགས་ལ་རྒྱན་དག་ཕྱིར་བ་བཞིན་དུ་འོངས། ॥

90

གྲོགས་མེ་འི་ལག་པས་བསྐྱོད་པའི་རྩ་ཡབ་ཅེས། .
ན་པའི་ལྷན་ལ་ཡལ་འདབ་ལྷུང་གྱུར་པ།
འབྲམ་པར་རིག་པས་སྒྲད་ཅིག་དེ་རབ་མཛོས།
དྲགས་ཡོན་རྒྱ་བས་བརྒྱན་པའི་མཚན་མོ་བཞིན། ॥

91

དེ་ནས་བག་མའི་དགའ་ལྡོད་ཆེན་པོ་ལ།
ཆོ་ག་བཞིན་ཞུགས་གྲུབ་བདག་བྱ་མོ་ཡི།
ལག་བརྒྱང་རིག་པ་གསར་པའི་བདུད་རྩི་ཡིས།
རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ནི་དགའ་བར་གྱུར། ॥

92

अथाययौ विमानेन मणिमालांशुमालिना ।
हरिहर्म्यायमानेन व्योम्ना जीमूतवाहनः ॥ ८८ ॥

जगत्त्रयौपूज्यगुणादरेण
सिद्धाधिनाथेन स पूज्यमानः ।
विद्याधरश्रेणिशतानुयातः
सज्जीकृतां मङ्गलभूमि माप ॥ ८९ ॥

अथाययौ रत्नविमानसुस्था
कन्या मनोजन्मविलासवल्ली ।
विवाहहर्षद्युतिसंविभागे-
र्विभूषणानीव दिशां दिशन्ती ॥ ९० ॥

सखीकरान्दोलितचामराग्र-
विस्रस्तकर्णोत्पलपञ्चवेन ।
कपोललग्नेन बभौ क्षणं सा
न्यस्ताङ्गचन्द्राभरणा निशेव ॥ ९१ ॥

ततः प्रवृत्ते विधिवद्विवाह-
महोत्सवे सिद्धन्तपात्मजायाः ।
पाणिग्रहस्पर्शनवामृतेन
ननन्द विद्याधरराजसूनुः ॥ ९२ ॥

ཁྱོ་ཕྱག་དེ་དག་ལུས་ནི་བག་མའི་ཚོ།
 དོ་གལ་ཆེ་ལོས་རིན་ཅེན་ལ་འཕོས་མཛོས།
 མཛོལ་བས་སྤྱིང་ལ་གོ་སྐབས་ཐོབ་གྱུར་པ།
 བན་ཚུན་རབ་དྲ་དང་བས་ཁྱུགས་པ་བཞིན། ॥

93

བག་མའི་ཆེ་གས་རབ་དྲ་ལྷུང་བྱས་པ།
 མཛོད་ཡོན་བརྩེན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་པོ་འི་ཁྱམས།
 སྤྱི་དང་གར་ལྷན་སུམ་རིས་ལྷུང་མཛོས་པ།
 རིན་ཅེན་ལྷན་བཀོད་དགའ་སྟོན་ལོས་བར་སོང་། ॥

94

དེ་ནས་དགའ་སྟོན་སྟོ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས།
 གར་གྱིས་ངལ་བཞིན་འདབ་བརྒྱུ་འི་སྤྱང་ཅི་འཕྱངས།
 ཆ་ཟེར་ལྷན་པའི་ཟེར་འབྱེང་རྒྱབ་རི་ཡི།
 ངོས་ལ་འཁོད་པས་དལ་གྱིས་ངལ་གསོ་བརྩེན། ॥

95

དེ་ནས་འོད་ཆགས་ཉིན་མོའི་དཔལ་དང་ནི།
 ཆགས་ལྷན་ཐུན་མཚམས་དག་ཀྱང་ཁྱིད་བྱས་ནས།
 འོད་ཟེར་འབྱེང་བ་སྦྱེད་ཆལ་ལ་ཆགས་བཞིན།
 ལྷན་པོའི་པ་རོལ་ངོས་ཀྱི་ས་གཞིར་སོང་། ॥

96

ལྷུང་གཡོ་ལྷན་མཚན་མོ་རི་དགས་སིག།
 ཉིན་མོའི་མཇུག་དུ་གོས་སྟོན་ལྷན་པ་མཐོང་།

तौ दम्पतौ हारमहार्हरत्न-
संक्रान्तदेहौ बभतु विवाहे ।
प्रौत्येव लब्ध्वा हृदयेऽवकाशं
परस्परं स्वस्थतया प्रविष्टौ ॥ ६३ ॥

निर्वर्त्तितोद्वाहविधिप्रबन्धौ
तौ गीतनृत्योचितनाककान्तम् ।
विन्यस्तरत्नासन मर्थभाजौ
राजाङ्गनं जग्मतु रुत्सवार्हम् ॥ ६४ ॥

अथोत्सवोत्साहविशेषनृत्त-
खिन्नेव पीत्वा मधु शातपत्रम् ।
विश्रान्ति मस्ताद्रितटे निषणा
भेजे शनैरंशुमतोऽंशुमाला ॥ ६५ ॥

ततः समादाय करावलम्बनां
दिनश्रियं रागवतीञ्च सन्ध्याम् ।
उद्यानलोभादिव रश्मिमाली
मेरो र्जंगामापरपार्श्वभूमिम् ॥ ६६ ॥

नीलाम्बरादृश्यत वासरान्ते
विलोलतारा रजनी मृगाक्षी ।

འཛིགས་གིང་འབྲུལ་བས་ཡང་ཡང་བྱོགས་ནམས་སུ།
ནམ་པར་བཟླ་ཞིང་མངོན་པར་འགྲོ་བ་བཞིན།

97

དེ་ནས་ཤར་གྱི་རི་ཅིར་རི་བོང་ཅན།
འོད་ཟེར་འབྱེང་བ་ཤེལ་གྱི་བྱ་བས་བསྐྱམས།
བ་གམ་ཆེར་འཛིགས་དགའ་ཕྱོག་ཆེན་པོ་ལ།
ཡུལ་པའི་བྱ་པོ་འི་གར་ལ་བཟླ་བ་བཞིན།

98

གྲུ་ཤར་གྲུ་དང་འབྲས་ཡོས་སེ་དོག་གཏོར།
མཆོན་པོ་འི་རྒྱ་བས་བག་མར་སྒྲངས་པ་དེར།
སྒྲང་ཅི་འི་བདུལ་ཞུགས་སྒྲང་ཅི་ས་སེ་པ་ཅན།
ཀྲ་ལུ་ད་འབྲུང་གནས་ཅི་ཡང་རབ་དགར་ཡུར།

99

དེ་ནས་ཉམས་དགའ་དགའ་ཕྱོག་ཆེན་པོ་དེར།
འབྱེང་བ་དེ་ཤེལ་རབ་འབར་དབྱ་བ་གཡོ།
ཡུལ་པའི་ན་རྒྱང་འཛིག་དེན་ནམ་པར་མཛོས།
ཟླ་ཤར་བདུད་ཅི་འི་གྲུ་མཆོ་འབྱུར་བ་བཞིན།

100

དེ་ནས་སྒྲ་བོ་དགའ་ཕྱོག་ཆེན་པོ་ནི།
ཡོངས་སུ་གྲུས་ཆོ་གྲོགས་དང་སྤྲད་པ་ཡིས།
ཉི་འོད་གཞིན་ཉུས་ལི་ཁྲིའི་ཆོགས་ཀྱིས་བཞིན།
ཡུལ་པའི་བོང་དུ་བོང་པའི་ཅེ་དགའ་བྱུང་།

101

विलोकयन्ती भयसम्भ्रमेण
मुहुर्दिगन्तानभिसारिकेव ॥ ६७ ॥

अथोदयाद्रेः शिखरं शशाङ्कः
करावलीस्फाटिकजालपट्टम् ।
महोत्सवे सिद्धपुरन्ध्रिन्त्यं
द्रष्टुं महाहर्म्यं मिवारुरोह ॥ ६८ ॥

प्रकीर्णताराक्षतलाजपुष्पे
तस्मिन्निशाचन्द्रमसो विवाहे ।
अभून्मधुक्षौवमधुव्रतानां
कोऽपि प्रमोदः कुमुदाकराणाम् ॥ ६९ ॥

महोत्सवोत्साहरसेऽथ तस्मिन्
विलोलफेणोज्ज्वलमाल्यहारः ।
नृत्यन् बभौ सिद्धपुरन्ध्रिलोकः
चन्द्रोदयोद्भूत इवामृताब्धिः ॥ १०० ॥

ततः प्रभाते परिवर्द्धमाने
महोत्सवे मित्रसमागमेन ।
बालातपे सिद्धपुरे बभूव
सिन्दूरपूरैरिव पौरकेलिः ॥ १०१ ॥

དགའ་ལྷོན་ཆེན་པོ་མཉམ་བུང་དགའ་བའི་ས།

ཉི་མ་རྒྱལ་ནི་དལ་གྱིས་རབ་འདས་དེ།

ཉི་མ་བརྒྱན་གྱི་དང་པོ་རི་རིམ་ལ།

རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་འི་བྱ་ནི་ནས་པར་རྒྱ།

102

དེར་ནི་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་དག།

རབ་གསལ་ཏུ་བའི་སྒྲུང་བརྒྱས་བྱེད་པ།

ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བཞིན་རས་ཅན།

ཟླ་བཞིན་པ་དང་བཅས་པ་མདུན་དུ་སེལ་བ་ལ།

103

མཆི་མ་ལྷུག་པོར་རབ་འབབ་ཐིགས་པ་ཡི།

འབྲང་བས་རྒྱ་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀྱིགས་གྱུར་ཅིང་།

རབ་བྲག་ལྷ་ངན་གྱིས་བཅོམ་འདར་བ་དེའི།

སྤྱིང་རྫོང་ཆོང་རབ་དུ་གསང་བ་བྲོས་ལ།

104

ཀྱི་རྒྱད་མཉེས་གཤིན་ས་འོག་ནོར་བུའི་སྒྲོན།

རི་རྩེར་བྱོད་ནི་བརྒྱལ་ལ་ཉེ་བ་བྲོབ།

བྱོད་གདོང་ཅུ་སྟེས་ཀྱན་དགའི་ཆོགས་བཞིན་སེམས།

འདི་ནི་བདག་གིས་ཕྱི་ནས་གང་དུ་སེལ་བ་ལ།

105

ཀྱི་རྒྱད་དགའ་མའི་དགའ་བའི་འཁྲི་ཤིང་དབྱིད།

ཡིད་སྤྲུབས་འཆམས་སྒྲོར་པོ་ཉ་ལང་ཆོ་འདིར།

शनैः प्रयातेषु दिनेषु षट्सु
महोत्सवस्याद्भुतहर्षभूमेः ।
गिरे स्तटे सप्तमवासराग्रे
चचार विद्याधरराजसूनुः ॥ १०२ ॥

ददर्श तत्र स्फुटरश्मिजाल-
फणामणिस्फीतकृतप्रकाशम् ।
मात्रानुयातं परिपूर्णचन्द्र-
विम्बाननं नागकुमार मये ॥ १०३ ॥

तस्याः प्रसर्पद्वनवाष्पविन्दु-
मालावकीर्णस्तनमण्डलायाः ।
अत्यग्रशोकाहतिकम्पितायाः
शुश्राव तारं करुणप्रलापम् ॥ १०४ ॥

हा वत्स पातालमणिप्रदीप
समीप माप्तोऽसि कथं श्रयस्य ।
द्रक्ष्यामि कान्तं क्व पुन स्तवेद-
मानन्दसन्दोह मिवाननाब्जम् ॥ १०५ ॥

अस्मिन् प्रियप्रीतिलतावसन्ते
किं यौवने मन्मथसन्धिभूते ।

རིག་གཉིན་གྱི་སྒོག་གྱུར་ཁོད་ཟ་འགྱུར།
 རྒྱས་གྱི་གཉིས་འཁྲུང་གི་བཅོམ་ཚུང་བཞིན།

106

ཞེས་པ་དེ་ཡི་སྒྲིང་རྒྱུ་སྒྲུ་སྒྲུ་ནས།
 ལྷ་ངན་ཆུག་རྒྱ་ནང་དུ་རབ་ཆུག་པ།
 རིག་འཛིན་ཆུལ་པོ་འི་བྱ་ཡི་མཛོད་སྤྲེགས་དེ།
 དེ་ལ་བཟོད་དཀའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་དག་དེས།

107

མ་མ་ཁོད་གྱི་ཆོ་དེ་དུག་པོ་འདི།
 སྤྲུག་བསྐྱེད་དུག་པོ་འི་གསལ་བྱེད་ཅི་ལས་སྤྲེས།
 དག་པའི་གཞུགས་ཅན་དམ་པ་འདི་ལ་ཁོད།
 དུག་པོ་ཀྱན་དུ་འདར་བྱེད་ཅི་ཞིག་དོགས།

108

ངེས་པར་དག་བ་དག་ལ་འེས་པའི་ལུས།
 སྤྲེ་བོ་བཟང་པོ་དང་འགྲོགས་བདེ་བ་ལྟེར།
 བླ་པ་འདི་ལྷ་བྱ་ནི་རབ་འཛོམས་པའི།
 ལྱུང་པའི་གནས་ཉིད་རབ་དུ་མི་འགྱུར་རོ།

109

ཞེས་པ་དེ་ཡིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དུག་པོ་འེས་འཁྲུགས།
 བཅོམ་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡིས་དྲིས་ལ་དེས།
 འབྲལ་བས་འཛིགས་ནས་བྱ་ཡི་བཞིན་ལ་མིག།
 ལུར་པ་བཅུགས་བཞིན་དེ་ལ་རབ་སྤྲེས་པ།

110

हा भक्ष्यसे बान्धवजीवभूत
कालद्विपाक्रान्त इवासि पुत्र ॥ १०६ ॥

कस्मात् तवायं घनदुःखशंसौ
मातः प्रजातः प्रसभं प्रलापः ।
किं तौत्र माकम्पक मस्य साधोः
कल्याणमूर्ते रभिशङ्कयेत् कम् ॥ १०७ ॥

वपूंषि कामं कुशलोचितानि
सौजन्यसंवादसुखप्रदानि ।
एवंविधानि प्रतियातनानां
नैवास्पदत्वं विपदां प्रयान्ति ॥ १०८ ॥

संक्रान्ततद्दुःखविषाकुलेन
पृष्टेति सा तेन दयामयेन ।
त मब्रवीत् कीलितलोचनेव
वियोगभीत्या वदने सुतस्य ॥ १०९ ॥

བཅོས་ཐབས་མེད་པར་གྱུར་པ་ངེད་ཀྱི་ནི།
 བསྐྱལ་བསྐྱལ་མེད་དག་གོས་པས་ཁྱོད་ལ་ནི།
 ལས་ངན་སྒྲིན་པ་ཉིད་གནས་བཟེད་དཀའ་ཡི།
 རྣམ་པ་འདི་ནི་བདག་ལ་དུས་མིན་སྤང་།

110

གྱ་ཆེ་གྲགས་འབར་དུང་སྤོང་རིགས་ཉིད་ཀྱི།
 ལྷ་གྱ་བདག་གི་ལྷ་གཞིན་འདི་ལ་ནི།
 རྩེད་པོ་གདུག་པས་ཙ་བ་འཛོམས་པ་ཡི།
 ལྷ་གྱ་ཞོན་པོ་འདི་ནི་ཆས་སྤྱུ་བྱས།

111

དྲག་དུ་ཟ་བར་ལྷོན་ཕྱེད་མཁའ་ཁྲིང་ལ།
 ཐམས་ཅད་བརྒྱལ་པ་བསྐྱུང་སྤྱད་རེ་སོས་ཀྱི།
 གཤེངས་ཅན་འདྲིན་པ་དག་གིས་སྤྱད་དེ་ནི།
 གོས་དང་དྲགས་ཀྱིས་མཚན་པ་སྤྱིང་བར་ཕྱེད།

112

གང་འདི་ཁ་བའི་རི་ནི་བཀོད་པ་ཡི།
 ལྷང་པོ་པ་རོལ་མཐོང་མིན་མཐོང་གྱུར་པ།
 འདི་ནི་གཤེངས་ཅན་ལུས་ཟོས་དོར་པ་ཡི།
 ཀང་རུས་འཕྱེང་བས་བསྐྱབས་པའི་རུས་ལྷང་ཡིན།

113

མཐར་ཕྱེད་སོ་ཡི་དུང་དུ་སོང་གྱུར་ཅིང་།
 གོས་དམར་བཀའ་ཉི་མ་དུ་བརྒྱང་བྱས་པ།

किं निष्प्रतीकारसमुद्गमेन
श्रुतेन ते सद्यसनानलेन ।
अकालपाती मम दुःसहोऽयं
दुष्कर्मपाकोपनतप्रकारः ॥ ११० ॥

विशालकीर्त्युज्ज्वलशङ्खपाल-
कुलाङ्कुरे वत्सतरे ममास्मिन् ।
मूलाभिघाती विधुरेण धात्रा
सज्जीकृतोऽयं कठिनः कुठारः ॥ १११ ॥

एकः सदा भक्षणदीक्षितस्य
तार्क्ष्यस्य सर्व्वक्षयरक्षणाय ।
वारेण नागः फणिनायकेन
विस्तृज्यते पाटलपट्टचिह्नः ॥ ११२ ॥

योऽयं तुषाराचलमन्निवेशः
संहश्यते राशि रदृश्यपारः ।
स एष भुक्तोज्झितभोगिकाय-
कङ्कालमालाकलितोऽस्थिकूटः ॥ ११३ ॥

वारकमेणाद्य ममास्य सूनोः
कृत स्तदद्यान्तिक मागतस्य ।

བདག་གི་བྱ་འདིས་དེ་རིང་རིས་གྱིས་ནི།
ངོང་རིགས་ཙ་བ་འཛེམས་པའི་རིས་འདི་ཐོབ ༥

114

ཅེས་པ་འཛིགས་པས་མུར་དྲུ་སྒྲུབེད་ཅིང་།
བྱ་དེ་ཡི་ནི་དབུགས་དག་འབྱིན་ཤིང་པ།
དེ་ཡིས་དེ་ནི་གོས་འདབ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ནས།
སྒྱིང་ཆེའི་ང་རོ་གསང་པོར་ཚོང་བཞིན ༥

115

ཀྱི་རྟུང་དྲུང་གི་གཙུག་མུར་འགྲོ་བའི་བྱན།
གསར་བར་འགྲོ་ལ་འདི་ལྟར་ཁྱོད་རིང་ཅི།
ཞིས་བརྗོད་བྱ་ཡི་མགྱིན་བརྒྱུད་དེ་ཡི་ནི།
སྒྲག་པར་བཞིན་བཞུགས་དེ་མོས་པར་མུར ༥

116

དལ་གྱིས་འདྲུ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་སྒྲག་མ་དེ།
བེའུ་གཅིག་ལྟན་པ་བཞིན་གཞིན་ལྷས་མཐོང་།
དེ་ཡི་སྒྲག་བསྐྱེད་ནགས་མེ་རྒྱུག་པའི་ཐབས།
བཙེ་བས་བརྒྱན་པའི་རྒྱུ་ཡིས་རབ་བསམས་པ།

117

སྒྱིང་ཆེས་དམན་པ་གང་གི་དྲག་དྲུ་ནི།
གཞན་དག་བཙོམ་ནས་ལུས་ངན་གསོ་བྱེད་པ།
ཀྱི་མ་འདབ་ཆགས་དབང་གིས་འབད་པ་ནི།
གདུག་པས་ཆེས་སྒྲུ་འབྲེལ་འདི་རབ་དྲུ་དམན ༥

118

प्राप्तोऽय मस्रत्कुलमूलघाती
गृहीतशोणांशुकशासनस्य ॥ ११४ ॥

इति ब्रुवाणा विनयेन तूर्ण-
माश्रास्यमाना तनयेन तेन ।
सा तं पिधायांशुकपल्लवेन
चुक्रोश तारं करुणस्वरेण ॥ ११५ ॥

हा शङ्खचूड त्वरसे किमेवं
गन्तुं जगन्मण्डन वध्यभूमिम् ।
उक्तेति सा कण्ठगृहीतपुत्रा
तत्कन्धविन्यस्तमुखौ मुमोह ॥ ११६ ॥

दृष्ट्वाप्तसंज्ञां शनकैः कुमार-
स्तां कातरां धेनु मिवैकवत्साम् ।
अचिन्तयद्दुःखदवानलेऽस्याः
निवारणोपायधिया दयार्द्रः ॥ ११७ ॥

अहो वतायं पतमेश्वरस्य
क्रौर्यानुबन्धी मलिनः प्रयत्नः ।
पुष्पाति नित्यं करुणाविहीनः
परोपघातेन शरीरकं यः ॥ ११८ ॥

བྱ་དང་བལ་བར་གྱུར་པ་བྱ་མེད་གྱི།
 མ་འདི་ངས་པ་ཉིད་དུ་འཛོལ་ཡིན།
 གཞིན་ཏུ་གཞིན་པ་ཉིད་པའི་ལྷ་ས་ཙན་འདི།
 རང་གི་ལྷ་ས་ཁྱིན་བདག་གི་བསྐྱེད་བར་བྱ།

119

སྒྲིབ་ཅིག་འདི་བསམས་དེ་ཡིས་དེར་སྐྱེས་པ།
 མ་གཅིག་ཁྱོད་ནི་བྱ་བཅས་རང་སར་སོང་།
 ལྷ་དག་གསོད་པའི་གནས་སུ་བདག་མཆི་ཡིས།
 གོས་དམར་མཚན་མ་འདི་ནི་བདག་ལ་སྟོལ།

120

ཞེས་པ་བཙུག་དེ་ཡིས་བརྗོད་ཙམ་ལ།
 ཡན་ལག་འཁྲི་ཤིང་འདར་དེས་དེ་ལ་སྐྱེས།
 འགལ་བ་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་མི་བྱ།
 ཁྱོད་ནི་དུང་གཙུག་ལས་སྐྱབས་བདག་གི་བྱ།

121

བདེ་མེད་ལས་ཀྱི་ཉིང་གནས་གཏིང་མེད་མཚོ།
 མོངས་པའི་བ་རྒྱལ་སྐྱོན་པར་བདག་འཇུག་གོ།
 ཉིས་པ་བྱེད་པ་ནམས་ལ་སྐྱབས་བསྐྱེད་ནི།
 དུས་མིན་སྐྱོབས་ཀྱི་རྩི་བ་བཟོད་དཀར་རྒྱུང་།

122

དམ་པའི་སྙིང་སྟོབས་ཚུ་གཏིང་ཁྱོད་ཀྱི་ལྷས།
 འགྲོ་བའི་མིག་དང་སྟོག་གྱུར་བསྐྱེད་པ་ནི།

वियुज्यमाना तनयेन नेयं
जीवत्यवश्यं जननी विवत्सा ।
अयं कुमारः सुकुमारमूर्ति-
र्मयैव रक्ष्यः स्वतनुप्रदेन ॥ ११६ ॥

क्ष्णं विचिन्त्येति स ता मुवाच
मात ब्रज त्वं ससुता स्वभूमिम् ।
गच्छाम्यहं पन्नगवध्यधाम
प्रयच्छ शोणांशुकचिह्न मेतत् ॥ १२० ॥

इत्युक्तमात्रे सद्येन तेन
सा कम्पमानाङ्गलता त मूचे ।
न वाच्य मेतद्भवता विरुद्धं
त्वं शङ्खचूडादधिकः सुतो मे ॥ १२१ ॥

अहन्तु मोहोर्मि मगाधसिन्धु-
मशर्मकर्मोपनतं विशामि ।
अकालयन्त्रोपलदुःसहानि
दुःखान्यलं दुष्कृतिनः पतन्ति ॥ १२२ ॥

साधो सुधासन्निधि राश्रितानां
सत्त्वोदधे स्वस्तिमती तनुस्ते ।

འཛིག་ཀྱང་མི་འཛིག་མངོན་སུམ་དེད་བྱེད་གྱི།
བདུད་ཅི་ཉི་འདི་ལེགས་པར་ལྷན་གྱུར་ཅིག ༥

123

ཅེས་པ་དེ་ཡིས་བཞེད་ཅིང་འབད་པ་དེས།
ཇེས་སུ་བཅིངས་བྱས་རང་ལུས་སྤྱོད་པ་ལ།
གང་ཆེ་སེམས་སྤྱོད་གཡོ་བ་སེད་གྱུར་པ།
དེ་ཆོ་དྲུང་གཙུག་གིས་ཀྱང་དེ་ལ་སྦྱས། ༥

124

མཁའ་ཁྲིང་ཟས་སུ་བདག་སྤྱོས་དང་པོར་བྱུབ།
འདི་ལ་བྱེད་པོ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ།
གྱུ་མེད་མཉེས་གཤིན་དག་ལས་གནས་སེན་འདིར།
ཁྱོད་ནི་ལོག་པའི་བསམ་པ་བྱར་མི་རེས། ༥

125

ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་ཡོན་དན་གྱུན་དང་ལྷན།
ཅུལ་བཟང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བདུད་ཅི་འི་གཏིར།
སྤྱོད་གསུམ་འཛོ་བ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱུང་བྱ་འདི།
ཏུ་མཚུངས་བདག་དོན་ཅི་ལྟར་གཏང་བར་འོས། ༥

126

སྤྱོད་པའི་ནགས་ཚལ་འདིར་ནི་བདག་ལྟ་བུ།
ཀ་གི་འདབ་མ་དང་མཚུངས་ཏྲག་ཏུ་འབྱུང་།
བདུད་ཅི་འི་སྤྱོད་སྒྲུབ་གྱུར་པ་ཡོངས་འདུའི་གིང་།
ཁྱོད་ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་ནས་འབྱུངས་མ་ཡིན། ༥

127

भूयाज्जगत्लोचनजीवभृता
कल्पक्षयेऽप्यक्षयसाक्षिणीयम् ॥ १२३ ॥

इत्युच्यमानः स तया प्रयत्नात्
बद्धानुबन्धः स्वतनुप्रदाने ।
यदाभवन्निश्चलचित्तवृत्ति-
स्तं शङ्खचूडोऽपि तदा जगाद ॥ १२४ ॥

तार्क्ष्यस्य भक्ष्या वय मादिसर्गे
सिद्धाः किं मच्च क्रियते विधातुः ।
मिथ्यैव निष्कारणवत्सलत्वात्
न कर्तुं मर्हस्यपदेऽच चित्तम् ॥ १२५ ॥

इदं गुणालङ्करणं वपुस्ते
संपूर्णसौजन्यसुधानिधानम् ।
चैलोक्यजीवैरपि रक्षणीयं
त्याज्यं तृणस्येव कथं ममार्थे ॥ १२६ ॥

भवन्ति नित्यं भवकाननेऽस्मि-
न्नस्मद्विधाः काशपलाशतुल्याः ।
भवद्विधस्यामृतसोदरस्य
न पारिजातस्य पुनः प्रसूतिः ॥ १२७ ॥

སྒྲིབ་ཞེན་བསོད་ནམས་ཟོང་གི་རྩལ་བཟང་ཁྱེད།
 བདུད་ཅི་བདུད་ཅིའི་ཟེར་མཐོང་དང་བར་མཛོད།
 བདག་གི་ཐུགས་ཁྲལ་དག་གིས་ཡིད་བདུང་འདི།
 བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་ཁྱོད་ནི་ཡོངས་མ་མཛོད།

128

རྒྱ་མཚོའི་དྲུང་དུ་ལུས་བཞེད་གློ་ཀ་ཤི།
 ཤ་སྒར་ལྷུང་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐུག་འཚལ་དེ།
 མ་ནི་ས་འོག་ཁང་བར་ནས་སྤྱིངས་ནས།
 མཁའ་མིང་དེ་དེར་སྒྲིབ་མེད་བདག་མཆི་དེ།

129

ཞེས་བཟོད་མགོ་ཡིས་སྤྱོན་གྱི་བཞེན་པ་ལ།
 རབ་དུ་བདུད་ནས་ཁྲུ་ནི་མ་དང་བཅས།
 བ་ཆེ་བས་ཆེན་པོའི་ལག་བས་དབུ་བའི་འཕྲེང་།
 རབ་བཞེད་གློ་ཀ་ཤིའི་ངོས་སུ་སྒྲིང་།

130

རིག་འཛིན་བདག་པོ་དག་གི་ཕུ་ཡང་དེར།
 དེ་ཡི་སྒྲིབ་ནི་རབ་བསྐྱངས་ངེས་པ་ཡི།
 འགྲོ་བ་མདུན་དུ་ཉུག་རུམ་པ་དག་ནི།
 ལག་ན་གོས་དམར་ཐོགས་ནས་འོང་བ་མཐོང་།

131

དེ་ནས་ཉུག་རུམ་པ་དེས་ཐུག་འཚལ་ནས།
 བཀྲ་ཤིས་གོས་རྩེད་དེ་ནི་དེ་ལ་སྤུལ།

प्रसीद जन्मान्तरपुण्यपण्यै-
 दृष्टोऽसि सौजन्यसुधासुधांशुः ।
 अस्मद्विषादेन मनःप्रयासः
 सर्वात्मनायं भवता न कार्यः ॥ १२८ ॥

गत्वार्णवं स्वस्वनिविष्टमूर्तिं
 गोकर्णसत्त्वं प्रणिपत्य तूर्णम् ।
 पातालगेहं जननीं विस्तृज्य
 गच्छामि तां तार्क्ष्यशिला मखिन्नः ॥ १२९ ॥

उक्तेति नागः प्रणिपत्य मूर्द्ध्ना
 जीमूतवाहं जननीसहायः ।
 जगाम गोकर्णतटं महाब्धि-
 तरङ्गहस्तार्पितफेनमालम् ॥ १३० ॥

विद्याधराधौशमुतस्तु तत्र
 तत्प्राणसंरक्षणनिश्चयेन ।
 ब्रजन् ददर्शारुणपट्टपाणि-
 मायान्त मन्तःपुरिकं पुरस्तात् ॥ १३१ ॥

स वर्षवर्ष्यः प्रणिपत्य तस्मै
 दत्त्वाथ तन्मङ्गलपट्टयुग्मम् ।

དགའ་མྱོད་ཞག་བརྒྱན་དག་གི་ལྷས་ཀྱི་སྤྱད།
རྩོག་བསྐྱར་བས་ཀྱོན་པར་མཛོད་ཅེས་སྒྲུས།॥

132

བཟང་པོ་སྤྱོན་ལ་ཁྱེད་སོང་ཅེས་ནས་ནི།
ཐོགས་འགོར་སེང་པར་བདག་ཤོང་གེས་པར་མཛོད།
ཅེས་བཟོད་ལྷར་རྩུ་དེ་བཏང་དགའ་བ་ཡི།
གཞོན་ཏུ་སྤྱིང་སྤྱིངས་སྤོ་ཡིས་རབ་བསམས་པ།॥

133

སྤྱ་དག་གསོད་པའི་དགས་ལྷར་གོས་དཔར་ཆུང་།
འདོད་པ་འདི་ནི་འབད་པ་དང་བུལ་བར།
ཡལ་བདག་གིས་ཐོབ་པས་ལྷར་ཉིད་རྩུ།
ལག་འགྲོ་དག་ཡི་དོ་ཅན་འགྲོ་བར་བྱ།॥

134

ཞེས་བསམས་གཙུག་ནི་ནོར་བུའི་འོར་ཆེར་ནི།
རབ་འབར་ཆོགས་མཚུངས་གོས་ནི་སྤྱི་བར་བཞོད།
གཞན་གྱི་སྤོ་གོས་དག་དུ་ཆགས་བྱས་དེ།
མཁའ་སྤྱིང་བབས་དགས་ལྷན་དོ་ཅན་སོང་།॥

135

བརྒྱན་ཆགས་སྤྱལ་གྱི་ཞག་གི་དན་གྱར་ཅིང་།
ངོས་ནི་ཁྲག་གིས་དཔར་བ་དེར་སྤྱོན་ནས།
འཛོགས་དེ་མཁའི་སྤྱིང་འོང་བ་མངོན་འདོད་པས།
དེ་ནི་ལྷས་ཀྱི་སྤྱོད་བསྐྱབས་ནས་པར་གནས།॥

136

आगम्यता मुत्सवसप्तरात्र-
स्नानाय सज्जो विधि रित्युवाच ॥ १३२ ॥

भद्र त्व मग्रे व्रज निर्विलम्ब-
मवेहि मा मागतमेव पश्चात् ।
तूर्णं त मुक्तेति विस्तृज्य हर्षा-
दचिन्तयत् सत्वधिया कुमारः ॥ १३३ ॥

दिष्ट्या मया पन्नगवध्यचिह्नं
समौहितं पाटलपट्टयुग्मम् ।
यन्नादिनावाप्त मिदं व्रजामि
क्षिप्तां शिलामेव भुजङ्गशचोः ॥ १३४ ॥

ध्यात्वेति चूडामणिदोत्तरशिश-
पुञ्जोपमं मूर्द्ध्नि निधाय पट्टम् ।
हृतोत्तरौयप्रणयः परेण
स तार्क्ष्यपाताङ्कशिलां जगाम ॥ १३५ ॥

आसाद्य तां शोणितशोणपार्श्वा-
माश्यामलीनाद्विवसावसेकाम् ।
आरुह्य तार्क्ष्यागमनाभिकाङ्क्षी
तस्थौ स संच्छादितपूर्वकायः ॥ १३६ ॥

དེ་ནས་གསེར་གྱི་ཁྲ་པའི་བླ་པས་ལྟར།

མཛེས་པའི་ཁྲོག་དྲག་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དག་ནི།

རབ་དྲུག་སེལ་པར་གྱུར་བཞིན་གང་གིས་མཁའ།

དྲུག་དོང་མེ་འབར་གྱི་མ་ཚོའི་ཆུ་པཞིན་གྱུར།

137

དེ་ནས་གཤོག་པ་བསྐྱོད་པར་རབ་བསྐྱེད་གྲུས་པར་རབ་དྲུག་སེལ་

ཆུང་གི་ཆུ་གཏེ་འབྲུག་ཕྱིར་ཅིང་།

ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མཚན་གསེར་གྱི་རི་པོ་རང་མཚན་པར་བདག་

ཆགས་དབང་པོ་རིང་ནས་སྤོང་།

གང་གིས་དཔན་པའི་འགྲོས་དག་གི་ནི་སྒྲིན་པ་མངའ་དག་གྲུབས་

པར་གྱུར་ཅིང་ས་འཛིན་གྱི།

ཅེ་མེའི་ཆ་དག་ལྟར་པའི་སྒྲུབ་པ་ཤོད་པས་འཛིགས་པ་བཞིན་

དྲུག་གཞི་འབྲུགས་པར་གྱུར། 138

དེ་ནས་རི་ལ་འཛིགས་ཅུང་དོ་རྩེ་བཞིན།

བདན་པའི་ལུས་ཅན་དེ་ཡི་གྲུབ་དུ་ནི།

དོ་རྩེ་ལྟར་དྲག་སྒྲིབ་མེ་ལྷགས་ཀྱའི་ཅེ་རི།

དྲག་པོར་སྒྲུན་ཕྱིར་ལྷ་དབང་དགྲ་དག་ལྟར། 139

འབྲུལ་ལ་མཁའ་མིང་དག་གིས་བསྒྲུན་ཞིང་ལུས་ནི་གདུགས་པར་གྱུར་མོད་ཀྱང་།

གཞན་སྒྲོག་བསྐྱུང་ལ་རབ་མང་སྒྲུབ་པོང་གི་བརྒྱན་ལུས་ཅན་གཞིན་དྲུག་དག།

བདན་པ་ཡངས་པས་དྲག་དྲུག་དག་གི་ལུས་འདི་སྒྲུག་བསྐྱུང་གིས་གཟིར་པའི།

གདུང་བ་ལྟན་པའི་ཚོགས་ནམས་བསྐྱུང་པའི་ཉིང་འཁོར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་

བསམས། 140

अथ द्रवत्काञ्चनवौचिरोचि-
 शृणु स्तडित्पुञ्जघनप्रकाशः ।
 समुद्ययौ येन नभो बभूव
 सवाङ्मोक्षार मिवाण्वाम्भः ॥ १३७ ॥

पक्षीन्द्रोऽदृश्यतारादथ तरणिकराक्रान्तहेमाचलाभः
 पक्षाक्षेपप्रवृत्तप्रततपरिसरन्मारुतक्षोभिताब्धिः ।
 यत्संपातावहेलाशकलितसकलानोकहम्रष्टभूमृत्-
 प्राग्भारस्फारघोषव्यतिकरचकितेवाकुला भू बभूव ॥ १३८ ॥

भोगौन्द्रशत्रुः स्थिरविग्रहस्य
 तस्याथ वज्रोग्रनखाङ्कुशाग्रः ।
 घोराशनिस्फोट इवाचलस्य
 पपात पृष्ठे कठिणप्रहारः ॥ १३९ ॥

कुमार स्ताक्ष्येण क्षतदलितगात्रोऽपि सहसा
 परप्राणचाणप्रबलपुलकालङ्कृततनुः ।
 प्रदध्यौ दुःखार्त्तव्यसनिगणरक्षोपकरणं
 शरीरं मे भूयात् सततमृत मित्यायतधृतिः ॥ १४० ॥

དེ་ནས་ཐུག་ཚེས་འཛིགས་ཅུང་སྒྲ་ལྷན་ཁ་ཡིས་མངོན་བཅོས་ཞིང་།
 ངེས་པར་གདུགས་ཀྱང་དེ་ནི་གཡོ་མེད་ཅིང་སྒྲོབས་བདན་ལྷན་ཚོ།
 ཡག་འགྲོའདི་ནི་སྒྲ་ཞེས་དེར་ནི་འདབ་ཆགས་གྱལ་བོ་དག།
 ཡ་མཚན་ལ་ཆགས་ནས་པར་ངེས་སྒྲ་གཡོ་བ་མེད་པར་གྱུར།།

141

དེ་ནས་འདབ་ཆགས་བདག་པོ་རབ་དྲག་ཉི་མའི་འབྱེང་བ་བཞིན།
 གཟི་བྱིན་སེར་སྒྲ་ཆེན་ཚལ་གྱིས་ཕྱོགས་ནི་སེར་བྱེད་པས།
 སྒྲ་ཡང་མངོན་བདག་གྱུར་དུ་དེ་ཡི་དུས་བྱ་དག།
 ཞོར་བྱའོད་དམར་རབ་འབར་བྲིལ་གྱིན་ལྷ་བྱར་རབ་གསལ་ལྷངས།།

142

གནས་སྐབས་དེར་ནི་གཞོན་ལྷ་ཡིས། ཉ་རི་ཙན་དན་དགས་ཚལ་དུ།
 སྒྲིན་གྱི་དོག་ནི་བཙུན་མོ་དང་། ལྷན་ཅིག་མཉམ་མ་དང་ལྷན་གནས།།

143

ཅུ་གཏར་ཆུ་བ་འདོད་པ་བཞིན། བྱ་ནི་བཟླ་པར་འདོད་གྱུར་ཅིང་།
 སྒྱིང་ལ་དོགས་པ་གནས་པ་ཡིས། བསམ་པས་ཞོན་པ་བཞིན་སྒྲས་པ།།

144

ཀྱེ་མ་ཅི་ཞིག་ད་དུང་ཡང་། བྱ་ནི་སྒྲིན་གྱི་བཞིན་པ་དག།
 རི་མཚོག་མཐའ་ལ་བཟླ་བ་ཡི། དག་མཚན་ཅན་དེ་མ་མཐོང་ངོ་།།

145

རི་འདིའི་ངོས་ལ་མཐའ་ལྷིང་གིས། དུས་འདི་འབར་བ་རབ་དུ་ཞུགས།
 གང་གིས་ནས་མཐའ་མི་བཟད་པའི། ཕྱོགས་སྒྲིག་འབར་བ་ལྷ་བྱར་དོགས།།

146

निर्घातघोरतरघोषमुखाभिघात-
निर्दारितेऽप्यचलसत्त्वद्वेऽथ तस्मिन् ।
कोऽयं भुजङ्ग इति तच्च विहङ्गराजः
संसक्तविस्मयविनिश्चयनिश्चलोऽभूत् ॥ १४१ ॥

अथ पुनरभिपत्योच्चण्डमार्त्तण्डमाला-
कपिलविपुलतेजःपुञ्जपिञ्जीकृताशः ।
खगपति ररुणांशुव्यक्तारक्तप्रवाह-
प्रकटमणि मकार्षात् खण्डमस्याशु मूर्ध्नः ॥ १४२ ॥

अस्मिन्नवसरे बालहरिचन्दनकानने ।
जौमूतकेतुरासौनः पत्न्या सार्द्धं सुषान्वितः ॥ १४३ ॥

पुत्रदर्शनसोत्कण्ठश्चन्द्रोत्सुक इवोदधिः ।
शङ्काविषण्णहृदयश्चिन्ताक्रान्त इवाब्रवीत् ॥ १४४ ॥

अहो वत किमद्यापि वत्सो जौमूतवाहनः ।
न दृश्यते गिरिवरप्रान्तालोकनकौतुकी ॥ १४५ ॥

दौप्ता गरुडवेल्लेयं प्रवृत्तास्य गिरेस्तटे ।
यथा विभाव्यते व्योम दिग्दाहोज्जारदारुणम् ॥ १४६ ॥

འཛིགས་པས་ལྷས་ཉམས་ལག་འགྲོགང་། ཟ་འདོད་གདེངས་ཅན་དག་ཡིས་ནི།
ཀུན་དུ་འཕགས་ཕྱེད་བསྐྱེཾ་བའི་སྒྲ། འཛིགས་སྒྲ་རྩང་བ་དུས་འདིར་འཇུག།

147

དེ་ལྟར་ཐེཾ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། འཛིགས་བཅས་དེགས་པ་ལ་གནས་ཆོ།
གཙུག་གི་ནོར་བུ་བྲག་གིས་བསོས། མཁའ་ལས་དེ་ཡི་མདུན་དུ་རྒྱུང་། 148

མི་བཟད་པ་ཡི་ལྷས་ངན་བཞིན། མདུན་དུ་ག་དང་སྒྲ་དང་ནི།
བྲག་བཅས་ཀྱིས་གང་དེ་མཐོང་ནས། འཕྲལ་ལ་དེ་ནི་བརྒྱལ་བར་གྱུར། 149

བདག་པོའི་གཙུག་གི་ནོར་བུ་དག། རྒྱང་མཐོང་མ་ལ་ལ་ཅན་ཡང་།
མོངས་བས་མཛོན་བཅོམ་སྒྲག་མོ་དང་། རྩན་ཅིག་ས་གནི་དག་དུ་རྒྱུང་། 150

དལ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཐོབ་གྱུར་ནས། བཙན་མོ་མནའ་མ་དབྱུགས་ལྷུང་མྱེ།
མོ་ལྷན་དུ་འཛོན་བདག་པོ་ཡིས། ཐེཾ་བས་མས་ནས་རབ་སྒྲས་པ། 151

བྱ་ནི་སྒྲིན་གྱི་བཞེན་པ་དག། རང་ཉིད་སོང་མྱེ་བདག་གིས་བཟ།
མཁའ་མིང་དུས་ནི་འཛིགས་རྩང་འདི། ལྷས་ལ་ཐེཾ་མྱེར་ཕྱེད་ཡིན། 152

གཙུག་གི་ནོར་བུ་འདི་རྒྱུང་ཡང་། དེས་པ་ཉིད་དུ་མི་བདག་མྱེ།
འདི་ནི་གདེངས་ཅན་མཁའ་མིང་གིས། ཟ་བ་དག་གི་ཡིན་ཡང་སྲིད། 153

འཛིགས་པའི་རྒྱང་གིས་བསྐྱེཾ་བ་ཡི། རྒྱ་སྐར་རབ་དུ་གཡོ་བ་བཞིན།
གདེངས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ནོར་བུ་ནི། ཉག་དུ་འདི་ལྟ་དེས་པར་རྒྱུང་། 154

भयभग्नाङ्गभुजगग्रासंशुभ्रः फणिद्विषः ।

आविद्धापातनिर्घातघोरोऽयं वर्त्तते क्षणः ॥ १४७ ॥

दत्युन्मेषिणि सातङ्कशङ्काशायिनि संशये ।

तस्याग्रे न्यपतद्रक्तसिक्तं चूडामणिं दिवः ॥ १४८ ॥

तं निरीक्ष्य पुरःकौण्मांसकेशरशोणितम् ।

दुर्निमित्तं मिवासह्यं सहसैव मुमोह सः ॥ १४९ ॥

चूडामणिं च्युतं दृष्ट्वा पत्युर्मलयवत्यपि ।

पपात मोहाभिहताश्चश्वा सह महीतले ॥ १५० ॥

शनैः संज्ञां समासाद्य जाया माश्वस्य सङ्गुषाम् ।

उवाच संशये ध्यात्वा धौमान् विद्याधराधिपः ॥ १५१ ॥

पश्याम्यहं स्वयं गत्वा वत्सं निर्जनचारिणम् ।

घोरा गरुडवेलेयं देहसन्देहदायिनौ ॥ १५२ ॥

चूडामणिं श्च्युतश्चायं निश्चयाय न कल्प्यते ।

एष संभाव्यते तार्क्ष्यभक्ष्यमाणस्य भोगिनः ॥ १५३ ॥

एवम्विधाः पतन्त्येव मणयः फणिनां सदा ।

उत्पातवातनिर्घाततरला स्तारका इव ॥ १५४ ॥

ཞེས་པ་བརྗོད་ནས་རིག་འཛིན་དབང་། དེ་གཉིས་དང་འགྲོགས་ཆེས་འབྲང་བཅས།
གཤིངས་ཅན་གསོད་པའི་དོ་བ་ཅན། ས་འཛིན་དག་གི་ངོས་སྤྱོད་མོང་། 155

གནས་སྐབས་དེར་ནི་དྲུང་གི་གཙུག། གསོད་པའི་གོས་དམར་དག་དང་ལྷན།
ཅུ་གཏོར་ངོགས་སྤྱོད་གྲོག་རྒྱུ་རྒྱུ་སོང་། 156

སྤྲོན་གྱི་བཞེན་པ་མཁའ་མེད་གིས། བསྐྱེད་ཅིང་གཏུབས་པ་མཐོང་གུར་ནས།
ཀྱི་རྒྱད་བཅོམ་མོ་བསྐྱེད་སོ་ཞེས། རྣམ་པར་སྤྲོ་ཞིང་ས་ལ་འབྱེལ། 157

ཡང་ཡང་རི་སྤྱག་སྤྱོད་བཞུགས་གྱི། ཚོང་དག་དང་ལྷན་བྱེད་ཅིང་།
མཆི་མ་རབ་ཐགས་དེ་ཡིས་ནི། ལྷ་བ་ལྷི་བ་སྤྱོད་ཡིས་ཚོང་བྱས། 158

ཀྱི་རྒྱད་རྒྱུ་མེད་གཉེན་གྱུར་གྱུར་པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་བསོད་ནམས་དག་གི་མཚམས།
གཞན་གྱི་གྱུར་བ་ཞི་བྱེད་སྒོག་རབ་སྤྲོན་ལ་མངོན་སྤྱགས་མཉམ་གཤིན་འདི་ནི་ཅི།
ཀྱི་རྒྱད་ཚུལ་བཟང་གཏོར་དག་ཁྱོད་དང་ལྷན་པ་འགྲོ་བ་དག་ནི་ལྷན་པར་གྱུར།
བདུད་ཅིང་ཟེར་ནི་སྤྱོད་གཅན་གྱིས་ཐོས་ནས་མཁའ་མེད་མཆོས་

པ་ལྟ་བུ་དག་ལ་བརྟེན། 159

གཞན་ལ་བཅེ་བས་སྒོག་ནི་བསྐྱེད་པར་བསྐྱེད་ལ་སྤྱོད་མ་སྒོག་ནི་གཏོང་བྱེད་པ།
ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ནི་བསྐྱེད་པའི་བར་གནས་གྲགས་པའི་རང་བཞིན་དག་དྲུང་ཡང་
དག་སྤྲོས།

ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིག་ཅན་དྲུང་གི་གཙུག་ནི་སྤྲིག་པའི་འདམ་རྒྱུ་དོག་ཅིང་ཉམ་ང་བ།

དག་དྲུང་འཛོ་དང་བསྐྱེད་པའི་གནས་གྱུར་འཛིགས་ཅུང་སྤྲོད་པའི་ཁྱོད་སྤྱོད་

ཅི་སྤྲོད་འཕངས། 160

इत्युक्त्वा सहितस्ताभ्यां सानुगः क्षितिभृत्तटौम् ।
विद्याधरेन्द्रः प्रययौ भोगिवध्यशिलावतीम् ॥ १५५ ॥

अत्रान्तरे शङ्खचूडः शोणवध्यपटान्वितः ।
गोकर्णं मर्णवतटे प्रणम्याशु समाययौ ॥ १५६ ॥

स दृष्ट्वा गरुडाघातदीर्णं जीमूतवाहनम् ।
हा हतो वञ्चितोऽस्मीति पपात विलपन् भुवि ॥ १५७ ॥

स चुक्रोश मृशं वाघ्यविगलङ्गदस्वरः ।
कुर्वन् मुहुर्गिरिगुहाः सप्रलापाः प्रतिस्वनैः ॥ १५८ ॥

हा निष्कारणबान्धव व्यसनिनां कारुण्यपुण्यावधे
केयं पेशलता परार्त्तिशमने प्राणप्रदानोन्मुखौ ।
हा सौजन्यनिधे त्वया विरहितं जातान्धकारं जगत्
राहुग्रस्तसुधामयूखगगनच्छायां समालम्बते ॥ १५९ ॥

प्राणत्राणविधौ परेषु कृपया हा जीवितत्यागिनः
संजातैव यशोमयी तव तनुः कल्पान्तरस्थायिनौ ।
पापः पातकशङ्कुसङ्कुलतरे घोरापवादोदरे
क्षिप्तः संक्षयधाक्त्रि नित्यनिधने किं शङ्खचूड स्वया ॥ १६० ॥

ཞེས་པ་མུ་ཙེ་རབ་སྐྱེ་ཞིང་། མཁའ་མིང་རྒྱང་དུ་འགྲོ་བ་ཡི།
གདེངས་ཅན་གྱིས་ནི་སྒྲིན་གྱི་དོག། ཟེས་འབང་བཅས་པ་འོང་བ་མཐོང་། 161

དེ་ལ་རྒྱང་བའི་མཐའ་བཤད་ནས། རྒྱ་ནི་མུ་རན་གྱིས་འབྲུགས་པས།
དབྱང་པ་ཐངས་ནས་འདབ་ཆགས་གྱིས། གང་ཟག་ལ་ནི་སྐྱད་བཅས་སྐྱེས། 162

གདེངས་ཅན་ལ་འོས་དྲགས་ནི་ཆུང་ཟད་ཉིད་ཀྱང་མ་བདགས་པར།
རིག་འཛིན་འདི་ནི་ཅི་སྐྱད་བཅས་ཞིང་ངེས་བསད་ནས་མཁའ་མིང་།
ཁྱོད་གྱིས་དང་པོར་མ་དབྱད་ཉིང་དུ་ཡོངས་ཆོགས་སྒྲིག་པ་ཡིས།
གཏུང་བའི་ལས་བཟྱན་སྐྱབ་ཙེ་འདི་ཡིས་མཆར་བས་མཆར་བ་བྱས། 163

འདི་ཐོས་སྒྲིན་གྱི་བཞུན་པ་ནི། མཐུན་དུ་ལུས་ཉམས་མཐོང་གྱུར་ནས།
སྒྲིན་གྱི་དོག་ནི་བཅུན་མོ་དང་། བཅས་པ་རབ་དུ་བརྒྱལ་བར་གྱུར། 164

དེ་ནས་མ་ལ་ཡ་ཅན་གྱིས། མཐུན་དུ་མཁའ་མིང་དག་གིས་ཁྱོ།
དག་བསྐྱུན་གཏུབས་པའི་དབྱིབས་ཅན་དག། མཐོང་ནས་འཛོལ་ཕྱེད་ཐོབ་གྱུར། 165

བདན་ཡང་རི་མོད་ལྗང་བ་བཞིན། མ་བཅོས་ན་ཡང་དེ་བཅོས་བཞིན།
འཛོལ་ལྗང་ཡང་འཛོལ་མེད་བཞིན། རབ་དུ་འབྲུམ་ཡང་གཡོ་མེད་གྱུར། 166

བདན་པའི་གྲོགས་བཞིན་བརྒྱལ་བ་ཡིས། ཡན་ལག་ཀྱན་ལ་འབྱུང་ཅིང་བསྐྱམས།
མོངས་པས་དབང་དང་བྲལ་བ་དེ། ཡུན་ཙམ་ཅི་ཡང་རིག་མ་གྱུར། 167

इतिप्रलापमुखरः प्रसर्पन् गरुडान्तिकम् ।

जीमूतकेतु मायान्त मपश्यत् सानुगं फणी ॥ १६१ ॥

तस्मै निवेद्य वृत्तान्तं नागः शोकविशृङ्खलः ।

बभाषे भुज मुत्क्षिप्य साक्षेपः पक्षिपुङ्गवम्* ॥ १६२ ॥

अलमलमविचारप्राप्तपर्यन्तपाप-

व्यसनसरनिभाजा साहसेनामुना ते ।

फणिसमुचितचिह्नं किञ्चिदेवानवेक्ष्य

क्षतनिरत हतः किं तार्क्ष्यं विद्याधरोऽयम् ॥ १६३ ॥

एतदाकर्ण्य जीमूतकेतु दीर्घतनुः पुरः ।

जीमूतवाहनं दृष्ट्वा मुमोह महिषीसखः ॥ १६४ ॥

प्रियं पतङ्गराजोग्रप्रहारदलिताकृतिम् ।

दृष्ट्वा मलयवत्यग्रे कण्ठप्राप्तार्द्धजीवितम् ॥ १६५ ॥

स्थिताप्यधश्च्युतैवाद्रे रहताप्याहृतैव सा ।

सजीविताप्यजीवैवं समुद्धान्तापि निश्चला ॥ १६६ ॥

रुद्धा सर्वाङ्ग मालिङ्ग गाढं सख्येव मूर्च्छया ।

मुहूर्तं मोहविवशा सा विवेद न किञ्चन ॥ १६७ ॥

* In the Tibetan text पुङ्गवम् (པུང་བུ་) exists.

དཔ་གྱིས་འདྲ་ཤིས་ཐོབ་གུང་ཅིང་། ཐམས་ཅད་གདུང་བ་སྦྲ་བ་ན།
མཁའ་མྱིང་ཆགས་བུལ་སྒྲིངས་པ་ཡིས། ལྷ་པོ་ཐོན་པ་དག་དུ་གུང་། 168

དེ་དུས་འཛོལ་གཏོང་བར་ནི། དེས་པས་བརྟན་པ་བརྒྱང་བ་ཡིས།
པ་མ་དག་གིས་སྒྲིན་གྱི་ནི། བཞོན་པ་ལུས་ཟེས་ལ་སྦྲས་པ་། 169

བྱ་མིན་འདི་ལ་རབ་ཞུགས་བུ། དེ་གྱི་སྒྲིག་ནི་འཕྲོག་བྱེད་པ།
གཞན་ལ་སྒྲིང་ཆེད་དང་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ཅུབ་པོ་འདི་ནི་ཅི། 170

འགྲོ་བའི་ཚོགས་ནི་གྱུད་པ་དག། བསྐྱུང་བའི་རིན་ཅན་ལུས་འདི་ནི།
དེས་པར་མ་བསྐྱུངས་བུ་ཁྱོད་གྱིས། ལགས་བུས་དག་ནི་ཅི་ཞིག་བུས། 171

ཞེས་པ་སྦྲ་བའི་པ་མ་ལ། སྤྱི་བོ་འདར་བས་ཐུག་བཅའ་ནས།
བཟོད་དཀའ་སྒྲིག་ནི་རབ་གཡོ་ཞིང་། ཡི་གེ་འབྱོར་བར་རབ་སྦྲས་པ་། 172

ཡབ་གཅིག་ཁྱོད་གྱི་བཀའ་མེད་པར། རང་གིས་འདི་བུས་བདག་གི་ནི།
ཕྱི་མ་མེད་པའི་ཐུག་འདི་ཡིས། ཁྱོད་ལ་རབ་དུ་དང་བ་མཚན། 173

སྐད་ཅིག་འཛིག་པའི་ལུས་འདི་ནི། ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བ་མི་མཚན་ཅོེ།
ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བ་ཡི། བཞོད་པ་གཞན་པན་སྒྲིང་བོ་ཉིད། 174

ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚོའདི་མགྲོགས་པའི་རྒྱུང་གི་ཅི་དགའ་ཡིས།
བསྐྱོད་པའི་འཁྲི་གིང་འདབ་མ་ལ་གནས་ཆུ་ཐིགས་རྣམ་པ་གཡོ།

शनकैर्लब्धसंज्ञेषु सर्वेष्वार्त्तप्रलापिषु ।

वैराग्यालक्ष्यवैलक्ष्यविषादौ गरुडोऽभवत् ॥ १६८ ॥

गृहीतधैर्यैर्तत्कालं जीवितत्यागनिश्चयात् ।

ऊचतुर्जनकौ सस्तगात्रं जीमूतवाहनम् ॥ १६९ ॥

परकारुण्यशैलस्य केयं पुत्रकठोरता ।

तव प्रवृत्ता कायेऽस्मिन्नावयो जीवहारिणी ॥ १७० ॥

इदमापन्नजनतारक्षारत्नमरक्षता ।

शरीरं भवता पुत्रकिं नाम सुकृतं कृतम् ॥ १७१ ॥

इति ब्रुवाणौ पितरौ शिरःकम्पेन निःसहः ।

स प्रणम्योच्चलत्प्राणः प्रकीर्णोक्षरमभ्यधात् ॥ १७२ ॥

तवाज्ञया विना तात ममेदं कुर्वतः स्वयम् ।

अपश्चिमः प्रणामोऽयं त्वत्प्रसादनलक्षणः ॥ १७३ ॥

क्षणक्षयिणि कायेऽस्मिन्नलक्ष्यपरिणामिनि ।

परोपकारसारैव जन्मयात्रा शरीरिणाम् ॥ १७४ ॥

जवनपवनलीलावस्त्रिवस्त्रौदलोद्यत्-

सलिललवविलोसं देहिना मेतदायुः ।

ཐུན་ཏུ་གཟིང་བ་ལ་པན་གསོད་ནས་ས་གནས་ལ་ཡོ་བྱད་ནི།

བརྒྱབས་བྱས་བུད་ཅི་ཐོབ་པས་བདན་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། 175

པ་མ་མཆི་མ་ཅན་ལ་ནི། བརྗོད་ནས་མུན་ཏུ་འདབ་ཆགས་དབང་།

འགྲོད་པ་ཆེན་པོས་རང་གིས་ནི། ཉེས་བྱས་སྒྲིད་ཅིང་གནས་པ་དག། 176

དེ་ཡི་སྒྲིང་སྒྲོབས་འབད་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་བླ་མས་དག་བྱས་ནས།

ཁྱའི་ཟ་བ་ལས་སྒྲོག་ལ། ཀུན་ཏུ་དོག་པ་བདན་པོ་བྱས། 177

དེ་ནས་མི་བཟད་མཐའ་ཡི་དབྱགས། ཡི་གེ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན།

མིག་ནི་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དེ། སྒྲིང་སྒྲོབས་གསལ་བའི་རྣལ་མར་གྱུར། 178

དེ་ནས་སྒྲིག་ཁང་རབ་སྒྲུས་པ། འོས་ཤིང་མེ་དོག་གོས་ཀྱིས་སྒྲུས།

མ་ཡི་མུན་ཏུ་མངོན་སྒྲོགས་དེ། འཇུག་འདོད་དེ་ཡི་དགའ་མས་སྒྲུས། 179

བདག་གིས་བྱས་པས་མཉམ་བྱས་པ། འབྱུང་པོའི་དགའ་མ་བཅོམ་ལྡན་མས།

དེག་འཛོན་ཀུན་གྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུར། མཚོག་ནི་བདག་ལ་རབ་ཏུ་བྱིན། 180

གང་ཞིག་ཞིག་བདུན་ཉིད་ཀྱིས་བདག། བུ་མོ་ཡུག་སའི་སྐལ་ལྡན་གྱུར།

དག་པའི་ཚོག་འདི་བདག་ལ་ནི། ཅི་སྒྲིད་བདེན་པ་མིན་པར་གྱུར། 181

བདག་གི་སྒྲེ་བ་གཞན་ཏུ་ཡང་། འོས་པ་འདི་ཉིད་བདག་གྱུར་ཅིག།

ཅེས་བརྗོད་དེ་ཡིས་མན་དར་འི། མེ་དོག་སྒྲིམ་པ་མེ་ལ་གཏོར། 182

स्थिरपद ममृताया सन्ततार्त्तोपकारे
कृतपरिकरबन्धं पुण्यधाम्नि प्रयाति ॥ १७५ ॥

इत्युक्त्वा जनकौ सासौ पुरः प्राप्तं खगेश्वरम् ।
आह तापेन महता निन्दन्तं निजदुष्कृतम् ॥ १७६ ॥

वैराग्यगुरुणा सत्त्वप्रणयेन प्रसह्य सः ।
चकार स्थिरसंकल्पं नागाशननिवृत्तये ॥ १७७ ॥

ततः पर्यन्तविषमश्वासप्रखलिताक्षरः ।
सत्त्वप्रकाशशेषोऽभूत् स निमीलितलोचनः ॥ १७८ ॥

अथोचितां सुरचितां पुष्पांशुकचितां चिताम् ।
प्रवेष्टुं तत्प्रिया वहेरग्रमेत्य समभ्यधात् ॥ १७९ ॥

भक्त्या मया भगवती तोषिता भववक्त्रभा ।
आदिशन्मे वरं सर्व्वविद्याधृक्चक्रवर्त्तिनम् ॥ १८० ॥

तदिदं वितथं कस्माज्जातं मम सतीवचः ।
यदहं सप्तरात्रेण बालवैधव्यभागिनी ॥ १८१ ॥

जन्मान्तरेऽपि मे भूयादयमेवोचितः पतिः ।
उक्तेति सामो चिक्षेप मन्दारकुसुमाञ्जलिम् ॥ १८२ ॥

དེ་ནས་བདུད་ཅི་འི་བྱས་པ་ཡིས། ལག་པའི་མཚོ་སྐྱེས་བྲེལ་བ་ཡིས།
 རི་སྐྱེས་རང་ཉིད་མངོན་ཕྱོགས་དེ། དགའ་བས་བྱ་མོ་ཁྱོད་ཀྱི་བདག། 183

དེ་ནི་འཚོ་ཞེས་ཆོད་བྱེད་ཅིང་། བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཀང་སྟེ།
 བདུད་ཅི་འི་ཆར་རྒྱན་དག་གིས་ནི། སྒྲིན་གྱི་བཞེན་པ་རབ་དུ་བསོས། 184

རི་སྐྱེས་མི་སྒྲིང་གྱུར་པ་ན། སྒྲིན་གྱི་བཞེན་པ་རབ་བསོས་ནས།
 བསད་པའི་ཁྱ་ནམས་བསོས་པ་ནི། མཁའ་མྱིང་དག་ལ་སྒྲུང་ཡང་ལྷས། 185

དེ་ནས་དེ་ཡིས་བདུད་ཅི་འི་ཆར། སྒྲིས་པས་གདོངས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི།
 གདོངས་ཀའི་ཞོར་བྱའི་འོད་གྱས་པའི། སྒྲིང་བ་དང་ལྷན་རབ་དུ་ལངས། 186

དེ་ནས་དགའ་དང་མད་བྱང་ཡིད་སྐྱབས་ནམས།
 མཚུངས་པར་མངོན་པར་རྒྱུར་བས་འདར་བྱེད་ཅིང་།
 དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་ཡང་དག་རྒྱ་བ་བཞིན།
 བྱུང་པའི་བྱ་མོ་བདག་པོའི་རྒྱང་དུ་སོང་། 187

དེ་ནས་རྒྱན་པོ་གཤོག་པ་ལྷན་པ་བཞིན།
 འདབ་ཆགས་དབང་པོས་གཞིན་ཏུ་མངོན་མཚོད་སོང་།
 སྒྲིན་གྱི་བཞེན་པ་དག་ལ་མངོན་ཕྱོགས་པའི།
 དྲུང་གི་གཙུག་ནི་ལྷ་བས་ངོས་སུ་གྱུར། 188

ततः पौयूषकलशव्यग्रपाणिसरोरुहा ।
स्वयमभ्येत्य गिरिजा प्रीत्या जीमूतवाहनम् ॥ १८३ ॥

अयं जीवति ते पुत्रि पतिरित्यभिधायिनी ।
अजीवयत् सुधासारैः पूरिताशामुखांशुभिः ॥ १८४ ॥

अन्तर्हितायां पार्वत्यां स्वस्थो जीमूतवाहनः ।
ताक्ष्यं यथाचे नागानां हतानां जीवितं पुनः ॥ १८५ ॥

ततः सर्व्वं समुत्तस्थु स्तत्सृष्टामृतदृष्टिभिः ।
सालोकाः फणिनः स्क्रीतफणामणिमरौचिभिः ॥ १८६ ॥

ततः प्रहृषाद्भुतमन्मथानां
तुल्याभियोगेन विघूर्णमाना ।
समाययौ सिद्धसुता समीपं
सञ्चारिणी कल्पतेव पत्युः ॥ १८७ ॥

याते तमभ्यर्च्य ततः कुमारं
खगेश्वरे पक्षवतीव मेरौ ।
जीमूतवाहाभिमुखस्य दृष्टि
र्न शङ्खचूडस्य जगाम तृप्तिम् ॥ १८८ ॥

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པོར་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་ཡིས།
 མཛོས་པའི་ལག་པའི་བརྒྱས་རབ་གཏོར་མེ་དོར་གྱིས་པའི་ཆར།
 བྱང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཟློན་བྱས་སྤྱོད་བྱངས་བཞིན།
 འཁོར་མེད་དགའ་བའི་ཚོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པོར་ཡོངས་སྤྱོད་གང་པ་བབས། 189

བ་མ་དག་ལ་བྱུག་འཛམ་དེ་དག་ཞབས་ཀྱི་བརྒྱར་གཙུག་གི་ཉོར་བྱ་ཆགས།
 དེ་དག་དགའ་བའི་མཆི་མ་ཟགས་པས་དབང་བསྐྱར་
 དགའ་སྤྱོད་ལགས་པར་བསྐྱབས།

རྩོད་སྤྱོད་ཆུ་གཏོར་བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཡོངས་
 རྩོགས་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེན་པས་སྐད་ཅིག་ལས།
 གསལ་བར་འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་དཔལ་གྱི་མཚན་མ་
 རིན་ཅན་ནམས་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། 190

དེ་ནས་ལྷ་ཡི་བདག་པོ་གྱིས་པ་དང་ལྷན་པ།
 དགའ་བས་མངོན་སྤྱོད་རང་གི་རྩན་ལ་སངས་དབང་བསྐྱར།
 སྐབས་གསུམ་ཚོགས་ཀྱིས་བྱུག་བྱང་ལོས་པའི་གྲགས་པ་ཅན།
 འཁོར་ལོས་སྐྱར་བའི་ལྷན་རིང་དཔལ་དག་བཟློན། 191

དེ་ལྟར་རང་གི་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱི་ཆུལ་འདི་དག།
 བསོད་ནམས་ཉེར་བསྐྱར་དག་ལ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ནི།
 བདག་གིས་བཟློབས་པས་དག་པའི་མཆི་མ་ནི་གང་ཐོབ་དེས།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱུར་ཅིག། 192

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དོགས་པ་བཟློན་པ་དཔག་བསམ་གྱི་འཁྲི་ཤིང་དག་པའི་
 དབང་པོས་མཛད་པ་ལས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་དབང་པོས་
 མཛད་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེན་པའི་དོགས་པ་བཟློན་པའི་
 ཡལ་འདབ་ཕྱེ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པའོ།

अथ सुरपतिकान्तापाणिपद्मप्रयुक्ता
विकचकुसुमवृष्टिर्बोधिसत्त्वस्य मूर्ध्नि ।
न्यपतदमलरत्नासारसंपूरिताशा-
कृतगुणनुतिशब्देवाकुलालिस्वनेन ॥ १८६ ॥

वन्दित्वा पितरौ तदङ्घ्रिकमलव्यासक्तचूडामणिः
हर्षाश्रुस्रुतिभिस्तयोः सुविहितः प्रेमाभिषेकोत्सवः ।
सत्त्वाब्धिः परिपूर्णपुण्यनिवहैर्जौमूतवाहः क्षणा-
द्रत्नानि स्फुटचक्रवर्तिकमलाचिह्नानि स प्राप्तवान् ॥ १८७ ॥

अथ सुरपतिना समेत्य हर्षात्
प्रणयवता स्वयमासनेऽभिषिक्तः ।
अत्रियमभजत वन्द्यमानकौर्त्तिः
चिदशगणैः स चिराय चक्रवर्त्ती ॥ १८८ ॥

इति स्वजन्मान्तरवृत्तमेतत्
पुण्योपदेशे कथितं जिनेन ।
कृत्वा मयाग्र्यं कुशलं यदाप्तं
तत्सर्वसत्त्वाभ्युदयाय भूयात् ॥ १८९ ॥

इति क्षेमेन्द्रविरचितायां बोधिसत्त्वावदानकल्पलतायां
तदात्मजसोमेन्द्रकृतं जौमूतवाहनावदान
मष्टोत्तरशततमः पल्लवः ॥

ཀུན་ལས་མཐོ་ཞིང་བདེ་བ་ཤེས་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན།
 བཟང་ཞིང་རབ་མང་བཙོན་འབྱས་སྟོབས་དང་བཟོན་པ་ཅན།
 མི་དག་ཅུ་བ་སྟོན་བའི་སྟོན་པ་རབ་འཛོམས་པ།
 ལྷགས་པ་སྟོན་མཛད་པའི་ལྷན་དེ་ལ་ལྷག་འཛམ་ལོ།

1

འཛིག་དེན་དུ་ནི་རྒྱུ་སྟོན་མ་སྟོང་རྒྱུ་སྟོན་པ་ཀྱིས་གཟིགས་ཤིང་།
 ལྷག་སྟོན་ལྷན་ལྷན་དག་པ་རྣམས་པ་མ་ཚང་མེད་པའི་འབྱས་བུ་སྟོན་པ།
 རྒྱུ་སྟོན་འཛིག་དེན་མཐོན་པོ་རྒྱུ་སྟོན་དག་པའི་བསམ་གཏན་སྟོན་ལྷན་པ།
 དེ་སྟོན་མཐོན་པའི་ཞལ་གྱི་དགའ་སྟོན་སངས་རྒྱུས་གཏན་འདི་གནས་

ལྷག་ཅིག། 2

རྒྱུ་སྟོན་སངས་རྒྱུས་སྟོན་པ་མཐོན་དག་བསྟུན་སྟོན་རབ་དུ་རྒྱས་ལྷག་ཅིག།
 རྒྱུ་སྟོན་ཚོས་ནི་ལེགས་བྱས་ལམ་དག་རབ་གསལ་རིན་ཅན་སྟོན་མང་ལྷག་པ།
 རྒྱུ་སྟོན་དག་འདུན་ཆགས་ལྷན་ཡིད་ལ་དག་པའི་ཚོགས་སྟོན་དེ་སྟོན་དུ།
 དཔག་བསམ་འཁྲི་ཤིང་གསལ་བ་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཏན་འདི་གནས་

ལྷག་ཅིག། 3

རྒྱུ་སྟོན་ས་གཞི་རབ་མང་ས་འཛོན་ལས་འབབ་གཡོ་བའི་

ཅུ་ཡི་འཕྲུང་ལྷན་ལྷག་མ་ཡི།

མགོ་ལ་གདེངས་ཀ་རིན་ཅན་འོད་ཟེར་རྒྱས་པས་མ་བུའི་

གདུགས་ཀྱིས་མཛོས་པའི་རྒྱུ་སྟོན་ལྷག་པ།

सर्वोन्नताय सुगताय गुणान्विताय
भद्राय भूरितरवोर्ध्वबलक्षमाय ।
उन्मूलिताकुशलमूलभवद्रुमाय-
तस्मै नमो भगवते मदवारणाय ॥ १ ॥

यावत्तारा तरुणकरुणालोकिनौ भक्तिभाजां
कल्याणानां कुलमविकलं सिद्धये सन्निधत्ते ।
लोके यावद्विमलकुशलध्यानधी लोकेनाथः
तावद्वौह्वी विबुधवदनामोदिनीयं कथास्ताम् ॥ २ ॥

यावद्वृद्धः सकलभुवनोत्तारणाय प्रबुद्धो
यावद्वर्त्मः सुकृतसरणिस्वैररत्नप्रदीपः ।
यावत्सङ्घः शरणमनसां दत्तकल्याणसङ्घः
स्थीयात्तावज्जिनगुणकथाकल्पवल्ली नवेयम् ॥ ३ ॥

यावद्भूरिभूमृत्सुतसलिलचलन्मालिका शेषशीघ्रं
मायूरच्छत्रशोभा मनुभवति फणारत्नरश्मिप्रतानैः ।

प्रणिधानम् ।

धत्ते यावत्सुमेरुः क्षितितलकमले कर्णिकाकारकान्तिं
शास्तु स्तावत्कथेयं कलयतु जगतां कर्णपूरप्रतिष्ठाम् ॥४॥

समाप्ता बोधिसत्त्वावदानकल्पलता कृतिरियं
महाकवेः श्वेमेन्द्रस्य ॥

COLOPHON.

A FEW WORDS ABOUT THE TEXT, ITS COLLATION WITH THE ORIGINAL AND ITS TRANSLATION IN TIBETAN VERSE.

ཡོན་ཏན་སྤུལ་དུ་བྱང་བ་དཔག་དུ་མེད་པས་སྤྲུམ་པའི་སྒྲ་པ་དམ་པ་
 ཚོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་དང་། མིའི་དབང་པོ་དཔོན་ཆེན་གྱ་བཟང་པོའི་བཀའ་ལྟར་
 གིས་ཀྱི་གར་གྱི་མཁན་པོ་སྤྲུལ་དངགས་མཁན་ཆེན་པོ་ལ་ཀྱིས་ཀར་དང་པོ་དྲུག་
 ལོ་ཅུ་པ་དག་སྟོང་ལོར་ཐོན་གྱིས་མང་ཡུལ་འདུགས་པའི་དྲུང་དག་འདུན་བཞི་
 རྗེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བསྐྱར་ཅིང་ལྷན་དེ་གནང་པ་བབ་པའོ།

དཔལ་ས་སྤྲི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཀྱི་དཔེ་དང་གདུགས་ནས་ལྷ་དག་ཚང་
 བར་བྱས་སོ།། རྒྱ་གཞིས་ཀ་ལ་ལྷ་ཆེན་ཞིབ་པ་ཅིག་གྲུབ་པས་གཞན་ལས་
 བྱད་དུ་འདུགས་སོ།།

གྲུལ་པའི་དོགས་བརྗོད་སྤྲུལ་དངག་ཆེན་པོ་དཔག་བསམ་འཁྲི་གིང་ཞེས་བྱའི་
 བསྐྱེད་བཅེས་རྒྱ་གཞིས་རྒྱུ་དུ་སྤྲུལ་བ་འདིར་ཡི་གེ་པ་དང་དག་བྱེད་པ་ཡི་སྟོན་
 ལས་ཡིག་འབྲུ་སྒྲུག་ཆད་པར་དོར་འབྲུལ་བ་རྗེ་སྟེན་ས་ཆེས་པ་ནམས་འདི་ཡི་
 རྒྱ་གཞིས་རྒྱུ་སྤྲུལ་ཐོག་མར་བྱེད་པོ་འཛིག་དེད་མིག་གྲུར་རོམ་སྟོང་བཟང་པོ་
 ཞེས་བྱའི་དག་སྟོང་གིས་ལེགས་སྤྲུལ་གཞུང་དང་སྤེབ་སྟོང་བསྐྱེད་བཅེས་པོད་
 རྒྱ་གཞིས་ཡི་བསྐྱེད་བཅེས་དང་བསྐྱེད་སྟོང་གིས་ཞིབ་སོས་དག་པར་བགྱིས།།

དག་ལེགས་འཕེལ།།

This colophon is contained in the Tibetan edition. It was added during the Sakya Hierarchy when Tibet was ruled by Pon-chen (Governor) Shakya Zang-po. The first and earliest edition was issued under his orders.

नेत्राक्ष्यब्धियुताब्दके च समये राधे सिते पक्षके
 आशयाञ्च तिथौ दिवाकरदिने वाहद्विषट्पक्षके ।
 श्रीमद्बुद्धसुतावदानशतकं वस्वङ्कितं मोक्षदम्
 राज्ये श्रीमदनन्तमल्लनृपते लक्ष्म्या व्यलंखि स्वयम् ॥

लक्ष्मीभद्रकवे विधाय विधिवद्वाख्यान मत्यद्भुतं
 श्लेमेन्द्रेण कृतं गभीरमधुरं बुद्धावदानं मया ।
 नेपाले भुवि मञ्जुभद्रसुधिया यत्पुण्यमासादितं
 सत्त्वा स्तेन भवाब्धिमध्यपतिता बुद्धा भवन्तु स्फुटम् ॥

Padumāwati, Fasc. 1-6 @ 2/ each	...	...	...	...
Prākṛita-Pāṇgalam, Fasc. 1-7 @ 10/ each	...	...	...	4
*Parācāra Smṛti, Vol. I, Fasc. 2-8, Vol. II, Fasc. 1-6; Vol. III, Fasc. 1-6 @ 10/ each	...	...	...	11
Parācāra, Institutes of (English) @ 1/- each	...	...	...	1
Parīksamukha Sūtram	...	...	...	1
Prabandhacintāmaṇi (English) Fasc. 1-3 @ 1 1/4/ each	...	...	...	3
Rasarnavam, Fasc. 1-3	...	...	...	3
Ravisiddhanta Maṇjari, Fasc. 1	...	...	...	0
Saddarsana-Samuccaya, Fasc. 1-2 @ 10/ each	...	...	...	1
Samarāṅga Kāha, Fasc. 1-5, @ 10/ each	...	...	...	3
Sāṅkhyā Sūtra Vṛtti, Fasc. 1-4 @ 10/ each	...	...	...	2
Ditto (English) Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	...	...	3
Six Buddhist Nyaya Tracts	...	...	...	0
Śrāddha Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ 10/ each	...	...	...	7
Sūratā Saṁhitā, (Eng.) Fasc. 1 @ 1/- each	...	...	...	1
Suddhi Kaumudī, Fasc. 1-4 @ 10/ each	...	...	...	2
Sundaranandam Kavyam	...	...	...	1
Suryya Siddhanta, Fasc. 1-2 @ 1 1/4/ each	...	...	...	2
Syainika Sastra	...	...	...	1
*Taittīrya Brahmana, Fasc. 11-25 @ 10/ each	...	...	...	9
*Taittīriya Saṁhitā, Fasc. 27-45 @ 10/ each	...	...	...	11
*Tāndya Brāhmaṇa, Fasc. 10-19 @ 10/ each	...	...	...	6
Tantra Vārtika (English) Fasc. 1-10 @ 1 1/4/	...	...	...	12
*Tattva Cintāmaṇi, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 2-10, Vol. III, Fasc. 1-2; Vol. IV, Fasc. 1; Vol. V, Fasc. 1-5; Part IV, Vol. II, Fasc. 1-12 @ 10/ each	...	...	...	23
Tattva Cintāmaṇi Dīdhiti Vivṛiti, Vol. I, Fasc. 1-6, Vol. II, Fasc. 1, @ 10/ each	...	...	...	4
Tattva Cintāmaṇi Dīdhiti Prakāśa, Fasc. 1-5 @ 10/ each	...	...	...	3
Tattvārthadhigama Sūtram, Fasc. 1-3 @ 10/	...	...	...	1
Tīrthacintāmaṇi, Fasc. 1-3, @ 10/ each	...	...	...	1
Trikāṇḍa-Māṇḍana, Fasc. 1-3 @ 10/	...	...	...	1
Tal'si Satsat, Fasc. 1-5 @ 10/	...	...	...	3
*Upamitā-bhava-prapañca-kāṭhī, Fasc. 1-2, 5-13 @ 10/ each	...	...	...	7
Uvāṇadassā, (Text and English) Fasc. 1-6 @ 1/-	...	...	...	6
Vallāla Carita, Fasc. 1 @ 10/	...	...	...	1
Varāṇa Kriyā Kaumudī, Fasc. 1-6 @ 10/	...	...	...	3
*Vāyu Purāṇa, Vol. I, Fasc. 3-6; Vol. II, Fasc. 1-7; @ 10/ each	...	...	...	6
Vidhāna Pārijāta, Fasc. 1-8, Vol. II, Fasc. 1 @ 10/	...	...	...	5
Ditto Vol. II, Fasc. 2-5 @ 1 1/4/	...	...	...	5
Vivādaratnākara, Fasc. 1-7 @ 10/ each	...	...	...	1
Vṛhat Svayambhu Purāṇa, Fasc. 1-5 @ 10/	...	...	...	3
Yogaśāstra, Fasc. 1-3	...	...	...	3

Tibetan Series.

Amarakosah	...	...	...	2
Baṇḍhastotrāsaṅgraha, Vol. I	...	...	...	2
A Lower Ladakhi version of Kosarsaṅga, Fasc. 1-4, @ 1/- each	...	...	...	4
Nyayabindu of Dharmakīrti, Fasc. 1	...	...	...	1
Paṅ-Sam Shu Tin, Fasc. 1-4 @ 1/- each	...	...	...	4
Rtogs brjed dpag lkhri S'iā (Tib. & Sans. Avadaṇa Kalpalatā) Vol. I Fasc. 1-10, Vol. II, Fasc. 1-10 @ 1/- each	...	...	...	20
Sher-Phyin, Vol. I, Fasc. 1-5; Vol. II, Fasc. 1-3, Vol. III, Fasc. 1-6 @ 1/ each	...	...	...	14

Arabic and Persian Series.

Amal-i-Salih, or Shah Jahan Namah	...	...	...	2
Al-Muqaddasi (English) Vol. I, Fasc. 1-4 @ 1/-	...	...	...	4
Ain-i-Akbarī, Fasc. 1-22 @ 1/8/ each	...	...	...	33
Ditto (English) Vol. II, Fasc. 1-5, Vol. III, Fasc. 1-5, Index to Vol. II, @ 2/- each	...	...	...	32
Akbar-nāmah, with Index, Fasc. 1-37 @ 1/8/ each	...	...	...	35
Akbar-nāmah, English Vol. I, Fasc. 1-8; Vol. II, Fasc. 1-7; Vol. III, Fasc. 1-2, @ 1/4/ each	...	...	...	21
Arabic Bibliography, by Dr. A Sprenger @ 10/	...	...	...	0
Conquest of Syria, Fasc. 1-9 @ 10/ each	...	...	...	6
Catalogue of Arabic Books and Manuscripts 1-3 @ 1/- each	...	...	...	2
Catalogue of the Persian Books and Manuscripts in the Library of the Asiatic Society of Bengal, Fasc. 1-3 @ 1/- each	...	...	...	3
Dictionary of Arabic Technical Terms, and Appendix Fasc. 1-21 @ 1/8/ each	...	...	...	31
Faras Nama, of Hashini	...	...	...	1
Ditto of Zabardast Khan	...	...	...	1
Farnang-i-Bashidi, Fasc. 1-14 @ 1/8/ each	...	...	...	31
Fihrist-i-Tusi, or Tusi's list of Shy'ah Books, Fasc. 1-4 @ 1/- each	...	...	...	4
Gulriz	...	...	...	2
Hadiqat-i-L, Hadiqat, (Text & Eng.)	...	...	...	2
History of Gujarat	...	...	...	1
Hafiz Asma, History of the Persian Masnavi, Fasc. 1 @ 1/12/ each	...	...	...	0
History of the Galinde (English) Fasc. 1-6 @ 1/4/ each	...	...	...	12

Isābah, with Supplement, 51 Fasc. @ 1/- each	...	51	0
Kashf al-Hajub wal Astār: A Bibliography of the Shī'a Literature	...	2	0
Ma'āṣir-i-Rahīmī, Part I, Fasc. 1-3 @ 2 each	...	6	0
Ma'āṣir-ul-Umarā, Vol. I, Fasc. 1-9; Vol. II, Fasc. 1-9; Vol. III, 1-10; Index to Vol. I, Fasc. 10-11; Index to Vol. II, Fasc. 10-12; Index to Vol. III, Fasc. 11-12 @ 1/ each	...	35	0
Ditto (Eng., Vol. I, Fasc. 1-2, @ 1/4/ each	...	2	8
Memoirs of Tahmasp	...	1	0
Marhamu 'L-Ilali 'L-Mu'Dila, Fasc. 1-2	...	2	0
Muntakhabu-t-Tawarikh, Fasc. 1-15 @ 10/ each	...	9	
Ditto (Eng. (ish), Vol. I, Fasc. 1-7; Vol. II, Fasc. 1-5 and 8 Indexes; Vol. III, Fasc. 1 @ 1/- each	...	16	0
Muntakhabu-l-Lubāb, Fasc. 1-19 @ 10/ each	...	11	14
Ditto Part 3, Fasc. 1-2 @ 1/- each	...	2	0
Nukhbata-i-Fikr, Fasc. 1	...	0	10
Nizāmī's Khiradnāmah-i-Islandari, Fasc. 1-2 @ 1/12 each	...	1	8
Persian and Turki Divans of Bayran Khan, Khan Khawan	...	1	0
Qawānīn 's-Sayyid of Khuda Yar Khan 'Abbasi, edited in the origi- nal Persian with English notes by Lieut.-Col. D. G. Phillott	...	5	0
Riyāzu-s-Salātin, Fasc. 1-5 @ 10/ each	...	3	2
Ditto (English) Fasc. 1-5 @ 1/-	...	5	0
Shah Alam Nama	...	1	0
Tadhkira-i-Khushnavisān	...	1	0
Tubaghat-i-Nasiri (English), Fasc. 1-14 @ 1/- each	...	14	0
Ditto Index	...	1	0
Tarikh-i-Firūz Shāhi of Ziyā-ud-dīn Barnī, Fasc. 1-7 @ 10/ each	...	4	8
Tarikh-i-Firūzshāhi, of Shams-i-Sirāj Aif, Fasc. 1-6 @ 10/ each	...	3	12
Ten Ancient Arabic Poems, Fasc. 1-2 @ 1/8/ each	...	5	0
The Mahabī 'L Lughat: A Grammar of the Turki Language in Persian	...	1	8
Tazuk-i-Jahāngiri (Eng.) Fasc. 1 @ 1/-	...	1	0
Wia o Rāmīn, Fasc. 1-5 @ 10/ each	...	3	2
Zafarnāmah Vol. I, Fasc. 1-9, Vol. II, Fasc. 1-8 @ 10/ each	...	10	10

ASIATIC SOCIETY'S PUBLICATIONS.

1. ASIATIC RESEARCHES. Vol. XX @ 10/- each ... 10 0
2. PROCEEDINGS of the Asiatic Society from 1875 to 1899 (1900 to 1901 are out of stock) @ 8/ per No
3. JOURNAL of the Asiatic Society for 1875 (8), 1876 (7), 1877 (8), 1878 (8), 1879 (7), 1880 (8), 1881 (7), 1882 (6), 1883 (5), 1884 (6), 1885 (6), 1886 (8), 1887 (7), 1888 (7), 1889 (10), 1890 (11), 1891 (7), 1892 (8), 1893 (11), 1894 (8), 1895 (7), 1896 (8), 1897 (8), 1898 (8), 1899 (8), 1900 (7), 1901 (7), 1902 (9), 1903 (8), 1904 (10) @ 1/8 per No. to Members and @ 2/- per No. to Non-Members.
N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each year.
4. Journal and Proceedings, N.S. (Nos. 1-4 of 1905 are out of stock), 1905 (10), 1906 (10), 1907 (11), 1908 (11), 1909 (11), 1910 (11), 1911 (11), @ 1-8 per No. to Members and Rs. 2 per No. to Non-Members.
5. Memoirs, Vol. I (21), Vol. II (11), Vol. III (4), Vol. IV (1). Price varies from number to number. Discount of 25% to Members.
N.B.—The figures enclosed in brackets give the number of Nos. in each Volume.
6. Centenary Review of the Researches of the Society from 1784-1883 ... 3 0
7. Catalogue of the Library of the Asiatic Society, Bengal, 1910 ... 8 0
8. Moore and Hewitson's Descriptions of New Indian Lepidoptera, Parts I-III, with 8 coloured Plates, 4to, @ 6/- each ... 18 0
9. Kaumrāghadāmrta, Parts I and II @ 1/8/ ... 3 0
10. Persian Translation of Haji Baba of Isfahan, by Haji Shaikh Ahmad-i-Kirmasi, and edited with notes by Major D. G. Phillott ... 10 0
11. A sketch of Turki language as spoken in Eastern Turkistan (Extra No. J.A.S.B. 1878) ... 4 0
12. Materials for a Flora of the Malayan Peninsula, Nos. 16, 17, 18. (Vol. 74, Part I, J.A.S.B. 1905) ... 4 0
13. Do. No. 19 (Vol. 74, Part 2, J.A.S.B. 1908) ... 3 0
14. Index to Punjab Notes and Queries, Indian and North Indian Notes and Queries (Extra No. J.A.S.B. 1908) ... 2 0
15. A Grammar and Dictionary of the Kanawari Language (Extra No. J.A.S.B. 1909) ... 3 0
16. Introduction to the Maithili Dialect of the Bihari Language as spoken in North Bihar (Extra No. 2, J.A.S.B. 1909) ... 5 0
17. Numismatic Supplement, No. 16 ... 0 8
18. Index to Rare Mughal Coins noticed in the Numismatic Supplement Nos. 1-15 ... 0 4
19. Tibetan Studies. Being a reprint of the articles contributed to the J.A.S.B. by Alexander Csoma de Körös ... 2 0

Notice of Sanskrit Manuscripts, Fasc. 1-35 @ 1/- each ... 35 0
 Nepalese Buddhist Sanskrit Literature, by Dr. R. L. Mitra ... 5 0
 N.B.—All Cheques, Money Orders, &c., must be made payable to the "Treasurer."